34 a-f.

Trøndelag Telegrafinspektorat

NORSK LOVTIDENDE

2DEN AVDELING.

Samling av lover, resolutioner m. m.

Utgitt efter offentlig foranstaltning.

1925.

Utgiver: *Byråchef Young.*

GRØNDAHL & SØNS BOKTRYKKERI
OSLO.

NORSK LOVTIDENDE

2nen avdeling.

1925.

1924. 1924

Regjeringens resolusjon*) om herberger- og beverter- 23 desbr.
lovens anvendelse i Laksevåg herred, Hordaland fylke, samt angående vedtekt for herberger- og beverternæringen sammesteds.

Plakat**) angående endringer i plakat av 29 23 desbr.
juni 1922 (kfr. plakat av 18 januar 1924) om innførsel av husdyr og smittførende gjenstander.

I kraft av lov om foranstaltninger mot smittsomme husdyrsykdommer av 14 juli 1894, dens § 17, fastsettes herved endring i kongelig plakat av 29 juni 1922 (kfr. plakat av 18 januar 1924) om innførsel av husdyr og smittførende gjenstander, hvorefter dens punkt VI og VII skal lyde så:

VI. Innførsel av usaltet eller utilberedt kjøtt og flesk samt usmeltet talg skal være forbudt fra alle land undtagen fra Sverige, dog inntil videre ikke fra Malmøhus-, Kristianstads-, Hallands-, Kronobergs-, Blekinge-, Kalmar-, Jönköpings-, Östergötlands-, Skaraborgs-, Elfsborgs- og Göteborg og Bohus len. Landbruksdepartementet skal være bemyndiget til enhver tid å forby sådan innførsel fra Sverige eller deler derav og til atter å heve et sådant forbud.

Landbruksdepartementet skal være bemyndiget til å gi almindelig dispensasjon for innførsel av frosset rensdyrkjøtt.

Huder og skinn skal det være forbudt å innføre i rå, utilberedt tilstand. Det skal inntil videre være tillatt å innføre fullstendig tørrede eller gjennemsaltede huder og skinn på betingelse av, at partiene ved ankomsten besiktiges av vedkommende kommunale dyrlæge og av

*) Bekjentgj. 24 desember i Lovtid. 1ste avd. nr. 51 for **1924**, hvor vedtekten er inntatt.

) Bekjentgj. 24 desember i Lovtid. 1ste avd. nr. 51 for **1924.

1924 denne erklæres å være i tilfredsstillende sanitær tilstand.
23 desbr. Landbruksdepartementet fastsetter størrelsen av godtgjørelsen til dyrlægen for sådan besiktigelse.

Rå eller lettsaltede deler for øvrig av drøvtyggere, hester og svin, såsom slakteavfall, muler, klover, blod, melk samt utilvirkede, utilberedte og urensede hår og børster, som ikke i forveien er desinfisert, skal det være forbudt å innføre.

VII. Gress, høi og halm skal det inntil videre være forbudt å innføre fra alle land. Gress, høi og halm, der er anvendt som emballage for varer fra fremmed land, skal det være forbudt å benytte som fôr, strøelse o. l. for dyr, og skal sådan emballage opbrennes ved ankomst til riket.

Brukte sekker og annen tidligere brukt emballage av vevet stoff skal det være forbudt å innføre samt å anvende som emballage for varer, der innføres til riket.

Landbruksdepartementet skal være bemyndiget til helt å forby anvendelse av gress, høi og halm som emballage for varer fra fremmede land eller landsdel. Det skal enn videre være bemyndiget til helt å forby innførsel av korn, frø, grønnsaker, rotfrukter, poteter, planter, trær og busker, torvstrø, kraftfôrstoffer — såsom fôrmel, fôrkaker, oljekaker, kli og lignende stoffer til husdyrføde — samt mais fra fremmed land eller landsdel.

Landbruksdepartementet skal være bemyndiget til å dispensere fra de til enhver tid herom gjeldende innførselsbestemmelser samt til å opheve disse helt eller delvis og til igjen å sette dem i kraft. Departementet kan videre bestemme, at oprinnelsesbevis skal medfølge varen og for øvrig fastsette nærmere regler og vilkår for innførselen.

Denne plakat trer i kraft straks.

23 desbr. **Skrivelse***) fra Finans- og Tolldepartementet til inspektøren for tobakk-, chokolade- og sukkervarebeskatningen.

I bekjentgjørelse av 1 september sistleden traff departementet i medhold av bemyndigelse fra Stortinget bestemmelse om, at beholdninger av bl. a. cigaretter som ved utgangen av kalenderåret 1924 måtte forefinnes hos detaljhandlere uten å være avgiftsberiktiget overensstemmende med de fra førstnevnte dato gjeldende høiere avgiftssatser, straks blev å omstemple med de nye stempelmerker.

Under henvisning hertil meddeles, at departementet i an-

*) Bekjentgj. 10 januar i Lovtid. 1ste avd. nr. 1 for 1925.

ledning av det med Deres erklæring av 13 d. m. tilbakesendte andragende fra Tobakhandlernes Landsforbund efter omstendighetene finner å kunne innvilge i, at den ovennevnte frist for sådan omstempling forsåvidt cigaretter angår forlenges til utgangen av mars måned 1925. 1924 23 desbr.

Såfremt der ved utløpet av den forlengede frist fremdeles måtte finnes beholdninger hos nevnte handlende av cigaretter, som ikke er blitt behørig avgiftsberiktiget med de nugjeldende stempelmerker, vil departementet kreve, at cigarettene straks blir lagt under offentlig lås eller segl.

Med innholdet av denne skrivelse, hvorav en del avtrykk vedlegges, bes foruten Tobakhandlernes Landsforbund også Tobakgrossisternes Forening, Tobaksfabrikernes Landsforening av 1901 samt Kjøbmandsforeningen gjort bekjent.

Skrivelse*) fra Finans- og Tolldepartementet til inspektøren for tobakk-, chokolade- og sukkervarebeskatningen. 23 desbr.

I henhold til § 2 i lov av 11 august 1924 om omsetningsavgift av kullsyreholdige alkoholfrie drikkevarer fant departementet i sin rundskrivelse til fylkesmennene av 27 september 1924 inntil videre å kunne tilstå avgiftsfrihet for Farris, idet man forbeholdt sig senere å opta spørsmålet om avgiftsfrihet for dette mineralvann til fornyet behandling.

Efterat der siden er pågått en del undersøkelser angående avgiftsfrihetsspørsmålet og navnlig er tilveiebragt forskjellige nærmere oplysninger om Farris' medicinske egenskaper, finner imidlertid departementet ikke tilstrekkelig grunn til å la avgiftsfriheten fortsette, og man tilbakekaller den derfor fra 1 januar førstkommende å regne.

Fra og med sistnevnte dato vil således alt Farris som utleveres fra selskapets egne lagere eller dets kommisjonslagre til forbruk innen landet bli å avgiftsberiktige på foreskrevet måte, likesom selskapet fra samme tid vil være pliktig til å føre sådant offisielt regnskap vedkommende sin bedrift som omhandlet i den ovenfor nevnte rundskrivelse.

2 gjenparter av denne skrivelse vedlegges, idet man skal be den ene gjenpart tilstillet formannen i Mineralvandfabrikernes Landsforening og den annen A/S Norske Mineralkilder, Larvik, hvilket selskap for øvrig idag herfra er gitt telegrafisk underretning om avgiftsfrihetens tilbakekallelse.

Skrivelse**) fra Landbruksdepartementet, hvori meddeles, at departementet i medhold av kongelig plakat av 23 desember 1924 har fastsatt følgende: 24 desbr.

*) Bekjentgj. 10 januar i Lovtid. 1ste avd. nr. 1 for 1925.
**) Bekjentgj. 24 desember i Lovtidende 1ste avd. nr. 51 for 1924.

1924 24 desbr. Innførsel av korn, frø, grønnsaker, rotfrukter, poteter, planter, trær og busker, krafffôrstoffer — såsom fôrmel, fôrkaker, oljekaker, kli og lignende til husdyrføde — samt mais skal være forbudt fra Sverige og Danmark. Likeledes skal det være forbudt å anvende gress, høi og halm som emballage for varer der innføres fra Sverige og Danmark.

Denne bestemmelse trer i kraft straks.

29 desbr. **Tilleggsbestemmelser***)* til bygningsloven, vedtatt av Vålebro bygningsrepresentantskap i møte den 11 desember 1924 og approbert av Arbeidsdepartementet den 29 s. m. i henhold til Regjeringens resolusjon av 11 desember 1924.

1. Bebyggelsen i Vålebro bygningskommune skal i almindelighet være åpen således at bygninger ikke behøver å forsynes med brandvegg mot nabo. Herfra kan dog bygningskommisjonen hvor særlige grunner foreligger tilstede undtagelser.
2. Intet hus tillates opført som efter bygningskommisjonens skjønn vil virke skjemmende på det omgivende strøk.

30 desbr. **Skrivelse***)* fra Socialdepartementet, hvori meddeles, at ifølge bemyndigelse gitt ved kongelig resolusjon av 25 april d. å. har departementet i henhold til § 3 i lov nr. 5 av 2 april 1917 bestemt — overensstemmende med Flakstad herredsstyres beslutning i møte den 30 oktober d. å. — at den som i Flakstad herred, Nordland fylke, vil gjøre sig en næring av å drive herberge eller bevertning med mat eller drikke fra og med 1 februar 1925 skal ha bevilling.

1925.

1925 2 janr. **Skrivelse** fra Finansdepartementet til en ligningsnevnd, hvori bl. a. uttales, at en skattyder i almindelighet ikke antas å være berettiget til fradrag i inntekten for livsforsikringspremie for hjemmeværende og fraværende barn over 15 år. Jfr. dog departementets i Lovtidende og i Meddelelser vedkommende ligningsvesenet nr. 9 inntatte skrivelse av 24 januar 1913 angående den såkalte barneforsikring og utstyrsforsikring.

---

*) Bekjentgj. 10 januar i Lovtid. 1ste avd. nr. 1 for 1925.

Skrivelse *) fra Landbruksdepartementet om adgang til å drepe streifende hund i Høvåg herred, Aust-Agder fylke. 3 janr.

Skrivelse **) fra Hovedstyret for Vassdrags- og Elektrisitetsvesenet om forlengelse av fløtningstiden for fløtning av trelast m. v. i Namsen og Sandøla elver i Nord-Trøndelag fylke. 5 janr.

Skrivelse *) fra Landbruksdepartementet om adgang til å drepe streifende hund i Bø herred, Telemark fylke. 5 janr.

Skrivelse *) fra Finans- og Tolldepartementet til inspektøren for tobakk-, chokolade- og sukkervarebeskatningen, hvori meddeles, at departementet i anledning av et innkommet andragende fra A/S Norske Mineralkilder, Larvik, samtykker i, at omsetningsavgift av kullsyreholdige, alkoholfrie drikkevarer, som omsettes på flasker av et innhold på inntil 0,25 liter inntil videre beregnes på grunnlag av et innhold av 0,20 liter. 7 janr.

I henhold hertil vil den av departementet i rundskrivelse til fylkesmennene av 27 september f. å. opstillede omregning av mengde fra flasker til liter fremtidig skje således:

Flasker på inntil 0,25 liter for 0,20 liter.

Flasker på over 0,25 liter inntil 0,40 liter for 0,35 liter.
—»— 0,40 —»— 0,55 —»— 0,50 »
—»— 0,55 —»— 0,75 —»— 0,70 »
—»— 0,75 —»— 1,00 —»— 1,00 »

Man skal be mineralvannfabrikkenes landsforening og mulige andre interesserte i bransjen gjort bekjent hermed.

Skrivelse***) fra Socialdepartementet om forandring av § 2 i lukningsvedtekten for Brønnøysund ladested. 7 janr.

Skrivelse *) fra Landbruksdepartementet om adgang til å drepe streifende hund i Sund herred, Hordaland fylke. 7 janr.

Regjeringens resolusjon *), hvorved det i plakat av 25 oktober 1918 angående avleggelse av svenneprøver og kontrollen dermed in fine fastsatte skjema til svennebrev endres overensstemmende med et fremlagt utkast. 8 janr.

---

*) Bekjentgj. 10 januar i Lovtid. 1ste avd. nr. 1.
**) Bekjentgj. 10 januar i Lovtid. 1ste avd. nr. 1, hvor de endrede forholdsregler m. v. for fløtningen er inntatt.
***) Bekjentgj. 10 januar i Lovtid. 1ste avd. nr. 1, hvor § 2 i endret lydelse er inntatt.

8 janr. Skjema til svennebrev.

N. N. (vedkommendes fulle navn)

Forskjellige emblemer vedkommende håndverket født i .....(stedet)..... den .....(dato)....., som har utstått sin læretid hos (faget) mester N. N. i (stedet) *) har — overensstemmende med forskriftene i § 29 i lov om håndverksnæring av 25 juli 1913 og i gjeldende plakat om avleggelse av svenneprøver og kontrollen dermed — for undertegnede lovlig opnevnte prøvenevnd avlagt svenneprøve i .....(faget). Prøven har været: (gjenstanden) .....

Herfor har han erholdt følgende karakterer:

For prøvearbeidet: .....

For verktøiføring, håndferdighet og muntlig prøve: .....

For tegning: .....

Han har under læretiden deltatt i følgende skoleundervisning: .....

.....

Da N. N. (vedkommendes fulle navn) således har godtgjort, at han har den forlangte kunnskap og fagduelighet, erklærer vi ham for svenn å være i ..... (faget) og meddeler ham dette svennebrev.

.....(stedet)..... den .....(datum).....

.....

prøvenevndens formann.

....

Undertegnede bekrefter herved, at svenneprøven er avlagt for den lovlig opnevnte prøvenevnd, og at det foran opgitte prøvearbeide og de meddelte karakterer er overensstemmende med den i saken førte protokoll (nr. .....).

..... den .....

.....

(Vedk. embedes eller stillings segl).

8 janr. **Regjeringens resolusjon****) om bemyndigelse for Landbruksdepartementet til å utferdige de bestemmelser angående fangst av krebs som det i § 2 i lov nr. 3 av 19 mai 1916 er tillagt Kongen å utferdige.

8 janr. **Regjeringens resolusjon****) om bemyndigelse for Landbruksdepartementet til å utferdige de bestemmelser angående fiskeri i elv eller innsjø som det i lov nr. 1

*) Hvor svennebrev utstedes efter § 31 i lov av 25 juli 1913 til ikkelærlinger utgår selvfølgelig denne oplysning om læretiden.

**) Bekjentgj. 10 januar i Lovtid. 1ste avd. nr. 1.

av 30 mai 1894 er tillagt Kongen og Kongen eller den han dertil bemyndiger å utferdige. 8 janr.

Regjeringens resolusjon*) om bemyndigelse for Landbruksdepartementet til å treffe avgjørelser, som er tillagt Kongen ifølge paragrafene 15, 18, 20 og 23 i lov nr. 2 av 20 mai 1899 angående jakt og fangst. 8 janr.

Regjeringens resolusjon**) om nye skogvedtekter for Malm herred, Nord-Trøndelag fylke. 8 janr.

Regjeringens resolusjon*) om nedsettelse av jordkonsesjonsgrensen for Hølandet herred, Sør-Trøndelag fylke. 8 janr.

Regjeringens resolusjon, hvorved bestemmes: 8 janr.

Fra 1 januar 1925 å regne skal Ringsaker prestegjeld under Hedmark prosti i Hamar bispedømme deles i 3 prestegjeld overensstemmende med det i et fremlagt utkast fremsatte forslag.

Nærmere bestemmelser om Ringsaker prestegjelds deling:

I. Det residerende kapellani og det midlertidige tredjepresteembede i Ringsaker prestegjeld nedlegges fra 1 januar 1925 å regne.

Fra samme tid skal prestegjeldet deles i 3 prestegjeld, Ringsaker, Veldre og Brøttum, hvert svarende til sognet av samme navn.

II. Sogneprestene i de 3 nye prestegjeld tillegges hver den festede utredsel av eiendommer innen deres sogn samt de dette påhvilende erstatninger efter den geistlige lønningslovs §§ 12, 14, 21, 22 og 23. Sognepresten i Veldre tillegges enn videre rentene av de Ringsaker sogneprest og residerende kapellan hittil tilliggende embedskapitaler og — under forbehold av Stortingets samtykke — kr. 1025,00 av den Ringsaker sogneprest hittil tilliggende årlige erstatning av Prestegårdsfondet***). Videre tillegges sognepresten i Brøttum — foruten nevnte inntekter av sognet — de nevnte sogneprest nu tilliggende inntekter av innløst og uinnløst jordavgift og landskyld samt — under forbehold av Stortingets samtykke — resten kr. 830,00 av Ringsaker sogneprests nevnte erstatning foruten den Ringsaker residerende kapellan nu tilliggende erstatning av Prestegårdsfondet, stor kr. 450,00 årlig. Sogneprestene i Veldre og Brøttum tillegges endelig som lønnstilskudd av

*) Bekjentgj. 10 januar i Lovtid. 1ste avd. nr. 1.
**) Bekjentgj. 10 januar i Lovtid. 1ste avd. nr. 1, hvor de nye skogvedtekter er inntatt.
***) Se St.prp. nr. 22. Innst. S. nr. 11. St.tid. s. 391.

8 janr. Ringsaker herredskasse hver det beløp som til enhver tid tiltrenges for å bringe deres embedsinntekt op i kr. 5500,00 årlig.

Sogneprestene i Ringsaker, Veldre og Brøttum tillegges bruken henholdsvis av Ringsaker prestegård, av den tidligere bygseljord Fagertun samt av kapellangården Dusgård — mot å overta de lån og byrder som måtte hvile på disse eiendommer.

III. Sogneprestene i Veldre og Brøttum ansettes med forpliktelse til efter Hamar biskops nærmere bestemmelse hver å forrette 10 gudstjenester årlig i det nye Ringsaker prestegjeld og til å forberede konfirmanter og avholde konfirmasjon i Åsmark kapelldistrikt hvert annet år, likesom Brøttum sogneprest tillike tilpliktes — inntil embedsgård eller embedsbolig kan anskaffes for ham i Brøttum — å ta bolig i dette sogn på et av biskopen godkjent sted samt årlig å avholde inntil 6 søndagsprekener i Lismarken og inntil 6 sådanne prekener i Mesnaliens menighetshus.

Sognepresten i Ringsaker blir å ansette med forpliktelse til å finne sig i sådan virksomhet av naboprestene i hans prestegjeld som ovenfor nevnt og til å holde inntil 6 søndagsprekener årlig i Jølstad menighetshus.

IV. Hamar biskop bemyndiges til å treffe nærmere bestemmelse om gudstjenestens ordning i Ringsaker prestegjeld.

V. Den av Ringsaker herredsstyre i møte den 25 oktober 1924 fattede beslutning om bevilgning av årlige lønnsbidrag til sogneprestene i Veldre og Brøttum m. v. approberes i henhold til lov om kommunestyre på landet av 30 september 1921 § 46, nr. 4.

8 janr. **Regjeringens resolusjon,** hvorved det ved kongelig resolusjon av 9 juli 1920 oprettede arbeidskontor i Risør nedlegges fra 1 juli 1924 å regne.

8 janr. **Regjeringens resolusjon,** hvorved bestemmes:

1. I henhold til § 29 i lov av 15 februar 1918 om offentlige tjenestemenn fastsettes reglement for civile tjenestemenn ved Hærens Flyvevesen overensstemmende med et fremlagt utkast.

2. Forsvarsdepartementet bemyndiges til å foreta de endringer av reglementet som i henhold til loven kan overlates til et regjeringsdepartement.

Det i post 1 omhandlede reglement er sålydende:

§ 1. Reglementet omfatter følgende stillinger ved Hærens Flyvevesen.

Motoringeniør, driftsingeniør, tegnechef, regnskapsfører, innkjøpschef, radiotelegrafist, formann I og II, materialforval-

ter, tegner I og II, kontorist (assistent) I og II, vaktmann samt eventuelt nye tjenestemannsstillinger efter Forsvarsdepartementets nærmere bestemmelse. 8 janr.

Av ovennevnte stillinger, der er delt i to klasser, blir som regel høieste klasse å besette ved oprykning fra laveste klasse ifall for øvrig de fornødne kvalifikasjoner er til stede. — Oprykning og overførsel kan også skje utenfor de klasseinndelte stillinger efter Forsvarsdepartementets nærmere bestemmelse.

Ved inntrått ledighet — når stillingen ikke skal besettes ved oprykning — lar Direktøren for Flyvemaskinfabrikken eller Våbeninspektøren for Hærens Flyvevesen utgå bekjentgjørelse i Norsk Kunngjørelsestidende og i andre aviser efter behovet.

§ 2. Følgende tjenestemenn ansettes av Forsvarsdepartementet:

Motoringeniør, driftsingeniør, tegnechef, regnskapsfører.

Følgende tjenestemenn ansettes av et ansettelsesraad bestående av Våbeninspektøren for Hærens Flyvevesen og Kapteinen ved Våbeninspektørens stab:

Innkjøpschef, radiotelegrafist, materialforvalter.

De øvrige tjenestemenn ansettes av et ansettelsesråd bestående av Flyvemaskinfabrikkens direktør og kontrollofficer.

Ved avgivelse av innstilling i henhold til tjenestemannslovens § 2, punkt 2 skal uttalelse gis om minst 3 av ansøkerne.

I tilfelle av uenighet innen ansettelsesrådet treffes avgjørelsen av næsthøiere myndighet (Våbeninspektørens ansettelsesråd eller Departementet).

Ifall Våbeninspektørens ansettelsesråd fastholder å ville ansette nogen som ikke er innstillet (kfr. tjenestemannslovens § 2, pkt. 3) skal saken forelegges for Forsvarsdepartementet.

Ansettelser blir av ansettelsesrådet å innberette til Forsvarsdepartementet.

§ 3. Ved ansettelse utferdiges av vedkommende ansettelsesmyndighet et ansettelsesbrev som skal inneholde meddelelse om:

a. Hvilken stilling vedkommende er ansatt i og fra hvilken tid;
b. at ansettelsen skjer med den lønn som gjeldende regulativ og lønnsbestemmelser fastsetter forsåvidt ikke anderledes i det spesielle tilfelle måtte være bestemt;
c. at vedkommende ansettes på de vilkår for ansettelse, avskjed m. v. som er nevnt i lov nr. 1 av 15 februar 1918 om offentlige tjenestemenn og i nærværende reglement med de forandringer som senere måtte bli fastsatt;

8 janr.

d. at vedkommende er forpliktet til å være medlem av statens pensjonskasse efter de for denne til enhver tid gjeldende bestemmelser og finne sig i de forandringer som måtte bli foretatt i pensjonsordning og aldersgrensebestemmelser;
e. anciennitet for tilberegning av alderstillegg;
f. at ansettelsen for øvrig skjer på de almindelige betingelser med hensyn til ferie, arbeidstid m. v. som til enhver tid gjelder for etablissementet samt den for vedkommende stilling eventuelt gjeldende spesialinstruks;
g. at vedkommende uten erstatning må finne sig i de forandringer og omflytninger som måtte bli en følge av forandringer i Flyvevesenets organisasjon eller indre tjenesteordning;
h. eventuelle spesielle bestemmelser, f. eks. om tilskudd til vikarkasse.

§ 4. Forsåvidt der overensstemmende med tjenestemannslovens § 16 av Forsvarsdepartementet treffes bestemmelse om oprettelse av tjenestemannsutvalg for tjenestemenn ved Hærens Flyvevesen, gis de i lovens § 18, pkt. 2 og 3 omhandlede bestemmelser om tjenestemannsutvalgenes sammentreden med representanter for tjenestegiveren av Forsvarsdepartementet.

§ 5. Ved beregning av tjenestetiden efter lovens §§ 19 og 20 kommer i betraktning:

a. for driftsingeniør, formann I og II, tegner I og II mulig tjenestetid i annen teknisk stilling ved Hærens eller Marinens bedrifter;
b. for regnskapsfører, materialforvalter, kontorist (assistent) I og II mulig tjenestetid i annen stilling ved Hærens eller Marinens kontorer;
c. for motoringeniør, innkjøpschef, radiotelegrafist, vaktmann mulig tjenestetid i annen tilsvarende stilling i Hæren eller Marinen.

Forsvarsdepartementet bemyndiges til i hvert enkelt tilfelle å avgjøre, hvorvidt der ved tjenestetidens beregning skal tas hensyn til annen tjeneste i andre grener av statstjenesten samt til tidligere tjeneste i vedkommende tjenestegren. Dette gjelder samtlige de i § 1 nevnte stillinger.

§ 6. Opsigelse efter tjenestemannslovens §§ 19 og 20 kan innankes for Kongen, hvis opsigelsen er meddelt av Forsvarsdepartementet. I øvrig kan opsigelse innankes for Forsvarsdepartementet. Anken fremsettes av tjenestemannen skriftlig for den myndighet, som har opsagt ham. Er denne myndighet et ansettelsesråd, innsendes anken ledsaget av rådets uttalelse uten ophold til Forsvarsdepartementet. Er ankemyndighetens

avgjørelse ikke truffet innen opsigelsesfristens utløp, vedblir tjenestemannen i sin stilling inntil anken er avgjort. 8 janr.

§ 7. Ved anke efter lovens § 24 over ordensstraff eller avskjed gjelder med hensyn til ankemyndighet og ankens fremsettelse de bestemmelser, som er fastsatt i reglementets § 6. Anken må fremsettes innen 14 dager efterat ordensstraffen eller avskjeden er tjenestemannen meddelt.

§ 8. Ved anke over pålegg som efter tjenestemannslovens § 27 er gitt en tjenestemann om å bli stående også efter opsigelsesfristens utløp, gjelder med hensyn til ankemyndighet og ankens fremsettelse de bestemmelser, som er fastsatt i reglementets § 6. Ankemyndighetens avgjørelse må treffes innen 1 måned efter ankens fremsettelse.

Stadfestelse — meddelt av Socialdepartementet — paa det av Lars Schjerden og hustru ved testamente av 19 mars 1882 med kodisill av 30 juni 1909 oprettede «Lars Schjerden og hustru Thrine Schjerden, født Gjestvangs legat til understøttelse for gamle, i Stange hjemmehørende trængende personer, der ikke nyter fattigunderstøttelse.» 8 janr.

Skrivelse*) fra Handelsdepartementet, hvorefter opsynet ved Lofotfisket i 1925 skal tre i kraft 24 januar. 8 janr.

Skrivelse*) fra Finans- og Tolldepartementet til inspektøren for tobakk-, chokolade- og sukkervarebeskatningen. 8 janr.

Til avgiftsberiktigelse av innenlands tilvirkede kullsyreholdige, alkoholfrie drikkevarer, har departementet i medhold av bemyndigelse i § 5 i omsetningsavgiftsloven av 11 august 1924 tidligere latt utferdige stempelmerker for følgende mengdeenheter: 1, 2, 5, 10, 50, 100 og 1000 liter.

Man har overensstemmende med den med Deres erklæring av 24 oktober sistleden mottatte henstilling av 23 næstfør fra Mineralvandfabrikernes Landsforening, funnet å kunne gå med på, at der foruten for nevnte enheter også utferdiges sådanne stempelmerker for en mengde av *18* og *35* liter.

Departementet har derfor latt trykke et oplag av sistnevnte stempelmerker, som vil bli Dem overlevert efter nærmere konferanse.

Man skal be landsforeningen og også mulige andre interesserte i bransjen gjort bekjent hermed, likesom man også forutsetter, at de som underforhandlere for Dem antatte tolloppebørselsbetjenter blir gitt fornøden underretning samt blir tilstillet et fornødent antall sådanne merker.

---

*) Bekjentgj. 10 januar i Lovtid. 1ste avd. nr. 1.

8 janr. **Skrivelse***) fra Arbeidsdepartementet angående utvidelse av det bygningsloven underlagte strøk i Asker.

9 janr. **Skrivelse****) fra Arbeidsdepartementet angående bygningslovens anvendelse på 2 strøk i Kråkstad herred.

13 janr. **Skrivelse*****) fra Arbeidsdepartementet angående tilleggsbestemmelse til bygningsloven for det samme underlagte strøk ved Gvarv i Sauherad, Telemark fylke.

15 janr. **Skrivelse** †) fra Landbruksdepartementet, hvori meddeles, at departementet s. d. i henhold til kongelig plakat av 23 desember 1924 punkt VII har bestemt, at innførsel av torvstrø fra Sverige og Danmark inntil videre skal være forbudt. Denne bestemmelse trer i kraft straks.

15 janr. **Rundskrivelse** †) fra Landbruksdepartementet, hvorved bestemmes, at påbudet i kongelig plakat av 23 desember 1924, dens punkt VII om, at gress, høi og halm som er anvendt som emballage for varer fra fremmed land skal opbrennes ved ankomsten til riket — ikke skal gjelde i følgende tilfelle:

Når der med varen følger et på behørig måte utfylt og bekreftet certifikat.

A. Om at der ikke i vedkommende eksporterende land i løpet av de siste 12 måneder har optrådt noget tilfelle av smittsom munn- og klovsyke eller kvegpest, hvilket certifikat skal være underskrevet av eksportlandets veterinærstyrelse eller av nevnte styrelse dertil bemyndiget person, — eller

B. Om at det til varens emballering benyttede stråfor på betryggende måte er desinfisert efter av offentlig veterinærmyndighet i eksportlandet godtatt fremgangsmåte ved formalinbehandling eller lignende, hvilket certifikat skal være undertegnet på tro og love av vedkommende eksportør, fabrikk.

Disse attester skal være bekreftet av norsk konsul og for øvrig utferdiget overensstemmende med vedlagte formular, — skjema nr. 3.

Det er fremdeles forbudt å anvende gress, høi og halm som emballage for varer, der innføres fra Sverige og Danmark.

---

*) Bekjentgj. 10 januar i Lovtid. 1ste avd. nr. 1, hvor grensene for det utvidede strøk er beskrevet.

**) Bekjentgj. 17 januar i Lovtid. 1ste avd. nr. 2, hvor grensene for de omhandlede strøk er beskrevet.

***) Bekjentgj. 17 januar i Lovtid. 1ste avd. nr. 2, hvor tilleggsbestemmelsen er inntatt.

†) Bekjentgj. 17 januar i Lovtid. 1ste avd. nr 2.

(Firmastempel.)

Certifikat

for emballasje bestående av gress, høi eller halm.

Skjema nr. 3.
(Landbruksdepartementets skrivelse av 15 januar 1925).

..... kasse/kolli ..... tonn/kilo ..... (varens art) merket .....

er den ..... 19 ....., i ..... (by), i ..... (land) innlastet i D/S .....

jernbane ..... for eksport til firma ..... i ..... (by), Norge.

Alternativ A.

Undertegnede $\frac{\text{offentlige veterinærstyrelse i .....}}{\text{av den offentlige veterinærstyrelse dertil bemyndigede}}$ (land) attesterer herved på tro og love, at der i ..... (land) i løpet av de sist forløpne tolv måneder ikke har optrådt noget tilfelle av munn og klovsyke (Aphthae epizooticae) eller kvegpest (Pestis bovina).

..... den ..... 19 .....

.....

Emballasjen bestående av ....., attesteres herved på tro og love å være produsert og derefter uavbrutt lagret her i landet.

..... den ..... 19 .....

.....

eksportør, fabrikk.

(Konsulatattest.)

Alternativ B.

Undertegnede eksportør/fabrikk attesterer herved på tro og love, at den til ovennevnte vareparti anvendte emballasje bestående av ..... på betryggende måte er desinfisert efter av vedkommende offentlige veterinærmyndighet her i landet godtatt fremgangsmåte med formalinbehandling eller ved .....

.....

..... den ..... 19 .....

.....

eksportør, fabrikk.

(Konsulatattest.)

15 januar. 13 1925 15 janr.

15 janr. **Rundskrivelse** fra Landbruksdepartementet. I henhold til bestemmelsene i punkt VII i kongelig plakat av 23 desember 1924 angående innførsel av husdyr og smitteførende gjenstander har Landbruksdepartementet idag bestemt, at det i plakatens ovennevnte punkt VII inneholdte forbud mot å anvende brukte sekker og annen tidligere brukt emballasje av vevet stoff som emballasje om varer som innføres til riket — ikke skal gjelde i følgende tilfelle:

1. Med certifikat.

A. Kraftfôrstoffer — såsom fôrmel, fôrkaker, oljekaker, kli o. l. stoffer til husdyrføde, samt mais, når der medfølger varen i behørig utfylt og attestert stand noget av de i Landbruksdepartementets rundskrivelse av 17 juli 1924 omhandlede og der vedlagte formularer for sekkecertifikater — skjema nr. 1 og 2.

B. Andre varer, når varen ledsages av på samme vis utfylt og attestert certifikat som vedlagte formular, — skjema nr. 4.

2. Uten certifikat.

Alle varer, når innførslen finner sted fra land beliggende i Sydamerika eller fra land fra hvilket transporten av varen til Norge sjøverts har tatt en tid av minst syv uker; det samme skal gjelde om varen i den oprinnelige emballasje underveis har vært gjenstand for omladning, når varemottageren ved faktura eller skibningsdokument eller på annen måte like over for tollvesenet godtgjør, at partiet den hele tid har vært under skibning; det samme skal likeledes gjelde om varen midlertidig har henstått på lager på mellemplass, når en av norsk konsul bekreftet og på tro og love av selgeren utferdiget attest om, at varen videreekspederes i den samme oprinnelige emballasje forevises tollvesenet på innførselsstedet.

(Firmastempel.)

Certifikat

for emballasje bestående av sekker eller vevet stoff.

Skjema nr. 4.
(Landbruksdepartementets skrivelse av 15 januar 1925).

.....sekker/baller.....tonn/kilo.....(varens art), merket.....

er den.....19....., i.....(by), i.....(land) innlastet i D/S.....

jernbane.....for eksport til firma.....i.....(by), Norge.

Alternativ A.

Undertegnede $\frac{\text{offentlige veterinærstyrelse i}}{\text{av den offentlige veterinærstyrelse dertil bemyndigede}}$ .....(land) attesterer herved på tro og love, at der i.....(land) i løpet av de sist forløpne tolv måneder ikke har optrådt noget tilfelle av munn- og klovsyke (Aphthae epizooticae) eller kvegpest (Pestis bovina).

.....den.....19.....

.....

Den om ovennevnte vareparti benyttede emballasje, bestående av.....har de siste otte uker ikke vært utenfor vårt lands grenser, hvilket på tro og love herved attesteres.

.....den.....19.....

.....

eksportør, fabrikk.

(Konsulatattest.)

Alternativ B.

Undertegnede eksportør/fabrikk attesterer herved på tro og love, at de til ovennevnte vareparti benyttede sekker eller annen emballasje av vevet stoff

er ny og tidligere ubrukt

er desinfisert på betryggende efter av vedkommende offentlige veterinærmyndighet her i landet godtatt måte med formalin eller ved .....

.....

.....den.....19.....

.....

eksportør, fabrikk.

(Konsulatattest.)

15 januar. 15 1925 15 janr.

16 janr. **Kongelig resolusjon***) om fredning av «Gamle-asken» ved Halsnøy kloster i Fjelberg herred, Sunnhordland, og en stor hassel på gården Lien i Os herred, Midhordland.

16 janr. **Kongelig resolusjon** *), hvorved følgende beføielser, som nu er henlagt til Kongen, overføres til Justisdepartementet:

1) Myndigheten til å stadfeste politivedtektsbestemmelser i henhold til §§ 1 og 2 i lov av 26 mai 1866 inneholdende adskillige bestemmelser om politivesenet i Kristiania, jfr. lov nr. 3 av 12 juni 1914, og lovene av 17 juni 1869, 28 mai 1881 nr. 6 og 6 juni 1891 nr. 1, hvorved nevnte lov er gjort gjeldende også for rikets øvrige kjøpstæder, ladesteder med særskilt kommunestyre og herreder,
2) myndigheten til å stadfeste vedtekter i henhold til §§ 1 og 4 i lov av 22 mai 1875, angående adgang til å gi dramatiske og andre offentlige forestillinger m. v. og
3) myndigheten til å stadfeste vedtekter i henhold til lov til beskyttelse av barn mot bruk av tobakk av 19 april 1899.

16 janr. **Kongelig resolusjon** *), hvorved følgende beføielser, som nu i henhold til lov om offentlig forevisning av kinematografbilleder av 25 juli 1913 er henlagt til Kongen, overføres til Justisdepartementet:

1. Myndigheten til å stadfeste kommunestyrers vedtekter om ordens- og sikkerhetsregler ved kinematografforestillinger m. v. i henhold til lovens § 3, og
2. myndigheten til å opnevne det nødvendige antall sakkyndige til å avgjøre om kinematografbilleder skal godkjennes til forevisning offentlig, samt myndigheten til å fastsette takster for den avgift som blir å erlegge for censurering av kinematografbilleder, og de nærmere regler som for øvrig trenges til gjennemførelse av bestemmelsene herom i henhold til lovens § 7.

16 janr. **Kongelig resolusjon** *), hvorved de i § 1 A i plakat av 25 oktober 1918 angående avleggelse av svenneprøver og kontrollen dermed anførte prøver for gullsmeder og plakatens § 2 endres overensstemmende med et fremlagt utkast.

De i § 1 A i plakat av 25 oktober 1918 angående avleggelse av svenneprøver og kontrollen dermed anførte prøver for gullsmeder skal herefter lyde således:

For gullsmeder:

«Utførelse av fagarbeide i edelt metall av lovbestemt gehalt efter nevndens nærmere bestemmelse.

*) Bekjentgj. 17 januar i Lovtid. 1ste avd. nr. 2.

Den prøveavleggende bestemmer selv i hvilket av de opstillede spesialfag han akter å avlegge prøve. Derimot bestemmer nevnden efter samråd med den prøveavleggende og hans mester, efter hvilket alternativ den prøveavleggende skal utføre prøvestykket. 16 janr.

For gullarbeidere:

Å forarbeide enten

1. en montert signetring med sten, eller
2. et leddarmbånd, eller
3. en carmoiseringsring (carmoiseringen i krabbefatning), eller
4. et smykke med stener eller med stener og perler. Smykket skal utføres med gjennembrutt galleri.

Den prøveavleggende må fatte signetringen, men ikke carmoiseringsringen eller smykket.

For hammerarbeidere:

Å hamre fra plate

1. enten et glatt, ovalt eller rundt håndspeil, ikke under 25 cm. langt med innhamret kant hvorpå glassargen, som må ha hulkil og skjærf eller være riflet, hviler, eller
2. en oval bolle eller skål ikke under 20 cm. lang med dybde og bredde i forhold, dog ikke under 4 cm. dyp, utsmidd og ophamret, av 1,5 mm. plate, således at bunden og bukens blikktykkelse er hensiktsmessig avpasset, munnstykket holdt omtrent i platens oprinnelige tykkelse, knekket og påloddet føtter, eller
3. en rund bolle ikke under 20 cm. i tverrsnitt, ophamret av 0,75 mm. tykk plate, knekket helt op og påloddet kant riflet eller med faconert hulkil og skjærf, og påloddet føtter.

For korpusmontører:

Å montere og sammenlodde enten

1. en optrykket kaffekande, hvortil tut og hank arbeides helt for hånd, eller
2. en optrykket fløtemugge og sukkerskål som monteres på samme måte, eller
3. en optrykket chokolademugge eller vinkande med snut, uthamret av korpus og med påloddet faconert munnstykke. Hanken arbeides for hånd.

For skjearbeidere:

Å arbeide helt for hånd enten

1. en suppeøse med rundt, ovalt eller spisst blad, knoppet ikke stampet, eller
2. 6 spisegafler, knekket for hånd ikke stampet, eller
3. et fiske- eller kakeserveringssett.

16 janr. For filegransarbeidere:

A forferdige enten

1. en oploddet krusebrosche med geheng, eller
2. en bulesøile med piper og kruser, eller
3. et rikt utstyrt halsesmykke.

For sølvciselører:

som har utstått sin læretid på gullsmedverksted i henhold til håndverksloven:

Efter egen komposisjon å tegne, samt forarbeide for hånd i sølv og ciselere enten

1. en skje, eller
2. et smykke, eller
3. en skål minst 15 cm. i tverrsnitt.

Enn videre efter egen komposisjon å tegne og ciselere utsmykningen av en korpusgjenstand.

Det kreves ikke at de prøveavleggende selv skal slipe, koke eller polere sitt prøvestykke.

Prøvestykket skal bedømmes og utstilles (se § 8) i den stand den prøveavleggende leverer det. Slipning, polering og fatning kan således utføres først efterat stykket er bedømt og utstillet, medmindre den prøveavleggende selv utfører dette arbeide.

Av alle gullsmeder skal kreves ferdighet i å legere gull og sølv fra fint til de for gull- og sølvgjenstander lovbefalte gehalter og omvendt gull og sølv av ringere gehalter til de lovbefalte.»

Plakatens § 2 skal herefter lyde således: Den, som akter å avlegge svenneprøve, har å inngi skriftlig anmeldelse derom til den tjenestemann som utfører de i lov om håndverksnæring av 25 juli 1913 omhandlede magistratsforretninger, med opgivende av fullt navn og alder og — hvis der for faget er opstillet prøvealternativer — av det alternativ han har valgt. For gullsmedenes vedkommende er der under prøven i § 1 A opstillet særegne forskrifter angående valg av alternativ. Har vedkommende besøkt offentlig tegneskole eller teknisk aftenskole, skal anmeldelsen være ledsaget av bevidnelse fra denne derom. Lærling skal derhos i anmeldelsen oplyse hvor lenge han har stått i lære samt vedlegge lærekontrakten og bevidnelse om at læretiden er utstått.

16 janr. **Kongelig resolusjon***) om forandring av § 1 i skogvedtektene for Sørum herred.

*) Bekjentgj. 17 januar i Lovtid. 1ste avd. nr. 2, hvor § 1 i endret lydelse er inntatt.

Kongelig resolusjon, hvorved Kirke- og Undervisningsdepartementet bemyndiges til — overensstemmende med den geistlige lønningslov § 30, 3 ledd — å godkjenne forandringer med hensyn til fordelingen mellem de forskjellige sogn i et prestegjeld av den skyss- og kostgodtgjørelse som tilkommer sognepresten på hans faste reiser i prestegjeldet. 16 janr.

Kongelig resolusjon, hvorved eiendommen Hagen, gnr. 89, bnr. 1, i Kaupanger sogn av Sogndal prestegjeld i Bjørgvin bispedømme blir fra 1 januar 1925 å overføre til Stedje sogn i samme prestegjeld. 16 janr.

Kongelig resolusjon, hvorved Undervisningsrådet bemyndiges til å la muntlige prøver i enkelte fag ved artium og middelskoleeksamen avholde til annen tid enn i eksamensreglementene bestemt, ved skoler som av Kirke- og Undervisningsdepartementet har fått tillatelse til forsøksvis å innføre konsentrasjons-(periode-)lesning i et eller flere fag. 16 janr.

Kongelig resolusjon om bemyndigelse for Kirke- og Undervisningsdepartementet til å foreta visse avvikelser fra den normale skoleordning ved middelskoleeksamen. 16 janr.

Kongelig resolusjon, hvorved der i henhold til lov om fattigvesenet av 19 mai 1900 §§ 28, 30 og 33 meddeles stadfestelse — med et par forandringer — på et fremlagt, av vedkommende utvalgs flertall foreslått utkast til plan for et sikkerhetsfond ved Nes Jernverk i Holt herred. 16 janr.

Kongelig resolusjon, hvorved Lavangen herred i Troms fylke fra 1 juli 1925 overføres fra Ibestad lensmannsdistrikt til Salangen lensmannsdistrikt. 16 janr.

Stadfestelse — meddelt av Socialdepartementet — på det av Drøbak Hjelpekasse ved beslutning på generalforsamling 30 november 1922 oprettede «Drøbak Hjelpekasse av 1886's legat for verdige trengende i Drøbak». 17 janr.

Stadfestelse — meddelt av Socialdepartementet — på det av urmaker Oscar Ruus ved gavebrev av 4 september 1923 oprettede «Oscar Ruus's legat til Nittedal gamlehjem». 17 janr.

Rundskrivelse fra Justisdepartementet til fylkesmennene. Den nye lov om norsk statsborgerrett av 8 august 1924 (nr. 3) *) medfører tildels vesentlige forandringer 17 janr.

*) Inntatt i Lovtidende, 1ste avdeling, s. 474, i 2nen avdeling s. 365.

17 janr. med hensyn til erhverv og tap av norsk statsborgerrett. Man henviser herom foreløbig til lovens bestemmelser. Departementet har i denne rundskrivelse villet gi veiledning om behandlingen av søknader om statsborgerrett i henhold til lovens § 5. I en senere rundskrivelse vil departementet gi nærmere forklaringer og instruksjoner om hvordan lovens øvrige bestemmelser blir å praktisere.

Søknad om norsk statsborgerrett.

Søknaden stiles til Justisdepartementet og sendes til politimesteren i det distrikt hvor ansøkeren bor (i Oslo til auksjonsforvalteren). På landet kan søknaden sendes til politimesteren gjennem vedkommende lensmann. Vedkommende tjenestemann gir ansøkeren veiledning om de oplysninger som må meddeles og hvilke attester og erklæringer han selv må skaffe. Derefter sørger vedkommende tjenestemann for at de øvrige nødvendige erklæringer og oplysninger blir tilveiebragt.

Når søknaden er forberedt ferdig, sendes den til fylkesmannen som gir uttalelse om den og sender saken til Justisdepartementet.

Med hensyn til oplysninger, erklæringer og attester bemerkes:

Søknaden bør inneholde:

1. Oplysning om ansøkerens fulle navn, stilling, alder og fødested, nuværende bopel og adresse, hans nuværende og tidligere statsborgerforhold og vernepliktsforhold. Aldersattest eller lignende attest må legges ved.

2. Oplysning om ansøkeren er gift. Forsåvidt gift mann søker, oplysning om hustruens navn, alder, fødested og nuværende og tidligere statsborgerforhold. Vigselattest legges ved.

3. Likeså hustruens uttalelse om søknaden. Hun må heri erklære hvorvidt hun ønsker å bli norsk statsborger eller ikke.

4. Oplysning om ansøkerens ugifte ektebarn under 18 år, med angivelse av fullt navn, alder og fødested, og hvem som har omsorgen for barnene. Aldersattester for barnene legges ved. Det bør også oplyses om ansøkeren har ektebarn over 18 år eller gifte barn under 18 år, og hvordan disses statsborgerforhold er.

Er ansøkeren en kvinne og har hun barn utenfor ekteskap, må oplysning gis om barnets navn og alder og om hvorvidt hun eller barnets far har omsorgen for det.

Det må oplyses om ansøkeren ønsker at også hans ugifte barn under 18 år skal få norsk statsborgerrett. For ektebarn bør også hustruens uttalelse herom foreligge.

5. Oplysning om når ansøkeren kom til Norge, de steder 17 janr.
han har bodd på her i riket, og hvor lenge på hvert sted, samt om han taler og skriver det norske sprog.

Disse oplysninger må attesteres enten av offentlig tjenestemann eller av 2 troverdige norske statsborgere som nøie kjenner ansøkerens forhold. Om attestutstedernes troverdighet bør uttalelse innhentes fra vedkommende offentlige myndighet.

Opholdsbok bør legges ved.

6. Erklæring fra ansøkeren om hvorvidt han har vært tiltalt eller straffet i Norge eller i utlandet for noget lovbrudd.

Der må legges ved attest fra 2 troverdige norske statsborgere som nøie kjenner ansøkerens forhold, om hvorvidt han har ført en hederlig vandel. Attestutstedernes troverdighet må attesteres.

Fra politiet på de steder hvor ansøkeren har opholdt sig, må der foreligge uttalelse om hvorvidt han vites å være tiltalt eller straffet. Hvis politiet for øvrig har nærmere kjennskap til ansøkerens vandel, må uttalelse herom meddeles.

7. Oplysning om hvorvidt ansøkeren er i stand til å forsørge sig selv og sin familie. (Sikkerhet for at ansøkeren ikke vil trenge offentlig fattighjelp er efter den nye lov ikke noget nødvendig vilkår, men vil kunne kreves efter departementets bestemmelse.)

Ansøkeren må oplyse nærmere hvilket erhverv han har, hvilke inntekter dette gir ham, om han har andre inntekter eller formue, hvilken inntekt og formue han har vært lignet efter ved siste års skatteligning, og om han har betalt forfalne skatter. Riktigheten av disse oplysninger bør såvidt mulig attesteres av troverdige personer som nøie kjenner ansøkerens forhold.

Politiet på ansøkerens bosted må såvidt mulig undersøke om ansøkeren har gitt riktige oplysninger. Politiet må oplyse hvilke undersøkelser er foretatt, hvilket nærmere kjennskap det har til ansøkeren, og om det antar at han er i stand til fremtidig å forsørge sig og sin familie. I almindelighet bør uttalelse herom innhentes også fra fattigstyret på ansøkerens bosted.

Der må innhentes uttalelse fra fattigstyrene på de steder hvor ansøkeren her i landet har vært bosatt, om hvorvidt ansøkeren eller hans familie har nydt understøttelse av det offentlige.

Når samtlige foran omhandlede oplysninger foreligger, gir politiet på ansøkerens bosted uttalelse om søknaden, — om den kan anbefales innvilget, eller hvilke betenkeligheter der er ved å gjøre det.

17 janr. Enhver oplysning som politiet sitter inne med, og som antas å kunne være av interesse når søknaden avgjøres, må meddeles.

Gebyr. For statsborgerbrev betales 60 kroner til statskassen, jfr. de ved Regjeringens resolusjon av 18 desember 1924 fastsatte forskrifter. Gebyret skal enten på forhånd betales til stempletpapirforvalteren, og kvittering herfor vedlegges søknaden, eller innbetales til vedkommende fylkesmann.

Finner man å kunne innvilge søknaden, får ansøkeren foreløbig av departementet en erklæring om at der vil bli tilstått ham norsk statsborgerrett gjennem utferdigelse av statsborgerbrev, hvis han innen et år for underdommeren på ting eller i annet rettsmøte tilsier Norges konstitusjon troskap. Er ansøkeren gift og erklæringen omfatter hustruen, må også hun avlegge troskapsløfte. Av personer under 18 år kreves ikke troskapsløfte.

Underdommeren påtegner erklæringen bevidnelse om at troskapsløfte er avlagt og når dette er gjort. Det bør i almindelighet avlegges for underretten på ansøkerens hjemsted.

Er det i departementets erklæring stillet som vilkår for utferdigelse av statsborgerbrev, at der må skaffes bevidnelse fra vedkommende hjemlands myndigheter om at der fra hjemlandets side ikke er noget til hinder for erhverv av statsborgerrett i Norge, må sådan bevidnelse (løsning) sendes til departementet innen den i erklæringen fastsatte frist av et år. Som regel bør troskapsløftet ikke avlegges før løsning er erhvervet.

Når troskapsløfte er avlagt (og løsning eventuelt er erhvervet) sendes erklæringen tilbake til Justisdepartementet. Statsborgerbrev blir så utstedt av departementet.

Det bemerkes, at de hittil ofte brukte blanketter for statsborgersøknader ikke vil passe efter den nye lov. De bør fremtidig ikke brukes. Departementet har under overveielse å foranledige trykt nye blanketter. Herom vil meddelelse senere bli gitt.

Hermed bes politimestre og lensmenn samt underdommere i hr. fylkesmannens distrikt gjort bekjent.

17 janr. **Skrivelse** *) fra Socialdepartementet om forandringer i lukningsvedtekten for Onsøy herred.

*) Bekjentgj. 24 januar i Lovtid. 1ste avd. nr. 3, hvor vedtekten i sin helhet efter de besluttede forandringer er inntatt.

Skrivelse*) fra Socialdepartementet om forandring i § 1 i lukningsvedtekten for Vang herred, Hedmark fylke. 17 janr.

Stadfestelse — meddelt av Socialdepartementet — på det av Lars Larsen Kvalheim og Sigrid Sperstadødegård opprettede «John Kvalheim og Jakob og Sigrid Sperstadødegårds legat» til Skjaak menighets sykepleie. 19 janr.

Rundskrivelse fra Socialdepartementet til fylkesmennene. 20 janr.

I rundskrivelse av 20 april 1923 gjorde departementet opmerksom på at utgiftene til skyss til lægene for reiser i offentlige anliggender i de senere år har øket meget sterkt så de utgjør et betydelig beløp på statsbudgettet.

Overensstemmende med uttalelse av medisinaldirektøren bad man derfor innskjerpet, at lægene må være opmerksomme på, at de ved sin planleggelse og utførelse av offentlige reiser tar økonomiske hensyn ved valg av ruter og befordringsmidler, og at de søker å få så mange offentlige forretninger utført på samme reise, som det er forenlig med en forsvarlig og samvittighetsfull utførelse av deres plikter.

Da bevilgningen til skyss også for siste termin er betydelig overskredet skal man pånyy be dette innskjerpet.

De regelmessige tilsynsreiser til sinnssyke, tuberkuløse, utsatte barn og i anledning renhold i skoler samt reiser til faste kontordager må søkes kombinert i størst mulig utstrekning. Lægene skal forsyne sine fremtidige skyssregninger med attest om at ovenstående er iakttatt. Undlatelse herav vil medføre at regningen ikke blir anvist, før det er skjedd.

I regningene skal anføres den sykes navn og sykdommens art som gjør reisen påkrevet; særlig er dette av betydning for gjentatte besøk, jfr. nedenfor nevnte cirkulære av 1883. Når særlige omstendigheter gjør det nødvendig — man tenker fortrinsvis på tuberkuløse og kjønnssyke — kan dog den sykes navn utelates; men i så fall skal lægen vedlegge i lukket konvolutt merket «konfidentielt» en fortegnelse over vedkommende syke med navn og henvisning til reisene. Denne konfidentielle fortegnelse er til bruk for fylkeslægen og Statsrevisjonen. I fylker hvor der er ansatt fylkeslæge i henhold til lægeloven av 26 juli 1912, jfr. lov 16 juli 1920, skal regningene alltid før de anvises sendes ham. Fylkeslægen skal gi attest om de opførte reiser antas å ha vært nødvendige med de bemerkninger som reisene måtte gi anledning til.

---

*) Bekjentgj. 24 januar i Lovtid. 1ste avd. nr. 3, hvor vedtektens § 1 i endret lydelse er inntatt.

20 janr. For de fleste av lægenes offentlige reiser er det en forutsetning for skyssgodtgjørelse av staten at kostgodtgjørelsen utres av kommunale eller fylkeskommunale midler. Såfremt der forekommer tilfelle, hvor kostgodtgjørelsen ikke utres, skal heller ikke skyssgodtgjørelse anvises, før departementets bestemmelse er innhentet.

Ifølge § 9 i lov av 9 august 1918 skal den godtgjørelse som tilkommer offentlige tjenestemenn for skyss beregnes efter den vei og den måte, hvorpå reisen med minst utgift kan foregå — alt forsåvidt det ikke på grunn av særegne omstendigheter har vært av vesentlig betydning å foreta reisen ad annen vei eller på annen måte, hvilket i så fall må angis i regningen.

På forespørsel har Handelsdepartementet, som administrerer skyssvesenet, uttalt at denne bestemmelse også kommer til anvendelse på tjenestemenn som har fått departementets tillatelse til å holde eget befordringsmiddel, men at der ved anvendelse av bestemmelsen på de enkelte reiser til en viss grad vil bli å ta hensyn til, at vedkommende har fått sådan tillatelse. «Man vil f. eks. ikke forlange», uttaler Handelsdepartementet, «at en tjenestemann skal bruke stasjonsskyss, selv om dertil er anledning, hvis han har tillatelse til å bruke egen hest eller egen automobil».

Som det vil fremgå av Handelsdepartementets uttalelse vil ikke en læge som har fått departementets tillatelse til å bruke eget befordringsmiddel ha rett til å beregne godtgjørelse for sådan befordring i alle tilfelle, når derved påføres det offentlige øket utgift til skyss. Således vil han ikke kunne gjøre dette i de tilfelle, hvor han uten skade kan bruke jernbane, dampskib eller rutegående automobil eller motorbåt. Likeledes må han, hvis dette blir billigere og uten skade kan gjøres, velge den korteste vei, selv om han i så fall ikke vil kunne bruke sitt eget befordringsmiddel.

Man varsler de læger som akter å søke om departementets tillatelse til å holde egen større motorbåt om, at de må gjøre dette før de anskaffer båten med oplysning om, hvor stor båt der tenkes anskaffet og med hvor mange hestekrefter, med nærmere redegjørelse for nødvendigheten av at der anskaffes båt av omhandlede størrelse og styrke. Søknaden sendes gjennem vedkommende distriktslæge, fylkeslæge og fylkesmann.

Da antallet av reiser på det offentliges bekostning særlig i enkelte distrikter i de senere år synes å ha øket ikke ubetydelig, skal man be fattigstyrenes opmerksomhet henledet på, at lægen bare i de tilfelle kan rekvireres i fattigbesøk på det

offentliges bekostning, hvor den syke selv eller hans forsør- 20 janr.
gelsespliktige ikke evner å betale. Kan den syke (eller hans forsørgelsespliktige) bare utre en del av utgiftene må disse fordeles mellem kommune og stat i forhold til hvad der betales i kostgodtgjørelse og skyssgodtgjørelse.

Da det har forekommet at læge er hentet i sykebesøk på offentlig bekostning ofte langveisfra i tilfelle hvor der ingen rimelig grunn var til å hente ham, og det offentlige derved er blitt påført unødige utgifter til skyss- og kostgodtgjørelse og lægen betydelig tidsspille, bes fattigstyrene påse, at der ikke skjer misbruk forsåvidt. Kan den syke uten skade reise til lægen, må denne ikke hentes for offentlig regning. I de tilfelle hvor lægen finner det klart at der ingen rimelig grunn var til å hente ham, bør han underrette vedkommende fattigstyre herom. Ved gjentatte besøk skal nærmere forklaring gis om sykdommens art m. v., jfr. Justisdepartementets cirkulære av 14 september 1883.

Ved den foreløbige revisjon og anvisning av lægenes skyssregninger bør de ovenfor nevnte spørsmål has for øie og særlig bør der føres innseende med, at lægen ikke har forsømt å kombinere reiser for offentlig regning.

Sluttelig skal man be henstillet til læger og fattigstyrer å overveie om der nu holdes faste kontordager som kan inndras fordi søkningen er liten. På de steder hvor dette måtte være tilfelle, bør distriktslægen henvende sig til vedkommende herredsstyre med forslag om at de blir sløifet. Uttalelsen sendes departementet, som har avgjørelsen i henhold til § 6 i lægeloven av 26 juli 1912.

Hermed bes fylkeslæger, distriktslæger, kommunelæger og fattigstyrer i hr. fylkesmannens embedsdistrikt gjort kjent.

Skrivelse *) fra Landbruksdepartementet om adgang til 21 janr.
å drepe streifende hund i Vik herred, Nordland fylke.

Stadfestelse — meddelt av Socialdepartementet — på det 22 janr.
av Ole Olsen Sem ved testamente av 2 september 1922 oprettede «Ole og Andrea Sems legat» til verdige trengende paa Ophaugen i Gjerpen.

Stadfestelse — meddelt av Socialdepartementet — på det 22 janr.
av frk. Olufine Andersen ved testamente av 23 desember 1920 oprettede «Olufine Andersens legat» til eldre svakelige damer i Bergen.

Skrivelse *) fra Landbruksdepartementet, hvori meddeles 22 janr.
at departementet i medhold av kongelig plakat av 23 desem-

*) Bekjentgj. 24 januar i Lovtid. 1ste avd. nr. 3.

22 janr. ber 1924 (jfr. kongelig plakat av 29 juni 1922) om innførsel av husdyr og smitteførende gjenstander dens punkt VI har fastsatt følgende godtgjørelse til dyrlægene for de i nevnte punkt omhandlede besiktigelsesforretninger vedrørende tørrede og gjennemsaltede huder gjeldende inntil videre:

A. Kips og alle slags tørre skinn og huder i baller kr. 10,00 minimum pr. forretning inntil 5 baller. Siden kr. 1,00 pr. balle.

B. Løse huder, tørre og saltede kr. 10,00 for første 500 huder, siden 1½ øre pr. hud. Renhuder som for løse huder.

C. Saltede skinn: kr. 15,00 pr. jernbanevognlast. Ved andre forsendelser kr. 10,00 for besiktigelse av inntil 1 000 stkr. For antall utover dette kvantum ½ øre pr. skinn.

22 janr. **Skrivelse** *) fra Arbeidsdepartementet om forandringer i forskrifterne for elektriske anlegg av 17 desember 1919, hvorefter forskriftenes §§ 13, 20, 21, 103 og 901 skal lyde således:

§ 13. Sterkstrømsanlegg med høi spenning kan ikke iverksettes uten tillatelse av Hovedstyret for Vassdrags- og Elektrisitetsvesenet (lov av 16 mai 1896 med tilleggslov av 26 juli 1916, jfr. kongelig resolusjon av 27 juni 1924). Andragende herom, ledsaget av en almindelig beskrivelse av anlegget, og med angivelse av de sikkerhetsforanstaltninger, som aktes truffet, samt en kartskisse over ledningsnettet, innsendes gjennem vedkommende tilsynsmann. Kartskissen skal være i så stor målestokk som forekommende karter tilsteder, og ledningstraséen bør være inntegnet med rød farve.

Så vel andragende som beskrivelse og kart skal innsendes i 5 eksemplarer.

De av Hovedstyret trufne avgjørelser kan innen en frist av 3 måneder innankes for Departementet for de Offentlige Arbeider.

§ 20. Finner nogen sig brøstholden ved tilsynsmannens eller de i medhold av §§ 1 og 4 oprettede tilsynsorganers avgjørelser eller påbud, kan han forlange saken forelagt Hovedstyret for Vassdrags- og Elektrisitetsvesenet.

§ 21. Dispensasjoner fra forskriftene kan meddeles av Departementet for de Offentlige Arbeider. Dog kan Hovedstyret for Vassdrags- og Elektrisitetsvesenet tillate avvikelser fra de tekniske forskrifter.

Andragende herom innsendes gjennem vedkommende tilsynsmann.

*) Bekjentgj. 24 januar i Lovtid. 1ste avd. nr. 3.

Under særegne forhold kan Hovedstyret påby foranstaltninger utenfor forskriftene. 23 janr.

§ 103. Med sterkstrømsanlegg med lav spenning forstås anlegg hvor spenningen mellem to ledninger ikke overstiger 500 volt ved likestrøm samt 250 volt ved andre strømmer. Sporveis- og baneanlegg anses som sterkstrømsanlegg med lav spenning, når de er innrettet for likestrøm med spenning ikke over 600 volt. Vekselstrømsanlegg med en spenning mellem 250 og 380 volt kan dog efter særskilt innhentet tillatelse fra Hovedstyret for Vassdrags- og Elektrisitetsvesenet betraktes som sterkstrømsanlegg med lav spenning, når anleggene utføres efter forskrifter som blir å utferdige av Hovedstyret for hvert enkelt tilfelle.

§ 901. Forskrifter herfor opstilles av Hovedstyret for Vassdrags- og Elektrisitetsvesenet i hvert enkelt tilfelle.

Kongelig resolusjon *) om gebyr til statskassen for legalisasjon av presteattester. 23 janr.

Kongelig resolusjon *) om bemyndigelse for Justisdepartementet til å behandle og avgjøre saker om konfirmasjon på testamenter oprettet i medhold av arvelovens §§ 31, 32, 36 og 37. 23 janr.

Kongelig resolusjon *) om forhøielse av forkynnelsesgodtgjørelsen i private saker til 4 kroner innen Stranda herred av Dale lensmannsdistrikt i Møre fylke. 23 janr.

Kongelig resolusjon *) om forandring i takstregulativet for benyttelse av tvungen havnelos i Hammerfest. 23 janr.

Kongelig resolusjon **) om forbud mot å bruke kastenot med mindre masker enn 58 mm. mellem knutene m. v. på en strekning ved utløpet av Eidselven i Sogn og Fjordane fylke: 23 janr.

Kongelig resolusjon *) om nedsettelse av skogkonsesjonsgrensene for Setskog herred, Akershus fylke. 23 janr.

Kongelig resolusjon *) om nedsettelse av jordkonsesjonsgrensen for Ørskog herred, Møre fylke. 23 janr.

Kongelig resolusjon, hvorved Justisdepartementet bl. a. bemyndiges til for fremtiden å treffe bestemmelse om vilkårene 23 janr.

*) Bekjentgj. 24 januar i Lovtid. 1ste avd. nr. 3.
**) Bekjentgj. 24 januar i Lovtid. 1ste avd. nr. 3, hvor grensene for den omhandlede strekning er beskrevet.

23 janr. for bruken av Sør-Trøndelag fylkesmannsbolig i Trondhjem.

23 janr. **Kongelig resolusjon,** hvorved der i medhold av I post 8, 1 punktum, i vedkommende konsesjonsbetingelser og i henhold til lov om fattigvesenet av 19 mai 1900 §§ 28 og 33, meddeles stadfestelse — med nogen forandringer — på et fremlagt av vedkommende utvalg foreslått utkast til plan for A/S Bremanger kraftselskaps sikkerhetsfond til Bremanger kommune.

23 janr. **Kongelig resolusjon,** hvorved Handelsdepartementet bemyndiges til å foreta endringer i telefontakstene i de gjeldende overenskomster om telefon- og telegraftrafikken mellem Norge og Sverige og Norge og Danmark.

23 janr. **Bestemmelse,** truffet av Handesdepartementet i medhold av § 21 i «Forskrifter på og under dekk», fastsatt ved kongelig resolusjon av 22 mai 1906, hvorefter § 8 i forskriftene herefter skal lyde således:

§ 8. Til forebyggelse av ildebrand skal følgende iakttas:

a. Et efter skibets størrelse passende antall pøser skal alltid holdes ferdige på øverste dekk til øieblikkelig bruk ved ildslukning.

b. På dampskib over 50 reg. tonn brutto skal der foruten de foran påbudte pøser finnes en donkeypumpe, forsynt med de fornødne ledninger, slanger og strålerør, således at den kan anvendes som brandsprøite på ethvert sted i skibet. Denne pumpe skal kunne drives ved damp så vel fra hoved- som i tilfelle fra donkeykjelene. Alle slangekuplinger må være av samme dimensjoner.

På motorfartøier over 50 reg. tonn brutto skal der finnes en maskindreven pumpe utstyrt på samme måte som bestemt for dampskiber. Pumpen skal drives av egen motor. På fartøier under 100 reg. tonn brutto kan den dog drives ved hjelp av hovedmotoren eller der kan anvendes en god hånddreven pumpe.

c. På dampskib over 200 reg. tonn brutto som herefter bygges eller innkjøpes, skal der være anbragt ledning for dampslukning til kullbokser og truffet arrangement for dampslukning i lasterummene. På dampskiber over 200 reg. tonn brutto med oljefyring skal der tillike være truffet arrangement for dampslukning i fyr- og pumperum og rum hvori brennolje opbevares. Herfra dog undtatt brennoljetanker i dobbeltbunnen.

Motorskiber over 200 brutto register-tonn som herefter bygges eller innkjøpes skal være forsynt med et

effektivt arrangement for brandslukning til lasterummene. 23 janr.
Arrangementet må godtas av Sjøfartsdirektøren.

Istedenfor dampslukningsanordning kan Sjøfartsdirektøren godta annen likeså effektiv anordning for slukning av ildebrand.

d. På skib over 200 reg. tonn brutto som herefter bygges, skal lampe- og oljerummet være anbragt på øverste dekk. Gulv, vegger, tak og innredning i disse rum skal enten være helt av jern, stål eller annet like brennbart materiale eller i det minste være innvendig beklædd med sådant materiale. Lamperum må ikke gis dør eller åpning ut mot gang eller annet rum, men kun direkte ut mot dekket.

På mindre skib, eldre skib og skib innkjøpt fra utlandet, hvis lamperum ikke tilfredsstiller foranstående fordringer, har tilsynet efter undersøkelse å påby de sikkerhetsforanstaltninger og forbedringer, som efter omstendighetene skjønnes nødvendige.

e. Kabysser og ovner må være ordentlig festet, og gulvet (dekket) under dem så vel som nærstående vegger og tak forsvarlig isolert.

f. Mastene på skib der befarer tropiske farvann, bør være forsynt med lynavledere, medmindre både skibet og mastene inntil den øverste topp er av jern eller stål.

g. På alle motorfartøier og på alle dampskiber med oljefyring skal der i maskin- og kjelerum være anbragt ekstingtører (brandslukningsapparater) av sådan konstruksjon og i sådant antall som Sjøfartsdirektøren bestemmer.

Skrivelse *) fra Socialdepartementet om forandringer i lukningsvedtekten for Tromsø. 23 janr.

Skrivelse**) fra Landbruksdepartementet om fiskeriregler for Hafslovannet i Hafslo herred, Sogn og Fjordane fylke. 23 janr.

Skrivelse**) fra Landbruksdepartementet om fiskeriregler for Surnadal herred i Møre fylke. 23 janr

Skrivelse***) fra Arbeidsdepartementet om forandring av grensene for Hemnesbergets brand- og byggningskommune. 23 janr.

---

*) Bekjentgj. 2 februar i Lovtid. 1ste avd. nr. 4, hvor vedtekten i dens helhet i endret lydelse er inntatt.

**) Bekjentgj. 24 januar i Lovtid. 1ste avd. nr. 3, hvor fiskereglene er inntatt.

***) Bekjentgj. 24 januar i Lovtid. 1ste avd. nr. 3, hvor de forandrede grenser er beskrevet.

24 janr. **Skrivelse** fra Finansdepartementet til en sorenskriver, hvori uttales, at gebyr for tinglesning av en panteerklæring som er utferdiget til Hypotekbanken i anledning av sammenføining av flere bruk, hvori banken har pant i henhold til forskjellige pantobligasjoner og som går ut på, at banken for hver av obligasjonene får 1ste prioritets pant i hele det ved sammenføiningen dannede bruk, antas å burde beregnes efter obligasjonenes samlede restbeløp.

26 janr. **Skrivelse** fra Finansdepartementet til en sorenskriver angående gebyr for auksjonsplakat vedkommende tvangsauksjon hos en debitor for gjeld til to forskjellige kreditorer.

Departementet uttaler, at det antar, at der kun bør beregnes gebyr for plakater for en auksjon under forutsetning av at begge auksjoner var berammet til avholdelse på samme sted og dag.

27 janr. **Skrivelse** *) fra Socialdepartementet om herberger- og beverterlovens anvendelse i Lunner herred, Opland fylke.

28 janr. **Skrivelse** fra Justisdepartementet. I medhold av § 17 i lov av 29 mars 1906 om den konsulære rettspleie utferdiges herved følgende politiforskrift.

1) Alle norske som er bosatt i China, skal være registrert ved det norske generalkonsulat i Shanghai.
2) Registreringen foretas hvert år. Personer som bor i Shanghai eller tilstøtende distrikter, må registreres innen utgangen av januar måned og må første gang fremstille sig personlig på generalkonsulatet. De som bor på andre steder, må registreres innen utgangen av februar måned og for disses vedkommende kan registreringen skje ved innsendelse av skriftlig anmeldelse. Personer som innflytter til China i løpet av året, må registreres innen en måned efter ankomsten hvis de tar bopel i Shanghai. Bosetter de sig utenfor Shanghai må registreringen skje innen 3 måneder efter ankomsten.
3) Ved første gangs registrering bør pass eller annet identifikasjonsbevis medbringes (innsendes). Ved senere fornyelser er det tilstrekkelig at anmeldelse med vedkommendes egenhendige underskrift innsendes, men anmelderen er selv ansvarlig for at anmeldelsen kommer generalkonsulatet i hende. Familieforsørger kan anmelde til registrering også på vegne av de øvrige medlemmer av familien såfremt dette godtas av generalkonsulen.
4) Der erlegges ingen betaling for registreringen.

*) Bekjentgj. 2 februar i Lovtid. 1ste avd. nr. 4.

5) Generalkonsulen kan nekte personer som undlater å melde sig til sådan registrering som ovenfor påbudt, enhver assistanse som vedkommende ellers måtte være berettiget til. Derimot medfører ikke forsømmelse av sådan anmeldelse at vedkommende kan unddra sig norsk jurisdiksjon. 28 janr.
6) Denne politiforskrift trer i kraft 1 januar 1925.

Det Norske Generalkonsulat, Shanghai, den 1 November 1924.

N. Aall,
Generalkonsul og Norsk konsulardommer for China.

Nedenstående skjema bedes utfylt tydelig og utførlig og innsendt til Generalkonsulatet (Norwegian Consulate General, 29 Szechuen Road, Shanghai).

1) Anmelderens fulle navn: .....
2) Fødselsår og dato: .....
3) Fødested: .....
4) Stilling: .....
5) Er De gift eller ugift? .....
6) Nøiaktig adresse: .....
7) Navn og adresse på nærmeste slektning (til hvem underretning kan sendes i tilfelle anmelderens død): .....

.....

Underskrift: .....

Hvis anmelderen er gift:

a) Hustruens fulle navn og pikenavn: .....
b) Hustruens fødselsår og dato: .....
c) Hustruens fødested ,og nasjonalitet før giftermålet:

.....

d) Hvis barn, opgi deres fulle navn, fødselsår og dato samt nuværende opholdssted:

.....

NB. Nærværende anmeldelse har intet å gjøre med anmeldelse til nasjonalitetsmatrikkelen i henhold til statsborgerloven.

Skrivelse *) fra Landbruksdepartementet om fiskeriregler for en del fiskevann i Fræna herred, Møre fylke. 28 janr.

Skrivelse *) fra Landbruksdepartementet om fiskeriregler for Brødrevatnet i Ulstein herred, Møre fylke. 28 janr.

Skrivelse**) fra Arbeidsdepartementet om byggeregler for det bygningsloven underlagte strøk av Ål herred. 28 janr.

*) Bekjentgj. 2 februar i Lovtid. 1ste avd. nr. 4, hvor fiskereglene er inntatt.
**) Bekjentgj. 2 februar i Lovtid. 1ste avd. nr. 4, hvor byggereglene er inntatt.

29 janr. Nye **bruksregler** *) for Haugsiden bygdealmenning i Sogndal i Sogn.

30 janr. **Plakat** **) angående endringer i plakat av 29 juni 1922 (jfr. plakater av 18 januar samt 6 og 23 desember 1924) om innførsel av husdyr og smitteførende gjenstander.

I medhold av lov om foranstaltninger mot smittsomme husdyrsykdommer av 14 juli 1894, dens § 17, bestemmes, at punktene VI og VII i kongelig plakat av 29 juni 1922 (jfr. plakater av 18 januar samt 6 og 23 desember 1924) inntil videre skal lyde således:

VI. Innførsel av usaltet eller utilberedt kjøtt og flesk samt usaltet talg skal være forbudt fra alle land undtagen fra Sverige; sådan innførsel skal dog inntil videre være forbudt fra Malmøhus-, Kristianstads-, Hallands-, Kronobergs-, Blekinge-, Kalmar-, Jønkøpings-, Østergøtlands-, Skaraborgs-, Elfsborgs-, og Gøteborg- og Bohus len. Landbruksdepartementet skal være bemyndiget til til enhver tid å forby sådan innførsel fra Sverige eller deler derav og til atter å heve et sådant forbud.

Landbruksdepartementet skal være bemyndiget til å gi almindelig dispensasjon for innførsel av frosset rensdyrkjøtt.

Huder og skinn skal det være forbudt å innføre i rå utilberedt tilstand. Det skal inntil videre være tillatt å innføre fullstendig tørrede eller gjennemsaltede huder og skinn på betingelse av, at partiene ved ankomsten besiktiges av vedkommende kommunale dyrlæge og av denne erklæres å være i tilfredsstillende sanitær tilstand. Landbruksdepartementet fastsetter størrelsen av godtgjørelsen til dyrlægen for sådan besiktigelse.

Rå eller lettsaltede deler for øvrig av drøvtyggere, hester og svin, såsom slakteavfall, muler, klover, uforarbeidet horn samt hornmel og hornrasp av horn eller klover, blod, melk samt utilvirkede, utilberedte og urensede hår og børster, som ikke i forveien er desinfisert, skal det være forbudt å innføre.

VII. Fra Sverige og Danmark skal det inntil videre være forbudt å innføre gress, høi og halm samt matter, rep, flaskehylstere og fletningsarbeider av gress, høi eller halm samt å anvende sådant som emballage for varer fra disse land. Forbudet omfatter ikke blomster, kurver, hatter, huer, og andre finere arbeider av strå.

*) Bekjentgj. 2 februar i Lovtid. 1ste avd. nr. 4, hvor bruksreglene er inntatt.

**) Bekjentgj. 2 februar i Lovtid. 1ste avd. nr. 4.

Fra andre land enn Sverige og Danmark skal det inntil videre være forbudt å innføre ubearbeidet gress, høi og halm. Det skal likeledes være forbudt å benytte sådant gress, høi og halm, der har vært anvendt som emballage for varer fra fremmede land som fôr, strøelse o. l. for dyr og skal sådan emballage opbrennes ved ankomst til riket. 30 janr.

Brukte sekker og annen tidligere brukt emballage av vevet stoff skal det være forbudt å innføre samt å anvende som emballage for varer, der innføres til riket.

Landbruksdepartementet skal være bemyndiget til helt å forby anvendelse av gress, høi og halm som emballage for varer fra fremmed land eller landsdel. Det skal enn videre være bemyndiget til helt å forby innførsel av korn, frø, grønnsaker, rotfrukter, poteter, planter, trær og busker, torvstrø, kraftfôrstoffer — såsom fôrmel, fôrkaker, oljekaker, kli og lignende stoffer til husdyrføde — samt mais fra fremmed land eller landsdel.

Landbruksdepartementet skal være bemyndiget til å dispensere fra de til enhver tid herom gjeldende innførselsbestemmelser samt til å opheve disse helt eller delvis og til igjen å sette dem i kraft. Departementet kan videre bestemme, at oprinnelsesbevis skal medfølge varen og for øvrig fastsette nærmere regler og vilkår for innførselen.

Denne plakat trer i kraft straks.

Kongelig resolusjon *) om nye helse- og tuberkuloseforskrifter for Alstahaug herred. 30 janr.

Kongelig resolusjon **). Den i § 1 A i plakat av 25 oktober 1918 angående avleggelse av svenneprøver og kontrollen dermed fastsatte prøve for rørleggere skal herefter lyde således: 30 janr.

1. Å opsette og forbinde i fullt ferdig stand en badeinnretning med temperert dusj, et vannklosett og en servant med tilhørende vann- og avløpsledninger, idet dog kun ett oplegg utføres. Badeinnretning, vannklosett og servant kan opsettes i et eller i forskjellige rum. Badeinnretningen kan enten være et trykkbad eller et cirkulasjonsbad. I begge tilfelle kan opvarmningen skje enten ved gass eller elektrisitet, eller ved almindelig brensel som kull eller ved. Nødvendige

*) Bekjentgj. 2 februar i Lovtid. 1ste avd. nr. 4, hvor helseforskriftene m. v. er inntatt.

**) Bekjentgj. 2 februar i Lovtid. 1ste avd. nr. 4.

30 janr. grunnledninger — kloakk- og vannledning — legges fra husets grunnmur til angjeldende oplegg. Til servanten forferdiges en 1¼" blyvannlås med 2 renseplugger.

Såfremt varmtvannsberedningen ikke skjer ved gass, legges gassledning med kraner enten til en gasskomfyr eller til et gass-kokeapparat, eller til et gass-varmtvannsapparat; i sistnevnte tilfelle legges også nødvendig vannledning, så ledninger med apparat er ferdige til bruk.

Gassledningen legges i alle tilfelle fra husets grunnmur til angjeldende apparat.

2. Å utføre en prøve på bøining, gjengning og tinnlodning av et 1¼" kobberrør i forbindelse med støpt metallfittings.

3. Å smi og herde en håndmeisel og et anboringsbor efter opgitte dimensjoner.

I byer hvor der ikke er gassverk bortfaller den obligatoriske gassprøve under punkt 1, men det skal da fremgå av svennebrevet at gassprøve ikke er utført. Der skal være anledning til senere å få utføre denne prøve som tilleggsprøve og å få utstedt erklæring herom samt karakter. For å kunne få avlegge denne tilleggsprøve fordres de samme betingelser med hensyn til den tid vedkommende skal ha arbeidet i faget på det sted hvor prøven aktes avlagt, nemlig 3 måneder.

30 janr. **Kongelig resolusjon** *) om skogvedtekter for Sandstad herred, Sør-Trøndelag fylke.

30 janr. **Kongelig resolusjon,** hvorved bestemmes:

I. I henhold til § 1 i lov om behandling av forsømte barn av 6 juni 1896 meddeles stadfestelse på et fremlagt utkast til nye statutter for Tromsø barnehjem.

II. Kongelig resolusjon av 5 juni 1909 angående stadfestelse av statutter for Tromsø barnehjem opheves.

30 janr. **Kongelig resolusjon,** hvorved bestemmes, at § 8 i det ved kongelig resolusjon av 16 april approberte reglement for lærerprøver herefter skal lyde således:

Ved lærerprøven har eksaminandene å gjøre rede for de i lovens § 8 krevede kunnskaper og ferdigheter (jfr. undervisningsplan for lærerskolene).

Prøven faller for lærerskolens elever i 2 deler:

I. Ved utgangen av II klasse prøve i geografi, naturkunnskap, musikkteori og spill samt delvis prøve i kristendomskunnskap (bibelkunnskap og kirkehistorie).

---

*) Bekjentgj. 2 februar i Lovtid. 1ste avd. nr. 4, hvor skogvedtektene er inntatt.

II. Ved utgangen av III klasse den resterende del av prøven. 30 janr.

Studenter som optas i lærerskolens øverste klasse, har adgang til sammen med lærerskolens elever å la sig prøve i 2nen klasses pensum i de under I nevnte fag eller deler av fag, hvori undervisningen i denne klasse avsluttes.

Privatister underkaster sig den hele prøve under ett.

Enhver privatist må innen 1 mars innsende direkte til Eksamenskommisjonen sin melding til prøven, ledsaget av de i lovens § 2 krevde attester. Vidnesbyrdene om tidligere mottatt undervisning og dennes utbytte må på betryggende måte godtgjøre at aspiranten har nådd lærerskolens mål i de forskjellige fag, og således bl. a. yde garanti for at han har gjennemgått et kursus i praktisk lærergjerning som står på høide med lærerskolens kursus, og at fysikk og kjemi er gjennemgått efter metoder som brukes i lærerskolen.

Hvor det gjelder private kurser til utdannelse av lærere skal overstyret være berettiget til å føre fornøden kontroll med at kursets deltagere får den utdannelse som må kreves for antagelse til prøven.

Eksamenskommisjonen gjennemgår meldingene og treffer avgjørelse om antagelse til prøven. Om avgjørelsen gir kommisjonen derefter fornøden underretning til skolen og til de meldte eksaminander.

Eksamenskommisjonen skal hvert år innen 1 april til overstyret avgi forslag om i hvilken utstrekning der bør avholdes prøve i muntlige fag, i ferdighetsfag og i praktisk lærerdyktighet for elever av en eksamensberettiget lærerskole.

Kongelig resolusjon, hvorved den på F. Beyers forlag i 1924 utgitte bok: Jonas Vellesen, bibelhistorie, ny utgave ved pastor Karl Marthinussen, godkjennes som lærebok i kristendomskunnskap i folkeskolen. 30 janr.

Kongelig resolusjon, hvorved bestemmes: 30 janr.

1. Fylkesmennene bemyndiges til å tilstå de under dem hørende civile embedsmenn tjenestefrihet i inntil 3 måneder — og under sykdomsforfall i inntil 6 måneder — mot at embedet i permisjonstiden bestyres av en av fylkesmannen på embedsmannens ansvar og uten øket utgift for det offentlige dertil konstituert.

2. Riksadvokaten meddeles lignende bemyndigelse for statsadvokatene, lagmennene for rettsskriverne, statsadvokatene for de efter straffeprosesslovens § 77, post 1 og 2, i deres embedsdistrikter antatte aktorer og vedkommende rettsformenn

30 janr. for de efter samme lovs § 104 antatte forsvarere utenfor Høiesterett.

3. Justisdepartementet bemyndiges til å meddele fylkesmenn og lagmenn tjenestefrihet i inntil 6 — seks — måneder og konstituere stedfortredere i permisjonstiden.

4. Justisdepartementet bemyndiges til å meddele de under 1 og 2 nevnte underordnede tjenestemenn tjenestefrihet utover 3 og for sykdomsforfall utover 6 måneder, dog ikke utover 1 år og til å konstituere stedfortredere i permisjonstiden.

30 janr. **Kongelig resolusjon,** hvorved bestemmes:

I. I medhold av lov angående jernveier til almindelig benyttelse av 12 august 1848 (kfr. lov av 23 april 1898) meddeles der Oslo kommune konsesjon på anlegg og drift av en dobbeltsporet elektrisk sporvei fra bygrensen forbi Ullevål sykehus efter Sognsveien til John Colletts Alle i Aker.

II. I medhold av lov av 23 april 1898 meddeles godkjennelse av Oslo bystyres beslutning av 1 mars 1923 om anlegg av en sporvei i Therese gates forlengelse fra den nuværende sporveis endepunkt inntil bygrensen ved den under I nevnte sporveis begynnelsespunkt.

For begge linjers vedkommende overensstemmende med Arbeidsdepartementets forslag i foredrag av 30 januar 1925.

30 janr. **Skrivelse** *) fra Landbruksdepartementet om forbud mot å slippe gravær på sambeite i Kvænangen herred, Troms fylke.

30 janr. **Skrivelse** *) fra Landbruksdepartementet om adgang til å drepe streifende hund i Rauland herred, Telemark fylke.

2 febr. **Skrivelse** fra Justisdepartementet til Tolldepartementet, hvori meddeles, at Justisdepartementet i medhold av Regjeringens resolusjon av 4 januar 1922 om regler for bruk av skytevåben ombord i tollkrysseren «Bell»**), har bestemt, at de ved nevnte resolusjon fastsatte regler også skal gjelde for bruk av skytevåben ombord i tollopsynsskibet «Bjørnen».

4 febr. **Stadfestelse** — meddelt av Socialdepartementet — på det av Peder Wolstad ved testamente av 28 november 1914 oprettede «Peder Wolstads legat til opdyrkning og vedlikehold av Vågan kommunes gamlehjem, Storvågen».

*) Bekjentgj. 2 februar i Lovtid. 1ste avd. nr. 4.
**) Inntatt i Lovtid. 2nen avdeling for 1924 s. 551.

Stadfestelse — meddelt av Socialdepartementet — på det av den samme ved samme testamente oprettede «Peder Wolstads legat for Vågan til tæringssykes opphold på sanatorium eller pleiehjem og til deres understøttelse i deres eget hjem». 4 febr.

Stadfestelse — meddelt av Socialdepartementet — på det av øienlæge H. G. Dethloff ved gavebrev av 1 mai 1923 oprettede «F. H. Dethloff og hustru Mathilde Wangs legat til studiet av blindhet». 4 febr.

Stadfestelse — meddelt av Socialdepartementet — på det ifølge Stortingets beslutning av 26 mai 1922 av Pengelotteriets overskudd oprettede «Norges Landbrukshøiskoles Forskningsfond». 4 febr.

Stadfestelse — meddelt av Socialdepartementet — på Nye statutter for «Oluf Bjørneseth og hustrus legat for barneavdelingen ved Bergens offentlige bibliotek» hvorved legatets navn er endret til «Oluf Bjørneseth og hustrus legat for barne- og blindeavdelingen ved Bergens offentlige bibliotek». 5 febr.

Stadfestelse — meddelt av Socialdepartementet — på det av sløidforstander Ole Kristian Andreassen Bøe ved testamente av 19 april 1922 oprettede «Sløidforstander O. Bøes legat» til studieophold i våre naboland for lærere i sløid og annen lignende husflid ved Oslo folkeskoler. 5 febr.

Stadfestelse — meddelt av Socialdepartementet — på det av H. R. Olsen ved gavebrev av 26 september 1924 oprettede «Skibsreder H. R. Olsen og hustrus legat» til beste for Den norske sjømannsmisjon. 5 febr.

Stadfestelse — meddelt av Socialdepartementet — på «Brårvik kreds's skolefond», Flosta. 5 febr.

Rundskrivelse fra Justisdepartementet til fylkesmennene. 5 febr.

I rundskrivelser av 10. juni 1922, 22. mars 1923 og 22. januar 1924 har departementet under hensyn til de rådende økonomiske forhold henstillet til kommunene å vise den største forsiktighet ved utøvelsen av sin bevilgningsmyndighet, og innskjerpet en rekke regler av grunnleggende betydning for den kommunale finansforvaltning.

Den økonomiske stilling i vårt land er fremdeles meget vanskelig, og departementet må — bl. a. med henblikk på den forestående kommunale budgettbehandling — inntrengende henstille, at de bevilgende kommunale myndigheter har for

5 febr. øie og strengt efterlever, hvad departementet har anført i de ovennevnte rundskrivelser, som i sin tid gjennem fylkesmennene er tilstillet de forskjellige kommuner.

Samtidig skal departementet bemerke følgende:

Av de kommunale saker, som kommer inn til departementet, viser det sig, at ofte en meget stor del av en kommunes lånegjeld er knyttet til kassekredittlån. Denne omstendighet har i den senere tid som følge av den høie diskonto bragt en rekke kommuner i store vanskeligheter. Det egentlige øiemed for kassekredittlåneformen må anses å være en midlertidig hjelp i det løpende budgettår, inntil skatteinntektene kommer inn. Utover dette øiemed bør denne låneform ikke anvendes. Kassekredittlån bør derfor også innfris i den budgettermin de er optatt i. Departementet antar derhos, at det bør opstilles som en almindelig regel, at der som kassekreditt ikke bør lånes mer enn halvdelen av det på budgettet utlignede beløp. Forsåvidt der for eftertiden optas kassekredittlån i strid med foranstående, skal man be hr. fylkesmannen om å sende vedkommende sak inn til departementet, ledsaget av nærmere redegjørelse fra kommunens vedkommende i anledning av det omhandlede forhold.

Under henvisning til forannevnte rundskrivelse av 22 januar 1924 finner man å burde innskjerpe, at selvom et lån besluttes optatt som midlertidig, bør saken i almindelighet sendes inn til departementet til approbasjon, medmindre minst 1/5 av lånebeløpet bestemmes opført på hvert av de første 5 års budgetter.

Likeledes vil man — foranlediget ved inntrufne tilfelle — innskjerpe, at besluttede foranstaltninger ikke må settes iverk, før den fornødne approbasjon foreligger, likesom man vil henstille til hr. fylkesmannen nøie å påse, at kommunenes vedkommende sender inn søknad til departementet om approbasjon i alle tilfelle, hvor approbasjon av departementet (eller Kongen) er nødvendig.

Under de nuværende usikre forhold på pengemarkedet vil det som regel være utilrådelig å iverksette foretagender, som tenkes utført for lånemidler, forinnen de fornødne penger er sikret ved fast lån.

Med hensyn til inntektsgivende kommunale bedrifter vil departementet fremheve: Er det på det rene, at en sådan bedrift vil gi underskudd i det kommende budgettår, må underskuddet opføres på vedkommende kommunes (eventuelt fylkeskommunes) budgett for samme år. Det er i slike tilfelle ikke tilstrekkelig, at underskuddet tas op efterskuddsvis på kommunens (fylkeskommunens) budgett.

Mange kommuner har særlig i de senere år pådratt sig

meget betydelige garantiforpliktelser, som delvis har ført til store tap for kommunene. Departementet finner å burde rette en inntrengende henstilling til kommunene om å vise den største forsiktighet i den her omhandlede henseende. En kommune må ikke overta garantiforpliktelser i videre omfang, enn dens økonomiske stilling gjør forsvarlig, og garanti bør i almindelighet alene stilles, hvor kommunen derved tilgodeser en særlig kommunal interesse, og hvor der derhos stilles en sikkerhet, som må anses helt betryggende også i sådanne vanskelige tider, som de vi for tiden har. 5 febr.

Med foranstående skal man be kommunenes vedkommende gjort kjent.

Plakat *) inneholdende forandringer i §§ 10, 11, 33, 34, 36 og 38 i plakat av 16 mars 1910 inneholdende regler til forebyggelse av sammenstøt mellem fartøier samt signaler for havsnød. 6 febr.

I medhold av § 1 i lov om foranstaltninger til betryggelse av skibes navigering av 21 august 1914 bestemmes at §§ 10, 11, 33, 34, 36 og 38 i Kongelig plakat av 16 mars 1910 inneholdende regler til forebyggelse av sammenstøt mellem fartøier samt signaler for havsnød herefter skal lyde så:

§ 10. Et fartøi som innhentes av et annet, skal fra akterenden vise det sistnevnte fartøi en lanterne med hvitt lys eller et bluss *(flare up light)*.

Det hvite lys, der i henhold til denne artikkel skal vises, kan føres i en fast anbragt lanterne; men i så fall skal denne være således innrettet, anbragt og skjermet, at den kaster et uavbrutt lys over en bue av horisonten på 12 kompass-streker, nemlig fra rett akterut til 6 streker på hver side av fartøiet, og således, at lyset er synlig i en avstand av minst 1 kvartmil. Denne lanterne skal derhos føres så nær som mulig i samme høide som sidelanternene.

§ 11. Et fartøi av under 46 meters lengde, der ligger tilankers, skal forut på det sted, hvor den best kan ses, dog ikke i større høide over skroget enn 6 meter, føre en lanterne, således innrettet, at den viser et klart, ensartet og uavbrutt hvitt lys, der er synlig hele horisonten rundt i en avstand av minst 1 kvartmil.

Et fartøi av 46 meters lengde og derover, der ligger tilankers, skal i den forreste del av fartøiet og i en høide av ikke under 6 meter og ikke mer enn 12 meter over skroget føre en lignende lanterne samt ved akterenden, ikke mindre enn 4,6 meter lavere enn den forreste lanterne, føre ennu en annen sådan lanterne.

*) Bekjentgj. 7 februar i Lovtid. 1ste avd. nr. 5.

6 febr. Fartøiets lengde skal anses for å være den i dets målebrev angitte lengde.

Et fartøi, stående på grunn i eller i nærheten av en farled, skal foruten den eller de ovennevnte lanterner føre de i § 4 a foreskrevne to røde lanterner.

§ 33. Fritatt for i norsk innenlandsk farvann å benytte de i denne plakat foreskrevne lanterner er

1. Åpne båter som fremdrives ved roning, seil eller maskine, om sommeren, når det i tiden mellem solnedgang og solopgang er så lyst at båter og fartøier utvilsomt kan se hverandre på 2 kvartmils avstand (omtrent 3700 meter).
2. Fartøier og båter nordenfor polarcirkelen i tiden fra 1 mai til 15 august.

Fritagelsen gjelder ikke i havn eller havnedistrikt, hvor der er utferdiget andre bestemmelser i henhold til § 41.

§ 34. Norske fartøier over 20 tonns bruttodrektighet skal i norsk innenlandsk farvann føre en fast anbragt akterlanterne skjermet og innredet således som bestemt i § 10.

Hvis akterlanternen ikke betryggende kan anbringes ved akterenden på fartøier under 100 tonns bruttodrektighet, kan lanternen på sådanne fartøier anbringes forrenfor akterenden såvidt mulig i høide med sidelanternene, men aktenfor disse.

Fartøier under 20 tonns bruttodrektighet er ikke forpliktet til å føre fast anbragt akterlanterne som ovenfor nevnt, men skal såfremt de ikke fører sådan, benytte en lanterne med hvitt lys, som under fart skal være ved hånden tendt og ferdig til øieblikkelig bruk.

Tømmerflåter og åpne føringsbåter, som bugseres, er fritatt for å føre de i § 5 omhandlede lanterner. Derimot skal der akterut på hver flåte eller båt fra solnedgang til solopgang føres en lanterne, således innrettet, at den viser et klart, hvitt lys, og således anbragt, at den er synlig hele horisonten rundt i en avstand av minst 1 kvartmil (omkr. 1850 meter).

§ 36.

1. a) Små dekkede damp- og motorfartøier og
   b) åpne damp- og motorbåter hvis største lengde er 7 m. og derover,

   skal føre lanterner i henhold til § 7, 1. Når de ikke har mast, kan de dog føre den i § 7, 1, a foreskrevne hvite lanterne i en mindre høide enn 2,75 m. over rekken, men ikke lavere enn 92 centimeter over de i samme paragraf punkt 1, b omhandlede sidelanterner eller den sammensatte lanterne.
2. Åpne damp- og motorbåter hvis største lengde er mindre enn 7 m., kan føre lanterner som foreskrevet i foranstå-

ende punkt 1, dog således at den hvite lanterne kan føres i en mindre høide enn 92 centimeter, men alltid over sidelanternene eller den sammensatte lanterne. 6 febr.

Dersom de ikke fører sådanne lanterner, skal de føre en lanterne med hvitt lys i sådan høide over rekken at lyset ikke skjermes av nogen del av skroget. Denne lanterne skal være synlig hele horisonten rundt. Den må forsynes med en regulerbar skjerm, så man om nødvendig kan skjerme for lyset akterover.

Åpne damp- og motorbåter som kun fører en hvit lanterne, skal ved nærmelse av eller til andre fartøier og båter manøvrere med forsiktighet, gå med moderat fart og om nødvendig stoppe farten.

3. Motorfartøier og -båter som fremdrives av sin motor og tillike fører seil, skal om dagen føre en sort cylinder, minst 60 centimeter høi og 30 centimeter bred på det sted hvor den best kan ses, fortrinsvis i riggen og i en høide av minst 1,83 m. over rekken.

§ 38. Åpne båter som fremdrives ved roning, seil eller maskine skal mest mulig holde av veien for store fartøier, når de passerer trangt farvann.

Seilfartøier og båter som seiler rumt, skal i trangt farvann når det kan skje uten fare mest mulig holde sig til den side av farvannet eller midtrennen som de har på styrbord side.

Kongelig resolusjon *) om hundeavgiftsreglement for Skien. 6 febr.

Kongelig resolusjon **) om forhøielse av forkynnelsesgodtgjørelsen i private saker til 4 kroner i Polmak lensmannsdistrikt, Finnmark fylke. 6 febr.

Kongelig resolusjon ***) om vedtekter for herberger- og beverternæringen i Bø herred, Telemark fylke. 6 febr.

Kongelig resolusjon †) om skogvedtekter for Lødingen herred, Nordland fylke. 6 febr.

Kongelig resolusjon, hvorved i henhold til grunnlovens § 16 og lov om kirker og kirkegårder av 3 august 1897 § 47, siste ledd, bestemmes: 6 febr.

*) Bekjentgj. 7 februar i Lovtid. 1ste avd. nr. 5, hvor reglementet er inntatt.
**) Bekjentgj. 7 februar i Lovtid. 1ste avd. nr. 5.
***) Bekjentgj. 7 februar i Lovtid. 1ste avd. nr. 5, hvor vedtektene er inntatt.
†) Bekjentgj. 7 februar i Lovtid. 1ste avd. nr. 5, hvor skogvedtektene er inntatt.

6 febr. I. De i den kongelige resolusjon av 27 oktober 1906, post II, anordnede bestemmelser om kirkenes benyttelse utenfor de regelmessige gudstjenester og kirkelige handlinger skal også gjelde for kvinner, som således likestilles med menn med hensyn til adgangen til å forkynne Guds ord i kirkene utenfor gudstjenesten.

Den kongelige resolusjon av 22 desember 1911 angående adgang for kvinner til å holde foredrag og optre på forhandlingsmøter m. v. i kirkene, opheves.

II. Post II, nr. 2, i nevnte resolusjon av 1906 gis følgende tillegg:

Likeledes kan menighetsrådet beslutte at der i kirken kan avholdes frie vidnemøter under en av rådet godkjent leder, som er ansvarlig for at alt foregår sømmelig og med orden, at kirkebygningen med tilbehør behandles med forsiktighet og omhu og at de med dens benyttelse forbundne utgifter blir dekket.

6 febr. **Kongelig resolusjon,** hvorved der opføres en kirke for Loddefjord sogn av Laksevåg prestegjeld i Bjørgvin bispedømme på en dertil utsett tomt av gården Søndre Haugen og efter en av arkitekt Ole Landmark utarbeidet plan. Bjørgvin stiftsdireksjon bemyndiges til å samtykke i mindre vesentlige endringer i byggeplanen om sådanne under arbeidets gang måtte vise sig ønskelige eller nødvendige.

6 febr. **Kongelig resolusjon,** hvorved bestemmes:

I. I det ved kongelig resolusjon av 12 november 1920 godkjente reglement for adjunkteksamen og lektoreksamen ved det sproglig-historiske fakultet gjøres forandringer overensstemmende med et fremlagt utkast.

II. De under I omhandlede forandringer trer i kraft fra og med eksamen i høstsemestret 1925.

6 febr. **Kongelig resolusjon** om bemyndigelse for undervisningsrådet til å tilstå avvikelser fra eksamensreglementet for middelskoleeksamen.

6 febr. **Kongelig resolusjon,** hvorved de av Christiania sparebanke forstanderskap i møte den 11 desember 1924 fastsatte vedtekter for Christiania sparebanks pensjonsfond, og det av forstanderskapet i møter den 8 juni 1916 og 20 desember 1923 vedtatte pensjonsreglement stadfestes — med et par forandringer — i henhold til forordning av 15 mai 1810 og lovene av 9 august 1839 og 4 august 1845.

Kongelig resolusjon, hvorved den av Forsikrings- 6 febr.
aktieselskapet Norden i generalforsamling den 30 mai 1924 fastsatte vedtekt for Nordens pensjonsfond stadfestes — med et par forandringer — i henhold til forordning av 15 mai 1810 og lovene av 9 august 1839 og 4 august 1845.

Kongelig resolusjon, hvorved der tillates oprettet et 6 febr.
apotek ved Koppang i Stor-Elvdal herred i Hedmark fylke, på et sted som nærmere blir å bestemme av Socialdepartementet.

Kongelig resolusjon, hvorved der tillates oprettet et 6 febr.
apotek ved Holtet stasjon (Ekebergbanen) i Aker herred, på et sted som nærmere blir å bestemme av Socialdepartementet.

Kongelig resolusjon, hvorved bestemmes: 6 febr.

1. I henhold til § 29 i lov om offentlige tjenestemenn av 15 februar 1918 utferdiges for de under tjenestemannsloven hørende tjenestemenn ved Hypotekbankens hovedsæte og ved Hypotekbankens samt Småbruk- (Arbeiderbruk) og Boligbankens lånekontorer reglement overensstemmende med et fremlagt utkast.

2. Finans- og Tolldepartementet bemyndiges til å foreta de forandringer eller tilføielser vedkommende dette reglement som i fremtiden måtte finnes påkrevet.

Det i post 1 omhandlede reglement er sålydende:

§ 1. Nærværende reglement omfatter samtlige fast ansatte tjenestemenn, ved hovedsætet fra og med kontorchef til og med bud, vaktmester og varmemester og ved lånekontorene fra og med sekretær til og med bud.

§ 2. De stillinger, som omfattes av nærværende reglement, blir som regel å besette efter almindelig konkurranse i henhold til forutgått offentlig bekjentgjørelse om ledigheten. Forinnen ansettelsen vil der bli krevet lægeattest.

§ 3. Stillingene ved hovedsætet besettes, forsåvidt angår kontorchef, hovedbokholder, hovedkasserer, underkasserer, sekretærer og fullmektiger, av direksjonen i forening med bankrådet, og de øvrige av direksjonen. Ved lånekontorene besettes sekretær-, bokholder-, kasserer- og fullmektigstillingene, forsåvidt de er felles for alle 3 banker eller særskilte for Hypotekbanken, av direksjonen i forening med bankrådet, de øvrige av vedkommende administrasjon.

§ 4. I ansettelsesbrevet skal stå, at vedkommende tjenestemann ansettes på de vilkår, som er nevnt i lov nr. 1 av 15 februar 1918 om offentlige tjenestemenn og i nærværende

6 febr. reglement — med de forandringer, som senere måtte bli fastsatt —, samt med de forpliktelser som fremgår av lov om pensjonsordning for statens tjenestemenn av 28 juli 1921 og lov nr. 3 av 14 mai 1917 om aldersgrenser for offentlige tjenestemenn med mulige senere forandringer. I øvrig fastsetter direksjonen ansettelsesbrevets innhold.

§ 5. Forsåvidt der overensstemmende med tjenestemannslovens § 16 treffes bestemmelse om oprettelse av tjenestemannsutvalg for de tjenestemenn, som omfattes av nærværende reglement, gis de i lovens § 18, punktene 2 og 3, omhandlede bestemmelser av Finansdepartementet.

§ 6. Ved beregning av tjenestetiden efter tjenestemannslovens §§ 19 og 20 kommer i betraktning all sammenhengende tjeneste i banken efter fast ansettelse.

§ 7. Opsis en tjenestemann, som omfattes av nærværende reglement, efter tjenestemannslovens § 19, kan han innanke opsigelsen for Finansdepartementet. Anken fremsettes av tjenestemannen skriftlig — ved hovedsætet for direksjonen og ved lånekontorene for vedkommende administrasjon. Saken blir derefter uten ophold å innsende til Finansdepartementet gjennem direksjonen ledsaget av fornøden uttalelse. Er anken ikke avgjort innen opsigelsesfristens utløp, vedblir tjenestemannen i sin stilling inntil avgjørelsen.

§ 8. Ved anke over ordensstraff efter tjenestemannslovens § 21 og over avskjed efter lovens § 24 gjelder med hensyn til ankemyndighet og ankens fremsettelse de bestemmelser, som er fastsatt i nærværende reglements § 7.

Anken må fremsettes innen 14 dager efter at ordensstraffen eller avskjeden er tjenestemannen meddelt.

§ 9. Ved anke over pålegg, som efter tjenestemannslovens § 27 er gitt en tjenestemann om å bli stående i tjenesten også efter opsigelsesfristens utløp, gjelder med hensyn til ankemyndighet og ankens fremsettelse de bestemmelser, som er fastsatt i nærværenede reglements § 7.

Ankemyndighetens avgjørelse må treffes innen 1 måned efter ankens fremsettelse.

6 febr. **Skrivelse** fra Socialdepartementet, hvori meddeles, at departementet i henhold til lov om jordmødre av 19 desember 1898 § 9 efter de foreliggende oplysninger godkjenner den i kjøpstaden Fredrikshald trufne ordning med hensyn til fødselshjelp innen byen, efter hvilken praktiserende jordmødre yder fattige barselkvinner fødselshjelp mot godtgjørelse inntil videre efter jordmorforeningens takster.

Rundskrivelse fra Justisdepartementet til fylkesmennene. 9 febr.

Rettsbøker i straffesaker. Ved rundskrivelse fra departementet av 5 desember 1904 om sending av de originale rettsbøker over forhandlingene ved forhørsrettene og meddomsrettene blev det bl. a. bestemt, at slik sending ikke skulde finne sted, hvor det gjaldt særskilte bevisoptagelser forut for hovedforhandlingen (straffeprosesslovens §§ 296 og 297). Bestemmelsen blev bragt i erindring ved departementets rundskrivelse av 26 august 1924.

Da det imidlertid har vist sig, at gjennemføringen av den nevnte bestemmelse ofte medfører ulemper, antar departementet, overensstemmende med en fra riksadvokaten innhentet uttalelse, at der ikke er tilstrekkelig grunn til å opretthold den omhandlede ordning. Man finner derfor å burde bestemme, at sending av den originale rettsbok tillates også forsåvidt særskilte bevisoptagelser angår, medmindre omstendighetene i det enkelte tilfelle måtte gjøre det tilrådelig, at rettsboken blir beroende i rettens arkiv.

Herom bes underdommerne og politimestrene i herr fylkesmannens distrikt underrettet.

Skrivelse fra Justisdepartementet til Tolldepartementet, 9 febr.
hvori meddeles, at Justisdepartementet i medhold av Regjeringens resolusjon av 4 januar 1922 om regler for bruk av skytevåben ombord i tollkrysseren «Bell» *) har bestemt at de ved nevnte resolusjon fastsatte regler også skal gjelde for bruk av skytevåben ombord i tollkrysseren «Matre».

Skrivelse**) fra Socialdepartementet om lukningsvedtekt for utsalgssteder i Kongsberg. 9 febr.

Rundskrivelse fra Finans- og Tolldepartementet til fylkesmennene. 10 febr.

Under henvisning til rundskrivelse herfra senest av 18 august f. å. angående fastsettelse av kurser for beregning av stempelavgiften av veksler som lyder på utenlandsk myntsort meddeles, at der fra 1 mars d. å. er fastsatt følgende kurser for omberegning av sådanne vekslers pålydende til norsk mynt.

		Norsk krone.
Frankrike	1 franc	= 0,36
Belgien	1 franc	= 0,34
Danmark	1 krone	= 1,17

*) Inntatt i Lovtid. 2nen avdeling for 1924 s. 551.
**) Bekjentgj. 14 februar i Lovtid. 1ste avd. nr. 6, hvor vedtekten er inntatt.

10 febr.

		Norsk krone.
Finnland	1 mark	= 0,17
Italia	1 lire	= 0,28
Nederland	1 gylden	= 2,64
Schweiz	1 franc	= 1,27
Spania	1 peseta	= 0,94
Storbritannia	1 pund (£)	= 31,30
Tyskland	1 gullmark	= 1,56
Sverige	1 krone	= 1,76
Tsjekkoslovaki (Pragerkroner)	1 krone	= 0,20
Amerikas forente Stater	1 dollar ($)	= 6,53

Forekommer veksler lydende på annen myntsort enn nevnt ovenfor blir stempelverdien i norske kroner å beregne efter vedkommende myntsorts verdi i norske kroner på stemplingstiden.

Ovenstående kurser blir å anvende ved stempling av veksler, hvis stempelplikt her i landet inntrer 1 mars d. å. eller senere, og blir gjeldende foreløbig i 6 måneder, idet departementet senere vil bestemme, hvilke kurser derefter skal gjelde.

Man skal anmode herr fylkesmannen om å meddele dette til børser, banker og bankfirmaer samt dommere, notari publici og lensmenn i Deres embedsdistrikt.

10 febr. **Skrivelse** *) fra Arbeidsdepartementet om tillegg til byggeforskriftene for det bygningsloven underlagte strøk ved Vestby jernbanestasjon.

12 febr. **Skrivelse** **) fra Arbeidsdepartementet om nedsettelse av maksimalhastigheten for kjøring med motorkjøretøier på en del hovedveistrekninger i Åsnes herred.

13 febr. **Kongelig resolusjon** ***), hvorved der i medhold av lov nr. 15 av 21 juli 1916 og lov nr. 9 av 8 august 1924 utferdiges nedenstående regler om sundhetskontroll og kvalitetskontroll med innførsel av poteter fra utlandet:

§ 1. Innførsel av poteter fra utlandet kan bare skje på betingelse av:

a. At det ved sådanne nøiaktige og omfattende undersøkelser i marken, som Landbruksdepartementet har funnet fyldestgjørende, er godtgjort at der i vedkommende land ikke forekommer potetkreft (Synchytrium endobioticum)

*) Bekjentgj. 14 februar i Lovtid. 1ste avd. nr. 6, hvor det omhandlede tillegg er inntatt.
**) Bekjentgj. 21 februar i Lovtid. 1ste avd. nr. 8.
***) Bekjentgj. 14 februar i Lovtid. 1ste avd. nr. 6.

og at denne sykdom ikke har forekommet der i de siste 6 år. 13 febr.

b. At vedkommende eksportland kun tillater innførsel av poteter fra land, hvor det på samme måte som nevnt under a. er fyldestgjørende godtgjort, at der ikke forekommer potetkreft.

c. At forsendelsen skjer direkte fra eksportlandet til importstedet og ledsages av et certifikat utstedt av en offentlig plantesykdomsinspeksjon i eksportlandet overensstemmende med reglenes § 9.

d. At potetene er emballert i sekker eller kasser o. l. som ikke tidligere er benyttet og at hver sekk eller kasse er forsynt med vedkommende plantesykdomsinspeksjons plombe.

e. At potetene ved ankomsten her til landet undersøkes av en av Statens potetkontrollører samt at der til tollvesenet avleveres en av kontrolløren utstedt attest for at potetene er undersøkt og funnet fri for potetkreft og potetmøll (Phthorimaea operculella) og at sendingen for øvrig oppfyller de krav, som reglene opstiller for innførsel av poteter fra utlandet.

Førenn sådan attest foreligger skal potetpartiet ikke utleveres av tollvesenet.

§ 2. Til å foreta den i disse regler foreskrevne kontroll antar Landbruksdepartementet det fornødne antall kyndige kontrollører med varamenn. Landbruksdepartementet utferdiger autorisasjon for disse samt gir nærmere instrukser vedkommende kontrollørenes arbeide.

§ 3. Kontrollørene erholder inntil departementet anderledes bestemmer, en godtgjørelse av kr. 4,00 pr. time for den tid som anvendes til det egentlige kontrollarbeide, dog ikke under kr. 10,00 eller over kr. 25,00 pr. dag.

§ 4. Enhver som akter å innføre poteter fra utlandet må på forhånd erhverve innførselstillatelse hos Landbruksdepartementet, Oslo, og må derefter innsende anmeldelse til departementet for det enkelte parti.

Anmeldelsen skal inneholde oplysning om potetsorten, partiets størrelse, sannsynlig dato for ankomsten til importstedet, navn og adresse på eksportøren, det lands navn, hvor potetene er avlet, eksportsted (havn eller avsendelsesstasjon) samt mottagerens navn og adresse.

Sådan anmeldelse må være innkommet til Landbruksdepartementet senest 3 dager før inspeksjonen skal finne sted.

Anmeldelsen skal skje på blanketter, som utleveres av Landbruksdepartementet eller vedkommende kontrollør.

§ 5. Inspeksjonen foretas på tollklareringsstedet. Det

13 febr. påhviler importørene å bringe potetene til og fra inspeksjonsstedet samt å sørge for den nødvendige arbeidshjelp under inspeksjonen.

§ 6. Inspeksjonen foretas således at der på tilfeldig valgte steder i partiet uttas minst 5 sekker eller kasser av hvert 100 forsendelsen omfatter. De utvalgte sekker eller kasser tømmes og potetene undersøkes enkeltvis.

§ 7. Kontrolløren skal påse:

1. at certifikatet er i behørig orden,
2. at de uttatte prøver er fri for potetkreft og potetmøll,
3. at mindre ondartede sykdommer såsom skurv*), tørråte, bløtråte eller beskadigelser og frostskade ikke finnes i over 5 % av de undersøkte poteter.
4. at potetene er emballert i nye sekker, kasser o. lign.,
5. at forsendelsen for øvrig opfyller de krav, som opstilles i reglene.

Når kontrolløren har funnet at disse betingelser er opfylt utsteder han sådan attest som nevnt i § 1 e og avleverer den til tollvesenet.

En gjenpart av attesten tilstilles Landbruksdepartementet.

§ 8. For inspeksjonen betaler rekvirenten inntil departementet anderledes bestemmer, av det anmeldte parti:

25 øre pr. 100 kg. inntil 100 tonn, dog ikke over kr. 200,00,
20 øre pr. 100 kg. over 100 tonn til 500 tonn, dog ikke over kr. 750,00,
15 øre pr. 100 kg. over 500 tonn til 1 000 tonn, dog ikke over kr. 1 200,00,
12 øre pr. 100 kg. over 1 000 tonn.

Avgiften som tilfaller statskassen innbetales til kontrolløren og skal erlegges fullt ut, selv om hele partiet eller deler derav nektes innført. Kontrolløren er overfor det offentlige ansvarlig for avgiftens riktige erleggelse og innbetaler den til Landbruksdepartementet hvert kvartal.

§ 9. Certifikatet fra den utenlandske plantesykdomsinspeksjon må være utstedt innenfor et tidsrum av 14 dager før avsendelsen finner sted. Det skal inneholde oplysning om i hvilket distrikt potetene er avlet samt navn og adresse på avsenderen og mottageren av partiet.

Certifikatet skal avgi bevidnelse for:

a. at potetene er avlet i vedkommende eksportland og at dette er fri for potetkreft .....
b. at partiet er nøie undersøkt og funnet fri for potetkreft og potetmøll,

*) Små skurvflekker som tilsammenlagt på en knoll ikke har over en femøres størrelse kommer som regel ikke i betraktning.

c. at forsendelsen skjer i ny emballage og at hver sekk eller kasse er forsynt med vedkommende plantesykdomsinspeksjons plombe. 13 febr.

Certifikatet skal undertegnes og signeres av vedkommende plantesykdomsinspeksjon under avgivelse av dennes offisielle titel.

Underskriftens riktighet må attesteres av norsk konsul.

En kopi av certifikatet skal straks tilstilles Landbruksdepartementet.

§ 10. Uten hinder av foranstående bestemmelser kan potetpartier på ikke over 500 kg. innføres fra grenseherred i Sverige på betingelse av at partiet ledsages av attest fra vedkommende kommunalordførande eller annen dertil bemyndiget om at potetene er avlet i vedkommende grenseherred, at potetkreft ikke forekommer der og at forsendelsen skjer i ny emballage.

§ 11. Departementet kan i særlige tilfelle dispensere fra disse regler.

§ 12. Overtredelse av disse regler er forbundet med straff.

§ 13. Disse regler trer i kraft straks og gjelder inntil videre. Samtidig opheves de av Landbruksdepartementet ved skrivelse av 9 august 1921 utferdigede regler for innførsel av poteter fra utlandet.

Kongelig resolusjon *) om forandring i skattetakstvedtektene for Sarpsborg. 13 febr.

Kongelig resolusjon **) om forandring i skattetakstvedtektene for Bergen, hvorefter vedtektenes § 5 skal lyde således: «Ved bebygget eiendom skal bygninger og grunn takseres særskilt». 13 febr.

Kongelig resolusjon, hvorved bestemmes: 13 febr.

Fylkesmennene skal herefter efterkomme følgende regler i den utstrekning deres kontorer har tjenestemenn som kan skrive landsmål:

1. Alle som skriver på landsmål til fylket, skal få svar på landsmål. Dette gjelder også om skrivelsen er sendt inn gjennem en myndighet som har gitt sin påtegning på det almindelige bokmål.

2. Har fylkestinget krevet det, skal landsmål brukes i kunngjøringer fra fylket til almenheten og i saker som legges frem for fylkestinget.

*) Bekjentgj. 14 februar i Lovtid. 1ste avd. nr. 6, hvor vedtektenes § 18 i endret lydelse er inntatt.

**) Bekjentgj. 14 februar i Lovtid. 1ste avd. nr. 6.

13 febr. 3. Har et herredsstyre krevet det, skal på samme måte landsmål brukes i brevskifte med de kommunale myndigheter i vedkommende herred.

13 febr. **Kongelig resolusjon**, hvorved Bergverksaktieselskapet Norge tillates inntil utgangen av 1925 å la driften hvile ved sine anvisninger i Nittedal og Nannestad herreder, Akershus fylke, på hvilke selskapet ved kongelig resolusjon av 19 juni 1908 og 6 mai 1911 fikk konsesjon til bergverksdrift.

Ved denne tillatelse bortfaller ikke nødvendigheten av frist efter bergverksloven.

13 febr. **Skrivelse** *) fra Socialdepartementet om forandring av § 1 i lukningsvedtekten for Nordre Høland herred.

13 febr. **Skrivelse** fra Finansdepartementet til en ligningsnevnd, hvori departementet uttaler følgende angående beskatning av beløp, som utbetales grunneiere for ulempe m. v. ved anlegg av elektrisk ledning:

«Forsåvidt erstatningen til grunneierne må antas å være erstatning for bortfalt inntekt av vedkommende grunnstykker (eller for økede driftsutgifter, som nedsetter inntekten) antas den å være skattepliktig inntekt på grunneiernes hånd. Man henviser for øvrig til uttalelse av ligningsutvalget i «Domme, uttalelser m. v. i skattesaker og skattespørsmål», 2net bind, s. 260—262.

Hvad angår erstatningen for felte trær, vil spørsmålet være avhengig av, hvorvidt vedkommende skog beskattes efter landsskattelovens § 48, 1ste ledd, eller efter samme paragrafs 3dje ledd. I førstnevnte tilfelle vil erstatningen ikke kunne beskattes, idet den vil inngå i den prosentvis beregnede inntekt av skogen. I sistnevnte tilfelle antas inntekten derimot å kunne beskattes. Forsåvidt skogeieren selv utfører rydningen vil den herfor oppebårne timebetaling bli å beskatte som inntekt på hans hånd.»

16 febr. **Plakat** **) angående endringer i plakat av 29 juni 1922 angående innførsel av husdyr og smitteførende gjenstander.

I kraft av lov om foranstaltninger mot smittsomme husdyrsykdommer av 14 juli 1894 dens § 17 fastsettes herved sådan endring i plakat av 29 juni 1922 angående innførsel av husdyr og smitteførende gjenstander, at dens punkt I inntil videre skal lyde så:

*) Bekjentgj. 21 februar i Lovtid. 1ste avd. nr. 8, hvor vedtektens § 1 i endret lydelse er inntatt.

**) Bekjentgj. 18 februar i Lovtid. 1ste avd. nr. 7.

I. Hest og annet til hesteslekten hørende dyr skal det være forbudt å innføre. 16 febr.

Skyss- og trafikkhester, som fra Sverige passerer riksgrensen til Norge for umiddelbart atter å vende tilbake til Sverige, rammes ikke av dette forbud, når hestens identitet tilfredsstillende godtgjøres. Landbruksdepartementet skal dog kunne bestemme, at forbudet også skal gjelde skyss- og trafikkhester for visse deler av riksgrensen, likesom departementet atter skal kunne opheve sådant forbud helt eller delvis og i tilfelle fastsette nærmere vilkår for trafikken.

Denne plakat trer i kraft straks.

Skrivelse *) fra Landbruksdepartementet, hvori meddeles, at departementet i medhold av plakat av idag har bestemt at forbudet i plakat av 29 juni 1922 dens punkt I mot innførsel av hester fra utlandet inntil videre også skal gjelde for de i samme punkt omtalte skyss- og trafikkhester som fra Sverige passerer riksgrensen til Norge dog kun forsåvidt angår den del av riksgrensen, som støter til Göteborgs- og Bohus len og Elfsborgs len i Sverige. 16 febr.

Forbudet trådte i kraft straks.

Stadfestelse — meddelt av Socialdepartementet — på det av skibsreder O. B. Sørensen og hustrus arvinger ved gavebrev av 3 desember 1923 oprettede «Skibsreder O. B. Sørensen og hustru Hanne Sørensen, f. Smiths legat for mindre bemidlede». 17 febr.

Stadfestelse — meddelt av Socialdepartementet — på det av de samme ved samme gavebrev oprettede «Skibsreder O. B. Sørensen og hustru Hanne f. Smiths legat for vanføre». 17 febr.

Stadfestelse — meddelt av Socialdepartementet — på det av de samme ved samme gavebrev oprettede «Frk. Martha Sørensens legat til hjelp for syke». 17 febr.

Stadfestelse — meddelt av Socialdepartementet — på det av de samme ved samme gavebrev oprettede «Frk. Martha Sørensens legat til sykepleien på Tromø». 17 febr.

Stadfestelse — meddelt av Socialdepartementet — på det av de samme ved samme gavebrev oprettede «Skibsreder O. B. Sørensen og hustru Hanne Sørensen, f. Smiths legat til Tromø krets av Norges Røde Kors». 17 febr.

*) Bekjentgj. 18 februar i Lovtid. 1ste avd. nr. 7.

17 febr. **Skrivelse** *) fra Socialdepartementet om vedtekt for herberger- og beverternæringen i Lunner.

18 febr. **Skrivelse** **) fra Landbruksdepartementet angående forbud mot innførsel av avskårne blomster og grønt.

20 febr. **Plakat**) angående endringer i plakat av 4 august 1911 (kfr. plakat av 29 juni 1922) inneholdende regler for innførsel og kontroll av ferskt kjøtt (slaktekjøtt).

I kraft av lov om kommunale slaktehus, kjøttkontroll m. v. av 27 juni 1892 med senere tilleggslover, dens §§ 2 og 6, fastsettes herved sådan endring i plakat av 4 august 1911 (kfr. plakat av 29 juni 1922), inneholdende regler for innførsel og kontroll av ferskt kjøtt (slaktekjøtt), at dens §§ 2, 3 og 4 herefter skal lyde således:

§ 2. Innførsel må alene finne sted til de kjøpstæder eller ladesteder, hvor der er innført offentlig kjøttkontroll i henhold til lov av 27 juni 1892 (kfr. lover av 25 juli 1910 og 14 juli 1914) om kommunale slaktehus m. v. Kjøttet skal underkastes kontroll og i tilfelle stemples. Landbruksdepartementet kan for enkelte tilfelle tillate innførsel til andre steder.

§ 3. Ferskt slaktekjøtt, hvorved forstås slaktemessig behandlet kjøtt uten tilsetning av konserveringsmidler, må kun innføres i hele, opbrystede kropper. Disse kan dog for storfe og hests vedkommende være opstykket i ens merkede halve eller fjerdedels kropper.

Bryst- og bukhule må være åpne for kontroll. Nyrene skal medfølge i organisk sammenheng. Bryst- og bukhinde må være ubeskadiget tilstede, og lymfekjertlene ikke borttatt. Andre medfølgende organer skal være naturlig forent med slaktet; dog må de, særlig i frossen tilstand, ikke vanskeliggjøre kontrollen. Løse organer tillates ikke innført.

§ 4. For innførselen skal for øvrig gjelde følgende regler:

a. Ferskt slaktekjøtt — med undtagelse av renkjøtt — skal alene kunne innføres, når det stammer fra dyr, slaktet i et av statsmyndighet i vedkommende land for slaktning til eksport til utlandet godkjent offentlig slaktehus eller slakteri, hvor slaktning, kontroll og forsendelse m. v. av kjøttet foregår efter regler godkjent av vedkommende statsmyndighet i utførselslandet, og hvor de kontrollerende veterinærer på samme vis dertil er godtatt eller

*) Bekjentgj. 21 februar i Lovtid. 1ste avd. nr. 8, hvor den stadfestede vedtekt er inntatt.

**) Bekjentgj. 21 februar i Lovtid. 1ste avd. nr. 8.

ansatt av nevnte myndighet. Kjøttet må kun innføres hertil direkte fra vedkommende utenlandske slaktehus. 20 febr.

b. Kjøttet skal være forsynt med stempelmerker, som beviser, at kjøttet stammer fra dyr, som av kontrollveterinær er besiktiget i slakteriet umiddelbart før slaktningen og funnet sundt, og at kjøttet av kontrollveterinær er undersøkt og funnet sundt og tjenlig til menneskeføde (prima). Sådanne stempelmerker, der skal godtas av Landbruksdepartementet, skal angi eksportlandets navn og slakteriets nummer.

c. Der skal ved metalltråd og blyplombe være påheftet kjøttet merkelapp, der angir utførselslandets navn, det eksporterende slakteris nummer og beliggenhet (by), kjøttets art, samt at det i henhold til gjeldende lov eller reglement er godkjent til utførsel. Merkelappen skal være datert og underskrevet av vedkommende dertil autoriserte kontrollveterinær.

d. Landbruksdepartementet kan kreve, at der med hvert parti kjøtt skal følge sådan eksportattest, som Landbruksdepartementet nærmere bestemmer.

Kjøtt, som ikke innføres i dertil bestemte og særlig innrettede transportrum, skal være forsynt med ny, ren emballage. Rum for transport av kjøtt skal være rent og smittefritt.

Landbruksdepartementet skal være bemyndiget til å dispensere fra bestemmelsene i §§ 2, 3 og 4 forsåvidt angår innførsel av frosset rensdyrkjøtt og kjøtt fra grensedistrikt og i øvrig til i særskilte tilfelle å gi tillatelse til innførsel og fastsette nærmere bestemmelser herfor.

Denne plakat trer i kraft straks.

Skrivelse *) fra Landbruksdepartementet, hvori meddeles, at departementet i medhold av den samme i foranstående plakat av 20 februar 1925, dens § 4, gitte bemyndigelse, idag har bestemt, at de tidligere bestemmelser i kongelig plakat av 29 juni 1922 om grensetrafikken med kjøtt fra Sverige fremdeles inntil videre skal gjelde for de til riksgrensen støtende svenske grensedistrikter (tingslag eller del derav), som er beliggende nordenfor jernbanelinjen Magnor—Charlottenberg. 20 febr.

Plakat *) angående endringer i plakat av 29 juni 1922 med senere endringsplakater om innførsel av husdyr og smitteførende gjenstander. 20 febr.

I medhold av lov om foranstaltninger mot smittsomme

*) Bekjentgj. 21 februar i Lovtid. 1ste avd. nr. 8.

20 febr. husdyrsykdommer av 14 juli 1894, dens § 17, bestemmes, at pkt. VI i kongelig plakat av 29 juni 1922 med senere endringsplakater inntil videre skal lyde således:

VI. Innførsel av usaltet eller utilberedt kjøtt og flesk samt usmeltet talg skal være forbudt fra alle land undtagen fra Sverige, dog inntil videre ikke fra Malmøhus-, Kristianstads-, Hallands-, Kronobergs-, Blekinge-, Kalmar-, Jönköpings-, Östergötlands-, Skaraborgs-, Elfsborgs- og Göteborg og Bohus len. Landbruksdepartementet skal være bemyndiget til til enhver tid å forby sådan innførsel fra Sverige eller deler derav og til atter å heve et sådant forbud.

Landbruksdepartementet skal være bemyndiget til å gi almindelig dispensasjon for innførsel av frosset rensdyrkjøtt.

Huder og skinn skal det være forbudt å innføre i rå, utilberedt tilstand. Det skal inntil videre være tillatt å innføre fullstendig tørrede eller gjennemsaltede huder og skinn på betingelse av, at partiene ved ankomsten besiktiges av vedkommende kommunale dyrlæge og av denne erklæres å være i tilfredsstillende sanitær tilstand. Landbruksdepartementet fastsetter størrelsen av godtgjørelsen til dyrlægen for sådan besiktigelse.

Rå eller lettsaltede deler for øvrig av drøvtyggere, hester og svin, såsom slakteavfall, muler, klover, uforarbeidet horn samt hornmel og hornrasp av horn eller klover, benmel, blod, melk, utilvirkede, utilberedte og urensede hår og børster, som ikke i forveien er desinfisert samt gjødsel av alle slags dyr skal det være forbudt å innføre.

Denne plakat trer i kraft straks.

20 febr. **Kongelig resolusjon** *) om forhøielse av forkynnelsesgodtgjørelsen i private saker til kr. 3,60 i Hillesøy lensmannsdistrikt, Troms fylke.

20 febr. **Kongelig resolusjon** *) om tillegg til § 52 A i karantenereglementet av 27 januar 1922 (sykdommen encephalitis lethargica).

20 febr. **Kongelig resolusjon** *) om nedsettelse av jordkonsesjonsgrensen for Skoger herred, Vestfold fylke.

20 febr. **Kongelig resolusjon** *) om ophevelse av en del av de ved stortingsbeslutning av 3 juli 1922 vedtatte midlertidige tollsatser.

---

*) Bekjentgj. 21 februar i Lovtid. 1ste avd. nr. 8.

Kongelig resolusjon. I henhold til lov nr. 1 av 14 mai 1902 § 2 bestemmes, at § 5 i det ved kongelig resolusjon av 23 januar 1905 godkjente reglement for det Praktisk-Teologiske seminar herefter skal lyde således: 20 febr.

Da seminarets kursus ifølge lov nr. 1 av 14 mai 1902 er ettårig, skal kandidatene ved eksamen gjøre rede for 2 semestres forelesninger. De er forpliktet til:

I ett semester å delta i de under § 4 a samt b og c omhandlede praktiske øvelser, dog således at de av bestyrelsen, efter nærmere samråd med læreren i praktisk teologi, kan fritas for å delta i prekenøvelser i kirkene og i pastorale øvelser.

I ett semester å følge undervisningen i kirkesang og messe samt i muntlige foredrag, medmindre bestyrelsen under særegne forhold fritar derfor. Som regel skal de dessuten under studietiden ha deltatt i ett semesters sang- og messeøvelser og fremlegge vidnesbyrd herom, når de melder sig ved seminaret.

Kandidatene har ved anmeldelse til eksamen å vedlegge vidnesbyrd fra vedkommende lærere, om at de har opfylt disse forpliktelser, eller legitimasjon for at de har vært fritatt derfor.

Kongelig resolusjon, hvorved der meddeles approbasjon på Justisdepartementets kjøp av eiendommen, gnr. 37, bnr. 1[8] i Sandnessjøen til embedsbolig for sorenskriveren i Alstahaug. 20 febr.

Skrivelse *) fra Justisdepartementet om nye politivedtekter for Harstad. 20 febr.

Skrivelse **) fra Arbeidsdepartementet om tillatelse til opførelse av våningshus med 4 lag panel og 4 lag papp i Lørenskog herred. 20 febr.

Skrivelse fra Socialdepartementet, hvorved i medhold av lov om jordmødre av 19 desember 1898 § 7 bestemmes: 21 febr.

At Åmot jordmordistrikt og Sjøfjerdingen og Storsjødistriktets jordmordistrikt i Hedmark fylke omreguleres således, at Rød skolekrets fraskilles Åmot distrikt og tillegges Sjøfjerdingen og Storsjødistriktet.

Omreguleringen trer i kraft fra den tid fylkesmannen bestemmer.

Skrivelse***) fra Justisdepartementet om forandring i § 5 i politivedtektene for Tønsberg. 23 febr.

*) Bekjentgj. 28 februar i Lovtid. 1ste avd. nr. 9, hvor politivedtektene er inntatt.

**) Bekjentgj. 28 februar i Lovtid. 1ste avd. nr. 9, hvor betingelsene for den omhandlede tillatelse er anført.

***) Bekjentgj. 28 februar i Lovtid. 1ste avd. nr. 9, hvor vedtektenes § 5 i endret lydelse er inntatt.

23 febr. **Skrivelse** *) fra Socialdepartementet om herbergerlovens anvendelse i Haugesund og vedtekt for herberger- og beverternæringen sammesteds.

25 febr. **Stadfestelse** — meddelt av Socialdepartementet — på det av ingeniør Tinius Olsen, Philadelphia, Pa. U. S. A., opprettede «Ingeniør Tinius Olsens fond nr. 2 til fremme av den tekniske utdannelse i Kongsberg».

26 febr. **Telegram** fra Finansdepartementet til en skattefoged, hvori uttales, at de i landsskattelovens § 111, byskattelovens § 103 omhandlede 8 løpedager ved innbetaling av statsskatt må gjelde for annen termin, selv om første termin er for sent innbetalt.

27 febr. **Plakat****) angående endringer i plakat av 29 juni 1922 angående innførsel av husdyr og smitteførende gjenstander.

I kraft av lov om foranstaltninger mot smittsomme husdyrsykdommer av 14 juli 1894 dens § 17 fastsettes herved sådan endring i plakat av 29 juni 1922 angående innførsel av husdyr og smitteførende gjenstander, at dens punkt V herefter inntil videre skal lyde så:

V. Alle andre pattedyr samt fugler skal det være forbudt å innføre.

Denne plakat trer i kraft straks.

27 febr. **Kongelig resolusjon*****) om oprettelse av havnestyre for strøket omkring Vrængen ferjested i Tjøme herred.

27 febr. **Kongelig resolusjon** **) om nytt regulativ for vareavgiftene til Bergens havnekasse.

27 febr. **Kongelig resolusjon** **) om fastsettelse av jordkonsesjonsgrensen for Hole herred, Buskerud fylke.

27 febr. **Kongelig resolusjon** **) om nedsettelse av skog- og jordkonsesjonsgrensene for Bjugn herred, Sør-Trøndelag fylke.

27 febr. **Kongelig resolusjon** †) om skogvedtekter for Nes herred, Buskerud fylke.

*) Bekjentgj. 28 februar i Lovtid. 1ste avd. nr. 9, hvor vedtekten er inntatt.

**) Bekjentgj. 28 februar i Lovtid. 1ste avd. nr. 9.

***) Bekjentgj. 28 februar i Lovtid. 1ste avd. nr. 9, hvor grensene for det omhandlede strøk er beskrevet.

†) Bekjentgj. 28 februar i Lovtid. 1ste avd. nr. 9, hvor skogvedtektene er inntatt.

Kongelig resolusjon *) om skogvedtekter for Rissa herred, Sør-Trøndelag fylke. 27 febr.

Kongelig resolusjon *) om nye skogvedtekter for Selbu herred, Sør-Trøndelag fylke. 27 febr.

Kongelig resolusjon **) om vedtekter for innredning av husvær under skogarbeide og fløtning i Nes herred, Buskerud fylke. 27 febr.

Kongelig resolusjon***) om tollfri innførsel av tapiokamel til kreaturfôr. 27 febr.

Kongelig resolusjon, hvorved der i henhold til lov om forsømte barns behandling av 6 juni 1896 § 1 meddeles stadfestelse på et fremlagt utkast til plan for barnehjemmet «Solgry», Fagerstrand, Nesodden. 27 febr.

Kongelig resolusjon, hvorved § 5, 3dje punktum, i de ved kongelig resolusjon av 16 mai 1911 fastatte statutter for de 2 Leegaardske legater herefter skal lyde således: «Som godtgjørelse oppebærer regnskapsføreren kr. 300,00 årlig, å utre av det eldre legat». 27 febr.

Skrivelse †) fra Justisdepartementet om vedtekt for tobakksalg til barn i Skedsmo herred. 27 febr.

Skrivelse fra Finansdepartementet til en skattefoged, hvori uttales, at der ved beregningen av morarenter av statsskatt, som forfaller i to terminer, bør gås frem på den måte, at hver termin for sig ved rentetberegningen avrundes nedad til nærmeste med 10 delelige tall, jfr. landsskattelovens §§ 110 og 111, byskattelovens §§ 102 og 103. 27 febr.

Skrivelse††) om forandring av § 5 i statuttene for Hisåen fellesfløtningsforening, Aust-Agder fylke. 28 febr.

Skrivelse†††) fra Socialdepartementet om forandringer i lukningsvedtekten for Narvik. 3 mars.

---

*) Bekjentgj. 28 februar i Lovtid. 1ste avd. nr. 9, hvor skogvedtektene er inntatt.

**) Bekjentgj. 28 februar i Lovtid. 1ste avd. nr. 9, hvor vedtektene er inntatt.

***) Bekjentgj. 28 februar i Lovtid. 1ste avd. nr. 9.

†) Bekjentgj. 6 mars i Lovtid. 1ste avd. nr. 10, hvor vedtekten er inntatt.

††) Bekjentgj. 6 mars i Lovtid. 1ste avd. nr. 10, hvor statuttenes § 5 i endret lydelse er inntatt.

†††) Bekjentgj. 6 mars i Lovtid. 1ste avd. nr. 10, hvor vedtekten i endret lydelse er inntatt.

5 mars. **Kongelig resolusjon** *) om tillegg til bryggetakstene for Trondhjem.

5 mars. **Kongelig resolusjon**, hvorved bestemmes: 1. I henhold til § 29 i lov om offentlige tjenestemenn av 15 februar 1918 utferdiges reglement for de under tjenestemannsloven hørende tjenestemenn ved Den norske Stats Småbruk- (Arbeiderbruk-) og Boligbanks hovedsæte.

2. Departementet for Sociale Saker bemyndiges til å foreta de forandringer eller tilføielser vedkommende dette reglement som i fremtiden måtte finnes påkrevet.

Det i post 1 omhandlede reglement er sålydende:

(For tjenestemennene ved bankenes lånekontorer gjelder det for funksjonærene ved Hypotekbankens hovedsæte og dens lånekontorer ved kongelig resolusjon av 6 februar 1925 fastsatte reglement.)

§ 1. Nærværende reglement omfatter samtlige fast ansatte tjenestemenn ved hovedsætet fra og med kontorchef til og med bud.

§ 2. De stillinger, som omfattes av nærværende reglement, blir som regel å besette efter almindelig konkurranse i henhold til forutgått offentlig bekjentgjørelse om ledigheten. Forinnen ansettelsen vil der bli krevet lægeattest.

§ 3. Stillingene besettes overensstemmende med gjeldende forskrifter. (Ifølge disse ansettes samtlige tjenestemenn ved hovedsætet av bankenes styre.)

§ 4. I ansettelsesbrevet skal stå, at vedkommende tjenestemann ansettes på de vilkår, som er nevnt i lov nr. 1 av 15 februar 1918 om offentlige tjenestemenn og i nærværende reglement med de forandringer, som senere måtte bli fastsatt, samt med de forpliktelser, som fremgår av lov om pensjonsordning for statens tjenestemenn av 28 juli 1921 og lov nr. 3 av 14 mai 1917 om aldersgrenser for offentlige tjenestemenn med mulige senere forandringer.

I øvrig fastsetter bankenes styre ansettelsesbrevets innhold.

§ 5. De i lovens § 18, punktene 2 og 3, omhandlede bestemmelser gis av Socialdepartementet.

§ 6. Ved beregning av tjenestetiden efter tjenestemannslovens §§ 19 og 20 kommer i betraktning all sammenhengende tjeneste i bankene efter fast ansettelse. Tjenestefrihet som innrømmes tjenestemenn med bibehold av lønn skal dog ikke komme til fradrag i tjenestetiden.

§ 7. Opsis en tjenestemann efter tjenestemannslovens § 19,

*) Bekjentgj. 6 mars i Lovtid. 1ste avd. nr. 10.

kan han innanke opsigelsen for Socialdepartementet. Anken fremsettes av tjenestemannen skriftlig for bankenes styre som derefter uten ophold innsender saken til Socialdepartementet ledsaget av sin uttalelse. Er anken ikke avgjort innen opsigelsesfristens utløp, vedblir tjenestemannen i sin stilling inntil avgjørelsen. 5 mars.

§ 8. Ved anke over ordensstraff efter tjenestemannslovens § 21 og over avskjed efter lovens § 24 gjelder med hensyn til ankemyndighet og ankens fremsettelse de bestemmelser, som er fastsatt i nærværende reglements § 7.

Anken må fremsettes innen 14 dager efter at ordensstraffen eller avskjeden er tjenestemannen meddelt.

§ 9. Ved anke over pålegg, som efter tjenestemannslovens § 27 er gitt en tjenestemann om å bli stående i tjenesten også efter opsigelsesfristens utløp, gjelder med hensyn til ankemyndighet og ankens fremsettelse de bestemmelser, som er fastsatt i nærværende reglements § 7.

Ankemyndighetens avgjørelse må treffes innen 1 måned efter ankens fremsettelse.

Kongelig resolusjon, hvorved bestemmes, at apoteket ved Frydenlund i Nord-Aurdal skal flyttes til Fagernes i Nord-Aurdal, Opland fylke, til et sted som nærmere blir å bestemme av Socialdepartementet. 5 mars.

Skrivelse *) om ophevelse av bestemmelsen av 14 juni 1913 for motorvognkjøring på Romsdalsveien, forsåvidt angår strekningen Åndalsnes—Veblungsnes—Verma. 5 mars.

Rundskrivelse**) fra Justisdepartementet til politimestrene. 6 mars.

Midlertidig tillegg II til passforskriftene av hensyn til munn- og klovsyken.

Meldeplikt også for grenseboere (passforskriftenes § 5).

Som ytterligere tillegg til passforskriftene av 27 november 1923, jfr. midlertidig tillegg av 13 desember 1924, bestemmer Justisdepartementet i medhold av lov nr. 2 av 13 juli 1917 om passvesenet, jfr. kongelig resolusjon av 24 august 1917, herved følgende midlertidige forandring i de almindelige passforskrifters § 10:

Inntil videre skal også svenske undersåtter som tilhører befolkningen i Sveriges grensestrøk mot Norge og som opholder sig i de tilstøtende distrikter i Norge i inntil 3 døgn, straks personlig melde sig for politiet (eller for passkontrol-

*) Bekjentgj. 12 mars i Lovtid. 1ste avd. nr. 11.
**) Bekjentgj. 6 mars i Lovtid. 1ste avd. nr. 10.

6 mars. lør) i det distrikt hvor grensen passeres eller norsk landområde først betredes og forevise sitt pass eller annet legitimasjonspapir og gi de oplysninger som politiet (passkontrolløren) krever.

Det samme gjelder norsk borger som efter besøk i Sverige vender tilbake over grensen til Norge.

Undlatelse av å foreta sådan anmeldelse straffes med bøter efter straffelovens § 339.

Disse bestemmelser trer i kraft straks.

Herom bes lensmennene og de funksjonærer som bistår med pass- og fremmedkontrollen i herr politimesterens distrikt underrettet.

6 mars. **Skrivelse** fra Finansdepartementet til en skattefoged, hvori uttales:

1. Uttrykkene «innen 1 juli» og «innen 1 mars» i landsskattelovens § 110 og byskattelovens § 102 er så å forstå, at 1 juli og 1 mars er forfallsdagene, ikke 30 juni og 28 februar.
2. Når den 8de løpedag faller på en helligdag vil departementet ikke gjøre krav på at der erlegges morarenter, hvis skattebeløpet innbetales på den derpå følgende hverdag, jfr. departementets i Lovtidende for 1921 side 549 inntatte skrivelse av 28 desember 1921.

9 mars. **Skrivelse** *) om politivedtekter for Hammerfest.

10 mars. **Skrivelse****) om herberger- og beverterlovens anvendelse i Fauske herred og vedtekt for herberger- og beverternæringen sammesteds.

11 mars. **Lov** ***) [1]) inneholdende endringer i lov om foranstaltninger mot smittsomme husdyrsykdommer av 14 juli 1894 med senere tilleggslover.

I.

Lov om foranstaltninger mot smittsomme husdyrsykdommer av 14 juli 1894 med senere tilleggslover, dens § 5, § 6 b, § 7 og § 22 skal herefter lyde således:

§ 5. Amtmannen har når han mottar underretning om

*) Bekjentgj. 12 mars i Lovtid. 1ste avd. nr. 11, hvor politivedtektene er inntatt.

**) Bekjentgj. 14 mars i Lovtid. 1ste avd. nr. 12, hvor vedtekten er inntatt.

***) Bekjentgj. 12 mars i Lovtid. 1ste avd. nr. 11.

[1]) St.besl. 10 mars. Se Ot. prp. nr. 4. Innst. O. II. St.tid., forh. i Ot. s. 27—33; i Lt. s. 20.

noget tilfelle av de i § 1 nevnte sykdommer, å treffe de for- 11 mars.
føininger, som efter omstendighetene må anses påkrevet for å hindre sykdommens utbredelse; finner han det fornødent, kan han la den besetning, i hvilken sykdomstilfellet er forekommet, samt de besetninger, hvortil smitte kan antas overført, sette under offentlig tilsyn inntil sykdommen eller smittefaren er ophørt.

Når en besetning settes under offentlig tilsyn skal der angis en territorial begrensning av det område, som omfattes av tilsynet, for eksempel en eller flere bestemte eiendommer eller deler derav.

§ 6 b. Forby, at dyr og smitteførende gjenstander bortføres fra stedet og at de personer, som opholder sig på stedet, forlater dette samt at uvedkommende tilstedes adgang; ved kvegpest eller munn- og klovsyke forby alt unødvendig samkvem mellem det sted, hvor besetningen er satt under offentlig tilsyn, og andre deler av distriktet, og for øvrig treffe de nødvendige foranstaltninger for å hindre, at personer, dyr eller smitteførende gjenstander, som er eller kommer innenfor det område som omfattes av tilsynet igjen kommer utenfor området uten tillatelse av rette vedkommende.

§ 7. Vedkommende regjeringsdepartement kan foreskrive de forholdsregler, som i øvrig utkreves til forebyggelse av smitte så vel i sin almindelighet som ved de enkelte sykdommer og utferdige påbud om iverksettelse av de foranstaltninger, som til enhver tid anses nødvendige til bekjempelse av den enkelte sykdom, såsom:

a. gi bestemmelser for dyrlægenes forhold med hensyn til reiser, innberetninger m. v. og derhos,
b. gi forskrifter til forebyggelse av smitte blandt husdyr ved dyrskuer, markeder og lignende samt ved transport av dyr innen landet,
c. gi bestemmelse angående benyttelse av produkter av syke dyr, hvoriblandt påbud om, at meieri, slakteri, garveri eller annen virksomhet, hvortil er levert produkter såsom melk, kjøtt, blod eller huder fra besetning, som er satt under offentlig tilsyn, skal stenges og avsperres,
d. under særlige omstendigheter forby avholdelse av markeder og andre dyresamlinger samt auksjoner og andre sammenkomster av personer i distrikter, hvor farsott blandt husdyr er herskende, eller hvortil smittsom sykdom kan fryktes innført,
e. under særlige omstendigheter forby, at dyr føres fra en landsdel til en annen, eller gjøre adgangen dertil avhengig av sådanne forsiktighetsregler, som måtte anses fornødne for å hindre overførelse av smitte,

11 mars.

f. ved utbrudd av hundegalskap eller munn- og klovsyke påby, at for større eller mindre deler av landet alle hunder skal holdes forsvarlig bundet, bære munnkurv eller føres i bånd,

g. ved utbrudd av kvegpest eller munn- og klovsyke påby avsperring av bestemt distrikt, selv om ikke nogen besetning innen dette er satt under offentlig tilsyn,

h. ved utbrudd av kvegpest, kvegets ondartede lungesyke, munn- og klovsyke og svinepest påby nedslaktning av hele besetninger, hvori sykdommen optrer;

ved utbrudd av munn- og klovsyke påby, at hunder, katter og fjærfe på det sted, som er satt under offentlig tilsyn, skal drepes, samt la vilt drepe i de distrikter, departementet måtte bestemme.

Departementet kan overdra til amtmannen for hans embedsdistrikts vedkommende å treffe de bestemmelser, som ved denne paragraf er tillagt departementet.

§ 22. Utgifter, som på grunn av denne lovs forskrifter foranlediges ved smittede eller for smitte mistenkte dyrs røkt, avsondring og desinfeksjon, ved desinfeksjon av fjøs, stall, redskaper og desslike, ved døde dyrs nedgravning eller tilintetgjørelse, utres av vedkommende dyrs eier. De med de syke dyrs kurbehandling forbundne omkostninger utres likeledes av dyrets eier, medmindre vedkommende amts-, kjøpstads- eller ladestedskommune — den sistnevnte, forsåvidt den har eget kommunestyre — måtte fatte særlige bestemmelser dessangående for de enkelte smittsomme sykdommer.

I tilfelle av uformuenhet hos eieren avholdes disse utgifter av vedkommende amts-, kjøpstads- eller ladestedskommune, den siste forsåvidt den har eget kommunestyre.

Erstatning til eierne av dyr, nedslaktet efter bestemmelsene i kapitel 2, og de utgifter, der foranlediges ved de i § 13 omhandlede verdsettelsesforretninger samt ved nedslaktninger, utres, forsåvidt angår dyr, der ikke finnes angrepet av nogen sykdom, for hvilken nedslaktning kan finne sted, eller forsåvidt angår dyr, døde som følge av tvungen vaksinasjon, av statskassen, men forsåvidt de finnes angrepet av nogen sådan ovennevnt sykdom, med det halve av statskassen og med den annen halvdel av vedkommende amtskommunes, kjøpstads eller ladesteds kasse, den siste kun, når ladestedet har eget kommunestyre.

På samme måte som i sistnevnte tilfelle og efter sådan verdsettelse som i § 13 bestemt gis vedkommende eier erstatning, når det for å hindre smittes videre utbredelse måtte anses nødvendig å tilintetgjøre smittefarlige gjenstander som huser, husinnredninger, fôr, redskaper og lignende.

Alle andre utgifter ved foranstaltninger efter denne lovs bestemmelser utres av vedkommende amtskommunes, kjøpstads eller ladesteds kasse, forsåvidt ikke noget annet er eller måtte bli fastsatt. 11 mars.

Dog faller omkostningene ved avsperringsforanstaltninger like overfor fremmede land statskassen tillast, likesom Kongen for hvert enkelt tilfelles vedkommende kan bestemme, at utgiftene ved de i § 7 omhandlede foranstaltninger skal utres av statskassen.

Endelig utres den for tvungen vaksinasjon fastsatte godtgjørelse til dyrlægen samt skyssgodtgjørelse for reiser i det offentliges tjeneste efter denne lov av statskassen.

Erstatning for dyr, som påbys nedslaktet i henhold til § 7 h. ved utbrudd av munn- og klovsyke, utres helt av statskassen, likesom de til sykdommens bekjempelse nødvendige utgifter utres av statskassen mot refusjon av vedkommende amts, kjøpstads eller ladesteds kasse — den siste kun, når ladestedet har eget kommunestyre — eller av vedkommende private alt efter de til enhver tid herom gjeldende bestemmelser. For refusjonskrav like overfor private skal staten ha utpantningsrett efter nærmere bestemmelse av vedkommende departement.

II.

Denne lov trer i kraft straks.

Skrivelse *) fra Landbruksdepartementet til fylkesmennene angående husdyrfarsotten, munn- og klovsyke. 11 mars.

Man henviser til dette departements skrivelser til fylkesmennene av 29 november 1920 og 23 januar 1925 angående offentlig tilsyn (husdyrlovens §§ 5 og 6).

Man har utarbeidet et skjema for fylkesbeslutning om sådant tilsyn, hvorav avtrykk følger. Et tilstrekkelig antall av disse bes tilstillet fylkets politimyndigheter og dyrlæger.

Når herr fylkesmannen av vedkommende politimyndighet eller dyrlæge får underretning pr. telefon eller telegraf om, at munn- og klovsyke er brutt ut på en gård eller smitte kan antas overført til gården, anmodes herr fylkesmannen om uopholdelig å utferdige beslutning om offentlig tilsyn og om i tilfelle pr. telefon eller telegraf å beordre lensmannen til å forkynne beslutningen — som lensmannen om fornødent utfyller på skjemaet og undertegner på fylkets vegne i henhold til ordre — for vedkommende gårds eier eller besidder. Lensmannen slår derefter op en bekreftet avskrift (avtrykk) av beslutningen med dato og påtegning, underskrevet av lens-

*) Bekjentgj. 12 mars i Lovtid. 1ste avd. nr. 11.

11 mars. mannen som stevnevidne. Der må utferdiges beslutning for hver enkelt gård på land og i by.

Departementet har på grunnlag av et av veterinærdirektøren i samråd med andre sakkyndige utarbeidet utkast utferdiget instrukser for fremgangsmåten ved bekjempelse av munn- og klovsyke, hvorav en del eksemplarer vedlegges. Herav vil fremgå, hvilke plikter der påhviler dyrlægene og politiet. Et eksemplar av disse bes tilstillet politimyndighetene.

Om politiets plikter i tilfelle utbrudd av farsotten henvises for øvrig til Justisdepartementets rundskrivelse av 24 januar 1925. Av dennes punkt 7 vil ses, at lensmannen er bemyndiget til å foreta de foreløbige nødvendige utbetalinger.

I Ot. prp. nr. 4 (1925)*) har man foreslått forskjellige endringer i husdyrloven av 14 juli 1894, dens §§ 5, 6, 7 og 22. I § 6 er fylkesmannens og i § 7 er departementets myndighet til å treffe forskjellige bestemmelser foreslått utvidet.

I sistnevnte paragraf (§ 22) har man foreslått et tillegg om at de til sykdommens bekjempelse nødvendige utgifter utres av statskassen med senere refusjon av vedkommende fylke, kjøpstads eller ladesteds kasse eller av vedkommende private alt efter de til enhver tid herom gjeldende bestemmelser. For refusjonskrav like overfor private skal staten ha utpantningsrett ifølge nærmere bestemmelse av vedkommende departement.

Som av instruksjonen vil ses har departementet i henhold til lovens § 7 h. bestemt, at hele besetningen på en smittet gård inntil videre skal nedslaktes og tilintetgjøres.

Herr fylkesmannen bemyndiges til inntil videre i fornøden utstrekning å iverksette også sådanne foranstaltninger og treffe sådanne bestemmelser, som er omhandlet i husdyrlovens § 7 forsåvidt angår munn- og klovsyke innen Deres embedsdistrikt. Man forutsetter dog, at herr fylkesmannen forelegger saken for departementet, før De i henhold til husdyrlovens § 7 litra e forbyr, at dyr føres fra en landsdel til en annen, eller i henhold til litra g påbyr avsperring av distriktet, innen hvilket ingen besetning er satt under tilsyn, eller i henhold til litra h lar vilt drepe.

11 mars. **Skrivelse****) fra Landbruksdepartementet om adgang til å drepe streifende hund i Sellherred, Opland fylke.

13 mars. Nr. 1. **Lov****)[1]) om ophevelse av lov nr. 5 av 20 august 1915 om forbud mot utførsel av trevirke fra Nordlands, Tromsø og Finmarken amter.

*) Se nu lov av 11 mars 1925 om endringer i husdyrloven av 14 juli 1894.

**) Bekjentgj. 14 mars i Lovtid. 1ste avd. nr. 12.

[1]) St.besl. 6 mars. Se Ot. prp. nr. 1. Innst. O. nr. 3. St.tid., forh. i Ot. s. 5—21; i L. s. 3—19.

I. 13 mars.

Lov nr. 5 av 20 august 1915 om forbud mot utførsel av trevirke fra Nordlands, Tromsø og Finmarken amter, opheves. Nr. 1.

II.

Denne lov trer i kraft straks.

Lov *) [1]) om tillegg til lov av 14 desember 1917 om vassdragsreguleringer. 13 mars. Nr. 2.

I § 12 nr. 8 i lov av 14 desember 1917 om vassdragsreguleringer føies til som annet ledd:

«Det kan også pålegges konsesjonæren å betale et passende beløp til et fond til fremme av fisket i vassdraget. Fondet styres av det departement, som ferskvannsfiskeriene til hver tid hører under.»

Kongelig kunngjørelse *) [2]) om avgifter til statskassen fra 1 juli 1925 av brennevinstilvirkningen og til denne tilvirkning anvendt mais, durra eller rug, av etyletertilvirkningen samt av øltilvirkningen. 13 mars.

Fra 1 juli 1925 skal til statskassen erlegges:

A. Avgift av brennevinstilvirkningen ved de almindelige brennerier efter følgende regler:

1. Avgiften erlegges med kr. 4,70 — fire kroner og sytti øre — for hver liter, beregnet til 100 pct. alkoholstyrke.
2. Når norsk brennevin, hvorav foranstående avgift er betalt, i partier på 1 — en — hektoliter og derover og med iakttagelse av de nærmere forskrifter med hensyn til kontrollen, som Finans- og Tolldepartementet bestemmer, utføres til utlandet, blir avgiften å tilbakebetale for råspiritus med kr. 4,70 — fire kroner og sytti øre —, for renset spiritus med kr. 4,73 — fire kroner og tre og sytti øre — samt for til drikk tilberedte destillata, hvortil har vært anvendt fullstendig renset spiritus, med kr. 4,79 — fire kroner og ni og sytti øre — pr. liter av 100 pct. alkoholstyrke, når andragende derom fremkommer innen to år efter utførselen. Forat brennevin skal anses som renset, må det på en sådan måte, som av Finans- og Tolldepartementet nærmere bestemmes, godtgjøres, at det efter skattelegningen har undergått en fullstendig rensningsprosess ved omdestillasjon.

*) Bekjentgj. 14 mars i Lovtid. 1ste avd. nr. 12.

[1]) St.besl. 6 mars. Se Ot. prp. nr. 8. Innst. O. nr. 4. St.tid., forh. i Ot. s. 21; i Lt. s. 19.

[2]) Se St. prp. nr. 4. Innst. S. nr. 19. St.tid. s. 390—391.

13 mars. 3. Når brennevin gjøres utjenlig til drikk (denatureres), eller det på annen fyldestgjørende måte finnes garantert mot å bli anvendt til drikk, kan Finans- og Tolldepartementet tillate, at det fritas for tilvirkningsavgiften på samme måte som ferdige destillata, der utføres til utlandet. —

B. Avgift av mais, durra eller rug, hel eller formalt, som anvendes til brennevinstilvirkning ved almindelige brenneri er, efter følgende regler:

1. Av mais erlegges en avgift av 5 — fem — øre pr. kg.

Når et til den forbrukte mais svarende kvantum brennevin, beregnet efter et utbytte av 0,375 liter brennevin av 100 pct. alkoholstyrke av 1 kg. mais, utføres til utlandet innen 30 april i den annen tilvirkningstermin efter den, i hvilken maisen er anvendt, blir efter Finans- og Tolldepartementets nærmere bestemmelse den erlagte avgift å godtgjøre med 13,4 — tretten og fire tiendedels — øre pr. liter.

2. Av durra og rug erlegges på samme måte, beregnet efter et utbytte av 0,30 liter brennevin av 100 pct. alkoholstyrke av 1 kg., en avgift av 4 — fire — øre pr. kg., og ved utførsel godtgjøres 13,4 — tretten og fire tiendedels — øre pr. liter.

3. Når brennevin, ved hvis tilvirkning der er anvendt beskattet mais, durra eller rug, gjøres utjenlig til drikk (denatureres) eller på annen fyldestgjørende måte finnes garantert mot å bli anvendt til drikk, kan Finans- og Tolldepartementet tillate godtgjort avgiften av den til brennevinet svarende mais, durra eller rug, beregnet efter et utbytte av 0,375 og 0,30 liter brennevin av 100 pct. alkoholstyrke av henholdsvis 1 kg. mais og 1 kg. durra eller rug, således at godtgjørelsen skjer med 13,4 — tretten og fire tiendedels — øre pr. liter brennevin av nevnte styrke.

C. Avgift av etyletertilvirkningen med kr. 3,50 — tre kroner og femti øre — pr. kg. etyleter, som tilvirkes. Når etyleter av innenlandsk tilvirkning denatureres, eller den på annen fyldestgjørende måte finnes å være garantert mot å bli anvendt til annet enn teknisk bruk, kan Finans- og Tolldepartementet tillate, at den fritas for tilvirkningsavgift; etyleterens eier har å erstatte omkostningene ved denatureringen og kontrollen dermed.

D. Avgift av øltilvirkningen med følgende beløp for hver liter øl:

1. av øl inneholdende inntil 2,50 volumprocent alkohol 15 — femten — øre;

2. av øl, inneholdende over 2,50 inntil 4,75 volumprocent alkohol 25 — tyvefem — øre; 13 mars.
3. av øl, inneholdende over 4,75 inntil 7 volumprocent alkohol 40 — firti — øre.

Kongelig kunngjørelse *) [1]) om avgift til statskassen fra 1 juli 1925 1) av sirup, som anvendes til tilvirkning av drops, og 2) av mais og innenlands tilvirket maisstivelse, som anvendes til tilvirkning av stivelsesukker eller stivelsesirup. 13 mars.

I.

Fra 1 juli 1925 erlegges til statskassen avgift av sirup, som anvendes til tilvirkning av drops, med 16 øre pr. kg.

II.

Fra 1 juli 1925 erlegges til statskassen avgift av mais og innenlands tilvirket maisstivelse, som anvendes til tilvirkning av stivelsesukker eller stivelsesirup med følgende beløp:

1. av mais 5 øre pr. kg.
2. av innenlands tilvirket maisstivelse 10 øre pr. kg.

Plakat *) angående forbud mot utførsel av husdyr. 13 mars.

I kraft av lov om foranstaltninger mot smittsomme husdyrsykdommer av 14 juli 1894, dens § 17, siste ledd, bestemmes:

Det skal inntil videre være forbudt å utføre fra riket hest, storfe, sau, gjeit og gris.

Landbruksdepartementet er bemyndiget til å dispensere fra forbudet på vilkår som departementet nærmere bestemmer samt til igjen å opheve forbudet.

Overtredelse av forbudet samt av de bestemmelser, som departementet har fastsatt for dispensasjon, er belagt med straff.

Denne plakat trer i kraft straks.

Kongelig resolusjon **) om nye helse- og tuberkuloseforskrifter for Hurum herred. 13 mars.

Kongelig resolusjon **) om helse-, epidemi- og tuberkuloseforskrifter for Stangvik herred, Møre fylke. 13 mars.

---

*) Bekjentgj. 14 mars i Lovtid. 1ste avd. nr. 12.
**) Bekjentgj. 18 mars i Lovtid. 1ste avd. nr. 13, hvor helseforskriftene m. v. er inntatt.
[1]) Se St. prp. nr. 9. Innst. S. nr. 16. St.tid. s. 390.

13 mars. **Kongelig resolusjon** *) om vedtekter for skraphandelen i Sannidal herred.

13 mars. **Kongelig resolusjon** **) om bemyndigelse for Landbruksdepartementet til å treffe avgjørelser efter utskiftningslovens §§ 16 og 87 samt tjenestemannslovens § 6 for utskiftningsformenns vedkommende.

13 mars. **Kongelig resolusjon** **) om bemyndigelse for Finans- og Tolldepartementet til å tilstå tollfrihet for Aleuronat-mel.

13 mars. **Kongelig resolusjon,** hvorved der oprettes et ulønt generalkonsulat i Quito, omfattende republikken Ecuador.

13 mars. **Kongelig resolusjon,** hvorved bestemmes:

I. I henhold til lov om forsømte barns behandling av 6 juni 1896 § 1 meddeles stadfestelse på et fremlagt utkast til statutter for barnehjemmet «Fridheim» i Trondhjem.

II. De ved kongelig resolusjon av 7 oktober 1874 stadfestede statutter for samme barnehjem settes ut av kraft.

13 mars. **Kongelig resolusjon,** hvorved der fastsettes nedenstående uniformsreglement for politibetjentene i Askim:

1. Lue i kepi-facon 11—12 cm. høi av sort klæde med blått skjær, med blank lærskygge og lærstormbånd med messingspenne på høire side. Rundt luen et 13 mm. bredt gull-bånd. Over dette et frontskilt i gult metall bestående av det norske våben i gult metall på rød bunn omgitt av en åpen ekekrans, og med innskripsjonen «Askim politi» nedenunder. Opad ender skiltet i en kule (pompon) likeledes av gult metall, ragende op over luens overkant.

   Til vinterbruk kan benyttes lue av sort krøllet skinn uten noget merke.

2. Jakke (enkeltknappet) av sort klæde med mørkeblått skjær, med julf og opstående krave med et 7 mm. bredt gullbånd rundt øverste kant og nedover fortil, samt skulderklaffer, som nærmest kraven festes med en løveknapp, og forsynt med 7 mm. brede gullbånd langs sidene, og mellem båndene romertall I i gult metall.

3. Benklær av samme stoff som jakken uten påspoiler.

   Om sommeren kan benyttes benklær av hvitt tøi.

---

*) Bekjentgj. 18 mars i Lovtid. 1ste avd. nr. 13, hvor vedtektene er inntatt.

**) Bekjentgj. 18 mars i Lovtid. 1ste avd. nr. 13.

4. Kappe av sort (mørkeblått) tøi forsynt med dobbelt rekke gule løveknapper, nedfallende krave, fastsydde skulderklaffer med gullbånd og romertall I i gult metall, ryggstropp med 2 over hinannen sittende løveknapper samt sidelommer med klaffer. 13 mars.

   Vår og høst kan benyttes en kappe av lettere stoff, men for øvrig som den for vinteren bestemte.

5. Regntøi: Luetrekk, regnkappe eller regnslag av sort gummi, oljetøi eller impregnert tøi.

Kongelig resolusjon, hvorved det civile og geistlige innde lingsnavn «Bø» (Bø sogn og herred) i Hordaland fylke, endres til «Hordabø». 13 mars.

Stadfestelse — meddelt av Socialdepartementet — på «Legatet til Holmestrands bys vel». 13 mars.

Skrivelse *) fra Justisdepartementet om vedtekter for tobakksalg til barn i Vegårshei herred. 13 mars.

Skrivelse fra Finansdepartementet til Kirkedepartementet, hvori uttales, at en geistlig embedsmann som har mottatt valg til medlem av en ligningsinstans derved har forpliktet sig til å fungere som sådan for perioden, således at han ikke senere kan nekte å delta i ligningsarbeidet under påberopelse av landsskattelovens § 127. Vil han benytte sig av sin rett i henhold til denne paragraf til å nekte å motta valg, antas dette å måtte skje straks efter valgets foretagelse. 13 mars.

Skrivelse fra Finansdepartementet til en sakfører, hvori uttales, at departementet antar, at der for en åsteds-forliks-kommisjons behandling av en for kommisjonen i henhold til midlertidig lov av 15 februar 1924 om forlengelse av leietiden for husmenn m. v. I. 4de ledd innbrakt sak blir å beregne gebyr efter sportellovens § 85 da det er oplyst at saken ikke var behandlet på åstedet. 14 mars.

Skrivelse **) fra Justisdepartementet om politivedtekter for Evanger herred, Hordaland fylke. 16 mars.

Skrivelse ***) fra Arbeidsdepartementet om nedsettelse av maksimalhastigheten for motorvogner og motorcykler på hovedveien mellem Nesset prestegård og vestre ende av Håhammeren i Eresfjord og Vistdal herred. 16 mars.

*) Bekjentgj. 18 mars i Lovtid. 1ste avd. nr. 13, hvor vedtektene er inntatt.

**) Bekjentgj. 23 mars i Lovtid. 1ste avd. nr. 14, hvor politivedtektene er inntatt.

***) Bekjentgj. 23 mars i Lovtid. 1ste avd. nr. 14.

17 mars. **Stortingsbeslutning** [1]) angående universitetsbudgettet.

17 mars. **Skrivelse** *) fra Arbeidsdepartementet om tilleggsbestemmelse til bygningsloven for Sandnessjøen.

18 mars. **Lov** **) [2]) om skatt til statskassen av fortæring på bevertningssteder [3]).

§ 1. Forsåvidt der legges skatt til statskassen på fortæring på bevertningssteder, kommer de i nærværende lov og de i henhold til samme gitte bestemmelser til anvendelse.

§ 2. Ved bevertningssted forstås i denne lov ethvert sted, hvor der mot betaling leveres mat eller drikke til fortæring på stedet.

Som bevertningssted regnes også lokaler for klubber, losjer, foreninger o.s.v., selv om mat og drikkevarer innkjøpes for deltagernes felles regning.

Hvad der i denne lovs forstand er å anse som bevertningssted avgjøres i tvilstilfelle av vedkommende departement.

§ 3. Av enhver omsetning av spise- og drikkevarer på bevertningssteder til fortæring sammesteds erlegges skatt av omsetningens beløp.

Til fortæring regnes foruten spise- og drikkevarer også cigarer og cigaretter.

Hvor der som tillegg til fortæringen eller i og med fortæringen er beregnet utgifter til lokale, befordring, betjening, varme og lys, underholdning, dans og utsmykning m. v. blir sådanne utgifter ikke å fratrekke ved skatteberegningen.

Er betaling for fortæring og losji fastsatt underett, beregnes skatt av 3/5 av det samlede beløp. Fremlegges tilfredsstillende oplysninger som godtgjør hvor meget av det samlede beløp vedkommer fortæringen beregnes skatten av dette beløp.

§ 4. Fritatt for å betale skatt av fortæring er:

a. Gjester på bevertningssteder, hvor der mot lave priser overveiende serveres middagsmåltider, forutsatt at de ikke

*) Bekjentgj. 23 mars i Lovtid. 1ste avd. nr. 14, hvor tilleggsbestemmelsen er inntatt.

**) Bekjentgj. 18 mars i Lovtid. 1ste avd. nr. 13.

[1]) Se St. prp. nr. 1, kap. 221, tit. 1. Budgett-innst. S. nr. 21. St.tid. s. 441—458.

Der besluttedes bl. a. oprettet et professorat i fysiologisk og medisinsk kjemi og et professorat i geografi (med inndragning av 2 dosentstillinger) hvorhos der blev gitt bevilgning til et adjunktstipendium i politisk geografi.

[2]) St.besl. 13 mars. Se Ot. prp. nr. 7. Innst. O. I. St.tid., forh. i Ot. s. 21—24, 33—106; i Lt. s. 20—54.

[3]) Jfr. rundskrivelse fra Finansdepartementet av 21 mars 1925.

har bevilling til skjenkning av vin (herunder fruktvin) 18 mars.
eller av øl inneholdende over 4,75 volumprosent alkohol.

b. Pensjonater (herunder dog ikke sommer- eller feriepensjonater) for de gjesters vedkommende hvis ophold varer over 1 uke.

c. Gjester ved etablissementer som har karakteren av rene kuropholdssteder.

d. Personer som reiser på skibe i utenriksfart.

Vedkommende regjeringsdepartement kan også for øvrig ved almindelige regler eller ved bestemmelse i enkelte tilfelle frita for denne skatt. Om et bevertningssted eller etablissement er av sådan art, at det tilkommer fritagelse efter nærværende paragraf, avgjøres i tvilstilfelle av departementet.

§ 5. Skatten beregnes prosentvis av omsetningens samlede beløp. Departementet kan, hvor forholdene gjør det påkrevet, påby skatten beregnet på annen måte.

De nærmere regler angående skattens beriktigelse gis av departementet.

§ 6. Skatten beregnes for hver måned og erlegges innen 15 dager efter vedkommende måneds utløp.

For skattens riktige beregning og erleggelse har innehaveren av vedkommende bevertningssted ansvaret.

Hvis skatten ikke beriktiges i rett tid, erlegges et tillegg av 1 pct. pr. uke eller del derav av resterende beløp, utgjørende kr. 50,00 og derover.

§ 7. De pågjeldende virksomheter er forpliktet til å innrette sådan bokførsel, at omsetningen (fordelt på de forskjellige avdelinger av bevertningsstedet) til enhver tid kan fastsettes.

De nærmere forskrifter angående regnskapsførselen og kontrollen med den i nærværende lov omhandlede skatts innkrevning og erleggelse og angående gjennemførelsen av lovens bestemmelser for øvrig utferdiges av vedkommende regjeringsdepartement.

§ 8. De tjenestemenn, der av departementet er antatt til å føre kontroll med denne skatt, skal når som helst ha adgang til å undersøke vedkommende forretningers eller bedrifters bøker.

Vedkommende bedrifters eller forretningers innehavere eller bestyrere samt deres personale og arbeidere skal ved de nevnte undersøkelser yde all den veiledning og hjelp som forlanges.

§ 9. Overtredelse av denne lov eller av forskrifter, som i henhold til samme utferdiges, blir, forsåvidt den almindelige borgerlige straffelov ikke herfor fastsetter særskilt straff, å straffe med bøter.

18 mars. § 10. Bestemmelsene i midlertidig lov av 18 juli 1917 med tilleggslover av 29 juni 1920 og 27 juni 1924 om skatt på motorvogner og lystfartøier samt visse forestillinger og fremvisninger m. v. §§ 19, 20, 21 siste ledd og § 24 har tilsvarende anvendelse på skatt efter nærværende lov.

§ 11. Denne lov trer i kraft 1 april 1925. Samtidig opheves lov av 11 august 1924 nr. 9 om skatt av fortæring på bevertningssteder.

18 mars. **Stadfestelse** — meddelt av Socialdepartementet — på det av K. K. Bøe ved gavebrev av 3 april 1920 oprettede «K. K. Bøe og families legat til ophjelp av kirkesangen m. v. i Krødsherred kirke».

18 mars. **Stadfestelse** — meddelt av Socialdepartementet — på det av handelslærer Fredrik Dahl og hustru Amalie Dahl, født Andersen, ved testamente av 3 august 1909 oprettede «Fredrik og Amalie Dahls legat til dyrenes beskyttelse» i Bergen og tilstøtende landdistrikter.

18 mars. **Stadfestelse** — meddelt av Socialdepartementet — på det av Svend Rasmussen og hustru Thora Rasmussen ved gavebrev av 15 februar 1923 oprettede «Svend Rasmussen og hustru Thora Rasmussens legat» til fordel for trengende i Leka.

18 mars. **Skrivelse** *) fra Justisdepartementet om nye politivedtekter for Vågan herred.

18 mars. **Skrivelse** *) fra Justisdepartementet om nye politivedtekter for Værøy herred.

18 mars. **Skrivelse** fra Finansdepartementet til en byfogd hvori uttales, at omkostningene ved et konkursbos behandling først forfaller til betaling ved konkursbehandlingens avslutning, selv om der er foretatt foreløbig utlodning i boet.

9 mars. **Stadfestelse** — meddelt av Socialdepartementet — på det av enkefru Inge Marie Paulsdatter Haug ved testamente av 11 desember 1917 oprettede «Inge Marie P. Haugs legat» til Hurdal.

19 mars. **Skrivelse** fra Finansdepartementet til et aktieselskap, hvori uttales, at skatter som pr. 1 januar i ligningsåret er utlignet, må kunne kreves fratrukket i formuen ved ligningen som gjeld uansett om de ikke forfaller til betaling før på et senere tidspunkt.

*) Bekjentgj. 23 mars i Lovtid. 1ste avd. nr. 14, hvor politivedtektene er inntatt.

Skrivelse fra Finansdepartementet til Landbruksdepartementet angående fremgangsmåten ved beregning av gjeld og gjeldsrenter i tilfelle hvor et aktieselskap innen samme distrikt har både skog- eller jordbrukseiendommer og annen bedrift. 19 mars.

Finansdepartementet uttaler at fordeling av gjeld på de forskjellige bedrifter antas å måtte skje i forhold til bruttoformuen i hver enkelt av dem. For den på jordbruks- eller skogeiendom fallende del av gjelden blir kun fradrag å gi med et beløp av høist 25 % av bruttoverdien. Gjeldsrentene blir derefter å beregne av gjelden under iakttagelse av bestemmelsen i landsskatteloven § 45, siste ledd, forsåvidt angår den på jordbruks- eller skogeiendom fallende del av gjeldsrentene.

Skrivelse fra Finansdepartementet til fylkesmannen i Opland fylke, foranlediget ved forespørsel fra en ligningsnevnd angående følgende forhold: 19 mars.

3 gårdbrukere som hittil hadde vært procentlignet, hadde inngitt gårdsregnskap med begjæring om direkte ligning. Gårdsregnskapene omfattet tiden 1 april 1923 til 31 mars 1924. Ligningsnevnden mente, at man ved ligningen i år blott kunde ligne dem for inntekt i tiden 1 januar til 31 mars 1924, og søkte støtte herfor i departementets rundskrivelse nr. 71 av 22 august 1924 vedkommende skattelovene. Skattyderne påstod derimot det nye regnskapsår anvendt i sin helhet og tredelt med de to foregående ligninger.

Departementet uttaler at bestemmelsen i § 41, fjerde ledd ikke antas å ha anvendelse på nærværende tilfelle. Denne bestemmelse må forutsette at ligningen er basert på regnskaper, og at der gås over fra et regnskapsår til et annet. Ved overgang fra procentligning til direkte ligning foregår der ingen overgang til nytt regnskapsår. Departementet antar derfor, at det av skattyderne hevdede standpunkt er det rette.

Kongelig kunngjørelse *) [1]) om skatt til statskassen av fortæring på bevertningssteder for tiden 1 april—30 juni 1925. 20 mars.

Istedenfor den ved Stortingets beslutning av 11 august 1924 (jfr. kongelig kunngjørelse av 29 august næstefter) pålagte skatt skal der for tiden 1 april—30 juni 1925 til statskassen erlegges skatt av fortæring på bevertningssteder i overensstemmelse med lov av 18 mars 1925. Skatten erlegges med 10 % av fortæringens kostende og beregnes av 10/11 av den samlede omsetnings beløp.

*) Bekjentgj. 23 mars i Lovtid. 1ste avd. nr. 14.
[1]) Se innst. S. nr. 43. St.tid. s. 474—491.

20 mars. I omsetningens beløp medregnes skatten enten denne er innbefattet i prisen (som forhøielse) eller er særskilt opkrevet eller opført i utstedte regninger.

20 mars. **Kongelig resolusjon** *) om tillegg til § 52 A i karantenereglementet av 27 januar 1922 (munn- og klovsyken — aphte epizootica).

20 mars. **Kongelig resolusjon** **) om endringer i reglene om innførsel av poteter av 13 februar 1925.

20 mars. **Kongelig resolusjon** ***) om nye skogvedtekter for Sortland herred, Nordland fylke.

20 mars. **Kongelig resolusjon** †) om forandring av § 2 i skogvedtektene for Horg herred, Sør-Trøndelag fylke.

20 mars. **Kongelig resolusjon** *) om nedsettelse av jordkonsesjonsgrensene for Nes herred, Buskerud fylke.

20 mars. **Kongelig resolusjon** *) om nedsettelse av skogkonsesjonsgrensene for Nore herred.

20 mars. **Kongelig resolusjon** *) om nedsettelse av fjellkonsesjonsgrensen for Nore herred.

20 mars. **Kongelig resolusjon,** hvorved den ved kongelig resolusjon av 17 januar 1919 nedsatte komite til å utarbeide forslag om kulfraktoverskuddets anvendelse m. v. opheves og de ved samme kongelige resolusjon opnevnte medlemmer av komiteen løses fra sine hverv.

20 mars. **Skrivelse** ††) fra Justisdepartementet om vedtekter for salg av tobakk til barn i Sannidal herred.

20 mars. **Skrivelse** †††) fra Arbeidsdepartementet angående forhøielse av maksimalhastigheten for motorvognkjøring i Kongsberg m. v.

21 mars. **Lov** *) [1]) om forlenget gyldighet av midlertidig lov av 21 mars 1919 om erhvervelse av fast eiendom i fiskeridistriktene.

Midlertidig lov av 21 mars 1919 om erhvervelse av fast eiendom i fiskeridistriktene vedblir å gjelde til 21 mars 1926.

---

*) Bekjentgj. 23 mars i Lovtid. 1ste avd. nr. 14.

**) Bekjentgj. 23 mars i Lovtid. 1ste avd. nr. 14, hvor §§ 1 e, 7. 2 og 9 b i endret lydelse er inntatt.

***) Bekjentgj. 23 mars i Lovtid. 1ste avd. nr. 14, hvor skogvedtektene er inntatt.

†) Bekjentgj. 23 mars i Lovtid. 1ste avd. nr. 14, hvor § 2 i endret lydelse er inntatt.

††) Bekjentgj. 28 mars i Lovtid. 1ste avd. nr. 15, hvor vedtektene er inntatt.

†††) Bekjentgj. 28 mars i Lovtid. 1ste avd. nr. 15.

[1]) St.besl. 21 mars. Se Ot. prp. nr. 22. Innst. O. nr. 14. St.tid., forh. i Ot. s. 106—107; i Lt. s. 54—55.

Stadfestelse — meddelt av Socialdepartementet — på det av Rasmus Salomonsen Eide oprettede «Rasmus Salomonsen Eides legat for trengende i Olden sogn, Innviken herred». 21 mars.

Stadfestelse — meddelt av Socialdepartementet — på det av John Olsen Dale ved testamente av 8 april 1902 med kodisill av 6 mars 1915 oprettede legat «John Olsen Dales Minde» til Dal sogn. 21 mars.

Stadfestelse — meddelt av Socialdepartementet — på det av Lars Schjerden og hustru Oliane Petrine (Thrine) ved testamente av 19 mars 1882 med kodisill av 30 juni 1909 oprettede «Lars Schjerden og hustru Thrine Schjerden, født Gjestvangs legat til understøttelse for diakonisser der har hatt eller har sin løn av landhandler Gjestvangs legat til løn for en menighetsdiakonisse i Stange prestegjeld». 21 mars.

Rundskrivelse fra Finans- og Tolldepartementet til fylkesmennene. 21 mars.

Idet vedlagt oversendes endel avtrykk av 1) lov av 18 mars 1925 om skatt av fortæring på bevertningssteder samt skattebeslutning fattet av Stortinget 19 og kunngjort ved kongelig resolusjon av 20 s. m., 2) skjemaer til den i lovens § 7 omhandlede bokførsel og innberetninger til departementet, skal man anmode hr. fylkesmannen om uten ophold å tilstille de innen fylket værende politimyndigheter (politimestre og lensmenn) en del eksemplarer av nærværende rundskrivelse. Et eksemplar av rundskrivelsen (med bilag) bes også gjennem vedkommende politimyndighet snarest mulig tilstillet hvert enkelt bevertningssted innen fylket. Nærmere forklaring angående bokførslen og skjemaenes anvendelse vil bli gitt nedenfor.

Skattepålegget er bestemt å skulle tre i kraft fra 1 april førstkommende. Det er derfor maktpåliggende, at rundskrivelsene med bilag kommer hvert eneste bevertningssted innen fylket i hende iallfall nogen dager før 1 april d. å.

Efter lovens § 11 er fra nevnte tidspunkt lov nr. 9 av 11 august 1924 om skatt på fortæring på bevertningssteder ophevet og avløst av bestemmelsene i den nye lov.

Samtidig er skattebeslutningen av 29 august 1924 avløst av skattebeslutningen av 20 d. md.

I. Lovens omfang.

Den viktigste forandring som er foretatt med hensyn til skatten er at fortæring hvis kostende ikke overstiger kr. 3,00

21 mars. fra 1 april førstkommende ikke lenger er skattefri. Av all fortæring på bevertningssteder som ikke efter den nye lov er fritatt for beskatning (lovens § 4) skal fra nevnte tidspunkt betales skatt (med 10 % av omsetningens beløp ÷ skattetillegget).

Ved bevertningssted forstås efter lovens § 2 ethvert sted, hvor der mot betaling leveres mat eller drikke til fortæring på stedet. Hvor der samtidig foregår fortæring på stedet og salg av varer som ikke fortæres på stedet, må det altså påses at disse to arter ekspedisjoner holdes adskilt fra hverandre, således at det kan kontrolleres, hvor meget der faller på fortæringen på stedet. Hvor sådan adskillelse ikke kan finne sted (f. eks. på gjennemgangsstasjonenes jernbanerestauranter o. lign.) blir alt salg å beskatte.

Under begrepet bevertningssted inngår hoteller, restauranter, spisesaler, konditorier, bodegaer samt med den i lovens § 4 a gjorte undtagelse alle slags kafeer, uansett om der serveres sterke drikke eller ikke, altså vin- og ølkafeer, avholdskafeer, således også kaffistover o. lign. Enn videre med den i lovens § 4 b gjorte undtagelse badehoteller og sanatorier samt klubber, losjer og foreninger o. s. v. — for sistnevnte gruppes vedkommende selv om mat og drikkevarer innkjøpes for deltagernes felles regning (lovens § 2, 2net punktum). Under loven antas dog ikke å gå private leiligheter, hvor der tas enkelte personer i hel eller delvis kost, selv for kortere tid enn 1 uke.

Efter lovens § 2, siste punktum, avgjøres det i tvilstilfelle av departementet, hvad der i lovens forstand er å anse som bevertningssted. Når tvil i så henseende måtte opstå, skal man be snarest mulig innsendt til departementet gjennem politiet og ledsaget av dets uttalelse redegjørelse fra vedkommende etablissement, som foruten angivelse av dets beliggenhet, innehaver eller bruker også må inneholde oplysning om virksomhetens art, dens varighet, antallet av de i virksomheten beskjeftigede eller ansatte personer (serverings- og kjøkkenpersonale o. s. v.), samt i tilfelle antallet av rum, som ikke er nødvendige til privatbruk m. v.

Ethvert sted som har bevilling til å utskjenke vin og fruktvin samt øl inneholdende over 4,75 % volumprocent alkohol inngår ubetinget under loven.

Efter lovens § 4 er fritatt for skatt gjester på bevertningssteder, hvor der mot lave priser overveiende serveres middagsmåltider, forutsatt at stedet ikke har vinrett eller rett til å servere øl med større volumprocent alkohol enn 4,75 (altså bokkøl o. lign.). Under loven inngår altså alle bevertningssteder med rett til utskjenkning av vin, fruktvin og nevnte sterke ølsorter,

uansett om der overveiende serveres middagsmåltider til lave priser. 21 mars.

Hvad andre bevertningssteder angår vil skattefriheten avhenge av om driften vesentlig er basert på servering av middagsmåltider til lave priser. Er dette ikke tilfelle vil også disse bevertningssteder inngå under loven. Absolutt fritatt efter loven er bevertningssteder uten skjenkningsrettigheter eller med rett til skjenkning av de letteste og lette ølsorter, hvor der kun serveres middag til en fastsatt lav pris for hele måltidet. Hvad prisen angår vil departementet anta at kr. 2,50 for måltidet må bli å henføre til begrepet «lave priser».

Om et bevertningssted er av sådan art at det tilkommer fritagelse efter § 4 a, avgjøres i tvilstilfelle av departementet med bindende virkning (paragrafens siste punktum). Ved avgjørelsen herav vil det være av betydning, om virksomheten ikke er anlagt på å bringe fortjeneste eller alene er anlagt på å bringe en fortjeneste av ikke over almindelig rente av kapitalen.

Departementet kan også for øvrig ved almindelige regler eller ved bestemmelse i enkelte tilfelle frita for bevertningsskatt. I mange tilfelle vil det være tvilsomt, om bevertningsstedet kommer inn under undtagelsesbestemmelsen i § 4, likesom det må forutsettes at en rekke av bevertningssteder er av en så blandet karakter, at de ikke efter loven er absolutt fritatt, men på den annen side er av den beskaffenhet at fritagelse for skatt helt eller delvis bør innrømmes. Departementet anser det påkrevet at der fra 1 april førstkommende opkreves skatt på samtlige sådanne bevertningssteder, for hvis vedkommende der kan være tvil om skatt bør kreves, inntil det for hvert enkelt tilfelle efter andragende er avgjort av departementet, om skatt skal svares eller ikke.

Der bør derfor av de bevertningssteder som mener sig skattefri eller som vil søke om hel eller delvis skattefritagelse, snarest mulig innsendes andragende til departementet, inneholdende de til avgjørelse av spørsmålet nødvendige oplysninger. Andragendet, som blir å innsende gjennem politiet og må være ledsaget av dets uttalelse, bør inneholde oplysning om virksomhetens navn, beliggenhet (adresse), innehaver eller bestyrers navn og bopel, virksomhetens art (om og hvilke skjenkerettigheter der er meddelt), forholdet mellem servering av middagsmåltider og andre serveringer, de forskjellige priser på måltidene eller serveringene, omsetning og overskudd for siste år og måned, hvorledes overskuddet er anvendt, om virksomheten drives helårlig eller i hvilke måneder, samt om betjeningen er lønnet fast eller lønnes ved arbeidspenger (drikkepenger) etc.

21 mars. Efter lovens § 4 b er pensjonater (dog ikke sommer- eller feriepensjonater) fritatt for skatt for de gjesters vedkommende som opholder sig der over 1 uke. Ved pensjonater forstås kombinerte bevertnings- og losjisteder, hvis innehavere overveiende mottar gjester til full pensjon for lengere tidsrum. Det er altså ikke utelukket at der kan mottas gjester for kortere tid, når der er adgang for disse til å få full kost under opholdet, men mottas der gjennemgangsreisende i større utstrekning blir stedet ikke å betrakte som pensjonat i lovens forstand, men som et hotell, sanatorium eller gjestgiveri. For de gjester som bor selv om det er over 1 uke på sådanne steder blir altså skatt å betale på vanlig måte.

Selv om stedet blir å betrakte som pensjonat, blir der av de gjester som opholder sig der til og med 1 uke å betale skatt. Der må i den anledning fra stedets innehaver på det nøieste iakttas, at det av stedets bøker (fremmedbok ell. lign.) fremgår hvor lenge de forsjellige gjester har opholdt sig i pensjonatet. Gjester, som uten å bo i et pensjonat spiser enkelte måltider der, antas inntil videre å burde være fritatt for skatt.

Ved sommer- eller feriepensjonater, hvis gjester alltid skal betale skatt, forstås sådanne pensjonater som særlig utenfor byene mottar gjester som vil tilbringe sin ferie der (eller av andre årsaker for en kortere tid opholder sig der), jfr. dog undtagelsen nedenfor (§ 4 c).

Fritatt for skatt er videre efter lovens § 4 c gjester ved etablissementer som har karakteren av kuropholdssteder. Undtagelsen rammer altså sådanne steder som overveiende er oprettet for og mottar syke personer i pleie. Som kjennetegn på et kursted i lovens forstand er, at der på stedet bor og er ansatt lønnet egen læge og at der for opholdet betales «kurpenger». Enn videre vil det være av betydning at der finnes dietkjøkken samt at gjestene er forpliktet til å stå op eller legge sig på fastsatt klokkeslett. Derimot er der ikke fritagelse for skatt av sådanne steder hvor der visstnok er adgang til lægetilsyn, men hvor gjestene som regel ikke er av den art at de trenger kur og pleie, men hvor opholdet overveiende har karakteren av rekreasjon, ferieophold eller adspredelse. De personer som opholder sig på sådanne steder må betale skatt, selv om de med eller uten lægeattest trenger luftforandring, andre omgivelser o. s. v. Også avgjørelsen av om vedkommende bevertningssteder eller etablissementer kommer inn under fritagelse for skatt efter lovens § 4 b og c, tilligger med bindende virkning departementet, som for øvrig også kan frita for skatt i sin almindelighet eller for enkelte tilfelle. Forsåvidt der skulde være tvil om vedkommende sted er fritatt for

skatt, bør der snarest mulig gjennem politiet og ledsaget av dets uttalelse innsendes forestilling til departementet, inneholdende de til spørsmålets avgjørelse nødvendige oplysninger. Inntil avgjørelse er truffet av departementet, må skatt opkreves. 21 mars.

Opmerksomheten henledes på lovens § 3, siste ledd, hvorefter der hvor betaling for fortæring og losji er fastsatt under ett (enten for 1 døgn, 1 uke eller lengere tidsrum) betales skatt av 3/5 av det samlede beløp. Fremlegges tilfredsstillende oplysninger, som godtgjør, hvor meget av det samlede beløp vedkommer fortæringen beregnes skatten av dette beløp. Direkte utlegg særskilt for vedkommende gjest blir ikke å medregne i det skattepliktige beløp, f. eks. opgjør med skysskarer, utlegg til billetter, telefoner, telegrammer o. lign.

Bestemmelsen i lovens § 3, 3dje ledd, tar sikte bl. a. på tilfelle, hvor flere personer eller et sluttet selskap tilbringer en formiddag, middag eller aften, særlig til festlig samvær, på et bevertningssted enten i de almindelige lokaler eller i særskilte rum. Bestemmelsen rammer således utenfor hjemmet holdte dåps-, konfirmasjons-, forlovelses- og bryllupsfester, jubileumsfestligheter o. lign.

II. Skattens opkrevning og kontrollen dermed.

Efter lovens §§ 5 og 6 og skattekunngjørelsen erlegges skatten med 10 % av fortæringens kostende og beregnes av 10/11 deler av den samlede omsetnings beløp. Skatten medregnes i omsetningsbeløpet hvad enten skatten er innbefattet i prisen (som forhøielse) eller er særskilt opkrevet eller opført i utstedte regninger. Skatten avrundes ikke som tidligere opad til det nærmeste med 10 øre delelige beløp.

Hvorledes skatten blir å opkreve av vedkommende bevertningssted blir dettes egen sak. For å få skatten dekket må der altså enten opkreves 10 % tillegg av bevertningsstedet eller dets betjening for hver enkelt servering eller vedkommende bevertningssted må i tilfelle forhøie prisen med 10 %. Man anser det rettest at skatten særskilt opføres som et 10 % tillegg til prisen, idet tilleggets rette karakter herved kommer frem. I hvert tilfelle blir skatten å innbetale med 1/11-del av det samlede innkasserte beløp eller av omsetningens totalbeløp for hver måned (jfr. herom nedenfor).

Forsåvidt skatt ikke direkte eller indirekte opkreves av bevertningsstedet, vil dette være ensbetydende med at vedkommende innehaver må betale skatten av sin egen lomme.

21 mars. Skatten erlegges innen 15 dager efter vedkommende måneds utløp.

De nærmere regler angående skattens beriktigelse gis av departementet. I henhold hertil bestemmes at skatten (jfr. for den tidligere bevertningsskatt rundskrivelse av 15 november 1924) inntil videre av bevertningsstedets innehaver skal betales i samlet sum for hver måned innen 15 dager efter dens utløp til vedkommende oppebørselsbetjent, i landdistriktene og ladestedene (undtagen Stenkjær) til vedkommende lensmann, i de kjøpstæder hvor byfogden er oppebørselsbetjent til denne, i Stenkjær og i de kjøpstæder hvor skattefogden er oppebørselsbetjent til denne, samt i de kjøpstæder som sorterer under landsskattefogdene, men hvor der er ansatt egen skatteopkrever til skatteopkreveren. Samtidig blir innberetning om innbetalingen av bevertningsstedets innehaver å innsende til departementets 3dje skattekontor, overensstemmende med vedlagte skjema (herom nærmere nedenfor). Nogen direkte innbetaling fra bevertningsstedet til banken eller til departementet må ikke finne sted. Utlegg til porto i anledning av forsendelsen og innberetningen hertil kan av bevertningsstedet fratrekkes skattebeløpet.

De skattebeløp som således tilstilles oppebørselsbetjentene blir av disse senest innen den 25 i samme måned å sende Norges Bank eller nærmeste avdeling under fornøden forklaring. Samtidig blir innberetning om innbetalingen å sende departementets 3dje skattekontor med opgivende av hvorledes beløpet fordeler sig på de forskjellige bevertningssteder og ledsaget av bankens sekundakvittering.

Beløpene blir av vedkommende oppebørselsbetjent ikke å føre til inntekt eller utgift i noget regnskap, men som tidligere å opføre på en gjennemgangskonto og kontoen å avsaldere ved den samlede remisse for hver måned.

I forbindelse med foranstående gjøres opmerksom på lovens § 6, 3dje ledd, hvorefter der hvis skatten ikke beriktiges i rett tid erlegges et tillegg av 1 % pr. uke eller del derav av resterende beløp utgjørende kr. 50,00 eller derover samt at innehaveren av vedkommende bevertningssted har ansvaret for skattens riktige beregning og erleggelse. Såfremt innehaveren ikke fra 1 april førstkommende har opkrevet skatten eller sikret sig dens erleggelse, vil departementet uvegerlig gjøre ham ansvarlig for 10 % av totalomsetningen for vedkommende måned.

Forsåvidt skatt av noget bevertningssted ikke er betalt i rett tid, har vedkommende oppebørselsbetjent senest 1 måned derefter å avholde utpantning for skatten med renter og om-

kostninger. Forretningen blir snarest mulig å tinglyse og ut- 21 mars.
skrift å innsende til departementet. Hvor vedkommende oppebørselsbetjent (utpantningsmyndighet) ikke tillike er politimyndighet, forutsetter man at han snarest mulig hos politiet skaffer sig en fortegnelse over samtlige bevertningssteder innen hans distrikt. Der gjøres her opmerksom på, at der ved lovens § 10 er bestemt at forsåvidt inndrivelse av og fortrinsrett for skatt angår, skal de samme regler komme til anvendelse som gjelder for formues- og inntektsskatt til statskassen, jfr. de midlertidige lover om skatt på motorvogner m. v. av 18 juli 1917, 29 juni 1920 og 27 juni 1924 § 21, siste ledd, skattelovene av 18 august 1911 for landet § 118 og for byene § 105, samt lov om fortrinsrett for visse fordringer av 31 mai 1912. Forsåvidt noget skattepliktig bevertningssted blir tatt under konkursbehandling blir bevertningsskatten derfor i rette tid å anmelde i boet med påstand om prioritert utlegg og innberetning herom snarest mulig å avgi til departementet.

Efter lovens § 7 er de pågjeldende virksomheter forpliktet til å innrette sådan bokførsel at omsetningen (fordelt på de forskjellige avdelinger av bevertningsstedet) til enhver tid kan fastsettes. De nærmere regler angående regnskapsførslen er det overlatt til departementet å utferdige. I henhold hertil bestemmer departementet at der ved ethvert skattepliktig bevertningssted skal føres følgende bøker:

1) Kassabok (inntektsbok), hvor fullstendig kassabok tidligere ikke føres, som utviser spesifisert eller i henhold til daglige opgjør fra betjeningen eller kontrollapparater o. lign. de fortløpende skattepliktige så vel som ikke skattepliktige innbetalte inntekter (således for utleie av værelser).
2) Omsetningsbok som for hver dag utviser summen av all skattepliktig omsetning fordelt på de forskjellige avdelinger av bevertningsstedet. I omsetningsboken blir således (under henvisning til vedkommende side i inntektsboken) å innføre den samlede inntekt efter kassakontrollapparat med angivelse av apparatets nr. og bonsnummere samt all annen opkrevning, enten den foregår direkte, pr. kontor eller pr. betjening for servering i hotellværelse (gjesteværelse), spisesal, pensjonat, restaurant, kafé, bodega og konditori m. v. Fra inntektsboken blir hver dags opgjør på ovenfor forklarte måte å overføre til omsetningsboken. Der gjøres her atter opmerksom på at til omsetningsboken må kun overføres summen av den skattepliktige omsetning (inkludert skatten), enten skatten opkreves i form av prisforhøielse eller

21 mars. opkreves særskilt som tillegg til fortæringen. Inntekt ved utleie av værelser, eller 2/5-deler av den samlede regning, hvor pris for kost og losji er fastsatt under ett, eller refusjon for utlegg som ikke vedkommer den skattepliktige fortæring m. v. blir altså ikke å opføre i omsetningsboken. Forskjellen mellem summene i inntektsboken og omsetningsboken skal altså utvise den ikke skattepliktige fortæring (hvor delvis skattefritagelse er innrømmet) eller inntekt. Skatten blir å beregne med 1/11-del av omsetningen efter omsetningsboken (inkludert skatten). Er f. eks. den daglige omsetning kr. 660,00 (600,00 + 60,00) blir skatten 1/11-del derav, eller kr. 60,00, motsvarende 10 % av omsetningen ikke iberegnet skattetillegget.

Ved månedens slutning opsummeres de daglige skattepliktige omsetninger samt skattens totalbeløp og overføres til vedlagte innberetningsskjema, som for hver måned og senest innen 15 dager efter dennes slutning som tidligere nevnt blir å innsende i underskrevet og attestert stand til departementets 3dje skattekontor. På innberetningsskjemaet blir også å opføre bevertningsstedets samlede omsetning (altså også den ikke skattepliktige) = totalsummen efter inntektsboken for vedkommende måned. Der vedlegges endel innberetningsskjemaer som bes fordelt med 6 eksemplarer på hvert beveretningssted innen fylket. Senere må de anskaffes på bevertningsstedets egen bekostning.

De anordnede skjemaer og regnskapsbøker som blir å anskaffe for bevertningsstedets regning vil bli trykt i tilstrekkelig oplag hos A/S Sem og Stenersen (Oslo og Fredrikshald), som tillike vil dra omsorg for at de nødvendige antall bøker og skjemaer blir fordelt utover landet og er tilsalgs hos papir- og bokhandlere. Bøkene kan i innbundet, linjert og optrykt stand fås i forskjellige størrelser, med 50 — 100 og 150 blader o. s. v. mot en efter avtale med departementet fastsatt rimelig pris.

Firmaet har inntil videre fått enerett til forhandlingen av skjemaene og bøkene. Bøkene blir før avbenyttelse å autorisere av vedkommende politimyndighet (politimester, politifullmekig eller lensmann). Inntil firmaet kan levere de anordnede bøker blir omsetningen foreløbig å innføre i på samme måte innrettede bøker eller hefter, og i nøiaktig overensstemmelse med skjemaene.

De til skatteopkrevningen anskaffede bøker og de benyttede bons eller kvitteringer og opgjør med betjeningen blir inntil videre å opbevare på betryggende måte. Det er av stør-

ste viktighet også for innehaverne at ethvert skattepliktig be- 21 mars.
vertningssted fra 1 april førstkommende av innretter den påbudte bokførsel, således at skattens størrelse til enhver tid med absolutt sikkerhet kan fastsettes og kontrolleres.

Forsåvidt det skulde vise sig at bevertningssteder ikke holder sig foranførte forskrifter efterrettelig, vil departementet se sig nødsaget til for sådanne bevertningssteder å gå til anordning av mere detaljert bokførsel og regnskapsavlegg, muligens også til opkrevning av skatten på autoriserte blanketter som bestemt ved departementets rundskrivelser av 16 september og 15 november 1924 for den tidligere bevertningsskatts vedkommende.

Opmerksomheten henledes på lovens § 8, hvorefter vedkommende bevertningssteds innehaver eller bestyrer samt dets personale og arbeidere skal yde de tjenestemenn, som av departementet antas til å føre kontroll med skatten, all den veiledning og hjelp som forlanges, likesom disse kontrollører når som helst skal ha adgang til å undersøke vedkommende bevertningssteds bøker.

Efter lovens § 10, jfr. de midlertidige lover om skatt på motorvogner, lystfartøier og inngangspenger av 18 juli 1917, 29 juni 1920 og 27 juni 1924 §§ 19 og 20, er det pålagt politiet å føre tilsyn med lovens overholdelse, og å innberette til departementet enhver overtredelse eller omgåelse av loven eller de i henhold til denne gitte forskrifter som politiet måtte få kunnskap om.

Enn videre inneholder lovens § 10, jfr. nevnte midlertidige lovers § 24, bestemmelse om:

1. at den der har gjort sig skyldig i straffbar overtredelse av loven hvorved statskassen er unddratt skatt, utenom straffansvaret — som regel bøter, lovens § 9 — dessuten til statskassen skal erlegge det dobbelte — i gjentagelsestilfelle det firedobbelte — av det pliktige skattebeløp og
2. bestemmelse om at for dette pengeansvar hefter husbond for hustrus, barns og tyendefolks handlinger samt driftsherre og bestyrer for de ved deres bedrift ansatte personers handlinger, medmindre det efter de foreliggende omstendigheter skjønnes at det påtalte er skjedd mot deres vitende og vilje.

Departementet skal be politimyndighetene anmodet om snarest mulig å innsende til departementet opgave over de bevertningssteder innen distriktet som er tilkommet siden de i anledning av den tidligere bevertningsskatt hertil innsendte fortegnelser.

Departementet skal derhos sluttelig be henstillet til politi-

21 mars. myndighetene og skatteopkreverne såvidt gjørlig å føre tilsyn med at ethvert bevertningssted som ikke efter loven eller efter andragende er fritatt for skatt, fører de anordnede bøker, innbetaler pliktig skatt og sender de anordnede innberetninger til departementet.

21 mars. **Skrivelse** *) fra Socialdepartementet om forandring i § 2 i lukningsvedtekten for Leirets krets i Elverum og for Elverum herred.

21 mars. **Skrivelse** fra Finansdepartementet til en skattefoged, hvori uttales, at morarenter av statsskatt, som forfaller 1 mars i skatteåret alltid blir å regne fra denne dag uansett om den faller på en helligdag. Den 28 februar blir altså ikke i noget tilfelle å benytte som utgangspunkt for beregningen.

23 mars. **Stortingsbeslutning** [1]) om regler for «Det norske pengelotteris fond for folkeboksamlinger på landsbygden».

23 mars. **Stadfestelse** — meddelt av Socialdepartementet — på det av Søren Gudmundsen og hustru Olava, født Melby ved testamente av 25 februar 1910 med kodisill av 6 august 1912 oprettede «S. Gudmundsen og hustrus legat» til utsmykning av Blakstad bedehus eller kapell, Asker.

23 mars. **Stadfestelse** — meddelt av Socialdepartementet — på det av Mathias Sæther ved testamente av 9 februar 1915 oprettede «Mathias Sæthers legat» til Ring og Moelven sanitetsforening.

*) Bekjentgj. 28 mars i Lovtid. 1ste avd. nr. 15, hvor § 2 i endret lydelse er inntatt.

[1]) Se St.prp. nr. 1, kap. 271. Budgett-innst. S. nr. 33. St.tid. s. 638—641.

Reglene er sålydende:

§ 1.

Fondet er oprettet ved Stortingets beslutning av 26 mai 1922 i henhold til lov av 5 mai 1922 om utvidelse av Det norske pengelotteri, ifølge hvilken beslutning der av pengelotteriets overskudd er bevilget kr. 100 000,00 til støtte av folkeboksamlinger på landsbygden.

§ 2.

Fondet bestyres av Kirke- og Undervisningsdepartementet og anbringes som til enhver tid bestemt for offentlige stiftelsers midler.

§ 3.

Av fondets årlige renter skal 1/10 tillegges kapitalen til denne har naadd kr. 200 000,00. Rentene for øvrig skal anvendes til støtte av folkeboksamlinger i økonomisk dårlig stillede landskommuner, idet sådanne folkeboksamlinger ved siden av det ordinære statsbidrag, hvortil må skaffes tilsvarende stedlig bidrag, kan få et tillegg av fondets midler efter departementets bestemmelse.

Skrivelse *) fra Justisdepartementet om nye politivedtekter for Gol herred. 23 mars.

Skrivelse **) fra Arbeidsdepartementet angående forhøielse av hastigheten for motorvognkjøring i Arendal. 25 mars.

Skrivelse **) fra Finans- og Tolldepartementet til inspektøren for tobakkbeskatningen m. v. 25 mars.

Under henvisning til Deres skrivelse av 17 d. m. meddeles, at departementet ikke finner å kunne gi detaljhandlerne ytterligere henstand med å avgiftsberiktige sine restbeholdninger av cigaretter efter de fra 1 september 1924 gjeldende høiere avgiftssatser enn innvilget i skrivelse til Dem sist av 23 desember s. å., nemlig til utgangen av mars måned 1925.

Man finner imidlertid, forsåvidt angår cigaretter, som ikke kan ventes solgt uten mot betydelig reduksjon av den oprinnelige stemplingspris, å kunne gå med på, at omstempling ved hjelp av nye stempelmerker undlates når den nye utsalgspris settes såvidt ned, at den pliktige avgift regnet efter de nugjeldende verdiklasser og avgiftssatser ligger innenfor det gamle stempelmerkes avgiftsbeløp.

Departementet må i så fall betinge sig, at den tidligere gjeldende og vedkommende pakninger påførte utsalgspris helt blir fjernet eller overstrøket, og at den nye reduserte pris istedenfor påtrykkes eller med blekk eller tusj påføres pakningene på en tydelig og iøienfallende måte.

Hvad angår cigaretter, for hvilke den nugjeldende pris aktes bibeholdt eller redusert så lite, at den ligger høiere enn betinget av de påsittende stempelmerkers pålydende avgiftsbeløp, finner departementet å kunne gi de handlende adgang til å foreta den behørige avgiftsberiktigelse ved hjelp av de i departementet beroende efterstemplingsmerker i den utstrekning som det forhåndenværende oplag rekker til, og hvorom henvises til vedlagte fortegnelse.

Efterstemplingsmerkene vil bli Dem overlevert efter Deres nærmere rekvisisjon, idet departementet forutsetter, at salget av disse merker utelukkende skjer ved Dem efter bestilling fra vedkommende handlende.

Efter utløpet av den foran nevnte frist, pr. 31 mars d. å., må der ikke under nogen omstendighet avhendes cigaretter, som ikke enten ved en tilsvarende prisreduksjon eller ved efter- eller omstempling er behørig avgiftsberiktiget i forhold til de fra 1 september f. å. gjeldende avgiftssatser, likesom departe-

*) Bekjentgj. 28 mars i Lovtid. 1ste avd. nr. 15, hvor politivedtektene er inntatt.

**) Bekjentgj. 28 mars i Lovtid. 1ste avd. nr. 15.

25 mars. mentet vil kreve lagt under offentlig segl eller lås, de beholdninger av cigaretter, som ikke senest inden 15 april førstkommende er blitt prisendret eller stemplet på ovennevnte måte.

Med innholdet av denne skrivelse, hvorav endel avtrykk vedlegges, bes Tobakkhandlernes Landsforbund, Norges Tobakhandleres Forbund av 1923, Tobakkgrossistenes Forening, Tobaksfabrikernes Landsforening av 1901, samt Kjøbmandsforeningen gjort bekjent, hvorhos man forutsetter, at De, såfremt det måtte anses påkrevet, lar de omhandlede bestemmelser kunngjøre i avisene på billigst mulig måte.

26 mars. **Skrivelse** *) fra Justisdepartementet om endring av § 7 i politivedtektene for Lunner herred.

26 mars. **Skrivelse** **) fra Arbeidsdepartementet om bygningslovens anvendelse på den indre del av Nøtterøy.

27 mars. **Kongelig resolusjon*****) om anvendelsen av pleiebarnslovens §§ 1—9 i Nes herred, Akershus fylke.

27 mars. **Kongelig resolusjon** †) om forandring i helseforskriftene for Tønsberg.

27 mars. **Kongelig resolusjon*****) om forandringer i taksregulativet for benyttelse av Fredrikshald brygger.

27 mars. **Kongelig resolusjon*****), hvorved i regulativet for offentlige tjenestemenns skyss- og kostgodtgjørelse av 13 juli 1923 føies til som nytt ledd under B. Kostgodtgjørelsen, I:

Den reisende får erstattet nødvendige utlegg til skatt på fortæring (bevertningsskatt) efter legitimert opgave, dog ikke utover 10 % av den regulativmessige kostgodtgjørelse uten nattillegg.

Denne forskrift gjøres gjeldende fra 1 oktober 1924 og inntil videre.

27 mars. **Kongelig resolusjon**, hvorved Justis- og Politidepartementet inntil videre bemyndiges til for Kriminalasylets vedkommende å opnevne medlemmer av den i lov av 17 august 1848 § 7, jfr. lov ov 24 mai 1902, omhandlede kontrollkommisjon.

---

*) Bekjentgj. 28 mars i Lovtid. 1ste avd. nr. 15, hvor § 7 i endret lydelse er inntatt.

**) Bekjentgj. 28 mars i Lovtid. 1ste avd. nr. 15, hvor grensene for den pågjeldende del er nærmere beskrevet.

***) Bekjentgj. 28 mars i Lovtid. 1ste avd. nr. 15.

†) Bekjentgj. 28 mars i Lovtid. 1ste avd. nr. 15, hvor helseforskriftenes § 13, 3dje punktum i endret lydelse er inntatt.

Kongelig resolusjon, hvorved Justis- og Politidepartementet bemyndiges til inntil videre å anta bestyrere for kretsfengsler, hjelpefengsler og politiarrester overensstemmende med lov av 12 desember 1903 §§ 4 og 5. 27 mars.

Skrivelse fra Finansdepartementet til en kommunerevisjon hvori uttales, at departementet antar, at en lensmann ikke er berettiget til å beregne sig avskrivningsgebyr vedkommende en fordring, for hvilken auksjonsvarsel er forkynt i henhold til lov av 3 juli 1914 nr. 3. 27 mars.

Skrivelse fra Finansdepartementet til en lensmann, hvori departementet slutter sig til en uttalelse fra Norges Brandkasse sålydende: 27 mars.

I § 45 i lov av 22 mars 1918 (jfr. lov av 21 juni 1912) er blandt annet anført:

«For utskrifter betales kr. 0,80 for hvert ark eller del derav overensstemmende med sportellovens bestemmelser.»

Når, som det ses, gebyrets størrelse uttrykkelig er nevnt og der ikke bare er gitt en almindelig henvisning til sportellovens satser har hensikten vært den, at Brandkassens egen lovgivning skulde være hjemmelen for dette gebyr og at forandringer i sportelloven ikke skulde få betydning for Brandkassen. Den citertee henvisning til sportelloven sikter kun til sportellovens bestemmelser om linje- og bokstavantallet pr. side og linje (sportell. § 165).

Overensstemmende med det anførte har man ikke anset den ved lov nr. 5 av 12 juli 1918 og kongelig resolusjon av 19 s. m. bestemte midlertidige forhøielse av gebyrer efter sportelloven bindende for Brandkassen.

Men ved særskilt direksjonsbeslutning av 10 august 1918 blev det vedtatt midlertidig å forhøie betalingen for utkrifter for lensmennene med 100 % på samme måte som skjedd ved ovennevnte lov av 12 juli 1918 og kongelig resolusjon av 19 juli s. å. forutsatt at betalingen skal erlegges av Brandkassen. For utskrifter som skal betales av private rekvirenter gjelder derimot fremdeles satsen kr. 0,80 pr. ark. Denne vil da alene kunne forhøies ved en forandring av § 45 i Brandkasseloven.

Skrivelse fra Handelsdepartementet, Poststyret, til Arbeidsdepartementet, hvori meddeles, at Handelsdepartementet setter medlemmer av distriktsstyrer for statsdrevne automobilruter i 1ste klasse i regulativet for offentlige tjenestemenns kostgodtgjørelse. 28 mars.

Skriv frå Socialdepartementet. På spursmål frå ein distriktslækjar um kva for ein kommune skal reida ut 30 mars.

30 mars. kostpengar for reisor til sjukevitjing til fatige som har direkte hjelp av eit anna fatigstyre, skal ein melda at det i so fall er fatigstyret (vanleg fatigstyret åt upphaldskommunen) som har rekvirera lækjaren, som må betala han kostpengar. I dei serhøve, der det ikkje ligg fyre rekvisisjon frå noko fatigstyre, vert kostpengane å reida ut av fatigstellet åt upphaldskommunen; sjå § 10 i lov frå 8 mai 1900. Det som ovanfyre er sagt gjeld berre spursmålet um kva fatigstel distriktslækjaren har krav på å få kostpengane av. Men med dette er ikkje noko nemnt med umsyn til um det kan verta spursmål um refusjon kommunane imillom.

31 mars. **Kongelig resolusjon** *) angående tiden for ikrafttredelsen av lov om endringer i lov angående bergverksdriften av 13 juni 1924.

31 mars. **Kongelig resolusjon** **) om tilleggsbestemmelser til brandloven for Vikøren og Lilleøren brandkommune.

31 mars. **Rundskrivelse** fra medisinaldirektøren til helserådenes ordførere.

Om Encephalitis lethargica:

Ved kongelig resolusjon av 20 februar 1925 er det bestemt, at encephalitis lethargica likestilles med de i karantenereglementet av 27 januar 1922, § 55 A omhandlede sykdommer med hensyn til de foranstaltninger, som efter loven blir å treffe mot deres innførsel og utbredelse i landet, jfr. også min rundskrivelse av 5 januar 1920 inntatt i 2nen avd. av Lovtidende for samme år og i Norsk Medisinallovgivning. I denne er bl. a. omhandlet reisegodtgjørelse til vedkommende læger for reiser i det offentliges interesse i anledning omhandlede sykdom.

Om aphte epizootica (munn- og klovsyke):

Ved kongelig resolusjon av 20 mars 1925 er det bestemt, at aphte epizootica (munn- og klovsyke) likestilles med de i karantenereglementet av 27 januar 1922, § 52 A omhandlede sykdommer med hensyn til de foranstaltninger, som efter loven blir å treffe mot deres innførsel og utbredelse i landet.

Sundhetslovgivningens bestemmelser om farlige epidemiske eller smittsomme sykdommer blir å anvende med hensyn til mennesker, som er eller antas å være smittet av omhandlede sykdom. Helserådene må derfor overfor disse treffe de nødvendige foranstaltninger, bl. a. desinfeksjon på det offent-

*) Bekjentgj. 4 april i Lovtid. 1ste avd. nr 16.
**) Bekjentgj. 4 april i Lovtid. 1ste avd. nr. 16, hvor tilleggsbestemmelsene er inntatt.

liges (vedkommende fylkes- eller bykommunes) bekostning, likesom skyssgodtgjørele vil bli utredet av staten i henhold til sundhetslovens § 15. 31 mars.

Angående sykdommens profylakse og symptomatologi samt om desinfeksjon har statens epidemilæge levert en utredning, som vil bli inntatt i Tidsskrift for Den norske lægeforening, og hvortil henvises. Skulde nogen helserådsordfører ikke ha anledning til å gjøre sig bekjent med denne utredning i tidsskriftet, vil der være adgang til å få særtrykk derav ved henvendelse hertil.

Lov *) [1]) om utslettelse av gamle heftelser i pantebøkene. [2]) 3 april. Nr. 1.

§ 1. Er dokument tinglyst før 1 januar 1896, og inneholder det en heftelse på fast eiendom som ikke skal hvile på eiendommen for alltid, skal det tape sin gyldighet som heftelse på eiendommen og utslettes av pantebøkene, såfremt tinglysingen ikke er fornyet før 1 januar 1928.[3])

Utslettelse av pantebøkene og fornyelse av tinglysing foretas uten betaling.

§ 2. Følgende nærmere regler skal gjelde:

a. Skal en heftelse hvile på eiendommen for nogens levetid, eller er i et dokument forfallstiden satt i et visst tidsforhold til nogens død, må utslettelse ikke foretas medmindre vedkommende er død og dødsfallet, eller i siste tilfelle forfallstid, er inntruffet minst 3 år før 1 januar 1926.

b. Lyder et dokument på en uttrykkelig fastsatt tid, skal det ikke utslettes medmindre der den 1 januar 1926 er gått 3 år utover den tid som det lyder på.

c. Fristen for utslettelse av et dokument forlenges med 2 år, når det innen 1 januar 1928 meldes til panteboksføreren at dokumentet er kommet bort og at det søkes mortifisert.

d. Obligasjoner til offentlige innretninger, legater, stiftelser eller kasser, utslettes ikke, når panteboksføreren innen 1 januar 1928 har fått melding fra styret om at obligasjonene ikke er innfridd. Meldingen skal tinglyses.

§ 3. Denne lov gjør ingen forandring i retten til å få dokumenter avlyst på vanlig måte, og heller ikke i vilkårene for å utslette heftelser efter lov av 6 mars 1869 § 1.

§ 4. Denne lov trer i kraft 1 januar 1926.

---

*) Bekjentgj. 4 april i Lovtid. 1ste avd. nr. 16.

[1]) St.besl. 30 mars. Se Ot. prp. nr. 14. Innst. O. nr. 11. St.tid., forh. i Ot. s. 108—109; i Lt. s. 56.

[2]) Jfr. lover av 16 juni 1881 og 8 juni 1907 (nr. 2).

[3]) Se rundskr. fra Forsvarsdepartementet av 9 mai 1925.

3 april. Nr. 2.

Lov*) [1]) om forandringer i tinglysingsvesenet, herunder sportellovens § 53.

§ 1. Pantebøkene skal herefter istandbringes ved løse avskrifter av de tinglyste dokumenter, som innbindes i den rekkefølge de er tinglyst i. Ethvert dokument som kreves tinglyst skal ledsages av en tydelig og feilfri avskrift, hvis riktighet undersøkes og bekreftes av rettsskriveren. Følger ingen avskrift med, eller lider avskriften av mangler som ikke hensiktsmessig kan rettes av rettsskriveren, utferdiger han avskrift som betales med det dobbelte av vanlig gebyr for utskrifter.

Kongen kan undta visse embedskretser fra den i første ledd nevnte ordning. Han kan også bestemme at visse arter av dokumenter skal undtas og innføres i pantebok på vanlig måte.

Nærmere regler om avskriftens utstyr kan utferdiges av vedkommende departement.

§ 2. Kongen kan bestemme at innføring eller innbinding i pantebok kan undlates når innholdet av det tinglyste dokument finnes i annen offentlig protokoll.

§ 3. Sporteilovens § 53 skal herefter lyde:

Rettsskriveren skal forsyne ethvert dokument med attest om foretatt tinglysing eller avlysing.

Er der mangler ved hjemmelen, eller inneholder dokumentet uriktig betegnelse av fast eiendom, uriktig skyldangivelse eller lignende, skal rettsskriveren gi dokumentet anmerkning om det.

Er det tinglyste dokument en pantobligasjon, skal anmerkning også gjøres om tinglyste heftelser eller dokumenter som er til hinder for eller kan øve innflytelse på den rettighet som er stiftet ved dokumentet.

Sådan anmerkning skal på begjæring også ellers gjøres når en panterett tinglyses, og når et skjøte tinglyses. Er sådan anmerkning ikke begjært, skal retsskriveren, såfremt der finnes heftelser og dokumenter som i foregående ledd nevnt, gi påtegning om at påhvilende heftelser på begjæring vil bli anmerket. For anmerkning som således begjæres, betales kr. 2,00.

§ 4. Kongen bestemmer når denne lov skal tre i kraft.

---

*) Bekjentgj. 4 april i Lovtid. 1ste avd. nr. 16.

[1]) St.besl. 30 mars. Se Ot. prp. nr. 9. Innst. O. nr. 16. St.tid., forh. i Ot. s. 109—114; i Lt. s. 56—58.

Lov *) [1]) **om adgang for kommunene til å utligne en tilleggsskatt på større inntekter for budgettåret 1925—1926.** 3 april. Nr. 3.

§ 1. For det kommunale budgettår 1925—26 skal kommunene, når den ordinære inntektsskatt utskrives med minst 10 pct., være berettiget til å utligne en tilleggsskatt på inntekter av sådan størrelse som i § 2 anført. Består ett herred av flere sogn, er det tilstrekkelig at skatten i ett av sognene utskrives med minst 10 pct. Sådan tilleggsskatt pålegges også rederiselskaper og dermed likestilte selskaper, forsåvidt angår den del av selskapets inntekt, der er skattepliktig til vedkommende kommune, forutsatt at denne del når den fastsatte grense.

§ 2. Den i § 1 omhandlede tilleggsskatt utlignes på den måte, at de pågjeldende skattepliktiges inntekt efter fradrag av den skattefri del, før den ordinære inntektsskatt utregnes, gis et prosentvis av inntekten beregnet tillegg. Beregningen av dette tillegg skjer efter nedenstående tabell.

Når den skattbare inntekt er:

over kr. 12 000,00, men ikke over kr. 20 000,00, tillegg 1 pct.
» » 20 000,00 —»— » 30 000,00, tillegg 1½ pct.
» » 30 000,00 —»— » 40 000,00, tillegg 2 pct.
» » 40 000,00 —»— » 60 000,00, tillegg 2½ pct.
» » 60 000,00 —»— » 80 000,00, tillegg 3 pct.
» » 80 000,00 —»— » 100 000,00, tillegg 3½ pct.
» » 100 000,00 —»— » 125 000,00, tillegg 4 pct.
» » 125 000,00 —»— » 150 000,00, tillegg 4½ pct.
» » 150 000,00, tillegg 5 pct.

Tillegget kan — for alle inntekter under ett — forhøies til det dobbelte, det 3-dobbelte, det 4-dobbelte eller det 5-dobbelte.

§ 3. Denne lov trer i kraft straks.

Kongelig kunngjørelse **) [2]) **om stempelavgift av dokumenter og av spillekort til statskassen i budgetterminen 1 juli 1925—30 juni 1926.** 3 april.

Post 1. I budgett-terminen 1 juli 1925 til 30 juni 1926 svares stempelavgift til statskassen av de i lov om stemplet papir av 9 august 1839 § 2 og i tilleggslover av 11 april 1885 § 8, jfr. lov av 24 juni 1915 nr. 3, 17 mars 1902 § 1, 8 juni 1907

*) Bekjentgj. 4 april i Lovtid. 1ste avd. nr. 16.
**) Bekjentgj. 7 april i Lovtid. 1ste avd. nr. 17.
[1]) St.besl. 30 mars. Se Ot. prp. nr. 6. Innst. O. nr. 10. St.tid., forh. i Ot. s. 115—121; i Lt. s. 58–59.
[2]) Se St.prp. nr. 15. Innst. S. nr. 38. St.tid. s. 722—726.

3 april. § 4, 26 juni 1914, 24 juni 1915 nr. 4 § 1, 9 juni 1916 nr. 4 § 1 og 18 juli 1917 nr. 2 § 1, omhandlede dokumenter samt av dokumenter, omhandlet i andre lover, som plikter den for visse nummer i tariffen for stempelpapir opførte avgift, efter følgende satser:

a. av veksler:

kr. 0,10	når pålydendet er				inntil kr.	200
- 0,20	—»—	over kr.	200	—	-	400
- 0,30	—»—	—	400	—	-	600
- 0,40	—»—	—	600	—	-	800
- 0,50	—»—	—	800	—	-	1000
- 0,60	—»—	—	1000	—	-	1200
- 0,70	—»—	—	1200	—	-	1400
- 0,80	—»—	—	1400	—	-	1600
- 0,90	—»—	—	1600	—	-	1800
- 1,00	—»—	—	1800	—	-	2000

og når pålydendet er større, kr. 0,50 ytterligere for hvert 1000 kroner eller del derav;

b. av vekselobligasjoner, hvis pålydende beløp er over kr. 5000,00:

kr. 3,00	når pålydendet er			inntil kr.	6000
- 3,50	—»—	over kr.	6000	— -	7000

og når pålydendet er større, kr. 0,50 ytterligere for hvert 1 000 kroner eller del derav;

c. av firmaanmeldelser fra innenlandsk aktieselskap eller kommandittaktieselskap: kr. 1,00 for hver 100 kroner eller del derav, som aktiekapitalen utgjør;

d. av forsikringskontrakter (poliser):

1. av kontrakter om transport- og sjøforsikring for varer og gjenstander, derunder skib, med undtagelse av kontrakter, hvorved forsikring overtas mot krigsfare av den ved lov av 21 august 1914, jfr. lov av 16 juli 1915, oprettede gjensidige krigsforsikring for norske fartøier og av A/S Norsk Varekrigsforsikring:
   Kr. 0,10 av hvert 1000 kroner eller del derav, som forsikringen lyder på, når den gjelder en bestemt transport eller reise eller en tid av inntil 6 måneder, og ellers kr. 0,20 for hvert 1000 kroner eller del derav, som forsikringen lyder på;
2. av kontrakter om andre arter forsikringer med undtagelse av livsforsikring, ulykkesforsikring, brandforsikring og husdyrforsikring:
   kr. 0,10 av hver kontrakt;

e. av sluttsedler ved omsetning: 3 april.

1. av aktier:

kr.	0,50	når pålydendet er			inntil kr.	100
-	1,00	—»—	over kr.	100	— -	200
-	1,50	—»—	— -	200	— -	300
-	2,00	—»—	— -	300	— -	400
-	3,00	—»—	— -	400	— -	600
-	4,00	—»—	— -	600	— -	800
-	5,00	—»—	— -	800	— -	1000
-	6,00	—»—	— -	1000	— -	1200
-	8,00	—»—	— -	1200	— -	1600
-	10,00	—»—	— -	1600	— -	2000

og når pålydendet er større, kr. 5,00 ytterligere for hvert 1000 kroner eller del derav;

2. av obligasjoner:

kr.	0,05	når pålydendet er			inntil kr.	100
-	0,10	—»—	over kr.	100	— -	200
-	0,15	—»—	— -	200	— -	300
-	0,20	—»—	— -	300	— -	400
-	0,25	—»—	— -	400	— -	500
-	0,50	—»—	— -	500	— -	1000
-	0,75	—»—	— -	1000	— -	1500
-	1,00	—»—	— -	1500	— -	2000
-	1,25	—»—	— -	2000	— -	2500
-	1,50	—»—	— -	2500	— -	3000

og når pålydendet er større, kr. 0,50 ytterligere for hvert 1000 kroner eller del derav;

f. av kvitteringer ved salg av edle stener og perler samt smykker av edle metaller:
kr. 10,00 når verdien er fra kr. 300,00 til kr. 350,00, og kr. 5,00 ytterligere for hvert verdibeløp av kr. 50,00 eller del derav;

g. av dokumenter angående overdragelse av fast eiendom eller bruksrett over fast eiendom eller stående ydelse av fast eiendom samt av dokumenter, som plikter den for visse nummer i stempelpapirtariffen opførte avgift, efter følgende

tariff for stempelpapir:

Nr.	1 til 50 øre for dokument med pålydende av					
	inntil	50 kr.				
- 2 -	1 kr.	over	50 -	inntil	100 kr.	
- 3 -	1,50 -	—	100 -	—	150 -	
- 4 -	2,50 -	—	150 -	—	250 -	

3 april. Nr. 5 til 5 kr. for dokument med paalydende

		over	250 kr.	inntil	500 kr.
- 6 -	10 -	—	500 -	—	1 000 -
- 7 -	15 -	—	1 000 -	—	1 500 -
- 8 -	20 -	—	1 500 -	—	2 000 -
- 9 -	25 -	—	2 000 -	—	2 500 -
- 10 -	30 -	—	2 500 -	—	3 000 -
- 11 -	35 -	—	3 000 -	—	3 500 -
- 12 -	40 -	—	3 500 -	—	4 000 -
- 13 -	45 -	—	4 000 -	—	4 500 -
- 14 -	50 -	—	4 500 -	—	5 000 -
- 15 -	55 -	—	5 000 -	—	5 500 -
- 16 -	60 -	—	5 500 -	—	6 000 -
- 17 -	65 -	—	6 000 -	—	6 500 -
- 18 -	70 -	—	6 500 -	—	7 000 -
- 19 -	75 -	—	7 000 -	—	7 500 -
- 20 -	80 -	—	7 500 -	—	8 000 -
- 21 -	85 -	—	8 000 -	—	8 500 -
- 22 -	90 -	—	8 500 -	—	9 000 -
- 23 -	95 -	—	9 000 -	—	9 500 -
- 24 -	100 -	—	9 500 -	—	10 000 -
- 25 -	110 -	—	10 000 -	—	11 000 -
- 26 -	120 -	—	11 000 -	—	12 000 -
- 27 -	130 -	—	12 000 -	—	13 000 -
- 28 -	140 -	—	13 000 -	—	14 000 -
- 29 -	150 -	—	14 000 -	—	15 000 -
- 30 -	160 -	—	15 000 -	—	16 000 -
- 31 -	170 -	—	16 000 -	—	17 000 -
- 32 -	180 -	—	17 000 -	—	18 000 -
- 33 -	190 -	—	18 000 -	—	19 000 -
- 34 -	200 -	—	19 000 -	—	20 000 -
- 35 -	215 -	—	20 000 -	—	21 500 -
- 36 -	230 -	—	21 500 -	—	23 000 -
- 37 -	245 -	—	23 000 -	—	24 500 -
- 38 -	260 -	—	24 500 -	—	26 000 -
- 39 -	275 -	—	26 000 -	—	27 500 -
- 40 -	290 -	—	27 500 -	—	29 000 -
- 41 -	305 -	—	29 000 -	—	30 500 -
- 42 -	320 -	—	30 500 -	—	32 000 -
- 43 -	340 -	—	32 000 -	—	34 000 -
- 44 -	360 -	—	34 000 -	—	36 000 -
- 45 -	380 -	—	36 000 -	—	38 000 -
- 46 -	400 -	—	38 000 -	—	40 000 -
- 47 -	420 -	—	40 000 -	—	42 000 -
- 48 -	440 -	—	42 000 -	—	44 000 -

Nr. 49 til 465 kr. for dokument med pålydende 3 april.

-		-		over	44 000	kr. inntil	46 500	kr.
-	50	-	490 -	—	46 500	- —	49 000	-
-	51	-	515 -	—	49 000	- —	51 500	-
-	52	-	540 -	—	51 500	- —	54 000	-
-	53	-	570 -	—	54 000	- —	57 000	-
-	54	-	600 -	—	57 000	- —	60 000	-
-	55	-	630 -	—	60 000	- —	63 000	-
-	56	-	660 -	—	63 000	- —	66 000	-
-	57	-	695 -	—	66 000	- —	69 500	-
-	58	-	730 -	—	69 500	- —	73 000	-
-	59	-	765 -	—	73 000	- —	76 500	-
-	60	-	800 -	—	76 500	- —	80 000	-
-	61	-	840 -	—	80 000	- —	84 000	-
-	62	-	880 -	—	84 000	- —	88 000	-
-	63	-	920 -	—	88 000	- —	92 000	-
-	64	-	960 -	—	92 000	- —	96 000	-
-	65	-	1 000 -	—	96 000	- —	100 000	-
-	66	-	1 060 -	—	100 000	- —	106 000	-
-	67	-	1 120 -	—	106 000	- —	112 000	-
-	68	-	1 180 -	—	112 000	- —	118 000	-
-	69	-	1 240 -	—	118 000	- —	124 000	-
-	70	-	1 300 -	—	124 000	- —	130 000	-
-	71	-	1 360 -	—	130 000	- —	136 000	-
-	72	-	1 420 -	—	136 000	- —	142 000	-
-	73	-	1 480 -	—	142 000	- —	148 000	-
-	74	-	1 540 -	—	148 000	- —	154 000	-
-	75	-	1 600 -	—	154 000	- —	160 000	-
-	76	-	1 680 -	—	160 000	- —	168 000	-
-	77	-	1 760 -	—	168 000	- —	176 000	-
-	78	-	1 840 -	—	176 000	- —	184 000	-
-	79	-	1 920 -	—	184 000	- —	192 000	-
-	80	-	2 000 -	—	192 000	- —	200 000	-
-	81	-	2 100 -	—	200 000	- —	210 000	-
-	82	-	2 200 -	—	210 000	- —	220 000	-
-	83	-	2 300 -	—	220 000	- —	230 000	-
-	84	-	2 400 -	—	230 000	- —	240 000	-
-	85	-	2 500 -	—	240 000	- —	250 000	-
-	86	-	2 600 -	—	250 000	- —	260 000	-
-	87	-	2 700 -	—	260 000	- —	270 000	-
-	88	-	2 800 -	—	270 000	- —	280 000	-
-	89	-	2 900 -	—	280 000	- —	290 000	-
-	90	-	3 000 -	—	290 000	- —	300 000	-
-	91	-	3 100 -	—	300 000	- —	310 000	-
-	92	-	3 250 -	—	310 000	- —	325 000	-

3 april. Nr. 93 til 3 400 kr. for dokument med pålydende

			over	325 000	kr. inntil	340 000	kr.
- 94	- 3 550	-	—	340 000	- —	355 000	-
- 95	- 3 700	-	—	355 000	- —	370 000	-
- 96	- 3 850	-	—	370 000	- —	385 000	-
- 97	- 4 000	-	—	385 000	- —	400 000	-
- 98	- 4 200	-	—	400 000	- —	420 000	-
- 99	- 4 400	-	—	420 000	- —	440 000	-
- 100	- 4 650	-	—	440 000	- —	465 000	-
- 101	- 4 900	-	—	465 000	- —	490 000	-
- 102	- 5 150	-	—	490 000	- —	515 000	-
- 103	- 5 400	-	—	515 000	- —	540 000	-
- 104	- 5 700	-	—	540 000	- —	570 000	-
- 105	- 6 000	-	—	570 000	- —	600 000	-
- 106	- 6 300	-	—	600 000	- —	630 000	-
- 107	- 6 600	-	—	630 000	- —	660 000	-
- 108	- 6 950	-	—	660 000	- —	695 000	-
- 109	- 7 300	-	—	695 000	- —	730 000	-
- 110	- 7 650	-	—	730 000	- —	765 000	-
- 111	- 8 000	-	—	765 000	- —	800 000	-
- 112	- 8 400	-	—	800 000	- —	840 000	-
- 113	- 8 800	-	—	840 000	- —	880 000	-
- 114	- 9 200	-	—	880 000	- —	920 000	-
- 115	- 9 600	-	—	920 000	- —	960 000	-
- 116	- 10 000	-	—	960 000	- —	1 000 000	-
- 117	- 10 500	-	—	1000 000	- —	1 050 000	-
- 118	- 11 000	-	—	1050 000	- —	1 100 000	-

og så fremdeles kr. 500,00 for hvert antall av kr. 50 000,00, som summen er høiere enn kr. 1 100 000,00.

Post 2. I samme budgett-termin erlegges stempelavgift til statskassen av spillekort med kr. 1,00 for hvert spill.

Spillekort, som utføres til utlandet under beføIgelse av den kontroll, som bestemmes av Finans- og Tolldepartementet, er fritatt for stempelavgift.

3 april. **Kongelig kunngjørelse** *)[1] om formues og inntektsskatt til statskassen for budgetterminen 1 juli 1925 til 30 juni 1926.

§ 1. For budgett-terminen fra 1 juli 1925 til 30 juni 1926 erlegges skatt til staten efter følgende regler:

I. Av innenlandske aktieselskaper og dermed likestilte innenlandske selskaper (lov av 13 juli 1921 § 8):

*) Bekjentgj. 7 april i Lovtid. 1ste avd. nr. 17.

[1]) Se St.prp. nr. 10. Innst. S. nr. 46. St.tid. s. 726—741. Jfr. kunngjørelse av 23 april 1925 (ny § 1).

3 april.

a. Formuesskatt med 2 av hvert kr. 1000,00.
b. Inntektsskatt med 6 pct. av selskapets hele inntekt i tilfelle med sådant fradrag som bestemt i lov av 13 juli 1921 § 7.
c. Fondsskatt med 10 pct. av den del av selskapets inntekt som ikke tildeles aktionærene (parthaverne) som utbytte.

II. Av sparebanker samt forbruks- og innkjøpsforeninger (landsskattelovens § 52, byskattelovens § 42):

a. Formuesskatt, idet formuen ansettes overensstemmende med lov av 13 juli 1921 § 2:

Av formuens første kr.	10 000,00	kr.	0,30	av hvert tusen kroner
— næste »	40 000,00	»	0,50	—»—
— — »	50 000,00	»	1,00	—»—
— — »	50 000,00	»	1,50	—»—
— — »	50 000,00	»	2,00	—»—
— — »	100 000,00	»	2,50	—»—
— — »	200 000,00	»	3,00	—»—
— — »	500 000,00	»	3,50	—»—
— — »	1 000 000,00	»	4,00	—»—
— — »	2 000 000,00	»	5,00	—»—
— overskytende beløp		»	6,00	—»—

b. Inntektsskatt, idet inntekten ansettes overensstemmende med lov av 13 juli 1921 § 3 og skatten beregnes av inntektens antatte beløp:

av de første kr.	4 000,00	2	pct.
av de næste »	4 000,00	4	»
—»— »	4 000,00	6	»
—»— »	6 000,00	8	»
—»— »	7 000,00	10	»
—»— »	10 000,00	12	»
—»— »	15 000,00	14	»
—»— »	20 000,00	16	»
—»— »	20 000,00	18	»
—»— »	20 000,00	20	»
—»— »	30 000,00	22	»
—»— »	30 000,00	24	»
—»— »	30 000,00	26	»
—»— »	50 000,00	28	»
av det overskytende beløp		30	»

III. Av gjensidige livsforsikringsselskaper:

a. Formuesskatt som efter II a.
b. Inntektsskatt med 15 pct. av inntektens antatte beløp.

IV. Av i utlandet hjemmehørende aktieselskaper og dermed likestilte selskaper:

a. Formuesskatt med 2 av hvert kr. 1000,00.

3 april. b. Inntektsskatt med 20 pct. av inntektens antatte beløp.

V. Av i utlandet bosatte aktionærer (parthavere) i aktieselskap og dermed likestilt selskap (med undtagelse av diplomatiske og konsulære tjenestemenn, som er norske statsborgere, forsåvidt de i henhold til lov av 13 juli 1921 § 5, jfr. tilleggslov av 14 juli 1922, lignes særskilt):

Inntektsskatt med 15 pct. av inntektens antatte beløp.

VI. Av andre skattepliktige:

a. Formuesskatt: som efter II a.

b. Inntektsskatt: Av inntektens skattbare beløp bestemt efter reglene i § 6 erlegges:

av de første	kr.	4 000,00	2 pct.
av de næste	»	4 000,00	4 »
—»—	»	4 000,00	6 »
—»—	»	6 000,00	8 »
—»—	»	7 000,00	10 »
—»—	»	10 000,00	12 »
—»—	»	15 000,00	14 »
—»—	»	20 000,00	16 »
—»—	»	20 000,00	18 »
—»—	»	20 000,00	20 »
—»—	»	30 000,00	22 »
—»—	»	30 000,00	24 »
—»—	»	30 000,00	26 »
—»—	»	50 000,00	28 »
—»—	»	50 000,00	30 »
—»—	»	50 000,00	32 »
—»—	»	50 000,00	34 »
—»—	»	50 000,00	36 »
—»—	»	50 000,00	38 »
—»—	»	50 000,00	40 »
—»—	»	50 000,00	42 »
—»—	»	100 000,00	44 »
—»—	»	100 000,00	46 »
—»—	»	100 000,00	48 »
av det overskytende beløp			50 »

§ 2. Enhver, som efter de almindelige skattelover for landet og for byene av 18 august 1911 plikter å svare kommuneskatt, er med de undtagelser, som følger av nedenstående regler, pliktig til å svare skatt til staten av sin formue og inntekt. Dog skal kirker og milde stiftelser samt fylkes-, herreds- og bykommuner helt være fritatt for sådan skatt til staten; herredskommuner imidlertid med den undtagelse, som følger av lov av 22 februar 1921 § 27, jfr. §§ 36, 45 og 48. Når familiestiftelser og andre formuesmasser efter landsskattelovens § 27,

byskattelovens § 22, ilignes formuesskatt til kommunen, blir de også å iligne formuesskatt til staten. 3 april.

Likeledes er den, som ikke har bopel i riket, men nyter lønn eller pensjon av den norske stat, skattepliktig av den inntekt, han således oppebærer. Av diplomatiske og konsulære embedsmenns lønninger blir skatt dog kun å erlegge i den utstrekning, som av Kongen med Stortingets samtykke bestemmes.

§ 3. Med hensyn til stedet for skattskrivningen gjelder følgende bestemmelser:

a. Enhver skattepliktig skattlegges i det distrikt, hvor vedkommende efter bestemmelsene i landsskattelovens §§ 20, 21, 23 og 24, byskattelovens §§ 15, 16, 18 og 19 blir å iligne kommuneskatt. I dette distrikt medtas ved statsskattskrivningen formue og inntekt, som skattlegges efter bestemmelsene i landsskattelovens §§ 18 og 19, byskattelovens §§ 13 og 14 (jfr. de nevnte lovers §§ 82 og 75, begges tredje ledd).

b. Har nogen, som av den norske stat oppebærer lønn eller pensjon, hvorav han er skattepliktig, tatt ophold i utlandet, skattskrives han i Oslo skattedistrikt. Ved ligningen i dette distrikt medtas for diplomatiske og konsulære tjenestemenn, som er norske statsborgere, ogsaa formue i og inntekt av aktier, hvorfor vedkommende lignes særskilt.

c. Opstår der tvist om, i hvilket distrikt en person skal skattskrives, avgjøres saken av vedkommende regjeringsdepartement.

d. Når nogen er ilignet statsskatt i et annet distrikt enn det, hvor skattskrivningen efter foranstående regler rettelig skulde skje, kan han ikke forlange sig fritatt for skattens erleggelse, medmindre den pågjeldende formue eller inntekt tillike er ilignet statsskatt i det rette distrikt. Derimot kan han i sådant tilfelle ved henvendelse til vedkommende regjeringsdepartement kreve skatten omberegnet, hvis den godtgjøres å være fremkommet ved feilaktige ligningsansettelser eller å være uriktig av andre grunner.

§ 4. Formuer under kr. 5000,00 er skattefri. Formuer på kr. 5000,00 og derover, men under kr. 20 000,00, tilhørende skattepliktige som efter § 6 tilkommer skattefritt fradrag ved inntektsansettelsen, blir blott å skattlegge, forsåvidt skattyderens inntekt ifølge bestemmelsene i §§ 5 og 6 er stor nok til, at han derav skal svare skatt. Formuer på kr. 20 000,00 og

3 april. derover blir alltid å skattlegge. Formuen avrundes nedad til det nærmeste med 1000 delelige antall kroner.

§ 5. Inntekter under kr. 2000,00 er skattefri. Skattepliktige, som efter § 6 intet skattefritt fradrag gis, blir dog å iligne skatt, når inntekten utgjør minst kr. 1000,00.

I utlandet bosatte aktionærer (parthavere) i aktieselskap og dermed likestilt selskap (§ 1 V) ilignes skatt, når inntekten — ansatt underett for samtlige aktionærer eller i tilfelle ved særskilt ligning — utgjør minst kr. 100,00.

Inntekten avrundes nedad til det nærmeste med 100 delelige antall kroner.

§ 6. Ved ansettelsen til skatt av de i § 1 V omhandlede skattepliktige befølges reglene for klasseinndeling i skattelovene av 18 august 1911 for landet § 75, for byene § 68 dog således, at hustru alltid henregnes til forsørgede. Av inntekten er skattefritt i 1ste klasse kr. 1000,00, i 2nen klasse kr. 1500,00, i 3dje klasse kr. 2000,00, i 4de klasse kr. 2400,00, i 5te klasse kr. 2800,00, i 6te klasse kr. 3200,00, i 7de klasse kr. 3600,00 og i 8de klasse kr. 4000,00.

Skattepliktige selskaper og innretninger, skattepliktige utlendinger (landsskattelovens § 15, byskattelovens § 10, bokstav b og c og lov av 13 juli 1921 § 5) samt personer, som av den norske stat oppebærer lønn eller pensjon, men som ikke har fast bopel her i riket, gis intet skattefritt fradrag. Har de sistnevnte personer måttet ta ophold i utlandet som følge av sin stilling i den norske stats tjeneste, blir de dog å henregne til en av klassene 1—8 efter det antall personer, som de har å forsørge.

Dødsboer henføres til den avdødes skatteklasse.

§ 7. I øvrig blir skatten å utligne efter de gjeldende skattelover, derunder lov av 13 juli 1921, inneholdende midlertidige bestemmelser om utligning av skatt til staten på inntekt og formue med senere tilleggslover.

§ 8. Denne skattebeslutning trer i kraft straks.

3 april. **Kongelig kunngjørelse** *)[1]) om stempelavgift til statskassen fra 1 juli 1925 av visse tobakksvarer.

Fra 1 juli 1925 skal til statskassen erlegges stempelavgift av cigarer, cigaretter, cigaretthylser, snus og røketobakk efter følgende satser:

---

*) Bekjentgj. 7 april i Lovtid. 1ste avd. nr. 17.
[1]) Se St. prp. nr. 7. Innst. S. nr. 34. St.tid. s. 718—722.

3 april.

A. Av cigarer:

Kr.	0,40	pr.	100	stykker	av verdi		inntil kr.	3,00
»	0,80	»	—	—	over kr.	3,00	— »	5,00
»	1,20	»	—	—	— »	5,00	— »	7,00
»	1,60	»	—	—	— »	7,00	— »	9,00
»	2,00	»	—	—	— »	9,00	— »	11,00
»	2,40	»	—	—	— »	11,00	— »	13,00
»	2,80	»	—	—	— »	13,00	— »	15,00
»	3,60	»	—	—	— »	15,00	— »	20,00
»	4,80	»	—	—	— »	20,00	— »	25,00
»	6,00	»	—	—	— »	25,00	— »	30,00
»	8,00	»	—	—	— »	30,00	— »	40,00

med et tillegg av kr. 2,00 pr. 100 stykker for hver kr. 10,00 eller del derav, hvormed disses verdi overstiger kr. 40,00.

B. Av cigaretter:

Kr.	0,80	pr.	100	stykker	av verdi		inntil kr.	3,00
»	1,20	»	»	—»—	over kr.	3,00	» »	4,00
»	1,60	»	»	—»—	» »	4,00	» »	5,00
»	2,40	»	»	—»—	» »	5,00	» »	7,00
»	3,20	»	»	—»—	» »	7,00	» »	9,00
»	4,00	»	»	—»—	» »	9,00	» »	11,00
»	4,80	»	»	—»—	» »	11,00	» »	13,00

med et tillegg av kr. 0,80 pr. 100 stykker for hver kr. 2,00 eller del derav, hvormed disses verdi overstiger kr. 13,00.

C. Av cigaretthylser:

Kr. 0,40 pr. 100 stykker eller del derav.

D. Av snus:

Kr. 0,20 pr. 50 gram av pakningens innhold eller del derav.

E. Av røketobakk, herunder karvet skråtobakk:

Kr.	0,08	pr.	netto	100	gram, når detaljprisen, pakningens verdi og stempelavgift iberegnet, utgjør inntil kr.			1,00
»	0,12	»	—	—»—	over	kr. 1,00	— »	1,50
»	0,16	»	—	—»—	—	» 1,50	— »	2,00
»	0,24	»	—	—»—	—	» 2,00	— »	2,50
»	0,32	»	—	—»—	—	» 2,50	— »	3,00
»	0,40	»	—	—»—	—	» 3,00	— »	3,50
»	0,48	»	—	—»—	—	» 3,50	— »	4,00

med et tillegg av kr. 0,08 pr. netto 100 gram for hver kr. 0,50 eller del derav, hvormed detaljprisen overstiger kr. 4,00.

3 april. **Kongelig kunngjørelse** *) [1]) om avgift til statskassen av jord, som i budgett-terminen fra 1 juli 1925 til 30 juni 1926 anvendes til dyrkning av tobakk.

Av jord, som i budgett-terminen fra 1 juli 1925 til 30 juni 1926 anvendes til dyrkning av tobakk, erlegges en avgift til statskassen av 14 øre pr. kvadratmeter, dog således, at der av det av én dyrker på en eiendom beplantede areal svares en avgift av minst kr. 20,00. Avgiften påhviler den, som for egen regning dyrker eller ved andre lar dyrke tobakk.

Ved utførsel til utlandet kan den erlagte avgift tilbakebetales; de nærmere regler herfor fastsettes av Finans- og Tolldepartementet.

3 april. **Kongelig kunngjørelse** *) [2]) om omsetningsavgift til statskassen fra 1 juli 1925 av chokolade- og sukkervarer.

Fra 1 juli 1925 skal til statskassen erlegges omsetningsavgift av chokolade- og sukkervarer efter følgende satser:

For kokechokolade, hvorved forstås chokolade med høist 26 pct. fettinnhold og i pakninger på minst 125 gram, 10 — ti — av hundre av varens avgiftspliktige verdi.

For de øvrige varer, som i henhold til loven kan ilegges avgift, erlegges denne med 33⅓ — trettitre og en tredjedel — av hundre av varenes avgiftspliktige verdi.

3 april. **Kongelig resolusjon** **), hvorved bestemmes, at poståpnere skal regnes for offentlige tjenestemenn når deres årlige grunnlønn utgjør minst kr. 1500.

3 april. **Kongelig resolusjon** **), hvorved i medhold av landskommunelovens § 48 approberes Aker herredsstyres beslutninger av 29 januar og 26 februar 1925 om endringer i husleiereguleringen og ophevelse av denne i sin helhet.

Beslutningene er sålydende:

«1. Husleiereguleringen opheves for alle leieforhold, som inngås efter 1 mars 1925.

2. Husleienevndenes virksomhet omfatter alle andre beboelsesleiligheter på inntil 5 rum med eller uten kjøkken (pikeværelse medregnet).

---

*) Bekjentgj. 7 april i Lovtid. 1ste avd. nr. 17.
**) Bekjentg. 4 april i Lovtid. 1ste avd. nr. 16.
[1]) Se St. prp. nr. 6. Innst. S. nr. 9. St.tid. s. 717—718.
[2]) Se St. prp. nr. 5. Innst. S. nr. 36. St.tid. s. 722.

3. For disse leiligheter gjelder videre følgende bestemmelser: 3 april.
   a) Leien kan påbys nedsatt av husleienevnden selv om klage ikke foreligger.
   b) Leieboer kan ikke rettsgyldig opsis eller — når leieforholdet efter avtale ophører uten opsigelse — tvinges til fraflyttelse uten nevndens samtykke.
4. Disse bestemmelser gjelder ikke hus, som er ferdigbygget efter 1 januar 1921. De gjelder heller ikke enkeltværelser uten kjøkken.
5. De i lov om boligforhold av 12 juli 1918 § 1, 2net ledd, nevnte bestemmelser som ikke er inntatt foran, gjelder ikke i Aker.
6. Disse bestemmelser trer i kraft 1 mars 1925.
7. Fra samme tid opheves de ved herredsstyrets beslutning av 7 mars 1918 vedtatte bestemmelser forsåvidt de ikke er gjentatt foran.
8. Fra 1 juli 1925 opheves bestemmelsene i post 3 b.
9. Fra 1 januar 1926 opheves husleiereguleringen i sin helhet.»

Kongelig resolusjon *) om ophevelse av heste- og kvegmarkedet i Vefsn (Mosjøen). 3 april.

Kongelig resolusjon. I henhold til lov av 6 juli 1923 nr. 9 bestemmes: 3 april.

1. Innførsel av mottagerapparater eller deler av sådanne apparater for radiokringkasting kan inntil videre kun skje
   a) gjennem sådanne autoriserte radioforhandlere eller offentlige institusjoner som har fått generell tillatelse dertil av telegrafdirektøren,
   b) ved andre autoriserte forhandlere samt private med kringkastingbevis, som telegrafdirektøren eller den han bemyndiger gir tillatelse dertil for hvert enkelt tilfelle.
2. For meddelelse av sådan tillatelse kan det kreves at den avgift som i henhold til kongelig resolusjon av 3 oktober 1924 er fastsatt for innenlandsk salg av apparater og deler av apparater, erlegges av det materiell som innføres og at avgiften er beriktiget ved stempelmerker før varene utleveres fra tollvesenet.
3. Nærmere forskrifter for fremgangsmåten ved innførsel utferdiges av telegrafdirektøren.
4. Handelsdepartementet bestemmer fra hvilken dag nærværende resolusjon trer i kraft.

*) Bekjentgj. 4 april i Lovtid. 1ste avd nr. 16.

3 april. **Kongelig resolusjon** *) om forlengelse inntil videre av den ukentlige fredningstid for Orkla elv Sør-Trøndelag fylke.

3 april. **Skrivelse** **) om bygnings- og brandlovens anvendelse på Rødsøy i Tune herred samt om oprettelse av egen brand- og bygningskommune for strøket.

3 april. **Kongelig resolusjon.** 1. Fra den tid som fylkesmannen i Sør-Trøndelag bestemmer og på de vilkår som Røros herredsstyre har besluttet i møter den 22 september 1922, 3 mai og 14 juni 1924 deles Røros sogn og herred i 4 sogn og herreder med betegnelsene Røros, Røros landsogn, Glåmos og Brekken.

2. Grensene for de i punkt 1 omhandlede sogn og herreder fastsettes overensstemmende med Røros herredsstyres beslutning av 22 september 1922.

3. Røros landsogn får tillatelse til inntil anderledes av kirkestyrelsen måtte bli bestemt, å benytte Røros kirke sammen med Røros sogn på vilkår som sognene måtte bli enige om.

4. Kirkedepartementet bemyndiges til å treffe de forføininger med hensyn til vedkommende sogneprests og kirkesangeres lønning, som den i punkt 1 omhandlede sognedeling nødvendiggjør.

3 april. **Kongelig resolusjon,** hvorved der i henhold til lovene av 9 august 1839 og 4 august 1845 meddeles stadfestelse på en tilføielse til § 7 i de ved kongelig resolusjon av 22 desember 1906 stadfestede vedtekter for Det stavangerske dampskibsselskaps funksjonærers pensjonsinnretning, vedtatt i generalforsamling den 9 mars 1925.

3 april. **Kongelig resolusjon,** hvorved i henhold til lov om fattigvesenet av 19 mai 1900 §§ 29 og 31 bestemmes at det i kongelig resolusjon av 14 mars 1919 omhandlede sikkerhetsfond ved A/S Skiensfjordens Kalkbrudd i Bamble herred blir å forhøie til kroner 12 000 ved oplegg av de årlige renter.

3 april. **Kongelig resolusjon.** 1. Stillingen som distriktslæge i Birkenes distrikt besluttes ophevet fra 1 juli 1925 og inntil videre.

2. Fra samme tid og inntil videre henlegges Birkenes herred til Lillesand lægedistrikt, Aust-Agder fylke, og Tveit herred til Oddernes lægedistrikt, Vest-Agder fylke.

*) Bekjentgj. 4 april i Lovtid. 1ste avd. nr. 16, hvor fredningstidsbestemmelsen er inntat.

**) Bekjentgj. 4 april i Lovtid. 1ste avd. nr. 16.

Kongelig resolusjon, hvorved utførelsen av eksekusjonsforretningene i kjøpstaden Horten, som ved kongelig resolusjon av 22 desember 1906 er henlagt til lensmannen i Borre, fra 1 mai 1925 overføres til underfogden i Horten. 3 april.

Stadfestelse — meddelt av Socialdepartementet — på det av frk. Rakel Marie Torgersen (Hjemdal) ved testamente av 11 juni 1919 oprettede «Rakel Marie Hjemdals legat» til fordel for trengende ugifte kvinner av borgerstanden i Bergen og Fana. 3 april.

Stadfestelse — meddelt av Socialdepartementet — på det av Bergit H. Svanajord ved testamente av 16 januar 1924 oprettede «Bergit Svanajords legat» til hjelp for fattige og trengende i Seljord hovedsogn. 4 april.

Stadfestelse — meddelt av Socialdepartementet — på det av Lars Ingebrigtsen Opland ved gavebrev av 18 juni 1924 oprettede «Lars Ingebrigtsen Opland og hustru Marit Henriksdatters legat til beste for Byneset gamlehjem». 4 april.

Stadfestelse — meddelt av Socialdepartementet — på det ved frivillige bidrag oprettede «Nordlands fond til kvindelig ungdoms undervisning i håndgjerning (Nordlands håndgjerningsfond)». 4 april.

Stadfestelse — meddelt av Socialdepartementet — på det av L. Narud ved gavebrev av 24 juni 1924 oprettede «L. Narud og hustrus legat for mindre haveeiere i Veldre». 4 april.

Skrivelse *) fra Justisdepartementet om at midlertidig lov av 13 juli 1917 om innskrenkning i utlendingers adgang til å opholde sig i visse kommuner gjøres gjeldende for Hurum herred i Buskerud fylke og Malm herred i Nord-Trøndelag fylke. 6 april.

Skrivelse **) fra Justisdepartementet om nye politivedtekter for Lebesby og Kjøllefjord herred, Finnmark fylke. 7 april.

Skrivelse ***) fra Socialdepartementet om forandring av § 1, siste punktum i lukningsvedtekten for Horten og Karljohansvern. 7 april.

*) Bekjentgj. 18 april i Lovtid. 1ste avd. nr. 18.
**) Bekjentgj. 18 april i Lovtid. 1ste avd. nr. 18, hvor politivedtektene er inntatt.
***) Bekjentgj. 18 april i Lovtid. 1ste avd. nr. 18, hvor siste punktum i vedtektens § 1 i endret lydelse er inntatt.

8 april. **Skrivelse** fra Utenriksdepartementet.

På foranledning av den spanske regjering har Utenriksdepartementet i skrivelse av 23 august 1924 meddelt den herværende nederlandske Chargé d'Affaires, at den norske regjering intet har å innvende mot, at civilprosesskonvensjonen av 17 juli 1905 finner anvendelse på det spanske protektorat i Marokko.

Ifølge meddelelse fra den her akkrediterte nederlandske sendemann av 9 februar 1925 har samtlige signatarmakter til nevnte konvensjon, med undtagelse av Rumænien som hittil ikke har svart, uttalt, at de ikke vil motsette sig at nevnte konvensjon finner anvendelse på nevnte område.

8 april. **Brev** fra Justisdepartementet, Fengselsstyret, til riksadvokaten, hvori meddeles at den avdeling av Justisdepartementet som tidligere har vært kalt Fengselsstyrelsen, herefter vil bli kalt Fengselsstyret. Henvendelser til departementet angående Fengselsstyrets saker, derunder også saker angående benådning, bes sendt inn under adresse Justisdepartementet, Fengselsstyret.

8 april. **Skrivelse** fra Finansdepartementet til en advokat, hvori uttales:

Departementet antar, at en arbeidsgiver er pliktig til å foreta skattetrekk i sine lønnsmottageres lønn efter lovlig avholdt utpantning i henhold til landsskattelovens § 115 (byskattelovens § 107) uten hensyn til om pålegget kommer fra skatteopkrever i samme skattedistrikt som arbeidsgiveren eller fra en annen skatteopkrever. Forsåvidt vedkommende skattyder imidlertid har forlatt det distrikt, hvor ligningen er skjedd, og har tatt ophold i samme distrikt som arbeidsgiveren, kan det bli nødvendig at utpantning blir avholdt i opholdsdistriktet, men også i dette tilfelle antas pålegget om skattetrekk med bindende virkning å kunne fremsettes av skatteopkreveren i den kommune, hvortil skatten skyldes.

Departementet tilføier enn videre, at når en lønnsmottager, i hvis lønn der er tatt utlegg i henhold til landsskattelovens § 115, skifter arbeidsgiver, antas ny utpantning å måtte avholdes, idet utlegget må gjelde en bestemt, påviselig arbeidsinntekt, ikke fremtidig arbeidsinntekt i almindelighet.

11 april. **Skrivelse** fra Finansdepartementet til fylkesmannen i Troms fylke angående forståelsen av landsskattelovens § 112 (byskattelovens § 104), siste ledd, hvori uttales, at denne bestemmelse antas kun å komme til anvendelse i tilfelle, hvor den vedkommende skattyder iligne skatt for det enkelte år utgjør kr. 5 000,00 eller mere.

Bestemmelsen kan ikke få anvendelse hvor skattyderen vel skylder skatt med et beløp, som tilsammenlagt overstiger kr. 5 000,00, men hvor denne sum kun fremkommer ved å legge skatter for flere år sammen. 11 april.

Skrivelse *) fra Arbeidsdepartementet om forandring av grensene for murstrøket i Svolvær og tilleggsbestemmelse til bygningsloven for ladestedet m. v. 15 april.

Skrivelse **) fra Justisdepartementet om endring av § 6 i politivedtektene for Rakkestad herred. 16 april.

Skrivelse ***) fra Handelsdepartementet om, at Lofotopsynet er hevet 25 april. 16 april.

Skrivelse †) fra Arbeidsdepartementet om opphevelse av kongelig resolusjon av 13 oktober 1922 angående motorvognkjøring på Sandølaveien fra Formofoss til riksgrensen. 16 april.

Lov ***)[1]) om tillegg til toll-loven av 20 september 1845 forsåvidt angår lufttrafikk til og fra utlandet.[2]) 17 april.

§ 1. Fører av luftfartøi eller den, som har kommandoen på luftfartøi (herefter kalt den ansvarshavende) skal, når luftfartøiet ankommer til landet, sørge for, at ankomsten efter stedfunnen landing straks meldes til nærmeste toll- eller politimyndighet.

Han skal enn videre påse, at intet fjernes fra fartøiet og at ingen ombordværende forlater landingsstedet, før politiet eller tollvesenet er kommet til stede.

§ 2. Den ansvarshavende skal til tollvesenet på bestemmelsesstedet avlevere en av utenlandsk tollmyndighet — eller eventuelt av norsk konsul — attestert fortegnelse over medbragte vare- og persongodskolli — for varenes vedkommende tillikemed deklarasjoner fra vareavsenderne — eller en av vedkommende tollmyndighet eller konsul utferdiget attest om, at intet medbringes.

§ 3. Varer og persongods, som medbringes fra utlandet, må ikke uten i nødstilfelle nedkastes på norsk område. Den

*) Bekjentgj. 18 april i Lovtid. 1ste avd. nr. 18, hvor tilleggsbestemmelsen er inntatt.
**) Bekjentgj. 18 april i Lovtid. 1ste avd. nr. 18, hvor vedtektens § 6 i endret lydelse er inntatt.
***) Bekjentgj. 18 april i Lovtid. 1ste avd. nr. 18.
†) Bekjentgj. 25 april i Lovtid. 1ste avd. nr. 19.
[1]) St.besl. 30 mars. Se Ot. prp. nr. 16. Innst. O. nr. 13. St.tid., forh. i Ot. s. 114; i Lt. s. 58.
[2]) Jfr. lov 7 desember 1923 (nr. 8).

17 april. ansvarshavende på vedkommende fartøi skal straks ved fremkomsten til bestemmelsesstedet gi meddelelse til tollvesenet om sådan nedkastning samt dra omsorg for, at det utkastede hurtigst mulig bringes til stede, eller godtgjøre, at det er gått tapt eller ødelagt.

§ 4. Hvis et luftfartøi må foreta nødlanding før ankomsten til bestemmelsesstedet, skal den ansvarshavende, forsåvidt tollopsyn eller politi ikke kommer tilstede, før reisen fortsettes, påse, at intet fjernes fra fartøiet og at ingen forlater landingsstedet. Om nødlandingen skal han snarest mulig avgi melding til bestemmelsesstedets tollvesen.

§ 5. Før avreisen til utlandet skal den ansvarshavende melde sig for nærmeste tollmyndighet, som vil ha å føre kontroll med hvad der medtas, og kan forby avgang, inntil alle forskrifter er iakttatt og mulige avgifter betalt.

Ved nødlanding underveis til utlandet må varer, persongods eller passasjerer ikke tas ombord uten kontroll av tollvesenet på nærmeste sted.

§ 6. Varer (herunder levende dyr) og persongods, som innføres fra eller utføres til utlandet med luftfartøi, samt ufortollede varer og uvisitert persongods, som føres med luftfartøi fra sted til sted innen landet, blir for øvrig å behandle efter de almindelige tollforskrifter, som på vedkommende tidspunkt er gjeldende, når tilsvarende varer innføres eller utføres eller transporteres innenlands med skib eller jernbane.

§ 7. Toll-lovens forskrifter angående behandlingen av strandede fartøier og varer blir også å iaktta overfor nedstyrtede luftfartøier og overfor varer, som i nødstilfelle er utkastet fra luftfartøi.

§ 8. Tollvesenets funksjonærer skal når som helst ha fri adgang til alle start- og landingsplasser for luftfartøier og skal likeså når som helst kunne undersøke ethvert luftfartøi og dets ladning samt kontrollere dets bøker og varefortegnelse.

§ 9. De særlige undtagelsesbestemmelser og reglementsmessige bestemmelser, som er fastsatt ved internasjonal konvensjon eller spesiell overenskomst med andre land, blir å befølge uansett foranstående lovforskrifter.

Kongen kan derhos treffe bestemmelse om undtagelse fra forskriftene i denne lov, når det gjelder regelmessig luftfartsforbindelse med utlandet.

Likeså kan toll- og militære luftfartøier samt politi- og postluftfartøier i statens tjeneste av Kongen undtas fra lovens bestemmelser.

§ 10. Overtredelser av denne lov eller av de i loven påberopte bestemmelser straffes med bøter eller fengsel i inntil

3 — tre — måneder, medmindre forholdet rammes av en strengere straffebestemmelse. 17 april.

Når overtredelsen står i forbindelse med unddragelse eller forsøk på unddragelse av varer fra tollkontroll ved deres inn- eller utførsel med luftfartøi, blir enn videre varene eller deres verdi å kjenne forbrutt til fordel for statskassen.

§ 11. Overtredelser, som er straffbare efter denne lov, behandles på den i toll-lovgivningen foreskrevne måte og avgjøres ved Tolldepartementets kjennelse, medmindre dette foranlediger rettslig påtale reist.

Overtredelsene blir å rapportere til den stat, i hvilken vedkommende luftfartøi er hjemmehørende.

Kongelig resolusjon *) om oprettelse av særskilt havnestyre for hver av uthavnene Sandshavn, Haugsholmen med Storholmsundet og Bringsinghaug i Sande herred, Møre fylke. 17 april.

Kongelig resolusjon **) om nye skogvedtekter for Rennebu herred, Sør-Trøndelag fylke. 17 april.

Kongelig resolusjon ***) om fredning av ærfugl i Sør-Trøndelag fylke. 17 april.

Kongelig resolusjon ***) om rett for Norges Automobilforbund til i Norge å utstede internasjonale certifikater m. v. 17 april.

Kongelig resolusjon ***) om nye bestemmelser for erhvervsmessig befordring av personer med motorvogn uten fast rute på veistrekningene Otta—Grotli, Grotli—Videseter—Visnes—Loen—Olden, Grotli—Geiranger (Merok) og Fossberget—Leira bro i Bøverdal. 17 april.

Kongelig resolusjon, hvorved i henhold til lov om vernepliktog utskrivning av 19 juli 1910 § 19 bestemmes, at 1stebetjenten ved Sandefjord politi inntil videre inntrer som medlem av innrulleringskommisjonen for Sandefjord i politimesterens sted. 17 april.

Kongelig resolusjon, hvorved stadfestes den i medhold av § 2 i lov om utvidelse av kjøpstaden Ålesunds grenser og havnedistrikt av 14 juli 1922 17 april.

*) Bekjentgj. 18 april i Lovtid. 1ste avd. nr. 18, hvor områdene for de særskilte havnestyrer er nærmere beskrevet.

**) Bekjentgj. 18 april i Lovtid. 1ste avd. nr. 18, hvor skogvedtektene er inntatt.

***) Bekjentgj. 18 april i Lovtid. 1ste avd. nr. 18.

17 april. i tiden 22 november 1922—5 november 1923 avholdte åstedsforretning til bestemmelse av den i lovens § 1 beskrevne grenselinje.

17 april. **Skrivelse** *) fra Arbeidsdepartementet om ophevelse av innskrenkende bestemmelser for motorvognkjøring på veistrekningene Korsveien—Kjelden bro i Støren og Klevgårdene skole—Møre fylkesgrense (Gråuren) i Opdal.

18 april. **Regler** **) for brandvernets ordning i Vikøren og Lilleøren brandkommune.

18 april. **Stadfestelse** — meddelt av Socialdepartementet — på det ved bidrag fra utvandrede Hedøler og deres efterkommere i Amerika oprettede legat «Hedalens Vel».

20 april. **Skrivelse** ***) fra Socialdepartementet om herberger- og beverterlovens anvendelse i Østre Toten herred og vedtekt for herberger- og beverternæringen sammesteds.

20 april. **Skrivelse** *) fra Handelsdepartementet om ikrafttreden av kongelig resolusjon av 3 april 1925 om innførsel av mottagerapparater m. v. for radiokringkasting.

21 april. **Skrivelse** ***) fra Justisdepartementet om vedtekter for salg av tobakk til barn i Gran herred.

21 april. **Skrivelse** ***) fra Socialdepartementet om vedtekt for herberger- og beverternæringen i Tjølling herred.

21 april. **Skrivelse** *) fra Landbruksdepartementet om adgang til å drepe streifende hund i Østre Slidre herred.

23 april. **Kongelig kunngjørelse** *) [1]) om beriktigelse av § 1 i den av Stortinget under 28 mars 1925 fattede beslutning om formues- og inntektsskatt til statskassen i budgetterminen 1 juli 1925 til 30 juni 1926. †)

Paragraf 1 i den av Stortinget under 28 mars 1925 fattede beslutning om formues- og inntektsskatt til statskassen i bud-

*) Bekjentgj. 25 april i Lovtid. 1ste avd. nr. 19.
**) Bekjentgj. 25 april i Lovtid. 1ste avd. nr. 19, hvor reglene er inntatt.
***) Bekjentgj. 25 april i Lovtid. 1ste avd. nr. 19, hvor vedtekten er inntatt.
†) Angående de øvrige paragrafer i beslutningen av 28 mars (§§ 2, 3, 4, 5, 6, 7 og 8) henvises til kongelig kunngjørelse av 3 april 1925 s. 96 flg.
[1]) Se St.tid. 1059—1061.

getterminen 1 juli 1925—30 juni 1926 gis til beriktigelse sådan 23 april.
endret lydelse:

§ 1. For budgetterminen fra 1 juli 1925 til 30 juni 1926 erlegges skatt til staten efter følgende regler:

I. Av innenlandske aktieselskaper og dermed likestilte innenlandske selskaper (lov av 13 juli 1921 § 8):

a. Formuesskatt med 2 av hvert kr. 1 000,00.

b. Inntektsskatt med 6 pct. av selskapets hele inntekt i tilfelle med sådant fradrag som bestemt i lov av 13 juli 1921 § 7.

c. Fondsskatt med 10 pct. av den del av selskapets inntekt som ikke tildeles aktionærene (parthaverne) som utbytte.

II. Av sparebanker samt forbruks- og innkjøpsforeninger (landsskattelovens § 52, byskattelovens § 42):

a. Formuesskatt, idet formuen ansettes overensstemmende med lov av 13 juli 1921 § 2:

Av formuens første kr.	10 000,00	kr.	0,30	av hvert tusen kroner
— næste »	40 000,00	»	0,50	—»—
— — »	50 000,00	»	1,00	—»—
— — »	50 000,00	»	1,50	—»—
— — »	50 000,00	»	2,00	—»—
— — »	100 000,00	»	2,50	—»—
— — »	200 000,00	»	3,00	—»—
— — »	500 000,00	»	3,50	—»—
— — »	1 000 000,00	»	4,00	—»—
— — »	2 000 000,00	»	5,00	—»—
— overskytende beløp		»	6,00	—»—

b. Inntektsskatt, idet inntekten ansettes overensstemmende med lov av 13 juli 1921 § 3 og skatten beregnes av inntektens antatte beløp:

av de første kr.	4 000,00	2 pct.
av de næste »	4 000,00	4 »
—»— »	4 000,00	6 »
—»— »	6 000,00	8 »
—»— »	7 000,00	10 »
—»— »	10 000,00	12 »
—»— »	15 000,00	14 »
—»— »	20 000,00	16 »
—»— »	20 000,00	18 »
—»— »	20 000,00	20 »
—»— »	30 000,00	22 »
—»— »	30 000,00	24 »
—»— »	30 000,00	26 »
—»— »	50 000,00	28 »
av det overskytende beløp		30 »

23 april. III. Av gjensidige livsforsikringsselskaper.

a. Formuesskatt som efter II a.

b. Inntektsskatt med 15 pct. av inntektens antatte beløp.

IV. Av i utlandet hjemmehørende aktieselskaper og dermed likestilte selskaper undtagen forsikringsselskaper:

a. Formuesskatt med 2 av hvert kr. 1 000,00.

b. Inntektsskatt med 25 pct. av inntektens antatte beløp.

V. Av i utlandet bosatte aktionærer (parthavere) i aktieselskap og dermed likestilt selskap (med undtagelse av diplomatiske og konsulære tjenestemenn, som er norske statsborgere, forsåvidt de i henhold til lov av 13 juli 1921 § 5, jfr. tilleggslov av 14 juli 1922, lignes særskilt):

Inntektsskatt med 20 pct. av inntektens antatte beløp.

VI. Av andre skattepliktige:

a. Formuesskatt: som efter II a.

b. Inntektsskatt: Av inntektens skattbare beløp bestemt efter reglene i § 6 erlegges:

av de første kr.	4 000,00	2	pct.
av de næste »	3 000,00	4	»
—»— »	3 000,00	6	»
—»— »	5 000,00	8	»
—»— »	5 000,00	10	»
—»— »	8 000,00	12	»
—»— »	10 000,00	14	»
—»— »	12 000,00	16	»
—»— »	15 000,00	18	»
—»— »	20 000,00	20	»
—»— »	30 000,00	22	»
—»— »	30 000,00	24	»
—»— »	30 000,00	26	»
—»— »	50 000,00	28	»
—»— »	50 000,00	30	»
—»— »	50 000,00	32	»
—»— »	50 000,00	34	»
—»— »	50 000,00	36	»
—»— »	50 000,00	38	»
—»— »	50 000,00	40	»
—»— »	50 000,00	42	»
—»— »	100 000,00	44	»
—»— »	100 000,00	46	»
—»— »	100 000,00	48	»
av det overskytende beløp		50	»

23 april. **Kongelig resolusjon** *), hvorved der i medhold av lov av 8 august 1924 om kvalitetskontroll med visse landbruksvarer

*) Bekjentgj. 25 april i Lovtid. 1ste avd. nr. 19.

utferdiges nedenstående regler om innførsel, til- 23 april.
virkning og merkning av ost og mysost.

A. Ost.

§ 1. Efter innholdet av fett deles ost i følgende 4 grupper:

1. Helfetost, når den inneholder minst 45 pct. tørrstoff-fett, (pct. fett i tørrstoffet).
2. Halvfetost, når den inneholder minst 30 pct. tørrstoff-fett.
3. Kvartfetost, når den inneholder minst 20 pct. tørrstoff-fett.
4. Magerost, når den inneholder mindre enn 20 pct. tørrstoff-fett.

§ 2. Nedennevnte ostesorter kan kun føres i handelen eller innføres til salg som

1. Helfetost: Schweizerost, ryfylkeost, cheddarost, camembertost, roquefortost og gorgonzolaost.
2. Helfetost og halvfetost: Goudaost og edamerost. For edamerost gjelder som undtagelse at også tre-kvart-fetost med minsteinnhold 40 pct. tørrstoff-fett godkjennes.
3. Halvfet-, kvartfet- og magerost: Nøkkelost.
4. Magerost: Skummet melkost, gammelost og ost laget av gjæret eller opmalt ostemasse som pultost, appetittost, klosterost, etc.

§ 3. Ost, som efter sin art eller fremstilling ikke kan henføres til ovennevnte ostesorter, kan føres i handelen under andre spesielle navn, som dog må være godkjent av Landbruksdepartementet. De skal innordnes under de i § 1 nevnte grupper både med hensyn til fettinnhold og hovedbenevnelse (helfetost, halvfetost o. s. v.).

Ingen art av ost må falholdes under benevnelser som kan fremkalle uriktige forestillinger om dens sammensetning, fettinnhold eller oprinnelse. Således må ordet fet, fett, fløte eller smør ikke inngå i benevnelsen for ost henhørende under § 1, gruppe 4.

§ 4. De ostesorter, som i henhold til §§ 2 og 3 kan føres i handelen som helfetost, halvfetost og kvartfetost, skal, når ikke annet uttrykkelig er bestemt (kfr. § 8), innen de føres i handelen med fiolett eller sort farve påstemples et merke, som angir den gruppe efter § 1, hvorunder osten hører.

Som merke benyttes:

For helfetost: en rund ring 20 cm. i diameter og 15 mm. bred anbragt på ostens ene plane flate. Inne i ringen anbringes i 4 cm.s høide bokstavet og tallet F. 45, samt det nummer som efter §§ 7—9 er tildelt produsenten eller importøren. Dette nummer skal ha en høide av minst 2,5 cm.

23 april. Den trekvartfete edamerost merkes med bokstavet og tallet F. 40.

For halvfetost: en ring som for helfetost bestemt. I ringen anbringes H. 30, samt produsentens eller importørens nummer i samme høide som nevnt for helfetost.

For kvartfetost: en ring som for helfetost bestemt. I ringen anbringes K. 20 samt produsentens eller importørens nummer i samme høide som nevnt for helfetost.

Videre skal for all ost av norsk produksjon henhørende under ovenstående stemplingspliktige grupper ordet «Norsk ost» anbringes inne i ringen over bokstav- og tallmerket. Ordet skal ha en høide av 1,5 cm.

Har osten mindre diameter enn 25 cm., kan ringen sløifes, og høiden av bokstav- og tallmerket kan forminskes til 2,5 cm. og høiden av de tall som angir produsentens eller importørens nummer kan forminskes til 2 cm. Ordet «norsk ost» forminskes til 1 cm. høide og settes på samme måte over bokstav- og tallmerket. Har osten mindre diameter enn 10 cm. kan merket ytterligere forminskes til 5 mm. høide og nummer og ordet «norsk ost» eller «utenlandsk ost» forminskes i samme forhold.

For de bløte ostesorter, som ikke kan merkes direkte på osten, anbringes merket på kassen eller dunken, når osten forhandles i løs vekt eller på pakken eller esken, når den frembys i sådan emballage.

Magerost kreves ikke merket, men produsenter som vil garantere denne med minst 10 pct. tørrstoff-fett kan på samme måte som for helfet ost bestemt merke den med bokstav- og tallmerket M. 10 samt produsentens nummer.

Foruten det her nevnte kvalitetsmerke og nummer kan produsenten på ostens annen side anbringe sitt navn og adresse samt varemerke. Dette må ikke kunne gi misvisende forestilling om ostens art, kvalitet eller oprinnelse.

B. Mysost.

§ 5. Mysost skal efter dens art og fettinnhold føres i handelen under følgende grupper:

1. Helfet geitmysost når den er fremstillet av ublandet geitmelk og inneholder minst 30 pct. tørrstoff-fett.
2. Halvfet geitmysost, når den er fremstillet av ublandet geitmelk og inneholder minst 20 pct. tørrstoff-fett.
3. Blandet geitmysost, når den er fremstillet av en blanding av kumelk, og minst 10 pct. geitmelk og inneholder minst 30 pct. tørrstoff-fett.
4. Helfet fløtemysost, når den er fremstillet av kumelk og inneholder minst 30 pct. tørrstoff-fett.

5. Halvfet fløtemysost, når den inneholder minst 20 pct. tørrstoff-fett. 23 april.
6. Mysost, når den inneholder mindre enn 20 pct. tørrstoff-fett.

Ingen art av mysost må falholdes under benevnelser som kan fremkalle uriktige forestillinger om dens sammensetning, fettinnhold eller oprinnelse. Således må ordet fet, fett, fløte eller smør ikke inngå i benevnelsen for mysost henhørende under gruppe 6, og ordet geit må kun forekomme i benevnelser for mysost henhørende under gruppe 1, 2 og 3. For mysost henhørende under gruppe 3 må ordet «geit» kun anvendes i forbindelse med ordet «blandet».

§ 6. Geitmysost, blandet geitmysost, helfet fløtemysost og halvfet fløtemysost skal innen den føres i handelen stemples på ostens ene langside i ostens hele lengde med følgende merke foruten produsentens nummer efter §§ 7 og 8.

Helfet geitmysost	F. G. 30	F. G. 30	F. G. 30
Halvfet geitmysost	H. G. 20	H. G. 20	H. G. 20
Blandet geitmysost	B. G. 30	B. G. 30	B. G. 30
Helfet fløtemysost	F. 30	F. 30	F. 30
Halvfet fløtemysost....	H. 20	H. 20	H. 20

Merket skal ha en høide av 2,5 cm. og nummeret en høide av minst 2 cm.

På mysostens motstående side eller ene endeflate kan påstemples produsentens navn og adresse, samt varemerke, således som i § 4 for ost bestemt.

Mysost henhørende under § 5 gruppe 6 stemples ikke.

C. Almindelige bestemmelser.

§ 7. Meierier, meieriforpaktere, melkeopkjøpere og meierieiere — derunder gård- og setereiere, hvis drift har karakter av meieri — som tilvirker stemplingspliktig ost og mysost for salg, skal melde dette til Landbruksdepartementet for innregistrering. De tildeles derefter et nummer, som skal anbringes på deres salgsvare av ost og mysost samtidig med merket efter §§ 4 og 6. På ost anbringes nummeret inne i ringen under det bestemte bokstav- og tallmerke. På mysost anbringes nummeret under bokstav- og tallmerkene.

Produsenter av hel- og halvfet geitmysost og av blandet geitmysost plikter å føre protokoll over mengden av innveiet geit- og kumelk og mengden av produsert og stemplet geitmysost og av blandet geitmysost. Disse protokoller skal til enhver tid være tilgjengelige for kontrollen.

Mysost fremstillet ved innblanding av innkjøpt geitmysost kan ikke stemples eller falholdes som blandet geitmysost

23 april. eller under navn, hvori inngår ordet geit. Dog vil produsenter av blandet geitmysost som i minst halvparten av den årlige driftstid har tilstrekkelig geitmelk for produksjonen på ansøkning til Landbruksdepartementet kunne gis tillatelse til å benytte innkjøpt stemplet, helfet geitmysost for supplering av geitmelken i den øvrige driftstid.

§ 8. Gård- og setereiere hvis drift ikke har karakter av meieri, har ikke stemplingsplikt, men kan om de ønsker å merke sin ost eller mysost efter disse regler gis adgang dertil efter ansøkning til Landbruksdepartementet og tildeles da nummer. Merkning i henhold til disse regler må kun skje i forbindelse med tildelt nummer. Gårdbrukere som i henhold til erholdt tillatelse stempler sin ost eller mysost, er ansvarlige for at osten inneholder hvad stemplet angir.

Gårdbrukere som har fått tillatelse til å stemple sin produksjon av blandet geitmysost, må finne sig i å la sitt geithold i forhold til antallet av kuer kontrollere.

§ 9. Importører av stemplingspliktig ost skal melde sig til Landbruksdepartementet for tildeling av nummer således som i § 7 nevnt.

Importert ost behøver ikke omstemples her, såfremt den er tilvirket i og importert fra et land med hos oss godkjent ostekontroll, og osten er forsynt med vedkommende lands offisielle ostemerke, hvorav tydelig må fremgå ostens minsteinnhold av tørrstoff-fett samt produksjonslandet. Er osten fra vedkommende ostesorts hjemland, f. eks. goudaost fra Holland og roquefortost fra Frankrike, kan produksjonslandets navn være utelatt.

Er den importerte ost ikke forsynt med godkjent stempel eller ufullstendig merket eller den skriver sig fra et land uten godkjent ostekontroll, skal osten av importøren straks efter at den er ankommet og i alle tilfelle innen den frembys til salg, forsynes med det for vedkommende ostesort i henhold til § 4 bestemte merke samt det importøren tildelte nummer således som i § 7 nevnt. Over merket, men inne i ringen anbringes i samme høide som i § 4 for norsk ost bestemt ordet «Utenlandsk ost».

Importøren er ansvarlig for at den importerte ost med hensyn til fettinnhold svarer til hvad den utgis for og for øvrig er overensstemmende med disse regler. Er den importerte ost vokset eller kan den av andre grunner vanskelig stemples på vanlig måte skal merket brennes inn i osten.

§ 10. Enhver som kjøper stemplingspliktig ost og mysost for videre forhandling, er pliktig å påse at varen er lovlig merket. Stemplingspliktig ost og mysost kan ikke lovlig selges uten å være merket på den måte som er fastsatt i disse

regler. Den som selger stemplingspliktig, men ustemplet ost og mysost, pådrar sig samme straffansvar som produsent eller importør som ikke efterkommer stemplingsplikten. 23 april.

§ 11. De i nærværende regler fastsatte merker skal også anvendes for ost og mysost, som eksporteres. Foregår eksporten til land, som selv har merkningsregler, kan Landbruksdepartementet tillate at osten gis det fettinnhold som måtte kreves og merkes således som av importlandet for utenlandsk ost måtte være bestemt.

§ 12. De her foretatte forandringer i de under 28 juli 1921 vedtatte regler trer for importørenes vedkommende i kraft fra 1 juni 1925. For den innenlandske produksjon forutsettes forandringene gjennemført efterhvert og trer i sin helhet i kraft fra 1 oktober 1925.

De ved kongelig resolusjon 28 juli 1921 utferdigede regler opheves fra den tid nærværende bestemmelser trer i kraft.

§ 13. Overtredelse av disse regler straffes med bøter.

Kongelig resolusjon *) om skogvedtekter for Torpa herred, Opland fylke. 23 april.

Kongelig resolusjon **) om innskrenkende bestemmelser for erhvervsmessig befordring av personer med motorvogn uten fast rute på veien Ose—Berdals bro i Setesdal. 23 april.

Kongelig resolusjon, hvorved bestemmes: 23 april.

1. I henhold til § 29 i lov om offentlige tjenestemenn av 15 februar 1918 utferdiges for de under tjenestemannsloven hørende tjenestemenn ved inspektoratet for arbeidsformidling og arbeidsledighetsforsikring reglement overensstemmende med et fremlagt utkast.
2. Departementet for Sociale Saker bemyndiges til å foreta de forandringer eller tilføielser vedkommende dette reglement som i fremtiden måtte finnes påkrevet.

Det i post 1 omhandlede reglement er sålydende:

§ 1. Nærværende reglement omfatter sekretærer og assistenter ved Statens Inspektorat for Arbeidsformidling og Arbeidsledighetsforsikring og med disse likestillet personale, forsåvidt de inngår under tjenestemannslovens bestemmelser.

§ 2. Ved oprettelse av ny stilling ved inspektoratet eller ved ledighet i eldre stilling blir det i hvert enkelt tilfelle å avgjøre av Socialdepartementet — efter innstilling av inspektø-

*) Bekjentgj. 25 april i Lovtid. 1ste avd. nr. 19, hvor skogvedtektene er inntatt.

**) Bekjentgj. 25 april i Lovtid. 1ste avd. nr. 19.

23 april. ren — om stillingen skal besettes ved oprykning eller efter almindelig konkurranse. I sistnevnte tilfelle blir ledigheten offentlig kunngjort på vanlig måte. Eventuell oprykning skjer under fortrinsvis hensyn til vedkommendes dyktighet og øvrige kvalifikasjoner.

§ 3. Stillingene besettes av Socialdepartementet efter innstilling av inspektøren som har å bringe i forslag minst 2 av ansøkerne til hver enkelt stilling.

§ 4. I ansettelsesbrevet skal stå, at vedkommende tjenestemann ansettes på de vilkår som er nevnt i lov nr. 1 av 15 februar 1918 om offentlige tjenestemenn og i nærværende reglement — med de forandringer som senere måtte bli fastsatt — og med de forpliktelser som fremgår av lov av 28 juli 1921 om pensjonsordning for Statens tjenestemenn og lov nr. 3 av 14 mai 1917 om aldersgrenser for offentlige tjenestemenn, med mulige senere forandringer.

§ 5. Forsåvidt der overensstemmende med tjenestemannslovens § 16 treffes bestemmelse om oprettelse av tjenestemannsutvalg for inspektoratets personale gir Socialdepartementet de bestemmelser som omhandles i lovens § 18, punktene 2 og 3.

§ 6. Ved beregning av tjenestetiden efter tjenestemannsmannslovens § 19 kommer i betraktning all sammenhengende tjeneste ved inspektoratet efter fast ansettelse. Socialdepartementet avgjør — efterat uttalelse fra inspektøren er innhentet — hvorvidt der i tilfelle opsigelse efter nevnte paragraf skal tas hensyn til annen statstjeneste.

§ 7. Ved beregning av tjenestetiden efter tjenestemannslovens § 20 tas hensyn til all sammenhengende tjeneste som statstjenestemann.

§ 8. Opsis en tjenestemann ved inspektoratet efter tjenestemannslovens § 19, kan han innanke opsigelsen for Kongen. Anken fremsettes av tjenestemannen skriftlig for inspektøren. Er anken ikke avgjort innen opsigelsesfristens utløp, vedblir tjenestemannen i sin stilling inntil avgjørelsen.

§ 9. Ved anke over ordensstraff efter tjenestemannslovens § 21 og over avskjed efter lovens § 24 gjelder med hensyn til ankemyndighet og ankens fremsettelse de bestemmelser, som er fastsatt i nærværende reglements § 8.

Anken må fremsettes innen 14 dager, efterat ordensstraffen eller avskjeden er tjenestemannen meddelt.

§ 10. Ved anke over pålegg, som efter tjenestemannslovens § 27 er gitt en tjenestemann om å bli stående i tjenesten også efter opsigelsesfristens utløp, gjelder med hensyn til ankemyndighet og ankens fremsettelse de bestemmelser, som er fastsatt i nærværende reglements § 8.

Ankemyndighetens avgjørelse må treffes innen 1 måned efter ankens fremsettelse. 23 april.

Kongelig resolusjon, hvorved der i henhold til § 1 i lov om behandling av forsømte barn av 6 juni 1896 meddeles stadfestelse på et fremlagt utkast til plan for sykepleierskene Johanne Gunderud og Dagmar Kaurins barnehjem, benevnt Ullerud barnehjem, i Frogn herred, Akershus fylke. 23 april.

Kongelig resolusjon, hvorved bestemmes, at Høiesteretts justitiarius og assessorer under rettsmøtene skal bære en embedsdrakt bestående av en dommerkappe hvis utstyr m. v. fastsettes av Justisdepartementet. 23 april.

Kongelig resolusjon, hvorved Skiensfjordens Kreditbank tillates midlertidig — med et par forbehold — dog ikke utover 1 oktober 1925, å la driften hvile i Åmdals Kobberverks gruber i Mo herred, Telemark fylke. Herved bortfaller ikke nødvendigheten av frist efter bergverksloven. 23 april.

Kongelig resolusjon, hvorved Handelsdepartementet bemyndiges til å fastsette de takster og gebyrer m. v. — med undtagelse av portoen for brevpostforsendelser til utlandet — som omhandles i den verdenspostkonvensjon og de postoverenskomster og reglementer som blev vedtatt på verdenspostkongressen i Stockholm den 28 august 1924 *), og til å treffe avgjørelse om det norske postvesens stilling til forskjellige fakultative bestemmelser i de nevnte postavtaler. 23 april.

Kongelig resolusjon, hvorved bestemmes: 23 april.

De i gjenpart fremlagte overenskomster **), nemlig:

1. Overenskomst angående telefon- og telegraftrafikken mellem Norge og Sverige.
2. Overenskomst angående telefon- og telegraftrafikken mellem Norge og Danmark, og
3. Overenskomst angående telefon- og telegraftrafikken mellem Norge og Danmark gjennem Sverige

avsluttet mellem Det norske telegrafstyre, Den svenske telegrafstyrelse og Det danske Generaldirektorat for Telegrafvesenet i oktober 1924 som gjeldende fra 1 januer 1924, godkjennes for Norges vedkommende.

Skrivelse ***) fra Justisdepartementet om vedtekter for salg av tobakk til barn i Nannestad herred. 23 april.

*) Se »Overenskomster« for 1925 nr. 7 s. 135 flg.
**) Se »Overenskomster« for 1925 nr. 6 s. 101 flg.
***) Bekjentgj. 2 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 20, hvor vedtektene er inntatt.

23 april. **Skrivelse** *) fra Justisdepartementet om endringer i politivedtektene for Stavanger.

23 april. **Skrivelse** **) fra Justisdepartementet om nye politivedtekter for Mandal.

24 april. **Skrivelse** **) fra Justisdepartementet om politivedtekter for Hemsedal herred.

24 april. **Skrivelse** fra Finansdepartementet til fylkesmannen i Sør-Trøndelag fylke, angående anke fra en gårdbruker over, at han ved ligningen var behandlet, som om han ikke hadde inngitt selvangivelse og næringsopgave, uaktet han i en skrivelse til ligningsnevnden hadde henvist til sin selvangivelse og næringsopgave for et tidligere år og erklært sig villig til å betale skatt efter de samme ansettelser.

Departementet uttaler at en sådan skrivelse som omhandlet ikke antas å kunne tre istedenfor selvangivelse og næringsopgave. Nevndens avgjørelse av spørsmålet antas derfor å være riktig.

25 april. **Skrivelse** ***) fra Justisdepartementet om regler for bruk av Askim torv.

25 april. **Skrivelse** †) fra Justisdepartementet om vedtekter for salg av tobakk til barn i Lardal herred.

27 april. **Skrivelse** fra Finansdepartementet til Bergens justiskontor hvori departementet slutter sig til en av Justisdepartementet under 16 s. m. avgitt uttalelse om, at der ikke bør beregnes gebyr i henhold til sportelloven for de utsettelser av en sak som retten meddeler ex officio, jfr. skrivelse i Lovtidende av 29 juni 1905.

29 april. **Skrivelse** fra Justisdepartementet til Tolldepartementet hvori meddeles, at Justisdepartementet i medhold av Regjeringens resolusjon av 4 januar 1922 ††) om regler for bruk av skytevåben ombord i tollopsynsskibet «Bell» har bestemt at de ved nevnte resolusjon fastsatte regler også skal gjelde for bruk av skytevåben ombord på tollkrysseren «Kjell».

---

*) Bekjentgj. 2 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 20, hvor forandringene er anført.

**) Bekjentgj. 2 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 20, hvor politivedtektene er inntatt.

***) Bekjentgj. 2 mai i lovtid. 1ste avd. nr. 20, hvor reglene er inntatt.

†) Bekjentgj. 2 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 20, hvor vedtektene er indtatt.

††) Inntatt i Lovtid. 2nen avd. for **1924** s. 551—552.

Skrivelse fra Socialdepartementet til Statens Pensjons- 29 april.
kasse hvori meddeles, at departementet samtykker i at kassen opstiller følgende almindelige regel for behandlingen av saker angående regjeringsmedlemmers innskuddsplikt m. v. efter penjonslovens § 2, 2, annet ledd:

Bestemmelsen i lov om Statens Pensjonskasse av 28 juli 1921, § 2, 2, annet ledd, angående regjeringsmedlemmers forhold til pensjonskassen medfører ikke innskuddsplikt utover den for den tidligere stilling gjeldende aldersgrense, medmindre der ved utnevnelsen til medlem av regjeringen er tatt forbehold om, at den tidligere innehatte stilling skal holdes åpen, i hvilket tilfelle innskuddsplikten vedvarer så lenge dette forbehold fremdeles er gjeldende.

Ved innskuddspliktens ophør begynner pensjonen å løpe.

Skrivelse *) fra Telegrafstyret, hvori meddeles under hen- 29 april.
visning til kongelig resolusjon av 3 april 1925 om innførsel av radiomateriell, at de i resolusjonens punkt 3 nevnte forskrifter av telegrafdirektøren er fastsatt således:

Forskrifter for innførsel av avgiftspliktig radiomateriell.

1. Autoriserte radioforhandlere som driver import av større betydning kan av telegrafstyret meddeles en generell tillatelse til over bestemt tollsted å innføre radiomateriell i ubeskattet stand mot plikt til regnskapsmessig å redegjøre for materiellet, uten å innhente særskilt tillatelse for hver gang.

   Liste over disse forhandlere tilstilles Tollvesenet på vedkommende tollsteder.
2. Andre forhandlere (herunder også agenter) som vil innføre avgiftspliktig radiomateriell må for hvert enkelt tilfelle skriftlig melde dette til avgiftsinspektøren for tobakk-, chokolade- og sukkervarebeskatningen, Oslo, som har telegrafdirektørens bemyndigelse til å meddele importtillatelse. Faktura over varepartiet samt rekvisisjon på de nødvendige stempelmerker til påsetning på materiellet vedlegges. Rekvisisjonen bør ledsages av kontanter.

   Når forhandlerne (herunder også agentene) er autorisert som radioforhandlere, vil de få avgiftsinspektørens bekreftelse for at materiellet tillates innført.

   Denne bekreftelse må forevises på tollboden før materiellet kan utleveres.

*) Bekjentgj. 2 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 20.

29 april. 3. Privatpersoner som vil innføre avgiftspliktig radiomateriell til eget bruk, må for hvert enkelt tilfelle skriftlig melde dette til avgiftsinspektøren, idet faktura over materiellet og rekvisisjon på de nødvendige stempelmerker samt kringkastingbevis vedlegges. Avgiftsbeløpet må medfølge i kontanter.

Avgiftsinspektøren vil da bekrefte at materiellet tillates innført.

Denne bekreftelse må forevises på tollboden før materiellet kan utleveres.

1 mai. **Lov** *) [1]) um å setja i verk visse fyresegner i Aust-Grønlandsavtala frå 9 juli 1924.

§ 1. Um jakt, veiding og fiske og um retten til å leggja under seg grunn på Aust-Grønland gjeld fyresegnene i art. 3, fyrste leden og art. 4, jfr. art. 6 i den avtala som Noreg og Danmark gjorde um Aust-Grønland 9 juli 1924. [2])

§ 2. Kongen fær fullmakt til å gjeva nærare fyresegner um jakt, veiding og fiske til å hindra at sjeldsynte eller nyttige dyreslag vert avøydde eller til å halda uppe eller reisa uppatt sovoren dyresetnad.

Brot på desse fyresegnene vert straffa med bøter eller fengsel i upptil 3 månader.

1 mai. **Kongelig resolusjon** *) om ophevelse av kongelig resolusjon av 21 mars 1919 om erhvervelse av fast eiendom i fiskeridistriktene forsåvidt angår Ålesund, Borgund, Rovde, Haram, Molde, Aure og Stemshaug kommuner i Møre fylke.

1 mai. **Kongelig resolusjon** *) om forandring i vareavgiftsreglementet for Oslo.

1 mai. **Kongelig resolusjon** *) om forandringer i byggetakstene for Holmestrand.

1 mai. **Kongelig resolusjon** *) om opkrevning i uthavnen Kvinesdal av bryggepenger, oplagsavgift og tonnageavgift.

1 mai. **Kongelig resolusjon** *) om fredning av elg innen Aust-Agder fylke.

1 mai. **Kongelig resolusjon** *) om innskrenkende bestemmelser for erhvervsmessig befordring av personer

*) Bekjentgj. 2 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 20.

[1]) St.besl. 22 april. Se Ot. prp. nr. 27. Innst. O. nr. 34. St.tid., forh. i Ot. s. 133—135; i Lt. s. 60.

[2]) Se »Overenskomster« nr. 5 for 1924 (s. 80 flg.).

med motorvogn uten fast rute på veistrekningen Stenkjær—Namsos m. v. 1 mai.

Kongelig resolusjon *), hvorved Finans- og Tolldepartementet bemyndiges til å treffe avgjørelse i følgende saker vedkommende lov av 4 juli 1924 om sparebanker: 1 mai.

1. Godkjennelse av vedtekter, — lovens § 8, 1ste og 2net ledd;
2. Godkjennelse av forandringer i vedtekter, — lovens § 10, siste ledd;
3. Spørsmål om samtykke til, at en sparebank utøver virksomhet ved avdelingskontor eller filial på annet sted enn i den kommune hvor sparebanken har sitt sæte, — lovens § 8, siste ledd;
4. Godkjennelse av beslutning om at en sparebank overdras til eller sammensluttes med en annen sparebank, — lovens § 57.

Kongelig resolusjon, hvorved bestemmes, at det ulønte konsulat i Sao Paolo de Loanda skal nedlegges og det ulønte vicekonsulat i Benguela omdannes til ulønt konsulat med distrikt omfattende kolonien Angola. 1 mai.

Kongelig resolusjon, hvorved bestemmes, at det ulønte konsulat i Libreville skal nedlegges, og det ulønte vicekonsulat i Port Gantil omdannes til ulønt konsulat med distrikt omfattende kolonien Gabon. 1 mai.

Kongelig resolusjon, hvorved en på H. Aschehoug & Co.s forlag i 1925 utgitt bok: Sylfest Muldal, Kristendomskunnskap for barneskolen, godkjennes som lærebok i kristendomskunnskap i folkeskolen. 1 mai.

Kongelig resolusjon, hvorved bestemmes, at efternevnte bestemmelser i den ved kongelig resolusjon av 23 mars 1909 utferdigede instruks for Regjeringen herefter skal lyde som følger: 1 mai.

§ 4.

1. I enhver sak, som forelegges enten Kongen eller den efter grunnloven innsatte Midlertidige Regjering til avgjørelse, har den foredragende statsråd nøiaktig å fremstille sakens beskaffenhet tillikemed de vesentligste omstendigheter, som bør komme i betraktning ved dens avgjørelse, samt å fremsette bestemt innstilling om, hvad der efter hans formening bør besluttes i saken.

*) Bekjentgj. 2 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 20.

1 mai.

2. Den foredragende statsråd bør som regel ha med sig i statsrådet en referatliste over de saker, som skal foredras, samt så mange avskrifter av listen, som til bruk under saksbehandlingen i statsrådet anses nødvendig. Han avmerker på stedet i sin referatliste de saker, som er avgjort.
3. Hvad her er bestemt om departementsforedrag skal også gjelde innstillinger, som undtagelsesvis ikke støtter sig til et sådant, men utgår fra det samlede statsråd. Sådanne innstillinger likesom dissenterende vota blir å innføre eller innhefte i en særskilt referatprotokoll for Statssekretariatet, når de er av det omfang, at de ikke uten ulempe kan inntas i de almindelige statsrådsprotokoller.
4. Statssekretæren har til sådan tid og på sådan måte, som Statsrådets formann bestemmer, å fremlegge protokoll over de i statsråd avgjorte saker. Protokollen føres særskilt for hvert statsråd. Ethvert medlem av statsrådet kan kreve protokollen oplest eller på annen måte forvisse sig om, at det, Statssekretæren har innført, er overensstemmende med, hvad der i statsråd er besluttet. Statssekretæren paraferer protokollen og er dermed ansvarlig for, at den er overensstemmende med de av Kongen eller den Midlertidige Regjering fattede beslutninger.
5. Dissenterende vota er det den eller de dissenterendes plikt å formulere til protokollen.
6. Statsrådsprotokollen underskrives av de medlemmer av Statsrådet som har deltatt i forhandlingene eller beslutningene, og forelegges derefter Kongen til underskrift, når beslutningene er fattet av ham.
7. Over de diplomatiske saker og militære kommandosaker, som i statsrådet besluttes hemmeligholdt, føres særskilte statsrådsprotokoller.
8. Ethvert departementsforedrag bør snarest mulig innføres eller, forsåvidt det er trykt, innheftes i vedkommende departements referatprotokoll.

§ 7.

1. Statssekretæren opbevarer rikets segl og er ansvarlig for, at det ikke uten behørig bemyndigelse blir påtrykt noget dokument. Han har å utferdige og parafere alle saker, bestallinger m. v., som underskrives av Kongen eller av den Midlertidige Regjering, samt å innestå for, at disse akter m. v. er i overensstemmelse med de falne resolusjoner eller de lovbestemmelser, efter hvilke dokumentene er utferdiget.
2. Fremdeles påligger det Statssekretæren som chef for Statssekretariatet:

a) Å opbevare de protokoller, som omhandles i § 4, nr. 3 —7. De almindelige statsrådsprotokoller skal han la innbinde i kronologisk orden og oversende til Stortinget. De hemmelige statsrådsprotokoller over diplomatiske saker og militære kommandosaker skal forbli under Statssekretærens personlige forvaring, inntil de kan sendes til den ved grunnlovens § 75 f. anordnede særlige komite av Odelstinget. 1 mai.

b) Å motta og åpne alle innløpende saker, forsåvidt de ikke har utskrift til et bestemt departement, og oversende dem til rette vedkommende.

c) Å påse, at alt stoff, som skal tas inn i Lovtidendens første avdeling, snarest mulig føres inn av tidendens redaktør.

d) Å la føre fornødne journaler og fortegnelser over de ekspedisjoner ag akter, som passerer Statssekretariatet eller der utferdiges, samt kopibok for utgående brev.

e) Å avgi til ethvert departement, ethvert for sitt vedkommende meddelelse om de beslutninger, som er fattet av Kongen eller den Midlertidige Regjering, samt, såfremt beslutningen avviker fra vedkommende departements innstilling, grunner for den trufne avgjørelse overensstemmende med hvad der i så henseende er tilført statsrådsprotokollen.

f) Å påse, at Statssekretariatets tjenestemenn nøie overholder sine plikter så vel med hensyn til tjenesten som like overfor almenheten.

Kongelig resolusjon, hvorved i henhold til lov om fattigvesenet av 19 mai 1900 § 42 bestemmes, at det særskilte fattigvesen ved A/S Sanne og Solli bruk i Tune og Rolvsøy herreder opheves fra 1 juli 1925 og at den mellem eieren av Holleby gods i Tune og Tune herredsstyre overensstemmende med herredsstyrets beslutning av 5 mars 1925 trufne avtale om ophevelse av godsets fattigvesen fra samme tidspunkt, stadfestes. 1 mai.

Kongelig resolusjon, hvorved bestemmes: 1 mai.

1. Det pålegges den forrettende tollkasserer i Porsgrund å opkreve den av Porsgrund bystyre besluttede avgift til Porsgrund havnekasse efter lov om havne- og ringevesenet m. v. av 10 juli 1894 § 29 forsåvidt avgiften blir å erlegge av fartøier som går i utenriksk fart.
2. Han oppebærer derfor en godtgjørelse av 4 pct. av det opkrevede beløp til og med kr. 4 000,00 årlig, 2 pct. av be-

1 mai. løp over kr. 4 000,00 — til og med kr. 40 000,00 — og 1 pct. av det overskytende.

1 mai. **Skrivelse***) fra Landbruksdepartementet om adgang til å drepe streifende hund i Greipstad herred, Vest-Agder fylke.

2 mai. **Stadfestelse** — meddelt av Socialdepartementet — på det av skibsreder G. C. Brøvig ved gavebrev av 8 september 1920 oprettede «Skibsreder G. C. Brøvigs og hustru Andrea Brøvigs sjømannslegat» for trengende sjømenn, hjemmehørende i Farsund og omegn, m. fl.

2 mai. **Skrivelse** **) fra Justisdepartementet om vedtekter for salg av tobakk til barn i Ål herred.

2 mai. **Skrivelse** *) fra Arbeidsdepartementet angående hastighetsbestemmelser for motorvognkjøring i Porsgrund.

5 mai. **Skrivelse*****) fra Hovedstyret for Vassdrags- og Elektrisitetsvesenet om statutter for Selbuvasdragets fellesfløtningsforening.

5 mai. **Skrivelse** †) fra Hovedstyret for Vassdrags- og Elektrisitetsvesenet om foranstaltninger til forebyggelse av forurensning av Mandals- og Audnedalselvens vassdrag i Vest-Agder fylke.

5 mai. **Skrivelse** fra Poststyret, hvori meddeles, at i henhold til skrivelse fra Utenriksdepartementet av 24 f. m. har den Alaoutiske Stat tiltrådt den i Madrid den 30 november 1920 avsluttede hovedpostkonvensjon. verdibrevsoverenskomst, postpakkekonvensjon og postanvisningsoverenskomst.

Den nye stat skal behandles på samme betingelser med hensyn til anvendelsen av art. 24, 28 og 29 i hovedkonvensjonen og art. XXXVII i dens ekspedisjonsreglement som Syria og Store Libanon, jfr. skrivelse ††) herfra av 17 mars f. å.

Tiltredelsen gjelder fra 3 april d. å.

---

*) Bekjentgj. 11 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 21.
**) Bekjentgj. 11 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 21, hvor vedtektene er inntatt.
***) Bekjentgj. 11 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 21, hvor statuttene er inntatt.
†) Bekjentgj. 11 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 21, hvor de omhandlede foranstaltninger er anført.
††) Inntatt i »Overenskomster« nr. 1 for 1924 s. 18.

Skrivelse *) fra Socialdepartementet om forandring av § 1 i lukningsvedtekten for Søndre Høland herred. 6 mai.

Meddelelse om, at i henhold til skrivelse fra Telegrafstyret av 29 april d. å. er militærvesenet fritatt for avgift for radiomateriell, der innføres til tjenstlig bruk **). 7 mai.

Skrivelse ***) fra Arbeidsdepartementet om tilleggsbestemmelser til bygningsloven for Mo. 7 mai.

Skrivelse fra Finansdepartementet til Statsrevisjonen hvori meddeles, at departementet antar at der for tinglesning av påtegning på tidligere tinglest kartforretning blir å beregne gebyr efter sportellovens § 51, 1ste ledd, hvis påtegningen kun inneholder en forandring, rettelse el. lign. i den tidligere avholdte forretning. 7 mai.

Angår derimot påtegningen et areal som ikke skulde vært medtatt i nevnte forretning og der således må anses å være avholdt 2 selvstendige forretninger antas gebyret å burde beregnes efter § 48.

Midlertidig lov †) [1]) om forbud mot visse personers adgang til fjøs og stall m. v. 8 mai.

§ 1. Person, som ikke i de sist forløpne 3 måneder uavbrutt har opholdt sig her i riket, forbys adgang til rum, der anvendes som fjøs eller stall for hest, storfe, småfe eller gris eller som opbevaringssted for fôr eller strøelse for sådanne dyr.

§ 2. Det skal likeledes være den, som rår over sådant rum, forbudt å gi person, som inngår under bestemmelsen i § 1, adgang til det.

§ 3. Landbruksdepartementet er bemyndiget til å dispensere fra disse bestemmelser på vilkår, som departementet nærmere bestemmer, samt til å gi almindelig dispensasjon for personer fra visse fremmede riker eller del derav.

§ 4. Overtredelse av bestemmelsene i § 1 eller § 2 og av de bestemmelser, som departementet har fastsatt i medhold av § 3, er belagt med straff.

§ 5. Utlending, som kommer til riket og hvis hensikt antas

*) Bekjentgj. 11 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 21, hvor § 1 i endret lydelse er inntatt.
**) Jfr. kongelig resolusjon av 3 april 1925 (s. 103).
***) Bekjentgj. 11 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 21, hvor tilleggsbestemmelsene er inntatt.
†) Bekjentgj. 11 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 21.
[1]) St.besl. 4 mai. Se Ot. prp. nr. 13. Innst. O. nr. 37. St.tid., forh. i Ot. s. 137—139; i Lt. s. 60—61i

8 mai. å være å ta ansettelse eller søke arbeide som landarbeider eller hvis virksomhet antas å medføre pass eller opkjøp av husdyr, kan nektes adgang til riket.

Justisdepartementet bemyndiges til å utferdige nærmere bestemmelse herom.

§ 6. Denne lov trer i kraft straks.

Den provisoriske anordning av 11 desember 1924 om forbud mot visse personers adgang til fjøs og stall m. v. opheves.

8 mai. **Kongelig resolusjon,** hvorved Justis- og Politidepartementet bemyndiges til inntil videre å treffe de avgjørelser som er tillagt Kongen i § 81 i lov om småbruk- og boliglån m. v. av 23 juli 1915 med tilleggslov av 7 juli 1922, dog således at avgjørelser som går ut på, at den ordinære maksimumsgrense for garantibeløpets størrelse ikke tillates forhøiet, fremdeles treffes av Kongen.

8 mai. **Kongelig resolusjon,** hvorved bestemmes:

I. Gnr. nr. 22, bnr. 1, Røstenskar, gnr. 23, bnr. 1—16, Skor, begge inklusive, og gnr. 24, bnr. 1—3, Solås, begge inklusive, av Øn sogn av Hyllestad prestegjeld i Bjørgvin bispedømme, overføres til Hyllestad hovedsogn i samme prestegjeld fra 1 juli 1925 å regne.

II. Kirke- og Undervisningsdepartementet bemyndiges til å treffe nærmere bestemmelser om den ved overføringen nødvendiggjorte regulering av vedkommende kirkesangeres inntekter.

8 mai. **Kongelig resolusjon** *) om helse- og tuberkuloseforskrifter for Sortland herred, Nordland fylke.

8 mai. **Kongelig resolusjon,** hvorved bestemmes, at Lavangen herred av Senja sorenskriveri fra 1 august 1925 blir overført fra Ibestad tinglag til Salangen tinglag.

8 mai. **Kongelig resolusjon,** hvorved de civile og geistlige inndelingsnavn Søndre Fron og Nordre Fron i Opland fylke endres til henholdsvis Sør-Fron og Nord-Fron.

8 mai. **Kongelig resolusjon.** 1. I henhold til § 29 i lov om offentlige tjenestemenn av 15 februar 1918 utferdiges for de under tjenstemannsloven hørende tjenestemenn ved ildsfarlighetsinspektørens kontor reglement overensstemmende med et fremlagt utkast. 2. Departementet for Sociale Saker bemyndiges til å foreta de foran-

*) Bekjentgj. 11 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 21, hvor helseforskriftene m. v. er inntatt.

dringer eller tilføielser vedkommende dette reglement som i fremtiden måtte finnes påkrevet. 8 mai.

Det i post 1 omhandlede reglement er sålydende:

§ 1. Nærværende reglement omfatter det underordnede kontorpersonale ved Ildsfarlighetsinspektørens kontor (tekniske assistenter, sekretærer, kontorassistenter og dermed likestilte funksjonærer, forsåvidt de inngår under tjenestemannslovens bestemmelser).

§ 2. De stillinger, som omfattes av nærværende reglement, blir — hvor ikke oprykning overensstemmende med § 5 finner sted — som regel å besette efter almindelig konkurranse i henhold til forutgått offentlig bekjentgjørelse om ledigheten. I bekjentgjørelsen blir eventuelle ansøkninger å kreve vedlagt lægeattest.

§ 3. Stillingene besettes av vedkommende departement efter en av inspektøren avgitt innstilling om inntil 3 av ansøkerne.

§ 4. I ansettelsesbrevet skal stå, at vedkommende tjenestemann ansettes på de vilkår, som er nevnt i lov nr. 1 av 15 februar 1918 om offentlige tjenestemenn og i nærværende reglement — med de forandringer, som senere måtte bli fastsatt — samt med de forpliktelser, som fremgår av lov om pensjonsordning for statens tjenestemenn av 28 juli 1921 og lov nr. 3 av 14 mai 1917 om aldersgrenser for offentlige tjenestemenn med mulige senere forandringer.

§ 5. Den ved lønnsregulativet hjemlede oprykning fra lavere til høiere lønningsklasse skjer under fortrinsvis hensyn til vedkommende tjenestemenns dyktighet og utdannelse. I oprykningstilfelle skal innstilling avgis av inspektøren.

§ 6. Forsåvidt der overensstemmende med tjenestemannslovens § 16 treffes bestemmelse om oprettelse av tjenestemannsutvalg for det ved kontoret ansatte underordnede kontorpersonale, gis de i lovens § 18, punktene 2 og 3, omhandlede bestemmelser av Socialdepartementet.

§ 7. Ved beregning av tjenestetiden efter tjenestemannslovens § 19 kommer i betraktning all sammenhengende tjeneste i lignende stilling i statstjenesten efter fast ansettelse.

Socialdepartementet er bemyndiget til i hvert enkelt forefallende tilfelle av opsigelse i henhold til nevnte paragraf i tjenestemannsloven å avgjøre, hvilken statstjeneste der ved tjenestetidens beregning skal tas hensyn til utenom tjeneste ved inspektørens kontor.

§ 8. Ved beregning av tjenestetiden efter tjenestemannslovens § 20 tas hensyn til all sammenhengende tjeneste som statstjenestemann.

8 mai. § 9. Opsis en tjenestemann ved inspektørens kontor efter tjenestemannslovens § 19, kan han innanke opsigelsen for Kongen. Anken fremsettes av tjenestemannen skriftlig for inspektøren. Er anken ikke avgjort innen opsigelsesfristens utløp, vedblir tjenestemannen i sin stilling inntil avgjørelsen.

§ 10. Ved anke over ordensstraff efter tjenestemannslovens § 21 og over avskjed efter lovens § 24 gjelder med hensyn til ankemyndighet og ankens fremsettelse de bestemmelser, som er fastsatt i nærværende reglements § 9.

Anken må fremsettes innen 14 dager, efterat ordensstraffen eller avskjeden er tjenestemannen meddelt.

§ 11. Ved anke over pålegg, som efter tjenestemannslovens § 27 er gitt en tjenestemann om å bli stående i tjenesten også efter opsigelsesfristens utløp, gjelder med hensyn til ankemyndighet og ankens fremsettelse de bestemmelser, som er fastsatt i nærværende reglements § 9.

Ankemyndighetens avgjørelse må treffes innen 1 måned efter ankens fremsettelse.

8 mai. **Kongelig resolusjon,** hvorved der i henhold til lov om offentlige tjenestemenn av 15 februar 1918, jfr. lov av 14 desember 1918, meddeles stadfestelse på nedennevnte reglementer for tjenestemenn ved Medisinalstyrelsens laboratorier og Statens Pleiehjem for Epileptikere:

I. Reglement for tjenestemenn ved Medisinalstyrelsens laboratorier.

§ 1. De stillinger, som går inn under tjenestemannsloven, besettes efter almindelig konkurranse. Bekjentgjørelse om ledighet skal innrykkes 1 gang i Norsk Kunngjørelsestidende og eventuelt i andre aviser med opgave over lønnsvilkår, innskuddsgrunnlag i Pensjonskassen og med en søknadsfrist av minst 14 dager.

Socialdepartementet kan i særlige tilfelle endre disse regler.

§ 2. Stillingene som laboratorienes styrer, medisinalkjemiker og statens epidemilæge besettes av Socialdepartementet efterat medisinaldirektøren har gitt innstilling om 3 av ansøkerne.

§ 3. Stillingen som: Laboratorieassistent, bokholder og kasserer besettes av Socialdepartementet, efterat styreren har gitt innstilling om 3 av ansøkerne.

§ 4. Ansettelsesretten for stillingene som: Teknisk assistent og som vaktmester henlegges til et ansettelsesråd bestående av styreren og medisinaldirektøren.

Ved besettelsen av den tekniske assistentstilling skal statens epidemilæge gi innstilling om 3 av ansøkerne. 8 mai.

I de i tjenestemannslovens § 2, nr. 3 og 4, omhandlede tilfelle blir saken å forelegge for Socialdepartementet.

§ 5. I ansettelsesbrevet skal stå, at tjenestemannen ansettes på de vilkår, som er nevnt i lov om offentlige tjenestemenn av 15 februar 1918 og i dette reglement — med de forandringer som senere måtte bli fastsatt — samt med plikt til å rette sig efter de til enhver tid for stillingen gjeldende instrukser og øvrige bestemmelser.

Forsåvidt angår innehaver av stilling, som er innlemmet i Statens Pensjonskasse, skal det stå i ansettelsesbrevet, at vedkommende ansettes med de rettigheter og plikter som følger av lover om Statens Pensjonskasse av 28 juli 1921 og om aldersgrenser for offentlige tjenestemenn av 14 mai 1917 med mulige senere forandringer.

Ellers kan Socialdepartementet fastsette ansettelsesbrevets innhold.

§ 6. Forsåvidt departementet i henhold til tjenestemannslovens § 16 bestemmer, at tjenestemannsutvalg skal oprettes, gis de i § 18, nr. 2 og 3, omhandlede bestemmelser om utvalgets sammentreden med representanter for tjenestegiveren likeledes av departementet.

§ 7. Ved beregning av tjenestetid efter tjenestemannslovens § 19 kommer i betraktning all sammenhengende tjenestetid ved Statens medisinale anstalter i stilling som går inn under tjenestemannsloven.

Departementet kan i de enkelte tilfelle avgjøre, hvorvidt der ved beregning av tjenestetiden skal tas hensyn til annen lignende tjeneste i andre grener av statstjenesten.

§ 8. Ved beregning av tjenestetid efter tjenestemannslovens § 20 tas hensyn til all sammenhengende tjenestetid som statstjenestemann.

§ 9. Tjenestemann som er opsagt i henhold til tjenestelovens § 19 kan — innen 14 dager efterat opsigelsen er ham meddelt — anke den inn for Kongen, hvis opsigelsen er ham meddelt av departementet. Er opsigelsen meddelt av ansettelsesrådet skjer anken til departementet.

Anken fremsettes av tjenestemannen skriftlig for den myndighet, som har opsagt ham. Er denne myndighet ansettelsesrådet, sendes saken ledsaget av rådets uttalelse uten ophold til departementet.

Er ankemyndighetens avgjørelse ikke truffet innen opsigelsesfristens utløp, vedblir tjenestemannen i sin stilling, inntil anken er avgjort.

8 mai. § 10. Ved anke over ordensstraff efter tjenestemannslovens § 21 og over avskjed efter lovens § 24 gjelder med hensyn til ankemyndighet, ankefrist og ankens fremsettelse det, som er bestemt i reglementets § 9.

§ 11. Ved anke over pålegg som i henhold til tjenestemannslovens § 27 er gitt tjenestemann om å bli stående i tjenesten også efter opsigelsesfristens utløp gjelder med hensyn til ankemyndighet og ankens fremsettelse det, som er bestemt i reglementets § 9.

Ankemyndighetens avgjørelse må treffes innen 1 måned efter ankens fremsettelse.

§ 12. Socialdepartementet bemyndiges til å foreta forandringer i og tillegg til dette reglement i den utstrekning, som er nevnt i tjenestemannslovens § 29.

II. Reglement for tjenestemenn ved Statens Pleiehjem for Epileptikere.

§ 1. De stillinger, som går inn under tjenestemannsloven, besettes efter almindelig konkurranse. Bekjentgjørelse om ledighet skal innrykkes 1 gang i Norsk Kunngjørelsestidende og eventuelt andre aviser med opgave over lønnsvilkår, innskuddsgrunnlag i Pensjonskassen og med en søknadsfrist av minst 14 dager.

Ansettelsesrådet kan dog bestemme, at stillingen som overpleier, sykepleiersker, kjøkkenchef og snekker i særlige tilfelle kan besettes uten forutgående bekjentgjørelse.

§ 2. Styreren ansettes av Socialdepartementet efterat tilsynskomiteen har gitt innstilling om 3 av ansøkerne.

§ 3. Ansettelsesretten for stillingene som husbestyrerinne, overpleier, sykepleiersker, kjøkkenchef og snekker henlegges til et ansettelsesråd som består av styreren og tilsynskomiteens formann. I det i tjenestemannslovens § 2, nr. 4 nevnte tilfelle blir saken å forelegge Socialdepartementet.

§ 4. I ansettelsesbrevet skal stå at tjenestemannen ansettes på de vilkår som er nevnt i lov av 15 februar 1918 om offentlige tjenestemenn og i dette reglement — med de forandringer som senere måtte bli fastsatt — samt med plikt til å rette sig efter de til enhver tid for stillingen gjeldende instrukser og øvrige bestemmelser.

Forsåvidt angår innehaver av stilling som er innlemmet i Statens Pensjonskasse, skal det stå i ansettelsesbrevet at vedkommende ansettes med de rettigheter og plikter som fremgår av lover om Statens Pensjonskasse av 28 juli 1921 og om aldersgrenser for offentlige tjenestemenn av 14 mai 1917 med mulige senere forandringer. Ellers kan Socialdepartementet fastsette ansettelsesbrevets innhold.

§ 5. Forsåvidt departementet i henhold til tjenestemannslovens § 16 bestemmer, at tjenestemannsutvalg skal oprettes, gis de i § 18, nr. 2 og 3, omhandlede bestemmelser om utvalgets sammentreden med representanter for tjenestegiveren likeledes av departementet. 8 mai.

§ 6. Ved beregning av tjenestetid efter tjenestemannslovens § 19 kommer i betraktning all sammenhengende tjenestetid ved statens medisinale anstalter i stilling som går inn under tjenestemannsloven.

Departementet kan i de enkelte tilfelle avgjøre, hvorvidt der ved tjenestetidens beregning skal tas hensyn til annen lignende tjeneste i andre grener av statstjenesten.

§ 7. Ved beregning av tjenestetiden efter tjenestemannslovens § 20 tas hensyn til all sammenhengende tjenestetid som statstjenestemann.

§ 8. Tjenestemann som er opsagt i henhold til tjenestemannslovens § 19 kan — innen 14 dager efterat opsigelsen er ham meddelt — anke den inn for Kongen, hvis opsigelsen er meddelt av departementet.

Er opsigelsen meddelt av ansettelsesrådet, skjer anken til departementet.

Anken fremsettes av tjenestemannen skriftlig for den myndighet som har opsagt ham. Er denne myndighet ansettelsesrådet, sendes saken ledsaget av rådets uttalelse uten opphold til departementet. Er ankemyndighetens avgjørelse ikke truffet innen opsigelsesfristens utløp, vedblir tjenestemannen i sin stilling, inntil anken er avgjort.

§ 9. Ved anke over ordensstraff efter tjenestemannslovens § 21 og over avskjed efter lovens § 24 gjelder med hensyn til ankemyndighet, ankefrist og ankens fremsettelse det som er bestemt i reglementets § 8.

§ 10. Ved anke over pålegg som i henhold til tjenestemannslovens § 27 er gitt tjenestemann om å bli stående i tjeneten også efter opsigelsesfristens utløp, gjelder med hensyn til ankemyndighet og ankens fremsettelse det som er bestemt i reglementets § 8.

Ankemyndighetens avgjørelse må treffes innen 1 måned efter ankens fremsettelse.

§ 11. Socialdepartementet bemyndiges til å foreta forandringer i og tillegg til dette reglement i den utstrekning som er nevnt i tjenestemannslovens § 29.

Kongelig resolusjon, hvorved det departement som medisinalvesenet hører under inntil videre bemyndiges til å treffe bestemmelse om i hvilken utstrekning tjenestefrihet for distriktslæger som ikke meddeles i henhold til 8 mai.

8 mai. tjenestemannsloven skal medregnes ved optjening av ekstraordinære alderstillegg.

8 mai. **Kongelig resolusjon,** hvorved i medhold av lov om utførelsen av de offentlige lægeforretninger av 26 juli 1912, jfr. lov nr. 5 av 16 juli 1920, bestemmes:

1. Der oprettes følgende nye distriktslægestillinger*): Eidsberg (omfattende herredene Trøgstad, Askim, Eidsberg og Mysen i Østfold fylke) med årlig grunnlønn kr. 4 500,00. Holla (omfattende herredene Holla, Lunde, Sauherad og Bø i Telemark fylke) med årlig grunnlønn kr. 4 500. Jondal (omfattende Jondal herred i Hordaland fylke) med årlig grunnlønn kr. 4 500,00.
2. Der oprettes fylkeslægeembeder for Østfold og Telemark med årlig grunnlønn kr. 4 000,00 for hvert og kontorholdsgodtgjørelse til fylkeslægene samme steder med kr. 1 300,00 årlig til hver inntil videre og under forbehold av Stortingets revisjon senest i 1930.
3. Oprettelsen av forannevnte stillinger trer i kraft fra den tid Socialdepartementet bestemmer.
4. Den nu ledige stilling som distriktslæge uten fast distrikt for det hele land opheves.

8 mai. **Kongelig resolusjon,** hvorved der tillates oprettet et nytt apotek i Oslo i krysset Rosenkrantzgaten—Kristian Augusts gate—Pilestrædet—Teatergaten på et sted som nærmere blir å bestemme av Socialdepartementet.

8 mai. **Kongelig resolusjon,** hvorved der nedsettes en komite på 3 medlemmer til å utre forskjellige fattigrettslige spørsmål m. v. og fremkomme med forslag til deres løsning.

Komiteen bemyndiges til å tilkalle spesielle sakkyndige fra administrasjonen ved behandlingen av spesielle spørsmål.

8 mai. **Kongelig resolusjon,** hvorved der i henhold til lov om offentlige tjenestemenn av 15 februar 1918, jfr. lov av 14 desember s. å., meddeles stadfestelse på nedennevnte reglement for offentlige tjenestemenn i Medisinaldirektoratet:

§ 1. Følgende stillinger i Medisinaldirektoratet går inn under tjenestemannsloven og omfattes av nærværende reglement:

---

*) Se St. prp. nr. 1, kap. 455. Budgett-innst. S. nr. 60. St.tid. s. 1181—1204.

Medisinaldirektørens tekniske konsulent, apotekvisitator, sekretærer, assistenter. 8 mai.

Disse stillinger blir — hvor ikke oprykning overensstemmende med § 4 finner sted — å besette efter almindelig konkurranse. Bekjentgjørelse om ledighet skal innrykkes i Norsk Kunngjørelsestidende og oventuelt andre aviser, med opgave over lønnsvilkår, innskuddsgrunnlag i Pensjonskassen og med en ansøkningsfrist av minst 14 dager. I bekjentgjørelsen bør kreves, at ansøkningene skal vedlegges lægeattest.

Socialdepartementet kan i særlige tilfelle endre disse regler.

§ 2. Stillingen som teknisk konsulent og apotekvisitator besettes av Socialdepartementet.

Ansettelsesretten for de øvrige stillinger henlegges til et ansettelsesråd, som består av medisinaldirektøren og vedkommende kontorchef. I det i tjenestemannslovens § 2, nr. 4, nevnte tilfelle blir saken å forelegge Socialdepartementet.

§ 3. I ansettelsesbrevet skal stå, at tjenestemannen ansettes på de vilkår, som er nevnt i lov nr. 1 av 15 februar 1918 om offentlige tjenestemenn og i dette reglement — med de forandringer, som senere måtte bli fastsatt — samt med plikt til å rette sig efter de til enhver tid for stillingen gjeldende instrukser og øvrige bestemmelser.

Forsåvidt stillingen er innlemmet i Statens Pensjonskasse skal det stå i ansettelsesbrevet, at han ansettes med de rettigheter og plikter, som fremgår av loven om pensjonsordning for statens tjenestemenn av 20 april 1917 og om aldersgrenser for offentlige tjenestemenn av 14 mai 1917 med mulige forandringer.

§ 4. Den ved lønnsregulativet hjemlede oprykning av sekretærer fra kl. II til kl. I skjer under fortrinsvis hensyn til disse tjenestemenns dyktighet. I oprykningstilfelle skal innstilling avgis av begge kontorchefer i Medisinaldirektoratet og saken avgjøres av medisinaldirektøren.

§ 5. Forsåvidt det i henhold til tjenestemannslovens § 16 bestemmes, at tjenestemannsutvalg skal oprettes, gis de i § 18, nr. 2 og 3, omhandlede bestemmelser om utvalgets sammentreden med representanter for tjenestegiveren av Socialdepartementet.

§ 6. Ved beregning av tjenestetid efter tjenestemannslovens § 19 kommer i betraktning all sammenhengende tjenestetid i Medisinaldirektoratet efter fast ansettelse i stillinger som går inn under tjenestemannsloven. Socialdepartementet kan i hvert enkelt forefallende tilfelle av opsigelse i henhold til nevnte paragraf avgjøre, hvorvidt der ved tjenestetidens beregning skal tas hensyn til annen lignende statstjeneste.

8 mai. § 7. Ved beregning av tjenestetiden efter tjenestemannslovens § 20 tas hensyn til all sammenhengende tjenestetid som statstjenestemann.

§ 8. Tjenestemann som er opsagt i henhold til tjenestemannslovens § 19, kan — innen 14 dager efterat opsigelsen er ham meddelt — anke den inn for Kongen, hvis opsigelsen er meddelt av Socialdepartementet. Er opsigelsen meddelt av ansettelsesrådet skjer anken til departementet.

Anken fremsettes av tjenestemannen skriftlig for den myndighet som har opsagt ham. Er denne myndighet ansettelsesrådet, sendes saken ledsaget av rådets uttalelse uten opphold til departementet. Er ankemyndighetens avgjørelse ikke truffet innen opsigelsesfristens utløp, vedblir tjenestemannen i sin stilling, inntil anken er avgjort.

§ 9. Ved anke over ordensstraff efter tjenestemannslovens § 21 og over avskjed efter lovens § 24 gjelder med hensyn til ankemyndighet, ankefrist og ankens fremsettelse det som er bestemt i reglementets § 8.

§ 10. Ved anke over pålegg, som i henhold til tjenestemannslovens § 27 er gitt tjenetemenn om å bli stående i tjenesten også efter opsigelsesfristens utløp, gjelder med hensyn til ankemyndighet og ankens fremsettelse det som er bestemt i reglementets § 8.

Ankemyndighetens avgjørelse må treffes innen 1 måned efter ankens fremsettelse.

§ 11. I den utstrekning som er fornøden for at sakene kan fremmes tilbørlig hurtig, kan de underordnede tjenestemenn tilpliktes å arbeide utenfor kontortiden, men det tilkommer dem da i almindelighet sådan ekstragodtgjørelse som medisinaldirektøren eller efter hans bemyndigelse vedkommende kontorchef bestemmer. Denne kan dog ikke settes høiere enn for tilsvarende stillinger i departementene.

§ 12. Socialdepartementet bemyndiges til å foreta forandringer i og tillegg til dette reglement i den utstrekning som tjenestemannslovens § 29 hjemler adgang til.

8 mai. **Kongelig resolusjon,** hvorved der i medhold av lov om offentlige tjenestemenn av 15 februar 1918, jfr. lov av 14 desember 1918, meddeles stadfestelse på nedennevnte av Socialdepartementet utarbeidede reglement for tjenestemenn ved Ørje Kursted for alkoholister:

§ 1. De stillinger som går inn under tjenestemannsloven, besettes efter almindelig konkurranse. Bekjentgjørelse om ledighet skal innrykkes 1 gang i Norsk Kunngjørelsestidende og eventuelt andre aviser med opgave over lønnsvil-

kår, innskuddsgrunnlag i Pensjonskassen og med en søk- 8 mai.
nadsfrist av minst 14 dager.

Socialdepartementet kan i særlige tilfelle endre disse regler.

§ 2. Styreren ansettes av Socialdepartementet efterat tilsynskomiteen har gitt innstilling om 3 av ansøkerne.

§ 3. Ansettelsesretten for stillingen som husholderske henlegges til et ansettelsesråd som består av styreren og tilsynskomiteen. I det i tjenestemannslovens § 2, nr. 4, nevnte tilfelle blir saken å forelegger Socialdepartementet.

§ 4. I ansettelsesbrevet skal stå at tjenestemannen ansettes på de vilkår som er nevnt i lov av 15 februar 1918 om offentlige tjenestemenn og i dette reglement — med de forandringer som senere måtte bli fastsatt — samt med plikt til å rette sig efter de til enhver tid for stillingen gjeldende instrukser og øvrige bestemmelser.

Forsåvidt angår innehaver av stilling som er innlemmet i Statens Pensjonskasse, skal det stå i ansettelsesbrevet at han ansettes med de rettigheter og plikter som fremgår av lover om Statens Pensjonskasse av 28 juli 1921 og om aldersgrenser for offentlige tjenestemenn av 14 mai 1917 med mulige senere forandringer. Ellers kan Socialdepartementet fastsette ansettelsesbrevets innhold.

§ 5. Forsåvidt departementet i henhold til tjenestemannslovens § 16 bestemmer at tjenestemannsutvalg skal oprettes, gis de i § 18, nr. 2 og 3, omhandlede bestemmelser om utvalgets sammentreden med representanter for tjenestegiveren likeledes av departementet.

§ 6. Ved beregning av tjenestetid efter tjenestemannslovens § 19 kommer i betraktning all sammenhengende tjenestetid ved statens medisinale anstalter i stilling som går inn under tjenestemannsloven.

Departementet kan i de enkelte tilfelle avgjøre hvorvidt der ved tjenestetidens beregning skal tas hensyn til annen lignende tjeneste i andre grener av statstjenesten.

§ 7. Ved beregning av tjenestetiden efter tjenestemannslovens § 20 tas hensyn til all sammenhengende tjenestetid som statstjenestemann.

§ 8. Tjenestemann som er opsagt i henhold til tjenestemannslovens § 19, kan — innen 14 dager efterat opsigelsen er ham meddelt — anke den inn for Kongen, hvis opsigelsen er meddelt av departementet. Er opsigelsen meddelt av ansettelsesrådet, skjer anken til departementet.

Anken fremsettes av tjenestemannen skriftlig for den myndighet som har opsagt ham. Er denne myndighet ansettel-

8 mai. sesrådet, sendes saken ledsaget av rådets uttalelse uten opphold til detartementet. Er ankemyndighetens avgjørelse ikke truffet innen opsigelsesfristen utløp, vedblir tjenestemannen i sin stilling, inntil anken er avgjort.

§ 9. Ved anke over ordensstraff efter tjenestemannslovens § 21 og over avskjed efter lovens § 24 gjelder med hensyn til ankemyndighet, ankefrist og ankens fremsettelse det som er bestemt i reglementets § 8.

§ 10. Ved anke om pålegg som i henhold til tjenestemannslovens § 27 er gitt tjenestemann om å bli stående i tjenesten også efter opsigelsesfristens utløp, gjelder med hensyn til ankemyndighet og ankens fremsettelse det som er bestemt i reglementets § 8.

Ankemyndighetens avgjørelse må treffes innen 1 måned efter ankens fremsettelse.

§ 11. Socialdepartementet bemyndiges til å foreta forandringer i og tillegg til dette reglement i den utstrekning som er nevnt i tjenestemannslovens § 29.

8 mai. **Kongelig resolusjon,** hvorved A/S Dalen Gruber tillates midlertidig, dog ikke utover utgangen av 1925, å la driften hvile ved de anvisninger i Lårdal herred, Telemark fylke, på hvilke selskapet ved kongelig resolusjon av 2 april 1917 fikk konsesjon til bergverksdrift.

Hermed bortfaller ikke nødvendigheten av frist efter bergverksloven.

8 mai. **Skrivelse** fra Utenriksdepartementet, hvori meddeles, at ifølge offisiell meddelelse fra den belgiske sendemann av 27 mars 1925 har Nederlandsluttet sig til konvensjonen av 31 desember 1913 om istandbringelse av en internasjonal handelsstatistikk.

9 mai. **Stadfestelse** — meddelt av Socialdepartementet — på det av Sandefjord Sparebank ifølge forstanderskapets beslutning av 26 april 1923 oprettede «Læge Julius Christensens legat» for trengende syke som er hjemstavnsberettiget i Sandefjord, m. v.

9 mai. **Stadfestelse** — meddelt av Socialdepartementet — på det av apoteker H. Vogt Svendsen og hustru Karen, født Barstad, ved gavebrev av 10 februar 1922 oprettede legat «C. A. Barstads Minde» for Ålesunds barnehjem.

9 mai. **Stadfestelse** — meddelt av Socialdepartementet — på det av Marie Tøgersen ved testamente av 29 september 1915 oprettede «Frøken Marie Tøgersens legat» til gamle verdige trengende i Hafslo prestegjeld.

Rundskrivelse fra Forsvarsdepartementet, hvori meddeles, at utrederforpliktelse efter utrederloven (senest av 6 juni 1891) ikke inngår under de heftelser som i henhold til § 1 i lov av 3 april 1925 kan slettes, såfremt tinglysningen ikke fornyes innen 1 januar 1928. 9 mai.

Rundskrivelse fra Handelsdepartementet, Poststyret. Efter kongelig resolusjon av 27 mars d. å. får offentlige tjenestemenn under reiser for det offentlige erstattet nødvendige utlegg til skatt på fortæring (bevertningsskatt) efter legitimert opgave, dog ikke utover 10 pct. av den regulativmessige kostgodtgjørelse uten natttillegg. 11 mai.

Angående kravet om legitimert opgave er det til departementet innkommet en rekke forespørsler. I den anledning meddeles, at departementet finner at det i almindelighet må anses som tilstrekkelig legitimasjon at den reisende attesterer at han har hatt de utlegg til skatt som han opgir.

Derimot antas ikke å burde godtas at en tjenestemann uten videre fører op 10 pct. av den regulativmessige kostgodtgjørelse.

Dette gjelder også for tiden før bestemmelsen om refusjon blev kunngjort, 1 oktober 1924 til april 1925, idet en tjenestemann i almindelighet vil kunne sette op iallfall en nogenlunde nøiaktig beregning over hvor meget det er medgått i den forløpne tid.

Skrivelse *) fra Arbeidsdepartementet om forbud mot motorvognkjøring på veistrekningen Rognan—Evensgård—Rusåness i Saltdal. 11 mai.

Noteveksling **) om fornyelse av voldgiftsoverenskomsten mellem Norge og Storbritannia. 13 mai.

Skrivelse fra Utenriksdepartementet, hvori meddeles, at ifølge offisiell underretning fra den herværende italienske legasjon av 18 april 1925 har den nederlandske regjering uttalt ønske om å innskrive nederlandsk Ost-India — uavhengig av moderriket — i 3. gruppe av de land som har sluttet sig til den internasjonale overenskomst av 9 desember 1907 angående oprettelse av et internasjonalt sundsetsbyrå i Paris. 13 mai.

Skrivelse fra Utenriksdepartementet. 13 mai.

Ifølge offisiell meddelelse fra den schweiziske sendemann av 23 april 1925 er mandatstatene Syrias og Libanons

*) Bekjentgj. 16 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 22.
**) Inntatt i »Overenskomster« nr. 6 for 1925 s. 129 flg.

13 mai. tiltredelse til den reviderte Bernkonvensjon av 13 november 1908 angående beskyttelse av litterære og kunstneriske arbeider trådt i kraft fra 28 mars 1925 og ikke som av sendemannen tidligere meddelt fra 1 august 1924.

14 mai. **Stadfestelse** — meddelt av Socialdepartementet — på det av grosserer Tobias Larsen og hustru Kirsten Nicoline ved testamente av 28 april 1915 med kodisill av 4 oktober 1916 oprettede legat til Øvre Rendal.

14 mai. **Skrivelse** *) fra Arbeidsdepartementet om ophevelse av kongelig resolusjon av 27 januar 1922 (om utvidelse av grensene for Rena brand- og bygningskommune), forsåvidt angår et nærmere betegnet strøk på østsiden av Rena og Glommen.

15 mai. **Kongelig resolusjon** *) om ophevelse av forhøielsen av forkynnelsesgodtgjørelsen i private saker i Lavangen herred av Ibestad lensmannsdistrikt for forkynnelser foretatt efter 31 mai 1925.

15 mai. **Kongelig resolusjon** **) om helse- og tuberkuloseforskrifter for Feda herred, Vest-Agder fylke.

15 mai. **Kongelig resolusjon** *) om forbud mot i tiden 1 september til 15 november å benytte kastenot, settegarn, kilenot m. v. på en nærmere betegnet strekning i sjøen utenfor Fjelddalselven i Vestre Moland herred.

15 mai. **Kongelig resolusjon** *) om tillatelse til å benytte lyster i tiden 10 august til 14 oktober i Lillevatnet og en del av Eikisdalsvatnet i Møre fylke.

15 mai. **Kongelig resolusjon***) om ophevelse av de innskrenkende bestemmelser av 1923 for erhvervsmessig befordring av personer med motorvogn på hovedveien Åndalsnes—Veblungsnes i Møre og grensen mot Opland fylke.

15 mai. **Kongelig resolusjon**, hvorved bestemmes:

I. Det ved kongelig resolusjon av 23 august 1912 oprettede kallskapellani i Sarpsborg nedlegges fra 1 juli 1925 å regne.

II. Fra samme dag å regne skal der i stedet oprettes et residerende kapellani hvis innehaver tillegges:

---

*) Bekjentgj. 16 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 22.
**) Bekjentgj. 16 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 22, hvor helseforskriftene m. v. er inntatt.

1. Den kallskapellanen nu tilliggende erstatning efter den geistlige lønningslovs §§ 14 og 23. 15 mai.
2. Et lønnsbidrag av sognepresten på kr. 700,00 årlig, som blir å forhøie efter Kirkedepartementets nærmere bestemmelse, forsåvidt kallets inntekter blir betraktelig forøket som følge av den foreslåtte byutvidelse, eller av ny omberegning på grunnlag av nye folketellinger.
3. Enten bolig, anskaffet av kommunen, eller en husleiegodtgjørelse av denne, for tiden kr. 1 000,00 årlig.

III. Den residerende kapellan ansettes med forpliktelse til:

a. Avvekslende med sognepresten å avholde høimesse- og aftensanggudstjeneste hver søn- og helligdag.
b. Skiftevis med sognepresten å avholde konfirmantforberedelse og konfirmasjon samt hver annen uke å utføre de forefallende kirkelige forretninger.
c. Å betjene en kirke til i menigheten, om en sådan måtte bli opført.
d. Å ta bolig i bydelen Sannesund fra den tid dette blir bestemt av Kirkedepartementet, efterat byens menighetsråd og formannskap har hatt anledning til å uttale sig derom.

IV. Det lønnsbidrag av Oplysningsvesenets fonds understøttelsesfond på kr. 400,00 som av Stortinget i 1859—60 blev bevilget sognepresten i det nyoprettede Sarpsborg sognekall, bortfaller fra 1 juli 1925 å regne.

V. Kaldskapellan i Sarpsborg Anton Elias Sverdrup utnevnes til residerende kapellan sammesteds fra 1 juli 1925 å regne med de i nærværende resolusjons post III nevnte forpliktelser.

Han tilpliktes enn videre å finne sig i mulig endrede bestemmelser med hensyn til pensjonsordning og aldersgrense og i de forandringer som ved lov eller av Kongen med Stortingets samtykke måtte bli bestemt med hensyn til embedets forretningskrets og embedsdistriktets utstrekning.

Kongelig resolusjon, hvorved plan for blindemisjonen «Il» stadfestes overensstemmende med et fremlagt utkast. 15 mai.

Det pålegges foreningens bestyrelse som hittil å innsende til Kirke- og Undervisningsdepartementet en ekstrakt av foreningens reviderte årsregnskap og et eksemplar av dens årsberetning.

Kongelig resolusjon, hvorved bestemmes: 15 mai.

1. I henhold til § 29 i lov om offentlige tjenestemenn av 15 februar 1918 utferdiges for de under tjenestemannsloven hørende tjenestemenn ved Det Statistiske

15 mai. Centralbyrå reglement overensstemmende med et fremlagt utkast.

2. Departementet for Sociale Saker bemyndiges til å foreta de forandringer eller tilføielser vedkommende dette reglement som i fremtiden måtte finnes påkrevet.

Det i post 1 omhandlede reglement er sålydende:

§ 1. Dette reglement omfatter det underordnede kontorpersonale i det Statistiske Centralbyrå (sekretærer, assistenter og faste ekstraarbeidere).

§ 2. Stillinger som sekretær II og assistent II blir som regel å besette efter almindelig konkurranse i henhold til forutgått offentlig kunngjørelse om ledigheten.

Stillinger som sekretær I og assistent I blir — hvor ikke forholdene i det enkelte tilfelle av hensyn til arbeidet krever almindelig konkurranse — å besette ved oprykning, hvorved der først og fremst tas hensyn til dyktighet og utdannelse.

Eventuelle ansøkninger må vedlegges lægeattest.

Ledige stillinger bekjentgjøres ved opslag i byrået.

§ 3. Ansettelsesretten utøves av et råd som består av direktøren og byråchefene. Hvis der ikke opnås enighet mellem direktøren og minst 2 av byråchefene, forelegges saken for Socialdepartementet som treffer endelig avgjørelse.

Innstilling angående ny ansettelse eller oprykning avgis av den eller de byråchefer i hvis avdeling ansettelsen skal finne sted.

Innstillingen skal om mulig omfatte inntil 3 personer.

Vedkommende tjenetemannsutvalg underrettes om ansettelsen.

§ 4. I ansettelsesbrevet skal stå, at vedkommende tjenestemann ansettes på de vilkår som er nevnt i lov nr. 1 av 15 februar 1918 om offentlige tjenestemenn og i dette reglement — med de forandringer, som senere måtte bli fastsatt, samt med de forpliktelser, som fremgår av lov om pensjonsordning for statens tjenestemenn av 28 juli 1921 og lov nr. 3 av 14 mai 1917 om aldersgrenser for offentlige tjenestemenn med mulige senere forandringer. I øvrig fastsetter Socialdepartementet ansettelsesbrevets innhold.

§ 5. De i lovens § 18, punktene 2 og 3 omhandlede bestemmelser angående tjenestemannsutvalgene gis av Socialdepartementet.

§ 6. Ved beregning av tjenestetiden efter tjenestemannslovens § 19 kommer i betraktning all sammenhengende tjeneste i byrået eller regjeringskontor efter fast ansettelse.

Socialdepartementet er bemyndiget til, i hvert enkelt tilfelle av opsigelse i henhold til nevnte paragraf i tjenestemanns-

loven å avgjøre hvorvidt der ved tjenestetidens beregning skal tas hensyn til annen statstjeneste. 15 mai.

§ 7. Ved beregning av tjenestetiden efter tjenestemannslovens § 20 tas hensyn til all sammenhengende tjeneste som statstjenestemann.

§ 8. Opsis en av byråets funksjonærer efter tjenestemannslovens § 19, kan han skriftlig innanke opsigelsen for Socialdepartementet. Er anken ikke avgjort innen opsigelsesfristens utløp, vedblir tjenestemannen i sin stilling inntil avgjørelsen.

§ 9. Ved anke over ordensstraff efter tjenestemannslovens § 21 og over avskjed efter lovens § 24 gjelder med hensyn til ankemyndighet og ankens fremsettelse de bestemmelser, som er fastsatt i nærværende reglements § 8.

Anken må fremsettes innen 14 dager efterat ordensstraffen eller avskjeden er tjenestemannen meddelt.

§ 10. Ved anke over pålegg, som efter tjenestemannslovens § 27 er gitt en tjenestemann om å bli stående i tjenesten også efter opsigelsesfristens utløp, gjelder med hensyn til ankemyndighet og ankens fremsettelse de bestemmelser som er fastsatt i nærværende reglements § 8.

Ankemyndighetens avgjørelse må treffes innen 1 måned efter ankens fremsettelse.

Kongelig resolusjon, hvorved bestemmes: 15 mai.

1. Poststyret bemyndiges til å treffe avtale med poststyret i Amerikas Forente Stater om endringer i den mellem Norge og Amerikas Forente Stater avsluttede pakkepostoverenskomst av 11 januar/11 februar 1921 *) overensstemmende med hvad der er anført i det til grunn for denne resolusjon liggende foredrag.
2. Poststyret bemyndiges til fremtidig inntil videre å treffe avtale om mindre vesentlige endringer i overenskomsten, såfremt sådanne endringer skulde vise sig påkrevet eller ønskelige.

Kongelig resolusjon, hvorved der i medhold av lov av 23 april 1898 meddeles godkjennelse av de nyanlagte sporveislinjer i Oslo i Trondhjemsveien mellem Helgesens gate og Nationalbryggeriet og i Strømsveien mellem Enebakveien og Etterstadgaten, forlengelsen av Vålerenglinjen til bygrensen samt innkjørselssporet gjennem Hedemarksgaten til vognhallen der — alt overensstemmende med Arbeidsdepartementets forslag i foredrag av 15 mai 1925. 15 mai.

*) Jfr. »Overenskomster« nr. 6 for 1925 s. 133.

16 mai. **Skrivelse** *) fra Socialdepartementet om herberger- og beverterlovens anvendelse i Nes herred, Buskerud fylke.

16 mai. **Skrivelse** fra Poststyret, hvori meddeles, at i henhold til skrivelse fra Utenriksdepartementet av 2 d. m. har det britiske protektorat Nyassaland tiltrådt den i Madrid i 1920 avsluttede verdenspostkonvensjon.

Nyassaland skal betraktes som medregnet under «de andre britiske kronland og de øvrige britiske kolonier og protektorater» i art. 29,6° i konvensjonen.

Tiltredelsen gjelder fra 9 april d. å..

19 mai. **Skrivelse** fra Finansdepartementet til en ligningsnevnd, hvori uttales at den i statsskattebeslutningens § 4 omhandlede betingede skattefrihet for formuer mellem kr. 5 000,00 og kr. 20 000,00 kun gjelder for skattepliktige som efter § 6 tilkommer skattefritt fradrag ved inntektsansettelsen, altså ikke for aktieselskaper, som alltid blir å formuesbeskatte forsåvidt deres formue utgjør mer enn kr. 5 000,00.

20 mai. **Skrivelse** **) fra Justisdepartementet om nye politivedtekter for Hurdal herred.

20 mai. **Skrivelse** **) fra Justisdepartementet om politivedtekter for Beitstad herred.

20 mai. **Skrivelse** ***) fra Socialdepartementet om lukningsvedtekt for utsalgssteder i Gransherad herred.

22 mai. Nr. 1. **Lov** *) [1]) om forandringer i lov om rettergangsmåten i straffesaker av 1 juli 1887 med senere forandringer. [2])

Paragrafene 146, 288 og 290, første ledd, skal herefter lyde:

§ 146. Hvor loven foreskriver at noget skal forkynnes, besørges forkynnelsen av et stevnevidne eller av en polititjenestemann.

Den som enten selv er part i saken eller fornærmet ved den straffbare handling eller gift med eller i op- eller nedstigende linje eller i første sidelinje så nær som søsken beslektet

*) Bekjentgj. 25 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 23.

**) Bekjentgj. 25 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 23, hvor politivedtektene er inntatt.

***) Bekjentgj. 25 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 23, hvor vedtekten er inntatt.

[1]) St.besl. 14 mai. Se Ot. prp. nr. 29. Innst. O. nr. 43. St.tid., forh. i Ot. s. 141—142; i Lt. s. 61.

[2]) Jfr. skrivelse fra Justisdepartementet av 18 juni 1925 (s. 175).

eller besvogret med siktede eller fornærmede kan ikke besørge forkynnelsen. 22 mai. Nr. 1.

§ 288. Forelegget skal foruten å fyldestgjøre fordringene i § 286, 2net ledd, inneholde:

1. Angivelse av den bot som kreves, og hvis der er spørsmål om inndragning av penger eller gods, av det som påstås inndratt. Er der ved den straffbare handling voldt skade som kreves erstattet, eller har undersøkelsen angående samme medført utgifter som efter reglene i kapitel 33 påhviler domfelte, kan forelegget tillike omfatte erstatning til fornærmede og omkostninger til det offentlige;
2. Opfordring til siktede om innen en fastsatt frist å erklære om han vedtar forelegget. Fristen fastsettes således at han får en betenkningstid, som i almindelighet bør være fra 3 til 10 dager. Blir forelegget meddelt på annen måte enn ved forkynnelse, kan der settes en bestemt dag som fristen utløper på. Ved forelegg i henhold til den særskilte lovgivning om de store saltvannsfiskerier kan erklæringen kreves avgitt straks.

I øvrig får reglene om dommes innhold tilsvarende anvendelse på forelegg.

§ 290, første ledd. Vedtagelsen kan avgis muntlig eller skriftlig til den myndighet som har utferdiget forelegget, eller til lensmannen. Vedtagelsen kan også avgis på stedet til den som forkynner forelegget. Den som mottar en muntlig vedtagelse, skal skrive den ned, føie til sted og tid, lese det hele op for siktede og skrive under sammen med ham. Den som mottar en skriftlig vedtagelse, skal skrive på den hvilken dag den er kommet inn.

Lov *) [1]) **om endringer i lov angående bergverksdriften.** 22 mai. Nr. 2.

I lov angående bergverksdriften av 14 juli 1842 gjøres følgende forandringer:

I.

§ 7, fjerde punktum og de følgende skal lyde:

Anmelderen betaler ved anmeldelsens innlevering lovbestemt stempelavgift til statskassen. Det ene eksemplar av anmeldelsen — forsynt med de til avgiften svarende stempelmerker — leveres snarest mulig og senest innen 14 dager tilbake til anmelderen mot lovbestemt gebyr; det annet sendes bergmesteren med påtegning om, at avgiften er betalt.

*) Bekjentgj. 25 mai i Lovtid. 1ste avd nr. 23.

[1]) St.besl. 14 mai. Se Ot. prp. nr. 35. Innst. O. nr. 42. St.tid., forh. i Ot. s. 149—150; i Lt. s. 64.

22 mai. Nr. 2. Anmelderen skal derefter gjennem forkynnelse eller i nærvær av to vidner varsle grunneier om anmeldelsen.

II.

Denne lov trer i kraft 1 juli 1925.

22 mai. Nr. 3. **Lov** *) [1]) om forbud mot fiske med bunnslepenot (tråll).

§ 1. Det er forbudt å drive fiske med bunnslepenot (tråll) på norsk sjøterritorium.

§ 2. Så lenge et fiskefartøi med bunnslepenot er innen sjøterritoriet, skal samtlige fangstredskaper være bortstuet innenbords.

Trålewiren skal således være utsjaklet av skovlene, og skovlene satt innenfor rekken på dekk eller stuet under dekk. Videre skal nettene, tømt for fisk, være adskilt fra skovlene og lagt tilside eller bundet op innenbords.

Vedkommende regjeringsdepartement kan frita norske fartøier fra bestemmelsen i denne paragraf.

§ 3. De regler som er gitt i §§ 1 og 2 gjelder ikke for bruk av reketrål med skovler. Reketrålens største tillatte mål kan fastsettes av Kongen.

§ 4. Overtredelse av denne lov, eller av nogen forskrift som er gitt med hjemmel i loven, straffes med bøter inntil 10 000 kroner.

Dessuten blir ved overtredelse av lovens § 1 å inndra hele den ombordværende fangst med samtlige fangstredskaper uansett om de tilhører den skyldige eller ikke. Også fangstens verdi kan inndras, men kun hos den skyldige. Hvor særdeles formildende omstendigheter foreligger, kan inndragning undlates for fangstredskapenes vedkommende. Videre kan også fartøiet med tilbehør — eller verdien derav hos den skyldige — helt eller delvis inndras.

Ved inndragning bortfaller panterett eller annen heftelse, som måtte hvile på fartøi eller redskap.

Er den skyldige tidligere dømt til straff efter denne lov, eller foreligger skjerpende omstendigheter, kan fengselsstraff i inntil 6 måneder idømmes enten alene eller i forbindelse med bøtestraff.

Overtredelsen blir å anse som forseelse.

§ 5. Kongen kan tildele chefen på fartøi, som fører opsyn med overholdelse av denne lov, myndighet til å forelegge bøter for overtredelse av lovens § 2 eller de i straffelovens § 418, I,

*) Bekjentgj. 25 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 23.

[1]) St.besl. 14 mai. Se Ot. prp. nr. 39. Innst. O. nr. 41. St.tid., forh. i Ot. s. 148—149; i Lt. s. 64.

omhandlede forskrifter til undgåelse av sammenstøt mellem skib, angående nødsignal eller losning. 22 mai. Nr. 3.

§ 6. Hvis overtredelsen er begått av nogen av besetningen på et fartøi, og straffansvar i den anledning kan gjøres gjeldende mot fartøiets fører, blir den underordnede ikke å straffe.

§ 7. Forskriftene i denne lov skal ikke gjelde for de fiskeriundersøkelser som iverksettes av staten.

§ 8. Lov av 13 mai 1908 om forbud mot fiskeri med bunnslepenot (trål) opheves. Likeså enhver annen forskrift som strider mot nærværende lov.

§ 9. Denne lov trer i kraft straks.

Lov *)[1]) **om forandringer i lov av 8 mars 1902 om kontroll med tilvirkning av og handel med margarin og margarinost m. v. med tilleggslov av 10 september 1909.** 22 mai. Nr. 4.

I.

§ 10 i lov av 8 mars 1902 om kontroll med tilvirkning av og handel med margarin og margarinost m. v. med tilleggslov av 10 september 1909 skal herefter lyde således:

Tilsynet med overholdelsen av denne lovs bestemmelser, forsåvidt de angår tilvirkning av margarin og margarinost, besørges av særskilte kontrollører, der antas av vedkommende regjeringsdepartement, som også bestemmer deres godtgjørelse. Til dekning av denne godtgjørelse og øvrige omkostninger ved kontrollen betaler fabrikkene en avgift, som utregnes på grunnlag av deres produksjon av margarin og margarinost.

Tilsvarende avgift erlegges også av margarin og margarinost som innføres fra utlandet beregnet på grunnlag av innførselsmengden. Avgiften betales i dette tilfelle av importøren til tollvesenet ved varens fortolling.

Kongen fastsetter avgiftens størrelse og gir de nærmere regler om dens beregning og opkrevning. Forsåvidt angår inndrivelse av skyldig avgift og fortrinsrett for sådan avgift finner for øvrig de gjeldende regler om inndrivelse av og fortrinsrett for formues- og inntektsskatt til staten tilsvarende anvendelse.

Departementet utferdiger instruks for kontrollørenes virksomhet og treffer de nødvendige bestemmelser om benyttelse av sakkyndig bistand samt om betalingen for denne.

En kontrollør har adgang til ethvert ham underlagt an-

*) Bekjentgj. 25 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 23.

[1]) St.besl. 14 mai. Se Ot. prp. nr. 40. Innst. O. nr. 49. St.tid., forh. i Ot. s. 144—146; i Lt. s. 61—62.

22 mai. Nr. 4.

legg, hvor margarin, oleomargarin eller margarinost tilvirkes, samt til hvilken som helst del derav. Fabrikkens bestyrer er forpliktet til på begjæring å gi forklaring om de forhold, som vedrører tilsynet. Kontrollørene har rett til å utta prøver samt til å efterse de i § 3 nevnte bøker, undersøke de til fabrikasjonen av margarin eller margarinost anvendte råprodukter, inspisere lokalene og inventaret samt undersøke arbeidernes sundhetstilstand.

Kontrollørene er forpliktet til hemmeligholdelse av de drifts- og forretningsforhold, hvormed de gjennem sin virksomhet måtte bli bekjent, samt til å avholde sig fra efterligning av de av vedkommende driftsherre hemmeligholdte innretninger og fremgangsmåter som derunder er kommet til deres kunnskap.

For øvrig påligger tilsynet med denne lovs overholdelse politiet med bistand av statens meierifunksjonærer samt av tollvesenet.

Politiet og de nevnte meierifunksjonærer har adgang til ethvert meieri, lager eller oplag av smør eller margarin, oleomargarin, ost eller margarinost utenfor margarinfabrikkene samt til ethvert utsalg hvor sådanne varer falbys, og har rett til å utta prøver til undersøkelse.

På lignende måte har tollvesenet rett til å anstille undersøkelser og besørge uttatt prøver under tilsynet med innførsel og utførsel av smør, margarin, oleomargarin, ost eller margarinost.

II.

Denne lov trer i kraft den 1 juli 1925.

22 mai. Nr. 5.

Lov *) [1]) **om forandring i lov om laks- og sjøørretfiskeriene m. v. av 8 april 1905.**

I.

Første avsnitt av § 32 i lov om laks- og sjøørretfiskeriene m. v. av 8 april 1905 skal lyde således:

I den del av vassdrag hvori laks eller sjøørret går, skal det være forbudt til fangst av fisk å benytte lyster eller noget annet med spiss eller krok forsynet redskap, der ikke er beregnet på å slukes av fisken. Det skal likeledes være forbudt å anvende et krokredskap, som efter sin art er beregnet på å slukes, på sådan måte eller under sådanne forhold, at det er sannsynlig, at fisken jevnlig vil kunne krøkes, eller at det kan skjønnes, at fiskerens hensikt helt eller delvis er å krøke

*) Bekjentgj. 25 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 23.

[1]) St.besl. 14 mai. Se Ot. prp. nr. 15. Innst. O. nr. 40. St.tid., forh. i Ot. s. 148—149; i Lt. s. 63—64.

den. I sjøen må sådant redskap som nevnt i denne paragrafs 1ste punktum ikke brukes til fiske av laks eller sjøørret. 22 mai. Nr. 5.

II.

Denne lov trer i kraft straks.

Lov *) [1]) **inneholdende forandringer i og tillegg til lovgivningen om stemplet papir og stempelmerker.** 22 mai. Nr. 6.

I.

Lov av 6 august 1897 nr. 11, inneholdende forandringer i lovgivningen om stemplet papir og stempelmerker, dens § 1 skal fra 1 juli 1925 lyde således:

Av efternevnte dokumenter erlegges uten hensyn til sum eller verdi en stempelavgift, der svarer til prisen på følgende nummer av stempelpapir:

Nr. 5 til:

a. Testamenter og de testamentariske disposisjoner som omhandles i lov av 26 juni 1821 § 14 jfr. lov av 16 mai 1860.
b. De i bergverksloven omhandlede anmeldelser av en ertsanvisning.

Nr. 6 til:

c. Ektepakter.
d. Interessentskapskontrakter.

Nr. 7 til:

e. De i bergverksloven omhandlede fristbevillinger, utkast til forening mellem muter og grunneier og avskrifter av forretning til utmåling av gruber. Den pliktige stempelavgift for disse utkast og avskrifter blir å erlegge ved rekvisisjon av utkast eller utmåling.

Nr. 9 til:

f. Mutingsbrev.

II.

Lov av 28 mars 1905, inneholdende forandring i og tillegg til lovgivningen om stemplet papir og stempelmerker opheves fra 1 juli 1925.

Lov *) [2]) **om forandringer i og tillegg til lovgivningen om Høiesterett.** 22 mai. Nr. 7.

§ 1. Forskriftene i lov om Høiesterett av 12 september 1818 § 6, jfr. lov av 21 juni 1886 § 1, første ledd, forandres derhen, at verdigrensen for anke til Høiesterett skal utgjøre

*) Bekjentgj. 25 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 23.
[1]) St.besl. 14 mai. Se Ot. prp. nr. 36. Innst. O. nr. 45. St.tid., forh. i Ot. s. 150; i Lt. s. 64.
[2]) St.besl. 19 mai. Se Ot. prp. nr. 2 og nr. 50. Innst. O. nr. 50. St.tid., forh. i Ot. s. 179—181; i Lt. s. 75.

22 mai. Nr. 7.

4 000 kroner og gjelde alle saker, som angår en formuesverdi.

Ved anke til forandring eller ophevelse skal det, som i underinstansen er tilkjent den ankende part, holdes utenfor beregningen av den verdi, saken angår. Ved anke til forandring medregnes heller ikke de krav eller deler av krav, som er tilkjent den annen part, og som ankepåstanden ikke bestrider. Ved anke til stadfestelse skal det, som er tilkjent saksøkeren, legges til grunn for verdiberegningen, hvis det er han, som anker, men holdes utenfor beregningen, hvis det er saksøkte, som anker.

Det påhviler den ankende part i tvilstilfelle å gjøre det sannsynlig, at verdien av ankesakens gjenstand når op til den fastsatte grense.

§ 2. Når den ankende part har hatt ordet i en sak, som behandles muntlig, og retten enstemmig finner, at det, han har anført, er utilstrekkelig til å begrunne hans ankepåstand, kan den stanse all videre forhandling og opta saken til dom, efterat der er gitt den innstevnte part anledning til å nedlegge sin påstand.

§ 3. I lov av 15 juli 1839, inneholdende forandringer i og tillegg til loven om Høiesterett av 12 september 1818, skal § 13 lyde således:

Har nogen part eller advokat med hensyn til utdraget eller til opgave av bevisstedene ikke tilbørlig forberedt bevisførselen, eller har han inntatt overflødige ting i utdraget eller foranlediget overflødige reproduksjoner av karter eller skisser kan han ved dommen i saken ilegges bøter. Likeledes kan det pålegges ham helt eller delvis å erstatte de utgifter som ved hans forhold er påført det offentlige.

Finner retten at den tapende part ikke har hatt rimelig grunn til å la det komme til sak eller til å påanke saken, skal det pålegges ham å erstatte det offentlige helt eller delvis utgiftene ved å mangfoldiggjøre utdrag og reprodusere karter og skisser.

§ 4. Forskriftene i lov av 4 februar 1905 § 12 om deling av Høiesterett i to avdelinger til pådømmelse av saker som behandles muntlig, og forskriftene i lov av 30 mai 1891 om overførelse av civile høiesterettssaker til skriftlig behandling forblir fremdeles i kraft inntil den nye rettergangsordnings ikrafttreden.

§ 5. Forhøielsen av verdigrensen for anke i denne lovs § 1 kommer ikke til anvendelse på saker, som allerede er innanket til Høiesterett før lovens ikrafttreden.

§ 6. Lov av 14 mai 1915 nr. 3 om forandringer i og tillegg til lovgivningen om Høiesterett og lov av 7 juli 1922 nr. 4 om forandringer i lovgivningen om Høiesterett opheves.

Lov *) [1]) om forandringer i lovgivningen om overrettene. 22 mai. Nr. 8.

§ 1. Den verdigrense som forordning av 11 august 1797 § 17 har fastsatt for anke til overrettene i saker som angår en formuesverdi, forhøies til 500 kroner, såfremt anken gjelder en avgjørelse som er truffet av en dommer, alene eller med domsmenn, men ellers til 100 kroner.

Om beregningen av verdien gjelder samme regler som ved anke til Høiesterett.

§ 2. Forhøielsen gjelder ikke saker som er innanket før denne lov trer i kraft.

Lov *) [2]) om midlertidig forandring i lov av 18 juli 1919 om flyttlappenes adgang til renbeitning. 22 mai. Nr. 9.

I.

For året 1925 kan fylkesmannen i Troms fylke tillate at et større antall svenske ren enn fastsatt i lov av 18 juli 1919 om flyttlappenes adgang til renbeitning kan komme inn i de beiteområder og beitedistrikter som omhandles i lovens §§ 4 og 5.

II.

Denne lov trer i kraft straks.

Kongelig resolusjon **) om helse- og tuberkuloseforskrifter for Kvikne herred. 22 mai.

Kongelig resolusjon, hvorved der i henhold til § 1 i lov om behandling av forsømte barn av 6 juni 1896 meddeles stadfestelse på et fremlagt forslag til forandringer i den ved kongelig resolusjon av 14 april 1919 stadfestede plan for «Eilert Sundts barnehjem på Eidsvoll». 22 mai.

Kongelig resolusjon, hvorved der fastsettes nedenstående nye uniformsreglement for de underordnede politifunksjonærer i Fredriksstad: 22 mai.

1. Lue i kepi-facon 11—12 cm. høi av sort klæde med blått skjær, med blank lærskygge og lærstormbånd med messingspenne på høire side. Rundt luen et gullbånd som for politibetjenter og politivaktmestre er 13 mm., for overkonstabler 10 mm. og for konstabler 7 mm. bredt. Over dette et frontskilt bestående av Fredrikstad byvåben omgitt

*) Bekjentgj. 25 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 23.
**) Bekjentgj. 25 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 23, hvor helseforskriftene m. v. er inntatt.
[1]) St.besl. 19 mai. Se Ot. prp. nr. 50. Innst. O. nr. 50. St.tid., forh. i Ot. s. 179—182; i Lt. s. 75—78.
[2]) St.besl. 19 mai. Se Ot. prp. nr. 52. Innst. O. nr. 60. St.tid., forh. i Ot. s. 176—179; i Lt. s. 75.

22 mai. av en åpen ekekrans, og med inskripsjonen «Fredrikstad politi» nedenunder, alt i gult metall. Opad ender skiltet i en kule (pompon), likeledes av gult metall, ragende op over luens overkant.

Om vinteren kan brukes lue av sort krøllet skinn uten noget merke.

2. Jakke (enkeltknappet) av sort klæde med mørkeblått skjær, med julf og opstående krave med et 7 mm. bredt gullbånd rundt øverste kant og nedover fortil, samt Fredrikstad byvåben i gult metall foran på begge sider av kraven. Politibetjenter, politivaktmestre og overkonstabler har dessuten på skulderen fastsydde skulderklaffer, hvori nærmest kraven en løveknapp. Skulderklaffene er forsynt med 7 mm. brede gullbånd langs sidene. Mellem båndene på skulderklaffene romertallet II for politibetjenter og politivaktmestre og romertallet I for overkonstabler.
3. Benklær av samme stoff som jakken uten paspoiler. Om sommeren kan brukes benklær av hvitt tøi.
4. Kappe av sort (mørkeblått) tøi forsynt med dobbelt rekke gule løveknapper, nedfallende krave, ryggstropp med 2 over hinannen sittende løveknapper samt sidelommer med klaffer. Politibetjenter, politivaktmestre og overkonstabler har dessuten fastsydde skulderklaffer med løveknapp og romertall i gult metall som foran bestemt for jakken, men uten gullbånd.

   Vår og høst kan brukes en kappe av lettere stoff, men for øvrig som den for vinteren bestemte.
5. Regntøi: Luetrekk, regnkappe eller regnslag av sort gummi, oljetøi eller impregnert tøi.

22 mai. **Kongelig resolusjon,** hvorved bl. a. stadfestes den åstedsforretning, som i tiden 27 oktober 1924—6 april 1925 er holdt i medhold av § 2 i lov av 8 august 1924 om utvidelse av kjøpstaden Sarpsborgs grenser til å fastslå den grenselinje som er beskrevet i lovens § 1.

22 mai. **Kongelig resolusjon,** hvorved bestemmes:

1. I henhold til § 29 i lov om offentlige tjenestemenn av 15 februar 1918 utferdiges for de under tjenestemannsloven hørende tjenestemenn i Statens Pensjonskassereglement overensstemmende med et fremlagt utkast.
2. Departementet for Sociale Saker bemyndiges til å foreta de forandringer eller tilføielser vedkommende dette reglement som i fremtiden måtte finnes påkrevet.

Det i post 1 omhandlede reglement er sålydende:

§ 1. Forsåvidt der innen kassens eget kontorpersonale finnes personer som tilfredsstiller ledige stillingers krav til utdannelse og kvalifikasjoner for øvrig, besettes stillingene som underdirektør, byråchef, hovedbokholder, hovedkasserer, sekretær og assistent som regel ved oprykning eller overflytning fra likeartet stilling. 22 mai.

Rekruttering nedenfra (til assitentstillinger av 2nen klasse) kan uten almindelig kunngjørelse om stillingens ledighet skje ved konkurranse mellem kassens ekstraarbeidere.

Stillingene som vaktmester og portner besettes som regel efter almindelig konkurranse.

Hvis en stilling skal besettes efter almindelig konkurranse, skal bekjentgjørelsen derom, med en ansøkningsfrist av minst 14 dager innrykkes i «Norsk Kunngjørelsestidende» og dessuten i andre aviser efter styrets bestemmelse, eller forsåvidt angår de stillinger som besettes av Kongen eller departementet, efter bestemmelse av det departement hvorunder Pensjonskassen hører.

I bekjentgjørelsen blir eventuelle ansøkninger å kreve vedlagt lægeattest.

§ 2. Stillingene som underdirektør og byråchef besettes av Kongen, som hovedkasserer og hovedbokholder av det departement hvorunder Pensjonskassen hører, samtlige efter innstilling av dennes styre.

De øvrige forannevnte tjenestemenn ansettes av kassens styre.

§ 3. I ansettelsesbrevet skal stå, at vedkommende tjenestemann ansettes på de vilkår som er nevnt i lov nr. 1 av 15 februar 1918 om offentlige tjenestemenn og i nærværende reglement — med de forandringer som senere måtte bli fastsatt, samt med de forpliktelser som fremgår av lov om Statens Pensjonskasse av 28 juli 1921 og lov nr. 3 av 14 mai 1917 om aldersgrenser for offentlige tjenestemenn med forandringer som allerede er eller senere måtte bli vedtatt. I øvrig fastsetter det departement hvorunder kassen hører, ansettelsesbrevets innhold.

§ 4. Forsåvidt der overensstemmende med tjenestemannslovens § 16 treffes bestemmelse om oprettelse av tjenestemannsutvalg, kan de i § 18 nr. 2 og 3 omhandlede bestemmelser gis av det departement hvorunder Pensjonskassen hører.

§ 5. Ved beregning av tjenestetiden efter tjenestemannslovens § 19 kommer i betraktning den sammenhengende tjenestetid som en tjenestemann har i kassen efter fast ansettelse.

Det departement hvorunder kassen hører, kan i hvert enkelt tilfelle av opsigelse i henhold til nevnte paragraf avgjøre

22 mai. hvorvidt der ved tjenestetidens beregning skal tas hensyn til annen statstjeneste.

§ 6. Ved beregning av tjenestetiden efter tjenestemannslovens § 20 tas hensyn til all sammenhengende tjenestetid som statstjenestemann.

§ 7. Opsigelse efter tjenestemannslovens § 19 kan innankes for Kongen, hvis opsigelse er meddelt av departementet. Er den meddelt av styret, kan den innankes for departementet.

Anken fremsettes av tjenestemannen skriftlig for kassens styre, som uten ophold oversender den til departementet ledsaget av sin uttalelse.

Er ankemyndighetens avgjørelse ikke truffet innen opsigelsesfristens utløp, vedblir tjenestemannen i sin stilling til anken er avgjort.

§ 8. Ved anke over ordensstraff efter tjenestemannslovens § 21 og over avskjed efter lovens § 24 gjelder med hensyn til ankemyndighet og ankens fremsettelse de bestemmelser som er fastsatt i nærværende reglements § 7.

Anken må fremsettes innen 14 dager efterat ordensstraffen eller avskjeden er tjenestemannen meddelt.

§ 9. Ved anke over pålegg, som efter tjenestemannslovens § 27 er gitt en tjenestemann om å bli stående i tjenesten også efter opsigelsesfristens utløp, gjelder med hensyn til ankemyndighet og ankens fremsettelse de bestemmelser som er fastsatt i nærværende reglements § 7.

Ankemyndighetens avgjørelse må treffes innen en måned efter ankens fremsettelse.

22 mai. **Skrivelse** *) fra Arbeidsdepartementet om bygningslovens (l. 27 juli 1896) anvendelse på et strøk omkring ladestedet Hvidsten.

25 mai. **Skrivelse** fra Utenriksdepartementet.

Ifølge offisiell meddelelse fra generalsekretæren for Folkenes Forbund av 14 mai 1925 har Bulgaria tiltrådt konvensjonen av 30 september 1921 om undertrykkelse av handelen med kvinner og barn.

Tiltredelsen trådte i kraft 29 april 1925.

25 mai. **Skrivelse** fra Finansdepartementet til stempelpapirforvalteren hvorved frafalles stempelavgift av en kjøpekontrakt angående salg av en fruktbod, idet boden ikke antoges å kunne anses som fast eiendom.

*) Bekjentgj. 25 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 23, hvor grensene for det omhandlede strøk er beskrevet.

Skrivelse fra Utenriksdepartementet. 26 mai.

Ifølge offisiell meddelelse fra generalsekretæren for Folkenes Forbund av 9 mai 1925 har Ungarn ratifisert den internasjonale konvensjon av 30 september 1921 om undertrykkelse av handelen med kvinner og barn.

Ratifikasjonsdokumentet er deponert i Folkenes Forbunds sekretariat 25 april 1925.

Skrivelse *) fra Justisdepartementet om nye politivedtekter for Fauske herred, Nordland fylke. 27 mai.

Skrivelse **) fra Justisdepartementet om forandring i politivedtektene for Kautokeino herred. 27 mai.

Skrivelse fra Utenriksdepartementet. 27 mai.

Ifølge offisiell meddelelse fra den schweiziske regjering blir Canada med hensyn til sin tilslutning til Pariserkonvensjonen av 20 mars 1883 angående beskyttelse av industriell eiendomsrett (se «Overenskomster med fremmede Stater» for 1924, side 16) å anse som kontraherende part i kraft av konvensjonens art. 16. I henhold til sammes art. 13 blir Canada å henføre til annen klasse med hensyn til bidrag til det internasjonale byrå.

Lov *) [1]) om lukningstid for barber- og frisørforretninger. 29 mai. Nr. 1.

§ 1. Barber- og frisørforretninger skal holdes lukket i tiden fra kl. 12 natt før søn- og helligdager til næste hverdags morgen kl. 7.

§ 2. Når to eller tre helligdager følger på hverandre, er det tillatt å holde forretningene åpne den annen av disse inntil kl. 10 formiddag, dog så at der kan holdes åpent skjærtorsdag morgen, ikke langfredag.

§ 3. Kommunestyrene kan fastsette vedtekt om lukningstid for forretningene utenfor den lukningstid som er påbudt i §§ 1 og 2.

Vedtekten fastsetter de klokkeslett, mellem hvilke forretningene skal holdes lukket. Den kan påby, at de holdes lukket visse dager eller mellem visse klokkeslett på bestemte dager. Lukningstiden kan settes forskjellig for de forskjellige årstider og for de forskjellige dager i uken.

Vedtekten og senere endringer i den må for å bli gyldig, stadfestes av vedkommende departement.

*) Bekjentgj. 30 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 24, hvor politivedtektene er inntatt.

**) Bekjentgj. 30 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 24, hvor de to nye §§ 9 og 10 er inntatt.

***) Bekjentgj. 30 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 24.

[1]) St.besl. 14 mai. Se Ot. prp. nr. 21. Innst. O. nr. 36. St.tid., forh. i Ot. s. 169; i Lt. s. 61.

29 mai. Nr. 1. § 4. Lov om søndagslukning av barber- og frisørforretninger av 17 mai 1897 opheves.

29 mai. Nr. 2. Lov*) [1]) om forandringer i § 8 i lov av 4 april 1916 med tilleggslov av 31 mai 1918 om tillegg til lov om bygningsvesenet i Bergen av 19 april 1899.

§ 8 i ovennevnte lov av 4 april 1916 skal herefter lyde således:

Dokumenter vedrørende overdragelse til og fra kommunen av eiendommer i det brente strøk er inntil utgangen av 1930 fritatt for stempelavgift og tinglesningsgebyr.

29 mai. Nr. 3. Lov*) [2]) om forandringer i lov om arbeiderbeskyttelse i industrielle virksomheter av 18 september 1915 med tilleggslov av 11 juli 1919.

I.

Efternevnte bestemmelser i lov om arbeiderbeskyttelse i industrielle virksomheter av 18 september 1915 med tilleggslov av 11 juli 1919 skal herefter lyde således:

§ 9. Om kjeler og rørledninger.

Kjeler og rørledninger, som er utsatt for damptrykk, skal være betryggende forarbeidet, utstyrt og vedlikeholdt. Før man tar dem i bruk, skal man melde det til tilsynet. De skal undersøkes og efterses på den måte, som Kongen bestemmer, både før de tas i bruk og senere. Kongen fastsetter også de ytterligere forskrifter, som finnes nødvendige i anledning av de bestemmelser, denne paragraf inneholder. Eieren er forpliktet til å hjelpe til ved disse undersøkelser, så godt han kan med de hjelpemidler, som finnes på arbeidsstedet. Han skal erlegge den betaling for undersøkelsene, som Stortinget fastsetter [3]). Betalingen kan fastsettes således, at utgiftene ved kontrollen dekkes. Den kan inndrives ved utpantning, hvis den ikke er avgjort 1 måned, efter at undersøkelsen er avholdt.

Vedkommende regjeringsdepartement skal utferdige en veiledning om, hvorledes dampkjeler skal betjenes. Denne veiledning skal være opslått på alle steder hvor sådanne kjeler benyttes.

Dersom tilsynet finner det nødvendig, kan det kreve, at den som er ansvarlig for kjelens behandling, skal være forsynt med vidnesbyrd om, at han har den fornødne kyndighet.

*) Bekjentgj. 30 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 24.

[1]) St.besl. 19 mai. Se Ot. prp. nr. 41. Innst. O. nr. 46. St.tid., forh. i Ot. s. 146—147; i Lt. s. 78—79.

[2]) St.besl. 22 mai. Se Ot. prp. nr. 31. Innst. O. nr. 61. St.tid. forh. i Ot. s. 221—236, i Lt. s. 80.

[3]) Jfr. St.besl. 10 juni 1925 (s. 166).

Dette vidnesbyrd må være godkjent av tilsynet. Såfremt den, som er ansvarlig for kjelens behandling, utviser grov forsømmelighet, eller viser sig å mangle den fornødne kyndighet, kan tilsynet for kortere eller lengere tid forby, at han anvendes til å passe dampkjeler. Har et sådant forbud den følge, at vedkommende må forlate bedriften, bortfaller opsigelsesfristen. 29 mai. Nr. 3.

§ 53. Utgiftene ved tilsynet.

Bedrifter som går inn under denne lov, og som er forsikringspliktige efter lov av 13 august 1915 om ulykkesforsikring for industriarbeidere m. v., skal betale til statskassen en årlig tilsynsavgift på 1 — en — tusendel av de omberegnede lønnsbeløp, hvorav premie beregnes efter ulykkesforsikringslovens § 11. Avgiften kreves inn av Riksforsikringsanstalten efter regler som Kongen fastsetter, og kan drives inn ved utpantning.

Kongen kan bestemme, at bedrifter som går inn under denne lov, men ikke omfattes av ulykkesforsikringsloven, skal betale den samme tilsynsavgift, og kan fastsette regler om innkrevningen av den.

Utgiftene ved det stedlige tilsyn bæres av vedkommende kommune, undtagen forsåvidt angår den skyss- og kostgodtgjørelse, som måtte tilkomme det stedlige tilsyns formann hvilken godtgjørelse utres av statskassen.

II.

Denne lov trer i kraft den 1 juli 1925.

Kongelig resolusjon *) om ophevelse av kongelig resolusjon av 21 mars 1919 om erhvervelse av fast eiendom i fiskeridistriktene forsåvidt angår Sande herred i Møre fylke. 29 mai.

Kongelig resolusjon, hvorved bestemmes: 29 mai.

I. Fra 1 juli 1925 å regne skal de til Sande prestegjelds hovedsogn i Bjørgvin bispedømme hørende eiendommer, gnr. 31—52, begge inklusive, fraskilles sognet og overgå til et eget, Åram, anneks.

For dette blir å opføre kirke på en dertil utsett tomt av gården Åram og efter tegninger som Kirkedepartementet bemyndiges til å godkjenne.

II. Inntil Åram kirke er opført og tatt i bruk blir kirkelige forretninger for sognet å utføre i eller ved Sande kirke.

III. Bjørgvin biskop bemyndiges til å avgi midlertidig

*) Bekjentgj. 30 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 24.

29 mai. bestemmelse om hvor mange gudstjeneter der årlig skal forrettes i Åram kirke.

IV. Kirkedepartementet bemyndiges til å treffe de forføininger med hensyn til omberegning av de geistlige tjenestemenns lønninger som sognedelingen måtte nødvendiggjøre.

29 mai. **Kongelig resolusjon,** hvorved Hurdal tinglag av Eidsvoll sorenskriveri deles fra den tid som av fylkesmannen i Akershus bestemmes i to tinglag, nemlig Hurdal tinglag og Feiring tinglag, svarende til herredene av samme navn.

29 mai. **Stadfestelse** — meddelt av Socialdepartementet — på det av fisker Anton Dass Olsen Odden ved testamente av 22 april 1922 oprettede «Anton Dass Olsen Oddens legat» for fattige på Hemnesberget.

3 juni. **Stortingsbeslutning** [1]) angående bestemmelser om pensjon m. v. til det på undervannsbåt tjenstgjørende personell.

3 juni. **Stadfestelse** — meddelt av Socialdepartementet — på det av grosserer Hans P. Krag på egne og søskendes vegne ved gavebrev av 18 april 1925 oprettede legat «Ingeniørkaptein Peter Krags Minde» for trengende, eldre, veltjente jernbanetjenestemenn ved Kristiansands distrikt.

4 juni. **Skrivelse** fra Handelsdepartementet, Poststyret, hvori meddeles, at der med hjemmel av kongelig resolusjon av 15 f. m. er truffet avtale med det nord-amerikanske poststyre om en endring i art. 4 i den mellem Norge og Amerikas Forente Stater avsluttede pakkeoverenskomst av 11 januar—11 februar 1921, hvorefter der blir adgang for det amerikanske postvesen til i tillegg til den konvensjonsmessige porto av 12 cents pr. pund å opkreve en terminaltakst av 2 cents pr. pund for pakker fra Amerikas Forente Stater til Norge.

Endringen trådte i kraft fra 15 mai d. å.

5 juni. Nr. 1. **Lov** *) [2]) um brigde av ladstadnamnet Stenkjær.

Ladstadnamnet Stenkjær vert brigda til Steinkjer.

5 juni. Nr. 2. **Lov** *) [3]) om forandring i lov av 8 mai 1900 angående særegne foranstaltninger mot tuberkuløse sykdommer.[4])

*) Bekjentgj. 6 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 25.

[1]) Se St. prp. nr. 31. Innst. S. nr. 53. St.tid. s. 2070—2073.

[2]) St.besl. 14 mai. Se Ot. prp. nr. 32. Innst. O. nr. 44. St.tid., forh. i Ot. s. 141; i Lt. s. 61.

[3]) St.besl. 19 mai. Se Ot. prp. nr. 19. Innst. O. nr. 33. St.tid., forh. i Ot. s. 182—200; i Lt. 65—75.

[4]) Jfr. rundskr. fra Socialdepartementet av 23 juni 1925 (s. 194).

I. 5 juni.

§ 13 i lov av 8 mai 1900 om særegne foranstaltninger mot tuberkuløse sykdommer skal herefter lyde så: Nr. 2.

§ 13. Ordførere i helserådene og de læger som er antatt av ordførerne, har på reiser, som foranlediges ved denne lov, almindelig skyss- og kostgodtgjørelse. Skyssgodtgjørelsen utres av statskassen, kostgodtgjørelsen av vedkommende fylkes- eller bykasse.

Utgiftene ved ubemidlede tuberkuløses innleggelse på sykehus og forpleining utenfor hjemmet efter beslutning av helserådet for å forebygge smitte (jfr. § 6) utres av den by (kjøpstad eller ladested med eget formannskap) som er den sykes opholdskommune, og for landdistriktenes vedkommende av den fylkeskommune, hvor den sykes opholdskommune ligger.

Kommunen får fire tiendedeler av utgiftene godtgjort av statskassen ved å sende inn til det departement, under hvilket medisinalvesenet hører, de attesterte opgaver og øvrige legitimasjoner, som departementet krever. Dette kan sette begrensning opad av statens refusjonsandel. Det kan i den anledning kreve sig forelagt regnskaper og andre oplysninger om utgiftene.

Av de utgifter, som påhviler fylkeskommunen, kan efter beslutning av fylkestinget inntil halvdelen overføres pa den sykes opholdskommune.

De nødvendige desinfeksjonsmidler bekostes av vedkommende fylkes- eller bykasse. Dog har sanatorieeiere og andre, som for betaling mottar syke, selv å bære utgiftene herved.

II.

Denne lov trer i kraft 1 juli 1925.

Lov*) [1]) om forandringer i og tillegg til lov av 17 august 1848 om sinnssykes behandling og forpleining. 5 juni. Nr. 3.

I. *Forandringer i loven av 17 august 1848.*

§ 1. I lov av 17 august 1848 § 1 tilføies følgende tre ledd:

Bestemmelsene i denne lov skal ikke være til hinder for, at et sinnssykeasyl med godkjennelse av den, som har å iaktta den sykes tarv, overfører dertil skikkede patienter til privat forpleiningssted, som er knyttet til asylet og er under dettes tilsyn, uten at utskrivning fra asylet finner sted.

*) Bekjentgj. 6 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 25.

[1]) St.besl. 22 mai. Se Ot. prp. nr. 20. Innst. O. nr. 47. St.tid., forh. i Ot. s. 200—205, 206—221; i Lt. s. 79—80.

5 juni. Nr. 3.

Samtykke til en sådan ordning gis av det departement, som medisinalvesenet hører under. Departementet fastsetter de nærmere bestemmelser, deriblandt om og i tilfelle i hvilken utstrekning asylets kontrollkommisjon eller nogen av dens medlemmer skal føre kontroll med forpleiningsstedet og dets belegg.

Lægetilsynet med sinnssyke, som efter foranstående er overført til privat forpleiningssted, føres av asylets læger. Den offentlige læges rett og plikt til tilsyn bortfaller i dette tilfelle.

§ 2. Samme lovs § 7 skal lyde således:

Kontrollen og det særlige tilsyn med hvert av rikets sinnssykeasyler skal føres av en kommisjon på 3 medlemmer, som beskikkes av det departement, som medisinalvesenet hører under. Av disse skal én være læge, én kvinne og såvidt mulig en juridisk utdannet mann i offentlig tjeneste. Ved Kriminalasylet og Reitgjerdet asyl skal der istedenfor en kvinne beskikkes en dertil skikket mann i praktisk virksomhet.

Beskikkelsen gjelder for 6 år, dog således at efter 3 års forløp uttrer et medlem efter loddtrekning og senere henholdsvis to og et medlem hvert tredje år.

For medlemmene beskikker departementet varamenn i fornøden utstrekning.

Kommisjonen velger selv sin formann. Forat den skal være beslutningsdyktig, må minst 2 medlemmer være til stede. Møter bare 2 medlemmer, skal i tilfelle stemmelikhet formannens stemme gjøre utslaget, eller hvis formannen ikke er til stede, den som loddtrekning viser. Avgjørelser av større betydning og som tåler utsettelse, skal utstå til kommisjonen er fulltallig.

Ved utførelsen av hvervet har medlemmene å rette sig efter den instruks som departementet gir. De tilstås en passende godtgjørelse og i tilfelle av reiser skyssgodtgjørelse som for offentlige tjenestemenn bestemt; disse utgifter utres av statskassen.

Ethvert asyl kan inspiseres av overlægen for sinnssykevesenet.

For øvrig kan Kongen, når han finner det nødvendig, bestemme, at ethvert asyl undersøkes av personer som er opnevnt til det.

II. *Utgiftene ved behandling og forpleining av sinnssyke.*

§ 3. Forsåvidt en sinnssyks tilstand krever en fra sedvanlig forsorg særegen behandling eller forpleining og han ikke selv har evne til helt eller delvis å bære omkostningene ved behandlingen og forpleiningen, skal disse utres av den

by (kjøpstad eller ladested med eget formannskap) som er den sykes hjemstavnskommune, og for landdistriktenes vedkommende av den fylkeskommune, hvor hjemstavnskommunen ligger. 5 juni. Nr. 3.

Kommunen får fire tiendedeler av omkostningene godtgjort av statskassen ved å sende inn til det departement under hvilket medisinalvesenet hører de attesterte opgaver og øvrige legitimasjoner, som departementet krever. Av de seks tiendedeler, som påhviler fylkeskommunen, kan efter beslutning av fylkestinget inntil halvdelen overføres på hjemstavnens herredskasse.

§ 4. Er det ikke på det rene, hvor den sinnssyke har hjemstavn, når der blir spørsmål om utredelse av omkostningene, skal den fylkes- eller bykommune, hvor den syke opholdt sig på det tidspunkt den særegne behandling begynte, utre omkostningene, inntil hjemstavnsspørsmålet er avgjort.

Er i en fylkes- eller bykommune, hvor den sinnssyke tidligere har opholdt sig, trangen til særegen behandling ved forsømmelighet ikke avhjulpet, påhviler dog plikten denne kommune.

Utgiftene kan derefter kreves erstattet overensstemmende med § 3. I sådanne tilfelle optas hjemstavnsforklaring av opholdsstedets fattigvesen.

§ 5. Hvis hjemstavnskommunen ikke kan oplyses uten at det skyldes forsømmelighet fra fattigvesenets side eller hvis den sinnssyke ikke har norsk statsborgerrett eller norsk innfødsrett, utrer statskassen omkostningene i sin helhet.

§ 6. Omkostninger som omhandlet i foranstående paragrafer anses ikke som fattighjelp.

Hvis den sinnssyke ikke har norsk statsborgerrett eller norsk innfødsrett, skal dog omkostningene regnes som fattigunderstøttelse overensstemmende med de for fattigvesenet gjeldende bestemmelser. Dette gjelder ikke omkostninger ved foranstaltninger som vesentlig i samfundets interesse er truffet overfor sinnssyk, som er erklært farlig for den offentlige sikkerhet, når den sinnssykes hjemland viser gjensidighet.

§ 7. Omkostninger ved den sinnssykes behandling for andre sykdommer, som ikke står i direkte sammenheng med eller er forvoldt ved sinnssykdommen, omfattes, likesålitt som utgiftene ved hans begravelse, av bestemmelsene i denne lov.

§ 8. Tvist om hvor en sinnssyk som i denne lov omhandlet har hjemstavn og om hvor han skal anses å ha opholdssted efter § 4 samt tvist i anledning av bestemmelsene i § 5 avgjøres på samme måte som tvistigheter ifølge lov om fattigvesenet.

På samme måte avgjøres tvist mellem asyler og andre

5 juni. Nr. 3.

anstalter, som drives for statens, kommunes eller offentlig stiftelses regning på den ene side og stat eller kommune på den annen side, om hvem der skal utre omkostningene ved forpleining i anstalten av en sinnssyk som i denne lov omhandlet.

§ 9. Undersøkelsen av, om en ubemidlet sinnssyk trenger særegen behandling eller forpleinig efter § 3 skal i alle tvilsomme tilfelle utføres av fylkeslægen.

I de fylker, hvor der ikke er fylkeslæge, utføres undersøkelsen av en læge, som for hvert fylke er antatt av fylkesmannen med medisinalstyrelsens godkjennelse. For reiser tilkommer der ham skyssgodtgjørelse av statskassen, mens hans øvrige godtgjørelse bestemmes og utres av den fylkeskommune, hvor han er ansatt, og av dennes bykommuner.

§ 10. Om en sinnssyk skal forpleies med offentlig bidrag efter § 3, avgjøres i hvert enkelt tilfelle på grunnlag av innhentede oplysninger av fylkesmannen i det fylke, hvor den syke opholdt sig på det tidspunkt den særegne behandling begynte.

Avgjørelsen kan omgjøres av departementet.

§ 11. Kurpenger og godtgjørelse for beklædning for sinnssyke, som forpleies med offentlig bidrag i asyler og andre anstalter, som drives for kommunal eller privat regning, skal godkjennes av departementet. Dette kan sette begrensning opad av statens refusjonsandel, jfr. § 3.

Departementet kan i den anledning kreve sig forelagt regnskaper og andre oplysninger om anstaltens drift.

§ 12. Omkostninger ved behandling og forpleining efter § 3 kan inntil der er gått 10 år fra de blev utredet, kreves erstattet helt eller delvis av den sinnssykes egne midler, forsåvidt det skulde vise sig, at hans økonomiske stilling er vesentlig bedre enn før antatt, eller av arv, som er tilfalt ham, eller av hans dødsbo.

Omkostninger ved sinnssyk som er erklært farlig for den offentlige sikkerhet, kan dog ikke kreves erstattet, medmindre de efter § 6, annet ledd, regnes som fattigunderstøttelse.

§ 13. Om der skal kreves erstatning efter foranstående paragraf, avgjøres i hvert enkelt tilfelle på grunnlag av innhentede oplysninger av fylkesmannen i det fylke, hvor den sinnssykes hjemstavnskommune ligger.

Er det ikke på det rene, hvor den sinnssyke har hjemstavn eller er han hjemstavnsløs, treffes avgjørelsen av fylkesmannen i det fylke, hvor den sinnssyke opholdt sig, da den særegne behandling begynte.

Krav på erstatning skal ikke fremsettes i så stor utstrekning, at det må antas å ville virke uheldig på den sykes til-

stand, eller at han, om der er mulighet for bedring eller helbredelse, eller hans ektefelle eller barn vil få vesentlig dårligere kår. 5 juni. Nr. 3.

Fylkesmannens avgjørelse kan omgjøres av departementet.

§ 14. De nærmere forskrifter som måtte kreves, utferdiges av departementet, derunder om adgangen til å overflytte en sinnssyk, som er anbragt i privat forpleining.

III. *Lovens ikrafttreden.*

§ 15. Denne lov trer i kraft 1. juli 1925.

Fra samme tid opheves lov av 24 mai 1902 og lov av 27 juni 1891 om forandring i og tillegg til sinnssykeloven av 17 august 1848 samt enhver bestemmelse i fattiglovgivningen som strider mot denne lov.

§ 16. Forsåvidt angår det økonomiske forhold mellem kommuner, som ved lovens ikrafttreden bidrar til omkostningene ved forpleining av en sinnssyk som i denne lov omhandlet, settes dog loven først i kraft fra 1 juli 1926.

§ 17. De nu beskikkede kontrollkommissærer fortsetter for den tid, deres beskikkelse varer, og departementet kan i overgangstiden såvidt fornødent treffe bestemmelse om kommisjonens sammensetning.

Kongelig resolusjon *) om nye helse- og tuberkuloseforskrifter for Sørfold herred, Nordland fylke. 5 juni.

Kongelig resolusjon, hvorved Kirke- og Undervisningsdepartementet bemyndiges til i henhold til lov om likbrenning av 3 mai 1913 § 6, siste ledd, herefter å gi tillatelse til at askeurner opbevares på annen måte enn ved å begraves på kirkegård eller hensettes i et av Kongen godkjent opbevaringsrum for askeurner, og til i særegne tilfelle å bestemme, at der for sådan tillatelse ikke skal erlegges noget gebyr til statskassen. 5 juni.

Kongelig resolusjon, hvorved Karmsund sorenskriverbolig i Haugesund stilles til disposisjon som embedsbolig for politimesteren i Haugesund. 5 juni.

Kongelig resolusjon, hvorved gebyrtariffen i den ved kongelig resolusjon av 17 juni 1921 (jfr. kongelig resolusjon av 28 oktober 1921) fastsatte instruks for de offentlige kontrollkontorer for skibsinstrumenter forandres til fra og med 1 juli 1925 å lyde således: 5 juni.

*) Bekjentgj. 6 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 25, hvor helseforskriftene m. v. er inntatt.

5 juni. A. For undersøkelse og utferdigelse av certifikat betales:

For en lanterne	kr.	6,00
» et kompass eller peilapparat	»	6,00
» en sekstant eller oktant	»	14,00
» et skibsbarometer	»	14,00
» en dybdemåler	»	14,00
» en kikkert	»	4,00
» et kronometer, temperaturprøve	»	30,00
» en enkelt standsbestemmelse	»	6,00

For undersøkelse av instrumenter m. v. som ikke finnes tilfredsstillende, erlegges halvt gebyr.

B. For utførelse av kompasskompensasjon og deviasjonsundersøkelse erlegges av fartøier:

a)	til og med 25 tonn brutto				kr.	20,00
b)	over 25 tonn brutto	til og med	50	tonn brutto	»	35,00
c)	» 50	—»—	100	—	»	55,00
d)	» 100	—»—	200	—	»	85,00
e)	» 200	—»—	1000	—	»	125,00
f)	» 1000	—»—	2000	—	»	165,00
g)	» 2000 tonn brutto				»	200,00

Ovennevnte takster gjelder for op til 2 kompasser. For hvert overskytende betales kr. 40,00.

For nybyggede fartøier på hvilke kompassene første gang kompenseres, betales et tillegg av kr. 10,00 til de forannevnte takster.

C. For opstilling av et skibskompass eller en peilskive betales av fartøier:

a)	til og med 25 tonn brutto	kr.	8,00
b)	over 25 tonn brutto til og med 200 tonn brutto	»	16,00
c)	over 200 tonn brutto	»	24,00

For kontrollering av lanternenes innstilling ombord betales av fartøier:

d)	til og med 25 tonn brutto	kr.	16,00
e)	over 25 tonn brutto til og med 200 ton brutto	»	24,00
f)	over 200 tonn brutto	»	32,00

D. For hydrograferingsarbeider o. l. benyttes samme takst som ved Norges Geografiske Opmåling.

E. For opbevaring av et skibskronometer betales pr. måned eller del av måned kr. 4,00.

F. For spesielle arbeider utført ved kontoret f. eks. utarbeidelse av kartkopier, situasjonskarter til sjørettsbruk o. l. betales efter overenskomst.

G. Ved de under B, C og D nevnte arbeider som utføres utenfor kontoret, tilfaller der den funksjonær som utfører arbeidet, en andel som bestemmes for: 5 juni.

B a	.....	til kr.	8,00
b—d	.....	» »	20,00
e—g	.....	» »	38,00
C a—b	.....	til kr.	5,00
c	.....	» »	10,00
d	.....	» »	5,00
e	.....	» »	10,00
f	.....	» »	15,00

D til halvdelen av gebyret.

Forlanges det under B nevnte arbeide utført på helligdager eller på hverdager påbegynt efter kl. 6 em., forøkes takstene med kr. 10,00, der tilfaller den funksjonær som utfører arbeidet.

Stortingsbeslutning [1]) om, at blindeskolen på Dalen blir eneste offentlige skole for blinde barn, mens den nuværende arbeidsskole for voksne blinde menn på Dalen flyttes til Oslo blindeinstitutt. 5 juni.

Stadfestelse — meddelt av Socialdepartementet — på det av handelsborger Carl Ludvig Ellefsen ved testamente av 20 desember 1913 oprettede «Emma og Carl Ellefsens legat» til fordel for vanføre. 5 juni.

Skrivelse *) fra Arbeidsdepartementet om tilleggsbestemmelse til bygningslovens § 24 for Sarpsborg. 5 juni.

Skrivelse fra medisinaldirektøren inneholdende tillegg til punkt VI i forskriftene av 24 februar 1922 om den årlige medisinalberetning. 6 juni.

Foranlediget ved en forestilling fra fylkestinget i Sør-Trøndelag fylke har Socialdepartementet uttalt, at departementet er opmerksom på, at medisinalberetningenes innhold om de ikke spesielt medisinske forhold (sedelighet, boligforhold, levemåten — det kulturelle nivå —) ved en for lettvint og generell karakteristikk kan virke unødig støtende, likesom de forsåvidt kan bli mindre stemmende med de virkelige forhold. Departementet har derfor anmodet om, at helserådsordførerne må bli gjort opmerksom på, at de må avfatte medisinalberetningene mest mulig nøkternt og objektivt, og

*) Bekjentgj. 6 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 25, hvor tilleggsbestemmelsen er inntatt.

[1]) Se St. prp. nr. 1, kap. 261 (E og F) og St. prp. nr. 28. Budgettinnst. S. nr. 31. St.tid. s. 2082—2113.

6 juni. ikke uten tilstrekkelig begrunnelse innta utsagn, som nedsetter vedkommende distrikts befolkning i det almindelige omdømme.

Samtidig har departementet bedt henstillet til fylkeslægene å gjennemgå medisinalberetningene under hensyn til det ovenfor anførte, og om nødvendig foranledige rettelser eller ledsage beretningene med bemerkninger, når de innsendes hertil.

Hvilket herved meddeles til iakttagelse.

6 juni. **Skrivelse** fra Finansdepartementet til en skattefoged hvori meddeles, at departementet antar, at en skatteopkrever i henhold til sportellovens § 152, jfr. § 129, tilkommer det i disse lovbestemmelser fastsatte avskrivningsgebyr ved hver enkelt innbetaling, når et skattebeløp, forinnen utpantning er avholdt, innbetales i flere terminer.

8 juni. **Stadfestelse** — meddelt av Socialdepartementet — på det av Olaf Fostenæs ved testamente av 1 oktober 1916 oprettede «Anna og Olaf Fostenæs's legat» til Sjømændenes Alderdomshjem i Haugesund.

8 juni. **Skrivelse** fra Utenriksdepartementet.

Ifølge offisiell meddelelse fra den nederlandske regjering har Polen tiltrådt overenskomster nr. III, IV og V, undertegnet den 18 oktober 1907 på den 2nen fredskonferanse i Haag. Meddelelsen er kommet den nederlandske regjering i hende den 9 mai d. å.

8 juni. **Skrivelse** *) fra Justisdepartementet om nye politivedtekter for Levanger.

8 juni. **Skrivelse** **) fra Justisdepartementet om ophevelse av §§ 57, 58 og 59 i politivedtektene for Haugesund.

8 juni. **Skrivelse** ***) fra Socialdepartementet om vedtekt for herberger- og beverternæringen i Flekkefjord.

9 juni. **Skrivelse*****) fra Justisdepartementet om vedtekt for salg av tobakk til barn i Vang herred.

10 juni. **Stortingsbeslutning** [1]) om forhøielse av gebyrsatsene for kjelkontrollen.

*) Bekjentgj. 13 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 26, hvor politivedtektene er inntatt.

**) Bekjentgj. 13 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 26.

***) Bekjentgj. 13 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 26, hvor vedtekten er inntatt.

[1]) Se St. prp. nr. 1, kap. 421, 2141 og 2243. Budgett-innst. S. nr. 46. St.tid. s. 2144—2148. Lov (nr. 3) av 29 mai 1925.

I. For den i § 9 i lov om arbeiderbeskyttelse i industri- 10 juni.
elle virksomheter m. v. påbudte undersøkelse av kjeler og rørledninger, som er utsatt for damptrykk, bestemmes å skulle erlegges betaling til statskassen overensstemmende med følgende betalingsregulativ:

A. For hovedundersøkelse med vanntrykkprøve.

For dampkjeler		og	dampbeholdere		
1. til og med	1,0 m.² htfl.		til og med	0,2 m.³ innh.	kr. 25,00
2. fra 1,0 til	8,0 » »		fra 0,2 til	0,5 » »	» 40,00
3. » 8,0 »	15,0 » »		» 0,5 »	2,0 » »	» 60,00
4. » 15,0 »	25,0 » »		» 2,0 »	5,0 » »	» 100,00
5. » 25,0 »	50,0 » »		» 5,0 »	12,0 » »	» 140,00
6. » 50,0 »	100,0 » »		» 12,0 »	20,0 » »	» 185,00
7. » 100,0 »	250,0 » »		» 20,0 »	30,0 » »	» 250,00
8. » 250,0 »	350,0 » »		» 30,0 »	50,0 » »	» 300,00
9. » 350,0 »	450,0 » »		» 50,0 »	100,0 » »	» 350,00

o.s.v. kr. 50,00 for hvert påbeg. 100 m.² respekt. 50 m.³ tillegg i størrelsen.

For tørrecylindre til og med 4 m.³ kr. 25,00
» —»— over 4 » » 40,00

Den samlede avgift for tørrecylindre til en og samme maskin skal ikke overstige kr. 200,00.

For utferdigelse av gjenpart av certifikat erlegges et gebyr av kr. 5,00.

Hvis kjeler og beholdere ikke er forhåndsapproberte, erlegges ved første gangs hovedundersøkelse et tillegg til undersøkelsesgebyret svarende til approbasjonsgebyret for samme, jfr. litra B.

B. For behandling av approbasjonsanmeldelser.

For kjeler		og	beholdere		
til og med	10,0 m.² htfl.		til og med	1,0 m.³	kr. 20,00
fra 10,0 til	50,0 » »		fra 1,0 til	5,0 »	» 30,00
» 50,0 »	150,0 » »		» 5,0 »	15,0 »	» 40,00
over	150,0 » »		over	15,0 »	» 50,00

Innsendes der samtidig til approbasjon tegninger av flere kjeler eller beholdere, bestemt til samme bedrift og av samme konstruksjon, trykk og størrelse, betales der kun gebyr for en.

For overvær av materialprøvning og for besiktigelse av materialer beregnes kr. 5,00 for hver påbegynt time, dog minst kr. 5,00 pr. undersøkt stykke materiale og ikke over kr. 25,00 for en dags arbeide på samme sted.

II. — — — — — — — — — — — — — —

Stortingsbeslutning [1]), hvorved Stortinget samtykker i, 10 juni.
at der avholdes en telling i henhold til lov av 25 april 1907 angående Norges gjeld til og tilgodehavender i utlandet pr. 31 desember 1925.

[1]) Se St. prp. nr. 64. Innst. S. nr. 97. St.tid s. 2150.

10 juni. **Stadfestelse** — meddelt av Socialdepartementet — på det av frøken Bernhardine Dahl ved testamente av 20 august 1920 oprettede «Frøken Bernhardine Dahls tuberkulosefond for Liland og omegn», Evenes herred.

12 juni. **Kunngjørelse** *) [1]) av grunnlovsbestemmelse av 5 juni 1925 om ophevelse av grunnlovens § 110.

12 juni. **Kongelig kunngjørelse** *) [2]) om 1) omsetningsavgift til statskassen av kullsyreholdige, alkoholfrie drikkevarer, og 2) omsetningsavgift til statskassen av innenlands tilvirket fruktvin.

I.

Fra 1 juli 1925 skal overensstemmende med de om omsetningsavgiften for kullsyreholdige, alkoholfrie drikkevarer gjeldende lovbestemmelser erlegges avgift til statskassen av omsetningen av de nevnte varer med 15 — femten — øre pr. liter.

II.

Den, som driver forhandling av her i landet fremstillet fruktvin, som er innkjøpt av ham hos tilvirkeren, skal fra 1 juli 1925 til statskassen erlegge en avgift av 25 øre for hver liter sådan fruktvin, som han omsetter til bruk her i landet.

Avgiften blir å beregne og erlegge for hvert halvår, således at det for et halvår pliktige avgiftsbeløp blir å innbetale innen utgangen av den 15. dag i den næst påfølgende måned.

De nærmere bestemmelser, som måtte være nødvendige for avgiftens beregning og betaling, utferdiges av vedkommende regjeringsdepartement.

12 juni. **Kongelig resolusjon** *) om forhøielse av havneavgiftene i Drøbak.

12 juni. **Kongelig resolusjon** *) om oprettelse av et hestemarked på Bryggja i Davik herred, Ytre Nordfjord.

12 juni. **Kongelig resolusjon** *), hvorved lov nr. 2 av 14 desember 1917 om tvungen avståelse av grunn i Finnmarkens amt m. v. i medhold av samme lovs § 9 gjøres gjeldende for Sør-Trøndelag fylke.

12 juni. **Kongelig resolusjon** *), hvorved i henhold til lov av 22 mai 1925 om forandringer i lov av 8 mars 1902 om kontroll med tilvirkning av og handel med margarin

*) Bekjentgj. 13 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 26.

[1]) Se dok. nr. 19 for 1923, forslag nr. 1, alternativ III. St. prp. nr. 79 (Jfr. St. prp. nr. 18). Innst. S. nr. 30. St.tid. s. 2133.

[2]) Se St. prp. nr. 8. Innst. S. nr. 35. St.tid. s. 2061.

og margarinost m. v. med tilleggslov av 10 september 1909 fastsettes følgende bestemmelser: 12 juni.

1. Til dekning av omkostningene ved det foreskrevne tilsyn med tilvirkning av og handel med margarin og margarinost blir der fra og med 1 juli 1925 inntil videre å betale av all innført og innenlands produsert margarin og margarinost en avgift av kr. 0,10 for hvert 100 kg.

   Avgift av margarin og margarinost, som innføres fra utlandet, opkreves efter den nettovekt, som er funnet ved varens fortolling og innbetales av importøren til tollvesenet.

   Av innenlands produsert margarin og margarinost beregnes avgiften på grunnlag av de produksjonsopgaver som fabrikanten i henhold til § 3 i loven av 8 mars 1902 er pliktig til ved hvert års begynnelse å innsende til Landbruksdirektøren. Avgiften innbetales forsåvidt angår den i det foregående kalenderår tilvirkede mengde, av fabrikken til vedkommende oppebørselsbetjent innen utgangen av januar måned næstefter. Om innbetalingen blir samtidig Landbruksdirektøren å underrette.

   Forsåvidt angår fabrikker som måtte bli solgt eller hvis drift ophører blir en særskilt opgave over produksjonen å innsende til Landbruksdirektøren og avgift å betale til oppebørselsbetjenten innen en måned efterat salget eller innstillingen av driften har funnet sted. For rettidig innsendelse av de nødvendige opgaver samt riktig betaling av avgiftsbeløpene er i disse tilfelle så vel den tidligere som den efterfølgende eier eller bestyrer ansvarlig.

   Av alle avgiftsbeløp som ikke betales i rette tid svares renter beregnet efter 7 % p. å. til betaling skjer.
2. Landbruksdepartementet bemyndiges til å utferdige de nærmere forskrifter som måtte finnes nødvendige vedrørende avgiftens beregning og opkrevning og til gjennemføring av foranstående bestemmelser.
3. Overtredelse av disse bestemmelser eller av forskrifter som er utferdiget i medhold av dem er belagt med straff, jfr. § 11 i forannevnte lov av 8 mars 1902.

Kongelig resolusjon*) om nye vernskogvedtekter for Flatanger herred, Nord-Trøndelag fylke. 12 juni.

Skrivelse**) fra Arbeidsdepartementet om bygnings- og brandlovens anvendelse for Skarnes i Sør-Odal og strøkets overgang til egen brand- og bygningskommune. 12 juni.

*) Bekjentgj. 13 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 26, hvor vedtektene er inntatt.

**) Bekjentgj. 13 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 26.

12 juni. **Kongelig resolusjon,** hvorved bestemmes, at det ulønnte konsulat i Kronstadt skal nedlegges.

12 juni. **Kongelig resolusjon,** hvorved den på F. Beyers forlag i 1925 utgitte bok: Dr. Martin Luthers lille katekisme med tillegg, utarbeidet av en av Bergens skoleråd nedsatt komite, godkjennes som lærebok i kristendomskunnskap i folkeskolen.

12 juni. **Kongelig resolusjon,** hvorved bestemmes:

I. Den ved kongelig resolusjon av 23 april 1925 bestemte dommerkappe for Høiesteretts justitiarius og assessorer skal være overensstemmende med den for lagmannsrettens dommere ved kongelig resolusjon av 7 desember 1889 fastsatte dommerkappe med den forandring, at kraver og bremmer skal være av fiolett fløil i stedet for av sort fløil.

II. Den fastsatte dommerkappe for Høiesterett tas i bruk fra begynnelsen av rettens 2nen sessjon 1925.

12 juni. **Kongelig resolusjon,** hvorved § 46 i de ved kongelig resolusjon av 6 februar 1920, jfr. de kongelige resolusjoner av 5 august 1921, 7 juli og 1 desember 1922, 17 august 1923 samt 25 januar 1924, gis et tillegg sålydende:

«Forelegg skal som regel ikke forkynnes, men meddeles (jfr. straffeprosesslovens § 157).

Forkynnelse skal alene foretas når omstendighetene gjør det særlig påkrevet, såsom at saken bør avgjøres hurtigst mulig, at siktede jevnlig skifter opholdssted, at siktede antas ikke å kunne forstå eller besvare en skriftlig meddelelse og lignende.

Meddelelse til siktede om forelegg bør som regel gis på den måte, at forelegget i to eksemplarer sendes ham i posten (jfr. straffeprosesslovens § 157, annet ledd) med påtegnet underretning om, at hvis han vil vedta forelegget, kan vedtagelsen innen en i dette fastsatt frist skje til den myndighet som har utferdiget forelegget — eller til lensmannen, enten muntlig, eller skriftlig ved påtegning på og tilbakesendelse av det ene eksemplar.

Sådan underretning bør også gis siktede ved forkynnelse av forelegg, når dette ikke vedtas på stedet.» [1])

12 juni. **Kongelig resolusjon** [2]), hvorved det med hjemmel av lov om Statens Pensjonskasse av 28 juli 1921 og i medhold av Stortingets beslutning av 3 juni 1925 treffes nedennevnte bestemmelse om innlemmelse av nye stillinger og om

[1]) Jfr. skrivelse 18 juni 1925 (s. 175).
[2]) Jfr. St. prp. nr. 48. Innst. S. nr. 84. St.tid. s. 2074—2076.

ophevelse av eller forandring i tidligere beslutninger om inn- 12 juni.
lemmelse av stillinger i Statens Pensjonskasse:

A. Om innlemmelse av nye stillinger i Statens Pensjonskasse.

I. Samtlige nedenanførte stillinger — regnet fra det for deres innlemmelse nedenfor angitte tidspunkt — inngår under bestemmelsene i lov av 28 juli 1921 om Statens Pensjonskasse på betingelse av:

at stillingens inntekt (innskudds- og pensjonsgrunnlaget), regulativmessige alderstillegg medregnet, utgjør minst kr. 1 000,00 årlig,

at stillingen, dersom den ikke er embede eller bestilling, besettes med minst 3 måneders opsigelsesfrist, samt

at stillingens innehaver finner sig i alle de forandringer, som måtte bli foretatt i pensjonsloven.

Tjenestestillinger under:

A. Kirke- og Undervisningsdepartementet:
Fra 1 juli 1924:
Ved Statens Farmasøitiske Innstitutt:
Professor.
Ved Norges tekniske Høiskole:
Laboratorieingeniør.

B. Departementet for Sociale Saker:
Fra 1 juli 1924:
Ved Vardø Desinfeksjons- og Interneringsanstalt:
Opsynsmann.
Ved Medisinalstyrelsens laboratorier, bakteriologiske avdeling:
Teknisk assistent.
Ved Rikshospitalet:
Telefonistinne.

C. Handelsdepartementet:
Fra 1 juli 1925:
Telefonassistent.

D. Finans- og Tolldepartementet:
Fra 1 juli 1924:
Ved Bank- og sparebankinspeksjonen:
Direktør, chefsekretær, inspektør, sekretær og assistent.

E. Forsvarsdepartementet, Armeen:
Fra 1 juli 1925:
Ved Norges Geografiske Opmåling:
Inspektør.

12 juni

F. Statsrevisjonen:
Fra 1 mai 1925:
Statsrevisjonens formann.

II. Følgende tjenestemenn som innehavere av ovennevnte stillinger innlemmes i Statens Pensjonskasse med de rettigheter og forpliktelser, som pensjonsloven foreskriver:

1. Tjenestemenn, som ansettes efter det for vedkommende stillings innlemmelse ovenfor under I bestemte tidspunkt;
2. Tjenestemenn, som er ansatt før nevnte tidspunkt og som enten
   a) er tilpliktet å innlemmes i Statens Pensjonskasse eller til å gjøre innskudd i en ved lov oprettendes pensjonsinnretning
   eller
   b) ikke har forpliktelse som i litra a nevnt, men innen en av vedkommende fagdepartement fastsatt frist erklærer sig villige til innlemmelse i Statens Pensjonskasse på de vilkår, som omhandles i Pensjonslovens § 24.

For tjenestemenn, som ved innlemmelsesbeslutningens tidspunkt er medlemmer av kommunale pensjonskasser, kan bestemmelsene ikke iverksettes, førenn vedkommende kommune har godkjent de særlige vilkår for disse tjenestemenns overgang til Statens Pensjonskasse, som fastsettes av det departement, hvorunder denne kasse hører.

III. Ved alle utbetalinger av lønn efter innlemmelsesdagen til tjenestemenn, der som følge av denne beslutning er innlemmet i Statens Pensjonskasse, blir der av vedkommende kassebetjent i lønnen å avholde et midlertidig Pensjonsinnskudd til Statens Pensjonskasse på minst 10 pct. av det kontante lønnsbeløp under kr. 10 000,00.

Utres lønnen dels av Staten og dels av andre kasser, skjer inneholdelsen av den samlede lønn.

Det overlates til kassebetjenten efter konferanse med vedkommende tjenestemenn å inneholde noget mer enn det ovenfor fastsatte beløp, såfremt der er grunn til å anta, at innskuddsgrunnlaget blir fastsatt til et høiere beløp enn den kontante lønn.

Ved utbetalingene tas der forbehold overfor tjenestemannen om nøiaktig beriktigelse av de skyldige innbetalinger, når innskuddsgrunnlaget er fastsatt og beregningene av innskuddene foreligger.

De efter denne regel tilbakeholdte innskudd beholdes hos kassebetjenten uten å innsettes i bank på tjenestemannens navn, inntil nærmere meddelelse om innskuddets størrelse for

hver enkelt tjenestemann mottas fra Pensjonskassen. De be- 12 juni.
løp, som Pensjonskassen har krav på, blir derefter å tilstille denne, mens det for meget innbetalte i tilfelle tilbakebetales til vedkommende tjenestemann. Er det foreløbig inneholdte beløp ikke tilstrekkelig, inneholdes det manglende ved senere lønnsutbetalinger.

B. Om ophevelse av eller forandring i tidligere beslutninger om innlemmelse av stillinger i Statens Pensjonskasse:

De tidligere innlemmelsesbeslutninger opheves for nedennevnte stillinger:

Fra 1 juli 1924:

Under Finans- og Tolldepartementet:

Direktør for sparebankvesenet og sparebankinspektør.

Under Departementet for Sociale Saker:

Fra 1 april 1925:

Ved Medisinalstyrelsens laboratorier:

Assistentlægen ved serumavdelingen.

Fra 1 juli 1925:

Kjemisk konsulent.

Kongelig resolusjon, hvorved der opnevnes en komite 12 juni.
til å utre Statens og spesielt Kongsberg Sølvverks forhold til Kongsberg kommune og tilgrensende herredskommuner, til å føre de nødvendige forhandlinger i denne forbindelse samt å fremkomme med mulig forslag til forholdets omordning.

Kongelig resolusjon, hvorved Arbeidsdepartementet be- 12 juni.
myndiges til å foreta endringer i det gjeldende reglement for arbeidsordningen ved Statens jernbane-, kraft-, regulerings- og befestningsanlegg i det vesentlige overensstemmende med departementets forslag i foredrag av 12 juni 1925.

Stadfestelse — meddelt av Socialdepartementet — på det 12 juni.
av Thore Eriksen ved gavebrev av 25 februar 1924 oprettede «Thore Eriksen og hustrus legat til beste for verdige trengende i Gol herred».

Stadfestelse — meddelt av Socialdepartementet — på det 12 juni.
av Niels R. Parelius ved gavebrev av 15 november 1924 oprettede legat for Kristiansunds kommune til minde om hans foreldre Morten og Magdalene Parelius.

Rundskrivelse fra Justisdepartementet til fylkesmennene. 12 juni.

Efter henstilling fra Landbruksdepartementet skal man anmode herr fylkesmannen om å gjøre sorenskriverne innen Deres distrikt bekjent med at forretninger om utvis-

12 juni. ning av setrer i statsalmenninger i henhold til fjellovens (lov nr. 5 av 12 mars 1920) §§ 16 og 19 ikke må antas til tinglysning uten at Landbruksdepartementets samtykke til utvisning foreligger eller det ved erklæring fra vedkommende skogforvalter er legitimert at setren ikke er utvist i barskogtrakt.

13 juni. **Stadfestelse** — meddelt av Socialdepartementet — på det av Johan J. Ørbak ved testamente av 23 juni 1923 oprettede «Lisabet og Johan Ørbaks legat» til fordel for trengende skolebarn i Lund skolekrets, Løten prestegjeld.

13 juni. **Stadfestelse** — meddelt av Socialdepartementet — på det av lensmann H. Løvsland ved gavebrev av 14 januar 1925 oprettede «Lensmann H. Løvsland og hustrus legat» for verdige trengende i Finsland.

13 juni. **Stadfestelse** — meddelt av Socialdepartementet — på det av forhenværende gårdeier Hagbart Henriksen ved testamente av 27 september 1924 oprettede «Hagbart Henriksens legat» til fordel for foreningen «Tunghørtes Vel».

13 juni. **Skrivelse** fra Utenriksdepartementet.

Handels- og sjøfartsavtalen mellem Norge og Grekenland av 15/27 oktober 1852, forandret ved deklarasjon av 18 februar/2 mars 1893 som var opsagt fra gresk side og senere forlenget inntil 1 juni 1925 er ved noter utvekslet mellem den norske og den greske sendemann i Berlin blitt forlenget inntil 1 januar 1926.

13 juni. **Skrivelse** *) fra Justisdepartementet om vedtekter for salg av tobakk til barn i Hyllestad herred.

13 juni. **Skrivelse** **) fra Justisdepartementet om tillegg til politivedtektene for Bodin herred.

13 juni. **Skrivelse** ***) fra Arbeidsdepartementet om byggningslovens anvendelse m. v. på et strøk ved Rakkestad stasjon.

13 juni. **Skrivelse** †) fra Arbeidsdepartementet om utvidelse av grensene for det bygningsloven underlagte strøk ved Klepp jernbanestasjon.

*) Bekjentgj. 22 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 27, hvor vedtektene er inntatt.

**) Bekjentgj. 22 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 27, hvor tillegget er inntatt.

***) Bekjentgj. 22 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 27, hvor grensene for det omhandlede strøk er beskrevet.

†) Bekjentgj. 22 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 27, hvor de nye grenser er beskrevet.

Skrivelse fra Utenriksdepartementet. 16 juni.

Ifølge offisiell meddelelse fra generalsekretæren for Folkenes Forbund av 4 juni 1925 har den britiske regjering på vegne av Irak sluttet sig til den internasjonale konvensjon av 30 september 1921 om undertrykkelse av handelen med kvinner og barn.

Tiltredelsen trådte i kraft 15 mai 1925.

Skrivelse *) fra Arbeidsdepartementet om tilleggsbestemmelser til bygningsloven for Drøbak 16 juni.

Skrivelse **) fra Arbeidsdepartementet om ophevelse av innskrenkningen i den frie motorvognkjøring på hovedveien Trengereid—Norheimsund—Øystese samt om nedsettelse av hastigheten for motorvognkjøring på denne vei. 16 juni.

Stadfestelse — meddelt av Socialdepartementet — på det av bankkasserer Nils Christian Herman Fugl ved testamente av 7 oktober 1916 oprettede «Fru Mariane Fugls legat» til fordel for Ålesunds feriekoloni. 17 juni.

Skrivelse ***) fra Handelsdepartementet om forandring i justerreglementet. 17 juni.

Skrivelse †) fra Justisdepartementet om endring av § 6 i politivedtektene for Nore herred. 18 juni.

Skrivelse fra Justisdepartementet til riksadvokaten. 18 juni.

Lov av 22 mai 1925 om forandringer i straffeprosessloven (§§ 146, 288 og 290, første ledd) trådte i kraft 19 juni d. å.

Som det vil ses, er der ved disse endringer av straffeprosessloven åpnet adgang til å gi meddelelse om forelegg på annen måte enn ved forkynnelse. Det er meningen at denne adgang skal brukes i størst mulig utstrekning. Hensikten er å opnå en enklere og billigere ordning på det her omhandlede område enn den nuværende, så reiser i anledning av forelegg kan søkes undgått. Av denne grunn er der ved den nye lov også åpnet adgang til å vedta forelegg skriftlig.

Departementet henviser for øvrig til det tillegg til påtaleinstruksens § 146 som er stadfestet ved kongelig resolusjon av 12 juni 1925 (se s. 170). Tillegget inneholder bestemmelser

*) Bekjentgj. 22 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 27, hvor tillegsbestemmelsene er inntatt.

**) Bekjentgj. 22 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 27.

***) Bekjentgj. 22 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 27, hvor reglementets § 89, siste ledd, i endret lydelse er inntatt.

†) Bekjentgj. 22 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 27, hvor vedtektenes § 6 i endret lydelse er inntatt.

18 juni. om hvorledes forelegg bør meddeles og på hvilken måte de kan vedtas m. v.

Departementet går ut fra at politimestrene ved fremtidig trykning av skjemaer for forelegg vil sørge for at der i skjemaene tas inn en meddelelse om hvorledes forelegget kan vedtas, og likeledes en formel for erklæring om vedtagelse.

Man henleder opmerksomheten på den endring av straffeprosesslovens § 146 som er foretatt. Ifølge denne skal der for fremtiden ikke tilkalles noget vidne når en dom forkynnes, og heller ikke når forelegg undtagelsesvis må forkynnes.

Med foranstående bes statsadvokatene gjort bekjent.

Politiets tjenestemenn er underrettet gjennem fylkesmennene.

19 juni. **Kongelig kunngjørelse** *) [1]) om avgift til statskassen av apotekenes omsetning.

Den som har fått bevilling til å drive et ikke salgbart apotek, enten i henhold til lov av 4 august 1909 eller med plikt til å underkaste sig en ny apoteklovs bestemmelser, eller som frivillig har underkastet sig avgiftsbestemmelsene, skal for budgetterminen 1 juli 1925—30 juni 1926 svare avgift til statskassen av sin omsetning efter nedenstående regler:

§ 1.

1. De første kr. 25 000,oo av omsetningen skal være avgiftsfri.
2. Fra restbeløpet trekkes 25 pct. for frie handelsvarer m. v.
3. Av den tiloversblevne omsetning svares følgende avgifter:

Av 1ste	kr. 5 000,oo	(eller deler	derav)	1 pct.
» 2net	» 5 000,oo	—»—		2 »
» 3dje	» 5 000,oo	—»—		3 »
» 4de	» 5 000,oo	—»—		4 »
» 5te	» 5 000,oo	—»—		5 »
» 6te	» 5 000,oo	—»—		6 »
» 7de	» 5 000,oo	—»—		7 »
» overstigende omsetning				8 »

§ 2. Til et apoteks omsetning regnes alle beløp, som er innkommet ved forhandling av varer, enten disse er gjenstand for apotekeres enehandel eller ikke. Dog blir ikke de beløp å medregne, som er innkommet for varer, som enten direkte eller gjennem mellemmenn forhandles til andre apotek.

Omsetning ved filialapotek og medikamentutsalg blir å beregne særskilt fra hovedapotek.

---

*) Bekjentgj. 22 juni Lovtid. 1ste avd. nr. 27.

[1]) Se St. prp. nr. 25. Innst. S. nr. 32. St.tid. s. 2073—2074.

§ 3. Det departement, hvorunder medisinalvesenet hører, kan helt eller delvis frafalle avgiften for apotekere, med hvem der er inngått eller inngås overenskomst angående avståelse av salgbare apotekprivilegier. 19 juni.

Departementet kan likeledes helt eller delvis frafalle avgiften, hvor det vilde falle særlig trykkende for vedkommende å utre den.

§ 4. Avgiftsbeløp på mindre enn kr. 10,00 opkreves ikke.

Kongelig resolusjon *) om ikrafttredelsestiden for lov av 27 juni 1924 om tillegg m. v. til loven av 14 juli 1897 om geistlige embedsgårder. 19 juni.

Kongelig resolusjon *) om ophevelse av husleiereguleringen for Øvre Eiker herred fra 1 juli 1925. 19 juni.

Kongelig resolusjon **) om forandring av § 15 i helseforskriftene for Lillehammer. 19 juni.

Kongelig resolusjon ***) om forandring av § 9 i helseforskriftene for Sauda herred, Rogaland fylke. 19 juni.

Kongelig resolusjon †) om forandring av § 4 i helseforskriftene for Bud herred, Møre fylke. 19 juni.

Kongelig resolusjon ††) om helse- og tuberkuloseforskrifter for Nordvik herred, Nordland fylke. 19 juni.

Kongelig resolusjon†††) om forandringer av bemanningsskalaen. 19 juni.

Kongelig resolusjon *), hvorved i henhold til § 4 i lov om offentlige skyss-stasjoner av 11 juli 1924 fastsettes nedenstående takster og regler for beregningen av betalingen for skyss fra offentlige skyss-stasjoner: [1]) 19 juni.

§ 1. Skyssbetalingen er:

---

*) Bekjentgj. 22 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 27.
**) Bekjentgj. 22 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 27, hvor § 15 i endret lydelse er inntatt.
***) Bekjentgj. 22 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 27, hvor helseforskriftenes § 9, 3dje avsnitt i endret lydelse er inntatt.
†) Bekjentgj. 22 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 27, hvor helseforskriftenes § 4 i endret lydelse er inntatt.
††) Bekjentgj. 22 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 27, hvor helseforskriftene m. v. er inntatt.
†††) Bekjentgj. 22 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 27, hvor forandringene er anført.
[1]) Jfr. St.besl. 29 mai 1925. Se St. prp. nr. 42. Innst. S. nr. 73. St.tid. s. 2059—2060.

19 juni.

A. Landskyss.

For hest med to- eller firehjulet kjøretøi eller slede beregnet for 1 hest ..... 36 øre pr. km.
for 2 hester med firehjulet kjøretøi eller slede beregnet for 2 hester ..... 72 —»—
for skyss med automobil ..... 50 —»—
for skyss med motorsykkel med sidevogn... 36 —»—

B. Båtskyss.

For rorskar med fireåret båt ..... 40 øre pr. km.
for rorskar med større båt ..... 45 —»—
for hver rorskar mer enn en ..... 30 —»—
for mindre motorbåt ..... 50 —»—
for større motorbåt ..... 90 —»—

Motorbåt som enten er lenger enn 8 meter eller har kraftigere motor enn 8 hk. regnes for større motorbåt.

Ovenstående takster gjelder: For tospent kjøretøi for skyssing av inntil to personer. For øvrig for skyssing av en person. Skal flere personer skysses med samme skyssmiddel, blir det å erlegge full takst for en av dem og halv takst for hver av de øvrige; for skyss med 2 hester og et firehjulet kjøretøi eller slede beregnet for 2 hester betales dog for hver person utover to 18 øre pr. km. For skyss med automobil og med mindre motorbåt betales for hver person utover en 15 øre pr. km., og for skyss med større motorbåt 20 øre pr. km.

For barn under 3 år beregnes ikke betaling.

Uten tillegg i skyssbetalingen kan på hvert skyssmiddel forlanges medtatt reisetøi av vekt inntil 35 kg.

For skyss som går ut fra stasjonen efter kl. 9 aften eller før kl. 7 morgen, forhøies betalingen med en halvpart. For hesteskyss og båtskyss på en avstand av 10 km. eller mere betales dog natt-tillegget om skyssen går ut fra stasjonen efter kl. 8 aften.

§ 2. Departementet kan, efterat erklæring er innhentet fra vedkommende herredsstyre og fylkestinget, bestemme at skysstakstene efter foregående paragraf skal forhøies med inntil en halvdel, når ved sådan forhøielse tilskudd til stasjonen kan vesentlig forminskes, eller når forholdene ellers på stedet gjør det påkrevd å sette en noget høiere skysstakst enn den normale. Som sådanne særlige grunner regnes f. eks. at veien er bakket og tung eller at skyssen må foregå over særlig værhårde og strømstrie sjøstykker.

Under forhold som ovenfor nevnt kan departementet for skyss-stasjoner som underholdes med tilskudd fra bykommuner treffe lignende bestemmelser, efterat erklæring er innhentet fra kommunestyret.

§ 3. Skyssbetalingen beregnes efter den veilengde den reisende benytter skyssen, jfr. dog § 7. Dog beregnes den alltid minst for 5 km., selv om skyssen kun benyttes på en kortere strekning. Veilengdene ansettes i hele kilometer, således at ½ kilometer og derover regnes for en hel kilometer og en veilengde under ½ kilometer settes ut av betraktning. 19 juni.

§ 4. Foruten skyssbetalingen utrer den reisende selv bro-, bom-, sund- og ferjepenger så vel for fremturen som for tilbaketuren efter de takster som gjelder på stedet.

§ 5. Den reisende kan mot tilsvarende tillegg i betalingen benytte skyssen inntil 3 km. lenger enn stasjonens skyssområde strekker sig.

Den reisende har ikke rett til å opholde skyssen underderveis.

§ 6. Skyssplikten gjelder kun til sted hvortil veien er i den stand at den med rimelighet kan anses fremkommelig med vedkommende skyssmiddel.

§ 7. De skyssende så vel fra by som på land er forpliktet til å avhente den reisende og hans tøi innenfor skyssområdet.

I så fall erlegges aldri mindre skyssbetaling enn for halvdelen av den veilengde som skyssmidlet i det hele har tilbakelagt.

§ 8. Flyttegods kan ikke forlanges befordret med skyss.

Annet gods såsom varer og vareprøver kan bare forlanges befordret med skyss når det kan medtas på samme redskap som den reisende selv benytter.

§ 9. På offentlig skyss-stasjon skal det på et for de reisende tilgjengelig sted være utlagt:

1) et avtrykk av skyssloven med tilhørende regulativ,
2) et eksemplar av kontrakten om stasjonsholdet,
3) en fortegnelse over veilengdene til de steder innen stasjonsområdet som det i almindelighet skysses til. Fortegnelsen utferdiges i bykommunene av politiet og ellers av lensmannen.

§ 10. Dette regulativ trer i kraft 1 januar 1926.

Kongelig resolusjon *) om fredning av ærfugl i Sogn og Fjordane fylke. 19 juni.

Kongelig resolusjon**), hvorved nedenstående statutter for De norske forsikringsselskapers fond til fremme av forsikringsrettslige studier ved Det Kongelige Frederiks Universitet stadfestes: 19 juni.

*) Bekjentgj. 22 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 27.
**) Jfr. St.besl. av 12 mai. Se St. prp. nr. 17. Innst. S. nr. 74. St.tid. s. 1613—1614.

19 juni. § 1. Fondet er oprettet på foranledning av Den norske Forsikringsforening gjennem bidrag fra norske forsikringsselskaper. Fondet kan økes gjennem gaver.

§ 2. Fondets styre utgjøres av:

To medlemmer valgt av Den norske Forsikringsforening for fire år om gangen med to varamenn. Skulde Den norske Forsikringsforening bli opløst eller undergå vesentlig omorganisasjon, bestemmer Kongen hvem valgretten skal tilligge.

To medlemmer valgt av Det juridiske fakultet ved Det Kongelige Frederiks Universitet for fire år om gangen med to varamenn.

Et medlem opnevnt av Kongen for fire år om gangen med varamann.

Når to år av de først valgte medlemmers funksjonstid er utløpet, fratrer efter loddtrekning et medlem og en varamann valgt av Forsikringsforeningen og et medlem og en varamann valgt av Det juridiske fakultet.

Styret velger selv sin formann for et år om gangen og bestemmer selv sin forretningsorden.

§ 3. Fondets hovedformål er å opretholde et professorat i forsikringsrett ved Det Kongelige Frederiks Universitet.

Ingen må ansettes i professoratet som ikke på den måte som til enhver tid er foreskrevet for ansettelse av professorer ved Universitetet har godtgjort at han har omfattende og dyptgående formuerettslig utdannelse, samt at han besidder fortrolig kjennskap til forsikringsrett eller en av dens hovedbrancher, således at man av ham kan vente en selvstendig videnskapelig bearbeidelse av forsikringsretten, bygget på alment formuerettslig grunnlag.

§ 4. Professoren i forsikringsrett er medlem av Det juridiske fakultet.

Han plikter å gi den undervisning i forsikringsrett som Universitetet til enhver tid bestemmer. Han plikter ikke å gi undervisning i andre fag enn forsikringsrett.

Han deltar i juridisk eksamen i samme utstrekning som fakultetets øvrige retsvidenskapelige medlemmer. Han plikter efter kollegiets anordning å delta også i andre eksamener hvor forsikringsrett er fag.

§ 5. Professoren i forsikringsrett utnevnes av Kongen på samme måte som Universitetets øvrige professorer. Han står også for øvrig under samme regler som disse, forsåvidt ikke særlig undtagelse er gjort eller blir gjort for ham.

Han oppebærer den gasje med alderstillegg og øvrige tillegg, som er bestemt for Universitetets professorer. Skulde fondets disponible renteinntekter ikke tillate en så stor utbe-

taling, må han finne sig i den avkortning, som dermed nød- 19 juni.
vendiggjøres. Han er medlem av Statens Pensjonskasse, og må betale de innskudd som derved til enhver tid kreves.

§ 6. De midler som måtte bli tilovers efterat lønn til professoren i forsikringsrett eller til lønn for midlertidig underdervisning i forsikringsrett er betalt, kan anvendes til undervisning ved Universitetet i privat forsikringsvirksomhet, til utdeling av stipendier, til belønning av prisopgavebesvarelser, og til utgifter ved trykning av forsikringsrettslige verker.

§ 7. Blir fondets disponible renteavkastning ikke helt beslaglagt til avlønningen av en professor, således når professoratet står ledig eller når den disponible renteavkastning overstiger den professorgasje som utbetales, bestemmer styret hvert år om det beløp, som således blir uanvendt, skal tillegges hovedfondet, eller om det skal avsettes til et disposisjonsfond. Før beslutning fattes, skal styret ha innhentet Det juridiske fakultets uttalelse. Disposisjonsfondet anvendes av fakultetet til fremme av de formål, som er nevnt i § 6.

§ 8. Styret forvalter fondets midler.

Fondets regnskaper revideres av den instans som til enhver tid utfører revisjon av Universitetets legatregnskaper.

Fondets kapital må aldri angripes. Av dets årlige renteinntekter legges 1/10 til kapitalen.

Kongelig resolusjon, hvorved i medhold av lov om magi- 19 juni.
stratsembedenes ophevelse av 9 mars 1917 med tilleggslov av 9 juni 1922 § 3 bestemmes, at borgermesteren i Arendal inntil videre skal være medlem av Arendal fattigstyre og havnestyre.

Kongelig resolusjon, hvorved Spydeberg og Skiptvet herreder av Sarpsborg politimesterembedes distrikt fra 1 august 1925 legges til Moss politimesterembedes distrikt. 19 juni.

Kongelig resolusjon, hvorved der i medhold av lov om 19 juni.
offentlige tjenestemenn av 15 februar 1918, jfr. lov av 14 desember 1918, meddeles stadfestelse på nedenstående reglement for tjenestemenn ved Arbeidsskolen for vanføre «Sophies Minde»:

§ 1. De stillinger, som går inn under tjenestemannsloven, besettes efter almindelig konkurranse. Bekjentgjørelse om ledighet skal innrykkes 1 gang i «Norsk Kunngjørelsestidende» og eventuelt andre aviser med opgave over lønnsvilkår, innskuddsgrunnlag i Pensjonskassen og med en søknadsfrist av minst 14 dager.

19 juni. Socialdepartementet kan i særlige tilfelle endre disse regler.

§ 2. Arbeidsskolens styrer ansettes av styret med Socialdepartementets approbasjon.

§ 3. Stillingene som kasserer og bokholder, husfar (leselærer og inspektør), håndverkslærere, håndverkslærerinner, husmor, pleiemor, fyrbøter, og vaktmester henlegges til et ansettelsesråd, som består av medisinaldirektøren, styrets formann og styreren.

I det i tjenestemannslovens § 2, nr. 4 nevnte tilfelle blir saken å forelegge for Socialdepartementet.

§ 4. I ansettelsesbrevet skal stå at tjenestemannen ansettes på de vilkår som er nevnt i lov av 15 februar 1918 om offentlige tjenestemenn og i dette reglement — med de forandringer som senere måtte bli fastsatt — samt med plikt til å rette sig efter de til enhver tid for stillingen gjeldende instrukser og øvrige bestemmelser.

Forsåvidt angår innehaver av stilling som er innlemmet i Statens Pensjonskasse, skal det stå i ansettelsesbrevet at han ansettes med de rettigheter og plikter som fremgår av lover om Statens Pensjonskasse av 28 juli 1921 og om aldersgrenser for offentlige tjenestemenn av 14 mai 1917 med mulige senere forandringer. Ellers kan Socialdepartementet fastsette ansettelsesbrevets innhold.

§ 5. Forsåvidt departementet bestemmer at tjenestemannsutvalg skal oprettes, gis de i § 18 nr. 2 og 3 omhandlede bestemmelser om utvalgets sammentreden med representanter for tjenestegiveren likeledes av departementet.

§ 6. Ved beregning av tjenestetid efter tjenestemannslovens § 19 kommer i betraktning all sammenhengende tjenestetid ved Statens medisinale anstalter i stilling som går inn under tjenestemannsloven.

Departementet kan i de enkelte tilfelle avgjøre, hvorvidt der ved tjenestetidens beregning skal tas hensyn til annen lignende tjeneste i andre grener av statstjenesten.

§ 7. Ved beregning av tjenestetiden efter tjenestemannslovens § 20 tas hensyn til all sammenhengende tjenestetid som statstjenestemann.

§ 8. Tjenestemann som er opsagt i henhold til tjenestemannslovens § 19 kan — innen 14 dager efterat opsigelsen er ham meddelt — anke den inn for departementet.

Anken fremsettes av tjenestemannen skriftlig for den myndighet som har opsagt ham. Er denne myndighet ansettelsesrådet, sendes anken ledsaget av rådets uttalelse uten opphold til departementet. Er ankemyndighetens avgjørelse ikke

truffet innen opsigelsesfristens utløp, vedblir tjenestemannen i sin stilling inntil anken er avgjort. 19 juni.

§ 9. Ved anke over ordensstraff efter tjenestemannslovens § 21 og over avskjed efter lovens § 24 gjelder med hensyn til ankemyndighet, ankefrist og ankens fremsettelse det som er bestemt i reglementets § 8.

§ 10. Ved anke over pålegg som i henhold til tjenestemannslovens § 27 er gitt tjenestemann om å bli stående i tjenesten også efter opsigelsesfristens utløp, gjelder med hensyn til ankemyndighet og ankens fremsettelse det som er bestemt i reglementets § 8.

Ankemyndighetens avgjørelse må treffes innen 1 måned efter ankens fremsettelse.

§ 11. Socialdepartementet bemyndiges til å foreta forandringer i og tillegg til dette reglement i den utstrekning som er nevnt i tjenestemannslovens § 29.

Stortingsbeslutning[1]) om ny gebyrtariff for Skibskontrollen: 19 juni.

For besiktelser og certifikater i henhold til lov om statskontroll med skibes sjødyktighet av 9 juni 1903 med senere tilleggslover og for arbeide som forlanges utført av skibskontrollen skal der fra 1 juli 1925 betales gebyrer til statskassen efter nedenstående regler:

§ 1. Almindelige bestemmelser.

1. De fastsatte gebyrer gjelder for besiktelser som utføres i Norge. Utføres besiktelsen i utlandet betales også utgifter som måtte være påløpet utover disse gebyrer.
2. Når en besiktelse som er forlangt utført utenfor besiktelsesmannens bosted (stasjon) ikke kan foretas ved besiktelsesmannens ankomst på grunn av årsaker som ikke kan legges denne til last, skal der betales et ekstragebyr av kr. 20,00. (I dette tilfelle refunderes også reiseutgiftene, se § 2,2.)
3. For godkjennelse av apparater og anordninger bestemt til skibsbruk betales de direkte utlegg som påløper ved en undersøkelse eller prøve.
4. For spesielle besiktelser for hvilke efterfølgende satser ikke måtte passe, kan sjøfartsdirektøren fastsette gebyrer under hensyntagen til besiktelsenes art, omfang og de forhold hvorunder de er utført.
5. Kongen kan på andragende innrømme hel eller delvis fritagelse for erleggelse av de i denne tariff fastsatte gebyrer.

§ 2. Reiseutgifter.

Reiseutgifter betales i almindelighet av det offentlige, men skal refunderes av rederiet:

1. Når foreskreven besiktelse eller eftersyn hvorfor skibet plikter å betale gebyr, utføres i utlandet.
2. Når en rekvirert besiktelse ikke kan foretas ved besiktelses-

[1]) Se St.prp. nr. 50. Innst. S. nr. 111. St tid. s. 2265—2274.

19 juni. mannens ankomst på grunn av årsaker som ikke kan legges denne tillast.

3. Når reisen er foretatt for å føre tilsyn med bygning av skib eller dets maskineri, samt når den er foretatt i anledning av besiktelse til avgivelse av kjennelse for hvad der skal kreves ved en reparasjon eller ombygning eller lignende.
4. Når reisen er foretatt av en besiktelsesinstitusjon i anledning av påsetning av lastemerke. I dette tilfelle skjer betalingen direkte til vedkommende besiktelsesinstitusjon efter den av denne anvendte beregningsmåte.

§ 3. Beregning av skrog, maskineri og kjelers størrelse.

1. Drektigheten, hvorefter gebyr opkreves, er i almindelighet vedkommende skibs registrerte bruttotonnasje.

Såfremt den registrerte bruttotonnasje ikke kan skaffes tilveie beregnes den efter følgende formel:

$$(L \times B \times D) \cdot 0{,}2635$$

hvor L er skibets lengde mellem perpendikulærene.
B skibets største bredde, og
D er dybde i risset.

Alle mål angitt i meter. Benyttes engelske fot er konstanten 0,0075.

2. Ved gebyrberegninger for maskinbesiktelser for skib med dampmaskineri skal gebyret fastsettes efter maskinens hestekraft, N, der for en almindelig to-trinns eller tre-trinns ekspansjonsmaskine skal beregnes efter formelen:

$$N = \frac{\sqrt[3]{P}(D^2\sqrt[3]{S} + 284\,H)}{1962} K\ ^{1})$$

hvor D er lavtrykkcylinderens diameter i centimeter (tommer),
S er slagets lengde i centimeter (tommer),
H er heteflaten i kvadratmeter (kvadratfot),
P er sikkerhetsventiltrykket i kilogram (pund) pr. kvadratcentimeter (tomme).

Når forsert (kunstig øket) trekk anvendes, settes 355 H (3,75 H) istedenfor 284 H (3 H).

K er for en to-trinns maskine og 5,5 for en tre-trinns ekspansjonsmaskine.

3. Kjelenes heteflate H beregnes for almindelige skibskjeler ved å ta:
   1. Den hele yttre flate av rørene fra rørplaten, d. e. den utvendige omkrets × lengden mellem rørplatene.
   2. Ildkassenes utvendige flate, d. e. den flate, som berøres av vannet ned til 76 mm. under fyrgangens centerlinje.
   3. Bakre rørplaters areal ned til 76 mm. under fyrgangens centerlinje med fradrag av rørenes utvendige tverrsnittsareal.
   4. Fyrgangenes utvendige flate ned til 76 mm. under centerlinjen, hvilket for glatte fyrgangers vedkommende bereg-

[1]) Benyttes engelske mål forandres konstantene 284 og 1962 til henholdsvis 3 og 540 og ved forsert trekk 355 til 3,75. I grensetilfelle må dog størrelsen utregnes på basis av metriske mål.

nes ved å ta omkretsen svarende til den yttre diameter ned til nevnte punkt multiplisert med lengden mellem rørplatene. For korrugerte fyrganger av de almindelige typer blir diameteren for beregning av heteflaten summen av den største diameter utvendig og den minste diameter innvendig dividert med 2, men den derved utkomne heteflate for fyrgangen tillegges 10 pct. 19 juni.

4. For indre forbrenningsmotorer og for eksplosjonsmotorer beregnes hestekraften N for 2 takts motorer efter formlen:

$$N = k \frac{n \cdot d^3}{240}$$

og for 4 takts motorer efter formlen:

$$N = k \frac{n \cdot d^2}{480}$$

hvor n er antallet av cylindere,
d er cylinderens diameter angitt i centimeter,
k er en konstant som er:
17,05 for motorer uten særskilt tendingsmekanisme. (Høitrykksmotorer som Dieselmotorer, Bronsmotorer etc.),
10,85 for bensinmotorer med særlig tendingsmekanisme,
9,30 for petroleums- og råoljemotorer med særlig tendingsmekanisme (lavtrykksmotorer). Angis diameteren i engelske tommer, er konstantene henholdsvis 110, 70 og 60.

5. For andre maskiner enn ovenfor under punkt 2 og 4 nevnt fastsettes maskinens størrelse av sjøfartsdirektøren efter vedkommende maskines antatte indikerte hestekraft eller efter den effektive bremsede hestekraft multiplisert med 1,25.

§ 4. Gebyrer.

A. Skibe med passasjercertifikat:

1. Fullstendig (årlig) besiktelse av

skrog under	5	tonn	.....		kr.	15,00
fra og med	5	men under	10	tonn	»	20,00
—»—	10	—»—	25	»	»	30,00
—»—	25	—»—	50	»	»	40,00
—»—	50	—»—	100	»	»	50,00
—»—	100	—»—	150	»	»	70,00
—»—	150	—»—	200	»	»	90,00
—»—	200	—»—	300	»	»	100,00
—»—	300	—»—	400	»	»	120,00
—»—	400	—»—	500	»	»	150,00
—»—	500	—»—	600	»	»	180,00
—»—	600	—»—	700	»	»	210,00
—»—	700	—»—	800	»	»	240,00
—»—	800	—»—	1 000	»	»	260,00
—»—	1 000	—»—	1 200	»	»	290,00
—»—	1 200	—»—	1 500	»	»	320,00
—»—	1 500	—»—	2 000	»	»	350,00
—»—	2 000	—»—	2 500	»	»	380,00
—»—	2 500	—»—	3 000	»	»	410,00
—»—	3 000	—»—	4 000	»	»	450,00
—»—	4 000	—»—	6 000	»	»	490,00

over 6 000 stigende med kr. 40,00 for hvert påbegynt 2 000 tonn inntil 10 000 tonn og senere kr. 20,00 pr. 2 000 tonn.

19 juni.

2. Fullstendig (årlig) besiktelse av motormaskineri eller av dampmaskineri med kjeler etc.

under 10 hk.					kr. 15,00
fra og med	10	men under	20	hk.	» 20,00
—»—	20	—»—	50	»	» 30,00
—»—	50	—»—	100	»	» 40,00
—»—	100	—»—	150	»	» 50,00
—»—	150	—»—	200	»	» 60,00
—»—	200	—»—	250	»	» 70,00
—»—	250	—»—	300	»	» 90,00
—»—	300	—»—	400	»	» 110,00
—»—	400	—»—	500	»	» 130,00
—»—	500	—»—	600	»	» 160,00
—»—	600	—»—	800	»	» 190,00
—»—	800	—»—	1 000	»	» 220,00
—»—	1 000	—»—	1 200	»	» 240,00
—»—	1 200	—»—	1 500	»	» 260,00
—»—	1 500	—»—	2 000	»	» 280,00
—»—	2 000	—»—	2 500	»	» 300,00
—»—	2 500	—»—	3 500	»	» 320,00
—»—	3 500	—»—	4 500	»	» 340,00
over	4 500				» 350,00

3. Fullstendig (årlig) besiktelse av innredning og utrustning på

skibe under 25 tonn					kr. 10,00
fra og med	25	men under	50	tonn	» 20,00
—»—	50	—»—	100	»	» 30,00
—»—	100	—»—	200	»	» 40,00
—»—	200	—»—	500	»	» 50,00
—»—	500	—»—	900	»	» 90,00
—»—	900	—»—	1 400	»	» 105,00
—»—	1 400	—»—	2 000	»	» 120,00
—»—	2 000	—»—	2 500	»	» 135,00
—»—	2 500	—»—	3 000	»	» 150,00
—»—	3 000	—»—	5 000	»	» 165,00
—»—	5 000	—»—	10 000	»	» 180,00
	10 000	tonn og derover			» 210,00

4. Når skrog, maskineri eller utstyr ikke tidligere har vært besiktet av skibskontrollen, betales for første gangs fullstendige besiktelse et tillegg av 50 pct. til det vanlige gebyr.

5. Bunnbesiktelse som ikke foretas samtidig med skrogbesiktelsen:

For skibe under 25 tonn					kr. 10,00
fra og med	25	men under	50	tonn	» 20,00
—»—	50	—»—	100	»	» 30,00
—»—	100	—»—	200	»	» 40,00
—»—	200	—»—	400	»	» 60,00
—»—	400	—»—	600	»	» 80,00
—»—	600	—»—	800	»	» 100,00
—»—	800	—»—	1 200	»	» 130,00
—»—	1 200	tonn og derover			» 160,00

Gebyret omfatter også besiktelse av propellakselen, når denne foretas under samme dokksetning som bunnbesiktelsen.

6. Besiktelse av propellaksel alene, når maskinen er:

19 juni.

			under 75 hk.		kr.	10,00
75 hk.	men under	200 hk.			»	20,00
200 »	—»—	400 »			»	30,00
400 »	og derover				»	40,00

7. For fullstendig (årlig) besiktelse av dampmaskineri alene eller kjeler alene betales 3/5 av det under punkt 2 opførte gebyr, minimum kr. 10,00.
8. For besiktelse under og efter havarireparasjon betales det i punkt 5 eller 7 opførte gebyr, minimum kr. 10,00.
   Er havariet av så stort omfang at utbedringen må regnes som hovedreparasjon, betales gebyr efter punkt 9.
9. For besiktelse under og efter hovedreparasjon betales et tillegg av 50 pct. til gebyret for den tilsvarende fullstendige besiktelse.
10. For eftersyn i anledning av forandring av certifikat eller forlengelse av certifikats gyldighet og for besiktelse av pålegg som ikke utføres under den besiktelse, hvorunder de gis, betales 1/5 av det for den tilsvarende fullstendige besiktelse fastsatte gebyr.

Minimum		kr.	10,00
Maksimum		»	80,00

11. For utferdigelse av passasjercertifikat til skibe:

under 25 tonn					kr.	5,00
fra og med	25	men under	50	tonn	»	10,00
—»—	50	—»—	100	»	»	15,00
—»—	100	—»—	200	»	»	25,00
—»—	200	—»—	500	»	»	40,00
—»—	500	—»—	900	»	»	55,00
—»—	900	—»—	1 400	»	»	85,00
—»—	1 400	—»—	2 000	»	»	100,00
—»—	2 000	—»—	2 500	»	»	140,00
—»—	2 500	—»—	3 000	»	»	190,00
—»—	3 000	—»—	5 000	»	»	240,00
—»—	5 000	tonn og derover			»	250,00

12. For utferdigelse av gjenpart av passasjercertifikat: kr. 5,00.

B. Skibe med fartscertifikat.

1. Fullstendig besiktelse av skrog:

under 50 tonn					kr.	60,00
fra og med	50	men under	100	tonn	»	70,00
—»—	100	—»—	150	»	»	80,00
—»—	150	—»—	200	»	»	100,00
—»—	200	—»—	250	»	»	120,00
—»—	250	—»—	300	»	»	150,00
—»—	300	—»—	350	»	»	180,00
—»—	350	—»—	400	»	»	210,00
—»—	400	—»—	500	»	»	240,00
—»—	500	—»—	600	»	»	270,00
—»—	600	—»—	700	»	»	300,00
—»—	700	—»—	800	»	»	340,00
—»—	800	—»—	900	»	»	380,00
—»—	900	—»—	1 000	»	»	420,00
—»—	1 000	—»—	1 200	»	»	460,00
—»—	1 200	—»—	1 500	»	»	500,00
—»—	1 500	—»—	2 000	»	»	560,00
—»—	2 000	—»—	2 500	»	»	630,00
—»—	2 500	—»—	3 000	»	»	700,00

19 juni.

fra og med	3 000	men under	4 000	tonn	kr. 780,00
—»—	4 000	—»—	5 000	»	» 880,00

over 5 000 tonn stigende med kr. 100,00 for hvert påbegynt 1 000 tonn.

2. Fullstendig besiktelse av motormaskiner eller av dampmaskineri med kjeler etc.

under 20 hk.					kr. 40,00
fra og med	20	men under	30	hk.	» 60,00
—»—	30	—»—	50	»	» 70,00
—»—	50	—»—	75	»	» 80,00
—»—	75	—»—	100	»	» 90,00
—»—	100	—»—	150	»	» 100,00
—»—	150	—»—	200	»	» 110,00
—»—	200	—»—	300	»	» 120,00
—»—	300	—»—	400	»	» 140,00
—»—	400	—»—	500	»	» 160,00
—»—	500	—»—	600	»	» 180,00
—»—	600	—»—	800	»	» 210,00
—»—	800	—»—	1 000	»	» 240,00
—»—	1 000	—»—	1 200	»	» 270,00
—»—	1 200	—»—	1 500	»	» 300,00
—»—	1 500	—»—	2 000	»	» 320,00
—»—	2 000	—»—	2 500	»	» 340,00
—»—	2 500	—»—	3 500	»	» 360,00
—»—	3 500	—»—	4 500	»	» 380,00
—»—	4 500	og derover			» 400,00

3. Fullstendig besiktelse av innredning og utrustning på skibe

under 50 tonn					kr. 15,00
fra og med	50	men under	100	tonn	» 25,00
—»—	100	—»—	200	»	» 30,00
—»—	200	—»—	500	»	» 40,00
—»—	500	—»—	900	»	» 80,00
—»—	900	—»—	1 400	»	» 120,00
—»—	1 400	—»—	2 000	»	» 160,00
—»—	2 000	—»—	2 500	»	» 200,00
—»—	2 500	—»—	3 000	»	» 240,00
—»—	3 000	—»—	4 000	»	» 280,00
—»—	4 000	—»—	6 000	»	» 310,00
—»—	6 000	—»—	8 000	»	» 340,00
—»—	8 000	—»—	10 000	»	» 370,00
—»—	10 000	—»—	12 000	»	» 400,00
—»—	12 000	og derover			» 450,00

4. Når skrog, maskineri eller utstyr ikke tidligere har vært besiktet av skibskontrollen, betales for første gangs fullstendige besiktelse et tillegg av 50 pct. til det vanlige gebyr.

5. Bunnbesiktelsen som ikke foretas samtidig med skrogbesiktelsen:

For skibe under			50	tonn	kr. 20,00
fra og med	50	men under	100	»	» 30,00
—»—	100	—»—	200	»	» 40,00
—»—	200	—»—	400	»	» 60,00
—»—	400	—»—	600	»	» 80,00
—»—	600	—»—	800	»	» 100,00
—»—	800	—»—	1 000	»	» 130,00
—»—	1 000	og derover			» 160,00

Gebyret omfatter også besiktelse av propellakslen når denne foretas under samme dokksetning som bunnbesiktelsen. 19 juni.

6. Besiktelsen av propellaksel alene når maskinen er:

under 75 hk.						kr. 10,00
fra og med	75	men under	200	hk.	»	20,00
—»—	200	—»—	400	»	»	30,00
—»—	400	og derover			»	40,00

7. For fullstendig besiktelse av dampmaskineri alene eller kjeler alene betales 3/5 av det under punkt 2 opførte gebyr.
8. For besiktelse under og efter havarireparasjon betales det i punkt 5 eller 7 opførte gebyr.
   Er havariet av så stort omfang at utbedringen må regnes som hovedreparasjon, betales som for en fullstendig skrog- eller maskinbesiktelse.
9. For besiktelse av donkeykjeler med maskineri etc. eller annet maskineri med vinsj etc. på seilskibe kr. 40,00. Under og efter hovedreparasjon kr. 60,00.
10. For eftersyn i anledning av forandring av certifikat eller forlengelse av certifikats gyldighet og for besiktelse av pålegg, som ikke utføres under den besiktelse hvorunder de gis, betales 1/5 av det for den tilsvarende fullstendige besiktelse fastsatte gebyr.

Minimum						kr. 10,00
Maksimum						» 80,00

11. For utferdigelse ov fartscertifikat til skibe

under 50 tonn						kr. 24,00
fra og med	50	men under	100	tonn	»	30,00
—»—	100	—»—	200	»	»	60,00
—»—	200	—»—	500	»	»	90,00
—»—	500	—»—	900	»	»	135,00
—»—	900	—»—	1 400	»	»	195,00
—»—	1 400	—»—	2 000	»	»	240,00
—»—	2 000	—»—	2 500	»	»	330,00
—»—	2 500	—»—	3 000	»	»	450,00
—»—	3 000	—»—	5 000	»	»	510,00
—»—	5 000	og derover			»	600,00

12. For utferdigelse av gjenpart av fartscertifikat kr. 5,00.

C. Lastemerker.

1. For opmåling, beregning og påsetning av almindelige dødvekt fribord og utstedelse av fribordscertifikat for skibe. *)

				Klassif. skibe. kr.		Uklassif. skibe kr.	
under 300 tonn				19,00	(£ 1.1.0)	38,00	(£ 2. 2.0)
fra og med	300	men under	1 000	» 38,00	(» 2.2.0)	57,00	(» 3. 3.0)
—»—	1 000	—»—	2 000	» 57.00	(» 3.3.0)	95,00	(» 5. 5.0)
—»—	2 000	—»—	3 000	» 76,00	(» 4.4.0)	114,00	(» 6. 6.0)
—»—	3 000	—»—	4 000	» 95,00	(» 5.5.0)	152,00	(» 8. 8.0)
—»—	4 000	og derover		114,00	(» 6.6.0)	190,00	(» 10.10.0)

2. For beregning m. v. og påsetning av trelastfribord og utstedelse av trelastfribordcertifikat betales lignende gebyr som fastsatt for de almindelige dødvektsfribord.
3. For utferdigelse av gjenpart av fribordcertifikat kr. 5,00.
4. Utføres påsetning av lastemerke på annet sted enn det hvor

*) Til de anførte satser beregnes inntil videre et tillegg av 50 pct. når besiktelsene er utført i Norge og 100 pct. når de er utført i utlandet.

19 juni. opmåling og beregning har funnet sted, betales et tillegg til ovennevnte gebyr av kr. 19,00 (£ 1.1.0). *)

5. Såfremt lastemerke beregnes og påsettes av en klassifikasjonsinstitusjon, betales gebyret direkte til denne i henhold til sjødyktighetslovens § 14, 2net ledd.

D. Avgangsbesiktelse av emigrantskibe.

For eftersyn før avgang fra passasjerskibe i fart mellem Europa og fremmede verdensdeler, som fører mer enn 50 passasjerer kr. 60,00.

Dette gebyr betales direkte til besiktelseskommisjonen.

E. Fartstillatelser.

For skib som har ombord eller på slep fartøi

under 200	passasjerer	kr. 10,00
over 200	—»—	» 20,00

F. Sjødyktighetsbesiktelser.

For sjødyktighetsbesiktelse og utferdigelse av sjødyktighetsattest for skib som innkjøpes fra utlandet (sjødyktighetslovens § 35 punkt 1).

For skib under 500 tonn	kr. 40,00
For skib på 500 tonn og derover	» 60,00

G. Prøvning og besiktelse av materialer.

1. For materialprøvning i forbindelse med besiktelse av materialer beregnes gebyret efter den medgåtte tid med kr. 5,00 for hver påbegynt time, dog minst kr. 10,00 pr. undersøkt stykke materiale og ikke over kr. 50,00 for en dags arbeide på samme sted.

Der skal dog ikke betales noget sådant gebyr når prøvningen eller besiktelsen foregår på det verksted, hvor skroget eller maskineriet bygges og bygningen foregår under skibskontrollens spesielle bygningstilsyn.

2. For besiktelse av aksler eller andre smidde deler samt støpegods, når besiktelsen ikke foretas samtidig med bygningstilsyn eller materialprøvning, pr. stykke:

for aksler under 3 eng. tommers diameter	kr. 10,00
fra og med 3 men under 5 eng. tommers diameter ..	» 20,00
fra og med 5 men under 8 eng. tommers diameter ..	» 30,00
fra og med 8 men under 12 eng. tommers diameter ..	» 50,00
fra og med 12 og derover	» 70,00
for andre smidde deler og støpegods under ¼ tonns vekt	» 10,00
fra ¼ men under ½ tonns vekt	» 20,00
fra ½ men under 5 tonns vekt	» 40,00
fra 5 og derover	» 60,00

H. Approbasjon av tegninger.

For forhånds approbasjon av tegninger når sådan uttrykkelig forlanges. Bygges fartøiet under skibskontrollens tilsyn betales der ikke særskilt gebyr for approbasjonen av tegninger.

1. For bygningtegninger vedkommende skroget på skibe over registreringspliktig størrelse

under 50 tonn	kr. 40,00
fra og med 50 tonn men under 100 tonn	» 60,00

*) Til de anførte satser beregnes inntil videre et tillegg av 50 pct., når besiktelsene er utført i Norge og 100 pct. når de er utført i utlandet.

2. For tegninger vedkommende maskineriet på skibe over registreringspliktig størrelse: 19 juni.
   for maskiner under 20 hk. ..... kr. 10,00
   fra og med 20 hk. men under 50 hk. ..... » 20,00
   fra og med 50 hk. men under 100 hk. ..... » 30,00
   fra og med 100 hk. men under 200 hk. ..... » 40,00
3. For kjeltegninger:
   for kjeler med heteflate under 30 m.² (305 □′) kr. 20,00
   fra og med 30 men under 50 m.² (538 □′) ..... » 30,00
   Innsendes der samtidig til approbasjon tegninger av flere kjeler, bestemt for samme skib, og av samme konstruksjon og størrelse, betales der kun gebyr for en kjel.
4. For tegninger av innredning og utstyr med redningsmidler etc. på skibe med fartscertifikat:

under 100 tonn				kr.	20,00
fra og med	100	men under	200	tonn »	30,00
—»—	200	—»—	500	» »	40,00
—»—	500	—»—	1 000	» »	50,00
—»—	1 000	—»—	2 000	» »	60,00
—»—	2 000	—»—	5 000	» »	70,00
—»—	5 000	—»—	10 000	» »	80,00
—»—	10 000	og derover		»	90,00

5. For tegninger av innredning og utstyr med redningsmidler etc. på skibe med passasjercertifikat:

under 25 tonn				kr.	10,00
fra og med	25	men under	100	tonn »	20,00
—»—	100	—»—	200	» »	30,00
—»—	200	—»—	500	» »	40,00
—»—	500	—»—	1 000	» »	60,00
—»—	1 000	—»—	2 000	» »	80,00
—»—	2 000	—»—	5 000	» »	100,00
—»—	5 000	—»—	10 000	» »	130,00
—»—	10 000	og derover		»	160,00

6. For tegninger av skrog, maskineri, kjeler og utstyr på skibe under registreringspliktig størrelse:

for skibe under 4 tonn				kr.	20,00
fra og med	4	men under	10	tonn »	30,00
—»—	10	—»—	25	» »	40,00

7. For enkelte tegninger av mindre detaljer av skrog, maskineri eller kjel kr. 20,00.

I. Kjennelser og bygningstilsyn.

1. Når der forlanges kjennelse for hvilke arbeider må utføres ved en hovedreparasjon eller ombygning av skrog eller maskineri betales for denne samt for forutgående besiktelse det samme gebyr som er fastsatt for fullstendig besiktelse av skrog eller maskineri på et skib med fartscertifikat med tillegg av gebyr for approbasjon av tegninger.
2. For bygningstilsyn med skibe under 500 tonn med tilhørende maskineri betales det dobbelte gebyr, som er fastsatt for fullstendig besiktelse av skrog eller maskineri på et skib med fartscertifikat. Dette gebyr omfatter også approbasjon av bygningstegningene.

K. Overtidsbetaling.

Når en foreskreven besiktelse efter anmodning utføres om natten eller på søn- eller helligdager, betales et tilleggsgebyr av kr. 40,00.

19 juni. L. Lektere betaler for besiktelser og for utferdigelse av fartscertifikat m. v. ¾ av de foran for skibe med fartscertifikat opstilte gebyrer.

19 juni. **Stortingsbeslutning** [1]) om konsesjon på forlengelse av Bærumsbanen m. v.

19 juni. **Stadfestelse** — meddelt av Socialdepartementet — på det av forhenværende sorenskriver I. C. Figenschou ved gavebrev av 9 november 1923 oprettede «Sorenskriver I. C. Figenschous legat til minde om fru sorenskriver Mia Figenschou» til fordel for Tromsø folkeskoles feriekolonier.

19 juni. **Stadfestelse** — meddelt av Socialdepartementet — på det av enkefru Ingeborg Nielsen ved gavebrev av mars 1921 og 1 mai 1922 oprettede «A. B. Nielsen og Hustrus Minde» til hjelp for trengende tuberkuløse i Øksnes og Langenes herreder.

19 juni. **Stadfestelse** — meddelt av Socialdepartementet — på det av frøken Ellen Agnethe Bredesen ved testamente av 2 juli 1921 oprettede «Frøken Ellen Agnethe Bredesens legat» til fordel for trengende ugifte damer i Oslo av borgerstanden.

19 juni. **Skrivelse** fra Justisdepartementet til en lensmann i anledning av en forespørsel om, hvorvidt der er lovlig adgang til å gi utlegg i en kommunes utestående, pantete eller upantete skattefordringer.

Departementet uttaler, at spørsmålet hører under domstolenes avgjørelse, men at det antar at der ikke er adgang til å ta eksekusjon i skattekrav, jfr. departementets skrivelse av 10 januar 1924 (i Lovtidende).

19 juni. **Skrivelse** fra Finansdepartementet til et ligningskontor, hvori uttales, at utdeling til aktionærene i et selskap av et fond, oplagt av overskudd som før 1921 har vært beskattet som inntekt, blir skattefri på aktionærenes hånd, selv om årets overskudd anvendes til dekning av et tidligere års driftsunder-

[1]) Se St.prp. nr. 63. Innst. S. nr. 105. St.tid. s. 2276.
Beslutningen er sålydende:
1. Stortinget har intet å bemerke ved at en forlengelse av Bærumsbanen til Løken overlates private til anlegg og drift under forutsetning av at konsesjon på en sådan forlengelse blir meddelt.
2. Stortinget samtykker i, at den grunn — ca. 5 mål — som trenges av statens eiendom Solberg til nevnte forlengelse av Bærumsbanen avstås uten vederlag på de i Arbeidsdepartementets foredrag av 22 mai 1925 omhandlede betingelser.

skudd. Av det av årets overskudd til dekning av tidligere driftsunderskudd anvendte beløp blir å svare fondsskatt på selskapets hånd. 19 juni.

Rundskrivelse fra Finansdepartementet til fylkesmennene. 20 juni.

Statsrevisjonen har henledet opmerksomheten på at bøter til statskassen ilagt av civile domstoler, som efter tidligere gjeldende bestemmelser skal innfordres av Statens almindelige oppebørselsbetjenter (skattefogder, byfogder m. fl.) og regnskapsføres i deres regnskap over: Ordinære intrader, allerede i flere år som regel har vært inntektsført i politimestrenes regnskap over bøter og inndragninger. For imidlertid å opnå ensartethet med hensyn til regnskapsførselen og for å få samlet alle bøter til statskassen i regnskapet over bøter og inndragninger har dette departement efter konferanse med Justisdepartementet og Statsrevisjonen bestemt, at alle bøter til statskassen ilagt av civile domstoler fra 1 juli blir å innfordre av politimestrene og å inntektsføre i deres bøteregnskap.

De bøter av her omhandlede art, som pr. 30 juni d. å. måtte henstå som restanser i oppebørselsbetjentenes regnskaper over ordinære intrader, blir imidlertid ikke å overføre til politimestrene men fortsatt å innfordre av vedkommende oppebørselsbetjent.

Med foranstående skal man be de innen hr. fylkesmannens dstrikt ansatte politimestre, oppebørselsbetjenter samt dommere (for Høiesterett, Overretten og Byrettens vedkommende disses Justiskontorer) gjort bekjent.

Skrivelse *) fra Socialdepartementet om lukningsvedtekt for utsalgssteder i Skoger herred. 20 juni.

Skrivelse *) fra Socialdepartementet om lukningsvedtekt for utsalgssteder i Malm herred. 20 juni

Rundskrivelse fra Justisdepartementet til fylkesmennene. 22 juni.

Foranlediget ved forskjellige inntrufne tilfelle skal departementet henlede opmerksomheten på følgende:

Hvis lovligheten av en bekjentgjørelse er avhengig av en bestemt tidsfrist (f. eks. ved auksjonsplakater, stevninger m. v.) kan Kunngjørelsestidendes vedkommende ikke foreta nogen bedømmelse av, om der er beregnet tilstrekkelig lang frist fra den dag bekjentgjørel-

*) Bekjentgj. 29 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 28, hvor vedtekten er inntatt.

22 juni. sen blir innrykket i tidenden. En bekjentgjørelse vil derfor i alle tilfelle bli tatt inn, såfremt der efter lov av 19 juni 1882 nr. 2 er adgang til å innrykke den i Kunngjørelsestidende.

Bekjentgjørelsene vil alltid bli inntatt snarest mulig. På grunn av stoffmengden, trykningsforholdene m. v. kan det imidlertid ikke alltid påregnes, at bekjentgjørelsene vil kunne komme inn i første nummer av tidenden efterat de er innløpet til ekspedisjonen.

Herom bes de under dette departements almindelige avdeling hørende embedsmenn, lensmennene, advokater og sakførere innen herr fylkesmannens distrikt gjort bekjent.

22 juni. **Skrivelse** *) fra Landbruksdepartementet om adgang til å drepe streifende hund i Vestre Moland herred.

22 juni. **Skrivelse** *) fra Arbeidsdepartementet om byggeregler m. v. for strøket syd for Owrens gate i Hønefoss med tilliggende byggebelte.

22 juni. **Skrivelse** fra Finansdepartementet til en sorenskriver hvori uttales, at departementet antar at der i henhold til sportellovens § 52 ikke blir å beregne gebyr for tinglesning av påtegning på tidligere tingleste pantedokumenter, hvorved panthaverne samtykker i, at skadeserstatningsbeløp i anledning av avholdte ekspropriasjonsforretninger utbetales vedkommende gårdes eiere.

23 juni. **Rundskrivelse** fra Socialdepartementet til fylkesmennene, hvori departementet gjør opmerksom på, at ved lov nr. 2 av 5 juni 1925 er § 13 i lov av 8 mai 1900 om særegne foranstaltninger mot tuberkuløse sykdommer blitt forandret —, hvorefter det bemerker følgende:

Efter den nye lov har departementet fått uttrykkelig adgang til å begrense opad tuberkulosehjemmenes og vedkommende anstalters kurpenger for ubemidlede tuberkuløse, som innlegges på sykehus og forpleies utenfor hjemmet efter beslutning av helserådet i henhold til § 6, for å forebygge smitte.

Efter så vel den tidligere som den nuværende lov er bare de egentlige forpleiningsutgifter eller de ordinære driftsutgifter gjenstand for delvis refusjon av statskassen efter § 13. Der kan således ikke medtas utgifter til renter og avdrag på anleggskapital, ekstraordinære omkostninger ved ombygninger og utvidelser og nyanskaffelser, pensjonsutgifter for anstaltenes funksjonærer m. v. De ordinære reparasjons- og vedlikeholdsutgifter vil derimot være gjenstand for delvis refusjon av statskassen.

*) Bekjentgj. 29 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 28.

I det hele vil bare de utgifter som et tuberkulosehjem eller 23 juni.
anstalt under anvendelsen av streng økonomi nødvendigvis må trenge til sin ordinære drift, komme i betraktning.

Utgifter som knytter sig til kurativ behandling av tuberkuløse, er heller ikke for nogen del gjenstand for refusjon efter § 13.

For at departementet kan få adgang til å utføre den fornødne kontroll og til i tilfelle å begrense statens refusjonsandel vil det være nødvendig at der i betimelig tid før budgettterminens begynnelse innsendes fra anstaltene til departementet budgettforslag for den kommende termin. Sådant må innsendes til fylket innen utgangen av hvert års februar, og være basert på siste års regnskap. Der skal hertil benyttes de i rundskrivelse senest av 17 juli 1924 omhandlede skjemaer for driftsregnskaper m. v. Budgettforslagene m. v. ventes av hr. fylkesmannen samlet innsendt til departementet, så snart de er behandlet av fylkestinget, dog under enhver omstendighet ikke senere enn 15 juni, ledsaget av Deres uttalelse og forslag til kurpengesats for anstaltene innen fylket.

Forsåvidt regnskapene ikke er kommet inn til den bestemte tid, vil den kuravgift, hvorefter statens refusjon skal beregnes, bli fastsatt av departementet.

Er leveomkostningene så forskjellige innen fylket, at en bestemt sats for kurpenger ikke antas å kunne omfatte alle tuberkulosehjem, imøteser man motivert forslag fra Dem.

Det er departementets hensikt på grunnlag av de innkomne regnskaper såvidt gjørlig å fastsette statens refusjonsandel av forpleiningsutgiftene til et bestemt beløp for et større distrikt, hvorom nærmere avgjørelse senere vil bli truffet.

Forsåvidt angår statens refusjonsandel av forpleiningsutgiftene for terminen 1925/26 vil denne bli fastsatt på grunnlag av de regnskapsekstrakter som skal innsendes hertil senest innen august måned d. å. Jfr. førnevnte rundskrivelse.

Departementet skal sluttelig anmode hr. fylkesmannen om å meddele fornøden underretning om foranstående til samtlige innen Deres distrikt værende tuberkulosehjem og andre anstalter, hvor ubemidlede tuberkuløse forpleies efter lovens § 6, by- og ladestedskommuner, herreder og samtlige offentlige læger og ordførere i helseråd.

Cirkulære fra Justisdepartementet, Fengselsstyret, til 24 juni.
fylkesmennene.

Efter fengselsloven av 12 desember 1903 § 1 skal de fornødne politiarrester oprettes og underholdes av kommunen. Ifølge samme lovs § 2 skal i disse arrester innsettes perso-

24 juni. ner som på grunn av beruselse eller lignende årsaker midlertidig tas i fengslig forvaring. I påtrengende tilfelle kan politiarrestene efter samme lovbestemmelse benyttes til foreløbig anbringelse også av personer der er pågrepet for straffbare handlinger, så vel som av transportfanger.

Det er ganske klart at loven ved disse bestemmelser kun har tenkt på en ganske kortvarig anbringelse, regelmessig vel bare for en natt (de berusede som skal sove rusen ut) eller i påvente av den første leilighet til å overføre den forvarte til et fengsel.

Imidlertid har det, navnlig i den senere tid, ikke så sjelden hendt at politiarrestene har vært benyttet som almindelige varetektsfengsler. Og ennu oftere har det vel hendt at disse arrester har måttet avgi plass, ennog i lengre tid, for sinnssyke personer. Alene av denne grunn er der al mulig opfordring til å påse at politiarrestene opføres og utstyres på en slik måte at de er egnet til opholdssted dag som natt, og at de med hensyn til sikkerhet innrettes således at man med nogenlunde trygghet kan sette inn lovovertredere og hindre dem fra forbindelse med utenverdenen. Planer og beskrivelse av politiarrester som tenkes opført eller utvidet bør derfor på forhånd sendes inn til fengselsstyret til godkjennelse.

Idet styret henleder herr fylkesmannens opmerksomhet på denne sak, skal man be samtlige kommuner innen herr fylkesmannens embedsdistrikt gjort bekjent hermed, idet de bes anmodet om på forhånd å sende inn til fengselsstyret til eventuell godkjennelse planer og beskrivelser av politiarrester som tenkes opført eller utvidet. Samtidig bes de tilkjennegitt at anlegg av politiarrester og utvidelse av sådanne ikke kan påregnes å ville bli godkjent, hvis arrestene ikke er forsvarlig innrettet og utstyrt.

Styret vil særlig fremheve at en enkeltcelle bør ha et rumminnhold av minst 20 m.^{3}, og være minst 3,75 m. lang, 2 m. bred og 2,80 m. høi. Høiden beregnes, når loftet er hvelvet, fra dettes høieste punkt. Høiden ved sideveggene skal i så fall være 2,50 m. Fellesrum, som bør kunne opta i det minste 3 arrestanter, skal være av minst 19 m.^{3} ruminnhold for hver fange, som det er beregnet på å opta, samt av minst 2,50 m. høide. Vinduene bør ha minst 1 m.^{2} lysåpning og skal være forsynt med jerngitter.

24 juni. **Skrivelse** *) fra Landbruksdepartementet om adgang til å drepe streifende hund i Fyresdal herred.

---

*) Bekjentgj. 29 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 28.

Skrivelse *) fra Landbruksdepartementet om forandring i reglene for piggtråds anvendelse til gjerde i Ytre-Holmedals (Fjaler) herred. 25 juni.

Lov *) [1]) om ekteskapsstiftelse ved misjonærer. 26 juni. Nr. 1.

Kongen kan gi misjonærer som er utsendt av norsk misjonslag rett til å stifte ekteskap efter norsk lov, i det land hvor vedkommende misjonslag virker.

Når nogen får rett til å stifte ekteskap efter denne lov, bestemmer Kongen hvilken form han skal bruke. Likeså fastsetter Kongen de forskrifter som skal gjelde om lysing og melding til norsk myndighet om ekteskapet.

Lov *) [2]) om forandringer i lov om skibsmannskapers mønstring m. v. av 29 juni 1888 med tilleggslov av 28 mai 1892. 26 juni. Nr. 2.

I.

Efternevnte bestemmelser i lov om skibsmannskapers mønstring m. v. av 29 juni 1888 skal herefter lyde således:

§ 20. Betalingen for mønstring, herunder innbefattet utferdigelse av bemanningsliste skal beregnes således:

Ved påmønstring erlegges:

Av fartøi på 100 bruttotonn og derunder kr. 0,50 pr. mann.
Av fartøi over 100 tonn, men ikke over 500 tonn kr. 1,00 pr. mann.
Av fartøi over 500 tonn, men ikke over 1500 tonn kr. 2,00 pr. mann.
Av fartøi over 1500 tonn, men ikke over 5000 tonn kr. 3,00 pr. mann.
Av fartøi over 5000 tonn kr. 4,00 pr. mann.

Ved avmønstring erlegges:

Det halve av det foranstående.

For påmønstring av mannskaper som er fremstillet for en annen mønstringsmann (innrulleringsbetjent) nedsettes gebyret med kr. 0,25 pr. mann for fartøi på 100 bruttotonn og derunder og med kr. 0,50 for fartøier av større drektighet.

§ 21. Opheves.

§ 22. Såfremt skibsføreren efter stedfunnen påmønstring — enten forinnen fartøiet har forlatt landet eller når det efter vendereise er kommen tilbake dertil uten å ha anløpet uten-

*) Bekjentgj. 29 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 28.
[1]) St.besl. 17 juni. Se Ot. prp. nr. 51. Innst. O. nr. 73. St.tid., forh. i Ot. s. 335; i Lt. s. 138.
[2]) St.besl. 17 juni. Se Ot. prp. nr. 17. Innst. O. nr. 74. St.tid., forh. i Ot. s. 322—333; i Lt. s. 152.

26 juni. Nr. 2.

landsk havn — må la enkelte mannskaper ombytte med andre, betales intet for den ved sådan ombytning av mannskaper foranlediget av- og påmønstring, forsåvidt den foregår for samme mønstringsmann (innrulleringsbetjent), der har utført den seneste påmønstring, hvorimot der, når mønstringen foretas av en annen mønstringsmann, til denne erlegges den ved på- og avmønstring bestemte betaling.

§ 23. For den i § 5 omhandlede undersøkelse og attestasjon av forhyrede skibsmannskapers kontraktsforhold betales til vedkommende mønstringsmann (innrulleringsbetjent) kr. 0,25 pr. mann for fartøi på 100 bruttotonn og derunder og kr. 0,50 for fartøier av større drektighet.

§ 25. Forlanger skibsføreren at mønstringsmannen (innrulleringsbetjenten) skal forfatte de i §§ 11 og 12 omhandlede mannskapsfortegnelser, betales derfor av fartøi på ikke over 500 bruttotonn kr. 1,00 og av fartøi på over 500 tonn kr. 2,00.

II.

Denne lov trer i kraft den 1 juli 1925.

26 juni. Nr. 3.

Lov *) [1]) **om forandring av § 14 i lov om metrisk mål og vekt av 14 juli 1922.**

Paragraf 14 i lov om metrisk mål og vekt av 14 juli 1922 skal herefter lyde således:

§ 14. Fra bestemmelsene i foregående paragraf undtas følgende redskaper:

a) Metriske vedmål. Ved offentlig måling av ved og på offentlige plasser og brygger må dog kun justert mål brukes.

b) Til måling av fersk sild skal det være tillatt å bruke ujusterte stamper (baljer) eller kurver. Disse stamper og kurver skal dog i så fall på forhånd være kontrollert og stemplet av de av det offentlige ansatte sildevrakere eller av andre, som vedkommende regjeringsdepartement beskikker dertil — alt efter nærmere forskrifter utferdiget av Fiskeridirektøren efter konferanse med Justerdirektøren og med bifall av departementet.

De i denne paragraf nevnte anvendelser av ujusterte redskaper er kun lovlige, når begge parter er enige derom.

26 juni. Nr. 4.

Lov *) [2]) **om hundeavgift.**

§ 1. Herred- eller bystyre kan gjøre vedtak om at den som innen kommunen holder hund, skal betale for hver hund en årlig avgift til kommunekassen av op til kr. 100,00.

*) Bekjentgj. 29 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 28.

[1]) St.besl. 17 juni. Se Ot. prp. nr. 64. Innst. O. nr. 82. St.tid., forh. i Ot. s. 321—322; i Lt. s. 152.

[2]) St.besl. 22 juni. Se Ot. prp. nr. 18. Innst. O. VI. St.tid., forh. i Ot. s. 335—357, 418; i Lt. s. 138—151.

For hver hund som nogen holder over to, kan avgiften forhøies til inntil det dobbelte selv om den derved overstiger kr. 100,00. 26 juni. Nr. 4.

Avgiften skal betales av hundens besidder, uten hensyn til om han eier den; dog er eieren solidarisk ansvarlig med besidderen for avgiften.

§ 2. For hunder som nogen er kommet i besiddelse av innen 1 juli, betales hel årsavgift. For hunder som nogen kommer i besiddelse av efter denne tid, betales halv årsavgift, men således at han ikke plikter å betale avgift av hund han har fått efter 31 oktober.

For en og samme hund betales ikke avgift mer enn én gang innen samme kommune i samme år.

For hund, som er anskaffet istedenfor hund der er død eller bortkommen eller overført til en annen kommune, erlegges ikke ny avgift i samme år.

§ 3. Hvalper som ikke har fylt 3 måneder, er avgiftsfri.

§ 4. Den som ikke opholder sig i vedkommende kommune i mer enn 2 måneder i sammenheng, er fritatt for å betale avgift av hunder han fører med sig. Det samme gjelder ved seterdrift eller annen bruk av fjellbeiter utenfor bostedskommunen så vel som for fjellfinner og andre som bruker hund til tamrendrift. Av hunder tilhørende armeens sanitet skal heller ikke svares avgift.

Vedkommende herred- eller bystyre (formannskap) kan frita hundeopdrettere for å betale avgift. Likeså kan et herred- eller bystyre (formannskap) helt eller delvis frita for avgift, når det gjelder hunder som nogen har særlig behov for.

§ 5. Enhver som kommer i besiddelse av hund som han efter denne lov skal betale avgift for, plikter å melde det innen 8 dager til politiet (lensmannen) hvis ikke herred- eller bystyre anderledes bestemmer.

Den som avhender en hund plikter å gi tilsvarende melding herom. Undlater han det, blir han solidarisk ansvarlig med den nye besidder for den avgift som denne skal betale.

§ 6. Vedkommende herred- eller bystyre kan med fylkesmannens stadfestelse fastsette de nærmere regler som trenges for å få avgiften innkrevet.

§ 7. Enhver hund skal bære halsbånd forsynet med eierens navn og fullstendige adresse. Politiet kan foranstalte hund som går løs uten sådant halsbånd, optatt. Hunden blir i tilfelle å behandle som hittegods, og hvis eieren ikke er kjent eller melder sig efter en av politiet bekjentgjort kortere frist, å drepe eller selge.

§ 8. Overtredelser av §§ 5 og 7 eller av forskrifter gitt i henhold til § 6, straffes med bøter.

26 juni. Nr. 4.

§ 9. Avgiften kan inndrives ved utpantning.

§ 10. To måneder før det første år som vedtak om avgift skal gjelde for, må vedtaket være kunngjort på den måte som herred- eller bystyre bestemmer. Samme regel gjelder når sådant vedtak forandres.

§ 11. § 7 og § 8, forsåvidt angår overtredelse av § 7, trer i kraft straks; samtidig opheves § 4 i lov av 20 august 1915, nr. 9 angående ansvar for skade på bufe ved hund. For øvrig trer nærværende lov i kraft 1 januar 1926. Fra denne tid opheves lov av 11 juni 1857 angående avgift til kommunekassen av hunder i kjøpstædene og visse ladesteder, jfr. lov av 1 april 1876, og lov av 17 april 1880 angående avgift av hunder i landdistriktene, jfr. lov nr. 3 av 16 juli 1920 VIII.

26 juni. Nr. 5.

Lov*) [1]) inneholdende forandringer i lov om postvesenet av 12 mai 1888 med tilleggslover.

I.

Efternevnte bestemmelser i lov om postvesenet av 12 mai 1888, jfr. tilleggslover av 9 juni 1903, 11 juni 1906, 23 juli 1909, 15 august 1911, 18 juli 1913 og 22 juni 1917 skal lyde således:

§ 2. Brev, brevkort og korsbåndsforsendelser må ikke veie over 500 gr. stykket.

Kongen bestemmer vektgrensen for pakker.

§ 37. For forsendelser i posten — med undtagelse av postvesenets egne tjenestesaker — gjelder ingen portofrihet.

§§ 38 og 39 opheves.

§ 40 tilføies som siste ledd:

For statens og kommunenes postforsendelser kan der anvendes tjenestemerker. Disse må være påsatt forsendelsene ved innleveringen. Kongen eller den han bemyndiger bestemmer, i hvilken utstrekning tjenestemerker skal utferdiges samt hvem som har rett til å benytte sådanne. Tjenestemerker kan dog ikke anvendes for:

1. Postforsendelser fra stats- eller kommunale innretninger av inntektsbringende eller erhvervsmessig art.
2. Postforsendelser fra personer som i sin stilling har offentlig korrespondanse kun for enkelte sakers vedkommende samt derhos institusjoner som utligner kontingent til støtte for sin virksomhet.
3. Verdibrev, rekommanderte forsendelser og pakker.
4. Lokalpostforsendelser i by hvor ombæring finner sted.

Med hvilke begrensninger tjenestemerker skal kunne be-

*) Bekjentgj. 29 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 28.

[1]) St besl. 22 juni. Se Ot. prp nr. 3. Innst. O. III. St.tid., forh. i Ot. s. 237—296, 358—384; i Lt. s. 83—137.

nyttes for lokalpostforsendelser i landdistrikter, hvor om- 26 juni.
bæring finner sted, bestemmes av Kongen eller den han Nr. 5.
dertil bemyndiger.

Hvorvidt og i hvilken utstrekning tjenestemerker for kommunenes post blir å godtgjøre av statskassen bestemmes av Stortinget.

§ 58, siste ledd: Enn videre kan Kongen eller den han bemyndiger, gi de til nærværende lovs fullstendiggjørelse fornødne bestemmelser, således f. eks. om hvilke saker efter sin beskaffenhet skal være undtatt fra postforsendelse, om pengebrevs og andre postsakers konvolutering og innpakning m. v., om hvad der skal henregnes til de forskjellige arter av korsbåndsforsendelser, til lokalforsendelser, til tidender og tidsskrifter og desslike.

II.

Denne lov trer i kraft fra den tid Kongen bestemmer.

Fra samme tid opheves enhver annen bestemmelse som strider mot denne lov.

Lov *) [1]) **om eksportkasser for fersk sild.** 26 juni.

§ 1. Kasser som benyttes til utførsel av fersk sild (ikke Nr. 6.
frosset), skal være nye og forarbeidet på sådan måte og ha sådan størrelse som fastsettes av Kongen eller den han dertil bemyndiger.

§ 2. Det påhviler de offentlig ansatte vrakere og fiskeriinspektørene samt tollvesenets, politiets og fiskeriopsynets funksjonærer å påse, at de kasser som anvendes ved utførsel av fersk sild er overensstemmende med denne lov og de i medhold av loven gitte forskrifter.

§ 3. Den som eksporterer sild i kasser, som ikke er i overensstemmelse med denne lov eller de i medhold av loven gitte forskrifter, straffes med bøter.

§ 4. Denne lov trer i kraft 1 januar 1927. Dog kan Kongen, eller den han dertil bemyndiger, inntil 1 juli 1927 dispensere fra lovens forskrifter for kasser og ferdig materiell forarbeidet før 1 august 1925.

Lov *) [2]) **om forandring i lov av 30 september 1921 om vrakning av klippfisk og saltfisk med senere tilleggslover.** 26 juni. Nr. 7.

I.

§ 8 i lov om vrakning av klippfisk og saltfisk med senere tilleggslover skal herefter lyde således:

*) Bekjentgj. 29 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 28.

[1]) St.besl. 22 juni. Se Ot. prp. nr. 62. Innst. O. nr. 83. St.tid., forh. i Ot. s. 385; i Lt. s. 152.

[2]) St.besl. 22 juni. Se Ot. prp. nr. 60. Innst. O. nr. 84. St.tid., forh. i Ot. s. 385; i Lt. s. 152.

26 juni. Nr. 7.

§ 8. Til bestridelse av de med vrakervesenet forbundne utgifter blir der ved all eksport av klippfisk å erlegge en avgift av 10 øre pr. vekt (20 kg.). Avgiften opkreves av tollvesenet. Tolloppebørselsbetjentenes godtgjørelse for opkrevning av avgiften fastsettes av Kongen.

For vrakning av saltfisk betales en avgift av 3 øre pr. vekt (20 kg.), og for fornyet vrakning av klippfisk en avgift av 10 øre pr. vekt (20 kg.). Avgiften blir av rekvirenten å erlegge til utstederen av vrakerattesten, innen sådan attest utstedes.

Blir den i foregående punkt omhandlede vrakning ikke fullført, jfr. § 5, blir avgiften allikevel å erlegge for det parti, som er begjært vraket.

II.

§ 11 i samme lov opheves.

26 juni. Nr. 8.

Lov*) [1]) om forandring i lov om vårsildfiskeriet av 24 september 1851, jfr. lov av 23 desember 1920.

I.

§ 20 i lov om vårsildfiskeriet av 24 september 1851, jfr. lov av 23 desember 1920, skal herefter lyde således:

§ 20. Ved handel med fersk sild skal ved sildens opmåling enten benyttes justert mål eller annet i henhold til lovgivningen om metrisk mål og vekt tillatt mål.

Overtredelse straffes med bøter.

II.

Nærværende lov trer i kraft 1 januar 1926.

26 juni. Nr. 9.

Lov*) [2]) om midlertidig forhøielse av losbetalingen.

Fra 1 juli 1925 til 1 juli 1926 skal lospengene, som beregnes av så vel lospliktige som ikke lospliktige fartøier efter taksttabellene i lov om losvesenet av 26 mai 1899, jfr. lov av 2 april 1917, erlegges med et tillegg av 75 pct.

Av tillegget for de lospliktige fartøiers vedkommende tilfaller to tredjedeler vedkommende sportellønnede los, mens resten henlegges til et fond, hvorav der efter Kongens nærmere bestemmelse utbetales grunnbidrag til loser samt bidrag til skøitehold og til bestridelse av utgifter ved losgutters lønn.

*) Bekjentgj. 29 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 28.

[1]) St.besl. 22 juni. Se Ot. prp. nr. 63. Innst. O. nr. 85. St.tid., forh. i Ot. s. 385—386; i Lt. s. 152.

[2]) St.besl. 22 juni. Se Ot. prp. nr. 46. Innst. O. XIII. St.tid., forh. i Ot. s. 386—388; i Lt. s. 153.

For stasjoner, hvor losintradene er så betydelige, at de enkelte losers inntekter blir uforholdsmessig store, når de foruten taksten tillike skal oppebære grunnbidrag og tillegg efter foranstående, kan Kongen bestemme, at losenes anpart av tillegget skal nedsettes eller endog, at den helt skal bortfalle, likesom også, at der ikke skal tilstås dem noget grunnbidrag eller annet bidrag av fondet. 26 juni. Nr. 9.

Kongelig kunngjørelse *) [1]) om erleggelse av en ekstraordinær skatt til staten av formue for budgetterminen 1925—1926 i henhold til Stortingets beslutninger av 19 juni 1925. 26 juni.

§ 1. For budgetterminen 1925—26 erlegges en ekstraordinær skatt til staten av formue efter følgende regler:

a. Personer (boer), som er skattepliktige efter lov om utskrivning av en ekstraordinær skatt til staten av formue av 28 juli 1921, § 3 bokstav a, samt personer, som er skattepliktige efter samme paragrafs bokstav b, erlegger:

Av de	første	kr.	125 000,00	intet.
—	næste	»	75 000,00	0,4 pct.
—	—	»	100 000,00	0,5 »
—	—	»	100 000,00	0,6 »
—	—	»	200 000,00	0,7 »
—	—	»	200 000,00	0,8 »
—	—	»	200 000,00	0,9 »
—	—	»	250 000,00	1,0 »
—	—	»	250 000,00	1,1 »
—	—	»	500 000,00	1,2 »
—	—	»	1 000 000,00	1,3 »
—	—	»	2 000 000,00	1,4 »
—	—	»	2 000 000,00	1,5 »
—	—	»	3 000 000,00	1,75 »
—	—	»	5 000 000,00	2,0 »
—	—	»	5 000 000,00	2,25 »
—	—	»	5 000 000,00	2,5 »
—	—	»	5 000 000,00	2,75 »

Av det overskytende beløp 3,0 pct.

b. Utenlandske selskaper og innretninger, som er skattepliktige efter lov om utskrivning av en ekstraordinær skatt til staten av formue av 28 juli 1921 § 3 bokstav b, erlegger 0,5 pct. av formuens samlede beløp.

Skatt ilignes kun, forsåvidt skattebeløpet for den enkelte skattepliktige utgjør minst kr. 4,00. Omberegning av skatt efter avgjørelse av ankenevnden (lov av 28 juli 1921 § 19)

*) Bekjentgj. 29 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 28.

[1]) Se St. prp. nr. 11. Innst. S. nr. 110. St.tid., s. 2291—2308.

26 juni. finner alene sted, når avgjørelsen for den enkelte skattepliktige bevirker en forandring i skatten på minst kr. 10,00.

§ 2. For øvrig kommer til anvendelse bestemmelsene i skattelovene for landet og for byene av 18 august 1911 med tilleggslover samt i lov av 28 juli 1921 om utskrivning av en ekstraordinær skatt til staten av formue med tilleggslov av 20 juni 1924.

§ 3. Denne skattebeslutning trer i kraft straks.

26 juni. **Kongelig kunngjørelse** *) [1]) om skatt til statskassen av motorvogner og lystfartøier samt av inngangspenger til forestillinger og fremvisninger m. v. for budgetterminen 1 juli 1925 til 30 juni 1926.

For budgetterminen fra 1 juli 1925 til 30 juni 1926 erlegges skatt til statskassen av motorvogner og lystfartøier samt av inngangspenger til forestillinger og fremvisninger m. v. efter følgende regler:

A. For motorvogner erlegges:

2 av hundre av de første kr. 5 000,00 — eller deler derav — av vognens verdi.

4 av hundre av de næste kr. 4 000,00 av verdien — eller deler derav.

6 av hundre av de næste kr. 4 000,00 av verdien — eller deler derav.

10 av hundre av de næste kr. 5 000,00 av verdien — eller deler derav.

15 av hundre av overskytende beløp.

B. Lystfartøier, hvis verdi ikke overstiger kr. 2 500,00 er skattefri.

Av fartøier, hvis verdi overstiger kr. 2 500,00 erlegges skatten av fartøiets fulle verdi således:

4 av hundre av de første kr. 2 500,00 eller deler derav.
5 av hundre av de næste kr. 2 500,00 eller deler derav.
6 av hundre av de næste kr. 5 000,00 eller deler derav.
7 av hundre av de næste kr. 5 000,00 eller deler derav.
8 av hundre av de næste kr. 5 000,00 eller deler derav.
9 av hundre av de næste kr. 5 000,00 eller deler derav.
10 av hundre av de næste kr. 5 000,00 eller deler derav.
15 av hundre av overskytende beløp.

C. Av inngangspenger til forestillinger og fremvisninger m. v. erlegges:

I. For kinematografframvisninger: 10 av hundre av inngangspengenes samlede beløp.

II. For andre forestillinger og fremvisninger m. v.: 12 av hundre av inngangspengenes samlede beløp.

*) Bekjentgj. 29 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 28.

[1]) Se St. prp. nr. 12. Innst. S. nr. 109. St.tid., s. 2277—2291.

Kongelig resolusjon *) om opkrevning av tonnasje- 26 juni.
avgift i Narvik til 30 juni 1926.

Kongelig resolusjon om bemyndigelse for Handelsdepar- 26 juni.
tementet til å treffe avgjørelse i saker vedrørende patent-
lovens § 15, 2net og 3dje ledd, om gjenoprettelse av paten-
ter som er trådt ut av kraft.

Kongelig resolusjon *) om nedsettelse av skog- 26 juni.
konsesjonsgrensen for innenbygdsboende i Rings-
aker herred til 50 ha.

Skrivelse **) fra Socialdepartementet om forandring 26 juni.
av § 1 i lukningsvedtekten for Ålen herred.

Skrivelse ***) fra Arbeidsdepartementet om tillegg til § 6 26 juni.
i tilleggsbestemmelsene til bygningsloven for Nøt-
terøy haveby.

Kongelig resolusjon, hvorved Glommedal politimester- 26 juni.
embedes navn forandres til Glåmdal politimester-
embede.

Kongelig kunngjørelse †) [1]) om tollavgifter fra 30 juni.
1 juli 1925.

I.

De den 30 juni 1925 gjeldende bestemmelser om tollavgifter skal fremdeles være gjeldende fra 1 juli 1925 med følgende forandringer:

A. Innledende bestemmelser.

§ 2. Innførselstoll, som beregnes efter vedføiede tariffs satser, erlegges av utenrikske, og forsåvidt der av Tolldepartementet ikke tilstås hel eller delvis tollfrihet, av innenrikske varer av den slags, at der ved utførsel til utlandet er tilstått tilbakebetaling av erlagte avgifter til det offentlige. Tollen kreves, hvad enten innførselen skjer for private eller for det offentliges regning, men kun forsåvidt varene innføres til benyttelse eller forbruk i landet.

Forsåvidt noget fremmed land — i strid med inngått overenskomst om de gjensidige handels- og skibsfartsforbindelser eller uten at der er inngått sådan overenskomst —, behandler

*) Bekjentgj. 29 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 28.
**) Bekjentgj. 7 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 30, hvor § 1 i endret lydelse er inntatt.
***) Bekjentgj 29 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 28, hvor det omhandlede tillegg er inntatt.
†) Bekjentgj 2 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 29.
[1]) Se St. prp. nr. 3. Innst. S. nr. 138. St.tid. s. 2386—2466.

30 juni. norske varer eller norsk skibsfart ugunstigere enn andre lands, opkreves av varer fra vedkommende land som toll 50 pct. av vareverdien, om varen efter tariffen er tollfri, og ellers det firedobbelte av den i tariffen opførte toll. Dog kan Kongen når særlige forhold gjør det ønskelig, forordne, at der opkreves toll efter tariffen eller en toll liggende mellem denne og forannevnte toll for samtlige eller enkelte varers vedkommende, inntil saken kan forelegges Stortinget til endelig avgjørelse. Kongen bestemmer, hvorvidt og for hvilke varer særskilte legitimasjoner blir å kreve, forat tariffens bestemmelser derpå skal kunne bringes i anvendelse.

Fritatt for den anordnede innførselstoll er, foruten varer, til hvis tollfrie innførsel nogen har erholdt eller herefter erholder spesiell bevilling eller tillatelse, enn videre:

a. Skibsinventarium (det i tariffen under Båter a. omhandlede undtatt), hvorunder kahytts-, kabyss- og desslike inventarium, forsåvidt det med hensyn til beskaffenhet og mengde skjønnes passende og forblir til bruk for det samme fartøi, i hvilket det hitførtes fra utlandet. At inventariesortene som transittvarer her fra riket er utført i det samme fartøi, til hvilket de ved dets tilbakekomst befinnes å være tatt i bruk, bevirker ingen forpliktelse til erleggelse av innførselstoll.

b. Lignende inventarium, der innbjerges her til landet, løst eller fra skiber, der er strandet ved den norske kyst. Likeledes inventarium, der har tilhørt norske skiber, som i utlandet er strandet eller lovlig kjent sjøudyktige, efterat de fornødne bevisligheter er godkjent av Tolldepartementet.

c. Skibsproviant og andre skibsfornødenheter, som fartøier medbringer fra utlandet, og som forblir ombord, dog ikke mer enn tollopsynet skjønner å være passende i forhold til fartøiets størrelse, dets besetning og passasjerer samt den tid, hvori det opholder sig på ankomststedet. Dersom de medbragte varer eller passasjerer er bestemt til forskjellige innenlandske steder, kan denne tollfrie avbenyttelse vedbli, inntil fartøiet kommer til det sted, hvor resten av de fra utlandet medbragte varer og passasjerer avgis, likesom også under opholdet sammesteds. Utklarerer fartøiet derefter til utlandet, eller går det til annet innenlandsk sted uten å ha intatt varer, kan det tiloversblevne av proviant og andre skibsfornødenheter vedbli til bruk ombord uten tolls erleggelse, forsåvidt det ikke overskrider, hvad tollopsynet efter den forehavende reises lengde og andre omstendigheter måtte finne passende. Går fartøiet derimot til et annet innenlandsk sted, efter å ha

inntatt varer til innlandet, uten tillike å ha utklarert til utlandet, må det tiloversblevne beriktiges, forsåvidt det ikke kan anses for ubetydeligheter, hvilket også må skje, når mannskapet avmønstres, såfremt det tiloversblevne ikke legges under tollvesenets lås eller segl. 30 juni.

Med hensyn til skibsproviant i dampskiber, der går i kombinert innen- og utenriksk fart, blir de her gitte bestemmelser å anvende med de nærmere begrensninger, som Tolldepartementet til forebyggelse av mulige misbruk måtte finne nødvendige.

Kaffe, te, sukker, smør, alle slags, kjøtt og flesk, annet ferskt kjøtt i hermetisk lukkede eller lufttette kar, hårdt brød, svisker, risengryn og rismel, seilduk samt oljer til belysning og maskinbruk, der utføres av oplagene, kan utleveres tollfritt til bruk ombord i fartøier, der er bestemt til utlandet eller til fangst i Sydhavet eller i Nordishavet, eller under Island eller Grønland, dog kun forsåvidt tollopsynet finner, at disse varers mengde ikke overskrider, hvad der anses passende, og under betingelse av, at skibsføreren skriftlig forsikrer, at sakene er bestemt til proviant for besetning eller passasjerer eller, forsåvidt de utleverte varer er seilduk eller oljer, bestemt til bruk ombord i fartøiet, samt at varene ikke med hans vilje skal bli innsmuglet her i landet. Av disse varer, der, efterhånden som de ombordbringes, bør legges under tollvesenets segl eller på annen betryggende måte sikres mot uregelmessigheter, kan tollopsynet ved eller efter fartøiets utklarering overlate til fri disposisjon uforseglet et for det nærmeste behov passende kvantum til benyttelse ombord. Andre varer kan under de samme betingelser utleveres til bruk ombord i de nevnte fartøier, når det iakttas, at varene på samme måte som andre ufortollede utenrikske varer behandles overensstemmende med toll-lovens § 43, litr. c., og skibsføreren skriftlig forsikrer, at tollforseglingen ikke skal bli brutt, forinnen fartøiet er kommet utenfor landets territorialgrense. Brennevin kan dog ikke utleveres tollfritt til bruk ombord i norske fartøier, bestemt til fangst i Nordishavet.

Tolldepartementet kan nekte tollfri utlevering av brennevin og vin til bruk ombord i fartøier, som utklarerer til land, hvor der er anordnet forbud mot anvendelse av disse varer til drikk.

Når mannskapet under et fartøis istandsettelse opholder sig i land, kan av den fra utlandet medbragte proviant tollfritt utleveres, hvad der efter tollvesenets skjønn anses fornødent til mannskapets bruk.

30 juni. d. Varer, bestemt til bruk for fremmede makters representanter og konsuler med familier og underordnede tjenestemenn efter Tolldepartementets nærmere bestemmelse.

e. Klædningsstykker og andre reisefornødenheter som tilhører reisende, forsåvidt de med hensyn til mengde og beskaffenhet av tollopsynet skjønnes å være innført til eget bruk. Medbringes sådanne saker ikke av den reisende selv, inngår de kun tollfritt, når tollopsynet foruten å skjønne, at de er innført til eget bruk, finner, at de bærer spor av å være brukt. Klædningsstykker og annet reisegods, der har tilhørt norske, som er døde utenfor riket, inngår likeledes tollfritt, forsåvidt de bærer spor av å være brukt.

De nærmere regler om, hvad der kan inngå tollfritt som reisefornødenheter, fastsettes av Tolldepartementet.

f. Redskaper, kjøre- og ridetøi, husgeråd, bohave eller desslike, når disse gjenstander bærer spor av å være brukt, og de inngår for regning av og til bruk for personer, som har opholdt sig i utlandet minst ett år og der har eiet og betjent sig av samme. Likeledes saker, der ved arv tilfaller nogen her i landet bosatt, såfremt de bærer spor av å være brukt. Også andre brukte saker kan av Tolldepartementet tillates innført tollfritt eller mot en ringere toll enn den for varen i almindelighet bestemte.

g. Prøver, forsåvidt de skjønnes ikke å være gjenstand for handel. Se for øvrig § 13.

h. Emballasjer, som inneholder varer, og som tydelig skjønnes å være av almindelig slags, forsåvidt det ikke uttrykkelig er anført, at de ved tollbehandlingen skal medregnes i varens vekt eller fortolles særskilt. Likeledes emballasjer, som returneres og har inneholdt fra landet utførte varer. Som emballasje betraktes det materiale, der innkommer som garnering i fartøier.

Anm. Sildetønner inngår ikke tollfritt, selv om de har inneholdt her fra landet utførte varer.

i. Gaver og understøttelser in natura, som er bestemt for krigsfanger.

k. Billedhuggerarbeider av enhver art, hvis egenskap av kunstverker behørig godtgjøres, kan av Tolldepartementet tillates innført tollfritt.

l. Proviant med undtagelse av konserver, drikkevarer og tobakk, som medføres i restaurasjonsvogner med jernbanetog fra utlandet, dog ikke i større mengde enn tollopsynet skjønner å være passende til passasjerenes bespisning under vedkommende togs fart til dets endestasjon i Norge.

§ 4. Varer, der er falt på havet eller på ubebodde strekninger i polaregnene og derfra direkte innføres, anses som innenlandske varer, falt på det sted, hvortil de innføres. 30 juni.

Varer som innføres til Svalbard er fritatt for toll.

Varer, som overføres dertil fra Norge kan fritas for toll eller tilstås tollgodtgjørelse på samme måte som varer som utføres til utlandet.

Varer som overføres fra Svalbard plikter toll og andre avgifter på samme måte som varer innført fra utlandet, medmindre de utgjør produkter av virksomhet på Svalbard med tilhørende farvann eller hører til de i første avsnitt omhandlede varer.

§ 9. Opleggelsesavgift betales for varer, som er henlagt på tollvesenets pakkhus, dersom de ved ett og samme tollsted henligger over 7 dager, regnet, forsåvidt angår sjøverts innførte varer, fra den dag, vedkommende fartøi begynner å losse. For 7 dager eller derunder betales intet. For hver dag, varene henligger lenger på pakkhuset, betales kr. 0,30 for hver kubikkmeter av varen med dens emballasje. Den minste avgift for varer, som på en gang uttas, er kr. 1,oo. Kan tollopsynet i gitt tilfelle attestere, at varene ikke har henligget på tollpakkhuset over 7 dager, beregnes ingen avgift.

Tolldepartementet kan bestemme at opleggelsesavgiften for varer, som blir henliggende på tollpakkhuset over 20 dager, forhøies inntil det dobbelte.

For varer, der forblir henliggende på tollvesenets brygger eller åpne plasser efter utløpet av en i hvert enkelt tilfelle av tollinspeksjonen nærmere bestemt frist, innen hvilken varene er forlangt fjernet, blir opleggelsesavgift likeledes å erlegge med samme beløp som ovennevnt, men for hver dag fra fartøiets første lossningsdag til tollboden inntil varenes avhentning.

Opleggelsesavgiften kan av Tolldepartementet nedsettes eller eftergis, når særlig grunn dertil foreligger.

§ 10. Laste- og fyravgift erlegges overensstemmende med efterfølgende bestemmelser ved sjøverts innførsel av varer fra eller utførsel av varer til utlandet og ved sjøverts eller landverts innførsel av varer fra og utførsel av varer til norsk frihavn.

a. Avgiften påhviler de fartøier, som transporterer varene, hvad enten varene føres i disse selv, eller transporten skjer ved slepning av flåter, lektere eller på annen lignende måte, og avgiften erlegges ved fartøienes inn- eller utklarering, eller om formell klarering ikke finner sted, ved deres ankomst eller avgang. Hvis varene inn- eller utføres over landverts forbindelse mellem frihavn og toll-

30 juni. innland, påhviler dog avgiften varene og erlegges ved disses overførsel mellem frihavnen og toll-innlandet.

b. Avgiften svares pr. beregnet registertonns bestuvning for de utlossede eller innlastede varer, der føres som last i det fartøi, som avgiften påhviler, eller pr. beregnet registertonn for varer, transportert på annen måte enn som last i selve fartøiet, og for varer, ført over landverts forbindelse mellem frihavn og toll-innland. I førstnevnte tilfelle beregnes imidlertid ikke avgift av flere tonn, enn fartøiets nettodrektighet på den tid, avgiften pliktes, dog således, at hvis der til vareførsel er benyttet opbygninger eller shelterdekksrum, som kan lukkes, men på grunn av enkelte åpninger ikke er medmålt i bruttodrektigheten, beregnes også avgift av det antall tonn, som de i sådanne rum inntatte varer bestuver, inntil rummets drektighet. Pliktes avgift for utlossede eller innlastede varer efter forskjellige satser, eller er nogen av varene avgiftsfri, medtas i beregningen innen den av nettodrektigheten betingede begrensning først og fremst de varer, som plikter den høieste avgift, og derefter de varer, som plikter lavere avgift. Ved beregningen av mengden av de mellem frihavn og toll-innland overførte varer, gjøres i tilfelle av, at der ikke medfølger for vedkommende vare almindelig emballasje for sjøtransport, eller sådan emballasje ikke er medtatt i foreliggende mengdebestemmelser, tillegg for sjøtransportemballasje, som i mangel av spesielle opgaver ansettes overensstemmende med tariffens bestemmelser om emballasjer og tara eller i fornødent fall efter tollvesenets skjønn.

Ved almindelig innførsel og utførsel erlegges avgiften av hele tonn således, at hvad der utgjør under en halv tonn ikke medregnes, og hvad der utgjør fra en halv til en hel tonn regnes for en hel. Ved overførsel mellem frihavn og toll-innland kan avgiften efter Tolldepartementets nærmere bestemmelse fordeles på mindre mengdeenheter enn én tonn.

Av medbragte nye tønner og kasser, bestemt til nedpakning av sild, erlegges avgift for inngående, selv om de ikke losses.

Av hummer- og fiskefartøier, som innfører eller utfører hummer eller levende fisk, beregnes avgiften av den halve nettodrektighet, uansett mengden av den hummer eller fisk, som innehas.

De fornødne regler om varers ansettelse til registertonn gis av Kongen.

c. Avgiften utgjør: 30 juni.
kr. 0,50 pr. tonn ved innførsel av varer direkte til steder innen Finnmarks fylke,
kr. 0,80 pr. tonn ved innførsel av trelast, malmer og ertser, sten, ubearbeidet eller rått tilhugget, koksalt, stenkull, cinders og koks til riket for øvrig,
kr. 1,10 pr. tonn ved innførsel av andre varer til riket for øvrig,
kr. 0,25 pr. tonn ved utførsel av malmer, ertser og apatitt,
kr. 0,50 pr. tonn ved utførsel av trelast,
kr. 0,50 pr. tonn ved utførsel av andre varer direkte fra steder innen Finnmarks fylke,
kr. 0,60 pr. tonn ved utførsel av andre varer fra riket for øvrig.

d. Fritatt for avgift er på de nærmere betingelser, som måtte bli opstillet av Tolldepartementet, følgende varer:

1. Varer, som i krigstid medføres av militære hospitalsfartøier, ved inn- og utførsel.
2. Reisegods, som tilhører medfølgende passasjerer, proviant og andre gjenstander, bestemt til bruk ombord i fartøiet på dets pågjeldende reise, samt åpne båter, som av norske fiskere anvendes til fiskeri utenfor riket, ved inn- og utførsel.
3. Varer, som medbringes av fartøier, der går på fiskeri eller fangst herfra riket, medmindre de utfører varer til et fremmed land, i hvilket fall avgift på almindelig måte blir å beregne så vel ved utgående som inngående. Medbringes ved hjemkomsten varer, som er inntatt i utlandet, beregnes avgift for inngående på almindelig måte, idet dog fisk, salt og tønner, som av sådanne fartøier innføres fra Island, Færøene eller Shetlandsøene, er fritatt for avgift.
4. Høi, halm, splittved og annen ved, sagmugg og annet avfall fra sagbrukene, is, mursten, taksten og sten, som ikke inneholder metalliske bestanddeler, også tilhugget eller formalt, ved utførsel.
5. Høi, halm, gips, gjødning, sand, emballasje, hvori varer herfra landet er utført, samt gaver og understøttelser i n n a t u r a, som er bestemt for krigsfanger, ved innførsel.
6. Varer, som er medbragt av fartøi, innkommet i nødhavn, og som derefter selges efter offentlig myndighets bestemmelse, ved innførsel.
7. Varer, som er medbragt av samme fartøi på samme tur, hvormed de utførtes, ved innførsel.

30 juni.

8. Varer fra transittoplag og frilager, hvis de dertil er innført sjøverts fra utlandet, ved utførsel.
9. Varer, som oplosses av fra utlandet ankommet fartøi og er bestemt til videreførsel til utlandet med annet fartøi, når de i uforandret stand direkte overlosses i det annet fartøi eller i uforandret stand ikke utføres senere enn 20 dager, regnet fra og med den dag, innførselsfartøiet begynner å losse, inntil utekspedisjonen av det fartøi, hvormed utførselen finner sted, ved inn- og utførsel.
10. Varer, som overføres direkte fra frihavn til fartøi i vedliggende tollhavn for med dette å sendes videre til utlandet, eller som overføres direkte til frihavn fra fartøi ankommet fra utlandet til vedliggende tollhavn, ved ut- eller innførsel.

e. Erlagt avgift kan efter Tolldepartementets nærmere bestemmelse tilbakebetales for:
1. Varer, som har vært innlagt på transittoplag eller frilager og derfra igjen utføres til utlandet.
2. Varer, som gjeninnføres med samme fartøi og på samme tur, hvormed de utførtes.

§ 13. Under de nærmere betingelser, som av Tolldepartementet fastsettes, blir innførselstollen å tilbakebetale for prøver, som i uforandret stand igjen utføres til utlandet, når forbehold derom er gjort ved innførselen. Likeledes kan Tolldepartementet bevilge tilbakebetaling av innførselstoll for fortollede råmaterialer og andre stoffer, som i forarbeidet stand utføres til utlandet eller til skibsbruk, for fortollede hjelpestoffer, anvendt til tilvirkninger, der utføres til utlandet eller til skibsbruk, og efter omstendighetene for andre fortollede varer, når disse i uforandret stand igjen utføres.

Tolldepartementet kan også tilstå tilbakebetaling av innførselstoll for eller tollfri utlevering av varer til utstyr, reparasjon eller inventar ombord i norske fartøier i fart på utlandet.

I særlige tilfelle kan Tolldepartementet tillate, at varer, som fra Norge sendes til utlandet til foredling, bearbeidelse eller reparasjon og atter innføres til landet, alene erlegger 15 pct., eller forsåvidt angår varer, som svarer toll efter verdien, den for samme gjeldende verditollprocent av omkostningene ved foredlingen m. v., deri iberegnet forsendelsesomkostninger, eller at de efter omstendighetene inngår mot en lavere toll eller tollfritt.

Innenlandske skibsverfter tilstås efter Tolldepartementets nærmere bestemmelse følgende godtgjørelse ved bygning av nye skiber og reparasjoner, oppussing eller ombygning av

eldre skiber eller reparasjon eller ombytning av enkelte deler i disse: 30 juni.

a. ved bygning av nye skiber 3 pct. av fartøienes salgssum for dampskiber over 300 registertonn brutto og 1,5 pct. av salgssummen for dampskiber av mindre drektighet og seilskiber, forsåvidt de er minst 50 registertonn brutto, dog således at godtgjørelsen blir å forminske med en tredjedel for dampskiber, hvis hovedmaskiner og hovedkjeler innsettes i utlandet,

b. ved reparasjoner m. v. av eldre skiber 2 pct. av reparasjonsomkostningene, fraregnet utgifter til dokksetning eller optagelse på slipp, for skiber over 300 registertonn brutto, dog kun av det beløp, som, med nevnte fradrag, overstiger kr. 2 000,oo.

B. Tariff for innførselstollen og for tara.

Brenselsstoffer, kunstige, kjemisk fremstilte, ikke annensteds nevnt, 1 kg. kr. 0,15.

Elektriske apparater og isolerte ledninger:

e. kabler og andre ledninger isolerte, med eller uten omfletning, omspinning eller lignende:

1. blyompressede kabler, 1 kg. kr. 0,10.
2. andre, 1 kg. kr. 0,35.

Anm. Tolldepartementet kan tilstå tollfrihet for kabler eller ledninger, når kjernen eller kjernene ikke er gjenstand for innenlandsk tilvirkning eller isolasjonsarbeidet ikke kan utføres innenlands. Tollfrihet kan videre tilstås for kabler bestemt til nedlegning i jord eller vann, når omstendighetene i særlig grad taler herfor.

Etuier og skrin samt annet portefølje- eller etuiarbeide for instrumenter, toalett-, barber-, sy- og skrivesaker og desslike, med og uten innlegg, lomme-, tegne- og notisbøker, mapper, albumer og portemoneer, alt med nærmeste emballasje.

— — — — — — — — — —

c. av skinn eller silke, 1 kg. kr. 6,oo.

Kork:

B. i arbeide:

— — — — — — — — — —

d. isolasjonskork (korksten) i plater og seksjoner med eller uten bindemidler, 1 kg. kr. 0,09.

e. i annet arbeide, hvorunder korksåler, 1 kg. kr. 0,18.

30 juni. Maskin- og slagremmer, alle slags, samt syremmer, a. v. 5 pct.

Anm. Maskin- og slagremmer kan av Tolldepartementet tilstedes innført tollfritt, når det godtgjøres, at de ikke er gjenstand for innenlandsk fabrikasjon.

Metaller:

II. i arbeide:

c. av jern:

— — — — — — — — — —

5. holzskruer (blanke treskruer, også galvaniserte), 1 kg. kr. 0,10.

Mineralske vann, alle slags, 1 liter, kr. 0,10.

Silke og silkevarer samt varer av andre spinnestoffer i forbindelse med silke, herunder kunstsilke:

1. a. silkeavfall, fritt,

b. silke tvunnet og utvunnet, så vel farvet som ufarvet, i eller uten forbindelse med andre spinnestoffer, 1 kg. kr. 2,oo.

Skinn og huder:

B. uten hårbedekning:

III. i arbeide:

3. skomakerarbeide:

c. av lakert, chagrinert, bronsert, hvitgarvet og alunert skinn samt chevreau og semsket ekte og efterlignet i eller uten forbindelse med andre slags skinn, 1 kg. kr. 4,50.

Tjære av tre, torv eller stenkull, hvorunder bright og black varnish; tjæreoljer, hvorunder kreosotolje, kullolje, rå karbolsyre og lignende destillater av tjære; produkter, utledet av stenkulltjære til farvefabrikasjon samt tetracarnit, fri.

Ur:

1. a. av gull:			
1. armbåndsur	1	stk.	kr. 2,00
2. andre	1	»	» 5,00
b. av sølv	1	»	» 2,00
c. av annet metall	1	»	» 1,00
4. andre ur	1	kg.	» 1,00
5. urkasser av tre	1	»	» 0,90
8. — — — — — — — — — —			
b. sammensatte urverker til lommeur ..	1	stk.	» 2,00

Vogner, kjerrer og sleder: 30 juni.

1. — — —

Anm. 3. De nærmere betingelser for at deler til automobiler, «Vogner etc. 1 a og b», herunder chassier, kan inngå mot den lavere toll, som deler til lastevogner, fastsettes av Tolldepartementet.

C. Midlertidige bestemmelser.

Kornvarer:

Anm. 3. For budgetterminen 1925—1926 kan Kongen på de nærmere betingelser, som av ham fastsettes, bestemme, at der ikke opkreves toll av de under «Kornvarer» nevnte varer, med undtagelse av malt, samt av sekker, hvori disse varer innføres. Forsåvidt sådan bestemmelse treffes, kan Kongen likeledes bestemme, at der av innførte kornvarer, som ikke er avsatt til forbruk, skal erlegges toll, når det fastsettes, at toll av innførte kornvarer med sekker atter blir å opkreve.

Vogner, kjerrer og sleder:

Anm. 2. For budgetterminen 1925—1926 kan Tolldepartementet på de nærmere betingelser, som av dette fastsettes, tilstå tollfrihet for elekriske auomobiler.

II.

Den nuværende maksimaltariffkolonne utgår.

Kongelig resolusjon *) om tollfrihet for kornvarer fra 1 juli 1925 og inntil videre. 30 juni.

Kongelig kunngjørelse *) [1]) om arveavgift til statskassen for budgettåret 1 juli 1925 til 30 juni 1926. 30 juni.

§ 1. I budgett-terminen 1 juli 1925—30 juni 1926 skal der til statskassen erlegges avgift av i dette tidsrum fallen arv, hvad enten den tilfaller arvinger efter loven, ved testament eller efter overenskomst, herunder arveforskudd, hvorav avgift ikke allerede er erlagt, og dødsgaver (jfr. lov av 23 september 1921 §§ 2 og 3).

§ 2. Avgiften erlegges efter nedenstående regler:

a. Av arv, som tilfaller arvelaterens slektninger i rett nedstigende linje samt adoptivbarn, der er adoptert før deres fylte 18de år, så vel som pleiebarn og stebarn, som finnes å kunne likestilles med sådanne adoptivbarn, erlegges:

*) Bekjentgj. 2 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 29.

[1]) Se St. prp. nr. 13. Innst. S. nr. 108. St.tid. s. 2333—2340.

30 juni.

av de første kr. 5 000,oo av hver enkelt arvelodd intet
» arveloddens næste kr. 10 000,oo ..... 1 pct.
» — — » 10 000,oo ..... 2 »
» — — » 10 000,oo ..... 3 »
» — — » 20 000,oo ..... 4 »
» — — » 30 000,oo ..... 5 »
» — — » 30 000,oo ..... 6 »
» — — » 30 000,oo ..... 8 »
» — — » 40 000,oo ..... 10 »
» — — » 50 000,oo ..... 12 »
» — — » 50 000,oo ..... 15 »
» — — » 100 000,oo ..... 20 »
» — — » 100 000,oo ..... 25 »
» dens overskytende beløp ..... 30 »

b. Av arv som tilfaller arvelaterens foreldre erlegges:
av de første kr. 3 000,oo ..... intet
» » næste » 10 000,oo ..... 3 pct.
» » — » 10 000,oo ..... 4 »
» » — » 20 000,oo ..... 5 »
» » — » 20 000,oo ..... 6 »
» » — » 30 000,oo ..... 8 »
» » — » 30 000,oo ..... 10 »
» » — » 40 000,oo ..... 12 »
» » — » 40 000,oo ..... 15 »
» » — » 50 000,oo ..... 20 »
» » — » 50 000,oo ..... 25 »
» » — » 100 000,oo ..... 30 »
» » — » 100 000,oo ..... 35 »
» det overskytende beløp ..... 40 »

c. Av arv, som tilfaller arvelaterens søsken eller disses slektninger i rett nedstigende linje eller arvelaterens ektefelles slektninger i rett nedstigende linje, rett opstigende linjes første ledd og første sidelinje eller ektefeller av arvelaterens slektninger i de samme linjer og ledd, erlegges:
av de første kr. 1 000,oo av hver enkelt arvelodd intet
» arveloddens næste kr. 9 000,oo ..... 6 pct.
» — — » 10 000,oo ..... 7 »
» — — » 20 000,oo ..... 8 »
» — — » 20 000,oo ..... 10 »
» — — » 30 000,oo ..... 12 »
» — — » 30 000,oo ..... 15 »
» — — » 40 000,oo ..... 20 »
» — — » 40 000,oo ..... 25 »
» — — » 50 000,oo ..... 30 »
» — — » 50 000,oo ..... 35 »
» — — » 100 000,oo ..... 40 »
» dens overskytende beløp ..... 50 »

d. Av arv, som tilfaller legater, stiftelser, selskaper og for- 30 juni.
eninger, forsåvidt de alene har almennyttige formål, og styret har sitt sæte her i landet, erlegges ingen avgift, medmindre der helt eller delvis er forbeholdt medlemmer av en bestemt familie fortrinsrett til nytelse av rentene, i hvilket tilfelle der blir å erlegge avgift med 10 pct.

e. Av all annen arv erlegges:

1. forsåvidt arven tilfaller vedkommende efter testament:

av de første kr.	1 000,00	av hver enkelt arvelodd	intet	
» arveloddens næste kr.	9 000,00	.....	10	pct.
» — — »	10 000,00	.....	12	»
» — — »	20 000,00	.....	15	»
» — — »	20 000,00	.....	20	»
» — — »	40 000,00	.....	25	»
» — — »	50 000,00	.....	30	»
» — — »	50 000,00	.....	35	»
» — — »	100 000,00	.....	40	»
» dens overskytende beløp		.....	50	»

2. forsåvidt arven tilfaller vedkommende efter loven (ab intestato):

av de første kr.	1 000,00	av hver enkelt arvelodd	intet	
» arveloddens næste kr.	9 000,00	.....	20	pct.
» — — »	10 000,00	.....	25	»
» — — »	20 000,00	.....	30	»
» — — »	20 000,00	.....	35	»
» — — »	40 000,00	.....	40	»
» — — »	50 000,00	.....	45	»
» — — »	50 000,00	.....	50	»
» — — »	100 000,00	.....	55	»
» dens overskytende beløp		.....	60	»

§ 3. Fra avgiftsplikten undtas:

1. Arvemidler (arveforskudd, gaver) som tilfaller arvelaterens ektefelle.
2. Boer, hvis hele beholdne arvefalne formue er under kr. 2 000.
3. Arvemidler, der tilfaller personer, som stod i tyendeforhold til arvelateren ved dennes død forsåvidt angår den del av arven, som ikke overstiger et beløp av kr. 2 000,00.

Kongelig kunngjørelse *) [1]) om skatt til statskassen av fortæring på bevertningssteder for tiden 1 juli 1925—30 juni 1926. 30 juni.

*) Bekjentgj. 2 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 29.

[1]) Se innst. S. nr. 129. Jfr. kunngjørelse 20 mars 1925 (s. 73—74). St.tid. s. 2340—2342.

30 juni. For budgetterminen 1 juli 1925 til 30 juni 1926 skal der til statskassen erlegges skatt av fortæring på bevertningssteder, i overensstemmelse med lov av 18 mars 1925. Skatten erlegges med 10 pct. av fortæringens kostende og beregnes av 10/11 av den samlede omsetnings beløp.

I omsetningens beløp medregnes skatten enten den er innbefattet i prisen (som forhøielse) eller er særskilt opkrevet eller opført i utstedte regninger.

30 juni. **Skrivelse** *) fra Arbeidsdepartementet om regler og forskrifter for brandvernet og feining i Mysen.

2 juli. **Skrivelse** fra Handelsdepartementet, hvori meddeles, at departementet i medhold av § 8 i lov om gull- og sølvarbeiders finhet og stempling m. v. av 6 juni 1891 og kongelig resolusjon av 10 oktober s. å. d. d. har bestemt, at § 6 i de av Departementet for det Indre under 23 desember 1891 utferdigede forskrifter om ansettelse av statsguardein m. v. herefter skal lyde som følger:

For hver prøve erlegges inntil videre følgende betaling til guardeinen:

av sølv	kr. 6,00
av gull	» 12,00

2 juli. **Skrivelse****) fra Arbeidsdepartementet om ophevelse av forbudet mot motorvognkjøring på hovedveien Fenstad—Melkå i Stadsbygd herred.

3 juli. **Stortingsbeslutning**[1]) om nye regler for flytningsgodtgjørelse ved overtagelse av stilling i statstjenesten, — sålydende:

§ 1.

1. Embedsmenn og statens bestillingsmenn — statsråder samt embedsmenn og andre tjenestemenn i utenriksetaten og ved statens jernbaneanlegg undtatt — får, ved forflytning til et embede eller til en annen stilling i statstjenesten med hel statsavlønning, godtgjørelse efter nedenstående regler, når bopelsplikt nødvendiggjør flytning til et annet opholdssted.
2. Godtgjørelse overensstemmende med punkt 1 kan også tilstås ved første gangs ansettelse, når vedkommende fagdepartement finner det påtrengende nødvendig for å få stillingen tilfredsstillende besatt og hvor på grunn herav godtgjørelse har måttet tilsis.
3. Flytning til overtagelse av bistilling berettiger ikke til nogen godtgjørelse.

§ 2. En tjenestemann har ikke krav på godtgjørelse ved forflytning fra en stilling til en annen før efter 5 års tjenestetid i tidligere stilling.

---

*) Bekjentgj. 7 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 30, hvor reglene m. v. er inntatt.

**) Bekjentgj. 7 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 30.

[1]) Se St.prp. nr. 54. Innst. S. nr. 107. St.tid. s. 2497—2503.

§ 3. Godtgjørelsen tilstås kun tjenestemann som flytter med husstand som helt forsørges av ham. 3 juli.

§ 4. Godtgjørelsen beregnes efter den veilengde som flyttes, således:

a. for reiser på landevei kr. 2,50 pr. km.
b. for reiser på jernbane kr. 0,60 pr. km. til og med 100 km., kr. 0,40 for over 100 til og med 300 km. og for de overskytende kr. 0,20 pr. km.
c. for reiser på dampskib kr. 2,00 pr. sjømil til og med 100 sjømil og for de overskytende kr. 1,00 pr. sjømil.

§ 5. Regninger over flytningsgodtgjørelse foreldes overensstemmende med reglene i lov om offentlige tjenestemenns skyss- og kostgodtgjørelse. Foreldelsesfristen regnes fra den dag flytningen er avsluttet.

§ 6. I tilfelle hvor ovenstående regler vil virke særlig urimelig samt i andre særlige tilfelle hvor det anses uomgjengelig nødvendig kan lempning i reglene foretas ved kongelig resolusjon.

§ 7. Disse regler kommer til anvendelse på flytninger foretatt efter 1 juli 1925 og gjeldende inntil videre.

Lov *) [1]) **om endringer i lov om småbruk- og boliglån m. v. av 23 juli 1915 med tilleggslover.** 4 juli.

I.

Følgende bestemmelser i lov om småbruk- og boliglån m. v. av 23 juli 1915 med tilleggslover av 9 august 1918, 25 februar 1921 og 7 juli 1922 skal herefter lyde så:

§ 1. Den Norske Stats Småbruk- og Boligbank har til formål å gi lån:

I.

mot kommunegaranti

a. til oprettelse, erhvervelse eller bebyggelse av små gårdsbruk (småbruk) eller til betaling av gjeld på slike bruk (kapitel 2).
b. til opførelse, fullførelse eller erhvervelse av boliger eller til betaling av gjeld på sådanne (kapitel 4 og 5).

II.

uten kommunegaranti

til personer, som bor eller har sitt erhverv i en by, til opførelse, fullførelse eller erhvervelse av egne boliger i et herred (kapitel 4).

III.

a. til herreder til erhvervelse og bebyggelse av landeiendommer, som aktes utstykket i småbruk (kapitel 3).

---

*) Bekjentgj. 7 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 30.
[1]) St.besl. 17 juni. Se Ot. prp. nr. 23. Innst. O. nr. XI. St.tid., forh. i Ot. s. 307—321; i Lt. s. 151—152.

4 juli. b. til kommuner til opførelse av boliger og til erhvervelse av faste eiendommer, som aktes utstykket i boligtomter (kapitel 6).

IV.

mot statsgaranti

til oprettelse i visse tilfelle av nybrottsbruk (jfr. § 20, 4de ledd).

§ 11. Adgang til å få lån til oprettelse, erhvervelse eller bebyggelse av småbruk eller til betaling av gjeld på slike bruk har norsk statsborger, mann eller kvinne, som

er skikket til å oprette, eie, drive og vedlikeholde småbruket som jordbruk og til å dyrke det op, når det gjelder lån til oprettelse av nybrottsbruk,[1])

trenger en vesentlig hjelp for å kunne oprette, erhverve, bebygge eller beholde bruket, og som efter skjønn av småbruksnevnden[2]) eller efter siste års skatteligning ikke eier en formue av over kr. 6 000,oo, innbo ikke medregnet, men en formue av ikke under kr. 1 000,oo, innbo medregnet, og ikke over kr. 10 000,oo, innbo ikke medregnet, når det gjelder lån til nybrottsbruk,

ikke ellers eier fast eiendom til så stor verdi, at denne, tillagt småbrukets verdi, går over den i § 12 satte grense.

Ved skjønnet over, om en lånsøker er skikket til å oprette, eie, drive og vedlikeholde og i tilfelle dyrke op småbruket som jordbruk, kan også tas hensyn til ektefellens og barnas egenskaper.

Bankens styre kan frita for kravet om en minste formue efter 3dje ledd.

§ 12. Den eiendom lånet gjelder, må være særskilt skyldsatt, inneholde minst 50 ar opdyrket eller dyrkbar jord og være skikket som småbruk. Dessuten bør der såvidt mulig tilligge bruket de herligheter og rettigheter, som efter de stedlige forhold anses nødvendige for et lite gårdsbruk, såsom havn, torvmyr eller skog til husbehov og gårdsfornødenhet.

Brukets låneverdi (§ 13) må ikke være over kr. 25 000,oo for nybrottsbruk, derav ikke over kr. 10 000,oo for jorden; ellers må låneverdien ikke være over kr. 15 000,oo, derav ikke over kr. 8 000,oo for jorden. Når lånet er til oprettelse eller erhvervelse av bruket, må kjøpesummen være rimelig i forhold til eiendomsprisene i egnen.

Bruket må ha eller skaffes de for beboelse eller drift nødvendige hus, hvis ikke bankens styre efter anbefaling av små-

[1]) Jfr. § 12, siste ledd.
[2]) Jfr. § 10.

bruksnevnden og herredsstyret i det herred, som garanterer for lånet (§ 17), fritar herfor. 4 juli.

Lån til oprettelse av nye småbruk bør gå foran lån til erhvervelse eller bebyggelse av eldre bruk, og disse siste lån gå foran lån til betaling av gjeld.[1]) Innen samme herred bør dessuten lån til oprettelse av nybrottsbruk gå foran lån til oprettelse av småbruk med vesentlig opdyrket jord.

Med nybrottsbruk forstås i denne lov småbruk med vesentlig uopdyrket jord. Vesentlig uopdyrket er jorden når minst ⅔ av det dyrkbare område er uopdyrket.

§ 14. Lån kan gis med inntil 9/10 av småbrukets låneverdi. Dog må lån, som gis til oprettelse eller erhvervelse av bruk, ikke være større enn 9/10 av den virkelige kjøpesum, i tilfelle tillagt byggetakstsummen. Intet lån må være over kr. 10 000,00. Til fradrag i lånet kommer mulig statsbidrag til opførelse av uthus. Dog skal fradrag bare skje med det beløp hvormed lånet tillagt statsbidraget overstiger det høieste lånebeløp efter 1ste og 2net punktum.

§ 15. Lån til oprettelse (erhvervelse og bebyggelse) av nybrottsbruk forrentes med 4 pct., lån til oprettelse av andre småbruk med 4½ pct.

Andre lån[2]) forrentes efter den rentefot, som Kongen fastsetter. Renten bør gjennemsnittlig settes så høi, at det offentlige ikke lider noget rentetap. For det enkelte lån blir den rente uforandret, som gjaldt, da lånet blev tilsagt av banken.

§ 17. Til sikkerhet for ydet lån skal banken, foruten herredsgaranti eller statsgaranti efter § 20, 4de ledd, ha panterett i småbruket med hus og forsikringssum. Er der pantegjeld på småbruket med prioritet foran bankens lån, må den sammenlagte gjeld ikke utgjøre over 9/10 av låneverdien, og, hvis lånet gis til oprettelse eller erhvervelse av bruket, ikke over 9/10 av den virkelige kjøpesum, i tilfelle tillagt byggetakstsummen. Heftelser, som består i årlig utredsel, ansettes til utredselens 25-dobbelte beløp. Føderåds verdi ansettes efter småbruksnevndens skjønn, dog ikke under den årlige utredsels 5-dobbelte beløp.

Heftelser og utredsler, som hviler på et bruk, som småbruk blir utskilt fra, kan dog, når det anses ubetenkelig, efter anbefaling av småbruksnevnden og med samtykke av herredsstyret settes ut av betraktning.

---

[1]) Jfr. § 40, 5te ledd.

[2]) Jfr. § 11, 1ste ledd, § 25, næst siste ledd, § 33, 1ste ledd, § 35, 1ste ledd, § 43, 1ste ledd og § 75, 1ste ledd.

4 juli. § 20. Efter befaringen og skylddelingen trer småbruksnevnden sammen til endelig behandling av låneandragendet. Nevnden avgir erklæring som nevnt i § 19 c og uttaler, om der bør gis lån og med hvilket beløp. Er nevnden ikke enig i uttalelsen fra helserådets ordfører (jfr. § 19 b i slutningen), skal den anføre sine grunner herfor.

Nevndens formann sender derefter ansøkningen med bilag, takstforretningen og uttalelsen fra nevnden samt i tilfelle fra helserådets ordfører til herredsstyret, som beslutter, om herredet garanterer overfor banken og med hvilket beløp. Hvis herredsstyret beslutter å garantere, uttaler det samtidig, om herredet stiller som vilkår for sin garanti, at lånet skal gis mot 1ste prioritets pant eller, i annet fall, efter hvilke heftelser.

Herredsstyret bør ikke garantere for lånet, hvis kjøpesummen efter nevndens skjønn ikke er rimelig i forhold til eiendomsprisene i egnen.

Avslår herredsstyret å garantere for lån til nybrottsbruk og lånsøkeren ikke har hjemstavnsrett i herredet, kan staten garantere for lånet efter de regler som til enhver tid gjelder herom.

§ 21. Fra herredsstyret sendes saken, bilagt med utskrift av beslutningen, tilbake til småbruksnevndens formann.

Har herredsstyret besluttet, at herredet garanterer for det hele lån eller for en del, og lånsøkeren i siste tilfelle erklærer, at han ønsker lånet også efter nedsettelsen, sender nevndens formann ansøkningen med bilag, takstforretningen, uttalelsen fra nevnden samt i tilfelle fra helserådets ordfører og utskriften av herredsstyrets garantibeslutning til banken.

I det tilfelle som er nevnt i § 20, 4de ledd, sender formannen søknaden med bilag til jordstyret[1]) til videre behandling.

§ 23. Til lånet er innfridd, plikter brukets eier å drive det som jordbruk på forsvarlig måte, vedlikeholde hus og nødvendige gjerder og holde husene brandforsikret for den fulle verdi i en brandforsikringsinnretning, som bankens styre godkjenner. Eier av nybrottsbruk plikter dessuten å dyrke op jorden på forsvarlig måte. Ingen låntager kan uten samtykke av herredsstyret og bankens styre leie bort nogen del av jorden eller opføre noget leiehus på bruket. Småbruksnevndens formann fører tilsyn hermed, og har i det øiemed enten selv eller ved et av nevndens medlemmer å besiktige bruket hvert 3dje år, og ellers så ofte herredsstyret bestemmer. Nybrotts-

[1]) Jfr. lov av 19 november 1920 med tilleggslov av 29 juni 1922 (nr. 1).

bruk skal dog besiktiges minst hvert år. Om de besiktigelser, som er avholdt i årets løp, sender formannen beretning til herredsstyret, som sender beretningen til banken, ledsaget av sin uttalelse. 4 juli.

Misligholder eieren nogen av disse forpliktelser, meldes det av nevndens formann uopholdelig til herredsstyret og bankens styre. Styret kan da inndra lånet efter forskriftene i § 75, og dette skal i tilfelle av sådan misligholdelse skje, hvis herredsstyret forlanger det.

Hvis eieren, før gjelden til banken er helt innfridd, uten samtykke av herredsstyret og bankens styre overdrar bruket til andre, blir dette likeledes av nevndens formann uopholdelig å melde til herredsstyret og til bankens styre, hvilket siste avgjør, om lånet på grunn herav blir å inndra overensstemmende med § 75. Inndragelse av lånet skal i sådant tilfelle skje, hvis herredsstyret forlanger det; dog kan lånet ikke inndras på grunn av overdragelsen, når den nye eier har de egenskaper, som er foreskrevet for låntagere, eller er avhenderens barn eller barnebarn, og nevnden finner kjøpesummen rimelig.

Selges eiendommen ved tvangsauksjon, foranstaltet av banken eller annen fordringshaver, til nogen, som har de egenskaper, som er foreskrevet for låntagere, blir lånet, hvis herredsstyret samtykker, å overføre på den nye eier. Når omstendighetene gjør det særlig ønskelig, skal det, hvis herredsstyret samtykker, dog også tillates, at lånet for resten av avdragstiden eller en del av denne overtas av en kjøper, som ikke har de nevnte egenskaper; hvis herredsstyret ikke samtykker, blir lånet å innbetale.

§ 25. Når der én gang er gitt lån til et småbruk, kan der ikke gis nytt lån til samme bruk. Dog kan der gis tilleggslån:

til bebyggelse av bruket og til erhvervelse av skog, havn og jord, som med fordel kan tillegges bruket, når brukets låneverdi efter den nye takst og det oprinnelige lånebeløp sammen med tilleggslånet ikke går over de grenser som er satt i §§ 12 og 14,

for den verdiforøkelse, som et småbruk har opnådd ved opdyrkning av dets udyrkede jord, når sådan opdyrkning er skjedd uten hjelp av offentlige midler,

til senere erhverver av bruket til innfrielse av kjøpesummen (utløsningssummen) for bruket, når dettes låneverdi efter den nye takst og det oprinnelige lånebeløp sammen med tilleggslånet ikke går over den grense, som er satt i § 14, jfr. § 12.

De forskrifter, som er gitt i foregående paragrafer om lån til småbruk, gjelder også tilleggslån.

4 juli. Tilleggslån forrentes efter den rentefot som blir fastsatt i henhold til § 15, 2net ledd.

Som hjelp av offentlige midler efter 3dje ledd anses det også når staten i nogen tid har dekket renten for optatte lån.

§ 34. Hvis herredet ønsker et endelig lån, skal ansøkning herom innsendes til banken før utløpet av fristen efter § 33. Er dette ikke gjort, eller inneholder ansøkningen ikke de fornødne oplysninger til opgjør av forskuddslånet efter nedenstående forskrifter, kan bankens styre bestemme, at resten av forskuddslånet straks skal betales tilbake.

Efter fristens utløp og til forskuddslånet betales tilbake eller gjøres op, skal det forrentes med 1 pct. høiere rente enn den som er fastsatt for forskuddslån.[1]) Samme forhøiede rente skal også svares av forskuddslånet for den hele tid, hvis herredet i vesentlige stykker har fraveket den plan for, hvad lånet aktes brukt til, som er fremlagt efter § 28.

Ansøkning om et endelig lån skal være ledsaget av den i § 29 b nevnte plan og de oplysninger, som er fornødne til å fastsette størrelsen av det endelige lån efter nedenstående forskrifter.

Det endelige lån består av:

a) Summen av takstsummene og i tilfelle, av byggetakstsummene efter § 29 b for de småbruk, som kommunen ikke har solgt.
b) Den del av overslagssummen for herredets forberedende arbeider efter § 27, som antas forholdsvis å falle på de småbruk, som herredet ikke har solgt. Størrelsen av denne forholdsvise del bestemmes av den offentlige landbrukstjenestemann, som har utarbeidet planen for de forberedende arbeider, eller, hvis han er forhindret, av en annen sakkyndig, som bankens styre opnevner.
c) Summen av de lån, som herredsstyret har gitt dem, som leier småbruk av herredet.

Søkes der om et endelig lån, som er større enn forskuddslånet, skal saken forelegges Kongen til avgjørelse, om det skal tillates herredet å opta lånet. Ellers er approbasjon efter § 39 i lov om formannskaper på landet m. v. av 14 januar 1837 ikke nødvendig.

Det endelige lån skal ikke settes høiere enn kjøpesummen for eiendommen, tillagt omkostningene ved erhvervelsen og i tilfelle byggetakstsummene efter foranstående bokstav a og b og lån efter foranstående bokstav c. Heller ikke skal det endelige lån settes høiere enn det største beløp, som er fastsatt efter § 28, siste ledd.

---

[1]) Jfr. §§ 33 og 15, begges annet ledd.

Forskjellen mellem forskuddslånets oprinnelige beløp og det endelige lån utlignes mellem banken og herredet ved rede penger. 4 juli.

§ 40. Den bolig, lånet gjelder, må være beregnet til høist to familier, og den tomt, som regnes med i eiendommens låneverdi (§ 41), må ikke inneholde mer enn 50 ar opdyrket eller dyrkbar jord. Til bolig regnes også dens nødvendige uthus. Låneverdien uten fradrag av kapitalisert leieavgift av tomten må i byene og bymessig bebygde strøk i bygdene ikke være over kr. 20 000,oo og i bygdene i øvrig ikke over kr. 10 000,oo. Tomten, likeledes uten fradrag av kapitalisert leieavgift, må ikke ha større verdi enn kr. 3 000,oo i byene og bymessig bebygde strøk i bygdene og kr. 1 800,oo i bygdene i øvrig. Efter ansøkning fra et bystyre (herredsstyre) og anbefaling fra bankens styre kan Kongen forhøie grensen for låneverdien i en by eller et bymessig bebygd strøk på landet fra kr. 20 000,oo til kr. 25 000,oo og i et herred i øvrig fra kr. 10 000,oo til kr. 12 500,oo, forsåvidt det gjelder boliger, som opføres av mur, eller som skal være beregnet til to familier. Når de stedlige forhold i by tilsier det, kan Kongen likeledes, efter ansøkning og anbefaling som nevnt i foregående punktum, forhøie den arealgrense, som er fastsatt i første punktum.

Forhøielse som nevnt i forrige ledd kan i bymessig bebygde strøk i bygdene skje også efter ansøkning fra bystyret i tilgrensende by, når ansøkningen blir anbefalt av bankens styre og av vedkommende herredsstyre.

Når lånet er til erhvervelse av bolig, må kjøpesummen være rimelig i forhold til eiendomsprisene i kommunen.

I bygdene skal tomten, hvis den er lånsøkerens eiendom, særskilt skyldsettes. I alle tilfelle skal tomtens grenser være tydelig avmerket.

Lån til opførelse eller fullførelse av boliger bør gå foran lån til erhvervelse av boliger og disse siste lån gå foran lån til betaling av gjeld på boliger.[1])

Lån til boliger på leiet grunn må bare tilstås, hvis leietiden er fastsatt således, at den ikke utløper eller uten samtykke av banken og den kommune, som har garantert for lånet, kan utløpe i den tilbakebetalingstid, som gjelder for lånet. Dessuten må leietageren ha rett til ved leietidens utløp å innløse tomten efter dens verdi på innløsningstiden, forsåvidt ikke eieren vil overta de hus, som er opført på tomten, efter lovlig skjønn. Det som er fastsatt foran i dette ledd av paragrafen, gjelder dog ikke, hvis grunnen eies av staten, en kommune eller noget offentlig fond.

[1]) Jfr. § 12, 4de ledd.

4 juli. § 43. Lån til opførelse eller fullførelse av bolig forrentes med 4½ pct. Lån til erhvervelse av bolig og til betaling av gjeld på bolig forrentes efter den rentefot, som fastsettes i henhold til § 15, 2net ledd. For det enkelte lån blir den rente uforandret, som gjaldt, da lånet blev tilsagt av banken.

Lånene til opførelse, fullførelse eller erhvervelse av bolig er avdragsfrie de første 2 år og betales tilbake de følgende 28 år i halvårlige terminer, således at renter og avdrag tilsammen ved hver termin utgjør omtrent det samme beløp.

Lån til betaling av gjeld på bolig tilbakebetales i 28 år i halvårlige terminer, således at renter og avdrag tilsammen ved hver termin utgjør omtrent det samme beløp.

§ 75. Hvis skyldige renter og avdrag av lån, som er gitt i henhold til denne lov, ikke blir betalt i rette tid, kan derav beregnes 1 pct. høiere årlig rente enn den rente som gjelder [1]) for lånet. Denne rente erlegges fra forfallsdag, til betaling skjer.

I mangel av betaling til fastsatt tid av renter og avdrag av lån mot pant i fast eiendom er det hele restlån forfallent til betaling, og banken har adgang til efter 6 ukers varsel i «Norsk Kunngjørelsestidende» og påfølgende kunngjørelse overensstemmende med lovgivningen om tvangsauksjoner å la pantet selge ved offentlig auksjon uten foregående innkallelse til forlikskommisjonen, søksmål og dom. Det skal dessuten stå banken fritt for å gjøre utlegg i skyldnerens løsøre, som om den hadde forfallent kommisjonsforlik for det skyldige beløp. Samme adgang til fyldestgjørelse har banken også i andre tilfelle av misligholdelse av lånene, dog så, at lånene må opsies med 6 ukers varsel.

Hvis lån, som er gitt uten pant i fast eiendom, blir misligholdt ved, at renter og avdrag ikke blir betalt i rette tid, eller på annen måte, har banken adgang til å opsi restlånet til innbetaling med 3 måneders varsel.

Lån, som er gitt i henhold til denne lov, må ikke inndrives på grunn av misligholdelse, og pant, som er stillet for lån, må ikke fraselges eieren, før den, som har garantert for lånet, er underrettet.

§ 83. Særskilt for Finnmark gjelder følgende:

1. For herred eller deler av et herred, hvor de økonomiske forhold gjør det nødvendig, kan Kongen efter ansøkning fra herredsstyret og anbefaling av bankens styre fastsette, at lån til opførelse eller fullførelse av boliger samt til opførelse av nye beboelseshus istedenfor eldre utjenlige sådanne skal kunne gis mot en rente av 3 pct. og med

[1]) Jfr. § 15 med anm. og §§ 54 og 56, begges siste ledd.

en tilbakebetalingstid av 42 år (uten avdragsfrihet). Lån kan tilstås, selv om tomten er over 50 ar dyrket eller dyrkbar jord; dog må dens verdi ikke være større enn bestemt i lovens § 40. 4 juli.

2. Lån som nevnt kan utgjøre eiendommens fulle låneverdi, når denne ikke overstiger kr. 5 000,oo. Dog må intet lån være større enn den virkelige kjøpesum, i tilfelle tillagt byggetakstsummen.
3. Til sikkerhet for lån som nevnt godtas, foruten pant efter § 17, 1ste ledd og § 44, 1ste ledd, garanti av vedkommende herred for 2/10 av mulig tap ved lånet.
4. Lån som nevnt tilstås lånsøkere, som har så dårlig råd, at de ikke kan ta lån efter denne lov på de almindelige vilkår. Herom skal nevnden og herredsstyret avgi erklæring, når låneansøkningen sendes til banken.
5. Når herredets utstrekning eller samferdselsforhold gjør det ønskelig, kan Kongen efter ansøkning fra herredsstyret og anbefaling av bankens styre tillate, at antallet av medlemmer i småbruks-(bolig-)nevnden økes til 12. Av grunn som nevnt og på samme måte kan det fastsettes, at nevndens formann skal ha skyss- og kostgodtgjørelse av statskassen for reiser, som han foretar i anledning av denne lov.

Bestemmelsene i denne paragraf nr. 1 til 4 skal også gjelde for herredene Kvænangen, Skjervøy, Lyngen og Sørfjord i Troms fylke.

II.

Denne lov trer i kraft fra den tid Kongen bestemmer.[1])

Plakat *) angående endringer i plakat av 4 august 1911 (kfr. plakat av 29 juni 1922 og 20 februar 1925) inneholdende regler for innførsel og kontroll av ferskt kjøtt (slaktekjøtt). 4 juli.

I kraft av lov om kommunale slaktehus, kjøttkontroll m. v. av 27 juni 1892 med senere tilleggslover dens §§ 2 og 6 fastsettes herved sådan endring i plakat av 4 august 1911 (kfr. plakat av 29 juni 1922 og 20 februar 1925) inneholdende regler for innførsel og kontroll av ferskt kjøtt (slaktekjøtt), at dens §§ 2, 3 og 4 herefter skal lyde således:

§ 2. Innførsel må alene finne sted til de kjøpstæder eller ladesteder, hvor der er innført offentlig kjøttkontroll i henhold til lov av 27 juni 1892 (kfr. lover av 25 juli 1910 og 14 juli 1914) om kommunale slaktehus m. v. Kjøttet skal underkastes

*) Bekjentgj. 7 juli i Lovtid. 1ste avd. nr 30.
[1]) Jfr. kongelig resolusjon av 11 september 1925.

4 juli. kontroll og i tilfelle stemples. Landbruksdepartementet kan for enkelte tilfelle tillate innførsel til andre steder. Derhos skal det inntil videre være tillatt å innføre slaktekjøtt over riksgrensen mot Sverige til benyttelse for befolkningen i grensedistriktene uten å underkastes kontroll.

§ 3. Ferskt slaktekjøtt, hvorved forstås slaktemessig behandlet kjøtt uten tilsetning av konserveringsmidler, må kun innføres i hele, opbrystede kropper. Disse kan dog for storfe og hests vedkommende være opstykket i ens merkede halve eller fjerdedels kropper.

Bryst- og bukhule må være åpne for kontroll. Nyrene skal medfølge i organisk sammenheng. Bryst- og bukhinde må være ubeskadiget til stede, og lymfekjertlene ikke borttatt. Andre medfølgende organer skal være naturlig forent med slaktet; dog må de, særlig i frossen tilstand, ikke vanskeliggjøre kontrollen. Løse organer tillates ikke innført.

Kjøtt, som grenseboere på norsk side fører over riksgrensen fra Sverige, skal kunne innføres i mindre deler enn foran nevnt, men kun til forbruk av importøren selv eller hans husstand. På sådant kjøtt finner heller ikke bestemmelsene i § 4 anvendelse.

§ 4. For innførselen skal for øvrig gjelde følgende regler:

a. Ferskt slaktekjøtt — med undtagelse av renkjøtt — skal alene kunne innføres, når det stammer fra dyr, slaktet i et av statsmyndighet i vedkommende land for slaktning til eksport til utlandet godkjent offentlig slaktehus eller slakteri, hvor slaktning, kontroll og forsendelse m. v. av kjøttet foregår efter regler godkjent av vedkommende statsmyndighet i utførselslandet, og hvor de kontrollerende veterinærer på samme vis dertil er godtatt eller ansatt av nevnte myndighet. Kjøttet må kun innføres hertil direkte fra vedkommende utenlandske slaktehus.

b. Kjøttet skal være forsynt med stempelmerker, som beviser, at kjøttet stammer fra dyr, som av kontrollveterinær er besiktiget i slakteriet umiddelbart før slaktningen og funnet sundt, og at kjøttet av kontrollveterinær er undersøkt og funnet sundt og tjenlig til menneskeføde (prima). Sådanne stempelmerker, der skal godtas av Landbruksdepartementet, skal angi eksportlandets navn og slakteriets nummer.

c. Der skal ved metalltråd og blyplombe være påheftet kjøttet merkelapp, der angir utførselslandets navn, det eksporterende slakteris nummer og beliggenhet (by), kjøttets art, samt at det i henhold til gjeldende lov eller reglement er godkjent til utførsel. Merkelappen skal være datert

og underskrevet av vedkommende dertil autoriserte kontrollveterinær. 4 juli.

d. Landbruksdepartementet kan kreve, at der med hvert parti kjøtt skal følge sådan eksportattest, som Landbruksdepartementet nærmere bestemmer.

Kjøtt, som ikke innføres i dertil bestemte og særlig innrettede transportrum, skal være forsynt med ny, ren emballasje. Rum for transport av kjøtt skal være rent og smittefritt.

Til kommuner, hvor der er kommunal kjøttkontroll, kan der inntil videre fra svenske grensedistrikter innføres slakt uansett bestemmelsene i litr. a og b, når der medfølger slaktet en skriftlig erklæring fra vedkommende dyrs eier om kjøttets oprinnelse, slaktningssted og slaktningstid samt om, at dyret, hvorfra kjøttet stammer, ikke er slaktet på grunn av sykdom eller var sykt i slaktningsøieblikket. Denne erklæring skal bekreftes av svensk veterinær, politimyndighet, grensetollstasjonsbestyrer eller ordfører i vedkommende kommune med tilføielse om, at der i distriktet ikke for tiden optrer ondartet smittsom husdyrsykdom. Dog skal disse attester, når det gjelder hest, inneholde erklæring om, at hesten er besiktiget av attestutstederen umiddelbart før slaktningen og funnet fri for sykdomstegn.

Landbruksdepartementet skal være bemyndiget til å dispensere fra bestemmelsene i denne paragraf i særskilte tilfelle og til å gi almindelig dispensasjon for innførsel av frosset rensdyrkjøtt.

Denne plakat trer i kraft straks.

Plakat av 20 februar 1925 angående endringer i plakat av 4 august 1911 (kfr. plakat av 29 juni 1922) inneholdende regler for innførsel og kontroll av ferskt kjøtt (slaktekjøtt) samt den av Landbruksdepartementet i skrivelse av 20 februar 1925 trufne bestemmelse om grensetrafikken med kjøtt fra Sverige opheves.

Skrivelse*) fra Landbruksdepartementet. Det ifølge punkt VI i kongelig plakat av 20 februar 1925 bestående forbud mot innførsel av usaltet eller utilberedt kjøtt og flesk samt usmeltet talg fra Malmøhus-, Kristianstads-, Hallands-, Kronobergs-, Blekinge-, Kalmar-, Jønkøpings-, Østergøtlands-, Skaraborgs-, Elfsborgs- og Göteborgs og Bohus len i Sverige opheves forsåvidt angår Göteborg- og Bohus len, Elfsborgs len, Skaraborgs len og Østergøtlands len. 4 juli.

Bestemmelsen trer i kraft straks.

*) Bekjentgj. 7 juli i Lovtid. 1ste avd. nr 30.

4 juli. **Kongelig resolusjon***) om den almindelige bygningslovgivnings anvendelse på et strøk av Aurlandsvangen og strøkets overgang til egen kommune i bygningsvesenets anliggender m. v.

4 juli. **Kongelig resolusjon****) om ophevelse av de midlertidige tollsatser for ur 1 og 8 b.

4 juli. **Kongelig resolusjon,** hvorved Kirke- og Undervisningsdepartementet bemyndiges til herefter å bestemme, at de for det Stistrupske legats midler innkjøpte bibler blir å fordele vesentlig under hensyntagen til folkemengden i hvert av rikets bispedømmer.

4 juli. **Kongelig resolusjon,** hvorved der i medhold av lov om offentlige tjenestemenn av 15 februar 1918, jfr. lov av 14 desember 1918, meddeles stadfestelse på nedenstående av Socialdepartementet utarbeidede reglement for tjenestemenn ved Hovelsåsen Kuranstalt:

§ 1. De stillinger som går inn under tjenestemannsloven, besettes efter almindelig konkurranse. Kunngjørelse om ledighet skal innrykkes 1 gang i «Norsk Kunngjørelsestidende» og eventuelt andre aviser med opgave over lønnsvilkår, innskuddsgrunnlag i Pensjonskassen og med en søknadsfrist av minst 14 dager.

Socialdepartementet kan i særlige tilfelle endre disse regler.

§ 2. Styreren ansettes av Socialdepartementet efter at tilsynskomiteen har gitt innstilling om 3 av ansøkerne.

§ 3. Ansettelsesretten for stillingene som husholderske samt arbeidsformenn, forsåvidt sådanne måtte bli oprettet, henlegges til et ansettelsesråd som består av styreren og tilsynskomiteen. I de i tjenestemannslovens § 2 nr. 4 nevnte tilfelle blir saken å forelegge for Socialdepartementet.

§ 4. I ansettelsesbrevet skal stå, at tjenestemannen ansettes på de vilkår som er nevnt i lov av 15 februar 1918 om offentlige tjenestemenn og i dette reglement med de forandringer som senere måtte bli fastsatt — samt med plikt til å rette sig efter de til enhver tid for stillingen gjeldende instrukser og øvrige bestemmelser.

Forsåvidt angår innehaver av stilling som er innlemmet i Statens Pensjonskasse, skal det stå i ansettelsesbrevet, at vedkommende ansettes med de rettigheter og plikter som fremgår av lover om statens pensjonskasse av 28 juli 1921 og om aldersgrenser for offentlige tjenestemenn av 14 mai 1917 med

*) Bekjentgj. 7 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 30, hvor grensene for det omhandlede strøk er beskrevet.

**) Bekjentgj. 7 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 30.

mulige senere forandringer. Ellers kan Socialdepartementet fastsette ansettelsesbrevets innhold. 4 juli.

§ 5. Forsåvidt departementet i henhold til tjenestemannslovens § 16 bestemmer, at tjenestemannsutvalg skal oprettes, gis de i § 18 nr. 2 og 3 omhandlede bestemmelser om utvalgets sammentreden med representanter for tjenestegiveren likeledes av departementet.

§ 6. Ved beregning av tjenestetid efter tjenestemannslovens § 19 kommer i betraktning all sammenhengende tjenestetid ved statens medisinale anstalter i stilling som går inn under tjenestemannsloven.

Departementet kan i de enkelte tilfelle avgjøre hvorvidt der ved tjenestetidens beregning skal tas hensyn til annen lignende tjeneste i andre grener av statstjenesten.

§ 7. Ved beregning av tjenestetiden efter tjenestemannslovens § 20 tas hensyn til all sammenhengende tjenestetid som statstjenestemann.

§ 8. Tjenestemann som er opsagt i henhold til tjenestemannslovens § 19 kan — innen 14 dager efter at opsigelsen, er ham meddelt — anke den inn for Kongen, hvis opsigelsen er meddelt av departementet. Er opsigelsen meddelt av ansettelsesrådet, skjer anken til departementet.

Anken fremsettes av tjenestemannen skriftlig for den myndighet som har opsagt ham. Er denne myndighet ansettelsesrådet, sendes anken ledsaget av rådets uttalelse uten opphold til departementet. Er ankemyndighetens avgjørelse ikke truffet innen opsigelsesfristens utløp, vedblir tjenestemannen i sin stilling, inntil anken er avgjort.

§ 9. Ved anke over ordensstraff efter tjenestemannslovens § 21 og over avskjed efter lovens § 24 gjelder med hensyn til ankemyndighet, ankefrist og ankens fremsettelse det som er bestemt i reglementets § 8.

§ 10. Ved anke over pålegg som i henhold til tjenestemannslovens § 27 er gitt tjenestemann om å bli stående i tjenesten også efter opsigelsesfristens utløp gjelder med hensyn til ankemyndighet og ankens fremsettelse det som er bestemt i reglementets § 8.

Ankemyndighetens avgjørelse må treffes innen 1 måned efter ankens fremsettelse.

§ 11. Socialdepartementet bemyndiges til å foreta forandringer i og tillegg til dette reglement i den utstrekning som er nevnt i tjenestemannslovens § 29.

Kongelig resolusjon, hvorved der i henhold til lov om offentlige tjenestemenn av 15 februar 1918, jfr. lov av 14 desember 1918, meddeles stadfestelse på nedenstående av 4 juli.

4 juli. Socialdepartementet utarbeidede reglement for tjenestemenn ved Desinfeksjons- og interneringsanstalten i Vardø:

§ 1. De stillinger, som går inn under tjenestemannsloven, besettes efter almindelig konkurranse. Bekjentgjørelse om ledighet skal innrykkes 1 gang i «Norsk Kunngjørelsestidende» og eventuelt andre aviser med opgave over lønnsvilkår, innskuddsgrunnlag i Pensjonskassen og med en søknadsfrist av minst 14 dager.

Socialdepartementet kan i særlige tilfelle endre disse regler.

§ 2. Stillingen som opsynsmann ved anstalten besettes av Socialdepartementet efterat anstaltens styrer (læge) har gitt innstilling om 3 av ansøkerne.

§ 3. I ansettelsesbrevet skal stå at tjenestemannen ansettes på de vilkår som er nevnt i lov av 15 februar 1918 om offentlige tjenestemenn og i dette reglement — med de forandringer som senere måtte bli fastsatt — samt med plikt til å rette sig efter de til enhver tid for stillingen gjeldende instrukser og øvrige bestemmelser.

Forsåvidt vedkommende er innehaver av stilling som er innlemmet i Statens Pensjonskasse, skal det stå i ansettelsesbrevet at han ansettes med de rettigheter og plikter som fremgår av lover om Statens Pensjonskasse av 28 juli 1921 og om aldersgrenser for offentlige tjenestemenn av 14 mai 1917 med mulige senere forandringer. Ellers kan Socialdepartementet fastsette ansettelsesbrevets innhold.

§ 4. Ved beregning av tjenestetid efter tjenestemannslovens § 19 kommer i betraktning all sammenhengende tjenestetid ved statens medisinale anstalter i stilling som går inn under tjenestemannsloven.

Departementet kan i de enkelte tilfelle avgjøre, hvorvidt der ved tjenestetidens beregning skal tas hensyn til annen lignende tjeneste i andre grener av statstjenesten.

§ 5. Ved beregning av tjenestetiden efter tjenestemannslovens § 20 tas hensyn til all sammenhengende tjenestetid som statstjenestemann.

§ 6. Tjenestemann som er opsagt i henhold til tjenestemannslovens § 19 kan — innen 14 dager efter at opsigelsen er ham meddelt — anke den inn for Kongen.

Anken fremsettes av tjenestemannen skriftlig for den myndighet som har opsagt ham. Er ankemyndighetens avgjørelse ikke truffet innen opsigelsesfristens utløp, vedblir tjenestemannen i sin stilling, inntil anken er avgjort.

§ 7. Ved anke over ordensstraff efter tjenestemannslovens § 21 og over avskjed efter lovens § 24 gjelder med

hensyn til ankemyndighet, ankefrist og ankens fremsettelse det som er bestemt i reglementets § 6. 4 juli.

§ 8. Ved anke over pålegg som i henhold til tjenestemannslovens § 27 er gitt tjenestemann om å bli stående i tjenesten også efter opsigelsesfristens utløp, gjelder med hensyn til ankemyndighet og ankens fremsettelse det som er bestemt i reglementets § 6.

Ankemyndighetens avgjørelse må treffes innen 1 måned efter ankens fremsettelse.

§ 9. Socialdepartementet bemyndiges til å foreta forandringer i og tillegg til dette reglement i den utstrekning som er nevnt i tjenestemannslovens § 29.

Kongelig resolusjon, hvorved der i henhold til § 1 i lov av 17 august 1848 om sinnssykes behandling og forpleining, jfr. tilleggslov av 5 juni 1925, meddeles Buskerud og Vestfold fylker autorisasjon til oprettelse av et asyl på 552 sykeplasser for fylkene og deres byer på gårdene Foss og Hafskjold i Lier herred efter de av arkitekt Victor Nordan utarbeidede planer. 4 juli.

Kongelig resolusjon, hvorved der i medhold av lov angående jernveier til almindelig benyttelse av 12 august 1848 (kfr. lov av 23 april 1898) meddeles A/S Bærumsbanen (Kristiania elektriske sporvei) konsesjon på anlegg og drift av en dobbeltsporet forlengelse av den elektriske sporvei, Bærumsbanen, fra dens nuværende endepunkt ved Haslum til Løken i Vestre Bærum overensstemmende med Arbeidsdepartementets forslag i foredrag av 4 juli 1925. 4 juli.

Kongelig resolusjon, hvorved der bl. a. fastsettes som gjeldende inntil videre nedenstående reglement for manøvrering av reguleringsdammen for Øgderen i det Fredrikshaldske vassdrag: 4 juli.

1. Øverste reguleringsgrense ..... kote 56,30
   Laveste reguleringsgrense ..... » 54,90

   Reguleringshøide 1,4 m.

Vannstanden i Øgderen må ikke overstige øverste reguleringsgrense uten at dammen er åpnet helt.

Reguleringsgrensene skal betegnes ved et fast og tydelig vannstandsmerke som det offentlige godkjenner.

2. Der avgis det til den almindelige ferdsel og fløtning nødvendige vann overensstemmende med de ved overenskomst eller skjønn fastsatte bestemmelser.

4 juli. 3. Ødgerens magasin skal av vassdragets brukseierforening benyttes til å fremskaffe den til enhver tid høiest mulige jevnvannføring ved Daltorpfoss og Slorafoss.

Inntil anderledes bestemmes — se post 8 — skal vannføringen fra det samlede nedbørfelt til Korselven når den er sunket ned til 2,12 m.^{3} og derunder, suppleres ved tapning fra Ødgeren, så driftsvannføringen ved Daltorpfoss og Slorafoss kan holdes på 2,12 m.^{3}/sek.

Der skal ved manøvreringen has for øie, at flomvannstanden i Ødgeren og flomvannføringen i vassdraget ikke forøkes og at vassdragets naturlige lavvannføring ikke forminskes til skade for andres rettigheter.

Det skal påses at flomløpet ikke hindres av is eller lignende samt at dammen til enhver tid er i god stand.

4. Utenfor hovedregelen i post 3 kan der, når enighet herom opnås ved konferanse, på grunn av unormale nedbørforhold eller efter ønske fra Daltorpfoss og Slorafoss tilstedes en noget høiere eller lavere driftsvannføring enn 2,12 m.^{3}, når denne uregelmessighet i vannføringen uten skade kan utjevnes i de nedenfor liggende bassenger.

5. Til å forestå manøvreringen antas norsk statsborger som godtas av vedkommende departement. Han skal bo i dammens umiddelbare nærhet og ha telefon i sin bolig.

6. Der skal føres protokoll over dammens manøvrering, avleste vannstander samt observeres og noteres om det forlanges, regnmengder, temperatur m. v. Av denne protokoll sendes ved hver måneds utgang avskrift til vassdragsdirektøren. Kanalbestyreren skal holdes underrettet til de tider han finner fornødent av hensyn til manøvreringen av dammene nedenfor i vassdraget.

7. Mulig tvist om dette reglements forståelse blir å avgjøre av vedkommende regjeringsdepartement.

8. Forandringer i dette reglement kan bare foretas av Kongen efterat vannfallseierne, fløtningens vedkommende og Fredrikshald kanalselskaps direksjon har hatt anledning til å uttale sig.

4 juli. **Rundskrivelse** fra Socialdepartementet til fylkesmennene, hvori departementet gjør opmerksom på, at ved lov nr. 3 av 5 juni 1925 er lov av 17 august 1848 om sinnssykes behandling og forpleining gitt endel endringer og tillegg angående utgifter i den anledning, hvorefter det bemerker følgende:

Loven omhandler ikke utgifter ved forpleining av ubemidlede sinnssyke som ikke trenger en fra sedvanlig forsorg særegen behandling eller forpleining. Disse utgifter utres

således fremdeles overensstemmende med § 17 i lov av 17 4 juli.
august 1848.

Loven har gjennemført den regel at forpleiningsutgiftene for ubemidlede sinnssyke, som trenger særegen behandling eller forpleining, bæres av den by (kjøpstad eller ladested med eget formannskap), hvor den syke har sin hjemstavn og for landdistriktenes vedkommende av den fylkeskommune hvor hjemstavnskommunen ligger. Den tidligere regel at opholdskommunen betaler en tredjedel av utgiftene, bortfaller (se § 16), uten at dette dog medfører nogen begrensning av den opgave som påhviler opholdsstedets myndigheter til å gripe inn og foreta enten innleggelse i asyl, anbringelse i sinnssykekoloni eller annen forpleining privat, i nødsfall innsettelse i politiarrest o. s. v.

Hvor hjemstavnsspørsmålet ikke er på det rene, pålegger lovens § 4 uttrykkelig den kommune, hvor den syke opholdt sig, da den særegne behandling eller forpleining begynte, å utre omkostningene, inntil hjemstavnsspørsmålet er avgjort. Så snart hjemstavnsspørsmålet er avgjort, ophører opholdskommunens plikt til foreløbig å legge ut omkostningene og det utlagte kan kreves erstattet efter § 3.

Tvist om hvor den sinnssyke har hjemstavn, likesom om hvor han skal anses å ha sitt opholdssted efter § 4, avgjøres av Socialdepartementet således som bestemt i fattigloven.

Fylkesmannen i det fylke, hvor den syke opholdt sig, da den særegne behandling begynte, avgjør efter § 10 om patienten skal forpleies med offentlig bidrag efter § 3. Avgjørelsen må selvsagt treffes uten ophold og uten hensyn til om hjemstavnsspørsmålet er løst. Bestemmelse om at offentlig bidrag skal tilstås, er bindende for hjemstavnskommunen og det fylke denne ligger i. Fornøden underretning må snarest gis denne kommune. Avgjørelsen kan bare omgjøres, hvis nye oplysninger om sykdommen eller den sykes økonomi skulde gjøre det berettiget.

Fylkesmannen angir uttrykkelig fra hvilken dag den offentlige forpleining blir å regne. Dette bør i almindelighet være den samme datum som for utstedelsen av lægeerklæringen om at den syke er kvalifisert til offentlig bidrag, såfremt det ikke i denne erklæring uttrykkelig er anført at det offentlige bidrag bør begynne fra en tidligere dag.

Lovens § 6 uttaler uttrykkelig, at det offentliges betaling av forpleiningsutgiftene ikke er fattighjelp. Som følge herav er der ikke adgang til å søke refusjon efter fattiglovens bestemmelser hos den sinnssyke eller dennes forsørgelsespliktige slektninger.

4 juli. Om sådan refusjon inneholder loven selv uttrykkelige bestemmelser.

Refusjon hos personer som efter fattigloven regnes for forsørgelsespliktige, bortfaller helt.

Refusjon av forpleiningsutgiftene i den sinnssykes egne midler omhandles i lovens § 12. Der er adgang til helt eller delvis å kreve omkostningene erstattet, hvis det skulde vise sig at hans økonomiske forhold er vesentlig bedre enn tidligere antatt, eller av arv eller av hans dødsbo. Der er en foreldelsesfrist på 10 år.

Fylkesmannen i det fylke, hvor den sykes hjemstavnskommune ligger (eller opholdskommunen, hvor hjemstavn ikke er på det rene), avgjør for hvert enkelt tilfelle på grunnlag av innhentede oplysninger om der skal kreves sådan refusjon (jfr. § 13).

Omkostninger ved sinnssyk som er erklært farlig for den offentlige sikkerhet, kan dog ikke kreves erstattet hos den syke. En undtagelse gjøres for de utgifter som efter § 6.2 regnes som fattighjelp, d. v. s. utgifter vedkommende en sådan sinnssyk uten norsk statsborgerrett eller innfødsrett og hjemmehørende i et land, som anser disse utgifter på samme måte og krever dem erstattet som fattighjelp.

Staten vil også efter den nye lov refundere 4/10 av forpleiningsutgiftene.

I § 11 er lovfestet adgang for departementet til å øve kontroll med driften av de kommunale eller private asyler og andre anstalter, hvor offentlig forpleiede syke er innlagt; og det bestemmes i nevnte § at kurpengene og beklædningsgodtgjørelsen for sådanne sinnssyke skal godkjennes av departementet, som kan sette begrensning opad av det beløp, hvorav staten refunderer 4/10.

Forat departementet kan faa adgang til å utføre den fornødne kontroll og til i tilfelle å begrense statens refusjonsandel, vil det være nødvendig at der i betimelig tid før budgetterminens begynnelse innsendes fra anstaltene til departementet budgettforslag for den kommende termin. Forslaget må innsendes til fylket innen den tid dette bestemmer og være basert på siste års regnskap. Forslagene med bilag (regnskapsekstrakter m. v.) bes av herr fylkesmannen sendt til departementet, så snart de om fornødent er behandlet av fylkestinget, dog ikke senere enn 15 juni. De må ledsages av Deres uttalelser og forslag til kurpengesats for de med statsbidrag forpleiede sinnssyke i anstaltene.

Hvis regnskap og budgettforslag ikke er kommet inn til den bestemte tid, vil den kuravgift, hvorefter statens refu-

sjonsandel beregnes, bli fastsatt av departementet uten hensyn hertil. 4 juli.

Det er bare de egentlige forpleiningsutgifter eller de ordinære driftsutgifter som er gjenstand for delvis refusjon av statskassen efter lovens § 3. Bortsett fra de tilfelle, hvor departementet av særlige grunner har samtykket i en annen ordning, kan der således ikke medtas utgifter til renter av og avdrag på anleggskapital, ekstraordinære omkostninger med ombygninger og utvidelser, nyanskaffelser, pensjonsutgifter for anstaltenes funksjonærer m. v. De ordinære reparasjonsutgifter kan derimot medtas.

I det hele vil bare de utgifter som en anstalt under anvendelse av streng økonomi nødvendigvis må trenge til sin ordinære drift komme i betraktning.

Til slutning bemerkes at utgiftene ved transport til eller fra asyl av en sinnssyk som er ubemidlet, blir å utre på samme måte som forpleiningsutgiftene for øvrig, undtagen forsåvidt angår de tre nordlige fylker, så lenge der for disse gis statsbevilgning til overtagelse av transportutgiftene i sin helhet.

Loven trer i kraft 1 juli d. å. og gis også anvendelse på eldre rettsforhold, med den endring som fremgår av § 16, nemlig at loven først fra 1 juli 1926 gjøres gjeldende overfor det økonomiske forhold mellem kommuner som den 1 juli 1925 i egenskap av henholdsvis opholds- og hjemstavnskommune bidrar til omkostningene ved forpleiningen av den syke. Opholdskommunen vil altså — inntil 1 juli 1926 — som før ha å utre en tredjedel av omkostningene.

Man skal anmode hr. fylkesmannen om å meddele fornøden underretning om foranstående til samtlige innen Deres distrikt værende kommunestyrer (og fattigstyrer), læger, politimyndigheter og kommunale og private asyler og andre anstalter hvor offentlig forpleiede sinnssyke mottas.

Skrivelse*) fra Socialdepartementet om lukningsvedtekt for utsalgssteder i Son. 6 juli.

Skrivelse**) fra Socialdepartementet om forandringer i lukningsvedtekten for Singsås herred. 6 juli.

Skrivelse fra Socialdepartementet til fylkesmennene. 6 juli.

I henhold til kongelig resolusjon av 8 mai 1925 har Socialdepartementet bestemt, at distriktslæger som

*) Bekjentgj. 13 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 31, hvor vedtekten er inntatt.

**) Bekjentgj. 13 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 31, hvor vedtektens §§ 1 og 2 i endret lydelse er inntatt.

6 juli. herefter meddeles tjenestefrihet i mer enn 1 år, eller som i løpet av den tid han betjener distrikter av 1. eller 2. lønnsklasse får tjenestefrihet som sammen med tidligere meddelt tjenestefrihet utgjør mer enn 1 år, ikke får den tid som er over 1 år medregnet. For kortere permisjoner av til og med 2 måneders varighet gjøres dog ikke fratrekk.

I de tilfelle hvor det antas at distriktslægen efter sin permisjon vil forlate etaten blir permisjonstiden ved optjening av sådanne alderstillegg ikke å medregne uten hensyn til hvor kort permisjonen er.

For tjenestefrihet som meddeles i henhold til tjenestemannsloven gjøres ikke fratrekk.

Under henvisning hertil skal man, såfremt det ikke gjelder permisjon i henhold til tjenestemannsloven, anmode hr. fylkesmannen om ved tilståelse av tjenestefrihet på mer enn 2 måneder til distriktslæge, som innehar distrikt av 1. eller 2. lønnsklasse å gjøre ham kjent med foranstående.

Samtidig bes De innhente oplysning fra ham om hvor megen sådan tjenestefrihet av over 2 måneders varighet han tidligere er tilstått i 1. eller 2. klasses distrikt. Har en distriktslæge optjent begge de ekstraordinære tillegg, er henvendelse overflødig.

Innberetning bes derefter gitt departementet med tilføiende om De har noget å bemerke ved oplysningene.

På lignende måte skal man anmode Dem om å forholde ved tilståelse av permisjon til distriktslæge, som antas efter permisjonstidens utløp å ville forlate etaten uten hensyn til permisjonens varighet.

For å undgå misforståelse gjør man opmerksom på, at foranstående bestemmelser, som det vil fremgå, bare gjelder de ekstraordinære alderstillegg.

Det bemerkes at distriktslæger meddeles tjenestefrihet i inntil 3 måneder av hr. fylkesmannen, for et tidsrum av over 3 måneder inntil 1 år av departementet og for lengere tid av Kongen, jfr. kongelige resolusjoner av 12 juli 1848 og 15 august 1924.

6 juli. **Skrivelse***) fra fylkesmannen i Troms fylke, hvori meddeles, at der under 6 juli 1925 er fattet sådan beslutning:

I henhold til lov av 22 mai 1925 bestemmes at de i §§ 4 og 5 i loven av 18 juli 1919 fastsatte renantall for 1925 endres således at de tilsammen utgjør 46 490.

8 juli. **Skrivelse** fra Utenriksdepartementet: Ifølge offisiell meddelelse fra generalsekretæren for Folkenes Forbund av

*) Bekjentgj. 13 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 31.

22 juni 1925 har Sverige ratifisert den internasjonale konvensjon av 30 september 1921, om undertrykkelse av handelen med kvinner og barn. 8 juli.

Ratifikasjonsdokumentet blev deponert i Sekretariatet 9 juni 1925.

Skrivelse*) fra Arbeidsdepartementet om brandlovens anvendelse på det bygningsloven underlagte strøk ved Lena stasjon og strøkets overgang til særskilt kommune i brand- og bygningsvesenets anliggender. 8 juli.

Stortingsbeslutning[1]) om forandringer i lønnsregulativene for de offentlige tjenestemenn m. v., sålydende: 9 juli.

I.

Lønnsregulativet for offentlige tjenestemenn av 10 og 12 juli 1920 forandres således:

Justisdepartementet.

Fengselsvesenet.

1. Satsen: Lønn kr. 5 000,00 med 3 alderstillegg av kr. 500,00 efter 3, 6 og 9 år, topplønn kr. 6 500,00
   forandres til: Lønn kr. 5 000,00 med 4 alderstillegg av kr. 500,00 efter 3, 6, 9 og 12 år, topplønn kr. 7 000,00.
2. Under satsen: Lønn kr. 4 000,00 med 3 alderstillegg av kr. 500,00 efter 3, 6 og 9 år, topplønn kr. 5 500,00
   tilføies: Fengselslærer får et fjerde alderstillegg efter 12 år, topplønn kr. 6 000,00.
3. Under satsen: Lønn kr. 3 300,00 med 4 alderstillegg av kr. 300,00 efter 3, 6, 9 og 12 år, topplønn kr. 4 500,00
   tilføies: Lærerinne ved Landsfengslet for kvinner får et femte alderstillegg av kr. 300,00 efter 15 år, topplønn kr. 4 800,00.
   Under satsen: Lønn kr. 2 600,00 med 3 alderstillegg av kr. 250,00 efter 3, 6 og 9 år, topplønn kr. 3 350,00
   tilføies: Butikkdame får et 4de alderstillegg av kr. 250,00 efter 12 år, topplønn kr. 3 600,00.

Socialdepartementet.

Sinnssykeasylene, tuberkulosevesenet, karantenevesenet, Rikshospitalet og kvinneklinikken, fødselsstiftelsen og jordmorskolen i Bergen, spedalskheten, Reitgjerdets pleiestiftelse, det animale vaksineinstitutt, kuranstalter.

Under satsen: Lønn kr. 10 000,00 med 2 alderstillegg av kr. 1 000,00 efter 3 og 6 år, topplønn kr. 12 000,00,
opføres: Styrer, overlæge og førstelærer ved kvinneklinikken i Bergen.

---

*) Bekjentgj. 13 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 31.
[1]) Se St. prp. nr. 71. Innst. S. nr. 140. St.tid. s. 2583—2600.

9 juli. Under satsen: Lønn kr. 7 500,00 med 1 alderstillegg av kr. 500,00 efter 3 år, topplønn kr. 8 000,00,
utgår: Bestyrer, overlæge og 1ste lærer ved fødselsstiftelsen og jordmorskolen i Bergen.

Under satsen: Lønn kr. 6 000,00 med 3 alderstillegg av kr. 500,00 efter 3, 6 og 9 år, topplønn kr. 7 500,00,
opføres: Underlæge og annenlærer ved kvinneklinikken i Bergen.

Under satsen: Lønn kr. 5 000,00 med 3 alderstillegg av kr. 500,00 efter 3, 6 og 9 år, topplønn kr. 6 500,00,
opføres: Forvalter, kasserer og regnskapsfører ved kvinneklinikken i Bergen,
hvorhos utgår: Underlæge og annenlærer ved fødselsstiftelsen og jordmorskolen i Bergen.

Under satsen: Lønn kr. 4 500,00 med 2 alderstillegg av kr. 500,00 efter 3 og 6 år, topplønn kr. 5 500,00,
utgår: Forvalter, kasserer og regnskapsfører ved fødselsstiftelsen i Bergen.

Under satsen: Lønn kr. 4 000,00 med 3 alderstillegg av kr. 500,00 efter 3, 6 og 9 år, topplønn kr. 5 500,00,
opføres: Overjordmor ved kvinneklinikken i Bergen.

Under satsen: Lønn kr. 3 300,00 med 4 alderstillegg av kr. 300,00 efter 3, 6, 9 og 12 år, topplønn kr. 4 500,00,
opføres: Maskinmester samt portner og vaktmester ved kvinneklinikken i Bergen.

Under satsen: Lønn kr. 3 300,00 med 3 alderstillegg av kr. 300,00 efter 3, 6 og 9 år, topplønn kr. 4 200,00,
opføres: Kandidat ved kvinneklinikken i Bergen.

Under satsen: Lønn kr. 3 000,00 med 4 alderstillegg av kr. 300,00 efter 3, 6, 9 og 12 år, topplønn kr. 4 200,00,
utgår: Overjordmor ved fødselsstiftelsen i Bergen.

Under satsen: Lønn kr. 2 800,00 med 4 alderstillegg av kr. 300,00 efter 3, 6, 9 og 12 år, topplønn kr. 4 000,00,
opføres: Undervaktmester ved Rikshospitalet.

Under satsen: Lønn kr. 2 600,00 med 3 alderstillegg av kr. 250,00 efter 3, 6 og 9 år, topplønn kr. 3 350,00,
opføres: Kjøkkenbestyrerinne og husjomfru ved kvinneklinikken i Bergen, vaskeribestyrerinne og fyrbøter sammesteds.

Under satsen: Lønn kr. 2 500,00 med 4 alderstillegg av kr. 300,00 efter 3, 6, 9 og 12 år, topplønn kr. 3 700,00,
utgår: Undervaktmester ved Rikshospitalet.

Under satsen: Lønn kr. 2 300,00 med 4 alderstillegg av kr. 200,00 efter 3, 6, 9 og 12 år, topplønn kr. 3 100,00,
opføres: Oversøster (oversykepleierske) ved kvinneklinikken i Bergen.

Under satsen: Lønn kr. 2 000,00 med 2 alderstillegg av kr. 200,00 efter 3 og 6 år, topplønn kr. 2 400,00,
opføres: Underjordmor ved kvinneklinikken i Bergen, nattvakt sammesteds samt kjemisk assistent ved Rikshospitalets medisinske avdeling A,
hvorhos utgår: Husholderske og oldfrue ved fødselsstiftelsen og jordmorskolen i Bergen, opsynskvinne og underjordmor sammesteds.

Handelsdepartementet. 9 juli.

Postvesenet.

Under ny sats: Lønn kr. 3 300,00 med 3 alderstillegg av kr. 300,00 efter 3, 6 og 9 år, topplønn kr. 4 200,00,
opføres: 2nen maskinist ved Oslo postgård.

Telegrafvesenet.

Under satsen: Lønn kr. 6 500,00 med 3 alderstillegg av kr. 500,00 efter 3, 6 og 9 år, topplønn kr. 8 000,00,
opføres: Bestyrer av Oslo radio.
Under satsen: Lønn kr. 4 000,00 med 3 alderstillegg av kr. 500,00 efter 3, 6 og 9 år, topplønn kr. 5 500,00,
opføres: Maskinist I ved telegrafbygningen i Oslo.
Under satsen: Lønn kr. 2 800,00 med 4 alderstillegg av kr. 300,00 efter 3, 6, 9 og 12 år, topplønn kr. 4 000,00,
opføres: Telefonassistent.
Under avsnittets almindelige bestemmelser tilføies:
I første ledd, efter ordet «telegrafassistent»: telefonassistent med telegrafutdannelse.
I siste ledd, efter ordet «telegrafassistent»: og telefonassistent med telegrafutdannelse.

Arbeidsdepartementet.

Veivesenet, vassdragsvesenet, havnevesenet, elektrisitetsvesenet, Arbeidsdepartementets tekniske konsulent.
Under ny sats: Lønn kr. 4 500,00 med 3 alderstillegg av kr. 500,00 efter 3, 6 og 9 år, topplønn kr. 6 000,00,
opføres: Materialforvalter ved hovedstyret for vassdrags- og elektrisitetsvesenet.
Under satsen: Lønn kr. 3 800,00 med 4 alderstillegg av kr. 300,00 efter 3, 6, 9 og 12 år, topplønn kr. 5 000,00,
opføres: Bokholder ved veidirektørkontoret.

Forsvarsdepartementet.

Den tekniske fellesetat og flyvemaskinfabrikken.
Under satsen: Lønn kr. 7 000,00 med 3 alderstillegg av kr. 500,00 efter 3, 6 og 9 år, topplønn kr. 8 500,00,
opføres: Assistent ved kanonkontrollen.

II.

Lønnsregulativet for statsbanene av 1919 forandres således:

Lønnsbestemmelsene for lokomotivpussere gis sådan tilføielse: Efter 14 år kr. 12,50 pr. dag eller natt.

III.

Lønnsregulativet av 15 juli 1921 for forskjellige bistillinger forandres således:

Socialdepartementet.

Som lønn for presten ved kvinneklinikken i Bergen
opføres kr. 1 000,00.
Samtidig utgår av regulativet lønnen (kr. 1 000,00) for «presten ved fødselsstiftelsen og jordmorskolen i Bergen».

9 juli.

IV.

Personlige lønnstillegg.

1. Lagermann ved hærens proviantmagasin i Oslo, Hogstvedt tilstås et personlig tillegg av kr. 300,00 årlig.
2. Maskinist ved Norges tekniske høiskole P. Danielsen tilstås et personlig tillegg av kr. 700,00 årlig.

V.

Samtlige bestemmelser gjøres gjeldende fra 1 juli 1925 undtagen forsåvidt angår lønningene vedrørende kvinneklinikken i Bergen, hvilke lønninger først blir gjeldende fra den tid anstalten trer i virksomhet.

10 juli. Nr. 1.

Lov *) [1]) **om utvidelse av kjøpstaden Moss' grenser.**

§ 1. Fra 1 juli 1925 overgår til kjøpstaden Moss den del av Jeløy herred, som ligger mellem kjøpstadens nuværende grense og følgende nye grenselinje:

Fra det punkt hvor den nuværende bygrense i sydlig retning skjærer søndre side av Bråtengaten går den nye bygrense langs søndre side av denne gate og Bråtenveien, og den følger så grensene for de der liggende eiendommer til eiendommen Søly. Der bøier den omtrent i rett vinkel mot sydøst og følger skillet mellem Moss kommunes eiendom Vårly og eiendommen Søly til Verlebugten.

§ 2. Den nye grenselinje efter § 1 skal på statskassens bekostning merkes med grensestener ved en åstedsforretning, som holdes av personer, Justisdepartementet opnevner. Åstedsforretningen stadfestes av Kongen.

§ 3. Den del av Jeløy herred, som ifølge § 1 legges til kjøpstaden Moss, skal fra 1 juli 1925 gå ut av landets matrikkel og i enhver henseende høre under kjøpstaden. Dette skal ikke ha nogen virkning på den odel som den 30 juni 1925 måtte hvile på jord som ifølge denne lov overføres fra landet til kjøpstaden.

§ 4. De personer som den 1 juli 1925 er bosatt på den strekning, som efter § 1 legges til kjøpstaden Moss, skal med hensyn til erhvervelse og bruk av stemmerett i medhold av bykommuneloven anses som om de hadde vært bosatt i kjøpstaden i den tid de har bodd på denne strekning.

§ 5. De personer, som den 1 januar 1925 hadde bopel innen den strekning som ifølge § 1 overgår til kjøpstaden Moss, anses fra den 1 juli 1925 med hensyn til skatteplikt som hørende under kjøpstaden, og blir å ligne kommuneskatter i likhet med dens andre innbyggere.

Utligningen av kommuneskatt til den utvidede bykommune og av statsskatt for budgettåret 1 juli 1925 til 30 juni

*) Bekjentgj. 13 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 31.

[1]) St.besl. 17 juni. Se Ot. prp. nr. 72. St.tid., forh. i Ot. s. 334—335; i Lt. s. 138.

1926 skal foregå ved ligningsmyndighetene i Moss, og efter de regler som gjelder for Moss i medhold av byskattelovgivningen for byene. Vedkommende departement fastsetter for denne ligning de endringer, som måtte finnes nødvendige, i skattelovgivningens tidsfrister for utførelse av ligningen. 10 juli. Nr. 1.

§ 6. De i Jeløy herred hjemstavnsberettigede personer som den 1 juli 1925 bor eller — om de da er flyttet fra herredet — har hatt sin siste bolig i herredet innen de strekninger som henlegges til kjøpstaden, skal ha fattighjemstavn i kjøpstaden, hvis de er flyttet til disse strekninger før den 1 juli 1924.

Ved siden av denne forskrift skal dog de lovbud, som tillegger hustruen mannens, mannen hustruens, og barnene foreldrenes hjemstavn, anvendes, hvis mannen, hustruen eller foreldrene er i live, når den omhandlede strekning overgår til Moss.

§ 7. Bygninger på den strekning som ved denne lov innlemmes i Moss, nyter ikke godt av den nedsettelse i brandkontingenten som i medhold av lovgivningen om Norges Brandkasse er tilstått bygninger innen det eldre byområde. Om og i hvilken utstrekning noget slikt nedslag skal tilstås bebyggelsen på den innlemmede strekning, bestemmes efter reglene i lovgivningen om Norges Brandkasse.

§ 8. På den strekning av Jeløy herred som omhandles i § 1, skal det, inntil Kongen bestemmer noget annet, være tillatt å føre op slike trebygninger som omhandles i § 3, annet ledd, i lov om forbud mot opførelse av trebygninger i landets byer m. v. av 19 mai 1904.

Lov *) [1]) **om forandring i § 35 i den militære straffelov av 22 mai 1902.** 10 juli. Nr. 2.

§ 35 i den militære straffelov av 22 mai 1902 (jfr. lov av 24 mars 1922) skal herefter lyde således:

§ 35. Den som i hensikt aldeles å unddra sig sin militære tjenesteplikt forbryter sig således som i § 34 omhandlet eller som efter å være fremmøtt eller fremstillet til militær tjeneste rettsstridig nekter aldeles å utføre sin tjenesteplikt, straffes med fengsel fra 3 måneder inntil 2 år, men inntil 3 år, hvis det skjer i tjenestetiden med fartøi på tokt.

I gjentagelsestilfelle er straffen fengsel fra 1 til 3 år.

Fremstiller den skyldige sig innen 7 dager igjen frivillig til utførelse av sin militære tjeneste eller erklærer han sig innen samme tid villig dertil, straffes han med fengsel inntil

*) Bekjentgj. 13 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 31.

[1]) St.besl. 22 juni. Se Ot. prp. nr. 42. Innst. O. V. St.tid., forh. i Ot. s. 388—391, 393—412; i Lt. s. 153—157.

10 juli. Nr. 2. 2 år; under særdeles formildende omstendigheter kan arrest anvendes.

Den som medvirker til forbrytelsen straffes som bestemt i 1. og 3. ledd, efter sistnevnte ledd dog alene såfremt han har medvirket til at den skyldige forholder sig som i dette ledd anført.

Straff efter 1., 2. og 3. ledd idømmes ikke hvis den skyldige er vernepliktig (befalingsmann eller menig) og hans forhold finnes begrunnet i, at det strider mot hans alvorlige overbevisning å gjøre militær tjeneste av nogen som helst art. I lagmannsrettssaker, hvor skyldspørsmålet blir besvart nektende, skal lagretten i sitt svar oplyse om nogen har stemt for frifinnelse på grunn av denne bestemmelse, og i tilfelle hvor mange.

10 juli. Nr. 3. **Lov** *) [1]) **om forandring i §§ 1, 1ste ledd, 4 og 5 i lov om vernepliktige civilarbeidere av 24 mars 1922.**

§§ 1, 1ste ledd, 4 og 5 i lov om vernepliktige civilarbeidere av 24 mars 1922 skal herefter lyde således:

§ 1, 1ste ledd. Vernepliktige befalingsmenn og menige, som i henhold til den militære straffelovs § 35 femte ledd fritas for straff for unddragelse fra eller nektelse av å gjøre militær tjeneste, skal utføre civilt arbeide for det offentlige i et tidsrum, som svarer til det antall dager, hvori de ordinære fredsøvelser varer ved infanteriet med fradrag for avtjente fredsøvelser og tillegg av en halvdel.

§ 4. Vernepliktig som rettsstridig unddrar sig for civilt arbeide som påhviler ham i henhold til lov kan efter forlangende av den administrasjon som står i spissen for civilarbeiderinstitusjonen settes til et av Kongen anordnet tvangsarbeide — om fornødent i tvangsarbeidsanstalt eller annen av Kongen godkjent anstalt — for et tidsrum som svarer til det hvori arbeidet påhviler ham.

Kjennelse om hvorvidt han skal settes til sådant tvangsarbeide avsis av forhørsretten, efterat vedkommende er gitt anledning til å forklare sig og efterat forhørsretten har innhentet de oplysninger, som den anser påkrevet.

Mot den avsagte kjennelse kan kjæremål anvendes efter reglene i lov om rettergangsmåten i straffesaker. Kjæremålet har ikke opsettende virkning, medmindre retten så bestemmer.

I fornødent fall kan han pågripes og settes i varetektsfengsel overensstemmende med reglene i nevnte lovs §§ 231 og flg.

*) Bekjentgj. 13 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 31.

[1]) St.besl. 1 juli. Se Ot. prp. nr. 42. Innst. O. V. St.tid., forh. i Ot. s. 388—391, 393—417, 554—559; i Lt. s. 157—167, 190.

§ 5. Hvis en civilarbeider forgår sig efter § 4 uten at forhørsretten av den grunn beslutter ham satt i tvangsarbeide, straffes han med bøter eller fengsel inntil 3 måneder. På samme måte straffes han, hvis han undlater å utføre sine tjenesteplikter eller på annen måte overtrer disse. 10 juli. Nr. 3.

Lov*)[1]) inneholdende tillegg til lov av 16 mai 1913 om det Teologiske Menighetsfakultet. 10 juli. Nr. 4.

I.

§ 3 og efterfølgende paragrafer i den nevnte lov skal herefter lyde således:

§ 3. Adgang til å underkaste sig teologisk embedseksamen ved det Teologiske Menighetsfakultet har kun akademiske borgere, som ved Universitetet har bestått den for teologer ved lov av 9 juni 1903 og tilleggslover fastsatte forberedende prøve og som før sin anmeldelse til embedseksamen har vært innskrevet som studerende ved Menighetsfakultetet i minst 1 år.

§ 4. Kongen bemyndiges til på det i § 1, siste ledd, angitte vilkår å meddele Menighetsfakultetet rett til å avholde følgende eksamener:

a) Den ved lov nr. 1 av 21 juni 1886 anordnede prøve, som kan tre istedenfor den almindelige teologiske embedseksamen, når andragende herom innsendes gjennem Menighetsfakultetets lærerråd;

b) Praktisk-teologisk avgangseksamen for de kandidater som ansøker derom, uten hensyn til om de har tatt den teologiske embedseksamen ved Menighetsfakultetet eller ved Universitetet.

Ved denne praktisk-teologiske avgangseksamen følges såvidt mulig lov nr. 1 av 14 mai 1902 § 2 og reglement av 23 januar 1905 med deri foretatte endringer.[2]) For øvrig blir denne eksamensrett å utøve på følgende betingelser:

1. Menighetsfakultetets lærer i praktisk teologi må godkjennes av Kongen, de øvrige lærere ved dette seminar av Kirkedepartementet.

2. Menighetsfakultetets Praktisk-Teologiske Seminar står under et styre, hvis sammensetning og virksomhet fastsettes av Kongen.

§ 5. Menighetsfakultetets styre har, så lenge det er tilstått eksamensrett, for hvert undervisningsår til Kirke- og Undervisningsdepartementet å innsende en beretning om sin

*) Bekjentgj. 13 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 31.

[1]) St.besl. 6 juli. Se Ot. prp. nr. 47. Innst. O. XVI. St.tid., forh. i Ot. s. 608—621; i Lt. s. 191—197.

[2]) Jfr. kongelig resolusjon av 29 august 1919.

10 juli. Nr. 4. virksomhet og en fortegnelse over samtlige fakultetets studerende i hvert semester, over anmeldte til eksamen og over eksamens utfall.

II.

Denne lov trer straks i kraft.

10 juli. Nr. 5. **Midlertidig lov** *) [1]) om innskrenkning i jakttiden for småvilt samt om jakttid for bever.

§ 1. Hare, jerpe, tiur, røi, århane, århøne, rype og rugde må ikke jages, drepes eller skades uten i tiden fra og med 10 september til og med 28 februar — i Nordland og Troms fylker fra og med 10 september til og med 15 mars, og i Finnmark fylke fra og med 1 september til og med 15 mars.[2])

§ 2. Bever tillates felt eller fanget i tiden fra og med 15 til og med 31 oktober, i de herreder som vedkommende departement bestemmer.[3])

§ 3. Overtredelse av nærværende lov straffes med bøter.

§ 4. Denne lov gjelder inntil 1 juli 1926.

10 juli. Nr. 6. **Lov***) [4]) om kommunevalg.[5])

1ste kapitel.

Om stemmerett og manntall.

§ 1. Stemmeberettiget ved kommunevalg er enhver som har statsborgerlig stemmerett efter Grunnlovens § 50, jfr. § 53, og som i de siste to år har bodd og fremdeles bor i kommunen.

Stemmeretten suspenderes i de tilfelle som omhandles i Grunnlovens § 52.

§ 2. Manntall over dem som har stemmerett efter § 1, føres på landet av lensmannen for hvert herred, eller for hvert sogn når herredet består av flere sogn. I byene føres manntallet av den som formannskapet bestemmer.

Er et herred eller et sogn delt i eller mellem flere lensmannsdistrikter, skal særskilt manntall føres for hver del.

Vedkommende departement gir de forskrifter som trenges om innretningen av manntallet.

§ 3. Manntallet utarbeides i de år det skal være kommunevalg. Til grunn legges manntallet fra forrige valg. Er

*) Bekjentgj. 13 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 31.

[1]) St.besl. 6 juli. Se Ot. prp. nr. 67. Innst. O. nr. 106. St.tid., forh. i Ot. s. 559—575; i Lt. s. 191.

[2]) Jfr. § 1 i midlert. lov av 18 juli 1924.

[3]) Jfr § 2 i forannevnte lov og lov av 9 august 1918 (nr. 1).

[4]) St.besl. 6 juli. Se Ot. prp. nr. 53. Innst. O. XII. St.tid., forh. i Ot. s. 579—603; i Lt. s. 231.

[5]) Se rundskriv. fra Justisdepartementet av 29 juli 1925.

folkeregister oprettet, kan dette legges til grunn efter nær- 10 juli.
mere bestemmelse av departementet. Nr. 6.

I manntallet innføres de som ved utarbeidelsen av dette har stemmerett efter § 1, eller som senest på valgdagen vil ha fått stemmerett. De som har stemmeretten suspendert, innføres med anmerkning om suspensjonen og om grunnen til denne.

I herred, som består av flere sogn, føres enhver stemmeberettiget inn i manntallet for det sogn, hvor han bodde den 1 august i valgåret. En stemmeberettiget som mellem 1 august og valgdagen flytter fra et sogn til et annet i samme herred, føres inn i manntallet for det sogn han er flyttet til, når han innen kl. 8 kvelden før det møte som er nevnt i § 8, fremsetter krav om det for valgstyret, eller når valgstyret vet om flytningen. Men vedtak om innføring må bare gjøres dersom valgstyret har visshet for at vedkommende fyller stemmerettsvilkårene og at det kan få gitt melding om innføringen til valgstyret i det sogn han er flyttet fra, før valgting der holdes. Vedtaket skal i begge tilfelle gjøres ved kjennelse. Blir en stemmeberettiget ført inn i manntallet uten å ha krevet det, skal valgstyret underrette ham.

§ 4. Innen den 42de dag før valgtinget skal manntallsføreren ha satt op et utkast til manntall og en liste over dem som han ikke har funnet å kunne føre inn, når han har vært i tvil om deres rett, eller når de selv har krevet sig innført.

En manntallsnevnd sammensatt av manntallsføreren og minst 2 andre, som formannskapet, eller sognestyret når et herred er delt i flere sogn, velger blandt formennene, skal i tiden mellem 42de og 32te dag før valgtinget gå gjennem manntallsutkastet og den nevnte liste. I det tilfelle som § 2, annet ledd nevner, skal hver av manntallsførerne delta i nevnden for sitt distrikt.

Har et sogn ikke så mange formenn som der skal velges medlemmer velges de manglende blandt sognets representanter.

Nevnden velger selv sin formann. Dens vedtak fattes ved stemmeflerhet. Står stemmene likt, gjør formannens stemme utslaget. Vedtakene føres inn i en bok som fylkesmannen har godkjent.

Manntallsføreren skal uten ophold sende dem som selv har krevet sig innført i manntallet, men som nevnden ikke har funnet å kunne innføre, underretning om nevndens vedtak og om grunnen til dette.

§ 5. Senest den 32te dag før valgtinget skal manntallsføreren legge ut det manntall som nevnden har utarbeidet, på de steder som herredsstyret eller sognestyret på landet og formann-

10 juli. Nr. 6.

skapet i byene velger. Tid og sted for utlegningen skal manntallsføreren kunngjøre i tide med opfordring til enhver om å klage, dersom han måtte finne at han selv eller nogen annen med urette er utelatt av eller innført i manntallet, eller at han selv eller nogen annen uriktig er innført med anmerkning om suspensjon, eller at sådan anmerkning med urette er utelatt. Kunngjøringen skal dessuten gjøre rede for adgangen til å kreve sig innført efter § 3, siste ledd, for den lovbefalte måte å klage på (§ 7) og for stedet, hvor og dagen og klokkeslettet når kravet eller klagen senest må være kommet inn.

§ 6. Når manntallet er utlagt, kan ingen føres inn uten efter kjennelse (§ 8):

a. i henhold til klage som er kommet inn i tide (§ 7), eller
b. i henhold til § 3, tredje ledd, eller
c. på grunn av opdaget feil.

Når undtas de tilfelle som er nevnt i § 8, annet ledd, gjelder samme regel for utslettelse av manntallet og for tilføielse og strykning av anmerkning om suspensjon. Valgstyret kan også uten klage avsi kjennelse om dette når stemmerettsvilkårene er forandret for nogen.

§ 7. Klager over manntallet må være kommet inn til valgstyret senest kl. 8 aften den 14de dag før valget. De skal være skriftlige og må nevne grunnen. En liste over dem som klagene vedkommer, skal straks efter utløpet av fristen legges ut på de steder hvor manntallet har vært lagt ut.

Er der gjort innsigelse mot nogens stemmerett, skal manntallsføreren uten ophold gi ham underretning. Han skal også såvidt mulig gi underretning, om han efterat manntallet er utlagt, får rede på omstendigheter som han må anta vil føre til strykning av manntallet eller til anmerkning om suspensjon.

§ 8. En av de 7 siste dager før valget skal valgstyret (§ 11) komme sammen for å avsi kjennelser efter § 6. Tiden og stedet for møtet må i forveien være kunngjort. Under møtet har den hvis stemmerett der handles om, og den som har klaget, rett til selv og ved fullmektig å uttale sig og føre sine bevis.

Manntallsføreren kan uten kjennelse stryke av manntallet den som er innført i manntallet for et annet valgsogn efter § 3, tredje ledd, når melding fra vedkommende valgstyre kommer efter det møte som er nevnt i første ledd.

§ 9. Det rettede manntall skal ligge til eftersyn på manntallsførerens kontor, inntil nytt manntall bringes i stand i henhold til § 3. Blir der i denne tid truffet avgjørelse av

stemmerettsspørsmål i henhold til anke efter § 39, og må der efter avgjørelsen foretas endringer eller tilføielser i manntallet, sørger manntallsføreren for det. Videre stryker manntallsføreren anmerkning om suspensjon, når grunnen faller bort, tilføier anmerkning, når suspensjon inntrer, og stryker dem som dør eller mister stemmeretten. 10 juli. Nr. 6.

Når det kommunale manntall skal brukes ved stemmegivning utenfor det ordinære kommunevalg, kan enhver som godtgjør at han opfyller stemmerettsvilkårene, men som ikke er opført i manntallet, kreve å bli innført. Foran hver sådan stemmegivning kunngjør manntallsføreren offentlig opfordring om å sende ham skriftlig krav om å bli optatt i manntallet, innen en frist som nevnes i kunngjøringen. Fristen skal ikke være kortere enn 8 dager.

De krav som kommer inn, behandles og avgjøres i et møte ved hvilket man følger bestemmelsene i § 8.

2net kapitel.

Om valgbarhet.

§ 10. Valgbar til herredsstyre eller bystyre og pliktig til å ta imot valg er enhver som har rett til å stemme ved valget, og som ikke er utelukket eller fritatt.

Utelukket fra valg er fylkesmannen og borgermesteren.

Rett til å kreve sig fritatt for valg har:

a. den som innen valgårets utløp har fylt 60 år,
b. den som ved valgårets utløp har gjort tjeneste som medlem av herredsstyret eller bystyret de 3 siste år,
c. den som har rett til fritagelse efter andre lover,
d. den som påberoper sig svakelighet eller annen hindring som valgstyret godkjenner.

Den som vil kreve sig fritatt, må melde det til valgstyret senest 14 dager før valget, hvis ikke retten er tapt før.

Valgstyret setter op en liste over dem som er fritatt efter eget forlangende.

3dje kapitel.

Om valget.

1ste avsnitt: Om valgstyret.

§ 11. I bykommuner og i herreder som bare har ett sogn, består valgstyret av manntallsføreren (manntallsførerne) og formannskapet. Har et herred flere sogn, skal hvert av dem ha et valgstyre som består av manntallsføreren (manntallsførerne) og sognets formenn. Har sognet ikke minst 3 formenn, velger sognestyret de manglende blandt sine egne medlemmer.

10 juli. Nr. 6.

Er mantallsførerens distrikt delt i eller mellem flere sogn, bestemmer han med fylkesmannens samtykke, i hvilken utstrekning han skal delta i de forskjellige valgstyrer. Fylkesmannen kan opnevne en settemanntallsfører til å gjøre tjeneste i sogn, hvor den sedvanlige manntallsfører ikke selv kan være med.

Valgstyret velger formann og varaformann. Det er vedtaksfør, når to tredjedeler av medlemmene er til stede. Det gjør sine vedtak og avsier sine kjennelser ved stemmeflerhet. Står stemmene likt, gjør formannens stemme utslaget. I det møte som § 8 nevner, bør manntallsføreren (manntallsførerne) alltid være med.

Det første møte sammenkalles av ordføreren, de følgende av formannen.

Valgstyret antar selv de fornødne hjelpere.

Alle møter holdes for åpne dører.

2net avsnitt: Forberedelsen av valget.

§ 12. Valgting til valg av herredsstyre og bystyre holdes hvert tredje år, i oktober måned på landet og i desember måned i byene.

Senest i juni måned på landet og senest i august måned i byene fastsetter valgstyret valgdagen og kunngjør den henholdsvis i første halvdel av august og første halvdel av oktober. Kunngjøringen skal opgi hvor mange der skal velges, opfordre de stemmeberettigede til å komme med forslag til valglister, og gjøre rede for reglene i § 13.

I herred som omfatter flere sogn, foregår valget særskilt for hvert sogn, men på en felles valgdag som valgstyrene fastsetter i fellesskap under ledelse av ordføreren.

§ 13.

1. Et forslag til valgliste må for å kunne godkjennes fylle disse krav:
   a. det må være kommet inn til formannen i valgstyret senest kl. 8 aften den 32te dag før valget;
   b. det må ha en overskrift som angir det parti eller den gruppe det går ut fra, og som ikke kan lede til forveksling, jfr. § 14, post 1, femte ledd;
   c. det må være utfylt i tydelig rekkefølge med så mange forskjellige eller inntil to ganger gjentatte navn, som der skal velges representanter. Forslaget kan dessuten i fortsatt rekkefølge utfylles med navnene på optil 10 personer;
   d. det må være egenhendig underskrevet av minst 10 stemmeberettigede;
   e. det må ikke ha kandidat eller forslagsstiller felles med andre forslag, jfr. § 14, post 1, fjerde ledd.

2. Et forslag til valgliste bør inneholde:
   a. kandidatenes for- og efternavn, stilling og bopel så nøie at enhver forveksling undgås;
   b. angivelse av en tillitsmann med varamann blandt forslagsstillerne, som valgstyret kan henvende sig til ved forhandlinger om forslaget. Er ingen tillitsmann utpekt, kan valgstyret holde sig til en av forslagsstillerne som tillitsmann.
3. Et forslag til valgliste kan kalles tilbake av fire femtedeler av forslagsstillerne. Erklæringen må være kommet til valgstyrets formann senest kl. 8 aften den 21de dag før valget.

§ 14.

1. Valgstyret avgjør om forslagene til valglister og tilbakekallelser efter § 13, post 3, skal godkjennes.

   Oversittes fristene som er satt i § 13, post 1 a og 3, kan det ikke avhjelpes.

   For øvrig skal valgstyret eller dets formann ved forhandling med den utpekte tillitsmann, søke å bringe forslag eller tilbakekallelse i foreskrevet stand.

   Står en kandidat eller forslagsstiller på flere forslag, skal der gis ham pålegg om innen en bestemt frist å si fra, hvilket forslag han vil stå på. Svarer han ikke, strykes han av alle forslag. Viser det sig at der er opført en kandidat som kan kreve sig fritatt for valg, skal han få opfordring til innen en bestemt frist å si fra, om han krever sitt navn strøket. Gjør han ikke det, er hans rett til å kreve sig fritatt spilt. Er en kandidat ikke valgbar, strykes hans navn. Tillitsmannen kan bestemme hvilket navn skal settes i steden. Gjør han ikke det, rykker de efterfølgende op i uforandret rekkefølge.

   Har flere forslag til valglister samme overskrift, eller har et forslag en overskrift som ikke tydelig skiller sig fra andre forslags overskrift, og saken ikke blir ordnet ved forhandling, seirer det forslag som først er kommet inn. Enerett til partinavn i henhold til lov om stortingsvalg § 11 gir dog alltid fortrin.
2. Efter hvert som forslagene kommer inn, skal de ligge til eftersyn i valgstyrets lokale eller hos valgstyrets formann. Senest den 18de dag før valget skal valgstyret i eller ved sitt lokale slå op bekreftede avskrifter av de godkjente forslag som offisielle valglister, hver liste med en overskrift som nevner valgtiden, kommunen eller sognet, det parti eller den gruppe som forslaget er utgått fra, tillitsmannen og forslagsstillerne.

10 juli. Nr. 6.

Valgstyret skal dessuten — såvidt mulig innen samme frist — på annen høvelig måte bringe forslagene m. v. til offentlig kunnskap.

§ 15. Valgtingene holdes i høvelige lokaler som valgstyret velger. Finnes ikke annet tjenlig lokale, holdes tinget i kirken.

På landet skal valgting til stemmegivning holdes i hver skolekrets, hvis ikke valgstyret av særlige grunner fastsetter et mindre antall stemmesteder. Vedtaket må være gjort senest 3 måneder før valgdagen og godkjent av fylkesmannen. Valgstyret bør la valgting holdes på flere steder i skolekretsen hvor det er ønskelig til lette for velgerne.

I kjøpstædene bør valgstyret la valgting holdes på flere steder, når det finner det ønskelig til lette for velgerne.

På hvert stemmested foregår stemmegivning for en viss del av manntallet.

§ 16. Skal stemmegivningen foregå på flere steder i kommunen eller sognet, leder et stemmestyre på minst 3 medlemmer valgtinget på hvert sted.

Valgstyret opnevner stemmestyrene og formennene for dem, såvidt mulig blandt sine egne medlemmer og for øvrig blandt kommunens representanter, fortrinsvis dem som bor i stemmekretsen. Er der ikke nok representanter, kan andre stemmeberettigede opnevnes til medlemmer av stemmestyrene.

§ 17. I god tid innkaller valgstyret de stemmeberettigede til valgtinget.

Innkallingen skal gjøre rede for, når og hvor valgtinget holdes, og når stemmegivningen skal være slutt. Tiden for stemmegivningen bør settes rummelig; den må under ingen omstendighet være kortere enn 5 timer.

Når stemmegivningen skal foregå på flere steder, skal innkallingen dessuten gjøre rede for hvem som kan stemme på de forskjellige steder.

3dje avsnitt: Stemmegivning ved forfall.

§ 18. En velger, som ved lovlig forfall er hindret fra å møte frem personlig på valgtinget, kan sende sin stemmeseddel skriftlig til valgstyret, til stemmegivningen er slutt.

Lovlig forfall har:

a. de velgere som ikke kan møte på valgtinget på grunn av naturhindring, sykdom, alderdomssvakhet, legemsfeil, svangerskap, nedkomst, diegivning eller nødvendig tilsyn med små barn eller andre hjelpeløse personer;

b. de velgere som ikke kan møte på valgtinget på grunn av militær tjeneste eller viktige og uopsettelige plikter av

annen art eller på grunn av forretninger som ikke kan settes til side uten vesentlig velferdstap for velgeren. 10 juli. Nr. 6.

Er forfallsmelding innsendt, men grunnen til forfallet faller bort så tidlig, at velgeren kan møte personlig på valgtinget, skal forfallet forkastes.

§ 19.

1. Den som under valgtinget opholder sig i riket og med hjemmel av § 18 vil stemme uten å møte personlig, skal bruke sådan stemmeseddel som § 29 bestemmer, og han skal, i enrum og usett, legge sin stemmeseddel inn i en særskilt konvolutt og klebe den sammen.

   Opholder velgeren sig på Svalbard under valgtinget, kan han bruke stemmeseddel som lyder på partiliste uten angivelse av navn, når partiet er meldt overensstemmende med stortingsvalglovens § 11 og har fått valgliste godkjent. Stemmesedler lydende på partiliste betraktes som inneholdende de navn som er opført i partiets offisielle valgliste og i samme rekkefølge.

2. Når stemmesedlen er lagt i konvolutt, skal velgeren i overvær av to vidnedyktige personer, av hvilke minst én skal være over 21 år, egenhendig underskrive:
   a. en påtegning på konvolutten om at den inneholder hans stemmeseddel,
   b. et datert følgebrev til valgstyret, hvori han skal gjøre nøie rede for grunnen til forfallet og erklære på ære og samvittighet at han selv frivillig, i enrum og usett, har lagt stemmesedlen inn i den konvolutt som han sender den i, og selv har klebet konvolutten sammen.

   Er velgeren ute av stand til å skrive egenhendig, kan han skrive med påholdt penn.

3. De samme to vidner skal derefter egenhendig underskrive:
   a. påtegningen på stemmeseddelkonvolutten til vitterlighet,
   b. en bevidnelse på følgebrevet om at velgeren ved full sans og samling i vidnenes påsyn, på tid og sted som i brevet nevnt, egenhendig eller med påholdt penn har skrevet sitt navn under følgebrevet og vedkjent sig dettes innhold, samt om riktigheten av forfallsgrunnen, såfremt vidnene kjenner den.

4. Har vidnene ikke bevidnet riktigheten av forfallsgrunnen, skal følgebrevet påtegnes eller ledsages av en datert og egenhendig underskrevet bevidnelse herom fra en eller flere troverdige personer, eller ledsages av andre bevis. Er forfallsgrunnen kjent av valgstyret, trenges intet særlig bevis.

10 juli. Nr. 6.

5. Følgebrevet og stemmeseddelkonvolutten og i tilfelle andre bilag legger velgeren i et felles omslag. Dette lukker han, adresserer det til valgstyret og forsyner det med påskrift om at det inneholder stemmeseddel og forfallsmelding.

§ 20. Stemmesedler fra stemmeberettigede som under valgtinget opholder sig i riket, men ved lovlig forfall er hindret fra å møte, må for å være gyldige, ikke være avgitt tidligere enn dagen efter klagefristens utløp (§ 7).

Opholder velgeren sig på Svalbard under valgtinget, skal stemmesedlen være gyldig, når den er avgitt tidligst 1 august i valgåret.

Stemmesedlen anses for å være avgitt den dag følgebrevet underskrives.

§ 21. Stemmeberettigede som er utenfor rikets grenser, når valgting holdes, og som har lovlig forfall efter § 18, kan sende inn stemmeseddel til valgstyret skriftlig efter de regler som gjelder ved stortingsvalg. De skal bruke enten sådan stemmeseddel som § 29 bestemmer, eller stemmeseddel som lyder på partiliste uten angivelse av navn. I siste tilfelle får § 19, nr. 1, siste ledd, tilsvarende anvendelse.

§ 22. Formannen for valgstyret skal føre inn i en forfallsbok alle forfallsmeldinger i nummerrekke med angivelse av tiden han tok imot dem. Forfallsboken skal være innrettet efter et skjema fastsatt av departementet, og som fylkesmannen må ha godkjent.

De tilsvarende nummer setter han på omslagene, men han skal ikke åpne dem, hvis de har påskrift om at de inneholder stemmeseddel. Mangler påskrift på noget omslag, og han derfor har måttet åpne det, skal han straks legge omslaget og innholdet inn i en konvolutt, som han forsegler og setter nummer på, slik som før er sagt.

Når valgstyret skal begynne å åpne og prøve forfallsmeldingene, skal formannen legge frem boken og alle de brev som er innført før valgtinget.

De forfallsmeldinger som kommer inn på selve valgtinget innen stemmegivningen blir avlyst, får likeledes hver sitt nummer på omslaget, men i boken skrives bare hvor mange der er i det hele.

4de avsnitt: Valgtinget.

§ 23. Valgtinget begynner til fastsatt tid, enten få eller mange velgere møter.

Kan valget ikke bli fullført på én dag, fortsetter det de næste dager undtagen de timer da det er gudstjeneste.

§ 24. Formannen for valgstyret eller stemmestyret sier tydelig fra, når valgtinget er satt. 10 juli. Nr. 6.

Dernæst sier han fra om de forandringer, som er gjort i manntallet for stemmedistriktet ved kjennelser efter § 6, jfr. § 8.

§ 25. På valgtinget kan ingen strid om stemmerett reises.

Innsigelse mot at valget fremmes, skal fremsettes så snart tinget er satt, eller så snart det som innsigelsen grunnes på, er inntruffet.

Valgstyret avgjør hver innsigelse, før det går videre. Blir innsigelsen fremsatt for et stemmestyre, går det frem som bestemt i § 26, annet ledd.

§ 26. Formannen for valgstyret fører inn alt som forhandles og avgjøres på valgtinget, i en valgbok som fylkesmannen har godkjent for valgstyret, og som manntallsføreren forvarer. I valgboken innføres uttrykkelig datoene for kunngjøringene om utlegningen av manntallet (§ 5), for kjennelsesmøtet og kunngjøringen om det (§ 8) og for innkallingene til valgtinget (§§ 12 og 17).

Blir valgting til stemmegivning holdt på flere steder, skal stemmestyret bokføre alt som forhandles, i en bok som valgstyret har godkjent til det. Reises ved sådant valgting innsigelse mot valgets fremme, bokføres innsigelsen og grunnen. Derefter mottas stemmesedlene. Disse og de innkomne forfallsmeldinger — som stemmestyret ikke må åpne — og den del av manntallet som er brukt, samt valgboken bringes snarest mulig i en forseglet pakke til valgstyret til videre behandling.

Formannen leser op valgboken, og valgstyret eller stemmestyret skriver under. Dette gjøres hver dag, hvis valgtinget varer i flere dager.

§ 27. Når formannen har sagt fra, således som § 24 foreskriver, får de velgere som er innført i manntallet, og hvis stemmerett ikke er suspendert, adgang til å stemme, efter hvert som de møter frem. Fremgangsmåten er slik: Først blir der satt et kryss i manntallet ved dens navn som vil stemme. Så gir et medlem av valgstyret ham en konvolutt med offentlig stempel og viser ham et avlukket rum i valglokalet, hvor han usett av alle kan legge stemmesedlen inn i konvolutten. Konvolutten legger han så ned i en urne som står på valgstyrets bord.

Foregår stemmegivningen på flere steder i valgsognet, skal også velgere som ikke står i vedkommende del av manntallet, få adgang til å levere sin stemmeseddel. De skal dog ikke legge konvolutten med stemmesedlen ned i valgurnen, men gi den til stemmestyret. Dette skal legge konvulutten i et særskilt omslag, klebe det til, skrive velgerens navn og

10 juli. Nr. 6.

adresse utenpå og gi det til valgstyret efterat stemmegivningen er avlyst (jfr. § 31).

Valgstyret eller stemmestyret kan kreve at en ukjent velger godtgjør at han er den han gir sig ut for.

§ 28. Også den som er nektet stemmerett ved valgstyrets kjennelse efter § 6, jfr. § 8, skal få adgang til å levere sin stemmeseddel. Han skal ikke legge konvolutten med stemmeseddel ned i valgurnen, men gi den til valgstyret eller stemmestyret. Dette skal legge konvolutten i et særskilt omslag, klebe det til, skrive velgerens navn og adresse utenpå og forvare det ubrutt.

§ 29.

1. Konvoluttene skal være ugjennemsiktige, ha samme størrelse, form og farve og være uten tilfestet eller påsatt særmerke.
2. Stemmesedlene skal være av hvitt papir og uten underskrift eller særmerke, som viser hvem som har avlevert stemmesedlen.

   Som særmerke regnes ikke strykninger eller andre forandringer i stemmesedlens innhold.
3. Stemmesedlen kan inneholde så mange navn som der skal velges representanter, og dessuten navnene på optil 10 personer. Navn som står på en offisiell liste, én eller to*) ganger, kan velgeren føre op én gang til. Andre navn kan han føre op én eller flere**) ganger. Den rekkefølge hvori han ønsker de opførte personer valgt, angir han enten ved plassen på stemmesedlen eller ved tilføiet nummer. Lyder stemmesedlen på flere navn enn tillatt, anses de overskytende som er opført sist i rekkefølgen, for uskrevet. Er samme navn opført flere ganger enn tillatt, gjelder det bare på de første plasser i rekkefølgen og strykes på de følgende.
4. Enhver velger kan fritt stemme på personer som ikke er opført på nogen offisiell liste, eller benytte navn fra forskjellige lister.
5. Trykte stemmesedler som er enslydende med de offisielle valglister, skal ha utstyr som disse. Valgtid, kommune eller sogn eller navnene på tillitsmannen og forslagsstillerne behøver ikke å tas med.

   Andre trykte stemmesedler må ikke omdeles eller brukes.

   Likestillet med trykning er fremstilling på annen mekanisk vei.

§ 30. Dersom bestemmelsene i § 29, nr. 1, 2 og 5 ikke er iakttatt, skal stemmesedlen vrakes.

*) »to« er en inkurie i den offisielle lovtekst istedenfor »flere«.
**) »flere« er en inkurie i den offisielle lovtekst istedenfor »to«.

Ligger flere stemmesedler for samme valg i en konvolutt, skal alle vrakes, om de er ulike, men den ene godkjennes, om de er enslydende. 10 juli. Nr. 6.

Ligger også stemmeseddel vedrørende annet kommunalt valg i konvolutten, bevirker dette ikke at stemmesedlen til kommunestyrevalget vrakes.

§ 31. Når tiden for stemmegivningen er utløpet, og de velgere som da er til stede, har fått adgang til å stemme, spør formannen om nogen har forfallsmeldinger å komme frem med. Når det er gjort, og mulige forfallsmeldinger er mottatt, avlyser han stemmegivningen.

§ 32. Valgstyret undersøker først om de velgere som har levert stemmeseddel i henhold til § 27, annet ledd, har adgang til å stemme. Har de ikke stemt i sin egen krets, setter valgstyret et kryss ved velgerens navn i manntallet, tar stemmeseddelkonvolutten ut av omslaget og legger den ned i valgurnen. I motsatt fall skal omslaget med iværende stemmeseddel forvares ubrutt. Derefter begynner valgstyret å åpne og prøve alle forfallsmeldinger. Under åpningen passer det på å sette omslagsnummeret både på følgebrevet og den konvolutt som stemmesedlen ligger i, og på andre bilag.

Har en velger sendt inn flere følgebrev med samme eller forskjellig datum, er de alle ugyldige.

Når valgstyret har gjennemgått og prøvet alle forfallsmeldinger, åpner det de konvolutter som følger med godkjente forfall, tar stemmesedlene ut, skriver forfallsmeldingenes nummer på dem, legger dem ulest inn i hver sin konvolutt med offentlig stempel, og legger disse ned i særskilte urner for forfallsstemmer, innenriksværende og utenriksværende hver for sig.

Har en velger med samme følgebrev sendt flere stemmeseddelkonvolutter med påtegninger som svarer til følgebrevets innhold, legger valgstyret alle hans stemmesedler inn i en og samme konvolutt med offentlig stempel. Om nogen av stemmesedlene skal godkjennes, avgjøres efter regelen i § 30, annet punktum.

Er forfallet ikke godkjent, eller er forfallsmeldingen innsendt av nogen som ved valgstyrets kjennelse efter § 6, jfr. § 8, er nektet stemmerett, skal den konvolutt som stemmesedlen er fremsendt i, ikke åpnes. Både de åpnede og de ikke åpnede stemmeseddelkonvolutter forvares sammen med forfallsmeldingene.

§ 33. Når forfallsmeldingene er prøvet, blandes konvoluttene i urnene vel om hverandre. Derefter telles stemmene op, særskilt for personlig avgitte stemmer og for forfallsstemmer, således at innenriksværende og utenriksværende telles hver for sig.

10 juli. Nr. 6.

De stemmesedler som valgstyret finner lovlige, skal et medlem av valgstyret lese tydelig op eller gjennemgå på annen forsvarlig måte under tilsyn av et annet medlem. Enslydende sedler samles i bunker for sig.

To medlemmer av valgstyret eller to andre menn som valgstyret opnevner, skriver op sedlenes innhold.

Det undersøkes først hvor mange stemmer hver kandidat har fått, når der på hver stemmeseddel bare tas med så mange navn i rekkefølgen, som der skal velges representanter. Ved denne optelling tas også med navn på personer som ikke er valgbare, såfremt de er opført på en offisiell liste. De utkomne summer kalles kandidatenes stemmetall. Derefter legges kandidatstemmetallene sammen for hver valgliste. Summen kalles listens stemmetall. For kandidater som ikke er opført på nogen valgliste, betraktes kandidatstemmetallet også som listestemmetall.

Hele valgstyret har tilsyn med stemmeoptellingen.

Kan optellingen ikke gjøres ferdig med én gang, skal valgstyret forvare stemmesedlene og fortegnelsene over de opskrevne stemmer på et trygt sted under sikker forsegling.

§ 34. Representantplassene fordeles på listene i forhold til disses stemmetall på følgende måte:

Summen av listestemmetallene (§ 33) divideres med representantplassenes antall forøket med 1. Kvotientens hele tall forøkes med 1. Med den forøkede kvotient divideres hver listes stemmetall, og listen får så mange representantplasser som de nye kvotienters hele tall angir.

Viser det sig at ikke alle representantplasser på denne måte er fordelt mellem listene, divideres hver listes stemmetall først med antallet av listens representantplasser forøket med 1, derpå, om det blir nødvendig, med det samme tall forøket med 2, o. s. v.

Av kvotientene — uansett ved hvilken av disse divisjoner de er fremkommet — nummereres et antall svarende til antallet av ikke fordelte representantplasser, således at den største får nr. 1, den næststørste nr. 2, o. s. v., idet divisjonene må være fortsatt, til det har vist sig at ingen kvotient i en følgende kvotientrekke er større enn den sist nummererte kvotient, som kalles delingstallet. Således som de nummererte kvotienter fordeler sig på listestemmetallene, fordeles de gjenværende representantplasser på listene.

Skulde flere lister komme til å konkurrere om en plass, tilfaller plassen den av de konkurrerende lister som har størst stemmetall; hvis de har samme stemmetall, avgjøres det ved loddtrekning, hvilken liste den skal tilfalle.

Skulde der tilfalle en liste flere plasser, enn den har valg-

bare kandidater, skal dens kandidater betraktes som forlodds valgt, og de øvrige plasser fordeles på de andre lister på den måte som er nevnt ovenfor. 10 juli. Nr. 6.

§ 35. Hver listes plasser besettes med de av listens kandidater som har de fleste stemmer, i rekkefølge efter stemmetall, og i tilfelle av stemmelikhet efter deres orden på listen. Ved denne plassfordeling settes ut av betraktning navn på personer, som ikke er valgbare.

De øvrige kandidater på listen i et antall såvidt mulig svarende til det tildelte representanttall med et tillegg av 2, blir varamann i den orden og på den måte som er bestemt for representantene.

§ 36. Når stemmeoptellingen og valgopgjøret er ferdig, skal listene føres inn i valgboken med angivelse av kandidatenes og listenes stemmetall, og hvorledes disse tall fordeler sig på personlig avgitte stemmer og forfallsstemmer.

På samme måte innføres navnene på kandidater utenfor listene og deres stemmetall.

Videre innføres utregningen av det antall representanter som tilfaller hver liste, og hvem der efter ovenstående regler er valgt til representanter og varamenn for hver listes vedkommende. Også det antall stemmer innføres som er falt på personer som er satt ut av betraktning, fordi de antas ikke å være valgbare, jfr. § 35, annet punktum.

Valgstyret skal uten ophold sende utskrift av valgboken til fylkesmannen.

Stemmesedlene skal opbevares på et trygt sted under sikker forsegling til valgperioden er utløpet. Så skal de brennes.

§ 37. Er nogen blitt valgt til representant eller til varamann, som ikke plikter å motta valget (§ 10, post 2), og som ikke har forspilt sin rett til å undslå sig (§ 14, post 1, fjerde ledd), skal han innen 3 dager efterat han har fått underretning om valget fra valgstyret, sende dette en skriftlig erklæring om, hvorvidt han mottar valget. Samtidig bør han på hurtigste måte, såsom gjennem telegraf eller telefon, søke sin beslutning bragt til valgstyrets kunnskap.

Sender han ikke i tide skriftlig erklæring som nevnt, anses han for å ha mottatt valget.

5te avsnitt: Flertallsvalg.

§ 38. Hvis intet eller bare ett forslag til valgliste fremkommer eller blir godkjent, skal valget fremmes som flertallsvalg. I så fall skal følgende særlige regler gjelde:

1. Valgstyret offentliggjør snarest mulig en kunngjøring til velgerne om at valget skal foregå som flertallsvalg. Kunn-

10 juli. Nr. 6.

gjøringen skal gjøre rede for de regler som gjelder for sådant valg.

2. Der stemmes ved samme stemmeseddel på representanter og på varamenn.

Stemmesedlen kan lyde på så mange representanter som der skal velges, og likeså mange varamenn. Er der ikke på stemmesedlen skilt mellem representanter og varamenn, anses de først opførte som representanter i det tillatte antall, og de følgende i tillatt antall som varamenn.

Navn på kandidater som ikke er valgbare, settes ut av betraktning ved valgopgjøret. Er et navn opført flere ganger på samme stemmeseddel, gjelder det bare på den første plass i rekkefølgen og strykes på de følgende. Lyder stemmesedlen på flere representanter eller varamenn enn tillatt, anses de overskytende navn som står sist i rekkefølgen, for uskrevet.

3. Ved valgopgjøret telles først de stemmer som er avgitt på representanter. De som har fått flest stemmer, er valgt.

De som derefter har fått flest stemmer, når representant- og varamannsstemmer telles under ett, er valgt til varamenn i den rekkefølge stemmetallet viser og i et antall som svarer til representantenes.

I tilfelle av stemmelikhet avgjøres utfallet ved loddtrekning.

6te avsnitt: Anke over valgstyrets avgjørelser og om valgs ugyldighet.

§ 39. Kjennelser om stemmerett og om adgang til å avlevere stemmeseddel kan påankes til vedkommende departement. Rett til anke har den som kjennelsen er gått imot, og enhver annen som står i valgsognets manntall, og hvis stemmerett ikke er suspendert.

Departementets avgjørelse kan påankes til Stortinget. Hvis departementet har omgjort kjennelsen, har valgstyret ankerett.

For å komme i betraktning må anke til departementet være fremført muntlig i valgstyrets møter eller skriftlig være kommet inn til formannen i valgstyret innen kl. 8 eftermiddag den 30te dag efter valgdagen. Formannen sender den snarest mulig gjennem fylkesmannen til departementet. Han oplyser om den ankende har rett til å anke, og hvis anken er skriftlig, også om når han tok imot anken. Han vedlegger utskrift av kjennelsen og andre papirer som han mener kan ha betydning.

Anke til Stortinget må sendes inn skriftlig til departementet og være kommet inn til dette innen kl. 3 eftermiddag den 30te dag efter at departementet har truffet sin avgjørelse. Departementet sender snarest mulig ankeerklæringen med tilhørende dokumenter til Stortinget. 10 juli. Nr. 6.

Om de avgjørelser av departementet som ikke blir påanket, skal departementet sende meddelelse til Stortinget.

§ 40. Klager i anledning av valget og forberedelsen av det kan inngis til vedkommende departement av enhver stemmeberettiget i valgsognet samt av fylkesmannen.

For å komme i betraktning må klagen være fremsatt innen den frist og på den måte som i § 39, tredje ledd, bestemt for anke. Valgstyrets formann forelegger klagen for valgstyret til erklæring, om han finner grunn til det, og sender den snarest mulig gjennem fylkesmannen til departementet. Han oplyser om klageren har klagerett, og hvis klagen er skriftlig, også om når han tok imot klagen, og vedlegger den nødvendige utskrift av valgboken og i tilfelle stemmesedler eller andre papirer som vedkommer valget, og som han mener kan ha betydning. Fylkesmannen kan sende sin klage direkte til departementet, når han samtidig underretter valgstyrets formann.

§ 41. I henhold til klage skal departementet — under de i § 43 nevnte betingelser — kjenne valget ugyldig:

1. når denne lovs forskrifter om manntallet er tilsidesatt, såsom når manntallet ikke har vært utlagt lenge nok, eller utlegningen ikke har vært kunngjort. At underretning efter §§ 4 og 7 har vært forsømt, er ikke ugyldighetsgrunn;
2. når valget er holdt på annen tid enn loven hjemler, eller når forskriftene om hvorledes valgene skal forberedes og styres, er tilsidesatt;
3. når forskriftene om fremgangsmåten på valgtinget er overtrådt, såsom når stemmegivningen eller behandlingen eller optellingen av stemmesedlene er foregått på uriktig måte eller en stemmeseddel uriktig er godkjent eller forkastet, eller velgerne ikke har fått rimelig tid til å avgi stemme;
4. når nogen som ikke står i manntallet, eller nogen hvis stemmerett er suspendert, har stemt, eller nogen har avgitt stemmeseddel mer enn én gang.

§ 42. Uten hensyn til om klage er inngitt, skal departementet — under de i § 43 nevnte betingelser — kjenne valget ugyldig:

1. når en kjennelse som i § 39 omhandlet er omgjort med endelig virkning;

10 juli. Nr. 6.

2. når det får kjennskap til at nogen ved uriktig valgopgjør (§§ 34 og 35) er ansett som valgt til representant eller varamann;
3. når det får kjennskap til at nogen på straffbar måte har søkt å skaffe sig innflytelse på valget.

§ 43. Alle de feil som er omhandlet i §§ 41 og 42, er ugyldighetsgrunner, hvis departementet finner det antagelig, at de har hatt innflytelse på utfallet av valget.

De feil som er omhandlet i § 41, post 3 og 4, og i § 42, post 1 og 2, er ugyldighetsgrunner, selv om det bare skjønnes at de kan ha hatt sådan innflytelse.

Valget kjennes ikke ugyldig i videre utstrekning enn feilen medfører.

§ 44. Kan virkningene av en feil som er nevnt i § 41 eller § 42, heves ved optelling av inngitte stemmesedler, ved sammenlegning av stemmer, ved annen fastsettelse av valgets utfall eller ved loddtrekning, skal så skje, enten gjennem departementets egen foranstaltning eller ved at det påbyr nytt valgopgjør av valgstyret.

§ 45. Kan virkningene av foreliggende feil ikke heves på nogen av de måter som er nevnt i § 44, påbyr departementet nytt valg.

Ved dette brukes manntallet fra det oprinnelige valg, rettet på den måte som er fastsatt i § 9, første ledd.

Er valget kjent ugyldig, fordi lovens forskrifter om istandbringelsen av manntallet er tilsidesatt, skal disse forskrifter søkes fyldestgjort ved at arbeidet med manntallet blir gjenoptatt. Rett til å bli innført har i dette tilfelle — under iakttagelse av lovens regler — alle de som skulde ha vært innført i manntallet ved det oprinnelige valg, og som ikke senere har tapt sin stemmerett. Som suspendert betraktes i samme tilfelle en persons stemmerett, såfremt han er i noget av de tilfelle som Grunnlovens § 52 nevner, når det nye valg holdes.

Departementet kan før sådant nytt valg fastsette kortere frister for istandbringelsen av manntallet og forberedelsen av valget.

I øvrig gjelder ved det nye valg de sedvanlige regler.

§ 46. Er nogen valgt til representant eller til varamann uten å være valgbar, blir denne feil å avhjelpe ved en av de fremgangsmåter som er nevnt i § 44.

7de avsnitt: Nytt valgopgjør ved inntredende ledighet. Utfyllingsvalg.

§ 47. Blir en representantplass ubesatt efterat varamennene i tilfelle er rykket op, enten fordi der er valgt nogen som har undslått sig for å motta valg (§ 37) eller på grunn av

omstendigheter som er inntruffet efter valget, skal ordføreren uten ophold underrette fylkesmannen. Fylkesmannen skal i så tilfelle påby nytt valgopgjør. 10 juli. Nr. 6.

Finnes det påkrevet, kan fylkesmannen påby nytt valgopgjør, også når en varamannsplass blir ledig av en av de foran nevnte grunner.

§ 48. Er antallet av varamenn eller av en gruppes varamenn utilstrekkelig, og forholdet ikke kan avhjelpes ved nytt valgopgjør, kan fylkesmannen gi samtykke til at der holdes ekstraordinært valg til utfylling av varamennenes tall ved flertallsvalg.

Bestemmelsene i § 45, de to siste ledd, får tilsvarende anvendelse, så langt de passer.

4de kapitel.

Forskjellige bestemmelser.

§ 49. I fristene efter denne lov regnes ikke valgdagen med. Ender en frist på en helligdag, regnes den for å løpe ut den nærmeste hverdag som følger efter.

§ 50. Alle offentlige tjenestemenn skal så langt deres offentlige stilling setter dem i stand til det, gi manntallsførerne de oplysninger som de måtte kreve til bruk ved manntallsføringen.

§ 51. Lensmenn får ingen betaling for å være manntallsfører på landet, bare skyss- og kostgodtgjørelse efter lovgivningens regler.

§ 52. Statskassen utrer de summer som efter denne lov utfordres:

til manntallspass,

til porto for innsending av stemmesedler fra utenriksværende, og til porto- og telegramutgifter ved meldinger efter stortingsvalglovens § 24,

til skyss- og kostgodtgjørelse for manntallsførere, når de reiser til valgting eller til møter i manntallsnevnden og valgstyret.

De øvrige utgifter som denne lov gjør nødvendige, blandt annet til hjelp for manntallsførerne ved arbeidet med å bringe manntallet i stand, utres av vedkommende kommunekasse.

§ 53. Forsåvidt ikke nogen strengere straff kommer til anvendelse på tilfellet, skal straff av bøter ilegges den som enten forsettlig eller uaktsomt forser sig:

a. ved å innrette, føre eller opbevare de bøker, lister eller brevskaper som denne lov nevner, på en uriktig eller uordentlig måte;

10 juli. Nr. 6.

b. ved ikke i god tid og i behørig orden å tillyse, varsle om eller kalle inn til noget av de møter som denne lov nevner;

c. ved ikke å utferdige og offentliggjøre på foreskrevet måte de kunngjøringer som denne lov omhandler;

d. ved å utebli fra møter i manntallsnevnd, valgstyre eller stemmestyre uten gyldig forfall;

e. ved ikke, når han har forfall, å sørge såvidt mulig for at stedfortreder i tide kan varsles;

f. ved for øvrig å tilsidesette forskriftene om de gjøremål som han skal utføre efter denne lov.

Dessuten skal den skyldige erstatte de utgifter som hans forseelse har voldt, dog bare hvis han har handlet forsettlig eller grovt uaktsomt.

§ 54. Den som med forsett eller ved uaktsomhet overtrer bestemmelsene i § 29, post 5, ved omdeling av trykte stemmesedler, straffes med bøter.

§ 55. Er valgdagen en arbeidsdag, gjelder for de stemmeberettigede, inntil stemmegivningen er avlyst, reglene om rett til arbeidshvile på søndager, arbeidet ved de store fiskerier undtatt.

Reglene om salg og skjenking av berusende drikke på søn- og helligdager skal også gjelde på stemmegivningsdagen.

Den arbeidsgiver eller foresatte som mot bestemmelsen i første ledd hindrer sin stemmeberettigede underordnede fra å møte ved valget, straffes med bøter eller med fengsel optil 3 måneder.

§ 56. Denne lov trer i kraft straks. Samtidig opheves de bestemmelser som ennu står igjen i lovene om formannskaper på landet og i kjøpstædene av 14 januar 1837 med senere endringslover.

De lempninger i lovens frister som valget i 1925 gjør nødvendige, fastsettes av departementet.

10 juli. Nr. 7.

Lov *) [1]) om forandring i lov om kommunestyre på landet av 30 september 1921 med tilleggslov av 12 mai 1922. [2])

I lov om kommunestyre på landet av 30 september 1921 med tilleggslov av 12 mai 1922 foretas følgende forandringer:

§ 3 skal lyde: Herredsstyret velges av de stemmeberettigede innbyggere i herredet for 3 år, efter de regler som gjeldende lov fastsetter.

Herredsstyrets medlemstall fastsettes av fylkestinget. Tallet skal ikke være under 12 og ikke over 48. Har herredet

*) Bekjentgj. 13 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 31.

[1]) St.besl. 7 juli. Se Ot. prp. nr. 53. Innst. O. XII. St.tid., forh. i Ot. s. 603—605; i Lt. s. 232.

[2]) Jfr. rundskriv fra Justisdepartementet av 29 juli 1925 (s. 393).

efter siste almindelige eller kommunale folketelling over 25 000 innbyggere, kan fylkestinget fastsette antallet av medlemmer til optil 60. Består herredet av flere sogn, fordeler fylkestinget også antallet av medlemmer på hvert sogn, efter folkemengde, matrikkelskyld, skattbar formue og inntekt og efter andre stedlige forhold. 10 juli. Nr. 7.

Sognets representanter i herredsstyret er tillike dets sognestyre.

§ 4 opheves.

§ 5 skal lyde: Ingen kan vedbli å være medlem av herredsstyret:

a. når han mister sin stemmerett i kommunen,
b. når han blir fylkesmann i fylket, eller borgermester i herredet,
c. når og så lenge hans stemmerett er suspendert.

Hvis nogen ikke kan skjøtte sine plikter som medlem av herredsstyret på grunn av svakelighet eller annen hindring som godkjennes, og han søker om å bli fri, kan herredsstyret frita ham for hvervet for en bestemt tid eller for resten av valgperioden.

Flytter nogen fra et sogn til et annet i samme herred, trer han ut så vel av herredsstyret som sognestyret for den tid han bor utenfor det sogn som han er valgt fra.

§ 8 skal lyde: Formenn og varamenn for dem velges for 3 år av og blandt de valgte medlemmer av herredsstyre eller sognestyre før de trer i tjeneste.

Møtet eller møtene kalles sammen av den tjenstgjørende ordfører med høvelig varsel. De er vedtaksføre når minst to tredjedeler av medlemmene er til stede.

Valget foregår som forholdsvalg, hvis noget medlem kræver det. I så fall får bestemmelsene i loven om kommunevalg § 13, post 1, litr. b, c og e, § 29, post 2—4, § 33, fjerde ledd, samt §§ 34 og 35 tilsvarende anvendelse.

Blir der ikke fremsatt krav om forholdsvalg, velges formannskapets medlemmer ved flertallsvalg; bestemmelsene i lov om komunevalg § 38, post 2 og 3, får da tilsvarende anvendelse.

§ 9 skal lyde: Når formannskap er valgt, velger herredsstyret blandt formennene ordfører og varaordfører for 3 år. Med to tredjedels flertall av de møtende kan det dog bestemmes at ordføreren skal kunne velges fritt blandt herredsstyrets medlemmer.

Om varsel til møtet og ledelsen av det og om møtets vedtaksførhet gjelder hvad der er bestemt i foregående paragraf.

Hvis ved første avstemning under valg på ordfører eller varaordfører ingen får flertall av de stemmer som er avgitt,

10 juli. Nr. 7. holdes ny avstemning. Ved denne avstemning regnes den for valgt, som har fått flest stemmer; hvis flere har fått samme stemmetall, avgjøres valget ved loddtrekning.

Ordføreren er som sådan medlem av formannskapet, selv om han ikke velges blandt formennene.

Ordføreren sørger for at utfallet av de valg som er omhandlet i denne og foregående paragraf blir kunngjort.

§ 10 skal lyde: Er antallet av varamenn eller av en gruppes varamenn i formannskap blitt utilstrekkelig, kan herredsstyret eller sognestyret ved flertallsvalg velge én eller flere faste eller midlertidige varamenn i tilfelle innen vedkommende gruppes midte.

Trer ordføreren midlertidig eller endelig ut av funksjon i løpet av den periode han er valgt for, rykker varaordføreren op som ordfører, og herredsstyret velger midlertidig eller endelig en ny varaordfører.

§ 74 skal lyde: Når en kommune deles, fastsetter Kongen nødvendige lempninger i anvendelsen av gjeldende lov.

10 juli. Nr. 8. **Lov** *) [1]) om forandring i lov om kommunestyre i byene av 30 september 1921.[2])

I lov om kommunestyre i byene av 30 september 1921 foretas følgende forandringer:

§ 4 opheves.

§ 5 skal lyde: Ingen kan vedbli å være medlem av bystyret:

a. når han mister sin stemmerett i kommunen,
b. når han blir fylkesmann i fylket eller borgermester i byen,
c. når og så lenge hans stemmerett er suspendert.

Hvis nogen ikke kan skjøtte sine plikter som medlem av bystyret på grunn av svakelighet eller annen hindring som godkjennes, og han søker om å bli fri, kan bystyret frita ham for hvervet for en bestemt tid eller for resten av valgperioden.

§ 6 skal lyde: Formannskapet er en fjerdedel av bystyrets medlemmer.

Formenn og varamenn for dem velges for 3 år av og blandt de valgte medlemmer av bystyret før de trer i tjeneste. Møtet kalles sammen av den tjenstgjørende ordfører med høvelig varsel. Det er vedtaksført, når minst to tredjedeler av medlemmene er til stede.

Valget foregår som forholdsvalg, hvis noget medlem kræver det. I så fall får bestemmelsene i loven om kommunevalg

*) Bekjentgj. 13 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 31.
[1]) St.besl. 7 juli. Se Ot. prp. nr. 53. Innst. O. XII. St.tid., forh. i Ot. s. 605—606; i Lt s. 232.
[2]) Jfr. rundskriv fra Justisdepartementet av 29 juli 1925 (s. 393).

§ 13, post 1, litr. b, c og e, § 29, post 2—4, § 33, fjerde ledd, samt §§ 34 og 35 tilsvarende anvendelse. 10 juli. Nr. 8.

Fremsettes ikke krav om forholdsvalg, velges formannskapets medlemmer ved flertallsvalg; bestemmelsene i lov om kommunevalg § 38, post 2 og 3, får da tilsvarende anvendelse.

I samme møte og under samme ledelse foregår derefter det i § 9 omhandlede valg.

§ 8 skal lyde: Er antallet av varamenn eller av en gruppes varamenn i formannskap blitt utilstrekkelig, kan bystyret ved flertallsvalg velge én eller flere faste eller midertidige varamenn i tilfelle innen vedkommende gruppes midte.

§ 50 opheves.

Kongelig resolusjon*) om endring av § 11,2 i gebyrtariffen for Norges utenrikske stasjoner. 10 juli.

Kongelig resolusjon*), hvorved bestemmes: I. Den adgang som ved resolusjoner av 29 oktober 1913 § 5 og av 27 oktober 1922 er åpnet norsk-amerikanske prester av den evangelisk-lutherske trosbekjennelse og prester av den danske og svenske folkekirke til med samtykke av rette vedkommende å tale i norsk kirke ved den ordinære gudstjeneste eller utenfor denne, skal også gjelde prester av den islandske og finske folkekirke. II. Norsk-amerikanske prester tilhørende den evangelisk-lutherske trosbekjennelse og prester av den danske, svenske, islandske og finske folkekirke, som får adgang til å tale i en norsk kirke, skal herunder ha adgang til å utføre kirkelige handlinger — dog ikke vigsel — når vedkommende norske prest samtykker heri og overtar ansvaret for handlingens utførelse. 10 juli.

Kongelig resolusjon**) om forandring av § 1 i skogvedtektene for Øvre Eiker herred. 10 juli.

Kongelig resolusjon***) om skogvedtekter for Evje herred, Aust-Agder fylke. 10 juli.

Kongelig resolusjon*) om fredning det hele år av hjort innen Hordaland fylke. 10 juli.

Kongelig resolusjon*) om fredning det hele år av årskalv av elg i Nord-Trøndelag fylke. 10 juli.

Kongelig resolusjon*) om tåkesignal for losbåter. 10 juli.

---

*) Bekjentgj. 13 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 31.

**) Bekjentgj. 13 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 31, hvor vedtektenes § 1 i endret lydelse er inntatt.

***) Bekjentgi. 13 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 31, hvor skogvedtektene er inntatt.

10 juli. **Kongelig resolusjon,** hvorved de av forsikringsselskapet Æolus, Bergen, ved skrivelse av 14 mai 1925 innsendte vedtekter for selskapets pensjonsfond stadfestes — med en enkelt forandring — i henhold til lovene av 9 august 1839 og 4 august 1845.

10 juli. **Kongelig resolusjon,** hvorved Finans- og Tolldepartementet bemyndiges til fra den tid Tollekspedisjonen for Pakkepost i Oslo overføres til den nye tollbodbygning ved Oslo Østbanestasjon å overføre administrasjonen av nevnte tollekspedisjon til Jernbanetollkammeret i Oslo og fra samme tid å overføre fra Sjøtollstedet i Oslo til Jernbanetollstedet i Oslo det nødvendige antall funksjonærer samt å avgjøre alle spørsmål som måtte opstå i anledning av ovennevnte administrative nyordning.

10 juli. **Skrivelse***) fra Justisdepartementet om vedtekter for salg av tobakk til barn m. v. i Hølen.

10 juli. **Skrivelse****) fra Socialdepartementet om stengjingsvedtekt for handelsbuene i Surnadal herad.

11 juli. **Skrivelse** fra Utenriksdepartementet.

Ifølge offisiell meddelelse fra generalsekretæren for Folkenes Forbund av 16 juni 1925 har Fristaden Danzig sluttet sig til den internasjonale konvensjon om transittfrihet med tilhørende vedtekter.

Tiltredelsen trådte i kraft 3 april 1925.

Ifølge offisiell meddelelse fra generalsekretæren av 22 juni 1925 har Estland ratifisert nevnte konvensjon.

Ratifikasjonsdokumentet blev deponert i Folkenes Forbunds sekretariat den 6 juni 1925.

11 juli. **Skrivelse*****) fra Socialdepartementet om vedtekter for herberger- og beverternæringen i Skoger herred.

11 juli. **Skrivelse** †) fra Socialdepartementet om lukningsvedtekt for utsalgssteder i Svolvær.

11 juli. **Skrivelse** fra Handelsdepartementet, Poststyret, hvori meddeles, at departementet i skrivelse til Forsvarsdeparte-

*) Bekjentgj. 13 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 31, hvor vedtektene er inntatt.

**) Bekjentgj. 13 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 31, hvor vedtekten er inntatt.

***) Bekjentgj. 17 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 32, hvor vedtektene er inntatt.

†) Bekjentgj. 17 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 32, hvor vedtekten er inntatt.

mentet av idag har henført kontorchefen ved Kongsberg våbenfabrik til klasse I i regulativet for offentlige tjenestemenns kostgodtgjørelse og de øvrige nyoprettede stillinger som forvalter, kasserer og bygningsassistent ved samme fabrikk til kostgodtgjørelsesklasse II. 11 juli.

Skrivelse*) fra Landbruksdepartementet om forbud mot innførsel av usaltet eller utilberedt kjøtt og flesk samt usmeltet talg fra Göteborg- og Bohus len, Elfsborgs len, Skaraborgs len og Östergötlands len i Sverige. 11 juli.

Skrivelse fra Finansdepartementet til en sorenskriver angående gebyr til statskassen for skiftebehandling av et bo hvori uttales, at gebyret forsåvidt angår livsforsikringspolicer, hvorpaa avdøde hadde optatt lån i vedkommende selskap, blir å beregne alene av det til skifteretten av selskapet innbetalte beløp. 11 juli.

Stortingsbeslutning[1]) om offentlige tjenestemenns civile avlønning under militærtjeneste, sålydende: 13 juli.

Stortinget samtykker i, at der til offentlige tjenestemenn under militærtjeneste for vernepliktige utbetales civil avlønning efter følgende regler:

I.

1. I det til den ordinære ferie i vedkommende etat (tjenestemannsklasse) svarende tidsrum utbetales full civil lønn.
2. I det tidsrum tjenestemannens utførelse av verneplikt strekker sig utover det til den ordinære ferie svarende tidsrum utbetales der (med fradrag som nedenfor under post II bestemt):
   a. tjenestemenn med forsørgelsesbyrde: full civil lønn.
   b. tjenestemenn uten forsørgelsesbyrde en tredjedel av den civile lønn.

II.

Ved anvendelsen av den under I punkt 2 nevnte regel blir derhos følgende bestemmelser å iaktta:

1. Vernepliktige korporaler og menige: I den civile lønn fragår et beløp svarende til det vedkommende eventuelt tilkommende militære familietillegg.

   Hvor der undtagelsesvis under militærtjeneste ved siden av eller istedenfor den militære lønn utbetales en annen og høiere godtgjørelse, fragår i den civile lønn (eventuelt dennes tredjedel) et beløp som motsvarer den økede militære godtgjørelse.

*) Bekjentgj. 17 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 32.
[1]) Se innst. S. nr. 155. St.tid. s. 2641—2643.

13 juli. Er tjenesten frivillig — som sådan regnes tjeneste, hvortil vedkommende ikke vilde vært kommandert, medmindre han derom hadde ansøkt — gjelder den i I punkt 2 fastsatte regel kun for et tidsrum svarende til varigheten av den militærtjeneste, han ved anledningen normalt vilde vært beordret til. For den overskytende del av tjenestetiden bortfaller den civile lønn.

2. Vernepliktige officerer og underofficerer: I den civile lønn (eventuelt dennes tredjedel) fragår et beløp svarende til den av vedkommende kontant oppebårne militære godtgjørelse. Forsåvidt denne også omfatter kostpenger, blir — i tilfelle av at vedkommende har forsørgelsesbyrde — å bortse fra, hvad der anslagsvis medgår til vedkommendes «egen forpleining» (for officerer kr. 5,00 pr. dag, for underofficerer kr. 4,00 pr. dag).

Foranstående regel gjelder kun militærtjeneste, hvortil vedkommende er kommandert. Under frivillig tjeneste bortfaller i tilfelle den civile lønn helt.

III.

Offentlige tjenestemenn, der avtjener sin verneplikt ved civilt arbeide, oppebærer for et tidsrum, som svarer til infanteriets øvelsestid sin civile lønn overensstemmende med foranstående regler. For det overskytende tidsrum bortfaller den civile lønn.

IV.

I den utstrekning en tjenestemann i et år, hvori han utfører militærtjeneste, erholder ferie utenom det i I post 1 omhandlede tidsrum, kommer regelen i I post 1 ikke til anvendelse.

13 juli. **Rundskrivelse** fra Finansdepartementet til fylkesmennene.

Som i Kirkedepartementets rundskrivelse av 4 juli 1925 meddelt har nevnte departement besluttet, at myndigheten til å anvise regninger på skyss- og kostgodtgjørelse for vergerådsformenn og medlemmer av vergeråd og på vergerådsutgifter til kontorrekvisiter, bortsett fra vergerådene i Oslo, Bergen, Trondhjem, Stavanger og Ålesund fra 1 juli 1925 skal overføres til fylkesmennene.

I anledning herav har nærværende departement bestemt, at disse utgifter skal anvises til utbetaling av «statskassens midler» hos vedkommende oppebørselsbetjent og fra 1 juli 1925 foreløbig inntil videre optas i regnskapet over benefiserte saker m. v. som en ny beregning (Beregning V), jfr. Revisjonsdepartementets i Lovtidende inntatte rundskrivelse av 17 juni 1914.

Med foranstående bes samtlige oppebørselsbetjenter i hr. fylkesmannens distrikt som har å avlegge nevnte regnskap snarest mulig underrettet.

Lov*)[1]) om skatt til Svalbard på formue og inntekt. 15 juli.

1ste kapitel.

Skattlegning efter ligning.

§ 1. Personer og selskaper, som er hjemmehørende på Svalbard, skal svare skatt til Svalbard av hele sin formue og inntekt.

Fra skattlegning undtas dog formue i og inntekt av fast eiendom utenfor Svalbard, samt formue i og inntekt av næringsdrift, som knytter sig til sådan eiendom. Gjeld og gjeldsrenter kommer i dette tilfelle til fradrag med en forholdsmessig anpart, svarende til den del av formuen og den del av inntekten, som er skattepliktig til Svalbard.

I inntekten medregnes ikke arbeidsinntekt, som skattlegges efter reglene i 2net kapitel.

§ 2. Personer og selskaper, som er hjemmehørende i Norge eller i fremmede stater, skal svare skatt til Svalbard av formue i og inntekt av fast eiendom eller bergverksrettigheter på Svalbard, samt av formue i og inntekt av næringsdrift eller annen selvstendig erhvervsvirksomhet, som de utøver på Svalbard.

Ved ansettelse av formuen kan kreves fradratt gjeld, som er påheftet vedkommende eiendom eller anlegg eller stiftet til fremme av bedriften på Svalbard, dog ikke med mer enn 50 pct. av bruttoformuen. Ved inntektsansettelsen kan ikke kreves fradratt renter av annen gjeld enn den, som således kommer til fradrag i bruttoformuen.

Som inntekt av bergverksdrift eller annen virksomhet på Svalbard, hvis produkter avsettes annensteds, regnes halvdelen av den inntekt som erhverves ved avsetningen.

Av formue og inntekt, hvorav efter denne paragraf svares skatt til Svalbard, betales ikke statsskatt i Norge. Ved utskrivning av ekstraordinær skatt til staten av formue (lov 28 juli 1921) medregnes imidlertid ved formuesansettelsen for personer bosatt i Norge også faste eiendommer og anlegg beliggende på Svalbard.

§ 3. Formuen ansettes til det beløp, som 1 januar i det år ligningen foretas, efter gjengse priser utgjør den virkelige verdi av den skattepliktiges rørlige og urørlige eiendom samt utestående fordringer efter fradrag av gjeld under iakttagelse av reglene i §§ 1 og 2.

---

*) Bekjentgj. 17 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 32.

[1]) St.besl. 7 juli. Se Ot. prp. nr. 55. Innst. O. IX. St.tid., forh. i Ot. s. 543—546; i Lt. s. 229—230.

15 juli. Inntekten ansettes til det beløp, som den skattepliktige i det sist forløpne år regnet til 31 desember (inntektsåret) har innvunnet i penger eller pengers verdi med fradrag av renter av påhvilende gjeld under iakttagelse av reglene i §§ 1 og 2.

Benytter den skattepliktige et annet regnskapsår enn kalenderåret, ansettes formuen til det beløp, som den utgjorde ved utgangen av det siste regnskapsår, som er forløpet før 1 januar i det år ligningen foretas. Inntekten ansettes til, hvad den skattepliktige har innvunnet i dette regnskapsår.

Har den skattepliktige drevet virksomhet på Svalbard i minst 3 år, ansettes inntekten til, hvad utbyttet har utgjort i gjennemsnitt for de sist forløpne 3 år.

De nærmere regler om, hvad der skal henføres til skattepliktig formue og inntekt, og om hvorledes der skal forholdes, når gjennemsnittsligning avbrytes, gis av Kongen under hensyntagen til de i Norge gjeldende regler.

§ 4. Inntekten skattlegges uten hensyn til om virksomheten kun er foregått i et kortere tidsrum, og uten hensyn til om den er ophørt før inntektsårets utgang.

Har en eiendom eller en bedrift skiftet innehaver i årets løp, skattlegges hver av innehaverne for den inntekt han i sin besiddelsestid har oppebåret.

Selskaper ilignes inntektsskatt, selv om de er opløst før utgangen av inntektsåret. Styret er ansvarlig for, at det fornødne beløp avholdes til dekning av skatten. Er midlene fordelt mellem parthaverne, er disse ansvarlige hver for en forholdsmessig del av skatten. Ligning kan kreves før selskapet opløses, efter regler, som Kongen fastsetter.

§ 5. De prosentsatser, hvorefter formues- og inntektsskatten skal utlignes, fastsettes av Stortinget for hver budgettermin.

§ 6. Ligningen utføres av et ligningsråd bestående av 3 medlemmer. Medlemmer og varamenn opnevnes av Kongen for 3 år. Deres godtgjørelse fastsettes av vedkommende departement. Ligningsrådet har sitt sæte i Oslo.

§ 7. Enhver, som er skattepliktig efter §§ 1 og 2, skal i en skatteopgave gjøre rede for sine formues- og inntektsforhold og, hvis han ikke er hjemmehørende i Norge, opgi en fullmektig her i riket, som er bemyndiget til å motta skatteseddel.

Skattopgaven avfattes efter formular fastsatt av vedkommende departement. Den skal innen utgangen av februar være innkommet til ligningsrådet. Dette kan dog på ansøkning forlenge fristen. Skattepliktige, som fører regnskap, skal sam-

men med skattopgaven innsende avtrykk eller gjenpart av årsregnskapet (balanse og gevinst- og tapskonto). 15 juli.

Skattopgaven prøves av ligningsrådet. Rådet kan av enhver skattepliktig kreve ytterligere oplysninger.

Undlater den skattepliktige innen fristens utløp å innsende skattopgave i foreskrevet form eller i tilfelle årsregnskap eller undlater han å efterkomme en opfordring fra ligningsrådet om å meddele oplysninger, taper han retten til å klage over årets ligning, medmindre han godtgjør omstendigheter, som finnes fyldestgjørende til undskyldning for forsømmelsen.

§ 8. Når skatten er beregnet, skal ligningsrådet sende skatteseddel i rekommandert brev til den opgitte adresse her i riket for den skattepliktige selv eller hans fullmektig. Har ligningsrådet fraveket skattopgaven, skal det samtidig underrette herom og opgi grunnen. Har en skattepliktig, som ikke er hjemmehørende i Norge, undlatt å opgi fullmektig, utlegges brevet til avhentning på ligningsrådets kontor.

Klage over ligningen må være innkommet til ligningsrådet innen 6 uker fra den dag, da skatteseddel i overensstemmelse med forrige ledd blev sendt den skattepliktige eller hans fullmektig eller utlagt på ligningsrådets kontor. Dog kan ligningsrådet på andragende innrømme forlengelse av klagefristen.

Klager, som ikke helt imøtekommes av ligningsrådet, skal det oversende til Riksskattestyret til avgjørelse. Før denne treffes, skal der gis den skattepliktige anledning til fornyet uttalelse.

Nærmere bestemmelser om ligningen og klagebehandlingen kan gis av Kongen.

§ 9. Skatten innbetales til vedkommende oppebørselsbetjent innen 30 april i det år, da ligningen foretas. Dog kan innbetaling ikke i noget tilfelle kreves, før der er hengått 6 uker fra den dag, da skatteseddel blev sendt den skattepliktige eller hans fullmektig eller utlagt på ligningsrådets kontor.

Av skattebeløp på kr. 100,00 eller derover, som ikke betales i rett tid, erlegges renter efter en prosentsats, som fastsettes av vedkommende departement.

Skatten skal innbetales med det utlignede beløp, selv om klage er inngitt. Hvis skatten ved endelig beslutning blir nedsatt, erholdes det for meget erlagte tilbakebetalt.

Ved tilbakebetaling av skatt i henhold til klageavgjørelse tilbakebetales renter som er betalt av skattebeløpet i henhold til nærværende paragrafs annet ledd. Hengår der i sådant tilfelle over 6 måneder fra skattens innbetaling inntil tilbake-

15 juli. betaling finner sted, godtgjøres for det overskytende tidsrum 6 pct. årlig rente av skattebeløpet, dog kun forsåvidt rentebeløpet utgjør minst kr. 10,00.

§ 10. En skattepliktig, som har undgått skattlegning, enten helt eller for en vesentlig del, kan efterlignes, når vedkommende departement begjærer det. Skjønnsmessige ansettelser av ligningsrådet kan dog ikke kreves omgjort, medmindre der foreligger en feil, som skyldes den skattepliktige selv. Reglene i §§ 8 og 9 får tilsvarende anvendelse. Renter svares fra 30 april det år, da skatten skulde ha vært betalt.

Rett til efterligning tapes, hvis begjæring derom ikke fremkommer innen 5 år, regnet fra utgangen av det år, hvori ligningen skulde ha vært foretatt. Foreligger straffbart forhold fra den skattepliktiges side, er fristen 10 år. Er disse frister ikke utløpet, kan efterligningen også begjæres efter den skattepliktiges død eller selskapets opløsning, dog ikke hvis der er hengått mer enn 2 år derefter.

§ 11. De i dette kapitel omhandlede skatter, herunder innbefattet hvad der pliktes utredet ifølge efterligning, kan med påløpne renter og omkostninger inndrives ved utpantning. Utpantningsretten varer inntil skattekravet bortfaller ved foreldelse.

2net kapitel.

Skattlegning ved lønnsfradrag.

§ 12. Enhver som oppebærer lønn eller annen godtgjørelse for arbeide på Svalbard i offentlig eller privat stilling, skal uansett arbeidsforholdets varighet erlegge som skatt til Svalbard en prosentvis ansatt del av arbeidsinntekten.

Prosentsatsene fastsettes for hver budgettermin av Stortinget.

Av lønnsinntekt, som skattlegges efter denne paragraf, betales ikke statsskatt i Norge.

§ 13. De i § 12 omhandlede skattebeløp skal arbeidsgiveren avholde ved lønnsbetalingen og innbetale til vedkommende oppebørselsbetjent for hvert halvår regnet til 31 mars og 30 september. Innbetalingen skjer innen en måned efter vedkommende halvårs utgang.

Lønningslister for hvert år regnet til 31 mars skal innsendes til ligningsrådet innen 30 juni. Lønningslistene avfattes efter et av vedkommende departement fastsatt skjema og revideres av ligningsrådet. Dette kan kreve, at arbeidsgiveren skal efterbetale manglende beløp, uten hensyn til, om han kan få dekning hos den skattepliktige. Hvad der måtte være erlagt for meget, skal tilbakebetales.

Hvis arbeidsgiveren ikke innbetaler skatten i rett tid, skal han erlegge renter efter den prosentsats som fastsettes i hen-

hold til § 9, annet ledd. Inndrivelse hos arbeidsgiveren kan skje i overensstemmelse med § 11. Fordring på arbeidsgiveren efter dette kapitel har i konkurstilfelle samme prioritet som skatter. 15 juli.

3dje kapitel.

Forskjellige bestemmelser.

§ 14. Personer, som opholder sig på Svalbard uten å ha fast bopel annensteds, anses for hjemmehørende på Svalbard.

Selskaper anses for hjemmehørende på det sted, hvor styret har sitt sæte.

§ 15. Like med selskaper regnes i denne lov døds-, administrasjons- og konkursboer samt foreninger og andre innretninger, som har sitt eget styre.

§ 16. Fritatt for skatt er den norske stat samt selskaper og innretninger, som ikke har erhverv til formål.

Hvis den norske stat driver bergverksdrift på Svalbard, er den dog skattepliktig av denne drift i overensstemmelse med reglene i § 2.

§ 17. Bygninger, som en skattepliktig har opført til kirke, skole eller sykehus, er fritatt for formuesskatt. For andre private anlegg av almennyttig art kan vedkommende departement tilstå hel eller delvis fritagelse. Anleggsutgiftene kan fratrekkes i inntekten med inntil 1/10 årlig.

§ 18. Når særlige omstendigheter taler for det, kan vedkommende departement nedsette eller eftergi skatt efter denne lov.

§ 19. Offentlige tjenestemenn for Svalbard er forpliktet til å meddele ligningsrådet alle for skattlegningen nødvendige oplysninger i den form, som vedkommende departement bestemmer.

Så vel disse som andre offentlige og kommunale tjenestemenn i Norge er forpliktet til å meddele ligningsrådet de oplysninger til bruk ved ligningen og revisjonen av lønningslister, som rådet forlanger.

§ 20. Ligningsrådets medlemmer og underordnede tjenestemenn plikter å bevare taushet om, hvad de under utførelsen av sitt hverv måtte erfare angående nogens formues- og inntektsforhold, hvis ikke annet følger av denne lov eller rettergangslovgivningen.

§ 21. Den som undlater å inngi pliktig skattopgave, eller som i skattopgave, klage eller annen skriftlig eller muntlig opgave eller forklaring til ligningsrådet forsettlig eller av grov uaktsomhet meddeler uriktige eller ufullstendige oplysninger, som kan lede til for lav skattlegning, straffes med bøter, forsåvidt forholdet ikke går inn under nogen strengere straffebestemmelse.

15 juli. § 22. Utskiber, produsent eller annen næringsdrivende kan forpliktes til på forhånd å deponere et passende beløp som sikkerhet for skatter, som kan bli pålagt vedkommende eller i hans tjeneste værende personer. Nærmere regler for, i hvilken utstrekning sådan deposisjon skal kreves og hvorledes den skal foregå, gis av Kongen.

§ 23. Denne lov trer i kraft fra den tid Kongen bestemmer.[1]) Den kommer kun til anvendelse, forsåvidt der besluttes utskrevet skatt til Svalbard på formue og inntekt.

I arbeidsinntekt, som er optjent før lovens ikrafttreden, gjøres ikke skattefradrag efter 2net kapitel.

15 juli. **Kongelig resolusjon** *)[2]) om forandring i den fra 1 juli 1925 gjeldende stempelavgift av visse tobakksvarer.

Stortinget har den 14 juli 1925 fattet følgende beslutning:

Fra den tid Kongen bestemmer skal til statskassen erlegges stempelavgift av cigarer, cigaretter, cigaretthylser, snus og røketobakk efter følgende satser:

A. Av cigarer:

Kr.	0,50	pr.	100	stykker	av	verdi		inntil kr.	3,00
»	1,00	»	—	—	over	kr.	3,00	— »	5,00
»	1,50	»	—	—	—	»	5,00	— »	7,00
»	2,00	»	—	—	—	»	7,00	— »	9,00
»	2,50	»	—	—	—	»	9,00	— »	11,00
»	3,00	»	—	—	—	»	11,00	— »	13,00
»	3,50	»	—	—	—	»	13,00	— »	15,00
»	4,50	»	—	—	—	»	15,00	— »	20,00
»	6,00	»	—	—	—	»	20,00	— »	25,00
»	7,50	»	—	—	—	»	25,00	— »	30,00
»	10,00	»	—	—	—	»	30,00	— »	40,00

med et tillegg av kr. 2,50 pr. 100 stykker for hver kr. 10,00 eller del derav, hvormed disses verdi overstiger kr. 40,00.

B. Av cigaretter:

Kr.	1,00	pr.	100	stykker	av	verdi		inntil kr.	2,50
»	1,50	»	»	—»—	over	kr.	2,50	» »	3,50
»	2,00	»	»	—»—	»	»	3,50	» »	5,50
»	3,00	»	»	—»—	»	»	5,50	» »	7,00
»	4,00	»	»	—»—	»	»	7,00	» »	9,00
»	5,00	»	»	—»—	»	»	9,00	» »	11,00
»	6,00	»	»	—»—	»	»	11,00	» »	13,00

med et tillegg av kr. 1,00 pr. 100 stykker for hver kr. 2,00 eller del derav, hvormed disses verdi overstiger kr. 13,00.

*) Bekjentgj. 17 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 32.

[1]) Jfr. kongelig resolusjon av 27 august 1925

[2]) Se innst. S. I. St.tid. s. 2649—2720 (sp. 2705—2706).

C. Av cigaretthylser: 15 juli.

Kr. 0,50 pr. 100 stykker eller del derav.

D. Av snus:

Kr. 0,25 pr. 50 gram av pakningens innhold eller del derav.

E. Av røketobakk, herunder karvet skråtobakk:

Kr. 0,10 pr.	netto	100 gram,	når	detaljprisen, pakningens verdi og stempelavgift iberegnet, utgjør inntil kr.			1,00
» 0,16	»	—	—»—	over	kr. 1,00	—	» 1,50
» 0,20	»	—	—»—	—	» 1,50	—	» 2,00
» 0,30	»	—	—»—	—	» 2,00	—	» 2,50
» 0,40	»	—	—»—	—	» 2,50	—	» 3,00
» 0,50	»	—	—»—	—	» 3,00	—	» 3,50
» 0,60	»	—	—»—	—	» 3,50	—	» 4,00

med et tillegg av kr. 0,10 pr. netto 100 gram for hver kr. 0,50 eller del derav, hvormed detaljprisen overstiger kr. 4,00.

Denne Stortingets beslutning bringes herved i utøvelse som gjeldende fra og med 15 august 1925.

Stortingsbeslutning [1]) hvorved der for sysselmannen på Svalbard fastsettes en årslønn av kr. 12 000,00 med et særlig tillegg («Svalbardtillegg») på kr. 6 000,00. Hertil kommer fri bolig, lys og brenne på Svalbard. 15 juli.

For bergmesteren på Svalbard fastsettes en årslønn av kr. 10 000,00 med et særlig tillegg («Svalbardtillegg») på kr. 5 000,00. Hertil kommer fri bolig, lys og brenne på Svalbard.

Stortingsbeslutning [2]) om ophevelse av Hålogalandstillegget, sålydende: 16 juli.

I.

For tjenestemenn i Nordland, Troms og Finnmark fylker nedsettes Hålogalandstillegget fra 1 januar 1926 til ¾, fra 1 juli s. å. til ½, fra 1 januar 1927 til ¼ av tilleggets oprinnelige beløp og bortfaller helt fra 1 juli 1927.

II.

Regjeringen bemyndiges til, hvor forholdene gjør det særlig påkrevet, å yde tjenestemenn i hel statsstilling med tjeneste det hele år i Finnmark fylke inntil videre et årlig stedstillegg på inntil kr. 700,00.

III.

For offentlige læger med undtagelse av distriktslægen i Rødal nedsettes stedstillegget fra 1 januar 1926 til ¾, fra 1 juli s. å. til ½, fra 1 januar 1927 til ¼ av tilleggets oprinnelige beløp og bortfaller helt fra 1 juli 1927.

---

[1]) Se St. prp. nr. 67. Innst. S. nr. 148. St.tid. s. 2745—2746.
[2]) Se St. prp. nr. 82. Innst. S. nr. 160. St.tid. s. 2828—2834.

16 juli. IV.

Regjeringen bemyndiges til, hvor forholdene gjør det særlig påkrevet, å yde offentlige læger i Finnmark fylke inntil videre et årlig stedstillegg på inntil kr. 700,00.

16 juli. **Skrivelse***) fra Socialdepartementet om lukningsvedtekt for utsalgssteder i Stadsbygd herred.

17 juli. Nr. 1. **Lov** **) [1]) om forandringer i lov om stortingsvalg av 17 desember 1920.

Følgende paragrafer i lov om stortingsvalg av 17 desember 1920 skal herefter lyde således:

§ 2. Manntallet istandbringes i de år, stortingsvalg holdes. Til grunn legges manntallet fra forrige valg. I manntallet innføres alle de, som den 1 august er bosatt i valgsognet og har stemmerett efter grunnlovens § 50, medmindre de har tapt stemmeretten efter grunnlovens § 53. Likeledes innføres de, som senest på den fastsatte valgdag kommer til å fylle det 23 år og da vil ha vært bosatt i landet i 5 år, såfremt de ellers opfyller stemmerettsvilkårene. De, hvis stemmerett er suspendert, innføres med anmerkning om suspensjon og om grunnen til denne.

Den, som 1 august eller senere flytter til et annet valgsogn, innføres i dettes manntall, når han innen kl. 8 kvelden før det i § 7 omhandlede møte fremsetter begjæring herom for valgstyret og godtgjør, at han opfyller stemmerettsvilkårene samt at underretning om innførelse i det tilflyttede valgsogns manntall av valgstyret kan bli meddelt valgstyret i det fraflyttede valgsogn, før valgting der holdes.

Stemmeberettigede som har tatt fast bopel på Svalbard, skal manntallsføres i det valgsogn, hvor de sist hadde sin bopel.

§ 20. Stemmesedler som sendes inn av stemmeberettigede, som under valgtinget opholder sig i riket, men ved lovlig forfall er hindret fra å møte, må for å være gyldige ikke være avgitt tidligere enn dagen efter klagefristens utløp (§ 6) eller ved valg som Stortinget påbyr, i henhold til § 54, dagen efter at valgstyret har utferdiget innkallelse til dette.

Stemmesedler fra stemmeberettigede som under valgtinget opholder sig på Svalbard, er dog gyldige, når de er avgitt tidligst 1 august i valgåret. På slike stemmesedler får bestemmelsene i § 21, nr. 3 tilsvarende anvendelse.

---

*) Bekjentgj. 22 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 33, hvor den stadfestede vedtekt er inntatt.

**) Bekjentgj. 22 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 33.

[1]) St.besl. 7 juli. Se Ot. prp. nr. 49. Innst. O. nr. 68. St.tid., forh. i Ot. s. 576—578; i Lt. s. 230.

Stemmesedlen anses for å være avgitt den dag følgebrevet underskrives. 17 juli. Nr. 1.

§ 23.

1. Velger, som vil avgi stemmeseddel fra utenriks sted, skal hos manntallsføreren i det valgsogn, hvori han er bosatt, erhverve et manntallspass. Skjemaet for dette fastsettes av Kongen.

Når manntallspass er utferdiget, skal anmerkning derom skje i manntallet og utferdigelsesdagen tilføies.

Gyldig reisepass, utferdiget av norsk myndighet kan tre istedenfor manntallspass.

For dem, som ved stemmesedlens avgivelse tilhører besetning på norsk fartøi, kan også sjøfartsbok (sjøfartsannotasjons-patent) eller certifikat som skibsfører, styrmann eller maskinist tre istedenfor manntallspass.

Er manntallspass utstedt, skal den i § 21 omhandlede frist av 48 måneder regnes senest fra utstedelsesdagen.

2. Velgeren skal, i enrum og usett, legge sin stemmeseddel inn i en særskilt konvolutt og klebe denne sammen.

Når dette er gjort, skal han, i overvær av en norsk konsulattjenestemann eller av et norsk fartøis fører, hvilken siste skal tilkalle en av besetningen som vidne, egenhendig og med fullt navn underskrive:

a. en påtegning på konvolutten om, at den inneholder hans stemmeseddel,

b. et datert følgebrev til valgstyret, hvori han skal gjøre nøie rede for de omstendigheter, som nødvendiggjør hans fravær fra riket på valgtiden, og erklærer på ære og samvittighet, at han selv frivillig, i enrum og usett, har lagt stemmesedlen inn i den konvolutt, som han sender den i, og selv har klebet konvolutten sammen.

Er velgeren ute av stand til å skrive egenhendig, kan han skrive med påholden penn.

Velgeren må fremvise et sådant dokument, som post 1 nevner.

3. Konsulattjenestemannen eller skibsføreren og det tilkalte vidne skal derefter egenhendig underskrive:

a. Påtegningen på stemmeseddelkonvolutten til vitterlighet,

b. en bevidnelse på følgebrevet om at velgeren ved full sans og samling, i konsulattjenestemannens eller vidnenes påsyn, på tid og sted som i brevet nevnt, egenhendig eller med påholden penn har skrevet sitt navn under følgebrevet og vedkjent sig dets innhold, samt om riktigheten av forfallsgrunnen, hvis denne er konsulat-

17 juli. Nr. 1.

tjenestemannen eller vidnene bekjent, og endelig at velgeren har fremvist et av de dokumenter som post 1 nevner, og svarer til de deri anførte kjennemerker. Det fremviste dokument skal nøiaktig betegnes i bevidnelsen, og såfremt velgeren har fremvist sjøfartsbok eller certifikat, bør tillike oplysning meddeles om hans rullenummer og hans nøiaktige adresse på hjemstedet.

Istedenfor en konsulattjenestemann kan med hensyn til hvad der omhandles i denne paragraf, også benyttes en notarius publicus på vedkommende utenrikske sted. Istedenfor skibsfører kan styrmann tjenstgjøre. Skibsfører eller styrmann plikter kun å medvirke ved stemmegivning av skibets besetning eller passasjerer.

4. Inneholder ikke den i post 3 b omhandlede påtegning på følgebrevet nogen bevidnelse for riktigheten av forfallsgrunnen, skal følgebrevet påtegnes eller ledsages av en datert og egenhendig underskrevet bevidnelse herom fra én eller flere troverdige personer, eller ledsages av andre bevis herfor. Er forfallsgrunnen valgstyret bekjent, trenges intet særlig bevis.
5. Følgebrevet og stemmeseddelkonvolutten og i tilfelle andre bilag legger velgeren i et felles omslag. Dette lukker han, adresserer det til valgstyret i det valgsogn, hvor han skal stemme, og forsyner det med påskrift om, at det inneholder stemmeseddel og forfallsanmeldelse, og om sitt navn og sin adresse på hjemstedet den 1 august i valgåret.
6. Hvis velgeren så forlanger skal konsulattjenestemannen, skibsføreren eller styrmannen besørge brevet sendt uten ophold i frankert og rekommandert stand.
7. Skibsføreren eller styrmannen skal i skibets dagbok anføre, at stemmegivningen er skjedd, og hvem som har vært tilkalt som vidne, samt tilføie velgerens fulle navn og det valgsogn, han tilhører. I tilfelle anføres også, når brevet er besørget avsendt.

17 juli. Nr. 2.

Lov *) [1]) om avgift av kull, jordoljer og andre mineraler og bergarter som utføres fra Svalbard. [2])

§ 1. Forsåvidt der er lagt avgift til statskassen på kull, jordoljer og andre mineraler og bergarter som utføres fra

*) Bekjentgj. 22 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 33.

[1]) St.besl. 7 juli. Se Ot. prp. nr. 56. Innst. O. X. St.tid., forh. i Ot. s. 546—548; i Lt. s. 230.

[2]) Jfr. artikkel 8 i Spitsbergentraktaten av 9 februar 1920 (inntatt i »Overenskomster« nr. 9 for 1925 s. 551 flg.).

Svalbard, kommer de i nærværende lov og de i henhold til denne gitte bestemmelser til anvendelse. 17 juli. Nr. 2.

§ 2. Avgiften erlegges av utskiberen efter verdien av kull, jordoljer og andre mineraler og bergarter, som han i skibningssesongen har utført. Verdien fastsettes ved utløpet av skibningssesongen på grunnlag av den opnådde gjennemsnitlige fob-pris pr. tonn.

Ved cif-salg beregnes fob-prisen ved fradrag av den betalte frakt og assuranse. Benyttes ved cif-salg leiede eller tidsbefraktede skib, fastsettes gjennemsnittsfrakten pr. tonn ved utløpet av skibningssesongen på grunnlag av de virkelige hatte utgifter. Kan utgiften ikke bestemmes, eller benyttes egne skib, fastsettes gjennemsnittsfrakten skjønnsmessig under hensyntagen til de frakter, som ellers er betalt, og forholdene for øvrig.

Fritatt for avgift er bunkerkull, som utskiberen bruker i egne, leiede eller tidsbefraktede skib.

For avgiften kan utskiberen ved utskibningen pålegges å stille sikkerhet svarende til en prosent av ladningens antagelige verdi. De nærmere regler herom gis av Kongen.

§ 3. Enhver utskiber av kull, jordoljer og andre mineraler eller bergarter fra Svalbard skal for hver skibningssesong føre en bok inneholdende opgave over det utførte gods med angivelse av art, mengde og produsent, de opnådde priser og de med skibningen forbundne utgifter i sådan form, som vedkommende departement foreskriver. Boken innsendes til ligningsrådet for Svalbard innen 31 desember, ledsaget av de bevisligheter, departementet foreskriver. Ved innsendelsen skal utskiberen i tilfelle opgi en fullmektig i Norge.

Ved utførsel av kull, jordoljer og andre mineraler og bergarter, som er produsert av en annen enn utskiberen, er produsenten medansvarlig for betalingen av den tilsvarende del av avgiften. Produsenten har å føre nøiaktig regnskap over de til utskiberen leverte varer i den form, som vedkommende departement foreskriver. Avskrift av regnskapet innsendes til ligningsrådet innen 31 desember.

§ 4. Ligningsrådet beregner avgiften og i tilfelle de beløp for hvilke produsentene er medansvarlige på grunnlag av de meddelte opgaver. Det kan også forlange ytterligere oplysninger, som måtte være nødvendige for beregningen.

Undlater den avgiftspliktige å føre eller til bestemt tid å innsende boken med bilag til ligningsrådet, eller undlater han å efterkomme en opfordring fra ligningsrådet om å meddele oplysninger, taper han retten til å inngi klage, medmindre han godtgjør omstendigheter, som finnes fyldestgjørende til und-

17 juli. Nr. 2.

skyldning for forsømmelsen. Det samme gjelder når produsenten undlater å føre eller innsende pliktig regnskap eller å gi krevede oplysninger.

§ 5. Når avgiften er beregnet skal ligningsrådet sende beregningen i rekommandert brev til den opgitte adresse i Norge for den avgiftspliktige selv (i tilfelle både utskiber og produsent) eller hans fullmektig. Har en avgiftspliktig, som ikke er hjemmehørende i Norge, undlatt å opgi fullmektig, utlegges brevet til avhentning på ligningsrådets kontor.

Klage over beregningen må være innkommet til ligningsrådet innen 6 uker fra den dag, da beregningen i overensstemmelse med forrige ledd blev sendt den avgiftspliktige eller hans fullmektig eller utlagt på ligningsrådets kontor. Dog kan ligningsrådet på andragende innrømme forlengelse av klagefristen.

Klager, som ikke helt imøtekommes av ligningsrådet, skal det oversende til Riksskattestyret til avgjørelse. Før avgjørelse treffes skal der gis den avgiftspliktige anledning til fornyet uttalelse.

§ 6. Avgiften innbetales til vedkommende oppebørselsbetjent innen 6 uker fra den dag, da beregningen blev sendt den avgiftspliktige eller hans fullmektig eller utlagt på ligningsrådets kontor.

Av avgiftsbeløp på 100 kroner eller derover, som ikke betales i rett tid, erlegges renter efter en prosentsats, som for hvert år fastsettes av vedkommende departement.

Avgiften skal innbetales med det beregnede beløp, selv om klage er inngitt. Hvis avgiften ved endelig beslutning blir nedsatt, erholdes det for meget erlagte tilbakebetalt.

§ 7. Har en utskiber helt eller for en vesentlig del undgått avgiftsberegning, kan efterberegning foretas, når vedkommende departement begjærer det. Reglene i §§ 5 og 6 får tilsvarende anvendelse. Renter svares fra 30 april det år, da avgiften skulde ha vært betalt.

Rett til sådan efterberegning tapes, hvis begjæring derom ikke fremkommer innen 5 år, regnet fra utgangen av det år, hvori beregningen skulde ha vært foretatt. Foreligger straffbart forhold fra den skattepliktiges side er fristen 10 år. Er disse frister ikke utløpet, kan efterberegning også begjæres efter den avgiftspliktiges død eller selskapets opløsning, dog ikke hvis der er hengått mer enn 2 år derefter.

§ 8. Avgiften med renter og omkostninger inndrives ved utpantning. Utpantningsretten vedvarer inntil avgiftskravet bortfaller ved foreldelse.

I tilfelle av konkurs har avgiften samme fortrinsrett som skatter.

§ 9. Undlatelse av å føre eller til bestemt tid å innsende

den i § 3, første ledd omhandlede bok med bilag eller det i § 3, annet ledd omhandlede regnskap samt undlatelse av på forlangende å meddele nærmere oplysninger til ligningsrådet straffes med bøter. 17 juli. Nr. 2.

§ 10. Kongen gir de forskrifter, som for øvrig måtte anses nødvendige til gjennemførelse av denne lov.

§ 11. Denne lov trer i kraft fra den tid Kongen bestemmer.

Av kull, jordoljer og andre mineraler og bergarter som før lovens ikrafttreden er innlastet til utførsel, erlegges ikke avgift.

Kongelig resolusjon *), hvorved det i forbindelse med sanksjon av foranstående lov av 17 juli 1925 nr. 2 er bestemt, at loven besluttes satt i kraft straks. 17 juli.

Lov *) [1]) om endringer i lov om offentlige tjenestemenns skyss- og kostgodtgjørelse av 9 august 1918 med tilleggslov av 7 juli 1922. 17 juli. Nr. 3.

I.

Efterfølgende bestemmelser i lov om offentlige tjenestemenns skyss- og kostgodtgjørelse av 9 august 1918 med tilleggslov av 7 juli 1922 skal herefter lyde således:

§ 6. Ophevet.

§ 8. Den minste veilengde, som må reises, når godtgjørelse for skyss så vel til lands som til vanns skal kunne fordres, er 3 km. fra den reisendes bopel eller 6 km. tilsammen frem og tilbake.

Skyssen godtgjøres bare for den virkelige veilengde, dog så at for de strekninger hvor tjenestemannen har betalt for skyssen efter en større veilengde enn den virkelig reiste i henhold til regler som gjelder for skyss fra offentlige skyss-stasjoner, tilkommer det ham skyssgodtgjørelse efter denne forøkede veilengde.

§ 15. For reiser som varer mindre enn 5 timer tilstås ingen kostgodtgjørelse. Undtatt herfra er dog de i foregående paragraf nevnte valgte medlemmer av fylkesting, fylkesutvalg, fylkesveistyrer, fylkesskattestyrer og fylkesskolestyrer, når det gjelder forretningsdager, samt lagrettemenn og domsmenn som har forrettet.

Læger i praksis får kostgodtgjørelse for alle reiser som det tilkommer dem skyssgodtgjørelse for.

II.

Denne lov trer i kraft fra 1 januar 1926.

*) Bekjentgj. 22 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 33.

[1]) St.besl. 10 juni. Se Ot. prp. nr. 74. Innst. O. nr. 126. St.tid., forh. i Ot. s. 623–624; i Lt. s. 232.

17 juli. Nr. 4. **Midlertidig lov** *) [1]) angående forlengelse av leietiden for husmenn, bygselmenn og leilendinger. [2])

I.

Husmenn, bygselmenn og leilendinger skal, uansett om leieforholdet ifølge opsigelse fra eierens side eller ifølge leieavtalen skulde ha ophørt før faredag 1927, dog ha rett til å fortsette bruken av leiebruket inntil nevnte faredag. Den samme rett har også dødsboets vedkommende, hvor leieforholdet ophører ved dødsfall.

Leievilkårene skal være de samme som før, dog kan grunneieren, hvis han finner, at avgiften er for lavt satt, fordre dette spørsmål avgjort ved et skjønn, avgitt under lensmannens bestyrelse av 3 menn. Omkostningene ved dette skjønn bæres av grunneieren, hvis avgiften ikke forhøies, og av den annen part, hvis forhøielse finner sted. For øvrig finner reglene i lov om veivesenet av 21 juni 1912, kap. VII tilsvarende anvendelse, så langt de passer, så vel for underskjønn som i tilfelle for overskjønn.

Bestemmelsen om, at leieforhold ikke skal ophøre før faredag 1927, gjelder dog ikke, hvor det ved endelig dom er avgjort, at leieren har forbrutt sin leierett. Likeledes kan vedkommende departement efter andragende fra eieren og efterat leieren har hatt anledning til å uttale sig, gi tillatelse til, at forholdet ophører før, hvor dette av særlige grunner finnes rimelig.

I tvisttilfelle avgjøres det av åstedsforlikskommisjonen med endelig virkning, hvem der skal anses som husmann, bygselmann eller leilending i forhold til denne lov.

II.

Denne lov trer i kraft straks.

17 juli. Nr. 5. **Lov** *) [3]) om forandring i lov om aktiebanker av 4 april 1924.

A.

Til § 8, første ledd, i lov om aktiebanker av 4 april 1924 føies følgende bestemmelse:

I særlige tilfelle kan Kongen gi samtykke til at en banks aktier uten tilbakebetaling til aktieeierne nedskrives til et hvilket som helst antall hele kroner, uten at banken ved utstedelse av nye aktier er bundet av forskriftene i § 40. Kon-

*) Bekjentgj. 22 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 33.

[1]) St.besl. 10 juli. Se Ot. prp. nr. 75. Innst. O. nr. 125. St.tid., forh. i Ot. s. 622—623; i Lt. s. 232.

[2]) Jfr. midlertidig lov senest av 15 februar 1924.

[3]) St.besl. 10 juli. Se Ot. prp. nr. 28. Innst. O. XVIII (II). St.tid., forh. i Ot. s. 645—646 (II); i Lt. s. 239.

gen kan i så fall også fastsette at forskriftene i aktielovens § 85, tredje og fjerde ledd, ikke kommer til anvendelse og fastsetter betingelsene herfor. 17 juli. Nr. 5.

B.

Denne lov trer i kraft straks.

Lov*) [1]) om forandringer i og tillegg til lovene om den nye rettergangsordning. 17 juli. Nr. 6.

I.

Forandringer i lov om domstolene av 13 august 1915.

§ 57 skal lyde:

Forliksmenn med varamenn velges for 3 år av kommunestyret.

Valget foregår samtidig med valget av ordfører. For valget gjelder de samme regler, derunder også reglene om adgang til forholdstallsvalg, som for formannskapsvalg. Anvendes forholdstallsvalg kan der stemmes på det dobbelte antall. Kongen kan gi nærmere forskrifter om fremgangsmåten.

§ 58 skal lyde:

Valget innberettes til fylkesmannen. Finner han valget lovlig, utferdiger han opnevnelse for de valgte, ellers påbyr han, at der i fornøden utstrekning skal holdes nytt valg.

§ 72 i loven om domstolene skal lyde således:

I de kommuner, som Kongen bestemmer, skal der være et særskilt utvalg av domsmenn, som har særlig kyndighet i handel, sjøvesen, industri, håndverk og bygningsvesen. Hvilke av disse bedrifter utvalget skal omfatte, og antallet av domsmenn for hver bedrift, bestemmer likeledes Kongen.

Hvor særlige forhold gjør det påkrevet, kan Kongen bestemme, at der i utvalget skal optas et bestemt antall domsmenn som er bosatt i en tilstøtende kommune, men har sin virksomhet i den kommune som utvalget oprettes for. Valget foretas i bostedskommunen efter reglene i §§ 74 og 75.

Før Kongen treffer nogen bestemmelse efter denne paragraf, skal uttalelse innhentes fra kommunestyret eller kommunestyrene.

II.

Forandringer i lov om rettergangsmåten for tvistemål av 13 august 1915.

I loven om rettergangsmåten for tvistemål skal efternevnte bestemmelser lyde således:

*) Bekjentgj. 22 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 33.

[1]) St.besl. 11 juli. Se Ot. prp. nr. 37. Dok. nr. 11. Innst. O. VII. St.tid., forh. i Ot. s. 418—503, 806—807; i Lt. s. 239—240, 273.

17 juli. Nr. 6.

§ 1, 1ste og 2net ledd. Forliksrådet kan, når en av partene forlanger det, avsi dom:

1. i tvistemål om faste eiendommers grenser, om servitutt over fast eiendom og om erstatning for skade på fast eiendom; tvistgjenstandens verdi må dog ikke være over 2 000 kroner;
2. i tvistemål om andre formueskrav, når tvistgjenstandens verdi ikke er over 500 kroner.

Når klageren forlanger det, kan forliksrådet avsi dom i gjeldssaker, såfremt tvistgjenstandens verdi ikke er over 5000 kroner, og innklagede enten uteblir eller møter og uttrykkelig erkjenner sin forpliktelse til å betale hovedstolen, men forlik dog ikke opnås.

§ 15, tredje ledd. En avgjørelse om, at tvistgjenstandens verdi ikke er til hinder for å ta saken under behandling, kan ikke angripes ved kjæremål uten på det grunnlag, at lovens regler er tilsidesatt.

§ 195, annet ledd. Hvis en vidneforklaring, som ikke er avgitt under hovedforhandlingen, kan gjentas, og ingen av de omstendigheter foreligger, som er nevnt i § 220 nr. 2, 3, 4 eller 5, kan dog enhver av partene kreve, at vidnet skal avhøres under hovedforhandlingen.

§ 220. Utenfor hovedforhandlingen kan vidneførsel bare foretas:

1. når retten under særlige omstendigheter finner, at det er av betydning allerede under saksforberedelsen å få kjennskap til et vidnes forklaring;
2. når det er ønskelig, at vidnet avhøres på åstedet og den dømmende rett ikke vil bli satt der eller begi sig derhen;
3. når der på grunn av sykdom, forestående bortreise eller lignende er fare for, at vidnet ikke vil kunne føres under hovedforhandlingen, eller når vidnet på grunn av sykdom, alderdomssvakhet eller lignende må avhøres i sitt hjem eller i nærheten av det, og den dømmende rett ikke vil begi sig derhen;
4. når vidnet bor eller opholder sig i utlandet eller på et så fjernt sted i riket, at det ikke plikter å møte for den dømmende rett, eller at det vilde være forbundet med uforholdsmessig ulempe for vidnet å møte frem;
5. når det av andre grunner vilde være forbundet med ulempe å avhøre vidnet under hovedforhandlingen eller omkostningene herved vilde være uforholdsmessige hensett til sakens og vidnesbyrdets betydning og partenes økonomiske evne.

§ 274 nr. 6 i saker om rettsforhold, som hører under sjøfartsloven eller sjømannsloven.

§ 274 nr. 7 i saker mellem handlende om rettshandler, som for begge parters vedkommende er foretatt i eller for deres bedrift. Som handlende anses enhver, som går inn under lov om handelsregistre m. v. av 17 mai 1890 § 35 bokstav a, samt stat eller kommuner forsåvidt angår virksomhet som der nevnt. 17 juli. Nr. 6.

§ 287, første ledd. Anken går til herreds- eller byretten. Bestemmelsene i 25de kapitel om anke til lagmannsrett får tilsvarende anvendelse. Dog skal anken erklæres for herreds- eller bydommeren. Ankefristen regnes fra forliksslutningen. Nogen verdigrense gjelder ikke. Anken avgjøres ved kjennelse, og saken kan ikke hjemvises eller henvises efter §§ 386 eller 387. Kjennelsen er gjenstand for anke.

§ 294 nr. 2 når innklagede påstår selvstendig dom for motkrav, som går ut over den begrensning, som er fastsatt i § 1 nr. 1 og 2, og klageren eller forliksrådet nekter samtykke til, at motkravet pådømmes;

§ 323 nr. 2 i saker om rettsforhold, som hører under sjøfartsloven eller sjømannsloven;

§ 325, første ledd. Når særlig kyndighet i handel, sjøvesen, industri, håndverk eller bygningsvesen er av betydning for saken, og særlige utvalg av domsmenn er oprettet, skal domsmennene så vel ved herreds- eller byrett som ved lagmannsrett tas av de særlige utvalg, når nogen av partene forlanger det eller retten finner det ønskelig.

§ 356. Anke til lagmannsrett kan ikke fremmes uten tillatelse av lagmannen, når saken angår en formuesverdi, som ikke overstiger 1 000 kroner. Denne verdigrense gjelder dog ikke, når saken angår fast eiendom eller en servitutt.

§ 357, siste ledd. Tillatelse av Høiesteretts kjæremålsutvalg er nødvendig, når saken angår en formuesverdi, som ikke overstiger 5 000 kroner.

§ 381, siste ledd. Bestemmelsene i § 344 siste ledd og i §§ 345—354 om opfriskning får tilsvarende anvendelse, enten anken avgjøres ved dom eller kjennelse.

§ 416. Ekteskapssaker er saker, som anlegges til erhvervelse av dom for, at et ekteskap består, ikke består eller er ugyldig, eller for å få det omstøtt eller opløst.

§ 417. Ekteskapssak kan reises av enhver av ektefellene eller av den, som påstår å være eller ikke å være saksøktes ektefelle.

Sak om et ekteskaps ugyldighet på grunn av tidligere ekteskap kan også reises av ektefellen i dette.

Påtalemyndigheten kan reise sak til erhvervelse av dom for, at et ekteskap består eller ikke består, eller for at et ekteskap er ugyldig. Enn videre kan påtalemyndigheten reise

17 juli. Nr. 6.

sak for å få et ekteskap omstøtt av den grunn, at den ene ektefelle var sinnssyk da det blev inngått, såfremt sinnssykdommen ikke er helbredet, og påtalemyndigheten finner omstøtelsen påkrevet av hensyn til den sykes tarv eller av andre grunner.

Blir en ekteskapssak reist av den ene ektefelle, stevnes den annen som motpart. Blir saken reist av nogen annen, stevnes begge ektefeller som motparter. Blir en sak om ugyldighet på grunn av tidligere ekteskap reist av en annen enn ektefellen i dette ekteskap, skal også denne stevnes som part.

§ 418, annet ledd. I tilfelle, som er nevnt i § 417 annet og tredje ledd, samt når ellers et ekteskap er kjent ugyldig eller opløst, kan påtalemyndigheten også erklære anke og begjære gjenoptagelse.

§ 419, tredje ledd (nytt). Vergen for en sinnssyk kan ikke uten fylkesmannens samtykke reise søksmål for å få den sinnssykes ekteskap omstøtt eller opløst.

§ 421, første ledd. Tvistemål om et ekteskaps bestående, ugyldighet, omstøtelse og opløsning kan forenes til én sak så vel fra saksøkerens side som ved motsøksmål.

§ 422. I saker om opløsning eller omstøtelse av et ekteskap skal dommeren under saksforberedelsen foreta megling, dersom begge parter da kan innkalles til møte på samme tid.

§ 424, annet ledd. Er et ekteskap opløst eller omstøtt eller erklært ugyldig eller ikke bestående, er opreisning og gjenoptagelse utelukket, hvis nogen av ektefellene har inngått nytt ekteskap, før beslutningen om opreisning eller henvisning til hovedforhandling er forkynt.

§ 425, første og annet ledd. Dør en part, før dom er avsagt i en sak om hans eget ekteskap, heves saken, hvis den gjelder opløsning eller omstøtelse av ekteskapet. Gjelder den ekteskapets ugyldighet eller bestående, kan den fortsettes så vel av som mot den avdødes barn eller arvinger, såfremt avgjørelsen har rettslig betydning.

Dør parten, efterat dom er avsagt, kan under samme betingelse anke og gjenoptagelse anvendes av eller mot barnene eller arvingene, hvis dommen går ut på opløsning eller omstøtelse av ekteskapet, eller saken gjelder dets ugyldighet eller bestående.

§ 426. I saker, som reises for å få et ekteskap erklært ugyldig, omstøtt eller opløst, kan retten efter begjæring av en part ved kjennelse tillate, at det ekteskapelige samliv opheves, så lenge saken varer. I forbindelse dermed kan retten treffe midlertidig bestemmelse om underholdningsbidrag til ektefelle og barn og om anbringelsen av barnene.

III.

Forandringer i lov om skjønn, ekspropriasjonssaker og odelsløsning av 1 juni 1917.

I loven om skjønn, ekspropriasjonssaker og odelsløsning skal § 63, annet ledd lyde:

Antallet av skjønnsmenn ved overtaksten skal være fem. Overtaksten styres av herredsdommeren, såfremt der ved undertaksten ikke er truffet avgjørelse av nogen tvist som nevnt i § 62, annet ledd.

IV.

Forandringer i lov om rettergangsordningens ikrafttreden av 14 august 1918.

I lov om rettergangsordningens ikrafttreden av 14 august 1918 gjøres følgende endringer:

1. I § 2 skal:

a. istedet for «Lov av 3 august 1897 om visse anvisninger (cheks) § 15», hvor denne er opført første gang, stå «Lov av 3 august 1897 om adgang til å benytte kvinner som rettsvidner»;

b. efter «Lov av 21 juni 1912 om veivesenet — — — — og § 108» innskytes «Lov av 26 mars 1915 om adgang for hypotekforeninger for 2nen prioritets pantelån til å utstede obligasjoner lydende på ihendehaveren § 4»; og

c. efter «Lov av 21 juli 1916 om kjøp på avbetaling §§10—15 og 18» innskytes «Lov om ophevelse av magistratsembedene m. v. av 9 mars 1917 §§ 9, 10, 14 og 15».

2. § 6, annet ledd skal lyde således:

Notarius kan motta ed eller forsikring på ære og samvittighet, når dette kreves til varetagelse av interesser i utlandet.

3. § 16 bortfaller forsåvidt angår § 27 i lov om vårsildfiskeriet av 24 september 1851.

4. § 25 utgår.

5. § 28 endres derhen, at § 18 i lov om Kongeriket Norges Hypotekbank av 28 juni 1887 skal lyde således:

Hvis skyldige renter ikke i rette tid betales, kan derav beregnes rente fra forfallsdag inntil betaling skjer.

6. § 32 endres således, at § 79 i lov om folkeskolen på landet av 26 juni 1889, jfr. lover av 15 august 1908 (nr. 3) og 5 juli 1918 (nr. 1) blir sålydende:

Den grunn, som er nødvendig for anlegg av en folkeskole eller en fortsettelsesskole og for vei til samme samt for anskaffelse av den lovbefalte lærerjord (§ 24, 4de ledd) og for tomt til lærerbolig og jord til skolehave kan i mangel av mindelig

17 juli. Nr. 6.

overenskomst av Kongen bestemmes avgitt mot erstatning efter skjønn, som styres av lensmannen.

7. § 56 utgår.

8. I § 66 utgår den del som gjelder § 9 i loven om ordningen av rettsforholdene vedkommende statens høifjellsgrunn.

9. § 80 skal forsåvidt angår § 75, første ledd i lov om småbruk- og boliglån m. v. av 23 juli 1915 lyde således:

Hvis skyldige renter og avdrag av lån, som er gitt i henhold til denne lov, ikke blir betalt i rett tid, kan der beregnes inntil 5½ pct. i årlig rente derav fra forfallsdag til betaling skjer.

10. § 98 skal herefter lyde således:

I tvistemål, som før denne lovs ikrafttreden er iretteført ved den dømmende rett eller berammet til foretagelse ved retten, kommer den hittil gjeldende lovgivnings bestemmelser om sakens behandling, påkjennelse og påanke fremdeles til anvendelse. Kongen utferdiger de bestemmelser angående tid og sted for sakenes behandling, vidners møteplikt m. v., som nødvendiggjøres ved ophevelsen av den eldre tingordning. Forsåvidt saken overføres til behandling ved ekstrarett, skal dette skje uten forøket utgift for partene.

Skal ny behandling i første instans finne sted, foregår denne efter de nye lovers regler.

Skal saken behandles med meddomsmenn eller sjøretts-, handelsretts- eller håndverksrettsmedlemmer, vedblir de i henhold til den tidligere lovgivning opnevnte menn å tjenstgjøre under den fortsatte behandling. Inntrer ledighet opnevnes nytt medlem overensstemmende med de nye lovers regler.

Saker, som påankes til Høiesterett påstevnes uten hensyn til den tidligere sesjonsinndeling. Forskriftene i lov av 30 mai 1891 om overførelse av civile høiesterettssaker til skriftlig behandling kommer fremdeles til anvendelse. Efter varslets utløp fastsetter rettens formann tiden for behandlingen, når begjæring derom fremkommer. Forskriften i § 36, annet ledd i lov av 4 juni 1892 om forkynnelser, varsler i civile saker m. m., jfr. lov nr. 4 av 7 juli 1922 om forandringer i lovgivningen om Høiesterett, blir herved å iaktta.

Ved behandling av ankesaker i Høiesterett efter den eldre lovgivnings regler, gjelder ikke den i lov om domstolene § 5, annet ledd fastsatte begrensning i adgangen til å benytte særlig tilkalte dommere.

Den hittil gjeldende rettergangsmåte skal fremdeles anvendes i saker, som avgjøres av Høifjellskommisjonen i henhold til lov om ordningen av rettsforholdene vedkommende

statens høifjellsgrunn av 8 august 1908 med tilleggslover av 20 mai 1910, 26 juli 1916, 4 mai 1917 og 20 mai 1921. 17 juli. Nr. 6.

V.

Forandringer i andre lovbestemmelser.

§ 1. *1.* I lov om rettergangsmåten i straffesaker av 1 juli 1887 skal §§ 85 og 87 lyde som bestemt ved lov av 25 juli 1919.

2. Samme lovs § 91, annet og tredje ledd skal lyde således:

Finner en statsadvokat at forfølgning bør undlates eller stanses i henhold til § 85, annet og følgende ledd, skal han uten ophold søke riksadvokatens samtykke.

Finner riksadvokaten i samme tilfelle, at forfølgning av nogen forbrytelse, hvis påtale tilkommer ham ifølge § 89, bør undlates eller stanses, avgir han uten ophold en begrunnet innstilling herom til Kongen, hvem den endelige avgjørelse tilkommer.

3. Samme lovs § 288 og § 290 første ledd skal lyde som bestemt ved lov av 22 mai 1925.

4. Samme lovs § 463, første ledd skal lyde således:

Kjennelsen tingleses og kunngjøres på den i lov om domstolene av 13 august 1915 § 181, annet ledd bestemte måte.

§ 2. I lov av 18 januar 1902 om lærerskoler og prøver for lærere og lærerinner i folkeskolen, jfr. lov av 13 mai 1921, skal § 34 lyde således:

Den grunn, bebygget eller ubebygget, som er nødvendig for anlegg eller utvidelse av en offentlig eller godkjent privat lærerskole eller øvelsesskole til en sådan lærerskole, kan i mangel av mindelig overenskomst av Kongen bestemmes avgitt mot erstatning efter skjønn.

§ 3. I lov om fengselsvesenet og om tvangsarbeide av 12 desember 1903, jfr. lov av 21 mars 1919, skal § 60 lyde således:

De nærmere regler om fengslene og fangebehandlingen samt om tvangsarbeidshusene og tvangsarbeidernes behandling gis av Kongen.

Kongen kan bestemme, at grunn og bygning, som finnes fornøden til anlegg, utvidelse eller drift av fengsel eller tvangsarbeidshus, kan kreves avstått mot erstatning, som i mangel av overenskomst fastsettes ved skjønn. Når det finnes særlig påkrevet, kan Kongen bestemme, at eiendommen skal kunne overtas straks mot, at erstatningen fastsettes senere.

§ 4. I lov om foranstaltninger til å sikre og ordne landets forsyning med livsfornødenheter og andre varer av 14 mai 1917, jfr. lov av 14 desember 1917 (nr. 15), skal § 6 lyde således:

17 juli. Nr. 6.

Det offentlige kan, i tilfelle ved politiets hjelp, straks overta det, som forlanges avstått. Erstatning må i så fall fastsettes og erlegges snarest mulig derefter, likesom det offentlige skal dra omsorg for, at de fornødne data til verdsettelsen, såvidt mulig, kan foreligge, når skjønnet skal avgis.

Hvor det gjelder avståelse av sådanne varer som § 1 omhandler, eller av bruksrett til skib, skal efter forlangende av det offentlige skjønn avgis, uten at skjønnsmennene besiktiger varene eller skibet.

Den, hvis rett forlanges avstått, kan kreve, at det offentlige, senest 14 dager efter endelig skjønn, treffer bestemmelse, om det vil erhverve skjønnsgjenstanden eller ikke. Er det, som forlanges avstått, overtatt av det offentlige uten forutgående skjønn, er det offentlige bundet derved.

Skjønn i medhold av denne lov avgis av menn, som opnevnes av fylkesmannen.

I tilfelle, hvor Kongen finner det ønskelig, kan han bestemme, at skjønn avgis av en nevnd på minst 5 medlemmer. Opnevnelsen av medlemmer med varamenn foretas av Høiesterett. Et av medlemmene opnevnes som formann, og særskilt varamann opnevnes for ham. Formannen og denne varamann må opfylle de betingelser, som er foreskrevet for høiesterettsdommere. De opnevnte plikter å motta hvervet. De skjønn, som nevnden avgir, er ikke gjenstand for overskjønn. Anke hører under Høiesterett og kjæremål under Høiesteretts kjæremålsutvalg. Skjønnsnevndens formann tilkjenner mennene en med hensyn til forretningens beskaffenhet, reisens lengde og øvrige omstendigheter avpasset betaling. Formannens betaling bestemmes av vedkommende departement.

Omkostningene ved underskjønn bæres av det offentlige eller i de tilfelle, som er nevnt i §§ 3 og 4, av den, hvem enerett efter § 1 litra a ellers er tilstått.

§ 5. I lov om inngåelse og opløsning av ekteskap av 31 mai 1918 skal § 54, tredje ledds første punktum, lyde således:

Dog skal den ektefelle, som har fått bevilling til ophevelse av samlivet efter § 42, første ledd, ha rett til av det beholdne bo å utta det bohave, som han behøver for sig og sin husstand, enn videre levnetsmidler, husdyr og fôr overensstemmende med § 70 i lov av 13 august 1915 om tvangsfullbyrdelse, samt inntil en verdi av seks hundre kroner de redskaper og andre løsøregjenstander, som er nødvendige til fortsettelse av hans næring, uten at han plikter å yde den annen ektefelle vederlag for den del av verdien, som måtte overstige hans andel i boet.

§ 6. Lov om tvungen avståelse av tomt m. v. til amtsskoler, folkehøiskoler eller andre ungdomsskoler av 14 juni 1918 skal lyde således:

Den til en godkjent amtsskole, folkehøiskole eller annen ungdomsskole fornødne tomt, lekeplass og veigrunn samt i tilfelle jord til skolehave kan i mangel av mindelig overenskomst av Kongen bestemmes avgitt mot erstatning efter skjønn, som styres av lensmannen. 17 juli. Nr. 6.

§ 7. Lov om rett til ekspropriasjon for det offentlige av grunn og bygninger m. v. til tollvesenet av 11 juli 1919 skal lyde således:

Fornøden grunneiendom, bebygget eller ubebygget, til anlegg eller utvidelse av tollboder og tollstasjoner samt brygger, båtplasser, oplagsplasser og utkikshus for tollvesenet og de fornødne adkomstveier til og forbindelsesveier mellem disse kan i mangel av mindelig overenskomst av Kongen bestemmes avgitt mot erstatning efter skjønn.

§ 8. Lov om rett til ekspropriasjon av grunn for bygning av apotek, distriktslægeboliger og til anlegg av tuberkulosesanatorium, tuberkulosehjem, sykehus, sinnssykeasyl og annen medisinal anstalt av 11 juli 1919 skal lyde således:

Kongen kan bestemme, at grunn, som trenges for bygning av apotek og kommunale distriktslægeboliger, samt bebygget eller ubebygget grunn, som trenges for anlegg, utvidelse eller drift av tuberkulosesanatorium, tuberkulosehjem, sykehus, sinnssykeasyl eller annen medisinal anstalt, kan kreves avstått mot erstatning, som i mangel av mindelig avtale fastsettes ved skjønn.

§ 9. I lov av 18 juli 1919 om flyttlappenes adgang til renbeitning i henhold til konvensjon mellem Norge og Sverige av 5 februar 1919 gjøres følgende endringer:

§ 45, annet ledd skal lyde således:

Fylkesmannen kan efter overenskomst med landshøvdingen også uten sådan begjæring beslutte flyttevei omlagt, når omlegningen er særlig ønskelig og ikke til vesentlig uleilighet for lappene. Grunnens eier er pliktig til å avstå til staten den for omlegningen fornødne grunn mot erstatning av den norske statskasse. Erstatningens størrelse bestemmes i mangel av overenskomst ved skjønn, som avgis av lensmannen og to menn opnevnt av underdommeren med iakttagelse av § 12 i skjønnsloven av 1 juni 1917. Varsel gis som ved innkallelse til forliksrådet. Overskjønn må forlanges innen 4 uker og fremmes av sorenskriveren og 4 menn, hvilke siste, hvis det forlanges av nogen vedkommende, opnevnes i henhold til ovennevnte lovs § 14.

I § 63, tredje ledd, ombyttes «forlikskommisjonen» med «forliksrådet».

§ 84, første ledd skal lyde således:

17 juli. Nr. 6.

Takstforretningen skal avholdes snarest mulig. Takstbestyreren bestemmer tid og sted for forretningen og tilsir til å delta i denne to menn av det i lov om domstolene av 13 august 1915 § 79 omhandlede utvalg eller, hvis sådanne menn ikke kan fås til stede til den fastsatte tid, av rettsvidneutvalget. Dog bør skadelidtes naboer såvidt mulig ikke tilsies. Det samme gjelder personer, på hvis eiendom renskadetakster ofte pleier holdes.

§ 10. I lov om utnyttelse av rettigheter til beite m. v. i statens almenninger av 12 mars 1920 skal § 39, første ledd lyde således:

Skjønn, som avholdes med hjemmel av denne lov, styres av lensmannen. Varsel gis således som for varsel til forliksrådet bestemt.

§ 11. I lov om tvungen avståelse til staten og kommuner av grunn til anlegg for foredling av trevirke til byggematerialer av 27 mars 1920 skal § 3 lyde således:

Adgangen til å begjære tvungen avståelse bortfaller, hvis avståelse ikke forlanges innen 3 måneder efterat endelig skjønn er holdt.

§ 12. I lov om bygningsfredning av 3 desember 1920 § 5 utgår ordene «etter reglane i §§ 1—4 i lov frå 10de mai 1860.»

§ 13. I lov om erhvervelse av dyrket mark av 10 desember 1920 skal efternevnte bestemmelser lyde således:

§ 25. Vedkommende departement kan la opta rettslige forklaringer om, hvorvidt der foreligger nogen overtredelse av bestemmelsene i denne lov. Bevisoptagelsen foregår efter reglene for tvistemål.

§ 36. Begjæring om skjønn efter §§ 34 og 35 må være innkommet til retten innen en måned regnet fra de utgangspunkter, som er nevnt i § 33, annet ledd. Fristen for begjæring om overskjønn er 14 dager.

I disse tilfelle regnes den i § 33 foreskrevne frist for herredsstyrets beslutning fra skjønnets eller overskjønnets avholdelse.

Hvis herredsstyret på forhånd fatter beslutning om å gjøre forkjøpsrett gjeldende, regnes månedsfristen for begjæring om skjønn fra beslutningen.

Skjønnsmenn så vel til underskjønn som til overskjønn opnevnes av fylkesmannen utenfor det eller de i skjønnet interesserte herreder, men såvidt mulig fra de nærmest liggende.

§ 14. I lov av 23 desember 1920 om forandringer i og tillegg til lov om vårsildfiskeriet av 24 september 1851 skal § 21 lyde således:

Private saker om tvistigheter, som reiser sig av fisket, eller av handel som foregår der og står i forbindelse med fisket, innbringes for vedkommende fiskedommer — om sådan er beskikket — eller for herredsdommer (se vårsildlovens § 23). 17 juli. Nr. 6.

Under hovedforhandlingen deltar to, av dommeren uten særskilt godtgjørelse, opnevnte og tilsagte domsmenn. Disse bør i almindelighet opnevnes efter tur blandt de på rettsmøtet eller i dets nærhet værende høvedsmenn, over hvilke opsynet meddeler dommeren opgave.

Rettsgebyrene i sådanne saker skal være de samme som for ordinære tingsaker bestemt. Til hver av meddomsmennene betales kr. 5,00 for hver sak, — eller for hvert møte, hvis flere møter i samme sak avgis.

Må reiser foretas, får domsmennene sedvanlig skyssgodtgjørelse, der utres av statskassen.

§ 15. I lov av 18 mars 1921 om ekspropriasjon av grunn til opførelse av et rådhus i Kristiania samt til gjennemførelse av en reguleringsplan for rådhusets omgivelser skal § 3, annet ledd lyde således:

Skjønnskommisjonens godtgjørelse fastsettes av Kongen og utres av Kristiania bykasse. Alle tvistemål angående hvad der er gjenstand for ekspropriasjon eller for erstatning eller lignende, avgjøres under forretning av kommisjonen. De av kommisjonen avgitte skjønn og takster er endelige. Anke hører under Høiesterett og kjæremål under Høiesteretts kjæremålsutvalg.

§ 16. I lov um rett til å setja forbod mot bygjing eller verksemd, som skjemmer offentlege minnesmerker m. m. av 2nen juli 1921 skal § 2, annet ledd lyde således:

Kjem det ikkje avtala i stand um skadeboti m. m. gjeld fyresegnerne um ekspropriasjon av grunn.

§ 17. I lov av 9 juli 1923 om anbringelse av signaler og merker for målearbeider skal § 10 lyde således:

Skjønn efter denne lov styres på landet av lensmannen.

Fristen for begjæring av overskjønn er 14 dager.

Innkallelse skal skje med det varsel, forretningens bestyrer finner passende, dog minst fem dager på landet og minst to dager i byene.

§ 18. I lov av 22 februar 1924 om bygningsvesenet skal følgende bestemmelser lyde således:

§ 55. Alle tvistemål om, hvad der er gjenstand for ekspropriasjon eller erstatning e. l., avgjøres under forretningen av kommisjonen selv. De av kommisjonen avgitte skjønn er endelige. Anke hører under Høiesterett og kjæremål under

ul. Nr. 6. Høiesteretts kjæremålsutvalg. For øvrig kommer reglene i lov om skjønn, ekspropriasjonssaker og odelsløsning av 1 juni 1917 til anvendelse også på disse forretninger.

§ 56. Hvor skjønnskommisjonen ikke er anordnet, avgis de omhandlede skjønn og takster på vanlig måte overensstemmende med reglene i lov om skjønn, ekspropriasjonssaker og odelsløsning av 1 juni 1917.

§ 19. De satser som er fastsatt i lov av 21 juli 1916 om vidners og sakkyndiges godtgjørelse m. v. og i lov av 26 april 1918 om forandringer i lov om betaling for offentlige forretninger av 6 august 1897, kan Kongen forhøie op til 100 pct. Gebyret for behandlingen av høiesterettssaker efter § 19 i lov av 26 april 1918 kan dog forhøies op til 200 kroner.

VI.

Lovbestemmelser som opheves.

Følgende lovbestemmelser opheves:

Lov av 31 mai 1918 om inngåelse og opløsning av ekteskap § 31, tredje ledd, § 34, tredje ledd og §§ 61—75.

Lov av 29 juli 1918 om tinglysning i Aker sorenskriveri.

Lov av 29 juli 1918 om tvungen avståelse av grunn og bygninger til offentlige kontorlokaler og rettslokaler § 1, annet ledd.

Lov av 9 august 1918 om adgang for kredittforeninger til utstedelse av obligasjoner på ihendehaveren § 4.

Lov av 27 juni 1919 om byretter i Trondhjem og Stavanger.

Lov av 1 august 1919 om den Norske Stats Fiskeribank § 45.

Lov av 27 februar 1920 om forandring i og tillegg til lovgivningen om Høiesterett.

Lov av 27 februar 1920 om innskrenkning i anvendelsen av vidner ved utpantningsforretninger.

Lov av 12 mars 1920 om utnyttelse av rettigheter til beite, fiske, jakt og fangst m. v. i statens almenninger §§ 40, 41 og 42.

Lov av 27 mars 1920 om tvungen avståelse til staten og kommuner av grunn til anlegg for foredling av trevirke til byggematerialer § 2.

Lov av 2 juli 1920 om adgang til å avlegge ed for notarius publicus.

Lov av 16 juli 1920 om avskaffelse av lesning fra kirkebakken avsnitt II og IV.

Lov av 28 juli 1921 om Statens Pensjonskasse § 10 nr. 4.

Lov av 7 juli 1922 om utilbørlig konkurranse §§ 14 og 15.

Lov av 7 desember 1923 om luftfart § 51, annet ledd.

VII. 17 juli.
Slutningsbestemmelse. Nr. 6.

Denne lov trer i kraft den 1 januar 1927 tillike med følgende lover:

1. lov om domstolene av 13 august 1915,
2. lov om rettergangsmåten for tvistemål av 13 august 1915,
3. lov om tvangsfullbyrdelse av 13 august 1915,
4. lov om skifte- og konkurssaker av 21 juli 1916,
5. lov om vidners og sakkyndiges godtgjørelse m. v. av 21 juli 1916,
6. lov om skjønn, ekspropriasjonssaker og odelsløsning av 1 juni 1917,*)
7. lov av 14 desember 1917 om forandringer i lov om rettergangsmåten i straffesaker av 1 juli 1887,
8. lov av 26 april 1918 om forandringer i lov om betaling for offentlige forretninger av 6 august 1897,
9. lov om utdrag av ankesaker i Høiesterett,
10. lov om offentlige auksjoner og licitasjoner,
11. lov om rettergangsordningens ikrafttreden av 14 august 1918.

Lov **) [1]) **om forandringer i lov om ulykkesforsikring for sjømenn av 18 august 1911 med tillegslover.** 17 juli. Nr. 7.

I.

Følgende bestemmelser i lov om ulykkesforsikring for sjømenn av 18 august 1911 med tilleggslover skal lyde så:

§ 1. Efter denne lov forsikres bemanningen på norske fartøier, som anvendes i utenriksk eller innenriksk fart, herunder innbefattet fart på innsjøer og elver, forsåvidt vedkommende fartøier har en bruttodrektighet av 50 registertonn eller derover eller fartøiet vesentlig går i passasjerfart.

Ved bemanning skal forstås personer, som av reder eller skibsfører er antatt til tjeneste ombord, uansett om de hører til det egentlige skibsmannskap eller ikke, når de nyter de samme rettigheter som dette; jfr. sjømannslovens § 70.

Til bemanning efter denne lov henregnes også personer, som for egen regning driver restaurant ombord, og det av dem antatte tjenerpersonale samt radiotelegrafister, uansett om de ansettes eller lønnes eller stasjonen eies av vedkommende skibsreder eller ikke. Som deres arbeidsgiver efter denne lov betraktes vedkommende skibsreder.

*) Nr. 6 er ved en inkurie feilaktig medtatt her; se midlertidig lov (nr. 13) av 17 juli 1925 § 7.
**) Bekjentgj. 22 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 33.
[1]) St besl. 11 juli. Se Ot. prp. nr. 34. Innst. O. XIV. (B). St.tid., forh. i Ot. s. 751—777 (B); i Lt. s. 267.

17 juli. Nr. 7.

Videre forsikres efter denne lov arbeidere og tjenestemenn som er engasjert til fangstekspedisjoner i arktiske og antarktiske områder eller til arbeid på faste hvalfangststasjoner utenfor riket. Alle bestemmelser, som i nærværende lov angår fartøier, deres redere og bemanning, gjelder på tilsvarende måte de her nevnte bedrifter og deres innehavere, arbeidere og tjenestemenn.

Enn videre forsikres til sjøvebningen utskrevne mannskaper med befal, som i fredstid avtjener sin verneplikt.

Forsikringen gjelder også fartøiets fører, selv om han eier fartøiet helt eller delvis.

Undtatt fra forsikringen er bemanningen på lektere (avriggede fartøier uten egne fremdriftsmidler).

§ 2. Forsikringen overtas av den ved lov av 23 juli 1894 oprettede Riksforsikringsanstalt med garanti av staten som i nevnte lovs § 2 fastsatt.

De med bestyrelsen forbundne omkostninger og utgiftene til kontroll med de forsikringspliktige bedrifter og deres opgaver til Riksforsikringsanstalten samt med invalider og skadede utres av statskassen. Stortinget bestemmer hvorvidt og i hvilken utstrekning de utgifter som således utres av statskassen skal dekkes av de midler som tilveiebringes i henhold til § 10.

De forsikringen tilhørende midler holdes av Riksforsikringsanstalten adskilt fra dennes øvrige midler. Instruks for bestyrelsen utferdiges av Kongen.

§ 3. Forsikringens formål er skadesløsholdelse efter nedenstående regler i anledning av ulykkestilfelle, som medfører forsikret persons legemsbeskadigelse eller død, samt i anledning av klimatsykdommer og epidemiske sykdommer, (herunder også skjørbuk og beri-beri). For forsikrede personer, som er død under fangstekspedisjoner med overvintring i de arktiske farvann, inntrer retten til erstatning uten hensyn til dødsårsak. Forsikringen omfatter tiden fra begynnelsen til avslutningen av tjenesteforholdet, herunder innbefattet befordringen fra land til fartøi og fra fartøi til land samt derhos reise til og fra fartøi i inn- og utland, når reisen skjer på rederiets eller statskassens bekostning.

Forsikringen skal enn videre omfatte utgiftene ved hjemsendelse på grunn av ulykkestilfelle eller sykdom som ovennevnt, forsåvidt disse utgifter efter sjømannslovens § 28, jfr. § 7, påhviler rederiet eller vilde ha påhvilt dette, såfremt den skadede (syke) efter nevnte lov hadde tilhørt skibsmannskapet.

Rammes en efter denne lov forsikret person av et ulykkestilfelle, som begrunner krav efter lov om ulykkesforsikring for industriarbeidere m. v., bortfaller krav efter nærværende

lov. Er en efter nærværende lov forsikret person for det ulykkestilfelle, som rammer ham, tillike forsikret i henhold til gjeldende lov om ulykkesforsikring for fiskere, bortfaller ethvert krav efter sistnevnte lov. 17 juli. Nr. 7.

§ 4. I tilfelle av legemsbeskadigelse yder Riksforsikringsanstalten, forsåvidt skaden har medført mén som forårsaker fullstendig tap av erhvervsevnen, en invaliderente som beregnes med 60 pct. av den skadedes arbeidsfortjeneste (fullrente), eller, forsåvidt erhvervsevnen bare delvis er tapt, en tilsvarende brøkdel av fullrenten.

Delvis erhvervsudyktighet medfører dog ingen rett til erstatning, forsåvidt denne ikke vilde nå op til minst 5 pct. av den skadedes arbeidsfortjeneste.

Utgjør invaliderenten, når den endelig er fastsatt (jfr. § 20), under 12 pct. av arbeidsfortjenesten, skal Riksforsikringsanstalten én gang for alle utbetale den med en sum som svarer til 3 års rente.

Oppebærer den tilskadekomne invaliderente i henhold til nogen av lovene om ulykkesforsikring for industriarbeidere m. v. eller for fiskere, blir denne å bringe i fradrag, således at den efter nærværende lov tilkommende rente beregnes av forskjellen mellem den efter den siste skade tilstedeværende erhvervsudyktighet og den, for hvilken rente tidligere er tilkjent.

Renten begynner å løpe, efterat sykebehandlingen er avsluttet. Tilkjennes skadede invaliderente for nogen del av det tidsrum for hvilket han efter sjømannslovens §§ 4 og 32 oppebærer hyre efter avskjedigelsen, skal denne rente utbetales rederen.

Er den tilskadekomne forpleiet i utlandet, finner rentens tilkjennelse sted efter hans hjemkomst til Norge og efter her foretatt lægeundersøkelse. Renten begynner i så fall å løpe fra og med den dag den hjemvendte skriftlig har meldt sig til undersøkelse for Riksforsikringsanstalten.

Invaliderente som er tilkjent i henhold til lov om ulykkesforsikring for sjømenn av 18 august 1911 med tilleggslov av 30 juli 1915, utbetales med et tillegg av 25 pct. til de rentebeløp som er beregnet efter de nevnte lover; dog gjelder dette bare renter fra og med 30 pct. (50 pct. invaliditet) og derover.

§ 5.

1. Under sykebehandling her i landet yder Riksforsikringsanstalten:
   a. I tilfelle av legemsbeskadigelse fra skadens inntreff eller fra det i § 4, 6 nevnte tidspunkt: fri sykebehandling, så lenge sådan er påkrevd, samt sykepenger beregnet efter 60 pct. av den skadedes arbeidsfortjeneste

17 juli. Nr. 7.

fastsatt overensstemmende med lovens § 9 (full skadebot) eller forsåvidt arbeidsevnen kun er delvis tapt en tilsvarende brøkdel av full skadebot.

Istedenfor disse ydelser er Riksforsikringsanstalten berettiget til å skaffe den skadede kur og pleie på sykehus og familien understøttelse overensstemmende med reglene i § 6.

b. I tilfelle av sådan sykdom som nevnt i § 3, kur og pleie på sykehus så lenge sådan er påkrevd og herunder understøttelse til familien overensstemmende med reglene i § 6.

2. Foregår sykebehandlingen i utlandet, yder Riksforsikringsanstalten i tilfelle av legemsbeskadigelse eller sådan sykdom som nevnt i § 3 kur og pleie på sykehus så lenge sådan er påkrevd og herunder understøttelse til familien overensstemmende med reglene i § 6.

3. Tilkjennes skadede sykepenger eller familien understøttelse i henhold til punkt 1 og 2 for nogen del av det tidsrum for hvilket den skadede (syke) efter sjømannslovens §§ 4 og 32 oppebærer hyre efter avskjedigelsen, skal disse sykepenger eller understøttelser utbetales rederen.

4. Inngår den skadede (syke) under sykeforsikringen, yder vedkommende sykekasse understøttelser overensstemmende med sykeforsikringslovens regler i inntil henholdsvis 26 uker og 39 uker efterat skaden (sykdommen) inntraff, jfr. sykeforsikringslovens § 19.

§ 6. Har ulykken medført døden eller er denne inntrådt som en direkte og umiddelbar følge av sådan sykdom som nevnt i § 3 (altså ikke som følge av eftersykdommer efter sådan sykdom), skal Riksforsikringsanstalten — foruten den skadeserstatning, der måtte være ydet efter §§ 4 og 5 — enn videre utre: 1) begravelsesomkostninger med inntil kr. 75,00, eller, om begravelsen finner sted i utlandet, med inntil kr. 150,00. 2) Fra dødsdagen livrente til avdødes efterlatte, utgjørende:

a. For gjenlevende enke inntil hennes død eller nytt ekteskap 20 pct. samt for hvert efterlatt barn inntil dets fylte 15de år 15 pct., eller, dersom det har mistet eller senere mister sin mor, 20 pct. av den avdødes arbeidsfortjeneste (jfr. § 9).

Er ekteskapet inngått efter ulykkens (sykdommens) inntreden, har hverken ektefelle eller barn, avlet efter dette tidspunkt, krav på nogen erstatning. Det samme gjelder ektefelle som, da ulykken (sykdommen) inntrådte, levet skilt fra den avdøde uten underhold av denne eller rettskrav på sådant.

Barn av foreldre, som ikke har inngått ekteskap med hinannen, har, når det er avlet før ulykkens (sykdommens) inntreden, samme rett som ektebarn.

Ektefelles og barns livrenter må ikke tilsammen overstige 50 pct. av arbeidsfortjenesten; fremkommer der efter ovenstående beregning et høiere beløp, blir de forskjellige erstatningsberettigedes tilkommende forholdsvis å avkorte, dog således at enken alltid tilkommer 20 pct. av arbeidsfortjenesten.

b. For avdødes slektning eller slektninger i rett opstigende linje, hvis vesentlige forsørger han var, for tiden inntil deres død, eller inntil deres trang ophører, 20 pct. av den avdødes arbeidsfortjeneste. Dette beløp fordeles likelig mellem de berettigede, dog således, at foreldre alltid utelukker besteforeldre.

Hvis avdøde efterlater sig ektefelle eller barn eller begge deler, har dog slektninger i rett opstigende linje i det høieste krav på en erstatning svarende til forskjellen mellem 50 pct. av den avdødes arbeidsfortjeneste og det beløp, som tilkommer ektefelle og barn.

Bortfaller nogen av de berettigede, inntrer de gjenværende i deres sted efter de ovenfor angitte regler.

I tilfelle av nytt ekteskap utbetales til enken det tredobbelte av livrentens årlige beløp som restgodtgjørelse.

For de efter denne lov erstatningsberettigede barn beskikkes en verge, hvis det anses fornødent.

Livrente som er tilkjent i henhold til lov om ulykkesforsikring for sjømenn av 18 august 1911 med tilleggslov av 30 juli 1915 utbetales med et tillegg av 25 pct. til de rentebeløp som er beregnet efter de nevnte lover.

§ 7. Bor den skadede sammen med ektefelle, barn eller andre slektninger, kan innleggelse på sykehus ikke skje uten den skadedes samtykke, medmindre skadens art stiller fordringer til behandling eller pleie, som efter lægens skjønn ikke kan fyldestgjøres i hjemmet. Nekter en skadet å efterkomme en lovlig beslutning om innleggelse på sykehus, eller begår han under ophold på sådant grovt brudd på lægens forskrifter eller viser sådan opførsel, at han før helbredelsen må bortvises fra sykehuset, kan efter omstendighetene rett til invaliderente helt eller delvis frakjennes ham, eller, om sådan rente allerede er tilkjent, denne helt eller delvis inndras. Sådan erstatning som i § 5, nr. 1 og 2 er bestemt, kan dog ydes hans familie.

§ 8. Utlending tilkommer ingen erstatning efter denne lov. Fra denne bestemmelse kan dog gjøres undtagelse for de land, med hvilke der av Kongen måtte treffes overenskomst

17 juli. Nr. 7.

om gjensidighet med hensyn til erstatning for sjøfolk eller deres efterlatte. I sådan overenskomst må dog ikke inntas bestemmelser, som utvider erstatningen utover de i denne lov for norske borgere fastsatte grenser.

Også uten gjensidighetsoverenskomst er utlending, i tilfelle av beskadigelse eller sådan sykdom som nevnt i § 3, av Riksforsikringsanstalten berettiget til sykehusbehandling i inn- og utland efter denne lov, såfremt og så lenge sådan innleggelse ikke skjer for vedkommende sykekasses regning. Likeså har rederen rett til å få godtgjort utlegg til begravelsesomkostninger efter § 6 for utenlandske sjømenn i alle tilfelle, hvor han efter sjømannslovens § 30, jfr. § 7, har måttet bekoste sjømannens begravelse. Tilhørte den avdøde utlending den i § 1, 3dje ledd, nevnte bemanning utres begravelsesomkostningene efter § 6 av Riksforsikringsanstalten, forsåvidt betingelsene for sådan erstatning vilde ha vært til stede, om han hadde vært antatt til tjeneste ombord av skibets reder eller kaptein.

§ 10, første ledd. Midler, som er nødvendige til å dekke erstatningene og de med Riksforsikringsanstaltens bestyrelse av nærværende forsikring forbundne utgifter, tilveiebringes ved en forsikringspremie som utres av vedkommende rederier, dels prosentvis efter den av de forsikrede oppebårne arbeidsfortjeneste beregnet overensstemmende med § 11, og dels efter vedkommende fartøiers registertonnasje brutto med et bestemt beløp pr. tonn. Ved fastsettelse av premiesatsene kan tas hensyn til den forskjellige ulykkesrisiko i de forskjellige virksomheter. Til det øiemed kan fartøiene innordnes under forskjellige risikoklasser. For de i § 1, 4de ledd, omhandlede arbeidere og tjenestemenn beregnes premien kun efter arbeidsfortjenesten, idet den til enhver tid gjeldende prosentsats fordobles.

§ 11, annet ledd. Den øvrige bemanning (jfr. § 1, 1ste—4de ledd) blir av Riksforsikringsanstalten å henføre til de lønnsklasser som svarer til deres stilling og avlønning ombord.

§ 13. Premiesatsene fastsettes således, at det samlede beløp av premier danner kapitaldekning av den risiko, som beregnes å påhvile Riksforsikringsanstalten på grunn av dens forpliktelse til å utre erstatning efter nærværende lov og således at de tillike dekker de med Riksforsikringsanstaltens bestyrelse av nærværende forsikring forbundne utgifter, jfr. § 2.

Mulige overskudd inngår i forsikringens reservefond.

§ 18, 3dje og 4de ledd. Efterlates forsikret person i land som lidende av nogen i § 3 nevnt sykdom, har skibsføreren derom å avgi anmeldelse til nærmeste konsul eller tilsynsmann,

som i tilfelle av den sykes innleggelse på sykehus eller ved sykdommens dødelige utgang videresender den, ledsaget av erklæring eller dødsattest fra vedkommende læge samt mulige ytterligere oplysninger. 17 juli. Nr. 7.

De med erhvervelse av lægeerklæring og dødsattest forbundne utgifter utres av Riksforsikringsanstalten.

§ 20. Så snart i et erstatningstilfelle de fornødne oplysninger er innkommet til Riksforsikringsanstalten, treffer denne uten ophold forføining til utredelse av sådan erstatning, som denne lovs forskrifter finnes å medføre. Kan Riksforsikringsanstaltens avgjørelse på grunn av omstendighetene ikke oppebies, har tilsynsmannen eller konsulen foreløbig å skaffe den fornødne bistand, såfremt vedkommende ikke er sykeforsikret.

Når lægebehandlingen er avsluttet (jfr. dog § 4, 5te ledd) finner fastsettelse av invaliderente sted. Kan på grunn av tilfellets beskaffenhet invaliderenten ikke straks endelig bestemmes, fastsettes den foreløbig for bestemte tidsrum, efter hvis utløp revisjon av renten og dennes endelige fastsettelse finner sted.

Den erstatningsberettigede gis ufortøvet skriftlig underretning om Riksforsikringsanstaltens avgjørelse og om de hensyn, der ved samme er kommet i betraktning, og skal kunne forlange sig tilstillet avskrift av de av tilsynsmannen eller konsulen innsendte oplysninger.

§ 23. De i § 5, nr. 1 og 2 nevnte sykepenger og understøttelser betales ukentlig efterskuddsvis. Invaliderenter til de skadede eller livrenter til deres efterlatte utbetales månedlig eller, når Riksforsikringsanstalten finner det hensiktsmessig, kvartalsvis, forskuddsvis, uten refusjonsplikt, om vedkommende i månedens eller kvartalets løp avgår ved døden eller erstatningen av annen grunn ophører.

II.

Denne lov trer i kraft fra den dag Kongen bestemmer [1]) med undtagelse av §§ 2, 10, første ledd og 13 som trer i kraft straks.

Lov *) [2]) om endringer i lov om sykeforsikring av 6 august 1915 med tilleggslover. 17 juli. Nr. 8.

I.

Følgende bestemmelser i lov om sykeforsikring av 6 august 1915 med tilleggslover av 15 juni 1917, 23 juli 1918, 10 desember 1920 og 16 februar 1923 skal lyde så:

*) Bekjentgj. 22 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 33.
[1]) Jfr. kongelig resolusjon av 11 september 1925.
[2]) St.besl. 11 juli. Se Ot. prp. nr. 33. Innst. O. XV. St.tid., forh. i Ot. s. 646—750; i Lt. s. 240—260.

17 juli. Nr. 8.

§ 1, nr. 2 a.

2. Undtatt fra forsikringsplikten er:

a. den tjenestemann, hvis samlede årlige inntekt overstiger en grense som Kongen fastsetter. I tilfelle av tvist om, hvorvidt denne grense er overskredet eller ikke, legges siste endelige skatteligning til grunn for avgjørelsen. Forsåvidt der i vedkommendes inntekt er medtatt ektefelles eller barns inntekt, blir denne efter kretssykekassens skjønn å fradra.

§ 6.

1. I tilfelle av ophør av forsikringsplikten uttrer vedkommende som medlem av kretssykekassen kl. 6 formiddag på den mandag som følger efter den siste uke, for hvilken pliktig premie skulde betales (jfr. § 31, 4), medmindre forsikringen fortsettes som frivillig.
2. Forsåvidt medlemmet på det ovennevnte tidspunkt er syk eller avtjener sin verneplikt, forblir han stående som medlem uten premie, så lenge sykepenger (barselpenger) kan oppebæres eller verneplikten avtjenes (jfr. § 33 a).
3. Ophører forsikringsplikten på grunn av svangerskap i løpet av de siste 13 uker før nedkomtsen, forblir vedkommende stående som medlem uten premie inntil utløpet av den tid, for hvilken sykepenger (barselpenger) kan oppebæres.
4. Hvis et pliktig medlem av en kretssykekasse ved ham utilregnelige omstendigheter blir arbeidsløs, vedblir han dog å være medlem av kassen uten premie, såfremt han umiddelbart forut har vært medlem av nogen kretssykekasse uavbrutt minst ½ år.

Sykdom, som inntrer, efterat arbeidsløshet som foran nevnt har vart utover 14 dager berettiger dog ikke til annen understøttelse enn lægehjelp (§ 16, 1, A, a og B, 1ste punktum). Retten til lægehjelp bortfaller for sykdommer, som inntrer efter ytterligere 14 dagers forløp.

Straks vedkommende igjen kommer i arbeide eller tjenesteforhold, som medfører forsikringsplikt, har han å betale premie fra og med den uke, da han gjenoptok arbeidet. Medlemsforholdet ophører, hvis dette ikke skjer innen 8 uker efter arbeids- eller tjenesteforholdets ophør.

§ 10, nr. 1 a og c.

1. Enhver person, som har fylt 15 år, og ikke inngår under undtagelsesbestemmelsene i § 1, 2 b—d, har rett til å bli forsikret efter denne lov som frivillig medlem av kretssykekassen på sitt hjemsted på følgende vilkår:

a. Hans samlede årlige inntekt, sammenlagt med hans ektefelles, må ikke overstige en grense som Kongen fastsetter. I tilfelle av tvist om grensen er overskredet eller ikke, legges siste endelige skatteligning til grunn for avgjørelsen. 17 juli Nr. 8.

c. Han og hans bipersoner får ikke understøttelse i henhold til denne lov for sykdom, som inntreffer i de 4 første uker efter inntredelsen i kretssykekassen og er heller ikke berettiget til å nyte godt av den lægehjelp for medfødte misdannelser som omhandles i § 16, nr. 1 B, før 6 måneder efter inntredelsen i kretssykekassen.

§ 14, nr. 1 og 2.

1. Enhver person, som, pliktig eller frivillig, er medlem av en kretssykekasse, blir av kassen i henhold til foreliggende opgaver og oplysninger å henføre til den inntektsklasse, hvorunder hans årlige arbeidsinntekt faller, efter nedenstående tabell, samt til den risikoklasse (§ 31, 3), hvortil han hører:

Inntektsklasse	Årlig arbeidsinntekt	
	over kr.	til og med kr.
0	—	100,00
1	100,00	600,00
2	600,00	900,00
3	900,00	1 200,00
4	1 200,00	1 600,00
5	1 600,00	2 000,00
6	2 000,00	

2. Til 0te klasse blir også å henregne alle personer som går inn under lov om offentlige tjenestemenn av 15 februar 1918, dersom de har sin hovedstilling i det offentliges tjeneste og for hvem loven er satt i kraft. Det samme gjelder lærere og lærerinner, som tilhører en vikarkasse eller som er sikret fri vikar efter lov om høiere almenskoler.

§ 15. Sykepenger (§§ 16 og 18) blir å beregne i forhold til den midlere daglige arbeidsinntekt, der regnes å utgjøre:

for 0te inntektsklasse ..... kr. 0
» 1ste — ..... » 1,50
» 2nen — ..... » 2,50
» 3dje — ..... » 3,50
» 4de — ..... » 4,66
» 5te — ..... » 6,00
» 6te — ..... » 6,66

17 juli. § 16.
Nr. 8. 1. Kretssykekassene skal yde følgende understøttelser:

A. For et medlems egen person:

a. Godtgjørelse for læge-, tannlæge- og jordmorhjelp efter tariffer (med instrukser) som fastsettes av Kongen. Forandringer i eller tillegg til disse tariffer, for alle eller enkelte kasser gjøres gjeldende fra den tid Kongen bestemmer. Videre ydes — ved første gangs anskaffelse — sådanne hjelpemidler som briller, brokkbind og lignende, og hvor kirurgisk behandling utkreves, forbindingssaker og de for sådan behandling nødvendige lægemidler efter lægens anordning.

Som tannlægehjelp regnes kun tannuttrekning forsåvidt den ikke skjer av hensyn til innsetning av kunstige tenner.

b. Skyldes sykdommen en beskadigelse ved bedriftsulykke, som ifølge loven om ulykkesforsikring for arbeidere i fabrikker m. v. berettiger til skadebot, skal kretssykekassen tillike yde de lægemidler, som lægen finner fornødne til skadens behandling (jfr. § 20).

c. Forsåvidt sykdommen medfører arbeidsudyktighet, en pengehjelp (sykepenger) av 60 pct. av den midlere arbeidsinntekt i vedkommende inntektsklasse (§§ 14—15), altså pr. dag:

0te	klasse	kr. 0
1ste	—	» 0,90
2nen	—	» 1,50
3dje	—	» 2,10
4de	—	» 2,80
5te	—	» 3,60
6te	—	» 4,00

Dog skal sykepengene, sammen med betaling, som vedkommende måtte oppebære for arbeide under sykdommen, eller sammen med sykepenger fra mulig privat sykeforsikring, ikke utgjøre mer enn 90 pct. av hans virkelige arbeidsinntekt ved sykdommens begynnelse. Herunder kommer ikke i betraktning sådanne tilfelle, hvor en forsikret uten ydelse av arbeide har rett til full lønn under sykdom (jfr. § 24, 3).

Forsåvidt arbeidsudyktigheten er halv eller mindre, kan kretssykekassen nedsette sykepengene til halvdelen. Nærmere regler herom gis i statuttene.

d. Ved kvinnelig medlems nedkomst foruten godtgjø- 17 juli.
relse for jordmorhjelp som nevnt i litra a, skyss- Nr. 8.
utgifter heri ikke innbefattet, sykepenger (barselpenger) i 6 uker, regnet fra og med nedkomstdagen, samt de siste 2 uker før denne. Barselpengene utgjør det samme som sykepenger efter litra c, dog skal de for medlemmer av 0te klasse være kr. 30,00. Disse ydelser er betinget av, at hun i de 10 siste måneder før nedkomsten har vært medlem av en kretssykekasse. Kortere avbrytelser i de 10 måneder kommer ikke i betraktning. Herom skal i statuttene inntas nærmere bestemmelse.

Inntrer sykdom, ydes istedenfor barselpenger de samme understøttelser som under andre sykdomstilfelle, dog ikke mindre enn de i foregående ledd fastsatte ydelser.

e. Bidrag til begravelsesomkostninger kr. 75,00 dog ikke for personer, for hvem Riksforsikringsanstalten efter gjeldende lovgivning plikter å yde begravelseshjelp. Riksforsikringsanstalten kan forlange, at kretssykekassen i dette tilfelle utbetaler begravelseshjelpen mot refusjon.

B. For et medlems ektefelle (hustru eller mann) og for barn og pleiebarn under 15 år, som forsørges av medlemmet, hvilke i nærværende lov benevnes bipersoner, godtgjørelse for læge- og tannlægehjelp m. v., som nevnt i litra A, a, dog ikke sådanne hjelpemidler som briller, brokkbind og lignende. For medlems ektefelle ydes bidrag til begravelsesomkostninger med kr. 75,oo og for barn og pleiebarn med kr. 50,oo.

Til hustru, som ikke selv er medlem, ydes derhos ved nedkomst godtgjørelse for jordmorhjelp som nevnt i litra A, a, skyssutgifter heri ikke innbefattet, samt i barselpenger kr. 30,oo pr. fødsel. Disse ydelser er betinget av, at hennes ektefelle før nedkomsten har vært medlem av en kretssykekasse i sådan tid som for kvinnelig medlem i litra A, d bestemt.

For barn og pleiebarn under 7 år, som forsørges av medlemmet, kan der ydes lægehjelp for medfødte misdannelser, (klumpfot, hofteleddsluksasjon, hareskår, åpen gane o. lign.), hvis helbredelse på et tidlig tidspunkt har vesentlig betydning for barnets senere liv. Behandlingen overtas av den kretssykekasse, hvori barnets forsørger ved behandlingens begynnelse står og ydes uansett begrensningen i § 17, 1.

17 juli. Nr. 8.

2. Kretssykekassen utrer skyssgodtgjørelse for reiser, som foretas for å yde lægehjelp som kassen betaler godtgjørelse for. De nærmere regler om skyssgodtgjørelsen — derunder om fordeling av skyssutgiftene på flere forretninger, offentlige eller private — gis av Kongen i de instrukser som blir fastsatt efter denne paragrafs 1, A, a.

I en kretssykekasses statutter kan inntas bestemmelse om at skyssgodtgjørelse til jordmor skal inngå under jordmorhjelp.

§ 17.

1. Sykdommer, inntrådt i tidsrum, hvori vedkommende ikke har vært sykeforsikret i nogen kretssykekasse, berettiger ikke til nogen undertøttelse efter nærværende lov.

Anfall, som inntreffer et år eller mer efter ophøret av et foregående anfall av samme sykdom, blir å anse som ny sykdom.

2. Hvor et medlem går over fra en kretssykekasse til en annen, har vedkommende samme krav på ydelse, som om han var blitt stående som medlem den hele tid i samme kasse. Understøttelsen for nye anfall påhviler den nye kretssykekasse.

3. Kretssykekassenes forpliktelser til å yde de i § 16, 1 A, a, jfr. B, omhandlede understøttelser, omfatter ikke de tilfelle, i hvilke behandling eller forpleining for offentlig regning finner sted i henhold til lov om sundhetskommisjoner m. v. av 16 mai 1860 eller lov angående sinnssykes behandling og forpleining av 27 juni 1891 eller lov angående særegne foranstaltninger mot tuberkuløse sykdommer av 8 mai 1900 eller sjømannsloven. Når der i sådant tilfelle ydes et medlem forpleining for offentlig regning, finner reglene i § 18, 3 tilsvarende anvendelse med hensyn til sykekassens plikt til å yde sykepenger. Det offentliges utlegg til sådan behandling og forpleining kan ikke kreves erstattet av medlemmet, forsåvidt angår det tidsrum, i hvilket behandlingen og forpleiningen vilde ha påligget sykekassen, om sykdommen hadde vedkommet denne.

I de tilfelle, hvor det påligger det offentlige å overta utgiftene, skal disse overtas fra sykdommens begynnelse.

4. I kommuner med kommunale læger, tannlæger eller jordmødre, som har å yde fri lægehjelp, tannlægehjelp eller jordmorhjelp til kommunens innvånere, bortfaller lægehjelp, tannlægehjelp eller jordmorhjelp efter § 16, 1 A og B fra den tid, Riksforsikringsanstalten efter forslag fra kassens styre bestemmer.

§ 18, nr. 1.

1. Istedenfor de i § 16, 1, litr. A, a—c, fastsatte ydelser kan der ydes den forsikrede fri kur og pleie på sykehus, hvor-

under innbefattet kuranstalter. I tilfelle av ulykke, som går inn under nogen av ulykkesforsikringslovene for industriarbeidere m. v. eller sjømenn kan Riksforsikringsanstalten forlange, at innleggelse på sykehus skal skje. Også istedenfor de under litr. B. nevnte ydelser kan en kretssykekasse yde fri kur og pleie på sykehus, såfremt den finner at dette kan skje uten vesentlig øket utgift for kassen, eller såfremt behandling i hjemmet ikke forsvarligen kan skje. 17 juli. Nr. 8.

Likeledes kan der ydes kvinnelig medlem eller medlems hustru fri behandling og ophold i fødselshjem istedenfor de i litr. A, d og B fastsatte ydelser i anledning av nedkomst.

§ 19.

1. Sykepenger (§ 16, 1, A, c) beregnes og utbetales for alle ukedager, undtagen søndag, så lenge arbeidsudyktigheten varer, dog ikke for de 3 første dager, søndag iberegnet, efter arbeidsudyktighetens inntreden, og ikke lenger for hvert enkelt sykdomstilfelle enn til utløpet av den 26de uke, men 39 uker efter lægens nærmere erklæring når det gjelder tuberkuløse sykdommer eller kreftsykdommer, regnet fra og med den første dag for hvilken sykepenger er oppebåret, eller fra og med den første dag av sykehusopholdet, om sykepenger ikke er oppebåret før innleggelsen.
2. Såfremt et medlem allerede har oppebåret sykepenger for et sykdomstilfelle og siden får et eller flere anfall av samme sykdom, regnes disse som en fortsettelse av det første, medmindre 3dje eller 4de ledd kommer til anvendelse. Sykepenger ydes i inntil 39 uker tilsammen for det første og de senere anfall, dog ikke over 26 uker (eller 39 uker, jfr. 1ste ledd) i noget enkelt år, regnet fra begynnelsen av den første understøttelse efter 1ste ledd, eller for noget enkelt anfall, forsåvidt vedkommende på angjeldende tidspunkt er medlem av nogen kretssykekasse.

   Er betalingen av sykepenger avbrutt, begynner i intet tilfelle nye sykepenger å løpe før et nytt anfall inntreffer.

   Om sykepenger oppebæres under medlemsskap i en og samme kretssykekasse eller flere, er likegyldig (jfr. § 17, 2).
3. Anfall, som inntreffer et år eller mere efter ophøret av et foregående anfall av samme sykdom, og forinnen der for denne er ydet sykepenger for tilsammen 39 uker, blir å anse som ny sykdom.

17 juli. Nr. 8.

4. Har et medlem i henhold til 1ste eller 2net ledd av denne paragraf for samme sykdom nydt sykepenger for tilsammen 39 uker, kan han ikke senere få understøttelse for samme sykdom, før der efter siste understøttelse er hengått 2 år, regnet fra ophøret av siste anfall, og han i hele denne tid har vært fri for vedkommende sykdom.
5. Kur og pleie på sykehus eller fødselshjem (§ 18, 1) betales for alle ukedager fra og med innleggelsesdagen. For øvrig regnes kur og pleie på sykehus (fødselshjem) med hensyn til ydelsens varighet like med ydelse av sykepenger således at sykehusdager — søndager undtatt — telles med som sykepengedager. Sykepenger til familien (§ 18,3) betales for alle ukedager undtagen søndag fra og med første sykehusdag.

   Bipersoner tilstås kur og pleie på sykehus i inntil 26 uker, medlems hustru og kvinnelige medlem av 0te klasse kur og pleie på fødselshjem i inntil 15 dager. Bipersoners forsørger må dog i denne tid stå som medlem av en kretssykekasse.
6. Retten til lægehjelp under sykdom for medlem og bipersoner (jfr. § 16, 1, A og B) inntrer ved medlemsskapets begynnelse og avbrytes ved dets ophør (jfr. §§ 6 og 12), dog med den begrensning som følger av § 17, 1.

§ 21. 1. Godtgjørelse for lægebehandling utbetales kun efter spesifisert regning fra lægen eller tannlægen, sykepenger eller barselpenger kun efter erklæring fra læge eller jordmor. Sådanne regninger og erklæringer må inneholde angivelse av sykdomsdiagnosen samt for øvrig være opstilt på formularer som er godkjent av Riksforsikringsanstalten. De nærmere regler herom, derunder om i særlige tilfelle å lempe på kravene efter dette ledd, samt om kontrollen med de syke gis i statuttene.

2. Læge, tannlæge og jordmor som har behandlet eller undersøkt medlem av kretssykekasse, er pliktig til, når medlemmet forlanger det, uten særskilt godtgjørelse å gi sådan regning og erklæring som nevnt i 1ste ledd.

§ 22, nr. 3.

3. De i § 16, 1, A, d og B, annet ledd omhandlede barselpenger blir i tilfelle (jfr. § 18, 1, siste ledd) som regel å utbetale til barselkvinnen personlig. Dog kan kretssykekassen beslutte, at pengene i fornødent fall helt eller delvis skal utbetales til nogen annen for å anvendes til beste for barselkvinnen og barnet. Barselpengenes utbetaling skjer med samlet beløp eller porsjonsvis efter kretssykekassens nærmere bestemmelse. Hvis barselkvinnen dør, forinnen den tid er forløpet, som svarer til de henne utbetalte barselpenger, blir dog intet å tilbakebetale.

17 juli.
Nr. 8.

§ 25, nr. 1.

1. Dersom den forsikrede pådrar sig sykdom under utøvelse av sine militære plikter bortfaller hans rett til understøttelse efter nærværende lov idet utgiftene i dette tilfelle påhviler militærvesenet. Overtar en kretssykekasse disse utgifter efter nærmere innhentet oplysning eller rekvisisjon fra vedkommende militære myndighet, har statskassen å tilbakebetale kretssykekassen det således utlagte beløp.

Rammes vedkommende efter endt forpleining for militærvesenets regning av nytt anfall av samme sykdom, utres understøttelse i den utstrekning, som § 19 hjemler, av den kretssykekasse, hvori vedkommende står som medlem ved anfallets inntreden.

§ 26, nr. 5.

5. Forsikret person plikter å gi kretssykekassen så vel som lægen fornødne oplysninger om sin virkelige arbeidsinntekt ved begynnelsen av den sykdom, hvorfor sykepenger oppebæres, om sin arbeidsinntekt under sykdommen samt om understøttelse fra mulig privat forsikring (§ 16, 1, A, c). Undlater han dette, eller gir han uriktige meddelelser, mister han retten til sykepenger av kretssykekassen.

§ 29, nr. 5.

5. Når et medlem eller en biperson dør, har den eller de, som har krav på begravelseshjelp, snarest mulig og senest innen en måned å melde dødsfallet for kretssykekassen (jfr. § 27). Undlates dette, kan kretssykekassen nekte begravelseshjelp.

§ 31, nr. 5.

5. Den premie, som efter gjeldende tariff er beregnet for en forsikret, blir å betale:
   a. For pliktig medlem: Med 6/10 av medlemmet selv, 1/10 av hans arbeidsgiver, 1/10 av kommunen og 2/10 av staten.
   b. For frivillig medlem: Med 7/10 av medlemmet selv, 1/10 av kommunen og 2/10 av staten.

Overstiger den for en kasse gjeldende tariff normaltariffen med mer enn 50 pct., blir den overskytende del av premien helt å betale av medlemmene selv uten tilskudd fra arbeidsgivere, kommune eller stat.

Departementet kan dog bestemme, at også det overskytende skal bæres av medlem, arbeidsgiver, kommune og stat på vanlig måte.

Inngår pliktig eller frivillig medlem under et ved bergverk, fabrikk eller bruk bestående særskilt fattigvesen, utrer vedkommende bedrift den andel av premien, som ellers skulde påhvilt vedkommende kommune.

17 juli. § 33, nr. 2 og 3.
Nr. 8. 2. Halv premiefritagelse inntrer for fastlønte militærpersoner for tidsrum, hvori de utfører militære plikter og derfor efter § 25 i tilfelle av sykdom tilkommer understøttelse for militærvesenets regning.
3. For de i § 14, 2 omhandlede personer, som henføres til 0te klasse, gjelder ingen premiefritagelse.

§ 35, nr. 2.
2. Av den samlede kretssykekassene for året tilkommende premieandel blir en del å holde tilbake og legge til et reguleringsfond for sykeforsikringen. Kongen fastsetter, efter at uttalelse er innhentet fra Riksforsikringsanstalten, for et år om gangen, hvor stor brøkdel der av premieandelen skal legges til reguleringsfondet; dog må den aldri settes over 1/10. Såfremt reguleringsfondet utgjør minst 1/5 av de utgifter for sist forløpne år, hvortil kretssykekassene får bidrag av staten, kan Kongen bestemme, at den i forrige ledd omhandlede brøkdel helt eller delvis skal anvendes til fradrag i statens tilskudd til sykeforsikringen, jfr. § 31, 5.

§ 37, nr. 3.
3. Så lenge reguleringsfondets midler — med fradrag av utlån efter § 36, 3 — utgjør minst 5 millioner kroner, kan den overskytende del avgis til å brukes som under punkt 2 nevnt, og i det forhold som hver enkelt kasses medlemsantall stod i til summen av landets kassemedlemmer i siste kalenderår. De beløp, som således avgis, kan for flere kasser i fellesskap slås sammen og brukes til felles formål.

§ 38. Kretssykekassens midler skal holdes fullstendig adskilt fra alle andre midler, som forretningsføreren måtte ha under hender.

§ 41, nr. 4.
4. Utgiftene ved Riksforsikringsanstaltens administrasjon, forsåvidt denne lov angår, bæres av statskassen. Stortinget bestemmer hvorvidt og i hvilken utstrekning de utgifter som således utres av statskassen skal dekkes av det i § 35, 2 omhandlede reguleringsfond.

§ 49, nr. 2, 3, 4, 5, 6 og 7.
2. Det påhviler styret:
a. Å utarbeide forslag til statutter for sykekassen og mulige senere endringer.
b. Å innsende regnskap til kommunestyret til decisjon.
c. Å avgi forslag til lønn for formannen, forretningsføreren og de øvrige faste tjenestemenn — for de siste efterat forretningsføreren er hørt.
d. Å bevilge kassens kontorutgifter.

3. Styret kan med Riksforsikringsanstaltens samtykke slutte kontrakt med læger, tannlæger og jordmødre på grunnlag av de i henhold til § 16, 1, A, a, fastsatte tariffer. 17 juli. Nr. 8.

Kontraktene med lægene, tannlægene og jordmødrene kan likeledes med Riksforsikringsanstaltens samtykke inneholde, at disse ansettes på fast årlig lønn eller mot betaling av et fast årlig beløp pr. medlem.

4. For øvrig har styret overensstemmende med nærværende lov og kassens statutter ledelsen av kassens anliggender, deriblandt også forvaltningen av dens midler og representerer gjennem sin formann kretssykekassen i alle rettslige avgjørelser.
5. Ved stemmegivning i styret gjør i tilfelle av stemmelikhet formannens stemme utslaget.
6. Nærmere regler for styrets forretningsorden, beslutningsdyktighet og forfall fastsettes i statuttene.
7. Forretningsføreren deltar — dog uten stemme — i styremøter og generalforsamlinger, medmindre i det enkelte tilfelle anderledes bestemmes.

§ 53, nr. 2.

2. Kommunens ordfører, viceordfører eller nogen av styrets medlemmer eller nogen av kassens læger, tannlæger og jordmødre (jfr. § 49 nr. 3) kan ikke være lønt tjenestemann i kretssykekassen.

§ 59, nr. 3.

3. § 17, 4 får tilsvarende anvendelse for godkjente sykekasser, likeså § 16, 1 A a, 1ste og 2net punktum (jfr. § 21), når Riksforsikringsanstalten efter søknad så bestemmer.

§ 69, nr. 1.

1. Enhver tjenestemann, som i medfør av denne lov har anledning til å bli bekjent med nogens private forhold eller med en virksomhets eller en bedrifts innretninger eller forretningsforhold, er forpliktet til å hemmeligholde, hvad han derom har erfart, og tjenestemannen skal avholde sig fra efterligning av de av vedkommende driftsherre hemmeligholdte innretninger og fremgangsmåter.

§ 74. Med bøter straffes:

1. den som undlater til tid, som i denne lov fastsatt, å avgi de i loven påbudte anmeldelser eller opgaver eller oplysninger (§ 9), eller som avgir uriktige opgaver over sine undergivnes lønnings- eller arbeidsforhold, deres inntreden i eller uttreden av tjenesten, eller om tiden for et arbeides påbegynnelse, forsåvidt forholdet ikke efter sin beskaffenhet inngår under strengere straffebud. Offentlig påtale finner ikke sted uten efter begjæring av vedkommende kretssykekasse eller Riksforsikringsanstalten;

17 juli. Nr. 8.

2. den som uten lovlig forfall uteblir fra møter i sykekassens styre. Offentlig påtale finner ikke sted uten efter begjæring av styret eller Riksforsikringsanstalten;
3. den læge, tannlæge eller jordmor som ikke efterkommer plikten til å gi sådan regning eller erklæring som § 21, nr. 2 nevner. Offentlig påtale finner ikke sted uten efter begjæring av vedkommende sykekassemedlem, sykekassen eller Riksforsikringsanstalten.

II.

Denne lov trer helt eller delvis i kraft fra den tid Kongen bestemmer.[1])

17 juli. **Kongelig resolusjon** *), hvorved det i forbindelse med sanksjon av foranstående lov av 17 juli 1925 nr. 8 er bestemt, at lovbeslutningens § 35, nr. 2, § 37, nr. 3 og § 41 nr. 4 settes i kraft straks.

17 juli. Nr. 9. **Lov** *) [2]) **om forandringer i lov om ulykkesforsikring for industriarbeidere m. v. av 13 august 1915 med tilleggslov.**

I.

Følgende bestemmelser i lov om ulykkesforsikring for industriarbeidere m. v. av 13 august 1915 med tilleggslov skal lyde så:

§ 1. Alle arbeidere og betjenter, som er sysselsatt ved efternevnte bedrifter, skal være forsikret efter denne lovs bestemmelser mot følgene av ulykker, som måtte tilstøte dem i bedriften:

1. Fabrikkdrift, og de håndverks- og andre virksomheter, som drives fabrikkmessig, eller ved hvilke der anvendes mekanisk drivkraft eller benyttes kjeler med damptrykk;
2. bergverksdrift med derunder hørende virksomheter, drift av stenbrudd, kalkbrudd, stenhuggeri o. l.;
3. isbedrift;
4. virksomheter, hvor eksploderende eller lett antendelige stoffer fremstilles eller fagmessig anvendes;
5. bygning, utstyr og istandsettelse av hus, fartøier, jernbaner, taubaner, veier, broer, havner, kaier, dokker, demninger, kanaler, sluser o. l., kloakk-, gass- og vannledningsarbeider samt arbeid med opsetning, istandsettelse eller nedtaging av elektriske ledninger og lynavledere;

*) Bekjentgj. 22 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 33.
[1]) Jfr. kongelig resolusjon av 17 juli 1925.
[2]) St.besl. 11 juli. Se Ot. prp. nr. 34. Innst. O. XIV. (A). St.tid., forh. i Ot. s. 751—777 (B); i Lt. s. 260—267.

6. skogsarbeid, omfattende hugging og kjøring av tømmer, ved og annet trevirke med dertil hørende arbeid, samt velte- og lensearbeid, fløtning og derunder hørende virksomhet, betjening av demninger, kanaler og sluser, jernbane-, taubane- og sporveisdrift;
7. innlasting og oplossing av varer, forsåvidt den ikke utføres ved skibsmannskap, og forsåvidt vedkommende fartøi har en bruttodrektighet av 50 registertonn eller derover, arbeid på tomter og hugstplasser samt ved pakkhus, lagere og sjøboder, herunder innbefattet det i eller ved disse foregående arbeid med tilberedning, foredling, pakking m. v. av fisk o. l. Like med pakkhus eller sjøbod stilles med hensyn til det sistnevnte arbeid fartøi beliggende i havn, hvor bedriftens innehaver har pakkhus eller sjøbod.

   Sådant arbeid inngår også i øvrig under forsikringen, når det foregår på eller ved fartøi av ovennevnte størrelse, og utføres av personer, som ikke tilhører det egentlige skibsmannskap og ikke er antatt av skibsfører eller rederiet til å medfølge fartøiet under fart til tjeneste ombord med avlønning av rederiet;
8. dykker- og dermed forbundne bjergningsarbeider;
9. skorstensfeiing, redning og slukning i ildebrandstilfelle og renovasjon av bygninger;
10. transport av varer og gods, som enten drives som selvstendig næring av sådant omfang, at der anvendes minst 2 hester eller automobil eller drives i forbindelse med nogen av de foran i punkt 1—9 opregnede virksomheter, dog kun forsåvidt transporten foregår med egne eller leiede transportmidler;
11. transportbedrift med lektere (fartøier uten egne fremdriftsmidler) på 50 brutto registertonn eller derover;
12. luftfart for privat regning med tilhørende stasjonsbetjening.

Forsikringen, som gjelder, uansett om sysselsettelsen varer kort eller lenge, er betinget av, at arbeidet enten

a. utføres for en næringsdrivende, hvis bedrift omfatter sådan syssel, eller for en forening, hvis formål, uten at foreningen er næringsdrivende i faget, omfatter utøvelse av nogen av de ovenfor opregnede virksomheter, dog kun forsåvidt den arbeidslønn, som utbetales av den næringsdrivende eller foreningen for ovennevnte arbeider, skjønnes å ville utgjøre minst kr. 50,00 pr. år, eller
b. foregår for statens eller en kommunes regning, eller
c. skjønnes å ville medføre en samlet arbeidslønn av minst kr. 500,00 eller, hvis der til arbeidet anvendes meka-

17 juli. Nr. 9.

nisk drivkraft eller kjeler med damptrykk, en arbeidslønn av minst kr. 50,00 pr. år.

Den som driver en virksomhet eller utfører arbeid som foran under punkt 1—12 omhandlet, skal anses som arbeidsgiver for alle derved beskjeftigede arbeidere eller betjenter, uansett om disse er antatt av nogen til hvem arbeidsgiveren har bortsatt arbeidet eller nogen del derav, medmindre vedkommende mellemmann er eller blir godkjent av Riksforsikringsanstalten. Ved sådan godkjenning henses til mellemmannens økonomiske og sociale stilling så vel som til hans risiko for kontraktens økonomiske utbytte. Mellemmann som personlig deltar i arbeidets utførelse, blir i regelen ikke å anse som arbeidsgiver. Den som har bortsatt arbeidet, er solidarisk ansvarlig med den godkjente mellemmann for at premien blir innbetalt.

Utføres et arbeid underett for flere forsikringspliktige arbeidsgivere, uten at utførelsen på samtliges vegne besørges av nogen person, firma, forening eller lignende, således at forsikringsplikten er gått over på denne har arbeidsgiverne å velge en representant, hvem forsikringsplikten påhviler. Undlater arbeidsgiverne å velge, eller opfyller den valgte representant ikke sine heromhandlede forpliktelser, blir arbeidsgiverne solidarisk ansvarlig for disse.

Ved fartøiers lasting og lossing påhviler forsikringsplikten rederiene for det arbeid, som efter lov om sjøfarten av 20 juli 1893 § 116 og § 136 skal utføres av skibet. Som redere anses også eiere av lektere (fartøier uten egne fremdriftsmidler) på 50 brutto registertonn eller derover. Ved fartøier i fast rute påhviler forsikringsplikten skibets ekspeditør for alt arbeid med varenes transport mellem skibssiden og ekspedisjonens pakkhus eller lager samt ved stuving eller flytning på kai. Ved andre fartøier påhviler forsikringsplikten for transport fra og til skibssiden eller ved stuving og flytning på kai varemottageren eller vareavsenderen. Forpliktelsen påhviler ovennevnte, uansett om arbeidets utførelse er bortsatt til andre.

Tvist om, hvorvidt et anlegg eller en virksomhet går inn under loven, samt om, hvem der er å anse som forsikringspliktig arbeidsgiver, og om, hvem der som forsikret omfattes av forsikringen, forelegges for den i § 19 omhandlede kommisjon til prøvelse.

Forsåvidt nogen under loven inngående virksomhet på grunn av særlige forhold ikke antas å medføre fare for ulykker for de ved samme beskjeftigede, kan den av Kongen fritas for forsikringsplikten. Sådan fritagelse kan efter innhentet uttalelse av fabrikkinspektøren meddeles av Riksfor-

sikringsanstalten for virksomheter, hvor der som drivkraft bare anvendes motorer på høist 1 hestekraft eller kjeler med høist 1/2 atmosfæres damptrykk, når virksomheten ikke av annen grunn er forsikringspliktig. 17 juli. Nr. 9.

Forsikring efter denne lov bortfaller for arbeidere i statens eller i Norsk Hovedjernbanes eller en kommunes tjeneste, når der uten utgift for dem er tilsikret dem og deres familie sådan erstatning i ulykkestilfelle, som av Kongen finnes å svare til den ved nærværende lov foreskrevne.

§ 2. Til overtagelse av den i § 1 påbudte forsikring oprettes en av staten garantert offentlig forsikringsinnretning for det hele land (Riksforsikringsanstalten).

Riksforsikringsanstaltens bestyrelse anordnes av Kongen. De med bestyrelsen forbundne omkostninger utres av statskassen. Stortinget bestemmer hvorvidt og i hvilken utstrekning de utgifter som således utres av statskassen skal dekkes av de midler som tilveiebringes i henhold til § 11.

§ 4. I tilfelle av legemsbeskadigelse yder Riksforsikringsanstalten under den ved skaden voldte sykdom — efter forløpet av 10 dager efter ulykken — fri sykebehandling, så lenge sådan er påkrevd, samt sykepenger som beregnes med 60 pct. av den skadedes arbeidsfortjeneste (full skadebot) eller, forsåvidt arbeidsevnen bare delvis er tapt, en tilsvarende brøkdel av full skadebot.

Forsåvidt skaden efter sykebehandlingens avslutning har medført mén som forårsaker fullstendig tap av erhvervsevnen, betaler Riksforsikringsanstalten en invaliderente som beregnes med 60 pct. av den skadedes arbeidsfortjeneste (fullrente), eller, forsåvidt erhvervsevnen bare delvis er tapt, en tilsvarende brøkdel av fullrenten. Delvis erhvervsudyktighet medfører dog ingen rett til erstatning, forsåvidt denne ikke vilde nå op til minst 5 pct. av den skadedes arbeidsfortjeneste.

Skadebot og invaliderente betales for alle ukedager undtagen søndager.

Utgjør invaliderenten, når den endelig er fastsatt (jfr. § 18), under 12 pct. av arbeidsfortjenesten, skal Riksforsikringsanstalten én gang for alle utbetale den med en sum som svarer til 3 års rente.

Oppebærer den skadede tidligere invaliderente efter nærværende lov eller efter nogen av lovene om ulykkesforsikring for sjømenn eller fiskere, blir renten å bringe i fradrag, slik at den rente som tilkommer ham efter siste skadetilfelle, beregnes av forskjellen mellem den erhvervsudyktighet, som er til stede efter siste skade, og den som han tidligere er tilkjent rente for.

17 juli. Nr. 9.

Invaliderente, som er tilkjent i henhold til lov om ulykkesforsikring for arbeidere i fabrikker m. v. av 23 juli 1894 (med tilleggslover) samt lov om ulykkesforsikring for industriarbeidere m. v. av 13 august 1915, utbetales med et tillegg av 25 pct. til de rentebeløp som er beregnet efter de nevnte lover; dog gjelder dette bare renter fra og med 30 pct. (50 pct. invaliditet) eller derover.

§ 5. Har ulykken medført døden, skal Riksforsikringsanstalten foruten den skadeserstatning, som måtte være ydet efter § 4, enn videre utre:

1. Godtgjørelse for begravelsesomkostninger med kr. 75,00.
2. En livrente fra dødsdagen av til den forulykkedes efterlatte, utgjørende:
   a. For gjenlevende enke, inntil hennes død eller inntil nytt ekteskap, og for gjenlevende erhvervsudyktig enkemann, så lenge erhvervsudyktigheten varer, 20 pct. samt for hvert efterlatte ektebarn inntil dets fylte 15de år 15 pct., eller, dersom det har mistet eller senere mister også den annen av foreldrene, 20 pct. av den forulykkedes arbeidsfortjeneste. Er begge foreldrene omkommet og har vært forsikret, erholder efterlatte ektebarn 15 pct. efter hver av dem.

   Er ekteskapet inngått efter ulykken, har hverken ektefelle eller barn, avlet senere enn denne, krav på nogen rente. Det samme gjelder ektefelle, som, da ulykken fant sted, levet skilt fra den forulykkede uten underhold av denne eller rettskrav på sådant.

   Barn av foreldre, som ikke har inngått ekteskap med hinannen, har, når det er avlet før ulykken, samme rett som ektebarn.

   Ektefelles og barns livrente må ikke tilsammen overstige 50 pct. av arbeidsfortjenesten; fremkommer der efter ovenstående beregning et høiere beløp, blir de forskjellige erstatningsberettigedes tilkommende forholdsvis å avkorte, dog således, at ektefellen alltid tilkommer 20 pct. av arbeidsfortjenesten.
   b. For den forulykkedes slektning eller slektninger i rett opstigende linje, hvis vesentlige forsørger han var, for tiden inntil deres død, eller inntil deres trang ophører, 20 pct. av den forulykkedes arbeidsfortjeneste. Dette beløp fordeles likelig mellem de berettigede, dog således at foreldre alltid utelukker besteforeldre.

   Hvis den forulykkede efterlater ektefelle eller barn eller begge deler, har dog slektninger i rett

opstigende linje bare krav på erstatning, svarende til forskjellen mellem 50 pct. av den forulykkedes arbeidsfortjeneste og det beløp, som tilkommer ektefelle og barn. 17 juli. Nr. 9.

Bortfaller nogen av de berettigede, inntrer de gjenværende i deres sted efter de ovenfor angitte regler.

I tilfelle av nytt ekteskap utbetales enken det tredobbelte av livrentens beløp for et år som restgodtgjørelse.

En utlendings efterlatte, som, da ulykken skjedde, ikke bodde i landet, har intet erstatningskrav.

For de efter denne lov erstatningsberettigede barn beskikkes en verge, hvis det anses fornødent.

Livrenter som er tilkjent i henhold til lov om ulykkesforsikring for arbeidere i fabrikker m. v. av 23 juli 1894 (med tilleggslover) samt lov om ulykkesforsikring for industriarbeidere m.v. av 13 august 1915 utbetales med et tillegg av 25 pct. til de rentebeløp som er beregnet efter de nevnte lover.

§ 11, første ledd. De midler som er nødvendige til å dekke erstatningene og de med Riksforsikringsanstaltens bestyrelse av nærværende forsikring forbundne utgifter, tilveiebringes ved en forsikringspremie, som utres av vedkommende arbeidsgiver efter den av de forsikrede oppebårne arbeidsfortjeneste, herunder innbefattet de i § 7 nevnte inntekter.

§ 12. Foruten til arbeidsfortjenesten tas ved premiens beregning tillike hensyn til ulykkesrisikoen ved den bedrift, hvori vedkommende er beskjeftiget. De efter loven forsikringspliktige bedrifter blir i denne anledning å inndele i fareklasser, og for hver av disse opstilles en særegen premiesats, som angir premien for vedkommende fareklasse i procenter av de forsikredes arbeidsfortjeneste, og som utmåles således, at summen av de premier, som tilflyter Riksforsikringsanstalten, fullstendig dekker samtlige dens forutseelige utgifter.

§ 14, første ledd. Enhver innehaver av en bedrift eller virksomhet av nogen av de arter, som omhandles i nærværende lovs § 1, har — for eldre bedrifters vedkommende, hvis det ikke tidligere er skjedd, ved nærværende lovs ikrafttreden og for nye bedrifter straks ved bedriftens påbegynnelse — å inngi en skriftlig anmeldelse i to eksemplarer efter en av Riksforsikringsanstalten avfattet formular med alle de oplysninger, som er nødvendige til avgjørelse av, hvorvidt bedriften er forsikringspliktig, samt til bestemmelse av dens fareklasse og premie. Er et arbeid som i § 1, punkt 1—12, nevnt bortsatt som entreprise eller på akkord, påhviler anmeldelsesplikten så vel den, som har over-

17 juli. Nr. 9.

tatt arbeidet, som den, for hvem dette utføres. Anmeldelsene tilstilles vedkommende tilsynsmann (§ 28), som snarest mulig har å innsende dem til Riksforsikringsanstalten. Inntreffer en ulykke ved en forsikringspliktig bedrift som viser sig ikke å være anmeldt til Riksforsikringsanstalten efter foranstående bestemmelser, skal Riksforsikringsanstalten være berettiget til å erholde dekning hos arbeidsgiveren for de ved ulykken pådratte utgifter med et beløp av inntil kr. 300,00. Beløpet kan inndrives på samme måte som for premier bestemt. Riksforsikringsanstaltens avgjørelse om sådan erstatning kan innankes for den i § 19 omhandlede kommisjon.

§ 28. I hver kommune skal der av kommunestyret beskikkes en eller, dersom Riksforsikringsanstalten finner det nødvendig, flere tilsynsmenn.

De ansettes på 3 måneders gjensidig opsigelse, men kan dog straks fjernes i tilfelle av grov tjenesteforsømmelighet eller annet særlig mislig forhold i tjenesten. De beskikkede tilsynsmenns navn og bopel blir behørig å bekjentgjøre. Kommunenes ordfører og viceordfører kan ikke være tilsynsmenn.

Tilsynsmennene har, hver innen sitt distrikt, å vareta Riksforsikringsanstaltens tarv og for øvrig gå denne til hånde overensstemmende med, hvad der ved nærværende lov eller ved særlig instruks blir anordnet.

I sådan utstrekning, som det finnes hensiktsmessig, kan Riksforsikringsanstalten bestemme, at tilsynsmennenes virksomhet også skal omfatte arbeider, som drives utenfor deres bostedskommune, men som ledes fra et innen denne beliggende forretningskontor. Likeledes kan Riksforsikringsanstalten, når det anses påkrevd, bestemme at tilsynsmannsbestillingen skal forenes med stillingen som forretningsfører i Kretssykekassen.

Tilsynsmennene oppebærer lønn for sitt arbeid og i den utstrekning, hvori det er påkrevd godtgjørelse for kontorhold. Begge deler fastsettes av Riksforsikringsanstalten. Der kan enn videre tilstås tilsynsmennene skyss- og kostgodtgjørelse for reiser i forsikringens anliggender efter instruks og regulativ utferdiget av Riksforsikringsanstalten. Alle disse utgifter utres av Riksforsikringsanstalten som en med dennes bestyrelse forbundet utgift. Riksforsikringsanstalten kan kreve, at vedkommende tilsynsmann stiller en av Riksforsikringsanstalten godkjent garanti for sine oppebørsler.

Lønte funksjonærer hos tilsynsmennene ansettes av kommunens formannskap. Deres lønn fastsettes av og utres av Riksforsikringsanstalten som en med dennes bestyrelse forbundet utgift.

Ansettelse av tilsynsmenn og lønte funksjonærer hos disse må godkjennes av Riksforsikringsanstalten, som også kan tilbakekalle en meddelt godkjennelse. 17 juli Nr. 9.

Riksforsikringsanstaltens avgjørelser efter nærværende § kan bringes inn for departementet til endelig bestemmelse.

II.

Denne lov trer i kraft fra den tid Kongen bestemmer[1]) med undtagelse av §§ 2, 11, første ledd og 12 som trer i kraft straks.

Fra den tid Kongen bestemmer opheves § 10, annet ledd i lov om ulykkesforsikring for industriarbeidere m. v. av 13 august 1915 med tilleggslov.

Lov*)[2]) um brigde i lov um ulukketrygding for fiskarar frå 10 desember 1920. 17 juli. Nr. 10.

I.

Desse fyresegnene i lov um ulukketrygding for fiskarar frå 10 desember 1920 skal lyda so:

§ 1. Etternemnde folk må vera trygda i samhøve med denne lovi i den mun som er fastsett i § 10, når dei er busitjande her i landet:

a) Fiskarar og fangstmenner, som hev fiske i saltvatn eller dyrefangst i havet til leveveg — åleine eller saman med onnor næring — og folk som høyrer til mannskapet på fiskar- og fangstfarty. Til mannskapet vert og førarar, maskinistar, fyrbøtarar og kokkar rekna. Undantekne frå trygding er likevel mannskap, fiskarar og fangstmenner på norske farty som er på 50 brutto-registertonn eller meir.

b) Folk som lever av arbeid i småskipsferdsla heilt ut eller i nokon mun og mannskapet på bergings- og losskøytor og lystbåtar, dersom dei er under 50 brutto-registertonn, likevel ikkje under 4 bruttotonn. Frå denne regelen vert undantekne mannskapet på farty, som for det meste gjeng med passasjerar.

Trygdingi gjeld og for mannskapet på lektarar (farty utan eige drivmiddel) som er på 4 til 50 brutto-registertonn, dersom lektarverksemdi er ei sjølvstendig verksemd.

§ 3. Rikstrygdeverket, som er skipa for industriarbei-

*) Bekjentgj. 22 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 33.
[1]) Jfr. kongelig resolusjon åv 11 september 1925.
[2]) St.besl. 11 juli. Se Ot. prp. nr. 34. Innst. O. XIV. (C). St.tid., forh. i Ot. s. 751—777 (C); i Lt. s. 267—269.

17 juli. Nr. 10.

dartrygdingi, tek på seg trygdingi etter denne lovi, med garanti frå staten. Utgiftene med styringi bér rikskassa. Stortinget fastset um og korleis dei utgiftene som soleis vert utreidde av rikskassa skal svarast av dei midlar, som ein fær etter § 12. Kongen gjev instruks for styringi.

Den midelen som høyrer trygdingi til, skal haldast skilt frå den andra midelen som Rikstrygdeverket hev.

§ 12. Skadebot, utgifter med lækjareutsegner, utgifter som Rikstrygdeverket hev med å styra denne trygdingi og utgifter som fylgjer av § 4 skal svarast med premiar som vert fastsette so at kapital vert upplagd for det ansvaret som dei reknar ut at Rikstrygdeverket hev etter denne lovi.

II.

Denne lovi tek til å gjelda frå den tid Kongen fastset[1]) med undantak av §§ 3 og 12 som tek til å gjelda med ein gong.

17 juli. Nr. 11.

Lov*)[2]) **om Svalbard.**

1ste kapitel.

Svalbards forhold til Norge.

§ 1. Svalbard er en del av kongeriket Norge.

Til Svalbard hører Bjørnøya, Vest-Spitsbergen, Nordostlandet, Barents øy, Edge øy, Kong Karls land, Hopen, Prins Karls Forland og alle andre øer, holmer og skjær mellem 10° og 35° lengde øst for Greenwich og mellem 74° og 81° nordlig bredde.

§ 2. Norsk privatrett og strafferett og den norske lovgivning om rettspleien gjel-

Umsetjing[3]).

Lov um Svalbard.

1ste kapitel.

Høvet millom Svalbard og Noreg.

§ 1. Svalbard er ein del av Kongeriket Noreg.

Til Svalbard høyrer Bjørnøya, Vest-Spitsbergen, Nordostlandet, Barents øy, Edge øy, Kong Karls land, Hopen, Prins Karls Forland og alle andre øyar, holmar og skjer millom 10° og 35° lengd aust for Greenwich og millom 74° og 81° nordleg breidd.

§ 2. Norsk privatrett og strafferett og dei norske fyresegnene um rettsrøkti er gjel-

*) Bekjentgj. 22 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 33.

[1]) Jfr. kongelig resolusjon av 11 september 1925.

[2]) St.besl. 14 juli. Se Ot. prp. nr. 48. Innst. O. VIII. St.tid., forh. i Ot. s. 504—542, 822—840; i Lt. s. 199—229, 269—270.

[3]) Oversettelsen er inntat i henhold til kongelig resolusjon av 17 juli 1925, sålydende: En fremlagt oversettelse av loven til landsmål rykkes inn i Lovtidendens 1ste avdeling ved siden av lovteksten.

der for Svalbard, når ikke annet er fastsatt.

Andre lovbestemmelser gjelder ikke for Svalbard, uten når det særskilt er fastsatt.

§ 3. Lovene om offentlige tjenestemenn, om betaling for offentlige forretninger, om mynt, mål og vekt, om post- og telegrafvesenet, om arbeidervern og om arbeidstvister skal gjelde for Svalbard med de endringer som Kongen fastsetter av hensyn til de stedlige forhold.

§ 4. Kongen kan utferdige almindelige forskrifter om kirke-, skole- og fattigvesenet, om den offentlige orden, om utvisning, om læge- og sundhetsvesenet, om bygnings- og brandvesenet, om ildsfarlige gjenstander, om sikring av skibsfart og luftfart, om industrielt rettsvern, om bergverksdrift, jakt, fangst, fiske og annen næringsdrift, om fredning av dyr, planter, naturformasjoner, landstrekninger og fortidslevninger og om opgaver til den offisielle statistikk.

2net kapitel.

Styre og rettspleie.

§ 5. På Svalbard skal der være en sysselmann, som opnevnes av Kongen.

Sysselmannen har samme myndighet som en fylkesmann. Han er også politimester (politichef), notarius publicus og hjelpedommer ved underretten, så lenge der ikke er særskilte tjenestemenn i disse stillinger.

dande for Svalbard, når ikkje anna er sagt. 17 juli. Nr. 11.

Andre lovfyresegner gjeld ikkje for Svalbard, utan det er serleg fastsett.

§ 3. Lovene um offentlege tenestemenn, um vederlag for offentlege tenestor, um mynt, mål og vekt, um post- og telegrafstellet, um arbeidarvern og um arbeidstvistar skal gjelda for Svalbard med dei lempingar Kongen gjer av umsyn til stadhøvi.

§ 4. Kongen kann gjeva ålmenne fyresegner um kyrkje-, skule- og fatigstellet, um den offentlege ordenen, um utvising, um lækjar- og helsestellet, um bygnings- og brandstellet, um eldsfarlege saker, um korleis skipsfart og luftfart skal tryggjast, um bergverksdrift, jakt, fangst, fiske og onnor næringsdrift, um industrielt rettsvern, um freding av dyr, plantor, naturformasjoner, landstykke og fortidsleivningar og um uppgåvor til den offisielle statistikken.

2dre kapitel.

Styring og rettsrøkt.

§ 5. På Svalbard skal det vera ein sysselmann, som Kongen nemner upp.

Sysselmannen gjer tenest som fylkesmann. Han tenestegjer ogso som politimeister, (politichef), notarius publicus og hjelpedomar for underretten so lenge serskilde tenestemenn ikkje er tilsette.

17 juli. Nr. 11.

§ 6. Lagmannsrett for Svalbard[1]) er lagmannsretten for det lagsogn som Kongen fastsetter.

§ 7. Underdommer-, skifteforvalter- og rettsskriverforretningene[1]) legges til den underrett som Kongen fastsetter.

§ 8. Under sysselmannen som hjelpedommer hører:

1. saker som straffeprosessloven eller andre lover har lagt under forhørsretten;

2. farskapssaker som underdommeren mener det er lettest å få oplyst på Svalbard;

3. saker om privat tjeneste eller annet privat arbeidsforhold;

4. andre saker om formueskrav, når tvistgjenstandens verdi ikke er over 2000 kroner, eller når begge parter ber om å få dom og sysselmannen er villig.

Sysselmannen kan også utføre bevisoptagelser og registreringer.

§ 9. I saker hvor forliksmegling er påbudt, foretar retten meglingen.

Retten fastsetter tid og sted for rettsmøter og det varsel som parter og vidner skal ha.

Lovbestemmelsene om rettsferier gjelder ikke for Svalbard.

Vidner og sakkyndige har ikke plikt til å møte lenger enn 10 km. fra det sted, hvor de bor eller opholder sig, når stevningen forkynnes, dersom ikke retten gir dem særskilt pålegg om å møte.

Om reise- og kostgodtgjørelse gir Kongen forskrifter.

§ 6. Lagmannsrett for Svalbard er lagmannsretten i den lagsokni som Kongen fastset.

§ 7. Underdomar-, skiftestyrar- og rettsskrivar-tenestene ligg til den underretten som Kongen fastset.

§ 8. Under sysselmannen som hjelpedomar høyrer:

1. saker som straffeprocesslovi eller andre lover hev lagt under forhøyrsretten;

2. farskapssaker som underdomaren meiner det er lettast å greida ut på Svalbard;

3. saker um privat teneste eller anna privat arbeidshøve;

4. andre saker um formuekrav, når sakverdet ikkje er større enn 2 000 krunor, eller når båe partar bed um å få dom i saki og sysselmannen er viljug.

Likeins kann sysselmannen taka upp prov og halda registreringar.

§ 9. I saker der forlikstinging er påbode, held retten forlikstingingi.

Retten fastset tidi og staden for rettsmøte og det varslet som partar og vitne skal ha.

Lovfyresegnene um rettsfritider gjeld ikkje for Svalbard.

Vitne og sakkunnige er ikkje skyldige til å møta lenger enn 10 km. frå der dei bur eller held til, når dei fær stemnemålet, utan at retten gjer serskilt vedtak um det.

Um ferda- og kostvederlag gjev Kongen fyresegner.

[1]) Jfr. kongelig resolusjon av 9 oktober 1925, inntatt i 1ste avd. nr. 46 for s. å.

§ 10. Skjønn i ekspropriasjonssaker avgis av tre skjønnsmenn. Overskjønn avgis av fem skjønnsmenn og styres av sysselmannen.

Er saken særlig viktig, kan Kongen efter begjæring av en part bestemme, at sysselmannen og to skjønnsmenn skal avgi skjønnet. Overskjønn avgis i så fall av fem skjønnsmenn og styres av en skjønnsdommer, som Kongen opnevner.

§ 11. Rettsvidner, skjønnsmenn, domsmenn og lagrettemenn til rettsmøter i Norge uttas av de utvalg, som er oprettet for domstolen.

På Svalbard opnevner sysselmannen rettsvidner, skjønnsmenn og domsmenn. De må være norske statsborgere, fullmyndige og ikke fradømt stemmerett i offentlige anliggender.

De som opnevnes, plikter å ta imot hvervet. Reise- og kostgodtgjørelse kan tilstås efter regler som Kongen fastsetter.

Stevnevidner ansettes av sysselmannen.

§ 12. Arrest, avsetning, utleggsforretninger, utpantning og tvangsauksjon, som gjelder fast eiendom eller bergverksrettigheter på Svalbard holdes i Norge av underdommeren. Annen tvangsfullbyrdelse hører under sysselmannen.

Tvangsauksjon over fast eiendom og bergverksrettigheter skal kunngjøres en gang i »Norsk Kunngjørelsestidende« med minst 3 måneders

17 juli. Nr. 11.

§ 10. Skyn i ekspropriasjonssaker skal tri skynsmenn gjeva. Yverskyn gjev sysselmannen og fem skynsmenn, og sysselmannen styrer det.

Er saki serleg vigtug, kann Kongen etter krav frå ein av partane segja fyre, at sysselmannen og tvo skynsmenn skal gjeva skynet. Då skal fem skynsmenn gjeva yverskyn. Yverskynet vert styrd av ein skynsdomar, som Kongen nemner upp.

§ 11. Til rettsmøte i Noreg tek ein rettsvitne, skynsmenn, domsmenn og lagrettesmenn av domstolen sitt eige utval.

På Svalbard nemner sysselmannen upp rettsvitne, skynsmenn og domsmenn. Dei må vera norske statsborgarar, fullmyndige og ikkje frådømde røysterett i offentlege saker.

Dei som vert uppnemnde, er skyldige å taka mot uppnemningi. Dei kann få ferda- og kostvederlag etter reglar som Kongen fastset.

Sysselmannen set til stemnevitne.

§ 12. Arrest, avsetning, utleggstaking, panting og tvangsauksjon skal underdomaren halda i Noreg, so framt det gjeld fast eigedom eller bergverksrettar på Svalbard. Tvangsfullføring elles held sysselmannen.

Tvangsauksjon yver fast eigedom og bergverksrettar skal kunngjerast ein gong i «Norsk Kunngjørelsestidende» med minst 3 månaders varsel,

17 juli. Nr. 11.

varsel samt ved opslag på rettens kontor. Tvangsauksjon over løsøre skal kunngjøres ved opslag og på annen hensiktsmessig måte.

§ 13. Panteregisteret på Svalbard skal ha særskilt folium for hver fast eiendom, hvert bergverksutmål og hver bortleiet del av statens grunn. Om bergverksutmål på privat eiendom gjøres anmerkning på eiendommens folium.

Om betegnelsen av eiendommene og utmålene i panteregisteret og om førelsen av panteboken og panteregisteret utferdiger Kongen nærmere forskrifter.

3dje kapitel.

Særregler om personlige rettsforhold.

§ 14. Verge for umyndige og kurator for mindreårige opnevnes av sysselmannen.

Han skal uten ophold sende departementet melding om vergeopnevnelsen og en redegjørelse for den umyndiges formue.

Kongen gir nærmere forskrifter om hvorledes midlene skal bestyres og om tilsynet med vergene.

§ 15. Umyndiggjørelse på grunn av sinnssykdom kan foreløbig besluttes av sysselmannen, når lægeerklæring om sykdommen foreligger.

§ 16. Så vel borgerlig som kirkelig ekteskapsstiftelse kan foretas uten lysning.

§ 17. Oprettes ektepakt forut for ekteskapet, og vigsel-

og dessutan med uppslag på rettskontoret. Tvangsauksjon yver lausøyre skal kunngjerast med uppslag og på annan tenleg måte.

§ 13. Panteregistret for Svalbard skal ha serskilt folium for kvar fast eigedom, kvart bergverksutmål og kvart burtleigt stykke av statsjordi. Um bergverksutmål på privat eigedom skal det gjerast merknad på foliet til eigedomen.

Korleis eigedomane og utmåli skal merkjast ut i panteregistret, og korleis panteboki og panteregistret skal førast, gjev Kongen nøgjare fyresegner um.

3dje kapitel.

Serreglar um personlege rettshøve.

§ 14. Verje for umyndige og kurator for mindreårige nemner sysselmannen upp.

Han skal utan drygjing senda departementet melding um verjeuppnemningi og ei utgreiding um midelen åt den umyndige.

Kongen gjev nærare fyresegner um korleis midelen skal styrast, og um tilsynet med verjer.

§ 15. Sysselmannen kann taka fyrebils avgjerd um å setja ein sinnsjuk under verjemål, når lækjarutsegn um sjukdomen ligg fyre.

§ 16. Både borgarleg og kyrkjeleg vigsel kann haldast utan lysing.

§ 17. Set nokon upp ektepakt fyrr dei gifter seg, og

mannen påtegner en bevidnelse om tiden, er ektepakten gyldig også overfor tredjemann like fra giftermålet, dersom den blir tinglyst innen ett år.

§ 18. Megling mellem ektefeller som vil søke separasjonsbevilling, kan foretas av sysselmannen eller av en vigselmann.

§ 19. Når sysselmannen utferdiger farskaps- og bidragsforelegg, skal han fastsette en frist for begjæring om farskapssak.

Sysselmannen gjør også tjeneste som bidragsfoged efter lovene om foreldre og barn.

§ 20. Vergeråd er sysselmannen og to menn eller kvinner, som han opnevner.

§ 21. Lovene om odels- og åsætesrett gjelder ikke for Svalbard.

4de kapitel.

Særregler om eiendomsforholdene.

§ 22. Ingen kan vinne hevd på eiendomsrett eller bruksrett til statsgrunn.

Statsgrunn er all grunn som ikke blir tilkjent nogen til eiendom efter Svalbardtraktaten.

§ 23. Over annen grunn enn statsgrunn kan statsborgere i de stater, som er med på Svalbardtraktaten, erhverve så vel eiendomsrett som bruksrett uten tillatelse. Det samme gjelder lovlig stiftet selskap som har sitt styre i disse stater.

vigselmannen skriv på at det er so, er ektepakti rettsgild ogso andsynes tridjemann like frå giftarmålet, dersom ho vert tinglyst innan eit år. 17 juli. Nr. 11.

§ 18. Sysselmannen eller ein vigselmann kann halda forlikstinging millom ektemaker som vil søkja um løyve å liva frå kvarandre.

§ 19. Når sysselmannen ferdar ut farskaps- og tilskotsfyrelegg, skal han setja frest for kravet um farskapssak.

Sysselmannen gjer og tenest som tilskotsfut etter lovene um foreldre og born.

§ 20. Verjeråd er sysselmannen i lag med tvo fullmyndige menn eller kvinnor som han sjølv kallar til.

§ 21. Lovene um odels- og åsætesrett gjeld ikkje for Svalbard.

4de kapitel.

Serreglar um eigedomshøve.

§ 22. Ingen kann vinna hævd på eigedomsrett eller bruksrett til statsgrunn.

Statsgrunn er all grunn som ikkje vert tilkjend nokon til eigedom etter Svalbardtraktaten.

§ 23. Til annan grunn enn statsgrunn kann statsborgarar i dei statane som er med i Svalbardtraktaten, få eigedomsrett eller bruksrett utan løyve. Det same gjeld lovleg skipa selskap som hev sitt styre i dei statane.

17 juli. Nr. 11.

Pantebokføreren kan forlange bevis fra vedkommende myndighet i hjemlandet for at en utlending eller et utenlandsk selskap opfyller disse vilkår.

§ 24. Dersom eieren eller brukeren av fast eiendom på Svalbard ikke bor eller har fast ophold i Norge eller på Svalbard, skal han ha en fullmektig som bor i riket og har fullmakt til å representere ham i alt som angår eiendommen. Det samme gjelder, når eieren eller brukeren er et selskap med styre i utlandet.

Fullmakten med fullmektigens navn og stilling skal tinglyses.

Er ikke slik fullmakt gitt og tinglyst, kan underdommeren opnevne en fullmektig efter begjæring av en interessert. Opnevnelsen skal tinglyses og gjelder inntil eieren eller brukeren selv tinglyser fullmakt.

§ 25. Kongen kan utferdige forskrifter om hvorledes grensene for privat grunn skal avmerkes.

Når en fast eiendom deles, skal sysselmannen opnevne to menn til å sette op delebrev med fornøden redegjørelse for den fraskilte del. Hjemmelsbrev på det fraskilte må ikke tinglyses før delebrevet.

§ 26. Grunneieren har enerett til jakt og fangst på eiendommen:

a) i nærheten av bosteder, hus, magasiner, verkste-

Pantebokføraren kann krevja ettervist med vitnemål frå rett styremakt i heimlandet at ein utlending eller eit utlendsk selskap fyller desse vilkåri.

§ 24. Dersom eigaren eller brukaren av fast eigedom på Svalbard ikkje bur eller hev fast tilhaldsstad i Noreg eller på Svalbard, skal han ha ein fullmektig som bur i riket og hev fullmakt i alt som kjem eigedomen ved. Det same gjeld, når eigaren eller brukaren er eit selskap med styre i utlandet.

Fullmakti med namnet og yrket til fullmektigen skal tinglysast.

Er ikkje slik fullmakt gjevi og tinglyst, kann underdomaren nemna upp fullmektig etter krav frå ein interessert. Uppnemningi skal tinglysast og gjeld, til dess eigaren eller brukaren sjølv tinglyser fullmakt.

§ 25. Kongen kann gjeva fyresegner um korleis grensune for privat grunn skal merkjast av.

Når fast eigedom vert delt, skal sysselmannen nemna upp tvo menn til å setja upp delebrev med turvande utgreiding um den fråskilde delen. Heimelsbrev på det fråskilde må ikkje tinglysast fyrr delebrevet.

§ 26. Grunneigaren hev eineretten til jakt og fangst på eigedomen:

a) i nærlaget til bustader, hus, magasin, verkstader og

der og andre bygg som har til formål å nytte ut eiendommen;

b) innenfor en avstand av 10 km. fra hovedsætet for virksomheten eller utnyttingen av eiendommen.

Grunneieren har enerett til jakt, fangst, egg- og dunsamling på egg- og dunvær som er fredlyst med tillatelse av Kongen. Fredlysningen skal kunngjøres i »Norsk Kunngjørelsestidende«, og været skal merkes slik som Kongen foreskriver.

§ 27. Utenfor de områder som er nevnt i § 26, har jægere, fangstmenn, fiskere og egg- og dunsamlere rett til å ha hytter og andre innretninger, som de trenger for sitt ophold og arbeide, når det ikke er til ulempe for grunneieren.

De som vil drive videnskapelige undersøkelser, har samme rett utenfor de områder som er nevnt i § 26 a.

Tvist om anvendelsen av disse forskrifter avgjøres av sysselmannen med endelig virkning.

§ 28. Tvungen avståelse av eiendomsrett eller bruksrett over fast eiendom i andre tilfelle enn bergverksordningen hjemler, kan Kongen tillate:

1. når staten eller private vil bygge havn, kai, dokk, vei, transportinnretning, vannledning, kraftoverføring, telegraf eller telefon;

2. når staten ellers trenger grunn til offentlig eller videnskapelig bruk.

andre bygg som har til fyremål å nytte ut eigedomen; 17 juli. Nr. 11.

b) alle stader som ikkje ligg lenger enn 10 km. frå hovudsætet for verksemndi eller utnyttingi av eigedomen.

Grunneigaren hev eineretten til jakt, fangst, egg- og dunsamling på egg- og dunvær som er fredlyste etter løyve frå Kongen. Fredlysingi skal kunngjerast i «Norsk Kunngjørelsestidende», og været skal merkjast soleis som Kongen gjev fyresegn um.

§ 27. Utanfor dei umkverve som er nemnde i § 26, hev jegarar, fangstmenn, fiskarar og egg- og dunsamlarar rett til å ha hyttor og anna som dei treng for arbeidet og tilhaldet, når det ikkje er til meins for grunneigaren.

Dei som vil gjera vitskapelege granskingar, hev same retten utanfor dei umkverve som er nemnde i § 26 a.

Tvist um korleis desse fyresegnene skal nyttast, avgjer sysselmannen med endeleg verknad.

§ 28. Til ekspropriasjon av eigedomsrett eller råderett yver fast eigedom, som ikkje hev heimel i bergverksskipnaden, kann Kongen gjeva løyve:

1. når staten eller private vil byggja hamn, kai, dokk, veg, førslegreidor, vatsleiding, kraftyverføring, telegraf eller telefon;

2. når staten elles treng grunn til offentleg eller vitskapleg bruk.

17 juli. Nr. 11.

Eieren og andre rettighetshavere skal få adgang til å uttale sig, før Kongen gir tillatelsen.

5te kapitel.

Forskjellige bestemmelser.

§ 29. Kongen kan fastsette at personer og selskaper fra stater som står utenfor Svalbardtraktaten skal kunne erhverve bergverksrettigheter, eiendomsrett eller bruksrett til fast eiendom på Svalbard helt eller delvis på samme vilkår som om de hørte hjemme i traktatstatene.

§ 30. Denne lov trer i kraft fra den tid Kongen fastsetter [1]).

Eigaren og andre rettshavarar må få høve til å segja si meining fyrr Kongen gjev sitt løyve.

5te kapitel.

Ymse fyresegner.

§ 29. Kongen kann fastsetja at personar og selskap frå statar som stend utanfor Svalbardtraktaten skal kunne vinna bergverksrettar, eigedomsrett eller bruksrett til fast eigedom på Svalbard heilt eller i nokon mun på same vilkår som um dei høyrde heime i traktatstatane.

§ 30. Denne lovi gjeld frå den tid Kongen fastset.

17 juli. Nr. 12.

Lov *) [2]) om tillegg til konsesjonslovgivningen.[3])

§ 1. Kongen kan fastsette avgifter for behandlingen av ansøkninger om erhvervstillatelse i henhold til lov av 18 september 1909 om erhvervelse av skog, lov av 25 juli 1913 om erhvervelse av større myrstrekninger, lov av 3 juli 1914 om erhvervelse av kalkstenforekomster, lov av 27 august 1915 om erhvervelse av fjellstrekninger, lov av 14 desember 1917 om erhvervelse av vannfall, bergverk og annen fast eiendom, kapitel III, og lov av 10 desember 1920 om erhvervelse av dyrket mark.

§ 2. Denne lov trer i kraft straks.

17 juli. Nr. 13.

Lov *) [4]) om midlertidige forandringer i rettergangsordningen.

§ 1. Også efter at den nye rettergangsordning er trådt i kraft, skal lagmannsrettene bare behandle de saker som efter straffeprosessloven skal behandles ved lagmannsrett.

Ved lagmannsrettene utnevnes ikke faste lagdommere.

*) Bekjentgj. 22 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 33.

[1]) Jfr. kongelig resolusjon av 7 august 1925.

[2]) St.besl. 14 juli. Se Ot. prp. nr. 73. Innst. O. nr. 140. St.tid., forh. i Ot. s. 840—841; i Lt. s. 270.

[3]) Jfr. kongelige resolusjoner av 17 juli og 25 september 1925 samt rundskrivelse av 18 juli 1925.

[4]) St.besl. 14 juli. Se Ot. prp. nr. 37. Dok. nr. 11. Innst. O. VII. St.tid., forh. i Ot. s. 496—503 (B), 851—852; i Lt. s. 239—240, 273.

§ 2. De saker som vilde høre under lagmannsrett efter den nye rettergangsordning, skal behandles av de nuværende overretter. 17 juli. Nr. 13.

De bestemmelser som er gitt om lagmannsrettene skal gjelde for overrettene med de endringer som følger av denne lov.

Anke fra herreds- eller byretten eller fra en domstol som settes med enedommer eller bare har en rettskyndig dommer, går dog like til Høiesterett, når saken gjelder en formuesverdi som overstiger 5 000 kroner.

Overrettens avgjørelse av en ankesak kan ikke påankes til Høiesterett, medmindre Høiesteretts kjæremålsutvalg samtykker.

§ 3. Bestemmelsene i tvistemålslovens §§ 4 og 388 skal ikke gjelde for overrettene.

§ 4. Den verdigrense som tvistemålslovens § 356 setter for anke, skal være 500 kroner, så lenge anken går til overrettene.

§ 5. Alle ankesaker behandles i overrettene skriftlig efter reglene i tvistemålslovens § 380.

Parter og vidner avhøres og granskning foretas efter de regler som gjelder for partsavhøring og bevisførsel utenfor hovedforhandling. Sakkyndige kan også avhøres umiddelbart for overretten.

Har en sak i første instans vært pådømt med fagkyndige domsmenn, skal der også i overretten tilkalles to fagkyndige domsmenn, når nogen av partene krever det, eller retten finner det ønskelig.

Ved hver overrett opnevner Kongen et utvalg av domsmenn som har særlig kyndighet i handel, sjøvesen, industri, håndverk og bygningsvesen, og som er bosatt i eller ved den by hvor retten holdes. Medlemmene av disse utvalg kan kreve sig fritatt for å velges til lagrettemenn, domsmenn ved herreds- eller byretter, skjønnsmenn og rettsvidner.

§ 6. Bestemmelsen i tvistemålslovens § 357, 1ste og 2net ledd, om anke til Høiesterett settes ikke i kraft.

En part kan selv kreve bevisoptagelse i anledning av anke til Høiesterett. Begjæringen inngis til den herreds- eller byrett, hvor bevisoptagelsen skal foregå, med bekreftede gjenparter av ankeerklæringen og den påankede dom samt en angivelse av de omstendigheter som bevisoptagelsen skal angå.

Rettens formann kan bestemme at en sak i Høiesterett skal gå over til skriftlig behandling også i andre tilfelle enn nevnt i tvistemålslovens § 380, 1ste ledd.

17 juli. Nr. 13. § 7. Ikrafttredelsen av loven om skjønn, ekspropriasjonssaker og odelsløsning av 1 juni 1917 og de dermed sammenhengende forandringer i den øvrige lovgivning utsettes.

§ 8. Denne lov trer i kraft 1 januar 1927.

17 juli. Nr. 14. **Midlertidig lov** *) [1]) om offentlig administrasjon av banker.

I. Almindelige bestemmelser om administrasjon.

§ 1. Når en aktiebank eller en sparebank har innstillet sine betalinger, kan Finansdepartementet efter ansøkning fra styret, representantskapet eller forstanderskapet og efterat uttalelse er innhentet fra Norges Bank og Bank- og Sparebankinspeksjonen bestemme at banken skal settes under offentlig administrasjon for en tid av inntil 1 år, hvis dette anses for å stemme så vel med fordringshavernes interesser som med almene hensyn.

§ 2. Så snart Finansdepartementet har fattet sådan beslutning som nevnt i § 1, skal Norges Bank opnevne et administrasjonsstyre og en kontrollkomité for banken, efterat bankens representantskap eller forstanderskap har fått adgang til å uttale sig.

Administrasjonsstyret og kontrollkomitéen skal hver ha minst 3 medlemmer, hvorav den ene opnevnes som formann. Ett av administrasjonsstyrets medlemmer angis uttrykkelig som representant for innskyterne, fortrinsvis valgt blandt disse. Dessuten opnevnes det fornødne antall varamenn. Bankens styremedlemmer og andre valgte tillitsmenn er ikke utelukket fra å opnevnes.

Finansdepartementet kan efter at Norges Banks uttalelse såvidt mulig er innhentet når som helst fjerne medlemmene.

Medlemmenes godtgjørelse fastsettes av Norges Bank med Finansdepartementets godkjennelse. På samme måte fastsettes også revisorenes godtgjørelse.

§ 3. Administrasjonsstyret skal uten ophold utferdige en kunngjørelse om at banken er satt under offentlig administrasjon.

Kunngjørelsen skal innrykkes i Norsk Kunngjørelsestidende og i ett eller flere blad som er almindelig lest på stedet, slås op på rettsstedet og på børsen, om sådan fin-

*) Bekjentgj. 22 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 33.

[1]) St.besl. 14 juli. Se Ot. prp. nr. 28. Innst. O. XVIII. St.tid., forh. i Ot. s. 624—645, 851; i Lt. s. 232—239, 273.

nes, samt tinglyses så vel ved bankens verneting som ved enhver underrett innen hvis krets banken eier fast eiendom. 17 juli. Nr. 14.

Videre skal administrasjonsstyret gjøre anmeldelse til handelsregistret om at banken er satt under offentlig administrasjon og om opnevnelsen av administrasjonsstyret og kontrollkomitéen.

På brev, kunngjørelser eller dokumenter som går ut fra banken, skal ordene «under offentlig administrasjon» føies til efter firmanavnet.

§ 4. Fra den tid ansøkning efter § 1 er innlevert til departementet eller til befordring med post eller telegraf, og til ansøkningen er avslått, eller til den offentlige administrasjon ophører, kan utlegg eller avsetning ikke tas i bankens eiendeler, og tvangssalg kan ikke foretas, medmindre en fullt rettsbeskyttet panterett er erhvervet før det nevnte tidspunkt.

I samme tidsrum kan bankens bo heller ikke besluttes tatt under konkursbehandling, selv om begjæring er fremsatt tidligere.

Fordringer som er erhvervet av bankens skyldnere, efter at den har innstillet sine betalinger, kan ikke bringes i motregning overfor banken.

§ 5. Administrasjonsstyret skal senest innen 3 måneder fra opnevnelsen sende innberetning til Finansdepartementet og Norges Bank, inneholdende en uttømmende oversikt over bankens stilling, redegjørelse for forretningsførselen forut for administrasjonen og plan for administrasjonsstyrets arbeide. Innberetningen skal være ledsaget av en uttalelse fra kontrollkomitéen. Departementet kan forlenge fristen.

Departementet kan forlange ny innberetning avgitt hvert kvartal eller halvår og dessuten når som helst kreve ytterligere oplysninger meddelt eller undersøkelser iverksatt. Efter at uttalelse er innhentet fra Norges Bank kan det også beslutte endringer i arbeidsplanen.

Innberetninger og status kan offentliggjøres så vel av departementet som av administrasjonsstyret i den utstrekning som finnes hensiktsmessig.

§ 6. Under administrasjonen trer bankens styre og andre valgte myndigheter ut av funksjon, men de er forpliktet til å bistå administrasjonsstyret og meddele alle oplysninger som trenges for dets og kontrollkomitéens virksomhet.

Administrasjonsstyret kan innkalle i aktiebanker generalforsamling og i sparebanker forstanderskap. Generalforsamling og forstanderskap velger selv sin ordstyrer.

17 juli. Nr. 14.

Administrasjonsstyret skal snarest mulig sammenkalle et møte av bankens innskytere og andre fordringshavere til valg av et råd,[1]) som kan uttale sig om de saker administrasjonsstyret forelegger for det, og som får adgang til å gjøre sig kjent med administrasjonsstyrets innberetninger og regnskaper.

§ 7. Administrasjonsstyret leder bankens virksomhet. Administrasjonsstyrets formann eller to av dets medlemmer tegner bankens firma.

Revisorer velges av kontrollkomitéen. Nærmere forskrifter om kontrollen og revisjonen utferdiges av Finansdepartementet.

§ 8. Under administrasjonen fortsettes bankens virksomhet i den utstrekning som administrasjonsstyret finner forsvarlig, under hensyntagen til fordringshavernes interesser.

Fordringer som grunner sig på mottagelsen av nye innskudd eller på utførelse av andre almindelige bankforretninger har fortrinsrett for eldre fordringer, dersom banken skal likvidere eller åpne akkordforhandling under administrasjonen, eller dersom den innen 1½ år efter at administrasjonen er ophørt, går over til akkordforhandling eller konkurs eller påny kommer under administrasjon. Bestemmelsene i § 4 gjelder ikke disse fordringer.

Over alle nye forretninger føres særskilt bokholderi.

§ 9. Forfalne veksler og andre gjeldsbrev, for hvis innfrielse banken er ansvarlig, kan fornyes, såfremt det kan skje uten utlegg for banken. Dog bør det i så fall uttrykkelig anføres at underskriften meddeles til fornyelse, og den skal ikke gi vedkommende fordringshaver eller medforpliktede bedre rett til fyldestgjørelse enn om fornyelse ikke hadde funnet sted.

Forfallen gjeld som har fortrinsrett i konkurs eller er sikret ved pant, kan utbetales.

§ 10. Innskudd og andre rentebærende forpliktelser fra tiden før innsendelsen av ansøkning om administrasjon forrentes under administrasjonen efter den på stedet almindelige rente på sparevilkår. I tvilstilfelle avgjør Finansdepartementet med bindende virkning hvad der er sådan rente. Renten tilskrives hovedfordringen pr. 31 desember hvert år.

Avbetaling på forpliktelser fra tiden før innsendelsen av ansøkning om administrasjon — herunder optjente renter, — kan foregå, men ikke i større utstrekning enn administrasjonsstyret finner påkrevet av hensyn til fordringshavernes personlige behov eller deres erhvervsvirksomhet. Finansdepartementet kan dog av særlige grunner tillate avbetaling også

[1]) Jfr. kongelig resolusjon av 25 september 1925.

i andre tilfelle. Avbetalingene må ikke overstige hvad der med sikkerhet kan påregnes som dividende, om banken skulde overgis til konkursbehandling. Avbetalingene med tillegg av rente efter sats som i første ledd bestemt og rentesrenter gjelder i tilfelle som forskudd på konkursdividenden, akkordprocentene eller dividenden ved likvidasjon under administrasjonen. 17 juli. Nr. 14.

§ 11. Finansdepartementet kan efter ansøkning fra administrasjonsstyret forlenge den i § 1 fastsatte årsfrist med inntil 1 år om gangen.

Det kan også til enhver tid efter forslag av Norges Bank pålegge administrasjonsstyret å innlede akkordforhandling eller å overgi banken til konkursbehandling.

§ 12. Efter utgangen av hvert kalenderår så vel som ved administrasjonens avslutning skal administrasjonsstyret snarest mulig avgi revidert regnskap til Finansdepartementet.

Regnskapet skal være ledsaget av kontrollkomitéens uttalelse, og kunngjøres for aktiebankers vedkommende på den måte som er foreskrevet i lov om aktiebanker av 4 april 1924 § 16 og for sparebankers vedkommende på den måte som er foreskrevet i sparebankloven av 4 juli 1924 § 49.

§ 13. Beslutning om å gjøre ansvar gjeldende mot stiftere og tidligere tillitsmenn treffes av administrasjonsstyret.

Vedtar administrasjonsstyret at ansvar ikke skal gjøres gjeldende, skal det melde dette til kreditorrådets formann. Kreditorrådet kan i så fall innen tre måneder efter at meddelelsen er mottatt med Finansdepartementets samtykke reise erstatningssøksmål på bankens vegne. Omkostningene herved bæres av banken.

Vedtar administrasjonsstyret i en aktiebank at ansvar ikke skal gjøres gjeldende, skal det melde dette til generalforsamlingen. Aktieeiere i et sådant antall som, og i besiddelse av så mange aktier som i aktielovens § 68 sagt, kan i så fall innen 3 måneder reise sak efter aktielovens § 69, annet og tredje ledd. Det samme gjelder om administrasjonsstyret ingen beslutning har truffet senest 3 måneder efter at begjæring om å reise sak er fremsatt av aktieeiere som foran nevnt.

At generalforsamling eller kreditorråd har frafalt ansvar, er ikke til hinder for at administrasjonsstyret reiser erstatningssøksmål på fordringshavernes vegne.

§ 14. Bestemmelsene i straffelovens § 289 får tilsvarende anvendelse når en bank er satt under offentlig administrasjon efter denne lov.

17 juli. Nr. 14.

II. Gjenreisning og nydannelse av bank.

§ 15. Nedsettes aktiekapitalen uten tilbakebetaling til aktionærene, eller blir den helt bortskrevet, og er beslutningen godkjent av Finansdepartementet, kommer forskriftene i aktielovens § 85, 3dje og 4de ledd ikke til anvendelse. Aktiene kan nedskrives inntil en krones pålydende, uten at banken ved utstedelse av nye aktier er bundet av forskriftene i aktiebanklovens § 40.

Beslutning om å søke ny aktiekapital tegnet kan fattes av administrasjonsstyret med samtykke av Finansdepartementet.

Uten hinder av bestemmelsen i aktielovens § 41, siste ledd, kan innskudd på nye aktier avgjøres ved motregning forsåvidt angår den del av fordringen på banken som utvilsomt er i behold. Til motregning kan også anvendes fordringer som ikke er forfalne. Er en sådan fordring ikke rentebærende, reduseres den slik at motregningsbeløpet, tillagt renter efter beregning som i § 10, første ledd, bestemt, utgjør fordringen. Er fordringen rentebærende, reduseres den bare hvis rentesatsen er lavere enn Norges Banks diskonto med fradrag av 2 pct.; i så fall finner tilsvarende reduksjon sted.

Aktietegner i ny bank kan med Finansdepartementets samtykke dekke sitt aktieinnskudd ved overdragelse av dividendekrav i administrert bank som avvikler. Dog kan han ikke på den måte anvende mer enn inntil de første 50 pct. av hvad der efter administrasjonsstyrets og kontrollkomitéens bedømmelse av bankens stilling antas å falle som dividende på hans krav.

Med Finansdepartementets samtykke kan forskudd på dividende betales av anerkjente fordringer, når disse er anvendt til dekning av aktier som i foregående ledd bestemt. § 10, næstsiste og siste punktum får i så fall tilsvarende anvendelse.

Bestemmelsene i sparebanklovgivningen er ikke til hinder for at en sparebank med Finansdepartementets samtykke overtar aktier i en aktiebank i henhold til bestemmelsene i de tre foregående ledd.

§ 16. Med samtykke av Kongen kan administrasjonsstyret i en aktiebank på bankens vegne kreve avstått alle aktier eller alle aktier av samme klasse, efterat det ved rettslig skjønn efter forskriftene i § 17 er avgjort om aktiene har nogen verdi, og i så fall hvor stor erstatning skal betales for dem.

Går skjønnet ut på at aktiene er verdiløse, kan administrasjonsstyret bortskrive dem innen ett år efterat skjønnet

er blitt endelig, såfremt der overensstemmende med en gjen- 17 juli.
reisningsplan som er godkjent av Finansdepartementet, er Nr. 14.
tegnet tilstrekkelig ny aktiekapital til å ta op igjen bankens frie virksomhet.

Går skjønnet ut på at aktiene har verdi, kan administrasjonsstyret gå til innløsning og bortskrivning innen samme frist og under samme vilkår som foran nevnt mot utbetaling av den erstatning som er fastsatt ved skjønnet. Aktier som ikke er innlevert til innløsning innen fristens utløp, kan bortskrives mot at erstatningen deponeres i Norges Bank. Er beløpet ikke hevet innen ti år, tilfaller det vedkommende bank.

Bortskrivningen skal uten ophold meldes til handelsregistret.

Administrasjonsstyret sørger for å innkalle generalforsamling til å fastsette nye vedtekter for banken. Om stemmegivningen gjelder samme regler som for en konstituerende generalforsamling.

Bestemmelsene om tvungen avståelse og bortskrivning skal også gjelde retten efter forskrivelser som bare skal forrentes av bankens overskudd og ikke har krav på å innfris (certifikatkapital) samt retten efter forskrivelser som efter sitt innhold skal stå tilbake for bankens almindelige forpliktelser (ansvarlig lånekapital).

Forsåvidt ekspropriasjon av aktiekapital, certifikatkapital, og ansvarlig lånekapital ikke skjer samtidig, skjer den i sådan rekkefølge: aktiekapital, preferanseaktiekapital, certifikatkapital, ansvarlig lånekapital.

§ 17. Til å avgi skjønn efter § 16 opnevner Kongen for hver sak en skjønnsrett, som skal ha 5 medlemmer. Formannen må fylle vilkårene for å være dommer.

Skjønnet holdes der hvor banken har sitt sæte.

Aktieeiere, certifikateiere og ansvarlige långivere kan stevnes under ett. Stevningen skal kunngjøres i Norsk Kunngjørelsestidende og i ett eller flere andre blad som er almindelig lest på stedet. Efter nærmere bestemmelse av Finansdepartementet skal stevningen også kunngjøres i andre, innen- eller utenlandske blad. Varslet er tre måneder fra kunngjøringen i Kunngjørelsestidende. Efter begjæring fra en aktionær, certifikateier, eller ansvarlig långiver kan Finansdepartementet opnevne en sakfører til å vareta interessene for den gruppe, hvortil vedkommende hører under saken.

Megling i forlikskommisjonen foretas ikke.

I alle avgjørelser under forretningen tar så vel formannen som skjønnsmennene del. Avgjørelsene treffes med stemmeflerhet.

17 juli. Nr. 14.

Skjønnet skal gjøre rede for bankens stilling. Har der vært tvist eller kan der være tvil om hvilket saksforhold eller hvilke rettssetninger skjønnet skal bygges på, eller om den måte hvorpå skjønnsresultatet skal vinnes, skal der i skjønnsgrunnene gjøres rede for hvad der i så henseende er lagt til grunn for skjønnet.

Skjønnsgrunnene skal i alle tilfelle oplyse, om skjønnet er enstemmig eller hvilke av skjønnsrettens medlemmer er uenige i skjønnsresultatet, og hvilke punkter uenigheten gjelder. Den som ikke er enig i skjønnsresultatet eller skjønnsgrunnene, kan kreve tatt inn i disse en redegjørelse for sin mening.

Skal der efter skjønnet betales erstatning for de rettigheter som avstås, kan de innstevnte også kreve erstatning for nødvendige utgifter til varetagelse av sitt tarv under skjønnet. Erstatningen fastsettes ved skjønnet. Dette skal i ethvert tilfelle tilkjenne en i henhold til tredje ledd opnevnt sakfører en rimelig godtgjørelse av banken for hans arbeide med saken.

Skjønnet kan påankes til Høiesterett for å opheves på grunn av feil i saksbehandlingen eller i rettsanvendelsen, men er for øvrig endelig. Ankefristen er 3 måneder. Anken foretas ved varslets utløp uten hensyn til sesjonene. Anker banken kan stevningen forkynnes som bestemt i tredje ledd.

Godtgjørelsen til skjønnsretten fastsettes av Finansdepartementet og betales av banken.

§ 18. Skal en bank gå over til fri virksomhet, sørger administrasjonsstyret for at vedtektsforandringer og valg av tillitsmenn blir foretatt i tide.

Finansdepartementet kan i så fall bestemme terminer for utbetaling av tilgodehavender i banken, som utgjør mer enn et av departementet fastsatt minimumsbeløp. Bestemmelsen kan når som helst omgjøres av Finansdepartementet. Avbetalinger i henhold til § 10, annet ledd betraktes som forskudd også på disse terminer.

III. Akkordforhandling under administrasjon.

§ 19. Når en administrert bank søkes gjenreist, kan Finansdepartementet efter at uttalelse er innhentet fra Norges Bank og Bank- og Sparebankinspeksjonen bestemme at forhandlinger om akkord for banken skal foregå under kontroll av en dømmende kommissær og uten at akkordstyre opnevnes.

Kommissæren må ha de for dommere foreskrevne egenskaper og opnevnes av Kongen. Opnevnelsen kan tilbakekalles. Kommissærens godtgjørelse fastsettes av Finansdepartementet og utres av banken. 17 juli. Nr. 14.

Akkordforhandlingen regnes for åpnet den dag departementet har fattet sin beslutning.

Departementet fastsetter samtidig en frist for fordringshavernes avstemning over akkordforslaget. Fristen kan under særlige omstendigheter forlenges, men må i alt ikke være over ett år.

§ 20. Kommissæren skal uten ophold og på den måte som bestemt i § 3 kunngjøre og melde at banken har åpnet akkordforhandling efter reglene i denne lov.

§ 21. Snarest mulig efter at akkordforhandlingen er åpnet, sender administrasjonsstyret akkordforslaget til alle fordringshavere med kjent adresse.

Sammen med akkordforslaget sendes der til fordringshaverne en uttømmende oversikt over bankens stilling og en redegjørelse for gjenreisningsplanen, enn videre meddelelse om når fordringshavernes skriftlige vedtagelse av akkordforslaget senest må foreligge for administrasjonsstyret.

Med akkordforslaget skal også sendes administrasjonsstyrets og kontrollkomitéens uttalelse om akkordforslaget og om utsikten til at banken kan opfylle akkorden.

Har der ikke tidligere vært offentliggjort nogen redegjørelse fra administrasjonsstyret for forretningsførselen før administrasjonen blev iverksatt, skal akkordforslaget også være ledsaget av sådan redegjørelse.

Akkordforslaget med bilag skal legges ut til eftersyn i bankens lokale.

§ 22. Finansdepartementet kan tillate en administrert bank, som søker akkord, å innkalle alle sine fordringshavere til å melde og legitimere sitt krav for banken med varsel og frist som fastsettes av departementet i hvert enkelt tilfelle. Hvor sådan innkallelse er utferdiget, medtelles ved akkordavstemningen bare de fordringer, hvis eiere har meldt sig, som stemmeberettigede.

Går akkordforslaget ut på å betale minst 50 pct. til de ikke fortrinsberettigede fordringshavere, regnes det for vedtatt, når stemmeberettigede fordringshavere med minst to tredjeparter av de stemmeberettigedes samlede tilgodehavende har stemt for det.

Går forslaget ut på å betale mindre enn 50 pct., regnes det for vedtatt, når stemmeberettigede fordringshavere med minst tre fjerdeparter av de stemmeberettigedes samlede tilgodehavende har stemt for det.

17 juli. Nr. 14.

§ 23. Så snart avstemningen over akkordforslaget er tilendebragt, skal administrasjonsstyret sende til kommissæren alle stemmesedler som er mottatt og en oversikt over avstemningsresultatet, med uttalelse fra administrasjonsstyret og kontrollkomitéen.

Administrasjonsstyret sender samtidig til kommissæren en liste over bankens fordringshavere og deres fordringer da ansøkning om administrasjon blev sendt, med tillegg av renter til akkordforhandling blev åpnet. Det skal også oplyses, hvilke fordringer helt eller delvis skal settes ut av betraktning ved avstemningen over akkordforslaget. Listen skal også være ledsaget av kontrollkomitéens uttalelse, og skal være forsynt med attest fra revisor om at den stemmer med bankens bøker.

§ 24. Er det klart at akkordforslaget ikke er vedtatt, kunngjøres og meldes dette av kommissæren på samme måte som i § 3 bestemt. I motsatt fall utlegger han de dokumenter som nevnes i § 23 til eftersyn for fordringshaverne i 14 dager efterat kunngjørelsen herom har stått i Norsk Kunngjørelsestidende. I kunngjørelsen skal fordringshaverne opfordres til å sende til kommissæren sine mulige innsigelser mot akkorden innen utløpet av den nevnte frist. Kunngjørelsen skal også settes inn i ett eller flere blad som er almindelig lest på stedet.

Så snart fristen for å komme med innsigelser mot akkorden er utløpet, berammer kommissæren rettsmøte til behandling av akkordforslaget. Til rettsmøtet varsles administrasjonsstyret, kontrollkomitéen og de fordringshavere som er kommet med innsigelser mot akkorden.

Kommissæren avgjør ved kjennelse om akkorden skal stadfestes eller ikke. Han underretter straks administrasjonsstyret om sin avgjørelse og kunngjør den i Norsk Kunngjørelsestidende og i ett eller flere blad som er almindelig lest på stedet.

Kjennelsen kan påankes til Høiesteretts kjæremålsutvalg innen 3 uker, og kunngjørelsen skal inneholde oplysning herom. For øvrig får akkordforhandlingslovens § 29 og §§ 41—44 tilsvarende anvendelse, dog således at kommissæren trer i skifterettens sted.

Så snart ankefristen er utløpet eller en erklært anke er avgjort, kunngjør og melder kommissæren resultatet av akkordforhandlingen på den måte som er bestemt i § 3.

§ 25. Når akkord åpnes i henhold til § 19, og banken sitter inne med aktiva som det er særlig vanskelig å verdsette, kan akkordforslaget med Finansdepartementets samtykke gå ut på at fordringshaverne i tillegg til de i akkord-

forslaget bestemte procenter skal ha utbyttet av særskilt nevnte aktiva av denne art inntil de er fullt dekket. Akkordforslaget skal oplyse innen hvilken frist sådanne aktiva aktes realisert og om at fristen kan forlenges av Finansdepartementet, men bare såfremt utsettelse finnes særlig ønskelig av hensyn til fordringshaverne. 17 juli. Nr. 14.

Det avgjøres ved skjønn av op til 5 menn, opnevnt av kommissæren, hvor meget disse aktiva er verd. Mennenes godtgjørelse fastsettes av kommissæren.

Ved beregningen av om akkordforslaget faller inn under annet eller tredje ledd i § 22 kan de nevnte aktiva ikke settes til mer enn 10 pct. av de ikke fortrinsberettigede fordringshaveres fordringer.

Med Finansdepartementets samtykke kan det i akkordforslaget forbeholdes at de i § 8, annet ledd nevnte fordringer og senere stiftede fordringer skal ha fortrinsrett fremfor de fordringer som omfattes av akkorden, såfremt banken senere kommer under konkurs eller administrasjon før akkorden er opfylt.

§ 26. Bestemmelsene i § 39, annet og fjerde ledd, og i akkordforhandlingslovens §§ 18, 23 post 1 og 3, 24, 27 og 30 får for øvrig tilsvarende anvendelse når akkorforhandling åpnes i henhold til denne lov. Kommissæren trer i stedet for skifteretten, og administrasjonsstyret i stedet for akkordstyret. Den i akkordforhandlingslovens § 27, næstsiste punktum, fastsatte frist av tre dager kommer ikke til anvendelse efter nærværende lov, men kommissærens kjennelse blir å treffe så snart skje kan.

IV. Likvidasjon under administrasjon.

§ 27. Efter forslag av Norges Bank kan Finansdepartementet beslutte at en bank skal likvidere under administrasjonen, som da fortsettes til likvidasjonen er avsluttet, medmindre § 11, annet ledd, kommer til anvendelse.

Likvidasjonen foregår under kontroll av en dømmende kommissær, som opnevnes efter reglene i § 19, annet ledd.

§ 28. Så snart Finansdepartementet har fattet sådan beslutning som nevnt i foregående paragraf, foretar Norges Bank ny opnevnelse av administrasjonsstyre og kontrollkomité for banken (jfr. § 2). Medlemmer av fungerende administrasjonsstyre og kontrollkomité kan opnevnes.

§ 29. Likvidasjonskommissæren skal uten ophold og på den måte som bestemt i § 3, kunngjøre og melde departementets beslutning om at banken skal likvidere og opnevnelsen av administrasjonsstyre og kontrollkomité.

17 juli. Nr. 14.

§ 30. Efterat det er bestemt at banken skal likvidere, gir administrasjonsstyret og kontrollkomitéen bare innberetninger, uttalelser og regnskap til likvidasjonskommissæren. Innberetninger skal gis hvert kvartal. Kommissæren kan kreve ytterligere oplysninger meddelt eller undersøkelser iverksatt.

Kommissæren sender til Finansdepartementet og Norges Bank avskrifter av administrasjonsstyrets og kontrollkomitéens innberetninger, uttalelser og regnskap, ledsaget av sine bemerkninger. Finansdepartementet kan kreve ytterligere oplysninger, og det kan, fortrinsvis ved bankinspeksjonen, undersøke om likvidasjonen skrider frem på tilfredsstillende måte. Finansdepartementet bestemmer likeledes hvorvidt og i hvilken utstrekning regnskap og beretning skal offentliggjøres.

§ 31. Under likvidasjonen må garantier ikke stilles for nye kunder, og lån må ikke ydes til nye kunder, medmindre lånene står i forbindelse med realisasjon av bankens aktiva eller innfordring av dens tilgodehavender. Nye innskudd må ikke mottas.

Finansdepartementet kan dog efter ansøkning fra administrasjonsstyret og efter at uttalelse er innhentet fra Norges Bank og fra Bank- og Sparebankinspeksjonen bestemme at § 8, første ledd, — helt eller delvis — skal komme til anvendelse på filial (avdeling) av sådan likviderende bank. Bestemmelsen kan når som helst omgjøres av Finansdepartementet.

§ 32. Over sine forhandlinger fører administrasjonsstyret og kontrollkomitéen møtebok, som autoriseres av likvidasjonskommisæren.

§ 33. Snarest mulig efter at det er bestemt at banken skal likvidere, utarbeider administrasjonsstyret en liste over bankens fordringshavere fra tiden før administrasjonen med deres anerkjente fordringsbeløp, og med oplysning om hvilke fordringer anerkjennes som fortrinsberettiget eller sikret ved pant. For fordringenes rangorden gjelder de samme bestemmelser som under konkurs.

Listen skal enn videre inneholde oplysning om hvor meget hver fordringshaver har fått betalt på sin fordring i administrasjonstiden.

Listen skal være ledsaget av kontrollkomitéens uttalelse og være påført attest fra revisor om at den stemmer med bankens bøker. Den sendes til likvidasjonskommissæren, som utlegger den til eftersyn for fordringshaverne i tre måneder.

Likvidasjonskommissæren kunngjør i Norsk Kunngjørelsestidende og i ett eller flere blad som er almindelig lest

på stedet, hvor og hvor lenge listen er utlagt til eftersyn. 17 juli.
Til utenbys (utenbygds) fordringshavere med kjent adresse Nr. 14.
skal han sende skriftlig meddelelse om hvad der i listen er anført om deres fordringer.

§ 34. Enhver fordringshaver, som har noget å innvende mot den i foregående paragraf omhandlede liste, kan fremsette sine innvendinger overfor likvidasjonskommissæren.

Er det ikke innen utløpet av den tid listen har ligget til eftersyn for fordringshaverne, fremkommet innsigelse mot en fordring eller den for fordringen opførte fortrinsrett eller panterett, er den anerkjent sådan som den er opført i listen, og kan ikke mer bestrides.

Er det innen nevnte tid kommet innsigelse mot listen, berammer kommissæren rettsmøte og innkaller til dette administrasjonsstyret, kontrollkomitéen, de fordringshavere som har gjort innvendinger mot listen, og de fordringshavere hvis fordringer det er gjort innvendinger imot.

I rettsmøtet gjennemgår kommissæren de innvendinger som er fremkommet. For behandlingen av tvistigheter som opstår får bestemmelsene i konkurslovens § 54 og kapitel 8 tilsvarende anvendelse.

§ 35. Vil nogen efter utløpet av den tid da den foran omhandlede liste har ligget til eftersyn for fordringshaverne, gjøre en fordring på banken gjeldende, må han melde den skriftlig for likvidasjonskommissæren. Han utlegger anmeldelsen til eftersyn i sådan tid og efter sådan kunngjørelse som for listen bestemt, og behandler den derefter som en innvending mot listen.

Fordringshaveren bærer de omkostninger som voldes ved at hans innvending mot listen er kommet efter utløpet av fristen.

§ 36. Utlodninger foretas efter utlodningslister, som efter å være utarbeidet av administrasjonsstyret og ledsaget av uttalelser av kontrollkomitéen og revisjonen, er godkjent av likvidasjonskommissæren.

Utlodningslistene skal inneholde oplysning om hvor meget der i det på hver fordring utloddede beløp skal trekkes fra for utbetalinger som er gjort i henhold til § 10, annet ledd, jfr. § 15.

Utlodningslistene legges ut til eftersyn i 14 dager efterat likvidasjonskommissærens kunngjørelse herom og om hvor listene er utlagt, har stått i Norsk Kunngjørelsestidende og i ett eller flere blad som er almindelig lest på stedet.

Så snart der er adgang til det, skal administrasjonsstyret sende til fordringshaverne deres tilkommende ifølge utlodningslisten. Kommissæren kan bestemme at innenbys (innen-

17 juli. Nr. 14.

bygds) fordringshavere selv skal heve sitt tilkommende, og fastsetter i så fall hvor og når utbetaling skal finne sted. Fatter kommissæren sådan beslutning, kunngjør han dette i ett eller flere blad som er almindelig lest på stedet. Beløp som ikke er hevet innen 14 dager efterat sådan kunngjørelse har funnet sted, settes inn i bank på fordringshaverens navn. På samme måte forholdes med beløp som tilkommer utenbys (utenbygds) fordringshavere med ukjent adresse og utenlandske fordringshavere.

Dividender som ikke er hevet innen 10 år efter slutningsutlodningen, tilfaller statskassen.

§ 37. Likvidasjonskommissærens desisjoner og utlodninger kan påankes. Ankefristen er 4 uker. Ankestevningen må være forkynt i byene innen 14 dager, og på landet innen 4 uker efter utløpet av ankefristen.

§ 38. Bestemmelsene i konkurslovens 4de kapitel og §§ 56, 96, 98, 99—104, 107, 116, 119, 120, 121, 122, 127, 129 og 130 får tilsvarende anvendelse med de endringer som følger av denne lov.

§ 39. Fristene i konkurslovens §§ 42—46 regnes fra den dag administrasjon blev krevet, forsåvidt de ikke er utløpet når denne lov trer i kraft.

Motregningsrett efter konkurslovens § 119 gjelder ikke fordringer som er erhvervet efterat banken innstillet sine betalinger.

Fordringer som grunner sig på mottagelsen av nye innskudd eller på utførelse av andre almindelige bankforretninger under administrasjonen, forrentes på vanlig måte under likvidasjonen. Administrasjonsstyret kan bringe renteplikten til ophør ved opsigelse. Overfor innskytere med fordringer på ikke over 1 000 kroner, eller med ukjent adresse, kan opsigelsen gis ved offentlig kunngjørelse.

Har bankens medskyldner gjort avbetalinger efterat banken blev tatt under administrasjon, er ikke det til hinder for at det i bankens likvidasjonsbo kreves utlegg efter fordringens fulle pålydende ved administrasjonens begynnelse, til fordringshaveren har fått sitt tilgodehavende helt dekket.

§ 40. Når konkurslovens bestemmelser i denne lov er gitt tilsvarende anvendelse, trer Finansdepartementets bestemmelse om at banken skal likvidere i stedet for konkursens åpning, den dømmende kommissær i stedet for skifteretten, administrasjonsstyret i stedet for bestyreren og kontrollkomitéen i stedet for kreditorutvalget.

§ 41. Efter endt likvidasjon av en bank som har vært anmeldt til handelsregistret melder kommissæren bankens endelige opløsning til registret.

17 juli. Nr. 14.

V. Særregler om bankers konkurs og akkordforhandling.

§ 42. Når en bank blir tatt under konkursbehandling, får bestemmelsene i § 22, § 25 første, annet og tredje ledd, § 36, siste ledd og § 39, annet ledd tilsvarende anvendelse.

Går en bank over fra administrasjon til konkurs, får også § 39, første, tredje og fjerde ledd tilsvarende anvendelse. Anmeldelse av fordringer på banken er unødvendig.

De i § 8, annet ledd omhandlede fordringer kan, forsåvidt det skjønnes ubetenkelig, utbetales uten hinder av konkurslovens § 95.

§ 43. Åpner en bank almindelig akkordforhandling, får §§ 22, § 25, første, annet og tredje ledd og § 39, annet ledd tilsvarende anvendelse. Har banken vært under administrasjon, får også § 39, fjerde ledd tilsvarende anvendelse.

Skifteretten kan forlenge fristene for å fremsette og behandle akkordforslag. Møte til behandling av akkordforslag kan ikke holdes senere enn ett år efterat akkordforhandlingen er åpnet.

Går en bank over fra akkordforhandling til administrasjon, skal akkordforhandlingslovens § 31 ikke gjelde.

VI. Forskjellige bestemmelser.

§ 44. Nærmere forskrifter til gjennemførelse av denne lov kan utferdiges av Kongen.

§ 45. Offentlig gjengivelse av oplysninger om enkelte fordringshaveres krav efter de lister som utlegges efter § 24, § 33, jfr. § 35, og § 36, straffes med bøter.

§ 46. Denne lov trer i kraft straks.

Den midlertidige lov av 24 mars 1923 om tillegg til lovgivningen om akkordforhandling og konkurs opheves, tilleggslov av 29 juni 1923 likeså.

Bestemmelsen i § 50, tredje ledd i lov av 4 april 1924 om aktiebanker skal også gjelde banker som blir satt under administrasjon i henhold til nærværende lov.

Efter tre år fra denne lovs ikrafttreden kan en bank, som ikke tidligere har vært under offentlig administrasjon, ikke settes under sådan administrasjon.

17 juli. Nr. 15.

Lov*) [1]) om forandringer i lov av 1 august 1924 om innførsel og omsetning av brennevin, vin, fruktvin, mjød og øl.

I.

Følgende paragrafer i lov om innførsel og omsetning av brennevin, vin, fruktvin, mjød og øl skal herefter lyde således:

§ 6, siste ledd.[2]) Samtidig med bevillingen bestemmer kommunestyret antallet av salgssteder. Valget av bestyrer for hvert salgssted og disse steders beliggenhet i kommunen skal godkjennes av formannskapet.

§ 8. Bevilling til salg av øl med sådan alkoholstyrke som Kongen bestemmer,[3]) kan også gis til myndig mann eller kvinne, som kan antas ikke å ville misbruke salgsretten. Bevilling kan gis særskilt til salg av øl som ikke inneholder over 2,50 volumprosent alkohol.

Bevillingen må ikke utøves samtidig på flere steder innen kommunen. Det skal bestemmes i bevillingen:

a. enten at den skal ophøre 31 desember i løpet av et tidsrum av høist tre år fra rettens begynnelsesdag;
b. eller at den bare kan utøves en bestemt del av året, f. eks. i turisttiden eller i badesesongen;
c. eller at den bare kan utøves ved en enkelt bestemt leilighet.

Til bevillingen kan knyttes som vilkår at den bare må utøves i visse lokaler eller i visse strøk av kommunen.[4])

§ 15. Skjenkebevilling kan for inntil 6 år ad gangen gis til staten eller til selskap som har rett til omsetning efter § 5, eller til samlag. Bestemmelsen i § 6, siste ledd får tilsvarende anvendelse. Kommunestyret kan bestemme, at almindelig skjenkerett — frasett skjenking av øl som ikke inneholder over 2,50 volumprosent alkohol — ikke samtidig må gis til nogen annen innen kommunen.

Har kommunestyret ikke truffet bestemmelse som nevnt i forrige ledd, kan skjenkebevilling også gis til myndig mann eller kvinne som kan antas ikke å ville misbruke skjenkeretten. Bestemmelsene i § 8, annet ledd, finner tilsvarende anvendelse.

§ 18. Samlag må ikke begynne sin virksomhet før det

*) Bekjentgj. 22 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 33.
[1]) St.besl. 14 juli. Se Ot. prp. nr. 59. Innst. O. XIX. St.tid., forh. i Ot. s. 808—817; i Lt. s. 270—271.
[2]) Jfr. § 15.
[3]) Jfr kongelig resolusjon av 3 oktober 1324.
[4]) Jfr. § 14 a.

har vedtatt vedtekter, som er stadfestet av Kongen. Før stadfestelsen skal der være gitt kommunestyret anledning til å uttale sig. 17 juli. Nr. 15.

Formannen i samlagets styre opnevnes av fylkesmannen. Av de andre medlemmer velges halvparten av kommunestyret og halvparten av samlaget. Formannen og de kommunevalgte medlemmer behøver ikke å være aktieeiere i samlaget. Deres valg gjelder for to år ad gangen.

Samlagets regnskaper føres efter skjemaer som utferdiges av departementet, og revideres hvert år av to revisorer, hvorav en velges av kommunestyret og en av fylkesmannen. Revisorenes godtgjørelse bestemmes av fylkesmannen efter innhentet erklæring fra samlaget og utres av dette. De nærmere bestemmelser om tiden for regnskapenes avleggelse og deres revisjon m. v. fastsettes av departementet som også deciderer regnskapene.

Angående utbyttet av samlagets virksomhet gjelder bestemmelsene i § 2, næst siste ledd.

Samlaget kan ha medlemmer som efter sin borgerlige stilling ikke kan få salgs- eller skjenkebevilling i eget navn.

§ 24. Kongen eller den han bemyndiger gir forskrifter:

a. om innførsel av prøver på de drikkevarer som omhandles i denne lov;
b. om forbrukeres adgang til gjennem dem som har rett til innførsel å få innkjøpt vin av bestemte merker; [1])
c. om utførsel og gjennemførsel fra og til utlandet av vin; [2])
d. om sending, salg og kjøp av vin til medisinsk, teknisk eller videnskapelig bruk; [3])
e. om mellemmenns optagelse av bestilling på vin, fruktvin, mjød og øl med en alkoholstyrke av over 4,75 volumprosent, og om deres adgang til å henvende sig til forbrukerne om kjøp av sådan rusdrikk. I forskriftene kan det bestemmes, at optagelse av bestilling bare kan skje hos salgs- eller skjenkeberettigede.

§ 29. Beslutninger, som fattes av herredsstyre eller bystyre i henhold til denne lovs § 10, tredje ledd, § 15, første ledds annet punktum og § 19, første og annet ledd, blir å bekjentgjøre innen utgangen av oktober på den måte, som herreds- eller bystyret bestemmer. De trer i kraft fra næste års begynnelse.

Samme regel gjelder når slike beslutninger omgjøres.

§ 35. Den, som ved utførsel, innførsel, sending, utlevering, overdragelse mot vederlag eller erhvervelse mot vederlag av

[1]) Forskrifter, utferdiget ved kongelig resolusjon av 26 januar 1923.
[2]) Jfr. § 3.
[3]) Jfr. § 2.

17 juli. Nr. 15. rusdrikk eller øl der ikke inneholder over 2,50 volumprosent alkohol, overtrer nogen av denne lovs bestemmelser, eller som overtrer nogen i medhold av loven utferdiget bevilling eller forskrift,[1]) eller som medvirker hertil, straffes med bøter eller med fengsel inntil 3 måneder eller med begge disse straffer.

Gjelder overtredelsen brennevin, er straffen bøter inntil kr. 50 000,oo eller fengsel inntil 6 måneder eller begge disse straffer.

Sending av brennevin som godtgjøres å være lovlig erhvervet, er ikke straffbar, medmindre sendingen er i strid med, hvad derom bestemmes ved lov eller av Kongen utferdiget forskrift (jfr. § 2, første ledd).

II.

Denne lov trer i kraft straks.

17 juli. Nr. 16. **Midlertidig lov** *)[2]) om forandring i lov om innførsel og omsetning av brennevin, vin, fruktvin, mjød og øl av 1 august 1924.

§ 1. Kongen kan med Stortingets samtykke bestemme, at den del av A/S Vinmonopolets nettoutbytte, som i henhold til rusdrikkloven av 1 august 1924 § 5, siste ledd, tilfaller Invalidefondet og Fondet til bekjempelse av drikkeondet, skal for terminen 1924/25, 1925/26, 1926/27 og 1927/28 helt eller delvis tilfalle statskassen.

§ 2. Kongen kan med Stortingets samtykke bestemme, at den del av samlagenes nettoutbytte, som i henhold til rusdrikklovens § 18, tilfaller de nevnte fond, skal for årene 1924, 1925, 1926 og 1927 helt eller delvis tilfalle statskassen.

Det samme gjelder de avgifter, som er omhandlet i rusdrikklovens §§ 17, 21 og 22.

§ 3. Denne lov trer i kraft straks.

17 juli. Nr. 17. **Lov** *)[3]) om utvidelse av det med hjemmel i lover av 2 mai 1912, 21 juli 1916, 9 august 1918 og 5 mai 1922 oprettede pengelotteri.[4])

§ 1. Med Kongens tillatelse kan innskuddssummen i det med hjemmel i lov av 2 mai 1912, 21 juli 1916, 9 august 1918 og 5 mai 1922 oprettede pengelotteri forhøies med inntil kr. 12 000 000,00 årlig utover de i nevnte lover fastsatte grenser. Største gevinst må ikke overstige kr. 100 000,00.

*) Bekjentgj. 22 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 33.
[1]) Jfr. §§ 2, 3, 24 og 25.
[2]) St.besl. 14 juli. Se innst. O. nr. 147, jfr. innst. O. XX. St.tid., forh. i Ot. s. 818—821; i Lt. s. 271—273.
[3]) St.besl. 14 juli. Se Ot. prp. nr. 69. Innst. O. nr. 120 (I). St.tid., forh. i Ot. s. 803—805; i Lt. s. 270.
[4]) Jfr. kongelig resolusjon av 4 septembar 1925.

§ 2. Overskuddet ved den i § 1 omhandlede utvidelse for- 17 juli.
deles efter Stortingets nærmere bestemmelse. Nr. 17.

§ 3. Foreldede gevinster tilfaller de formål, som Stortinget bestemmer.

§ 4. Denne lov trer i kraft straks.

Lov *) [1]) **om oprettelse av et pengelotteri** 17 juli.
fra og med året 1928. Nr. 18.

§ 1. Lov om lotterier og andre lykkespil av 14 juni 1851, jfr. tilleggslov av 27 juli 1895 skal ikke være til hinder for, at der for et tidsrum av 15 år, regnet fra og med året 1928, oprettes et pengelotteri, hvis plan[2]) blir å approbere av Kongen og hvis overskudd tilfaller de formål, som Stortinget bestemmer.

§ 2. Den årlige innskuddssum må ikke være over kr. 36 000 000,00, fordelt på 12 trekninger. Hver trekning utgjør et selvstendig lotteri.

Prisen på hvert lodd fastsettes til kr. 10,00. Dog kan der i planen forbeholdes vedkommende selskap adgang til å selge et visst antall halvlodder à kr. 5,00.

§ 3. Summen av gevinstene må ikke utgjøre mindre enn 70 pct. av innskuddssummen. Ingen gevinst må overstige kr. 100 000,00. Fordring på utbetaling av gevinst foreldes i 1 år fra trekningsdagen.

Av foreldede gevinstbeløp utres utgiftene ved den i § 4 omhandlede komité, mens resten tilfaller de formål, som Stortinget bestemmer.

§ 4. Lotteriet oprettes av en komité på 3 medlemmer, som opnevnes av Kongen. Salget av loddene overdras av komitéen med Kongens approbasjon til et selskap på nærmere kontraktmessig bestemte vilkår.[2]) Komitéen fører opsyn med, at lotteriet drives på kontraktmessig måte under iakttagelse av forskriftene i nærværende lov og den approberte plan.

Godtgjørelsen til komitéens medlemmer fastsettes av vedkommende regjeringsdepartement.

Komitéen trer i virksomhet fra og med året 1928. Inntil da utøves de komitéen i nærværende lov tillagte beføielser av den i henhold til lov av 2 mai 1912 § 4 organiserte komité på 5 medlemmer, som fratrer ved utgangen av 1927.

§ 5. Salg av loddsedler foregår gjennem selskapet og ved de forhandlere som selskapet antar. Enhver som ellers avhender eller søker å avhende loddsedler med fortjeneste eller som medvirker hertil straffes med bøter.

§ 6. Denne lov trer i kraft straks.

*) Bekjentgj. 22 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 33.
[1]) St.besl. 14 juli. Se Ot. prp. nr. 69. Innst. O. nr. 120 (II.) St.tid., forh. i Ot. s. 803—806 (II.); i Lt. s. 270.
[2]) Jfr. kongelig resolusjon av 4 september 1925.

17 juli. Nr. 19.

Midlertidig lov *) [1]) om utførselsavgift på torskelevertran til bestridelse av utgiftene ved fellesreklame i utlandet for norsk medisintran.

§ 1. Av all torskelevertran av nedennevnte sorter, som utføres her fra riket, skal der erlegges følgende avgift:

Av damprenset medisintran ..... kr. 1,50 pr. tønne
» rå medisintran og blank tran ..... » 0,50 —»—

De beløp, som avgiften innbringer, skal — med fradrag av utgiftene ved opkrevningen — avsettes til et fond til bestridelse av utgiftene ved fellesreklame for norsk medisintran i utlandet. Av fondets midler kan en mindre del også anvendes til fortsatte videnskapelige undersøkelser på medisintranens område forsåvidt det skulde anses nødvendig i reklameøiemed.

Kongen kan treffe bestemmelse om, at avgiften i et nærmere angitt tidsrum ikke blir å opkreve, eller at den i sådant tidsrum blir å nedsette til nærmere angitte satser.

§ 2. Avgiften opkreves av tollvesenet. For opkrevningen tilkommer der vedkommende tolloppebørselsbetjent en godtgjørelse, som fastsettes av Kongen. [2])

Avsenderens angivelse til utførsel av sådanne varer som her omhandlet pliktes avgitt på tro og love, hvorefter avgiften opkreves efter denne opgave. Opgaven må, hvis tollvesenet forlanger det, støttes ved konnossement eller annen bevislighet.

Når varen aktes utført landverts, angis den til utførsel på den i toll-lovgivningen for sjøverts utførsel bestemte måte.

§ 3. Forvaltningen av det i § 1 omhandlede fond og anvendelsen av dets midler i det angitte øiemed forestås under vedkommende regjeringsdepartements overtilsyn av et utvalg på 3 medlemmer, som opnevnes av Kongen for et tidsrum av 2 år. Av utvalgets medlemmer skal 1 være næringsdrivende innen traneksportbranchen. For utvalgets medlemmer opnevnes der tillike på samme måte og for samme tid varamenn. Nærmere bestemmelser om utvalgets virksomhet fastsettes ved instruks av Kongen.

§ 4. Kongen eller den, han bemyndiger til det, gir de forskrifter, som for øvrig måtte anses nødvendige til gjennemførelse av denne lov.

§ 5. Overtredelse av de til betryggelse for avgiftens erleggelse gitte bestemmelser (jfr. den almindelige borgerlige straf-

*) Bekjentgj. 22 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 33.

[1]) St.besl. 17 juli. Se Ot. prp. nr. 78. Innst. O. nr. 156. St.tid., forh. i Ot. s. 843—851; i Lt. s. 273—276.

[2]) Jfr. kongelig resolusjon av 9 oktober 1925, inntatt i 1ste avd. nr. 46 for s. å.

felovs §§ 339 og 406) behandles på samme måte som bestemt for overtredelse av toll-lovgivningen. 17 juli. Nr. 19.

§ 6. Denne lov trer i kraft fra den tid, Kongen bestemmer [1]) og gjelder i 3 år.

Kongelig resolusjon *) om nye bestemmelser for vareavgiften i Kristiansand. 17 juli.

Kongelig resolusjon *) om bemyndigelse for Landbruksdepartementet til å utferdige regler og bestemmelser for kontroll med eksport og import av egg m. v. 17 juli.

Kongelig resolusjon *), hvorved bestemmes: I kongelig resolusjon av 6 november 1914, hvori er truffet bestemmelser i henhold til lov om forsvarshemmeligheter av 18 august 1914, fastsettes en ny § 6 sålydende: § 6. «Den på stedet værende øverste militære myndighet kan i tilfelle hvor det kan skje uten skade for forsvarets interesser gi norsk(e) undersått(er) adgang til et efter foranstående § 1 eller § 3 forbudt område, dersom betydelige økonomiske eller andre berettigede hensyn måtte gjøre en sådan tillatelse ønskelig. Innmelding skjer for hver gang til nærmeste foresatte». 17 juli.

Kongelig resolusjon, hvorved bestemmes: I. I medhold av lov av 17 juli 1925 (nr. 12) om tillegg til konsesjonslovgivningen fastsettes inntil videre en avgift til det offentlige av kr. 1,50 for hvert 1000 kroner kjøpesum for den faste eiendom for behandlingen av ansøkninger om erhvervstillatelse i henhold til lov av 18 september 1909 om erhvervelse av skog, lov av 25 juli 1913 om erhvervelse av større myrstrekninger, lov av 27 august 1915 om erhvervelse av fjellstrekninger og lov av 10 desember 1920 om erhvervelse av dyrket mark. Den minste avgift for behandlingen av noget andragende skal dog være 5 kroner. 17 juli.

Er kjøpesummen ikke delelig med 1000, beregnes avgiften av det nærmestliggende tall delelig med 1000.

II. Avgiften opkreves av ansøkninger som er innkommet til skogutvalget efter 1 august 1925.

III. Landbruksdepartementet bemyndiges til i særlige tilfelle helt eller delvis å eftergi avgiften.

IV. Landbruksdepartementet bemyndiges til å gi nærmere regler angående opkrevning av avgiften m. v.

Kongelig resolusjon, hvorved den gjeldende instruks for Hovedstyret for Vassdrags- og Elektrisitetsvesenet forandres overensstemmende med 17 juli.

*) Bekjentgj. 22 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 33.

[1]) Jfr. kongelig resolusjon av 9 oktober 1925 (Lovtid. 1ste avd. for s. å. nr. 46).

17 juli. Arbeidsdepartementets forslag i foredrag av 17 juli 1925, hvorefter instruksen i sin helhet vil lyde således:

§ 1. Hovedstyret har:

1. Å våke over det offentliges og almenhetens interesser i vassdragene.
2. Å våke over og fremkomme med forslag om, hvad der fra statens side til enhver tid bør gjøres til fremme av vannkraftens utnyttelse og elektrisitetsforsyningen i landet.
3. Å foreta hydrologiske og andre undersøkelser samt innsamle og bearbeide materiale for et nærmere kjennskap til landets vassdrag.
4. Å forberede og utføre forbygnings-, senknings- og kanaliseringsanlegg for det offentlige.
5. Å overta forvaltningen av statens vannfall og statens kraft- og reguleringsanlegg, hvor intet annet er bestemt.
6. Å forberede nye statens kraft- og reguleringsanlegg og iverksette besluttede nye anlegg.
7. Å utøve statens overledelse for de i distriktene oprettede administrasjoner for elektrisitetsforsyningen.
8. Å føre kontroll med vassdrags- og elektrisitetsanlegg i den utstrekning som det av statsmyndighetene til enhver tid måtte være bestemt.
9. Å avgi uttalelse om de vassdrags- og elektrisitetssaker som forelegges det av departementet.
10. Å avgi de i skattelovene omhandlede opgaver til Riksskattestyret.

§ 2. Hovedstyret består av en generaldirektør, tre direktører og fem andre medlemmer.

Generaldirektøren og direktørene ansettes ved kongelig konstitusjon. De øvrige medlemmer av Hovedstyret velges av Stortinget for 3 år.

I generaldirektørens fravær fungerer som hans stedfortreder en av direktørene og under en direktørs fravær som hans stedfortreder en under ham sorterende overingeniør efter departementets nærmere bestemmelse. For hvert av de andre medlemmer velger Stortinget en varamann.

§ 3. Generaldirektøren er Hovedstyrets chef og er ansvarlig for forretningenes ordning og gang.

Han lar fordele de inngående saker til behandling mellem direktørene overensstemmende med den i § 4 anførte gruppeinndeling. For øvrig fastsetter Hovedstyret selv sin forretningsorden.

§ 4. Ved Hovedstyret anordnes 3 grupper kontorer nemlig:

Gruppe I: Vassdrags- og Fløtningsdirektoratet, som tillegges: 17 juli.

1. Foranstaltninger til fremme av ferdsel og fløtning.
2. Forbygnings- og lignende arbeider.
3. Hydrologiske undersøkelser.
4. Systematisk undersøkelse av landets vannkraft.
5. Kontroll med vassdragsanlegg.
6. Drift av statens reguleringsanlegg.
7. Forberedelse av vassdragskonsesjonssaker, fløtningssaker og vassdragssaker, som efter lov henligger under administrativ avgjørelse.
8. Hovedstyrets budgettforslag, regnskaps-, kasse- og personalanliggender.

Gruppe II: Fossedirektoratet, som tillegges:

1. Forvaltning av statens vannfall med tilliggende eiendommer inntil vedkommende fall er utbygget og overgår til drift.
2. Forberedelse av statens vannfallskjøp.
3. Planleggelse og utførelse av statens kraftverker og kraftoverføringsanlegg.
4. Planleggelse og utførelse av statens reguleringsanlegg.
5. Drift av statens kraftanlegg og kraftoverføringsanlegg med tilliggende eiendommer.

Gruppe III: Elektrisitetsdirektoratet, som tillegges:

1. Forslag til foranstaltninger for fremme av landets elektrisitetsforsyning.
2. Behandling av saker vedkommende distriktsadministrasjonenes arbeide med elektrisitetsforsyningen.
3. Forskrifter for og tilsynet med elektriske anlegg.
4. Behandling av andragender om konsesjon på leie av kraft og på elektriske anlegg og ledninger.
5. Behandling av andre elektrisitetsforsyningssaker.

Hver gruppe ledes av en av de i § 2 nevnte tre direktører.

§ 5. Ved Hovedstyret ansettes teknisk og annet personale i fornødent antall.

Hovedstyret kan i den utstrekning det finnes nødvendig tilkalle spesielle sakkyndige.

§ 6. Hovedstyret treffer avgjørelse i alle vassdrags- og elektrisitetsanliggender, som ikke ifølge gjeldende bestemmelser skal fremmes til departementet eller er overlatt underordnet myndighet til avgjørelse.

17 juli. § 7. Følgende saker skal forelegges for departementet:

1. Regnskapsopgjør for det avsluttede regnskapsår for de eiendommer, anlegg og midler, som har vært under Hovedstyrets forvaltning.

   Opgjørene skal avgis hvert år innen 15 september.
2. Motivert budgettforslag for den påfølgende budgettermin.

   Budgettforslagene skal avgis hvert år innen 1 november.
3. Betenkning vedkommende andragender om konsesjon i medhold av erhvervs- og reguleringslovene samt om konsesjon i medhold av lovgivningen om elektriske anlegg.
4. Forslag om hvad der fra statens side bør gjøres til fremme av vannkraftens utnyttelse og elektrisitetsforsyningen i landet.

   Almindelige tariffer samt særkontrakter og andre kontrakter av viktigere art om levering av elektrisk energi.
5. Forslag om ansettelse, avskjedigelse, innrømmelse av tjenesteledighet m. v. for de tjenestemenn, som er konstituert av Kongen, samt personalanliggender som ifølge lov av 15 februar 1918 om offentlige tjenestemenn skal forelegges departementet.
6. Forslag til lønnsregulativer med tilhørende almindelige lønnsbestemmelser vedkommende fast ansatt personale samt almindelige bestemmelser om marktillegg, skyss-, kost- og flytningsgodtgjørelse.

§ 8. I møte av Hovedstyret skal de saker behandles, som blir å avgjøre av eller ved forføining av vedkommende regjeringsdepartement eller skal fremmes til dette ifølge instruks eller annen almindelig bestemmelse og som ikke bare inneholder referater, innberetninger eller lignende. Kurante tillatelser efter elektrisitetsloven av 16 mai 1896 og tilleggslov av 26 juli 1916 behøver dog ikke å behandles i hovedstyremøte.

Enn videre skal i møte av Hovedstyret behandles hvad enten høiere avgjørelse blir å innhente eller ikke:

1. Hovedstyrets forretningsorden samt instrukser og bestemmelser av almindelig art.
2. Forslag om foranstaltninger til fremme av ferdsel og fløtning og om forbygnings-, senknings- og lignende arbeider.
3. Innstilling, ansettelse, forflytning, innvilgelse av avskjed efter ansøkning og opsigelse av personale samt saker som angår disiplinære eller andre forseelser og som enten er innanket for Hovedstyret eller efter gjeldende bestemmelser skal forelegges for dette til avgjørelse.
4. Andre spørsmål vedkommende personalets lønnsforhold, boligforhold, marktillegg, skyss-, kost- og flytningsgodtgjørelse samt utdeling av stipendier.

5. Almindelige bestemmelser for bortleie av hus, tomter og grunnstykker. 17 juli.
6. Erstatningskrav, hvis avgjørelse er av prinsipiell betydning.
7. Beslutning om anlegg av og møte under prosess samt inngåelse av forlik og vedtagelse av dommer.
8. Opgaver til Riksskattestyret i medhold av skattelovene.
9. Planer for elektrisitetsforsyning innkommet fra distriktsadministrasjoner.
10. Saker, som medfører fravikelse fra nogen tidligere i møte av Hovedstyret fattet beslutning.
11. Andre saker som av generaldirektøren henvises til behandling i møte av Hovedstyret.

§ 9. Møte av Hovedstyret skal holdes så ofte som dettes forretningsorden fastsetter og for øvrig når forholdene ellers tilsier det efter generaldirektørens nærmere bestemmelse.

§ 10. Møte av Hovedstyret kan holdes, når generaldirektøren, den foredragende direktør og 3 andre medlemmer, hvorav minst 2 stortingsvalgte, er til stede. Ved behandling av de i § 7, punkt 3, nevnte saker bør dog minst 3 stortingsvalgte medlemmer være til stede.

§ 11. Direktørene foredrar i Hovedstyrets møte hver for sin faggruppe de foreliggende saker før avgjørelse treffes. Over saker, som behandles føres protokoll.

Finner et medlem av Hovedstyret ikke å kunne tiltre den beslutning som fattes, skal han la sin dissens tilføre protokollen. Utskrift av protokollen skal følge saken, hvis denne er gjenstand for høiere avgjørelse.

§ 12. Generaldirektøren fatter sine beslutninger i Hovedstyrets navn efter sitt eget omdømme i alle saker undtagen dem, som er nevnt i § 7, punkt 3, forsåvidt disse behandles i hovedstyremøte (jfr. § 8, 1ste passus) og i § 8, punktene 1, 3 og 4 forsåvidt disse angår personalet samt i § 8, punkt 8. I disse saker fattes beslutning efter stemmetall og således at generaldirektørens stemme gjør utslaget i tilfelle av stemmelikhet.

§ 13. I generaldirektørens fravær må ikke hans stedfortreder avgjøre nogen sak som der er dissens om i Hovedstyret, når den uten vesentlig ulempe kan utsettes. For øvrig overtar stedfortrederne for generaldirektøren og direktørene disses gjøremål i den utstrekning fraværet krever.

§ 14. Gjør omstendighetene det nødvendig, kan generaldirektøren uten ophold treffe bestemmelse i saker som ellers skulde ha vært behandlet i møte av Hovedstyret. Den fattede beslutning skal da innføres i forhandlingsprotokollen og refereres i næste møte.

17 juli. § 15. I den utstrekning, hvori det av hensyn til forretningens gang anses fornødent kan generaldirektøren overdra til direktørene i sitt navn inntil videre å avgjøre enkelt sak eller visse grupper av saker, herfra dog undtatt saker som blir å behandle i møte av Hovedstyret (kfr. § 8).

Under samme forutsetning kan en direktør med generaldirektørens samtykke inntil videre overdra til annen tjenestemann ved hans direktorat å avgjøre enkelt sak eller grupper av saker, som av generaldirektøren måtte være overdradd til vedkommende direktørs avgjørelse.

§ 16. Forhandling mellem generaldirektøren og direktørene og mellem disse innbyrdes samt mellem kontorene ved Hovedstyret skal foregå muntlig.

17 juli. **Stortingsbeslutning** [1]) om overtagelse av statsminister Christian Michelsens eiendom Gamlehaugen som nasjonaleiendom, — sålydende:

Stortinget samtykker i:

1. At staten overtar statsminister Christian Michelsens eiendom Gamlehaugen som nasjonaleiendom, på de forutsetninger som fremgår av Kirkedepartementets foredrag av 10 juli 1925.
2. At regjeringen bemyndiges til å treffe de nødvendige bestemmelser om eiendommens administrasjon m. v.

17 juli. **Skrivelse** *) om ophevelse av forbudet mot anvendelse av piggtrådgjerde i Sørum herred.

17 juli. **Skrivelse** **) om fiskeriregler for Trysil herred.

17 juli. **Skrivelse** *) om forhøielse av hastigheten for motorvognkjøring i Hamar.

18 juli. **Lov** *) [2]) om utskrivning av tilleggsskatt til staten på formue og inntekt for budgetterminen 1925—1926.

§ 1. Den gjeldende skattelovgivning skal ikke være til hinder for, at der for budgetterminen 1925—1926 som skatt til staten utskrives en tilleggsskatt utgjørende for hver skattyder 5 pct. av den ordinære skatt til staten på formue og inntekt, som i henhold til Stortingets beslutning utskrives for nevnte termin.

Dog blir sådan tilleggsskatt ikke å utskrive som tillegg til fondsskatt ilignet innenlandske aktieselskaper og dermed

*) Bekjentgj. 23 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 34.
**) Bekjentgj. 23 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 34, hvor fiskerireglene er inntatt.
[1]) Se St. prp. nr. 85. Innst. S. nr. 171. St.tid. s. 2874.
[2]) St.besl. 17 juli. Se Ot. prp. nr. 79. Innst. O nr. 169. St.tid., forh. i Ot. s. 852—854; i Lt. s. 276.

likestilte selskaper (lov av 13 juli 1921 § 7, jfr. tilleggslov av 9 mai 1923). 18 juli.

§ 2. Utligningen av tilleggsskatten skjer ved ligningsmyndighetene i forbindelse med den ordinære statsskattligning. I distrikt, hvor denne allerede er tilendebragt, har ligningsnevnden å foreta særskilt utligning av tilleggsskatt snarest mulig. Hvor særskilt utligning finner sted, blir en skatteliste over samtlige skattepliktige å utlegge og kunngjørelse herom å utferdige på vanlig måte. Tilleggsskatten forfaller til betaling 4 uker fra den dag, da skattelistens utleggelse er blitt kunngjort.

§ 3. Vedkommende regjeringsdepartement utferdiger de nærmere bestemmelser, som gjennmførelsen av denne lov nødvendiggjør.

§ 4. Denne lov trer i kraft straks.

Kongelig kunngjørelse *) [1]) om tilleggsskatt til statskassen for budgetterminen 1 juli 1925 til 30 juni 1926. 18 juli.

For budgetterminen fra 1 juli 1925 til 30 juni 1926 skal enhver skattyder, som i henhold til Stortingets beslutninger av 28 mars og 21 april 1925 ilignes skatt til staten på formue og inntekt, erlegge tilleggsskatt med 5 pct. av denne skatts beløp, dog således, at innenlandske aktieselskaper og dermed likestilte selskaper (lov 13 juli 1921 § 7, jfr. tilleggslov 9 mai 1923) ikke betaler noget tillegg av ilignet fondsskatt.

Kongelig kunngjørelse *) [2]) om formues- og inntektsskatt til Svalbard for budgetterminen 1 juli 1925 til 30 juni 1926. 18 juli.

§ 1. For budgetterminen 1 juli 1925 til 30 juni 1926 erlegges skatt til Svalbard efter følgende regler:

I. Av personer og selskaper, som skal svare skatt til Svalbard efter ligning (lov om skatt til Svalbard på formue og inntekt, kap. 1):
   a. Formuesskatt med 2 av hvert kr. 1 000,00.
   b. Inntektsskatt med 10 pct.

II. Av enhver, som skal svare skatt til Svalbard av en prosentvis ansatt del av arbeidsinntekten (lov om skatt til Svalbard på formue og inntekt, av 15 juli 1925, kap. 2): Inntektsskatt med 4 pct. av den skattbare del av arbeidsinntekten, jfr. § 5.

§ 2. Tvist om en skattyder skal skattskrives i Norge eller til Svalbard, avgjøres av vedkommende regjeringsdepartement.

*) Bekjentgj. 23 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 34.
[1]) Se Innst. S. I. St.tid. s. 2649—2720.
[2]) Se St. prp. nr. 80. Innst. S. nr. 169. St.tid. s. 2874—2875.

18 juli. § 3. Formuer under kr. 5 000,00 er skattefri. Formuen avrundes nedad til det nærmeste med 1 000 delelige antall kroner.

§ 4. Inntekter under kr. 2 000,00, forsåvidt angår de i § 1, avsnitt I, omhandlede skattydere, er skattefri. For disse skattydere avrundes inntekten nedad til det nærmeste med 100 delelige antall kroner.

§ 5. Ved ansettelsen til skatt av de i lov av 15 juli 1925 kap. 2 omhandlede skattepliktige befølges reglene for klasseinndeling i skattelovene av 18 august 1911 for landet § 75, for byene § 68, idet vedkommende regjeringsdepartement fastsetter bestemmelser om hvilke personer der ved klasseansettelsen skal henregnes til forsørgede. Av inntekten er skattefritt:

i 1ste klasse	0.		
i 2nen	—	.....	kr. 1 000,00
i 3dje	—	.....	» 1 500,00
i 4de	—	.....	» 2 000,00
i 5te	—	.....	» 2 500,00
i 6te	—	.....	» 3 000,00
i 7de	—	.....	» 3 500,00
i 8de	—	.....	» 4 000,00

§ 6. Adgangen til å få skattefritt fradrag efter § 5 er betinget av at vedkommende skattyder legitimerer sin forsørgelsesbyrde.

§ 7. I øvrig blir skatten å utligne efter lov av 15 juli 1925.

18 juli. **Kongelig kunngjørelse** *) [1]) om avgift til statskassen av kull som utføres fra Svalbard for budgetterminen 1 juli 1925 til 30 juni 1926.

For budgetterminen 1 juli 1925 til 30 juni 1926 skal der erlegges avgift til statskassen av kull som utføres fra Svalbard efter en sats av 1 pct. av verdien for de første 100 000 tonn og derefter efter satser fallende med 0,1 pct. av verdien for hvert ytterligere 100 000 tonn.

18 juli. **Rundskrivelse** fra Landbruksdepartementet til fylkesmennene.

Efter lov av 17 juli 1925 (nr. 12) kan Kongen fastsette avgifter for behandlingen av konsesjonsansøkninger efter en rekke konsesjonslover.

Som det vil ses av kongelig resolusjon av 17 juli 1925 (inntatt s. 351), blir avgiften på samme måte som ved stempelavgift ved eiendomsoverdragelser, å beregne av kjøpesummen for den faste eiendom, altså med fradrag av den del av

*) Bekjentgj. 23 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 34.
[1]) Se St. prp. nr. 78. Innst. S. 154. St.tid. s. 2742.

kjøpesummen som faller på medfølgende løsøre o. l. Departementet har bestemt at den blir å ordne ved påklebning av stempelmerker på konsesjonsandragendet. Når skogutvalget mottar et konsesjonsandragende har det å påse at det behørige antall stempelmerker er påklebet, og hvis dette ikke er gjort, sørge for ved henvendelse til konsesjonssøkeren at det blir gjort. Merkene blir på vanlig måte å kassere når de påklebes, enten av konsesjonssøkeren personlig eller av nogen annen, som ifølge lovgivningen har rett til å kassere dem. 18 juli.

Rundskrivelse fra Socialdepartementet, hvori departementet under henvisning til de ved lov nr. 3 av 5 juni 1925 foretatte forandringer i lov av 17 august 1848 om sinnssykes behandling og forpleining bemerker følgende: 20 juli.

Som det vil ses av lovens § 1 er samtykke av departementet nødvendig for at et asyl kan benytte sig av den adgang paragrafen åpner til uten utskrivning å overføre en sinnssyk til privat forpleiningssted. Departementet fastsetter som nevnt også de nærmere vilkår for ordningens gjennemførelse.

Den som har å iaktta den sykes tarv, må godkjenne overførelsen. Hvis det er forbundet med vanskeligheter å komme i forbindelse med vedkommende, kan den sinnssyke dog imidlertid overføres uten uttrykkelig godkjennelse som må innhentes snarest gjørlig. Mot vedkommendes vilje må sådan forpleining i privat forpleiningssted av asylpatient ikke finne sted. Hvis den sinnssykes tilstand gjør det nødvendig å føre ham tilbake til asylet, kan dette skje efter asyllægens skjønn og på hans initiativ uten godkjennelse fra den som har å iaktta den sykes tarv.

Til avløsning av den nugjeldende instruks for kontrollkommisjonene av 31 desember 1895 med tillegg av 31 januar 1910 fastsetter departementet herved i henhold til lovens § 2 følgende:

Instruks for kontrollkommisjonene ved sinnssykeasylene.

§ 1. Til varetagelse av de opgaver som lov om sinnssykes behandling og forpleining av 17 august 1848, jfr. lov av 5 juni 1925 pålegger kontrollkommisjoner ved sinnssykeasyler skal kommisjonene iaktta følgende forskrifter:

Kommisjonen skal holde møter ved asylet 2 ganger månedlig den ene gang til ubestemt tid og uten varsel. Ved siden derav skal den samlede kommisjon eller dens enkelte medlemmer innfinne sig på asylet nogen ganger årlig.

I møtene skal kommisjonen få sig forelagt sykejourna-

20 juli. lene for de siden siste møte innlagte syke, som dessuten skal fremstilles for kommisjonen. Dennes medlemmer skal nøie påse, at der til grunn for innleggelsen foreligger erklæring fra en læge, som ikke er ansatt ved asylet om at den innlagte er sinnssyk og trenger forpleining i asyl, samt dertil knyttet sykdomsbeskrivelse (lægeoplysninger) og i tilfelle rettsakter samt enn videre skriftlig begjæring om innleggelse fra den som nærmest har å vareta den sinnssykes tarv. Kommisjonen må videre påse at lægens innleggelsesattest er bygget på en undersøkelse som ikke ligger mer enn en måned tilbake.

Kommisjonen skal dessuten påse, at asyllægen innen en uke efter innleggelsen har avgitt skriftlig erklæring om, at han opretholder attestens konklusjon om sinnssykdom.

For øvrig henvises til de gjeldende regulativbestemmelser for samtlige asyler, se for tiden kongelig resolusjon av 22 januar 1910 (inntatt i Lovtidende).

Dokumentene skal forsynes med påtegning om at de er forelagt kommisjonen.

Finner kommisjonen mangler eller uregelmessigheter, drar den omsorg for at disse blir avhjulpet så snart som mulig, likesom den skal ha opmerksomheten henvendt på om omstendighetene i det enkelte tilfelle skulde gjøre umyndiggjørelse og beskikkelse av verge ønskelig.

Ved hvert møte gjennemgås protokollene vedkommende de syke i den utstrekning som kommisjonen anser fornøden, og underskrives av medlemmene, efterat disse har tilføiet de nødvendige bemerkninger.

§ 2. Kommisjonen har i den utstrekning den finner det formålstjenlig adgang til å føre spesielt tilsyn med asylets bestyrelse og økonomi i det hele.

Særlig skal den påse at de syke beskjeftiges med passende arbeide i den utstrekning forholdene tillater og at de får den fornødne anledning til bevegelse i fri luft. Likeså at der såvidt fornødent sørges for undervisning, religionsøvelse og adspredelser.

Kommisjonen skal også ha opmerksomheten henvendt på kostholdet, de sykes klassifikasjon og overholdelse av orden og renlighet samt anvendelsen av tvangsmidler.

Likeså har kommisjonen å motta og nærmere undersøke enhver klage som nogen av de syke, deres nærmeste pårørende eller asylets personale måtte fremføre og i tilfelle av forseelser av personalet efter overlegg med asylets bstyrer å bestemme hvorvidt forseelsen skal gi anledning til korreks av vedkommende eller andre foranstaltninger, forsåvidt rettslig tiltale efter omstendighetene ikke antas å kunne eller burde finne sted.

I den utstrekning og efter de nærmere regler som departementet for hvert enkelt privat forpleiningssted fastsetter, skal kontrollkommisjonen og dens enkelte medlemmer utføre kontrollen med disse steder, når de i henhold til lovens § 1 måtte være knyttet til asylet. 20 juli.

§ 3. Finner kommisjonen uregelmessigheter eller misligheter, skal den uten ophold fordre og påse dem avhjulpet eller — om den anser dem av vesentligere betydning — gjennem medisinalstyrelsen sende innberetning til departementet.

§ 4. Ethvert fremmøte på asylet av den samlede kommisjon eller nogen av dens enkelte medlemmer, skal innføres i kommisjonens forhandlingsprotokoll med tilføielse om de forhandlinger eller bemerkninger som møtet har gitt anledning til.

§ 5. Før kommisjonen treffer avgjørelse i henhold til §§ 9 eller 13 i loven av 17 august 1848 samt for øvrig fatter beslutning skal den foreta en omhyggelig og samvittighetsfull undersøkelse av den sykes tilstand samt andre forhold som har betydning for avgjørelsen. Undersøkelse av den syke bør foregå i overvær av asyllægen. Den trufne avgjørelse innføres i forhandlingsprotokollen og bør være motivert.

Er kommisjonen i tvil, når den skal treffe avgjørelse i henhold til en av nevnte lovparagrafer, søker den sakkyndig uttalelse fra overlægen for sinnssykevesenet og kan anmode ham om å avgi møte på asylet.

§ 6. Efter hvert års utgang skal kommisjonen gjennem medisinalstyrelsen sende departementet innberetning om antallet av avholdte møter og inspeksjoner.

Før kommisjonen sender inn de i lovens § 6 nevnte kvartals- og årsberetninger om asylets tilstand, skal den gjennemgå dem og tilføie de bemerkninger den finner påkrevet.

Sammen med disse innberetninger sendes utskrift av kommisjonens avgjørelse i viktigere saker, særlig hvor der har vært dissens, såfremt innberetning ikke allerede er avgitt i henhold til § 3.

§ 7. Korrespondanse av nogen betydning mellem asylet og administrasjonen skal gå gjennem kommisjonen, som om fornødent avgir uttalelse om saken.

Kommisjonen kan tilstå asyllægen permisjon i inntil 1 måned og underretter uopholdelig departementet.

§ 8. Kontrollkommisjonen ved statsasyl fører det tilsyn med asylets økonomiske bestyrelse, som departementet bestemmer.

Man fester opmerksomheten ved at kontrollkommisjonen fra den nye instruks' ikrafttreden 1 juli d. å. skal holde det ene av de to månedlige møter til ubestemt tid og uten varsel til asylets vedkommende. Kommisjonen kan således om av-

20 juli. standen fra medlemmenes bolig til asylet er større, ikke bli avhentet av asylets befordringsmidler. Til gjengjeld tilstår loven dem skyssgodtgjørelse for møter til ubestemt tid, såfremt de må foreta «reise» til asylet, det vil si minst 3 km. hver vei eller 6 km. frem og tilbake. For det ene månedlige møte der som hittil holdes til forut bestemt tid, kan den nuværende ordning fortsette.

Regning over skyssgodtgjørelse for «reiser» som nevnt bes sendt samlet for kommisjonens medlemmer hvert kvartal til departementet.

21 juli. **Skrivelse** *) fra Justisdepartementet om tillegg til politivedtektene for Grimstad.

21 juli. **Skriv** **) fra Socialdepartementet um brigde av § 2 i stengingsvedtekten for Samnanger herred.

21 juli. **Skrivelse** ***) fra Socialdepartementet om forandring av § 1 i lukningsvedtekten for Støren herred.

22 juli. **Skrivelse** †) fra Landbruksdepartementet om fredning av dådyr, som ikke holdes i dyrehave eller innhegnet park.

24 juli. **Kongelig resolusjon** †), hvorved den i § 1 A i plakat av 25 oktober 1918 angående avleggelse av svenneprøver og kontrollen dermed fastsatte prøve for buntmakere endres således:

1. Enten å innfore med pelsverk en spaserfrakk og påsette pelskrave, foret skal arbeides av løse skinn. Eller å arbeide av løse skinn en pelskåpe bestående av minst 30 skinn; ved sammensetning av pelskåpens skinn skal sakkesøm anvendes; den prøveavleggende leverer kåpen ferdig til foring, men kan om han ønsker det, selv isette foret.
2. En pelskrave og muffe arbeides i skunk, mår, nertz eller ilder efter mønster som godkjennes av nevnden. Der må minst anvendes 9 skinn. Foring av kraven og muffen utføres av den prøveavleggende selv. Ved arbeidets utfø-

*) Bekjentgj. 23 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 34, hvor tillegget er inntatt

**) Bekjentgj. 23 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 34, hvor vedtektens § 2 i endret lydelse er inntatt.

***) Bekjentgj. 23 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 34, hvor vedtektens § 1 i endret lydelse er inntatt.

†) Bekjentgj. 25 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 35.

relse skal der vises ferdighet i rykningsarbeide og i rundsøm. 24 juli.

All søm på prøvestykkene skal utføres av den prøveavleggende selv. Maskin kan benyttes.

Kongelig resolusjon *) om forbud mot erhverv ved reisendes befordring med motorvogner i Elverum. 24 juli.

Kongelig resolusjon *)om fredning av tiur, røi, årfugl og ærfugl i Nordland fylke samt av hare på Andøyen og Hugløy i Nesna herred, samme fylke. 24 juli.

Kongelig resolusjon *) om fredning av hare på Renøy i Karlsøy og Tromsøysund herreder, Troms fylke. 24 juli.

Kongelig resolusjon *) om innskrenkning av jakttiden for elg i Buskerud fylke til tiden fra og med 26 til og med 30 september, samt forbud mot i samme fylke å felle årskalv av elg. 24 juli.

Kongelig resolusjon *) om innskrenkning i jakttiden for elg i Telemark fylke til tiden fra og med 26 til og med 30 september samt forbud mot å felle årskalv av elg i samme fylke. 24 juli.

Kongelig resolusjon *) om ophevelse av fredningsbestemmelsene av 11 juli 1924 for elg og småvilt, om jakttiden for elgokse, videre om fredning av elgkolle og årskalv av elg samt rapphøns, og angående jakttiden for ærfugl, — alt i Østfold fylke. 24 juli.

Kongelig resolusjon *) om fredning av elg i Troms fylke. 24 juli.

Kongelig resolusjon *), hvorved i henhold til lov om veivesenet av 21 juni 1912 § 66, 6te ledd, jfr. § 2, 2net ledd, i lov om bruk av motorvogner av samme dato, meddeles stadfestelse på nedenstående av Opland fylkesting ved beslutning av 8 juni 1925 vedtatte regler for trafikering av Hofsbro i Gran herred, Opland fylke: 24 juli.

1. Broen må av kjørende og ridende ikke passeres anderledes enn i skritt.
2. Automobiler må kjøre midt efter og meget langsomt over broen.
3. Kjøretøier eller automobiler må ikke møtes på broen.
4. Største tillatte belastning pr. aksel eller enkelt slede er 1 600 kg. iberegnet kjøretøiet.

*) Bekjentgj. 25 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 35.

24 juli. Overtredelse av disse bestemmelser straffes med bøter, forsåvidt ikke forholdet rammes av en strengere straffebestemmelse.

24 juli. **Kongelig resolusjon**, hvorved nedenstående av generalforsamlingen av landets sparebanker den 26 juni d. å. vedtatte forvaltningsregler og styreinstruks for sikringsfondet for sparebanker godkjennes i henhold til lov om sparebanker av 4 juli 1924 § 53, annet ledd:

§ 1. Sikringsfondet for Sparebanker er oprettet i henhold til lov om sparebanker av 4 juli 1924 §§ 51—54. Fondet er sparebankenes felleseiendom. Dets formål er å tjene til hjelp for sparebanker som er kommet i vanskeligheter, men som må anses for å være levedyktige. Hjelpen blir å yde som lån eller innskudd på rimelige og såvidt mulig betryggende vilkår.

Forsåvidt det ved undersøkelse av Sparebankinspeksjonen eller på annen måte er konstatert at den lånsøkende banks status viser underskudd, skal dette i almindelighet være dekket ved betryggende garanti, forinnen hjelp kan ydes av Sikringsfondets midler.

§ 2. Fondets forvaltningsorganer er en generalforsamling, sammensatt på den i sparebanklovens § 53 bestemte måte, og et styre valgt av generalforsamlingen.

§ 3. Generalforsamlingen sammenkalles av fondets styre. Ordinært bør generalforsamlingen berammes til tid og sted som bestemt for årsmøtet i Centralforeningen for Norges Sparebanker.

Ekstraordinær generalforsamling sammenkalles til avholdelse, når styret finner det nødvendig, eller forlangende derom fremkommer fra minst 1/10 av medlemmene.

Innkallelsen til generalforsmalingen skjer minst 4 uker i forveien pr. brev og ved kunngjørelse i Sparebankbladet.

De møtende representanter velger hver gang en dirigent for generalforsamlingen.

Generalforsamlingen kan ikke fatte endelig beslutning i andre saker enn dem som er opført i innkallelsen.

For at gyldig beslutning skal kunne treffes, må minst en femtedel av sparebankene være representert, enten ved møtende representant eller ved skriftlig votum innsendt til fondets styre.

Valgt representant for den enkelte sparebank (eller i tilfelle valgt varamann for denne) må møte personlig. Ingen møtende representant kan avgi mer enn en stemme.

Beslutninger fattes ved simpel stemmeflerhet. I tilfelle 24 juli.
av stemmelikhet gjør dirigentens stemme utslaget.

Over forhandlingene føres protokoll under dirigentens ansvar. Protokollen opleses før møtets slutning til vedtagelse og underskrives, foruten av dirigenten, av minst to andre medlemmer.

§ 4. Styret består av 5 medlemmer, hvorav chefen for Sparebankinspeksjonen (o: den av direktørene ved Bank- og Sparebankinspeksjonen som fortrinsvis er tillagt sparebanksaker) skal være den ene. De 4 andre styremedlemmer tillikemed 4 varamenn for disse velges av generalforsamlingen for 4 år ad gangen.

Av dem som velges første gang, uttrer efter loddtrekning halvparten av hver gruppe efter 2 års forløp. Senere avgår hver annet år de to medlemmer, varamenn, som har tjenstgjort lengst.

Styrets medlemmer tilkommer godtgjørelse for sitt arbeide. Dennes størrelse fastsettes av generalforsamlingen og utres av fondet.

§ 5. Styret velger innen sin midte en formann og en varaformann.

Møter sammenkalles av formannen.

For at gyldig styrebeslutning kan fattes, må minst 4 styredeltagere være til stede og minst 3 av de møtende være enig i beslutningen. Endelig avgjørelse kan bare treffes i styremøter.

Protokoll føres under formannens ansvar. Den underskrives av samtlige møtende.

Fondet forpliktes ved underskrift av formannen eller av et annet medlem av styret, kontrasignert av den i § 6 omhandlede forretningsfører.

§ 6. Styret treffer bestemmelse om forretningenes utførelse på hensiktsmessigste måte. Til assistanse for styret antar dette en forretningsfører og utferdiger instruks for ham. Forretningsførerens lønn fastsettes av styret. Om nødvendig antar styret midlertidig arbeidshjelp og fastsetter dennes godtgjørelse.

§ 7. Generalforsamlingen velger en revisor med varamann til å revidere fondets regnskaper og efterse dets beholdninger. Revisors honorar fastsettes av generalforsamlingen.

Revisor påser at bokførselen foregår på behørig måte, — at alle beregninger m. v. er riktige, og at alle posteringer stemmer med tilhørende inntekts- og utgiftsbilag.

Minst 2 ganger om året — til ubestemte tider — skal revisor eftertelle fondets beholdning av verdipapirer og kontrollere kassebeholdning og mellemværende med banker.

24 juli. § 8. Rentene legges — efterat forvaltningsomkostningene er fratrukket — til kapitalen inntil fondet med tillegg av de årlige bidrag fra sparebankene er nådd op i den i sparebanklovens § 51 bestemte størrelse.

Så lenge fondet har nevnte størrelse, blir dets renter med fradrag av forvaltningsomkostninger å fordele mellem eierne i forhold til enhvers andel i fondet.

Sparebank, der har ophørt med sin virksomhet som sådan, kan ikke kreve innbetalte avgifter tilbake. Ved utregningen av bestående sparebankers andeler i fondet, blir sådanne avgifter å anse som felleseiendom.

§ 9. Styret fastsetter i hvert enkelt tilfelle rentesats og øvrige vilkår for lån eller innskudd.

Når depositum kreves, bør dette fortrinsvis bestå i lett realisable verdipapirer.

Lån og innskudd av her omhandlede art ydes i almindelighet for en tid av to år eller på kortere tid. Styret kan forlenge lånetiden for inntil 1 år ad gangen, når dette efter forholdene finnes påkrevet.

Så lenge en sparebank nyder hjelp fra Sikringsfondet, skal den gi regelmessige innberetninger til fondets styre om bankens stilling og virksomhet, — i regelen ved utgangen av hvert fjerdingår.

I almindelighet skal den lånsøkende bank pålegges plikt til i lånetiden å foreta en planmessig avvikling av større engagementer og til å innskrenke sin utlånsvirksomhet til imøtekommelse av lokalt kredittbehov av begrenset omfang.

Når det anses påkrevet, kan fondets styre gjøre utbetaling av lån eller innskudd avhengig av at der skjer forandringer i sammensetningen av sparebankens styre, eller av at bankens virksomhet undergis kontroll av en lokalkjent tilsynsmann.

§ 10. Fondets ledige midler anbringes i lett realisable statsgaranterte verdipapirer eller som innskudd på kort opsigelse i sikre banker.

Styret har å sørge for at den del av fondets midler som ikke anbringes i verdipapirer, fordeles således at der i enkelt bank ikke innestår noget beløp som må anses uforholdsmessig stort efter bankens og fondets forhold.

Ved kjøp av verdipapirer legges vekt på at papirene virkelig med letthet kan fås omsatt. Fortrinsvis velges norske statsobligasjoner, obligasjoner som er utstedt av Hypotekbanken, Arbeiderbruk- og Boligbanken, Småbruk- og Boligbanken og Den Norske Fiskeribank o. l.

Fondets verdipapirer skal opbevares i en av styret valgt bank, som efter styrets nærmere bestemmelse også kan gis i opdrag å innkassere kuponger m. v.

§ 11. I fondets bøker oprettes forskuddskonti for hver andelshaver i det tidligere bestående «Sparebankenes Sikringsfond». Disse konti blir ved utgangen av hvert kalenderår å godskrive rente overensstemmende med sparebanklovens § 51, siste punktum. Rentene legges til kapitalen, og den hele beholdning anføres i ny regning, hvorefter kontoen årlig belastes for pliktig avgift så lenge den viser tilgodehavende for vedkommende bank. Den for hvert år innvunne rente blir å utbetale de andelshavere som måtte stille forlangende herom. 24 juli.

§ 12. Fondets regnskap avlegges for kalenderåret.

Forretningsføreren skal innen utgangen av januar måned avgi utkast til årsregnskap til styrets formann, ledsaget av revisors attest om at utkastet stemmer med bøkene, at disse er behørig revidert, og at de opførte beholdninger er eftertellet og funnet i orden.

Regnskapet vedtas i styremøte. Det underskrives av styret, kontrasigneres av revisor og paraferes av forretningsføreren.

Gjenpart av regnskapet medsendes innkallelsen til den ordinære generalforsamling, eller i tilfelle til ekstraordinær generalforsamling som holdes tidligere i året.

Beretning om fondets virksomhet avgis for generalforsamlingen og behandles av denne i forbindelse med spørsmålet om godkjennelse av regnskapet.

Skrivelse fra Finansdepartementet til en herredskasserer, hvori uttales følgende: 24 juli.

«Hvis en lensmann eller underfoged efter begjæring foretar undersøkelser for å bringe på det rene, hvorvidt en eftersøkt skattyder opholder sig i hans distrikt, antas han regelmessig å måtte ha rett til å sette utpantningsrett og beregne sig utpantningsgebyr, idet begjæringen antas å måtte være basert på forutsetningen herom. Utpantningsgebyr kan selvsagt ikke beregnes medmindre utpantningsrett er satt og forretningen protokollert. Har lensmannen (underfogden) på forhånd sikkert kjennskap til vedkommendes bopelsforhold, således at undersøkelser ikke utkreves, anser man ham forpliktet til å besvare innkommet forespørsel uten foretagelse av utpantning eller beregning av gebyr.»

Skrivelse *) fra Arbeidsdepartementet om utvidelse av grensene for Stange bygningskommune og byggeforskrifter for bygningskommunen. 25 juli.

*) Bekjentgj. 11 august i Lovtid. 1ste avd. nr. 36, hvor grensene for det bygningskommunen tillagte strøk er beskrevet.

25 juli. **Skrivelse** *) fra Arbeidsdepartementet om endrede bestemmelser for motorvognkjøring på veistrekningen Dale—Fosse av hovedveien Dale—Hamlegrøvatn.

29 juli. **Rundskriv** fra Justisdepartementet.

Kommunevalget 1925.

Den 10 juli 1925 er utferdiget en ny lov om kommunevalg, felles for land og by. Denne lov ophever alle tidligere gjeldende bestemmelser om kommunevalg. Loven er bestemt å skulle tre i kraft straks, og vil således finne anvendelse allerede på høstens valg.

Uten å bryte hovedprinsippene for den tidligere kommunale valgordning inneholder den nye lov adskillige bestemmelser, som avviker fra formannskapslovenes valgbestemmelser.

Et hovedsynspunkt ved istandbringelsen av den nye lov har vært ønsket om å bringe størst mulig overensstemmelse mellem reglene for de kommunale og de statsborgerlige valg. Hvor ikke de forhold som er særegne for de kommunale valg har hindret det, bygger derfor den nye kommunevalglov — så vel med hensyn til istandbringelsen av manntallet som til det egentlige valg — på stortingsvalglovens tilsvarende bestemmelser. Som følge herav vil det materiale som foreligger til nærmere belysning av stortingsvalgloven, i stor utstrekning kunne anvendes også på den nye kommunevalglov.

Departementet skal i det følgende gi en oversikt over den nye lovs bestemmelser, særlig med henblikk på dem som avviker fra de tidligere gjeldende.

Stemmerettsvilkårene.

Den nye lov stiller samme vilkår for kommunal stemmerett som de tidligere formannskapslover. Det kreves således fremdeles at vedkommende har statsborgerlig stemmerett efter Grunnlovens § 50, jfr. § 53, og i de to siste år har bodd — og fremdeles bor — innen vedkommende by eller herred. Suspensjon av stemmerett inntrer som tidligere i de tilfelle som omhandles i Grunnlovens § 52.

Med hensyn til fristen for stemmerettsbetingelsenes opfyllelse avviker imidlertid den nye lov fra de tidligere bestemmelser. Mens nemlig denne frist efter formannskapslovene for landets vedkommende var satt til 1 oktober og for byenes ved-

*) Bekjentgj. 11 august i Lovtid. 1ste avd. nr. 36.

kommende til 1 desember i valgåret, er det efter den nye lovs § 3, annet avsnitt, tilstrekkelig at betingelsene opfylles senest på valgdagen. 29 juli.

Departementet finner for øvrig å burde henlede opmerksomheten på den nye lov om norsk statsborgerrett, lov av 8 august 1924, som trådte i kraft fra 1 januar 1925. Denne lov inneholder på flere punkter avvikende bestemmelser fra den tidligere statsborgerrettslov, og man må derfor henstille at særlig manntallsførerne gjør sig inngående kjent med de nye bestemmelser. Loven finnes inntatt i Lovtidendens 2nen avd. 1924 side 365—368.

Med hensyn til tap og suspensjon av stemmerett finner departementet å kunne henvise til hvad man derom har uttalt i rundskr. nr. 3 av 30 juni 1921 angående stortingsvalget samme år, side 2—3.

Manntallet.

1. Almindelige bestemmelser.

Det kommunale manntall skal ifølge den nye lovs § 2 på landet føres av lensmannen, og i byene av den som formannskapet bestemmer.

Er et herred delt i flere sogn, skal særskilt manntall føres for hvert sogn. Er et herred eller sogn delt i eller mellem flere lensmannsdistrikter, skal de respektive lensmenn føre særskilt manntall for hver enkelt del.

Lovens § 3, annet avsnitt, inneholder bestemmelser om hvem som skal innføres i manntallet. Består et herred av flere sogn, skal ifølge samme paragrafs tredje avsnitt enhver stemmeberettiget innføres i manntallet for det sogn, hvor han bodde den 1 august i valgåret. Om den stemmeberettigede mellem denne dag og valgdagen flytter til et annet sogn innen samme herred, skal han imidlertid overføres til det tilflyttede sogns manntall 1) når den stemmeberettigede innen en i paragrafen fastsatt frist krever sig overført, eller 2) når valgstyret er kjent med flytningen. Vedtak om sådan innføring — som gjøres av valgstyret ved kjennelse — må alene skje i tilfelle hvor valgstyret har visshet for, at vedkommende fyller stemmerettsvilkårene, og at melding fra det om innførelsen kan nå valgstyret i det fraflyttede sogn, før valgting der holdes. At den stemmeberettigede ved en feil eller lignende er uteglemt av manntallet på det sted, han er flyttet fra, antas ikke å være til hinder for at han innføres i manntallet på det nye sted. Er den stemmeberettigede blitt innført i manntallet i det tilflyttede sogn, har han derved tapt

29 juli. retten til å avgi stemme i det fraflyttede sogn, selv om utslettelse av dettes manntall skulde være forsømt.

Man gjør opmerksom på, at når det reises spørsmål om innførelse i et annet sogns manntall i medhold av lovens § 3, tredje avsnitt, må det påses, at vedkommende virkelig er flyttet til sognet.

2. Om innretningen av manntallet.

I medhold av den nye lovs § 2, tredje avsnitt, fastsetter departementet, at det kommunale manntall — som hittil — blir å innrette overensstemmende med hvad derom gjelder for det statsborgerlige manntall, jfr. departementets rundskr. nr. 3 angående stortingsvalget 1921 side 4. Efter dette vil manntallet bli å føre efter følgende skjema:

Manntall

over de efter kommunevalgloven stemmeberettigede innvånere

av ..... herred, sogn / by

L.nr.	Navn	Når født	Livsstilling	Bopel	Anm.

Er et herred eller sogn delt i eller mellem flere lensmannsdistrikter, og særskilt manntall som følge herav skal føres for hver del (lovens § 2, 2net avsnitt), må det i overskriften nærmere anføres, hvilken del manntallet omfatter. Det samme må iakttas, når stemmegivningen foregår på flere steder i henhold til lovens § 15.

De stemmeberettigede kan innføres i manntallet enten i alfabetisk orden — i hvilket tilfelle deling av manntallet vil kunne skje efter bokstaver — eller i den orden som efter vedkommendes bopel anses høvelig. For dette tilfelle vil man kunne gjøre den forandring, at rubrikken for bopel settes foran rubrikken for navn, hvad der vil lette oversikten. Der er heller ikke noget til hinder for, at denne rubrikk til nærmere oplysning deles i flere underavdelinger, f. eks. for gate, husnummer og etasje, hvad der navnlig antas å ville være praktisk i de største byer.

Efter lovens § 15 skal på landet valgting til stemmegivning holdes i hver skolekrets, hvis ikke valgstyret senest 3 måneder før valgdagen[1]) av særlige grunner finner å

[1]) Forsåvidt angår kommunevalget på landet 1925 har departementet i skr. og telegram av 10 juli 1925 — i medhold av kommunevalglovens § 56 — endret denne frist således, at valgstyrets vedtak må være gjort senest 10 august.

kunne fastsette et mindre antall stemmesteder, og vedtaket herom godkjennes av fylkesmannen. Der bør anordnes valgting på flere steder i hver skolekrets, og i kjøpstædene overalt hvor valgstyret finner det ønskelig til lettelse for velgerne. Manntallsføreren bør være opmerksom på i god tid å reise spørsmålet om flere avstemningssteder, således at han får anledning til fra begynnelsen av å innrette manntallet i avdelinger, svarende til vedkommende deler av valgsognet. 29 juli.

Den stemmeberettigede innføres i manntallet med sitt fulle navn, og hans livsstilling bør være tydelig angitt. I skjemaets rubrikk «når født» vil det i almindelighet være tilstrekkelig bare å anføre fødselsåret. For personer, som i valgåret (men senest på valgdagen) fyller 23 år (lovens § 3), må tillike fødselsdagen angis. For den, hvis stemmerett er suspendert, tilføies i anmerkningsrubrikken bemerkning om suspensjonen og om grunnen til denne (lovens § 1). I denne rubrikk gjør man også bemerkning for den, som i løpet av valgåret, men senest på valgdagen, vil ha vært bosatt her i landet i 5 år (lovens § 1).

3. Utarbeidelse av utkast til manntallet.

Efter lovens § 4, 1ste avsnitt, skal manntallsføreren innen den 42de dag før valgtinget [1]) ha satt op utkast til manntallet. Den stemmeberettigede skal optas i utkastet, uten at han behøver å melde sig til manntallsføreren eller fremsette nogen begjæring om å bli optatt i manntallet (jfr. dog § 3, 3dje avsnitt). Manntallsføreren må i stillings medfør foreta de nødvendige undersøkelser for å avgjøre, hvem som skal optas i manntallet. Innsamling av materialet til manntallet bør, hvor det er nødvendig, skje ved hjelp av manntallsoptagere, som går fra hus til hus. Når utkastet utarbeides skal for øvrig ifølge lovens § 3, 1ste avsnitt, manntallet fra forrige kommunevalg legges til grunn. Også folkeregister kan ifølge samme paragraf tjene som grunnlag for det kommunale manntall efter nærmere bestemmelse av departementet. I henhold til denne bemyndigelse finner departementet å kunne tillate folkeregister brukt som manntallsgrunnlag, hvor registret er oprettet overensstemmende med lov nr. 2 av 24 juni 1915 og dets vedtekter har fått approbasjon av Kongen. Det er dog

[1]) Lovens § 49 bestemmer: »I fristene efter denne lov regnes ikke valgdagen med. Ender en frist på en helligdag, regnes den for å løpe ut den nærmeste hverdag som følger efter.«

Man finner for øvrig å burde innskjerpe manntallsførerne og valgstyrene å vise den ytterste omhyggelighet ved fastsettelsen av lovens frister.

29 juli. herved departementets uttrykkelige forutsetning at manntallsføreren i tvilstilfelle anstiller nærmere direkte undersøkelser. Man henleder opmerksomheten på at lovens § 50 pålegger alle offentlige tjenestemenn, så langt deres offentlige stilling setter dem i stand til det, å gi manntallsførerne de oplysninger som disse måtte kreve til bruk ved manntallsføringen.

Den liste som omhandles i valglovens § 4, 1ste avsnitt, bør også utarbeides overensstemmende med det foranstående, idet der meddeles oplysning om grunnen til at vedkommende ikke er innført i utkastet, og i tilfelle om han har fremsatt krav om å bli innført.

4. Manntallsnevndens gjennemgåelse av manntallet.

I tiden mellem den 42de og den 32te dag før valgtinget skal manntallsutkastet og den i lovens § 4, 1ste avsnitt, omhandlede liste gjennemgås av en manntallsnevnd. Denne skal bestå av manntallsføreren og minst 2 andre som formannskapet, eller — når et herred er delt i flere sogn — sognestyret velger blandt formennene. Har et sogn ikke så mange formenn som der skal velges medlemmer, velges de manglende blandt sognets representanter. I det tilfelle som lovens § 2, annet ledd, nevner, skal hver av manntallsførerne delta i nevnden, forsåvidt vedkommer hans eget distrikt. Nevnden velger selv sin formann. Dens vedtak fattes ved stemmeflerhet. Står stemmene likt, gjør formannens stemme utslaget. Vedtakene innføres i en bok, som er godkjent av fylkesmannen. I denne bør ikke føres inn valgstyrets forhandlinger forut for valgtinget, hvorimot disse antas å burde føres inn i valgboken (lovens § 26). I almindelighet antas det å være tilstrekkelig å holde ett møte av manntallsnevnden til valg av formann og til å gjennemgå manntallsutkast m. v. (lovens § 4, 2net og 4de avsnitt).

Til det manntall som manntallsnevnden skal istandbringe, kan brukes selve det av manntallsføreren utarbeidede utkast, hvori der i tilfelle foretas de fornødne rettelser og tilføielser således at det ved overstrykninger tydelig kan ses, hvad der har stått i utkastet, og således at der i anmerkningsrubrikken settes oplysning om enhver forandring i utkastet. I denne rubrik må man også gjøre bemerkning om de forandringer som foretas i manntallet efter kjennelser avsagt av valgstyret i henhold til valglovens § 6, jfr. § 8, og om de utslettelser som finner sted uten kjennelse i henhold til valglovens § 8, 2net avsnitt.

Listen over de stemmeberettigede bør utarbeides med

åpne rum for senere tilføielser. Det går imidlertid også 29 juli.
an å føre tilføielsene inn i et særskilt tillegg, som føres efter samme orden som hovedlisten. Det vil antagelig være mest praktisk å utarbeide manntallet i h e f t e r, men det er selvfølgelig ikke noget til hinder for, at der brukes protokoller. Når manntallet er istandbragt, bør heftene forsynes med stiv perm. Efter at manntallet er endelig istandbragt, bør manntallsnevnden gi en uttrykkelig påtegning om det, likesom også valgstyret efter det møte som omhandles i lovens § 8, bør forsyne manntallet med en tilsvarende påtegning. For øvrig trenges ingen autorisasjon av manntallet eller utkastet til dette.

Manntallsføreren skal u o p h o l d e l i g sende den som selv har krevet sig innført i manntallet, men som nevnden ikke har funnet å kunne innføre, underretning om nevndens vedtak og om grunnen til dette.

Efter lovens § 5 skal manntallsføreren senest den 32te dag før valgtinget legge ut eksemplarer av det manntall som nevnden har utarbeidet, på steder som herredsstyret — eller hvor herredet er delt i flere sogn, sognestyret på landet — og formannskapet i byene velger. Tiden og stedet for utleggelsen skal manntallsføreren kunngjøre i tide med opfordring til enhver om å klage, dersom han måtte finne at han selv eller nogen annen med urette er utelatt av eller innført i manntallet, eller at han selv eller nogen annen uriktig er innført med anmerkning om suspensjon, eller at sådan anmerkning med urette er utelatt. Kunngjøringen skal dessuten gjøre rede for adgangen til å kreve sig innført efter § 3, siste ledd, for den lovbefalte måte å klage på (§ 7) og for stedet, hvor og dagen og klokkeslettet, når kravet eller klagen senest må være kommet inn. Det er ikke påbudt at denne kunngjøring skal skje ved annoncering i aviser, og den vil derfor med lovlig virkning kunne foregå alene ved opslag, såfremt denne kunngjøreisesmåte efter de lokale forhold må anses tilstrekkelig effektiv.

Ved utlegningen av manntallet bør der bare legges ut avskrifter (eller avtrykk) av det originale manntall. I disse, som innrettes efter foranstående skjema, inntas ikke oplysninger om nevndmanntallets avvikelser fra manntallsførerens utkast. Hvor manntallet er delt, kan utleggingen ordnes således, at der innen hvert distrikt bare legges ut den del av manntallet, som vedkommer dette. Det hele manntall bør dog i så fall samlet finnes utlagt på et enkelt sted. Manntallet antas å måtte ligge ute til klagefristen er utløpet (se om klagefristen lovens § 7).

29 juli. 5. Klager over manntallet og om innføring i dette efter utleggingen.

Klager over manntallets innhold må være kommet inn til valgstyret senest kl. 8 aften den 14de dag før valget. De skal være skriftlige og må nevne grunnen. En liste over dem som klagene vedkommer, skal utlegges straks efter klagefristens utløp på de steder, hvor manntallet har vært utlagt.

Når manntallet er utlagt, kan ingen innføres i dette uten efter kjennelse, som valgstyret avsir, (§ 8), enten a) i henhold til klage, som i tide er innkommet (§ 7), eller b) i henhold til § 3, 3dje ledd, eller c) på grunn av opdaget feil. Valgstyret avsir disse kjennelser i det møte, som omhandles i lovens § 8, 1ste avsnitt. Man henleder opmerksomheten på, at valgstyret har adgang til å avsi kjennelse om innføring i manntallet også «på grunn av opdaget feil» — altså uten klage.

Også den innføring i manntallet, som omhandles i lovens § 3, 3dje avsnitt, (ved flytning fra et sogn til et annet innen samme herred i tiden efter 1 august i valgåret) må besluttes ved kjennelse av valgstyret. Sådan innføring kan ikke foretas av manntallsføreren under hans utarbeidelse av utkast til manntall, eller av manntallsnevnden under dennes gjennemgåelse av utkastet efter lovens § 4. Herunder tas bare hensyn til bestemmelsene i lovens § 3, annet avsnitt og tredje avsnitts første punktum. På den annen side kan innføring efter lovens § 3, tredje avsnitt, — like så litt som innføring i henhold til klage eller på grunn av opdaget feil — besluttes efter det i lovens § 8, 1ste avsnitt, omhandlede møte.

6. Om utslettelse av manntallet, tilføielse og strykning av anmerkning om suspensjon.

Herom gjelder efter lovens § 6, 2net avsnitt likeledes som hovedregel, at avgjørelsen skal treffes av valgstyret ved kjennelse i det i lovens § 8, 1ste avsnitt omhandlede møte, men herfra er der gjort en undtagelse for det tilfelle at der er tale om utslettelse på grunn av melding fra et annet valgstyre om at vedkommende er innført i dettes manntall i henhold til lovens § 3, 3dje avsnitt, og meldingen først kommer efter det nevnte møte. I så fall kan nemlig manntallsføreren ifølge lovens § 8, 2net avsnitt, foreta utslettelse uten kjennelse, og altså uten at spørsmålet forelegges det samlede valgstyre.

Manntallsføreren skal i anledning av utarbeidelsen av manntallet sende melding til:

29 juli.

1) Den som selv har krevet sig innført i manntallet, men som manntallsnevnden ikke har funnet å kunne føre inn (lovens § 4, 5te avsnitt),
2) den mot hvis stemmerett der i lovlig inngitt klage er kommet innsigelse — lovens § 7, 2net avsnitt, 1ste punktum; herunder antas også å inngå klager inneholdende, at vedkommendes stemmerett er suspendert, —
3) såvidt mulig den som manntallsføreren må anta vil bli utslettet av manntallet eller få anmerkning om suspensjon på grunn av omstendigheter som manntallsføreren får rede på efterat manntallet er utlagt (lovens § 7, siste punktum).

Alle disse meldinger skal skje uopholdelig. Det antas at meddelelsene sedvanlig må kunne skje i almindelig brev, idet beviset for, at underretning er sendt vedkommende uopholdelig, vil være å søke i manntallsførerens kopibok eller journal, hvor han må notere, til hvem og når underretning er sendt. Har vedkommendes bolig ikke vært kjent i den siste tid, antas brevet å burde adresseres til hans sist kjente bopel.

Man henleder i denne forbindelse også opmerksomheten på de meldinger som valgstyret plikter å sende i henhold til bestemmelsene i lovens § 3, tredje ledd.

Valgstyret. Tid og sted for valgtingene. Forholdsvalg og flertallsvalg m. v.

I bykommuner og i herreder som bare har ett sogn, består valgstyret av manntallsføreren (manntallsførerne) og formannskapet. Har et herred flere sogn, skal hvert av dem ha et valgstyre som består av manntallsføreren (manntallsførerne) og sognets formenn. Har sognet ikke minst 3 formenn, velger sognestyret de manglende blandt sine egne medlemmer.

Er manntallsførerens distrikt delt i eller mellem flere sogn, bestemmer han med fylkesmannens samtykke, i hvilken utstrekning han skal delta i de forskjellige valgstyrer. Fylkesmannen kan opnevne en annen til å tjenstgjøre som settemanntallsfører, hvor den sedvanlige manntallsfører ikke selv kan være med. Man fester opmerksomheten ved, at der her alene handles om manntallsførerens deltagelse i flere valgstyrer. Bestemmelsen har således ingen anvendelse på hans optagelse av manntallet og deltagelse i forskjellige manntallsnevnder. Av hensyn til omkostningene bør det mest mulig undgås å beskikke stedfortreder for manntallsføreren også i anledning av hans deltagelse i valgstyret. I så henseende vil det være ønskelig, at valgstyrene innen samme lensmannsdi-

29 juli. strikt ikke holder møte til samme tid. Også hvor det gjelder manntallsførerens deltagelse i valgtinget, synes det å burde komme an på omstendighetene, således bl. a. på sammensetningen i det hele av de enkelte valgstyrer, om særskilt stedfortreder bør beskikkes.

Valgstyret velger selv sin formann og varaformann. Det er beslutningsdyktig, når to tredjedeler av dets medlemmer er til stede. Det gjør sine vedtak og avsier sine kjennelser ved stemmeflerhet. Står stemmene likt, gjør formannens stemme utslaget. I det i lovens § 8 omhandlede møte bør manntallsføreren alltid være med. Valgstyrets første møte sammenkalles av ordføreren, de følgende av formannen.

Som tidligere skal kommunevalget foregå hvert tredje år, på landet i oktober måned og i byene i desember måned. Efter lovens § 12 bestemmer valgstyret valgdagen — på landet senest i juni måned, og i byene senest i august. Da den førstnevnte av disse frister allerede var overskredet da loven trådte i kraft, har departementet i medhold av lovens § 56 endret denne frist forsåvidt angår årets valg, slik at valgstyrets fastsettelse av valgdagen på landet i år kan skje til og med 10 august.

Omfatter et herred flere sogn, skal valget foregå særskilt for hvert sogn, men på en felles valgdag, som valgstyrene fastsetter i fellesskap under ledelse av ordføreren (lovens § 12, siste avsnitt).

Valgdagen skal kunngjøres av valgstyret — på landet i første halvdel av august, og i byene i første halvdel av oktober. Kunngjøringen skal opgi hvor mange det skal velges, opfordre de stemmeberettigede til å komme med forslag til valglister og gjøre rede for de regler som i henhold til lovens § 13 gjelder for disse forslag. Med hensyn til måten for denne kunngjøring gjelder det samme som man foran har uttalt angående kunngjøringen om utleggingen av manntallet.

Angående stemmestedene henviser man til hvad man derom har anført foran under avsnittet om innretningen av manntallet.

Skal stemmegivningen foregå på flere steder, forestår et stemmestyre på minst 3 medlemmer valgtinget på hvert sted (lovens § 16).

Valgstyret opnevner stemmestyrene og formennene for disse, såvidt mulig blandt sine egne medlemmer og for øvrig blandt kommunens (i tilfelle sognekommunens) representanter, og da fortrinsvis sådanne som bor i vedkommende stemmekrets. Er representantenes antall utilstrekkelig, kan andre stemmeberettigede velges til medlemmer av stemmestyrene.

Den ovenfor nevnte foreløbige kunngjøring av valgberammelsen m. v. skal senere følges av en utførligere kunngjøring, hvorved valgstyret innkaller de stemmeberettigede til valgtinget, se lovens § 17. I innkallingen som må utferdiges i god tid, skal der gjøres rede for, når og hvor valgtinget holdes, og når stemmegivningen skal være slutt. Tiden for stemmegivningen bør settes så rummelig som forholdene tillater; den må under ingen omstendighet være kortere enn 5 timer. Når stemmegivningen skal foregå på flere steder, skal innkallingen dessuten gjøre rede for, hvem som kan stemme på de forskjellige steder. Det anses ikke nødvendig, at tiden for stemmegivningen er like lang for alle avstemningssteder i samme herred (sogn) eller by. Heller ikke er det nødvendig, at stemmetiden er sammenhengende. Men, som foran anført, må den samlede stemmetid på hvert stemmested ikke være kortere enn 5 timer. 29 juli.

I almindelighet er det tilstrekkelig, at valgstyret før valgdagen holder tre møter, det første til valg av formann og varaformann (§ 11, tredje avsnitt), til fastsettelse av valgdagen og vedtak om kunngjøring av denne (§ 12, annet avsnitt), det annet efter lovens § 14, første avsnitt, til behandling av valglister og det tredje til avsigelse av kjennelser (§ 8). De øvrige forretninger som tilligger valgstyret, vil regelmessig kunne utføres i et av de nevnte møter. Således vil der i det første møte i almindelighet kunne fattes vedtak om anordning av stemmesteder (§ 15) og om innkalling av de stemmeberettigede til valgtinget (§ 17, første avsnitt), derunder tidspunktet for når innkalling skal finne sted. Opnevnelse av stemmestyrer (§ 16) vil kunne foregå i det i valglovens § 8 omhandlede møte.

Den nye kommunevalglov opretholder forholdsvalgsystemet som den prinsipale valgordning. Bare i de tilfelle hvor dette system ikke kan brukes, fordi intet eller bare ett godkjent listeforslag foreligger, blir flertallsvalg å fremme.

A. Forholdsvalg. Som foran nevnt, skal valgstyret samtidig med kunngjøringen av valgberammelsen opfordre velgerne til å komme med forslag til valglister, samtidig som kunngjøringen skal gjøre rede for de regler som gjelder for disse.

Lovens § 13, nr. 1, inneholder de krav som et listeforslag må fylle for å kunne bli godtatt. De er:

a. Forslaget må være kommet inn til formannen i valgstyret senest kl. 8 aften den 32te dag før valget;
b. det må ha en overskrift som angir det parti eller den gruppe, det går ut fra, og som ikke kan lede til forveksling, jfr. lovens § 14, post 1, femte ledd;

29 juli.

c. det må være utfylt i tydelig rekkefølge med så mange forskjellige eller inntil 2 ganger gjentatte navn, som der skal velges representanter. Forslaget kan dessuten i fortsatt rekkefølge utfylles med navnene på optil 10 personer;

d. det må være egenhendig underskrevet av minst 10 stemmeberettigede;

e. det må ikke ha kandidat eller forslagsstiller felles med andre forslag, jfr. lovens § 14, post 1, fjerde ledd.

I samme paragrafs nr. 2 fremholdes det videre at forslaget bør inneholde en så nøiaktig angivelse av kandidatene (for- og efternavn, stilling og bopel) at enhver forveksling undgås. Dessuten bør forslaget angi en tillitsmann med varamann blandt forslagsstillerne, som valgstyret kan henvende sig til ved forhandlinger om forslaget. Er ingen tillitsmann utpekt, kan valgstyret holde sig til en av forslagsstillerne som tillitsmann.

Et fremsatt forslag til valgliste kan, når fire femtedeler av forslagsstillerne er enige i det, kalles tilbake. Erklæringen herom må i så fall være innkommet til valgstyrets formann senest kl. 8 aften den 21de dag før valget, lovens § 13, nr. 3.

Et forslag eller en tilbakekallelse av et forslag som innkommer til valgstyret efter de her omhandlede frister kan ikke tas i betraktning (§ 14, nr. 1, annet avsnitt). Andre mangler ved et listeforslag eller en tilbakekallelse kan imidlertid avhjelpes. Foreligger sådanne mangler, skal valgstyret eller dets formann ved forhandling med den utpekte tillitsmann søke dem rettet.

Står en kandidat eller forslagsstiller på flere forslag, skal der gis ham pålegg om innen en bestemt frist å si fra, hvilket forslag han vil stå på. Svarer han ikke, strykes han av alle forslag. Viser det sig at der er opført en kandidat som kan kreve sig fritatt for valg, skal han få opfordring til innen en bestemt frist å si fra, om han krever sitt navn strøket. Gjør han ikke det, er hans rett til å kreve sig fritatt spilt. Er en kandidat ikke valgbar, strykes hans navn. Tillitsmannen kan bestemme hvilket navn skal settes i stedet. Gjør han ikke det, rykker de efterfølgende op i uforandret rekkefølge.

Har flere forslag til valglister samme overskrift, eller har et forslag en overskrift som ikke tydelig skiller sig fra andre forslags overskrift, og saken ikke blir ordnet ved forhandling, seirer det forslag som først er kommet inn. Enerett til partinavn i henhold til lov om stortingsvalg § 11 gir dog alltid fortrin.

Lovens § 14, nr. 2, bestemmer at forslagene, efterhvert som de kommer inn, skal ligge til eftersyn i valgstyrets lokale eller

hos valgstyrets formann. Da dette påbud gjelder de originale 29 juli.
listeforslag, bør det imidlertid sørges for at forslagene herunder er sikret mot å bli fjernet eller endret av uvedkommende. Når valgstyrets behandling av listeforslagene er ferdig — og senest den 18de dag før valget — skal valgstyret i eller ved sitt lokale slå op bekreftede avskrifter av de godkjente forslag som offisielle valglister, hver liste med en overskrift som nevner valgtiden, kommunen eller sognet, det parti eller den gruppe som forslaget er utgått fra, tillitsmannen og forslagsstillerne. Valgstyret skal dessuten — så vidt mulig innen samme frist — på annen høvelig måte bringe forslagene m. v. til offentlig kunnskap.

B. Flertallsvalg. Som alt foran nevnt er flertallsvalg alene å anse som en subsidiær valgmåte, som kun kommer til anvendelse i tilfelle av at forholdsvalg ikke kan foretas.

De nærmere bestemmelser om dette valg finnes i lovens § 38. Departementet anser det unødig her å gi nogen utførligere oversikt over de regler som gjelder for denne valgmåte, som formentlig forholdsvis sjelden vil komme til anvendelse, og finner å kunne nøie sig med å henvise til lovens egen detaljerte fremstilling. Man fester alene opmerksomheten på, at der ifølge de nye lovbestemmelser skal stemmes under ett — ved samme stemmeseddel — på representanter og varamenn, og ikke — som efter de tidligere gjeldende regler for flertallsvalg — først på representanter og derefter — når valget paa representanter er foretatt — på varamenn.

Valgtinget begynner til fastsatt tid, enten få eller mange velgere møter. Kan valget ikke bli fullført på én dag, fortsetter man de næste dager undtagen de timer da det er gudstjeneste (§ 23).

Formannen for valgstyret eller stemmestyret sier tydelig fra, når valgtinget er satt.

Dernæst sier han fra om de forandringer som er gjort i manntallet for vedkommende stemmedistrikt ved kjennelser efter § 6, jfr. § 8.

På valgtinget kan ingen strid om stemmerett reises.

Innsigelse mot at valget fremmes, skal fremsettes så snart tinget er satt, eller så snart det som innsigelsen grunnes på, er inntruffet. Valgstyret avgjør enhver innsigelse, før det går videre. Blir innsigelsen fremsatt for et stemmestyre, går det frem som bestemt i § 26, 2net ledd (jfr. nedenfor).

Formannen for valgstyret fører inn alt som forhandles og avgjøres på valgtinget, i en bok (valgboken) som fylkes-

29 juli. mannen har godkjent for valgstyret, og som manntallsføreren forvarer. I valgboken innføres uttrykkelig datoene for kunngjøringene om utleggingen av manntallet (§ 5), for kjennelsesmøtet og dettes kunngjøring (§ 8), og for innkallingene til valgtinget (§§ 12 og 17).

Blir valgting til stemmegivning holdt på flere steder, skal stemmestyret bokføre alt som forhandles, i en bok som valgstyret har godkjent til det. Reises ved sådant valgting innsigelse mot valgets fremme, bokføres innsigelsen og grunnen. Derefter mottas stemmesedlene. Når stemmegivningen er slutt bringes disse og de innkomne forfallsmeldinger — som stemmestyret ikke må åpne — og den del av manntallet som er brukt, samt valgboken, snarest mulig i en forseglet pakke til valgstyret til videre behandling.

Det som føres inn i valgboken leser formannen op, og valgstyret eller stemmestyret skriver så under. Dette gjøres hver dag, hvis valgtinget varer i flere dager.

Stemmegivning ved personlig fremmøte.

Når valgstyrets eller stemmestyrets formann har sagt fra om de forandringer, som er gjort i manntallet ved valgstyrets kjennelser, får de i manntallet innførte velgere, hvis stemmerett ikke er suspendert, efterhvert som de møter frem, adgang til å stemme. Fremgangsmåten er slik:

Først blir der satt et kryss i manntallet ved dens navn som vil stemme. Så gir et medlem av valgstyret ham en konvolutt med offentlig stempel og viser ham et avlukket rum i valglokalet, hvor han usett av alle kan legge stemmesedlen inn i valgkonvolutten. Konvolutten legger han så ned i en urne som står på valgstyrets bord.

Foregår stemmegivning på flere steder, skal også velgere, som ikke står i vedkommende del av manntallet, få adgang til å levere sin stemmeseddel. En sådan velger skal dog ikke legge konvolutten med stemmesedlen ned i valgurnen, men gi den til stemmestyret. Dette skal legge konvolutten i et særskilt omslag, klebe det til, skrive velgerens navn og adresse utenpå og gi det til valgstyret efterat stemmegivningen er avlyst (lovens § 27, annet ledd).

Valgstyret og stemmestyret kan kreve at en ukjent velger godtgjør at han er den han gir sig ut for. Også den som er nektet stemmerett ved valgstyrets kjennelse, skal få adgang til å levere sin stemmeseddel. Han skal heller ikke legge konvolutten med stemmeseddel ned i valgurnen, men gi den til valgstyret eller stemmestyret. Dette skal legge kon-

volutten i et særskilt omslag, klebe det til, skrive velgerens navn og adresse utenpå og forvare det ubrutt (lovens § 28). 29 juli.

Efter departementets erfaringer finner man grunn til å innskjerpe overfor stemmestyrene, at den her refererte særlige behandling av stemmesedler, som er levert i henhold til lovens §§ 27, annet ledd, og 28, blir nøie iakttatt. De stemmesedler som leveres overensstemmende med disse paragrafer, skal ikke legges i stemmestedets valgurne.

De konvolutter som brukes ved valget, skal være ugjennemsiktige, ha samme størrelse, form og farve og være uten tilfestet eller påsatt særmerke (lovens § 29, post 1).

Med hensyn til stemmesedlen må merkes, at den skal være av hvitt papir og uten underskrift eller særmerke som betegner, hvem som har avlevert stemmesedlen (§ 29, post 2). Ved «særmerke» er her tenkt på et merke av den art at derved en merking av sedlen skjønnes tilsiktet, altså ikke et merke som skjønnes tilfeldig å være kommet på sedlen. Som særmerke regnes ikke strykninger eller andre forandringer i stemmesedlens innhold.

Når valget foregår som forholdsvalg gjelder om stemmesedlen, at den kan inneholde så mange navn som der skal velges representanter, og dessuten navnene på optil 10 personer. Navn som står på en offisiell liste, én eller flere ganger (§ 13, punkt 1, litr. c), kan velgeren føre op én gang til. Andre navn kan han føre op én eller to ganger.[1]) Den rekkefølge hvori han ønsker de opførte personer valgt, angir han enten ved plassen på stemmesedlen eller ved tilføiet nummer. Lyder stemmesedlen på flere navn enn tillatt, anses de overskytende som er opført sist i rekkefølgen, for uskrevet. Er samme navn opført flere ganger enn tillatt, gjelder det bare på de første plasser i rekkefølgen og strykes på de følgende (§ 29, post 3).

Enhver velger kan fritt stemme på personer som ikke er opført på nogen offisiell liste, eller bruke navn fra forskjellige lister (§ 29, post 4).

Trykte stemmesedler som er enslydende med de offisielle valglister, skal ha utstyr som disse. Valgtid, kommune eller sogn eller navnene på tillitsmannen og forslagsstillerne behøver ikke å tas med. Andre trykte stemmesedler må i det hele tatt ikke omdeles eller brukes

[1]) Den offisielle lovtekst har her ved en inkurie fått følgende feilaktige ordlyd: »Navn som står på en offisiell liste én eller to ganger, kan velgeren føre op én gang til. Andre navn kan han føre op en eller flere ganger«. I det særtrykk av loven som departementet utsender, er denne feil rettet.

29 juli. (§ 29, post 5). Likestilt med trykning er fremstilling på annen mekanisk vei; således maskinskrivning og mangfoldiggjøring ved hektograf. Den som med forsett eller ved uaktsomhet overtrer disse bestemmelser ved omdeling av ulovlige trykte stemmesedler, straffes med bøter (jfr. lovens § 54).

Dersom bestemmelsene i § 29, postene 1, 2 og 5 ikke er iakttatt, skal stemmesedlen vrakes (§ 30, 1ste avsnitt). Ligger der flere stemmesedler i en konvolutt, skal de vrakes alle, om de er ulike, men den ene godkjennes, om de er enslydende.

Ligger også stemmeseddel vedrørende annet kommunalt valg i konvolutten, bevirker dette ikke at stemmesedlen til kommunestyrevalget vrakes (lovens § 30, annet og tredje avsnitt).

Kommunene må ved dette valg selv anskaffe stemmeseddelkonvolutter. Av valgstyret (stemmestyret) eller nogen av dets medlemmer føres ingen kontroll med konvoluttenes beskaffenhet, når velgerne legger dem ned i urnen, hvorimot det fornødne i så henseende påses av valgstyret ved stemmeoptellingen; men urnen må selvfølgelig være gjenstand for stadig og omhyggelig tilsyn under valghandlingen.

Valgurner som måtte trenges, vil departementet også iår stille til disposisjon av sin beholdning av valgurner som er anskaffet for offentlig regning. I rekvisisjonen, som kan sendes direkte til Justisdepartementets kommunalkontor, bes nøiaktig opgitt, til hvilket sted og under hvilken adresse valgurnene ønskes sendt.

På valgtingene må det strengt våkes over at ikke flere personer samtidig kommer inn i valgavlukket, og at der i valgavlukket hverken blir utlagt stemmesedler, valgoprop eller lignende. Valgstyrets (stemmestyrets) medlemmer må under valgforretningen ikke innlate sig på å levere til velgere stemmesedler til bruk ved valget, da sådan bistand kan lede til misligheter og åpenbart kommer i strid med bestemmelsene om hemmelig stemmegivning. Der må selvfølgelig heller ikke drives nogen som helst agitasjon i valglokalet.

Stemmegivning ved forfall.

Også for kommunevalgs vedkommende er forfallsinstitusjonen opretholdt. Bestemmelsene derom finnes inntatt i den nye lovs §§ 18—22. Disse detaljerte bestemmelser — som er helt ut overensstemmende med de tilsvarende bestemmelser i stortingsvalgloven — avløser de summariske forskrifter om forfallsstemmegivning som gjaldt efter de tidligere formannskapslover.

Da stortingsvalglovens likelydende bestemmelser er fremstillet og inngående behandlet så vel i rundskriv fra departementet (rundskr. nr. 3 ang. stortingsvalget 1921 og rundskr. av 10 juli 1924) som på annen måte (jfr. kontorchef Vasbottens kommentar til stortingsvalgloven), anser departementet det unødvendig i dette rundskriv å gå nærmere inn på dette emne. Man vil kun peke på at den nye kommunevalglovs § 19, punkt 1, annet avsnitt, har optatt bestemmelser om innsending av forfallsmelding fra stemmeberettigede som opholder sig på Svalbard[1]) under valgtinget. For forfallsmeldinger fra sådanne velgere gjelder de regler som er fastsatt for forfallsmeldinger fra innenriksværende velgere. Av hensyn til de spesielt vanskelige kommunikasjonsforhold som gjør sig gjeldende for denne landsdels vedkommende, har dog kommunevalgloven forsåvidt lempet på disse regler som stemmeberettigede på Svalbard kan bruke stemmeseddel som lyder på partiliste uten angivelse av navn, når partiet er anmeldt efter stortingsvalglovens § 11, og har fått valgliste godkjent. Sådanne stemmesedler betraktes som inneholdende de navn som er opført i partiets offisielle valgliste og i samme rekkefølge. For velgere på Svalbard foreskriver derhos lovens § 20, at stemmesedlen skal være gyldig, når den er avgitt tidligst 1 august i valgåret, mens andre innenriksværende velgere ikke gyldig kan avgi forfallsmelding tidligere enn dagen efter klagefristens utløp (§ 7). Stemmesedlen skal anses avgitt den dag følgebrevet underskrives. 29 juli.

Forsåvidt angår utenriksværende velgeres adgang til å stemme henviser kommunevalglovens § 21 til de tilsvarende regler i stortingsvalgloven, som således blir gjeldende også ved kommunevalg. Departementet vil henlede opmerksomheten på at stortingsvalglovens § 23 ved lov av 17 juli 1925 er endret således, at stemmegivning i utlandet nu kan foregå i overvær og under bevidnelse av en norsk konsulattjenestemann, mens det efter bestemmelsens tidligere lydelse krevdes bistand av konsulen selv.

For øvrig er de herhenhørende bestemmelser helt ut overensstemmende med dem som gjaldt ved stortingsvalget 1924 (se stortingsvalglovens §§ 21—23) og antas derfor ikke å trenge ytterligere utredning.

En del blanketter til manntallspass oversendes samtidig hermed hr. fylkesmannen til fordeling blandt manntallsførerne

[1]) Ifølge lov om Svalbard av 17 juli 1925 § 1 omfatter Svalbard: Bjørnøya, Vest-Spitsbergen, Nordostlandet, Barents øy, Edge øy, Kong Karls land, Hopen, Prins Karls forland og alle andre øer, holmer og skjær mellem 10° og 35° lengde øst for Greenwich og mellem 74° og 81° nordlig bredde.

29 juli. innen Deres embedsdistrikt. Sådanne blanketter vil for øvrig også være å få ved henvendelse til Justisdepartementets kommunalkontor.

Efter lovens § 22 skal valgstyrets formann i en av fylkesmannen godkjent bok, som innrettes efter et av Justisdepartementet fastsatt skjema, føre inn alle forfallsmeldinger i nummerrekke med angivelse av tiden når han tok mot dem. Bilag 1 inneholder det skjema, som departementet herved fastsetter for sådanne bøker. Skjemaet er overensstemmende med det skjema som er fastsatt for stortingsvalg, men forfallsboken for dette sistnevnte valg må ikke brukes ved kommunevalg.

Valgstyrets formann skal forsyne det omslag som ligger ved følgebrevet, med et nummer som svarer til det nummer som er anført i den nevnte bok. Han skal ikke åpne omslagene, hvis de har påskrift om at de inneholder stemmeseddel. Mangler sådan påskrift på noget omslag, og han derfor har måttet åpne det, skal han straks legge det og innholdet inn i en konvolutt, som han forsegler og setter nummer på, således som før er sagt. Når valgstyret skal begynne å åpne og prøve forfallsmeldingene skal formannen legge frem den foran nevnte bok og alle de brev som er innført før valgtinget. De forfallsmeldinger som innen stemmegivningens avslutning kommer inn på selve valgtinget, får likeledes hver sitt nummer på omslaget, men i boken skrives alene, hvor mange det er i det hele. På denne måte vil — hvor det holdes valgting til stemmegivning på forskjellige steder — lettelig flere forfallsmeldinger komme til å bli gitt samme nummer. For å undgå mulige forvekslinger bør derfor omslagene i sådanne tilfelle foruten å merkes med fortløpende nummer også påføres navnet på det avstemningssted hvor forfallsmeldingen inngis.

Valgopgjøret.

Når den tid er utløpet som var fastsatt for stemmegivningen, og de da tilstedeværende velgere har fått adgang til å stemme, spør valgstyrets eller stemmestyrets formann, om det er nogen som har forfallsmeldinger å komme frem med. Når dette er gjort, og mulige forfallsmeldinger er mottatt, avlyser han stemmegivningen (lovens § 31).

Holdes valgting til stemmegivning på flere steder, skal derefter stemmesedlene, de innkomne forfallsmeldinger — som stemmestyret ikke må åpne — og den del av manntallet som er brukt samt valgboken snarest mulig bringes i en omhyggelig forseglet pakke til valgstyret til videre behandling (lovens § 26, annet avsnitt).

Når valgmateriellet er samlet, tar valgstyret fatt på

stemmeoptellingen. Først undersøker det om de velgere som 29 juli.
i medhold av lovens § 27, 2net ledd, har stemt utenfor den stemmekrets (skolekrets) hvor de er bosatt, har adgang til å stemme. Har de ikke stemt i sin egen krets, setter valgstyret et kryss ved velgerens navn i manntallet, tar stemmeseddelkonvolutten ut av omslaget og legger den ned i valgurnen. I motsatt fall skal stemmesedlen vrakes og omslaget med iværende stemmeseddel forvares ubrutt.

Derefter begynner valgstyret å åpne og prøve alle forfallsmeldinger. Under åpningen passer det på å sette omslagsnummeret både på følgebrevet og den konvolutt som stemmesedlen ligger i, og på andre bilag.

Under prøvelsen av forfallsmeldingene må valgstyret være opmerksom på bestemmelsen om, at det ikke trenges noget særlig bevis for riktigheten av den i følgebrevet anførte forfallsgrunn, når denne er kjent av valgstyret (se kommunevalglovens § 19 og stort.valglovens § 23, begges nr. 4, siste punktum).

Når valgstyret har gjennemgått og prøvet alle forfallsmeldinger, åpner det de konvolutter som følger med godkjente forfall, tar stemmesedlene ut, skriver forfallsmeldingenes nummer på dem, legger dem ulest inn i hver sin konvolutt med offentlig stempel, og legger disse ned i særskilte urner for forfallsstemmer, innenriksværende og utenriksværende hver for sig.

Departementet finner spesielt å burde innskjerpe overfor valgstyrene at påbudet om at også stemmesedlene skal nummereres blir iakttatt, da undlatelse herav vil kunne føre til at man må holde helt nytt valg, hvor man ellers bare kunde ha foretatt et nytt valgopgjør.

Er et forfall ikke godkjent, eller er forfallsmeldingen innsendt av nogen som ved valgstyrets kjennelse efter § 6, jfr. § 8, er nektet stemmerett, skal den konvolutt som stemmesedlen er fremsendt i, ikke åpnes. Både de åpnede og de ikke åpnede stemmeseddelkonvolutter forvares sammen med forfallsmeldingene.

Efter prøvelsen av forfallsmeldingene blandes konvoluttene i urnene vel om hverandre. Derefter foretas stemmeoptellingen, særskilt for personlig avgitte stemmer og for forfallsstemmer, således at innenriksværende og utenriksværende telles hver for sig.

De stemmesedler som valgstyret finner lovlige, skal et medlem av valgstyret lese tydelig op eller gjennemgå på annen forsvarlig måte under tilsyn av et annet medlem. Enslydende sedler samles i bunker for sig.

29 juli. To medlemmer av valgstyret eller to andre av valgstyret opnevnte menn skriver op sedlenes innhold.

Hele valgstyret har tilsyn med stemmeoptellingen.

Kan optellingen ikke gjøres ferdig med én gang, skal valgstyret forvare stemmesedlene og listene over de opskrevne stemmer på et trygt sted under sikker forsegling.

Det egentlige valgopgjør vil bli å foreta på forskjellig måte eftersom valget har funnet sted som flertallsvalg eller som forholdsvalg.

Angående stemmeberegningen m. v. ved flertallsvalg finner man å kunne henvise til de regler derom som inneholdes i lovens § 38.

Ved forholdsvalg skal man gå frem på følgende måte:

Det undersøkes først, hvor mange stemmer hver kandidat har fått, når der på hver stemmeseddel bare tas med så mange navn i rekkefølgen, som det skal velges representanter. Ved denne optelling tas også med navn på personer som ikke er valgbare, såfremt de er opført på en offisiell liste. De utkomne summer kalles kandidatenes stemmetall. Derefter legges kandidatstemmetallene sammen for hver valgliste. Summen kalles listens stemmetall. For kandidater som ikke er opført på nogen valgliste, betraktes kandidatstemmetallet også som listestemmetall. Kandidatenes nummerorden på stemmesedlen er uten betydning for beregningen av kandidatstemmetallene.

Summen av listestemmetallene (§ 33) divideres med representantplassenes antall forøket med 1. Kvotientens hele tall forøkes med 1. Med den forøkede kvotient divideres hver listes stemmetall, og listen får så mange representantplasser som de nye kvotienters hele tall angir.

Viser det sig at ikke alle representantplasser på denne måte er fordelt mellem listene, divideres hver listes stemmetall først med antallet av listens representantplasser forøket med 1, derpå, om det blir nødvendig, med det samme tall forøket med 2, o. s. v.

Av kvotientene — uansett ved hvilken av disse divisjoner de er fremkommet — nummereres et antall svarende til antallet av ikke fordelte representantplasser, således at den største får nr. 1, den næststørste nr. 2, o. s. v., idet divisjonene må være fortsatt, til det har vist sig at ingen kvotient i en følgende kvotientrekke er større enn den sist nummererte kvotient, som kalles delingstallet. Således som de nummererte kvotienter fordeler sig på listestemmetallene, fordeles de gjenværende representantplasser på listene.

Skulde flere lister komme til å konkurrere om en plass, tilfaller plassen den av de konkurrerende lister som har størst

stemmetall; hvis de har samme stemmetall, avgjøres det ved loddtrekning, hvilken liste den skal tilfalle. 29 juli.

Skulde der tilfalle en liste flere plasser enn den har valgbare kandidater, skal dens kandidater betraktes som forlods valgt, og de øvrige plasser fordeles på de andre lister på den måte som er nevnt ovenfor.

Hver listes plasser besettes med de av listens kandidater som har de fleste stemmer, i rekkefølge efter stemmetall, og i tilfelle av stemmelikhet efter deres orden på listen. Ved denne plassfordeling settes ut av betraktning navn på personer som ikke er valgbare.

De øvrige kandidater på listen i et antall såvidt mulig svarende til det tildelte representanttall med et tillegg av 2, blir varamenn i den orden og på den måte som er bestemt for representantene.

Når stemmeoptellingen er ferdig skal listene føres inn i valgboken med angivelse av kandidatenes og listenes stemmetall, og hvorledes disse tall fordeler sig på personlig avgitte stemmer og forfallsstemmer. På samme måte innføres navnene på kandidater utenfor listene og deres stemmetall.

Videre innføres utregningen av det antall representanter som tilfaller hver liste, og hvem der efter ovenstående regler er valgt til representanter og varamenn for hver listes vedkommende. Også det antall stemmer innføres som er falt på personer som er satt ut av betraktning, fordi de antas ikke å være valgbare, jfr. § 35, annet punktum.

Har valget funnet sted som f l e r t a l l s v a l g, blir valgresultatet å bokføre i tilsvarende utstrekning.

V a l g s t y r e t s k a l u t e n o p h o l d s e n d e u t s k r i f t a v v a l g b o k e n t i l f y l k e s m a n n e n, samt underrette de valgte representanter og varamenn.

S t e m m e s e d l e n e s k a l o p b e v a r e s på et trygt sted under sikker forsegling til valgperioden er utløpet. Så skal de brennes.

Likeledes bør valgstyret dra omsorg for at stemmeseddelkonvolutter, forfallsmeldinger med tilhørende bilag og annet stemmegivningsmateriell blir trygt opbevart til det er på det rene at materiellet ikke vil få betydning for anke eller klage efter lovens §§ 39 og 40.

I tilknytning til det foranstående vil departementet ytterligere bemerke:

Det viser sig ikke sjelden ved optellingen av stemmesedlene, at der er uoverensstemmelse mellem avkryssingen i manntallet, antallet av utleverte stemmeseddelkonvolutter og

29 juli. de stemmer som er avgitt. Man skal derfor innskjerpe overfor valgstyrene og stemmestyrene å opbevare konvoluttene på en forsvarlig måte og overhodet å være opmerksomme på at nøiaktig avkryssing i manntallet finner sted, at der utleveres bare én konvolutt til hver stemmende person, og, når stemmesedlene ved stemmeoptellingen blir tatt ut av konvolutten, å påse at ingen konvolutt inneholder mer enn én stemmeseddel. Dette siste bør man særlig ha for øie, da stemmesedlene ofte er ganske nytrykte og av tynt papir og ligger tett sammen, så de lett henger i hverandre.

Protokollasjonen ved valgtingene.

Man skal henstille til formennene for valgstyrene og stemmestyrene å følge de av departementet utarbeidede formularer for protokollasjonen, jfr. bilag 2—4 til dette rundskriv. Det bør påses at der til formenn i stemmestyrene opnevnes personer som er i stand til å føre protokollen på en forsvarlig måte.

Man gjør opmerksom på at når valgstyret forkaster en forfallsmelding, må det gjøre nøie rede for grunnen for forkastelsen. Det er således ikke nok å anføre, at man ikke godtar forfallsgrunnen, men man må nærmere begrunne, hvorfor man ikke kan godta denne. Forkastes en forfallsmelding av formelle grunner, må det nærmere nevnes, hvilke disse grunner er.

Hvem som kan velges til representant.

Bestemmelsene om valgbarhet ved kommunevalg, som tidligere inneholdtes i kommunestyrelovenes § 4, er nu overført til kommunevalgloven (lovens § 10).

Som hovedregel gjelder — som tidligere — at enhver som har rett til å stemme ved valget, og som ikke er utelukket eller fritatt, er så vel valgbar som pliktig til å ta imot valg til medlem av herredsstyre eller bystyre.

Utelukket fra å kunne velges er distriktets fylkesmann og vedkommende kommunes borgermester.

Rett til å kreve sig fritatt for valg har:

a. den som innen valgårets utløp har fylt 60 år,
b. den som ved valgårets utløp har gjort tjeneste som medlem av herredsstyret eller bystyret de 3 siste år,
c. den som har rett til fritagelse efter andre lover,
d. den som påberoper sig svakelighet eller annen hindring som valgstyret godkjenner.

Ifølge lovens § 10, næst siste ledd, skal de stemmeberettigede som kan påberope sig nogen av de forannevnte fritagelsesgrunner, og som ønsker å gjøre bruk derav, melde dette til valgstyret senest 14 dager før valget. Da imidlertid valgstyrets behandling av de innsendte listeforslag efter lovens § 14, post 2, må være tilendebragt senest den 18de dag før valget, bør slike meldinger sendes inn til valgstyret snarest mulig, så meldingene foreligger for valgstyret i betimelig tid forinnen det avslutter sin behandling av listeforslagene. Over meldingene skal valgstyret føre en liste. 29 juli.

Da denne bestemmelse i lovens § 10, således som loven for øvrig foreligger, alene kan opfattes som en ordensforskrift, hvis overtredelse ikke fører til tap av fritagelsesretten, vil de i sistnevnte henseende avgjørende bestemmelser måtte søkes i lovens § 14, nr. 1, fjerde ledd, og § 37.

Ifølge den førstnevnte av disse bestemmelser skal valgstyret, såfremt det vet om at en kandidat på et listeforslag kan kreve sig fritatt for valg — og det ikke allerede foreligger melding fra ham — gi ham en frist til å si fra, om han ønsker sitt navn strøket. Oversitter han denne frist, er hans rett til å kreve sig fritatt uigjenkallelig tapt.

Er imidlertid ingen sådan frist stillet og har den stemmeberettigede ikke selv sendt forhåndsmelding, vil han dog efter lovens § 37 ha en ytterligere anledning til å gjøre fritagelsesretten gjeldende. Er nemlig en fritagelsesberettiget under disse omstendigheter blitt valgt, gir denne paragraf ham en frist av 3 dager, regnet fra det tidspunkt da han mottar valgstyrets meddelelse om valget, innen hvilken han må sende valgstyret en skriftlig erklæring om at han eventuelt ikke mottar valget. Oversittes denne frist, er fritagelsesretten tapt og vedkommende å anse som valgt. Sender han skriftlig melding om at han ikke mottar valget, bør han samtidig, av hensyn til en hurtigst mulig istandbringelse av det endelige valgopgjør, søke å underrette valgstyret pr. telefon eller telegraf.

Anker over valgstyrets avgjørelser og om valgs ugyldighet.

Efter de tidligere formannskapslover blev tvist om stemmerettsspørsmål innbragt for Stortinget til endelig avgjørelse. Herfra avviker den nye kommunevalglov deri, at den i § 39 — forsåvidt angår valgstyrets kjennelser om stemmerett og om adgangen til å avlevere stemmeseddel — instituerer «vedkommende departement» o: Justisdepartementet som en melleminstans.

Rett til å påanke til departementet valgstyrets kjennelser

29 juli. av den her omhandlede art, har enhver som kjennelsen er gått imot, og for øvrig enhver annen som står i valgsognets manntall, og hvis stemmerett ikke er suspendert.

For å komme i betraktning må anke til departementet være fremført muntlig i valgstyrets møter eller skriftlig være kommet inn til formannen i valgstyret innen kl. 8 eftermiddag den 30te dag efter valgdagen. Formannen sender den snarest mulig gjennem fylkesmannen til departementet. Han oplyser om den ankende har rett til å anke, og hvis anken er skriftlig, også om når han tok imot anken. Han vedlegger utskrift av kjennelsen og andre papirer som han mener kan ha betydning.

Departementets avgjørelse kan igjen påankes til Stortinget. Hvis departementet har omgjort kjennelsen, har valgstyret ankerett.

Anke til Stortinget må sendes inn skriftlig til departementet og være kommet inn til dette innen kl. 3 eftermiddag den 30te dag efter at departementet har truffet sin avgjørelse.

Antas det å klebe feil ved valget eller ved forberedelsen av det, er — som tidligere — Justisdepartementet endelig avgjørende klageinstans. Klage over slike feil kan inngis av enhver stemmeberettiget i valgsognet (byen, herredet, eventuelt sognet) samt av distriktets fylkesmann.

For å komme i betraktning må sådan klage være fremført muntlig i valgstyrets møter eller skriftlig være innkommet til valgstyrets formann innen kl. 8 eftermiddag den 30te dag efter valgdagen. Valgstyrets formann forelegger klagen for valgstyret til erklæring, om han finner grunn til det, og sender den snarest mulig gjennem fylkesmannen til departementet. Han oplyser om klageren har klagerett, og hvis klagen er skriftlig, også om når han tok imot klagen, og vedlegger den nødvendige utskrift av valgboken og i tilfelle stemmesedler eller andre papirer som vedkommer valget, og som han mener kan ha betydning.

Fylkesmannen kan sende sin klage direkte til departementet, når han samtidig underretter valgstyrets formann.

Det hender meget ofte at klager i anledning av valg fremsettes i rent almindelige ordelag uten å fremheve bestemte kjennsgjerninger eller holdepunkter, som kan gi grunnlag for senere avgjørelser. Det bør derfor innskjerpes at valgstyrene i sådanne tilfelle opfordrer klagerne til å fremkomme med nærmere begrunnelse.

I mere graverende tilfelle kan der være opfordring for valgstyret til straks å melde det forhold som det klages over, til den lokale påtalemyndighet, for at det ikke skal risikeres at adgangen til strafforfølgning foreldes, før departementet eller i tilfelle Stortinget har behandlet saken.

Såfremt departementet på grunn av feil (se herom lovens §§ 41, 42 og 46) finner å måtte kjenne et valg helt eller delvis ugyldig, men virkningene av den feil som foreligger, kan heves ved optelling av inngitte stemmesedler, ved sammenlegning av stemmer, ved annen fastsettelse av valgets utfall eller ved loddtrekning, skal så skje, enten gjennem departementets egen foranstaltning eller ved at det påbyr nytt valgopgjør av valgstyret. 29 juli.

Kan virkningene av foreliggende feil ikke heves på nogen av de foran nevnte måter, påbyr departementet nytt valg.

Ved dette nye valg skal manntallet fra det oprinnelige valg brukes, men rettet på den måte som er fastsatt i lovens § 9, første ledd. En undtagelse herfra gjøres imidlertid i det tilfelle at et valg er kjent ugyldig fordi lovens forskrifter om istandbringelsen av manntallet er tilsidesatt. I så tilfelle skal disse forskrifter søkes fyldestgjort ved at arbeidet med manntallet blir gjenoptatt. Rett til å bli innført har i dette tilfelle — under iakttagelse av lovens regler — alle de som skulde ha vært innført i manntallet ved det oprinnelige valg, og som ikke senere har tapt sin stemmerett. Som suspendert betraktes i samme tilfelle en persons stemmerett, såfremt han er i noget av de tilfelle som Grunnlovens § 52 nevner, når det nye valg holdes.

Departementet kan før sådant nytt valg fastsette kortere frister for istandbringelsen av manntallet og forberedelsen av valget. I øvrig gjelder ved det nye valg de sedvanlige regler.

Nytt valgopgjør ved inntredende ledighet. Utfyllingsvalg.

Også bortsett fra de tilfelle da et valg blir kjent ugyldig, vil det kunne vise sig behov for nytt valgopgjør, eventuelt et nytt valg.

Lovens § 47 bestemmer herom, at såfremt det tilfelle inntrer, at en representantplass — efterat varamennene i tilfelle er rykket op — blir ubesatt, enten fordi det er blitt valgt nogen som efter det stedfunne valg i medhold av lovens § 37 har undslått sig for å motta valget, eller på grunn av andre omstendigheter som er inntruffet efter valget, så skal ordføreren uten ophold underrette fylkesmannen. Fylkesmannen skal i så tilfelle påby nytt valgopgjør. Det samme kan fylkesmannen gjøre såfremt det anses påkrevd å utfylle en varamannsplass som er blitt ledig av en av de forannevnte grunner.

I tilknytning hertil bestemmer lovens § 48 at fylkesmannen — såfremt antallet av varamenn eller av en gruppes varamenn er utilstrekkelig og forholdet ikke lar sig

29 juli. avhjelpe ved et nytt valgopgjør — kan gi samtykke til at det holdes et ekstraordinært valg til utfylling av varamennenes tall. Dette valg foretas som flertallsvalg, overensstemmende med reglene i lovens § 38. Som manntall brukes det oprinnelige manntall, rettet på den måte som er fastsatt i lovens § 9, 1ste, 2net og 3dje ledd. Også for sådant valg kan departementet forkorte de ordinære frister med hensyn til forberedelsen av valget.

Utgiftene ved kommunevalg.

Bestemmelsen om utredelse av utgiftene ved kommunevalg finnes i lovens § 52:

«Statskassen utrer de summer som efter denne lov utfordres:

til manntallspass,

til porto for innsending av stemmesedler fra utenriksværende, og til porto- og telegramutgifter ved meldinger efter stortingsvalglovens § 24.

til skyss- og kostgodtgjørelse for manntallsførere, når de reiser til valgting eller til møter i manntallsnevnden og valgstyret.

De øvrige utgifter som denne lov gjør nødvendige, blandt annet til hjelp for manntallsførerne ved arbeidet med å bringe manntallet i stand, utres av vedkommende kommunekasse.»

Som det herav vil ses faller hovedparten av valgutgiftene — nu som tidligere — på kommunene. De må selv koste manntalls- og valgprotokoller, valgkonvolutter o. l., leie og innredning av valglokaler, kunngjøring av de meddelelser som loven påbyr skal bringes til offentlig kunnskap o. s. v. I motsetning til tidligere utrer imidlertid statskassen nu utgiftene til skyss- og kostgodtgjørelse til manntallsførere for alle de reiser, som de foretar til møter i valgstyret.

Man henleder opmerksomheten på at loven i § 51 uttrykkelig fastslår at lensmenn ikke får nogen betaling for å være manntallsførere på landet, men kun skyss- og kostgodtgjørelse efter lovgivningens regler. Hvor forholdene med nødvendighet krever at manntallsførerne må leie hjelp til å få utarbeidet manntallet, skal imidlertid disse utgifter, som ovenfor nevnt, dekkes av kommunene.

For anvisningen av de statskassen påhvilende utgifter til skyss- og kostgodtgjørelse til manntallsførerne, når de reiser til valgting eller til møter i manntallsnevnden og valgstyret, gjelder fremdeles den ved kongelig resolusjon av

1 mai 1914 meddelte bemyndigelse for fylkesmennene. Den redegjørelse som er gitt i departementets rundskriv til fylkesmennene av 5 juni 1914, post 2 kan nu ikke lenger helt ut opretholdes, da bl. a. den nye lov — som foran nevnt — uttrykkelig bestemmer, at skyss- og kostgodtgjørelse skal ydes av statskassen for samtlige manntallsførernes reiser til møter i valgstyret. Man har foran under avsnittet om «Valgstyret. Tid og sted for valgtingene — —» nevnt hvordan valgstyrets møter bør anordnes, og skal anmode om at det i de tilfelle hvor denne anvisning fravikes, innhentes nærmere oplysninger om grunnen. Det tilføies at foreldelsen av manntallsførernes krav på skyss- og kostgodtgjørelse for de her nevnte reiser regnes fra utløpet av det kvartal, som reisen er foretatt i. 29 juli.

Hvad angår de kunngjøringer som loven foreskriver, er det ikke påbudt at disse skal finne sted ved annonsering i aviser, og dette behøver derfor heller ikke å gjøres hvor man efter forholdene i det enkelte tilfelle antar å ha fornøden sikkerhet for at f. eks. kunngjøring ved opslag vil være tilstrekkelig til at meddelelsene blir almindelig kjent. Den almindelig brukte kunngjøringsmåte vil dog vel for de fleste kommuners vedkommende bli annonsering i de lokale aviser. I den anledning finner departementet å burde henstille til manntallsførerne og valgstyrene, at det i kunngjøringene ikke blir medtatt annet enn hvad loven uttrykkelig krever medtatt, og navnlig ikke utdrag av de herhenhørende lover. Én gangs innrykning i distriktets mest utbredte aviser av forskjellig politisk farve og med forskjellig lesekrets må være fullt tilstrekkelig. Vedkommende aviser bør gjøres uttrykkelig opmerksom på, at kunngjøringene ikke må gis annen størrelse eller annen plass enn vanlig for offentlige meddelelser. Spesielt må det iakttas at overskriftene har en rimelig størrelse.

Forandringer i kommunestyrelovene.

Ved utferdigelsen av den nye kommunevalglov er de bestemmelser om kommunevalg — derunder om valgbarheten — som inneholdtes i de almindelige kommunestyrelover overført til valgloven, jfr. lover nr. 7 og 8 av 10 juli 1925.

De endringer i kommunestyrelovene som denne overførsel har voldt er vesentlig av redaksjonell art. Forsåvidt angår valg av formenn og varamenn for dem bemerkes imidlertid, at det nu i kommunestyrelovene er optatt direkte bestemmelser om fremgangsmåten ved sådant valg (landskommunelovens § 8, bykommunelovens § 6), mens be-

29 juli. stemmelsen herom tidligere var å søke i formannskapslovenes § 8. Av endringer fra tidligere gjeldende bestemmelser er å merke at valget nu skal foregå som forholdsvalg såfremt det kreves av ett medlem (tidligere fire). Heller ikke kreves det nu lenger som tidligere at et listeforslag skal være undertegnet av minst 3 medlemmer. Det vil — som vedkommende paragrafer nu lyder — være tilstrekkelig at forslaget underskrives av ett medlem.

For øvrig finner man å kunne henvise til endringslovenes egne bestemmelser.

Ved lov av 17 juli 1925 er den i lov om domstolene av 13 august 1915 inneholdte bestemmelse om direkte valg av forliksmenn (forliksråd) endret derhen, at dette valg fremtidig skal foretas av kommunestyrene samtidig med valg av formenn. Det vil derfor ved forestående representantvalg ikke bli å foreta noget i anledning av det heromhandlede valg. Nærmere meddelelse om hvordan det skal forholdes med hensyn til kommunestyrenes valg av forliksmenn vil bli gitt senere.

For øvrig henleder departementet opmerksomheten på, at det i byene i desember måned også skal foretas valg på skolestyremedlemmer ved direkte valg av urvelgerne. Om dette valg finner man å kunne henvise nærmere til departementets rundskriv av 27 september 1919. Da de tidligere formannskapslover — hvortil byfolkeskolelovens § 40 henviser — nu er avløst forsåvidt valgbestemmelsene angår av den nye kommunevalglov, vil dennes regler i tilsvarende utstrekning bli bestemmende for valgets fremme.

Man skal be samtlige manntallsførere og valgstyrer innen herr fylkesmannens distrikt snarest mulig gjort kjent med dette rundskriv. Til bruk herved oversendes herr fylkesmannen samtidig hermed i særskilt innpakning et antall avtrykk av dette rundskriv. Samtidig sendes også et antall særtrykk av den nye kommunevalglov med de øvrige herhenhørende lover til fordeling mellem manntallsførerne og valgstyrene.

Bilag 1. 29 juli.

Skjema til bok over forfallsmeldinger

Nr.	Når innkommet til valgstyret	Vedkommer bare utenriksværende velgere			Anmerkninger
		Av hvem, fra hvilket sted og når innsendt til valgstyret	Velgerens stilling og navn	Når og hvor følgeskrivelsen er undertegnet av velgeren	

29 juli. **Bilag 2.**

Formular

for den valgbok som føres av stemmestyre.

(Lov om kommunevalg av 10 juli 1925 § 26, annet avsnitt).

Ar 19.... den..... blev i (på) ..... holdt stemmegivning for ..... av ..... sogn, herred, by[1]) til valg av kommunerepresentanter med varamenn.

Som formann i stemmestyret tjenstgjorde N. N. og som øvrige medlemmer .....[2]). Samtlige var opnevnt av valgstyret.

Formannen gav tydelig tilkjenne at valgtinget var satt.

Formannen fremla:[3])

1. .....
2. .....
3. .....

Formannen oplyste at de i lovens §§ 12 og 17 omhandlede kunngjøringer er foretatt den ..... ved .....[4]). Videre oplyste han at kunngjøringer om at manntallet er utlagt og om tiden og stedet for valgstyrets kjennelsesmøte (lovens § 8) er foretatt den..... ved .....[4]).

(E n t e n:) Der fremkom ingen innsigelse mot valgets fremme.

(E l l e r:) N. N. protesterte mot at valget blev fremmet. Han anførte at.....[5]).

Dernæst sa formannen fra om de forandringer som var gjort i manntallet ved de kjennelser som valgstyret hadde avsagt i møte den ..... og om de utslettelser av mantallet som hadde funnet sted på grunn av meddelelser som efter nevnte møte var kommet fra andre valgstyrer om innføring av velgere i deres manntall (lovens § 8, 2net ledd).

Formannen gjorde derefter de fremmøtte velgere kjent med fremgangsmåten ved valget (jfr. lovens §§ 27—31).

Derpå fikk de velgere som var innført i vedkommende del av manntallet, og hvis stemmerett ikke var suspendert, adgang til å stemme, efterhvert som de møtte frem. Man gikk frem på den måte loven har foreskrevet i § 27.

---

[1]) Ett av disse ord strykes.

[2]) Er der til medlemmer av stemmestyret foretatt opnevnelse blandt kommunens representanter eller andre stemmeberettigede (lovens § 16), skal der gjøres anførsel om det.

[3]) Han bør fremlegge vedkommende del av manntallet.

[4]) Lovens § 26. Her angis, når og på hvilken måte de omhandlede kunngjøringer er foretatt.

[5]) Lovens § 26, 2net ledd. Kjennelse avsis ikke her.

N. N., som ikke stod i denne del av valgsognets manntall, fikk også adgang til å levere sin stemmeseddel. Den blev behandlet efter lovens § 27, 2net ledd. Likeså fikk N. N., som ved valgstyrets kjennelse (lovens § 6, jfr. § 8) var nektet stemmerett, adgang til å levere sin stemmeseddel, som blev behandlet efter lovens § 28. 29 juli.

Da den tid var utløpet, som var fastsatt for stemmegivningen, og de da tilstedeværende velgere hadde fått adgang til å stemme, spurte formannen om nogen hadde forfallsmeldinger å komme frem med. Der blev levert..... forfallsmeldinger[1]). Formannen avlyste så stemmegivningen.

Formannen opleste det som var ført inn i valgboken.

Stemmesedlene, de uåpnede forfallsmeldinger, den del av manntallet som er brukt, og valgboken blev derefter forseglet i overvær av stemmestyret og bragt til..... ..... til videre behandling av valgstyret.

(Underskrifter.)[2])

Bilag 3. **Forholdsvalg.**

Formular

for den valgbok som føres av valgstyre.

(Lov om kommunevalg av 10 juli 1925 § 26).

Ar 19....den.....var valgstyret for N. N. by, herred, sogn[3]) samlet i (på)..... i anledning av valg på kommunerepresentanter, til behandling av forfallsmeldinger og stemmesedler og til stemmeoptelling m. v. Valgstyret bestod av følgende.....(antall) medlemmer..... ..... Alle var til stede med undtagelse av..... som.....(her anføres grunnen til forfallet).

Som formann tjenstgjorde N. N.

Valgting til stemmegivning var holdt i (på)..... for følgende deler av manntallet.....

Formannen fremla det samlede manntall og de meddelelser som efter valgstyrets kjennelsesmøte den..... var kommet fra andre valgstyrer om innføring av velgere i deres manntall (lovens § 8, 2net ledd).

---

[1]) På omslaget gis disse fortløpende nummer og merkes med stemmestedets navn.

[2]) Valgboken underskrives av hele stemmestyret (lovens 26).

[3]) Et av disse ord strykes.

29 juli. De stemmesedler og forfallsmeldinger, som var innlevert på de forskjellige stemmesteder, nemlig .....
....., de der brukte deler av manntallet og valgbøker, var bragt til stede, alt i forseglet stand. Ved åpningen viste forseglingen sig å være i orden.

Den protest (de protester) mot fremme av valget som var fremkommet på ..... stemmested (stemmesteder) blev behandlet av valgstyret. Det avsa enstemmig (eller: med ..... mot ..... stemmer) følgende kjennelse (kjennelser):

.....

Valgstyret undersøkte derefter om de velgere som hadde levert stemmeseddel på et annet sted innen valgsognet enn der hvor det egentlig skulde gjøres, hadde adgang til å stemme (lovens § 27, 2net ledd). Man gikk frem på den måte som er foreskrevet herfor i lovens § 32, 1ste ledd.

Formannen fremla boken over forfallsmeldinger til valgstyret og alle de brev som før valgtinget var innført i boken.

Derefter begynte valgstyret å åpne og prøve alle forfallsmeldinger. Under åpningen gikk man frem slik som er foreskrevet i lovens § 32. Av forfallsmeldinger var ialt innkommet...., derav.... fra innenriksværende og.... fra utenriksværende velgere. Av disse blev.....enstemmig godkjent, derav....fra innenriksværende og....fra utenriksværende velgere. Følgende blev forkastet av de nedenfor nevnte grunner (eller godkjent mot protest eller under dissens[1]):

.....

(Enten:) De stemmesedler som fulgte med de godkjente forfallsmeldinger, blev derefter tatt ut og forsynt med vedkommende forfallsmeldings løpenummer (se lovens § 32, 3dje ledd). De blev ulest lagt inn i hver sin konvolutt med offentlig stempel og blev så lagt ned i den særskilte urne for forfallsstemmer.

(Eller:)[2]) De stemmesedler som fulgte med de fra innenriksværende velgere innkomne godkjente forfallsmeldinger, blev derefter tatt ut, og forsynt med vedkommende forfallsmeldings løpenummer (se lovens § 32, 3dje ledd),

[1]) Her anføres i nummerorden og med angivelse av det stemmested, hvor forfallsmeldingene er innkommet, navnene på dem som har sendt forfallsmeldingene, forfallsmeldingenes nr. og av hvilken grunn og med hvilket stemmetall de blev forkastet. Også forfallsmeldinger som er godkjent mot protest eller under dissens innen valgstyret, bokføres på lignende måte.

[2]) Forsåvidt der er kommet forfallsmeldinger fra utenriksværende velgere, se lovens § 21, jfr. stortingsvalglovens §§ 21—23.

blev ulest lagt inn i hver sin konvolutt med offentlig stempel og blev så lagt ned i den særskilte urne for forfallsstemmer fra innenriksværende velgere. Derpå blev de stemmesedler som fulgte med utenriksværende velgeres godkjente forfallsstemmer, tatt ut av de konvolutter som de var sendt i. De blev forsynt med vedkommende forfallsmeldings løpenummer, blev ulest lagt inn i hver sin konvolutt med offentlig stempel og blev lagt ned i urnen for forfallsstemmer fra utenriksværende. 29 juli.

Efterat alle konvolutter i hver av urnene var blandet vel om hverandre, fant stemmeoptellingen[1]) sted som i lovens § 33 foreskrevet — særskilt for personlig avgitte stemmer og for forfallsmeldinger, og således at innenriksværendes og utenriksværendes blev optellet hver for sig.

Følgende stemmesedler blev forkastet (eller med dissens eller under protest godkjent):

a. Personlig avgitte stemmer:
   1. En stemmeseddel lydende på liste A, fordi den var merket med.....
   2. En blandingsliste.....
   o. s. v.
b. Forfallsstemmer:
   1. .....fordi o. s. v.
   2. .....fordi o. s. v.
   o. s. v.

Det viste sig ved stemmeoptellingen, at der ialt var ..... stemmesedler, hvorav ..... personlig avgitte stemmesedler og.....forfallsstemmer fra innenriksværende og.....forfallsstemmer fra utenriksværende. Herav blev godkjent....., hvorav...personlig avgitte stemmesedler og .....forfallsstemmer for innenriksværende og.....forfallsstemmer fra utenriksværende.

Derefter blev det undersøkt hvor mange stemmer hver kandidat har fått, når der på hver stemmeseddel tas med bare så mange navn i rekkefølgen som det skal velges representanter, altså.....[2]).

Det viste sig at de på de offisielle lister opstilte kandidater har fått følgende antall stemmer:

[1]) Avbrytes stemmeoptellingen, skal valgstyret forvare stemmesedlene og listene over de opskrevne stemmer på et sikkert sted under felles forsegling (lovens § 33, siste ledd). Herom skal der i tilfelle gjøres uttrykkelig anførsel.

[2]) Ved denne optelling medtas også navn på personer, som ikke er valgbare, såfremt de er opført på en offisiell liste.

29 juli.

Liste A.

1. N. N.....(antall)....stemmer, hvorav.... personlig avgitte stemmer og....forfallsstemmer fra innenriksværende og....forfallsstemmer fra utenriksværende.

2. N. N.....(antall)....stemmer, hvorav.... personlig avgitte stemmer og....forfallsstemmer fra innenriksværende og....forfallsstemmer fra utenriksværende.

o. s. v.

Tilsammen blev på denne liste avgitt....stemmer, som er listens stemmetall.

Liste B.

1. N. N.....(antall)....stemmer, hvorav.... personlig avgitte stemmer og....forfallsstemmer fra innenriksværende og....forfallsstemmer fra utenriksværende.

2. N. N.....(antall)....stemmer, hvorav.... personlig avgitte stemmer og....forfallsstemmer fra innenriksværende og....forfallsstemmer fra utenriksværende.

o. s. v.

Tilsammen blev på denne liste avgitt....stemmer, som er listens stemmetall.

Efternevnte kandidater, som ikke er opført på noen offisiell liste, har fått følgende antall stemmer:

1. N. N.....(antall)....stemmer, hvorav.... personlig avgitte stemmer og....forfallsstemmer fra innenriksværende og....forfallsstemmer fra utenriksværende.

2. N. N.....(antall)....stemmer, hvorav.... personlig avgitte stemmer og....forfallsstemmer fra innenriksværende og....forfallsstemmer fra utenriksværende.

Antallet av de avgitte stemmesedler stemmer med avkryssningen i manntallet.[1])

Summen av listestemmetallene blir således:

Liste A .....
Liste B .....
N. N. (ikke opført på nogen offisiell liste) .....
..... dividertes med representantplassenes antall ..... forøket med 1 = ..., hvilket gav til kvotient ..... Denne kvotient blev derpå tillagt 1 = ... Med denne forøkede kvotient dividertes hver listes stemmetall på følgende måte:

1. Liste A ..... stemmer: ..... = ...
2. ..... o. s. v.

[1]) Skulde der her være nogen uoverensstemmelse, må der gjøres nærmere rede for det. Den antagelige grunn til uoverensstemmelsen må nevnes.

Hver liste blev derefter tildelt så mange representant- 29 juli.
plasser som de anførte kvotienters hele tall angir. Tilsammen fordeltes derved ..... representantplasser. ..... plass (plasser) var altså ubesatt, hvorfor hver listes stemmetall blev dividert med antallet av de listen tillagte representantplasser + 1 på følgende måte:

1. Liste A ..... stemmer: ..... + 1 = ...
2. ..... o. s. v.

Den ledige plass (de ledige plasser) tilfalt herved .... liste (og ..... liste), hvis kvotient ..... blev delingstall.

Til sikkerhet for at ingen kvotient i en følgende kvotientrekke skulde vise sig større enn delingstallet foretok man følgende divisjon [1]) av listenes stemmetall med antallet av listenes representantplasser + 2 (evtlt. + 3 o. s. v.):

1. Liste A ..... stemmer: ..... + 2 = ...
2. ..... o. s. v.

Derefter blev hver listes plasser besatt med de av listens kandidater som hadde flest stemmer, i følgende rekkefølge efter stemmetall:

Liste A:
1. .....
2. .....
o. s. v.

Liste B:
1. .....
2. .....
o. s. v.

Efter lovens § 35, annet ledd, var følgende valgt til varamenn:

Liste A:
1. .....
2. .....

Liste B:
1. .....
2. .....

Ved fordelingen av representant- og varamannsplassene blev følgende personer, som ikke ansås valgbare, satt ut av betraktning.

1. ..... av Liste A, fordi .....
2. ..... o. s. v.

Til slutning opleste formannen det som var innført i valgboken.

Underskrifter.)[2])

[1]) Denne divisjon behøver alene å foretas, hvor fler enn 1 plass er blitt ubesatt ved første divisjon. Om nødvendig må divisjonene fortsettes, se lovens § 34, fjerde avsnitt.

[2]) Valgboken skal underskrives av hele valgstyret (lovens § 26).

29 juli. **Bilag 4.** **Flertallsvalg.**

Formular

for den valgbok som føres av valgstyre.

(Lov om kommunevalg av 10 juli 1925 § 26, jfr. § 38).

Aar 19.... den ..... (o. s. v. som i bilag 3) .....

..... Følgende stemmesedler blev forkastet (eller med dissens eller under protest godkjent):

a. Personlig avgitte stemmer:
   1. En stemmeseddel lydende på ..... m. fl., fordi den var merket med .....
   2. ..... o. s. v.

b. Forfallsstemmer:
   1. ..... fordi o. s. v.
   2. ..... fordi o. s. v.

Det viste sig ved stemmeoptellingen at der ialt var avgitt ..... stemmesedler, hvorav ..... personlig avgitte stemmesedler og ..... forfallsstemmer fra innenriksværende og ..... forfallsstemmer fra utenriksværende. Herav blev godkjent ....., hvorav ..... personlig avgitte stemmesedler og ..... forfallstemmer fra innenriksværende og ..... forfallsstemmer fra utenriksværende.

Derefter blev det undersøkt hvor mange stemmer hver representantkandidat hadde fått. For de stemmesedler som ikke hadde skjelnet mellem representanter og varamenn, ansås de først opførte som representanter i det tillatte antall og de følgende i tillatt antall som varamenn. Navn på kandidater som ikke var valgbare, blev satt ut av betraktning ved opgjøret, og navn som var opført flere ganger på samme stemmeseddel, blev bare tatt med på den første plass i rekkefølgen. Efter optellingen var følgende valgt til representanter:

1. N. N.....(antall)....stemmer, hvorav.... personlig avgitte stemmer og....forfallsstemmer fra innenriksværende og....forfallsstemmer fra utenriksværende.
2. N. N.....(antall)....stemmer, hvorav.... personlig avgitte stemmer og....forfallsstemmer fra innenriksværende og....forfallsstemmer fra utenriksværende.

o. s. v.

Derefter blev representant- og varamannstemmer optalt under ett. Efter denne optelling var følgende valgt til varamenn:

29 juli.

1. (Som for representantene).
2. o. s. v.

Ved foranstående tellinger er følgende kandidater, som ikke ansås valgbare, satt ut av betraktning:

1. .....med....stemmer, hvorav.... personlig avgitte stemmer og.....forfallsstemmer fra innenriksværende og.....forfallsstemmer fra utenriksværende.
2. o. s. v.

Nr. 1 ansås ikke valgbar på grunn av....., nr. 2 o. s. v.

Foruten de som foran er opført som valgt til representanter eller varamenn, eller er nevnt som satt ut av betraktning som ikke valgbare, hadde:

1. N. N.....(antall)....stemmer, hvorav.... personlig avgitte stemmer og....forfallsstemmer fra innenriksværende og....forfallsstemmer fra utenriksværende.
2. o. s. v.

Antallet av avgitte stemmesedler stemmer med avkryssningen i manntallet.[1])

Til slutning opleste formannen det som var innført i valgboken.

(Underskrifter.)[2])

Bilag 5.

Oversikt

over kommunevalglovens frister.

Valgstyret (valgstyrene) berammer valgdagen, på landet senest i juni (i 1925 senest 10 august), i byene senest i august (lovens § 12).

Valgstyret utferdiger kunngjøring om valgdagen og opfordrer de stemmeberettigede til å komme med forslag til valglister m. v., på landet i første halvdel av august, i byene i første halvdel av oktober (lovens § 12).

Valgstyret innkaller de stemmeberettigede til valgtinget «i god tid» (lovens § 17).

Valgstyrets vedtak om at det (på landet) skal være ferre stemmesteder enn skolekretser (lovens § 15, annet ledd)

---

[1]) Skulde der her være nogen uoverensstemmelse, må der gjøres nærmere rede herfor med angivelse av den antagelige grunn til uoverensstemmelsen.

[2]) Valgboken underskrives av hele valgstyret (lovens § 26).

29 juli. må være gjort innen 3 måneder før valgdagen (i 1925 senest 10 august). Vedtaket skal godkjennes av fylkesmannen. —

Manntallsutkastet må være ferdig innen den 42de dag før valgdagen (lovens § 4, 1ste ledd).

Manntallsnevnden skal gå gjennem manntallsutkastet i tiden mellem den 42de og den 32te dag før valgdagen (lovens § 4, annet ledd).

Manntallet skal legges ut senest den 32te dag før valgdagen (lovens § 5).

Manntallsføreren skal «i tide» kunngjøre tiden og stedet for utleggingen med opfordring til å klage over formentlige feil i manntallets innhold, lovens § 5.

Forslag til valgliste må være kommet inn til valgstyrets formann senest kl. 8 aften den 32te dag før valgdagen (lovens § 13, nr. 1 a).

Erklæring om at forslag til valgliste kalles tilbake må være kommet til valgstyrets formann senest kl. 8 aften den 21de dag før valgdagen (lovens § 13, nr. 3).

Valgstyret skal i eller ved sitt lokale slå op bekreftede avskrifter av de godkjente listeforslag som offisielle valglister senest den 18de dag før valgdagen. Også på annen høvelig måte skal valgstyret bringe forslagene m. v. til offentlig kunnskap, såvidt mulig innen samme frist. (Lovens § 14, nr. 2).

Valgstyret skal «snarest mulig» offentliggjøre en kunngjøring til velgerne om at valget skal foregå som flertallsvalg, når forholdsvalg ikke kan brukes fordi intet eller bare ett forslag til valgliste fremkommer eller blir godkjent (lovens § 38).

Klager over innholdet av manntallet må være kommet inn til valgstyret senest kl. 8 aften den 14de dag før valgdagen (lovens § 7). En liste over dem som klagene vedkommer, skal straks efter utløpet av klagefristen legges ut på de steder hvor manntallet har vært utlagt, lovens § 7.

Forfallsmelding fra innenriksværende velger må ikke være avgitt tidligere enn dagen efter klagefristens utløp (lovens § 20, jfr. § 7). (Opholder velgeren sig på Svalbard under valgtinget, skal dog stemmegivningen anses gyldig når den er foretatt tidligst 1 august i valgåret).

Forfallsmelding fra utenriksværende velger må ikke være avgitt tidligere enn 1 mai i valgåret (lovens § 21, og stortingsvalglovens § 21, nr. 2).

Valgstyret holder møte for å avsi kjennelser efter lovens § 6 en av de 7 siste dager før valgdagen (§ 8). (Tiden og stedet for dette møte må i forveien være kunngjort).

Krav om innføring i manntallet på grunn av flytning fra et sogn til et annet i samme herred mellem 1 august i valgåret og valgdagen, må være fremsatt for valgstyret innen kl. 8 kvelden før det kjennelsesmøte som er nevnt i lovens § 8 (lovens § 3, tredje ledd). 29 juli.

Anke til Justisdepartementet over valgstyrets kjennelser om stemmerett eller om adgang til å levere stemmeseddel må være fremført muntlig i valgstyrets møter eller skriftlig være kommet inn til valgstyrets formann innen kl. 8 aften den 30te dag efter valgdagen (lovens § 39, tredje ledd).

Anke til Stortinget over departementets avgjørelse av en påanket stemmerettstvist må være kommet inn til departementet innen kl. 3 em. den 30te dag efterat departementet har truffet sin avgjørelse (lovens § 39, fjerde ledd).

Klage over valget eller forberedelsen av det må være fremført muntlig i valgstyrets møter eller skriftlig være kommet inn til valgstyrets formann innen kl. 8 aften den 30te dag efter valgdagen (lovens § 40).

(Efter lovens § 49 regnes ikke valgdagen med i lovens frister. Ender en frist på en helligdag, regnes den for å løpe ut den nærmeste hverdag som følger efter).

Skrivelse *) fra Socialdepartementet om beverterlovens anvendelse i Eidsvoll herred. 30 juli.

Skrivelse **) fra Landbruksdepartementet om forandring i fiskerireglene for Dovre herred. 30 juli.

Skrivelse ***) fra Landbruksdepartementet om tillegg til fiskerireglene for Nordre Fron herred. 30 juli.

Skrivelse fra Utenriksdepartementet. 31 juli.

Ifølge offisiell meddelelse fra den schweiziske regjering har Lettland sluttet sig til den internasjonale konvensjon om beskyttelse av internasjonal eiendomsrett, Paris 20 mars 1883, revidert i Brüssel 14 desember 1900 og i Washington 2 juni 1911.

Tiltredelsen vil tre i kraft 20 august 1925.

Skrivelse ***) fra Justisdepartementet om tillegg til § 24 i politivedtektene for Kongsvinger. 31 juli.

Skrivelse *) fra Landbruksdepartementet om opphevelse av forbudet mot anvendelse av piggtrådgjerde i Snåsa herred, Nord-Trøndelag fylke. 31 juli.

*) Bekjentgj. 11 august i Lovtid. 1ste avd. nr. 36.
**) Bekjentgj. 11 august i Lovtid. 1ste avd. nr. 36, hvor fiskerireglenes § 2 i endret lydelse er inntatt.
***) Bekjentgj. 11 august i Lovtid 1ste avd. nr. 36, hvor tillegget er inntatt.

1 aug. **Skriv** *) fra Justisdepartementet um brigde av §§ 4 og 10 i politivedtektene for Halsa herad.

1 aug. **Skrivelse** **) fra Justisdepartementet om endring av § 10 i politivedtektene for Leinstrand herred.

3 aug. **Skrivelse** ***) fra Landbruksdepartementet om fiskeriregler for Nes herred, Buskerud fylke.

4 aug. **Skrivelse** fra Socialdepartementet, hvori meddeles, at foruten de i skrivelser herfra av 28 april 1923 [1]) og 21 februar 1924 [2]) nevnte stater har — ifølge meddelelse fra generalsekretæren for Folkenes Forbund — følgende nye stater tiltrådt det av Washington-Konferansen 1919 vedtatte utkast til overenskomst om arbeidsledighet som også er tiltrådt av Norge («Overenskomster» nr. 8 for 1921 side 511—515):

Den sydafrikanske union	20 februar	1924
Østerrike	12 juni	1924
Polen	21 juni	1924
Tyskland	6 juni	1925

Datoen angir når ratifiseringen er innregistrert i Folkeforbundets Generalsekretariat.

4 aug. **Skrivelse** †) fra Hovedstyret for Vassdrags- og Elektrisitetsvesenet om forandring i reglementet for behandling av krabbas- og bunntømmer i Mandalselven.

4 aug. **Skrivelse** ††) fra Hovedstyret for Vassdrags- og Elektrisitetsvesenet om nye statutter for Kragerøvassdragets Fellesfløtningsforening.

4 aug. **Skrivelse** †††) fra Hovedstyret for Vassdrags- og Elektrisitetsvesenet om statutter for Spirillens Fellesfløtningsforening.

---

[1]) Inntatt i »Overenskomster« for 1923 nr. 4, s. 156.
[2]) Inntatt i »Overenskomster« for 1924 nr. 1, s. 17.
*) Bekjentgj. 11 august i Lovtid. 1ste avd. nr. 36, hvor vedtektenes §§ 4 og 10 i endret lydelse er inntatt.
**) Bekjentgj. 11 august i Lovtid. 1ste avd. nr. 36, hvor vedtektenes § 10, første punktum, i endret lydelse er inntatt.
***) Bekjentgj. 11 august i Lovtid. 1ste avd. nr. 36, hvor fiskerireglene er inntatt.
†) Bekjentgj. 11 august i Lovtid. 1ste avd. nr. 36, hvor reglementet med de approberte forandringer er inntatt.
††) Bekjentgj. 11 august i Lovtid. 1ste avd. nr. 36, hvor de nye statutter er inntatt.
†††) Bekjentgj. 11 august i Lovtid. 1ste avd. nr. 36, hvor statuttene er inntatt.

Skrivelse *) fra Socialdepartementet om forandring av § 1 i lukningsvedtekten for Nordre Høland herred. 5 aug.

Skrivelse fra Utenriksdepartementet. 6 aug.
Ifølge offisiell meddelelse fra den franske regjering av 23 juli 1925 har Sverige ratifisert konvensjonen av 4 mai 1910 om undertrykkelse av den hvite slavehandel.

Skrivelse **) fra Landbruksdepartementet om fiskeriregler for ørret- og sikvann i Gran herred, Opland fylke. 6 aug.

Skrivelse **) fra Landbruksdepartementet om fiskeriregler for Haus herred. 6 aug.

Skrivelse ***) fra Landbruksdepartementet om forbud mot oterfiske i Vefsn herred, Nordland fylke. 6 aug.

Skrivelse fra Finansdepartementet til en skattefoged, hvori uttales, at departementet ikke vil gjøre krav på, at der erlegges renter for mer enn 1 måned når annen termin av statsskatt betales første hverdag i april, selv om dette er 2 april, idet 1 april faller på en søndag. På samme måte blir å forholde forsåvidt angår senere måneder, hvor 1 i måneden måtte falle på en søn- eller helligdag. Jfr. landskattelovens § 111, byskattelovens § 103. 6 aug.

Kongelig resolusjon †) om nye helse- og tuberkuloseforskrifter for Aurland herred, Sogn og Fjordane fylke. 7 aug.

Kongelig resolusjon ††) om ophevelse av bestemmelsen av 8 januar 1925 om endret form for svennebrev. 7 aug.

Kongelig resolusjon ††) om forhøielse av kaiavgiften og innførelse av vareavgifter i Kristiansund. 7 aug.

---

*) Bekjentgj. 11 august i Lovtid. 1ste avd. nr. 36, hvor § 1 i endret lydelse er inntatt.
**) Bekjentgj. 11 august i Lovtid. 1ste avd. nr. 36, hvor fiskerireglene er inntatt.
***) Bekjentgj. 11 august i Lovtid. 1ste avd. nr. 36, hvor bestemmelsen er inntatt.
†) Bekjentgj. 11 august i Lovtid. 1ste avd. nr. 36, hvor helseforskriftene m. v. er inntatt.
††) Bekjentgj. 11 august i Lovtid. 1ste avd. nr. 36.

7 aug. **Kongelig resolusjon** *) om, at lov om Svalbard av 17 juli 1925 trer i kraft den dag da øgruppen offisielt overtas av Norge.

7 aug. **Kongelig resolusjon** *), hvorved bestemmes: 1. Den fremlagte i henhold til Svalbardtraktaten av 9 februar 1920 art. 8 istandbragte og av signatarmaktene godkjente bergverksordning for Spitsbergen (Svalbard) utferdiges som almindelige forskrifter for bergverksdriften på Svalbard. 2. Disse forskrifter, som trer i kraft den dag da øgruppen offisielt overtas av Norge, er sålydende:

Bergverksordning for Spitsbergen (Svalbard),

fremlagt av Den Norske Regjering.

Første kapitel.

Innledende bestemmelser.

§ 1. Denne bergverksordning gjelder for hele Spitsbergenøgruppen (Svalbard), som foruten Bjørnøya omfatter alle øer mellem 10° og 35° lengde øst for Greenwich og mellem 74° og 81° nordlig bredde, særlig: Vest-Spitsbergen, Nordostlandet, Barents' Øy, Edge-Øy, Kong Karls Land, Hopen og Prins Karls Forland, tillikemed alle de øer, holmer og skjær som hører til.

§ 2. 1. Rett til å søke efter og til å erhverve og utnytte naturlige forekomster av kull, jordoljer og andre mineraler og bergarter som utvinnes gjennem bergverksdrift tilkommer, under iakttagelse av forskriftene i denne bergverksordning og på fullstendig like vilkår så vel med hensyn til beskatning som i andre henseender, foruten den norske stat:

a. Alle undersåtter av de stater som har ratifisert eller sluttet sig til Spitsbergentraktaten.

b. Selskaper som er hjemmehørende og lovlig stiftet i noen av de nevnte stater.

Et selskap anses for hjemmehørende i den stat, hvor dets styre har sitt sæte.

2. At en person eller et selskap opfyller de her fastsatte betingelser, må på forlangende av bergmesteren godtgjøres ved behørig bevidnelse fra kompetent myndighet i deres hjemland, og denne myndighets kompetanse må, forsåvidt det ikke er norsk myndighet, være bekreftet av norsk legasjon eller konsulat i vedkommende land eller av dette lands legasjon eller konsulat i Norge.

*) Bekjentgj. 14 august i Lovtid. 1ste avd. nr. 37.

3. Tvist om hvorvidt et mineral eller en bergart er av den art som nevnes i post 1 avgjøres med endelig virkning av vedkommende departement efter innstilling fra bergmesteren. 7 aug.

§ 3. 1. Personer som ikke har bopel eller fast opholdssted i Norge eller på Spitsbergen (Svalbard), og selskaper hvis styre ikke har sitt sæte i Norge eller på Spitsbergen (Svalbard), må for å kunne erhverve og utøve de i § 2 nevnte rettigheter ha en i Norge eller på Spitsbergen (Svalbard) fast bosatt fullmektig, hvis navn, stilling og bosted er anmeldt for bergmesteren, og som er bemyndiget til å representere dem overfor domstolene og andre myndigheter i alle saker som vedrører søkning, utmål eller drift på Spitsbergen (Svalbard).

2. Opfylles ikke denne forpliktelse, kan underdommeren på det sted hvor bergmesteren har sitt kontor efter begjæring av en interessert opnevne en fullmektig. Denne har da samme myndighet som under post 1 nevnt, inntil vedkommende selv anmelder en annen fullmektig.

§ 4. 1. Skal en henvendelse til norsk myndighet i henhold til denne berkverksordning skje innen en viss frist, må henvendelsen være innkommet til vedkommende myndighet innen fristens utløp.

2. Er en henvendelse ikke avfattet på norsk, kan vedkommende myndighet forlange en bekreftet oversettelse innsendt innen en fastsatt frist, og hvis dette forlangende ikke efterkommes, sette henvendelsen ut av betraktning.

§ 5. 1. Den myndighet som efter bergverksordningen er tillagt bergmesteren kan vedkommende departement i fornøden utstrekning overdra til underordnede bergtjenestemenn.

2. Disse tjenestemenns avgjørelser kan innbringes for bergmesteren og bergmesterens avgjørelser for departementet til prøvelse, forsåvidt avgjørelsene ikke er truffet under utmålsforretninger, i hvilket tilfelle reglene i § 13 kommer til anvendelse.

3. Andre underordnede administrative myndigheters avgjørelser i henhold til bergverksordningen kan likeledes innbringes for høiere myndighet til prøvelse.

§ 6. Offentlige tjenestemenn har ikke adgang til å anmelde fund, ta utmål eller være eier av eller parthaver i utmål eller mellemmann ved salget av fund eller utmål i sine distrikter.

7 aug.

Annet kapitel.

Om søkning og fund.

§ 7. 1. Søkning efter naturlige forekomster av de i § 2 nevnte mineraler og bergarter kan foretas så vel på egen som på annen manns eiendom og på statens grunn.

2. Den som vil søke på annen manns eiendom eller på statens grunn må ha søkeseddel fra bergmesteren eller politichefen og plikter på forlangende å forevise denne.

3. Søkesedlen gjelder i 2 år fra utstedelsen og gir søkeren rett til å foreta ethvert arbeide som må anses fornødent eller hensiktsmessig for å opsøke de i § 2 nevnte mineraler og bergarter eller for å undersøke allerede gjorte fund, derunder også sådan drift hvis formål er en foreløbig undersøkelse av forekomsten for å bedømme dens drivverdighet.

4. Innenfor annen manns utmål må søkning ikke foretas medmindre utmålshaveren har gitt tillatelse.

5. Innenfor en avstand av 500 m. fra fabrikk eller industrielt anlegg under opførelse eller drift, transportanlegg eller kaianlegg samt våningshus, herunder ikke innbefattet fangsthytter som kun leilighetsvis brukes, må søkning ikke foretas medmindre samtykke er gitt av anleggets eller bygningens eier og bruker. Heller ikke må søkning foretas innenfor en sådan avstand fra offentlig eller videnskapelig anlegg, kirke eller kirkegård.

§ 8. 1. Søkeren plikter å erstatte all skade som ved søkningen voldes grunneieren eller nogen annen.

2. Den som hindrer nogen i lovlig søkning plikter å erstatte det tap som søkeren bevislig har lidt ved forgjeves reise eller på annen måte.

§ 9. 1. Opdager nogen ved lovlig søkning en naturlig forekomst som inneholder eller kan antas å inneholde et mineral eller en bergart som nevnt i § 2, erhverver han rett til fundet fremfor senere finnere, hvis han i nærvær av to vidner ved merker i fast fjell eller på annen varig og fyldestgjørende måte i marken synbart avmerker et fundpunkt og dessuten i en skriftlig anmeldelse, senest innen 10 måneder efterat fundet er avmerket, underretter bergmesteren herom.

Anmeldelsen kan også rettsgyldig innen denne frists utløp innleveres til politichefen, som i så fall snarest skal oversende den til bergmesteren.

2. Anmeldelsen skal være underskrevet av anmelderen og inneholde:

a. Anmelderens og vidnenes navn, hjemsted og nasjonalitet, samt — i de tilfelle som er nevnt i § 3 — navn og adresse på den opnevnte fullmektig.

b. Nøiaktig beskrivelse av fundpunktets beliggenhet og mer- 7 aug.
kets art, ledsaget av kartskisse i målestokk 1 : 100 000, hvorpå fundpunktet er avlagt.
c. Nøiaktig angivelse av tidspunktet da fundet blev avmerket.
d. Oplysning om fundets art med henvisning til en samtidig innlevert prøve av det funne.
e. Henvisning til en vedlagt erklæring fra vidnene om at fundpunktet er avmerket i deres nærvær og om når og hvorledes avmerkning er foregått.

3. Vil nogen anmelde flere fund, må han inngi særskilt anmeldelse for hvert av dem.

4. Er en anmeldelse som ikke opfyller forskriftene i post 2 og 3 innkommet i rett tid, bevares retten til fundet hvis manglene blir avhjulpet innen en av bergmesteren fastsatt frist.

5. Bestemmelsene i post 1—4 får tilsvarende anvendelse når noen vil opta en forekomst som er falt i det fri, enten den har vært drevet eller ikke.

§ 10. 1. Den rett til et fund som en finner har erhvervet overensstemmende med § 9 gir ham, foruten rett til å utføre på fundstedet de arbeider som er nevnt i § 7, post 3, adgang til fremfor senere finnere å kreve utmål over fundpunktet.

2. Retten til fundet faller bort, hvis begjæring om utmål ikke er innkommet til bergmesteren innen 5 år efterat fundet blev avmerket, eller hvis noen annen innen utløpet av denne frist har fått utmål over fundpunktet, jfr. § 12, post 2 d.

3. Retten til et anmeldt fund kan overdras. Overdragelsen er ikke gyldig før den er meldt til bergmesteren.

Tredje kapitel.
Om utmål.

§ 11. 1. Utmålsforretning holdes av bergmesteren senest innen 2 år efterat begjæringen er innløpet, hvis ikke naturforholdene eller andre omstendigheter gjør det umulig.

2. Om berammelsen utferdiges en kunngjørelse i den dertil fastsatte offisielle tidende innen utgangen av mars måned det år hvori forretningen skal holdes.

Kunngjørelsen skal inneholde:

a. Rekvirentens navn, hjemsted og nasjonalitet.
b. Angivelse av fundpunktets beliggenhet og den anmeldte tid for avmerkning av fundet.
c. Tid og sted for forretningen.
d. Opfordring til alle som mener å ha en bedre rett til utmål til å møte og vareta sitt tarv under forretningen.

Bergmesteren bør dessuten sende avtrykk av kunngjørelsen til dem som kan antas å være interessert i utmålsspørs-

7 aug. målet. At sådan underretning ikke er sendt eller ikke er kommet frem til en interessert, er dog uten betydning for adgangen til å fremme forretningen.

3. For behandlingen av en begjæring om et enkelt utmål betales kr. 500,00.

Hvis en anmelder begjærer flere utmål i samme trakt og på samme tid, eller hvis flere anmeldere i fellesskap begjærer utmål i samme trakt og på samme tid, betales kr. 200,00 i tillegg for hvert av de øvrige utmål begjæringen omfatter. De begjærte utmål anses som liggende i samme trakt, når der mellem de lengst fra hverandre liggende fundpunkter ikke er større avstand enn 30 km.

Betalingen for de begjærte utmål erlegges til bergmesteren samtidig med at utmål begjæres.

§ 12. 1. Under utmålsforretningen avgjør bergmesteren først om rekvirenten har rett til å få utmål.

2. I bekreftende fall gir han utmål under iakttagelse av følgende forskrifter:

a. Fundpunktet må ligge innenfor utmålets grenser.
b. Hvis flere anmeldte fundpunkter ligger så nær hverandre at adgangen til å få utmål for et av fundene er avhengig av hvorledes utmål gis for et annet, kan den som først har avmerket et fundpunkt velge hvorledes han ønsker utmål. Møter han ikke under utmålsforretningen, bestemmer bergmesteren hvorledes utmålet for hans fund senere skal gis, hvis han krever utmål.
c. Utmålet gis som flateutmål med kvadratinnhold efter rekvirentens begjæring og forekomstens natur inntil 1 000 hektar. I regelen skal utmålet gis formen av en rettvinklet firkant, hvis lengde og bredde fastsettes av rekvirenten selv med den begrensning at lengden ikke må være større enn 4 ganger bredden. Avvikelser fra den rektangulære form bør gjøres efter begjæring av rekvirenten, når det tilsis av hensynet til kystlinjens form eller andre naturlige grenselinjer og utmålet ikke i noen retning får en større lengde enn 7 km. Grensene for flateutmålet regnes loddrett mot dypet.
d. Dekker utmålet flere fundpunkter bortfaller adgangen til å få utmål for de andre.

3. Forretningen innføres i en autorisert protokoll.

Bergmesteren skal på forlangende levere bekreftet utskrift av protokollen mot en godtgjørelse av kr. 2,00 pr. ark eller del derav.

4. Når utmål er gitt, skal bergmesteren tilstille rekvirenten et utmålsbrev for hvert enkelt utmål som under forretningen er tildelt ham.

Kunngjørelse om utferdigelsen offentliggjøres i den offi- 7 aug.
sielle tidende.

§ 13. 1. Vil noen angripe de avgjørelser bergmesteren har truffet under en utmålsforretning, må søksmål være reist innen 6 måneder efterat kunngjørelse om utferdigelse av utmålsbrev er offentliggjort i den offisielle tidende, eller hvis forretningen er nektet fremme, innen 6 måneder efter nektelsen.

2. Utmålet er endelig når fristen for søksmål er utløpet uten at søksmål er reist, eller når et i rette tid reist søksmål er rettskraftig avgjort, hevet eller avvist.

§ 14. 1. Når utmålsforretningen er blitt endelig, har utmålshaveren erhvervet enerett til å utvinne alle i § 2 nevnte mineraler og bergarter ved bergverksdrift innenfor utmålet, under forutsetning av at han opfyller den forpliktelse til drift som § 15 pålegger ham.

2. Andre mineraler og bergarter har utmålshaveren rett til å bryte ut og beholde i den utstrekning som er nødvendig eller hensiktsmessig for driften. Det som er utbrutt, men ikke anvendes på denne måte, kan grunneieren råde over.

3. Frivillig og tvungen overdragelse av retten til et utmål og frivillig eller tvungen stiftelse eller overdragelse av panterett eller andre rettigheter over utmålet kan med full rettsvirkning bare skje på den måte som gjelder for fast eiendom.

4. Efter begjæring av utmålshaveren kan bergmesteren dele et utmål ved å utskille en del av dette som et særskilt utmål. Delingen foretas uten utmålsforretning på stedet. Bestemmelsene i § 12, post 3 og 4, samt § 13 får tilsvarende anvendelse.

For behandlingen av en begjæring om deling betales kr. 200,00 for hver del som begjæres utskilt fra det oprinnelige utmål.

§ 15. 1. Når 4 år er forløpet fra 1 oktober året efterat utmålet blev endelig, er utmålshaveren forpliktet til å sette i gang bergverksdrift innenfor utmålet i sådan utstrekning at der i løpet av hver følgende 5 års periode blir anvendt minst 1500 dagsverk til bergverksarbeide i utmålet.

2. For et antall av ikke over 25 utmål som helt ligger innenfor en avstand av ikke over 15 km. fra et av utmålshaveren til bergmesteren opgitt fast punkt, anses utmålshaverens arbeidsplikt opfylt, hvis han innenfor ett eller flere av disse utmål utfører så mange dagsverk som han efter post 1 er forpliktet til å utføre på de forskjellige utmål tilsammenlagt.

3. Anmeldelse om det antall dagsverk som er utført hvert driftsår regnet fra 1 oktober det ene år til 30 september det

7 aug. næste år, inngis til bergmesteren innen den påfølgende 31 desember.

4. Når ansøkning fremkommer til bergmesteren i løpet av en periode, eller senest 31 desember det år perioden løper ut, kan vedkommende departement efter innstilling fra bergmesteren dispensere fra bestemmelsene i post 1 og 2 for vedkommende periode ved å frita for plikten til drift eller ved å nedsette det antall dagsverk som utkreves til opfyllelse av plikten.

Vilkårene for sådan dispensasjon er:

a. At utmålshaveren godtgjør at vesentlige hindringer som ikke kan tilregnes ham, er eller har vært til hinder for drift, såsom særegne og forbigående omstendigheter ved driften eller ved produktenes tilgodegjørelse eller avhendelse, eller

b. at utmålshaveren godtgjør at ett eller flere utmål som ønskes satt ut av betraktning ved beregning av dagsverkene, er nødvendig som reserve for utmål som holdes i drift.

§ 16. 1. Har en utmålshaver ikke opfylt sine forpliktelser efter § 15, post 1 og 2, og han heller ikke i rett tid har søkt om dispensasjon og får den, faller hans utmål i det fri ved utløpet av det påfølgende kalenderår, forsåvidt han ikke i løpet av dette innhenter det forsømte og dessuten utfører det gjennemsnittlige antall dagsverk som faller på et år av den nye periode.

2. Er der utført arbeide tilstrekkelig til å opretholde retten til ett eller flere av utmålene, men ikke til alle, avgjør bergmesteren hvilke utmål skal anses for å være falt i det fri, forsåvidt utmålshaveren ikke selv har truffet et valg og meddelt dette til bergmesteren innen utløpet av det i post 1 nevnte år.

3. Når et utmål er falt i det fri efter foranstående bestemmelser, kan utmålet eller noen del av det ikke på nytt tildeles utmålshaveren eller noe selskap hvori han innehar aktiemajoriteten, såfremt en annen innehaver av et anmeldt fund fremsetter begjæring om utmål innenfor det nevnte område før utløpet av den løpende 5 års periode.

§ 17. 1. Når utmålsforretningen er blitt endelig, plikter utmålshaveren for hvert utmål å erlegge en årlig avgift av inntil kr. 500,00. For denne avgift har Staten første prioritets panterett i vedkommende utmål og avgiften kan inndrives efter de regler som blir fastsatt for inndrivelse av skatter av fast eiendom.

2. Hvis der ved tvangsauksjon over utmålet ikke opnås dekning for skyldige avgifter, faller utmålet i det fri. Det kan da ikke på nytt tildeles utmålshaveren eller noget selskap hvori han innehar aktiemajoriteten, medmindre de skyldige avgifter med påløpne omkostninger først blir betalt og i tilfelle også de avgifter som vilde ha påløpet i mellemtiden.

§ 18. Foruten i de tilfelle som er nevnt i §§ 16 og 17, faller et utmål i det fri når utmålshaveren efter å ha betalt skyldige avgifter ved skriftlig erklæring til bergmesteren frafaller sin rett til utmålet. I dette tilfelle får bestemmelsen i § 16, post 3, tilsvarende anvendelse. 7 aug.

Fjerde kapitel.

Om forholdet til grunneieren.

§ 19. 1. Eier av grunn på hvilken utmål er gitt, har rett til å delta i driften for inntil en fjerdedel. Vil han benytte sig av denne rett, må han gi utmålshaveren meddelelse om den brøkdel for hvilken han vil delta, innen 1 år efterat utmålsbrevet er kunngjort i den offisielle tidende. Han kan da også forlange at en tilsvarende del av det utvunne skal forbli på stedet inntil overenskomst om vilkårene for deltagelse er oprettet.

Er utmål gitt på forskjellige eieres grunn, har de rett til i forening å delta i driften for inntil en fjerdedel med innbyrdes like fordeling av utgift og inntekt. Hvis noen av dem ikke vil, inntrer de andre i hans rett.

2. Når grunneieren eller den til hvem han måtte ha overdradd sin rett har erklært å ville delta i driften, skal skriftlig kontrakt oprettes om vilkårene, på grunnlag av at grunneieren eller innehaveren av hans rett for den forlangte anpart plikter å delta i samtlige utgifter ved driften og anlegg for tilgodegjørelse av det utvunne og med rett til andel i utbyttet, i begge tilfelle fra driftens begynnelse.

Blir partene ikke enig, kan enhver av dem innen 6 måneder efter utløpet av den i post 1 nevnte frist kreve at bergmesteren skal fastsette vilkårene. Vil grunneieren ikke vedta bergmesterens avgjørelse, kan han innen 6 måneder efterat den er meddelt ham enten overdra sin rett til noen som vedtar vilkårene, eller tre tilbake fra enhver deltagelse i driften.

§ 20. 1. Enhver utmålshaver har rett til å kreve utvist av bergmesteren fornøden grunn til gangstier, veier, jernbaner, sporveier, taubaner, berghaller, bygninger over dagen, oplag, kaianlegg og andre anlegg som står i forbindelse med grubedriften.

2. Innenfor de områder som er nevnt i § 7, post 5, kan ikke noen annen avståelse kreves enn den som er nødvendig for en utmålshavers drift til gangstier, veier, jernbaner, sporveier, taubaner, kraftledninger og kaianlegg. Til erhvervelse av rådighet over grunn på sådanne steder utkreves i mangel av overenskomst tillatelse av bergmesteren. Før avgjørelse treffes, skal bergmesteren gi grunneieren og andre rettighets-

7 aug. havere anledning til å uttale sig. Tillatelse må ikke gis medmindre bergmesteren finner at andres interesser ikke blir vesentlig skadet, og der skal i fornødent fall settes betingelser til sikring mot sådan skade.

3. For den skade og ulempe som voldes ved avståelser i henhold til post 1 eller 2, kan så vel grunneieren som andre rettighetshavere forlange en erstatning som i mangel av overenskomst fastsettes ved skjønn.

4. Det som en grunneier efter post 1 eller 2 har avgitt, faller igjen tilbake til grunnen til full eiendom når bruken er endelig opgitt, eller når utmålet er falt i det fri.

Utmålshaveren har en frist av 3 år efter den endelige nedleggelse av driften til å ryddiggjøre grunnen i den utstrekning han måtte ønske. Det som da ikke er fjernet tilfaller grunneieren. Har noen innen den nevnte frist fått nytt utmål over den nedlagte grube, har dog den tidligere utmålshaver rett til å overdra til den nye sine anlegg, bygninger og maskiner.

Femte kapitel.

Om bergverksdriften.

§ 21. Bestemmelsene i dette kapitel om gruber får tilsvarende anvendelse på dagbrudd så langt de passer.

§ 22. 1. Driften av enhver grube skal foregå bergmessig.

2. Den eller de menn som skal forestå den tekniske ledelse på stedet må ha den for stillingen nødvendige fagkunnskap og erfaring.

3. Drift må ikke uten tillatelse av eier eller bruker åpnes på de steder hvor søkning efter § 7, post 5, er forbudt. Drift under dagen kan heller ikke finne sted på disse steder medmindre bergmesteren finner at driften er av sådan art eller foregår på en sådan måte at den ikke kan forårsake synkninger eller på annen måte kan være til skade for de i dagen værende bygninger eller anlegg. Er vedkommende bygning eller anlegg opført efterat utmålsforretningen er blitt endelig, er tillatelse som foran nevnt dog ikke nødvendig.

Forat drift skal kunne åpnes eller finne sted under dagen innenfor den i § 7, post 5, nevnte avstand fra offentlig eller videnskapelig anlegg, kirke eller kirkegård, utkreves tillatelse av Kongen.

4. Ved enhver bedrift som sysselsetter ikke-norske arbeidere skal der være minst én funksjonær som forstår og kan gjøre sig forståelig på norsk og i tilfelle på det fremmede sprog som er almindelig brukt ved gruben.

§ 23. 1. Ved enhver grube skal der, hvis bergmesteren finner det påkrevet, være en protokoll hvori månedlig skal

innføres en oversikt over driften og alt som inntreffer av be- 7 aug.
tydning for gruben og leiestedenes forhold.

Av denne protokoll skal der for hvert driftsår innen 31 desember sendes bergmesteren et utdrag efter et av ham fastsatt skjema.

2. Over enhver grube som ikke i sin helhet kan overskues fra dagen, skal der enn videre optas et kart som fullstendiggjøres eftersom driften skrider frem.

Et eksemplar av kartet skal være ved gruben og et annet tilstilles bergmesteren.

3. De oplysninger og karter som bergmesteren mottar i henhold til denne paragraf, skal bare benyttes i offentlig øiemed og må ikke meddeles uvedkommende.

§ 24. I den utstrekning hvori det kan gjøres uten særlige vanskeligheter og utgifter, må det under driften søkes undgått å ødelegge geologiske og mineralogiske dannelser eller andre naturforekomster og steder som kan antas å ha videnskapelig eller historisk betydning.

§ 25. 1. Vil innehaveren midlertidig eller endelig innstille driften i en grube for hvilken kartoptagning er påbudt, skal han snarest mulig underrette bergmesteren derom.

2. Den forbygning som er anbragt av hensyn til grubens sikkerhet, må i disse tilfelle ikke skades eller fjernes uten tillatelse av bergmesteren.

3. Åpninger i dagen skal fylles eller omgis med forsvarlig gjerde.

Sjette kapitel.

Om arbeidervern.

§ 26. 1. De lovbestemmelser om arbeidervern som til enhver tid gjelder for bergverksdrift i Norge, skal også gjelde for bergverksdrift på Spitsbergen (Svalbard), men med de endringer og tillempninger som Kongen fastsetter under hensyntagen til de stedlige forhold.

2. Det som er bestemt om arbeidere i §§ 27—33 skal også gjelde andre som er ansatt ved bergverksdriften på stedet.

§ 27. 1. Arbeidsgiveren er forpliktet til å skaffe sine arbeidere sundt og forsvarlig husrum og i den utstrekning forholdene tillater det å sørge for sanitære innretninger.

Nærmere forskrifter om bebyggelsen og husenes innretning utferdiges av vedkommende departement. Departementet kan også, når behov foreligger, pålegge arbeidsgiveren å holde forsamlingslokale og en passende samling av bøker i et sprog som arbeiderne forstår.

2. Arbeidsgiveren er forpliktet til å ha til stede ved anleg-

7 aug. get de fornødne lægemidler, kirurgiske instrumenter og forbindingssaker.

Nærmere forskrifter herom utferdiges av vedkommende departement.

3. Departementet kan pålegge arbeidsgiveren å holde et for øiemedet tjenlig sykehus med isolasjonslokale og fornødent utstyr og betjening, beregnet på et så stort antall patienter som departementet bestemmer. Når departementet finner det påkrevet, plikter arbeidsgiveren dessuten å sørge for lægehjelp på stedet.

§ 28. 1. Arbeidsgiveren er forpliktet til å sørge for at der på den tid av året da forbindelsen med utenverdenen kan ventes avbrutt ved isforholdene er til stede ved anlegget de beholdninger av proviant, klær og andre livsfornødenheter som hans arbeidere trenger til minst ett års ophold. Beholdningene fordeles i betryggende depoter.

Nærmere forskrifter til gjennemførelse av disse bestemmelser utferdiges av vedkommende departement.

2. Politichefen kan i fornødent fall påby eller selv iverksette hjemsendelse av så mange arbeidere som han finner bydende nødvendig forat beholdningene skal være tilstrekkelig for de gjenværendes ophold.

Klage har ikke opsettende virkning.

§ 29. Våben, ammunisjon og sprengstoffer samt alkoholholdige drikker og bedøvende midler kan kun innføres til Spitsbergen (Svalbard) efter regler fastsatt av Kongen under fornøden hensyntagen til behovet.

§ 30. 1. Nettooverskuddet av den handel med arbeiderne som arbeidsgiveren selv eller gjennem andre driver eller er interessert i på stedet skal efter revidert årsregnskap anvendes til almennyttig øiemed for arbeiderne. Anvendelsen fastsettes av arbeidsgiveren i forening med et av arbeiderne opnevnt utvalg, som i tilfelle av tvist kan forlange saken forelagt til avgjørelse av politichefen. Ved beregningen av nettooverskuddet er arbeidsgiveren berettiget til å fratrekke en rimelig rente av den kapital han har nedlagt til anlegg av handelsbod.

2. Bestemmelsen i post 1 gjelder også hvis arbeidsgiveren har noen fortjeneste på sitt underhold av arbeiderne på Spitsbergen (Svalbard).

§ 31. 1. Arbeidsgiveren skal i sykdomstilfelle sørge for pleie av sine arbeidere inntil de blir helbredet eller iallfall er i stand til å bli sendt hjem. Hjemsendelsen skal i dette tilfelle betales av arbeidsgiveren.

2. Dessuten plikter arbeidsgiveren å yde erstatning for tap av arbeidsfortjeneste under sykdommen.

3. Kongen fastsetter de nærmere regler om plikten til sykepleie og om betingelsene for og størrelsen av den erstatning som skal betales for tap av arbeidsfortjeneste under sykdom. 7 aug.

§ 32. Blir en arbeider under utførelsen av sin virksomhet rammet av en ulykke som ikke skyldes forsett hos den forulykkede, påhviler der arbeidsgiveren, foruten de i § 31 nevnte forpliktelser, en plikt til å betale den forulykkede, eller i tilfelle av dødsfall hans efterlatte, skadeserstatning efter nærmere regler som fastsettes av Kongen.

§ 33. 1. Arbeidsgiveren skal overfor vedkommende departement gjennem bankgaranti, forsikring eller på annen måte stille betryggende sikkerhet for arbeidernes fordringer. Sikkerhetsbeløpets størrelse fastsettes og den tilbudte sikkerhet godkjennes av departementet.

2. Opfylles ikke plikten til sikkerhetsstillelse, kan departementet fastsette en tvangsmulkt som påløper inntil forholdet er bragt i orden. Tvangsmulkten inndrives ved utpantning. Den anvendes som bestemt i § 30.

Syvende kapitel.

Overgangsbestemmelser.

§ 34. 1. Personer og selskaper som fremsetter territoriale krav på grunnlag av besiddelsestagelser eller okkupasjoner som har funnet sted før undertegningen av Spitsbergentraktaten skal forsåvidt deres krav er notifisert overensstemmende med § 1, post 1, i bilaget til nevnte traktat, ha adgang til uten hinder av bestemmelsene i denne bergverksordning, men også uten at deri ligger noen anerkjennelse av deres krav, å utføre søkning og drive bergverksdrift innenfor de påståtte områder, så lenge deres krav ikke er falt bort eller forkastet i henhold til bestemmelsene i nevnte bilag. I dette tidsrum har ingen annen rett til å foreta søkning eller drive bergverksdrift innenfor de nevnte områder.

2. Bestemmelsene i kapitel 5 og 6 skal også gjelde bergverksdrift som drives i henhold til post 1 fra 1 september året efterat bergverksordningen er trådt i kraft.

§ 35. 1. De personer og selskaper som i henhold til bestemmelsene i bilaget til Spitsbergentraktaten blir kjent eiendomsberettiget til et visst område, skal tildeles så mange utmål som de ønsker innenfor grensene av sitt eiendomsområde under følgende betingelser:

a. At den besiddelsestagelse eller okkupasjon hvorpå den tilkjente eiendomsrett grunner sig, fra først av har funnet sted i det øiemed å utnytte området til bergverksdrift eller senere er efterfulgt av sådan utnyttelse;

7 aug. b. at begjæring om utmål inneholdende oplysning om forekomstens art med henvisning til en samtidig innlevert prøve av det funne og ledsaget av det fastsatte gebyr fremkommer til bergmesteren innen 10 år efterat kravsmannens hjemmelsbrev på eiendommen er utferdiget i henhold til bestemmelsene i bilaget til Spitsbergentraktaten § 1, post 9, eller § 2, post 11, forutsatt at hjemmelsbrevet er eller blir endelig.

Gebyret beregnes med kr. 500,00 for det første og kr. 200,00 for hvert av de følgende utmål innenfor grensene av samme eiendom.

I de her omhandlede tilfelle får bestemmelsene i § 11, post 1, og post 3, siste ledd, samt § 12, post 1, post 2 c, post 3 og 4, tilsvarende anvendelse mens de øvrige bestemmelser i §§ 9—12 er uten anvendelse.

2. Inntil utløpet av den i post 1 under b nevnte frist og forsåvidt utmålsbegjæring fremkommer i rett tid inntil utmålsforretningen er blitt endelig, har den godkjente eier enerett til å foreta søkning og drive bergverksdrift innenfor sitt eiendomsområde. I dette tidsrum kommer bestemmelsene i kap. 5 og 6 til anvendelse.

3. For de utmål som de i post 1 nevnte personer og selskaper erholder i henhold til post 1, er de fritatt for den i § 17 nevnte utmålsavgift. Det samme gjelder for de utmål som de begjærer i henhold til fund som de har anmeldt i løpet av de i post 1 b nevnte 10 år.

For øvrig kommer bestemmelsene i denne bergverksordning i sin helhet til anvendelse på utmålene.

Slutningsbestemmelse.

§ 36. Denne bergverksordning trer i kraft fra den tid som bestemmes ved lov.

7 aug. **Kongelig resolusjon** *), hvorved i medhold av § 4 i lov om Svalbard, lov nr. 11 av 17 juli 1925, bestemmes, at villren skal være fredet det hele år på Svalbard.

Overtredelse av denne bestemmelse er belagt med straff.

Denne resolusjon trer i kraft den dag øgruppen offisielt overtas av Norge og gjelder inntil videre, dog ikke lenger enn til utgangen av året 1934.

7 aug. **Kongelig resolusjon** *) om, at der på dagen for Svalbards overtagelse som en del av kongeriket Norge utferdiges en kongelig kunngjørelse *) om overtagelsen.

*) Bekjentgj. 14 august i Lovtid. 1ste avd. nr. 37.

Kongelig resolusjon *) om forandring i §§ 6 og 7 i konsesjonsvilkårene for oprettelse av radiotelegrafstasjoner ombord i skib. 7 aug.

Kongelig resolusjon **) om ophevelse av bestemmelsen av 20 juni 1899 om forlengelse av fisketiden for stangfiske efter laks og sjøørret i Mandalselven. 7 aug.

Kongelig resolusjon ***) om nye vernskogvedtekter for Gimsøy herred, Nordland fylke. 7 aug.

Kongelig resolusjon **) [1]) om bemyndigelse for Finans- og Tolldepartementet til å foreta endringer i cigarettstempelavgiften. 7 aug.

Skrivelse) fra Finans- og Tolldepartementet om fastsettelse av følgende avgiftssatser og verdiklasser for cigaretter fra 15 august 1925 å regne i henhold til forannevnte resolusjon av 7 august: 8 aug.

Kr.	1,00	pr. 100 stykker	av verdi		inntil	2,50
»	1,50	—»—	over kr.	2,50	—	3,50
»	2,00	—»—	» »	3,50	—	5,50
»	2,80	—»—	» »	5,50	—	7,50
»	4,00	—»—	» »	7,50	—	10,00
»	5,00	—»—	» »	10,00	—	12,50
»	6,50	—»—	» »	12,50	—	15,00
»	8,00	—»—	» »	15,00	—	18,00
»	10,00	—»—	» »	18,00	—	24,00

med et tillegg av kr. 3,00 pr. 100 stykker for hver kr. 6,00 eller del derav, hvormed disses verdi overstiger kr. 24,00.

Skrivelse †) fra Socialdepartementet om endret lukningsvedtekt for Opdal herred. 8 aug.

Skrivelse fra Finansdepartementet til fylkesmannen i Sør-Trøndelag fylke, hvori uttales, at en lærers utgifter til bøker, hvis anskaffelse må anses nødvendig av hensyn til undervisningen, antas å måtte kunne kreves fratrukket ved ligningen. 8 aug.

---

[1]) Jfr. Innst. S. nr. 175. St.tid. s. 2903—2904.

*) Bekjentgj. 28 august i Lovtid. 1ste avd. nr. 40, hvor §§ 6 og 7 i endret lydelse er inntatt.

**) Bekjentgj. 11 august i Lovtid. 1ste avd. nr. 36.

***) Bekjentgj. 11 august i Lovtid. 1ste avd. nr. 36, hvor vedtektene er inntatt.

†) Bekjentgj. 17 august i Lovtid. 1ste avd. nr. 38, hvor vedtekten i sin nye skikkelse er inntatt.

10 aug. **Rundskrivelse** fra Finansdepartementet til fylkesmennene:

Under henvisning til rundskrivelse herfra senest av 10 februar d. å. angående fastsettelse av kurser for beregning av stempelavgiften av veksler som lyder på utenlandsk myntsort meddeles, at der fra 1 september d. å. er fastsatt følgende kurser for omberegning av sådanne vekslers pålydende til norsk mynt.

			Norsk krone
Frankrike	1	franc	= 0,26
Belgien	1	franc	= 0,26
Danmark	1	krone	= 1,25
Finnland	1	mark	= 0,14
Italia	1	lire	= 0,20
Nederland	1	gylden	= 2,23
Schweitz	1	franc	= 1,08
Spania	1	peseta	= 0,80
Storbritannia	1	pund (£)	= 26,90
Tyskland	1	gullmark	= 1,32
Sverige	1	krone	= 1,49
Tsjekkoslovaki (Pragerkroner)	1	krone	= 0,17
Amerikas forente Stater	1	dollar ($)	= 5,50
Østerrike	1	schilling	= 0,78

Forekommer veksler lydende på annen myntsort enn nevnt ovenfor blir stempelverdien i norske kroner å beregne efter vedkommende myntsorts verdi i norske kroner på stemplingstiden.

Ovenstående kurser blir å anvende ved stempling av veksler, hvis stempelplikt her i landet inntrer 1 september d. å. eller senere, og blir gjeldende foreløbig i 6 måneder, idet departementet senere vil bestemme, hvilke kurser derefter skal gjelde.

Man skal anmode hr. fylkesmannen om å meddele dette til børser, banker og bankfirmaer samt dommere, notari publici og lensmenn i Deres embedsdistrikt.

13 aug. **Skrivelse** *) fra Landbruksdepartementet om fiskeriregler for Herjevatnet m. v. i Veøy herred, Møre fylke.

14 aug. **Kongelig kunngjørelse** **) hvorved i henhold til kongelig resolusjon av 7 august 1925 bestemmes, at Svalbard (Spitsbergen med tilliggende øer og Bjørnøya) 14 august 1925 overtas som en del av kongeriket Norge.

*) Bekjentgj. 17 august i Lovtid. 1ste avd. nr. 38, hvor fiskerireglene er inntatt.

**) Bekjentgj. 14 august i Lovtid. 1ste avd. nr. 37.

Kongelig resolusjon *) om anvendelse av pleiebarnslovens §§ 1—9 for Alta herred, Finnmark fylke. 14 aug.

Kongelig resolusjon **) om nye helse-, epidemi- og tuberkulosef orskrifter for Velfjord herred, Nordland fylke. 14 aug.

Kongelig resolusjon*), hvorved der med hjemmel av §§ 2 og 11 i lov av 9 august 1918 og i henhold til Stortingets beslutning av 14 juli 1925 fastsettes nedenstående regulativ for offentlige tjenestemenns skyss- og kostgodtgjørelse[1]): 14 aug.

A. Skyssgodtgjørelsen.

1. Skyssgodtgjørelsen blir å beregne efter følgende almindelige regulativ.

Hest	Automobil	Motorcykkel		Båt	Motorbåt		Egen større motorbåt (dampbåt)
		med sidevogn	uten sidevogn		mindre	større	
øre pr. km.	øre pr. km.	øre pr. km.	øre pr. km.	øre pr. km.	øre pr. km.	øre pr. km.	øre pr. km.
40	50	36	32	70	50	90	100

For reiser med jernbane beregnes godtgjørelsen efter de takster for annen klasse som til enhver tid gjelder for vedkommende banestrekning, med tillegg for hurtigtog hvis sådant er benyttet.

For reiser med offentlig automobilrute og med elektrisk sporvei beregnes godtgjørelsen efter den takst som gjelder for vedkommende strekning.

For reiser med dampskib og rutegående motorbåt beregnes godtgjørelsen efter den passasjertakst som gjelder for vedkommende rute, i tilfelle på beste plass.

Når det tillands benyttes annet befordringsmiddel enn ovenfor nevnt, beregnes godtgjørelsen som bestemt for hesteskyss på vedkommende strekning.

2. Den spesielle godtgjørelse for bruk av egen større motorbåt (dampskib) kan bare beregnes når det regje-

*) Bekjentgj. 17 august i Lovtid. 1ste avd. nr. 38.
**) Bekjentgj. 17 august i Lovtid. 1ste avd. nr. 38, hvor helseforskriftene m. v. er inntatt.
[1]) Se St. prp. nr. 73. Innst. S. nr. 152. St.tid. s. 2723—2729.

14 aug. ringsdepartement som vedkommende tjenestemann sorterer under har gitt sitt samtykke til at tjenestemannen selv holder pågjeldende befordringsmiddel til bruk på sine tjenestereiser. *Sådant samtykke gis bare hvor det anses ønskelig av hensyn til de offentlige forretninger at egen større motorbåt (dampskib) holdes til bruk på tjenestereiser.*

I særegne tilfelle hvor reisenes lengde og farvannets beskaffenhet nødvendiggjør anvendelse av særlig stor motorbåt og mortorbåt med særlig kraftig maskine, vil vedkommende departement, såfremt den godtgjørelse som er fastsatt for egen motorbåt ikke strekker til, kunne tilstå en høiere godtgjørelse til dekning av de større utgifter.

3. *Foregår reisen med sådan skyss fra en offentlig skysstasjon som det er fastsatt forhøiet skyssbetaling for i henhold til § 2 i skyssregulativet, forhøies tjenestemannens skyssgodtgjørelse med et tilsvarende beløp.*

4. Foregår reisen om natten, blir godtgjørelsen for skyss fra offentlig skyss-stasjon å forhøie med en halvpart for den strekning som det skal erlegges forhøiet skyssbetaling for i henhold til *de regler som gjelder for skyss fra offentlige skyss-stasjoner.*

5. *Godtgjørelsen for leiet automobil og motorbåt gjelder for tjenestemann som ikke reiser sammen med nogen annen som er berettiget til skyssgodtgjørelse.* Strekker godtgjørelsen ikke til, refunderes de medgåtte utgifter. Regningen må da forsynes med attestasjon fra vedkommende tjenestemann for at benyttelse av leiet automobil, respektive motorbåt har vært nødvendig, samt med erklæring om at det på samme automobil (motorbåt) ikke har vært befordret nogen annen som er berettiget til skyssgodtgjørelse.

6. *Hvor to eller flere tjenestemenn reiser sammen i leiet automobil eller motorbåt, får hver godtgjort sin forholdsmessige del av de medgåtte utgifter.*

Hvor to eller flere reiser sammen i automobil eller motorbåt, tilhørende en av de reisende, får denne siste samme godtgjørelse som når han reiser alene; de øvrige får hver 20 øre pr. km., hvor det brukes større motorbåt, ellers 15 øre pr. km., medmindre den ledsagende er tjenestemannens betjent eller protokollfører og vedkommende departement har gitt tjenestemannen rett til å beregne full godtgjørelse også for denne.

7. For befordring innen en bys grenser mellem vedkommendes bosted og jernbanestasjon eller dampskibsbrygge godtgjøres de hatte utlegg, forsåvidt ikke kilometerberegning kommer til anvendelse på befordringen.

8. I følgende tilfelle skal det for hesteskyss og motor- 14 aug.
sykkel med sidevogn kun beregnes ¾ og for båtskyss kun ½ av den bestemte godtgjørelse, nemlig:

1. Lensmenn på reiser som stevnevidner, når de reiser sammen med et annet stevnevidne eller med tilkalt vidne.
2. Stevnevidner, når de reiser to sammen eller sammen med tilkalte vidner.
3. Tilkalte vidner ved forkynnelse i straffesaker.
4. Sorenskriveres betjenter på reise til og fra de almindelige saketing, når to betjenter reiser sammen.
5. Tollopsynsmenn I og II, når to reiser sammen.

Beredne officerer er, når de på reiser med ruteskib eller jernbane medfører egen hest til bruk i tjenesten, berettiget til å erholde den for hest og i tilfelle hestepasser utlagte frakt godtgjort efter regning. For hestepasser som reiser alene tilbake, efter å ha bragt tjenestehest frem til et bestemt sted, eller som reiser for å avhente tjenestehest, kan beregnes almindelig skyssgodtgjørelse.

9. Når reisen foregår utenfor de almindelige skyssruter, tillands eller tilvanns, med befordringsmiddel som ikke tilhører den reisende selv, er den reisende berettiget til erstatning for hatte utgifter, forsåvidt ikke disse dekkes av den fastsatte skyssgodtgjørelse.

Samme regel gjelder også under reiser på de almindelige skyssruter, forsåvidt angår utgifter ved nødvendig forretningsmessig ophold mellem stasjonene.

Hvor befordring bare kan skje på sal, kløv eller med ren, eller hvor den reisende bare kan komme frem tilfots og hans tøi m. v. må bæres, er han berettiget til, foruten den godtgjørelse pr. km. som tilkommer ham efter regulativet, å få erstattet efter regning nødvendig utlegg til befordring av sitt tøi samt for veiviser hvor sådan er benyttet; dessuten hvad han måtte ha utlagt til befordring for sig selv utover nevnte regulativsats.

10. Tjenestemenn som benytter båtskyss, er i særegne tilfelle, når reisens lengde, farvannets beskaffenhet eller båtens størrelse m. m. nødvendiggjør anvendelse av forsterket skyss, berettiget til erstatning for hatte utgifter utover den godtgjørelse som tilkommer dem efter det til enhver tid gjeldende almindelige regulativ.

Den som således beregner sig forhøiet skyssbetaling, skal på vedkommende regning avgi bevidnelse om at reisen ikke uten skade kunde utsettes, og at den benyttede forsterkede skyss har vært nødvendig, samt om at det på samme båt ikke

14 aug. har vært befordret nogen annen til skyssgodtgjørelse berettiget.

11. Når to eller flere tjenestemenn som er berettiget til reisegodtgjørelse, reiser sammen med båtskyss, skal de, uansett bestemmelsen under foranstående punkt 10, bare være berettiget til hver for sig å erholde godtgjørelse efter satsene i det gjeldende regulativ.

Hvis den godtgjørelse de derved tilsammen vil erholde, er utilstrekkelig til å dekke den lovbestemte betaling for den nødvendige og virkelig benyttede forsterkede båtskyss, er enhver av dem tillike berettiget til å få godtgjort sin forholdsvise del av det overskytende utlegg.

Med hensyn til foranstående bestemmelse blir de i punkt 8 1ste ledd nevnte tjenestemenn å betrakte hver som en person. Reiser tollopsynsmenn på båt sammen med tollfunksjonærer som oppebærer almindelig reisegodtgjørelse, kan de ikke beregne sig sådan.

B. Kostgodtgjørelsen.

I.

Kostgodtgjørelsen fastsettes således:

1ste klasse kr. 9,00 pr. døgn.

2nen klasse kr. 6,00 pr. døgn.

Døgn efter dette regulativ regnes fra det klokkeslett, da reisen påbegynnes. Deler av et døgn på 5 timer og derover regnes for helt døgn.

Forsåvidt den reisende må overnatte (d. e. tilbringe 3 timer eller derover av natten) utenfor sin bopel, skal de til 1ste klasse hørende tjenestemenn være berettiget til å erholde et tillegg til kostgodtgjørelsen stort kr. 6,00 og de til 2nen klasse hørende kr. 5,00 for hver natt som må tilbringes utenfor hjemmet. Tillegget bortfaller når det anvises den reisende fritt kvarter av det offentlige. Likeledes bortfaller det for netter, hvorfor det i henhold til loven beregnes godtgjørelse for utlegg til soveplass på jernbane eller dampskib, medmindre den reisende tilbringer 3 timer eller derover også av den påfølgende natt på jernbane eller dampskib og må opholde sig minst 6 timer av den mellemliggende dag i by eller landdistrikt.

Som natt regnes tiden mellem kl. 11 aften og 7 morgen.

For militære og civilmilitære tjenestemenn er deres virkelige embede og ikke deres grad i hæren eller marinen bestemmende for efter hvilken klasse de skal erholde kostgodtgjørelsen.

Den ovenfor nevnte sats for 2nen klasse forhøies for kost-

godtgjørelsens vedkommende inntil videre med 25 pct. for reiser av minst 48 timers varighet. 14 aug.

Den reisende får erstattet efter regning nødvendige utlegg til skatt på fortæring (bevertningsskatt), dog ikke utover 10 pct. av den regulativmessige kostgodtgjørelse uten nattillegg.

II.

Klasseinndeling:

Til klasse I henregnes alle tjenestemenn som står i klasse I og II efter lov av 10 juli 1894.

Til klasse II alle tjenestemenn som står i samme lovs klasse III og IV.

Nye tjenestemenn blir av Handelsdepartementet å henføre til en av disse klasser.

Hvor det finnes særlig rimelig, kan Kongen, inntil ny klasseinndeling foreligger vedtatt, rette på åpenbart uheldige forhold innen den gjeldende inndeling av tjenestemenn i kostgodtgjørelsesklasser.

C. Regulativets ikrafttreden.

Dette regulativ gjøres gjeldende fra 1 januar 1926 å regne og inntil videre.

Kongelig resolusjon *) om skogvedtekter for Nedre Eiker herred, Buskerud fylke. 14 aug.

Kongelig resolusjon *) om nye skogvedtekter for Klinga herred, Nord-Trøndelag fylke. 14 aug.

Kongelig resolusjon **) om fredning av vilt i Vest-Agder fylke. 14 aug.

Kongelig resolusjon, hvorved nedenstående formular for vigsel i «Oslo Frie Misjonsmenighet» godkjennes i henhold til lov om inngåelse og opløsning av ekteskap av 31 mai 1918 § 27: 14 aug.

Om vielsen foregår i et misjonshus, bør organisten spille ved brudeparrets inntreden.

1. Sang. 2. Bøn. 3. Et passende tekstord og en kort tale til brudeparret. 4. Sang. 5. Brudeparret reiser sig.

Den som forretter vielsen henvender sig til brudeparret med følgende ord:

Kjære venner. Vi er her samlet for Guds åsyn og i disse

*) Bekjentgj. 17 august i Lovtid. 1ste avd. nr. 38, hvor skogvedtektene er inntatt.

**) Bekjentgj. 17 august i Lovtid. 1ste avd. nr. 38, hvor fredningsbestemmelsene er inntatt.

14 aug. vidners nærvær for å forene denne mann og denne kvinne i det hellige ekteskap, hvilket er anbefalet av Guds ord som en hederlig stand og bør ikke inngås i letsindighet, men med alvorlig betenkning og i Herrens frykt. Ekteskapet er av Gud innstiftet, det er bestemt til å være hellig og en for hele livet bestående pakt. Hør Herrens ord herom: Og Gud sa: La oss gjøre mennesker i vårt billede, efter vår lignelse og de skulde herske over havets fiske og over himmelens fugle og over kveget og over all jorden og alt kryp, som rører sig på jorden. Og Gud skapte mennesket i sitt billede, i Guds billede skapte han det; mann og kvinne skapte han dem. I. Mos. I, 26—27.

Så tilspør jeg dig N. N. vil du ha denne kvinne som hos dig står til din lovlige ektehustru? Vil du love for Guds åsyn og i disse vidners nærvær å elske, ære, trøste og beskytte henne, være henne en kjærlig og trofast ektemann, inntil døden skiller eder: Svar: Ja, jeg vil.

6. Så tilspør jeg dig N. N. vil du ha denne mann som hos dig står til din lovlige ektemann? Vil du love for Guds åsyn og i disse vidners nærvær å elske, trøste, ære og akte ham — være ham en kjærlig og trofast hustru, inntil døden skiller eder? Svar: Ja, jeg vil.

7. Efter at svaret er gitt, sier den forrettende: Giv hverandre hånden derpå.

Under det at brudeparret står hånd i hånd, legger den forrettende sin hånd på deres og sier:

Eftersom I nu for Guds åsyn og i disse vidners nærvær har avlagt det hellige ekteskapsløfte og har bekreftet det ved å gi hverandre hånden, så forkynner jeg eder for rette ektefolk å være i Faderens, Sønnens og den Hellig-Aands navn. Amen.

La oss høre hvad Herrens ord sier om denne pakt: Derfor skal mannen forlate far og mor og holde sig til sin hustru, og de to skal være ett kjød. — Derfor, det som Gud har sammenføiet skal et menneske ikke adskille. Matt. 19: 3—6. Og farisæerne kom til ham, fristet ham og sa: Har en mann lov til å skille sig fra sin hustru for enhver saks skyld. Han svarte og sa: Har I ikke lest, at han som skapte dem fra begynnelsen av skapte dem til mann og kvinne og sa: Derfor skal mannen forlate far og mor og holde sig til sin hustru, og de to skal være ett kjød. Så er de da ikke lenger to, men ett kjød. Derfor, det som Gud har sammenføiet, det skal et menneske ikke adskille. — Om ønskes kan her også leses Kol. 3, 12—19.

8. Motta Herrens velsignelse: (Brudeparret bøier kne — forsamlingen reiser sig.) Bøn for brudeparret. Derefter vel-

signelsen: Herren velsigne eder og bevare eder. Herren la sitt åsyn lyse over eder og være eder nådig. Herren løfte sitt åsyn på eder og give eder fred! 14 aug.

9. Sang.

10. Brudeparret gratuleres og lykønskes.

Skrivelse *) fra Landbruksdepartementet, hvorved i henhold til lov av 8 august 1924 om kvalitetskontroll med visse landbruksvarer og kongelig resolusjon av 17 juli 1925 fastsettes følgende regler for eksport og import av egg m. v. 14 aug.

1. Bestemmelser om behandling, sortering og pakning m. v. av egg for eksport.

A. Behandling.

Norske egg bestemt for eksport må ved forsendelsen være absolutt friske. Forsåvidt det ikke gjelder preserverte egg eller egg som har vært lagret i kjølerum skal eggene være nylagte. Eggenes friskhet, så vel som deres kvalitet for øvrig undersøkes ved lysning som må foretas til alle årets tider om det anses nødvendig. I tiden fra og med juni til og med desember skal alle egg lyses før de pakkes.

Preserverte egg eller egg som har vært lagret i kjølerum skal alltid lyses.

Eggene må være helt rene for smuss. Intet egg må under nogen omstendighet vaskes med vann. Om nødvendig kan smussflekker på eggene avgnis forsiktig med en ren fille fuktet i husholdningseddik (eggene må ikke vaskes eller rundgnis med eddik). Beskadigede, bløtskallede og misformede egg må ikke medtas.

All behandling og lagring av egg må skje i rene, luftige og luktfri lokaler.

B. Sortering.

Eggene sorteres i følgende vektklasser:

1. 18 lbs. (engelsk pund) pr. 120 egg, tilsvarende en nettovekt av 8,16 kg. pr. 120 egg.
2. 17 » —»— tilsvarende en nettovekt av 7,7 kg. pr. 120 egg.
3. 16 » —»— tilsvarende en nettovekt av 7,25 kg. pr. 120 egg.
4. 15 » —»— tilsvarende en nettovekt av 6,8 kg. pr. 120 egg.

*) Bekjentgj. 17 august i Lovtid. 1ste avd. nr. 38.

14 aug. 5. 14 lbs. (engelsk pund) pr. 120 egg, tilsvarende en nettovekt av 6,35 kg. pr. 120 egg.
6. 13 » —»— tilsvarende en nettovekt av 5,9 kg. pr. 120 egg.
7. 12 » —»— tilsvarende en nettovekt av 5,45 kg. pr. 120 egg.

Det er også tillatt å sortere i halve pund. Vekten ligger da midt imellem vektene for de to nærmest liggende hele pund.

Ingen sortering må holde mindre vekt enn de ovenfor angitte nettovekter pr. 120 egg.

Hver sortering må bestå av jevnstore egg.

C. Emballasje.

Som emballasje brukes kasser for 1440, 960 eller 720 egg. Kassene må være delbare i to og hvad materialer, størrelse og konstruksjon angår i det vesentlige være som de vanlige standardkasser for eksport av egg. (Se den av konsulent Five utarbeidede veiledning).

Inntil 1. januar 1926 kan dog også brukes kasser for 360 egg. Disse kasser skal ikke være delbare i to men må for øvrig opfylle de krav, som er nevnt ovenfor.

D. Pakning.

Som pakningsmateriale brukes langhalm og treull eller også bølgepapp og papprammer. Halmen må være tørr og ren og mest mulig hel. Treullen skal være lang, middels grov, myk og godt tørket, samt høvlet av gran eller løvtrær. Pappen til mellemlag og rammer skal være tilstrekkelig tykk og stiv.

Ingen kasse må inneholde mer enn en sortering eller vektklasse. Nylagte egg, preserverte egg eller kjølehuslagrede egg må pakkes i hver sine kasser. Stemplede egg og ustemplede egg samt innførte egg og norske egg må også pakkes hver for sig.

E. Merkning av kassene.

Kassene skal merkes likt på begge endestykker med tydelige merker. Foruten Norwegian Eggs med minst 4 cm. høie bokstaver påstemples kassen bl. a. eggenes sorteringsgrad og avsenderens handelsmerke.

Eftersom det gjelder nylagte, preserverte eller kjølehuslagrede egg stemples kassen dessuten henholdsvis «Newlaid Eggs», «Pickled Eggs» eller «Coldstored Eggs».

Sorteringen eller vektklassen angis ved betegnelsen 18 lbs., 17 lbs., 16 lbs. o. s. v. eller ved bokstavbetegnelser såsom A, B, C o. s. v. tilsvarende de forskjellige vektklasser.

2. Bestemmelser om merkning m v. av utenlandske egg. 14 aug.

Emballasjen for utenlandske egg som innføres, omsettes her i landet eller utføres skal være påført merke med bokstaver av minst 4 cm. høide, som angir oprinnelseslandet (f. eks. Danske egg, Finske egg o. s. v.).

Er de utenlandske egg preserverte, eller har eggene i kortere eller lengere tid vært opbevart i kjølerum må dette være angitt med tydelig stempling på emballasjen med henholdsvis Preserverte egg og Kjølede egg.

Egg som innføres uten å være merket på fastsatt måte, blir ikke å utlevere av tollvesenet, før manglene hermed er avhjulpet.

Innførte egg må ikke omsettes eller utføres som norske egg og de enkelte egg må ikke stemples efter å være kommet her til landet.

3. Bestemmelser om kontroll m. v.

A. Nuværende og fremtidige eksportører av egg er pliktig til snarest mulig å gi melding herom til Landbruksdepartementet, som har å godkjenne lagrings- og arbeidsrum, samt andre innretninger for eggbehandlingen.

Hver sending av egg anmeldes til vedkommende distrikts eggkontrollør med opgivende av tid og sted for skibningen samt opgave over antall kasser og kilogram egg av hver vektklasse for norske og utenlandske egg, særskilt for nylagte, preserverte og kjølede egg.

Kontrollen med inn- og utførsel foretas av tollvesenet, som har å påse at kasser og merkning ved tollklareringen er i overensstemmelse med bestemmelsene herom, og de av Landbruksdepartementet dertil opnevnte kontrollører som har å føre kontroll på lagrings- og pakningsstedet, i henhold til herom fastsatt instruks.

B. De med gjennemførelsen av eggkontrollen forbundne utgifter dekkes av eksportører og importører med en avgift på alle egg som eksporteres og importeres. Avgiften fastsettes til kr. 1,00 pr. 100 kg. nettovekt egg og opkreves forsåvidt angår innførselsavgiften av tollvesenet og forsåvidt angår utførselsavgiften av kontrollørene. Avgiften beregnes av det hele anmeldte parti selv om partiet eller nogen del derav nektes innført eller utført.

Enhver eksportør eller importør er pliktig til uten godtgjørelse når som helst å stille til kontrollørenes disposisjon

14 aug. apparater til lysning, samt for øvrig om forlanges yde fornøden bistand til fremme av en effektiv kontroll.

C. Overtredelse av disse regler er forbundet med straff.

D. Disse regler trer i kraft fra 15 september 1925.

15 aug. **Skrivelse** *) fra Landbruksdepartementet om fiskeriregler for Vestre Slidre herred.

15 aug. **Stadfestelse** — meddelt av Socialdepartementet — på det av fabrikeier Peder P. Wætthen ved testamente av 26 oktober 1914 oprettede «Olea og Peder P. Wætthens legat» til fordel for arbeidere ved Kværndalens farveri og ullspinneri, Ullensaker.

17 aug. **Stadfestelse** — meddelt av Socialdepartementet — på det av grosserer Ludvig Skattum ved testamente av 10 november 1922 oprettede «Ludvig Skattums legat til Gjøvik bys Vel.»

17 aug. **Skrivelse** **) fra Socialdepartementet om lukningsvedtekt for utsalgssteder i Bjugn herred.

18 aug. **Skrivelse*****) fra Justisdepartementet om ophevelse av §§ 22—24 i politivedtektene for Flekkefjord.

18 aug. **Skrivelse*****) fra Arbeidsdepartementet om nedsettelse av maksimalhastigheten for motorvognkjøring på 2 partier av Drammensveien i Asker.

19 aug. **Stadfestelse** — meddelt av Socialdepartementet — på det av enkefru Marie Selmer ved testamente av 9 oktober 1918 oprettede «Johan og Marie Selmers legat» til fordel for musikere.

19 aug. **Stadfestelse** — meddelt av Socialdepartementet — på det av den samme ved samme testamente oprettede legat «Til Johan Selmers Minde» til opførelse av hans større verker.

19 aug. **Skrivelse** †) fra Handelsdepartementet, Poststyret, hvorved oversendes konsesjonsvilkår for radiostasjoner ombord i norske skib, således som disse lyder efter de ved kongelig resolusjon av 7 august 1925 foretatte forandringer:

---

*) Bekjentgj. 22 august i Lovtid. 1ste avd. nr. 39, hvor fiskerireglene er inntatt.

**) Bekjentgj. 22 august i Lovtid. 1ste avd. nr. 39, hvor vedtekten er inntatt.

***) Bekjentgj. 22 august i Lovtid. 1ste avd. nr. 39.

†) Bekjentgj. 28 august i Lovtid. 1ste avd. nr. 40.

19 aug.

Vilkår for anlegg og drift av radiotelegraf- og radiotelefonstasjoner ombord på skib (skibsstasjoner).

(For andre skib enn passasjerskib).

Konsesjonsdokument (I).

I henhold til lov av 24 juli 1914 og kongelige resolusjoner av 24 oktober 1908, 30 august 1913 *) og 7 august 1925 meddeles herved tillatelse for .....

.....

til ombord i skibet .....

å oprette og drive en radiotelegrafstasjon (radiotelefonstasjon) innrettet således som angitt i det på nærværende dokuments siste side opstilte skjema.

Tillatelsen gjelder fra ..... til .....

og meddeles på følgende betingelser:

1. Stasjonen skal tilhøre den ..... av de i det internasjonale radiotelegrafreglements art. XIII, b. opstilte klasser og vil således ha ..... tjenestetid.

2. Ved anlegget befølges i alle henseender den av Telegrafstyret godkjente anleggsplan, som ikke må fravikes uten dette styres samtykke.

Skib av 1. og 2. klasse skal være forsynt med sådanne radiotelegrafiske hjelpeinnretninger, som er fastsatt i det gjeldende radiotelegrafreglement.

3. Konsesjonshaveren er med hensyn til stasjonens anlegg og drift forpliktet til i alle henseender å rette sig efter de til enhver tid gjeldende, av Norge tiltrådte internasjonale overenskomster med tilhørende reglementer angående radiotelegrafi og -telefoni, samt efter de bestemmelser som derom måtte utferdiges av Handelsdepartementet eller av Telegrafstyret.

4. Telegrafstyret skal ha rett til i tjenestens interesse og efter fornøden konferanse med Marinestyrelsen å forlange en hvilken som helst forandring av de anvendte, i ovennevnte skjema angitte bølgelengder innenfor de i reglementet opstilte grenser, enten som en midlertidig eller som en varig foranstaltning ved stasjonens drift.

5. Konsesjonshaveren skal la det være sig maktpålig-

*) Resolusjonen av 30 august 1913 er sålydende:
De konsesjonsvilkår, som opstilles for oprettelse av radiotelegrafstasjoner ombord i skib, avfattes fremtidig inntil videre i overensstemmelse med et fremlagt utkast.

19 aug. gende å holde stasjonen i den best mulige stand til sikring av en god ekspedisjon.

6. Stasjonen er forpliktet til, under iakttagelse av de almindelige bestemmelser å korrespondere med andre skibsstasjoner eller med kyststasjoner uten hensyn til det ved disse anvendte apparatsystem.

7. Stasjonen er forpliktet til med absolutt fortrinsrett å motta og likeså å besvare n ø d a n r o p, hvor disse enn kommer fra og å fremme dem og den derav flytende korrespondanse på tilbørlig måte.

8. Under skibets henliggen i norsk havn må stasjonen ikke benyttes til korrespondanse hverken med norske eller fremmede kyststasjoner.

Uten særskilt tillatelse skal stasjonen under skibets ophold i norsk havn heller ikke benyttes til korrespondanse med andre skibsstasjoner, med mindre det skjer til forebyggelse av ulykker.

Saadan tillatelse meddeles av Telegrafstyret efter konferanse med Marinestyrelsen.

9. Stasjonens anropssignal blir .....

10. Den skibet tilfallende takst blir ..... øre (..... centimes) pr. ord med en minimumstakst av ..... øre (..... centimes) pr. telegram.

11. Tjenesten ombord utføres av en — eller for skibsstasjoner av 1ste klasse av to eller flere telegrafister — som er i besiddelse av et av Telegrafstyret utferdiget vidnesbyrd, som utviser at vedkommende har de kunnskaper og ferdigheter som kreves av det til enhver tid gjeldende internasjonale reglement.

Meddelelse av sådant vidnesbyrd er avhengig av at vedkommende består en av Telegrafstyret anordnet prøve. Underofficerer og menige av marinens håndverkskorps som spesielt er utdannet som radiotelegrafister for marinen, er berettiget til sådant vidnesbyrd, når de overfor Telegrafstyret godtgjør at de har det fornødne kjennskap til ekspedisjonsmåten, samt fra vedkommende autoritet i marinen har attest for at de opfyller de internasjonale fordringer til apparatkjennskap, ferdighet m. v.

Til betjening må ikke uten Telegrafstyrets samtykke anvendes andre enn norske undersåtter.

Konsesjonshaveren drar best mulig omsorg for at telegrammenes innhold ikke kommer til uvedkommendes kunnskap.

Telegrafisten avlegger sedvanlig taushetsløfte.

12. Konsesjonshaveren er ansvarlig for de avgifter som 19 aug.
faller på viderebefordringen av de fra skibsstasjonen avsendte telegrammer, deri medregnet kyststasjonens takstandel.

Telegrafvesenet på sin side utbetaler til konsesjonshaveren de avgifter som tilkommer skibsstasjonen for de til denne inngående telegrammer.

Det føres journaler over korrespondansen. Disse journaler blir tillikemed de originale avsendte telegrammer og mottagelsesbevis for de ankomne telegrammer samt eventuelle andre dokumenter som måtte kreves, å innsende til Telegrafstyret såvidt mulig ved hver måneds utgang.

Opgjør over de gjensidig skyldige avgifter foregår kvartalsvis eller månedlig efter nærmere avtale mellem Telegrafstyret og konsesjonshaveren.

Med Telegrafstyrets samtykke kan konsesjonshaveren dog for stasjoner på skib som utelukkende er i fart på fremmede farvann, treffe overenskomst om særskilte opgjørsregler med de administrasjoner hvorunder de almindelig benyttede kyststasjoner hører.

Likeledes kan Telegrafstyret treffe overenskomst med fremmede administrasjoner om andre opgjørsregler enn de her opstilte.

13. Stasjonen er underkastet den kontroll som av Handelsdepartementet måtte anordnes, og skal kunne inspiseres av den eller de funksjonærer som av departementet eller av Telegrafstyret dertil opnevnes. For utførelsen av kontrollen har konsesjonshaveren å erlegge et gebyr som fastsettes av departementet.

14. Når statshensyn eller andre almene hensyn krever det, kan Handelsdepartementet eller Marinestyrelsen helt eller delvis forby befordringen av korrespondanse av hvilken som helst slags ved stasjonen, uten at det herfor skal kunne forlanges nogen erstatning.

I tjenestens interesse kan Telegrafstyret eller Marinestyrelsen likeledes og med samme virkning forby all korrespondanse fra stasjonen enten på bestemte steder eller til bestemte tider av døgnet.

15. Den norske stat er berettiget til med 6 måneders varsel å innløse anlegget mot en erstatning som i mangel av mindelig overenskomst bestemmes efter takst. Taksten avgis av en kommisjon på 3 medlemmer, hvorav ett opnevnes av eieren, ett av Telegrafstyret og ett av Handelsdepartementet. Det av departementet opnevnte medlem blir kommisjonens formann. De kommisjonen forelagte spørsmål avgjøres ved simpel stemmeflerhet.

19 aug. Såfremt eieren ikke innen 30 dager efter derom å ha mottatt opfordring har foretatt sådant valg som ovenfor omhandlet, eller undlater det av ham valgte medlem å møte, blir taksten med bindende virkning å avgi av de øvrige valgte medlemmer. I tilfelle av stemmelikhet gjør da formannens stemme utslaget.

Ved takseringen skal det alene ses hen til anleggets tekniske verdi på det tidspunkt da verdsettelsen skjer, og uten at anleggets rentabilitet o. l. kommer i betraktning.

Takstforretningen blir å avgjøre innen et av Telegrafstyret fastsatt tidspunkt; de med sammes avholdelse forbundne omkostninger utres av det offentlige.

16. Konsesjonen bortfaller:

a) Dersom den ikke benyttes innen 1 år fra dens utstedelsesdatum.

b) Dersom det skjer brudd på nogen av dens bestemmelser.

c) Dersom skibet ophører å føre norsk flagg.

17. Tvist om forståelsen av denne konsesjon avgjøres med bindende virkning av Kongen.

Vilkår for anlegg og drift av radiotelegraf- og radiotelefonstasjoner ombord på skib (skibsstasjoner).

(For passasjerskib).

Konsesjonsdokument (II)

er likelydende med konsesjonsdokument I, når undtas § 6, som er sålydende: Stasjonen er forpliktet til, under iakttagelse av de almindelige bestemmelser å befordre telegrammer til og fra de ombord værende personer samt til å korrespondere med andre skibsstasjoner eller med kyststasjoner uten hensyn til det ved disse anvendte apparatsystem.

19 aug.

Skjema.

System	Stasjons-type	Normal rekkevidde (ved dag)	Bølgelengder (Den normale bølgelengde understrekes)	Beskrivelse av kraftanlegget	Beskrivelse av sende- og mottager-apparater. (Detaljert ledningsskjema vedlegges)	Antenne-form. (Skisse med mål ved-legges)	Beskrivelse av de radiotelegrafiske hjelpeinnretninger. (For skibsstasjoner av kl. 1 og 2. Detaljert ledningsskjema vedlegges)	Anmerkning
1	2	3	4	5	6	7	8	9

20 aug. **Skrivelse** *) fra Socialdepartementet om forandring av § 1 i lukningsvedtekten for Mysen herred.

20 aug. **Skrivelse** **) fra Arbeidsdepartementet om ophevelse av kongelig resolusjon av 11 mars 1921 om skjerpelse i brandlovens § 15, og om forandring i samme paragraf, — forsåvidt Haugesund angår.

21 aug. **Kongelig resolusjon** ***)om tillegg til § 3 i helseforskriftene for Oslo.

21 aug. **Kongelig resolusjon** †) om fiskeriregler for de Norge tilhørende deler av Pasvikelven og Jakobselv og av de av disse elver dannede sjøer.

21 aug. **Kongelig resolusjon,** hvorved bestemmes:

I. § 6 i reglementet for de forberedende prøver ved Universitetet (av 8 juli 1903) skal lyde overensstemmende med et fremlagt utkast.

II. Inntil utgangen av 1ste semester 1927 skal der være adgang til å avlegge forberedende prøve i hebraisk ved Universitetet efter den hittidige ordlyd av § 6 i reglementet for de forberedende prøver ved Universitetet.

Den nye § 6 i reglementet skal lyde således:

«I hebraisk har eksaminanden å gjøre rede for, hvad der er gjennemgått i et kursus på 2 semestre, 4 til 5 timer ukentlig.

Literaturutvalget skal bestå av 38 sider prosatekst (efter Kittels Biblia Hebraica) og ca. 250 massoretiske vers poetisk tekst, fortrinsvis salmer. Foruten tilfredsstillende å kunne oversette og forklare de ved prøven forelagte stykker har eksaminanden å legge for dagen sikkert kjennskap til den hebraiske gramatikk.»

21 aug. **Kongelig resolusjon,** hvorved i henhold til lov om fattigvesenet av 19 mai 1900, §§ 29 og 31, bestemmes, at opsamling til det i de kongelige resolusjoner av 13 august 1910 og 23 april 1920 omhandlede sikkerhetsfond ved A/S Stordø Kisgruber i Stord herred, Hordaland fylke, skal fortsettes inntil fondet har nådd en størrelse av kr. 50 000,00, og at opsamlingen inntil denne sum er nådd skal skje på den måte at verkets eier hvert års 30 juni og 31 desember, første gang 31 desember 1925, innbetaler kr. 1 500,00 til fondets kasserer; fondets renter skal derhos fremdeles tillegges kapitalen.

*) Bekjentgj. 28 august i Lovtid. 1ste avd. nr. 40, hvor § 1 i endret lydelse er inntatt.

**) Bekjentgj. 22 august i Lovtid. 1ste avd. nr. 39.

***) Bekjentgj. 22 august i Lovtid. 1ste avd. nr. 39, hvor tillegget er inntatt.

†) Bekjentgj. 22 august i Lovtid. 1ste avd. nr. 39, hvor fiskereglene er inntatt.

Kongelig resolusjon, hvorved bestemmes, at rentene av det ved Åmdals kobberverk i Skafså sogn Mo herred, i Telemark fylke, oprettede sikkerhetsfond, hvis størrelse ifølge kongelig resolusjon av 10 november 1916 er kr. 25 000,00, fra og med 1 januar 1923 å regne inntil videre i henhold til lov om fattigvesenet av 19 mai 1900 § 31 blir å utbetale Skafså fattigstyre til dekning av fattigutgifter ved tidligere verksarbeidere. 21 aug.

Kongelig resolusjon, hvorved bestemmes, at opsamlede og muligens fremtidige renter av det sikkerhetsfond som er oprettet ved A/S Vigesnæs kobberverk i Avaldsnes herred, Rogaland fylke, og hvis størrelse ved kongelig resolusjon av 15 november 1918 er fastsatt til kr. 10 000,00 utbetales Avaldsnes fattigvesen til dekning såvidt fornødent av fattigvesenets utgifter til og med utgangen av 1923 ved verkets faste arbeidere, mens rentene for øvrig inntil videre blir å tillegge fondets kapital. 21 aug.

Stadfestelse — meddelt av Socialdepartementet — på det av Jakob Jakobsen Instanæs og Herborg Odmundsdatter ved testamente av 30 juni 1896 oprettede «Jakob Jakobsen Instanæs og Herborg Odmundsdatters legat» til fordel for Kinsarvik og Eidfjord. 22 aug.

Skrivelse *) fra Arbeidsdepartementet om ophevelse av innskrenkningen for motorvognkjøring på strekningen Grindheim—Øvernes av hovedveien Etne—Øvernes—Kyrping. 22 aug.

Skrivelse fra Finansdepartementet til en sorenskriver hvori uttales at gebyret for tinglesning av erklæring fra innehaversken av et hotell, hvorved hendes eiendommer påbindes forpliktelsen til å ta alt øl fra et bestemt bryggeri i et nærmere angitt tidsrum antas å måtte beregnes efter sportellovens § 48 b. 24 aug.

Erklæringen antas ikke stempelpliktig.

Skrivelse *) fra Finans- og Tolldepartementet til inspektøren for tobakkbeskatningen m. v. 25 aug.

I anledning av en gjennem Norges Handelsstands Forbund mottatt skrivelse av 14 august sistleden fra Tobakhandlernes Landsforbund, Oslo, skal man be vedkommende meddelt, at den av Stortinget den 14 juli d. å. fattede beslutning om høiere avgiftssatser for tobaksvarer, som ved kongelig kunngjørelse av 15 juli s. å. er gjort gjeldende fra og med 15 august 1925, ikke inneholder

*) Bekjentgj. 28 august i Lovtid. 1ste avd. nr. 40.

25 aug. nogen undtagelse forsåvidt angår detaljhandlernes beholdninger av sådanne varer.

De forhøiede avgiftssatser vil derfor overensstemmende med tobakkstempelavgiftslovens § 7, tredje ledd, også gjelde sistnevnte beholdninger, og departementet savner således adgang til å innvilge detaljhandlerne nogen frist innen hvilken deres varer kan selges uten å være om- eller efterstemplet efter de nye satser.

Departementet finner imidlertid i henhold til bemyndigelse i samme paragraf å kunne gi nevnte handlende henstand til utgangen av førstkommende oktober måned med å foreta den fornødne om- eller efterstempling av beholdningene i sin helhet. Innen denne frist vil derfor om- eller efterstemplingen av varene kunne skje efter det daglige behov, men de varer, som i fristens løp avhendes, må under enhver omstendighet være behørig avgiftsberiktiget efter de satser, som er gjeldende fra 15 august sistleden.

Ved utløpet av fristen må der hos detaljhandlerne ikke forefinnes varer, som ikke er stemplet efter de nye satser.

De nye satser omfatter også varer, som ved avgiftspåleggets ikrafttreden forefinnes hos handlende i anbrukne pakninger. Salg av cigarer og snus fra sådanne åpne pakninger må derfor kun skje efter at pakningene er blitt efterstemplet i forhold til det resterende innhold. Efterstemplingen av disse anbrukne pakninger må være tilendebragt innen 30 september d. å., efter hvilken tid løssalg av cigarer og snus kun må skje fra pakninger, avgiftsberiktiget efter de nye satser.

Hvad angår ukurante varer, som ikke kan ventes solgt uten mot betydelig reduksjon av den oprinnelige stemplingspris, finner departementet å kunne gå med på, at om- eller efterstempling undlates når den nye reduserte utsalgspris settes såvidt ned, at den pliktige avgift regnet efter de nugjeldende verdiklasser og avgiftssatser ligger innenfor det gamle stempelmerkes avgiftsbeløp. Den tidligere gjeldende og påtrykte pris må i så fall fjernes helt eller fullstendig overstrykes, og den nye pris påtrykkes eller med tusj eller blekk påføres pakningene på en tydelig og iøienfallende måte.

Den ovennevnte henstand med om- eller efterstempling av tobakksvarer gjelder kun de almindelige detaljutsalg, derimot ikke hoteller, restauranter, kafeer, klubber o. l. De beholdninger av tobakksvarer, som de sistnevnte måtte være i besiddelse av, blir derfor å kreve om- eller efterstemplet straks og senest innen utgangen av august måned d. å.

Med innholdet av denne skrivelse, hvorav en del avtrykk vedlegges, bes Tobakhandlernes Landsforbund, Norges Tobakhandleres Forbund av 1923, Kjøbmandsforeningen samt Norges Handelsstands Forbund gjort bekjent, hvorhos man forutsetter, at De, såfremt det måtte anses påkrevet, lar de omhandlede bestemmelser kunngjøre i avisene på billigste måte. 25 aug.

Forsåvidt De til gjennemførelse av de nye avgiftsbestemmelser hvad de indre og mere fjerntliggende bygder angår måtte anse det beføiet å erholde politiets bistand, bemyndiger man Dem herved under henvisning til tobakkstempelavgiftslovens § 15 å rette fornøden henvendelse derom til vedkommende politimestre.

Stadfestelse — meddelt av Socialdepartementet — på det av forhenværende gårdbruker Hans Olsen Flaatten og hans søster Hanna Olsen Flaatten ved legatskrivelse (testamente) av 30 august 1919 oprettede «Søskendene Flaattens legat for trængende i Bamble». 26 aug.

Skrivelse *) fra Socialdepartementet om lukningsvedtekt for barber- og frisørforretninger i Oslo. 26 aug.

Kongelig resolusjon**), hvorved der med hjemmel i ildsfarlighetslovens §§ 7 og 12 (lov 3 mai 1871) inntil videre fastsettes nedenstående bestemmelser for transport med automobil av sprengstoff og krutt av enhver art samt fenghetter: 27 aug.

I. I personautomobilrute må ikke transporteres dynamitt og lignende sprengstoffer (i det følgende betegnet med fellesbenevnelsen «dynamitt»), sortkrutt og fenghetter.

Av håndtersikkert sprengstoff f. eks. sikritt, lynitt o. lign. (i det følgende kalt «sikkerhetssprengstoff») og røksvakt krutt kan medføres tilsammen inntil 25 kg. pr. automobil. (Vekten er her og senere å forstå som forsendelsens nettovekt, eksklusiv emballasjen).

II. I lasteautomobilrute (som ikke medtar passasjerer) kan transporteres inntil 25 kg. dynamitt eller sortkrutt eller inntil 50 kg. sikkerhetssprengstoff***) eller røksvakt krutt pr. automobil og på følgende betingelser:

a. Kassene anbringes på automobilen således at de ikke kan forskyve sig eller hoppe. Under kassene skal der

*) Bekjentgj. 28 august i Lovtid. 1ste avd. nr. 40, hvor vedtekten er inntatt.

**) Bekjentgj. 28 august i Lovtid. 1ste avd. nr. 40.

***) Hvis der på samme automobil transporteres både dynamitt og sikkerhetssprengstoff, kan der tilsammen ikke sendes mer enn 25 kg.

27 aug.

være en tett matte, presenning, ulltepper eller lignende og over samme en tettsluttende presenning.

b. Selvantendelige eller lett antendelige stoffer må ikke fraktes på samme automobil som sprengstoff, krutt eller fenghetter.

c. Fenghetter skal i almindelighet ikke sendes med samme automobil som sprengstoff og krutt. Dog kan der undtagelsesvis pr. automobil medsendes inntil 500 fenghetter forutsatt at de plaseres således at de i påkommende tilfelle hurtig skal kunne fjernes fra automobilen og enn videre således at der til enhver tid blir minst 0,5 meter til sprengstoff eller krutt. Rummet mellem fenghettekassen og kasser med sprengstoff eller krutt skal om mulig være utfylt med helt ufarlig gods. Fenghettene skal være pakket i esker av blikk eller papp og eskene skal være anbragt i en trekasse med rummet mellem eskene og kassen utfylt med tørr sagmugg, treull eller lignende pakningsmateriale.

Hvis der ikke sendes sprengstoff eller krutt kan der pr. automobil transporteres inntil 10000 fenghetter.

d. Automobil, som transporterer sprengstoff, krutt eller fenghetter, må ikke ha annen belysning enn elektrisk.

e. Under transport av sprengstoff, krutt eller fenghetter skal automobilen så vel foran som bak føre et hvitt skilt påskrevet: FARLIG SPRENGSTOFF med sorte bokstaver. *)

Skiltet anbringes lavt.

Automobilen skal føres av en pålitelig, voksen mann. Der må ikke røkes på eller ved automobilen.

Ved førersætet skal være anbragt et pålitelig kjemisk ildslukningsapparat, skikket til å slukke en motorbrand, brand i bensinspill o. lign.

f. Alle, som møter eller innhenter en automobil med sprengstoff, krutt eller fenghetter, skal passere med største forsiktighet.

Ved stansninger skal der holdes i minst 25 meters avstand fra bebodd hus og automobilen skal herunder aldri lates uten tilsyn.

Kjører to eller flere automobiler hvorpå finnes dynamitt, krutt eller fenghetter efter hinannen, må disse forbi eller gjennem større samlinger av hus ikke passere med mindre mellemrum enn 300 meter. Der må ved så-

*) Disses høide skal være minst 10 cm. og tykkelse minst 1 cm.

danne steder ikke stanses medmindre det er absolutt nød- 27 aug.
vendig.

III. Med automobiler, som ikke går i fast rute og som utelukkende benyttes for transporten («dynamitt-transport») kan pr. automobil sendes inntil 2000 kg. dynamitt eller sortkrutt eller et ubegrenset kvantum sikkerhetssprengstoff *) og røksvakt krutt og på følgende betingelser:

a. Kassene anbringes på automobilen som foran under avsnitt II, a angitt.

b. Selvantendelige eller lett antendelige stoffer må ikke fraktes på samme automobil som sprengstoff, krutt eller fenghetter.

c. Fenghetter skal i almindelighet ikke sendes med samme automobil som sprengstoff eller krutt. Hvis der ikke sendes mere sprengstoff eller krutt pr. automobil enn hvad der er nevnt under avsnitt II (det tillatte kvantum på rutegående lasteautomobil) kan dog undtagelsesvis medtas det under II, c nevnte antall fenghetter og på de sammesteds anførte betingelser.

Hvis der ikke sendes sprengstoff eller krutt kan der pr. automobil transporteres inntil 100 000 fenghetter. Disse skal være pakket som under II, c beskrevet.

d. Automobilene må ikke ha annen belysning enn elektrisk.

e. Automobilene skal så vel foran som bak føre skilt som ovenfor under II, e beskrevet.

Ved transport av større mengder enn de, som er nevnt under avsnitt II (det tillatte kvantum på rutegående lasteautomobiler) skal derhos føres rødt flagg både foran og bak på automobilen.

Automobilen skal føres av en pålitelig, voksen mann. Der må ikke røkes på eller ved automobilen. Ved førersætet skal være anbragt et kjemisk ildslukningsapparat som ovenfor under avsnitt II, e angitt.

f. Under kjøringen må alltid utvises den størst mulige forsiktighet både i kurver og for øvrig. Der må ikke nogen gang kjøres hurtigere enn 20 km. i timen.

g. Avstanden mellem automobilene i transporten skal til enhver tid være minst 60 meter.

h. Automobilen må ikke lastes mer enn til den tillatte belastning (fører og eventuelt ledsager og hjelpemannskap medregnet).

*) Hvis der på samme automobil transporteres både dynamitt og sikkerhetssprengstoff kan der tilsammen ikke sendes mer enn 2000 kg.

27 aug.

i. Alle, som møter eller innhenter en automobil med sprengstoff, krutt eller fenghetter, skal passere med største forsiktighet.

Ved stansninger skal der holdes i minst 150 meters avstand fra bebodd hus og transporten skal herunder aldri lates uten tilsyn.

Forbi eller gjennem større samlinger av hus passeres således som i avsnitt II, f nevnt. Der må ved sådanne steder ikke stanses medmindre det er absolutt nødvendig.

j. Forsendelse av mer enn 500 kg. dynamitt eller sortkrutt eller mer enn 1000 kg. sikkerhetssprengstoff eller røksvakt krutt eller mer enn 10 000 fenghetter med automobil skal senest 24 timer før avsendelsen være anmeldt til politiet. Samtidig opgis avsendelsestiden, den vei, som aktes fulgt, arten og mengden av de varer, som skal transporteres, automobilenes antall, kassenes antall, bestemmelsesstedet og mottagerens navn.

k. Politiet kan, om det dertil finner grunn, fastsette ytterligere sikkerhetsforanstaltninger utover de, som her er nevnt, samt forlange avsendelsestiden forandret og — hvis der gis flere veier — bestemme hvilken av disse transporten skal følge. Politiet kan enn videre fastsette på hvilket sted der i tilfelle skal tas nattekvarter og hvor stort vaktholdet om natten skal være. Det skal i betimelig tid gi fornøden underretning til politiet i de distrikter samt kjøp- og ladesteder transporten kommer til å passere.

l. Politiet kan for transporter av større mengder enn de, som er nevnt under foranstående litra j bestemme at en politimann eller en av politiet dertil godkjent mann ledsager transporten for å påse, at disse bestemmelser og i tilfelle særskilte for anledningen av politiet opstilte forsiktighetsregler følges.

Sprengstoffets mottager eller avsender kan på ansøkning til vedkommende politimester få godkjent en dertil skikket mann som transportledsager innen visse nærmere bestemte områder.

Transport av mer enn 25 kg. dynamitt eller sortkrutt eller mer enn 50 kg. sikkerhetssprengstoff eller røksvakt krutt eller mer enn 10 000 fenghetter gjennem kjøpstad eller ladested eller bymessig bebyggelse i det hele tatt skal alltid foretas under ledsagelse.

Eventuelle utgifter ved ledsagelse av transportene betales av den, for hvis regning transporten foretas.

IV. Med almindelig automobil (privatbil) som ikke fører passasjerer kan transporteres inntil 25 kg. dynamitt eller sortkrutt eller inntil 50 kg. sikkerhetssprengstoff eller røksvakt krutt. 27 aug.

Selvantendelige eller lett antendelige stoffer må ikke fraktes på samme automobil som sprengstoff, krutt eller fenghetter.

Der kan medtas 1 eske à 100 fenghetter forutsatt at den plaseres således at den i påkommende tilfelle hurtig skal kunne fjernes fra automobilen og enn videre således at der til enhver tid er minst 0,5 meter til sprengstoff eller krutt.

Automobilen skal føres av en pålitelig, voksen mann og der må under transporten iakttas den største forsiktighet, særlig når automobilen møter eller innhentes av andre kjøretøier. Der må ikke røkes på eller ved automobilen. Hvis denne har belysning skal den være elektrisk.

Stansning under transporten må mest mulig undgås og der må under ingen omstendighet stanses nærmere bebodd hus enn 25 meter. Automobilen skal herunder aldri lates uten tilsyn.

V. På motorsykkel må ikke transporteres sprengstoff av nogen art.

Dog kan i sidevogn til motorsykkel transporteres inntil 25 kg. dynamitt eller sortkrutt eller inntil 50 kg. sikkerhetssprengstoff eller røksvakt krutt eller inntil 10 000 fenghetter.

Fenghetter og sprengstoff må ikke transporteres samtidig.

For øvrig iakttas hvad ovenfor er anført under avsnitt IV.

VI. Vedkommende regjeringsdepartement kan dispensere fra disse bestemmelser.

Overtredelse av foranstående bestemmelser straffes efter loven, jfr. straffelovens § 339, 2.

Disse regler trer i kraft 1 oktober 1925.

Kongelig resolusjon *), hvorved bestemmes, at lov om skatt til Svalbard på formue og inntekt trer i kraft den 28 august 1925. 27 aug.

Kongelig resolusjon, hvorved et fremlagt utkast til instruks for den ved kongelig resolusjon av 7 august d. å. opnevnte delegasjon til Folkenes Forbunds Forsamling 6te møte i Genf i september d. å. godkjennes. 27 aug.

Kongelig resolusjon, hvorved det med hjemmel av § 1 i midlertidig lov av 17 juli 1925 om forandring i lov om inn- 27 aug.

*) Bekjentgj. 28 august i Lovtid. 1ste avd. nr. 40.

27 aug. førsel og omsetning av brennevin, vin m. v. av 1 august 1924 bestemmes, at den del av A/S Vinmonopolets nettoutbytte som i henhold til § 5, siste ledd, i sistnevnte lov tilfaller Invalidefondet og Fondet til bekjempelse av drikkeondet skal tilfalle statskassen for terminene 1924/25 og 1925/26.

27 aug. **Kongelig resolusjon,** hvorved der i henhold til lovene av 9 august 1839 og 4 august 1845 meddeles stadfestelse på forandring av § 1 i vedtektene for A/S Borgestad Understøttelsesfond.

27 aug. **Kongelig resolusjon,** hvorved der med hjemmel i § 53 i lov om arbeiderbeskyttelse i industrielle virksomheter av 18 september 1915 således som den lyder efter tilleggslov av 29 mai 1925 fastsettes nedenstående regler for Riksforsikringsanstaltens innkrevning av tilsynsavgiften:

1. Tilsynsavgiften opkreves fra 1 juli 1925 av de virksomheter der inngår under lovene om ulykkesforsikring for industriarbeidere m. v. — § 1 — og under lovene om arbeiderbeskyttelse i industrielle virksomheter — § 1, I og II a og b. I tvilstilfelle avgjør Riksforsikringsanstalten — efterat uttalelse er innhentet fra Chefinspektoratet for Fabriktilsynet — hvilke virksomheter plikter å erlegge tilsynsavgiften.
2. Tilsynsavgiften opkreves med 1 ‰ — en tusendel — av de omberegnede lønningsbeløp, hvorav premie beregnes efter industriarbeiderforsikringslovens § 11.
3. Opkrevning av tilsynsavgiften finner sted samtidig med årets endelige opgjør og opkrav av efterskuddspremien, — industriarbeiderforsikringslovens § 16.

   Tilsynsavgiften beregnes og opføres særskilt på den i dette øiemed utferdigede reguleringsskrivelse.
4. Tilsynsavgiften forfaller til innbetaling samtidig med efterskuddspremien og opkreves sammen med denne premie. Riksforsikringsanstaltens vanlige regler for premieinnbetalingen er gjeldende ved avgiftens innkrevning, ved utpantning for skyldig avgift, ved anmeldelse i boer m. v. I tilfelle den beregnede tilsynsavgift må avskrives som uerholdelig, foregår avskrivningen på samme måte som for premier bestemt.
5. I tilfelle Riksforsikringsanstalten foretar skjønnsmessig premieregulering — industriarbeiderforsikringslovens § 16 — beregnes tilsynsavgiften efter det av Riksforsikringsanstalten skjønnsmessig ansatte lønningsbeløp.

6. Riksforsikringsanstalten fører særskilt regnskap over tilsynsavgiftene og avgir opgave til Finansdepartementet og Socialdepartementet over innkrevede avgifter i året. 27 aug.

Skrivelse *) fra Landbruksdepartementet om, at en del gårder i Spangereid herred, Vest-Agder fylke, erklæres smittet av potetkreft m. v. 29 aug.

Skrivelse *) fra Arbeidsdepartementet om endrede bestemmelser for motorvognkjøring på hovedveien Skånevik—Etne med armer til Skånevikstrand og Birkenes. 31 aug.

Stadfestelse — meddelt av Socialdepartementet — på det av Maren Dorothea Møller ved testamente av 22 desember 1922 med kodisill av 14 mars 1924 oprettede «Maren Møllers legat for trengende i Nykirkens menighet i Bergen». 2 septbr.

Stadfestelse — meddelt av Socialdepartementet — på det av den samme ved samme testamente og kodisill oprettede «Maren Møllers legat for trengende tjenere — tjenestepiker — i Bergen». 2 septbr.

Skrivelse **) fra Socialdepartementet om lukningsvedtekt for utsalgssteder i Feiring herred. 2 septbr.

Skrivelse *) fra Landbruksdepartementet om forbud mot piggtråds anvendelse til gjerde i Stange herred. 2 septbr.

Skrivelse *) fra Arbeidsdepartementet om forhøielse av hastigheten for motorvognkjøring i Kongsvinger. 2 septbr.

Stadfestelse — meddelt av Socialdepartementet — på det av L. A. Enger ved gavebrev av 12 januar 1912 med tillegg av 7 november 1913 oprettede «L. A. Engers legat til fremme av tekniske og industrielle formål». 3 septbr.

Skrivelse *) fra Arbeidsdepartementet om ophevelse av bestemmelsen av 21 oktober 1847 om, at bygningsloven ikke skal være gjeldende for Hvitsten. 3 septbr.

Kongelig resolusjon, hvorved der fastsettes nytt uniformsreglement for de underordnede politifunksjonærer i Stavanger sålydende: 4 septbr.

---

*) Bekjentgj. 7 september i Lovtid. 1ste avd. nr. 41.
**) Bekjentgj. 7 september i Lovtid. 1ste avd. nr. 41, hvor vedtekten er inntatt.

4 septbr. 1. Lue i kepi-facon 11—12 cm. høi av sort klæde med blått skjær, med blank lærskygge og lærstrombånd med messingspenne på høire side. Rundt luen et gullbånd som for politibetjenter og politivaktmestre er 13 mm., for overkonstabler 10 mm. og for konstabler 7 mm. bredt. Over dette et frontskilt bestående av Stavanger byvåben omgitt av en åpen ekekrans, og med inskripsjonen «Stavanger politi» nedenunder, alt i gult metall. Opad ender skiltet i en kule (pompon), likeledes av gult metall, rakende op over luens overkant.

Om vinteren kan brukes lue av sort krøllet skinn uten noget merke.

2. Jakke (enkeltknappet) av sort klæde med mørkeblått skjær, med julf og opstående krave med et 7 mm. bredt gullbånd rundt øverste kant og nedover fortil, samt Stavanger byvåben i gult metall foran på begge sider av kraven. Politibetjenter, politivaktmestre og overkonstabler har dessuten på skulderen fastsydde skulderklaffer, hvori nærmest kraven en løveknapp. Skulderklaffene er forsynt med 7 mm. brede gullbånd langs sidene. Mellem båndene på skulderklaffene romertallet II for politibetjenter og politivaktmestre og romertallet I for overkonstabler.

3. Benklær av samme stoff som jakken uten paspoiler. Om sommeren kan brukes benklær av hvitt tøi.

4. Kappe av sort (mørkeblått) tøi forsynt med dobbelt rekke gule løveknapper, nedfallende krave, ryggstropp med 2 over hinannen sittende løveknapper samt sidelommer med klaffer. Politibetjenter, politivaktmestre og overkonstabler har dessuten fastsydde skulderklaffer med løveknapp, gullbånd og romertall i gult metall som foran bestemt for jakken, men uten gullbånd.

Vår og høst kan brukes en kappe av lettere stoff, men for øvrig som den for vinteren bestemte.

5. Regntøi: Luetrekk, regnkappe eller regnslag av sort gummi, oljetøi eller impregnert tøi.

4 septbr. **Kongelig resolusjon,** hvorved Andebu herred som nu hører til Stokke lægedistrikt i Vestfold fylke fra 1 oktober 1925 og inntil videre legges til Sem lægedistrikt i samme fylke.

4 septbr. **Kongelig resolusjon,** hvorved der meddeles approbasjon på:

1. Plan for de ved lover av 2 juni 1912, 21 juli 1916, 9 august 1918, 5 mai 1922 og 17 juli 1925 tillatte lotterier til inntekt for landets opdyrkning m. v., vedtatt av Lotterikomiteen i møte den 12 august 1925.

2. Kontrakt av 26 august 1925 mellem Lotterikomiteen og Den norske Creditbank om overtagelse av den ved lov nr. 17 av 17 juli 1925 tillatte utvidelse av Det norske Pengelotteri. 4 septbr.

Kongelig resolusjon, hvorved bestemmes: 4 septbr.

1. I henhold til § 1 i lov nr. 18 av 17 juli 1925 om oprettelse av et pengelotteri fra og med året 1928 meddeles approbasjon på plan for lotteriet, vedtatt av den i lovens § 4 omhandlede nuværende lotterikomité i møte den 12 august 1925.

2. I henhold til samme lovs § 4 meddeles approbasjon på kontrakt av 26 august 1925 mellem den ovennevnte komité og Den norske Creditbank om overtagelse av lotteriets drift for et tidsrum av 5 år fra og med året 1928 å regne.

Kongelig resolusjon, hvorved Finansdepartementet bemyndiges til med Det norske Garantiselskab å avslutte en tilleggsoverenskomst om garantiforsikring for offentlige oppebørselsbetjenter overensstemmende med et fremlagt utkast. 4 septbr.

Kongelig resolusjon, hvorved bl. a. bestemmes, at stillingen som overkontrollør ved brennevins- etyleter- og øltilvirkningen i 1ste distrikt sammensluttes med stillingen som kontrollrevisor for ølbeskatningen i en fellesstilling, som blir å benevne «overkontrollør ved brennevins- etyleter- og øltilvirkningen i 1ste distrikt og kontrollrevisor for ølbeskatningen». 4 septbr.

Skrivelse *) fra Socialdepartementet om lukningsvedtekt for utsalgssteder i Torsnes herred. 4 septbr.

Skrivelse *) fra Socialdepartementet angående vedtekt om lukningstid for barber- og frisørforretninger i Arendal. 4 septbr.

Skrivelse **) fra Landbruksdepartementet om forandring i reglene for anvendelse av piggtrådgjerder i Hof herred, Hedmark fylke. 4 septbr.

Skrivelse fra Forsvarsdepartementet, Marinen, til overlosen i det vestenfjelske distrikt, hvori departementet uttaler sig om et forelagt spørsmål om losplikt for et fiskefartøi under 130, men over 30 netto registertonn, som er utgått her fra riket, og som ikke selv har drevet fiskeri på havet, 4 septbr.

*) Bekjentgj. 7 september i Lovtid. 1ste avd. nr. 41, hvor vedtekten er inntatt.

**) Bekjentgj. 7 september i Lovtid. 1ste avd. nr. 41, hvor de nye regler er inntatt.

4 septbr. men opunder Island har tatt hele sin sildelast fra et annet norsk fiskefartøi av samme rederi og med denne last gått tilbake til Norge. Det er oplyst, at fartøiet ikke har hatt forbindelse med Island.

I anledning herav anføres:

Bestemmelsen om fritagelse for losplikt for fiskefartøier under en viss størrelse (nu 130 netto registertonn) og under særlige forhold (loslovens § 2,2.) blev i sin tid inntatt i losloven for å støtte norsk fiskeribedrift på havet. I her omhandlede tilfelle har der som foran nevnt ikke fra selve fartøiet vært drevet fiskeri, men dette har dog vært anvendt i fiskeribedrift ved å bringe fangsten fra fiskeplassen under Island til Norge.

I analogi med bestemmelsene i loslovens § 2,2 antar derfor departementet, at fartøiet bør anses som ikke værende lospliktig ved nevnte anløp av norsk havn.

5 septbr. **Stadfestelse** — meddelt av Socialdepartementet — på det ved bidrag ifølge oprop av 1918 oprettede «Buskerud jordbruksfond».

5 septbr. **Skrivelse** *) fra Landbruksdepartementet om fiskeriregler for en del fiskevann i Nærøy og Kolvereid herreder, Nord-Trøndelag fylke.

7 septbr. **Stadfestelse** — meddelt av Socialdepartementet — på de av Buvik formannskap 2 juni 1925 utferdigede regler for «Svend Øyens legat» i Buvik herred.

7 septbr. **Stadfestelse** — meddelt av Socialdepartementet — på det av grosserer Tobias Larsen og hustru Kirsten Nicoline, f. Lasson, ved testamente av 28 april 1915 med kodisiller av 18 desember 1915, 4 oktober 1916 og 30 mars 1920 oprettede «Grosserer Tobias Larsen og hustrus legat til Christiania Handelsstands Understøttelsesforening».

7 septbr. **Skrivelse** fra Utenriksdepartementet.

Ifølge offisiell meddelelse fra generalsekretæren for Folkenes Forbund har det japanske medlem av Forbundets Råd 27 juni 1925 deponert i generalsekretariatet følgende erklæring fra den japanske regjering, datert 23 s. m.:

«Den japanske delegerte ved den 2nen Forsamling i Folkenes Forbund har i sin regjerings navn forbeholdt sig rett til å utsette vedtagelsen av artikkel 5 i den internasjonale

*) Bekjentgj. 7 september i Lovtid. 1ste avd. nr. 41, hvor fiskerireglene er inntatt.

konvensjon av 30 september 1921 om undertrykkelse av han- 7 septbr.
delen med kvinner og barn og har samtidig erklært at hans underskrift ikke binder Korea, Formosa og det forpaktede område Kouang-Toung.

Den japanske regjering som fastholder denne reservasjon forandrer herved sin delegertes ovennevnte erklæring og erklærer følgende:

Den japanske regjering forbeholder sig rett til å fastsette det fylte 18. år som den aldersgrense der er foreskrevet i artikkel 5 i den internasjonale konvensjon om undertrykkelse av handelen med kvinner og barn og i paragraf B i slutningsprotokollen til konvensjonen av 4 mai 1910. Da videre de betingelser som gjelder for Korea, Formosa og Kouang-Toung likeledes gjelder for den japanske del av øen Sakalin og for det område av øer i Stillehavet som Japan har fått mandat over, vil den japanske delegertes underskrift, som ikke bandt Korea, Formosa og det forpaktede område Kouang-Toung, heller ikke være bindende for den japanske del av Sakalin og for det område av øer i Stillehavet som Japan har fått mandat over.»

Skrivelse *) fra Landbruksdepartementet om tillatelse 7 septbr.
til i 1925 i tiden fra 15 til 31 oktober å fellebeveri en del herreder i Aust-Agder, Vest-Agder og Telemark fylker.

Kongelig resolusjon, hvorved der opnevnes en kom- 8 septbr.
misjon på 7 medlemmer med det opdrag å gi en utredning av landets valutasituasjon og fremkomme med de uttalelser som forholdet finnes å gi anledning til.

Skrivelse *) fra Socialdepartementet om herberger- 8 septbr.
og beverterlovens anvendelse i Gol herred.

Skrivelse **) fra Socialdepartementet om luknings- 8 septbr.
vedtekt for utsalgssteder i Øyestad herred.

Skrivelse ***) fra Arbeidsdepartementet om bygnings- 9 septbr.
lovens anvendelse for et strøk på Figgjo i Høyland herred.

Skrivelse fra Finans- og Tolldepartementet til inspek- 10 septbr.
tøren for tobakkbeskatningen m. v.

Med foranledning i en fra fabrikanthold mottatt henstilling har departementet i medhold av bemyndigelse, gitt av Stortinget den 17 juli 1925, samt i kongelig resolusjon av 7 august iår bestemt, at efternevnte, for cigarettstempel-

*) Bekjentgj. 15 september i Lovtid. 1ste avd. nr. 42.
**) Bekjentgj. 15 september i Lovtid. 1ste avd. nr. 42, hvor vedtekten er inntatt.
***) Bekjentgj. 15 september i Lovtid. 1ste avd. nr. 42; hvor grensene for det omhandlede strøk er beskrevet.

10 septbr. avgiften i inneværende budgett-termin gjeldende 2 verdiklasser: over kr. 2,50 inntil kr. 3,50 og over kr. 3,50 inntil kr. 5,50 forandres fra og med 10 d. m. til henholdsvis over kr. 2,50 inntil kr. 4,00 og over kr. 4,00 inntil kr. 5,50 med bibehold av respektive tidligere klassers avgiftssats, nemlig henholdsvis kr. 1,50 og kr. 2,00 pr. 100 stykker.

Der er trykket nye stempelmerker for 10- og 50-pakninger forsåvidt angår verdiklassen kr. 2,50—4,00 og disse merker blir Dem overlevert idag.

Hvad derimot angår den annen nye verdiklasse, kr. 4,00—5,50, finner departementet, at de for den herved ophevede verdiklasse kr. 3,50—5,50 trykte stempelmerker kan benyttes så lenge det nu foreliggende oplag rekker. Dette gjelder også de cigarettstempelmerker, som tolloppebørselsbetjentene for tiden måtte sitte inne med, idet man dessuten for disses vedkommende samtykker i at der i overgangstiden, inntil tollkassererne kan bli tilstillet nye stempelmerker for den nu etablerte verdiklasse kr. 2,50—4,00, til avgiftsberiktigelse av cigaretter i denne klasse benyttes de tilstedeværende merker for den ophevede verdiklasse kr. 2,50—3,50. Klassens maksimumsverdi bør dog i så fall såvidt mulig på stempelmerket rettes fra kr. 3,50 til kr. 4,00.

Med ovenstående bes Tobakfabrikernes Landsforening av 1901, Tobakgrossistenes Forening, Tobakshandlernes Landsforbund samt Norges Tobakhandleres Landsforbund av 1923 gjort bekjent, hvorhos man forutsetter, at De på hensiktsmessigste og billigste måte lar de skjedde endringer bekjentgjøre i avisene.

10 septbr. **Skrivelse** fra Finansdepartementet til fylkesmannen i Hedmark, hvori uttales at gebyr for forkynnelse av dommer i håndverksrettssaker i henhold til lov av 15 juni 1881 § 25, siste ledd antas å måtte betales av det offentlige og føres til utgift i vedkommende dommers sportelregnskap.

10 septbr. **Skrivelse** fra Finansdepartementet til fylkesmannen i Sør-Trøndelag, hvori uttales at der ikke tilkommer herredskasser på landet gebyr for utferdigelse av bevilling til utskjenkning av øl eller vin.

Det i sportellovens § 70 omhandlede gebyr vedkommer kun bevilling til utskjenkning m. v. i kjøpstad eller ladested, utferdiget av magistraten. Disse gebyrer tilfaller vedkommende kommunekasse fra 1 juli 1922, jfr. lov om ophevelse av magistratsembedene av 9 mars 1917 §§ 11 og 17 og lov av 9 juni 1922.

Kongelig resolusjon *), hvorved efternevnte forskrifter og regler for kjeler og rørledninger som er utsatt for damptrykk bestemmes med hjemmel i § 9 og § 3 i lov om arbeiderbeskyttelse i industrielle virksomheter av 18 september 1915 å skulle tre istedenfor de ved kongelig resolusjon av 15 januar 1910 fastsatte forskrifter: 11 septbr.

Forskrifter

for anmeldelse, forarbeidelse, utstyr, opstilling, undersøkelse og vedlikehold av kjeler og rørledninger, der er utsatt for damptrykk, utferdiget i medhold av § 9 og § 3 siste passus i lov om arbeiderbeskyttelse i industrielle virksomheter av 18 september 1915.

I. Almindelige bestemmelser.

§ 1. Enhver kjel med tilhørende rørledninger, som er utsatt for høiere trykk enn atmosfæretrykket og ikke er underkastet noget annet ved lov fastsatt tilsyn, skal være disse bestemmelser underkastet.

Det samme gjelder kjeler og rørledninger i flytende hjelpemateriell, der i regelen er forbundet med land, såsom mudderapparater, rambukker, dokker, kraner og lignende.

§ 2. Bestemmelsene omfatter:

A. Kjeler til fremstilling av damp til bruk utenfor kjelen (dampkjeler, eventuelt med overheter).

B. Beholdere fylt med damp eller væske opvarmet til koketemperatur (kokekjeler, tørrecylindre, varmtvannsbeholdere m. v.).

C. Rørledninger med tilhørende forbindelser, hvori finnes damp eller væske opvarmet til koketemperatur.

Medmindre kjelinspektøren anderledes bestemmer undtas dog herfra kjeler og beholdere med et overtrykk inntil 0,5 kg. pr. kv.cm. (lavtrykkskjeler) samt små kjeler og beholdere, ved hvilke produktet av ruminnholdet i liter og arbeidstrykket i atmosfærers overtrykk ikke overskrider tallene henholdsvis 30 og 10. Jfr. dog § 64.

II. Anmeldelse.

§ 3. Enhver kjel, beholder og hovedrørledning, som omfattes av §§ 1 og 2, skal, før de tas i bruk enten som ny eller gammel, være anmeldt til og godkjent av kjelinspektøren.

Undtatt fra denne bestemmelse er sådanne kjeler og beholdere, som omhandles i § 2 siste passus.

Anmeldelsen skal være utført på dertil bestemte trykte skjemaer, påført beskrivelse og styrkeberegning samt ledsaget av tegning med alle de mål og oplysninger, som er nødvendige for å kontrollere beregningen. Enn videre skal innsendes mate-

*) Bekjentgj. 15 september i Lovtid. 1ste avd. nr. 42.

11 septbr. rialcertifikat, utstedt av en i vedkommende land offentlig anerkjent myndighet, og eventuelt ogsaa tegning av innmuring med røkkanaler og pipe samt av fyrhus med kjelarrangement — alt i 3 eksemplarer.

For nye kjeler, beholdere og rørledninger blir denne anmeldelse å innsende til approbasjon før arbeidet påbegynnes, eller før de innføres fra utlandet.

For brukte kjeler m. v. kan ingen approbasjon gis på forhånd.

Ved større forandringer, reparasjoner eller ommuring må approbasjon alltid innhentes, og anmeldelse må skje før anlegget atter settes i drift. Enhver flytning må straks meldes.

Alle anmeldelser påhviler kjeleieren.

Salg eller utleie av kjeler og beholdere skal av selger eller utleier straks meddeles kjeltilsynet.

III. Forarbeidelse.

§ 4. Enhver del av en kjel, beholder og rørledning skal utføres i overensstemmelse med de spesielle materialforskrifter og regler for styrkeberegning, som til enhver tid er utferdiget av vedkommende regjeringsdepartement.

§ 5. Ved konstruksjon og opstilling skal særlig has for øie, at de forskjellige deler mest mulig kan bevege sig uhindret ved temperaturvekslinger, likesom de i det hele tatt skal konstrueres og plaseres således, at de i størst mulig utstrekning er tilgjengelig med nogenlunde letthet, så vel ut- som innvendig, for rengjøring, besiktigelse og reparasjon.

Hvor der til en kjel eller beholder anvendes bærevinkler eller bæresøiler, skal der som regel under disse påklinkes tilstrekkelig store avstivningsplater.

§ 6. Den av flamme eller gasser berørte kjelflate må på sitt høieste punkt ligge i en avstand av minst 50 mm. under kjelens nederste synlige vannstand. Se for øvrig § 20.

Ingen del av en kjels heteflate må være av støpejern eller messing; herfra undtas dog kjelrør av messing, der ikke er over 76 mm. innvendig diameter.

Langskjøter i cylindriske deler med innvendig trykk må ikke anbringes i ildsteder, likesom koppede naglehoder i tverrskjøter utsatt for ildens påvirkning skal undgås.

§ 7. Opflangede plater skal være vel avrundet i bøien, og hvor bearbeidelsen kan antas å ha forårsaket spenninger i materialet, skal de såvidt gjørlig omhyggelig utglødes efterpå.

Alle naglehuller skal bores efterat platene er sammenpresset; men når de bores sammensatt, må de tas fra hinannen og boregraden tas av.

Naglene må hamres eller presses forsvarlig, så at de helt

fyller hullene og trekker delene godt sammen, hvorefter plate- 11 septbr.
kantene omhyggelig diktes.

Innvalsning av rør må kun foretas, hvor rørplatene danner rett eller nogenlunde rett vinkel med rørets lengdeakse, og hvor der kommer strekkpåkjenning på røret, f. eks. ved vannrørkjeler, skal hullet være litt videre (konisk) utad, eller kanten av røret være overbrettet. Undtagelse herfra kan dog finne sted med kjelinspektørens tillatelse.

§ 8. På steder som ikke blir utsatt for ildens eller gassers påvirkning er lappsveisning av plater tillatt, hvor hamring eller valsning under sveisningen kan foretas.

I deler med utvendig overtrykk såsom fyrganger o. l. kan dog sådan sveisning tillates, likesom lappsveisede kjelrør også er tillatt.

Andre sveisemetoder, hvor der ved hjelp av gassflammer eller elektrisk lysbue foretas sammensmeltning med eller uten hjelpemetall, må kun anvendes til utfylning av tæringer, tetning og utbedring av små sprekker, der ikke berører styrken.

Kjelinspektøren kan dog efter ansøkning tillate sådan sveisning anvendt for mindre rørledninger og beholdere, samt rørledninger og beholdere som er utsatt for lavt trykk eller således anbragt at ingen fare kan befryktes.

Apparater for tilvirkning av acetylengass skal være betryggende innrettet samt forsynt med effektivt rense- og vaskeapparat (jfr. for øvrig kongelig resolusjon av 4 juni 1910 angående kalciumkarbid og acetylengass m. v.).

Til sveisning, som utføres på steder hvor faste apparater ikke forefinnes, må kun anvendes komprimert acetylengass (acetongass).

Enhver sveisning skal utføres av dertil øvede og fullt ut kyndige folk.

Platekantene ved sammenføiningene skal være passende avskrådde, således at sveisematerialet mellem disse får et kileformet tverrsnitt, og tykkelsen i sveisen må ikke på noget sted være mindre enn platetykkelsen.

En omhyggelig utglødning av sveisen skal såvidt mulig alltid foretas.

Enhver anvendelse av sveisning skal på forhånd anmeldes til kjelinspektøren.

§ 9. Ethvert arbeide skal tilfredsstille tilsynet og være fagmessig utført. Materialet må ikke dekkes med maling, isolasjon eller lignende forinnen arbeidet er godkjent.

IV. Utstyr.

A. Dampkjeler.

§ 10. De under § 2 A nevnte dampkjeler skal være utstyrt således som beskrevet i §§ 11 til og med 23.

11 septbr.

§ 11. Enhver sådan dampkjel skal være forsynt med minst:

a) Et manometer.
b) To sikkerhetsventiler.
c) Et mannhull samt de nødvendige rensehuller.
d) En stoppventil (påslipningsventil).
e) En anordning for anbringelse av kontroll-manometer og en for prøvepumpe.
f) To fødeapparater.
g) En fødeventil (tilbakeslagsventil) med kran eller avstengningsventil.
h) To vannstandsglass eller et vannstandsglass og tre prøvekraner.
i) En utblåsningskran eller -ventil.

§ 12. Enhver kjel skal dessuten være forsynt med et identitetsmerke, bestående av en plate festet til selve kjelen med glattklinkede nagler. På platen skal tydelig være angitt vedkommende fabrikants navn, kjelens løpenummer samt det år i hvilket kjelen er bygget. Den skal være anbragt på et synlig og lett tilgjengelig sted.

§ 13. Manometret skal anbringes således at det lett kan iakttas og betjenes av kjelpasseren og ha et tydelig fast merke, som viser det for kjelen bestemte høiest tillatte arbeidstrykk. Det skal være gradert til minst 60 % over arbeidstrykket og være forsynt med vannsekk og vannavtapning.

Foruten den i § 17 omhandlede kontrollkran, skal der nærmest kjelen være anbragt en avstengningskran.

§ 14. Sikkerhetsventilene skal anbringes umiddelbart på kjelen og så høit som mulig; de skal være lett tilgjengelige.

Ventilhus, ventiler, sæter og spindler skal være av en solid konstruksjon og forarbeidet av et i forhold til kjeltrykket og størrelsen sterkt materiale.

Ved loddventiler skal halsen mellem hus og flange være så kort som mulig. Loddene skal anbringes på enden av vektstangen, der skal forsynes med hake eller stoppepinne utenfor loddene, så at disse ikke kan flyttes ut.

Ved fjærventiler skal der under tilsetningsmutteren være anbragt en tilpasset hel stoppring, som forhindrer at fjæren kan strammes efterat ventilen er innstillet.

Hvor direkte fjærbelastning brukes, bør fjæren være beskyttet mot dampen og urenheter, som kommer fra ventilene.

Sikkerhetsventilene skal være således konstruert og belastet, at de åpner sig ved det fastsatte arbeidstrykk, og av sådanne dimensjoner, at dette trykk ved full fyring og med alle åpninger lukket ikke under nogen omstendighet kan overskrides med mer enn 10 %. Hvis kjelen er opstillet i hus skal ventilene være lukket og forsynt med avløpsrør, der fører dampen ut i fri luft. De skal alltid kunne løftes av betjeningen og

må, når de ikke kan nås fra fyrplassen, forsynes med snorer 11 septbr.
eller en løftemekanisme. Lukkede ventiler skal alltid fra ventilhuset ha et åpent avledningsrør for det kondensvann, der samler sig over ventilene.

Ventilene skal være godt styrte og således innrettet, at dampen under ingen omstendighet kan trykke ventilen ut av sin vandring.

For nye ventiler kan kjelinspektøren forlange detaljtegning innsendt fra vedkommende fabrikant for approbasjon.

Når flere dampkjeler er innbyrdes forbundet, skal sikkerhetsventilene åpne sig ved det laveste arbeidstrykk, hvortil nogen av kjelene er tillatt brukt, og deres lysåpningsareal skal beregnes efter det laveste trykk. Herfra undtas dog kjeler, der er forsynt med sådant ventilarrangement som omhandlet i § 36.

Overhetere som under vanlige forhold kan fylles med vann og derved danner en del av heteflaten inngår i denne for beregning av ventilarealet.

Ved beregning av elektrodekjelers sikkerhetsventiler fås den til kjelens fordampning svarende heteflate i kv.m. ved å dividere det antall kilowatt kjelen er tilknyttet med tallet 20.

Ventilene bør dog gjøres rikelig store fra først av, forat de ikke skal bli for små om damptrykket med tiden blir nedsatt.

Følgende tabell angir et passende minimum for summen av almindelige sikkerhetsventilers lysåpningsarealer i kv.mm., for hver kv.m. av kjelens heteflate ved de forskjellige arbeidstrykk, for kjeler med naturlig trekk.

Trykk i kg. pr. kv.cm.	Lysåpningsareal i kv.mm. pr. kv.m. heteflate	Trykk i kg. pr. kv.cm.	Lysåpningsareal i kv.mm. pr. kv.m. heteflate
1	450	10	74
1,5	380	11	67
2,0	310	12	61
2,5	250	13	57
3,0	215	14	54
3,5	190	15	52
4,0	170	16	50
4,5	153	17	48
5,0	138	18	46
5,5	126	19	44
6,0	116	20	42
6,5	108	22	39
7,0	102	24	36
7,5	96	26	34
8,0	90	28	32
8,5	85	30	30
9,0	81		

11 septbr. Ingen sikkerhetsventil må være under 25 mm. og ikke over 100 mm. i diameter, og ved indirekte vektbelastning må det samlede damptrykk på en enkelt ventil ikke overskride 600 kg.

Tverrsnittsarealet av sikkerhetsventilenes tilløp fra kjelen og avløp til det fri må intet sted være mindre enn ventilenes samlede lysåpningsareal. Ventiler og rør skal ha en god form for utslipning.

For kjeler med inntil 1 kv.m. heteflate kan tillates anvendt kun en sikkerhetsventil.

§ 15. Mannhull og andre større åpninger skal avstives med forsterkningsring av minst det samme effektive tverrsnittsareal som det utskårne. Åpninger i cylindriske deler skal såvidt mulig være ovale og ha den korte akse i cylinderens lengderetning. Ved større kjeler skal mannhullet være minst 300 × 400 mm. Undtagelse herfra kan dog finne sted med kjelinspektørens tillatelse. Ved små dampkjeler kommer § 31 tilsvarende til anvendelse.

Mannlokkets kant skal være dyp og tettsluttende nok til å gjøre det umulig for kjeltrykket å drive pakningen ut forbi kjelplaten. Mannhullene skal anbringes således at kjelens indre blir lett tilgjengelig.

Rensehullene skal anbringes så nær bunnen som mulig. Intet lokk over 200 mm. lengde må gjøres av støpejern.

§ 16. Stoppventilen skal anbringes således eller forsynes med sådan innretning, at den hurtig kan stenges fra fyrplassen.

Hvor 2 eller flere kjeler ved felles rørledning er forbundet med hinannen, skal selvlukkende ventil (rørbruddventil) anbringes for hver kjel umiddelbart efter påslipningsventilen, eller nærmest mulig samme, når denne er av 75 mm. diameter og derover. For kjeler med et arbeidstrykk av over 7 kg. pr. kv.cm., og hvor ventilens diameter er 100 mm. og derover, skal selvlukkende ventil alltid være anbragt. Denne bestemmelse gjelder også damp- og varmtvannsaccumulatorer, forsåvidt de ikke er forsynt med annen betryggende og godkjent sikerhetsanordning.

Dessuten kan kjelinspektøren påby selvlukkende ventil anbragt for alle større rørledninger, hvor det anses påkrevet.

§ 17. Anordning for anbringelse av tilsynets kontrollmanometer skal bestå av en 3-løps kran med en vertikal flange av 40 mm. diameter og 5 mm. tykkelse (kontrollkran), anbragt lett tilgjengelig under bruksmanometret.

For tilkupling av prøvepumpen skal der på et passende sted på kjelen forefinnes en kran eller et hull med metallplugg forsynt med ½″ rørgjenger.

På damprummets høieste punkt skal der anbringes en kran eller ventil til avløp for luften under vannpåfylningen til trykkprøven. 11 septbr.

§ 18. Hvert av fødeapparatene skal ved normal ydelse være tilstrekkelig til med letthet å kunne heve vannstanden i kjelen under størst mulig damputvikling. De skal ikke driftsmessig være avhengig av hinannen eller av den samme drivkraft; dog er to dampdrevne fødeapparater tillatt.

Flere i samme bedrift forente dampkjeler kan herunder betraktes som en.

Alle rem- eller motordrevne stempelfødepumper skal ha sikkerhetsventil på trykkledningen.

Såfremt produktet av kjelens heteflate i kv.m. og arbeidstrykket i kg. pr. kv.cm. ikke overstiger 130 kan det tillates, at det ene fødeapparat er en håndpumpe eller vannledning, hvis trykket i denne er minst 1,5 kg. pr. kv.cm. større enn arbeidstrykket tillagt 10 %.

Kombinerte kjeler med forskjellig vannstand og overløpsrør skal kunne fødes hver for sig.

For elektrodekjeler — inntil 600 kw., hvor den elektriske strøm avbrytes automatisk når kjelens vannstand synker under elektrodespissene, er et fødeapparat tilstrekkelig.

Innvendige føderør bør anordnes på den for undgåelse av tæring og kjelstendannelse gunstigste måte; de må aldri føres direkte mot kjelplate eller rør.

§ 19. Fødeventilen (tilbakeslagsventilen) skal være selvlukkende, åpne sig for trykket fra pumpen og anbringes med avstengningskranen eller ventilen nærmest kjelen.

§ 20. Vannstandsglasset skal anbringes således at vannstanden lett kan iakttas av kjelpasseren. Der skal være et fast, tydelig merke (vannstandsviser) for normalvannstand minst 75 mm. over glassets nederste synlige ende, som skal ligge minst 50 mm. over den høieste av ilden berørte flate.

Det skal enn videre ha avstengningskraner for forbindelsene med kjelen samt utblåsningskran og betryggende pakningsanordninger.

Av prøvekranene skal den øverste utgå fra damprummet, og de to øvrige skal anbringes henholdsvis 25 mm. over og 50 mm. under normalvannstandsviseren.

Forsåvidt vannstandsglass og prøvekraner ikke kan anbringes umiddelbart på kjelen, skal de anbringes på en solid med flanger forsynt vannstandssøile. Denne skal ha renseplugger og utblåsningskran, og dens forbindelse med kjelen skal tilveiebringes ved rør av minst 38 mm. innvendig diameter.

Så vel kraner som forbindelsesrør skal være således kon-

11 septbr. struert, at de på en lett og betryggende måte kan rengjøres mens kjelen er under damptrykk. Rørene må ikke ha vannsekker eller skarpe bøininger.

Hvor vannstandsglassene er anbragt på vannstandssøile forbundet med kjelen ved rette ekstra sterke rør av minst 75 mm. innvendig diameter og ikke over 1 m. lengde, kan anbringelse av kraner på kjelen undlates, når vannstandssøilen er lukket på midten.

Disse rør skal valses og overbrettes i plan flate på kjelen, der utvendig forsterkes med tykke flanger fastklinket til kjelen.

Hvor disse rør går gjennem murverk eller er utsatt for flamme eller gassers påvirkning, skal de forsynes med varerør.

Vannstandsglasser, anbragt på kjeler med høit trykk, og på sådanne steder hvor en sprengning av glasset kan forårsake skade, skal være forsynt med sterkt beskyttelsesglass, der ikke hindrer en nøiaktig iakttagelse av vannstanden.

Reservevannstandsglass skal alltid has ved hånden.

For elektrodekjeler som angitt i § 18 er et vannstandsglass tilstrekkelig.

§ 21. Utblåsningskranen (-ventilen) skal såvidt gjørlig anbringes på kjelens laveste punkt; hvor den ikke kan anbringes direkte på kjelen, skal der være en forbindelse mellem disse av en sådan soliditet, at den kan anses for å utgjøre en del av kjelen. Hvor denne forbindelse består av rør, der går gjennem murverk eller er utsatt for flammer eller røkgassers påvirkning, skal de være forsynt med varerør.

Enhver utblåsningskran skal være solid forarbeidet og forsynt med et med skruer godt befestiget lokk, hvori pakningsboksen skal være anbragt, og som holder kiken på plass, selv om skruene i pakningsboksen trekkes av.

Utblåsningsrørene skal være betryggende befestiget, og hvor flere kjeler er samlet på et sted, må utblåsningsrørene fra de forskjellige kjeler ikke forbindes til hinannen, men ledes ut i et større felles avløp, hvis tverrsnitt ikke må være mindre enn summen av tverrsnittene av to kjelers utblåsningsrør. De må ikke ha vannsekker.

§ 22. Større kraner og ventiler anbragt på selve kjelen skal være av et spesielt godt materiale og av en solid utførelse. De skal anbringes på plane flater ved stive flanger støpt i et stykke med ventil- eller kranhus. Hvor de ikke kan anbringes direkte på kjelen, skal forbindelsesstykket være særlig solid, og bør kjelinspektørens forhåndsapprobasjon innhentes for hvert tilfelle. Større kraner skal forsynes med lokk som omhandlet i § 21.

Større ventiler skal ha lokk festet med skruer samt bracket for skruespindlen, som skal være forsynt med flate gjenger.

Mindre ventiler med innskrudde lokk skal være forsynt med settskruer således at lokket ikke kan løsne. 11 septbr.

Krankiker, ventiler og styringer samt foringer skal være av en passende metallblanding. Jern må ikke arbeide mot jern. Sæter og ventilanlegg for sterkt overhetet damp skal utføres av nikkellegering eller et annet for tilfellet passende materiale.

Krankiker skal ha et tydelig merke, som viser om kranen er åpen eller lukket.

All armatur skal være konstruert og anbragt således, at den lett kan vedlikeholdes og betjenes.

§ 23. Fra foranstående bestemmelser i avsnitt IV undtas apparater til overhetning av damp (overhetere). Dog skal disse, foruten den forskriftsmessige avstengningsventil (påslipningsventil) på kjelen være forsynt med rørbruddventil og sikkerhetsventil, samt, hvor flere kjeler er tilknyttet samme rørledning, med avstengningsventil og rørbruddventil efter overheteren, således at damp fra de øvrige kjeler, ved et eventuelt rørbrudd i overheteren, ikke får anledning til utstrømning. Sikkerhetsventilen skal åpne ved et damptrykk som ikke overstiger kjelens arbeidstrykk med mer enn 5 %, og dens lysåpningsareal skal være minst ⅓ av den for sikkerhetsventiler på en dampkjel med samme heteflate angitte lysåpning. For overhetere med små rør (ikke over 1½″ utvendig diameter) kan på anlegg med flere kjeler rørbruddventilen foran overheteren sløifes, når den ventil som er anbragt efter overheteren virker til begge sider, og forbindelsen mellem overheteren og kjelen anses betryggende; likeledes kan rørbruddventiler tillates sløifet for mindre anlegg med rørledninger under 2″ innvendig diameter.

B. Dampbeholdere.

§ 24. De under § 2 B nevnte beholdere skal være således utstyrt, som beskrevet i §§ 25 til og med 32.

§ 25. Enhver sådan dampbeholder skal være forsynt med minst:

a) Et manometer.
b) En sikkerhetsventil.
c) Et mannhull.
d) En påslipningsventil (stoppventil).
e) En anordning for anbringelse av kontrollmanometer og en for prøvepumpe.
f) En utblåsningskran eller -ventil.

Alt skal være således innrettet, som foran nærmere beskrevet i §§ 13 til og med 15, § 17 og § 21, dog således, at sikkerhetsventilen skal være så stor, at arbeidstrykket med full åpen påslipningsventil og med fullt trykk på dampkjelen, hvor-

11 septbr. fra dampen leveres, ikke under nogen omstendighet kan overskrides med mer enn 10 %.

§ 26. Enhver dampbeholder skal dessuten være forsynt med et identitetsmerke, således som foreskrevet i § 12.

§ 27. Sikkerhetsventilen og manometret må såvidt mulig være innrettet og plasert således, at de ikke kan bli gjort utjenlige av de i beholderen værende stoffer.

Ventilens lysåpningsareal bør ikke være mindre enn tilløpsledningens tverrsnitt.

§ 28. Er flere for det samme damptrykk bestemte beholdere knyttet til en felles dampledning, kan det tillates å anbringe en eller flere sikkerhetsventiler og et manometer på den felles hovedledning, når de er anbragt foran beholdernes avstengningsventiler, og sikkerhetsventilens gjennemstrømsåpning svarer til tverrsnittet av den felles ledning.

For dampbeholdere, hvis tillatte arbeidstrykk er en eller flere kg. pr. kv.cm. lavere enn den kjeles, hvorfra dampen leveres, skal der være anbragt reduksjonsventil på tilløpsledningen.

§ 29. Enhver dampbeholder skal være forsynt med en luftkran til bruk ved vanntrykkprøven (se § 17), og for at man ved dampbeholdere, der må åpnes, skal kunne forvisse sig om, at der ikke lenger er trykk på beholderen.

§ 30. Med undtagelse av dampbeholdere for indirekte kokning (innvendige heterør) fritas beholdere, der er prøvet og godkjent for det samme arbeidstrykk som den dampkjel, hvorfra dampen leveres, for manometer og sikkerhetsventil.

§ 31. Små dampbeholdere kan av kjelinspektøren fritas for påbudet om, at de skal være forsynt med mannhull, når der forefinnes andre for besiktigelse og rengjøring tilstrekkelige åpninger.

§ 32. Dampbeholdere med fyrsted skal, foruten det under § 25 a, b, c, e og f nevnte utstyr, være forsynt med en prøvekran anbragt 100 mm. over heteflatens høieste punkt.

C. Rørledninger.

§ 33. Ethvert fra en kjel eller beholder utgående rør (§ 2 c) skal være forsynt med kran eller stoppventil, anbragt umiddelbart på selve kjelen eller beholderen, som beskrevet i § 22.

Foruten i de i §§ 20 og 21 omhandlede tilfelle, kan undtagelse herfra under særlige omstendigheter innvilges av kjelinspektøren, når forbindelsen med kjelen er så solid at den kan anses fullt betryggende.

§ 34. Ved konstruksjon og montering av rørledninger skal iakttas, at de forskjellige deler får den tilstrekkelige bevegelses-

frihet ved temperaturvekslinger, samt at de deler, der påkjen- 11 septbr.
nes ved bevegelsen, byr tilstrekkelig sikkerhet mot brudd ved bøining, og at deres styrke mot innvendig trykk er fullt betryggende. De skal enn videre være således arrangert, at vannansamlinger i ledningene kan undgås, likesom de skal være forsynt med kondensvannavledere.

For mindre rørledninger kan dog istedet herfor uttapningskraner tillates anvendt.

I større ledninger skal dessuten alltid være innskutt en eller flere vannutskillere.

§ 35. Dampledninger, bend, T-stykker, ventilhus og lignende, for 7 kg. pr. kv.cm. trykk og derover og med en innvendig diameter over 100 mm., må ikke uten særskilt tillatelse utføres av støpejern.

Ved sterkt overhetet damp må støpejern ikke anvendes uten særskilt tillatelse.

Kobber-dampledninger over 100 mm. diameter skal være heltrukne. For damptemperaturer av 200° C. og derover er kobberrør ikke tillatt.

§ 36. Hvor flere dampkjeler med forskjellig arbeidstrykk er forbundet til en felles rørledning, skal rør- og ventilarrangementet, ved anbringelse av selvvirkende ventiler, være således, at dampen eller vannet fra en kjel med høiere trykk ikke kan komme inn på en kjel med lavere trykk.

§ 37. Enhver economiser og forvarmer skal være forsynt med avstengningsventiler og omløp for direkte fødning av kjelen. Economisere, og om fornødent forvarmere, skal dessuten være utstyrt med manometer og sikkerhetsventil, hvis areal skal være minst ¼ av fødeledningens, og som er innstillet til å åpne ved et trykk av høist 20 % over kjeltrykket.

§ 38. For specialutførelser eller anlegg, hvor disse forskrifter ikke helt kan finne anvendelse, kan kjelinspektøren påby de sikkerhetsforanstaltninger, som for tilfellet finnes nødvendige.

V. Opstilling av dampkjeler.

A. Fyrhuset.

§ 39. Med undtagelse av kjeler med et overtrykk av til og med 2 kg. pr. kv.cm. samt sådanne kjeler, ved hvilke produktet av kubikkinnholdet i kb.m. og arbeidstrykket i kg. pr. kv.cm. ikke overstiger tallet 6, må der ikke opstilles nogen dampkjel i, under eller over rum, hvori der med undtagelse av kjelbetjeningen opholder sig mennesker.

Står to eller flere av sistnevnte kjeler enten i forbindelse med hinannen eller i samme rum, må summen av deres kubikk-

11 septbr. innhold multiplisert med arbeidstrykket heller ikke overskride nevnte tall.

Andre kjeler må opstilles i særskilt bygning eller tilbygning med ildfast tak og uten loft. Bygningen for øvrig skal også være ildfast, men kjelinspektøren kan, hvor særlige forhold gjør sig gjeldende, tilstede avvikelse herfra.

Lokomobiler skal når de er anbragt i nærheten av brennbare gjenstander, i den tørre årstid, være forsynt med effektiv gnistfanger.

Damp- og varmtvanns-accumulatorer, cellulosekokere og lignende, skal med hensyn til opstilling betraktes som dampkjeler; dog skal for disse de nødvendige gulv for betjeningen være tillatt, hvorhos der for accumulatorer ikke utkreves ildfast bygning.

§ 40. I kjellokalene må være god plass for betjening av kjelen, likesom de skal ha tilstrekkelig lys og være hensiktsmessig ventilert, således at skadelig trekk mest mulig undgås.

Større fyrhus bør, hvor forholdene tillater det, forsynes med ryttertak og regulerbare sjalusier.

Dørene skal alltid slå ut, og hvor kjelen ligger i eget hus, skal disse være således anbragt at de danner lett adgang til det fri.

§ 41. Enhver kjel skal, om fornødent, ved hjelp av faste stiger og plattformer, være lett tilgjengelig, således at dens forskjellige armaturdeler med letthet kan betjenes. I samme hensikt skal den frie høide over kjelinnmuringen som regel ikke være mindre enn 2 m. Ved høie kjeler skal plattform med rekkverk alltid anbringes foran fronten, med fast jernstige til fyrplassen.

Ved vannrørkjeler skal fyrdørene kunne stenges og askerummene, hvor disse har direkte åpninger til fyrplassen og hvor planrister anvendes, være forsynt med luker, som stenger sig selv for trykk innenfra.

B. Innmuring.

§ 42. Det til en kjel hørende murverk skal være uavhengig av bygningens murverk.

Har kjelhuset felles vegg med annen bygning, skal kjelens murverk ligge minst 15 cm. fra veggen, hvis tykkelse ikke må være under 38 cm. Mellemrummet skal være overdekket.

Enhver kjelmuring skal være forsvarlig avstivet med muranker.

§ 43. Hvor flere kjeler er opstillet ved siden av hinannen, må mellemveggene mellem disse ha minst 1½ stens tykkelse.

§ 44. De for besiktigelse og rengjøring nødvendige feiedører anbringes. Ved innmuringen skal i det hele tatt hås

for øie at kjelen uten særlige vanskeligheter kan rengjøres og besiktiges. 11 septbr.

§ 45. Det er en selvfølge, at ethvert kjelanlegg, foruten de i nærværende avsnitt V opstilte forskrifter, også må tilfredsstille de fordringer, som av de stedlige bygningsmyndigheter stilles til deres innretning og opstilling i henhold til de til enhver tid gjeldende bygningslover.

VI. Undersøkelser.

§ 46. Enhver kjel og beholder med tilhørende rørledninger, som omfattes av §§ 1 og 2, skal underkastes nedenfor omhandlede undersøkelser og prøve av kjeltilsynet.

A. Hovedundersøkelse med vanntrykkprøve.

B. Årsundersøkelse under drift.

A. Hovedundersøkelse.

§ 47. Ovennevnte kjeler, beholdere og tilhørende rørledninger skal forinnen de tas i bruk, enten som nye eller gamle, eller efter en vesentlig forandring, reparasjon eller flytning eller efter å ha vært ute av drift i lengere tid, og senere så ofte det av tilsynet finnes påkrevet, dog minst en gang hvert 5te år, underkastes nedenfor i §§ 49 til og med 52 omhandlede undersøkelse og prøve.

§ 48. For innvendig utmurte eller blyforete cellulosekokere, hvor foringen ikke uten uforholdsmessige omkostninger og tidsspille kan fjernes, forat innvendig undersøkelse og trykkprøve kan foretas, gjelder ikke ovennevnte bestemmelse om undersøkelse hvert 5te år; dog skal undersøkelse og prøve foretas ved hver ny utforing, og er eieren forpliktet til å varsle tilsynet, så snart der måtte vise sig antydning til sådan tæring eller lekkasje, der kan antas å gjøre en reparasjon nødvendig.

I hver plate skal der være minst et hul av 16—19 mm. diameter, der kan lukkes ved en gjenget propp.

§ 49. Ved den i § 47 omhandlede undersøkelse skal så vel innvendig som utvendig foretas en så vidt mulig grundig besiktigelse. Alle forbindelser efterses. Mistenkelige steder undersøkes ved hammerslag. Hvor der kan være tvil om godsets tilstrekkelighet, undersøkes dette ved boring eller på annen hensiktsmessig måte. På gamle kjeler, hvor det anses påkrevet, kan forlanges uttatt et eller flere rør for å få undersøkt disses tilstand.

Under prøven kan tilsynet forlange ytterklædningen fjernet og murverket borttatt på sådanne steder, hvor der kan være grunn til å tro at beskadigelse finnes; likeså kan til-

11 septbr. synet forlange uttatt rør og lignende, som hindrer adgang til kjelens indre.

§ 50. Følgende foranstaltninger blir av kjeleier eller bruker å foreta før hovedundersøkelsen påbegynnes:

1. Alle lokk må være avtatt.
2. Kjel, beholder og rørledninger skal være avkjølet og rengjort; finnes kjelsten, skal denne være omhyggelig fjernet.
3. Står kjelen eller beholderen i forbindelse med andre sådanne, der er under trykk, skal, om fornødent forbindelsen fraskrus og blindflanger anbringes.
4. Det påses at all armatur er i orden, og kan de pågjeldende deler i den anledning forlanges fraskrudd.
5. Ventiler, kraner og pakninger må være tette, og alt skal være ordnet for hurtig sammensetning og vannfylning.
6. Tilstrekkelig hjelp skal være forhånden, likesom det til undersøkelse nødvendige verktøi, lys etc. skal være til stede.

§ 51. Under påfylningen med vann eller ved nivellement undersøkes, om vannstandsglass og vannstandsmerke ligger i den foreskrevne høide.

Derefter foretas vanntrykkprøve med 50 % høiere trykk enn det høiest tillatte arbeidstrykk av inntil 10 kg. pr. kv.cm.; over 10 kg. prøves med et konstant tillegg til arbeidstrykket av 5 kg.

Støpejernsbeholdere kan dog, hvor det anses påkrevet, prøves med inntil det dobbelte av arbeidstrykket.

Overhetere skal alltid inngå i prøven, likesom damprørledninger, economisere og forvarmere kan medtas, når det anses nødvendig.

Mindre dampbeholdere som vannutskillere og lignende kan, hvor vanntrykkprøve på grunn av deres anbringelse ikke kan foretas uten driftsstans og uforholdsmessige foranstaltninger, fritas for vanntrykkprøve, når det ved innvendig og utvendig besiktigelse kan godtgjøres, at deres tilstand er fullt betryggende.

Det samme gjelder for lokomobiler og mindre kjeler i det fri hvor vanntrykkprøve for tilfellet anses upåkrevet.

Likeledes kan rørledninger, som tidligere har vært underkastet vanntrykkprøve på stedet, fritas for sådan, når intet særlig foreligger og ledningene anses betryggende.

Under vanntrykkprøven skal kjel, beholder og rør utholde det bestemte trykk uten å vise permanente formforandringer eller lekkasje.

Ved enhver prøve skal trykket avleses på et særskilt kon-

trollmanometer, og det til kjelen eller beholderen hørende 11 septbr.
bruksmanometer skal herunder kontrolleres.

Enhver kjel og beholder blir efter første vanntrykkprøve å forsyne med et av kjelinspektøren fastsatt registreringsnummer. Dette skal stemples på selve kjelen med 10 mm. høie tall på et synlig sted.

Nummeret skal anbringes umiddelbart under eller over identitetsplaten, likesom også denne skal stemples. På eldre kjeler uten plate skal nummeret anbringes ved kanten av mannhullet. Foran nummeret stemples $\mathcal{N}$ og efter samme et løvemerke.

§ 52. Forsåvidt det lar sig gjøre, utsettes kjelen umiddelbart derefter for dampprøve, hvorunder særlig efterses, om sikkerhetsventilene har den rette belastning og gir fullt avløp, således som beskrevet i §§ 14 og 25.

Ved dampprøven efterses tillike, at vannstandsglass, prøvekraner og bunnkraner er i orden og funksjonerer, likesom fødeapparatene holdes tilstrekkelig lenge i gang til å bedømme, om de har den foreskrevne ydeevne.

Hvis ikke dampprøven kan utføres i forbindelse med vanntrykkprøven, blir den å foreta snarest mulig derefter.

§ 53. Efter undersøkelsen utferdiges gjennem kjelinspektøren, efter en av departementet fastsatt formular, et certifikat for det arbeidstrykk for hvilket kjelen eller beholderen finnes betryggende.

Certifikatet, som blir hjemmel for den lovmessige benyttelse av kjeler og beholdere med deres rørledninger og tilhørende utstyr, skal finnes opslått i glass og ramme i rummet, hvor kjelen eller beholderen er opstillet.

§ 54. For ovennevnte undersøkelse og prøve erlegges følgende betaling til statskassen:

A. For hovedundersøkelse med vanntrykkprøve:

For d/kjeler				og	d/beholdere			
1. til og med	1,0	m² htfl.		til og med	0,2	m³ innh.	kr.	25,00
2. fra 1,0	til 8,0	—		fra 0,2	til 0,5	—	»	40,00
3. » 8,0	» 15,0	—		» 0,5	» 2,0	—	»	60,00
4. » 15,0	» 25,0	—		» 2,0	» 5,0	—	»	100,00
5. » 25,0	» 50,0	—		» 5,0	» 12,0	—	»	140,00
6. » 50,0	» 100,0	—		» 12,0	» 20,0	—	»	185,00
7. » 100,0	» 250,0	—		» 20,0	» 30,0	—	»	250,00
8. » 250,0	» 350,0	—		» 30,0	» 50,0	—	»	300,00
9. » 350,0	» 450,0	—		» 50,0	» 100,0	—	»	350,00

o. s. v. kr. 50,00 for hvert påbegynt 100 m.² respektive 50 m.³ tillegg i størrelsen.

11 septbr. For tørrecylindre til og med 4 m³. kr. 25,00
» — over 4 » » 40,00

Den samlede avgift for tørrecylindre til en og samme maskin skal ikke overstige kr. 200,00.

For utferdigelse av gjenpart av certifikat erlegges et gebyr av kr. 5,00.

Hvis kjeler og beholdere ikke er forhåndsapprobert, erlegges ved første gangs hovedundersøkelse et tillegg til undersøkelsesgebyret svarende til approbasjonsgebyret for samme, jfr. litra B.

B. For behandling av approbasjonsanmeldelser:

For kjeler		og	beholdere	
til og med 10,0 m.² htfl.		til og med 1,0 m.³	kr.	20,00
fra 10,0 til 50,0	—	fra 1,0 til 5,0	»	30,00
» 50,0 » 150,0	—	» 5,0 » 15,0	»	40,00
over 150,0	—	over 15,0	»	50,00

Innsendes der samtidig til approbasjon tegninger av flere kjeler eller beholdere, bestemt til samme bedrift og av samme konstruksjon, trykk og størrelse, betales der kun gebyr for en.

For overvær av materialprøvning og for besiktigelse av materialer beregnes kr. 5,00 for hver påbegynt time, dog minst kr. 5,00 pr. undersøkt stykke materiale og ikke over kr. 25,00 for en dags arbeide paa samme sted.

Ved utregningen av heteflaten gås ut fra den ild- og røkgassberørte flate. Overheteren medregnes i kjelens heteflate.

Elektrisk opvarmede kjeler beregnes som dampbeholdere.

Hvor flere dampbeholdere eller tørrecylindre i samme bedrift har vært gjenstand for undersøkelse og prøve, og hvor de er anordnet således, at flere har kunnet undersøkes underett, kan departementet for disse fastsette en reduksjon av inntil 50 % i ovenanførte betaling.

Gebyr blir å erlegge, selv om kjel, beholder eller tørrecylinder lider av sådanne mangler, at certifikat ikke kan utstedes, eller når undersøkelse ikke har kunnet fremmes på grunn av manglende forberedelse fra eierens eller rekvirentens side.

§ 55. Til enhver innvendig undersøkelse skal der gis eieren minst 8 dagers varsel.

Dog er eieren berettiget til med 3 ukers varsel innen certifikattidens utløp å angi en bestemt hverdag, når han ønsker undersøkelse og prøve utført, og har vedkommende tilsyn såvidt mulig å efterkomme dette.

§ 56. Enhver, der har befatning med kjelen, skal være forpliktet til på begjæring å gi forklaring om de forhold, som vedrører undersøkelsen, likesom eieren eller brukeren er forpliktet til å besvare skriftlige henvendelser fra tilsynet.

§ 57. Når vesentlige mangler er forefunnet ved en kjel, 11 septbr.
beholder eller deres tilbehør, er brukeren pliktig til uopholdelig å underrette tilsynet herom, og om nødvendig sette kjelen eller beholderen ut av drift.

B. Årsundersøkelse.

§ 58. Ved de årlige undersøkelser, der foretas til ubestemte tider, efterses om nevnte kjeler og beholdere med deres tilbehør fremdeles er innrettet og utstyrt efter disse forskrifter, samt undersøkes om betjeningen har den fornødne kyndighet i kjelens behandling.

Sådan undersøkelse bør som regel foretas hvert år; dog kan undersøkelsen bortfalle i de år hovedundersøkelse har vært foretatt.

§ 59. For årsundersøkelsen erlegges intet gebyr eller utferdiges noget certifikat, men blir undersøkelsen å innføre i den i § 62 omhandlede revisjonsbok.

Dersom der ved en kjel, beholder eller deres tilbehør ved årsundersøkelsen måtte vise sig større mangler, således at deres fortsatte bruk skjønnes å være forbundet med fare, kan tilsynet nedlegge forbud mot deres bruk, inntil de stedfunne mangler er rettet.

§ 60. Såfremt den, som er ansvarlig for kjelens behandling, utviser grov forsømmelighet eller viser sig å mangle den fornødne kyndighet, kan tilsynet for kortere eller lengere tid forby, at han anvendes til å passe dampkjeler. Vedkommende distriktsassistent har straks å innberette saken til kjelinspektøren, som har å fastsette tiden for suspensjonen.

Hvis det av pågjeldende forlanges, skal saken forelegges departementet til avgjørelse.

VII. Vedlikehold.

§ 61. Hvor kjeltilsynet finner det påkrevet, f. eks. i bakerier, meierier og lignende, hvor det på grunn av kjelens ringe størrelse ikke med rimelighet kan forlanges, at der til stadighet holdes betjening, der kan anvendes til kjelens rengjøring og vedlikehold, kan det forlange, at eieren skal arrangere sig med en dertil kyndig mann, som varetar dette arbeide og som bør være godkjent av tilsynet.

Erklæring for at vedkommende har overtatt ansvaret for kjelens rengjøring og vedlikehold skal innføres i den nedenfor omhandlede revisjonsbok.

§ 62. Ved enhver kjel eller beholder, som omfattes av disse forskrifter, skal forefinnes en revisjonsbok efter en av departementet godkjent formular.

11 septbr. I denne, hvori skal være innheftet tegning med beregning, skal alle undersøkelser, pålegg og reparasjoner innføres.

Ved nye kjeler og beholdere skal den approberte tegning være innheftet i boken.

Den som er ansvarlig for kjel eller beholder skal med sin underskrift angi dens tilstand ved hver rengjøring samt mulige mangler og uregelmessigheter under dens benyttelse, og likeledes om den i lengere tid har vært ute av drift.

Denne bok skal alltid være tilgjengelig for kjeltilsynet og foreligge ved alle undersøkelser.

§ 63. Eieren av en kjel eller beholder plikter å påse, at den til enhver tid har gyldig certifikat, jfr. § 53, likesom der ved enhver dampkjel skal forefinnes en av departementet utferdiget veiledning for hvorledes dampkjeler skal betjenes. Denne skal, såfremt forholdene tillater det, være ophengt i glass og ramme ved kjelen, lett synlig for betjeningen.

VIII. Lempningsbestemmelser.

§ 64. Med den begrensning som i § 2, siste ledd er foreskrevet, kan kjelinspektøren innrømme lempning i foranstående bestemmelser for kjeler og beholdere, der er forsynt med et åpent standrør, der ikke kan lukkes og med en største høide av 5 m. og minste innvendige diameter av 75 mm., eller med en eller flere sikkerhetsventiler med direkte loddbelastning (uten vektstang), som umuliggjør et høiere trykk enn 0,5 kg. pr. kv.cm.

De skal dog under enhver omstendighet tilfredsstille de til enhver tid gjeldende regler for styrke og sikkerhet. Dessuten skal kjeler, foruten sikkerhetsventil eller standrør, hvis nederste ende for fyrte kjeler må ligge minst 75 mm. over heteflatens øverste del, være forsynt med minst 1 vannstandsglass og manometer, likesom større kjeler skal ha effektiv vanntilførsel og åpninger for rengjøring og vedlikehold.

Kjelinspektøren kan likeledes innrømme lempning for kjeler og beholdere av usedvanlig form og konstruksjon, hvor nærværende forskrifter ikke godt lar sig anvende, og hvor en hel eller delvis dispensasjon fra samme ikke kan antas å medføre nogen fare.

Enn videre kan kjelinspektøren under særegne omstendigheter innrømme lempning i de i § 39 anførte bestemmelser. Inspektøren fastsetter herunder de særskilte sikkerhetsforanstaltninger som for tilfellet måtte anses fornødne.

§ 65. Såfremt en lavtrykkskjel forefinnes i bruk uten å tilfredsstille de i § 64 opstilte betingelser, eller de til kjelen hørende sikkerhetsventiler finnes å være overbelastet, skal kjelen betraktes som høitrykkskjel.

IX. Ulykker.

11 septbr.

§ 66. Dersom der inntreffer en eksplosjon eller et annet større uhell ved en dampkjel, dampbeholder eller rørledning, har eieren eller brukeren uopholdelig å underrette enten kjelinspektøren eller vedkommende distriktsassistent derom.

Før vedkommende funksjonær inntreffer på åstedet, må der ikke foretas nogen forandring ved de av ulykken berørte gjenstanders stilling eller tilstand i det hele tatt, medmindre dette skulde være fornødent til redning av menneskeliv eller til forebyggelse av ytterligere ulykke eller betydelig tap eller skade.

Vedkommende funksjonær har snarest mulig å foreta undersøkelsen.

X. Påanke.

§ 67. Såfremt eieren eller brukeren av en kjel, beholder eller rørledning krever kjelinspektørens avgjørelse prøvet ved overskjønn, skal dette bestå av 3 av departementet opnevnte sakkyndige menn.

Overskjønnet har å uttale sig om, i hvilke punkter det tidligere skjønn stadfestes, og i hvilke det forandres.

Overskjønnet betales av rekvirenten, såfremt det i hovedsaken går ham imot, i annet tilfelle av statskassen.

Betalingens størrelse bestemmes av departementet.

XI. Tilsynet.

§ 68. Det i disse forskrifter omhandlede tilsyn besørges av fabrikktilsynets kjelkontroll.

§ 69. På forlangende er tilsynets funksjonærer forpliktet til å forevise sitt legitimasjonskort, som utferdiges av vedkommende regjeringsdepartement, og ved hvis forevisning de til enhver tid skal ha uhindret adgang til hvilket som helst anlegg m. v., som omfattes av §§ 1 og 2.

§ 70. Det er tilsynets plikt å sørge for at alle foreskrevne undersøkelser blir foretatt innen de fastsatte frister og således, at intet unødig ophold foranlediges.

XII. Straffebestemmelser.

§ 71. Eiere av kjeler og beholdere, som undlater de anmeldelser og meddelelser, som omhandles i §§ 3, 56, 57 og 66, straffes med bøter. På samme måte straffes de kjeleiere som undlater å rette sig efter et i henhold til § 61 av kjeltilsynet utferdiget forlangende, og andre personer, som undlater å avgi den i § 56 omhandlede forklaring. Jfr. straffelovens § 339.

11 septbr. XIII. Overgangsbestemmelser.

§ 72. Ved nærværende forskrifters ikrafttreden opheves kongelig resolusjon av 15 januar 1910 og 31 mai 1912, dog således, at de eldre bestemmelser med hensyn til bygning, utstyr og opstilling av kjeler og beholdere m. v., der er bygget før nærværende forskrifters ikrafttreden, vedblir å gjelde inntil der foretas en vesentlig ombygning eller forandring.

Foranstående bestemmelser trer i kraft den 1 november 1925.

11 septbr. **Kongelig resolusjon** *), hvorved der fastsettes nedenstående regler om forvaring av farlige sinnssyke, istedenfor de ved kongelig resolusjon av 7 november 1908 fastsatte regler herom:

Om farlighetserklæringer og behandling av sinnssyke mot hvem sådanne utstedes.

§ 1. Har en sinnssyk forøvet drap eller ildspåsettelse eller dermed i straffeloven likestillet almenfarlig handling eller voldshandling av alvorlig natur rettet mot nogens person eller foretatt utuktshandlinger av de i straffelovens §§ 191, 192, 195, 196 eller 212 næstsiste ledd omhandlede eller gjentagende forøvet grovere eiendomsinngrep, blir sakkyndig erklæring å innhente om, hvorvidt han er å anse som farlig for den offentlige sikkerhet. Det samme gjelder også når han har forsøkt eller truet med å foreta noen av de ovennevnte handlinger eller vist en adferd, som gir grunn til å frykte for en sådan optreden fra hans side.

I tilfelle hvor en sinnssyks uopholdelige innleggelse i sinnssykeasyl anses nødvendig, kan den ovennevnte erklæring senere erhverves fra asylets bestyrer.

§ 2. Erklæringen innhentes av politiet på det sted, hvor den sinnssyke opholder sig, straks dette gjennem anmeldelse eller på annen måte er kommet til kunnskap om vedkommende handling, forsøk, trusel eller faretruende adferd. Politiet har samtidig foreløbig å treffe de fornødne skritt til forebyggelse av de i § 1 nevnte handlinger.

§ 3. Som sakkyndig med hensyn til de i § 1 nevnte farlighetserklæringer anses:

1. Direktører (bestyrere) og på lenger tid enn 1 år ansatte, underordnede læger ved sinnssykeasyler.
2. Fylkeslæger.
3. Av Justis- og Politidepartementet ansatte politi- og fengselslæger.
4. Overlægen for sinnssykevesenet, samt

*) Bekjentgj. 15 september i Lovtid. 1ste avd. nr. 42.

5. andre læger, som av nevnte departement måtte være be- 11 septbr.
skikket som faste rettsmedisinske sakkyndige i psykiatriske spørsmål.

§ 4. Farlighetserklæringens konklusjon skal ha sådan lydelse:

«Jeg N. N. (stilling og navn) anser den sinnssyke N. N. (fullt navn) som farlig for den offentlige sikkerhet.

Sted, datum og navn.»

Erklæringen tilstilles den politimyndighet, som har rekvirert samme. Denne myndighet har å tilstille Socialdepartementet og politiet, på det sted hvor den sinnssyke har hjemstavn, gjenpart av erklæringen.

§ 5. Farlighetserklæringen er gyldig, inntil den ifølge nedenstående regler er ophevet.

Spørsmålet om sådan ophevelse blir av politiet på det sted hvor den sinnssyke har hjemstavn, å forelegge en av de i § 3 nevnte sakkyndige til avgjørelse, så snart omstendigheter er kommet til dettes kunnskap, som sannsynliggjør, at der hos den syke er inntrådt sådan forandring at han ikke lenger bør anses som farlig.

Uttalelse om hvorvidt så er tilfelle, blir av politiet på det sted hvor den syke har hjemstavn, hvert år å innhente hos den læge som har tilsyn med vedkommende.

§ 6. Ethvert steds politi fører fortegnelse over de som farlig ansette sinnssyke, som i henhold til § 11 er anbragt eller anvist opholdssted i distriktet, eller som der er hjemmehørende. I fortegnelsen anføres farlighetserklæringens datum, utstederens navn, de skritt som er truffet til sikrelse av vedkommendes person, herunder særlig hvor og på hvilken måte han er anbragt samt hvilken læge, der har tilsyn med ham.

§ 7. Til inntagelse i Polititidenden blir dennes redaksjon av politiet på det sted hvor den sinnssyke har hjemstavn, å underrette om de som farlig ansette sinnssykes anbringelse, likesom også om det fornødne med hensyn til deres personalia (signalement m. v.).

Opheves farlighetserklæringen, gis lignende underretning.

§ 8. Undviker en farlig sinnssyk, har politiet å eftersøke ham og efter pågripelsen å sørge for hans foreløbige betryggende anbringelse.

§ 9. Hvis politiet ikke har funnet, med hjemmel av sinnssykelovens § 10, å burde begjære den farlige sinnssyke optatt i sinnssykeasyl, eller dersom dette ikke har kunnet motta eller beholde ham, skal politiet om fornødent holde ham i forvaring, inntil spørsmålet om hans videre behandling har funnet sin avgjørelse.

11 septbr. Politiet på det sted hvor den sinnssyke har hjemstavn, har i sådant øiemed uopholdelig å forelegge saken for Socialdepartementet.

§ 10. Antar Socialdepartementet, at der er grunn til å internere den farlige sinnssyke i Kriminalasylet, sender det saken til Justisdepartementet. I motsatt fall beslutter Socialdepartementet at han skal stilles under politiopsikt.

§ 11. Besluttes politiopsikt, meddeles dette politiet på den sinnssykes opholdssted og på det sted hvor han har hjemstavn, og det er sistnevnte myndighet, der har å anordne politiopsikten enten ved

a. å anbringe den sinnssyke i betryggende forpleining utenfor asyl eller ved

b. å anvise ham et bestemt opholdssted med eller uten plikt til efter nærmere bestemmelse å fremstille sig for politiet.

§ 12. Hvor politiopsikt er anordnet, påhviler ansvaret for den sinnssykes nærvær på vedkommende sted dettes politi, som i tilfelle av hans undvikelse uopholdelig har å underrette politiet på det sted hvor den sinnssyke har hjemstavn. Dette skal treffe de fornødne foranstaltninger til den sinnssykes anholdelse og den truedes beskyttelse. Opholdsstedets politi har dog å treffe de foreløbige skritt i så henseende.

§ 13. Aktes en sinnssyk utskrevet av sinnssykeasyl, men bestyreren finner, at der kan reises spørsmål om utstedelse av farlighetserklæring, påligger det ham i betimelig tid å anmelde forholdet til politiet på det sted hvor den sinnssyke har hjemstavn.

Blir nogen i tvangsarbeidsanstalt eller i fengsel hensittende person erklært sinnssyk, og bestyreren finner grunn til å anta, at han er farlig, skal han straks gjøre anmeldelse til politiet på det sted, hvor den syke har hjemstavn.

Lignende anmeldelsesplikt påhviler også læger overfor sinnssyke, med hvem de har tilsyn, samt militære befalingsmenn med hensyn til deres militære underordnede under tjenesten.

§ 14. Hvis den sinnssyke er hjemstavnsløs, overtar opholdsstedets politi de plikter som ifølge foranstående skulde påhvile hjemstavnens politi.

§ 15. Politiets utgifter i medhold av foranstående bestemmelser utres av stedets by- eller fylkeskommune, som derefter i tilfelle søker refusjon overensstemmende med § 4 i lov av 5 juni 1925 om forandringer i lov av 17 august 1848.

11 septbr. **Kongelig resolusjon** *), hvorved der fastsettes nedenstående regler om politiets befatning med sinnssyke efter lov om sinnssykes behandling og forpleining av

*) Bekjentgj. 15 september i Lovtid. 1ste avd. nr. 42.

17 august 1848 § 10, istedenfor de ved kongelig resolusjon av 11 septbr. 15 mars 1912 fastsatte regler herom:

§ 1. Hvis der ikke finnes noen, som har å vareta en sinnssyks tarv, skal politiet overta omsorgen for hans person, når han har forstyrret den offentlige orden eller når hans tilstand eller forhold for øvrig antas å gjøre det påkrevet. Det samme kan skje, selv om der finnes noen, som har å vareta en sinnssyks tarv, såfremt ikke noen sådan er til stede eller av andre grunner kan optre. Politiet bør ha sin opmerksomhet henvendt på, hvorvidt omstendighetene skulde gjøre umyndiggjørelse og beskikkelse av verge ønskelig, og i tilfelle foreta de fornødne skritt hertil.

§ 2. Finnes der grunn til å anta, at den som nærmest har å vareta en sinnssyks tarv, ikke på passende måte sørger for hans forpleining, skal politiet undersøke saken og i tilfelle henvende sig til vedkommende herom med anmodning om å rette på forholdet. Såfremt den sinnssykes tilstand eller forhold antas å gjøre det påkrevet, skal politiet overta omsorgen for hans person.

§ 3. Hvis en sinnssyk, som ikke forpleies efter lov av 5 juni 1925, begjæres utskrevet av sinnssykeasyl, og asylets læge finner utskrivningen utilrådelig av hensyn til hans sinnstilstand eller antar, at den, som nærmest har å vareta hans tarv, ikke kan eller vil anbringe ham i passende forpleining eller asylets læge antar at betryggelsesforanstaltninger fremdeles er nødvendig av hensyn til den offentlige orden, skal lægen herom underrette politiet på det sted, hvor den syke har hjemstavn, eller — hvis han er hjemstavnsløs —, politiet på stedet, hvor han opholdt sig ved innleggelsen. Politiet skal da undersøke forholdet, og hvis det finner lægens innsigelse begrunnet, henvende sig herom til den, som har å vareta den sinnssykes tarv.

I fornødent fall bør politiet ta under overveielse, hvorvidt der skulde være grunn til å foranledige beskikket en annen verge for den sinnssyke. Viser det sig ikke mulig å få bragt i stand en tilfredsstillende ordning, skal politiet overta omsorgen for den sinnssykes person.

Med hensyn til utskrivning av sinnssyke, som forpleies efter lov av 5 juni 1925 trer i tilfelle fylkesmannen i stedet efter de derom gitte regler.

Aktes en sinnssyk utskrevet av sinnssykeasyl, men asyllægen anser betryggelsesforanstaltninger fremdeles nødvendig av hensyn til den offentlige orden, skal han før utskrivningen underrette politiet på det sted, hvor den sinnssyke kommer til å ta ophold.

11 septbr. § 4. Når politiet i henhold til ovenstående bestemmelser har overtatt omsorgen for en sinnssyks person, kan det, om det anses fornødent, begjære ham innlagt i sinnssykeasyl eller med bistand av stedets forsorgsvesen anbringe ham i betryggende privat forpleining. I det i § 3 omhandlede tilfelle kan politiet begjære at den sinnssyke skal forbli i asylet.

§ 5. Når der for politiet opstår spørsmål om i henhold til §§ 1—2 å overta omsorgen for en person, som formodes å være sinnssyk, uten at der foreligger sinnssykeattest for ham, kan politiet treffe de fornødne forføininger til å få hans sinnstilstand undersøkt av læge.

Når der finnes grunn til å formode, at en person er sinnssyk, men den som nærmest har å vareta hans tarv, ikke ser sig i stand til å få hans sinnstilstand undersøkt av læge, kan han begjære politiets bistand hertil.

§ 6. Når en sinnssyk skal innlegges i sinnssykeasyl, eller anbringes i privat forpleining, bør politiet, hvor dertil finnes grunn, på begjæring av den som nærmest har å vareta den sinnssykes tarv, yde fornøden bistand til å føre denne derhen, når det godtgjøres at de fornødne dokumenter og attester er i orden, og at asylets læge eller den private forpleier er villig til å motta den sinnssyke.

Politiet plikter også å yde fornøden bistand ved vakthold over den sinnssyke. Vaktholdet skal utføres av politifunksjonærer i deres ordinære tjenestetid og uten særlig betaling — i den utstrekning det er gjørlig. Hvor det er ugjørlig på grunn av utilstrekkelig antall funksjonærer eller fordi vaktholdet må utføres av kvinner, kan andre antas til vaktholdet.

Nærmere regler om godtgjørelsens størrelse gis av fylkesmannen for 1 år ad gangen. Kan vaktholdet i et enkelt tilfelle ikke fås utført for sådan godtgjørelse, kan fylkesmannen samtykke i forhøielse.

Hvor der er anledning til det, skal politiet på forhånd innhente uttalelse fra vedkommende læge om, i hvor stor utstrekning det er nødvendig å sette vakt og om vaktholdets styrke.

§ 7. Hvis en sinnssyk er undveket fra sinnssykeasyl eller annet forpleiningssted, skal politiet eftersøke ham og føre ham tilbake, når det begjæres av asylets læge, forpleieren eller den, som nærmest har å vareta den sinssykes tarv.

§ 8. Når politiet har truffet noen forføining like overfor en sinnssyk, skal det uopholdelig derom underrette hans familie eller beskikkede verge.

§ 9. Politiets tjenesteplikter med hensyn til sinnssyke utøves, forsåvidt intet annet er bestemt, av politimesteren på den sinnssykes opholdssted eller på dennes vegne av ved-

kommende politifullmektig. Dog kan lensmann, når saken ikke uten skade kan opsettes, begjære en sinnssyk innlagt i sinnssykeasyl eller anbringe ham i privat forpleining; men i så fall må politimesterens godkjennelse av den trufne forføining snarest mulig innhentes. 11 septbr.

Politiets avgjørelse ved dets befatning med sinnssyke kan begjæres forelagt høiere politimyndighet (fylkesmannen og Justisdepartementet).

§ 10. Politiets utgifter i medhold av foranstående bestemmelser utres av stedets by- eller fylkeskommune, som derefter i tilfelle søker refusjon, overensstemmende med § 4 i lov av 5 juni 1925 om forandringer av lov av 17 august 1848.

Kongelig resolusjon *) [1]), hvorved sprengstoffene Kul-Tornit B og Kul-Tornit D tillates med hjemmel i § 12, jfr. §§ 7 og 8, i ildsfarlighetsloven av 3 mai 1871 med senere tilleggslover befordret med jernbane somalmindelig il- og fraktgods på vilkår, som blir å fastsette av Socialdepartementet. 11 septbr.

Kongelig resolusjon *) om ikrafttreden av lov av 4 juli 1925 om endringer i lov om småbruk- og boliglån av 23 juli 1915 m. v. 11 septbr.

Kongelig resolusjon *)om ikrafttreden av lover av 17 juli 1925 om forandringer i ulykkesforsikringslovene for industriarbeidere, for sjømenn og for fiskere. 11 septbr.

Kongelig resolusjon, hvorved heradsnamnet Østre Slidre vert brigda til Øystre Slidre. 11 septbr.

Kongelig resolusjon, hvorved Handelsdepartementet bemyndiges til å fastsette porto og gebyrer for postanvisninger til de land med hvilke postanvisningsutveksling finner sted i henhold til særoverenskomster. 11 septbr.

Kongelig resolusjon, hvorved bestemmes: 11 septbr.

1. Poststyret bemyndiges til å treffe avtale med det danske og det svenske poststyre og med det finske poststyre om endringer og tilføielser i henholdsvis den skandinaviske postoverenskomst av 26 juli f. å. og den norsk-finske postoverenskomst av 22/19 mai 1922 med senere tilleggsoverenskomst — i det vesentlige i overensstemmelse med Handelsdepartementets foredrag av 11 september 1925.

2. Poststyret bemyndiges til å treffe avtale om tidspunktet for disse endringers ikrafttreden.

*) Bekjentgj. 15 september i Lovtid. 1ste avd. nr. 42.
[1]) Jfr. skrivelse 19 september 1925.

12 septbr. **Skrivelse** *) fra Justisdepartementet om vedtekt for tobakksalg til barn i Øyestad herred.

14 septbr. **Skrivelse** fra Utenriksdepartementet.

Ifølge offisiell meddelelse fra den franske regjering har følgende makter ratifisert konvensjon undertegnet i Sèvres 6 oktober 1921 om endring i den i Paris 20 mai 1875 undertegnede internasjonale konvensjon om det metriske system m. v. og deponert ratifikasjonsdokumentene i det franske utenriksministeriums arkiv:

Schweiz 5 februar 1923, Danmark 10 februar 1923, Sverige 16 februar 1923, Storbritannia 21 februar 1923, Belgia 28 juli 1923, Norge 3 august 1923, Finnland 31 august 1923, Amerikas Forente Stater 24 oktober 1923, Italia 6 august 1924, Japan 30 desember 1924, Ungarn 14 august 1925, Bulgaria 27 august 1925. Tsjekoslovakiet har 21 juni 1922 tiltrådt konvensjonen av 1875 og dermed også tiltrådt konvensjonen av 1921 i henhold til dennes artikkel 3. Polen har 12 mai 1925 tiltrådt begge konvensjoner.

14 septbr. **Skrivelse** **) fra Landbruksdepartementet om forbud mot piggtråds anvendelse til gjerde i Vang herred.

14 septbr. **Skrivelse** **) fra Finans- og Tolldepartementet til inspektøren for tobakkbeskatningen m. v.

I skrivelse til Dem av 25 august sistleden bestemte departementet bl. a., at om- eller efterstempling efter de fra 15 august iår gjeldende avgiftssatser av tobakksvarer hos hoteller, restauranter, kafeer o. l. måtte være tilendebragt senest innen utgangen av nevnte måned.

Under henvisning hertil meddeles, at departementet med foranledning i det med Deres erklæring av 8 d. m. tilbakesendte andragende fra Kristiania Hotel- og Restaurantforening efter omstendighetene finner å kunne forlenge den ovennevnte stemplingsfrist til utgangen av inneværende september måned forsåvidt angår de beholdninger hos omhandlede etablissementer, som er beroende utenom de egentlige serverings- eller utsalgslokaler.

De tobakksvarer, som til daglig ligger fremme til salg fra serverings- eller spesielle utsalgslokaler må derimot under enhver omstendighet være behørig om- eller efterstemplet.

Herom bes nevnte forening og mulige andre interesserte underrettet.

---

*) Bekjentgj. 15 september i Lovtid. 1ste avd. nr. 42, hvor vedtekten er inntatt.

**) Bekjentgj. 15 september i Lovtid. 1ste avd. nr. 42.

15 septbr.

Forskrifter *) for forarbeidelse og kontroll av kurver og stamper (baljer) til måling av fersk sild (utferdiget av Fiskeridirektøren i henhold til § 14, b i lov om metrisk mål og vekt av 14 juli 1922 med forandringer av 26 juni 1925 om kontroll med ujusterte kurver og ujusterte stamper (baljer) til måling av fersk sild. Forskriftene er utarbeidet efter konferanse med Justerdirektøren og er bifalt av Handelsdepartementet. De trer i kraft den 1 januar 1926).

1. **Forskrifter for forarbeidelse og kontroll av kurver til måling av fersk sild.**

§ 1. Ruminnhold. Kurven skal ha et ruminnhold av minst 50 liter.

Dette krav kan anses opfylt, når den har form og dimensjoner således som i paragraf 2 bestemt.

§ 2. Form og dimensjoner. Kurven skal ha form av en omvendt avstumpet kjegle — med bunnen hvelvet innad — og med følgende dimensjoner:

For indre diameter ved åpningen skal middeltallet av største og minste dimensjon ikke være under 49 cm. og ikke over 50 cm.

For indre diameter ved bunnen skal middeltallet av største og minste dimensjon ikke være under 38 cm. og ikke over 39 cm.

Høide innvendig målt langs siden skal ikke være under 35 cm. og ikke over 36 cm.

Bunnens reisning skal ikke være over 4 cm. og ikke mindre enn 3 cm.

§ 3. Materiale m. v. Kurven skal være forarbeidet av pil, tønnebånd, hårdt tre og rør (spanskrør) alt av frisk og god kvalitet, samt av sådan styrke at kurven har tilstrekkelig motstand mot sterke trykk. Som ekstra forsterkninger av bunnen skal den dessuten forsynes med tre og båndjern, som nedenfor nevnt.

Kurven skal være forsynt med to bekvemme håndtak av rør.

§ 4. Konstruksjon. Med hensyn til anvendelsen av de ovennevnte materialer, hvorav kurven skal forarbeides, fastsettes følgende minimumsfordringer:

a. Av pil skal der være:
6 lange stokker, som går gjennem hele bunnen og siden.
30 tilspissede stokker, som utgår fra midten av bunnen — og som i forbindelse med de ovennevnte danner bunn og side. 10 sidestokker i siden.

*) Bekjentgj. 17 oktober i Lovtid. 1ste avd. nr. 47.

15 septbr. b. Tønnebånd. I kurvens side skal være anbragt:
8 stykker oprettstående tønnebånd, hvert av minst 3 cm. bredde — med omtrent like store mellemrum — og med barksiden utad.

c. Hårdt tre. På hver side av kurven — under håndtakene — skal der være anbragt oprettstående flate trestykker av passende hårdt tre, — avpusset på den ytre side til anbringelse av de forordnede stempler.

Hvert av disse trestykker skal ha en bredde av minst 5 cm. De skal ha innsnitt nær den øvre ende og på midten — og på begge disse steder være forsvarlig festet og innflettet i de nedenfor omtalte «forbindinger». I den nedre ende skal de være tilspisset og innflettet i den ved bunnen anbragte forsterkning (kfr. punkt d.).

Anmerkning. Mellemrummene mellem de forskjellige under a, b og c nevnte deler, der danner kurvens begrensning, bør være så jevne som mulig — og ingensteds større enn 2,5 cm.

d. Forsterkninger og forbindinger. Kurven skal ved bunnen og ved den øvre rand være forsynt med forsterkninger omsluttende hele omkretsen. Forsterkningen i den øvre rand skal bestå av en fast og godt lagt kant av pil, hvori er innlagt en ring av rør. Forsterkningen ved bunnen skal bestå av rør, hvorav 2 par fletninger i bunnen og 4 par do. på siden.

Dessuten skal den ha forbindinger på følgende steder:

1. I bunnens topp — 4 par fletninger av pil og 4 par fletninger av rør.
2. Ved den øvre kant av bunnforsterkningen 2 par fletninger av pil.
3. På midten av sideveggen 1 par fletninger av rør.
4. Ved underkant av åpningens forsterkning 4 par fletninger av rør.

Alle disse forsterkninger og forbindinger skal — likesom kurven i sin helhet — være godt og solid bundet (flettet), av almindelig jevnt og godt materiale.

Ved bøiningen av pilestokkene i kanten mellem bunn og side, bør stokken kløves med en knivspiss, til undgåelse av brist.

e. Ekstraforsterkning av bunnen. Til beskyttelse av bunnen mot slitasje og svikt, skal der under denne anbringes to godt sammenføiede korslagte trestykker, hvert 39 cm. langt, 5 cm. bredt og 5 cm. tykt i krysset, og ca. 1 cm. tykt i endene. Dette trekors, som på undersiden skal være plant, skal på den annen side falle jevnt inn mot bunnen og være festet til kurven med beslag av 3 cm. bredt galvanisert båndjern. Beslaget festes

til trekorset og kurven med galvanisert klinksøm, eller skruer med sekskantede muttere. Det skal for det ene beslags vedkommende festes til bunnforsterkningen på begge sider, og for det annets vedkommende både til bunnforsterkningen og de under hankene anbragte flate trestykker. Bunnen festes innvendig fra til korset med 4 søm. 15 septbr.

Forsterkningen skal være solid og fagmessig utført, og beslaget avpusset, så det ikke fanger.

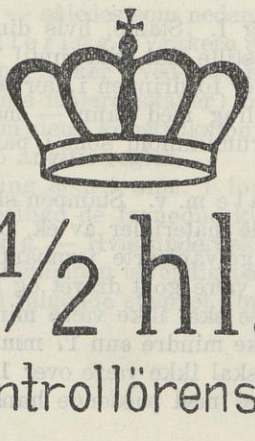
§ 5. Modellkurver — konstruert efter de ovenfor angitte forskrifter — skal forefinnes hos Fiskeridirektøren, samt hos sildevrakerne eller andre som måtte ha med kontrollen å gjøre.

§ 6. Kontrollørens utstyr. Vrakere eller andre, som bemyndiges til å kontrollere sildekurver, skal være forsynt med:

a. Et eksemplar av nærværende reglement.
b. En justert meterstav til måling av de i paragraf 2 angitte liniære dimensjoner.
c. Et «passerkne» (stor passer av tre med stålspisser) til måling av indre diameter ved bunnen.
d. Et brennstempel — således som nedenfor påbudt (§ 8).

§ 7. Kontrollering. Vrakere eller andre som dertil er bemyndiget, undersøker (ved anvendelse av de i foregående paragraf nevnte måleredskaper) om kurvens liniære dimensjoner — og om dens konstruksjon i det hele, opfyller de i paragrafene 2, 3 og 4 angitte regler.

§ 8. Stempling. Hvis undersøkelsen gir et tilfredsstillende resultat, skal kurven på yttersiden av de to dertil anbragte plater av hårdt tre (kfr. paragraf 4 c.) forsynes med følgende stempel (brennemerke):

15 septbr. (hvor hl. betegner hektoliter — og kontrollmerket, som består av et tall mellem to stjerner, angir kontrollørens innregistrerte nummer.)

§ 9. Gebyr. For undersøkelse og stempling — således som ovenfor forordnet — erlegges et gebyr av 25 (femogtyve) øre pr. kurv.

Dette gebyr tilfaller vedkommende tjenestemann.

Anmerkning. Med hensyn til ulovlig bruk av sildekurver henvises til straffebestemmelsene i paragraf 37 i meterloven av 14 juli 1922.

Disse forskrifter trer i kraft 1 januar 1926.

---

2. **Forskrifter** for forarbeidelse og kontroll av **stamper (baljer)** til måling av fersk sild.

§ 1. Ruminnhold. Stampene skal ha et ruminnhold av minst 50 liter, dog ikke over 52 liter.

Dette krav kan anses opfylt, når den har form og dimensjoner således som i § 2 bestemt.

§ 2. Form og dimensjoner. Stampen skal ha form av en omvendt avstumpet kjegle, med følgende dimensjoner:

a. For indre diameter ved åpningen, skal middeltallet av største og minste dimensjon ikke være under 48,0 cm. og ikke over 48,5 cm.
b. For indre diameter ved bunnen, skal middeltallet av største og minste dimensjon ikke være under 42 cm. og ikke over 42,5 cm.
c. Høide innvendig, målt langs siden, skal ikke være under 31,5 cm. og ikke over 32,0 cm.

Anmerkning I. Stamp, hvis dimensjoner måtte avvike fra de foran opstilte mål med inntil 1 — en — cm., men for øvrig tilfredsstiller fordringen i nærværende reglement, og som ved kontrollmåling med vann — målt i justert mål — viser sig å ha det ruminnhold som i paragraf 1 nevnt, kan godtas.

§ 3. Materiale m. v. Stampen skal være forarbeidet av gode og veltørrede materialer av ek, bøk eller furu og utvendig beslått med galvaniserte jernbånd som i paragraf 5 nevnt. Stavene skal være godt drevet og båndene vel befestet.

Stavenes tykkelse skal ikke være mindre enn 15 mm. og bunnens tykkelse ikke mindre enn 17 mm.

Stavens bredde skal ikke være over 10 cm.

Stampen forsynes med passende hanker.

§ 4. Konstruksjon. Bunnen og den øvre rand skal være plane og parallelle. Krysset skal være jevnt og tilstrekkelig bredt til å gi bunnen en solid innfatning. Bunnen bør innfelles sådan, at kantstykkene vender mot de sidestaver hvorpå hankene skal anbringes. Stampen forarbeides med stu lagg, 1½—2 cm. lang utenfor krysset. Konstruksjonen og forarbeidelsen skal i det hele være fagmessig og såvidt sterk, at stampen ikke er utsatt for merkbar formforandring endog ved betydelig trykk. 15 septbr.

Forinnen stampen tas i bruk, skal den være forsynt med 8 à 10 huller av ca. 15 mm. diameter.

§ 5. Båndíng. Stampen skal være forsynt med 3 galvaniserte jernbånd hvorav:

Et laggbånd, minst 1,65 mm. tykt og minst 50 mm. bredt samt to bukbånd minst 1,65 mm. tykt og minst 30 mm. bredt. (Bånd nr. 16). Laggbåndet skal være klinket med 3, og de andre med minst 2 nagler. Hvert bånd festes til baljen med minst 3 skruer (jfr. prg. 3).

§ 6. Modellstamper — konstruert efter de ovenfor angitte forskrifter — skal forefinnes hos Fiskeridirektøren, samt hos sildevrakerne eller andre som måtte ha med kontrollen å gjøre.

§ 7. Kontrollørens utstyr. Vrakere eller andre, som bemyndiges til å kontrollere sildestamper, skal være forsynt med:

a. Et eksemplar av nærværende reglement.
b. En justert meterstav til måling av de i prg. 2 angitte liniære dimensjoner.
c. Et «passerkne» (stor passer av tre med stålspisser) til måling av indre diameter ved bunnen.
d. Et brennstempel — således som nedenfor påbudt (prg. 9).

§ 8. Kontrollering. Vrakere eller andre som dertil er bemyndiget, undersøker (ved anvendelse av de i foregående paragraf nevnte måleredskaper) om stampens liniære dimensjoner — og om dens konstruksjon i det hele opfyller de i paragrafene 2—5 angitte regler.

Ved kontrollmåling som i anm. I forutsatt, tilligger det rekvirenten å tilveiebringe de fornødne kontrollmidler.

§ 9. Stempling. — Hvis undersøkelsen gir et tilfredsstillende resultat, skal stampen utvendig på hver side nedenfor hanken forsynes med følgende stempel (brennemerke):

15 septbr.

½ hl.

(Kontrollörens nr.)

(hvor hl. betegner hektoliter — og kontrollmerket, som består av et tall mellem to stjerner, angir kontrollørens innregistrerte nummer).

Kronemerket innbrennes dessuten i enden av en stav på stampens overkant.

§ 10. Gebyr. For undersøkelse og stempling — således som ovenfor forordnet — erlegges et gebyr av 25 (femogtyve) øre pr. stamp.

Dette gebyr tilfaller vedkommende tjenestemann.

Anmerkning II. Med hensyn til ulovlig bruk av målestamper for fersk sild, henvises til straffebestemmelsene i paragraf 37, jfr. prg. 34 i meterloven av 14 juli 1922.

Tilintetgjørelse av en med kontrollmerke forsynt målestamp, som på grunn av beskadigelse er blitt ulovlig, kan dog undlates, når det skjønnes at mangelen hensiktsmessig kan rettes og innehaveren av redskapet straks og under vedkommende polititjenestemanns tilsyn sender stampen til reparasjon.

Før sådan til reparasjon sendt stamp atter tas i bruk, skal den gjøres til gjenstand for fornyet kontroll.

Disse forskrifter trer i kraft 1 januar 1926.

15 septbr. **Skrivelse** *) fra Arbeidsdepartementet om utvidelse av grensene for Kabelvåg brand- og bygningskommune i Vågan herred.

16 septbr. **Skrivelse** **) fra Arbeidsdepartementet angående forandrede bestemmelser om maksimalhastigheten for kjøring med motorvogner og motorsykler i Kristiansand.

*) Bekjentgj. 18 september i Lovtid. 1ste avd. nr. 43, hvor de nye grenser er beskrevet.

**) Bekjentgj. 26 september i Lovtid. 1ste avd. nr. 44.

Skrivelse fra Finansdepartementet til en overretssakfører, hvori meddeles at der ikke blir å beregne sportler til statskassen i anledning av en banks likvidasjon ved dømmende kommissær i henhold til lov av 17 juli 1925 nr. 14 IV. 16 septbr.

Kongelig resolusjon *) om nytt takstregulativ for benyttelse av Steinkjer kommunes kaier samt regler for varers henliggen på kaiene m. v. 17 septbr.

Kongelig resolusjon *), hvorved varers ansettelse til registertonn ved beregning av laste- og fyravgift**) skjer efter reglement gjeldende fra 1 juli 1925, sålydende: 17 septbr.

Ved opkrevning av skibsavgifter, som beregnes pr. registertonn, ansettes varer til tonn således:

Levende dyr med tilhørende furasje:

Hester (voksne og unghester)	1 stk.	motsv.	2	reg.tonn
Føll	1 »	—	1	—
Storfe (voksent og ungfe)	2 »	—	1½	—
Kalver	1 »	—	1	—
Sauer og gjeiter (derunder lam og kid)	3 »	—	1	—
Griser (voksne og unggriser)	3 »	—	1	—
Grisunger (pattende)	6 »	—	1	—
Andre levende pattedyr og levende fugler efter kubikkmål av de kasser, hvori de er anbragt, og ellers efter tollvesenets skjønn	2 m.³	—	1	—
Trelast, skåret, derunder høvlet, med undtagelse av skårne bjelker	2,3 m.³	—	1	—
Do., hugget, samt skårne bjelker	2,1 »	—	1	—
Do., rund, derunder brenneved og båndstaker	1,7 »	—	1	—
Tremasse og cellulose, tørr	1vekttonn	—	1	—
Tørrfisk	0,8 »	—	1	—
Koks og cinders	1,5 »	—	1	—
Andre varer	2 »	—	1	—

I varenes vekt medtas vekt av emballasje. De nærmere bestemmelser om vektberegningen gis av Tolldepartementet.

*) Bekjentgj. 18 september i Lovtid. 1ste avd. nr. 43.
**) Jfr. kunngjørelse om tollavgifter fra 1 juli 1925 § 10 (s. 209 flg.).

17 septbr. **Kongelig resolusjon,** hvorved det ved kongelig resolusjon av 13 mai 1921 fastsatte manøvreringsreglement for regulering av Aursunden forandres, overensstemmende med det i departementets foredrag av 17 september 1925 inntatte utkast, — hvorefter reglementet kommer til å lyde:

1. For den midlertidige regulering av Aursunden gjelder følgende reguleringsgrenser:

Regulert høivann	kote 690,00
Regulert lavvann	» 684,10
Reguleringshøide	5,90 m.

Tillatte laveste vannstand i Aursunden den 15 april er kote 684,30. Fra 15 april og til vårflommens inntreden kan magasinet ytterligere tappes ned til kote 684,10.

Høidene refererer sig til fastmerkebolt B i fjell på elvens høire side ved broen over Glommen, nedenfor utløpet av Aursunden. Boltens høide er 693,328.

2. Fra det tidspunkt da brukene nedenfor Vormen ikke lenger behøver tilskudd eller senest fra 15 april tappes 8 cm.^{3}, dog tappes sjøen aldri lavere enn til kote 684,1.

3. Den samme vannføring, 8 cm.^{3}, holdes inntil vannføringen ved Stai vannmerke efter første kulminasjon faller til den som under de nuværende forhold tilsvarer en vannstand av 2,41 m., hvis fellesfløtning foregår ovenfor Koppang eller 2,04 m. hvis fellesfløtning foregår ovenfor Rena, men ikke ovenfor Koppang.

Med fellesfløtning menes i dette reglement den almindelige fellesfløtning, som foregår ved Christiania Tømmerdirektion.

4. Når vannføringen ved Stai under fellesfløtningen faller under, hvad der tilsvarer vannstandens respektive 2,41 og 2,04 m. under de nuværende forhold, slippes tilløpet eller om vannstanden i Aursunden ikke er nådd så høit at dette kan skje, den vannføring, som kan føres ut gjennem reguleringsanlegget.

5. Til fremme av fellesfløtningen ovenfor Rena skal dessuten Christiania Tømmerdirektion ha rett til å benytte magasinet i Aursunden over kote 689,30 inntil 15 juli.

6. Der bør under fyllingen av magasinet has for øie, at skadeflommer ikke forhøies.

7. Så snart fellesfløtningen er tilendebragt til Rena slippes atter 8 cm.^{3} inntil lavvannsperioden inntrer nedenfor Vormen dog i ethvert fall ikke lenger enn til 15 november, fra hvilket tidspunkt der tappes minst 13 cm.^{3} så lenge lavvannsperioden varer nedenfor Vormen, dog ikke utover 15 april.

Valget av tidspunktet for overgang fra tapning av 8 cm.³ til en større vannføring ved lavvansperiodens begynnelse må dog skje under hensyntagen til isforholdene i vassdraget og til at kraftanlegget i Røstfossen får vann efter behovet inntil 15 cm.³ fra 15 oktober. 17 septbr.

8. I de år vannføringen nedenfor Øieren ikke kan holdes oppe på 220 cm.³ alene ved hjelp av Mjøsens nuværende magasin, tappes magasinet med henblikk på å senke Aursunden ned til kote 684,3 den 15 april.

9. Forinnen der foretas forandringer i dette reglement skal de i fløtningen og bruksdriften interesserte gis anledning til å uttale sig.

Kongelig resolusjon, hvorved Landvik herred i Aust-Agder fylke fra 1 januar 1926 henlegges fra det nuværende Landvik og Fjære lensmannsdistrikt, som derefter blir å benevne Fjære lensmannsdistrikt til det nuværende Eide lensmannsdistrikt, som derefter blir å benevne Eide og Landvik lensmannsdistrikt. 17 septbr.

Skrivelse *) fra Socialdepartementet, hvorved oversendes forskrifter angående forsendelse av sprengstoffene Kul-Tornit B og Kul-Tornit D, jfr. kongelig resolusjon av 11 september 1925: 19 septbr.

Kul-Tornit B med sammensetning 80—85 % ammoniumnitrat, 1—3 % kull, 1—3 % tremel, 10—15 % klorkalium eller klornatrium samt inntil 4 % nitroglyserin og

Kul-Tornit D med sammensetning 80—85 % ammoniumnitrat, 1—3 % tremel, 5—10 % klorkalium eller klornatrium, 1—3 % nitrerte kullvannstoffer samt inntil 4 % nitroglyserin

tillates befordret med jernbane som almindelig il- og fraktgods på følgende betingelser:

1. Sprengstoffet skal være i patronform. Patronene legges i esker eller forenes til pakker av ikke over 2½ kg.s vekt. Eskene (pakkene) gjøres vanntette f. eks. ved et solid overdrag av ceresin eller et lignende stoff.
2. Eskene (pakkene) skal være støtt anbragt i sterke, tette, sikkert lukkede trekasser, som skal være foret med vanntett papir eller lign. Lokket tillates inntil videre festet med glatte og helst galvaniserte spiker som tillater at kassen kan åpnes uten voldsomhet. Kassen skal ha sikker bæreanordning (håndtak, bærelister eller bærestropper), hvis vekten av sprengstoffet overstiger 10 kg.

   En kasse må ikke inneholde mer enn 50 kg.
3. Kassene skal merkes tydelig:

*) Bekjentgj. 26 september i Lovtid. 1ste avd. nr. 44.

19 septbr. EKSPLOSIV
AMM.NITR. SPR.STOFF
KUL-TORNIT B (resp. D)

og dessuten være påført avsenderens (firmaets) navn eller fabrikkmerke og vekten av sprengstoffet i kassen.

4. Fraktbrevet skal være ledsaget av en erklæring fra avsenderen og fra en (av Statens inspektør for ildsfarlige gjenstander) godkjent kjemiker om, at sprengstoffets sammensetning er overensstemmende med hvad foran er angitt og at sprengstoffet ellers i enhver henseende er lik det sprengstoff, som blev prøvet 10 august 1925.

Fraktbrevet skal være paaført en av avsenderen undertegnet erklæring om, at innpakningen er overensstemmende med hvad der er bestemt i nærværende forskrifter.

5. Forsendelsen må skje i lukket vogn.
6. Ikke håndtersikre sprengstoffer, eksplosive tendmidler, ildsfarlige væsker og annet lett antendelig gods må ikke lesses i samme vogn som Kul-Tornit B eller Kul-Tornit D.
7. Forsendelsen kan efter jernbanens bestemmelse foregå med godstog eller almindelig persontog.

19 septbr. **Skrivelse** fra Forsvarsdepartementet, Marinen, til overlosen i det sønnenfjelske distrikt, hvori meddeles, at en forhenværende los ikke kan erholde certifikat som kystlos, hvis han ikke tilfredsstiller de i § 1, punkt 1 b, i Regler angående lægeundersøkelse av losers og kystlosers helbred, syn m. v. opstilte krav til synsstyrke, minimum ¾ av den normale, selv om han opfyller betingelsene efter reglenes § 2 — halvdelen av normal synsstyrke — for i tilfelle å ha kunnet forbli i stillingen som los.

19 septbr. **Skrivelse** fra Forsvarsdepartementet, Marinen, til overlosen i Tromsø distrikt, hvori det overensstemmende med en innhentet uttalelse fra Justisdepartementet, meddeler, at losplikt må anses bortfalt fra og med 14 august 1925 for fartøier, som kommer fra eller går til Svalbard.

21 septbr. **Skrivelse** fra Justisdepartementet, Fengselsstyret, til riksadvokaten.

Styret er gjort opmerksom på et tilfelle, hvor en person der skulde avsone bøter, av vedkommende politimyndighet var beordret transportert til sitt hjemsted for i det derværende hjelpefengsel å utholde den subsidiære fengselsstraff. Det offentlige var derved påført unødige transportutgifter. Man skal i den anledning, under henvisning til reglene av 1 juni 1911 om straffangers innsettelse i de forskjellige

fengsler, deres § 6, be hr. riksadvokaten om å tilholde påtale- 21 septbr.
myndighetens tjenestemenn å la personer som skal utholde straff i krets- eller hjelpefengsel innsette i det fengsel som er nærmest vedkommendes opholdssted.

Stadfestelse — meddelt av Socialdepartementet — på det 23 septbr.
av konsul Wilhelm Josef Stefan Westzynthius ved testamente av 15 september 1881 oprettede «Konsul Westzynthius's legat til understøttelse av sjømenn av handelsflåten».

Skrivelse *) fra Justisdepartementet om nye politi- 23 septbr.
vedtekter for Vestby herred.

Skrivelse fra Poststyret, hvori under henvisning til 23 septbr.
skrivelse av 5 mai d. år**) meddeles, at i henhold til skrivelse fra Utenriksdepartementet av 12 ds. annulleres den Alaoutiske Stats tiltredelse til Verdenspostkonvensjonen. Efter bestemmelsen i art. 30 i Madridkonvensjonen skal utmeldingen av Verdenspostforeningen tre i kraft 28 august 1926. Fra samme dag ophører også nevnte stats deltagelse i de andre tiltrådte postavtaler, nemlig: Verdibrevsoverenskomsten, postpakkekonvensjonen og postanvisningsoverenskomsten.

Skrivelse fra Poststyret, hvori meddeles, at det ved av- 23 septbr.
stemning mellem Verdenspostforeningens poststyrer er bestemt at «Hongrie» (Ungarn) utgår under 3dje klasse og henføres under 7de klasse, foran «Islande» (Island), henholdsvis i artikkel XXXVII § 5 i ekspedisjonsreglementet til den i Madrid 1920 vedtatte Verdenspostkonvensjon og i art. 85 § 4 i ekspedisjonsreglementet til den i Stockholm 1924 vedtatte Verdenspostkonvensjon.

Den nye klassifikasjon skal ha virkning fra 1 januar 1924 å regne.

Kongelig resolusjon ***), hvorved det i medhold av mid- 25 septbr.
lertidig lov om prisregulering m. v. av 6 august 1920 med tilleggslover av 30 september 1921 og 21 juli 1922 bestemmes:

Det er forbudt uten samtykke av Statens prisdirektorat

a) å fastsette bindende minstepriser for erhvervsdrivendes salg av varer eller ydelse av tjenester,
b) å nekte å innlate sig i forretningsforbindelse på vanlige vilkår med en erhvervsdrivende, ilegge ham bøter eller

*) Bekjentgj. 26 september i Loktid. 1ste avd. nr. 44, hvor politivedtektene er inntatt.
**) Inntatt i »Overenskomster« for 1925 nr. 5 s. 98.
***) Bekjentgj. 26 september i Lovtid. 1ste avd nr. 44.

25 septbr. anvende andre tvangs- eller straffemidler mot ham fordi han ved salg av varer eller ydelse av tjenester har underbudt konkurrenter, gått under bransjemessige prisnoteringer eller ellers beregnet priser som anses for lave, eller ved trusel om sådanne foranstaltninger søke å avholde en erhvervsdrivende fra slik prisberegning,

c) å opfordre eller på annen måte medvirke til iverksettelse av slike foranstaltninger eller trusler som nevnt under b).

Ovenstående bestemmelser trer i kraft straks.

Bestemmelsene gjelder ikke for arbeid i andres tjeneste eller for varer, som er bestemt til utførsel eller til bruk som råvarer for bedrifter som hovedsakelig arbeider med utførsel for øie.

25 septbr. **Kongelig resolusjon** *), hvorved i medhold av § 2 i lov om brennevin til medisinsk bruk av 30 november 1923 fastsettes endringer i avsnitt II A og B i de ved kongelig resolusjon av 2 mai 1924 utferdigede forskrifter om, hvad der blir å forstå ved de i paragrafen nevnte særlige grunner, som kan berettige en læge til å fravike lovens bestemmelser om frist eller mengde —, hvorefter avsnitt II skal lyde således:

II. Nedenfor nevnte sykdommer skal anses som særlige grunner, som kan berettige en læge til å forordne ved én resept for samme patient større mengde brennevin eller spiritus:

A. Til bruk gjennem flere uker men høist ca. 110 gr. brennevin eller 70 gr. spiritus pr. dag:

1. Pneumoni, sepsis, pyæmi og andre akutte og subakutte alvorlige febersykdommer.
2. Akutte og subakutte sykdommer overhodet hos alkoholikere.
3. Kreft, dyspepsier, langvarige bronkitter, bronkopneumonier og astmatiske tilstander, stenokardiske anfall (hjertekrampe), langvarige tarmlidelser.
4. Til utvortes bruk i alle de ovenfor under I, lit. B 1—3 nevnte tilfelle.

B. Til bruk gjennem måneder eller år:

Diabetes, astma, tuberkulose, kroniske bronkitter og kroniske mave- og tarmsykdommer hos eldre, svekkelsestilstander av enhver art hos gamle mennesker.

I disse tilfelle forutsettes lægen å sende Socialdepartementet motivert ansøkning om licens for 1 eller ½ år, loven § 5, 1 ledd.

*) Bekjentgj. 26 september i Lovtid. 1ste avd. nr. 44.

Kongelig resolusjon *) om opkrevning av forskjellige havneavgifter i Brønnøysund. 25 septbr.

Kongelig resolusjon*), hvorved Landbruksdepartementet bemyndiges til i medhold av lov av 8 august 1924 om kvalitetskontroll med visse landbruksvarer å utferdige de nødvendige bestemmelser om kontroll med utførsel av poteter samt til å fastsette de avgifter som er nødvendige til dekning av de med kontrollen forbundne utgifter. 25 septbr.

Kongelig resolusjon *), hvorved der i medhold av § 44 i midlertidig lov om offentlig administrasjon av banker av 17 juli 1925 utferdiges nedenstående forskrifter vedkommende det i samme lovs § 6, 3dje ledd, omhandlede kreditorråd: 25 septbr.

§ 1. Bankens innskytere og andre fordringshavere fra tiden før innsendelse av ansøkning om administrasjon innkalles av administrasjonsstyret med minst 14 dagers, høist 3 ukers varsel ved opslag i bankens ekspedisjonslokaler og ved kunngjørelse i minst 2 blad, som er almindelig lest i bankens distrikt.

§ 2. På møtet legitimerer fordringshaverne sig ved forevisning av spesielt for anledningen av banken utstedt bevidnelse for at vedkommende er fordringshaver, eller ved forevisning av kontraboken med banken. Administrasjonsstyret kan bestemme, at kun spesiell bevidnelse som nevnt kan benyttes som legitimasjon.

I innkallelsen til møtet skal der gis oplysning om hvad der kreves til legitimasjon.

Møtet velger selv sin dirigent.

§ 3. Rådets medlemmer velges av og blandt de fullmyndige fordringshavere. Kun selskaper kan møte ved fullmektig og ingen møtende kan avgi mer enn en stemme. Med hensyn til stemmerett og valgbarhet anses verge for umyndig som fordringshaver.

Avgjørelsen av tvist om stemmerett og valgbarhet henhører under valgmøtet. Avgjørelsen kan av møtende fordringshavere og av administrasjonsstyret innankes for Finansdepartementet, som kan kjenne utfallet av et valg ugyldig og påby nytt valg.

En fordringshaver kan ikke delta i nogen avstemning om sin egen stemmerett eller valgbarhet.

I tilfelle av stemmelikhet ved beslutninger eller valg foretas loddtrekning.

§ 4. Til stede på møtet skal være minst 2 medlemmer av administrasjonstyret.

*) Bekjentgj. 26 september i Lovtid. 1ste avd. nr. 44.

25 septbr. Over møtets forhandlinger føres protokoll. Denne underskrives av møtets dirigent og 2 tilstedeværende medlemmer av administrasjonsstyret.

§ 5. Rådet skal efter valgmøtets nærmere bestemmelse bestå av 3, 5 eller 7 medlemmer med samme antall varamenn. Rådet velger selv sin formann. For banker med avdelinger eller filialer i flere kommuner kan Finansdepartementet bestemme, at der skal foretas særskilt valg ved en eller flere av avdelingene (filialene), som om disse var selvstendige banker, likesom departementet i så fall også fastsetter medlemsantallet for rådet så vel ved hovedsætet som ved avdelingene (filialene). Når rådet i henhold til sådan bestemmelse av departementet kommer til å bestå av flere grupper, bestemmer departementet, hvilken gruppes formann skal være det hele råds formann.

§ 6. Rådet (gruppen) sammenkalles av formannen og har møte så ofte som dets virksomhet gjør det nødvendig, dog minst 1 gang hvert halvår og når det kreves av 2 av rådets (gruppens) øvrige medlemmer eller av Finansdepartementet, Norges Bank, den dømmende kommissær eller administrasjonsstyret.

§ 7. Rådet (gruppen) avgir innberetning om sin virksomhet til Finansdepartementet, Norges Bank og den dømmende kommissær, når nogen av disse krever det.

Når rådet i henhold til bestemmelse i § 5, annet punktum, består av flere grupper, skal disse sende meddelelser til hverandre hvert halvår om sin virksomhet, likesom de skal drøfte med hverandre saker, som antas å være av særlig betydning eller hvorom administrasjonsstyret har anmodet om å få det hele råds uttalelse. Spørsmålet om erstatningssøksmål mot bankens stiftere og tidligere tillitsmenn (lovens § 13, annet ledd) blir å avgjøre av det hele råd.

§ 8. Medlemmer av rådet har taushetsplikt overfor uvedkommende med hensyn til hvad de i sådan egenskap erfarer om bankens eller bankkundes eller en annen banks eller dens bankkunders forhold. Overtredelse av denne bestemmelse medfører straff i henhold til straffelovens § 339.

Kongelig resolusjon, hvorved Kirke- og Undervisningsdepartementet bemyndiges til, når særlige grunner foreligger, å dispensere fra påbudet i forordning av 3 april 1810 § 7 om vaksinasjon som betingelse for å kunne optas som elev i visse undervisningsanstalter forsåvidt angår optagelse i de høiere almenskoler.

Kongelig resolusjon, hvorved bestemmes: 25 septbr.

1. De av Sandefjord bystyre den 25 mai 1925 anbefalte vedtekter for Sandefjord Øl- og Vinsamlag A/S stadfestes i medhold av § 18 i lov av 1 august 1924 om innførsel og omsetning av brennevin etc. som gjeldende inntil videre, å regne fra 1 januar 1926, dog ikke lenger enn til utgangen av året 1929.

2. Det pålegges fylkesmannen å sørge for, at samlaget innen hvert års 15 februar innsender til Socialdepartementet ekstrakt av samlagets regnskap for det senest forløpne kalenderår samt beretning om samlagets virksomhet og fortegnelse over dets medlemmer i samme år.

Kongelig resolusjon, hvorved bestemmes: 25 septbr.

1. De av Kongsvinger bystyre den 9 juni og 13 juli 1925 med 12 mot 7 stemmer anbefalte vedtekter for Kongsvinger Øl- og Vinsamlag stadfestes i medhold av § 18 i rusdrikkloven av 1 august 1924 som gjeldende inntil videre å regne fra 1 januar 1926, dog ikke lenger enn til utgangen av året 1929.

2. Det pålegges fylkesmannen å sørge for, at samlaget innen hvert års 15 februar innsender til Departementet for Sociale Saker ekstrakt av samlagets regnskap for det senest forløpne kalenderår, beretning om virksomheten og fortegnelse over dets medlemmer i samme år.

Kongelig resolusjon, hvorved bestemmes: 25 septbr.

1. De av Holmestrand bystyre den 19 juni 1925 anbefalte vedtekter for A/S Holmestrand Øl- og Vinsamlag stadfestes i henhold til § 18 i rusdrikkloven av 1 august 1924 som gjeldende inntil videre å regne fra 1 januar 1926, dog ikke lenger enn til utgangen av året 1929.

2. Det pålegges fylkesmannen å sørge for at samlaget innen hvert års 15 februar innsender til Socialdepartementet ekstrakt av samlagets årsregnskap for det senest forløpne kalenderår, beretning om virksomheten og fortegnelse over dets medlemmer i samme år.

Kongelig resolusjon, hvorved bestemmes: 25 septbr.

1. I henhold til § 29 i lov om offentlige tjenestemenn av 15 februar 1918 utferdiges for de under tjenestemannsloven hørende tjenestemenn i Statens fabrikktilsyn og kjelkontrollen et reglement overensstemmende med et fremlagt utkast.

2. Departementet for Sociale Saker bemyndiges til å foreta de forandringer eller tilføielser vedkommende dette reglement som i fremtiden måtte finnes påkrevet.

Det i post 1 omhandlede reglementer sålydende:

25 septbr. § 1. Nærværende reglement omfatter tjenestemenn ved statens fabrikktilsyn (herunder kjelkontrollen), forsåvidt de inngår under tjenestemannslovens bestemmelser.

§ 2. De stillinger som omfattes av nærværende reglement blir, hvor ikke oprykning, jfr. § 5, eller overflytning finner sted, som regel å besette efter almindelig konkurranse i henhold til forutgått offentlig bekjentgjørelse om ledigheten. I bekjentgjørelsen skal det kreves at ansøkninger må være bilagt med lægeattest.

§ 3. Fabrikkinspektørene beskikkes av Kongen. De øvrige tjenestemenn ansettes av Socialdepartementet efter en av chefinspektøren avgitt innstilling om innil 3 av ansøkerne. For kjeltilsynet skal innstilling først avgis av kjelinspektøren, for det kvinnelige fabrikktilsyn av den kvinnelige fabrikkinspektør.

§ 4. I ansettelsesbrevet skal stå at vedkommende tjenestemann ansettes på de vilkår som er nevnt i lov nr. 1 av 15 februar 1918 om offentlige tjenestemenn og i nærværende reglement, — med de forandringer som senere måtte bli fastsatt samt med de forpliktelser som fremgår av lov om pensjonsordning for statens tjenestemenn av 28 juli 1921 og lov nr. 3 av 14 mai 1917 om aldersgrense for offentlige tjenestemenn, med mulige senere forandringer. I øvrig fastsetter Socialdepartementet ansettelsesbrevets innhold.

§ 5. Den ved lønnsregulativet hjemlede oprykning av sekretærer fra kl. II til kl. I skjer under fortrinsvis hensyn til disse tjenestemenns dyktighet og utdannelse efter innstilling fra chefinspektøren.

§ 6. Forsåvidt der overensstemmende med tjenestemannslovens § 16 er oprettet tjenestemannsutvalg for de ved statens fabrikktilsyn (herunder kjelkontrollen) ansatte tjenestemenn, gis de i lovens § 18 punktene 2 og 3 omhandlede bestemmelser av Socialdepartementet.

§ 7. Ved beregning av tjenestetiden efter tjenestemannslovens § 19 kommer i betraktning all sammenhengende tjeneste i statens fabrikktilsyn (herunder kjelkontrollen) efter fast ansettelse. Socialdepartementet er bemyndiget til, i hvert enkelt forefallende tilfelle av opsigelse i henhold til nevnte § i tjenestemannsloven å avgjøre, hvorvidt der ved tjenestetidens beregning skal tas hensyn til annen statstjeneste.

§ 8. Ved beregning av tjenestetiden efter tjenestemannslovens § 20 tas hensyn til all sammenhengende tjeneste som statstjenestemann.

§ 9. Opsies en tjenestemann efter tjenestemannslovens § 19 kan han innanke opsigelsen for Kongen. Anken frem-

settes av tjenestemannen skriftlig for nærmeste overordnede. 25 septbr.
Er anken ikke avgjort innen opsigelsesfristens utløp vedblir tjenestemannen i sin stilling inntil avgjørelsen.

§ 10. Ved anke over ordensstraff efter tjenestemannslovens § 21 og over avskjed efter lovens § 24 gjelder med hensyn til ankemyndighet og ankens fremsettelse de bestemmelser som er fastsatt i nærværende reglements § 9. Anken må fremsettes innen 14 dager efterat ordensstraffen eller avskjeden er tjenestemannen meddelt.

§ 11. Ved anke over pålegg som efter tjenestemannslovens § 27 er gitt en tjenestemann om å bli stående i tjenesten også efter opsigelsesfristens utløp, gjelder med hensyn til ankemyndighet og ankens fremsettelse de bestemmelser som er fastsatt i nærværende reglements § 9.

Ankemyndighetens avgjørelse må treffes innen 1 måned efter ankens fremsettelse.

Kongelig resolusjon, hvorved bestemmes: 25 septbr.

I. I medhold av lov nr. 12 av 17 juli 1925 fastsettes inntil videre en avgift til det offentlige for behandlingen av andragender om erhvervstillatelse i henhold til lov nr. 16 av 14 desember 1917, kap. III, — hvilken avgift blir å beregne efter følgende satser:

Omsetningsverdi

til og med kr.	2 000			avgift kr.	5
do. over	2 000	til og med	4 000	— »	10
do. »	4 000	—	6 000	— »	15
do. »	6 000	—	8 000	— »	20
do. »	8 000	—	10 000	— »	25

For hvert overskytende

kr. 5 000	eller del derav	inntil kr.	100 000	avgift kr.	5
do.	do.	»	200 000	— »	4
do.	do.	»	300 000	— »	3

og ytterligere for hvert overskytende

kr. 5000 eller del derav . . . . . — » 2

II. Avgiften opkreves av ansøkninger som innkommer til vedkommende fylkesmann eller kommunestyre efter 10 oktober 1925.

III. Handelsdepartementet bemyndiges til i særlige tilfelle helt eller delvis å eftergi avgiften.

IIII. Handelsdepartementet bemyndiges til å gi nærmere regler for opkrevning av avgiften m. v.

Kongelig resolusjon, hvorved § 2 i de for Norsk Skibs Hypothekbank ved kongelig resolusjon av 9 august 1918 approberte statutter approberes å skulle 25 septbr.

25 septbr. lyde som vedtatt i generalforsamling den 27 juni 1925, dog således at der ikke skjer nogen forandring i de gjeldende takseringsbestemmelser.

26 septbr. **Skrivelse** fra Utenriksdepartementet, hvori meddeles, at følgende stater har sluttet sig til Svalbardtraktaten av 9 februar 1920:

Belgia, Monacco, Schweiz, China, Det Serbisk-Kroatisk Slovenske Rike, Rumenia, Finnland.

28 septbr. **Skrivelse** fra Utenriksdepartementet.

Ifølge offisiell meddelelse fra den schweiziske regjering har Tyrkiet sluttet sig til den internasjonale konvensjon om beskyttelse av industriell eiendomsrett, Paris 20 mars 1883, revidert i Bryssel 14 desember 1900 og i Washington 2 juni 1911.

Tiltredelsen regnes fra 10 oktober 1925.

Enn videre har Australia sluttet sig til konvensjon, undertegnet i Washington 2 juni 1911, angående endring av konvensjonen av 20 mars 1883 og ønsker å betraktes som kontraherende land i den industrielle union.

Ved Australias tiltredelse av Washingtonkonvensjonen er denne blitt eneste tekst for samtlige kontraherende stater.

28 septbr. **Skrivelse** fra Justisdepartementet, Fengselsstyret, til riksadvokaten.

Tvangsarbeidere som er løslatt på prøve.

Ved lov nr. 2 av 11 august 1924 er foretatt en del forandringer i lovgivningen om fengselsvesenet og om tvangsarbeide. Blandt disse forandringer henleder man særlig opmerksomheten på, at lovens § 57 er ophevet og at lovens § 22 i stedet er gitt anvendelse også på tvangsarbeidere. Følgen herav er at prøvetiden for tvangsarbeidere som er løslatt på prøve, blir forandret fra 1 til 3 år, så den blir den samme som for fanger.

Av forskjellige grunner har man imidlertid bestemt, at det særlige tilsyn som regelmessig anordnes for de tvangsarbeidere som løslates på prøve, bare skal gjelde i det første år av prøvetiden, idet dog direktøren har anledning til i det enkelte tilfelle å bestemme at tilsynet skal vare prøvetiden ut.

Den foretatte forandring av loven vil således ikke regelmessig medføre nogen forandring i reglene om tilsynet med de løslatte, men vil ha den følge at en person som er løslatt på prøve fra tvangsarbeidshus, vil kunne settes inn igjen efter beslutning av Fengselsstyret også i det 2net og 3dje år efter løslatelsen. Adgangen til gjeninnsettelse efter løslatelse på

prøve blir altså forsåvidt den samme for tvangsarbeidere som for fanger. 28 septbr.

Den nye bestemmelse kommer til anvendelse for alle tvangsarbeidere som er løslatt på prøve efter lovens ikrafttreden 11 september 1924. Man ber hr. riksadvokaten gjøre politiets tjenestemenn bekjent med dette, og skal samtidig gjøre opmerksom på at de gjeldende regler for tvangsarbeidere løslatt på prøve og bestemmelsene om deres gjeninnsettelse nu lyder således ifølge reglementet for tvangsarbeidshusene kap. 36:

§ 4. Tvangsarbeidere som er løslatt på prøve, skal i det første år efter løslatelsen i almindelighet være undergitt særlig tilsyn (jfr. kap. 35 § 12). Hvis direktøren anser det ønskelig, kan han bestemme at tilsynet skal vare prøvetiden ut.

Øiemedet dermed er å avholde dem fra å falle tilbake til et uordentlig liv og å støtte dem i deres bestrebelser for å føre en hederlig vandel. Forholdsregler hvorved der legges en løslatt hindringer i veien i sistnevnte henseende, og navnlig sådanne hvorved opmerksomheten unødig henledes på at han har vært i tvangsarbeide — derunder også fremmøte for politiet —, må såvidt mulig undgås. Men tilsynet må for øvrig være så virksomt som forholdene tilsier og tillater. Er en tilsynsmann forhindret fra å utføre tilsynet, må han ved henvendelse til direktøren, eller om tilsynet er tillagt en forening, til denne sørge for at en annen overtar det i hans sted.

Den løslatte er forpliktet til efter pålegg å møte for den tilsynshavende og i tilfelle for politiet, likesom han også har å meddele dem de oplysninger om sine forhold som måtte begjæres.

§ 5. Den på prøve løslatte har innen den frist som av direktøren bestemmes, å fremstille sig for den som skal utføre tilsynet.

Hvis han ikke fremstiller sig i rett tid, har den tilsynsførende, hvis det ikke er vedkommende politimyndighet, å underrette denne. Politiet har da å beordre den løslatte pågrepet og, om hans opholdssted ikke kjennes, å efterlyse ham gjennem Polititidenden.

I ordren og efterlysningen begjæres den løslatte snarest mulig fremstillet for nærmeste overordnede polititjenestemann eller lensmann. Denne optar hans forklaring om grunnen til uteblivelsen og erhverver de øvrige oplysninger som måtte finnes påkrevet. Hvis uteblivelsen ikke skyldes den løslatte utilregnelige omstendigheter, blir han foreløbig å innsette i fengsel. Fengslingskjennelse erhverves ikke. Derimot skal der

2 ptbr. uten ophold sendes innberetning til Fengselsstyret med utskrift av de optatte forklaringer og de øvrige oplysninger som måtte være erhvervet.

Dersom den løslatte ikke besluttes innsatt i fengsel, har han uten ophold å begi sig til det for ham bestemte opholdssted, om dette er et annet enn pågripelsesstedet.

Om pågripelsen og de trufne forføininger underretter politiet på pågripelsesstedet den myndighet som har beordret pågripelsen. Denne myndighet meddeler da i tilfelle vedkommende tilsynsmann fornøden beskjed.

§ 6. Uten tillatelse av den tilsynsførende — hvor vedkommende ikke er under tilsyn av arbeidshusets direktør — må den løslatte ikke i prøvetiden (§ 11) flytte ut av vedkommende by eller herred. Derimot kan han uten særskilt tillatelse for en ganske kort tid bytte opholdssted, når hans beskjeftigelse eller andre særlige grunner krever det.

Tillatelse til å flytte må ikke gis medmindre der er særlig grunn til det, og det skal herved tas hensyn til om der er sikret den løslatte arbeide eller underhold på det sted som han vil flytte til. Er han undergitt tilsyn, må der, før tillatelse gis, være sørget for tilsyn på det nye sted enten ved en forsorgsforening eller ved en annen tilsynsførende som godkjennes av direktøren. Hvis direktøren har bestemt at flytningstillatelse ikke må gis uten hans samtykke, forelegges saken alltid direktøren.

Tillates det den på prøve løslatte å flytte, og han ikke skal gå tilsjøs eller forlate landet, skal han innen en fastsatt frist fremstille sig for den nye tilsynsførende. Den i kap. 35 § 12 nevnte meddelelse skal i betimelig tid tilstilles denne med oplysning om flytningen og den løslattes forhold efter løslatelsen. Hvis tilsynet ikke har vært overdratt vedkommende politimyndighet, skal der også gis underretning til denne, som da har å sende meddelelse til det nye opholdssteds politi med oplysning om flytningen og den nye tilsynsførende.

§ 7. Hvis en på prøve løslatt som har fått tillatelse til å ta ophold på et nytt sted, ikke fremstiller sig for den nye tilsynsførende til fastsatt tid, skal denne meddele underretning herom til den tidligere tilsynshavende, som i fornødent fall bevirker den løslatte pågrepet eller efterlyst gjennem politiet.

Hvis en løslatt forlater anvist opholdssted i strid med bestemmelsene i § 6, har den tilsynsførende likeledes gjennem politiet å bevirke ham pågrepet eller efterlyst.

I begge tilfelle finner bestemmelsene i § 5, 2net og 3dje ledd tilsvarende anvendelse. Dog avgir pågripelsesstedets politi ikke innberetning direkte til Fengselsstyret, men sender

utskrift av forklaringene m. v. til den myndighet som har be- 28 septbr.
ordret pågripelsen. Denne har derefter snarest mulig å sende innberetning til Fengselsstyret, ledsaget av utskrift av de optatte forklaringer m. v. samt av uttalelse om hvorvidt den løslatte bør gjeninnsettes i tvangsarbeide.

§ 8. Hvis nogen på prøve løslatt i prøvetiden (§ 11)

a) gjør sig skyldig i lediggang og ikke kan påvise lovlig erhverv, eller i drikk eller annet dårlig forhold, eller
b) søker selskap med, avgir bolig til eller tar bolig hos beryktede personer som ikke er hans slektninger, eller
c) uten gyldig grunn lar være å søke eller går fra arbeide som er skaffet ham gjennem arbeidshuset, forsorgsforeninger eller lignende innretninger eller offentlige myndigheter, eller på grunn av dårlig opførsel avskjediges fra arbeidet, eller
d) for øvrig — utenfor de i §§ 5—7 omhandlede tilfelle — undlater å efterkomme nogen av de for hans forhold gitte forskrifter,

og den tilsynsførende ikke uten ophold kan bevirke forholdet rettet, har han å gjøre henvendelse derom til politiet. Dette optar forklaring, hvorunder også den løslatte selv og den tilsynsførende må gis anledning til å uttale sig. På samme måte optar politiet forklaring, hvis det ellers blir bekjent med at en på prøve løslatt har gjort sig skyldig i noget forhold som foran nevnt. Uttalelse fra vedkommende tilsynsførende blir å innhente også i dette tilfelle, selv om tilsynstiden (§ 4) er utløpet.

Finnes det ikke tilstrekkelig å advare den løslatte og han heller ikke settes under tiltale (jfr. § 9), blir utskrift av forklaringen og de andre oplysninger som finnes fornødne til bedømmelse av spørsmålet om hans gjeninnsettelse i arbeidshuset, samt politiets uttalelse derom å innsende til Fengselsstyret.

Inntil endelig beslutning er fattet om gjeninnsettelse, kan politiet la den løslatte pågripe og foreløbig innsette i fengsel, hvis det finnes fornødent for å hindre ham fra å undvike, eller av hensyn til den offentlige sikkerhet. Fengslingskjennelse erhverves ikke, men innberetningen til Fengselsstyret avgis uten ophold.

§ 9. Kommer den løslatte i prøvetiden under forfølgning for nogen handling som kan medføre frihetsstraff, skal innberetning innsendes til Fengselsstyret, så snart saken er avsluttet ved endelig dom, vedtagelse av forelegg eller innstilling av forfølgningen. Med innberetningen innsendes rettsaktene.

28 septbr. Er den løslatte ikke fengslet i anledning av den nye straffforfølgning, finner § 8, siste ledd, tilsvarende anvendelse.

§ 10. Når en tvangsarbeider som er løslatt på prøve, kommer inn i arbeidshus efter ny dom, fullbyrdes også resten av det før pålagte tvangsarbeide, forsåvidt der efter § 11 er adgang dertil.

I tvilstilfelle, så vel som når vedkommende begjærer det, har direktøren å forelegge saken for Fengselsstyret.

Det ovenfor bestemte gjelder ikke når den på prøve løslatte var dømt efter straffelovens § 65. I så fall fattes beslutning av Justisdepartementet.

Utenfor de i 1ste og 3dje ledd omhandlede tilfelle avgjør Fengselsstyret spørsmål om innsettelse for resttiden.

§ 11. Løslatelse på prøve blir i almindelighet endelig hvis der ikke innen 3 år efter løslatelsen er truffet avgjørelse som medfører den løslattes gjeninnsettelse, og han heller ikke innen disse tidsfrister er pågrepet.

Løslatelse på prøve av personer dømt efter straffelovens § 65 blir endelig hvis den løslatte ikke innen 5 år besluttes innsatt påny eller pågripes.

I forbindelse hermed finner man å burde gjøre opmerksom på at tvangsarbeidsvesenets myndigheter også har adgang til å beslutte endelig løslatelse av en tvangsarbeider før tvangsarbeidstidens utløp. Herom bestemmer reglementets kap. 34 § 3:

Løslatelse før tvangsarbeidstidens utløp skjer i regelen på prøve. Hvis det i noget tilfelle finnes særlig ønskelig, kan endelig løslatelse skje før det nevnte tidspunkt. Beslutning herom fattes av direktøren når det gjelder løslatelse inntil 6 dager før tiden, ellers av Fengselsstyret efter uttalelse fra direktøren.

28 septbr. **Skrivelse** fra Poststyret angående endringer*) i den skandinaviske postoverenskomst av 26 juli 1924**).

1 oktbr. **Stadfestelse** — meddelt av Socialdepartementet — på det av lektor Lyder Hermanstorff ved testamente av 9 april 1895 med kodisill av 4 november 1916 oprettede legat «Adjunkt Henrik Hermanstorffs Minde» til Drammens offentlige høiere almenskole.

1 oktbr. **Skrivelse*****) fra Socialdepartementet om lukningsvedtekt for barber- og frisørforretninger i Larvik.

*) Inntatt i »Overenskomster« for 1925 nr. 10 s. 595—597.
**) Inntatt i »Overenskomster« for 1924 nr. 5 s. 85 flg.
***) Bekjentgj. 6 oktober i Lovtid. 1ste avd. nr. 45, hvor den stadfestede vedtekt er inntatt.

Skrivelse *) fra Landbruksdepartementet om adgang til å drepe streifende hund i Søgne herred, Vest-Agder fylke. 1 oktbr.

Skrivelse *) fra Finans- og Tolldepartementet til inspektøren for tobakkbeskatningen m. v. 1 oktbr.

I henhold til bemyndigelse i § 2 i lov av 11 august 1924 om omsetningsavgift av kullsyreholdige, alkoholfrie drikkevarer fant departementet i sin rundskrivelse til fylkesmennene av 27 september s. å. inntil videre å kunne innvilge i avgiftsfrihet for følgende kullsyreholdige vann:

Apenta, Bilin, Emser, Fachingen, Hunyadi Janos, Jodsoda, Karlsbader, Kissingen, Kreuznach, Lithion, Marienbad, Püllna, Pyrmont, Salzschlirf, Vichy, Wildungen.

Ifølge innhentet uttalelse fra Medisinaldirektøren finner imidlertid departementet ikke tilstrekkelig grunn til lenger å opprettholde avgiftsfriheten for de nevnte mineralvann, hvorfor den herved tilbakekalles.

Man vedlegger samtidig en del avtrykk av et cirkulære, som departementet idag i samme saks anledning har tilstillet tollkamrene og hvortil nærmere henvises.

Likeledes sendes vedlagt en gjenpart av nærværende skrivelse, hvormed Mineralvandfabrikernes Landsforening og mulig andre interesserte i bransjen bes gjort bekjent.

Skrivelse fra Finansdepartementet til en herredsskriver vedkommende gebyrberegning i anledning av utferdigelse av skjøte på en eiendom som den ene ektefelle har overtatt ved skilsmisse-skifte. Departementet uttaler at det ikke ved sin skrivelse av 22 juni 1898 har hatt til hensikt å innskrenke den omhandlede fritagelse for stempelavgift og tinglesningsgebyr til kun å gjelde hvor skifte av fellesboet finner sted, i henhold til lov av 29 juni 1888 § 33. At § 33 er nevnt kommer av at departementets skrivelse var svar på en forespørsel angående hjemmelsbrev på skifte i henhold til denne lovbestemmelse. 1 oktbr.

Kongelig resolusjon *), hvorved bestemmes: 2 oktbr.

1. Handelsdepartementet bemyndiges til å utferdige et reglement **) i anledning av portofrihetens ophevelse, innførelse av tjenestemerker for visse av statens og kommunenes postsaker m. v. i det vesentlige i overensstemmelse med et fremlagt utkast.

2. Handelsdepartementet bemyndiges til å foreta til enhver tid sådanne endringer i nevnte reglement, som departe-

*) Bekjentgj. 6 oktober i Lovtid. 1ste avd. nr. 45.
**) Reglementet er inntatt i Poststyrets Cirkulære nr. 44 for 1925.

2 oktbr. mentet finner påkrevd, og som det ikke finner det nødvendig å la foreta ved kongelig resolusjon.

3. Lov av 26 juni 1925 angående endringer i lov om postvesenet av 12 mai 1888 m. v. samt det ovennevnte reglement trer i kraft fra 1 januar 1926.

2 oktbr. **Kongelig resolusjon** *) om nye skogvedtekter for Sør-Aurdal herred.

2 oktbr. **Kongelig resolusjon** **) om fredning av elg i Nordland fylke til utgangen av året 1930.

2 oktbr. **Kongelig resolusjon** **) om fredning av ærfugl i en del herreder i Møre fylke til utgangen av året 1930.

2 oktbr. **Kongelig resolusjon,** hvorved bestemmes:

I. De av dr. O. M. Sandvik utarbeidede 2 utgaver av Graduale eller Messebok for den norske kirke godkjennes til bruk ved den offentlige gudstjeneste i de menigheter hvor sognepresten efter samråd med menighetsrådet fatter beslutning om bokens innførelse, således at landsmålsutgaven derav blir å benytte i de menigheter hvor landsmålsliturgien er innført, og bokmålsutgaven i de øvrige.

I de menigheter hvor Graduale er besluttet innført, blir snarest mulig på kirkekassens bekostning å anskaffe 2 eksemplarer derav, hvorav det ene skal ligge på alteret og det annet på orgelet (i de kirker hvor sådant er anskaffet). Hvor boken ikke er besluttet innført blir der på samme måte innen utgangen av næste kirkeår å anskaffe ett eksemplar som skal ligge på kirkens alter.

II. Kirkedepartementet bemyndiges til å treffe de nødvendige forføininger til utgivelse av begge utgaver av messeboken.

2 oktbr. **Kongelig resolusjon,** hvorved bestemmes:

I. Det tillates at en kirkebygning som er opført ved Ortnevik hjelpekirkegård i Lavik prestegjeld i Bjørgvin bispedømme efter en av arkitekt L. Norevik utarbeidet plan innvies til kirkelig bruk under navn av Ortnevik kapell.

II. Bjørgvin biskop bemyndiges til å treffe midlertidig bestemmelse om avholdelse av gudstjeneste i den nye kirke.

III. Kyrkjebø herredsstyres beslutning av 13 august 1925 om overtagelse av kapellets vedlikehold m. v. godkjennes i henhold til lov om kommunestyre på landet av 30 september 1921 § 46, nr. 4.

*) Bekjentgj. 6 oktbr. i Lovtid. 1ste avd. nr. 45, hvor de nye skogvedtekter er inntatt.

**) Bekjentgj. 6 oktober i Lovtid. 1ste avd. nr. 45.

Kongelig resolusjon, hvorved bestemmes: 2 oktbr.

1. Avgiften for eftertelling ved poststedene av penger i verdibrev skal utgjøre:

10 øre for beløp inntil kr. 100,00
20 » for beløp inntil » 500,00
30 » for beløp inntil » 1000,00

med tillegg av 20 øre pr. kr. 1 000,00 eller del derav for beløp over kr. 1 000,00.

2. Adgangen til å få eftertellet verdipapirer som sendes i verdiforsendelser opheves.

3. Avgiften for mottagelsesbevis for innenrikske pakker, postanvisninger, verdibrev og rekommanderte forsendelser som begjæres efter forsendelsenes innlevering, fastsettes til 40 øre.

4. Avgiften for efterspørsler efter innenrikske postforsendelser fastsettes til 40 øre.

5. Disse bestemmelser trer i kraft fra den tid Handelsdepartementet bestemmer.

Skrivelse *) fra Justisdepartementet om nye politivedtekter for Sandefjord. 3 oktbr.

Skrivelse **) fra Socialdepartementet om forandringer i lukningsvedtekten for Andebu herred. 3 oktbr.

Skrivelse fra Finansdepartementet til en byfogd, hvori uttales at departementet antar at der ikke blir å beregne inkaminasjonsgebyr i anledning av at skifteretten i et bo har oversendt en sak til sjøretten i henhold til sjøfartlovens § 312, siste ledd. 5 oktbr.

Stadfestelse — meddelt av Socialdepartementet — på det ifølge Christen Thuesen Friis's testamente av 13 mars 1741, Margrethe Theodorus's legatbestemmelse og Ulrika Eleonora Petersen, født Bloms testamente av 17 april 1805 oprettede «Larviks skoleungdoms legat». 6 oktbr.

Telegram fra Finansdepartementet til et ligningsråd, hvori uttales, at klage over ligning undertegnet av dertil befullmektiget sakfører antas å være lovlig. 6 oktbr.

Skrivelse ***) fra Arbeidsdepartementet om ophevelse av forbudet av 12 juni 1914 mot motorvognkjøring i Ål herred. 7 oktbr.

*) Bekjentgj. 6 oktober i Lovtid. 1ste avd. nr. 45, hvor de nye politivedtekter er inntatt.
**) Bekjentgj. 10 oktober i Lovtid. 1ste avd. nr. 46, hvor vedtektens § 1 i endret lydelse er inntatt.
***) Bekjentgj. 10 oktober i Lovtid. 1ste avd. nr. 46.

9 oktbr. **Kongelig resolusjon** *), hvorved i medhold av landskommunelovens § 48 godkjennes Bærum herredsstyres vedtak av 27 august og 17 september 1925 om endringer i husleiereguleringens bestemmelser, — sålydende:

1. Husleiereguleringen opheves for hus hvor innflytning har funnet sted efter 1 januar 1921.

2. Husleiereguleringen opheves for all bortleie av ledige rum, som skjer efter 30 september 1925.

3. Husleiereguleringen innskrenkes for øvrig til å omfatte umøblerte beboelsesleiligheter på inntil 4 rum — pikeværelse medregnet — med eller uten kjøkken.

Herunder inngår også enkelte rum, når disse bortleies til familieleiligheter (avgjørelse herav treffes i tvilstilfelle av husleienevnden).

4. For de under punkt 3 omhandlede leiligheter gjelder følgende bestemmelser:

a. Leien kan påbys nedsatt av husleienevnden selv om klage ikke foreligger.

b. Leieboer kan ikke rettsgyldig opsis eller når leieforholdet efter avtale ophører uten opsigelse, tvinges til fraflytning uten nevndens samtykke.

5. Disse bestemmelser trer i kraft 30 desember 1925, undtagen bestemmelsene i post 2, som trer i kraft 30 september 1925. Samtidig opheves bestemmelsene i herredsstyrets beslutning av 21 mai 1919 og andre hittil gjeldende beslutninger om husleiereguleringen i Bærum.

9 oktbr. **Kongelig resolusjon** *), hvorved i henhold til §§ 6 og 7 i lov om Svalbard av 17 juli 1925 bestemmes:

I. Lagmannsrett for Svalbard er inntil videre lagmannsretten for Troms lagsogn.

II. Underdommer-, skifteforvalter- og rettsskriverforretningene på Svalbard legges inntil videre til Tromsø byfogedembede.

9 oktbr. **Kongelig resolusjon** *) om sløifning av den i sykeforsikringsloven opstilte undtagelse fra forsikringsplikt — forsåvidt angår laste- og lossearbeidere i Kristiansand.

9 oktbr. **Kongelig resolusjon****) om tillegg til helseforskriftene for Tinn herred.

---

*) Bekjentgj. 10 oktober i Lovtid. 1ste avd. nr. 46.

**) Bekjentgj. 10 oktober i Lovtid. 1ste avd. nr. 46, hvor tillegget er inntatt.

Kongelig resolusjon *) om forskrift om meldeplikt ved tuberkuløse sykes flytning i Suldal herred, Rogaland fylke. 9 oktbr.

Kongelig resolusjon **), hvorved bestemmes: 9 oktbr.

1. Midlertidig lov av 17 juli 1925 om utførselsavgift på torskelevertran til bestridelse av utgiftene ved fellesreklame i utlandet for norsk medisintran settes med hjemmel i samme lovs § 6 i kraft fra og med den 1 januar 1926.

2. Med hjemmel i samme lovs § 2 fastsettes inntil videre følgende godtgjørelse til vedkommende tolloppebørselsbetjenter for opkrevning av den ved loven pålagte avgift: 4 % av det opkrevede beløp til og med kr. 3000,00, 2 % av beløp over kr. 3000,00 til og med 40 000,00 årlig og 1 % av det overskytende.

Kongelig resolusjon, hvorved det ulønte generalkonsulat i Lissabon omdannes til et ulønt konsulat, underlagt den derværende legasjon. 9 oktbr.

Kongelig resolusjon, hvorved det tilstås jernbanens tjenestemenn som av hensyn til tjenestens tarv beordres til å flytte, refusjon av utgifter ved transport av flyttegods til og fra jernbanestasjon eller dampskib på det sted, hvor vedkommende hadde bopel eller tar bopel.***) 9 oktbr.

Skrivelse **) fra Finans- og Tolldepartementet til inspektøren for tobakkbeskatningen m. v. 9 oktbr.

I anledning av det med Deres erklæring av 5 d. m. tilbakesendte andragende fra Tobakhandlernes Landsforbund, Oslo, meddeles, at departementet efter omstendighetene finner å kunne gi detaljhandlerne frist i ytterligere 2 måneder til november måneds utgang med om- eller efterstempling efter de fra 15 august d. å. gjeldende avgiftssatser av sine beholdninger av tobakksvarer, forsåvidt angår sådanne varer i hele pakninger.

Dette samtykke gjelder derimot ikke varer i anbrukne pakninger (cigarer og snus) som ifølge departementets skrivelse til Dem av 25 august d. å. skulle være efterstemplet innen 30 september sistleden, og departementet vil kreve, at efterstempling av disse varer, såfremt den for nogens vedkommende ikke er foretatt, blir iverksatt straks.

*) Bekjentgj. 10 oktober i Lovtid. 1ste avd. nr. 46, hvor forskriften er inntatt.
**) Bekjentgj. 10 oktober i Lovtid. 1ste avd. nr. 46.
***) Jfr. stortingsbeslutning av 3 juli 1925 (s. 218—219).

9 oktbr. Den forlengede frist gjelder heller ikke tobakksvarer hos hoteller, restauranter, kafeer o. l., idet man for disses vedkommende henholder sig til skrivelse herfra til Dem sist av 14 september d. å.

I den forlengede frist må der selvsagt ikke selges varer, som ikke er behørig avgiftsberiktiget efter de nugjeldende satser, og departementet vil, såfremt der i noget tilfelle forekommer salg av for lavt stemplede varer, kreve vedkommende handlendes hele beholdning straks efterstemplet eller lagt under offentlig segl eller lås.

Med innholdet av denne skrivelse, hvorav 3 gjenparter vedlegges, bes Tobakhandlernes Landsforbund, Norges Tobakhandleres Forbund av 1923 samt Kjøbmandsforeningen underrettet med tilføiende, at der ikke kan påregnes ytterligere frist enn nu innrømmet med om- eller efterstemplingen.

12 oktbr. **Stadfestelse** — meddelt av Socialdepartementet — på det av Johannes Rasmussen ved kodisill av 26. november 1919 til testamente av 14 august 1916 oprettede «Johannes Rasmussen Støles legat» til fordel for et vordende diakonhjem i Haugesund.

12 oktbr. **Skrivelse** *) fra Socialdepartementet om lukningsvedtekt for utsalgssteder i Dverberg herred, Nordland fylke.

14 oktbr. **Skrivelse** fra Finansdepartementet til en byfogd, hvori meddeles at gebyret for en av underfogden avholdt tvangsauksjon over en livspolice som var deponert i en bank som sikkerhet for gjeld antas å måtte beregnes efter sportellovens § 37 a.

15 oktbr. **Skrivelse****) fra Socialdepartementet, hvori meddeles, at departementet i skrivelse til Riksforsikringsanstalten av idag i henhold til sykeforsikringslovens § 31,2 (lov 6 august 1915, nr. 5) har approbert følgende normaltariff for kretssykekassene som gjeldende fra 1 januar 1926:

Inntektsklasse	Ukepremie for medlemmet
0 årsinntekt kr. 0—100	30 øre
tjenestemenn	55 »
I.	35 »
II.	40 »
III.	50 »

*) Bekjentgj. 17 oktober i Lovtid. 1ste avd. nr. 47, hvor den stadfestede vedtekt er inntatt.

**) Bekjentgj. 17 oktober i Lovtid. 1ste avd. nr. 47.

Inntektsklasse	Ukepremie for medlemmet	
IV.	65 øre	15 oktbr.
V.	80 »	
VI.	95 »	

(Tariffen trer fra nevnte dato istedenfor den i Lovtidende 1ste avd. for 1918 side 966 inntatte tariff).*)

Skrivelse fra Poststyret, hvori meddeles at i henhold til skrivelse av 23 juni d. å. fra Utenriksdepartementet har republikken Estland tiltrådt den på Verdenspostkongressen i Stockholm 1924 vedtatte overenskomst om postinkassasjonstjenesten. 15 oktbr.

Telegram fra Finansdepartementet til en sorenskriver, hvori uttales at ekstrarettsgebyr må beregnes i sak som behandles ved ekstrarett efter § 35 i lov av 26 juni 1893 om sildefiskeriene. 15 oktbr.

Plakat**) angående forandring i plakat av 4 august 1911 inneholdende regler for innførsel og undersøkelse av opdelt kjøtt. 16 oktbr.

I kraft av §§ 2 og 6 i lov om kommunale slaktehus, kjøttkontroll m. v. av 27 juni 1892 (jfr. lover av 27 juli 1895, 6 august 1897, 25 juli 1910 og 14 juli 1914) bestemmes herved at § 1 i kongelig plakat av 4 august 1911 (kfr. plakater av 9 februar 1912, 8 oktober 1915 og 26 mai 1922), inneholdende regler for innførsel og undersøkelse av opdelt kjøtt inntil videre skal lyde således:

§ 1. «Ved opdelt kjøtt forstås kjøtt av slaktede husdyr, når kjøttet er delt i fjerdedels kropper eller mindre deler. Til kjøtt henregnes muskler med tilhørende ben, fett, bindevæv og itler, fremdeles indre organer, hode og tarmer.

Opdelt kjøtt kan innføres til:

1. Oslo, 2. Drammen, 3. Horten, 4. Skien, 5. Arendal, 6. Kristiansand, 7. Stavanger, 8. Haugesund, 9. Bergen, 10. Trondhjem, 11. Bodø.»

Innførsel av sådant kjøtt til andre steder enn de her nevnte er forbudt. Landbruksdepartementet kan dog for enkelte tilfelle tillate innførsel til andre steder.

Kongelig resolusjon***) om oprettelse av havnestyre for uthavnen Sandve i Skudenes herred, Rogaland fylke, og forbud mot utkastning av fiskeavfall innen havneområdet. 16 oktbr.

*) Jfr. skrivelse av 18 desember (s. 581).
**) Bekjentgj. 17 oktober i Lovtid. 1ste avd. nr. 47.
***) Bekjentgj. 17 oktober i Lovtid. 1ste avd. nr. 47, hvor grensene for det havnestyret underlagte område er beskrevet.

16 oktbr. **Kongelig resolusjon** *) om forlengelse av den i lov av 7 juni 1918 om betinget fritagelse for skatteplikt av assuransegevinst § 1, siste ledd, jfr. lov av 16 juli 1920 § 2 opstilte frist, innen hvilken ny tonnasje må være anskaffet eller kontrahert.

16 oktbr. **Kongelig resolusjon,** hvorved bestemmes:

I. Statssekretærembedet opheves fra 1 januar 1926.

II. De forretninger som nu hører under statssekretæren, legges fra 1 januar 1926 til en statsråd-sekretær, som beskikkes av Kongen.

16 oktbr. **Kongelig resolusjon,** hvorved det i henhold til § 31 i fattigloven av 19 mai 1900 med hensyn til rentene av det senest i kongelig resolusjon av 26 oktober 1921 omhandlede sikkerhetsfond ved A/S Meraker Gruber i Meråker herred, Nord-Trøndelag fylke, bestemmes at der utbetales Meråker kommunes fattigvesen i 3 år fra 1 januar 1926 å regne 2000 kroner årlig av hvad der hittil er opspart og — overensstemmende med nevnte resolusjon — inntil videre hvad der herefter innvinnes.

16 oktbr. **Kongelig resolusjon,** hvorved det i henhold til fattigloven av 19 mai 1900 § 31 bestemmes at det senest i kongelig resolusjon av 16 februar 1923 omhandlede sikkerhetsfond ved A/S Kvina Gruber i Fjotland herred, Vest-Agder fylke, inntil videre ikke nedsettes under sin nuværende størrelse, kr. 8000,00 men økes ved at rentene fra 1 januar 1926 å regne atter tillegges fondet.

17 oktbr. **Skrivelse** fra Utenriksdepartementet, hvori meddeles at ifølge offisiell meddelelse fra den schweiziske legasjon av 28 september 1925 har den britiske legasjon i Bern 17 s. m. meddelt det schweiziske forbundsråd at Palestina har tiltrådt den internasjonale konvensjon av 26 september 1906 om forbud mot anvendelse av hvitt (gult) fosfor i fyrstikkindustrien.

19 oktbr. **Skrivelse** **) fra Justisdepartementet om endring av § 48 i politivedtektene for Horten.

19 oktbr. **Skrivelse** fra Finansdepartementet til fylkesmannen i Buskerud, hvori meddeles at departementet antar at en lensmann er berettiget til å beregne avskrivningsgebyr av statsskatter som innbetales efter forfallsdagen.

*) Bekjentgj. 17 oktober i Lovtid. 1ste avd. nr. 47.

**) Bekjentgj. 24 oktober i Lovtid. 1ste avd. nr. 48, hvor vedtektenes § 48 i endret lydelse er inntatt.

Bestemmelsen i lov av 11 august 1924 § 11 om renter antas 19 oktbr.
ikke å medføre nogen forandring med hensyn til avskrivningsgebyr, jfr. sportellovens §§ 129, 130 og 152 samt skrivelse i Lovtidende av 17 november 1916.

Skrivelse *) fra Arbeidsdepartementet om nedsettelse av hastigheten for motorvognkjøring på den sørlandske hovedvei ved Skolmerød i Sandeherad. 20 oktbr.

Skrivelse *) fra Arbeidsdepartementet om nedsettelse av hastigheten for motorvognkjøring på hovedveien Tønsberg — Åsgårdstrand ved Feskjær i Slagen. 20 oktbr.

Skrivelse *) fra Socialdepartementet om herberger- og beverterlovens anvendelse i Jevnaker herred. 21 oktbr.

Skrivelse *) fra Landbruksdpartementet, hvori meddeles, at det i medhold av lov av 8 august 1924 om kvalitetskontroll med visse landbruksvarer og kongelig resolusjon av 25 september 1925 har fastsatt følgende 21 oktbr.

Regler om kontroll med utførsel av poteter.

Almindelige bestemmelser:

1. Utførsel av poteter vil ikke bli tillatt uten at hver enkelt forsendelse på forhånd er underkastet kontroll overensstemmende med nærværende regler.

Tollvesenet påser at sådan kontroll har funnet sted før varen utklareres.

2. Til å foreta den i disse regler foreskrevne kontroll antar Landbruksdepartementet det fornødne antall kyndige kontrollører med varamenn.

Landbruksdepartementet utferdiger autorisasjon for disse samt gir nærmere instrukser vedkommende kontrollørenes arbeide.

3. Kontrollørene erholder inntil departementet anderledes bestemmer, en godtgjørelse av kr. 4,00 pr. time for den tid som anvendes til det egentlige kontrollarbeide, dog ikke under kr. 10,00 eller over kr. 25,00 pr. dag.

Under reiser til og fra inspeksjonsstedet får kontrolløren skyssgodtgjørelse efter loven og kostgodtgjørelse efter regulativets 1ste klasse.

Inspeksjon av potetforsendelser:

4. De eksportører som ønsker å utføre poteter, må inngi anmeldelse herom til Landbruksdepartementet.

Anmeldelsen skjer på dertil utferdigede skjemaer som ut-

*) Bekjentgj. 24 oktober i Lovtid. 1ste avd. nr. 48.

21 oktbr. leveres på henvendelse til departementet eller vedkommende kontrollører.

Sådan anmeldelse må være innkommet til departementet senest 3 dager før inspeksjonen skal påbegynnes.

Anmeldelsen må inneholde oplysning om potetpartiets størrelse i kg. og antall kolli, emballasje, merkning, sted hvor inspeksjonen ønskes foretatt, samt på hvilken måte, når og hvorhen varen skal sendes.

Videre må eksportøren på anmeldelsen avgi erklæring om i hvilket distrikt (herred) potetene er avlet.

Kontrollørene kan anstille nærmere undersøkelser for å forvisse sig om at de gitte oplysninger er riktige.

For potetforsendelser fra Aust- og Vest-Agder samt Hordaland fylker, hvor der er konstatert potetkreft, må der videre foreligge attest fra vedkommende jordstyre for at potetene er avlet på bestemte gårder som er fri for potetkreft.

Inspeksjonen må ikke foretas tidligere enn 14 dager før avsendelsen finner sted.

5. Inspeksjon av poteter som skal utføres, vil som regel kun foregå i de byer hvor potetkontroll er oprettet. Undtagelse herfra kan skje efter nærmere avtale, når eksportøren erlegger de hermed forbundne større omkostninger.

Det påhviler eksportøren å bringe de til inspeksjon uttatte prøver til og fra inspeksjonsstedet, samt sørge for at uttagningen av disse kan foregå på hensiktsmessigste måte.

Under inspeksjonen skal vedkommende eksportør følge de av kontrolløren gitte anvisninger samt sørge for fornøden arbeidshjelp.

6. Inspeksjonen foretas således at der på tilfeldig utvalgte steder i partiet uttas minst 5 sekker eller kasser av hvert 100 forsendelsen omfatter. De uttatte sekker eller kasser tømmes og potetene undersøkes enkeltvis.

7. De uttatte prøver underkastes en grundig inspeksjon, så vel med hensyn til potetsykdommer og insektangrep som kvalitet.

Kontrollørene skal herunder påse:

At forsendelsen er fri for potetkreft (Synchytrium endobioticum) og potetmøll (Phthorimaea operculella).

At forsendelsen ikke inneholder frosne, bløte eller råtne knoller.

At potetene er tørre og vel renset for jord. (Løs jord må ikke forekomme i forsendelsen i større mengde enn 4 %).

At forsendelsen ikke inneholder over 4 % skurvete eller ved insektangrep, snegler eller redskaper (plog, hakke, spade, grep, e. l.) beskadigede knoller. (Potetene betraktes som

skurvete, når skurvflekkene på hver potet skjønnsmessig til- 21 oktbr.
sammenlagt dekker en flate større enn en 5 øre.)

At potetene er vel sortert, at der ikke finnes mer enn 5 % knoller mindre enn 4.5 cm. i korteste gjennemsnitt. Småpoteter, abnormt store, misdannede eller grønne knoller må ikke finnes i sendingen.

At forskjellige sorter poteter ikke er blandet sammen, men pakket hver for sig, og hver sort påført særskilt merke på emballasjen.

At potetene svarer til den gitte betegnelse og ikke består av andre sorter med vesentlig avvikende form og utseende — i ethvert fall ikke i større mengde enn 5 %.

At poteter som skal utføres til England, forsåvidt salgsbetingelsene ikke bestemmer noe annet, er emballert i sekker inneholdende nettovekt 51 kg.

At sekkene er tørre, rene, hele og sterke og igjensydd med sterk hyssing, således at der ved hvert av sømmens ender er dannet et lite øre som tjener til håndtak.

At emballasjen — ifall vedkommende importland krever det — er ny og påført potetkontrollens plomber. Skjer forsendelsen i jernbanevogn, bør plombering av denne alltid finne sted. Kontrolløren bør videre før innlastning i skib finner sted, forvisse sig om at lasterummet er ordentlig rengjort.

Såfremt de foran nevnte fordringer til potetenes sundhet og kvalitet er opfylt, gir kontrolløren tollvesenet meddelelse om at partiet er inspisert, samt utsteder de nødvendige attester for utførsel.

Avgifter m. v.:

8. For inspeksjonen betaler rekvirenten inntil videre av det anmeldte parti:

25	øre	pr. 100 kg.		inntil 100 tonn, dog ikke over		kr.	200,00
20	»	—»—	over 100 tonn	» 500	»	»	750,00
15	»	—»—	» 500	» 1000	»	»	1200,00
12	»	—»—	» 1000	».			

Avgiften som tilfaller statskassen, innbetales til kontrolløren og skal erlegges fullt ut, selv om hele partiet eller deler derav nektes utført. Kontrolløren er overfor det offentlige ansvarlig for avgiftens riktige erleggelse og innbetaler den til Landbruksdepartementet hver måned.

9. Departementet kan i særlige tilfelle dispensere fra disse regler.

10. Overtredelse av disse regler er forbundet med straff.

11. Disse regler trer i kraft 1 desember 1925 og gjelder inntil videre.

22 oktbr. **Rundskrivelse** fra Finansdepartementet til fylkesmennene.

Under henvisning til departementets i Lovtidende inntatte rundskrivelse av 31 mars 1892 meddeles, at man efter henstilling fra Statsrevisjonen om å få tilveiebragt mere ensartede regler for beregningen av efterrenter av statskassens og de offentlige fonds utestående fordringer har bestemt, at der med hensyn til beregning av efterrenter av de under dette departement henhørende fond og utestående fordringer blir å foreta den forandring, at der for fremtiden for avdrag på over kr. 500,00 alltid blir å beregne efterrenter til betalingsdagen uansett om betalingen finner sted innen 14 dager fra forfall.

Dog blir efterrenter heller ikke i dette tilfelle å beregne hvor rentebeløpet vil utgjøre mindre enn kr. 0,50.

For øvrig blir å forholde overensstemmende med departementets ovennevnte rundskrivelse av 31 mars 1892.

Med foranstående bes samtlige de i hr. fylkesmannens distrikt ansatte oppebørselsbetjenter (skattefogder, byfogder, skatteopkrevere og lensmenn), gjort bekjent.

22 oktbr. **Skrivelse** *) fra Socialdepartementet om herberger- og beverterlovens anvendelse i Malvik herred og vedtekt for herberger- og beverternæringen samme-steds.

23 oktbr. **Kongelig resolusjon** **) om fredning av hjort i en del herreder i Møre fylke til utgangen av 1928.

23 oktbr. **Kongelig resolusjon*****) om forhøielse av jordkonsesjonsgrensen i Nord-Aurdal herad.

23 oktbr. **Kongelig resolusjon,** hvorved Departementet for Handel, Sjøfart, Industri og Fiskeri bemyndiges til på Norges vegne å underskrive det foreliggende forslag til endret overenskomst angående utveksling av ismeldinger mellem Norge og Sverige samt til for fremtiden å vedta mulige endringer i denne overenskomst så vel som i de gjeldende lignende overenskomster mellem Norge og Danmark og mellem Norge og Tyskland.

23 oktbr. **Kongelig resolusjon,** hvorved telegrafdirektøren bemyndiges til å treffe overenskomst med vedkommende britiske myndighet om en fastsettelse av taksten pr. ord

*) Bekjentgj. 24 oktober i Lovtid. 1ste avd. nr. 48, hvor vedtekten er inntatt.
**) Bekjentgj. 24 oktober i Lovtid. 1ste avd. nr. 48.
***) Bekjentgj. 3 november i Lovtid. 1ste avd. nr. 49.

for telegrammer mellem Norge og Storbritannia og Irland således: 23 oktbr.

Norge	9	cts.
Norsk-engelsk kabel	10	»
Storbritannia og Irland	9,5	»
Tilsammen	28,5	cts.

Kongelig resolusjon, hvorved det i henhold til lov av 15 februar 1918 om offentlige tjenestemenn § 20, annet og tredje ledd, treffes sådan bestemmelse: 23 oktbr.

1. Jernbanedirektører, overingeniører og kontorchefer ved Hovedstyret for Statsbanene, som er faste stedfortredere for jernbandirektørene, chefen for jernbaneundersøkelsene, distriktschefer og overingeniører ved jernbaneanlegg samt chefen for Statsbanenes togkontroll og reklamevesen, chefen for Statsbanenes svillekontor, redaktøren av «Rutebok for Norge» og chefen for Statsbanenes automobilavdeling skal inngå under lov av 15 februar 1918 om offentlige tjenestemenn § 20, 2net ledd.
2. Opsigelsesfristens lengde for de ovenfor nevnte tjenestemenn med under 6 års tjenestetid nedsettes fra 6 til 3 måneder.

Noteveksling *) angående forståelsen av art. 8 i den norsk-svenske voldgiftskonvensjon av 26 oktober 1905 m. v. 23 oktbr.

Skrivelse**) fra Justisdepartementet om endring i politivedtektene for Ålesund. 23 oktbr.

Skrivelse fra Justisdepartementet til fylkesmannen i Oslo angående en forespørsel fra Oslo vergeråd om vergerådet hadde rett til å be utferdiget forelegg til fordel for et barn som vergerådet hadde besluttet anbragt i barnehjem (Vergerådslovens § 1b). Barnets mor hadde uttalt at hun ikke krevet bidragsforelegg utferdiget efterat barnet var blitt satt bort av vergerådet. 23 oktbr.

Justisdepartementet uttalte — efter å ha forelagt saken for Kirkedepartementet — at spørsmålets løsning hører under domstolene. Departementet antok imidlerid for sitt vedkommende at forelegg i det foreliggende tilfelle burde kunne utferdiges av fylkesmannen efter vergerådets begjæring i henhold til lov av 10 april 1915 nr. 6.

*) Inntatt i »Overenskomster« for 1925 nr. 11 s. 642 flg.
**) Bekjentgj. 24 oktober i Lovtid. 1ste avd. nr. 48, hvor vedtektenes § 21, 3dje passus, i endret lydelse er inntatt.

26 oktbr. **Skrivelse** fra Finansdepartementet til Den norske Bankforening, hvori uttales, at premier som en bank betaler for kollektiv pensjonsforsikring for sine funksjonærer må komme til fradrag i bankens inntekt ved skatteligningen. Premiene antas heller ikke å kunne lignes som inntekt på vedkommende funksjonærs hånd.

27 oktbr. **Skrivelse** *) fra Arbeidsdepartementet angående lempning i brandlovens § 15 for Dale bygningskommune.

28 oktbr. **Skrivelse** **) fra Justisdepartementet om endring i politivedtektene for Fredrikstad.

28 oktbr. **Skrivelse** ***) fra Socialdepartementet om endring i lukningsvedtekten for Rovde herred, Møre fylke.

28 oktbr. **Skrivelse** †) fra Socialdepartementet om forandring i herbergervedtekten for Nedre Eiker herred.

29 oktbr. **Regjeringens resolusjon** ††), hvorved det med hjemmel i § 6 i ildsfarlighetsloven av 3 mai 1871 med senere tilleggslover bestemmes, at der i de gjeldende regler om kontroll med kjøbmenns salg av sprengstoffer og ammunisjon, fastsatt ved kongelige resolusjoner av 11 juni 1915, 1 februar 1918 og 22 februar 1918, skal gjøres følgende tillegg:

I. Inntil videre skal der ikke gis tillatelse til hos kjøbmenn å kjøpe 6,5 m/m geværammunisjon eller deler derav, hvortil regnes tendhetter, patronhylser med eller uten isatt tendhette, 9 og 10,1 gr. kuler og krutt som er bestemt til bruk til 6,5 m/m geværammunisjon.

II. Sprengstoffprotokollen skal fra et tidspunkt, som blir å fastsette av Justisdepartementet, føres gruppevis for de forskjellige ammunisjons- og sprengstoffsorter, idet for hver gruppe varebeholdningen pr. nevnte tidspunkt anføres. †††)

III. Den fritagelse for kontroll med salg av opladet ammunisjon, som ved kongelig resolusjon av 6 oktober 1922 blev gjort gjeldende for ammunisjon til haglgeværer og salong-

*) Bekjentgj. 3 november i Lovtidende 1ste avd. nr. 49.
**) Bekjentgj. 3 november i Lovtid. 1ste avd. nr. 49, hvor vedtektenes § 74, første passus, i endret lydelse er inntatt.
***) Bekjentgj. 3 november i Lovtid. 1ste avd. nr. 49, hvor vedtektens § 1 i endret lydelse er inntatt.
†) Bekjentgj. 3 november i Lovtid. 1ste avd. nr. 49, hvor vedtektens § 3 i endret lydelse er inntatt.
††) Bekjentgj. 3 november i Lovtid. 1ste avd. nr. 49.
†††) Jfr. rundskrivelse fra Justisdepartementet av 8 desember 1925.

geværer, skal ikke gjelde kruttfylte patroner for salong- og miniatyrgeværer. 29 oktbr.

Bestemmelsene under I og III trer i kraft straks.

Regjeringens resolusjon *), hvorved det med hjemmel i lov av 10 desember 1898 § 1 om lagring og forhandling av kalciumkarbid samt om fremstilling og anvendelse av acetylengass, jfr. § 42 i lov om statskontroll med skibes sjødyktighet av 9 juni 1903 med senere tilleggslover, fastsettes nedenstående forskrifter angående fremstilling og bruk av acetylengass ombord i norske skib: 29 oktbr.

I. Almindelige bestemmelser.

§ 1. Disse forskrifter gjelder fremstilling og bruk av acetylengass ombord i alle norske skib, uansett størrelsen. For åpne og ganske små fartøier, hvor forskriftene på enkelte punkter ikke helt kan efterfølges tillempes de i størst mulig utstrekning. Bestemmelse herom treffes av den myndighet som kontrollerer anlegget. Kontrollen.

Acetylengassanlegg for belysning eller motordrift i kontrollpliktige skib kontrolleres av skibskontrollen.

Gassanlegg i skib som ikke er kontrollpliktige kontrolleres av politiet. Med «kontrollpliktig» menes i disse forskrifter fartøier som er undergitt regelmessig kontroll i henhold til lov om statskontroll med skibes sjødyktighet av 9 juni 1903 med tilleggslover.

§ 2. Acetylengassanlegg tillates i almindelighet kun benyttet til belysning på åpent dekk. Dekksbelysning.

Om bruken av acetylen som er komprimert på stålflasker (gassakkumulatorer) se § 16.

II. Anmeldelse og besiktelse.

§ 3. Før acetylengassanlegg innstalleres ombord i skib må anlegget av skibets reder eller fører anmeldes til skibskontrollen (politiet) på skibets hjemsted eller til skibskontrollen (politiet) i det distrikt, hvor skibet er beliggende, (se § 1). Anmeldelse av acetylengassanlegg.

Anmeldelsen skal være ledsaget av innstallasjonsplan for det påtenkte anlegg og tegning med beskrivelse av gassutviklingsapparatet og tilbehør samt bruksanvisning. (Innstallasjonsplanen i 2 eksemplarer, resten i 1 eksemplar).

Anmeldelsen skal inneholde oplysning om hvilket firma der har forarbeidet og levert apparatet.

Anlegget må ikke innstalleres før skibskontrollen (politiet) har godkjent planen, (se § 5).

*) Bekjentgj. 3 november i Lovtid. 1ste avd. nr. 49.

29 oktbr. Acetylengassanlegg som ved disse forskrifters ikrafttreden allerede er innstallert eller er under innstallasjon skal innen 6 måneder anmeldes til skibskontrollen (politiet) til godkjennelse (se § 9).

Godkjennelse av typen. § 4. Innstallasjonsplanen kan ikke godkjennes medmindre acetylenutviklerens konstruksjon («typen») og bruksanvisningen er godkjent av ildsfarlighetsinspektøren.

Tegning og beskrivelse av utvikleren samt bruksanvisningen må derfor forelegges denne.

Det ene eksemplar av innstallasjonsplanen tilbakesendes med fornøden påtegning. Det annet opbevares av skibskontrollen (politiet).

Innstallasjonsbevis. § 5. Hvis acetylenutviklerens konstruksjon (typen) og bruksanvisning er godkjent og anlegget efter besiktelse finnes forsvarlig og forskriftsmessig og i overensstemmelse med den godkjente plan utsteder skibskontrollens besiktelsesmann (politiet) et bevis herfor efter fastsatt skjema («innstallasjonsbevis»).

Beviset for gassanlegg i kontrollpliktige skib skal utstedes i 2 eksemplarer for et tidsrum av høist 4 år om gangen. I beviset anføres de mulige pålegg om senere eftersyn etc. Varigheten av bevisets gyldighet bør fastsettes således at det ophører samtidig med gyldigheten av det av Sjøfartskontoret i henhold til sjødyktighetsloven utstedte certifikat for vedkommende skib.

Bevis for gassanlegg i skib som ikke er kontrollpliktige utstedes inntil videre.

Besiktelse. § 6. Fullstendig besiktelse skal som i § 5 nevnt foretas innen anlegget tas i bruk. Gassanlegg i kontrollpliktige skib skal derhos besiktes når bevisets gyldighet er utløpet.

Dessuten skal fullstendig eller delvis besiktelse finne sted når anlegget efter innhentet tillatelse skal forandres, eller hvis det har lidt skade, som kan være av betydning for dets brukbarhet eller sikkerhet.

Det påhviler skibets reder (eier) og fører i betimelig tid å begjære besiktelse avholdt og sørge for at besiktelsesmann (politiet) skaffes de fornødne oplysninger og assistanse ved besiktelsen.

Efter avholdt besiktelse av gassanlegg i kontrollpliktige skib utferdiges en rapport på dertil fastsatt skjema.

Rapporten sendes til Sjøfartsdirektøren.

Eksplosjon m. v. avmeldes. § 7. Inntreffer eksplosjon eller brand i anlegget skal det uopholdelig meldes til skibskontrollens besiktelsesmann (politiet). Ulykke skal alltid meldes til politiet.

For øvrig gjelder om anmeldelse av ulykke bestemmelsene i kapitel 3 i lov om statskontroll med skibes sjødyktighet av 9 juni 1903 med senere tilleggslover.

III. Monteringsforskrifter. 29 oktbr.

§ 8. Til rørledning brukes gassrør av tilstrekkelig vidde, minst 6 mm. (¼") innvendig diameter. Kobber eller blyrør er ikke tillatt. Ledningen skal være fagmessig utført. Den gjøres ikke lenger enn nødvendig. Den skal være godt befestiget og må anbringes således at den ikke er utsatt for beskadigelse, dog således at den er lett tilgjengelig for reparasjon. Rørledning.

Ledningen må ikke føres gjennem lugarer eller lasterum.

Avløpsrør til det fri i tilfelle av overtrykk i gassutvikleren (ev. gassklokken) skal føres ut den korteste vei. Det skal ha minst like så stor diameter som hovedgassledningen.

§ 9. Gassutvikleren skal ved anlegg som herefter innstalleres være opstilt i et særskilt, frostfritt rum, som skal være anbragt minst i høide med overdekket. Acetylenutvikl erens plasering.

Rummet skal være utført av ildsikkert materiale eller det skal ha innvendig ildsikker beklædning.

Rummet må ikke ha ildsted og det må ikke ha dør eller annen åpning i vegg mot rum med ildsted. Der må ikke være anbragt bluss i rummet.

Gassutvikleren skal være forsynt med en forsvarlig spillpanne og den skal overalt være tilgjengelig for eftersyn.

Ved eldre anlegg skal disse bestemmelser gjøres anvendelig i størst mulig utstrekning.*)

§ 10. Det rum hvori gassapparatet er anbragt skal være vel ventilert med minst 2 forsvarlige og på hensiktsmessigste måte anbragte ventilatorer av ikke under 10 cm. (4") diameter.

IV. Betjeningsforskrifter.

§ 11. Acetylengassanlegget må alene skjøttes av hertil oplærte, pålitelige personer. I gassutviklingsrummet skal der være opslått et eksemplar av den godkjente bruksanvisning. Betjening.

Uvedkommende må forbys adgang til gassutviklingsrummet. Herom skal plakat være opslått.

*) Hvis utvikleren er innstallert i maskin- og fyrrummet bør den ikke være anbragt lavere enn i høide med hoveddekket (i maskininnbygningen eller maskincassingen). Hvis skibets byggemåte er absolutt hindrende for apparatets opstilling på sistnevnte måte kan det anbringes nede i maskinrummet hvis dette er avdelt fra fyrrummet ved skott. Er maskinrummet og fyrrummet i ett kan apparatet av skibskontrollens besiktelsesmann undtagelsesvis tillates opstilt nede i rummet under forutsetning av at det stilles i en høide av minst 30 cm. (1 fot) over fyrgangens overkant og i en avstand fra nærmeste fyrgang av minst 3 meter (10 fot) gassvei. Faste bluss må ikke finnes nærmere apparatet enn 2 meter (ca. 7 fot) gassvei og ikke i større høide enn apparatet.

29 oktbr.

Rengjøring m. v.

§ 12. Acetylenutviklerens rengjøring og omladning bør helst foretas i dagslys. Hvis kunstig lys er nødvendig må der kun brukes godkjente sikkerhetslamper (elektriske akkumulatorlykter eller i mangel av sådanne pålitelige Davy's lamper).

Slammet må øieblikkelig fjernes fra skibet efter rengjøringen.

Karbid i gassutviklingsrummet.

§ 13. I gassutviklingsrummet må der kun opbevares det absolutt nødvendige kvantum karbid og aldri over 50 kg. utenom den karbid, som er i utvikleren.

Karbiden opbevares i solide vanntette beholdere med tettsluttende lokk. Beholderne skal være forsvarlig festet i passende jernbøiler eller på annen hensiktsmessig måte i gassapparatets umiddelbare nærhet og ikke lavere enn dette.

Karbidlager.

§ 14. Karbid må ellers kun opbevares i solide forskriftsmessige beholdere som ikke rummer mer enn 125 kg. Beholderne skal opbevares i godt ventilerte og tørre rum uten ildsted. De skal være anbragt således at de er beskyttet mot fuktighet, sterk ophetning og støt i sjøgang. Ved døren til karbidrummet skal på iøinefallende sted være anbragt skilt med tydelig og varig påskrift: «Karbid. Røking og all bruk av ild forbudt».

Det er ikke tillatt å opbevare karbid i beboelsesrum og i proviantrum eller sammen med eksplosive eller ildsfarlige stoffer.

Der må ikke opbevares mer karbid ombord enn nødvendig.

Åpning av karbidbeholdere.

§ 15. Ved åpning av karbidbeholdere må ikke brukes loddelampe eller verktøi som slår gnister. Der må ikke åpnes fler beholdere enn strengt nødvendig. Åpnet beholder skal efter uttagning av karbid lukkes eller tildekkes vanntett. Åpningen bør helst foretas i dagslys. Hvis kunstig lys er nødvendig må der kun brukes godkjente sikkerhetslamper (elektriske akkumulatorlykter eller i mangel av sådanne pålitelige Davy's lamper).

V. Forskjellige bestemmelser.

Acetylendissous. (Acetylen på flasker).

§ 16. Anlegg for bruk av de i § 2 nevnte gassakkumulatorer skal anmeldes, besiktes og godkjennes således som i §§ 3—6 angitt.

For øvrig tillempes disse forskrifter i størst mulig utstrekning for denne slags anlegg.

Vedkommende regjeringsdepartement eller den offentlige myndighet som dertil bemyndiges kan om fornødent fastsette særlige regler for innstallasjon og drift av disse anlegg.

§ 17. Hvis skibskontrollen (politiet) behøver sakkyndig bistand for bedømmelse av planen for et acetylenanlegg, utførelse av besiktelse, tillempning av forskriftene m. v. kan sådan tilkalles. Sakkyndig er brandchef eller annen person, som hertil er godkjent av vedkommende regjeringsdepartement. De hermed forbundne utgifter bestrides av vedkommende skibs reder (eier) efter takster, fastsatt av vedkommende regjeringsdepartement. 29 oktbr. Sakkyndig assistanse.

§ 18. Vedkommende regjeringsdepartement eller den offentlige myndighet som dertil bemyndiges kan for enkelte tilfelle dispensere fra forskriftene. Dispensasjon.

§ 19. Overtredelse av nærværende forskrifter straffes med bøter forsåvidt ingen strengere straffebestemmelse kommer til anvendelse. Straffebestemmelse.

§ 20. Disse forskrifter trer i kraft den 1 januar 1926. Ikrafttreden.

Regjeringens resolusjon *), hvorved der fastsettes visse bestemmelser vedrørende bergverksrettigheter på Svalbard, overensstemmende med et fremlagt utkast. 29 oktbr.

Under forbehold av de rettigheter, som tilkommer nogen efter konvensjonen om Spitsbergen (Svalbard) eller den dertil hørende bergverksordning fastsettes i medhold av lov om Svalbard av 17 juli 1925 følgende bestemmelser:

I.

Enhver som er hjemmehørende i et land hvis regjering har ratifisert eller tiltrådt Svalbardkonvensjonen, og som på Svalbard før bergverksordningens ikrafttreden har funnet en naturlig forekomst som inneholder eller kan antas å inneholde et mineral eller en bergart som nevnt i § 2 i bergverksordningen, eller som utleder sin rett fra sådan finner, og som har

enten før Svalbardkonvensjonens undertegning anmeldt til vedkommende regjering en okkupasjon som dekker funnpunktet

eller mellem Svalbardkonvensjonens undertegning og bergverksordningens ikrafttreden har avmerket funnet på varig og fyldestgjørende måte synbart i marken og gjort anmeldelse til vedkommende regjering,

skal ha rett til å få utmål over funnet overensstemmende med de i bergverksordningens § 12, nr. 2 fastsatte bestemmelser, idet følgende regler kommer til anvendelse:

1. A. Den som på behørig måte har notifisert okkupasjon av område som omfatter funnpunktet, til sin regjering før

*) Bekjentgj. 3 november i Lovtid. 1ste avd. nr. 49.

29 oktbr.

9 februar 1920, går foran den som uten å være okkupant har avmerket funn.

B. I konkurranse mellem to eller flere personer som før Svalbardkonvensjonens undertegning har okkupert en mineralsk forekomst, går den foran som først har notifisert okkupasjonen til sin regjering.

C. I konkurranse mellem to eller flere personer som i tidsrummet mellem Svalbardkonvensjonens undertegning og bergverksordningens ikrafttreden har funnet en mineralsk forekomst, går den foran som først har avmerket funnet.

2. Det må godtgjøres ved vidner, at funnet er gjort, likesom funnstedet må kunne påvises i marken.

3. Funnet må innen 6 måneder efter nærværende resolusjons datum være anmeldt til bergmesteren.

Anmeldelsen skal være underskrevet av anmelderen. For funn som dekkes av okkupasjoner før Svalbardkonvensjonens undertegning, må anmeldelsen være ledsaget av legitimasjon for notifikasjon til vedkommende regjering og for funn, som er gjort mellem Svalbardkonvensjonens undertegning og bergverksordningens ikrafttreden, må anmeldelsen være ledsaget av bevidnelse for at funnet i nærvær av to vidner er avmerket i fast fjell eller på annen varig og fyldestgjørende måte synbart i marken, dessuten også av nøiaktig angivelse av tidspunktet da funnet blev avmerket og merkets art. Anmeldelsen skal inneholde:

a. Anmelderens og vidnenes navn, hjemsted og nasjonalitet, samt — i det tilfelle som er nevnt i bergverksordningens § 3 — navn og adresse på den opnevnte fullmektig.

b. Nøiaktig beskrivelse av funnpunktets beliggenhet, ledsaget av kartskisse i målestokk 1 : 100 000 hvorpå funnpunktet er avlagt.

c. Oplysning om funnets art med henvisning til en samtidig innlevert prøve av det funne.

d. Henvisning til en vedlagt erklæring fra vidnene om at funnet er gjort i deres nærvær.

4. Er en anmeldelse som ikke opfyller forskriftene i post 3 innkommet i rett tid, bevares retten til funnet hvis manglene blir avhjulpet innen en av bergmesteren fastsatt frist.

5. Den rett til et funn som en finner har erhvervet overensstemmende med foran nevnte bestemmelser gir ham foruten rett til å utføre på funnstedet sådanne arbeider som er nevnt i bergverksordningens § 7, post 3, adgang til fremfor senere finnere å kreve utmål over funnpunktet.

6. Retten til funnet faller bort hvis begjæring om utmål ikke er innkommet til bergmesteren innen 5 år efter nærværende resolusjons datum eller hvis nogen annen innen utløpet av denne frist har fått utmål over funnpunktet. Retten til et anmeldt funn kan overdras. Overdragelsen er ikke gyldig før den er meldt til bergmesteren. 29 oktbr.

II.

For øvrig gjøres bestemmelsene i bergverksordningen for Spitsbergen (Svalbard) gjeldende for de ovenfor omtalte eldre funn på samme måte som for funn som gjøres efterat bergverksordningen er trådt i kraft.

Regjeringens resolusjon *) om nedsettelse av jordkonsesjonsgrensene for Skedsmo herred. 29 oktbr.

Regjeringens resolusjon, hvorved bestemmes: 29 oktbr.

1. Den i § 3 i lov om overformynderiet i Oslo m. v. av 25 februar 1899, jfr. lov nr. 2 av 22 mai 1908, omhandlede forvaltningsavgift av de under Bergen overformynderis bestyrelse stående midler for året 1925 blir å utre med 2½ — to og en halv — procent av avkastningen av de under fellesforvaltningen stående midler og 3 — tre — procent av avkastningen av midler utenfor fellesforvaltningen.

2. Den i samme lovs § 6, jfr. kongelig resolusjon av 12 juli 1918, post I, omhandlede avgift til dannelse av et sikkerhetsfond av de under Bergen overformynderis fellesforvaltning stående midler fastsettes for året 1925 til ½ — en halv — procent av utbyttet av de nevnte fellesmidler i regnskapsåret.

Regjeringens resolusjon, hvorved det i henhold til lov av 9 mars 1917, jfr. lov av 9 juni 1922, bestemmes, at handelsregisterforretningene i ladestedene Hvitsten og Holmsbu utføres av henholdsvis sorenskriveren i Follo og sorenskriveren i Lier, Røyken og Hurum. 29 oktbr.

Samtlige andre magistratsforretninger, som ikke går over til kommunale myndigheter eller ved loven er lagt til særskilte tjenestemenn, utføres i de nevnte ladesteder henholdsvis av politimesteren i Follo og politimesteren i Drammen.

Regjeringens resolusjon, hvorved det i henhold til § 17 i lov om ophevelse av magistratsembedene av 9 mars 1917, jfr. lov av 9 juni 1922, bestemmes, at de lensmenn, som 29 oktbr.

*) Bekjentgj. 3 november i Lovtid. 1ste avd. nr. 49.

29 oktbr. ved kongelig resolusjon av 22 juni 1922 er bemyndiget til å utføre magistratsforretninger efter den ved resolusjonen vedtatte plan skal oppebære de for forretningene bestemte gebyrer fra 1 juli 1922 og inntil videre.

29 oktbr. **Regjeringens resolusjon,** hvorved det ved kongelig resolusjon av 8 september 1917 oprettede offentlige arbeidskontor i Flekkefjord tillates nedlagt.

29 oktbr. **Regjeringens resolusjon,** hvorved det i henhold til lov av 17 mai 1904 meddeles samtykke til at den senest ved resolusjon av 5 januar 1923 tillatte fattigkretsinndeling av Opdal herred i Sør-Trøndelag fylke bibeholdes for et tidsrum av 3 år fra 1 januar 1926 å regne.

2 novbr. **Skrivelse** *) fra Arbeidsdepartementet om regler for brandvernets ordning i Krogstadelven bygningskommune.

2 novbr. **Skrivelse** fra Finans- og Tolldepartementet til overkontrollørene ved brennevin-, etyleter- og øltilvirkningen.

Departementet har truffet bestemmelse om at den offisielle driftsbok ved ølbryggeriene senest fra 1 januar 1925 blir å føre særskilt for den enkelte klasse øl og har overensstemmende hermed foretatt de nødvendige forandringer i driftsbokens skjema. Man har dessuten latt utgå av boken rubrikkene for følgende ølsorter som bryggeriene er ophørt med å brygge, nemlig: Lagerøl, pottøl, mungåt, Culmbackerøl og Salvatorøl.

Idet man vedlegger endel skjemaer til den nye driftsbok skal man anmode Dem om å gjøre bryggeriene innen Deres distrikt bekjent med foranstående.

Forsåvidt De efter nevnte tidspunkt ennu måtte være i besiddelse av driftsbøker innrettet efter de gamle skjemaer, vil man imidlertid ikke gjøre nogen innvending mot at disse benyttes, når der i samme er foretatt sådanne forandringer som følger av departementets ovennevnte bestemmelser.

*) Bekjentgj. 16 november i Lovtid. 1ste avd. nr. 50, hvor reglene er inntatt.

Alkoholfritt øl.

Brygg nr.	Ølsort eller annet produkt	Dato for innmesking	Benyttet materiale: Alm. malt Kg.	Benyttet materiale: Farve- og karamellmalt Kg.	Vørter efter avkjølingen: liter	Vørter efter avkjølingen: %B	Gjærkarr nr.	Slangning: Dato	Slangning: %B.	Slangning: Kjeller	Slangning: Lagerfat	Slangning: Tank	Tilvirket øl i liter: Vørterøl	Tilvirket øl i liter: .	Tilvirket øl i liter: .	Tilvirkede andre produkter i liter	Tilbakeført øl i liter	Anmerkning

Alkoholfritt øl.

Brygg nr.	Ølsort eller annet produkt	Dato for innmesking	Benyttet materiale: Alm. malt Kg.	Benyttet materiale: Farve- og karamellmalt Kg.	Vørter efter avkjølingen: liter	Vørter efter avkjølingen: %B.	Gjærkarr nr.	Slangning: Dato	Slangning: %B.	Slangning: Kjeller	Slangning: Lagerfat	Slangning: Tank	Tilvirket øl i liter: Landsøl	Tilvirket øl i liter: Bjor	Tilvirket øl i liter: Maltøl	Tilvirkede andre produkter i liter	Tilbakeført øl i liter	Anmerkning

Klasse II.

Brygg nr.	Ølsort eller annet produkt	Dato for innmeskningen	Benyttet materiale: Almindelig malt Kg.	Benyttet materiale: Farve- og karamellmalt Kg.	Vørter efter avkjølingen: liter	Vørter efter avkjølingen: %B	Gjærkarr nr.	Slangning: Dato	Slangning: %B.	Slangning: Kjeller	Slangning: Lagerfat	Slangning: Tank	Tilvirket øl i liter: Bayerøl	Tilvirket øl i liter: Pilsenerøl	Tilvirkede andre produkter i liter	Tilbakeført øl i liter	Anmerkning

Klasse II.

Klasse III.

Brygg nr.	Ølsort eller annet produkt	Dato for innmeskningen	Benyttet materiale: Almindelig malt Kg.	Benyttet materiale: Farve- og karamellmalt Kg.	Vørter efter avkjølingen: liter	Vørter efter avkjølingen: %B.	Gjærkarr nr.	Slangning: Dato	Slangning: %B.	Slangning: Kjeller	Slangning: Lagerfat	Slangning: Tank	Tilvirket øl i liter: Bokkøl	Tilvirket øl i liter		Tilvirkede andre produkter i liter	Tilbakeført øl i liter	Anmerkning

Klasse III.

Skrivelse fra Finansdepartementet til et ligningskontor, 4 novbr.
hvori uttales, at et gjensidig skibsforsikringsselskap må ilignes formues- og inntektsskatt, når det tegner høiere forsikring på en kjøl enn kr. 40 000,00, altså uansett om det overskytende er gjenforsikret, jfr. landskattelovens § 26, bokstav f.

Rundskrivelse fra Finansdepartementet til fylkes- 5 novbr.
mennene.

Ved departementets i Lovtidende inntatte cirkulære av 3 november 1880 blev uttrykkelig fastslått hvad der også av departementet ofte tidligere var fremholdt at statens oppebørselsbetjenter er uberettiget til å oppebære renter av i bank anbragte offentlige midler.

Som bekjent har departementet i forbindelse med kasseundersøkelsesforretningene fremholdt, at samme bestemmelser også gjelder for sportelregnskapsførere og stempelpapirforhandlere, som ikke for øvrig tillike er oppebørselsbetjenter.

I antegnelser til Statsregnskapet har Statsrevisjonen hevdet samme opfatning og har henstillet, at påbudet blir innskjerpet. I henhold hertil skal man be de i hr. fylkesmannens distrikt ansatte sportelregnskapsførere og stempelpapirforhandlere som har andre oppebørsler enn stempelavgift (sorenskrivere, byfogder og skattefogder) gjort opmerksom på, at innvunne bankrenter av sportel- og stempelinntrader alltid skal tilfalle statskassen, samt at sådanne renter for fremtiden av vedkommende regnskapsførere blir å føre til inntekt som en særskilt post i vedkommende regnskaper (sportel- og stempelregnskaper) samt i disses ekstrakter.

De stempelpapirforhandlere som ikke har andre oppebørsler for statskassen enn stempelavgift vil bli underrettet om foranstående gjennem stempelpapirforvalteren. Instruksen av 28 oktober 1885 §§ 9 og 10 er gitt det fornødne tillegg.

I forbindelse hermed bestemmes videre, at der istedenfor de i departementets rundskrivelse av 20 desember 1897 påbudte kvartalsekstrakter av sportelregnskapet for fremtiden kun blir å avlegge halvårsekstrakter av samme regnskap, dog således, at de regnskapsførere, der allerede måtte ha innsendt ekstrakten for 1ste kvartal av inneværende budgettermin, ved utløpet av 1ste halvår kun behøver å innsende ekstrakt omfattende 2net kvartal.

For øvrig henvises til tidligere gjeldende bestemmelser.

Kongelig resolusjon *) om regler for renhold i 6 novbr.
skogshytter i Lardal herred, Vestfold fylke.

*) Bekjentgj. 16 november i Lovtid. 1ste avd. nr. 50, hvor reglene er inntatt.

7 novbr. **Skrivelse** *) fra Socialdepartementet om herberger- og beverterlovens anvendelse i Sandefjord og vedtekt for herberger- og beverternæringen samme-steds.

9 novbr. **Cirkulære** fra Justisdepartemnetet, Fengselsstyret til fylkesmennene:

Skyssgodtgjørelse ved fangeføring.

Fangeførerne tilkommer skyssgodtgjørelse efter reglene i lov om offentlige tjenestemenns skyss- og kostgodtgjørelse av 9 august 1918 med tilleggslover av 7 juli 1922 og 17 juli 1925 og regulativet for offentlige tjenestemenns skyss- og kostgodtgjørelse av 14 august 1925.

For befordring av fange og vaktkar, hvor sådan er nødvendig, får fangeføreren godtgjort sitt utlegg — utgiftene til billett på billigste plass på dampskib, jernbane, ruteautomobil e. l. — og for øvrig det han har utredet utover det som han vilde hatt å betale for sig alene.

Ved hesteskyss, automobilskyss og båtskyss fra offentlige skyss-stasjoner legges i denne henseende skysstakstene til grunn for beregningen, jfr. kongelig resolusjon av 19 juni 1925 (inntatt i Lovtidende) om takster og regler for beregning av betalingen for skyss fra offentlige skyss-stasjoner. Hvis automobil eller motorbåt må leies hos andre enn offentlige skyss-stasjoner må fangeføreren legitimere hvor meget større hans utlegg har vært enn det han måtte ha erlagt for sin egen befordring.

Har fangeføreren brukt eget befordringsmiddel forholdes efter følgende regler:

Har han brukt egen hest, utregnes godtgjørelsen for fanges og vaktkars befordring efter skysstakstene av 19 juni 1925 § 1. Har fangeføreren benyttet egen automobil eller egen motorbåt (dampbåt), kan der som godtgjørelse for fanges og vaktkars befordring inntil videre beregnes henholdsvis 15 og 10 øre pr. km. for hver person. Er motorcykkel med sidevogn brukt beregnes godtgjørelsen efter skysstakstene av 19 juni 1925 § 1.

Ved befordring av fanger med egne ren betales efter kongelig resolusjon av 13 desember 1918 (inntatt i Lovtidende).

Foranstående regler gjøres gjeldende fra 1 januar 1926 å regne og inntil videre.

*) Bekjentgj. 16 november i Lovtid. 1ste avd. nr. 50, hvor vedtekten er inntatt.

Fra samme dag bortfaller de i cirkulæret av 22 novem- 9 novbr.
ber 1923 gitte bestemmelser.

Herom bes fylkets samtlige lensmenn og andre fangeførere underrettet.

Skrivelse *) fra Socialdepartementet om lukningsvedtekt for utsalgssteder i Bagn og Reinli sogn, Sør-Aurdal herred. 10 novbr.

Skrivelse **) fra Socialdepartementet om lukningsvedtekt for barber- og frisørforretninger i Haugesund. 11 novbr.

Skrivelse ***) fra Socialdepartementet om forandringer i lukningsvedtekten for Oslo. 11 novbr.

Skrivelse †) fra Arbeidsdepartementet om brandlovens anvendelse for et strøk av Osøren i Os herred. 11 novbr.

Skrivelse fra Finansdepartementet til stempelpapirforvalteren, hvori meddeles at departementet under 29 oktober har bestemt at nedennevnte paragrafer i instruks for forhandlere av stempelpapir og merker av 28 oktober 1885 ††) for fremtiden skal lyde således: 11 novbr.

§ 9. De forhandlere der ikke har andre oppebørsler for Statskassen enn stempel-, eller stempel- og sportelinntrader, skal ved hver måneds utgang innbetale til zahlkassen de hos dem innkomne stempelinntrader med fradrag av den dem tilkommende provisjon, hvorom samtidig avgis innberetning til Finansdepartementet; dog kan forhandlere der har antatt utselgere av stempelmerker, utsette med innbetaling av inntradene for siste måned i hvert kvartal inntil utløpet av den for avgivelsen av deres kvartalsregnskap ved § 11 bestemte termin. Renter av beløp innsatt i bank tilfaller statskassen og blir å føre til inntekt som en særskilt post i regnskapet. De forhandlere, som har andre oppebørsler for statskassen enn ovennevnte, har med hensyn til innbetalinger til zahlkassen og stempelinntrader og innberetning derom å forholde sig på samme måte, som for deres øvrige oppebørsler foreskrevet.

For innbetalingene oversender zahlkassen forhandlerne sekunda-kvitteringene, mens primakvitteringene tilstilles

*) Bekjentgj. 16 november i Lovtid. 1ste avd. nr. 50, hvor den stadfestede vedtekt er inntatt.

**) Bekjentgj. 16 november i Lovtid. 1ste avd. nr. 50, hvor vedtekten er inntatt.

***) Bekjentgj. 16 november i Lovtid. 1ste avd. nr. 50, hvor vedtens § 1 i endret lydelse er inntatt.

†) Bekjentgj. 16 november i Lovtid. 1ste avd. nr. 50.

††) Inntatt i Lovtid. 2nen avd. for 1886 s. 767.

11 novbr. stempelpapirforvalteren for av denne å vedlegges forhandlernes regnskaper.

Utselgere av stempelmerker skal — hvor ikke hyppigere remisser uttrykkelig er krevet — umiddelbart efter hvert kvartals utgang innbetale til vedkommende forhandler de hos dem innkomne stempelinntrader med fradrag av den dem tilkommende salgprovisjon.

Utselgernes remisser så vel som forsendelsen av stempelmerker fra forhandlerne til de av dem antatte utselgere foregår portofritt.

§ 10. Over forhandlingen føres regnskap, der innrettes således at der til enhver tid kan gjøres rede for hvor meget av papir og merker der i regnskapsårets løp er mottatt fra forvalteren, hvor meget der er solgt og hvor meget der skal være i behold hos forhandleren samt — i tilfelle — hvor meget av merker der på kreditt er overlatt utselgere. Til den ende skal forhandlerne føre en konto for stempelpapir og stempelmerker samt en kassa-konto hvorhos forhandlere, som i henhold til kongelig resolusjon av 18 juli 1885 har antatt utselgere av merker, skal føre en særskilt konto for hver utselger.

På kontoen for stempelpapir og stempelmerker anføres på inntektssiden beløpet av papir og merker, som mottas fra forvalteren samt papir, som innløses mot kontanter i henhold til § 17 i lov av 9 august 1839 og på utgiftssiden innbetalinger til zahlkassen, forhandlernes og i tilfelle utselgernes provisjon og det til mulig innløsning av stempelpapir medgåtte beløp derunder innbefattet de vedkommende forhandler ifølge nysnevnte lovbestemmelse tilkommende 2 % av papirets stempelverdi, samt endelig — som balance ved kontoens avslutning — foruten mulig kassebeholdning og beløpet av stempelmerker, som måtte innestå hos de forskjellige utselgere, beholdningen hos forhandlerne av stempelpapir og stempelmerker. Kontoen avsluttes ved utgangen av hvert fjerdingår, i tilfelle efter mottagelsen av opgjør fra utselgerne.

På kassakontoen anføres på inntektssiden de beløp som innkommer ved salg av stempelpapir og stempelmerker, renter av i bank innsatte beløp samt de fra utselgere av merker opgitte salgsbeløp (kfr. § 11). På utgiftssiden anføres innbetalinger i zahlkassen, forhandlerens og utselgerens provisjon samt beløp medgått til innløsning av stempelpapir, forhandlerens 2 % iberegnet. Kontoen avsluttes ved hver måneds utgang, i tilfelle efter mottagelsen av opgjør fra de antatte utselgere.

De ovennevnte utselgere blir på de for hver særskilt op-

rettede kontoer å debitere for de dem fra forhandleren tilstilte 11 novbr.
stempelmerker og å kreditere for innbetalinger og salgsprovisjon. Disse kontoer avsluttes for hvert regnskapsår.

Regnskapsbøkene skal stedse holdes a jour.

Kongelig resolusjon *), hvorved der i medhold av § 24, 13 novbr.
litra e, i lov av 1 august 1924 om innførsel og omsetning av brennevin, vin, fruktvin, mjød og øl, med tilleggslov av 17 juli 1925 fastsettes nedenstående forskrifter:

Forskrifter om optagelse av bestilling på vin, fruktvin, mjød og øl med en alkoholstyrke av over 4,75 volumprosent; jfr. lov av 1 august 1924 om innførsel og omsetning av brennevin, vin, fruktvin, mjød og øl med tilleggslov av 17 juli 1925, § 24 e.

§ 1. a) Mellemmann kan ikke innlede, opta eller avslutte bestilling eller kjøp av vin, fruktvin, mjød og øl med en alkoholstyrke av over 4,75 volumprosent hos andre enn salgs- eller skjenkeberettigede.

b) Mellemmann kan ikke personlig, ved fullmektig eller skriftlig gjøre henvendelser til andre enn salgs- eller skjenkeberettigede om kjøp eller bestilling av sådan rusdrikk. Dog kan utenlandske firmaer direkte eller gjennem mellemmenn sende sine prislister til andre enn salgs- eller skjenkeberettigede.

§ 2. a) Mellemmann kan ikke opta eller formidle bestilling på sådan rusdrikk som nevnt i foregående paragraf eller gjøre henvendelser om kjøp eller bestilling av sådan rusdrikk før han har meldt til Det kongelige Departement for Sociale Saker at han vil drive sådan virksomhet.

b) Mellemmannen skal til enhver tid holde Det kongelige Departement for Sociale Saker underrettet om hvilke firmaer han representerer.

c) Mellemmenn må ha løst handelsbrev for å kunne drive sin virksomhet.

d) Den som er dømt for overtredelse av nærværende forskrifter må ikke optre som mellemmann uten departementets tillatelse.

§ 3. Ved mellemmann forstås i disse forskrifter personer (handelsreisende, agenter eller andre) som for andres regning innleder eller avslutter kjøp eller bestilling av sådan rusdrikk som omhandlet i § 1.

§ 4. Overtredelse av disse forskrifter straffes med bøter eller med fengsel inntil 3 måneder eller med begge disse straf-

*) Bekjentgj. 16 november i Lovtid. 1ste avd. nr. 50.

13 novbr. fer; jfr. § 35 i lov av 1 august 1924 med tilleggslov av 17 juli 1925, nr. 15.

Disse forskrifter trer i kraft straks.

13 novbr. **Kongelig resolusjon** *) om helse- og tuberkuloseforskrifter for Kongsvinger.

13 novbr. **Kongelig resolusjon** **) om forhøielse av jordkonsesjonsgrensen for Vestre Slidre herred.

13 novbr. **Kongelig resolusjon** **), hvorved de ved lov nr. 8 av 7 desember 1923 og kongelig resolusjon av 23 mars 1924 fastsatte luftfartsbestemmelser gjøres gjeldende for Svalbard.

13 novbr. **Kongelig resolusjon*****) om renholdsforskrifter for skogshytter i Fluberg herred.

13 novbr. **Kongelig resolusjon,** hvorved bestemmes:

1. Den i § 3 i lov om overformynderiet i Oslo m. v. av 25 februar 1899, jfr. lov nr. 2 av 22 mai 1908 foreskrevne forvaltningsavgift av de under nevnte overformynderis bestyrelse stående midler blir for året 1925 å utre med 1,8 % av avkastningen av de under fellesforvaltningen stående midler og 2,4 % av avkastningen av midler utenfor fellesforvaltningen.

2. Den i samme lovs § 6, jfr. kongelig resolusjon av 22 september 1909 post I, omhandlede avgift til dannelse av et sikkerhetsfond av de under Oslo overformynderis fellesforvaltning stående midler fastsettes for året 1925 til 0,6 % av utbyttet av de nevnte fellesmidler i regnskapsåret.

13 novbr. **Kongelig resolusjon,** hvorved Statsbanenes takster for befordring av gods nedsettes overensstemmende med Arbeidsdepartementets forslag i foredrag av 13 november 1925.

13 novbr. **Skrivelse** †) fra Justisdepartementet om endring i politivedtektene for Oslo.

13 novbr. **Skrivelse** ††) fra Justisdepartementet om endring i politivedtektene for Kristiansand.

---

*) Bekjentgj. 16 november i Lovtid. 1ste avd. nr. 50, hvor helseforskriftene m. v. er inntatt.

**) Bekjentgj. 16 november i Lovtid. 1ste avd. nr. 50.

***) Bekjentgj. 16 november i Lovtid. 1ste avd. nr. 50, hvor forskriftene er inntatt.

†) Bekjentgj. 21 november i Lovtid. 1ste avd. nr. 51, hvor vedtektenes § 46, post 3, i endret lydelse er inntatt.

††) Bekjentgj. 21 november i Lovtid. 1ste avd. nr. 51, hvor vedtektenes § 52 i endret lydelse er inntatt.

Skrivelse *) fra Landbruksdepartementet om, at visse områder i Hosanger herred, Hordaland fylke, erklæres smittet av potetkreft. 14 novbr.

Skrivelse**) fra Arbeidsdepartementet om regler for brandvernets ordning i Mjøndalen bygningskommune. 14 novbr.

Skrivelse fra Utenriksdepartementet om, at republikken Grekenland har sluttet sig til Svalbardtraktaten av 9 februar 1920. 16 novbr.

Skrivelse fra Utenriksdepartementet om, at kongeriket Bulgaria har sluttet sig til Svalbardtraktaten av 9 februar 1920. 16 novbr.

Skrivelse***) fra Arbeidsdepartementet om delvis anvendelse av brandloven (feiervesenet) i Kirkenes. 16 novbr.

Skrivelse fra Utenriksdepartementet om, at Denirske Fristat har tiltrådt den internasjonale konvensjon om beskyttelse av industriell eiendomsrett av 20 mars 1883. 19 novbr.

Skrivelse fra Forsvarsdepartementet, Marinen, til overlosen i det vestenfjeldske distrikt angående krav fra Skudenesloser på losbetalingen av de tyske krigsskib Nümphe og Hamburg ved fartøienes innseiling ved Skudefjorden den 17 juni 1925. Departementet bemerker: 19 novbr.

Loslovens § 27,1 bestemmer, at den los, der først kommer til et for inngående lospliktig eller efter los signaliserende fartøi og tilbyr å lose det skal være fortrinsberettiget dertil, såfremt osv. Ifølge samme lovs § 2 er krigsfartøier fritatt for losplikt; men når de benytter los blir de å likestille med lospliktige skib.

I nærværende tilfelle var skibene ikke lospliktige, men førte signal efter los og benyttet los. De må derfor antas å komme inn under loslovens bestemmelser om fortrinsrett for først praiende los. Skudeneslosene har her praiet begge fartøier før Kvittingsøylosene, men istedenfor efter prainingen av det i teten værende skib straks å søke å sette los ombord i dette, har de først praiet begge og så, såvidt man kan se, gjort sig klar til å borde fartøi nr. 1 og derefter formentlig tenkt å sette los ombord i fartøi nr. 2.

---

*) Bekjentgj. 21 november i Lovtid. 1ste avd. nr. 51, hvor de omhandlede områder er anført.

**) Bekjentgj. 16 november i Lovtid. 1ste avd. nr. 50, hvor reglene er inntatt.

***) Bekjentgj. 21 november i Lovtid. 1ste avd. nr. 51.

19 novbr. En sådan fortsatt praining av flere fartøier uten at der efterhvert settes los ombord kan imidlertid, hvis tilbudene da ikke blir avslått, ikke antas å gi vedkommende los (skøite) fortrinsrett til lospengene. Ved å praie fartøi nr. 2, før de har satt los ombord eller gjort forsøk på å sette los ombord i fartøi nr. 1, antar således departementet, at Skudeneslosenes fortrinsrett til lospengene for fartøi nr. 1 må anses bortfalt. På samme måte må også eventuell fortrinsrett til fartøi nr. 2 bortfalle, idet heller ikke dette lostilbud er direkte efterfulgt av forsøk på å sette los ombord.

I nærværende tilfelle må derfor Kvittingsøylosene, som også har utført losningene, anses for å være blitt fortrinsberettiget til lospengene for begge fartøier.

20 novbr. **Kongelig resolusjon** *) om forhøielse av forkynnelsesgodtgjørelsen i private saker til 4 kroner i Kistrand lensmannsdistrikt, Finnmark fylke.

20 novbr. **Kongelig resolusjon,** hvorved Handelsdepartementet bemyndiges til fra den tid departementet bestemmer å fastsette følgende endrede portosatser for brevpostforsendelser til utlandet — bortsett fra forsendelser til Sverige, Danmark, Island og Finnland:

for brev, 1ste vektsats	40 øre
for brevkort, enkelte,	25 øre
for brevkort, dobbelt	50 øre

som minsteporto for forretningspapirer 40 øre.

20 novbr. **Kongelig resolusjon,** hvorved Statsbanenes persontakster nedsettes overensstemmende med Arbeidsdepartementets forslag i foredrag av 20 november 1925.

21 novbr. **Skrivelse** fra Utenriksdepartementet om, at de Socialistiske Sovjetrepublikkers Forbund har tiltrådt konvensjon undertegnet i Sèvres 6 oktober 1921 om endring i den i Paris 20 mai 1875 undertegnede internasjonale konvensjon om det metriske system m. v.

21 novbr. **Skrivelse** **) fra Landbruksdepartementet om fiskeriregler for Eidsvatnet m. v. i Norddal herred, Møre fylke.

21 novbr. **Skrivelse** ***) fra Landbruksdepartementet om adgang til å drepe streifende hund i Voss herred.

---

*) Bekjentgj. 21 november i Lovtid. 1ste avd. nr. 51.
**) Bekjentgj. 28 november i Lovtid. 1ste avd. nr. 52, hvor fiskerireglene er inntatt.
***) Bekjentgj. 28 november i Lovtid. 1ste avd. nr. 52.

Skrivelse *) fra Landbruksdepartementet om opphevelse av forbudet mot å slippe gravær og geitebukk på sambeite i Øystre Slidre herred. 23 novbr.

Skrivelse fra Finansdepartementet til fylkesmannen i Telemark fylke, hvori uttales at der antas med hjemmel av landskattelovens § 100, tredje ledd, å være adgang for fylkesskattestyret til å beriktige ligningen for en skattyders vedkommende på grunnlag av at der urettelig ikke er anvendt gjennemsnittsligning. 23 novbr.

Kongelig resolusjon *) om at bestemmelsene om fredning i lov av 8 april 1905 om laks- og sjøørretfiskeriene skal være gjeldende for Langvassdalselven, Langvassdalsvatnet og Strømbotnelven i Kvæfjord herred, Troms fylke. 24 novbr.

Kongelig resolusjon, hvorved kongelig reglement av 26 juli 1820 og senere kongelige resolusjoner om embedsrangen opheves fra 1 januar 1926. 24 novbr.

Skrivelse *) fra Justisdepartementet om tillegg til politivedtektene for Hetland herred —, sålydende: «Overtredelse av disse vedtekter straffes efter straffelovens § 339,2». 25 novbr.

Skrivelse *) fra Arbeidsdepartementet om, at reglene om villabebyggelse og trebebyggelse i Trondhjem skal gjelde for forskjellige på et fremlagt kart nærmere betegnede strøk. 25 novbr.

Provisorisk anordning*) om straff for å forberede ulovlig innførsel av brennevin. 26 novbr.

I henhold til grunnlovens § 17 bestemmes:

Med bøter eller fengsel op til 3 måneder straffes den som under omstendigheter som gir grunn til å tro at ulovlig innførsel av brennevin er tilsiktet, drar ut til eller søker forbindelse med fartøi som er innenfor eller utenfor tollgrensen med brennevin som antas bestemt til å overdras mot vederlag.

Bestemmelsene i §§ 49, 51, 52—60 i lov av 1 august 1924 om innførsel og omsetning av brennevin m. v. får tilsvarende anvendelse.

Denne anordning trer i kraft straks.

Regjeringens resolusjon **) om nye vedtekter for bruk av ild og lys i Oslo havn. 26 novbr.

*) Bekjentgj. 28 november i Lovtid. 1ste avd. nr. 52.
**) Bekjentgj. 28 november i Lovtid. 1ste avd. nr. 52, hvor vedtektene er inntatt.

26 novbr. **Regjeringens resolusjon** *), hvorved det med hjemmel i arbeiderbeskyttelsesloven av 18 april 1915 § 18, jfr. tilleggslov av 11 juli 1919 og kongelig resolusjon av 3 juni 1913 bestemmes, at § 1 i de gjeldende forskrifter for arbeidet i shoddy- og fillerivningsanlegg skal lyde således:

«Det er forbudt shoddy- og fillerivningsanlegg som går inn under lov om arbeiderbeskyttelse i industrielle virksomheter av 18 september 1915 å bruke i fabrikasjon filler som ikke er tilstrekkelig renset.

Rensningen som må utføres før nødvendig sortering finner sted, kan foregå enten ved piskning i mekanisk piskemaskin eller ved vaskning eller ved desinfeksjon.

Har sådan rensning ikke funnet sted, før fabrikken mottar fillene, må den utføres ved fabrikken.

Utenlandske filler, som innføres i usortert tilstand, skal på betryggende måte desinfiseres, før de sorteres».

2. Denne bestemmelse trer i kraft straks.

26 novbr. **Regjeringens resolusjon**, hvorved bestemmes:

1. Det av norsk Gartnerforening med skrivelse av 10 november 1925 til Socialdepartementet innsendte utkast til vedtekter for foreningens understøttelsesfond stadfestes i henhold til lovene av 9 august 1839 og 4 august 1845.

2. Det pålegges fondets styre hvert år å innsende til Socialdepartementet avskrift av fondets regnskap umiddelbart efter avleggelsen.

26 novbr. **Regjeringens resolusjon**, hvorved Bergverksaktieselskapet Røragen tillates inntil 1 juli 1926 å la driften hvile ved sine gruber i Røros herred, på hvilke selskapet ved kongelig resolusjon av 30 juli 1915 fikk konsesjon til bergverksdrift.

Herved bortfaller dog ikke nødvendigheten av frist efter bergverksloven.

26 novbr. **Regjeringens resolusjon**, hvorved A/S Bamle Nikkelkompani midlertidig, dog ikke utover utgangen av 1927, tillates å la driften hvile ved sine gruber i Bamble herred, Telemark fylke, på hvilke selskapet ved kongelig resolusjon av 15 desember 1916 fikk konsesjon til bergverksdrift.

Herved bortfaller ikke nødvendigheten av frist efter bergverksloven.

---

*) Bekjentgj. 28 november i Lovtid. 1ste avd. nr. 52.

Regjeringens resolusjon, hvorved den av generalforsamlingen i A/S Holmestrand—Vittingfossbanen den 14 oktober 1925 besluttede forandring av § 8 punkt b. i banens statutter approberes. 26 novbr.

Statuttenes § 8 punkt b. skal efter den approberte forandring lyde således:

«Å velge 2 revisorer, hvis funksjonstid er ett år.»

Regjeringens resolusjon, hvorved eiendommen Lodd 1 og 2 av Hadelands østre almenning, gnr. 115, bnr. 26 av skyld mark 52,04 i Lunner herred, Opland fylke, overføres til Jevnaker herreds matrikkel fra 1 juli 1926 å regne. 26 novbr.

Skrivelse *) fra Finans- og Tolldepartementet til inspektøren for tobakkbeskatningen m. v. 26 novbr.

I anledning av det med Deres skrivelse av 21 d. m. tilbakesendte andragende fra Tobakhandlernes Landsforbund, Oslo, meddeles at departementet efter omstendighetene finner å kunne gi detaljhandlerne en siste ytterligere frist av en måned til utgangen av desember måned 1925 med omeller efterstempling efter de fra 15 august iår gjeldende avgiftssatser av sine beholdninger av tobakksvarer.

Dette gjelder ikke varer i anbrukne pakninger og heller ikke varer hos hoteller, restauranter, kafeer o. l., idet omstemplingen av sådanne varer ifølge departementets skrivelse til Dem sist av 9 oktober d. å. forutsettes fullbragt innen sistleden september måneds utgang.

I den forlengede frist må der selvsagt ikke selges varer, som ikke er behørig avgiftsberiktiget efter de satser, som nu gjelder, og departementet vil, såfremt der i noget tilfelle påtreffes salg av for lavt stemplede varer straks kreve vedkommende handlendes hele beholdning efterstemplet eller lagt under offentlig segl eller lås.

Med innholdet av denne skrivelse bes Tobakhandlernes Landsforbund, Norges Tobakhandleres Forbund av 1923 samt Kjøbmandsforeningen underrettet.

Skrivelse **) fra Socialdepartementet om lukningsvedtekt for barber- og frisørforretninger i Hamar. 27 novbr.

---

*) Bekjentgj. 28 november i Lovtid. 1ste avd. nr. 52.

**) Bekjentgj. 5 desember i Lovtid. 1ste avd. nr. 53, hvor vedtekten er inntatt.

10 novbr.
28 novbr.

Kapiteltakster for året 1925.

(i overensstemmelse med N. L.'s 3—14—15 og lov av 17 august 1848).

Oslo bispedømme:

(satt 19 november).

Landskyld og leding:

100	kilogram	rugmel	kr. 55,60
100	—	byggmel eller malt	» 55,01
100	—	havremel eller malt	» 53,97
100	—	blandmel eller malt	» 54,49
1	hektoliter	landskylds bygg eller korn, hvor samme ei ydes efter tyngde eller vekt	» 26,74
1	hektoliter	landskylds eller ledings havre	» 24,21

Tiende:

1	hektoliter	hvete, rug, torekorn eller erter	kr. 32,00
1	—	bygg	» 25,35
1	—	blandkorn	» 21,52
1	—	havre	» 20,71
1	—	lettbygg	» 14,70
1	—	letthavre	» 12,96

Landskyld og leding efter middelprisen av de 10 siste års kapiteltakster:

100	kilogram	rugmel	kr. 59,17
100	—	byggmel eller malt	» 56,74
100	—	havremel eller malt	» 53,72
100	—	blandmel eller malt	» 54,41
1	hektoliter	landskylds bygg	» 27,03
1	—	— havre	» 22,88

Tiendekorn efter middelprisen av de 20 siste års kapiteltakster:

1	hektoliter	hvete, rug, torekorn eller erter	kr. 22,23
1	—	bygg	» 17,00
1	—	blandkorn	» 15,18
1	—	havre	» 13,52
1	—	lettbygg	» 10,47
1	—	letthavre	» 8,99

Hamar bispedømme: 10 novbr.
(satt 28 november). 28 novbr.

Landskyld og leding:

100	kilogram	rugmel	kr.	51,03
100	—	byggmel	»	54,93
100	—	havremel	»	56,48
100	—	blandmel	»	55,71
1	hektoliter	landskyldsbygg eller korn, hvor samme ikke ydes efter tyngde eller vekt	»	26,67
1	—	landskylds- eller ledingshavre	»	25,33
100	kilogram	byggmalt	»	41,75
100	—	havremalt	»	42,92
100	—	blandkornmalt	»	42,34

Tiende:

1	hektoliter	hvete, rug, torekorn eller erter	kr.	29,37
1	—	bygg	»	25,29
1	—	blandkorn	»	20,68
1	—	havre	»	21,67
1	—	lettbygg	»	14,48
1	—	letthavre	»	13,94

Landskyld og leding efter middelprisen av de 10 siste års kapiteltakster:

100	kilogram	rugmel	kr.	58,37
100	—	byggmel	»	56,97
100	—	havremel	»	54,08
100	—	blandmel	»	55,53
1	hektoliter	landskyldsbygg	»	27,67
1	—	landskyldshavre	»	24,23
100	kilogram	byggmalt	»	43,30
100	—	havremalt	»	41,10
100	—	blandkornmalt	»	42,20

Tiendekorn efter middelprisen av de 20 siste års kapiteltakster:

1	hektoliter	hvete, rug, torekorn eller erter	kr.	22,34
1	—	bygg	»	17,64
1	—	blandkorn	»	14,80
1	—	havre	»	14,23
1	—	lettbygg	»	10,53
1	—	letthavre	»	9,19

10 novbr.
28 novbr.

Agder bispedømme:
(satt 12 november).

1	hektoliter	bygg	kr. 25,70
1	—	havre	» 18,40
1	—	havremel	» 17,83
100	kilogram	bygg	» 39,54
100	—	havre	» 36,79
100	—	havremel	» 35,67

Middeltallet av kapiteltakstene
for de siste 10 år fra 1916 til 1924, begge år iberegnet, blir:

1	hektoliter	bygg	kr. 26,35
100	kilogram	bygg	» 40,56
100	—	havre	» 37,87

Stavanger bispedømme:
(satt 12 november).

1	hektoliter	bygg	kr. 25,70
1	—	havre	» 18,40
1	—	havremel	» 17,83
100	kilogram	bygg	» 39,54
100	—	havre	» 36,79
100	—	havremel	» 35,67

Middeltallet av kapiteltakstene
for de siste 10 år fra 1916 til 1924, begge år iberegnet, blir:

1	hektoliter	bygg	kr. 26,35
100	kilogram	bygg	» 40,56
100	—	havre	« 37,87

Bjørgvin bispedømme:
(satt 20 november).

Hvete	kr. 30,90
Rug	» 25,66
Bygg	» 20,26
Havre	» 15,27
Blandkorn	» 18,28
Malt	« 38,55

alt pr. hektoliter.

Hvad kongens tiende i Nordhordland angår, da skal der efter den derom gjeldende bestemmelse kun gis for en hektoliter kr. 3,45 (kr. 4,80 pr. tønne).

Middeltallet av de siste 20 års kapiteltakster blir: 10 novbr. 28 novbr.

For hvete kr. 23,72, for rug kr. 20,75, for bygg kr. 16,75, for havre kr. 12,17, for blandkorn 14,05 og for malt kr. 41,34, alt pr. hektoliter.

Middeltallet av de siste 10 års kapiteltakster blir:

For hvete kr. 34.00, for rug kr. 30,61, for bygg kr. 23,74, for havre kr. 17,57, for blandkorn kr. 20,06 og for malt kr. 44,12, alt pr. hektoliter.

Nidaros bispedømme:

(satt 10 november)

1	hektoliter	beste rug	kr.	27,27
1	—	ringere rug	»	22,03
1	—	sædebygg	»	24,42
1	—	ringere bygg	»	19,81
1	—	beste blandkorn	»	19,21
1	—	ringere blandkorn	»	15,14
1	—	sædehavre	»	19,53
1	—	ringere havre	»	16,66
1	kilogram	beste rugmel	»	0,49
1	—	ringere rugmel	»	0,41
1	—	beste byggmel	»	0,46
1	—	ringere byggmel	»	0,36
1	—	beste havremel	»	0,46
1	—	ringere havremel	»	0,36
Middeltall av de 10 siste års kapiteltakster på sædebygg for 1 hektoliter			»	25,84
Middeltall av de 10 siste års kapiteltakster på sædehavre for 1 hektoliter			»	19,78

Hålogaland bispedømme:

(satt 13 november)

1	hektoliter	beste rug	kr.	31,00
1	—	ringere rug	»	22,98
1	—	sædebygg	»	29,88
1	—	ringere bygg	»	22,10
1	—	beste blandkorn	»	26,00
1	—	ringere blandkorn	»	19,84
1	—	sædehavre	»	28,65
1	—	ringere havre	»	23,97
1	—	byggmalt	»	50,00
10	kilogram	rugmel	»	4,80
10	—	byggmel	»	4,60
10	—	ringere byggmel	»	3,31

10 novbr. 10 kilogram havremel . . . . . kr. 5,77
28 novbr. 10 — ringere havremel . . . . . » 3,25
10 — hvite erter . . . . . » 10,01
10 — ringere erter . . . . . » 7,70

Kirkenes landskyld:

10 kilogram lange . . . . . kr. 15,00
10 — rundfisk . . . . . » 10,00
10 — titling . . . . . » 10,00
10 — stor rotskjær . . . . . » 13,00
10 — små — . . . . . » 13,00
10 — stor sei . . . . . » 11,00
10 — middels sei . . . . . » 10,00
10 — små sei . . . . . » 8,00
10 — ost i Salten. . . . . » 4,89

Middeltall av de siste 10 års kapiteltakster på 1 hektoliter sædebygg kr. 31,77.

30 novbr. **Skrivelse** *) fra Landbruksdepartementet om adgang til å drepe streifende hund i Vestby herred.

1 desbr. **Skrivelse****) fra Socialdepartementet om vedtekt for herberger- og beverternæringen i Gol herred.

2 desbr. **Skrivelse** **) fra Socialdepartementet om lukningsvedtekt for utsalgssteder i Askim herred.

2 desbr. **Skrivelse*****) fra Arbeidsdepartementet om tilleggsbestemmelser til bygningsloven for Rygge bygningskommune.

2 desbr. **Skrivelse** fra Finansdepartementet til en kemner, hvori uttales, at den i lov av 31. mai 1912 § 1 post 1a. nevnte frist av 6 måneder antas å løpe fra vedkommende skattetermins forfall, hvad enten forfallsterminen er hitført ved undlatt betaling av visse terminer eller ikke. Man antar således, at den «siste forfallstermin» for skatt, som inngår terminvis i rett tid, er uten betydning for skatt, som på grunn av misligholdelse forfaller tidligere.

3 desbr. **Regjeringens resolusjon** *) om ikrafttreden fra og med 4 januar 1926 av de nye bestemmelser om endringer i sykeforsikringsloven av 17 juli 1925, som ikke allerede er satt i kraft ved kongelig resolusjon av 17 juli 1925 (dog med undtagelse av § 38).

*) Bekjentgj. 5 desember i Lovtid. 1ste avd. nr. 53.
**) Bekjentgj. 5 desember i Lovtid. 1ste avd. nr. 53, hvor vedtekten er inntatt.
***) Bekjentgj. 5 desember i Lovtid. 1ste avd. nr. 53, hvor bestemmelsene er inntatt.

Regjeringens resolusjon *) om fastsettelse av inntekts- 3 desbr.
grense for pliktig og frivillig forsikring efter de nye sykeforsikringsbestemmelser av 17 juli 1925.

Regjeringens resolusjon **) om renholdsregler 3 desbr.
for skogshytter i Hof herred, Hedmark fylke.

Regjeringens resolusjon **) om renholdsregler 3 desbr.
for skogshytter i Romedal herred.

Regjeringens resolusjon *), hvorved i medhold av lov av 3 desbr.
8 august 1924 om kvalitetskontroll med visse landbruksvarer bestemmes:

I.

§ 2 i de ved kongelig resolusjon av 23 april 1925 fastsatte regler om innførsel, tilvirkning og merkning av ost og mysost skal herefter lyde:

§ 2. Nedennevnte ostesorter kan kun føres i handelen eller innføres til salg som

1. Helfetost: Schweizerost, ryfylkeost, cheddarost, camembertost, roquefortost, og gorgonzolatost.
2. Helfetost og halvfetost: Goudaost og edamerost. For edamerost gjelder som undtagelse at også tre-kvart-fetost med minsteinnhold 40 pct. tørrstoffett godkjennes.
3. Helfet-, halvfet-, kvartfet- og magerost: Nøkkelost.
4. Magerost: Skummet melkost, gammelost og ost laget av gjæret eller opmalt ostemasse som pultost, appetittost, klosterost etc.

II.

Denne bestemmelse trer i kraft straks.

Regjeringens resolusjon, hvorved bestemmes: 3 desbr.

1. De ved kongelig resolusjon av 20 april 1923 til utgangen av desember 1925 stadfestede vedtekter for A/S Hamar Øl- og Vinsamlag, stadfestes overensstemmende med Hamar bystyres anbefaling i møte 16 november 1925 i mdhold av § 18 i rusdrikkloven av 1 august 1924 som fremdeles gjeldende inntil videre, dog ikke utover året 1928.

2. Det pålegges fylkesmannen å sørge for, at samlaget innen hvert års 15 februar sender inn til Departementet for Sociale Saker ekstrakt av samlagets regnskap for det senest forløpne kalenderår, beretning om virksomheten og fortegnelse over dets medlemmer i samme år, bilagt med opgave over styrets sammensetning til påfølgende regnskapsår.

---

*) Bekjentgj. 5 desember i Lovtid. 1ste avd. nr. 53.
**) Bekjentgj. 5 desember i Lovtid. 1ste avd. nr. 53, hvor renholdsreglene er inntatt.

3 desbr. **Regjeringens resolusjon,** hvorved bestemmes:

I. Med hjemmel i sykeforsikringsloven § 16, 1 A således som den lyder efter lov av 17 juli 1925 (nr. 8), fastsettes tariffer med instruks for godtgjørelse for læge-, tannlæge- og jordmorhjelp overensstemmende med et fremlagt utkast.

II. Departementet for Sociale Saker bemyndiges til å foreta endringer og tilføielser i de under I. nevnte tariffer med instruks.

Denne resolusjon trer i kraft 4 januar 1926.

3 desbr. **Regjeringens resolusjon,** hvorved A/S Svanø Gruber tillates inntil utgangen av 1926 å la driften hvile ved sine gruber i Bru herred, Sogn og Fjordane fylke, på hvilke selskapet ved kongelig resolusjon av 2 april 1917 fikk konsesjon til bergverksdrift.

4 desbr. **Skrivelse** *) fra Socialdepartementet om lukningsvedtekt for barber- og frisørforretninger i Trondhjem.

4 desbr. **Skrivelse** fra Finansdepartementet til en sorenskriver, hvori uttales at når en arving overtar aktier tilhørende et bo må sluttsedler utferdiges av skifteretten og stemples forsåvidt angår den del av aktienes verdi, som overstiger hans arvelodd.

4 desbr. **Skrivelse** fra Finansdepartementet til en ligningsnevnd, hvori uttales, at den i lov om utskrivning av ekstraordinær formuesskatt av 28 juli 1921 § 6, jfr. § 7, foreskrevne beregningsmåte med hensyn til skatt av bortgitte midler antas å måtte ophøre ved giverens død. Giverens i uskiftet bo hensittende enke vil således bli å skattlegge kun for den formue som hun selv måtte besidde pr. 1 januar i vedkommende år.

8 desbr. **Rundskrivelse** fra Justisdepartementet til politimestrene, hvorved departementet i henhold til punkt II. i Regjeringens resolusjon av 29 oktober 1925 om tillegg til reglene om kontroll med kjøbmenns salg av sprengstoffer og ammunisjon bestemmer, at sprengstoffprotokollene fra 1 januar 1926 skal føres gruppevis for de forskjellige ammunisjons- og sprengstoffsorter med følgende gruppeinndeling:

Kruttfylte salongpatroner (short, long, long rifle, ekstra long),

Revolverpatroner,

*) Bekjentgj. 14 desember i Lovtid. 1ste avd. nr. 54, hvor vedtekten er inntatt.

8 desbr.

Riflepatroner,
Hylser med isatte tendhetter,
Tendhetter for patronhylser,
Dynamitt, krutt, sikkerhetssprengstoffer,
Fenghetter (for antendelse av dynamitt etc.).

For hver gruppe skal varebeholdningene pr. 1 januar 1926 opføres i sprengstoffprotokollene.

Inn- og utgående varer som hører til samme gruppe skal derefter føres på særskilte pagina, således at hver gruppe får sin egen konto. De enkelte grupper (konti) salderes hvert kvartal. Ved denne ordning blir sprengstoffprotokollen innrettet som en kontobok for de forskjellige ammunisjons- og sprengstoffsorter, og politiet vil med letthet kunne kontrollere det salg som har funnet sted, og den varebeholdning som til enhver tid skal være til stede.

Med hensyn til det skjema som disse protokoller føres efter, og de øvrige regler om politiets kontroll med handelen med sprengstoff og ammunisjon henviser man til regler fastsatt ved kongelig resolusjon av 11 juni 1915, endret ved kongelig resolusjon av 13 august s. å.

Departementet skal innskjerpe at politiet jevnlig må gjøre bruk av den adgang disse regler gir til å foreta eftersyn i de handlendes lokaler og til å kontrollere deres sprengstoffprotokoller. Kontrollen bør utføres minst en gang årlig hos hver kjøbmann.

Hvad angår bestemmelsen under punkt I., skal man bemerke at den der omhandlede geværammunisjon og deler av sådan ammunisjon fremtidig vil fås ved henvendelse til generalfelttøimesteren, såfremt det gjelder personer (jægere, bestyrere av fangstselskaper) som ikke er medlemmer av skytterlag. Skytterlagsmedlemmer vil få den nødvendige ammunisjon gjennem lagene. Disse sender sine rekvisisjoner til vedkommende samlagsformann, som sender dem videre til skytterkontoret, hvorfra de går til generalfelttøimesteren. Rekvisisjonene blir av generalfelttøimesteren sendt vedkommende ammunisjonsfabrikk med utleveringsordre efterat notering og kontroll er foretatt.

Herom bes alle kjøbmenn som driver handel med sprengsoff og ammunisjon, underrettet.

Det bes samtidig innskjerpet at det er pålagt kjøbmennene under straffansvar å føre sprengstoffprotokollen nøiaktig, se plakaten av 11 juni 1915 § 5.

8 desbr. **Skrivelse** *) fra Socialdepartementet om herberger- og beverterlovens anvendelse for hele Snåsa herred, Nord-Trøndelag fylke (ikke olott for Viosens reguleringsområde i Snåsa).

8 desbr. **Skrivelse** **) fra Socialdepartementet om forandring i lukningsvedtekten for Laksevåg herred, Hordaland fylke.

8 desbr. **Skrivelse** ***) fra Socialdepartementet om forandring i lukningsvedtekten for Hønefoss.

8 desbr. **Skrivelse** *) fra Arbeidsdepartementet, hvori meddeles, at departementet i medhold av lov om foranstaltninger til betryggelse mot fare og ulemper ved elektriske anlegg m. v. av 16 mai 1896 § 1 og kongelig resolusjon av 13 februar 1897 d. d. har bestemt:

I.

Efternevnte bestemmelser i forskrifter for elektriske anlegg av 17 desember 1919 med tilleggsforskrifter skal herefter lyde således:

§ 402, fjerde ledd. I fuktige rum og i det fri kreves kun halvdelen av den ovenfor foreskrevne isolasjonsmotstand.

§ 440. Apparattavler skal utføres av ildsikkert materiale og anbringes således, at alle ledninger til enhver tid kan undersøkes. Ledningskrysninger skal såvidt mulig undgås.

Ved tavler, som anbringes nærmere vegg enn 30 cm., må veggen bak tavlen, såfremt den ikke er ildsikker, beskyttes med ildsikkert materiale, og rummet mellem tavlen og veggen må være innelukket ved hjelp av et materiale, som foruten å være ildsikkert også er mekanisk motstandsdyktig.

Samtlige apparater må være lett tilgjengelige, og såfremt de skal betjenes under drift, må dette kunne skje uten fare. Se for øvrig § 405 angående jording av apparatstativer i fuktige rum og i det fri.

§ 441. Forbindelsesledninger mellem apparater m. v. må dimensjoneres og anordnes således, at deres kontaktflater ikke gir anledning til skadelig opvarmning.

Ved ledningenes ender skal de enkelte tråder loddes sammen. Forbindelsesstedet må ikke utsettes for strekk.

Ledninger over 4 mm.^{2} skal forsynes med kabelsko.

Ved mutterbefestigelse skal anvendes underlagsskive og muttersikring (kontramutter, palmutter eller lignende).

*) Bekjentgj. 14 desember i Lovtid. 1ste avd. nr. 54.
**) Bekjentgj. 14 desember i Lovtid. 1ste avd. nr. 54, hvor vedtektens § 1 i endret lydelse er inntatt.
***) Bekjentgj. 14 desember i Lovtid. 1ste avd. nr. 54, hvor vedtektens §§ 1 og 2 i endret lydelse er inntatt.

§ 445. Alle fra apparattavler utgående ledninger skal 8 desbr.
forsynes med smeltesikringer, såfremt de ikke ved automatiske brytere er sikret mot overbelastning utover den i henhold til §§ 480 og 501 høieste tillatte strømstyrke.

I driftsmessig jordede ledninger (se § 404) må der dog ikke anbringes sikringer. I nulledninger, som ikke er jordet, må der heller ikke anbringes sikringer undtagen i grenledninger, utført som toledere.

I ledningsnettet anbringes for øvrig smeltesikringer (eller automatiske brytere) overalt, hvor ledningstverrsnittet forminskes, såfremt ikke forangående smeltesikring (eller automatisk bryter) sikrer det mindre tverrsnitt mot overbelastning.

For inntaksledninger (forbindelsen mellem stikkledning og inntakssikring) kan dog sikringer sløifes, under forutsetning av at inntaket anordnes således at kortslutning må anses utelukket og at inntakssikringene anbringes umiddelbart efter inntaket i lukket boks av støpejern el. lign. solid materiale. Inntaksledningen må i dette tilfelle ikke være av mindre dimensjon enn stikkledningen og må minst tilsvare inntakssikringen. Angående vegg-gjennemføringer, se § 485.

§ 447. Til ledninger av høist 1,5 mm.^{2} tverrsnitt kan tilknyttes utstyrsledninger av mindre tverrsnitt uten anbringelse av særskilte sikringer for disse.

§ 449, annet ledd. I driftsmessig jordede ledninger (se § 404) må der ikke anbringes brytere, medmindre de kun er tilgjengelige for sakkyndig betjening. Det samme gjelder for nulledninger som ikke er jordet, med undtagelse av grenledninger, utført som toledere.

§ 466. Smeltesikringer, som er tilgjengelige for usakkyndige, skal være således konstruert, at feilaktig innsetning av for store smeltestykker er utelukket. I stikkontakter tillates ikke lamellsikringer for mer enn 6 amp., og dette kun når tilførselsledningen er sikret med høist 10 amp.

§ 471. Brytere for ledninger til fuktige rum og for ledninger i det fri må under bruddet samtidig utkoble alle samhørende spenningsførende ledninger.

§ 472. Stikkontakter må være således konstruert at der ikke i dem kan anbringes stikkpropper for mindre strømstyrker. Så vel den faste del som stikkproppen skal være tydelig merket med strømstyrke og spenning.

Stikkontakter, som ikke er forsynt med egne sikringer, skal være dimensjonert for minst samme strømstyrke som den, stikkontaktens tilførselsledning er sikret for (se også § 492).

8 desbr. I bevegelige ledninger tillates ikke tilknyttet stikkontakter eller skrueplugger.

§ 485. Hvor ledningene er utsatt for mekanisk beskadigelse, må der sørges for en særlig beskyttelse, avpasset efter forholdene. Ved gjennemgang gjennem vegg, tak eller gulv skal ledningene føres gjennem beskyttende rør eller kanaler av mekanisk solid og ikke sprøtt materiale. Disse rørs ender må gis sådan form, at de ikke beskadiger ledningenes isolasjon.

Ved gjennemgang gjennem gulv og murvegger må anvendes usplittede rør. Ved gulvgjennemgang skal røret føres minst 10 cm. op over gulvet.

Hvor ledninger føres gjennem vegg til eller fra det fri, må der anvendes inntaksrør av porselen, ett rør for hver ledning. Rørene må anordnes på sådan måte at vann ikke kan trenge inn (f. eks. ved at rørene anordnes med heldning eller utføres traktformede).

§ 487, annet punktum. Skjøteforbindelser eller avgreninger skal på begge sider av skjøtestedet understøttes for å undgå strekk.

§ 491. Bevegelige ledninger, som vil bli utsatt for hårdhendt behandling, skal gis et ekstra og solid dekke.

Den bevegelige ledning må festes til apparat og stikkpropp på en sådan måte at selve kontaktforbindelsen under normalt bruk ikke utsettes for strekk.

§ 492. Flere grenledninger kan sikres med felles sikringer for inntil 25 amp. for ledninger som ikke anvendes i belysningsøiemed og inntil 10 amp. for ledninger, hvor også lamper er tilknyttet. I sistnevnte tilfelle må dog gruppen ikke omfatte mer enn 20 lampepunkter eller stikkontakter. (Se også §§ 466 og 472).

Den bevegelige lednings tverrsnitt må minst tilsvare apparatets maksimale strømforbruk. Hvor der anvendes større fellessikringer enn 10 amp., må den bevegelige lednings tverrsnitt dog ikke være mindre enn 1,5 mm.^{2}.

§ 496. A. I fuktige rum tillates ikke oplagt snodde eller sammenspunne kabler.

Alle spenningsførende ledninger til fuktige rum skal kunne frakobles ved lett tilgjengelige flerpolte brytere.

I fuktige rum skal ledningene alt efter fuktighetsgraden oplegges på høie sneller, dryppsneller, eller klokkeisolatorer, så at avstanden fra vegg, tak eller andre ledende gjenstander ikke blir under 2 cm. Avstanden mellem to spenningsførende ledninger innbyrdes må ikke være under 5 cm. Til alle veggjennemføringer må anvendes porselensrør, ett rør for hver

ledning. Rørene må anordnes på sådan måte at vann ikke kan trenge inn (f. eks. ved at rørene anordnes med heldning eller utføres traktformede). 8 desbr.

Apparater bør såvidt mulig ikke opsettes i fuktige rum.

Lampeholdere, stikkontakter, brytere og sikringer skal utføres av porselen og, hvis rummet er særlig fuktig, gjøres helt vanntette. Lampeholdere med kran er forbudt. I anlegg, hvor jordet nulledning anvendes, skal denne forbindes til den lampekontakt som dannes av den gjengede ring. I badeværelser må brytere, sikringer eller stikkontakter ikke opsettes.

Bevegelige ledninger i fuktige rum skal være forsynt med et ekstra solid dekke.

Angående jording av metalldeler i fuktige rum se § 202.

B. I stall, fjøs og lignende rum, fuktige sjøboder o. l., hvor ledningene foruten for fuktighet også er utsatt for skadelig kjemisk påvirkning, gjelder følgende tilleggsbestemmelser, forsåvidt ikke annen utførelse på forhånd er godkjent av Elektrisitetstilsynet:

Der tillates kun anvendt ledninger, som foruten å tilfredsstille fordringene i § 483, også er særlig beskyttet mot sådan påvirkning (syrefast impregnering, se § 109).

Gjennemføring gjennem gulv eller tak er forbudt.

Almindelige koke- og varmeapparater tillates ikke anvendt, medmindre der til beskyttelse mot brandfare treffes ekstra sikkerhetsforanstaltninger godkjent av Elektrisitetstilsynet. Apparatene må i tilfelle ha særskilt tilførselsledning (uavhengig av lysanleggets hovedbryter).

§ 497. I rum eller deler av sådanne, hvor der forekommer lett antendelige stoffer i større mengde (se § 110), skal brytere, sikringer og andre apparater være beskyttet med ildsikker og støvtett innkapsling (støvtette jernskap).

Lamper skal være anbragt i armaturer med tettsluttende glasskuppel.

Fast monterte motorer skal i regelen opstilles utenfor disse rum. Er dette av praktiske hensyn ikke mulig, må motoren med tilhørende apparater være helt ildsikkert og støvtett innkapslet eller anbragt i ildsikkert rum. Eventuelle åpninger for tilførsel og avledning av kjøleluft for motorene må anordnes således, at ikke treavfall eller lignende brennbare stoffer kan føres med av luften, eller kanalene bli tilstoppet. Igangsetnings- og reguleringsapparater må ha sine kontaktbaner og likeledes motstandsmaterialet helt nedsenket under olje eller være helt ildsikkert og støvtett innkapslet.

Som transportable motorer i landbruket kan dog anvendes almindelige kortslutningsmotorer og motorer, hvis slepe-

8 desbr. ringer eller lignende strømførende konstruksjonsdeler er helt ildsikkert innkapslet. Til bevegelige ledninger for sådanne motorer må anvendes dertil bestemt spesialledning, forsynt med et ekstra ytterdekke som yder særlig god beskyttelse mot mekanisk beskadigelse. Benyttes metallarmert ledning, må denne være anordnet slik at armeringen blir automatisk jordet ved innsetning av stikkproppen.

§ 498. I rum, hvor der forekommer eksplosive stoffer i større mengde (se § 111), skal maskiner og apparater mest mulig undgås. Såfremt de ikke kan anbringes utenfor rummet, skal de være beskyttet med ildsikker og lufttett innkapsling.

Lamper skal være anbragt i lufttett armatur av sådanne dimensjoner at den ikke opvarmes til en temperatur som kan medføre fare for antendelse av de eksplosive stoffer.

Sammensnodde eller bevegelige ledninger tillates ikke anvendt. Stikkontakter er likeledes forbudt.

I garasjer tillates dog anvendt håndlamper med lufttett armatur. Til bevegelige ledninger for sådanne lamper må anvendes dertil bestemt spesialledning som yder særlig god beskyttelse mot mekanisk beskadigelse. Anvendes stikkontakt for håndlamper, må denne være forsynt med lufttett 2-polet bryter og låsmekanisme for stikkproppen, således at proppen ikke kan settes inn eller trekkes ut av stikkontakten, så lenge denne står under spenning.

Stikkontakter må opsettes i en høide over gulvet av minst 1,5 m.

§ 503. Ledningene må — såfremt de ikke er betryggende beskyttet — anbringes utenfor rekkevidde i en minste høide av 4 m.

§ 602, tredje punktum. I fuktige rum og i det fri samt for transformatorer og apparater i olje kreves kun halvdelen av den ovenfor foreskrevne isolasjonsmotstand.

§ 641. Forbindelsesledninger mellem apparater m. v. må dimensjoneres og anordnes således, at deres kontaktflater ikke gir anledning til skadelig opvarmning.

Ved ledningenes ender skal de enkelte tråder loddes sammen. Forbindelsesstedet må ikke utsettes for strekk.

Ledninger over 4 mm.² skal forsynes med kabelsko.

Ved mutterbefestigelse skal anvendes underlagsskive og muttersikring (kontramutter, palmutter eller lignende).

II.

Foranstående bestemmelser trer i kraft 1 januar 1926.

Skrivelse fra Utenriksdepartementet om, at Spania har sluttet sig til Svalbardtraktaten av 9 februar 1920. 9 desbr.

Skrivelse fra Utenriksdepartementet om at Tyskland har sluttet sig til Svalbardtraktaten av 9 februar 1920. 9 desbr.

Stadfestelse — meddelt av Socialdepartementet — på det av grosserer Thor Dahl ved testamente av 16 april 1917 oprettede «Skolelærer Thor Dahl og hustru Anne Oline Dahls legat til lærere og lærerinder i Sandefjord.» 10 desbr.

Skrivelse *) fra Landbruksdepartementet om adgang til å drepe streifende hund i Gravvik herred, Nord-Trøndelag fylke. 10 desbr.

Regjeringens resolusjon **) om nye helse- og tuberkuloseforskrifter for Orkanger herred, Sør-Trøndelag fylke. 11 desbr.

Regjeringens resolusjon ***) om regler for renhold i skogshytter i Hurdal herred. 11 desbr.

Regjeringens resolusjon ***) om regler for renhold i skogshytter i Nes herred, Buskerud fylke. 11 desbr.

Regjeringens resolusjon *) om utsettelse til 1 januar 1927 med ikrafttredelsen av lov om maskinister på motorfartøier av handelsmarinen av 9 februar 1923. 11 desbr.

Regjeringens resolusjon *) om ophevelse av bestemmelsen om fredning av laks og sjøørret i en avstand av 20 meter nedenfor laksetrappene i den innen Vefsn herred liggende del av Vefsnelvens vassdrag. 11 desbr.

Regjeringens resolusjon *) om fastsettelsen av de nærmere bestemmelser for gjennemførelsen av lov av 9 juli 1923 om anbringelse av signaler og fastmerker for målearbeider (jfr. lovens § 14). 11 desbr.

Regjeringens resolusjon, hvorved der fastsettes nedenstående uniformsreglement for politibetjentene i Glemmen: 11 desbr.

---

*) Bekjentgj. 14 desember i Lovtid. 1ste avd. nr. 54.
**) Bekjentgj. 14 desember i Lovtid. 1ste avd. nr. 54, hvor helseforskriftene m. v. er inntatt.
***) Bekjentgj. 14 desember i Lovtid. 1ste avd. nr. 54, hvor reglene er inntatt.

11 desbr. 1. Lue i kepi-facon 11—12 cm. høi av sort klæde med blått skjær, med blank lærskygge og lærstormbånd med messingspenne på høire side. Rundt luen et 13 mm. bredt gullbånd. Over dette et frontskilt i gult metall bestående av det norske våben i gult metall på rød bunn omgitt av en åpen ekekrans, og med inskripsjonen «Glemmen politi» nedenunder. Opad ender skiltet i en kule (pompon) likeledes av gult metall, rakende op over luens overkant.

Til vinterbruk kan brukes lue av sort krøllet skinn uten noget merke.

2. Jakke (enkeltknappet) av sort klæde med mørkeblått skjær, med julf og opstående krave med et 7 mm. bredt gullbånd rundt øverste kant og nedover fortil. Fastsydde skulderklaffer som nærmest kraven festes med en løveknapp, og som er forsynt med 7 mm. brede gullbånd langs sidene. Mellem båndene romertall I i gult metall.

3. Benklær av samme stoff som jakken uten paspoiler. Om sommeren kan brukes benklær av hvitt tøi.

4. Kappe av sort (mørkeblått) tøi forsynt med dobbelt rekke gule løveknapper, nedfallende krave, fastsydde skulderklaffer med løveknapp og romertall i gult metall som for jakken bestemt men uten gullbånd, ryggstropp med to over hinannen sittende løveknapper samt sidelommer med klaffer.

Vår og høst kan brukes en kappe av lettere stoff, men for øvrig som den for vinteren bestemte.

5. Regntøi: Luetrekk, regnkappe eller regnslag av sort gummi, oljetøi eller impregnert tøi.

11 desbr. **Regjeringens resolusjon**, hvorved bestemmes:

I. Landpostbud skal regnes for offentlige tjenestemenn når deres årlige grunnlønn er minst kr. 1350,00.

II. Bestyrere av under-postkontorer av 2nen klasse skal regnes for offentlige tjenestemenn når nettolønnen (den del av lønnen som innskuddet i Statens Pensjonskasse beregnes av) utgjør minst kr. 1500,00.

III. Følgende funksjonærer skal ikke regnes som offentlige tjenestemenn:

Assistenten hos Frimerkeforvalteren.

Formannen for og medlemmer av Brevåpningskommisjonen.

Medlemmer av Frimerketellingskommisjonen.

Økonomen i Poststyret.

Budfunksjonærer som ikke lønnes efter de lønnsregulativer som er fastsatt av Stortinget.

11 desbr. **Regjeringens resolusjon**, hvorved Bø og Seljord herred av Telemark politimesterembedes distrikt fra 1 januar

1926 legges til Notodden politimesterembedes distrikt. 11 desbr.

Regjeringens resolusjon, hvorved § 9 i reglement om farmasøitisk eksamen (apotekereksamen) av 10 mai 1860 skal herefter lyde således: 11 desbr.

Den som ved bevist sykdom eller annet av kommisjonen for gyldig erkjent forfall hindres i å fullende påbegynt eksamen, må melde sig til fortsettelse av samme, så snart hint forfall ikke lenger er til stede, dog innen næste eksamen, medmindre kommisjonen på grunn av ganske særlige forhold tillater ytterligere utsettelse. I annet fall har han å ta den hele eksamen om igjen.

Skrivelse fra Utenriksdepartementet om Ungarns tiltredelse av den internasjonale konvensjon av 26 september 1906 om forbud mot anvendelse av hvitt (gult) fosfor i fyrstikkindustrien. 11 desbr.

Skrivelse fra Finansdepartementet til en sorenskriver, hvori uttales at departementet er enig i en fra Socialdepartementet innhentet uttalelse hvorefter tinglesning av skylddelingsforretning vdkommende eiendommer, hvorpå der er eller vil bli bevilget lån av arbeiderbruk- og boligbanken, antas sportelfri. 11 desbr.

Skrivelse fra Utenriksdepartementet om opsigelse av den norsk-amerikanske vennskaps-, handels- og sjøfartstraktat av 15 desember 1885. 12 desbr.

Skrivelse *) fra Socialdepartementet om luknings-vedtekt for barber- og frisørforretninger i Fredrikshald. 12 desbr.

Skrivelse fra Utenriksdepartementet om at Japan og China har tiltrådt konvensjonen om undertrykkelse av den hvite slavehandel. 14 desbr.

Skrivelse fra Utenriksdepartementet om, at de Socialistiske Sovjetrepublikkers Forbund har tiltrådt den internasjonale sundhetskonvensjon av 17 januar 1912. 14 desbr.

Skrivelse **) fra Justisdepartementet om politivedtekter for Malm herred, Nord-Trøndelag fylke. 14 desbr.

---

*) Bekjentgj. 21 desember i Lovtid. 1ste avd. nr. 55, hvor vedtekten er inntatt.

**) Bekjentgj. 21 desember i Lovtid. 1ste avd. nr. 55, hvor vedtektene er inntatt.

14 desbr. **Skrivelse** *) fra Justisdepartementet om ophevelse av §§ 12, 13, og 14, første og annet punktum, i poltivedtektene for Malvik herred.

14 desbr. **Skrivelse** **) fra Socialdepartementet om forandring i vedtekten for herberger- og beverternæringen i Nes herred, Buskerud fylke.

15 desbr. **Skrivelse** fra Utenriksdepartementet om, at Hedjaz har sluttet sig til Svalbardtraktaten av 9 februar 1920.

16 desbr. **Skrivelse*****) fra Hovedstyret for Vassdrags- og Elektrisitetsvesenet om forandringer i fellesfløtningsreglene for Orkla elv.

16 desbr. **Skrivelse** †) fra Hovedstyret for Vassdrags- og Elektrisitetsvesenet om forandring i fellesfløtningsreglene for Ranenelven, Nordland fylke.

17 desbr. **Skrivelse**††) fra Justisdepartementet om vedtekter for tobakksalg til barn i Sør-Aurdal herred.

17 desbr. **Skrivelse** **) fra Socialdepartementet om forandring i vedtekten for herberger- og beverternæringen i Norderhov herred.

18 desbr. **Regjeringens resolusjon** *), hvorved bestemmes:

I. Med hjemmel i lov om innførsel og omsetning av brennevin, vin m. v. av 1 august 1924 med tilleggslov av 17 juli 1925 §§ 3 og 24 c fastsettes forskrifter angående utførsel og gjennemførsel fra og til utlandet av brennevin, og vin av over 18 volumprosent alkoholstyrke.

II. De i I nevnte forskrifter trer i kraft den 24 desember 1925.

Forskriftene er sålydende:

Kapitel 1.

Brennevin.

§ 1. Rett til utførsel.

Rett til utførsel av brennevin til fremmede land tilkommer bare dem som efter handelslovgivningen har utførselsrett.

*) Bekjentgj. 21 desember i Lovtid. 1ste avd. nr. 55.
**) Bekjentgj. 21 desember i Lovtid. 1ste avd. nr. 55, hvor vedtektens § 3 i endret lydelse er inntatt.
***) Bekjentgj. 21 desember i Lovtid. 1ste avd. nr. 55, hvor §§ 2, 5 og 6 i endret lydelse er inntatt.
†) Bekjentgj. 21 desember i Lovtid. 1ste avd. nr. 55, hvor reglenes § 4 i endret lydelse er inntatt.
††) Bekjentgj. 21 desember i Lovtid. 1ste avd. nr. 55, hvor vedtektene er inntatt.

§ 2. Sending innenlands av brennevin til utførsel. 18 desbr.

Sending innenlands av frigitt brennevin til utførsel eller av brennevin fra et kontrolloplag til et tolloplag eller fra et tollsted til et annet eller fra et tolloplag til et annet ved samme tollsted er betinget av særskilt tillatelse fra Departementet for Sociale Saker, medmindre forsendelsen gjelder ikke frigitt brennevin og er angitt til bestemt mottager i utlandet. I sistnevnte tilfelle blir sendingen å betrakte som utførsel allerede fra første tollsted.

Ved frigitt brennevin forstås i disse forskrifter brennevin som er utlevert til fri rådighet av tollvesenet eller brennevinsbeskatningen.

§ 3. Utførsel av brennevin i almindelighet.

Utførsel av brennevin kan alene finne sted på fraktbrev eller konnossement, med jernbane eller fartøi.

§ 4. Utførsel av brennevin med jernbane.

Utførsel av frigitt brennevin med jernbane kan alene finne sted efter særskilt tillatelse fra Departementet for Sociale Saker.

Brennevin fra tolloplag eller kontrolloplag kan derimot utføres med jernbane uten særskilt tillatelse fra Departementet for Sociale Saker.

§ 5. Utførsel av brennevin med fartøi.

Utførsel av brennevin med (norske eller utenlandske) fartøier, hvis drektighet er under 100 registertonn netto, er forbudt, medmindre fartøiet drives med maskinkraft og går i fast rute.

For øvrig gjelder følgende bestemmelser om utførsel av brennevin med fartøi:

1. Brennevin fra tolloplag eller kontrolloplag kan uten særskilt tillatelse fra Departementet for Sociale Saker utføres med (norsk eller utenlandsk) passasjerfartøi i fast rute på utlandet på følgende betingelser:

a. Fartøiets fører skal før innlastningen til tollvesenet avgi erklæring om at brennevinet utføres på lovlig måte og virkelig vil bli innført på bestemmelsesstedet, overensstemmende med de der gjeldende forskrifter. Erklæringen skal av tollvesenet innsendes til Departementet for Sociale Saker.

b. Har fartøiet en drektighet under 500 registertonn netto og det er hjemmehørende i et land, der har tiltrådt konvensjonen i Helsingfors av 19 august 1925 om bekjempelse av alkoholvaresmuglingen, kan utførsel bare finne sted på følgende vilkår:

18 desbr.

I. Fartøiet må være i besiddelse av en av vedkommende myndighet i dets hjemland utferdiget tillatelse til å frakte de nevnte varer. Tillatelsen har ikke gyldighet, hvis den er eldre enn 3 år, regnet fra dens datering, eller hvis fartøiet siden dens utferdigelse har skiftet reder.

II. Det må være på det rene, at utførselen ikke gjelder smuglingstrafikk.

III. Fartøiets fører eller vareavsenderen skal avgi til tollvesenet sådan erklæring som foran i punkt 1, a, nevnt. Erklæringen skal av tollvesenet innsendes til Departementet for Sociale Saker.

IV. Mengden og arten av brennevinet samt dettes bestemmelsessted skal med underskrift av fartøiets fører anføres i et bilag til den foran under I. nevnte tillatelse og anførselen bevidnes ved tollvesenets segl. Bilaget må være vedheftet tillatelsen på betryggende måte, f. eks. ved offentlig myndighets forsegling.

V. Er brennevin tidligere transportert med fartøiet fra et av de land, som har tiltrådt den før nevnte konvensjon, må føreren bevise, at brennevinet er blitt levert på bestemmelsesstedet, medmindre han godtgjør at havari eller annen gyldig grunn har hindret sådan levering. Som bevis for at brennevinet er blitt levert på bestemmelsesstedet, har føreren å forevise bevidnelse fra kompetent myndighet der om lossningen, hvilken bevidnelse skal være avgitt i påtegning på det nevnte bilag til den foran under I. omhandlede tillatelse.

Hvis føreren i et land, som ikke har tiltrådt den før nevnte konvensjon, ikke har kunnet opnå lossningsbevidnelse fra kompetent myndighet, skal annet tilstrekkelig bevis for brennevinets levering på bestemmelsesstedet godtas.

2. Brennevin fra tolloplag eller kontrolloplag kan ikke utføres med andre fartøier enn passasjerskib i fast rute på utlandet uten efter særskilt tillatelse fra Departementet for Sociale Saker og er for øvrig betinget av at:

a. fartøiets fører eller avsenderen før innlastningen avgir sådan erklæring til tollvesenet som foran i punkt 1, a, nevnt. Erklæringen skal av tollvesenet innsendes til Departementet for Sociale Saker;

b. avsenderen forplikter sig til å tilveiebringe og innsende til Departementet for Sociale Saker en erklæring fra ved-

kommende utenlandske mottager attestert av kompetent myndighet om at brennevinet er mottatt av ham; 18 desbr.

c. de bestemmelser efterkommes, som omhandles foran under punkt 1, litra b.

3. Brennevin, som er frigitt, kan ikke utføres til utlandet med fartøi uten efter særskilt tillatelse av Departementet for Sociale Saker. Sådan tillatelse er nødvendig, hvad enten utførselen finner sted med (norsk eller utenlandsk) passasjerskib i fast rute på utlandet, eller med annet fartøi.

Utførselen er for øvrig betinget av de foran under punkt 1 og 2 nevnte bestemmelser.

§ 6. Gjennemførsel av brennevin fra og til utlandet.

Gjennemførsel av brennevin fra og til utlandet kan alene finne sted med jernbane eller fartøi og alene på fraktbrev eller konnossement og er betinget av, at fartøiets fører til tollvesenet avgir sådan skriftlig erklæring som foran i § 5, 1, a, nevnt. Erklæringen skal av tollvesenet innsendes til Departementet for Sociale Saker.

Når brennevin i gjennemførsel fra og til utlandet losses her i landet, blir varen ved videreførsel til utlandet i hvert enkelt tilfelle å behandle overensstemmende med de for utførsel av brennevin fastsatte bestemmelser, selv om varen ved fraktbrev eller konnossement er angitt til gjennemførsel. Det samme gjelder selv om varen ikke losses, forutsatt at varen ikke er angitt ved direkte fraktbrev eller konnossement til gjennemførsel.

§ 7. Tilbakeholdelse av brennevin.

Har tollvesenet grunn til å anta, at det brennevin, som er gjenstand for utførsel eller gjennemførsel til utlandet, vil bli forsøkt ulovlig innført her til landet, kan tollvesenet tilbakeholde brennevinet. Forholdsordre blir i så fall snarest mulig å innhente fra Departementet for Sociale Saker.

§ 8. Avvikelser.

Når undtas bestemmelsene i § 5, første ledd, og annet ledd, punkt 1, litra b, punkt 2, litra c og punkt 3, annet ledd, samt § 6, annet ledd, kan under særlige forhold Departementet for Sociale Saker tillate avvikelser fra bestemmelsene i foranstående paragrafer.

Kapitel 2.

Vin over 18 volumprosent alkoholstyrke.

§ 9. Rett til utførsel til fremmede land av vin med en alkoholstyrke av over 18 volumprosent tilkommer bare dem som efter handelslovgivningen har utførselsrett.

18 desbr. § 10.

1. Utførsel av vin med en alkoholstyrke av over 18 volumprosent kan ikke finne sted med fartøi, hvis drektighet er under 100 registertonn netto, medmindre skibet drives med maskinkraft og går i fast rute.

2. Med fartøi, hvis drektighet er under 500 registertonn netto og som er hjemmehørende i et land, der har tiltrådt konvensjonen i Helsingfors av 19 august 1925 om bekjempelse av alkoholvaresmuglingen, kan utførsel herfra til utlandet av vin med en alkoholstyrke av over 18 volumprosent bare finne sted på sådanne vilkår som foran i § 5 punkt 1, litra b, I, II, III, IV og V for utførsel av brennevin fastsatt.

§ 11. Angående gjennemførsel til og fra utlandet av vin med en alkoholstyrke av over 18 volumprosent gjelder de i § 6 fastsatte bestemmelser om gjennemførsel til og fra utlandet av brennevin.

Kapitel 3.

§ 12. **Forskriftenes gjennemførelse.**

De nærmere bestemmelser med hensyn til gjennemførelsen av disse forskrifter treffes av Departementet for Sociale Saker.

18 desbr. **Regjeringens resolusjon** *)om vedtekter for tømmerkojer i Elverum herred.

18 desbr. **Regjeringens resolusjon** **) om skogvedtekter for Vestre Gausdal herred.

18 desbr. **Regjeringens resolusjon** **) om skogvedtekter for Åsskard herred, Møre fylke.

18 desbr. **Regjeringens resolusjon** ***), hvorved der i medhold av lov av 15 juli 1925 om skatt til Svalbard på formue og inntekt §§ 3, 4 og 8 utferdiges nærmere bestemmelser om hvad der skal henføres til skattepliktig formue og inntekt samt bestemmelser om utførelse av skatteligningen og om behandling av klager over denne, — sålydende:

I.

Ved avgjørelsen av hvad der skal henføres til skattepliktig formue og inntekt kommer følgende bestemmelser i skattelov for landet av 18 august 1911 med senere tilleggs-

*) Bekjentgj. 21 desember i Lovtid. 1ste avd. nr. 55, hvor vedtektene er inntatt.

**) Bekjentgj. 21 desember i Lovtid. 1ste avd. nr. 55, hvor skogvedtektene er inntatt.

***) Bekjentgj. 21 desember i Lovtid. 1ste avd. nr. 55.

lover til anvendelse: §§ 37, 38, 39, 41, fjerde, sjette og syvende ledd, 42, 43, første ledd, 44, 45, første ledd, 50, 51, 53 og 54, første ledd. 18 desbr.

II.

Angående utførelse av skatteligningen samt behandling av klager over denne gjelder, ved siden av §§ 7—9 i lov om skatt til Svalbard på formue og inntekt, følgende regler:

A. Ligningen.

Skatteopgavene prøves av ligningsrådet under benyttelse av de til dets rådighet stående midler. Finner rådet ikke grunn til å betvile en selvangivelses riktighet og fullstendighet, blir denne uten videre å ta tilfølge som grunnlag for vedkommendes ligning. Skjønnsmessige ansettelser foretas av ligningsrådet eller undergis særlig prøvelse av dette, hvis de allerede er gjort i selvangivelsen.

Finner ligningsrådet selvangivelsen uklar, eller antar det, at formuen eller inntekten er for lav eller ikke fullstendig opgitt, eller at fradragsposter er opført med for stort beløp, har rådet å tilstille vedkommende meddelelse herom og kan samtidig opfordre ham til å meddele skriftlig oplysning angående opgitte punkter i selvangivelsen. Er vedkommende bosatt i Norge, kan han også opfordres til personlig å møte for rådet til berammet tid og sted. Skattepliktig, hvem underretning som nevnt er tilstillet, kan i hvert fall kreve, at der gis bam anledning til muntlig å forklare sig. Når han ved forfall, som godkjennes av rådet, er hindret fra å møte eller fra personlig å erklære sig, kan dette på hans ansvar skje ved fullmektig, som er nøie kjent med hans forhold.

Har ligningsrådet undlatt å gi den skattepliktige sådan meddelelse, som her omhandlet, medfører undlatelsen ikke ligningens ulovlighet; men skattyderen har i så fall rett til å forlange ligningsbehandlingen for sitt vedkommende gjenoptatt, når han henvender sig med begjæring derom til ligningsrådet eller overligningsnevnden, før disse har tilendebragt klagebehandlingen.

Ligningsrådet kan forlange adgang til ved to regnskapskyndige revisorer å gjøre sig bekjent med den skattepliktiges regnskapsbøker. Revisorene velges av rådet, men en av dem skal kunne utpekes av den skattepliktige, om han innen fjorten dager efter å ha mottatt ligningsrådets begjæring om undersøkelsen meddeler, hvem han ønsker valgt. Med den skattepliktiges samtykke kan undersøkelsen foretas av en

18 desbr. revisor. Vedkommende revisorer må ikke være personer, der står i konkurranseforhold til den skattepliktige, medmindre denne samtykker i, at sådanne opnevnes. Revisorene avgir skriftlig innberetning om undersøkelsen til rådet.

Når rådet har innhentet de oplysninger det anser fornødne, fastsetter det efter beste skjønn den formue og inntekt, hvorefter vedkommende skal beskattes. Rådet er herunder berettiget til både å forhøie opførte formues- og inntektsposter, å nedsette og utelate fradragsposter og å tilføie formues- og inntektsposter, som ikke er opført, når det dertil finner tilstrekkelig grunn.

Nedsettelse av de i en selvangivelse opførte formues- og inntektsposter eller forhøielse av fradragspostene kan almindelighet ikke skje. Hvis imidlertid ligningsrådet finner avgjørende grunn til å anta, at en for høi angivelse av nogen formues- og inntektspost eller for lav angivelse av nogen fradragspost foreligger, er det efter såvidt mulig å ha gitt utstederen av selvangivelsen anledning til å forklare sig, berettiget til å foreta fornøden beriktigelse.

Opholder utstederen av en selvangivelse sig i utlandet, eller er hans opholdssted ubekjent, kan den av ham angitte formue og inntekt forhøies, uten at han har krav på å bli varslet av ligningsrådet.

For alle vesentlige avvikelser fra en foreliggende selvangivelse skal grunnene anføres i ligningsrådets forhandlingsprotokoll.

Når ligningen er tilendebragt, oversender ligningsrådet til oppebørselsbetjenten for Svalbard bekreftet utskrift av ligningen i 2 eksemplarer, hvorav det ene anvendes ved revisjonen av skatteberegningen. Snarest mulig efter ligningens tilendebringelse avgis derhos innberetning til vedkommende regjeringsdepartement i den form som dette foreskriver.

En skattelignet kan ved henvendelse til ligningsrådet få oplysning om hvorledes ligningsansettelsene for hans vedkommende er fremkommet. Norske ligningsmyndigheter kan på henvendelse få oplysning om hvorvidt navngitt selskap eller person er skattlagt til Svalbard og i tilfelle om ligningsansettelsene og hvordan disse er fremkommet.

B. Klagebehandlingen.

Ved behandling av klager som innkommer i henhold til § 8, annet ledd, i lov om skatt til Svalbard på formue og inntekt fremgås således: Efterat de undersøkelser som måtte finnes fornødne, er anstillet, avgjøres hver klage ved kjennelse som i korthet begrunnes. Kjennelsen og grunnene tilføres protokollen. Angående utfallet av klagebehandlingen

gis underretning til klagerne på sådan måte som er fore- 18 desbr.
skrevet for tilsendelse av skattsedler.

Klager som ikke er helt imøtekommet av ligningsrådet, oversendes snarest mulig til Riksskattestyret, ledsaget av utskrift av rådets kjennelse med begrunnelse. Efterat klagene er behandlet gir Riksskattestyret underretning til klagerne, forsåvidt ligningsrådets avgjørelse fravikes. Samtidig underrettes ligningsrådet som foretar ny utregning av skatten og gir meddelelse til oppebørselsbetjenten om forandringen.

Ligningsrådet og Riksskattestyret kan under klagebehandlingen opfordre klageren til å fremlegge dokumenter, forevise sine regnskapsbøker for rådet eller styret eller for regnskapskyndige revisorer (jfr. foran under A) eller til å besvare bestemte spørsmål og overhodet til å meddele de oplysninger om sin økonomiske stilling som finnes fornødne. Hvis klageren ikke efterkommer opfordringen, kan rådet (styret) undlate å ta hensyn til klagen.

Er der klaget over at ansettelsen er for høi, men det av de foreliggende oplysninger fremgår at den i virkeligheten er for lav, er vedkommende ligningsinstans berettiget til å forhøie ansettelsen.

Ligningsrådet kan også i tilfelle, hvor der ikke foreligger klage, under klagebehandlingen foreta fornøden beriktigelse, når det viser sig, at nogen skattepliktigs formue, inntekt eller skatt er opført med uriktig beløp på grunn av beregnings- eller skrivfeil, eller at nogen skattepliktig — uansett av hvilken grunn — urettelig er forbigått. Likeledes kan rådet under klagebehandlingen uten klage foreta beriktigelse, når det godtgjøres at en skattepliktigs formue eller inntekt — uansett av hvilken grunn — er for lavt ansatt. Beriktigelse av feil ved rådets skjønnsmessige ansettelser kan dog ikke foretas, medmindre feilen er bevirket ved uriktige oplysninger fra den skattepliktige, eller denne har undlatt å levere selvangivelse eller å meddele vedkommende ligningsmyndighet nogen ellers avkrevet oplysning.

I alle tilfelle, hvor forandringen medfører skatteforhøielse for nogen skattepliktig eller skattleggelse av nogen, som før er forbigått, skal der først gis vedkommende anledning til å uttale sig.

C. Ligning av selskap som aktes opløst.

Når der kreves ligning av et selskap som skal opløses (§ 4 i lov om skatt til Svalbard på formue og inntekt), må der til ligningsrådet inngis selvangivelse over selskapets inn-

18 desbr. tekt til slutningsdagen. Er årets ligning ennu ikke avsluttet, kan selskapets skatt av formue og inntekt i det foregående kalenderår (regnskapsår) kreves utregnet og opgitt på grunnlag av tidligere inngitt selvangivelse. Ligningsrådet foretar den fornødne prøvelse av selvangivelsen og utfører ligningen, hvorefter skatten beregnes efter den for budgettåret bestemte skatteprocent, eller om denne ennu ikke er fastsatt, efter den procent som har vært fastsatt for foregående budgettår. Skatten beregnes i tilfelle særskilt av hvert kalenderårs inntekt.

18 desbr. **Regjeringens resolusjon** *) om forandring i bestemmelsene om losoldermannskaper, losstasjoner og losningsdistrikter i det vestenfjeldske distrikt.

18 desbr. **Regjeringens resolusjon,** hvorved bestemmes:

Den av biskopene Bernt Støylen og Peter Hognestad og sogneprest Anders Hovden utarbeidede og på A/S Lunde & Co.s forlag i Bergen utkomne «Nynorsk Salmebok for kyrkja og heim og møte» godkjennes herved til bruk ved den offentlige gudstjeneste i de sogn hvor dette vedtas i menighetsmøte overensstemmende med derom gjeldende regler, enten som eneste salmebok eller til bruk ved siden av en av de andre godkjente salmebøker — på betingelse av:

1. At der av utgiverne snarest mulig besørges trykt en prosaavdeling på nynorsk, svarende til den for de andre salmebøker bestemte.

Denne avdeling tas i bruk i de menigheter som måtte beslutte innført nynorsk salmebok som sin eneste salmebok, og selges til en av Kirkedepartementet fastsatt pris.

Den blir å innbinde sammen med de følgende utgaver av boken.

2. At departementet bestemmer prisen på første utgave med de forskjellige normalbind.

3. At departementet bemyndiges til å foreta de nødvendige endringer i de følgende utgaver av salmeboken og å treffe bestemmelse om bokens trykk, papir, innbinding og utsalgspris samt å forlange tilstillet en årlig opgave over solgte eksemplarer derav.

4. At eiendomsretten til boken overdras til det offentlige når dette av myndighetene måtte bli bestemt, mot at forlaget får godtgjort alle utgifter ved utgivelsen som ikke dekkes ved salget med tillegg av 10 %. Skulde der opstå nogen uenighet

*) Bekjentgj. 21 desember i Lovtid. 1ste avd. nr. 55, hvor resolusjonen i sin helhet er inntatt.

herom blir saken å avgjøre ved voldgift av en nevnd på tre medlemmer som byfogden i Oslo eller en annen myndighet anmodes om å opnevne. 18 desbr.

Regjeringens resolusjon, hvorved bestemmes: 18 desbr.

I. Det tillates at et bedehus som er flyttet fra Halvardsøy til gården Flakstad i Torsken sogn av Berg prestegjeld i Hålogaland bispedømme innvies til kirkelig bruk for å benyttes til avholdelse av gudstjeneste og kirkelige forretninger.

II. Der blir inntil videre å avholde 5 gudstjenester årlig i bedehuset, som tas fra Torsken kirke og fordeles utover året efter Hålogaland biskops nærmere bestemmelse.

III. De av Torsken herredsstyre i møte den 26 januar 1922 fattede beslutninger om overtagelse av bedehusets fremtidige vedlikehold og om utredelse av sogneprestens skyssutgifter på 5 årlige reiser til bedehuset — approberes i henhold til lov om kommunestyre på landet av 30 september 1921 § 46, 4de ledd.

Regjeringens resolusjon, hvorved bestemmes: 18 desbr.

Embeds- og andre tjenestemenn under Justisdepartementet bør følge nedenstående forskrifter om bruk av landsmål i den offentlige tjeneste:

1. Alle som skriver på landsmål får svar på landsmål. Dette gjelder også om skrivelsen er sendt gjennem en myndighet som har gitt sin påtegning på det almindelige bokmål.

2. Krever nogen særskilt for sig landsmål brukt ved tjenestehandling, som der skal utferdiges attest for, imøtekommes kravet.

3. Når et herreds- eller bystyre har fattet vedtak som gir uttrykk for at det ønsker landsmål brukt i den offentlige tjeneste vedkommende kommunen, brukes landsmål i alle henvendelser til almenheten, når det angår personer, fast eiendom eller institusjoner i kommunen.

Landsmål brukes også ved tjenestehandlinger som nevnt i post 2, for personer som er bosatt i kommunen, når det ikke fremsettes uttrykkelig begjæring om at det almindlige bokmål blir brukt.

Regjeringens resolusjon, hvorved der meddeles godkjennelse på et fremlagt utkast til formular for borgerlig vigsel på landmål. 18 desbr.

Um framferdi med borgarleg vigsle.

Kongelig resolusjon frå 13 desember 1918 fastset at ein skal fara åt ved borgarleg vigsle på den måten som det er fyreskrive i kongelig resolusjon frå 10 oktober 1863. Etter den

18 desbr. resolusjonen skal dei som vil gifta seg koma fram for vigslemannen, og då skal han tala til dei soleis:

«De tvo hev kome fram her med ynskje um å verta vigde til ektefolk. Som vigslemann ligg det då til meg fyrst å minna dykk um kor viktug og ansvarsfull ei sak det er, når tvo menneske vil binda seg i hop på denne måten. Dei som gifter seg, gjev einannan ein høgtideleg lovnad for heile livet um kjærleik og truskap, hjelp og studnad i alle livsens umskiftningar både i medgang og motgang. At ein truge fyller dei skyldnadene som ekteskapet fører med seg, er grunnvollen for at samfundet kann trivast og heimane få hugnad og lukke. Svik de då den ekteskapslovnaden de gjev einannan, vil de ikkje berre gjera brotsverk mot det samfundet de lever i, men og valda dykk sjølve ei usæl framtid og øyda dykkar livs fred, dykker samvits ro. I lit til at de båe vel hev tenkt yver dette, og de fast hev sett dykk fyre å halda den lovnaden som de gjev einannan og leva saman som det sømer seg ektefolk i kjærleik, samhelde og vyrdelig åtferd, tilsegjer staten dykk alle dei rettene som fylgjer med eit lovlegt ekteskap. Samstundes legg han på dykk alle dei skyldnadane som ektefolk hev mot einannan og mot anna folk. Eg legg dykk ålvorleg på hjarta å fullgjera desse skyldnadene.»

Vigslemannen segjer då til mannen: «So spør eg Dykk, N. N. (det fulle namnet til brudgomen): «Vil De hava N. N. (det fulle namnet til bruri) til ektemake?» Når mannen hev svara ja på dette, segjer vigslemannen til bruri: «Like eins spør eg Dykk, N. N. (det fulle namnet til kvinna): «Vil De hava N. N. (det fulle namnet til mannen) til ektemake?» Når kvinna hev svara ja på dette spursmålet, segjer vigslemannen: «Sidan De hev lova einannen å leva saman i ekteskap, so forkynner eg på embets vegne som lovi byd, Dykk rette ektefolk å vera.»

18 desbr. **Regjeringsresolusjon,** der det er fastsett, at det i 2. deildi av Lovtidende vert teke inn ei umsetjing til landsmål av lovi um kommuneval frå 10 juli 1925.

Justisdepartementet hev deretter sendt denne umsetjingi av lovi.

Lov

um kommuneval.

frå 10 juli 1925.

1ste kapitel.

Um røysterett og manntal.

§ 1. Røystefør ved kommuneval er kvar den som hev statsborgarleg røysterett etter § 50 i Grunnlovi, sfr. § 53,

og som hev butt i kommuna i dei siste tvo åri og bur der framleis. 18 desbr.

Røysteretten vert suspendera i dei høvi som er nemnde i § 52 i Grunnlovi.

§ 2. Manntal yver dei som hev røysterett etter § 1 fører på landet lensmannen for kvart herad, eller for kvar sokn når det er fleire sokner i heradet. I byane fører den manntalet som formannskapet set til det.

Er eit herad eller ei sokn kløyvd i eller millom fleire lensmannskrinsar, skal det førast serskilt manntal for kvar lut.

Vedkomande departement gjev dei fyresegnene som trengst um korleis manntalet skal skipast.

§ 3. Manntalet vert sett upp dei åri det skal vera kommuneval. Til grunn legg dei manntalet frå fyrre valet. Er det skipa folkeregister, kann dei leggja det til grunn etter nærare fyresegner frå departementet.

I manntalet vert dei innførde som hev røysterett etter § 1, når manntalet vert sett upp, eller som seinast på valdagen vil ha fenge røysterett. Dei som hev fenge røysteretten suspendera, vert innførde med merknad um suspenderingi og um grunnen til ho.

I herad som hev fleire sokner, vert kvar røystefør innførd i manntalet for den sokni der han budde den 1 august i valåret. Ein røysteför som flytter millom 1 august og valdagen frå ei sokn til ei onnor i same heradet, vert skriven inn i manntalet for den sokni han er flytt til, når han ber fram krav um det for valstyret innan kl. 8 kvelden fyre det møtet som er nemnt i § 8, eller når valstyret veit um flyttingi. Men valstyret må berre gjera vedtak um innføringi, dersom det hev visse for at vedkomande fyller vilkåri for røysterett, og at det kann få gjeve melding um innføringi til valstyret i den sokni han er flytt frå, fyrr det vert halde valting der. I båe høve skal dei gjera vedtaket ved orskurd. Fører valstyret ein røysteför inn i manntalet utan at han hev kravt det, skal det melda frå til han.

§ 4. Innan den 42de dagen fyre valtinget skal manntalsføraren ha sett upp eit framlegg til manntal og ei liste yver dei som han hev meint han ikkje kunde føra inn, når han hev vore i tvil um retten deira, eller når dei sjølve hev kravt seg innførde.

Ei manntalsnemnd samansett av manntalsføraren og minst 2 andre som formannskapet, eller soknestyret når eit herad er kløyvt i fleire sokner, vel millom formennene, skal gå igjenom manntalsframlegget og den lista som er nemnd, i tidi millom 42de og 32de dagen fyre valtinget. I det hø-

18 desbr. vet som § 2, andre leden, nemner, skal kvar av manntalsførarane vera med i nemndi for sin lut.

Hev ei sokn ikkje so mange formenner som det skal veljast medlemer, vel ein dei som vantar millom representantane i sokni.

Nemndi vel sin formann sjølv. Ho gjer vedtaki med røystefleirtal. Millom like røystetal skil formannen. Vedtaki fører dei inn i ei bok som fylkesmannen hev godkjent.

Manntalsføraren skal utan drygjing senda dei som sjølve hev kravt seg innførde i manntalet, men som nemndi hev meint ho ikkje kunde føra inn, melding um nemndvedtaket og um grunnen til det.

§ 5. Seinast den 32de dagen fyre valtinget skal manntalsføraren leggja ut det manntalet som nemndi hev gjort, på dei stadene som heradstyret eller soknestyret på landet og formannskapet i byane vel. Tidi og staden for utleggjingi skal manntalsføraren lysa ut i tide med uppmaning til kvar og ein um å klaga, dersom han måtte finna at han sjølv eller nokon annan med urette ikkje er teken med eller med urette er innførd i manntalet, eller at han sjølv eller nokon annan med urette er innførd med merknad um suspendering eller at slik merknad med urette ikkje er gjord. Utlysingi skal dessutan gjeva greide for høvet til å krevja seg innførd etter § 3, siste leden, for den lovlege måten å klaga på (§ 7) og for staden der og dagen og klokkeslettet då kravet eller klaga seinast må vera innkomne.

§ 6. Når manntalet er lagt ut, kann ingen verta innførd utan etter orskurd (§ 8):

a. i samhøve med klage som hev kome inn i tide (§ 7), eller
b. i samhøve med § 3, tridje leden, eller
c. av di ein hev funne mistak.

So nær som i dei høvi som er nemnde i § 8, andre leden, gjeld same regelen for å stryka nokon or manntalet og for å setja til eller stryka merknad um suspendering. Valstyret kann og utan klage gjeva orskurd um dette, når røysterettsvilkåri for nokon hev vorte andre enn fyrr.

§ 7. Klagor yver manntalet må vera komne inn til valstyret seinast kl. 8 um kvelden den 14de dagen fyre valet. Dei skal vera skriftlege og må nemna grunnen. Ei liste yver dei som klagone gjeld, skal straks etter fresten er ute, leggjast ut på dei stadene der manntalet hev vore utlagt.

Hev det kome motmæle mot røysteretten til nokon, skal manntalsføraren senda han melding utan drygjing. Han skal og so langt råd er senda melding um han etter manntalet er lagt ut, fær greide på tilhøve som han må tru vil føra

med seg stryking or manntalet eller merknad um suspen- 18 desbr.
dering.

§ 8. Ein av dei 7 siste dagane fyre valet skal valstyret (§ 11) koma saman og gjeva orskurdar etter § 6. Tidi og staden for møtet må vera utlyst fyreåt. Når røysteretten til ein mann er fyre på møtet, hev både han og den som hev klaga, rett til å få ordet og føra sine prov, sjølve og gjenom fullmektig.

Manntalsføraren kann utan orskurd stryka or manntalet den som er innført i manntalet for ei onnor valsokn etter § 3, tridje leden, når melding frå vedkomande valstyre kjem etter det møtet som er nemnt i fyrste leden.

§ 9. Det retta manntalet skal liggja til ettersyn på kontoret åt manntalsføraren, til nytt manntal vert sett upp etter § 3. Vert det i denne tidi teke avgjerd i røysterettsspursmål i samhøve med anke etter § 39, og må ein etter avgjerdi brigda manntalet eller setja noko til i det, syter manntalsføraren for det. Vidare stryk manntalsføraren merknad um suspendering, når grunnen fell burt, set til merknad, um suspendering kjem til, og stryk dei som døyr eller misser røysteretten.

Når det kommunale manntalet skal nyttast ved røysting utanum det vanlege kommunevalet, kann kvar den som provar at han fyller røysterettsvilkåri, men som ikkje er medteken i manntalet, krevja å verta innført. Framfyre kvar sovori røysting lyser manntalsføraren ut offentleg uppmoding um å senda han skriftleg krav um å verta teken inn i manntalet innan ein frest som han nemner i lysingi. Fresten skal ikkje vera stuttare enn 8 dagar.

Dei kravi som kjem inn, vert fyrehavde og avgjorde i eit møte der ein fylgjer fyresegnene i § 8.

2dre kapitel.

Um kven som er valføre.

§ 10. Valføre til heradstyre eller bystyre og skyldige til å taka imot val er alle som hev rett til å røysta ved valet, og som ikkje er utestengde eller fritekne.

Utestengd frå val er fylkesmannen og borgmeisteren.

Rett til å krevja seg friteken for val hev:

a. den som er 60 år innan valåret er ute,
b. den som hev gjort teneste i heradstyret eller bystyret dei 3 siste åri, når valåret er ute,
c. den som hev rett til fritaking etter andre lover,
d. den som nemner til grunn vanhelse eller onnor hindring som valstyret godkjenner.

18 desbr. Den som vil krevja seg friteken, må melda det til valstyret seinast 14 dagar fyre valet, um ikkje retten er tapt fyrr.

Valstyret set upp ei liste yver dei som er fritekne etter krav frå dei sjølve.

3dje kapitel.

U m v a l e t.

1ste stykket: Um valstyret.

§ 11. I bykommunor og i herad som berre hev ei sokn, er valstyret samansett av manntalsføraren (manntalsførarane) og formannskapet. Hev eit herad fleire sokner, skal kvar av dei hava eit valstyre som er samansett av manntalsføraren (manntalsførarane) og formennene i sokni. Hev sokni ikkje minst 3 formenner, vel soknestyret dei som vantar millom sine eigne medlemer.

Er krinsen til manntalsføraren kløyvd i eller millom fleire sokner, fastset han med samtykke frå fylkesmannen, i kva mun han skal vera med i dei ymse valstyri. Fylkesmannen kann nemna upp ein setjemanntalsførar til å gjera teneste i sokn der den vanlege manntalsføraren ikkje sjølv kann vera med.

Valstyret vel formann og varaformann. Det er vedtaksført når tvo tridjepartar av medlemene er til stades. Det gjer vedtaki og orskurdane med røystefleirtal. Millom like røystetal skil formannen. I det møtet som § 8 nemner, bør manntalsføraren (manntalsførarane) alltid vera med.

Det fyrste møtet kallar ordføraren saman, formannen dei næste.

Valstyret tek ut sjølv dei hjelparane som trengst.

Alle møte vert haldne for ustengde dører.

2dre stykket: Valfyrebuingi.

§ 12. Valting til å velja heradstyre og bystyre skal haldast tridjekvart år, i oktober månad på landet og i desember månad i byane.

Seinast i juni månad på landet og seinast i august månad i byane fastset valstyret valdagen og lyser han ut i fyrste helvti av august på landet og i fyrste helvti av oktober i byane. Lysingi skal segja frå um kor mange det skal veljast, uppmoda dei røysteføre til å koma med framlegg til vallistor og gjera greide for reglane i § 13.

I herad som hev fleire sokner, gjeng valet fyre seg serskilt for kvar sokn, men på ein sams valdag som valstyri fastset i sammøte med ordføraren til leidar.

§ 13. 18 desbr.

1. Skal eit framlegg til valliste kunna godkjennast, må det fylla desse kravi:
   a. det må vera kome inn til formannen i valstyret seinast kl. 8 um kvelden den 32de dagen fyre valet;
   b. det må ha ei yverskrift som syner det partiet eller den gruppa det kjem ifrå og som ikkje kann føra til samanblanding, sfr. § 14, post 1, femte leden;
   c. det må vera utfyllt i tydeleg rekkjefylgje med so mange ulike namn eller namn som er tekne uppatt upptil tvo gonger, som ein skal velja representantar. Framlegget kann dessutan fyllast ut i vidare rekkjefylgje med namni på upptil 10 personar;
   d. det må vera sjølvhendt underskrive av minst 10 veljarar;
   e. det må ikkje hava kandidat eller nokon som gjer framlegget, sams med andre framlegg, sfr. § 14, post 1, fjorde leden.
2. Eit framlegg til valliste bør nemna:
   a. kandidatane med fyre- og etternamn, livsyrke og bustad so noggrant at det ikkje kann verta nokor samanblanding;
   b. ein tillitsmann med varamann millom dei som hev gjort framlegget, som valstyret kann venda seg til, når det gjeld tingingar um framlegget. Er ingen tillitsmann nemnd, kann valstyret halda seg til ein av dei som hev gjort framlegget som tillitsmann.
3. Eit framlegg til valliste kann fire femtepartar av dei som hev gjort det, kalla tilbake. Fråsegni må vera komi til formannen i valstyret seinast kl. 8 um kvelden den 21de dagen fyre valet.

§ 14.

1. Valstyret avgjer um framleggi til vallistor og tilbakekallingar etter § 13, post 3, skal godkjennast.

Vert dei frestane som er sette i § 13, post 1 a og 3, yverdrygde, kann ikkje noko gjerast ved det.

Elles skal valstyret eller formannen i det ved tinging med tillitsmannen som er utpeika, freista få framlegg eller tilbakekalling i det standet som er fyresagt.

Stend ein kandidat eller nokon som hev gjort framlegg, på fleire framlegg, skal han få påbod um å segja frå innan ein viss frest, kva framlegg han vil stå på. Svarar han ikkje, skal han strykast på alle framlegg. Syner det seg at det er sett upp ein kandidat som kann krevja seg friteken for val, skal han få uppmoding til å segja frå innan ein viss frest, um han krev

18 desbr.

namnet sitt stroke. Gjer han ikkje det, er retten hans til å krevja seg friteken spilt. Er ein kandidat ikkje valfør, skal namnet hans strykast. Tillitsmannen kann fastsetja kva for eit namn som skal setjast i staden. Gjer han ikkje det, stig dei næste upp i ubrigda rekkjefylgje.

Hev fleire framlegg til vallistor same yverskrifti, eller hev eit framlegg ei yverskrift som ikkje tydeleg skil seg frå yverskrifti på andre framlegg, og saki so ikkje vert greidd med tinging, gjeng det framlegget fyre, som hev kome inn fyrst. Einerett til partinamn etter lov um stortingsval § 11 gjeng likevel alltid fyre.

2. Etter kvart som framleggi kjem inn, skal dei liggja til ettersyn i lokalet til valstyret eller hjå formannen i valstyret. Seinast den 18de dagen fyre valet skal valstyret i eller ved lokalet sitt slå upp rettkjende avskrifter av dei godkjende framleggi som offisielle vallistor, kvar liste med ei yverskrift som nemner valtidi, kommuna eller sokni, det partiet eller den gruppa som framlegget hev kome frå, tillitsmannen og dei som hev gjort framleggi.

Valstyret skal dessutan — um råd er innan same fresten — på annan høveleg måte gjera framleggi m. m. kjende for ålmenta.

§ 15. Valtingi skal haldast i høvelege husrom som valstyret vel. Finst det ikkje anna tenlegt rom, held dei tinget i kyrkja.

På landet skal dei halda valting til røystegjeving i kvar skulekrins, um ikkje valstyret fastset eit mindre tal røystestader av serlege grunnar. Vedtaket må vera gjort seinast 3 månader fyre valdagen, og fylkesmannen må ha godkjent det. Valstyret bør skipa valting på fleire stader i skulekrinsen der det er ynskjande til lette for veljarane.

I kjøpstadene bør valstyret skipa valting på fleire stader, når det synest det er ynskjande til lette for veljarane.

På kvar røystestad er det røystegjeving for ein viss lut av manntalet.

§ 16. Skal det vera røystegjeving på fleire stader i kommuna eller sokni, skal eit røystestyre på minst 3 medlemer stå fyre valtinget på kvar stad.

Valstyret nemner upp røystestyri og formennene for dei, so langt råd er segimillom og elles av representantane i kommuna, helst slike som bur i røystekrinsen. Er det ikkje nok representantar, kann andre røysteføre borgarar nemnast upp til medlemer i røystestyri.

§ 17. I god tid kallar valstyret veljarane inn til val- 18 desbr.
tinget.

Innkallingi skal gjeva greide for, når og kvar valtinget skal vera, og når røystegjevingi skal vera slutt. Røystegjevingstidi bør dei setja romsleg; ho må ikkje i noko høve vera stuttare enn 5 timar.

Skal det vera røystegjeving på fleire stader, skal innkallingi dessutan gjeva greide for kven som kann røysta på dei ymse stadene.

3dje stykket: Røystegjeving når veljarar hev forfall.

§ 18. Veljar som er hindra med lovlegt forfall frå å møta fram sjølv på valtinget, kann senda røystesetelen sin skriftleg til valstyret til røystegjevingi er slutt.

Lovlegt forfall hev:

a. dei veljarar som ikkje kann møta på valtinget for naturhindring, sjukdom, alderdomsveikskap, lekamslyte, barnseng eller av di dei er med barn, gjev bryst eller dei må ha naudsynleg tilsyn med små born eller andre hjelpelause folk;

b. dei veljarar som ikkje kann møta på valtinget av di dei hev herteneste eller viktige skyldnader av anna slag som det er uråd å drygja med, eller gjeremål som dei ikkje kann setja til side utan stort velferdstap for veljaren.

Er forfallsmelding innsend, men grunnen til forfallet fell burt so tidleg at veljaren kann møta paa valtinget sjølv, skal forfallet vrakast.

§ 19.

1. Den som under valtinget er i riket og med heimel i § 18 vil røysta utan å møta sjølv, skal nytta ein slik røystesetel som § 29 fastset, og han skal, i einrom og usédd, leggja røystesetelen sin inn i eit serskilt brevvær og lata det att.

   Er veljaren på Svalbard under valtinget, kann han nytta røystesetel som lyder på partiliste utan å nemna namn, når partiet er meldt i samhøve med § 11 i stortingsvallovi og hev fenge valliste godkjent. Røystesetlar som lyder på partiliste, vert rekna å ha dei namni som stend på den offisielle vallista åt partiet og i same rekkjefylgje.

2. Når røystesetelen er lagd i brevvær, skal veljaren, medan tvo som er vitneføre er til stades — av dei skal minst ein vera yver 21 år — med eigi hand skriva under:

   a. ei påskrift på brevværet um at det inneheld røystesetelen hans,

18 desbr.

b. eit dagsett fylgjebrev til valstyret; i dette brevet skal han nøgje gjeva greide for grunnen til forfallet og sanna på tru og ære at han sjølv av fri vilje, i einrom og usédd, hev lagt røystesetelen inn i det brevværet som han sender han i og sjølv hev late att brevværet.

Er ikkje veljaren før til å skriva sjølv, kann han skriva med ihalden penn.

3. Dei same tvo vitni skal so sjølvhendt skriva under:
   a. påskrifti på røystesetelbrevværet til prov,
   b. eit vitnemål på fylgjebrevet um at veljaren med full sans og samling, i deira påsyn, på tid og stad som i brevet nemnt, med eigi hand eller med ihalden penn hev skrive namnet sitt under fylgjebrevet og vedkjent seg innhaldet, og um at forfallsgrunnen er rett, dersom vitni kjenner han.
4. Hev vitni ikkje sanna at forfallsgrunnen er rett, skal det på fylgjebrevet stå eller saman med det fylgja eit dagsett og sjølvhendt underskrive vitnemål um det frå ein eller fleire truverdige folk, eller andre prov må fylgja med. Kjenner valstyret til forfallsgrunnen, trengst ikkje noko serlegt prov.
5. Fylgjebrevet og røystesetelbrevværet og um so er andre vedlegg legg veljaren i eit sams umslag. Han let det att, set på utskrift til valstyret og skriv på at det inneheld røystesetel og forfallsmelding.

§ 20. Røystesetlar frå veljarar, som under valtinget er i riket, men hev lovlegt forfall og difor ikkje kann møta, må ikkje vera avgjevne tidlegare enn dagen etter klagetidi er ute (§ 7), elles er dei ugilde.

Er veljaren på Svalbard under valtinget, skal røystesetelen vera gild, når han er avgjeven tidlegast 1 august i valåret.

Røystesetelen gjeld for avgjeven den dagen då fylgjebrevet er underskrive.

§ 21. Veljarar som er utanfor riksgrensone, når valting vert halde, og som hev lovlegt forfall etter § 18, kann senda røystesetel til valstyret skriftleg etter dei reglane som gjeld ved stortingsval. Dei skal nytta anten slik røystesetel som § 29 fastset, eller røystesetel som lyder på partiliste utan å nemna namn. I siste høvet må ein på tilsvarande måte nytta § 19 nr. 1, siste leden.

§ 22. Formannen for valstyret skal føra inn i ei forfallsbok alle forfallsmeldingane i nummerrekkje med upplysning um når han tok imot dei. Forfallsboki skal vera skipa etter eit fyrerit som departementet hev fastsett og som fylkesmannen må ha godkjent.

Dei tilsvarande numri set han på umslagi, men han skal ikkje opna dei, dersom dei hev påskrift um at det ligg røystesetel inni. Vantar påskrift på noko umslag, og han difor hev lote opna det, skal han straks leggja umslaget og innhaldet inn i eit brevvær, som han lakkar og set nummer på soleis som fyrr er sagt. 18 desbr.

Når valstyret skal til å opna og prøva forfallsmeldingane, skal formannen leggja fram boki og alle dei brevi som er innførde fyre valtinget.

Dei forfallsmeldingane som kjem inn på sjølve valtinget fyrr røystegjevingi er avlyst, fær like eins kvar sitt nummer på umslaget, men i boki vert det skrive berre, kor mange det er i det heile.

4de stykket: Valtinget.

§ 23. Valtinget byrjar den tidi som er sett, anten få eller mange veljarar møter.

Kann ikkje valet fullførast på ein dag, held dei fram dei næste dagane, so nær som dei timane då det er gudsteneste.

§ 24. Formannen for valstyret eller røystestyret segjer tydeleg frå, når valtinget er sett.

Dinæst segjer han frå um dei brigdi som er gjorde i manntalet for røystekrinsen ved orskurdar etter § 6, sfr. § 8.

§ 25. På valtinget kann det ikkje reisast noko tvistemål um røysterett.

Motmæle mot at valet vert fremja, skal ein koma med so snart tinget er sett, eller so snart det hev hendt som motmælet byggjer på.

Valstyret tek avgjerd um alle motmæle fyrr det gjeng vidare. Vert motmælet framført for eit røystestyre, gjeng det fram som fastsett i § 26, andre leden.

§ 26. Formannen for valstyret fører inn alt som er fyre og vert avgjort på valtinget, i ei valbok som fylkesmannen hev godkjent for valstyret, og som manntalsføraren tek vare på. I valboki skal serleg stå dagtali for lysingi um at manntalet er utlagt (§ 5), for orskurdmøtet og lysingi um det (§ 8) og for innkallingane til valtinget (§§ 12 og 17).

Er det valting til røysting på fleire stader, skal røystestyret føra alt som er fyre, inn i ei bok som valstyret hev godkjent til det. Kjem det på eit slikt valting motmæle mot at valet vert fremja, skal motmælet og grunngjevingi bokførast. So vert røystesetlane mottekne. Dei og forfallsmeldingane som er komne inn — som røystestyret ikkje må opna — og den luten av manntalet som er nytta, og val-

18 desbr. boki vert lagd i ein pakke som vert lakka og snarast råd er førd til valstyret til vidare fyrehaving.

Formannen les upp valboki, og valstyret eller røystestyret skriv under. Dette gjer dei kvar dag, um valtinget varer i fleire dagar.

§ 27. Når formannen hev sagt frå, soleis som § 24 segjer, fær dei veljarane som er innførde i manntalet utan merknad um suspendering, høve til å røysta etterkvart som dei møter fram. Framgangsmåten er denne: Fyrst vert det sett eit kryss i manntalet ved namnet til den som vil røysta. So gjev ein mann i valstyret han eit brevvær med riksstempel og viser han eit serskilt rom i vallokalet, der han kann leggja røystesetelen i brevværet, usédd av alle. Brevværet legg han so i ei urne som stend på bordet åt valstyret.

Er det røystegjeving på fleire stader i valsokni, skal jamvel veljarar som ikkje stend i vedkomande lut av manntalet, få høve til å gjeva inn røystesetel. Dei skal likevel ikkje leggja brevværet med røystesetelen ned i valurna, men gjeva det til røystestyret. Det skal so leggja brevværet i eit serskilt umslag, lata det att, skriva namnet åt veljaren og bustaden hans utanpå og gjeva det til valstyret, når røystegjevingi er avlyst (sfr. § 31).

Valstyret eller røystestyret kann krevja at ein ukjend veljar etterviser at han er den han gjev seg ut for.

§ 28. Jamvel den som er nekta røysterett etter orskurd i valstyret etter § 6, sfr. § 8, skal få høve til å gjeva inn røystesetel. Han skal ikkje leggja brevværet med røystesetel ned i valurna, men gjeva det til valstyret eller røystestyret. Det skal leggja brevværet i serskilt umslag, lata det att, skriva namnet åt veljaren og bustaden hans utanpå og gøyma det ubrote.

§ 29.

1. Brevværi skal vera ugjenomsynlege, like på storleik, skap og let og utan sermerke som er tilfest eller påsett.
2. Røystesetlane skal vera av kvitt papir og utan underskrift eller sermerke som syner kven som hev gjeve inn røystesetelen.

   For sermerke reknar ein ikkje strykingar eller andre brigde i innhaldet.
3. Røystesetelen kann innehalda namni på so mange som det skal veljast representantar og dessutan namni på upptil 10 andre. Namn som stend på ei offisiell liste ein eller tvo*) gonger, kann veljaren føra upp ein gong

*) «tvo» er ei inkurie i den offisielle lovteksti i staden for «fleire»,

til. Andre namn kann han føra upp ein eller fleire *) 18 desbr.
gonger. Den rekkjefylgja som han ynskjer at dei uppførde personane vert valde i, viser han anten med plassen på røystesetelen eller med nummer som han set til. Lyder røystesetelen på fleire namn enn lovleg, vert dei som er for mange og stend sist i rekkja, rekna for uskrivne. Er same namnet ført upp fleire gonger enn lovleg, gjeld det berre på dei fyrste plassane i rekkjefylgja og vert stroke på dei næste.

4. Det stend kvar veljar fritt å røysta på folk som ikkje finst på nokor offisiell liste, eller å nytta namn frå ymse listor.
5. Prenta røystesetlar som lyder likt med dei offisielle vallistone, skal sjå ut som dei. Men det trengst ikkje å taka med valtid, kommune eller sokn eller namni på tillitsmannen og dei som hev gjort framlegget.

Andre prenta røystesetlar må ikkje gjevast til folk eller nyttast.

Likt med prenting er tilferding på annan mekanisk måte.

§ 30. Er ikkje fyresegnene i § 29, nr. 1, 2 og 5 fylgde, skal røystesetelen vrakast.

Ligg det meir enn ein røystesetel for same valet i eit brevvær, skal dei vrakast alle, um dei er ulike, men den eine godkjennast um dei alle lyder likt.

Ligg det og røystesetel for eit anna kommunalt val i brevværet, skal ikkje røystesetelen til kommunestyrevalet vrakast for det.

§ 31. Når den tidi er ute som var fastsett til røystegjevingi, og dei veljarane som då er komne, hev fenge høve til å røysta, spør formannen um det er nokon som hev forfallsmeldingar å koma fram med. Når det er gjort og fyrefallande forfallsmeldingar er mottekne, avlyser han røystegjevingi.

§ 32. Valstyret ser fyrst etter um dei veljarane som hev gjeve inn røystesetel i samhøve med § 27, andre leden, hev høve til å røysta. Hev dei ikkje røysta i sin eigen krins, set valstyret eit kryss ved namnet åt veljaren i manntalet, tek røystesetelbrevværet ut or umslaget og legg han i valurna. I anna fall skal umslaget med røystesetelen i gøymast ubrote. So tek valstyret til å opna og prøva alle forfallsmeldingane. Under opningi aktar det på å setja umslagsnummeret både på fylgjebrevet og det brevværet som røystesetelen ligg i, og på andre vedlegg.

---

*) «fleire» er ei inkurie i den offisielle lovteksti i staden for «tvo».

18 desbr. Hev ein veljar sendt inn fleire fylgjebrev med same eller ulike dagtal, er dei alle ugilde.

Når valstyret hev gjenge igjenom og prøvt alle forfallsmeldingane, opnar det dei brevværi som fylgjer med godkjende forfall, tek ut røystesetlane, skriv nummeret åt forfallsmeldingane på dei, legg dei ulesne inn i kvar sitt brevvær med riksstempel på og legg desse ned i serskilde urnor for forfallsrøyster, innanriks- og utanriks-veljarar kvar for seg.

Hev ein veljar med same fylgjebrevet sendt fleire røystesetelbrevvær med påskrifter som svarar til innhaldet i fylgjebrevet, legg valstyret alle røystesetlane hans inn i eit og same brevvær med riksstempel på. Um nokon av røystesetlane hans skal godkjennast, vert avgjort etter regelen i § 30, andre punktum.

Er ikkje forfallet godkjent, eller hev nokon som er nekta røysterett i orskurd frå valstyret etter § 6, sfr. § 8, sendt forfallsmeldingi, skal ikkje det brevværet opnast som røystesetelen er send i. Både dei røystesetelbrevværi som er opna og dei som ikkje er opna, vert gøymde saman med forfallsmeldingane.

§ 33. Når forfallsmeldingane er prøvde, blandar ein brevværi i urnone vel um kvarandre. So held valstyret røysteuppteljing serskilt for dei røystene som veljarane hev gjeve inn sjølve, og for forfallsrøyster, soleis at forfallsrøyster frå innanriks- og utanriks-veljarar vert talde kvar for seg.

Dei røystesetlane som valstyret held lovlege, skal ein av dei som sit i valstyret, lesa tydeleg upp eller gå gjenom på annan forsvarleg måte under tilsyn frå ein annan mann i valstyret. Setlar som lyder likt, vert samla i bunkar for seg.

Tvo av dei som sit i valstyret, eller tvo andre menn som valstyret vel, skriv upp det setlane inneheld.

Valstyret ser fyrst etter kor mange røyster kvar kandidat hev fenge, når det på kvar røystesetel berre tek med so mange namn i rekkjefylgja som det skal veljast representantar. I denne uppteljingi tek ein med jamvel namn på folk som ikkje kann veljast, um dei stend på ei offisiell liste. Dei summane som kjem ut, vert kalla røystetali åt kandidatane. So legg det saman kandidatrøystetali for kvar valliste. Summen vert kalla listerøystetalet. For kandidatar som ikkje stend på nokor valliste, vert kandidatrøystetalet rekna for listerøystetal òg.

Heile valstyret hev tilsyn med røysteuppteljingi.

Kann ikkje uppteljingi verta fråseggjord med ein gong, skal valstyret gøyma røystesetlane og listone yver dei røystene som er uppskrivne, på ein trygg stad under forsvarleg lakking.

§ 34. Representantplassane byter ein på listone i sam- 18 desbr.
høve med røystetalet deira på denne måten:

Summen av listerøystetali (§ 33) vert dividera med talet på representantplassar auka med 1. Det heile talet i kvotienten vert auka med 1. Med den auka kvotienten vert røystetalet åt kvar liste dividera, og lista fær so mange representantplassar som dei heile tali i dei nye kvotientane segjer.

Syner det seg at ikkje alle representantplassane på denne måten er bytte ut millom listone, vert røystetalet åt kvar liste dividera fyrst med talet på representantplassane åt lista auka med 1, dinæst — um det trengst — med det same talet auka med 2 o. s. b.

Av kvotientane — utan umsyn til kva for ein av desse divisjonane dei skriv seg frå — vert so mange nummerera som det er att ikkje-utbytte representantplassar, soleis at den største fær nr. 1, den næststørste nr. 2 o. s. b.; ein må ha dividert so lenge til det hev vist seg at ingen kvotient i ei fylgjande kvotientrekkje er større enn den sist nummererte kvotienten som heiter delingstalet. Soleis som dei nummererte kvotientane er bytte på listerøystetali, byter ein dei representantplassane som er att på listone.

Skulde fleire listor koma til å tevla um ein plass, fell plassen til den av dei tevlande listone som hev høgast røystetal; hev dei same røystetalet, vert det avgjort med lutkasting kva for ei liste han skal falla til.

Skulde det falla fleire plassar til ei liste enn ho hev valføre kandidatar, skal kandidatane på ho reknast valde fyreåt, og dei andre plassane bytast på dei andre listone på den måten som er nemnd ovanfor.

§ 35. Plassane åt kvar liste fær dei kandidatane på lista som hev dei fleste røystene, i rekkjefylgje etter røystetal, og um røystene er like, etter som dei stend på lista. Ved denne plassbytingi tek dei ikkje med namn på folk som ikkje er valføre.

Dei andre kandidatane på lista i eit tal som so langt råd er svarar til det representanttalet lista hev fenge med 2 tillagde, vert varamenner i den rekkjefylgja og på den måten som er fastsett for representantane.

§ 36. Når røysteuppteljingi og valuppgjeret er fråseggjorde, skal valstyret føra listone inn i valboki og setja til røystetalet åt kandidatane og listone, og korleis desse tali er skifte på sjølvinngjevne røyster og forfallsrøyster.

På same måten fører det inn namni på kandidatar utanfor listone og røystetalet deira.

Vidare fører det inn utrekningi av kor mange repre-

18 desbr. sentantar det fell på kvar liste, og kven det er som etter reglane ovanfor er valde til representantar og varamenner for kvar liste. Jamvel det talet røyster vert innført, som hev falle på folk som ikkje er tekne med ved plassbytingi av di dei ikkje er rekna for valføre, sfr. § 35, andre punktum.

Valstyret skal utan drygjing senda utskrift or valboki til fylkesmannen.

Røystesetlane skal gøymast på ein trygg stad under forsvarleg lakking til valbolken er ute. So skal dei brennast.

§ 37. Hev nokon vorte vald til representant eller til varamann, som ikkje er skyldig å taka mot valet (§ 10, post 2), og som ikkje hev spilt retten sin til å beda seg undan (§ 14, post 1, fjorde leden), skal han innan 3 dagar etter han hev fenge melding um valet frå valstyret, senda skriftleg fråsegn til det um han tek mot valet eller ei. Samstundes bør han på snøggaste måten, som gjenom telegraf eller telefon, freista senda bod til valstyret um avgjerdi si.

Sender han ikkje i tide skriftleg fråsegn som nemnt, skal det tydast so at han tek mot valet.

5te stykket: Fleirtalsval.

§ 38. Kjem det ikkje noko framlegg til valliste eller berre eitt framlegg kjem eller vert godkjent, skal ein halda valet som fleirtalsval. Då skal desse serlege reglane gjelda:

1. Valstyret lyser ut offentleg til veljarane so snart råd er, at valet skal gå for seg som fleirtalsval. Lysingi skal gjeva greide for dei reglane som gjeld for slikt eit val.
2. Ein røystar med same røystesetelen på representantar og på varamenner.

   Røystesetelen kann hava so mange namn som ein skal velja representantar og likso mange varamenner. Er det ikkje skilt millom representantar og varamenner på røystesetelen, reknar ein dei som fyrst er sette upp, for representantar so mange som lovleg, og dei næste for varamenner so mange som lovleg.

   Namn på kandidatar som ikkje er valføre, tek ein ikkje med i rekningi når ein gjer upp valet. Er eit namn skrive upp fleire gonger på same røystesetelen, gjeld det berre på den fyrste staden i rekkjefylgja og vert stroke på dei næste. Lyder røystesetelen på fleire representantar eller varamenner enn det er lovlegt, vert dei namn som er for mange og stend sist i rekkjefylgja, rekna for uskrivne.
3. Ved valuppgjeret tel ein fyrst dei røystene som er gjevne på representantar. Dei som hev fenge flest røyster, er valde.

Dei som so hev fenge flest røyster, når representant- og varamanns-røystene vert talde under eitt, er valde til varamenner i den rekkjefylgja røystetalet syner og so mange som svarar til representantane. 18 desbr.

Stend røystene likt, avgjer ein utfallet med lutkasting.

6te stykket: Anke på orskurdane åt valstyret og um når val er ugilde.

§ 39. Orskurdar um røysterett og um høve til å gjeva inn røystesetel kann ein påanka til vedkomande departement. Rett til anke hev den som orskurden hev gjenge imot, like eins kvar den som elles stend i manntalet for valsokni, når ikkje røysteretten hans er suspendera.

Avgjersla som departementet tek, kann ein påanka til Stortinget. Dersom departementet hev gjort um orskurden, hev valstyret ankerett.

Skal det verta teke umsyn til anke til departementet, må ho vera førd fram munnleg i valstyremøti eller skriftleg ha kome inn til formannen i valstyret innan kl. 8 um kvelden den 30de dagen etter valdagen. Formannen sender ho snarast råd er gjenom fylkesmannen til departementet. Han segjer frå um han som ankar hev rett til å anka, og dersom anka er skriftleg, òg um når han tok imot ho. Han legg ved utskrift av orskurden og andre papir som han meiner kann ha noko å segja.

Anke til Stortinget må ein senda inn skriftleg til departementet, og ho må ha kome inn til departementet innan kl. 3 ettermiddag den 30de dagen etter departementet hev teke si avgjersle. Departementet sender ankefråsegni med dei dokumenti som høyrer til snarast råd er til Stortinget.

Um dei av avgjerslone til departementet som ikkje vert påanka, skal departementet senda melding til Stortinget.

§ 40. Klagor med tilføre av valet og fyrebuingi av det kann kvar røysteføre i valsokni og fylkesmannen senda inn til departementet.

Skal det verta teke umsyn til klaga, må ho vera bori fram innan den fresten og på den måten som er fastsett for anke i § 39, tridje leden. Formannen i valstyret legg klaga fram for valstyret til fråsegn, um han finn grunn til det, og sender ho so snart råd er gjenom fylkesmannen til departementet. Han segjer frå um klagaren hev klagerett, og dersom klaga er skriftleg, òg um når han tok imot klaga, og legg ved den utskrifti or valboki som trengst og i tilfelle røystesetlar eller andre papir som vedkjem valet og som han meiner kann ha noko å segja. Fylkesmannen kann senda si klage beinast til departementet, når han samstundes segjer frå til formannen i valstyret.

18 desbr. § 41. Etter klage skal departementet — på dei vilkåri som er nemnde i § 43 — ugilda valet:

1. når fyresegnene i denne lovi um manntalet er sette til sides, soleis når manntalet ikkje hev vore utlagt lenge nok, eller når utleggjingi ikkje hev vore utlyst. At ikkje melding etter §§ 4 og 7 hev vore send, er ikkje ugildingsgrunn;
2. når valet hev vore halde på ei onnor tid enn lovi heimlar, eller når fyresegnene um korleis vali skal verta fyrebudde og styrde, er sette til sides;
3. når fyresegnene um framgangsmåten på valtinget er vanhaldne, soleis når det hev vore ei rang åtferd med røystegjevingi eller ei rang framferd med røystesetlane eller med uppteljingi, eller ein røystesetel med urette er godkjend eller vraka, eller veljarane ikkje hev fenge rimeleg tid til å røysta;
4. når nokon hev røysta som ikkje stend i manntalet, eller som røysteretten er suspendera åt, eller um nokon hev gjeve inn røystesetel meir enn ein gong.

§ 42. Utan umsyn til um det er gjeve inn klage, skal departementet — på dei vilkåri som er nemnde i § 43 — ugilda valet:

1. når ein orskurd som nemnt i § 39, er gjord umatt med endeleg verknad;
2. når det fær kjennskap til at nokon ved urett valuppgjer (§§ 34 og 35) er rekna vald til representant eller varamann;
3. når det fær kjennskap til at nokon hev freista vinna innverknad på valet på ein måte som det er sett straff for.

§ 43. Alle dei mistaki som er nemnde i §§ 41 og 42 er ugildingsgrunnar, um departementet held det trulegt at dei hev havt verknad på valutfallet.

Dei mistaki som er nemnde i § 41, post 3 og 4, og i § 42, post 1 og 2, er ugildingsgrunnar jamvel um det berre er trulegt at dei kann ha havt slik verknad.

Valet vert ikkje ugilda i større mun enn mistaket fører med seg.

§ 44. Kann verknadene av eit mistak som er nemnt i § 41 eller 42, rettast med å telja upp inngjevne røystesetlar, med å leggja saman røyster, med å fastsetja utfallet av valet på annan måte eller med lutkasting, skal det gjerast anten gjenom vedgjerd frå departementet sjølv eller ved at det pålegg valstyret å halda nytt valuppgjer.

§ 45. Kann verknadene av mistak som ligg fyre, ikkje

rettast på nokon av dei måtane som er nemnde i § 44, 18 desbr.
påbyd departementet nytt val.

Ved dette nye valet nyttar dei manntalet frå det upphavlege valet, retta på den måten som er fastsett i § 9, fyrste leden.

Er valet ugilda, av di fyresegnene i lovi um korleis manntalet skal gjerast, er sette til sides, skal dei freista å fullnøgja desse fyresegnene med å arbeida ut manntalet på nytt. Rett til å verta innført hev i dette høvet — på dei vilkåri at fyresegnene i lovi vert fylgde — alle dei som skulde ha vore innskrivne i manntalet ved det upphavlege valet og som ikkje seinare hev mist røysteretten sin. I same høvet vert røysteretten åt ein mann rekna for suspendera, um han er i noko av dei tilfelli som § 52 i Grunnlovi nemner, når det nye valet vert halde.

For eit slikt nytt val kann departementet setja stuttare frestar enn dei som elles gjeld for manntalstilskipingi og valfyrebuingi.

Elles gjeld dei vanlege reglane ved det nye valet.

§ 46. Er nokon vald til representant eller til varamann som ikkje er valfør, skal dette mistaket rettast ved ein av dei framgangsmåtane som er nemnde i § 44.

7de stykket: Nytt valuppgjer når det vert tome plassar. Utfyllingsval.

§ 47. Vert ein representantplass tom etterat varamannen i tilfelle hev stige inn, anten av di det er valt nokon som hev bede seg undan for å taka mot val (§ 37) eller ved umstende som hev kome til etter valet, skal ordføraren melda det utan drygjing til fylkesmannen. Fylkesmannen skal då gjeva pålegg um nytt valuppgjer.

Fylkesmannen kann, um han finn det turvande, gjeva pålegg um nytt valuppgjer, jamvel når ein varamannsplass òg vert tom av dei grunnane som er nemnde ovanfor.

§ 48. Er det ikkje nok varamenner, eller nok varamenner for ei gruppe, og ein ikkje kann retta på det ved nytt valuppgjer, kann fylkesmannen gjeva samtykke til at det vert halde umframt val til å fylla ut varamannslista ved fleirtalsval.

Fyresegnene i § 45, dei tvo siste ledene, skal då nyttast på tilsvarande måte, so langt dei høver.

18 desbr.

4de kapitel.

Ymse fyresegner.

§ 49. I frestane etter denne lovi vert ikkje valdagen rekna med.

Endar ein frest på ein heilagdag, skal han reknast for å gå ut på den næraste yrkedagen som fylgjer etter.

§ 50. Alle offentlege tenestmenner skal so langt tenesta deira set dei i stand til det, gjeva manntalsførarane dei upplysningane som dei krev til bruk for manntalsførsla.

§ 51. Lensmenner fær ikkje nokor betaling for å vera manntallsførarar på landet, berre skyss- og kostpengar etter reglane i lovgjevingi.

§ 52. Rikskassa reider ut dei summane som trengst etter denne lovi:

til manntalspass,

til porto for brev som inneheld røystesetlar frå folk utanlands og til porto og telegramutgifter ved meldingar etter § 24 i stortingsvallovi,

til skyss- og kostpengar for manntalsførarar, når dei reiser til valting eller på møte i manntalsnemndi eller i valstyret.

Den kostnaden som denne lovi naudsynleg fører med seg elles, millom anna til hjelp for manntalsførarane i arbeidet med å få i stand manntalet, skal vedkomande kommunekasse reida ut.

§ 53. Dersom ikkje strengare straff er sett for tilfellet, skal den straffast med bøter som anten med vilje eller av aktløyse:

a. rangt eller uskipeleg innreider, fører eller gøymer dei bøkene, listone eller brevskapi som denne lovi nemner;
b. ikkje i tide og på den måten som til høyrer, lyser til, melder um eller kallar inn til noko av dei møti som denne lovi nemner;
c. ikkje syter for at dei lysingane som denne lovi krev, vert ferda ut og kunngjorde so som til høyrer;
d. er burte frå møte i manntalsnemnd, valstyre eller røystestyre utan rettsgildt forfall;
e. ikkje, når han hev forfall, so langt råd er syter for at den som skal vera i hans stad, fær melding um det i tide;
f. elles vanheld fyresegnene um dei gjeremåli som høyrer han til etter denne lovi.

Dessutan skal den skuldige svara dei utgiftene som misferdi hans hev valde, men berre um han hev misfare seg med vilje eller av grov aktløyse.

§ 54. Den som med vilje eller av aktløyse vanheld fyresegnene i § 29, post 5, når han gjev prenta røystesetlar til folk, vert straffa med bøter. 18 desbr.

§ 55. Er valdagen ein yrkedag, hev dei røysteføre borgarane rett til arbeidskvile som på sundagar til dess røystingi er avlyst, — arbeidet ved dei store fiski undanteke.

Fyresegnene um handel og skjenkjing med rusdrykk på helgedagar skal gjelda på røystegjevingsdagen og.

Den arbeidsgjevaren eller fyresette som mot fyresegni i fyrste leden hindrar ein røysteføre borgar som er han undergjeven, frå å møta på valet, vert straffa med bøter eller fengsel upp til 3 månader.

§ 56. Denne lovi tek til å gjelda straks. Samstundes er avtekne dei fyresegnene som enno stend att i lovene um formannskap på landet og i kjøpstadene frå 14 januar 1837 med seinare lover um brigde i dei.

Departementet fastset dei lempingane i frestane i lovi som valet i 1925 gjer turvande.

Regjeringens resolusjon, hvorved bestemmes: 18 desbr.

1. Poststyret bemyndiges til å treffe avtale med det danske og det svenske poststyre om endringer i den skandinaviske postoverenskomst av 26 juli 1925 i det vesentlige i overensstemmelse med Handelsdepartementets foredrag av 18 desember 1925.

2. Poststyret bemyndiges til å treffe avtale om tidspunktet for disse endringers ikrafttreden.

3. Handelsdepartementet bemyndiges til å foreta enkelte endringer i de innenrikske pakketakster, om dette skulde vise sig påkrevet.

Skrivelse *) fra Socialdepartementet om at den nye normaltariff**) for kretssykekassene foreløbig ikke skal settes i kraft. 18 desbr.

Skrivelse ***) fra Arbeidsdepartementet om at brandloven av 15 august 1908 skal være gjeldende for det strøk av Heimdal i Tiller og Leinstrand herreder, for hvilket bygningsloven ved kongelig resolusjon av 2 juli 1921 er gjort gjeldende. 18 desbr.

Stadfestelse — meddelt av Socialdepartementet — på det av handelsborger Carl Ludvig Ellefsen ved testamente av 20. desember 1913 oprettede «Emma og Carl Ellefsens legat til fordel for blinde.» 21 desbr.

*) Bekjentgj. 31 desember i Lovtid. 1ste avd. nr. 56.
**) Se skrivelse av 15 oktober 1925 (s. 506).
***) Bekjentgj. 21 desember i Lovtid. 1ste avd. nr. 55.

21 desbr. **Stadfestelse** — meddelt av Socialdepartementet — på det av den samme ved samme testamente oprettede «Emma og Carl Ellefsens legat til fordel for døve.»

21 desbr. **Skrivelse** *) fra Socialdepartementet om herberger- og beverterlovens anvendelse i Glemmen herred.

21 desbr. **Skrivelse** *) fra Socialdepartementet om herberger- og beverterlovens anvendelse i Kjelvik herred.

22 desbr **Skrivelse** *) fra Landbruksdepartementet om adgang til å drepe streifende hund i Idd herred.

23 desbr. **Skrivelse** fra Poststyret.

Verdenspostkongressen i Stockholm 1924.

I henhold til skrivelse fra Utenriksdpartementet av 17 ds. har følgende land som ikke var representert på kongressen senere tiltrådt efternevnte postavtaler (jfr. Verdenspostkonvensjonens slutningsprotokoll IX):

Ecuador: Konvensjonen og overenskomsten om postpakker;

Guatemala: Konvensjonen og overenskomsten om postpakker;

Nicaragua: Konvensjonen, overenskomsten om brev og esker med angitt verdi, overenskomsten om postpakker og overenskomsten om postanvisninger.

Salvador: Konvensjonen.

Ifølge samme skrivelse har den Australske Forbundsstat, hvis delegerte ikke undertegnet kongressaktene, senere tiltrådt Verdenspostkonvensjonen (Verdenspostkonvensjonens slutningsprotokoll IX).

24 desbr. **Skrivelse** fra Justitsdepartementet til Kirkedepartementet angående en forespørsel om hvorvidt og i hvilken utstrekning Oslo kommunes krav på refusjon av utlegg til forpleining av to barn som hadde vært anbragt i barnehjem var foreldet.

Justisdepartementet uttalte at dette spørsmål hørte under domstolene. Departementet antok imidlertid at refusjonskravet foreldes i 10 år overensstemmende med hovedregelen i lov av 27 juli 1896 (nr. 7) § 3 og at foreldelsesfristen måtte regnes fra det tidspunkt da understøttelsen blev gitt.

24 desbr. **Skrivelse** *) fra Arbeidsdepartementet om åpning av hovedveiene i Sandstad, Fillan og Hitra herreder for motorvognkjøring.

---

*) Bekjentgj. 31 desember i Lovtid. 1ste avd. nr. 56.

Skrivelse *) fra Socialdepartementet om vedtekt for herberger- og beverternæringen i Vågan herred. 28 desbr.

Skrivelse **) fra Landbruksdepartementet om forandring i bruksreglene for Gausdals Vestfjeldsstatsalmenning. 29 desbr.

Skrivelse *) fra Socialdepartementet om luknings-vedtekt for barber- og frisørforretninger i Namsos. 30 desbr.

---

*) Bekjentgj. 31 desember i Lovtid. 1ste avd. nr. 56, hvor vedtekten er inntatt.

**) Bekjentgj. 31 desember i Lovtid. 1ste avd. nr. 56, hvor reglenes § 8 i endret lydelse er inntatt.

Tillegg*).

1912 16 oktbr. **Internasjonal konvensjon** **) angående ensartede betegnelsesmåter for resultater av analyser av næringsmidler for mennesker og dyr.

1920 9 febr. **Spitsbergentraktaten** ***) undertegnet i Paris 9 februar 1920.

1921 5 oktbr. **Endringer** †) i pakten for Folkenes Forbund.

1922 6 febr. **Overenskomst** ††) vedrørende revisjon av den kinesiske tolltariff.

1922 6 febr. **Traktat** †††) angående politikk å befølge i anliggender vedrørende China.

1923 30 april. 27 juli. **Overenskomst** [1]) mellem Norge og Chile om gjensidig utveksling av meddelelser vedrørende innleggelse av sinnssyke.

1923 21 desbr. **Handels- og sjøfartsavtale** [2]) mellem Norge og Litauen.

1924 4 juni. 12 septbr. 13 oktbr. 13 novbr. **Overenskomst** [3]) med Østerrike om gjensidig utveksling av meddelelser vedrørende sinnssyke.

---

*) Det herunder inntatte har foreligget for redaksjonen for sent til å kunne optas på sin plass i vedkommende hefte.
**) Inntatt i »Overenskomster« for 1925 nr. 3 s. 57 flg.
***) Inntatt i »Overenskomster« for 1925 nr. 9 s. 551 flg.
†) Inntatt i »Overenskomster« for 1925 nr. 1 s. 1 flg.
††) Inntatt i »Overenskomster« for 1925 nr. 11 s. 599 flg.
†††) Inntatt i »Overenskomster« for 1925 nr. 11 s. 622 flg.
[1]) Inntatt i »Overenskomster« for 1925 nr. 3 s. 67 flg.
[2]) Inntatt i »Overenskomster« for 1925 nr. 2 s. 35 flg.
[3]) Inntatt i »Overenskomster« for 1925 nr. 4 s. 39 flg.

Konvensjon *) mellem Norge og Danmark angående internasjonale undersøkelses- og forliksnevnder. 1924 27 juni.

Handels- og sjøfartstraktat **) mellem Norge og Lettland. 14 aug.

Verdenspostkonvensjonen. ***) 28 aug.

Handels- og sjøfartsavtale †) mellem Norge og Ungarn. 16 septbr.

Overenskomst ††) angående telefon- og telegraftrafikken mellem Norge og Sverige. 1 oktbr. / 8 oktbr.

Overenskomst †††) angående telefon- og telegraftrafikken mellem Norge og Danmark. 1 oktbr.

Overenskomst [1]) angående telefon- og telegraftrafikken mellem Norge og Danmark gjennem Sverige. 1 oktbr. / 8 oktbr.

Overenskomst [2]) mellem kongeriket Norge og den Argentinske republikk angående utveksling av meddelelser vedrørende innleggelse av sinnssyke. 7 oktbr.

Noter [3]) utvekslet i Washington angående spørsmålet om gjensidig fritagelse for beskatning av skibsfarten. 1924 26 novbr. / 1925 23 janr. / 24 mars.

Noter [4]) angående avsluttelse av en midlertidig handelsavtale mellem Norge og Østerrike. 1924 3 desbr.

Noteveksling [5]) mellem Norge og Østerrike om gjensidig meddelelse av civilstandsdokumenter. 6 desbr.

Noteveksling [6]) i anledning av forlengelsen av den norsk-greske handels- og sjøfartstraktats gyldighet. 10 desbr.

---

*) Inntatt i »Overenskomster« for 1925 nr. 3 s. 70 flg.
**) Inntatt i »Overenskomster« for 1925 nr. 8 s. 527 flg.
***) Inntatt i »Overenskomster« for 1925 nr. 7 s. 135 flg.
†) Inntatt i »Overenskomster« for 1925 nr. 3 s. 78 flg.
††) Inntatt i »Overenskomster« for 1925 nr. 6 s. 101 flg.
†††) Inntatt i »Overenskomster« for 1925 nr. 6 s. 114 flg.
[1]) Inntatt i »Overenskomster« for 1925 nr. 6 s. 125 flg.
[2]) Inntatt i »Overenskomster« for 1925 nr. 4 s. 85 flg.
[3]) Inntatt i »Overenskomster« for 1925 nr. 5 s. 93 flg.
[4]) Inntatt i »Overenskomster« for 1925 nr. 1 s. 18 flg.
[5]) Inntatt i »Overenskomster« for 1925 nr. 1 s. 27 flg.
[6]) Inntatt i »Overenskomster« for 1925 nr. 1 s. 31 flg.

1924
16 desbr. **Skrivelse** fra Handelsdepartementet, Poststyret, hvori meddeles at i henhold til skrivelse fra Utenriksdepartementet av 4 ds. har Storbritannia på vegne av mandatstaten Irak tiltrådt den i Madrid i 1920 avsluttede verdenspostkonvensjon.

Irak skal betragtes som medregnet under «de andre britiske kronland og de øvrige britiske kolonier og protektorater» i artikkel 29, 6° i konvensjonen.

Tiltredelsen gjelder fra 13 november 1924.

18 desbr. **Overenskomst** *) med Storbritannia vedrørende gjensidig fritagelse for beskatning av skibsfarten.

19 desbr. **Skrivelse** fra Utenriksdepartementet, hvori meddeles, at ifølge offsiell underretning fra den herværende italienske legasjon av 5 desember 1924 har den britiske regjering den 10 mai s. å. notifisert den italienske regjering New Zealands tilslutning til den internasjonale overenskomst av 9 desember 1907 angående oprettelse av et internasjonalt sundhetsråd i Paris.

22 desbr. **Deklarasjon** **) mellem Norge og Sverige om gjensidig anerkjennelse av skibsmålebrev.

22 desbr. **Overenskomst** ***) om betingelsene for norske appendiksmålebrevers gyldighet i Sverige.

30 desbr. **Rundskrivelse** fra Socialdepartementet.

Ved regjeringens resolusjon av 11 desember 1924 er det i henhold til § 13 i lov om medisinalavgiften i Finnmark av 18 mai 1860, jfr. lov av 13 juni 1924, bestemt:

1. «Avsendere av de i lovgivningen om medisinalavgiften i Finnmark omhandlede avgiftspliktige fiskevarer og i tilfelle vedkommende ekspeditører skal innsende opgave til vedkommende tollmyndighet over de varer, som avsendes.
2. Ingen avgiftspliktige fiskevarer må avsendes fra Finnmark fylke til steder utenfor dette fylke, før vedkommende vareparti er anmeldt overensstemmende med herom fastsatte regler.
3. Det departement, hvorunder medisinalvesenet hører, bemyndiges til å fastsette nærmere bestemmelser om anmeldelse av avgiftspliktige fiskevarer og utferdige de i denne anledning nødvendige skjemaer.

*) Inntatt i »Overenskomster« for 1925 nr. 2 s. 45.
**) Inntatt i »Overenskomster« for 1925 nr. 2 s. 47 flg.
***) Inntatt i »Overenskomster« for 1925 nr. 2 s. 51 flg.

4. Overtredelse av de foran omhandlede bestemmelser og de i henhold til disse utferdigede nærmere regler straffes med bøter.» 1924 30 desbr.

I henhold til den i resolusjonen meddelte bemyndigelse utferdiger departementet herved følgende bestemmelser:

1. Enhver som avsender avgiftspliktige fiskevarer fra Finnmark fylke til sted utenfor dette fylke med eget eller annens fartøi, skal senest samtidig med varenes avsendelse tilstille vedkommende tollmyndighet for avsendelsesstedet opgave på tro og love over varens art, mengde, produksjonssted, transportmiddel og bestemmelsessted. Opgaven skal utferdiges efter vedlagte skjema nr. 1.
2. Benytter avsenderen ved varenes forsendelse ekspeditør, skal han samtidig med varene sende opgaven til vedkommende, som skal ekspedere varene til sted utenfor fylket.
3. Ekspeditøren påser at opgaven er riktig og i behørig orden, gir den påtegning om, med hvilket fartøi varene ekspederes til sted utenfor fylket, og oversender den straks til vedkommende tollmyndighet.
4. Undlater avsenderen å sende opgave som foran under 2) bestemt, skal ekspeditøren samtidig med varenes avsendelse utferdige og sende særskilt opgave efter vedlagte skjema nr. 2.
5. De av avsendere og ekspeditører til vedkommende tollmyndighet innsendte opgaver skal som bilag medfølge de opgaver eller regnskaper over innbetalte avgifter, som av tollkassereren tilstilles medisinalkassereren.

Departementet skal anmode om, at medisinalkassereren, fylkets tollmyndigheter, handelsforeninger, dampskibsekspeditører og andre interesserte må bli gjort bekjent med resolusjonen og de utferdigede bestemmelser.

Man vil samtidig henstille, at der for medisinalfondets regning blir optrykt og utdelt eksemplarer av de påbudte skjemaer for opgavene.

1925

Skrivelse fra Utenriksdepartementet, hvori meddeles, at ifølge offisiell meddelelse fra den belgiske sendemann av 26 november 1924 har Tsjekko-Slovaki sluttet sig til konvensjonen av 31 desember 1913 om istandbringelse av en internasjonal handelsstatistikk. 14 janr.

Skrivelse fra Utenriksdepartementet, hvori meddeles, at ifølge offisiell meddelelse fra den schweiziske rejering av 29 desember 1924 har Egypt tiltrådt Genfkonvensjonen av 6 juli 20 janr.

20 janr. 1906 om forbedring av såredes og sykes skjebne i arméer i felt. Tiltredelsen er blitt definitiv fra 17 desember 1924, idet der da var gått ett år efter nevnte lands tiltredelse uten at nogen innvending var fremkommet til det schweiziske forbundsråd fra nogen av de kontraherende stater.

30 janr. **Skrivelse** fra Utenriksdepartementet.

Ifølge meddelelse fra generalsekretæren for Folkenes Forbund i en udatert verbalnote mottatt av Utenriksdepartementet den 31 desember 1924 er der tatt forbehold ved Estlands ratifikasjon av den fakultative bestemmelse, som er knyttet til protokollen av 16 desember 1920 angående den faste internasjonale domstol (se «Overenskomster» for 1923, side 161), idet domstolens kompetanse er anerkjent under forbehold av gjensidighet, for et tidsrum av 5 år, i enhver fremtidig tvist til hvis avgjørelse partene ikke er blitt enige om å velge en annen fredelig fremgangsmåte.

11 febr. **Skrivelse** fra Utenriksdepartementet, hvori meddeles, at ifølge offisiell meddelelse fra det franske utenriksministerium har Italia ratifisert den i Sèvres den 6 oktober 1921 undertegnede konvensjon om endring i den i Paris den 20 mai 1875 undertegnede konvensjon om det metriske system m. v.

Ratifikasjonsdokumentet blev deponert i Paris den 30 desember 1924.

14 febr. **Skrivelse** fra Utenriksdepartementet, hvori meddeles, at ifølge meddelelse fra generalsekretæren for Folkenes Forbund av 22 januar 1925 har Polen ratifisert deklarasjonen om flaggrett for stater som ikke har nogen kyststrekning, undertegnet i Barcelona 20 april 1921.

Ratifikasjonsdokumentet blev deponert i Forbundets sekretariat 20 desember 1924.

18 febr. **Skrivelse** fra Utenriksdepartementet.

Ifølge meddelelse fra generalsekretæren for Folkenes Forbund av 4 februar 1925 har Sverige ratifisert den internasjonale konvensjon om transittfrihet med tilhørende vedtekter og deklarasjonen om flaggrett for stater som ikke har nogen kyststrekning, begge undertegnet i Barcelona 20 april 1921.

Ratifikasjonsdokumentet er deponert i Folkenes Forbunds sekretariat den 19 januar 1925.

19 febr. **Skrivelse** fra Utenriksdepartementet.

Ifølge offisiell meddelelse fra den franske legasjon av 6 februar 1925 har Litauens delegerte i Paris i skrivelse av

27 desember 1924 meddelt den franske regjering at Litauen slutter sig til den internasjonale automobilkonvensjon av 11 oktober 1909. 19 febr.
Overensstemmende med konvensjonens artikkel 19 trer tilslutningen i kraft fra 1 mai 1925.

Skrivelse fra Utenriksdepartementet. 28 febr.
Ifølge offisiell meddelelse fra den franske regjering av 23 februar 1925 har den britiske ambassadør i Paris den 2 mai 1924 meddelt, at New Zealand har tiltrådt den internasjonale sundhetskonvensjon av 17 januar 1912.

Skrivelse fra Utenriksdepartementet, hvori meddeles, at handelsavtalen mellem Norge og Østerrike er ratifisert for Norges vedkommende ved kongelig resolusjon av 27 f. m. 2 mars.

Skrivelse fra Utenriksdepartementet. 14 mars.
Handels- og sjøfartsavtalen mellem Norge og Grekenland av 15/27 oktober 1852, forandret ved deklarasjon av 18 februar/2 mars 1893, som er opsagt fra gresk side, er ved noter utvekslet mellem den norske og greske sendemann i Berlin blitt forlenget til 1 juni 1925.

Skrivelse fra Utenriksdepartementet. 26 mars.
Den danske sendemann har i note av 6 mars 1925 notifisert den norske Regjering at Island tiltrer den i Oslo den 22 mars 1924 av Norge, Danmark og Sverige undertegnede tilleggsartikkel til myntkonvensjonen av 27 mai 1873 og tilleggskonvensjonen av 16 oktober 1875.
Utenriksdepartementet har i svarnote av 16 mars 1925 meddelt den danske sendemann at den norske Regjering har godkjent Islands tiltreden av nevnte artikkel.

Norsk-tysk avtale *) om tollbehandling i Tyskland av norske sardiner m. v. 11 april.

Overenskomst **) mellem Norge og Lettland angående gjensidig anerkjennelse av skibsmålebrev. 10 juni.

Skrivelse fra Utenriksdepartementet, hvori meddeles, at ifølge offisiell meddelelse fra det franske utenriksministerium av 25 juni 1925 har Polen tiltrådt de internasjonale mål- og vekt-konvensjoner av 20 mai 1875 og 6 oktober 1921. 17 juni.

*) Inntatt i »Overenskomster« for 1925 nr. 9 s. 590 flg.
**) Inntatt i »Overenskomster« for 1925 nr. 8 s. 548—549.

4 juli. **Rundskrivelse** fra Kirke- og Undervisningsdepartementet til fylkesmennene:

I henhold til Statens forenklings- og sparekomités forslag har dette departement med tilslutning av Justisdepartementet og Finansdepartementet bestemt, at myndigheten til å anvise regninger på skyss- og kostgodtgjørelse for vergerådsformenn og medlemmer av vergeråd og på vergerådsutgifter til kontorrekvisiter overføres til fylkesmennene fra og med 1 juli 1925.

Til veiledning for fylkesmennene skal departementet meddele følgende:

Utgiftene hermed er foranlediget ved loven om forsømte barns behandling (lov av 6 juni 1896 med tilleggslover av 17 juni 1907, 2 juli 1915 og 9 juni 1922) og er bevilget under utgiftskap. nr. 262, C 2, med kr. 30 000,00 for terminen 1925—1926.

Vergerådets medlemmer oppebærer ikke lønn for sitt arbeide. Derimot nyter alle vergerådets medlemmer på reiser skyss- og kostgodtgjørelse efter de for offentlige tjenestemenn gjeldende regler, for tiden første klasse, (jfr. loven om forsømte barn § 9).

I denne forbindelse bemerkes at undtagelsesbestemmelsen i lov av 9 august 1918 om offentlige tjenestemenns skyss- og kostgodtgjørelse, § 15, annet ledd, ikke gjelder læger, der reiser i egenskap av vergerådsmedlemmer.

De øvrige utgifter som vergerådsinstitusjonen medfører er følgende; jfr. lovens § 51:

Utgifter ved barns forsendelse til skolehjem, derunder skyss- og kostgodtgjørelse til transportfører efter regulativets 2. klasse (er transportføreren medlem av vergerådet, da regulativets 1. klasse), samt nødvendig utstyr og reiseutgifter til vedkommende barn. Enn videre godtgjørelse til lensmenn og stevnevidner for innkallelser til vergerådsmøter og forkynnelser av vergerådsbeslutninger, godtgjørelse til vidner, samt kontorutgifter og utgifter til skrivehjelp m. v., for vergerådene dog ikke lønn til faste funksjonærer som fremdeles vil bli anvist av nærværende departement. Som regel vil det ikke være nødvendig å leie rum for vergerådene, idet sådant formentlig vil kunne påregnes i det sedvanlige rettslokale. (Rundskrivelse av 30 august 1900.)

For innkallelse til vergerådsmøter av barn med foreldre eller verger tilkommer lensmennene for tiden kr. 2,00 for hver tilsagt person. Den tilsvarende godtgjørelse til stevnevidner i kjøpstædene er for tiden kr. 1,60 for hver tilsagt person. For innkallelse til vergerådsmøter av vidner og forkynnelse av vergerådsbeslutninger tilkommer

lensmennene skyss- og kostgodtgjørelse, men ingen be- 4 juli.
taling. Innkallelse av vidner i kjøpstædene og forkynnelse av vergerådsbeslutninger besørges av stevnevidnene gratis.

Med hensyn til tilsigelse av vergerådsmedlemmer henvises til skrivelse av 6 juni 1901, inntatt i Norsk Lovtidende.

Vidner tilkommer almindelig vidnegodtgjørelse, dog ikke på reise under 20 km. (straffeprosesslovens §§ 486—489, kongelig resolusjon av 21 juli 1917 og rundskrivelse av 1 desember 1917, inntatt i Norsk Lovtidende; se for øvrig vedliggende gjenpart av brev av 8 april 1924 *) til Sannidal vergeråd fra dette departements undervisningsavdeling).

Vergerådene er gitt pålegg om at regninger over de til vergerådet medgåtte utgifter blir av vergerådets formann å innsende til fylkesmannen mest mulig samlet, ledsaget for skyssregningers vedkommende av politimesterens attestasjon angående de beregnede veilengders riktighet.

Man vedlegger et par eksemplarer av de for vergerådsmedlemmer utferdigede skyssregninger, hvorav et mindre oplag has her i departementet trykt så vel på landsmål som på riksmål.

---

*) Denne skrivelse er sålydende:

«I anledning av vergerådets forespørsel i skrivelse av 10 januar iår meddeles, at vidner som på grunn av legemsfeil, sykdom, alder eller svakelighet ikke uten befordring kan komme til rettsstedet så vel som vidner hvis reise til rettsstedet utgjør over 20 km. har krav på sådan skyssgodtgjørelse:

a) For reiser med jernbane 4 øre pr. km.
b) For reiser med dampskib 25 øre pr. sjømil.
c) For reiser for øvrig 6 øre pr. km. tillands og 9 øre pr. km. tilvanns.

Dekker godtgjørelsen under a og b ikke de med befordringen med nødvendighet medgåtte utgifter utbetales erstatning for utlegg til dampskibsbilletter og innskrivningspenger på 2nen plass og jernbanebilletter på 3dje klasse.

Likeså kan der hvis den under c nevnte godtgjørelse ikke strekker til ydes erstatning for nødvendige hatte utlegg. Dog må vidnet under ingen omstendighet erholde mer enn for stevnevidner bestemt, således beregnet, at vidnet anses for å ha reist sammen med et annet vidne, når dette har vært mulig.

Foruten nevnte skyssgodtgjørelse har vidner hvis reise til rettsstedet utgjør over 20 km. krav på en godtgjørelse av kr. 2,40 pr. dag og dertil når vidnet må overnatte utenfor hjemmet kr. 1,60 pr. natt.

Regningene innsendes gjennem vergerådet til dette departement forsynt med de for skyssregninger for vergerådsmedlemmer vanlige attestasjoner.»

4 juli. Nærværende rundskrivelse omfatter ikke utgiftene ved vergerådene i Oslo, Bergen, Trondhjem, Stavanger og Ålesund hvilke vergeråd fremdeles vil bli anvist midler direkte fra dette departement.

22 juli. **Skrivelse** fra Socialdepartementet, hvori meddeles, at departementet godkjenner den av Horten formannskap fattede beslutning om at der kun skal være ansatt en offentlig jordmor i byen.

25 juli. **Skrivelse** fra Socialdepartementet, hvori meddeles, at departementet godkjenner inntil videre den trufne ordning med hensyn til fornøden fødselshjelp til fattige barselkvinner i ladestedet Åsgårdstrand, hvorefter fattigstyret har sluttet overenskomst med en jordmor om å overta tilsynet med fattige fødende mot et honorar av kr. 30,00 for hvert besøk og fast lønn kr. 25,00 pr. år.

Rettelser.

1923.

Res. 13 juli 1923 om bestemmelser for flømning m. v. på Åmlisund, Topdalsvassdraget er på årsregistret under «Vassdrags- og flømningsvesen» feilaktig anført på s. 305 istedenfor på s. **308.**

1924.

Datoen for kgl. res. om den Hovedstyret for Vassdragsvesenet tillagte approbasjonsmyndighet vedkommende det såkalte krabbas- og bunntømmer m. v. er anført å være 18 oktober istedenfor rettelig **17 oktober** (s. 490).

1925.

I kgl. res. av 6 februar 1925 er (s. 42) under post I 1ste linje citert kgl. res. 27 oktober 1906 istedenfor **24 oktober** 1906.

Datoen for den kgl. res. angående vaksinasjon, nemlig **25 september** 1925, er (nederst på s. 492) falt ut.

Det i skrivelse fra Landbruksdepartementet av 14 september omhandlede forbud mot piggtrådgjerde (s. 478) gjelder Vang herred i Hedmark fylke.

Datoen for den i kongelig resolusjon av 13 november 1925 (s. 530) citerte kongelige resolusjon om luftfartsbestemmelser skal være **21 mars** 1924 (ikke 23 mars).

ALFABETISK REGISTER

TIL

NORSK LOVTIDENDE, 2NEN AVDELING

FOR

1925

Oversikt

over registrets avdelinger.

Almenninger.
Arv, skifte og konkurs, umyndige og verger.
Auksjonsvesen.
Bank- og pengevesen, gjeldsbrev.
Brand- og bygningsvesen.
Brennevin, øl m. v.
Bøker, litteratur, kunst, oldsaker, museer m. v.
Diplomati og konsulatvesen, traktater, forhold til utlandet.
Ekteskap, foreldre og barn.
Elektrisitetsvesen.
Fattigvesen.
Fiskeri, jakt og fredning.
Forbrydelser, straffer, straffanstalter.
Forsikringsvesen (brand-, sjø-, livs-, ulykkes- og husdyrforsikring m. v.), Norges Brandkasse.
Handel (beverternæring).
Håndverk, fabrikker, bergverk.
Jurisdiksjons- og grenseforandringer, delinger og navnforandringer for distrikter.
Kirker og kirkegårder.
Kjøpstæder og ladesteder.
Kommune- og valgvesen.
Kongen og kongehuset.
Konsesjon (skog-, jord-, fjell- og vannfall m. v.).
Landvesen.
Lotterier.
Lover og grunnlovsbestemmelser m. v.
Medisinal- og sundhetsvesen.
Militærvesen, verneplikt, innrullerings- og utskrivningsvesen.

Mål og vekt.
Offentlige stiftelser, legater m. v.
Pant.
Pensjonsvesen, pensjons- og enkekasser m. v.
Politivesen.
Post-, telegraf- og telefonvesen.
Privilegier, rang, titler, ordener m. v.
Regjeringen, embeds-, bestillings- og ombudsmenn i almindelighet.
Religion, gudstjeneste og geistlighet.
Retten.
Samferdselsmidler (veivesen, jernbaner, skyss m. v.).
Sjøvesen, havne-, los-, fyr- og redningsvesen.
Skatter og avgifter.
Skogvesen.
Skole- og undervisningsvesen.
Sociale anliggender.
Sportelvesen.
Statistikk.
Statskassen, statens eiendommer.
Stempelvesen.
Stortinget, stemmerett.
Svalbard.
Tollvesen, inn- og utførsel.
Utskiftnings-, kart- og opmålingsvesen m. v.
Vassdrags- og fløtningsvesen.
Veterinærvesen, Det civile.

Almenninger.

1925 Side

Janr. 29 Nye bruksregler for Haugsiden bygdealmenning i Sogndal i Sogn 32
Juni 12 Rundskr. om betingelsene for antagelse til tinglysning av forretninger om utvisning av setrer i statsalmenninger, jfr. lov (nr. 5) av 12 mars 1920 §§ 16 og 19 173
Novbr. 26 Res. om at Lodd 1 og 2 av Hadelands østre almenning i Lunner herred, Opland fylke, overføres fra 1 juli 1926 til Jevnaker herreds matrikkel. 535
Desbr. 29 Skr. om forandring i bruksreglene for Gausdals Vestfjelds statsalmenning 583

Arv, skifte og konkurs, umyndige og verger.

1925
Mars 18 Skr. angående spørsmål om, når omkostningene ved et konkursbos behandling forfaller til betaling. 72
Juni 30 Kunngj. om arveavgift til statkassen for budgettåret 1 juli 1925 til 30 juni 1926 215
Juli 4 Rundskr. angående overføring til fylkesmennene av myndigheten til å anvise regninger vedkommende vergerådssaker . . . 590
Oktbr. 29 Res. om forvaltningsavgiften ved Bergen overformynderi for 1925 m. v. 521
Novbr. 13 Res. om forvaltningsavgiften ved Oslo overformynderi for 1925 m. v.. 530
Desbr. 4 Skr. om at sluttsedler må utferdiges av skifteretten og stemples ved arvings overtagelse av et bo tilhørende aktier, forsåvidt disse overstiger hans arvelodd 542

Bank- og pengevesen, gjeldsbrev.

1925
Febr. 10 Rundskr. om fastsettelse av kurser fra 1 mars 1925 for beregning av stempelavgiften av veksler, som lyder på utenlandsk myntsort 45
Mai 1 Res. om bemyndigelse for Finansdepartementet til å treffe avgjørelse i saker efter sparebankloven av 4 juli 1924 § 8, 1 og 2 ledd, § 10, siste ledd, § 8, siste ledd og § 57 123
» 8 Res. om bemyndigelse for Justisdepartementet til å treffe avgjørelser efter § 81 i lov om småbruk- og boliglån av 23 juli 1915 m. v. 128
Juli 4 Lov om endringer i lov om småbruk- og boliglån m. v. av 23 juli 1915 med tilleggslover 219
» 17 Lov nr. 5 om forandring i lov om aktiebanker av 4 april 1924 284
» 17 Midlertidig lov nr. 14 om administrasjon av banker. . . 332
» 24 Res. om forvaltningsregler og styreinstruks for sikringsfondet for sparebanker 364
Septbr. 8 Res. om opnevnelse av en kommisjon til å utre landets valutasituasjon m. v. 451

1925 Side
Septbr. 25 Res. om forskrifter vedkommende det i midlertidig lov av 17 juli 1925 § 6, 3dje ledd omhandlede kreditorråd. 491
» 25 Res. om forandring av § 2 i statuttene for Norsk Skibs Hypotekbank 495

Brand- og bygningsvesen.

1924
Desbr. 29 Tilleggsbestemmelse til bygningsloven for Vålebro bygningskommune. 4
1925
Janr. 8 Skr. om utvidelse av det bygningsloven underlagte strøk i Asker 12
» 9 Skr. om bygningslovens anvendelse på 2 strøk i Kråkstad herred 12
» 13 Skr. om tilleggsbestemmelse til bygningsloven for det samme underlagte strøk ved Gvarv i Sauherad. 12
» 23 Skr. om forandring av grensene for Hemnesbergets brand- og bygningskommune. 29
» 28 Skr. om byggeregler for det bygningsloven underlagte strøk av Ål herred. 31
Febr. 10 Skr. om tillegg til byggeforskriftene for det bygningsloven underlagte strøk ved Vestby jernbanestasjon 46
» 20 Skr. om tillatelse til å opføre våningshus med 4 lag panel og og 4 lag papp i Lørenskog herred 55
Mars 17 Skr. om tilleggsbestemmelse til bygningsloven for Sandnessjøen 70
» 26 Skr. om bygningslovens anvendelse på den indre del av Nøtterøy 86
» 31 Res. om tilleggsbestemmelser til brandloven for Vikøren og Lilleøren brandkommune. 88
April 3 Res. om endringer i husleiereguleringen m. v. for Aker herred 102
» 3 Skr. om bygnings- og brandlovens anvendelse på Rødsøy i Tune herred samt om oprettelse av egen brand- og bygningskommune for strøket 104
» 15 Skr. om forandring av grensene for murstrøket i Svolvær og tilleggsbestemmelse til bygningsloven for ladestedet m. v. 107
» 18 Regler for brandvernets ordning i Vikøren og Lilleøren brandkommune. 110
Mai 7 Skr. om tilleggsbestemmelser til bygningsloven for Mo 127
» 14 Skr. om ophevelse av kongelig resolusjon av 27 januar 1922 (om utvidelse av grensene for Rena brand- og bygningskommune) forsåvidt angår et nærmere betegnet strøk på østsiden av Rena og Glommen 140
» 22 Skr. om bygningslovens anvendelse på et strøk omkring Hvitsten 154
» 29 Lov nr. 2 om forandringer i § 8 i lov av 4 april 1916 med tilleggslov av 31 mai 1918 om tillegg til lov om bygningsvesenet i Bergen av 19 april 1899 156
Juni 5 Skr. om tilleggsbestemmelse til bygningslovens § 24 for Sarpsborg 165
» 12 Skr. om bygnings- og brandlovens anvendelse for Skarnes i Sør-Odal og strøkets overgang til egen brand- og bygningskommune. 169
» 13 Skr. om bygningslovens anvendelse m. v. på et strøk ved Rakkestad stasjon. 174
» 13 Skr. om utvidelse av grensene for det bygningsloven underlagte strøk ved Klepp jernbanestasjon 174
» 16 Skr. om tilleggsbestemmelser til bygningsloven for Drøbak . . 175
» 19 Res. om ophevelse av husleiereguleringen for Øvre Eiker herred 177
» 22 Skr. om byggeregler m. v. for strøket syd for Owrens gate i Hønefoss med tilliggende byggebelte 194

1925				Side
Juni	26	Skr.	om tillegg til § 6 i tilleggsbestemmelsene til bygningsloven for Nøtterøy haveby	205
»	30	Skr.	om regler og forskrifter for brandvernet og feining i Mysen	218
Juli	4	Res.	om bygningslovgivningens anvendelse på et strøk av Aurlandsvangen og strøkets overgang til egen kommune i bygningsvesenets anliggender m. v.	230
»	8	Skr.	om brandlovens anvendelse på det bygningsloven underlagte strøk ved Lena stasjon og strøkets overgang til særskilt kommune i brand- og bygningsvesenets anliggender	239
»	25	Skr.	om utvidelse av grensene for Stange bygningskommune og byggeforskrifter for bygningskommunen	367
Aug.	20	Skr.	om skjerpelse i brandlovens § 15 og om forandring i samme paragraf —, forsåvidt Haugesund angår	438
»	27	Res.	om bestemmelser for transport med automobil av sprengstoff og krutt samt fenghetter	441
Septbr.	3	Skr.	om ophevelse av bestemmelsen av 21 oktober 1847 om at bygningsloven ikke skal være gjeldende for Hvitsten	447
»	9	Skr.	om bygningslovens anvendelse for et strøk på Figgjo i Høyland herred	451
»	15	Skr.	om utvidelse av grensene for Kabelvåg brand- og bygningskommune i Vågan herred	484
Oktbr.	9	Res.	om endringer i husleiereguleringens bestemmelser for Bærum	504
»	27	Skr.	om lempning i brandlovens § 15 for Dale bygningskommune	514
»	29	Res.	om tillegg til reglene om kontroll med kjøbmenns salg av sprengstoffer og ammunisjon	514
Novbr.	2	Skr.	om regler for brandvernets ordning i Krogstadelven bygningskommune	522
»	11	Skr.	om brandlovens anvendelse for et strøk av Osøren i Os herred	527
»	14	Skr.	om regler for brandvernets ordning i Mjøndalen bygningskommune	531
»	16	Skr.	om delvis anvendelse av brandloven (feiervesenet) i Kirkenes	531
»	25	Skr.	om at reglene om villabebyggelse og trebebyggelse i Trondhjem skal gjelde for forskjellige nærmere betegnede strøk	533
Desbr.	2	Skr.	om tilleggsbestemmelser til bygningsloven for Rygge bygningskommune	540
»	8	Rundskr.	om førelse av sprengstoffprotokollene m. v., jfr. kongelig resolusjon av 29 oktober 1925	542
»	8	Skr.	om forandringer i forskriftene for elektriske anlegg	544
»	18	Skr.	om at brandloven av 15 august 1908 skal være gjeldende for et strøk av Heimdal i Tiller og Leinstrand herreder, jfr. kongelig resolusjon av 2 juli 1921	581

Brennevin, øl m. v.

1924				
Desbr.	23	Res.	om herberger- og beverterlovens anvendelse i Laksevåg herred, Hordaland fylke, samt angående vedtekt for herberger- og beverternæringen sammesteds	1
»	30	Skr.	om herberger- og beverterlovens anvendelse i Flakstad herred, Nordland fylke	4
1925				
Janr.	27	Skr.	om do. do. i Lunner herred, Opland fylke	30
Febr.	2	Skr.	om anvendelse av reglene av 4 januar 1922 om bruk av skytevåben ombord i tollkrysseren «Bell» — også for	

tollopsynsskibet «Bjørnen» for å hindre innsmugling av rusdrikk 36
Febr. 6 Res om vedtekter for herberger- og beverternæringen i Bø herred, Telemark fylke 41
» 9 Skr. om anvendelse av reglene av 4 januar 1922 om bruk av skytevåben ombord i tollkrysseren «Bell» — også for tollkrysseren «Matre» for å hindre innsmugling av rusdrikk 45
» 17 Skr. om vedtekt for herberger- og beverternæringen i Lunner 52
» 23 Skr. om herbergerlovens anvendelse i Haugesund og vedtekt for herberger- og beverternæringen sammesteds 56
Mars 10 Skr. om herberger- og beverterlovens anvendelse i Fauske herred og vedtekt for herberger- og beverternæringen sammesteds 60
» 13 Kunngj. om avgifter til statskassen fra 1 juli 1925 av brennevinstilvirkningen og til denne tilvirkning anvendt mais, durra eller rug, av etyletertilvirkningen samt av øltilvirkningen 65
» 18 Lov om skatt til statskassen av fortæring på bevertningssteder 70
» 20 Kunngj. om skatt til statskassen av fortæring på bevertningssteder for tiden 1 april—30 juni 1925 73
» 21 Rundskr. angående forståelsen av lov av 18 mars 1925 om skatt av fortæring på bevertningssteder m. v. 75
April 20 Skr. om herberger- og beverterlovens anvendelse i Østre Toten herred og vedtekt for herberger- og beverternæringen sammesteds 110
» 21 Skr. om vedtekt for herberger- og beverternæringen i Tjølling herred 110
» 29 Skr. om anvendelse av reglene av 4 januar 1922 om bruk av skytevåben ombord i tollopsynsskibet «Bell» — også for tollkrysseren «Kjell» for å hindre innsmugling av rusdrikk 120
Mai 16 Skr. om herberger- og beverterlovens anvendelse i Nes herred, Buskerud fylke 144
Juni 8 Skr. om vedtekt for herberger- og beverternæringen i Flekkefjord 166
» 12 Kunngj. om omsetningsavgift til statskassen 1) av kullsyreholdige, alkoholfrie drikkevarer og 2) av innenlands tilvirket fruktvin 168
Juli 11 Skr. om vedtekter for herberger- og beverternæringen i Skoger herred 268
» 17 Lov nr. 15 om forandringer i lov av 1 august 1924 om innførsel og omsetning m. v. av brennevin, vin, fruktvin, mjød og øl 346
» 17 Midlertidig lov nr. 16 om forandring i lov om innførsel og omsetning av brennevin, vin, fruktvin, mjød og øl av 1 august 1924. 348
» 30 Skr. om beverterlovens anvendelse i Eidsvoll herred 405
Aug. 27 Res. om, at en del av A/S Vinmonopolets netto-utbytte av vinomsetningen som ikke tilfaller aktionærene, skal tilfalle statskassen for terminene 1924/25 og 1925/26 445
Septbr. 8 Skr. om herberger- og beverterlovens anvendelse i Gol herred 451
» 25 Res. om endring av avsnitt II A og B i forskriftene om «særlige grunner» i receptlovens § 2 490
» 25 Res. om vedtekter for Sandefjord Øl- og Vinsamlag A/S . . . 493
» 25 Res. om do. for Kongsvinger Øl og Vinsamlag 493
» 25 Res. om do. for A/S Holmestrand Øl- og Vinsamlag 493
Oktbr. 21 Skr. om herberger- og beverterlovens anvendelse i Jevnaker herred 509
» 22 Skr. om herberger- og beverterlovens anvendelse i Malvik

1925 Side

herred og vedtekt for herberger- og beverternæringen sammesteds 512
Oktbr. 28 Skr. om forandring i herbergervedtekten for Nedre Eiker herred 514
Novbr. 2 Skr. om visse forandringer i den ved ølbryggeriene benyttede offisielle driftsbok 522
» 7 Skr. om herberger- og beverterlovens anvendelse i Sandefjord og vedtekt for herberger- og beverternæringen sammesteds 526
» 13 Res. om forskrifter om optagelse av bestilling på vin, fruktvin, mjød og øl med en alkoholstyrke av over 4,75 volumprosent 529
» 26 Provisor. anordning om straff for å forberede ulovlig innførsel av brennevin 533
Desbr. 1 Skr. om vedtekt for herberger- og beverternæringen i Gol herred 540
» 3 Res. om vedtekter for A/S Hamar Øl- og Vinsamlag 541
» 8 Skr. om herberger- og beverterlovens anvendelse for hele Snåsa herred 544
» 14 Skr. om forandring i vedtekten for herberger- og beverternæringen i Nes herred, Buskerud fylke 552
» 17 Skr. om do. i do. do. i Norderhov herred 552
» 18 Res. om forskrifter angående utførsel og gjennemførsel fra og til utlandet av brennevin og vin av over 18 volumprosent alkoholstyrke 552
» 21 Skr. om herberger- og beverterlovens anvendelse i Glemmen herred 582
» 21 Skr. om do. do. i Kjelvik herred 582
» 28 Skr. om vedtekt for herberger- og beverternæringen i Vågan herred 583

1925 Bøker, litteratur, kunst, oldsaker, museer m. v.

Janr. 30 Res. om godkjennelse av Jonas Vellesens bibelhistorie, ny utgave, som lærebok i kristendomskunnskap i folkeskolen 35
Mars 23 St.besl. om regler for «Det norske pengelotteris fond for folkeboksamlinger på landsbygden» 84
Mai 1 Res. om godkjennelse av Sylfest Muldals bok, Kristendomskunnskap for barneskolen, som lærebok i kristendomskunnskap i folkeskolen 123
Juni 12 Res. om godkjennelse av Dr. Martin Luthers lille katekisme med tillegg, som lærebok i kristendomskunnskap i folkeskolen 170
Desbr. 18 Res. om godkjennelse av »Nynorsk Salmebok for kyrkja og heim og møte» til bruk ved den offentlige gudstjeneste m. v. 560

1912 Diplomati og konsulatvesen, traktater, forhold til utlandet.

Oktbr. 16 Internasjonal konvensjon angående ensartede betegnelsesmåter for resultater av analyser av næringsmidler for mennesker og dyr 584
1920
Febr. 9 Spitsbergentraktaten- undertegnet i Paris 9 februar 1920 . . . 584
1921
Oktbr. 5 Endringer i pakten for Folkenes Forbund 584
1922
Febr. 6 Overenskomst vedrørende revisjon av den kinesiske tolltariff . 584
» 6 Traktat angående politikk å befølge i anliggender vedrørende China 584

1925			Side
1923 April	30	Overenskomst mellem Norge og Chile om gjensidig utveksling av meddelelser vedrørende innleggelse av sinnssyke	584
Juli	27		
1923 Desbr.	21	Handels- og sjøfartsavtale mellem Norge og Litauen	584
1924 Juni	4	Overenskomst med Østerrike om gjensidig utveksling av meddelelser vedrørende sinnnssyke	584
Septbr.	12		
Oktbr.	13		
Novbr.	13		
Juni	27	Konvensjon mellem Norge og Danmark angående internasjonale undersøkelses- og forliksnevnder	585
Aug.	14	Handels- og sjøfartstraktat mellem Norge og Lettland	585
»	28	Verdenspostkonvensjonen	585
Septbr.	16	Handels- og Sjøfartsavtale mellem Norge og Ungarn	585
Oktbr.	1	Overenskomst angående telefon- og telegraftrafikken mellem Norge og Sverige	585
Oktbr.	8		
»	1	Overenskomst angående telefon- og telegraftrafikken mellem Norge og Danmark	585
Oktbr.	1	Overenskomst angående telefon- og telegraftrafikken mellem Norge og Danmark gjennem Sverige	585
Oktbr.	8		
»	7	Overenskomst mellem kongeriket Norge og den Argentinske republikk angående utveksling av meddelelser vedrørende innleggelse av sinnssyke	585
1924 Novbr.	26	Noter, utvekslet i Washington angående spørsmålet om gjensidig fritagelse for beskatning av skibsfarten	585
1925 Janr.	23		
Mars	24		
1924 Desbr.	3	Noter angående avsluttelse av en midlertidig handelsavtale mellem Norge og Østerrike	585
»	6	Noteveksling mellem Norge og Østerrike om gjensidig meddelelse av civilstandsdokumenter	585
»	10	Noteveksling i anledning av forlengelsen av den norsk-greske handels- og sjøfartstraktats gyldighet	585
»	16	Skr. om at Storbritannia på vegne av mandatstaten Irak har tiltrått verdenspostkonvensjonen i Madrid 1920	586
»	18	Overenskomst med Storbritannia vedrørende gjensidig fritagelse for beskatning av skibsfarten	586
»	19	Skr. om at den britiske regjering har notifisert den italienske regjering New Zealands tilslutning til den internasjonale overenskomst av 9 desember 1907 angående oprettelse av et internasjonalt sundhetsråd i Paris	586
»	22	Deklarasjon mellem Norge og Sverige om gjensidig anerkjennelse av skibsmålebrev	586
»	22	Overenskomst om betingelsene for norske appendiksmålebrevers gyldighet i Sverige	586
1925 Janr.	14	Skr. om at Tsjekko-Slovaki har sluttet sig til konvensjonen av 31 desember 1913 om istandbringelse av en internasjonal handelsstatistikk	587
»	17	Rundskr. inneholdende forskrifter om gjennemføringen av den nye statsborgerrettslov av 8 august 1924 (nr. 3)	19
»	20	Skr. om at Egypt har tiltrådt Genfkonvensjonen av 6 juli 1906	587
»	28	Skr. inneholdende politiforskrift om plikt for norske i Kina til å la sig registrere ved generalkonsulatet i Shanghai	30

1925				Side
Janr.	30	Skr.	angående forbehold ved Estlands ratifikasjon av den fakultative bestemmelse, som er knyttet til protollen av 16 desember 1920 om den faste internasjonale domstol . . .	588
Febr.	11	Skr.	om at Italia har ratifisert konvensjonen av 1921 om endring i den internasjonale konvensjon av 20 mai 1875 om det metriske system m. v.	588
»	14	Skr.	om Polens ratifikasjon av deklarasjonen om flaggrett for stater som ikke har nogen kyststrekning (Barcelonaoverenskomstene av 20 april 1921)	588
»	18	Skr.	om Sveriges ratifikasjon av konvensjonen om transittfrihet og deklarasjonen om flaggrett m. v. (Barcelonaoverenskomstene av 20 april 1921)	588
»	19	Skr.	om Litauens tilslutning til den internasjonale automobilkonvensjon av 11 oktober 1909.	588
»	28	Skr.	om New Zealands tiltreden av den internasjonale sundhetskonvensjon av 17 januar 1912	589
Mars	2	Skr.	om ratifikasjon for Norges vedkommende av handelsavtalen mellem Norge og Østerrike	589
»	13	Res.	om oprettelse av et ulønt generalkonsulat i Quito, omfattende republikken Ecuador.	68
»	14	Skr.	om forlengelse av handels- og sjøfartsavtalen mellem Norge og Grekenland	589
»	26	Skr.	angående Islands tiltreden av tilleggsartiklen til myntkonvensjonen av 27 mai 1873 og tilleggskonvensjonen av 16 oktober 1875.	589
April	8	Skr.	om anvendelse av civilprosesskonvensjonen av 17 juli 1905 på det spanske protektorat i Marokko	106
»	11		Norsk-tysk avtale om tollbehandling i Tyskland av norske sardiner m. v.	589
»	17	Lov	om tillegg til tolloven av 20 september 1845 — forsåvidt angår lufttrafikk til og fra utlandet.	107
Mai	1	Lov	um å setja i verk visse fyresegner i Aust-Grønlandsavtala frå 9 juli 1924	122
»	1	Res.	om nedleggelse av det ulønte konsulat i Sao Paolo de Loanda og omdannelse av det ulønte vicekonsulat i Benguela til ulønt konsulat	123
»	1	Res.	om nedleggelse av det ulønte konsulat i Libreville og omdannelse av det ulønte vicekonsulat i Port Gantil til ulønt konsulat	123
»	5	Skr.	om at den Alaoutiske Stat har tiltrådt hovedpostkonvensjonen m. v. i Madrid 30 november 1920	126
»	8	Midlertidig lov	om forbud mot visse personers adgang til fjøs og stall m. v.	127
»	8	Skr.	om at Nederland har sluttet sig til konvensjonen av 31 desember 1913 om istandbringelse av en internasjonal handelsstatistikk.	138
»	13		Noteveksling om fornyelse av voldgiftsoverenskomsten mellem Norge og Storbritannia.	139
»	13	Skr.	om nederlandsk Ost-Indias tilslutning til den internasjonale overenskomst om oprettelse av et internasjonalt sundhetsbyrå i Paris.	139
»	13	Skr.	om at Syrias og Libanons tiltredelse til den reviderte Bernkonvensjon om beskyttelse av litterære og kunstneriske arbeider er trådt i kraft fra 28 mars 1925	139
»	15	Res.	om bemyndigelse for Poststyret til å foreta endringer i pakkepostoverenskomsten av 1921 mellem Norge og Amerikas Forente Stater	143

1925				Side
Mai	16	Skr.	om at Nyassaland har tiltrådt verdenpostkonvensjonen i Madrid 1920	144
»	25	Skr.	om at Bulgaria har tiltrådt konvensjonen av 30 september 1921 om undertrykkelse av handelen med kvinner og barn	154
»	26	Skr.	om Ungarns ratifikasjon av den internasjonale konvensjon om undertrykkelse av handelen med kvinner og barn	155
»	27	Skr.	om Canada som kontraherende part med hensyn til sin tilslutning til Pariserkonvensjonen av 20 mars 1883 angående beskyttelse av industriell eiendomsrett	155
Juni	4	Skr.	om endring i pakkepostoverenskomsten av 11 januar—11 februar 1921 mellem Norge og Amerikas Forente Stater	158
»	8	Skr.	om at Polen har tiltrådt overenskomster nr. III, IV og V på den 2nen fredskonferanse i Haag	166
»	10		Overenskomst mellem Norge og Lettland angående gjensidig anerkjennelse av skibsmålebrev	589
»	12	Res.	om at det ulønte konsulat i Kronstadt skal nedlegges	170
»	13	Skr.	om forlengelse til 1 januar 1926 av handels- og sjøfartsavtalen mellem Norge og Grekenland av 15/27 oktober 1852	174
»	16	Skr.	om at den britiske regjering på vegne av Irak har sluttet sig til den internasjonale konvensjon om undertrykkelse av handelen med kvinner og barn	175
»	17	Skr.	om at Polen har tiltrådt de internasjonale mål- og vektkonvensjoner av 20 mai 1875 og 6 oktober 1921	589
Juli	8	Skr.	om Sveriges ratifikasjon av den internasjonale konvensjon om undertrykkelse av handelen med kvinner og barn	238
»	10	Res.	om endring av § 11,2 i gebyrtariffen for Norges utenrikske stasjoner	267
»	11	Skr.	om Fristaden Danzigs tilslutning til den internasjonale konvensjon om transittfrihet med tilhørende vedtekter	268
»	31	Skr.	om Lettlands tilslutning til den internasjonale konvensjon om beskyttelse av internasjonal eiendomsrett	405
Aug.	4	Skr.	om en del staters tiltredelse av det av Washington-Konferansen 1919 vedtatte utkast til overenskomst om arbeidsledighet	406
»	6	Skr.	om Sveriges ratifikasjon av konvensjonen om undertrykkelse av den hvite slavehandel	407
»	14	Kunngj.	om at Svalbard (Spitsbergen med tilliggende øer og Bjørnøya) 14 august 1925 overtas som en del av kongeriket Norge	422
»	7	Res.	om godkjennelse av et fremlagt utkast til instruks for den ved kongelig resolusjon av 7 august 1925 opnevnte delegasjon til Folkenes Forbunds Forsamlings 6te møte i Genf i september s. å.	445
Septbr.	7	Skr.	om Japans stilling til den internasjonale konvensjon av 30 september 1921 om undertrykkelse av handelen med kvinner og barn (også forsåvidt angår Korea, Formosa og det forpaktede område Kouang-Toung, den japanske del av Sakalin m. v.)	450
»	14	Skr.	om at 14 forskjellige makter har tiltrådt konvensjonen av 6 oktober 1921 om endring i den internasjonale konvensjon av 20 mai 1875 om det metriske system	478
»	23	Skr.	om annullering av den Alaoutiske Stats tiltredelse til Verdenspostkonvensjonen m. v.	489
»	23	Skr.	om at «Hongrie» (Ungarn) henføres under 7. klasse henholdsvis i art. XXXVII § 5 i ekspedisjonsreglementet til Verdenspostkonvensjonen i Madrid 1920 og i art. 85 § 4 i ekspedisjonsreglementet til Verdenspostkonvensjonen i Stockholm 1924	489

1925 Side
Septbr. 26 Skr. om at 7 forskjellige stater har sluttet sig til Svalbard-traktaten av 9 februar 1920 496
» 28 Skr. om at Tyrkiet (og Australia) har sluttet sig til den internasjonale konvensjon om beskyttelse av industriell eiendomsrett, Paris 20 mars 1883 496
» 28 Skr. om endringer i den skandinaviske postoverenskomst av 26 juli 1924 500
Oktbr. 9 Res. om omdannelse av det ulønte generalkonsulat i Lissabon til et ulønt konsulat 505
» 15 Skr. om Estlands tiltredelse av overenskomsten 1924 om postinkassasjonstjenesten 507
» 17 Skr. om Palestinas tiltredelse av den internasjonale konvensjon om forbud mot anvendelse av hvitt (gult) fosfor i fyrstikkindustrien 508
» 23 Noteveksling angående forståelsen av art. 8 i den norsk-svenske voldgiftskonvensjon av 26 oktober 1905 m. v. 513
Novbr. 16 Skr. om at republikken Grekenland har sluttet sig til Svalbard-traktaten av 9 februar 1920 531
» 16 Skr. om at kongeriket Bulgaria har sluttet sig til do. do. . . . 531
» 19 Skr. om at Den irske Fristat har tiltrådt den internasjonale konvensjon om beskyttelse av industriell eiendomsrett av 20 mars 1883 531
» 21 Skr. om at de Socialistiske Sovjetrepublikkers Forbund har tiltrådt konvensjonen om endring i konvensjonen om det metriske system m. v. 532
Desbr. 9 Skr. om at Spania har sluttet sig til Svalbardtraktaten av 9 februar 1920 549
» 9 Skr. om at Tyskland har sluttet sig til Svalbardtraktaten av 9 februar 1920 549
» 11 Skr. om Ungarns tiltredelse av den internasjonale konvensjon om forbud mot anvendelse av hvitt (gult) fosfor i fyrstikkindustrien 551
» 12 Skr. om opsigelse av den norsk-amerikanske vennskaps-, handels- og sjøfartstraktat av 15 desember 1885 551
» 14 Skr. om Japan og Chinas tiltredelse av konvensjonen om undertrykkelse av den hvite slavehandel 551
» 14 Skr. om at de Socialistiske Sovjetrepublikkers Forbund har tiltrådt den internasjonale sundhetskonvensjon av 17 januar 1912 551
» 15 Skr. om at Hedjaz har sluttet sig til Svalbardtraktaten av 9 februar 1920 552
» 23 Skr. om en del lands tiltredelse av postavtaler (Verdenspostkongressen i Stockholm 1924) 582

Ekteskap, foreldre, barn.

1925
Janr. 30 Res. om nye statutter for Tromsø barnehjem 34
Febr. 27 Res. om plan for barnehjemmet «Solgry», Fagerstrand, Nesodden 57
» 27 Skr. om vedtekt for tobakksalg til barn i Skedsmo herred . . 57
Mars 13 Res. om statutter for barnehjemmet «Fridheim» i Trondhjem 68
» 13 Skr. om vedtekter for tobakksalg til barn i Vegårshei herred 69
» 20 Skr. om vedtekter for do. til barn i Sannidal herred 74
» 27 Res. om anvendelsen av pleiebarnslovens §§ 1—9 for Nes herred, Akershus fylke 86
April 21 Skr. om vedtekter for tobakksalg til barn i Gran herred . . . 110
» 23 Res. om plan for Ullerud barnehjem i Frogn herred 119
» 23 Skr. om vedtekter for tobakksalg til barn i Nannestad herred 119

1925				Side
April	25	Skr.	om vedtekter for tobakksalg til barn i Lardal herred	120
Mai	2	Skr.	om vedtekter for do. til barn i Ål herred	126
»	22	Res.	om forandringer i planen for «Eilert Sundts barnehjem på Eidsvoll»	151
Juni	9	Skr.	om vedtekt for tobakksalg til barn i Vang herred, Opland fylke	166
»	13	Skr.	om vedtekter for tobakksalg til barn i Hyllestad herred	174
»	26	Lov	nr. 1 om ekteskapsstiftelse ved misjonærer	197
Juli	10	Skr.	om vedtekter for tobakksalg til barn i Hølen	268
Aug.	14	Res.	om anvendelsen av pleiebarnlovens §§ 1—9 for Alta herred, Finnmark fylke	423
»	14	Res.	om formular for vigsel i «Oslo Frie Misjonsmenighet»	427
Septbr.	12	Skr.	om vedtekt for tobakksalg til barn i Øyestad herred	478
Oktbr.	23	Skr.	angående spørsmål om utferdigelse av bidragsforelegg til fordel for et barn, som av vergerådet var blitt anbragt i barnehjem, jfr. lov av 10 april 1915 nr. 6	513
Desbr.	17	Skr.	om vedtekter for tobakksalg til barn i Sør-Aurdal herred	552

Elektrisitetsvesen.

1925				
Janr.	22	Skr.	om forandringer i forskriftene for elektriske anlegg av 17 desember 1919	26
Desbr.	8	Skr.	om forandringer i do. do.	544

Fattigvesen.

1925				
Janr.	16	Res.	om plan for et sikkerhetsfond ved Nes Jernverk i Holt herred	19
»	23	Res.	om plan for A/S Bremanger kraftselskaps sikkerhetsfond til Bremanger kommune	28
Febr.	13	Res.	om tillatelse for Bergverksaktieselskapet Norge til inntil utgangen av 1925 å la driften hvile ved sine anvisninger i Nittedal og Nannestad herreder	50
Mars	30	Skr.	angående spørsmål om hvilken kommune har å utre kostpenger for reiser til sykebesøk til fattige som har direkte hjelp av et annet fattigstyre, kfr. lov av 8 mai 1900 § 10	87
April	3	Res.	om forhøielse av sikkerhetsfondet ved A/S Skiensfjordens Kalkbrudd i Bamble herred	104
»	23	Res.	om tillatelse for Skiensfjordens Kreditbank til inntil utgangen av september 1925 å la driften hvile i Åmdals Kobberverks gruber i Mo herred, Telemark fylke	119
Mai	1	Res.	om ophevelse fra 1 juli 1925 av det særskilte fattigvesen ved A/S Sanne og Solli bruk i Tune og Rolvsøy herreder m. v.	125
»	8	Res.	om nedsettelse av en komite til å utre forskjellige fattigrettslige spørsmål m. v.	134
»	8	Res.	om tillatelse for A/S Dalen Gruber til inntil utgangen av 1925 å la driften hvile ved sine anvisninger i Lårdal herred, Telemark fylke	138
Juni	19	Res.	om sammensetningen av Arendal fattigstyre	181
Juli	4	Rundskr.	om utredelsen av forpleiningsutgifter for ubemidlede sinnssyke, som trenger særegen behandling (angående hjemstavnsspørsmål)	234
Aug.	21	Res.	om opsamlingen til sikkerhetsfondet ved A/S Stordø Kisgruber i Stord herred	438
»	21	Res.	om utbetaling til Skafså fattigstyre av rentene av sikkerhetsfondet ved Åmdals kobberverk i Skafså sogn, Mo herred, Telemark fylke	439

1925 Side
Aug. 21 Res. om utbetaling til Avaldsnes fattigvesen av rentene av sikkerhetsfondet ved A/S Vigesnes kobberverk i Avaldsnes herred, Rogaland fylke 439
Oktbr. 16 Res. angående sikkerhetsfondet ved A/S Meraker Gruber i Meråker herred 508
» 16 Res. angående sikkerhetsfondet ved A/S Kvina Gruber i Fjotland herred 508
» 29 Res. om bibehold av fattigkretsinndelingen av Opdal herred, Sør-Trøndelag fylke, i 3 år fra 1 januar 1926 å regne . . 522
Novbr. 26 Res. om midlertidig innstillen av driften ved Bergverksaktieselskapet Røragens gruber i Røros herred. 534
» 26 Res. om do. do. ved A/S Bamle Nikkelkompanis gruber i Bamble herred 534
Desbr. 3 Res. om do. do. ved A/S Svanø Gruber i Bru herred, Sogn og Fjordane fylke 542

Fiskeri, jakt, fredning.

1924
Desbr. 30 Rundskr. om avgivelse av opgaver over medisinalavgiftspliktige fiskevarer, som avsendes fra Finnmark fylke 586
1925
Janr. 8 Res. om bemyndigelse for Landbruksdepartementet til å utferdige bestemmelser angående fangst av krebs 6
» 8 Res. om bemyndigelse for samme departement til å utferdige bestemmelser angående fiskeri i elv eller innsjø. 6
» 8 Res. om bemyndigelse for samme departement til å treffe avgjørelser i saker angående jakt og fangst. 7
» 8 Skr. om ikrafttredelsen av Lofot-opsynet i 1925 11
» 16 Res. om fredning av «Gamleasken» ved Halsnøy kloster i Fjelberg herred, Sunnhordland og en stor hassel på gården Lien i Os herred, Midhordland. 16
» 23 Res. om forbud mot å bruke kastenot med mindre masker enn 58 mm. mellem knutene m. v. på en strekning ved utløpet av Eidselven i Sogn og Fjordane fylke 27
» 23 Skr. om fiskeriregler for Hafslovannet, Sogn og Fjordane fylke 29
» 23 Skr. om do. for Surnadal herred, Møre fylke 29
» 28 Skr. om do. for en del fiskevann i Fræna herred, samme fylke 31
» 28 Skr. om do. for Brødrevatnet i Ulstein herred, samme fylke . 31
Mars 21 Lov om forlenget gyldighet av midlertidig lov av 21 mars 1919 om erhvervelse av fast eiendom i fiskeridistriktene . . . 74
April 3 Res. om forlengelse av den ukentlige fredningstid for Orkla elv, Sør-Trøndelag fylke 104
» 16 Skr. om at Lofot-opsynet er hevet 25 april 107
» 17 Res. om fredning av ærfugl i Sør-Trøndelag fylke 109
Mai 1 Lov um å setja i verk visse fyresegner i Aust-Grønlandsavtala frå 9 juli 1924 122
» 1 Res. om ophevelse av kongelig resolusjon av 21 mars 1919 om erhvervelse av fast eiendom i fiskeridistriktene forsåvidt angår Ålesund, Borgund, Rovde, Haram, Molde, Aure og Stemshaug kommuner i Møre fylke. 122
» 1 Res. om fredning av elg i Aust-Agder fylke 122
» 15 Res. om forbud mot å benytte kastenot m. v. på en nærmere betegnet strekning utenfor Fjelddalselven i Vestre Moland herred 140
» 15 Res. om forbud mot å benytte lyster i Lillevatnet og en del av Eikisdalsvatnet i Møre fylke 140
» 22 Lov nr. 3 om forbud mot fiske med bunnslepenot (trål) . . . 146

1925			Side
Mai	22	Lov nr. 5 om forandring i lov om laks- og sjøørrettfiskeriene m. v. av 8 april 1905	148
»	29	Res om ophevelse av kongelig resolusjon av 21 mars 1919 om erhvervelse av fast eiendom i fiskeridistriktene, forsåvidt angår Sande herred i Møre fylke	157
Juni	12	Res. om at lov av 14 desember 1917 (nr. 2) om tvungen avståelse av grunn i Finnmarkens amt m. v. gjøres gjeldende for Sør-Trøndelag fylke	168
»	19	Res. om fredning av ærfugl i Sogn og Fjordane fylke	179
»	26	Lov nr. 3 om forandring av § 14 i lov om metrisk mål og vekt av 14 juli 1922 (måling av fersk sild)	198
»	26	Lov nr. 6 om eksportkasser for fersk sild	201
»	26	Lov nr. 7 om forandring i lov av 30 september 1921 om vraking av klippfisk og saltfisk med senere tilleggslover	201
»	26	Lov nr. 8 om forandring i lov om vårsildfiskeriet av 24 september 1851, jfr. lov av 23 desember 1920	202
Juli	10	Midlertidig lov nr. 5 om innskrenkning i jakttiden for småvilt samt om jakttid for bever	246
»	10	Res. om fredning av årskalv av elg i Nord-Trøndelag fylke	267
»	10	Res. om fredning av hjort i Hordaland fylke	267
»	17	Skr. om fiskeriregler for Trysil herred	355
»	22	Skr. om fredning av dådyr, som ikke holdes i dyrehave eller innhegnet park	362
»	24	Res. om fredning av tiur, røi, årfugl og ærfugl i Nordland fylke samt av hare på Andøyen og Hugløy i Nesna herred, samme fylke	363
»	24	Res. om fredning av hare på Renøy i Karlsøy og Tromsøysund herreder, Troms fylke	363
»	24	Res. om innskrenkning av jakttiden for elg i Buskerud fylke samt forbud mot i samme fylke å felle årskalv av elg.	363
»	24	Res. om innskrenkning av jakttiden for elg i Telemark fylke samt forbud mot i samme fylke å felle årskalv av elg.	363
»	24	Res. om ophevelse av fredningsbestemmelsene for elg og småvilt, om jakttiden for elgokse, videre om fredning av elgkolle og årskalv av elg samt rapphøns og angående jakttiden for ærfugl —, alt i Østfold fylke	363
»	24	Res. om fredning av elg i Troms fylke	363
»	30	Skr. om forandring av fiskerireglene for Dovre herred	405
»	30	Skr. om tillegg til fiskerireglene for Nordre Fron herred	405
Aug.	3	Skr. om fiskeriregler for Nes herred, Buskerud fylke	406
»	6	Skr. om fiskeriregler for ørret- og sikvann i Gran herred	407
»	6	Skr. om fiskeriregler for Haus herred	407
»	6	Skr. om forbud mot oterfiske i Vefsn herred	407
»	7	Res. om fredning av villren på Svalbard	420
»	7	Res. om ophevelse av bestemmelsen av 20 juni 1899 om forlengelse av fisketiden for stangfiske efter laks og sjøørret i Mandalselven	421
»	13	Skr. om fiskeriregler for Herjevatnet m. v. i Veøy herred	422
»	14	Res. om fredning av vilt i Vest-Agder fylke	427
»	15	Skr. om fiskeriregler for Vestre Slidre herred	432
»	21	Res. om fiskeriregler for de Norge tilhørende deler av Pasvikelven og Jakobselv m. v.	438
Septbr.	5	Skr. om fiskeriregler for en del fiskevann i Nærøy og Kolvereid herreder, Nord-Trøndelag fylke	450
»	7	Skr. om tillatelse til i 1925 å felle bever i en del herreder i Aust-Agder, Vest-Agder og Telemark fylker	451
Oktbr.	2	Res. om fredning av elg i Nordland fylke til utgangen av året 1930	502

1925			Side
Oktbr.	2	Res. om fredning av ærfugl i en del herreder i Møre fylke til utgangen av året 1930	502
»	23	Res. om fredning av hjort i en del herreder i Møre fylke til utgangen av 1928	512
Novbr.	21	Skr. om fiskeriregler for Eidsvatnet m. v. i Norddal herred, Møre fylke	532
»	24	Res. om at bestemmelsene om fredning i lov av 8 april 1905 om laks og sjøørretfiskeriene skal være gjeldende for Langvassdalselven m. v. i Kvæfjord herred	533
Desbr.	11	Res. om ophevelse av bestemmelsen om fredning av laks og sjøørret i en del av Vefsnelvens vassdrag	549

Forbrydelser, straffer, straffanstalter.

1925			
Mai	22	Lov nr. 1 om forandringer i lov om rettergangsmåten i straffesaker av 1 juli 1887 med senere forandringer	144
Juni	12	Res. om tillegg til påtaleinstruksens § 46	170
»	18	Skr. angående de ved lov av 22 mai 1925 foretatte forandringer i straffeprosessloven (§§ 146, 288 og 290 første ledd)	175
»	24	Cirk. om politiarrester	195
Juli	10	Lov nr. 2 om forandring i § 35 i den militære straffelov av 22 mai 1902	243
»	10	Lov nr. 3 om forandring i §§ 1, 1ste ledd, 4 og 5 i lov om vernepliktige civilarbeidere av 24 mars 1922	244
Septbr.	21	Skr. om undgåelse av unødige transportutgifter ved innsettelse av personer i krets- eller hjelpefengsel til utholdelse av straff	488
»	28	Skr. angående tvangsarbeidere, som er løslatt på prøve	496
Novbr.	26	Provisor. anordning om straff for å forberede ulovlig innførsel av brennevin	533

Forsikringsvesen (brand-, sjø-, livs-, ulykkes- og husdyrforsikring m. v.)

Norges Brandkasse.

1925			
Juni	19	Res. om statutter for De norske forsikringsselskapers fond til fremme av forsikringsrettslige studier ved Universitetet	179
Juli	17	Lov nr. 7 om forandringer i lov om ulykkesforsikring for sjømenn av 18 august 1911 med tilleggslover	297
»	17	Lov nr. 8 om endringer i lov om sykeforsikring av 6 august 1915 med tilleggslover	303
»	17	Lov nr. 9 om forandringer i lov om ulykkesforsikring for industriarbeidere m. v. av 13 august 1915 med tilleggslov	314
»	17	Lov nr. 10 um brigde i lov um ulukketrygding for fiskarar frå 10 desember 1920	321
Aug.	27	Res. om regler for Riksforsikringsanstaltens innkrevning av tilsynsavgiften	446
Oktbr.	9	Res. om sløifning av undtagelsen fra forsikringsplikt efter sykeforsikringsloven, forsåvidt angår laste- og lossearbeidere i Kristiansand	504
»	15	Skr. om ny normaltariff for kretssykekassene	506
Desbr.	3	Res. om fastsettelse av inntektsgrense for pliktig og frivillig forsikring efter de nye sykeforsikringsbestemmelser av 17 juli 1925	541
»	3	Res. om tariffer med instruks for godtgjørelse av kretssykekassene for læge-, tannlæge-, og jordmorhjelp, kfr. sykeforsikringsloven av 17 juli 1925 (nr. 8) § 16 1 A	542
»	18	Skr. om at den nye normaltariff for kretssykekassene foreløbig ikke skal settes i kraft	581

Handel.

1924
Desbr. 23 Res. om herberger- og beverterlovens anvendelse i Laksevåg herred, Hordaland fylke, og vedtekt for herberger- og beverternæringen sammesteds 1
» 30 Skr. om herberger- og beverterlovens anvendelse i Flakstad herred, Nordland fylke 4
1925
Janr. 7 Skr. om forandring i lukningsvedtekten for Brønnøysund ladested 5
» 17 Skr. om forandringer i do. for Onsøy herred 22
» 17 Skr. om forandring i do. for Vang herred, Hedmark fylke . 23
» 23 Skr. om forandringer i do. for Tromsø 29
» 27 Skr. om herberger- og beverterlovens anvendelse i Lunner herred, Opland fylke 30
Febr. 6 Res. om vedtekter for herberger- og beverternæringen i Bø herred, Telemark fylke 41
» 9 Skr. om lukningsvedtekt for utsalgssteder i Kongsberg . . . 45
» 13 Skr. om forandring av § 1 i lukningsvedtekten for Nordre Høland herred 50
» 17 Skr. om vedtekt for herberger- og beverternæringen i Lunner 52
» 23 Skr. om herbergerlovens anvendelse i Haugesund og vedtekt for herberger- og beverternæringen sammesteds 56
» 27 Skr. om vedtekt for tobakksalg til barn i Skedsmo herred . . 57
Mars 3 Skr. om forandringer i lukningsvedtekten for Narvik 57
» 10 Skr. om herberger- og beverterlovens anvendelse i Fauske herred og vedtekt for herberger- og beverternæringen sammesteds 60
» 13 Res. om vedtekter for skraphandelen i Sannidal herred . . . 68
» 13 Skr. om vedtekter for tobakksalg til barn i Vegårshei herred 69
» 18 Lov om skatt til statskassen av fortæring på bevertningsteder 70
» 20 Kunngj. om skatt til statskassen av fortæring på bevertningssteder for tiden 1 april—30 juni 1925 73
» 20 Skr. om vedtekter for tobakksalg til barn i Sannidal herred 74
» 21 Rundskr. angående forståelsen av lov av 18 mars 1925 om skatt av fortæring på bevertningssteder m. v. 75
» 21 Skr. om forandring i § 2 i lukningsvedtekten for Leirets krets i Elverum og for Elverum herred 84
April 7 Skr. om forandring av § 1, siste punktum, i lukningsvedtekten for Horten og Karljohansvern 105
» 20 Skr. om herberger- og beverterlovens anvendelse i Østre Toten herred og vedtekt for herberger- og beverternæringen sammesteds 110
» 21 Skr. om vedtekter for tobakksalg til barn i Gran herred . . . 110
» 21 Skr. om vedtekter for herberger- og beverternæringen i Tjølling herred 110
» 23 Skr. om vedtekter for tobakksalg til barn i Nannestad herred 119
» 25 Skr. om vedtekter for do. til barn i Lardal herred 120
Mai 2 Skr. om vedtekter for do. til barn i Ål herred 126
» 6 Skr. om forandring av § 1 i lukningsvedtekten for Søndre Høland herred 127
» 16 Skr. om herberger- og beverterlovens anvendelse i Nes herred, Buskerud fylke 144
» 20 Skr. om lukningsvedtekt for utsalgssteder i Gransherad herred 144
» 22 Lov nr. 4 om forandringer i lov av 8 mars 1902 om kontroll med tilvirkning av og handel med margarin og margarinost m. v. med tilleggslov av 10 september 1909 147

1925			Side
Juni	8	Skr. om vedtekt for herberger- og beverternæringen i Flekkefjord	166
»	9	Skr. om vedtekt for tobakksalg til barn i Vang herred, Opland fylke	166
»	12	Res. om oprettelse av et hestemarked på Bryggja i Davik herred, Ytre Nordfjord	168
»	12	Res. om bestemmelser angående beregning og opkrevning av avgift av margarin og margarinost m. v.	168
»	13	Skr. om vedtekter for tobakksalg til barn i Hyllestad herred	174
»	20	Skr. om lukningsvedtekt for utsalgssteder i Skoger herred	193
»	20	Skr. om do. for do. i Malm herred, Nord-Trøndelag fylke	193
»	26	Skr. om forandring av § 1 i lukningsvedtekten for Ålen herred	205
Juli	6	Skr. om lukningsvedtekt for utsalgssteder i Son	237
»	6	Skr. om forandringer i lukningsvedtekten for Singsås herred	237
»	10	Skr. om vedtekter for tobakksalg til barn i Hølen	268
»	10	Skr. um stengjingsvedtekt for handelsbuene i Surnadal herad	268
»	11	Skr. om vedtekter for herberger- og beverternæringen i Skoger herred	268
»	11	Skr. om lukningsvedtekt for utsalgssteder i Svolvær	268
»	16	Skr. om lukningsvedtekt for utsalgssteder i Stadsbygd herred	278
»	21	Skr. um brigde av § 2 i stengjingsvedtekten for Samnanger herred	362
»	21	Skr. om forandring av § 1 i lukningsvedtekten for Støren herred	362
»	30	Skr. om beverterlovens anvendelse i Eidsvoll herred	405
Aug.	5	Skr. om forandring av § 1 i lukningsvedtekten for Nordre Høland herred	407
»	8	Skr. om endret lukningsvedtekt for Opdal herred, Sør-Trøndelag fylke	421
»	17	Skr. om lukningsvedtekt for utsalgssteder i Bjugn herred	432
»	20	Skr. om forandring av § 1 i lukningsvedtekten for Mysen herred	438
Septbr.	2	Skr. om lukningsvedtekt for utsalgssteder i Feiring herred	447
»	4	Skr. om lukningsvedtekt for utsalgssteder i Torsnes herred	449
»	8	Skr. om herberger- og beverterlovens anvendelse i Gol herred	451
»	8	Skr. om lukningsvedtekt for utsalgssteder i Øyestad herred.	451
»	12	Skr. om vedtekt for tobakksalg til barn i Øyestad herred	478
»	25	Res. om forskrifter i henhold til lov om prisregulering m. v. av 6 august 1920 med tilleggslover om forbud mot minstepriser m. v.	489
Oktbr.	3	Skr. om forandringer i lukningsvedtekten for Andebu herred	503
»	12	Skr. om lukningsvedtekt for utsalgssteder i Dverberg herred	506
»	21	Skr. om herberger-og beverterlovens anvendelse i Jevnaker herred	509
»	22	Skr. om herberger- og beverterlovens anvendelse i Malvik herred og vedtekt for herberger- og beverternæringen samme-steds	512
»	28	Skr. om endring i lukningsvedtekten for Rovde herred, Møre fylke	514
»	28	Skr. om forandring i herbergervedtekten for Nedre-Eiker herred	514
»	29	Res. om tillegg til reglene om kontroll med kjøbmenns salg av sprengstoffer og ammunisjon	514
Novbr.	7	Skr. om herberger- og beverterlovens anvendelse i Sandefjord og vedtekt for herberger- og beverternæringen sammesteds	526
»	10	Skr. om lukningsvedtekt for utsalgssteder i Bagn og Reinli sogn, Sør-Aurdal herred	527
»	11	Skr. om forandring i lukningsvedtekten for Oslo	527
Desbr.	1	Skr. om vedtekt for herberger- og beverternæringen i Gol herred	540
»	2	Skr. om lukningsvedtekt for utsalgssteder i Askim herred	540
»	8	Rundskr. om førelse av sprengstoffprotokollene, jfr. kongelig resolusjon av 29 oktober 1925	542

1925 Side
Desbr. 8 Skr. om herberger- og beverterlovens anvendelse for hele Snåsa herred 544
» 8 Skr. om forandring i lukningsvedtekten for Laksevåg herred . 544
» 8 Skr. om forandring i do. for Hønefoss 544
» 14 Skr. om forandring i vedtekten for herberger- og beverternæringen i Nes herred, Buskerud fylke 552
» 17 Skr. om do. i do. do. i Norderhov herred 552
» 17 Skr. om vedtekter for tobakksalg til barn i Sør-Aurdal herred 552
» 21 Skr. om herberger- og beverterlovens anvendelse i Glemmen herred 582
» 21 Skr. om do. do. i Kjelvik herred 582
» 28 Skr. om vedtekt for herberger- og beverternæringen i Vågan herred 583

Håndverk, fabrikker, bergverk.

1925
Janr. 8 Res. om forandring av skjemaet til svennebrev for håndverkere 5
» 16 Res. om forandring av svenneprøven for gullsmeder og forandring av svenneplakatens § 2 16
» 16 Res. om plan for et sikkerhetsfond ved Nes jernverk i Holt herred 19
» 23 Res. om plan for A/S Bremanger kraftselskaps sikkerhetsfond til Bremanger kommune 28
» 30 Res. om forandringer i svenneprøven for rørleggere 33
Febr. 13 Res. om tillatelse for Bergverksaktieselskapet Norge til inntil utgangen av 1925 å la driften hvile ved sine anvisninger i Nittedal og Nannestad herreder. 50
April 3 Res. om forhøielse av sikkerhetsfondet ved A/S Skiensfjordens Kalkbruddd i Bamble herred. 104
» 23 Res. om tillatelse for Skiensfjordens Kreditbank til inntil utgangen av september 1925 å la driften hvile i Åmdal Kobberverks gruber i Mo herred, Telemark fylke 119
Mai 8 Res. om tillatelse for A/S Dalen Gruber til inntil utgangen av 1925 å la driften hvile ved sine anvisninger i Lårdal herred, Telemark fylke 138
» 22 Lov nr. 2 om endringer i lov angående bergverksdriften . . . 145
» 29 Lov nr. 1 om lukningstid for barber- og frisørforretninger . . 155
» 29 Lov nr. 3 om forandringer i lov om arbeiderbeskyttelse i industrielle virksomheter av 18 september 1915 med tilleggs lov av 11 juli 1919 156
Juli 2 Skr. om forandring av § 6 i forskriftene av 23 desember 1891 om ansettelse av statsguardein m. v. (betaling til guardeinen for prøve) 218
» 24 Res. om endring av svenneprøven for buntmakere 362
Aug. 7 Res. om ophevelse av bestemmelsen av 8 januar 1925 om endret form for svennebrev 407
» 7 Res. om forskrifter for bergverksdriften på Spitsbergen (Svalbard) 408
» 21 Res. om opsamlingen til sikkerhetsfondet ved A/S Stordø Kisgruber i Stord herred 438
» 21 Res. om utbetaling til Skafså fattigstyre av rentene av sikkerhetsfondet ved Åmdals kobberverk i Skafså sogn, Mo herred, Telemark fylke 439
» 21 Res. om utbetaling til Avaldsnes fattigvesen av rentene av sikkerhetsfondet ved A/S Vigesnæs kobberverk i Avaldsnes herred, Rogaland fylke 439
» 26 Skr. om lukningsvedtekt for barber- og frisørforretninger i Oslo 441

1925			Side
Septbr.	4	Skr. om lukningsvedtekt for barber- og frisørforretninger i Arendal	449
»	11	Res. om forskrifter og regler for kjeler og rørledninger som er utsatt for damptrykk	453
Oktbr.	1	Skr. om lukningsvedtekt for barber- og frisørforretninger i Larvik	500
»	16	Res. angående sikkerhetsfondet ved A/S Meraker Gruber i Meråker herred	508
»	16	Res. angående do. ved A/S Kvina Gruber i Fjotland herred	508
»	29	Res. om bestemmelser vedrørende bergverksrettigheter på Svalbard	519
Novbr.	11	Skr. om lukningsvedtekt for barber- og frisørforretninger i Haugesund	527
»	26	Res. om forandring i forskriftene for arbeidet i shoddy- og fillerivningsanlegg	534
»	26	Res. om midlertidig innstillen av driften ved Bergverksaktieselskapet Røragens gruber i Røros herred	534
»	26	Res. om do. do. av driften ved A/S Bamle Nikkelkompanis gruber i Bamble herred	534
»	27	Skr. om lukningsvedtekt for barber- og frisørforretninger i Hamar	535
Desbr.	3	Res. om midlertidig innstillen av driften ved A/S Svanø Gruber i Bru herred, Sogn og Fjordane fylke	542
»	4	Skr. om lukningsvedtekt for barber- og frisørforretninger i Trondhjem	542
»	12	Skr. om do. for do. do. i Fredrikshald	551
»	30	Skr. om do. for do do. i Namsos	583

Jurisdiksjons- og grenseforandringer, delinger og navnforandringer for distrikter.

1925			
Janr.	8	Res. om deling av Ringsaker prestegjeld m. v.	7
»	16	Res. om overføring av eiendommen Hagen fra Kaupanger til Stedje sogn av Sogndal prestegjeld	19
»	16	Res. om overføring av Lavangen herred, Troms fylke, fra Ibestad lensmannsdistrikt til Salangen lensmannsdistrikt	19
Febr.	21	Skr. om omregulering av Åmot, Sjøfjerdingen og Storsjødistriktets jordmordistrikter i Hedmark fylke	55
Mars	13	Res. om forandringer av det civile og geistlige inndelingsnavn «Bø» (Bø sogn og herred) i Hordaland fylke til «Hordabø»	69
April	3	Res. om deling av Røros sogn og herred i 4 sogn og herreder m. v.	104
»	3	Res. om ophevelse av distriktslægestillingen i Birkenes distrikt og henleggelse av Birkenes herred til Lillesand lægedistrikt og Tveit herred til Oddernes lægedistrikt	104
»	17	Res. om stadsfestelse av åstedsforretning til bestemmelse av Ålesunds grenser i henhold til lov av 14 juli 1922 (nr. 1)	109
Mai	8	Res. om overføring av gnr. 22, brnr. 1 Røstenskar, gnr. 23. brnr. 1—16 Skor og gnr. 24, brnr. 1—3 Solås fra Øn sogn til Hyllestad hovedsogn i prestegjeldet av samme navn	128
»	8	Res. om overføring av Lavangen herred av Senja sorenskriveri fra Ibestad tinglag til Salangen tinglag	128
»	8	Res. om forandring av de civile og geistlige inndelingsnavn Søndre Fron og Nordre Fron i Opland fylke til henholdsvis Sør-Fron og Nord-Fron	128
»	22	Res. om stadfestelse av åstedsforretning til bestemmelse av Sarpsborgs grenser i henhold til lov av 8 august 1924 § 1	152

1925			Side
Mai	29	Res. om overføring av en del eiendommer fra Sande prestegjelds hovedsogn, Bjørgvin bispedømme, til et eget, Åram, anneks m. v.	157
»	29	Res. om deling av Hurdal tinglag.	158
Juni	5	Lov nr. 1 um brigde av ladstadnamnet Stenkjær	158
»	19	Res. om henleggelse av Spydeberg og Skiptvet herreder av Sarpsborg politimesterembedes distrikt til Moss politimesterembedes distrikt	181
»	26	Res. om forandring av Glommedal politimesterembedes navn til Glåmdal politimesterembede.	205
Juli	10	Lov nr. 1 om utvidelse av kjøpstaden Moss' grenser.	242
Septbr.	4	Res. om henleggelse av Andebu herred fra Stokke til Sem lægedistrikt, Vestfold fylke.	448
»	11	Res. um brigde av heradsnamnet Østre Slidre til Øystre Slidre	447
»	17	Res. om henleggelse av Landvik herred, Aust-Agder fylke, fra Landvik og Fjære lensmannsdistrikt (Fjære lensmannsdistrikt) til Eide lensmannsdistrikt (Eide og Landvik lensmannsdistrikt).	487
Novbr.	26	Res. om overføring av Lodd 1 og 2 av Hadelands Østre almenning i Lunner herred, Opland fylke, til Jevnaker herreds matrikkel fra 1 juli 1926	535
Desbr.	11	Res. om at Bø og Seljord herred av Telemark politimesterembedes distrikt fra 1 januar 1926 legges til Notodden politimesterembedes distrikt	550
»	18	Res. om forandring i bestemmelsene om losoldermannskaper, losstasjoner og losningsdistrikter i det vestenfjelske distrikt	560

Kirker, kirkegårder.

1925			
Febr.	6	Res. om kvinners likestilling med menn med hensyn til adgangen til å optre i kirkene utenfor gudstjenester og om avholdelse av frie vidnemøter i kirkene.	41
»	6	Res. om opførelse av kirke for Loddefjord sogn av Laksevåg prestegjeld, Bjørgvin bispedømme	42
Mai	29	Res. bl. a. om opførelse av kirke for et nytt, Åram, anneks til Sande prestegjeld, Bjørgvin bispedømme	157
Juni	5	Res. om opbevaring av askeurner m. v.	163
Oktbr.	2	Res. om innvielse av Ortnevik kapell i Lavik prestegjeld og om avholdelse av gudstjeneste i kappellet m. v.	502
Desbr.	18	Res. om innvielse av et bedehus i Torsken sogn av Berg prestegjeld til kirkelig bruk, og om avholdelse av gudstjenester i bedehuset m. v.	561

Kjøpstæder og ladesteder.

1925			
April	17	Res. om stadfestelse av åstedsforretning til bestemmelse av Ålesunds grenser i henhold til lov av 14 juli 1922 (nr. 1)	109
Mai	22	Res. om stadfestelse av do. til bestemmelse av Sarpsborgs grenser i henhold til lov av 8 august 1924 § 2	152
Juni	5	Lov nr. 1 um brigde av ladstadnamnet Stenkjær	158

Kommune- og valgvesen.

1925			
Janr.	16	Res. om overføring av Lavangen herred, Troms fylke, fra Ibestad lansmannsdistrikt til Salangen lensmannsdistrikt	19
Febr.	5	Rundskr. om den kommunale finansforvaltning.	37
April	3	Res. om endringer i husleiereguleringen m. v. for Aker herred	102

1925			Side
April	3	Res. om deling av Røros sogn og herred i 4 sogn og herreder m. v.	104
»	6	Skr. om at midlertidig lov av 13 juli 1917 om innskrenkning i utlendingers adgang til å opholde sig i visse kommuner, gjøres gjeldende for Hurum herred og Malm herred, Nord-Trøndelag fylke	105
»	17	Res. om stadfestelse av åstedsforretning til bestemmelse av Ålesunds grenser i henhold til lov av 14 juli 1922 (nr. 1)	109
Mai	8	Res. om overføring av en del gårder fra Øn sogn til Hyllestad hovedsogn av prestegjeldet av samme navn	128
»	8	Res. om overføring av Lavangen herred av Senja sorenskriveri fra Ibestad tinglag til Salangen tinglag	128
»	22	Res. om stadfestelse av åstedsforretning til bestemmelse av Sarpsborgs grenser i henhold til lov av 8 august 1924 § 1	152
»	29	Res. om deling av Hurdal tinglag	158
Juni	19	Res. om ophevelse av husleiereguleringen for Øvre Eiker herred	177
»	26	Lov nr. 4 om hundeavgift	198
Juli	10	Lov nr. 1 om utvidelse av kjøpstaden Moss's grenser	242
»	10	Lov nr. 6 om kommunevalg	246
»	10	Lov nr. 7 om forandring i lov om kommunestyre på landet av 30 september 1921 med tilleggslov av 12 mai 1922	264
»	10	Lov nr. 8 om forandring i lov om kommunestyre i byene av 30 september 1921	266
»	29	Rundskriv i anledning av den nye lov om kommunevalg av 10 juli 1925 (nr. 6)	368
Septbr.	17	Res. om henleggelse av Landvik herred, Aust-Agder fylke, fra Landvik og Fjære lensmannsdistrikt (Fjære lensmannsdistrikt) til Eide lensmannnsdistrikt (Eide og Landvik lensmannsdistrikt)	487
Oktbr.	6	Telegr. om at klage over ligning undertegnet av dertil befullmektiget sakfører antas lovlig	503
»	29	Res. om hvilke tjenestemenn skal utføre magistrats- (handelsregister-) forretningene i ladestedene Hvitsten og Holmsbu	521
»	29	Res. om at de lensmenn som ved kongelig resolusjon av 22 juni 1922 er bemyndiget til å utføre magistratsforretninger, skal oppebære gebyrer for disse forretninger	503

Konsesjon (skog-, jord-, fjell- og vannfall m. v.).

1925			
Janr.	8	Res. om nedsettelse av jordkonsesjonsgrensen for Hølandet herred, Sør-Trøndelag fylke	7
»	23	Res. om nedsettelse av skogkonsesjonsgrensene for Setskog herred, Akershus fylke	27
»	23	Res. om nedsettelse av jordkonsesjonsgrensen for Ørskog herred, Møre fylke	27
Febr.	20	Res. om nedsettelse av jordkonsesjonsgrensen for Skoger herred	54
»	27	Res. om jordkonsesjonsgrensen for Hole herred	56
»	27	Res. om nedsettelse av skog- og jordkonsesjonsgrensene for Bjugn herred, Sør-Trøndelag fylke	56
Mars	13	Lov nr. 2 om tillegg til lov av 14 desember 1917 om vassdragsreguleringer	65
»	20	Res. om nedsettelse av jordkonsesjonsgrensen for Nes herred, Buskerud fylke	74
»	20	Res. om nedsettelse av skogkonsesjonsgrensene for Nore herred	74
»	20	Res. om nedsettelse av fjellkonsesjonsgrensen for Nore herred	74
»	21	Lov om forlenget gyldighet av midlertidig lov av 21 mars 1919 om erhvervelse av fast eiendom i fiskeridistriktene	74
Juni	27	Res. om nedsettelse av skogkonsesjonsgrensen for innenbygdsboende i Ringsaker herred	205

1925			Side
Juli	17	Lov nr. 12 om tillegg til konsesjonslovgivningen	330
»	17	Res. om konsesjonsavgifter i medhold av foranstående lov av 17 juli 1925 (nr. 12)	351
»	18	Rundskr. angående beregning av avgifter for behandlingen av konsesjonsansøkninger	358
Septbr.	25	Res. om fastsettelse av avgift for behandlingen av konsesjonsandragender	495
Oktbr.	28	Res. om forhøielse av jordkonsesjonsgrensen i Nord-Aurdal herred	512
»	29	Res. om nedsettelse av jordkonsesjonsgrensene for Skedsmo herred	521
Novbr.	13	Res. om forhøielse av jordkonsesjonsgrensen for Vestre Slidre herred	530

Landvesen.

1924			
Desbr.	23	Plakat angående endringer i plakat av 29 juni 1922 om innførsel av husdyr og smitteførende gjenstander	1
»	24	Skr. om forbud mot innførsel fra Sverige og Danmark av korn, frø, grønnsaker m. v. og mot å anvende gress, høi og halm som emballage for varer fra de samme land	3
1925			
Janr.	3	Skr. om adgang til å drepe streifende hund i Høvåg herred, Aust-Agder fylke	5
»	5	Skr. om adgang. til do. do. i Bø herred, Telemark fylke	5
»	7	Skr. om adgang til do. do. i Sund herred, Hordaland fylke	5
»	15	Skr. om forbud mot innførsel av torvstrø fra Sverige og Danmark	12
»	15	Rundskr. angående anvendelse av gress, høi og halm som emballage for varer, fra fremmed land	12
»	15	Rundskr. angående anvendelse av brukte sekker m. v. som emballage for varer, som innføres til riket	14
»	21	Skr. om adgang til å drepe streifende hund i Vik herred, Nordland fylke	25
»	22	Skr. om godtgjørelse til dyrlægene for besiktigelsesforretninger vedrørende tørrede og gjennemsaltede huder, jfr. plakat av 23 desember 1924, punkt VI	25
»	30	Plakat angående endringer i plakat av 29 juni 1922 om innførsel av husdyr og smitteførende gjenstander	32
»	30	Skr. om forbud mot å slippe gravær på sambeite i Kvænangen herred, Troms fylke	36
»	30	Skr. om adgang til å drepe streifende hund i Rauland herred, Telemark fylke	36
Febr.	13	Res. om regler om sundhetskontroll og kvalitetskontroll med innførsel av poteter fra utlandet	46
»	16	Plakat angående endringer i plakat av 29 juni 1922 angående innførsel av husdyr og smitteførende gjenstander	50
»	16	Skr. om forbud mot innførsel av skyss- og trafikkhester, som fra Sverige passerer riksgrensen til Norge m. v.	51
»	18	Skr. om forbud mot innførsel av avskårne blomster og grønt, jfr. plakat av 23 desember 1924 post VII	52
»	20	Plakat angående endringer i plakat av 4 august 1911 (kfr. plakat av 29 juni 1922) inneholdende regler for innførsel og kontroll av ferskt kjøtt (slaktekjøtt)	52
»	20	Skr. om at bestemmelsene i plakat av 29 juni 1922 om grensetrafikken med kjøtt fra Sverige fremdeles skal gjelde for nogen av de til riksgrensen støtende svenske grensedistrikter	53
»	20	Plakat angående endringer i plakat av 29 juni 1922 med senere endringsplakater om innførsel av husdyr og smitteførende gjenstander	53

1925			Side
Febr.	27	Plakat angående endring i plakat av 29 juni 1922 om innførsel av husdyr og smitteførende gjenstander	56
Mars	11	Lov inneholdende endringer i lov om foranstaltninger mot smittsomme husdyrsykdommer av 14 juli 1894 med senere tilleggslover	60
»	11	Skr. angående husdyrfarsotten, munn- og klovsyke	63
»	11	Skr. om adgang til å drepe streifende hund i Sell herred	64
»	13	Plakat om forbud mot utførsel av husdyr	67
»	20	Res. om endringer i reglene om innførsel av poteter av 13 februar 1925	74
»	20	Res. om tillegg til § 52 A i karantenereglementet av 27 januar 1922 (munn- og klovsyken — aphte epizootica)	74
April	3	Res. om ophevelse av heste- og kvegmarkedet i Vefsn (Mosjøen)	103
»	21	Skr. om adgang til å drepe streifende hund i Østre Slidre herred	110
»	23	Res. om regler for innførsel, tilvirkning og merkning av ost og mysost	112
»	25	Skr. om regler for bruk av Askim torv	120
Mai	1	Skr. om adgang til å drepe streifende hund i Greipstad herred, Vest-Agder fylke	126
»	22	Lov nr. 9 om midlertidig forandring i lov av 18 juli 1919 om flyttlapenes adgang til renbeitning	151
Juni	22	Skr. om adgang til å drepe streifende hund i Vestre Moland herred	194
»	24	Skr. om adgang til do. do. i Fyrresdal herred	196
»	25	Skr. om forandring i reglene for piggtråds anvendelse til gjerde i Ytre-Holmedal (Fjaler) herred	197
Juli	4	Plakat angående endringer i plakat av 4 august 1911 (kfr. plakat av 29 juni 1922 og 20 februar 1925) inneholdende regler for innførsel og kontroll av ferskt kjøtt (slaktekjøtt)	227
»	4	Skr. om ophevelse av forbudet av 20 februar 1925 mot innførsel av usaltet eller utilberedt kjøtt og flesk m. v. fra Malmöhus m. fl. len i Sverige, — forsåvidt angår Göteborg- og Bohus len, Skaraborgs len og Östergötlands len	229
»	6	Skr. om endring av renantallet for 1925 i henhold til lov av 22 mai 1925 (angående flyttlappenes adgang til renbeitning)	238
»	11	Skr. om forbud mot innførsel av usaltet eller utilberedt kjøtt og flesk m. v. fra Göteborg len m. fl. len i Sverige	269
»	17	Midlertidig lov nr. 4 angående forlengelse av leietiden for husmenn, bygselmenn og leilendinger	284
»	17	Res. om bemyndigelse for Landbruksdepartementet til å utferdige regler og bestemmelser for kontroll med eksport og import av egg m. v.	351
»	17	Skr. om ophevelse av forbudet om anvendelse av piggtrådgjerde i Sørum herred	356
»	31	Skr. om ophevelse av forbudet mot anvendelse av piggtrådgjerde i Snåsa herred, Nord-Trøndelag fylke	405
Aug.	14	Skr. om regler for eksport og import av egg m. v., jfr. kongelig resolusjon av 17 juli 1925	429
»	29	Skr. om at en del gårder i Spangereid herred, Vest-Agder fylke, erklæres smittet av potetkreft m. v.	447
Septbr.	2	Skr. om forbud mot piggtråds anvendelse til gjerde i Stange herred	447
»	4	Skr. om forandring i reglene for anvendelse av piggtrådgjerder i Hof herred, Hedmark fylke	449
»	14	Skr. om forbud mot piggtråds anvendelse til gjerde i Vang herred, Hedmark fylke	478

1925			Side
Septbr.	25	Res. om bemyndigelse for Landbruksdepartementet til å utferdige bestemmelser om kontroll med utførsel av poteter samt til å fastsette avgifter til dekning av de dermed forbundne utgifter	491
Oktbr.	1	Skr. om adgang til å drepe streifende hund i Søgne herred, Vest-Agder fylke	501
»	16	Plakat angående forandring i plakat av 4 august 1911 inneholdende regler for innførsel og undersøkelse av opdelt kjøtt	507
»	21	Skr. om regler om kontroll med utførsel av poteter	509
Novbr.	14	Skr. om at visse områder i Hosanger herred, Hordaland fylke, erklæres smittet av potetkreft	531
»	21	Skr. om adgang til å drepe streifende hund i Voss herred	532
»	23	Skr. om ophevelse av forbudet mot å slippe gravær og geitebukk på sambeite i Øystre Slidre herred	533
»	30	Skr. om adgang til å drepe streifende hund i Vestby herred	540
Desbr.	3	Res. om forandring av § 2 i forskriftene av 23 april 1925 om innførsel, tilvirkning og merkning av ost og mysost	541
»	10	Skr. om adgang til å drepe streifende hund i Gravvik herred, Nord-Trøndelag fylke	549
»	22	Skr. om adgang til do. do. i Idd herred	582

Lotterier.

1925			
Juli	17	Lov nr. 17 om utvidelse av det med hjemmel i lover av 2 mai 1912, 21 juli 1916, 9 august 1918 og 5 mai 1922 oprettede pengelotteri	348
»	17	Lov nr. 18 om oprettelse av et pengelotteri fra og med året 1928	349
Septbr.	4	Res. om plan m. v. for de ved lov av 2 juni 1912 m. fl. lover tillatte lotterier til inntekt for landets opdyrkning	448
»	4	Res. om approbasjon på plan for det ved lov av 17 juli 1925 § 1 oprettede pengelotteri fra året 1928 m. v.	449

Lover m. v.

1925			
Mars	11	Lov inneholdende endringer i lov om foranstaltninger mot smittsomme husdyrsykdommer av 14 juli 1814 med senere tilleggslover	60
«	13	Lov nr. 1 om ophevelse av lov nr. 5 av 20 august 1915 om forbud mot utførsel av trevirke fra Nordlands, Tromsø og Finmarken amter	64
»	13	Lov nr. 2 om tillegg til lov av 14 desember 1917 om vassdragsreguleringer	65
»	18	Lov om skatt til statskassen av fortæring på bevertningssteder	70
»	21	Lov om forlenget gyldighet av midlertidig lov av 21 mars 1919 om erhvervelse av fast eiendom i fiskeridistriktene	74
»	31	Res. om tiden for ikrafttredelsen av lov om endringer i lov angående bergverksdriften av 13 juni 1924	88
April	3	Lov nr. 1 om utslettelse av gamle heftelser i pantebøkene	89
»	3	Lov nr. 2 om forandringer i tinglysingsvesenet, herunder sportellovens § 56	90
»	3	Lov nr. 3 om adgang for kommunene til å utligne en tilleggsskatt på større inntekter for budgettåret 1925—1926	91
»	17	Lov om tillegg til toll-loven av 20 september 1845, forsåvidt angår lufttrafikk til og fra utlandet	107
Mai	1	Lov um å setja i verk visse fyresegner i Aust-Grønlandsavtala frå 9 juli 1924	122
»	8	Midlertidig lov om forbud mot visse personers adgang til fjøs og stall m. v.	127

1925			Side
Mai	22	Lov nr. 1 om forandringer i lov om rettergangsmåten i straffesaker av 1 juli 1887 med senere forandringer	144
»	22	Lov nr. 2 om endringer i lov angående bergverksdriften	145
»	22	Lov nr. 3 om forbud mot fiske med bunnslepenot (trål)	146
»	22	Lov nr. 4 om forandringer i lov av 8 mars 1902 om kontroll med tilvirkning av og handel med margarin og margarinost m. v. med tilleggslov av 10 september 1909	147
»	22	Lov nr. 5 om forandring i lov om laks- og sjøørretfiskeriene m. v. av 8 april 1905	148
»	22	Lov nr. 6 inneholdende forandringer i og tillegg til lovgivningen om stemplet papir og stempelmerker	149
»	22	Lov nr. 7 om forandringer i og tillegg til lovgivningen om Høiesterett	149
»	22	Lov nr. 8 om forandringer i lovgivningen om overrettene	151
»	22	Lov nr. 9 om midlertidig forandring i lov av 18 juli 1919 om flyttlappenes adgang til renbeitning	151
»	29	Lov nr. 1 om lukningstid for barber- og frisørforretninger	155
»	29	Lov nr. 2 om forandringer i § 8 i lov av 4 april 1916 med tilleggslov av 31 mai 1918 om tillegg til lov om bygningsvesenet i Bergen av 19 april 1899	156
»	29	Lov nr. 3 om forandringer i lov om arbeiderbeskyttelse i industrielle virksomheter av 18 september 1915 med tilleggslov av 11 juli 1919	156
Juni	5	Lov nr. 1 um brigde av ladstadnamnet Stenkjær	158
»	5	Lov nr. 2 om forandring i lov av 8 mai 1900 angående særegne foranstaltninger mot tuberkuløse sykdommer	158
»	5	Lov nr. 3 om forandringer i og tillegg til lov av 17 august 1848 om sinnssykes behandling og forpleining	159
»	12	Kunngjørelse av grunnlovsbestemmelse av 5 juni 1925 om ophevelse av grunnlovens § 110	168
»	19	Res. om ikrafttredelsestiden for lov av 27 juni 1924 om geistlige embedsgårder	177
»	26	Lov nr. 1 om ekteskapsstiftelse ved misjonærer	197
»	26	Lov nr. 2 om forandringer i lov om skibsmannskapers mønstring m. v. av 29 juni 1888 med tilleggslov av 28 mai 1892	197
»	26	Lov nr. 3 om forandring av § 14 i lov om metrisk mål og vekt av 14 juli 1922	198
»	26	Lov nr. 4 om hundeavgift	198
»	26	Lov nr. 5 inneholdende forandringer i lov om postvesenet av 12 mai 1888 med tilleggslover	200
»	26	Lov nr. 6 om eksportkasser for fersk sild	201
»	26	Lov nr. 7 om forandring i lov av 30 september 1921 om vraknning av klippfisk og saltfisk med senere tilleggslover	201
»	26	Lov nr. 8 om forandring i lov om vårsildfiskeriet av 24 september 1851, jfr. lov av 23 desember 1920	202
»	26	Lov nr. 9 om midlertidig forhøielse av losbetalingen	202
Juli	4	Lov om endringer i lov om småbruk- og boliglån m. v. av 23 juli 1915 med tilleggslover	219
»	10	Lov nr. 1 om utvidelse av kjøpstaden Moss' grenser	242
»	10	Lov nr. 2 om forandring i § 35 i den militære straffelov av 22 mai 1902	243
»	10	Lov nr. 3 om forandring i §§ 1, 1ste ledd, 4 og 5 i lov om vernepliktige civilarbeidere av 24 mars 1922	244
»	10	Lov nr. 4 inneholdende tillegg til lov av 16 mai 1913 om det Teologiske Menighetsfakultet	245
»	10	Midlertidig lov nr. 5 om innskrenkning i jakttiden for småvilt samt om jakttid for bever	246

1925			Side
Juli	10	Lov nr. 6 om kommunevalg	246
»	10	Lov nr. 7 om forandring i lov om kommunestyre på landet av 30 september 1921 med tilleggslov av 12 mai 1922.	264
»	10	Lov nr. 8 om forandring i lov om kommunestyre i byene av 30 september 1921	266
»	15	Lov om skatt til Svalbard på formue og inntekt.	271
»	17	Lov nr. 1 om forandringer i lov om stortingsvalg av 17 desember 1920	278
»	17	Lov nr. 2 om avgift av kull, jordoljer og andre mineraler og bergarter som utføres fra Svalbard	280
»	17	Res. om at foranstående lov av 17 juli 1925 (nr. 2) settes i kraft straks	283
»	17	Lov nr. 3 om endringer i lov om offentlige tjenestemenns skyss- og kostgodtgjørelse av 9 august 1918 med tilleggslov av 7 juli 1922.	283
»	17	Midlertidig lov nr. 4 angående forlengelse av leietiden for husmen, bygselmenn og leilendinger	284
»	17	Lov nr. 5 om forandring i lov om aktiebanker av 4 april 1924	284
»	17	Lov nr. 6 om forandringer i og tillegg til lovene om den nye rettergangsordning.	285
»	17	Lov nr. 7 om forandringer i lov om ulykkesforsikring for sjømenn av 18 august 1911 med tilleggslover	297
»	17	Lov nr. 8 om endringer i lov om sykeforsikring av 6 august 1915 med tilleggslover.	303
»	17	Res. om at § 35 nr. 2, § 37 nr. 3 og § 41 nr. 4 i foranstående lov av 17 juli 1925 (nr. 8) settes i kraft straks	314
»	17	Lov nr. 9 om forandringer i lov om ulykkesforsikring for industriarbeidere m. v. av 13 august 1915 med tilleggslov.	314
»	17	Lov nr. 10 um brigde i lov um ulukketrygding for fiskarar frå 10 desember 1920	321
»	17	Lov nr. 11 om Svalbard (umsetjing: Lov um Svalbard)	322
»	17	Lov nr. 12 om tillegg til konsesjonslovgivningen.	330
»	17	Lov nr. 13 om midlertidig forandringer i rettergangsordningen	330
»	17	Midlertidig lov nr. 14 om offentlig administrasjon av banker	332
»	17	Lov nr. 15 om forandringer i lov av 1 august 1924 om innførsel og omsetning av brennevin, vin, fruktvin, mjød og øl	346
»	17	Midlertidig lov nr. 16 om forandring i lov om innførsel og omsetning av brennevin, vin, fruktvin, mjød og øl av 1 august 1924.	348
»	17	Lov nr. 17 om utvidelse av det med hjemmel i lover av 2 mai 1912, 21 juli 1916, 9 august 1918 og 5 mai 1922 oprettede pengelotteri	348
»	17	Lov nr. 18 om oprettelse av et pengelotteri fra og med året 1928	349
»	17	Midlertidig lov nr. 19 om utførselsavgift på torskelevertran til bestridelse av utgiftene ved fellesreklame i utlandet for norsk medisintran	350
»	18	Lov om utskrivning av tilleggsskatt til staten på formue og inntekt for budgetterminen 1925—1926	356
Aug.	7	Res. om, at lov om Svalbard av 17 juli 1925 (nr. 11) trer i kraft den dag da øgruppen offisielt overtas av Norge (ɔ: 14 august 1925)	408
»	27	Res. om, at lov om skatt til Svalbard på formue og inntekt av 15 juli 1925 trer i kraft den 28 august 1925.	445

1925 Side
Septbr. 11 Res. om ikrafttredelsestiden for lov av 4 juli 1925 om endringer i lov om småbruk- og boliglån m. v. av 23 juli 1915 med tilleggslover 477
» 11 Res. om ikrafttreden av lover av 17 juli 1925 om forandringer i ulykkesforsikringslovene (for industriarbeidere, for sjømenn og for fiskere) 477
Oktbr. 9 Res. bl. a. om ikrafttreden av midlertidig lov (nr. 19) av 17 juli 1925 om utførselsavgift på torskelevertran til bestridelse av utgiftene ved fellesreklame i utlandet for norsk medisintran. 505
Novbr. 26 Provisor. anordning om straff for å forberede ulovlig innførsel av brennevin 533
Desbr. 3 Res. om at de bestemmelser i lov av 17 juli 1925 (nr. 8) om endringer i sykeforsikringsloven, som ikke er satt i kraft ved kongelig resolusjon av 17 juli 1925, settes i kraft fra og med 4 januar 1926 — dog med undtagelse av lovens § 38 540
» 11 Res. om utsettelse til 1 januar 1927 med ikrafttredelsen av lov om maskinister på motorfartøier av handelsmarinen av 9 februar 1923 549
» 18 Res. um umsetjing til landsmål av lovi um kommuneval frå 10 juli 1925 562
Lov um kommuneval frå 10 juli 1925 562

Medisinal- og sundhetsvesen.

1924
Desbr. 23 Plakat angående endringer i plakat av 29 juni 1922 om innførsel av husdyr og smitteførende gjenstander 1
» 24 Skr. om forbud mot innførsel fra Sverige og Danmark av korn, frø og grønnsaker m. v. og mot å anvende gress, høi og halm som emballage for varer fra de samme land . . . 3
» 30 Rundskr. om avgivelse av opgaver over medisinalavgiftspliktige fiskevarer, som avsendes fra Finnmark fylke 586
1925
Janr. 20 Rundskr. angående skyssgodtgjørelse til læger 23
» 30 Plakat angående endringer i plakat av 29 juni 1922 om innførsel av husdyr og smitteførende gjenstander 32
» 30 Res. om nye helse- og tuberkuloseforskrifter for Alstahaug herred 33
Febr. 6 Res. om oprettelse av apotek ved Koppang, Stor-Elvdal herred 43
» 6 Res. om oprettelse av apotek ved Holtet stasjon (Ekebergbanen) 43
» 6 Skr. angående ordningen med hensyn til fødselshjelp i Fredrikshald 44
» 13 Res. om regler for sundhetskontroll og kvalitetskontroll med innførsel av poteter fra utlandet 46
» 16 Plakat angående endringer i plakat av 29 juni 1922 om innførsel av husdyr og smitteførende gjenstander 50
» 16 Skr. om forbud mot innførsel av skyss- og trafikkhester, som fra Sverige passerer riksgrensen til Norge m. v. 51
» 18 Skr. om forbud mot innførsel av avskårne blomster og grønt, jfr. plakat av 23 desember 1924 post VII 52
» 20 Plakat angående endringer i plakat av 4 august 1911 inneholdende regler for innførsel og kontroll av ferskt kjøtt (slaktekjøtt) 52
» 20 Skr. om at bestemmelsene i plakat av 29 juni 1922 om grensetrafikken med kjøtt fra Sverige fremdeles skal gjelde for

Side

nogen av de til riksgrensen støtende svenske grensedistrikter 53
Febr. 20 Plakat angående endringer i plakat av 29 juni 1922 med senere endringsplakater om innførsel av husdyr og smitteførende gjenstander 53
» 20 Res. om tillegg til § 52 A i karantenereglementet av 27 januar 1922 (sykdommen encephalitis lethargica) 54
» 21 Skr. om omregulering av Åmot, Sjøfjerdingen og Storsjødistriktets jordmordistrikter i Hedmark fylke 55
» 27 Plakat angående endringer i plakat av 29 juni 1922 om innførsel av husdyr og smitteførende gjenstander 56
Mars 5 Res. om flytning av apoteket ved Frydenlund i Nord-Aurdal til Fagernes 59
» 11 Lov inneholdende endringer i lov om foranstaltninger mot smittsomme husdyrsykdommer av 14 juli 1894 med senere tilleggslover 60
» 11 Skr. angående husdyrfarsotten, munn- og klovsyke 63
» 13 Plakat om forbud mot utførsel av husdyr 67
» 13 Res. om nye helse- og tuberkuloseforskrifter for Hurum herred 67
» 13 Res. om helse-, epidemi- og tuberkuloseforskrifter for Stangvik herred, Møre fylke 67
» 20 Res. om tillegg til § 52 A i karantenereglementet av 27 januar 1922 (munn- og klovsyken — aphte epizootica) 74
» 27 Res. om forandring i helseforskriftene for Tønsberg 86
» 30 Skriv angående spørsmål om hvilken kommune har å utre kostpenger for reiser til sykebesøk til fattige, som har direkte hjelp av et annet fattigstyre, kfr. § 10 i lov av 8 mai 1900 87
» 31 Rundskr. angående foranstaltninger mot innførelse og utbredelse av sykdommene «encephalitis lethargica» og «aphte epizootica (munn- og klovsyke)» m. v. 88
April 3 Res. om ophevelse av distriktslægestillingen i Birkenes, henleggelse av Birkenes herred til Lillesand lægedistrikt og Tveit herred til Oddernes lægedistrikt 104
Mai 8 Res. om helse- og tuberkuloseforskrifter for Sortland herred, Nordland fylke 128
» 8 Res. om bemyndigelse for Socialdepartementet til å treffe bestemmelse om, i hvilken utstrekning tjenestefrihet for distriktslæger skal medregnes ved optjening av ekstraordinære alderstillegg 133
» 8 Res. om oprettelse av nye lægestillinger m. v. 134
» 8 Res. om oprettelse av et nytt apotek i Oslo 134
» 15 Res. om helse- og tuberkuloseforskrifter for Feda herred, Vest-Agder fylke 140
» 22 Res. om helse- og tuberkuloseforskrifter for Kvikne herred. . 151
Juni 5 Lov nr. 2 om forandring i lov av 8 mai 1900 angående særegne foranstaltninger mot tuberkuløse sykdommer . . . 158
» 5 Lov nr. 3 om forandringer i og tillegg til lov av 17 august 1848 om sinnssykes behandling og forpleining 159
» 5 Res. om nye helse- og tuberkuloseforskrifter for Sørfold herred, Nordland fylke 163
» 6 Skr. om medisinalberetningenes innhold (punkt VI) 165
» 19 Kunngj. om avgift til statskassen av apotekenes omsetning . 176
» 19 Res. om forandring av § 15 i helseforskriftene for Lillehammer 177
» 19 Res. om forandring av § 9 i helseforskriftene for Sauda herred, Rogaland fylke 177
» 19 Res. om forandring av § 4 i helseforskriftene for Bud herred 177

1925			Side
Juni	19	Res. om helse- og tuberkuloseforskrifter for Nordvik herred, Nordland fylke	177
»	23	Rundskr. angående statens refusjonsandel av forpleiningsutgifter for ubemidlede tuberkuløse, som innlegges på sykehus og forpleies utenfor hjemmet efter beslutning av helserådet m. v.	194
Juli	4	Plakat angående endringer i plakat av 4 august 1911 inneholdende regler for innførsel og kontroll av ferskt kjøtt (slaktekjøtt)	227
»	4	Skr. om ophevelse av forbudet av 20 februar 1925 mot innførsel av usaltet eller utilberedt kjøtt og flesk m. v. fra Malmøhus m. fl. len i Sverige, — forsåvidt angår Göteborg- og Bohus len, Skaraborgs len og Østergøtlands len	229
»	4	Res. om oprettelse av et sinnssykeasyl i Lier for Buskerud og Vestfold fylker	233
»	4	Rundskr. om utredelsen av forpleiningsutgifter for ubemidlede sinnssyke, som trenger særegen behandling	234
»	6	Skr. angående bestemmelse om, i hvilken utstrekning tjenestefrihet for distriktslæger skal medregnes ved optjening av ekstraordinære alderstillegg, jfr. kongelig resolusjon av 8 mai 1925	237
»	11	Skr. om forbud mot innførsel av usaltet eller utilberedt kjøtt og flesk m. v. fra Göteborg len m. fl. len i Sverige	269
»	20	Rundskr. om sinnssykes behandling og forpleining og instruks for kontrollkommisjonene ved sinnssykeasylene	359
»	22	Skr. om at der kun skal være ansatt en offentlig jordmor i Horten	592
»	25	Skr. om ordningen med hensyn til fornøden fødselshjelp til fattige barselskvinner i Åsgårdstrand	592
Aug.	7	Res. om nye helse- og tuberkuloseforskrifter for Aurland herred	407
»	14	Res. om nye helse-, epidemi- og tuberkuloseforskrifter for Velfjord herred, Nordland fylke	423
»	21	Res. om tillegg til § 3 i helseforskriftene for Oslo	438
»	29	Skr. om at en del gårder i Spangereid herred, Vest-Agder fylke, erklæres smittet av potetkreft m. v.	447
Septbr.	4	Res. om henleggelse av Andebu herred fra Stokke lægedistrikt til Sem lægedistrikt, Vestfold fylke	448
»	11	Res. om nye regler om forvaring av farlige sinnssyke	472
»	11	Res. om nye regler om politiets befatning med sinnssyke	474
»	25	Res. om endring av avsnitt II A og B i de ved kongelig resolusjon av 2 mai 1924 fastsatte forskrifter om «særlige grunner» i receptlovens § 2	490
Oktbr.	9	Res. om tillegg til helseforskriftene for Tinn herred	504
»	9	Res. om forskrift om meldeplikt ved tuberkuløse sykes flytning i Suldal herred	505
»	16	Plakat angående forandring i plakat av 4 august 1911 inneholdende regler for innførsel og undersøkelse av opdelt kjøtt	507
Novbr.	13	Res. om helse- og tuberkuloseforskrifter for Kongsvinger	530
»	13	Res. om renholdsforskrifter for skogshytter i Fluberg herred	530
»	14	Skr. om at visse områder i Hosanger herred, Hordaland fylke, erklæres smittet av potetkreft	531
Desbr.	3	Res. om renholdsregler for skogshytter i Hof herred, Hedmark fylke	541
»	3	Res. om do. for do. i Romedal herred	541
»	3	Res. om tariffer med instruks for godtgjørelse av kretssykekassene for læge-, tannlæge- og jordmorhjelp, kfr. sykeforsikringsloven av 17 juli 1925 (nr. 8) § 16, 1 A	542

1925 Side
Desbr. 11 Res. om nye helse- og tuberkuloseforskrifter for Orkanger herred, Sør-Trøndelag fylke 549
» 11 Res. om renholdsregler for skogshytter i Hurdal herred . . . 549
« 11 Res. om do. for. do. i Nes herred, Buskerud fylke. 549

Militærvesen, verneplikt, innrullerings- og utskrivningsvesen.

1925
April 17 Res. om sammensetningen av innrulleringskommisjonen for Sandefjord 109
Mai 7 Medd., hvorefter militærvesenet er fritatt for avgift for radiomateriell, der innføres til tjenstlig bruk 127
» 9 Rundskr. om, at utrederforpliktelse efter utrederloven ikke inngår under de heftelser, som i henhold til § 1 i lov av 3 april 1925 kan slettes, såfremt tinglysningen ikke fornyes innen 1 januar 1928 139
Juli 10 Lov nr. 2 om forandring i § 35 i den militære straffelov av 22 mai 1902 243
» 10 Lov nr. 3 om forandring i §§ 1, 1ste ledd, 4 og 5 i lov om verneplikte civilarbeidere av 24 mars 1922 244
» 13 St.besl. om offentlige tjenestemenns civile avlønning under militærtjeneste 269
» 17 Res. om tillegg til kongelig resolusjon av 6 november 1914 om betingelsesvis adgang til forbudt område (vedrørende forsvarshemmeligheter, lov av 18 august 1914) 351

Mål og vekt.

1925
Juni 17 Skr. om forandring i justerreglementet (av 15 desember 1922) 175
» 26 Lov nr. 3 om forandring av § 14 i lov om metrisk mål og vekt av 14 juli 1922 198
Septbr. 15 Forskrifter for forarbeidelse og kontroll av kurver og stamper (baljer) til måling av fersk sild 479

Offentlige stiftelser, legater m. v.

1925
Janr. 8 Stadf. på Lars Schjerden og hustrus legat for gamle trengende personer i Stange, der ikke nyder fattigunderstøttelse . . 11
» 17 Stadf. på «Drøbak Hjelpekasse av 1886's legat for verdige trengende i Drøbak» 19
» 17 Stadf. på «Oscar Ruus's legat til Nittedal gamlehjem» 19
» 19 Stadf. på «John Kvalheim og Jakob og Sigrid Sperstadødegårds legat» til Skjaak menighets sykepleie. 23
» 22 Stadf. på «Ole og Andrea Sems legat» til verdige trengende på Ophaugen i Gjerpen 25
» 22 Stadf. på «Olufine Andersens legat» til eldre svakelige damer i Bergen 25
Febr. 4 Stadf. på «Peder Wolstads legat til opdyrkning og vedlikehold av Vågan kommunes gamlehjem, Storvågen« 36
» 4 Stadf. på «Peder Wolstads legat for Vågan til tæringssykes opphold på sanatorium eller pleiehjem og til deres understøttelse i deres eget hjem» 37
» 4 Stadf. på «F. H. Dethloff og hustru Mathilde Wangs legat til studiet av blindhet» 37
» 4 Stadf. på «Norges Landbrukshøiskoles Forskningsfond» 37
» 5 Stadf. på nye statutter for «Oluf Bjørneseth og hustrus legat for barne- og blindeavdelingen ved Bergens offentlige bibliotek» 37
» 5 Stadf. på «Sløidforstander O. Bøes legat» 37

1925			Side
Febr.	5	Stadf. på «Skibsreder H. R. Olsen og hustrus legat» til beste for Den norske sjømannsmisjon	37
»	5	Stadf. på «Brårvik kreds's skolefond», Flosta	37
»	17	Stadf. på skibsreder O. B. Sørensen og hustrus legat for mindre bemidlede	51
»	17	Stadf. på sammes legat for vanføre	51
»	17	Stadf. på «Frk. Martha Sørensens legat til hjelp for syke»	51
»	17	Stadf. på sammes legat til sykepleien på Tromø	51
»	17	Stadf. på skibsreder O. B. Sørensen og hustrus legat til Tromø krets av Norges Røde Kors	51
»	25	Stadf. på «Ingeniør Tinius Olsens fond nr. 2 til fremme av den tekniske utdannelse i Kongsberg»	56
»	27	Res. om forandring i statuttene for de 2 Leegaardske legater	57
Mars	13	Stadf. på «Legatet til Holmestrands bys vel»	69
»	18	Stadf. på «K. K. Bøe og families legat til ophjelp av kirkesangen m. v. i Krødsherred kirke»	72
»	18	Stadf. på «Fredrik og Amalie Dahls legat til dyrenes beskyttelse» i Bergen og tilstøtende landdistrikter	
»	18	Stadf. på «Svend Rasmussen og hustru Thora Rasmussens legat» til fordel for trengende i Leka	72
»	19	Stadf. på «Inge Marie P. Haugs legat» til Hurdal	72
»	21	Stadf. på «Rasmus Salomonsen Eides legat for trengende i Olden sogn, Innviken herred»	75
»	21	Stadf. på legatet «John Olsen Dales Minde» til Dal sogn	75
»	21	Stadf. på Lars Schjerden og hustru Thrine Schjerden, født Gjestvangs legat til understøttelse for diakonisser	75
»	23	Stadf. på «S. Gudmundsen og hustrus legat» til utsmykning av Blakstad bedehus eller kapell, Asker	84
»	23	Stadf. på «Mathias Sæthers legat» til Ring og Moelven sanitetsforening	84
April	3	Stadf. på «Rakel Marie Hjemdals legat»	105
»	4	Stadf. på «Bergit Svanajords legat» (Seljord)	105
»	4	Stadf. på Lars Ingebrigtsen Opland og hustrus legat til beste for Byneset gamlehjem	105
»	4	Stadf. på «Nordlands fond til kvindelig ungdomsundervisning i håndgjerning (Nordlands håndgjerningsfond)»	105
»	4	Stadf. på «L. Narud og hustrus legat for mindre haveeiere i Veldre»	105
»	18	Stadf. på legatet «Hedalens Vel»	110
Mai	2	Stadf. på «Skibsreder G. C. Brøvigs og hustru Andrea Brøvigs sjømannslegat»	126
»	9	Stadf. på «Læge Julius Christensens legat» (Sandefjord)	138
»	9	Stadf. på C. A. Barstads Minde» for Ålesunds barnehjem	138
»	9	Stadf. på «Frøken Marie Tøgersens legat» (Hafslo)	138
»	14	Stadf. på grosserer Tobias Larsen og hustrus legat til Øvre Rendal	140
»	29	Stadf. på «Anton Dass Olsen Oddens legat» for fattige på Hemnesberget	158
Juni	3	Stadf. på «Ingeniørkaptein Peter Krags Minde»	158
»	5	Stadf. på «Emma og Carl Ellefsens legat» til fordel for vanføre	165
»	8	Stadf. på «Anna og Olaf Fostenæs's legat» til Sjømændenes Alderdomshjem i Haugesund	166
»	10	Stadf. på »Frøken Bernhardine Dahls tuberkulosefond for Liland og omegn», Evenes herred	168
»	12	Stadf. på «Thore Eriksen og hustrus legat til beste for verdige trengende i Gol herred»	173
»	12	Stadf. på Niels R. Parelius's legat for Kristiansunds kommune	173
»	13	Stadf. på «Lisabet og Johan Ørbaks legat»	174

1925			Side
Juni	13	Stadf. på «Lensmann H. Løvsland og hustrus legat» for verdige trengende i Finsland	174
»	13	Stadf. på «Hagbart Henriksens legat» til fordel for foreningen «Tunghørtes Vel»	174
»	17	Stadf. på «Fru Mariane Fugls legat» til fordel for Ålesunds feriekoloni	175
»	19	Stadf. på «A. B. Nielsen og Hustrus Minde» til hjelp for trengende tuberkuløse i Øksnes og Langenes herreder	192
»	19	Stadf. på «Sorenskriver I. C. Figenschous legat til minde om fru sorenskriver Mia Figenschou»	192
»	19	Stadf. på «Frøken Ellen Agnethe Bredesens legat» til fordel for trengende ugifte damer i Oslo av borgerstanden	192
Aug.	15	Stadf. på Olea og Peder P. Wætthens legat» (Ullensaker)	432
»	17	Stadf. på «Ludvig Skattums legat til Gjøvik bys Vel»	432
»	19	Stadf. på «Johan og Marie Selmers legat» til fordel for musikere	432
»	19	Stadf. på legatet «Til Johan Selmers Minde» til opførelse av hans større verker	432
»	22	Stadf. på «Jakob Jakobsen Instanæs og Herborg Odmundsdatters legat» til fordel for Kinsarvik og Eidfjord	439
»	26	Stadf. på «Søskendene Flaattens legat for trængende i Bamble»	441
Septbr.	2	Stadf. på «Maren Møllers legat for trengende i Nykirkens menighet i Bergen»	447
»	2	Stadf. på «Maren Møllers legat for trengende tjenere — tjenestepiker — i Bergen»	447
»	3	Stadf. på «L. A. Engers legat til fremme av tekniske og industrielle formål»	447
»	5	Stadf. på «Buskerud jordbruksfond»	450
»	7	Stadf. på regler for «Svend Øyens legat» i Buvik herred	450
»	7	Stadf. på «Grosserer Tobias Larsen og hustrus legat til Christiania Handelsstands Understøttelsesforening»	450
»	23	Stadf. på «Konsul Westzynthius's legat til understøttelse av sjømenn av handelsflåten»	489
Oktbr.	1	Stadf. på «Adjunkt Hermanstorffs Minde»	500
»	6	Stadf. på «Larviks skoleungdoms legat»	503
»	12	Stadf. på «Johannes Rasmussen Støles legat» (Haugesund)	506
Desbr.	10	Stadf. på «Skolelærer Thor Dahl og hustru Anne Oline Dahls legat til lærere og lærerinner i Sandefjord»	549
»	21	Stadf. på «Emma og Carl Ellefsens legat til fordel for blinde»	581

Pant.

1925			
April	3	Lov nr. 1 om utslettelse av gamle heftelser i pantebøkene.	89
»	3	Lov nr. 2 om forandringer i tinglysingsvesenet, herunder sportellovens § 53	90
Juni	19	Skr. angående spørsmål om adgang til å ta eksekusjon i skattekrav	192
Juli	24	Skr. om lensmanns eller underfogeds adgang til å sette utpantningsrett og beregne sig utpantningsgebyr i anledning av undersøkelser om en eftersøkt skattyder opholder sig i hans distrikt	367

Pensjonsvesen, pensjons- og enkekasser m. v.

1925			
Febr.	6	Res. om vedtekter for Christiania sparebanks pensjonsfond og pensjonsreglement	42
»	6	Res. om vedtekt for Forsikringsaktieselskapet Nordens pensjonsfond	43
April	3	Res. om tilføielse til vedtektene for Det stavangerske dampskibsselskaps funksjonærers pensjonsinnretning	104

1925			Side
April	29	Skr. om regjeringsmedlemmers innskuddsplikt m. v. efter pensjonslovens § 2,2 annet ledd	121
Mai	22	Res. om reglement efter tjenestemannsloven for tjenestemenn i Statens Pensjonskasse	152
Juni	3	St.besl. angående bestemmelser om pensjon m. v. til det på undervannsbåt tjenstgjørende personell	158
»	12	Res. om innlemmelse av nye stillinger og om ophevelse av eller forandring i tidligere beslutninger om innlemmelse av stillinger i Pensjonskassen	170
Juli	10	Res. om vedtekter for forsikringsselskapet Æolus's pensjonsfond	268
Aug.	27	Res. om forandring av § 1 i vedtektene for A/S Borgestad Understøttelsesfond	446
Novbr.	26	Res. om vedtekter for norsk Gartnerforenings Understøttelsesfond	534

Politivesen.

1925			
Febr.	6	Res. om hundeavgiftsreglement for Skien	41
»	20	Skr. om nye politivedtekter for Harstad	55
»	23	Skr. om forandring av § 5 i politivedtektene for Tønsberg	55
Mars	6	Rundskr. om midlertidig forandring i passforskriftene av hensyn til munn- og klovsyken	59
»	9	Skr. om politivedtekter for Hammerfest	60
»	13	Res. om uniformsreglement for politibetjentene i Askim	68
»	16	Skr. om politivedtekter for Evanger herred, Hordaland fylke	69
»	18	Skr. om nye politivedtekter for Vågan herred	72
»	18	Skr. om nye do. for Værøy herred	72
»	23	Skr. om nye do. for Gol herred	85
»	26	Skr. om endring av § 7 i politivedtektene for Lunner herred.	86
April	6	Skr. om at midlertidig lov av 13 juli 1917 om innskrenkning i utlendingers adgang til å opholde sig i visse kommuner, gjøres gjeldende for Hurum herred og Malm herred	105
»	7	Skr. om nye politivedtekter for Lebesby og Kjøllefjord herred, Finnmark fylke	105
»	16	Skr. om endring av § 6 i politivedtektene for Rakkestad herred	107
»	23	Skr. om endringer i politivedtektene for Stavanger	120
»	23	Skr. om nye politivedtekter for Mandal	120
»	24	Skr. om politivedtekter for Hemsedal herred	120
»	25	Skr. om regler for bruk av Askim torv	120
Mai	20	Skr. om politivedtekter for Beitstad herred	144
»	20	Skr. om nye do. for Hurdal herred	144
»	22	Res. om uniformsreglement for de underordnede politifunksjonærer i Fredrikstad	151
»	27	Skr. om nye politivedtekter for Fauske herred, Nordland fylke	155
»	27	Skr. om forandring i politivedtektene for Kautokeino herred	155
Juni	8	Skr. om nye politivedtekter for Levanger	166
»	8	Skr. om ophevelse av §§ 57, 58 og 59 i politivedtektene for Haugesund	166
»	13	Skr. om tillegg til politivedtektene for Bodin herred	174
»	18	Skr. om endring av § 6 i politivedtektene for Nore herred	175
»	19	Res. om henleggelse av Spydeberg og Skiptvet herreder av Sarpsborg politimesterembedes distrikt til Moss politimesterembedes distrikt	181
»	24	Cirk. om politiarrester	195
Juli	21	Skr. om tillegg til politivedtektene for Grimstad	362
»	31	Skr. om tillegg til § 24 i politivedtektene for Kongsvinger	405
Aug.	1	Skr. um brigde av §§ 4 og 10 i politivedtektene for Halsa herad	406

1925				Side
Aug.	1	Skr.	om endring av § 10 i politivedtektene for Leinstrand herred	406
»	18	Skr.	om ophevelse av §§ 22—24 i politivedtektene for Flekkefjord	432
Septbr.	4	Res.	om nytt uniformsreglement for de underordnede politifunksjonærer i Stavanger	447
»	11	Res.	om nye regler om politiets befatning med sinnssyke	474
»	23	Skr.	om nye politivedtekter for Vestby herred	489
Oktbr.	3	Skr.	om nye politivedtekter for Sandefjord	503
»	19	Skr.	om endring av § 48 i politivedtektene for Horten	508
»	23	Skr.	om endring i politivedtektene for Ålesund	513
»	28	Skr.	om endring i politivedtektene for Fredrikstad	514
Novbr.	13	Skr.	om endring i politivedtektene for Oslo	530
»	13	Skr.	om endring i politivedtektene for Kristiansand	530
»	25	Skr.	om tillegg til politivedtektene for Hetland herred	533
Desbr.	11	Res.	om uniformsreglement for politibetjentene i Glemmen	549
»	11	Res.	om at Bø og Seljord herred av Telemark politimesterembedes distrikt fra 1 januar 1926 legges til Notodden politimesterembedes distrikt	550
»	14	Skr.	om politivedtekter for Malm herred, Nord-Trøndelag fylke	551
»	14	Skr.	om ophevelse av §§ 12, 13 og 14, første og annet punktum, i politivedtektene for Malvik herred	552

Post-, telegraf- og telefonvesen.

1925				
Janr.	23	Res.	om bemyndigelse for Handelsdepartementet til å foreta endringer i telefontakstene i overenskomstene mellem Norge og Sverige og Norge og Danmark	28
April	3	Res.	om at poståpnere skal regnes for offentlige tjenestemenn når deres årlige grunnlønn utgjør minst 1500 kr.	102
»	3	Res.	om betingelsene for innførsel av mottagerapparater eller deler av sådanne apparater for radiokringkasting m. v.	103
»	20	Skr.	om ikrafttreden av kongelig resolusjon av 3 april 1925 om innførsel av mottagerapparater m. v. for radiokringkasting	110
»	23	Res.	om bemyndigelse for Handelsdepartementet til å fastsette takster og gebyrer ifølge verdenspostkonvensjonen og postoverenskomstene m. v., vedtatt i Stockholm 28 august 1924	119
»	23	Res.	om godkjennelse for Norges vedkommende av overenskomster avsluttet i oktober 1924 angående telefon- og telegraftrafikken mellem Norge, Sverige og Danmark	119
»	29	Skr.	om forskrifter for innførsel av avgiftspliktig radiomateriell	121
Mai	7	Medd.,	hvorefter militærvesenet er fritatt for avgift for radiomateriell, der innføres til tjenstlig bruk	127
»	15	Res.	om bemyndigelse for Poststyret til å foreta endringer i pakkepostoverenskomsten av 1921 mellem Norge og Amerikas Forente Stater	143
Juni	4	Skr.	om endring i pakkeoverenskomsten av 11 januar — 11 februar 1921 mellem Norge og Amerikas Forente Stater	158
»	26	Lov	nr. 5 inneholdende forandringer i lov om postvesenet av 12 mai 1888 med tilleggslover	200
Aug.	7	Res.	om forandring av §§ 6 og 7 i konsesjonsvilkårene for oprettelse av radiotelegrafstasjoner ombord i skib	421
»	19	Skr.	om konsesjonsvilkår for radiostasjoner ombord i norske skib	432
Septbr.	11	Res.	om bemyndigelse for Handelsdepartementet til å fastsette porto og gebyrer for postanvisninger til de land med hvilke postanvisningsutveksling finner sted i henhold til særoverenskomster	477

1925			Side
Septbr.	11	Res.	om bemyndigelse for Poststyret til å treffe avtale med det danske, svenske og finske poststyre om endringer i den skandinaviske og den norsk-finske postoverenskomst	477
»	28	Skr.	om endringer i den skandinaviske postoverenskomst av 26 juli 1924	500
Oktbr.	2	Res.	om reglement i anledning av portofrihetens ophevelse m. v.	501
»	2	Res.	om fastsettelse av avgifter for eftertelling av penger i verdibrev m. v.	503
»	23	Res.	om forandring i taksten for telegrammer mellem Norge og Storbritannia og Irland	512
Novbr.	20	Res.	om bemyndigelse for Handelsdepartementet til å fastsette endrede portosatser for brevpostforsendelser til utlandet m. v.	532
Desbr.	11	Res.	om at forskjellige underordnede postfunksjonærer ikke skal regnes som offentlige tjenestemenn m. v.	550
»	18	Res.	om bemyndigelse for poststyret til å treffe avtale om endringer i den skandinaviske postoverenskomst av 26 juli 1925	581

Privilegier, rang, titler, ordener m. v.

1925			
Novbr.	24	Res.	om ophevelse av reglementet av 26 juli 1820 og senere resolusjoner om embedsrangen	533

Regjeringen, embeds-, bestillings- og ombudsmenn i almindelighet.

1925			
Janr.	8	Res.	om bemyndigelse for Landbruksdepartementet til å utferdige bestemmelser angående fangst av krebs	6
»	8	Res.	om bemyndigelse for samme departement til å utferdige bestemmelser angående fiskeri i elv eller innsjø	6
»	8	Res.	om bemyndigelse for samme departement til å treffe avgjørelser i saker angående jakt og fangst	7
»	8	Res.	om deling av Ringsaker prestegjeld m. v.	7
»	8	Res.	om reglement for civile tjenestemenn ved Hærens Flyvevesen	8
»	16	Res.	om overføring til Justisdepartementet av myndigheten til å stadfeste politivedtekter, vedtekter angående adgang til å gi dramatiske forestillinger m. v., og tobakkvedtekter	16
»	16	Res.	om overføring til samme departement av myndigheten til å stadfeste vedtekter om ordens- og sikkerhetsregler ved kinematografforestillinger og å opnevne sakkyndige til godkjennelse av kinematografbilleder m. v.	16
»	16	Res.	om bemyndigelse for Kirkedepartementet til å godkjenne forandringer med hensyn til fordelingen mellem de forskjellige sogn i et prestegjeld av sogneprestens faste skyssutgifter	19
»	16	Res.	om bemyndigelse for Undervisningsrådet til å avholde muntlige prøver ved artium og middelskoleeksamen til annen tid enn eksamensreglementene bestemmer, ved skoler som har fått tillatelse til å innføre konsentrasjons-(periode-)lesning	19

1925			Side
Janr.	16	Res. om bemyndigelse for Kirkedepartementet til å foreta visse avvikelser fra den normale skoleordning ved middelskoleeksamen	19
»	23	Res. om bemyndigelse for Justisdepartementet til å behandle og avgjøre saker om konfirmasjon på testamenter, opprettet i medhold av arvelovens §§ 31, 32, 36 og 37	27
»	23	Res. om bemyndigelse for Justisdepartementet til å treffe bestemmelse om vilkårene for bruken av Sør-Trøndelag fylkesmannsbolig i Trondhjem	27
»	23	Res. om bemyndigelse for Handelsdepartementet til å foreta endringer i telefontakstene vedkommende Norge og Sverige og Norge og Danmark	28
»	30	Res. om bemyndigelse for Justisdepartementet, riksadvokaten og fylkesmennene m. v. til i større utstrekning enn tidligere å avgjøre permisjonsandragender fra embedsmenn	35
Febr.	6	Res. om reglement for tjenestemenn ved Hypotekbankens hovedsæte og ved Hypotekbankens samt Småbruk- (Arbeiderbruk-) og Boligbankens lånekontorer	43
»	13	Res. om bruk av landsmål i fylkesadministrasjonen	49
»	20	Res. om kjøp av eiendommen g.nr. 37, br.nr. 1[8] i Sandnessjøen til embedsbolig for sorenskriveren i Alstahaug	55
Mars	5	Res. om reglement for de under tjenestemannsloven hørende tjenestemenn ved Småbruk- og Boligbankens hovedsæte.	58
»	13	Res. om bemyndigelse for Landbruksdepartementet til å treffe avgjørelser efter utskiftningslovens §§ 16 og 87 samt tjenestemannslovens § 6 for utskiftningsformenns vedkommende	68
»	13	Res. om bemyndigelse for Finans- og Tolldepartementet til å tilstå tollfrihet for Aleuronat-mel	68
»	17	St.besl. bl. a. om oprettelse av et professorat i fysiologisk og medisinsk kjemi og et professorat i geografi	70
»	27	Res. om tillegg til regulativet av 13 juli 1923 for offentlige tjenestemenns skyss- og kostgodtgjørelse	86
»	27	Res. om bemyndigelse for Justisdepartementet til for Kriminalasylets vedkommende å opnevne medlemmer av den i lov av 17 august 1848 § 7, jfr. lov av 24 mai 1902 omhandlede kontrollkommisjon	86
»	27	Res. om bemyndigelse for Justisdepartementet til å anta bestyrere for kretsfengsler, hjelpefengsler og politiarrester, jfr. lov av 12 desember 1903 §§ 4 og 5	87
April	3	Res. om, at poståpnere skal regnes for offentlige tjenestemenn, når deres årlige grunnlønn utgjør minst 1500 kr.	102
»	3	Res. om ophevelse av distriktslægestillingen i Birkenes, henleggelse av Birkenes herred til Lillesand lægedistrikt og Tveit herred til Oddernes lægedistrikt	104
»	3	Res. om henleggelse av eksekusjonsforretningene i Horten til underfogden sammesteds	105
»	8	Brev om forandring av benevnelsen Fengselsstyrelsen til Fengselsstyret	106
»	23	Res. om reglement for de under tjenestemannsloven hørende tjenestemenn ved inspektoratet for arbeidsformidling og arbeidsledighetsforsikring	117
»	23	Res. om embedsdrakt under rettsmøtene for Høiesteretts justitiarius og assessorer	119
»	23	Res. om bemyndigelse for Handelsdepartementet til å fastsette takster og gebyrer ifølge verdenspostkonvensjonen og postoverenskomstene m. v., vedtatt i Stockholm 28 august 1924	119

1925			Side
April	29	Skr. angående regjeringsmedlemmers innskuddsplikt m. v. efter pensjonslovens § 2,2, annet ledd	121
Mai	1	Res. om bemyndigelse for Finansdepartementet til å treffe avgjørelse i saker efter sparebankloven av 4 juli 1924 § 8, 1. og 2. ledd, § 10, siste ledd, § 8 siste ledd og § 57	123
»	1	Res. om forandringer i den ved kongelig resolusjon av 23 mars 1909 utferdigede instruks for Regjeringen	123
»	8	Res. om bemyndigelse for Justisdepartementet til å treffe avgjørelser efter § 81 i lov om Småbruk- og Boliglån av 23 juli 1915 m. v.	128
»	8	Res. om reglement for tjenestemenn ved ildsfarlighetsinspektørens kontor	128
»	8	Res. om reglement for tjenestemenn ved Medisinalstyrelsens laboratorier og Statens Pleiehjem for Epilektikere	130
»	8	Res. om bemyndigelse for Socialdepartementet til å treffe bestemmelse om, i hvilken utstrekning tjenestefrihet for distriktslæger skal medregnes ved optjening av ekstraordinære alderstillegg	133
»	8	Res. om oprettelse av nye lægestillinger m. v.	134
»	8	Res. om nedsettelse av en komite til å utre forskjellige fattigrettslige spørsmål m. v.	134
»	8	Res. om reglement for offentlige tjenestemenn i Medisinaldirektoratet	134
»	8	Res. om reglement for tjenestemenn ved Ørje Kursted for alkoholister	136
»	11	Rundskr. om refusjon av tjenestemenns utlegg til bevertningsskatt under reiser i offentlige anliggender	139
»	15	Res. om reglement efter tjenestemannsloven for tjenestemenn ved det Statistiske Centralbyrå	141
»	22	Res. om reglement efter tjenestemannsloven for tjenestemenn i Statens Pensjonskasse	152
Juni	5	Res. om bemyndigelse for Kirkedepartementet til å tillate, at askeurner opbevares på annen måte enn ved å begraves på kirkegård eller hensettes i et opbevaringsrum for askeurner m. v.	163
»	5	Res. om at Karmsund sorenskriverbolig i Haugesund stilles til disposisjon som embedsbolig for politimesteren i Haugesund	163
»	12	Res. om innlemmelse av nye stillinger og om ophevelse av eller forandring i tidligere beslutninger om innlemmelse av stillinger i Pensjonskassen	170
»	12	Res. om anordningen av dommerkapper for Høiesteretts medlemmer	170
»	12	Res. om opnevnelse av en komite til å utrede Statens og spesielt Kongsbergs Sølvverks forhold til Kongsberg kommune og tilgrensende herredskommuner	173
»	12	Res. om bemyndigelse for Arbeidsdepartementet til å foreta endringer i reglementet for arbeidsordningen ved Statens jernbane-, kraft-, regulerings- og befestningsanlegg	173
»	19	Res. om at borgermesteren i Arendal skal være medlem av Arendal fattigstyre og havnestyre	181
»	19	Res. om henleggelse av Spydeberg og Skiptvet herreder av Sarpsborg politimesterembedes distrikt til Moss politimesterembedes distrikt	181
»	19	Res. om reglement efter tjenestemannsloven for tjenestemenn ved Arbeidsskolen for vanføre «Sophies Minde»	181
»	20	Rundskr. vedrørende bøteregnskapet	193

1925			Side
Juni	22	Rundskr. angående spørsmålet om inntagelse i «Kunngjørelsestidende» av bekjentgjørelser hvis lovlighet er avhengig av en bestemt tidsfrist m. v.	193
»	26	Res. om bemyndigelse for Handelsdepartementet til å treffe avgjørelse i saker vedrørende patentlovens § 15	205
Juli	3	St.besl. om nye regler for flytningsgodtgjørelse ved overtagelse av stilling i statstjenesten	218
»	4	Res. om bemyndigelse for Kirkedepartementet til å treffe bestemmelse om fordeling av de for det Stistrupske legats midler innkjøpte bibler	230
»	4	Res. om reglement for tjenestemenn ved Hovelsåsen Kuranstalt	230
»	4	Res. om reglement for tjenestemenn ved Desinfeksjons- og interneringsanstalten i Vardø	231
»	4	Rundskr. angående overføring til fylkesmennene av myndigheten til å anvise regninger vedkommende vergerådssaker	590
»	6	Skr. angående bestemmelse om, i hvilken utstrekning tjenestefrihet for distriktslæger skal medregnes ved optjening av ekstraordinære alderstillegg, jfr. kongelig resolusjon av 8 mai 1925	237
»	9	St.besl. om forandringer i lønnsregulativene for de offentlige tjenestemenn m. v.	239
»	10	Res. om overføring til jernbanetoldkammeret av tollekspedisjonen for pakkeposten i Oslo	268
»	13	St.besl. om offentlige tjenestemenns civile avlønning under militærtjeneste	269
»	13	Rundskr. om anvisning av skyss- og kostgodtgjørelsesutgifter for vergerådsformenn og optagelse av disse utgifter i regnskapet over benefiserte saker m. v.	270
»	15	St.besl. om fastsettelse av lønnen for sysselmannen og bergmesteren på Svalbard	277
»	16	St.besl. om ophevelse av Hålogalandstillegget	277
»	17	Lov nr. 3 om endringer i lov om offentlige tjenestemenns skyss- og kostgodtgjørelse av 9 august 1918 med tilleggslov av 7 juli 1922	283
»	17	Res. om bemyndigelse for Landbruksdepartementet til å utferdige regler og bestemmelser for kontroll med eksport og import av egg m. v.	351
»	17	Res. om instruks for Hovedstyret for Vassdrags- og Elektrisitetsvesenet	351
Aug.	14	Res. om regulativ for offentlige tjenestemenns skyss- og kostgodtgjørelse	423
Septbr.	4	Res. om henleggelse av Andebu herred fra Stokke til Sem lægedistrikt, Vestfold fylke	448
»	4	Res. om bemyndigelse for Finansdepartementet til å avslutte en tilleggsoverenskomst om garantiforsikring for offentlige oppebørselsbetjenter	449
»	4	Res. om at stillingen som overkontrollør ved brennevinstilvirkningen m. v. i 1ste distrikt sammensluttes med stillingen som kontrollrevisor for ølbeskatningen i en fellesstilling.	449
»	8	Res. om opnevnelse av en kommisjon til å utre landets valutasituasjon m. v.	451
	11	Res. om bemyndigelse for Handelsdepartementet til å fastsette porto og gebyrer for postanvisninger til de land med hvilke postanvisningsutveksling finner sted i henhold til særoverenskomster	477
»	11	Res. om bemyndigelse for Poststyret til å treffe avtale med det danske, svenske og finske poststyre om endringer	

1925			Side
		i den skandinaviske og den norsk-finske postoverenskomst m. v.	477
Septbr.	21	Skr. til riksadvokaten, hvori påtalemyndighetens tillitsmenn tilholdes å la personer, som skal utholde straff i krets- eller hjelpefengsel, innsette i det fengsel, som er nærmest vedkommendes opholdssted	488
»	25	Res. om bemyndigelse for Landbruksdepartementet til å utferdige bestemmelser om kontroll med utførsel av poteter m. v.	491
»	25	Res. om bemyndigelse for Kirkedepartementet til å dispensere fra bestemmelsen om vaksinasjon som betingelse for å optas som elev av en høiere almenskole (forordning av 3 april 1810 § 7)	492
»	25	Res. om reglement for tjenestemenn i Statens fabrikktilsyn og kjelkontrollen	493
Oktbr.	16	Res. om ophevelse av statssekretærembedet fra 1 januar 1926 og henleggelse av dettes forretninger til en statsrådsekretær	508
»	22	Rundskr. angående bestemmelse om forandring med hensyn til beregning av efterrenter av de under Finansdepartementet hørende fond og utestående fordringer, jfr. rundskrivelse av 31 mars 1892	512
»	23	Res. om bemyndigelse for Handelsdepartementet til å underskrive overenskomst med Sverige om utveksling av ismeldinger m. v.	512
»	23	Res. om bemyndigelse for Telegrafdirektøren til å treffe overenskomst med Storbritannia om forandring i taksten for telegrammer mellem Norge og Storbritannia og Irland	512
»	23	Res. angående bestemmelse om at forskjellige tjenestemenn ved Statsbanene skal inngå under tjenestemannsloven av 15 februar 1918 § 20, 2net ledd	513
»	29	Res. om hvilke tjenestemenn skal utføre magistrats- (handels-register-)forretningene i ladestedene Hvitsten og Holmsbu	521
»	29	Res. om at de lensmenn som ved kongelig resolusjon av 22 juni 1922 er bemyndiget til å utføre magistratsforretninger, skal oppebære gebyrer for disse forretninger	521
Novbr.	5	Rundskr., hvorved sportelregnskapsførere og stempelpapirforhandlere innskjerpes, at innvunne bankrenter av sportel- og stempelinntrader alltid skal tilfalle statskassen m. v.	525
»	20	Res. om bemyndigelse for Handelsdepartementet til å fastsette endrede portosatser for brevpostforsendelser til utlandet	532
»	24	Res. om ophevelse av reglementet av 26 juli 1820 og senere resolusjoner om embedsrangen	533
Desbr.	11	Res. om fastsettelse gjennem de respektive regjeringsdepartementer av de nærmere bestemmelser for gjennemførelsen av lov av 9 juli 1923 om anbringelse av signaler og fastmerker for målearbeider	549
»	11	Res. om at forskjellige underordnede postfunksjonærer ikke skal regnes som offentlige tjenestemenn m. v.	550
»	18	Res. om forskrifter om bruk av landsmål i den offentlige tjeneste	561
»	18	Res. om bemyndigelse for Poststyret til å treffe avtale om endringer i den skandinaviske postoverenskomst av 26 juli 1925	581

Religion, gudstjeneste, geistlighet.

1925
Janr. 8 Res. om deling av Ringsaker prestegjeld, avholdelse av gudstjenester m. v. 7
» 16 Res. om overføring av eiendommen Hagen fra Kaupanger til Stedje sogn av Sogndal prestegjeld 19
» 16 Res. om bemyndigelse for Kirkedepartementet til å godkjenne forandringer med hensyn til fordelingen mellem de forskjellige sogn i et prestegjeld av sogneprestens faste skyssutgifter 19
» 23 Res. om gebyr til statskassen for legalisasjon av presteattester 27
Febr. 6 Res. om kvinners likestilling med menn med hensyn til adgangen til å optre i kirkene utenfor gudstjenester m. v. 41
Mars 13 Skr. angående spørsmål om en geistlig embedsmanns adgang til å nekte å motta valg som medlem av en ligningsinstans under påberop av l.skattelovens § 127. 69
April 3 Res. om deling av Røros sogn (og herred) i 4 sogn (og herreder) m. v. 104
Mai 8 Res. om overføring av en del gårder fra Øn sogn til Hyllestad hovedsogn av prestegjeldet av samme navn. 128
» 15 Res. om nedleggelse av kallskapellaniet i Sarpsborg og opprettelse av et residerende kapellani sammesteds m. v. . . . 140
» 29 Res. om overføring av en del eiendommer fra Sande prestegjeld, Bjørgvin bispedømme, til et eget, Åram, anneks m. v. 157
Juli 10 Lov nr. 4 inneholdende tillegg til lov av 16 mai 1913 om det Teologiske Menighetsfakultet. 245
» 10 Res. om at prester av den islandske og finske folkekirke sidestilles med norsk-amerikanske prester og prester av den danske og svenske folkekirke med hensyn til å tale i norske kirker og utføre kirkelige handlinger 267
Oktbr. 2 Res. om godkjennelse til kirkebruk av 2 utgaver av Graduale eller Messebok for den norske kirke utarbeidet av dr. O. M. Sandvik 502
» 2 Res. om innvielse av Ortnevik kapell i Lavik prestegjeld og om avholdelse av gudstjeneste i kapellet m. v. 502
Desbr. 18 Res. om godkjennelse av «Nynorsk Salmebok for kyrkja og heim og møte», til bruk ved den offentlige gudstjeneste m. v. 560
» 18 Res. om innvielse av et bedehus i Torsken sogn av Berg prestegjeld til kirkelig bruk og om avholdelse av gudstjenester i bedehuset m. v. 561
» 18 Res. om formular for borgerlig vigsel på landsmål 561

Retten.

1925
Janr. 17 Rundskr. inneholdende forskrifter om gjennemføringen av den nye statsborgerrettslov av 8 august 1924 (nr. 3) 19
Febr. 9 Rundskr. om forsendelse av rettsbøker i straffesaker 45
April 3 Lov nr. 1 om utslettelse av gamle heftelser i pantebøkene . . 89
» 3 Lov nr. 2 om forandringer i tinglysingsvesenet, herunder sportellovens § 53. 90
Mai 9 Rundskr. om, at utrederforpliktelse efter utrederloven ikke inngår under de heftelser, som i henhold til § 1 i foranstående lov av 3 april 1925 kan slettes, såfremt tinglysningen ikke fornyes innen 1 januar 1928 139
» 22 Lov nr. 1 om forandringer i lov om rettergangsmåten i straffesaker av 1 juli 1887 med senere forandringer 144

1925			Side
Mai	22	Lov nr. 7 om forandringer i og tillegg til lovgivningen om Høiesterett	149
»	22	Lov nr. 8 om forandringer i lovgivningen om overrettene	151
»	29	Res. om deling av Hurdal tinglag	158
Juni	12	Res. om anordningen av dommerkapper for Høiesteretts medlemmer	170
»	12	Res. om tillegg til påtaleinstruksens § 46	170
»	18	Skr. angående de ved lov av 22 mai 1925 foretatte forandringer i straffeprosessloven (§§ 146, 288 og 290 første ledd)	175
Juli	17	Lov nr. 6 om forandringer i og tillegg til lovene om den nye rettergangsordning	285
»	17	Lov nr. 13 om midlertidige forandringer i rettergangsordningen	330
Oktbr.	9	Res. om at Svalbard inntil videre hører under lagmannsretten for Troms lagsogn, og at underdommer-, skifteforvalter- og rettsskriverforretningene på Svalbard inntil videre legges til Tromsø byfogedembede	504
Desbr.	24	Skr. angående spørsmål om foreldelse av refusjonskrav for utlegg til forpleining av to i barnehjem anbragte barn, jfr. lov (nr. 7) av 27 juli 1896 § 3	582

1925 Samferdselsmidler (veivesen, jernbaner, skyss m. v.).

Janr.	20	Rundskr. angående skyssgodtgjørelse til læger	23
»	30	Res. om tillatelse for Oslo kommune til å anlegge og drive en dobbeltsporet elektrisk sporvei fra bygrensen til John Colletts allé i Aker	36
Febr.	12	Skr. om nedsettelse av maksimalhastigheten for kjøring med motorkjøretøier på en del hovedveistrekninger i Åsnes herred	46
Mars	5	Skr. om ophevelse av bestemmelsen av 14 juni 1913 for motorvognkjøring på Romsdalsveien, forsåvidt angår strekningen Åndalsnes—Veblungsnes—Verma	59
»	16	Skr. om nedsettelse av maksimalhastigheten for motorvogner og motorsykler på hovedveien mellem Nesset prestegård og vestre ende av Håhammeren i Eresfjord og Vistdal herred	69
»	20	Skr. om forhøielse av maksimalhastigheten for motorvognkjøring i Kongsberg m. v.	74
»	25	Skr. om forhøielse av hastigheten for motorvognkjøring i Arendal	85
»	27	Res. om tillegg til regulativet av 13 juli 1923 for offentlige tjenestemenns skyss- og kostgodtgjørelse	86
»	28	Skr. om at medlemmer av distriktsstyrer for statsdrevne automobilruter henregnes til 1ste klasse i regulativet for offentlige tjenestemenns kostgodtgjørelse	87
April	16	Skr. om ophevelse av kongelig resolusjon av 13 oktober 1922 angående motorvognkjøring på Sandølaveien fra Formofoss til riksgrensen	107
»	17	Res. om rett for Norges Automobilforbund til i Norge å utstede internasjonale certifikater m. v.	109
»	17	Res. om nye bestemmelser for erhvervsmessig befordring av personer med motorvogn uten fast rute på veistrekningene Otta—Grotli, Grotli—Videseter—Visnes—Loen—Olden, Grotli—Geiranger (Merok) og Fossberget—Leira bro i Bøverdal	109
»	17	Skr. om ophevelse av innskrenkende bestemmelser for motorvognkjøring på veistrekningene Korsveien—Kjelden bro	

Side

i Støren og Klevgårdene skole—Møre fylkesgrense (Gråuren) i Opdal 110
April 23 Res. om innskrenkende bestemmelser for erhvervsmessig befordring av personer med motorvogn uten fast rute på veien Ose—Berdals bro i Setesdal 117
Mai 1 Res. om innskrenkende bestemmelser for erhvervsmessig befordring av personer med motorvogn uten fast rute på veistrekningen Stenkjær—Namsos m. v. 122
» 2 Skr. om hastighetsbestemmelser for motorvognkjøring i Porsgrund 126
» 11 Rundskr. om refusjon av tjenestemenns utlegg til bevertningsskatt under reiser i offentlige anliggender 139
» 11 Skr. om forbud mot motorvognkjøring på veistrekningen Rognan—Evensgård—Rusånes i Saltdal 139
» 15 Res. om ophevelse av de innskrenkende bestemmelser av 1923 for erhvervsmessig befordring av personer med motorvogn på hovedveien Åndalsnes—Veblungsnes i Møre og grensen mot Opland fylke 140
» 15 Res. om godjennelse av nyanlagte sporveislinjer i Oslo i Trondhjemsveien og Strømsveien m. v. 143
Juni 16 Skr. om ophevelse av innskrenkningen i den frie motorvognkjøring på hovedveien Trengereid—Norheimsund—Øystese m. v. 175
» 19 Res. om takster og regler for beregning av betalingen for skyss fra offentlige skyss-stasjoner 177
» 19 St.besl. om konsesjon på forlengelse av Bærumsbanen 192
Juli 2 Skr. om ophevelse av forbudet mot motorvognkjøring på hovedveien Fenstad—Melkå i Stadsbygd herred 218
» 3 St.besl. om nye regler for flytningsgodtgjørelse ved overtagelse av stilling i statstjenesten 218
» 4 Res. om forlengelse av Bærumsbanen til Løken i Vestre Bærum 233
» 4 Rundskr. bl. a. om skyss- og kostgodtgjørelse på reiser for vergerådsmedlemmer m. v. 590
» 11 Skr. om at kontorchefen ved Kongsberg våbenfabrikk henføres til klasse I i regulativet for offentlige tjenestemenns kostgodtgjørelse og de nyoprettede stillinger som forvalter, kasserer og bygningsassistent ved fabrikken til kostgodtgjørelsesklasse II 268
» 17 Lov nr. 3 om endringer i lov om offentlige tjenestemenns skyss- og kostgodtgjørelse av 9 august 1918 med tilleggslov av 7 juli 1922 283
» 13 Rundskr. om anvisning av regninger på skyss- og kostgodtgjørelse for vergerådsformenn m. v. 270
» 17 Skr. om forhøielse av hastigheten for motorvognkjøring i Hamar 356
» 24 Res. om forbud mot erhverv ved reisendes befordring med motorvogner i Elverum 363
» 24 Res. om regler for trafikering av Hofsbro i Gran herred . . . 363
Aug. 14 Res. om regulativ for offentlige tjenestemenns skyss- og kostgodtgjørelse. 423
» 18 Skr. om nedsettelse av maksimalhastigheten for motorvognkjøring på 2 partier av Drammensveien i Asker. 432
» 22 Skr. om ophevelse av innskrenkningen for motorvognkjøring på strekningen Grindheim—Øvernes av hovedveien Etne—Øvernes—Kyrping 439
» 27 Res. om bestemmelser for transport med automobil av sprengstoff og krutt samt fenghetter 441

1925				Side
Aug.	31	Skr.	om endrede bestemmelser for motorvognkjøring på hovedveien Skånevik—Etne m. v.	447
Septbr.	2	Skr.	om forhøielse av hastigheten for motorvognkjøring i Kongsvinger	447
»	11	Res.	om tillatelse til å befordre sprengstoffene Kul-Tornit B og Kul-Tornit D med jernbane som almindelig il- og fraktgods	477
»	16	Skr.	om forandrede bestemmelser om maksimalhastigheten for kjøring med motorvogner og motorsvkler i Kristiansand	484
»	19	Skr.	om forskrifter angående forsendelse av sprengstoffene Kul-Tornit B og Kul-Tornit D, jfr. kongelig resolusjon av 11 september 1925	487
Oktbr.	7	Skr.	om ophevelse av forbudet av 12 juni 1914 mot motorvognkjøring i Ål herred	503
»	9	Res.	om refusjon av transportutgifter til og fra jernbane og dampskib for jernbanetjenestemenn som beordres til flytning	505
»	20	Skr.	om nedsettelse av hastigheten for motorvognkjøring på hovedveien Tønsberg—Åsgårdstrand ved Feskjær i Slagen	509
»	20	Skr.	om nedsettelse av do. do. på den sørlandske hovedvei ved Skolmerød i Sandeherad	509
»	23	Res.	angående bestemmelse om, at forskjellige tjenestemenn ved Statsbanene skal inngå under tjenestemannsloven av 15 februar 1918 § 20, 2net ledd	513
Novbr.	9	Cirk.	om skyssgodtgjørelse ved fangeføring	526
»	13	Res.	om at luftfartsbestemmelsene, jfr. lov (nr. 8) av 7 desember 1923 og kongelig resolusjon av 23 mars 1924, også gjøres gjeldende for Svalbard	530
»	13	Res.	om nedsettelse av Statsbanenes takster for befordring av gods	530
»	20	Res.	om nedsettelse av Statsbanenes persontakster	532
»	26	Res.	om forandring av § 8 punkt b i statuttene for A/S Holmestrand—Vittingfossbanen	535
Desbr.	24	Skr.	om åpning av hovedveiene i Sandstad, Fillan og Hitra herreder for motorvognkjøring	582

Sjøvesen, havne-, los-, fyr- og redningsvesen.

1925				
Janr.	23	Res.	om forandring i takstregulativet for benyttelse av tvungen havnelos i Hammerfest	27
»	23		Bestemmelse angående forandring i § 8 i «Forskrifter for anordninger på og under dekk» av 22 mai 1906	28
Febr.	6		Plakat angående forandringer i styringsplakaten av 16 mars 1910 §§ 10, 11, 33, 34, 36 og 38	39
»	27	Res.	om oprettelse av havnestyre for strøket omkring Vrængen ferjested i Tjøme herred	56
»	27	Res.	om nytt regulativ for vareavgiftene til Bergens havnekasse	56
Mars	5	Res.	om tillegg til bryggetakstene for Trondhjem	58
»	20	Res.	om ophevelse av komiteen til utarbeidelse av forslag om kullfraktoverskuddets anvendelse m. v., jfr. kongelig resolusjon av 17 januar 1919	74
»	27	Res.	om forandringer i takstregulativet for benyttelse av Fredrikshald brygger	86
April	17	Res.	om oprettelse av særskilt havnestyre for hver av uthavnene Sandshavn, Haugsholmen med Storholmsundet og Bringsinghaug i Sande herred, Møre fylke	109
Mai	1	Res.	om forandring i vareavgiftsreglement for Oslo	122
»	1	Res.	om forandringer i bryggetakstene for Holmestrand	122

1925			Side
Mai	1	Res. om opkrevning i uthavnen Kvinesdal av bryggepenger, oplagsavgift og tonnasjeavgift	122
»	1	Res. om opkrevning av avgift til Porsgrund havnekasse av fartøier i utenriksk fart m. v.	125
Juni	5	Res. om forandring av gebyrtariffen i instruksen for de offentlige kontrollkontorer for skibsinstrumenter	163
»	10	St.besl. om forhøielse av gebyrsatsene for kjelkontrollen	166
»	12	Res. om forhøielse av havneavgiftene i Drøbak	168
»	19	Res. om forandringer i bemanningsskalaen	177
»	19	Res. om sammensetningen av Arendal havnestyre	181
»	19	St.besl. om ny gebyrtariff for skibskontrollen	183
»	26	Lov nr. 2 om forandringer i lov om skibsmannskapers mønstring m. v. av 29 juni 1888 med tilleggslov av 28 mai 1892	197
»	26	Lov nr. 9 om midlertidig forhøielse av losbetalingen	202
»	26	Res. om opkrevning av tonnasjeavgift i Narvik til 30 juni 1926	205
Juli	10	Res. om tåkesignal for losbåter	267
»	17	Res. om nye bestemmelser for vareavgiften i Kristiansand	351
Aug.	7	Res. om forhøielse av kaiavgiften og innførelse av vareavgifter i Kristiansund	407
Septbr.	4	Skr. angående spørsmål om fritagelse for losplikt for fiskefartøier under en viss størrelse m. v.	449
»	17	Res. om nytt takstregulativ for benyttelse av Steinkjer kommunes kaier samt regler for varers henliggen på kaiene	485
»	17	Res. om nytt reglement for varers ansettelse til tonn ved beregning av laste- og fyravgift	485
»	19	Skr. om betingelsene for at en forhenværende los kan erholde certifikat som kystlos (synsstyrke)	488
»	19	Skr. om at losplikt må anses bortfalt for fartøier, som kommer fra eller går til Svalbard	488
»	25	Res. om opkrevning av forskjellige havneavgifter i Brønnøysund	491
Oktbr.	16	Res. om oprettelse av havnestyre for uthavnen Sandve i Skudenes herred og forbud mot utkastning av fiskeavfall innen havneområdet	507
»	29	Res. om forskrifter angående fremstilling og bruk av acetylengass ombord i norske skib	515
Novbr.	19	Skr. om betingelsene for fortrinsrett til lospenger m. v., jfr. loslovens § 27,1	531
»	26	Res. om nye vedtekter for bruk av ild og lys i Oslo havn	533
Desbr.	18	Res. om forandring i bestemmelsene om losoldermannskaper, losstasjoner og losningsdistrikter i det vestenfjelske distrikt	560

Skatter og avgifter.

1924			
Desbr.	23	Skr. om angående forlenget frist for omstempling av cigaretter	2
»	23	Skr. om ophevelse av tidligere innvilget avgiftsfrihet for mineralvannet «Farris»	3
1925			
Janr.	2	Skr. om at skatteyder i almindelighet ikke antas berettiget til fradrag i inntekten for livsforsikringspremie for hjemmeværende og fraværende barn over 15 år	4
»	7	Skr. angående beregning av omsetningsavgift av kullsyreholdige, alkoholfrie drikkevarer	5

1925			Side
Janr.	8	Skr. om nye stempelmerker til avgiftsberiktigelse av kullsyreholdige, alkoholfrie drikkevarer	11
»	23	Res. om gebyr til statskassen for legalisasjon av presteattester	27
»	23	Res. om forandring i takstregulativet for benyttelse av tvungen havnelos i Hammerfest	27
Febr.	13	Res. om forandring i skattetakstvedtektene for Sarpsborg	49
»	13	Res. om forandring i skattevedtektene for Bergen	49
»	13	Skr. om beskatning av beløp, som utbetales grunneiere for ulempe m. v. ved anlegg av elektrisk ledning	50
»	26	Telegr. om at 8 løpedager ved innbetaling av statsskatt må gjelde for annen termin, selv om første termin er for sent innbetalt, jfr. landskattelovens § 111, byskattelovens § 103	56
»	27	Res. om nytt regulativ for vareavgiftene til Bergens havnekasse	56
»	27	Skr. om fremgangsmåten ved beregning av morarenter av statsskatt, som forfaller i to terminer	57
Mars	5	Res. om tillegg til bryggetakstene for Trondhjem	58
»	6	Skr. om forståelsen av uttrykkene «innen 1 juli» og «innen 1 mars» i l.skattelovens § 110, byskattelovens § 102 og angående spørsmål om erleggelse av morarenter, når den 8de løpedag faller på en helligdag	60
»	13	Kunngj. om avgifter til statskassen fra 1 juli 1925 av brennevinstilvirkningen og til denne tilvirkning anvendt mais, durra eller rug, av etyletertilvirkningen samt av øltilvirkningen	65
»	13	Kunngj. om avgift til statskassen fra 1 juli 1925 1) av sirup, som anvendes til tilvirkning av drops, og 2) av mais og innenlands tilvirket maisstivelse, som anvendes til tilvirkning av stivelsesukker eller stivelsesirup	67
»	18	Lov om skatt til statskassen av fortæring på bevertningssteder	70
»	19	Skr. om at skatter som pr. 1 januar i ligningsåret er utlignet, må kunne kreves fratrukket i formuen ved ligningen som gjeld, uansett om de ikke forfaller til betaling før på et senere tidspunkt	72
»	19	Skr. om fremgangsmåten ved beregning av gjeld og gjeldsrenter hvor et aktieselskap innen samme distrikt har både skog- eller jordbrukseiendommer og annen bedrift	73
»	19	Skr. angående spørsmål om forståelsen av l.skattelovens § 41, fjerde ledd, ved overgang fra procentligning til direkte ligning m. v., jfr. rundskrivelse av 22 august 1924	73
»	20	Kunngj. om skatt til statskassen av fortæring på bevertningssteder for tiden 1 april—30 juni 1925	73
»	21	Rundskr. angående forståelsen av lov av 18 mars 1925 om skatt av fortæring på bevertningsteder	75
»	21	Skr. om at morarenter av statsskatt som forfaller 1 mars i skatteåret alltid blir å regne fra denne dag, uansett om den faller på en helligdag	84
»	25	Skr. om avgiftsberiktigelse av cigaretter efter de fra 1 september 1924 gjeldende avgiftssatser	85
»	27	Res. om forandringer i takstregulativet for benyttelse av Fredrikshald brygger	86
»	27	Skr. angående spørsmål om en lensmanns adgang til å beregne avskrivningsgebyr vedkommende en fordring, for hvilken auksjonsvarsel er forkynt i henhold til lov av 3 juli 1914 nr. 3	87
»	27	Skr. om at Brandkassens egen lovgivning — og ikke sportelloven — skal være hjemmel for gebyret for utskrifter i § 45 i lov av 22 mars 1918 (jfr. lov av 21 juni 1912)	87

1925			Side
April	3	Lov nr. 3 om adgang for kommunene til å utligne en tilleggsskatt på større inntekter for budgetåret 1925—1926	91
»	3	Kunngj. om stempelavgift av dokumenter og spillekort til statskassen i budgetterminen 1 juli 1925—30 juni 1926	91
»	3	Kunngj. om formues- og inntektsskatt til statskassen for budgetterminen 1 juli 1925 til 30 juni 1926	96
»	3	Kunngj. om stempelavgift til statskassen fra 1 juli 1925 av visse tobakkvarer	100
»	3	Kunngj. om avgift til statskassen av jord, som i budgettterminen fra 1 juli 1925 til 30 juni 1926 anvendes til dyrkning av tobakk	102
»	3	Kunngj. om omsetningsavgift til statskassen fra 1 juli 1925 av chokolade- og sukkervarer	102
»	8	Skr. om en arbeidsgivers plikt til å foreta skattetrekk i sine lønnsmottageres lønn efter lovlig avholdt utpantning i henhold til l.skattelovens § 115 (byskattelovens § 107) m. v.	106
»	11	Skr. om forståelsen av l.skattelovens § 112 (byskatteloven § 104) siste ledd	106
»	23	Kunngj. om beriktigelse av § 1 i kunngjørelse av 3 april 1925 om formues- og inntektsskatt til statskassen i budgett-terminen 1 juli 1925 til 30 juni 1926	110
»	24	Skr. om at en henvisning (i en skrivelse til ligningsnevnden) til en selvangivelse og næringsopgave for et tidligere år ikke kan tre istedenfor selvangivelse og næringsopgave	120
Mai	1	Res. om forandring i vareavgiftsreglementet for Oslo	122
»	1	Res. om forandringer i bryggetakstene for Holmestrand	122
»	1	Res. om opkrevning i uthavnen Kvinesdal av bryggepenger, oplagsavgift og tonnasjeavgift	122
»	1	Res. om opkrevning av avgift til Porsgrund havnekasse av fartøier i utenriksk fart m. v.	125
»	19	Skr. om hvem den i statsskattebeslutningens § 4 omhandlede betingede skattefrihet for formuer mellem 5 000 og 20 000 kr. tilkommer	144
»	22	Lov nr. 6 inneholdende forandringer i og tillegg til lovgivningen om stemplet papir og stempelmerker	149
»	29	Lov nr. 3 om forandringer i lov om arbeiderbeskyttelse i industrielle virksomheter av 18 september 1915 med tilleggslov av 11 juli 1919 (erleggelse av tilsynsavgift av forsikringspliktige bedrifter)	156
Juni	5	Res. om forandring av gebyrtariffen i innstruksen for de offentlige kontrollkontorer for skibsinstrumenter	163
»	10	St.besl. om forhøielse av gebyrsatsene for kjelkontrollen	166
»	12	Kunngj. om omsetningsavgift til statskassen 1) av kullsyreholdige alkoholfrie drikkevarer, og 2) av innenlands tilvirket fruktvin	168
»	12	Res. om forhøielse av havneavgiftene i Drøbak	168
»	19	Kunngj. om avgift til statskassen av apotekenes omsetning	176
»	19	St.besl. om ny gebyrtariff for skibskontrollen	183
»	19	Skr. angående spørsmål om adgangen til å ta eksekusjon i skattekrav	192
»	19	Skr. angående skattefrihet for aktionærene av utdeling til disse av et fond, oplagt av overskudd, som før har vært beskattet som inntekt	192
»	26	Lov nr. 4 om hundeavgift	198
»	26	Kunngj. om erleggelse av en ekstraordinær skatt til staten av formue for budgett-terminen 1925—1926 i henhold til Stortingets beslutninger av 19 juni 1925	203
»	26	Kunngj. om skatt til statskassen av motorvogner og lyst-	

1925			Side
		fartøier samt av inngangspenger til forestillinger og fremvisninger m. v. for budgett-terminen 1 juli 1925 til 30 juni 1926	204
Juni	36	Res. om opkrevning av tonnasjeavgift i Narvik til 30 juni 1926	205
»	30	Kunngj. om tollavgifter fra 1 juli 1925	205
»	30	Kunngj. om arveavgift til statskassen for budgettåret 1 juli 1925 til 30 juni 1926	215
»	30	Kunngj. om skatt til statskassen av fortæring på bevertningssteder for tiden 1 juli 1925—30 juni 1926	217
Juli	10	Res. om endring av § 11,2 i gebyrtariffen for Norges utenrikske stasjoner	267
»	15	Lov om skatt til Svalbard på formue og inntekt	271
»	15	Res. om forandring i den fra 1 juli 1925 gjeldende stempelavgift av visse tobakkvarer	276
»	17	Lov nr. 2 om avgift av kull, jordoljer og andre mineraler og bergarter som utføres fra Svalbard	280
»	17	Lov nr. 12 om tillegg til konsesjonslovgivningen	330
»	17	Midlertidig lov nr. 19 om utførselsavgift på torskelevertran til bestridelse av utgiftene ved fellesreklame i utlandet for norsk medisintran	350
»	17	Res. om nye bestemmelser om vareavgiften i Kristiansand	351
»	17	Res. om konsesjonsavgifter i medhold av lov om tillegg til konsesjonslovgivningen av 17 juli 1925 (nr. 12)	351
»	18	Lov om utskrivning av tilleggsskatt til staten på formue og inntekt for budgett-terminen 1925—1926	356
»	18	Kunngj. om tilleggsskatt til statskassen for budgett-terminen 1 juli 1925 til 30 juni 1926	357
»	18	Kunngj. om formues- og inntektsskatt til Svalbard for budgett-terminen 1 juli 1925 til 30 juni 1926	357
»	18	Kunngj. om avgift til statskassen av kull, som utføres fra Svalbard for budgett-terminen 1 juli 1925 til 30 juni 1926	358
»	18	Rundskr. angående avgifter for behandlingen av konsesjonsansøkninger	358
Aug.	6	Skr. om erleggelse av renter av statsskatt	407
»	7	Res. om forhøielse av kaiavgiften og innførelse av vareavgifter i Kristiansund	407
»	7	Res. om endringer i cigarettstempelavgiften	421
»	8	Skr. om avgiftsatser og verdiklasser for cigaretter i henhold til foranstående resolusjon av 7 august	421
»	8	Skr. om at en lærers utgifter til nødvendige bøker ved undervisningen antas å måtte kunne kreves fratrukket ved ligningen	421
»	25	Skr. angående om — eller efterstempling av tobakkvarer	439
Septbr.	10	Skr. om forandringer i verdiklassene for cigarettstempelavgiften, jfr. kongelig resolusjon av 7 august 1925	451
»	14	Skr. om forlengelse av fristen for om — eller efterstempling av tobakkvarer hos hoteller, restauranter, kafeer o. l.	478
»	17	Res. om nytt takstregulativ for benyttelse av Steinkjer kommunes kaier m. v.	485
»	17	Res. om nytt reglement for varers omsettelse til tonn ved beregning av laste- og fyravgift	485
»	25	Res. om opkrevning av forskjellige havneavgifter i Brønnøysund	491
»	25	Res. om fastsettelse av avgift for behandlingen av konsesjons andragender	495
Oktbr.	1	Skr. om ophevelse av tidligere innvilget avgiftsfrihet for en del kunstige mineralvann	501
»	6	Telegr. om at klage over ligning undertegnet av dertil befullmegtiget sakfører antas lovlig	503

1925				Side
Oktbr.	9	Skr.	om utsatt frist for detaljhandlerne med om- eller efterstempling av tobakkvarer	505
»	16	Res.	om forlengelse av fristen, innen hvilken ny tonnasje må være anskaffet eller kontrahert, jfr. lov av 7 juni 1918 § 1, siste ledd, om betinget fritagelse for skatteplikt av assuransegevinst og lov av 16 juli 1920 § 2	508
»	26	Skr.	om at premier som en bank betaler for kollektiv pensjonsforsikring for sine funksjonærer, må komme til fradrag i bankens inntekt ved skatteligningen, og kan heller ikke lignes som inntekt på vedkommende funksjonærs hånd	514
Novbr.	4	Skr.	om at et gjensidig skibs-forsikringsselskap må ilignes formues- og inntektsskatt, når det tegner høiere forsikring på en kjøl enn kr. 40 000,00, jfr. l.skattelovens § 26 f.	525
»	23	Skr.	angående spørsmål om beriktigelse av ligningen på grunnlag av, at der urettelig ikke er anvendt gjennemsnittsligning, jfr. l.skattelovens § 100, tredje ledd	533
»	10/28		Kapiteltakster for 1925	536
Desbr.	2	Skr.	om forståelsen av § 1 post 1a i lov av 31 mai 1912 (om fortrinsrett for visse fordringer), forsåvidt angår den der nevnte frist av 6 måneder («siste forfallstermin» for skatt)	540
»	4	Skr.	om forståelsen av § 6, jfr. § 7 i lov om utskrivning av ekstraordinær formuesskatt av 28 juli 1921 (nr. 6) angående beregningsmåten med hensyn til skatt av bortgitte midler	542
»	18	Res.	om regler for utførelse av skatteligningen m. v. for Svalbard	556

Skogvesen.

1925				
Janr.	8	Res.	om nye skogvedtekter for Malm herred, Nord-Trøndelag fylke	7
»	16	Res.	om forandring av § 1 i skogvedtektene for Sørum herred	18
»	30	Res.	om skogvedtekter for Sandstad herred, Sør-Trøndelag fylke	34
Febr.	6	Res.	om do. for Lødingen herred, Nordland fylke	41
»	27	Res.	om do. for Nes herred, Buskerud fylke	56
»	27	Res.	om do. for Rissa herred, Sør-Trøndelag fylke	57
»	27	Res.	om nye skogvedtekter for Selbu herred, samme fylke	57
»	27	Res.	om vedtekter for tømmerkojer i Nes herred, Buskerud fylke	57
Mars	13	Lov	nr. 1 om ophevelse av lov nr. 5 av 20 august 1915 om forbud mot utførsel av trevirke fra Nordlands, Tromsø og Finnmarken amter	64
»	20	Res.	om nye skogvedtekter for Sortland herred, Nordland fylke	74
»	20	Res.	om forandring av § 2 i skogvedtektene for Horg herred, Sør-Trøndelag fylke	74
April	17	Res.	om nye skogvedtekter for Rennebu herred, Sør-Trøndelag fylke	109
»	23	Res.	om skogvedtekter for Torpa herred, Opland fylke	117
Juni	12	Res.	om nye vernskogvedtekter for Flatanger herred	169
Juli	10	Res.	om forandring av § 1 i skogvedtektene for Øvre Eiker herred	267
»	10	Res.	om skogvedtekter for Evje herred, Aust-Agder fylke	267
Aug.	7	Res.	om nye vernskogvedtekter for Gimsøy herred, Nordland fylke	421
»	14	Res.	om skogvedtekter for Nedre Eiker herred	427

1925 Side
Aug. 14 Res. om nye skogvedtekter for Klinga herred, Nord-Trøndelag fylke 427
Oktbr. 2 Res. om nye skogvedtekter for Sør-Aurdal herred 502
Desbr. 18 Res. om vedtekter for tømmerkojer i Elverum herred 556
» 18 Res. om skogvedtekter for Vestre Gausdal herred 556
» 18 Res. om do. for Asskard herred, Møre fylke 556

Skole- og undervisningsvesen.

1925
Janr. 16 Res. om bemyndigelse for Undervisningsrådet til å avholde muntlige prøver ved artium og middelskoleeksamen til annen tid enn eksamensreglementene bestemmer, ved skoler som har fått tillatelse til å innføre konsentrasjons-(periode-) lesning 19
» 16 Res. om bemyndigelse for Kirkedepartementet til å foreta visse avvikelser fra den normale skoleordning ved middelskoleeksamen 19
» 30 Res. om forandringer i reglementet for lærerprøver 34
Febr. 6 Res. om forandringer i reglementet for adjunkteksamen og lektoreksamen ved det sproglig-historiske fakultet 42
» 6 Res. om avvikelser fra eksamensreglementet for middelskoleeksamen 42
» 20 Res. om forandring i reglementet for det Praktisk-Teologiske seminar 55
Mars 17 St.besl. bl. a. om oprettelse av et professorat i fysiologisk og medisinsk kjemi og et professorat i geografi 70
Mai 15 Res. om plan for blindemisjonen «Il» 141
Juni 5 St.besl. om at blindeskolen på Dalen blir eneste offentlige skole for blinde barn 165
Juli 4 Rundskr. angående overføring til fylkesmennene av myndigheten til å anvise regninger vedkommende vergerådssaker 590
» 10 Lov nr. 4 inneholdende tillegg til lov av 16 mai 1913 om det Teologiske Menighetsfakultet 245
Aug. 21 Res. om forandring av § 6 i reglement for de forberedende prøver ved Universitetet 438
Desbr. 11 Res. om forandring av § 9 i reglement om farmasøitisk eksamen (apotekereksamen) av 10 mai 1860 551

Sociale anliggender.

1925
Janr. 8 Res. om nedleggelse av det offentlige arbeidskontor i Risør . 8
April 3 Res. om endringer i husleiereguleringen m. v. for Aker herred 102
Juni 19 Res. om ophevelse av husleiereguleringen for Øvre Eiker herred 177
Juli 4 Lov om endringer i lov om småbruk- og boliglån m. v. av 23 juli 1915 med tilleggslover 219
Oktbr. 9 Res. om endringer i husleiereguleringens bestemmelser for Bærum 504
» 29 Res. om nedleggelse av det offentlige arbeidskontor i Flekkefjord 522
Novbr. 26 Res. om forandring i forskriftene for arbeidet i shoddy- og fillerivningsanlegg 534

Sportelvesen.

1925
Janr. 23 Res. om forhøielse av forkynnelsesgodtgjørelsen i private saker i Stranda herred av Dale lensmannsdistrikt i Møre fylke 27
» 23 Res. om gebyr til statskassen for legalisasjon av presteattester 27
» 24 Skr. om beregning av gebyr for tinglesning av en panteerklæ-

1925				Side
			ring til Hypotekbanken i anledning av sammenføining av flere bruk, hvori banken har pant	30
Janr.	26	Skr.	angående beregning av gebyr for auksjonsplakat vedkommende tvangsauksjon hos en debitor for gjeld til to forskjellige kreditorer	30
Febr.	6	Res.	om forhøielse av forkynnelsesgodtgjørelsen i private saker i Polmak lensmannsdistrikt, Finnmark fylke	41
»	20	Res.	om forhøielse av do. i do. do. i Hillesøy lensmannsdistrikt, Troms fylke	54
Mars	14	Skr.	om beregning av gebyr efter sportellovens § 85 for en åstedsforlikskommisjons behandling av en efter midlertidig lov av 15 februar 1924 innbragt sak	69
»	27	Skr.	om at Brandkassens egen lovgivning — og ikke sportelloven — skal være hjemmel for gebyret for utskrifter efter § 45 i lov av 22 mars 1918 (jfr. lov av 21 juni 1912)	87
April	3	Lov	nr. 3 om forandringer i tinglysingsvesenet, herunder sportellovens § 53	90
»	27	Skr.	om ikke-beregning av gebyr i henhold til sportelloven for utsettelser av en sak, som retten meddeler ex officio	120
Mai	7	Skr.	om beregning av gebyr for tinglesning av påtegning på tidligere tinglest kartforretning, jfr. sportellovens § 51, 1. ledd	127
»	15	Res.	om ophevelse av forhøielsen av forkynnelsesgodtgjørelsen i private saker i Lavangen herred av Ibestad lensmannsdistrikt for forkynnelser foretatt efter 31 mai 1925	140
Juni	6	Skr.	om avskrivningsgebyr ved innbetaling av skattebeløp i flere terminer, sportellovens § 152, jfr. § 129	166
»	22	Skr.	angående forståelsen av sportellovens § 52	194
Juli	11	Skr.	angående gebyr til statskassen for skiftebehandling av et bo (forsåvidt angår livsforsikringspoliser)	269
Aug.	24	Skr.	angående spørsmål om beregning efter sportellovens § 48 b av gebyret for tinglesning av en erklæring m. v.	439
Septbr.	10	Skr.	om betaling av gebyr for forkynnelse av dommer i håndverksrettssaker, jfr. lov av 15 juni 1881, § 25, siste ledd	452
»	10	Skr.	om at der ikke tilkommer herredskasser på landet gebyr for utferdigelse av bevilling til utskjenkning av øl eller vin, jfr. sportellovens § 70	452
»	16	Skr.	om ikke-beregning av sportler til statskassen i anledning av en banks likvidasjon ved dømmende kommissær i henhold til lov av 17 juli 1925 (nr. 14) IV	485
Oktbr.	1	Skr.	om gebyrberegning i anledning av utferdigelse av skjøte på en eiendom, som den ene ektefelle har overtatt ved skilsmisse-skifte	501
»	5	Skr.	om ikke-beregning av inkaminasjonsgebyr i anledning av at skifteretten i et bo har oversendt en sak til sjøretten i henhold til sjøfartslovens § 312, siste ledd	503
»	14	Skr.	om beregning av gebyret for en av underfogden avholdt tvangsauksjon over en i bank som sikkerhet for gjeld deponert livspolice	506
»	15	Telegr.	om beregning av ekstrarettsgebyr i sak som behandles ved ekstrarett efter § 35 i lov av 26 juni 1893 om sildefiskeriene	507
»	19	Skr.	om lensmanns berettigelse til å beregne avskrivningsgebyr av statsskatter som innbetales efter forfallsdagen m. v.	508
Novbr.	5	Rundskr.	om at innvunne bankrenter av sportellinntrader alltid skal tilfalle statskassen m. v.	525

1925 Side
Novbr. 20 Res. om forhøielse av forkynnelsesgodtgjørelsen i private saker i Kistrand lensmannsdistrikt 532
Desbr. 11 Skr. om at tinglesning av skylddelingsforretning vedkommende eiendommer, hvorpå der er eller vil bli bevilget lån av arbeiderbruk- og boligbanken, antas sportelfri 551

Statistikk.

1925
Juni 10 St.besl. om avholdelse av en telling angående Norges gjeld til og tilgodehavender i utlandet pr. 31 desember 1925 . . . 167

Statskassen, statens eiendommer.

1925
Febr. 20 Res. om kjøp av eiendommen gr.nr. 37, br.nr. 1[8] i Sandnessjøen til embedsbolig for sorenskriveren i Alstahaug . . 55
Juni 12 Kunngj. av grunnlovsbestemmelse av 5 juni 1925 om opphevelse av grunnlovens § 110 angående Statens Reservefond 168
» 20 Rundskr. vedrørende bøteregnskapet 193
Juli 13 Rundskr. om anvisning av skyss- og kostgodtgjørelsesutgifter for vergerådsformenn og optagelse av disse utgifter i regnskapet over benefiserte saker m. v. 270
» 17 St.besl. om overtagelse av statsminister Michelsens eiendom Gamlehaugen som nasjonaleiendom 356
Oktbr. 22 Rundskr. angående bestemmelse om forandring med hensyn til beregning av efterrenter av de under Finansdepartementet henhørende fond og utestående fordringer, jfr. rundskrivelse av 31 mars 1892. 512

Stempelvesen.

1924
Desbr. 23 Skr. angående forlenget frist for omstempling av cigaretter. . 2
1925
Janr. 8 Skr. om utferdigelse av nye stempelmerker til avgiftsberiktigelse av kullsyreholdige, alkoholfrie drikkevarer 11
Febr. 10 Rundskr. om fastsettelse av kurser fra 1 mars 1925 for beregning av stempelavgiften av veksler som lyder på utenlandsk myntsort 45
Mars 25 Skr. om avgiftsberiktigelse av cigaretter efter de fra 1 september 1924 gjeldende avgiftssatser 85
April 3 Kunngj. om stempelavgift av dokumenter og spillekort til statskassen i budgetterminen 1 juli 1925—30 juni 1926 . 91
» 3 Kunngj. om stempelavgift til statskassen fra 1 juli 1925 av visse tobakkvarer 100
Mai 22 Lov nr. 6 inneholdende forandringer i og tillegg til lovgivningen om stemplet papir og stempelmerker 149
» 25 Skr. om frafallelse av stempelavgift av en kjøpekontrakt angående salg av en fruktbod, da boden ikke antas å kunne anses som fast eiendom 154
Juli 15 Res. om forandring i den fra 1 juli 1925 gjeldende stempelavgift av visse tobakkvarer 276
Aug. 7 Res. om endringer i cigarettstempelavgiften 421
» 8 Skr. om avgiftsatser og verdiklasser for cigaretter i henhold til foranstående resolusjon av 7 august. 421
» 10 Rundskr. om fastsettelse av kurser fra 1 september for beregning av stempelavgiften av veksler, som lyder på utenlandsk myntsort 422
» 25 Skr. angående om- eller efterstempling av tobakkvarer. . . . 439

1925 Side
Septbr. 10 Skr. om forandringer i verdiklassene for cigarettstempelavgiften, jfr. kongelig resolusjon av 7 august 1925 451
» 14 Skr. om forlengelse av fristen for om- eller efterstempling av tobakkvarer hos hoteller, restauranter, kafeer o. l. . . . 478
Oktbr. 9 Skr. om utsatt frist for detaljhandlerne med om- eller efterstempling av tobakkvarer 505
Novbr. 5 Rundskr. om at innvunne bankrenter av stempelinntrader alltid skal tilfalle statskassen m. v. 525
» 11 Skr. om forandringer i innstruksen for forhandlere av stempelpapir og merker av 28 oktober 1885 527
» 26 Skr. om ytterligere utsatt frist for detaljhandlerne med om- eller efterstempling av tobakkvarer 535
Desbr. 4 Skr. bl. a. om at sluttsedler må stemples ved arvings overtagelse av et bo tilhørende aktier, forsåvidt disse overstiger hans arvelodd 542

Stortinget, stemmerett.

1925
Juli 17 Lov nr. 1 om forandringer i lov om stortingsvalg av 17 desember 1920 278

Svalbard.

1925
Juli 15 Lov om skatt til Svalbard på formue og inntekt 271
» 15 St.besl. om fastsettelse av lønnen for sysselmannen og bergmesteren på Svalbard 277
» 17 Lov nr. 2 om avgift av kull, jordoljer og andre mineraler og bergarter som utføres fra Svalbard 280
» 17 Lov nr. 11 om Svalbard (med oversettelse til landsmål) . . . 322
» 18 Kunngj. om formues- og inntektsskatt til Svalbard for budgetterminen 1 juli 1925 til 30 juni 1926 357
» 18 Kunngj. om avgift til statskassen av kull som utføres fra Svalbard for budgetterminen 1 juli 1925 til 30 juni 1926 358
Aug. 7 Res. om at lov om Svalbard av 17 juli 1925 (nr. 11) trer i kraft fra den dag, da øgruppen offisielt overtas av Norge (ɔ: 14 august 1925) 408
» 7 Res. om forskrifter om bergverksdriften på Svalbard 408
» 7 Res. om fredning av villren på Svalbard 420
» 7 Res. om utferdigelse av kunngjørelse av Svalbards overtagelse som en del av kongeriket Norge 420
» 14 Kunngj. om, at Svalbard (Spitsbergen med tilliggende øer og Bjørnøya) 14 august 1925 overtas som en del av kongeriket Norge 422
Oktbr. 9 Res. om at Svalbard inntil videre hører under lagmannsretten for Troms lagsogn, og at underdommer-, skifteforvalter- og rettsskriverforretningene på Svalbard inntil videre legges til Tromsø byfogedembede 504
» 29 Res. om bestemmelser vedrørende bergverksrettigheter på Svalbard 519
Novbr. 13 Res. om at luftfartsbestemmelsene, jfr. lov (nr. 8) av 7 desember 1923 og kongelig resolusjon av 23 mars 1924 også gjøres gjeldende for Svalbard 530
Desbr. 18 Res. om regler for utførelse av skatteligningen m. v. for Svalbard 556

1925 Side

1924 Tollvesen, inn- og utførsel.

Desbr. 23 Plakat angående endringer i plakat av 29 juni 1922 om innførsel av husdyr og smitteførende gjenstander 1

» 24 Skr. om forbud mot innførsel fra Sverige og Danmark av korn, frø og grønnsaker m. v., og mot å anvende gress, høi og halm som emballage for varer fra de samme land 3

1925

Janr. 15 Skr. om forbud mot innførsel av torvstrø fra Sverige og Danmark 12

» 15 Rundskr. angående anvendelse av gress, høi og halm som emballage for varer fra fremmed land 12

» 15 Rundskr. angående anvendelse av brukte sekker m. v. som emballage om varer, som innføres til riket 14

» 30 Plakat angående endringer i plakat av 29 juni 1922 om innførsel av husdyr og smitteførende gjenstander. 32

Febr. 2 Skr. om anvendelse av reglene av 4 januar 1922 om bruk av skytevåben ombord i tollopsynsfartøiet «Bell» — også for tollopsynsskibet «Bjørnen» for å hindre innsmugling av rusdrikk 36

» 9 Skr. om anvendelse av de samme regler som foran nevnt også for tollkrysseren «Matre» 45

» 13 Res. om regler om sundhetskontroll og kvalitetskontroll med innførsel av poteter fra utlandet 46

» 16 Plakat angående endringer i plakat av 29 juni 1922 angående innførsel av husdyr og smitteførende gjenstander. . 50

» 16 Skr. om forbud mot innførsel av skyss- og trafikkhester, som fra Sverige passerer riksgrensen til Norge m. v. 51

» 18 Skr. om forbud mot innførsel av avskårne blomster og grønt, jfr. plakat av 23 desember 1924 post VII. 52

» 20 Plakat angående endringer i plakat av 4 august 1911 (kfr. plakat av 29 juni 1922) inneholdende regler for innførsel og kontroll av ferskt kjøtt (slaktekjøtt) 52

» 20 Skr. om at bestemmelsene i plakat av 29 juni 1922 om grensetrafikken med kjøtt fra Sverige fremdeles skal gjelde for nogen av de til riksgrensen støtende svenske grensedistrikter 53

» 20 Plakat angående endringer i plakat av 29 juni 1922 med senere endringsplakater om innførsel av husdyr og smitteførende gjenstander 53

» 20 Res. om ophevelse av en del av de ved stortingsbeslutning av 3 juli 1922 vedtatte midlertidige tollsatser. 54

» 27 Plakat angående endringer i plakat av 29 juni 1922 om innførsel av husdyr og smitteførende gjenstander 56

» 27 Res. om tollfri innførsel av tapiokamel til kreaturfôr. 57

Mars 13 Lov nr. 1 om ophevelse av lov nr. 5 av 20 august 1915 om forbud mot utførsel av trevirke fra Nordlands, Tromsø og Finnmarken amter , ... 64

» 13 Plakat om forbud mot utførsel av husdyr 67

» 20 Res. om endringer i reglene om innførsel av poteter av 13 februar 1925 74

April 17 Lov om tillegg til toll-loven av 20 september 1845, forsåvidt angår lufttrafikk til og fra utlandet. 107

» 29 Skr. om anvendelse av reglene av 4 januar 1922 om bruk av skytevåben ombord i tollopsynsskibet «Bell» — også for tollkrysseren «Kjell» for å hindre innsmugling av rusdrikk. 120

» 29 Skr. om forskrifter for innførsel av avgiftspliktig radiomateriell 121

1925				Side
Juni	30	Kunngj.	om tollavgifter fra 1 juli 1925	205
»	30	Res.	om tollfrihet for kornvarer fra 1 juli 1925 og inntil videre	215
Juli	4	Plakat	angående endringer i plakat av 4 august 1911 inneholdende regler for innførsel og kontroll av ferskt kjøtt (slaktekjøtt)	227
»	4	Skr.	om ophevelse av forbudet av 20 februar 1925 mot innførsel av usaltet eller utilberedt kjøtt og flesk m. v. fra Malmöhus m. fl. len i Sverige, — forsåvidt angår Göteborg — og Bohus len, Elfsdorgs len, Skaraborgs len og Östergötlands len	229
»	4	Res.	om ophevelse av de midlertidige tollsatser for ur 1 og 8 b	230
Aug.	11	Skr.	om forbud mot innførsel av usaltet eller utilberedt kjøtt og flesk m. v. fra Göteborg len m. fl. len i Sverige	269
»	14	Skr.	om regler (kontroll) for eksport og import av egg m. v.	429
Oktbr.	9	Res.	bl. a. om fastsettelse av godtgjørelsen til tolloppebørselsbetjentene for opkrevning av avgiften ved utførsel av torskelevertran, jfr. midlertidig lov (nr. 19) av 17 juli 1925	505
»	21	Skr.	om regler om kontroll med utførsel av poteter	509

Utskiftnings-, kart- og opmålingsvesen m. v.

1925				
Desbr.	11	Res.	om fastsettelsen av de nærmere bestemmelser for gjennemførelsen av lov av 9 juli 1923 om anbringelse av signaler og fastmerker for målearbeider	549

Vassdrags- og fløtningsvesen.

1925				
Janr.	5	Skr.	om forlengelse av fløtningstiden for fløtning av trelast m. v. i Namsen og Sandøla elver i Nord-Trøndelag fylke	5
Febr.	27	Res.	om vedtekter for tømmerkojer i Nes herred, Buskerud fylke	57
»	28	Skr.	om forandring av § 5 i statuttene for Hisåen fellesfløtningsforening, Aust-Agder fylke	57
Mars	13	Lov	nr. 2 om tillegg til lov av 14 desember 1917 om vassdragsreguleringer	65
Mai	5	Skr.	om statutter for Selbuvassdragets fellesfløtningsforening	126
»	5	Skr.	om foranstaltninger til forebyggelse av forurensning av Mandals- og Audnedalselvens vassdrag i Vest-Agder fylke	126
Juli	4	Res.	om manøvreringsreglement for regulering av Øgderen i det Fredrikshaldske vassdrag	233
»	17	Res.	om instruks for Hovedstyret for Vassdrags- og Elektrisitetsvesenet	351
Aug.	4	Skr.	om forandring i reglementet for behandling av krabbas- og bunntømmer i Mandalselven	406
»	4	Skr.	om nye statutter for Kragerøvassdragets Fellesfløtningsforening	406
»	4	Skr.	om statutter for Spirillens Fellesfløtningsforening	406
Septbr.	17	Res.	om nytt manøvreringsreglement for regulering av Aursunden	486
Desbr.	16	Skr.	om forandring i fellesfløtningsreglene for Ranenelven, Nordland fylke	552
»	16	Skr.	om forandringer i fellesfløtningsreglene for Orkla elv	552
»	18	Res.	om vedtekter for tømmerkojer i Elverum herred	556

1925 Side

1924

Veterinærvesen, Det civile.

Desbr. 23 Plakat angående endringer i plakat av 29 juni 1922 om innførsel av husdyr og smitteførende gjenstander 1

» 24 Skr. om forbud mot innførsel fra Sverige og Danmark av korn, frø og grønnsaker m. v. og mot å anvende gress, høi og halm som emballage for varer fra de samme land . . . 3

1925

Janr. 15 Skr. om forbud mot innførsel av torvstrø fra Sverige og Danmark 12

» 15 Rundskr. angående anvendelse av gress, høi og halm som emballage for varer fra fremmed land 12

» 15 Rundskr. angående anvendelse av brukte sekker m. v. som emballage om varer, som innføres til riket 14

» 22 Skr. om godtgjørelse til dyrlægene for besiktigelsesforretninger vedrørende tørrede og gjennemsaltede huder, jfr. plakat av 23 desember 1924 punkt VI. 25

» 30 Plakat angående endringer i plakat av 29 juni 1922 om innførsel av husdyr og smitteførende gjenstander. 32

Febr. 13 Res. om regler for sundhetskontroll og kvalitetskontroll ved innførsel av poteter fra utlandet 46

» 16 Plakat angående endringer i plakat av 29 juni 1922 om innførsel av husdyr og smitteførende gjenstander. 50

» 16 Skr. om forbud mot innførsel av skyss- og trafikkhester som fra Sverige passerer riksgrensen til Norge m. v. 51

» 18 Skr. om forbud mot innførsel av avskårne blomster og grønt, jfr. plakat av 23 desember 1924 post VII. 52

» 20 Plakat angående endringer i plakat av 4 august 1911 (kfr. plakat av 29 juni 1922) inneholdende regler for innførsel og kontroll av ferskt kjøtt (slaktekjøtt) 52

» 20 Skr. om at bestemmelsene i plakat av 29 juni 1922 om grensetrafikken med kjøtt fra Sverige fremdeles skal gjelde for nogen av de til riksgrensen støtende svenske grensedistrikter 53

» 20 Plakat angående endringer i plakat av 29 juni 1922 med senere endringsplakater om innførsel av husdyr og smitteførende gjenstander 53

» 20 Res. om tillegg til § 52 A i karantenereglementet av 27 januar 1922 (sykdommen encephalitis lethargica) 54

» 27 Plakat angående endringer i plakat av 29 juni 1922 om innførsel av husdyr og smitteførende gjenstander. 56

Mars 11 Lov inneholdende endringer i lov om foranstaltninger mot smittsomme husdyrsykdommer av 14 juli 1894 med senere tilleggslover. 60

» 11 Skr. angående husdyrfarsotten, munn- og klovsyke 63

» 13 Plakat om forbud mot utførsel av husdyr 67

» 20 Res. om tillegg til § 52 A i karantenereglementet av 27 januar 1922 (munn- og klovsyken — aphte epizootica) 74

» 20 Res. om endringer i reglene om innførsel av poteter av 13 februar 1925 74

» 31 Rundskr. angående foranstaltninger mot innførelse og utbredelse av sykdommene «encephalitis lethargica» og «aphte epizootica» (munn- og klovsyke) m. v. 88

Juli 4 Plakat angående endringer i plakat av 4 august 1911 (kfr. plakat av 29 juni 1922 og 20 februar 1925) inneholdende regler for innførsel og kontroll av ferskt kjøtt (slaktekjøtt). 227

1925			Side
Juli	4	Skr. om ophevelse av forbudet av 20 februar 1925 mot innførsel av usaltet eller utilberedt kjøtt og flesk m. v. fra Malmöhus m. fl. len i Sverige, — forsåvidt angår Göteborg — og Bohus len, Elfsborgs len, Skaraborgs len og Östergötlands len	229
»	11	Skr. om forbud mot innførsel av usaltet eller utilberedt kjøtt og flesk m. v. fra Göteborg len m. fl. len i Sverige . . .	269
Oktbr.	16	Plakat angående forandring i plakat av 4 august 1911 angående regler for innførsel og undersøkelse av opdelt kjøtt	507

Depotbiblioteket
h050 34 382

Norsk
Lovtidende

1925
2 Avdeling